

Základná škola s materskou školou Svätý Anton

Svätý Anton 47

Školský vzdelávací program

2012/2013

Základná škola s materskou školou, 969 72 Svätý Anton č. 47

**ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM
1. stupeň ZŠ – ISCED 1**

Názov ŠVP	ŠVP pre 1. stupeň ZŠ, ISCED1 – primárne vzdelávanie ŠVP pre 2. stupeň ZŠ, ISCED 2 – nižšie sekundárne vzdelávanie
Názov ŠVP	1. stupeň ZŠ -ISCED 1 2. stupeň ZŠ - ISCED 2
Stupeň vzdelania	ISCED 1, ISCED 2
Dĺžka štúdia	4 roky, 5 rokov
Forma štúdia	denná
Vyučovací jazyk	slovenský
Druh školy	štátna
Názov školy	Základná škola s materskou školou
Adresa	969 72 Svätý Anton č. 47
IČO	37831071
Riaditeľka školy	Mgr. Ingrid Kosmeľová
Zástupca riaditeľa školy	Mgr. Ladislav Labuda Valachová Anna
Zriaďovateľ	Obec Svätý Anton
Adresa	969 72 Svätý Anton č. 34
Dátum schválenia PR	28.8.2012
Dátum prerokovania v RŠ	5.9.2012
Miesto vydania	Svätý Anton

Svätý Anton, 28.8.2012

Mgr. Ingrid Kosmeľová
riaditeľka školy

tel.: 045/6726204
fax: 045/6726205
e-mail : zsms@szsvanton.edu.sk

I. VŠEOBECNÁ CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

1. Veľkosť školy

ZŠ s MŠ sa nachádza v obci Svätý Anton neďaleko Banskej Štiavnice. Je umiestnená približne v strede obce. Jej súčasťou je ZŠ, MŠ, ŠKD a ŠJ. Na 1. stupni sú v poslednom období dve triedy so spojenými ročníkmi, na 2. stupni je v každom ročníku jedna trieda. Priemerný počet žiakov sa pohybuje okolo 100 - 120.

2. Charakteristika žiakov

ZŠ navštevujú hlavne žiaci zo Svätého Antona a od 5. ročníka aj žiaci z Prenčova a Beluja. Školu navštevujú aj žiaci začlenení, ktorí sú zaradení v bežnej triede ZŠ.

3. Charakteristika pedagogického zboru

Na škole pracuje prevažne 10 pedagogických zamestnancov na plný úväzok a 2 -3 na skrátený úväzok. Z toho 2 – 3 na 1. stupni a 8 – 9 učiteľov na 2. stupni.

V ŠKD pracuje 1 vychovávateľka.

Takmer 100 % učiteľov je kvalifikovaných. Problémom býva zabezpečiť pri nízkom počte učiteľov odbornosť vyučovania jednotlivých predmetov.

Na škole pracuje výchovný poradca a pre jednotlivé výchovné oblasti sú vytvorení koordinátori prevencie drogových závislostí, environmentálnej výchovy, zdravej školy, výchovy k manželstvu a rodičovstvu a koordinátori súťaží a olympiád. Učitelia pôsobia aj ako vedúci záujmových útvarov a v spolupráci s MŠ a OÚ sa podieľajú na kultúrnom, spoločenskom a športovom živote obce.

Pedagógovia školy predstavujú stabilizovaný, odborne i pedagogicky kvalifikovaný a profesionálny pedagogický zbor, ktorý má snahu ďalej odborne a profesijne rásť, využívať možnosti ďalšieho vzdelávania, prehľbovania a zvyšovania kvalifikácie s cieľom zvyšovať úroveň a kvalitu výchovno–vzdelávacieho procesu.

4. Dlhodobé projekty

Škola je zapojená do týchto dlhodobých projektov :

Infovek

Škola podporujúca zdravie

Zelená škola – MŠ

Ďalšie vzdelávanie príslušníkov MRK

Mýto o.z.

Mliečny program – školská jedáleň

Školská mliečna liga

Ovocný program

5. Spolupráca s rodičmi

Správna orientácia na zákonných zástupcov žiakov je založená na vzájomnej spolupráci a dôvere školy a rodičov. Vytvára sa úzkou spoluprácou :

- s OZ „Rodičia a priatelia ZŠ vo Svätom Antone“

- pravidelnými stretnutiami s rodičmi na rodičovských združeniach – celoškolské a triedne RZ, RZ pre rodičov žiakov 9. ročníka,
- konzultačnými hodinami výchovného poradcu pre rodičov
- možnosťou stretnutí rodičov s triednymi učiteľmi, s vyučujúcimi, s vedením školy mimo RZ
- neformálnymi aktivitami ako sú Mikuláš, vianočné trhy spojené s programom a posedenia pri stromčeku, Fašiangový karneval, Deň detí a pod.

ZŠ nezostáva v izolácii, ale dlhodobo spolupracuje s inými subjektmi:

- ZŠ v okrese, hlavne so ZŠ s MŠ v Prenčove
- ZUŠ, CVC
- Centrum výchovy a pedagogicko – psychologickú prevencie
- Múzeum Svätý Anton
- Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny
- OÚ a OP vo Svätom Antone

Na škole pracuje aj Rada školy, ktorá má 11 členov z radov pedagogických, nepedagogických zamestnancov školy, zástupcov zriaďovateľa a rodičov.

Zasadá 4 – krát ročne. Na zasadnutiach sa zaoberá všetkými oblasťami fungovania školy.

6. Priestorové a materiálne – technické podmienky školy

Škola má popri kmeňových triedach zriadené odborné učebne :

- 2 počítačové učebne, školskú knižnicu - slúži ako jazyková učebňa s interaktívnou tabuľou a notebookmi, ŠKD, učebňu pre fyziku a techniku a multifunkčnú učebňu s dataprojektorom a audio a video technikou, v 1 triede je ďalšia interaktívna tabuľa
- nedostatkom je absencia telocvične

K dispozícii majú žiaci volejbalové ihrisko /asfaltové/ a malé futbalové ihrisko.

V súčasnosti využívame multifunkčné ihrisko s umelým trávnikom na futbal, volejbal, basketbal a tenis.

7. Škola ako životný priestor

Aby sa žiaci i pedagógovia cítili v škole čo najpríjemnejšie, treba klásť dôraz na upravené a estetické prostredie tried, školského dvora, chodieb, na aktuálne informácie o aktivitách školy na informačných tabuliach a nástenkách, budovanie priateľskej atmosféry medzi žiakmi navzájom, medzi žiakmi a pedagógmi.

8. Podmienky na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri výchove a vzdelávaní

Dôležitou súčasťou školy je aj BOZP, PO a ZPS. Všetky služby v týchto oblastiach má škola zabezpečené dodávateľskou firmou.

II. CHARAKTERISTIKA ŠKOLSKÉHO VZDELÁVACIEHO PROGRAMU

1. Pedagogický princíp školy

Výchovno-vzdelávaciu činnosť smerovať k príprave žiakov na život, ktorý od nich vyžaduje, aby boli schopní kriticky a tvorivo myslieť, rýchlo a účinne riešiť problémy.

Prípraviť človeka rozhladeného, vytrvalého, schopného kooperovať a pracovať v tíme, schopného sebamotivácie k celoživotnému vzdelávaniu.

Dosiahnuť zvýšenie gramotnosti v oblasti IKT žiakov v našej škole.

Zabezpečiť kvalitnú prípravu žiakov v cudzích jazykoch so zreteľom na možnosti školy, so zameraním na komunikatívnosť a s ohľadom na schopnosti jednotlivých žiakov.

Formovať u žiakov tvorivý životný štýl, vnútornú motiváciu, emocionálnu inteligenciu, sociálne cítenie a hodnotové orientácie.

Vychovávať žiakov v duchu humanistických princípov.

V spolupráci s rodičmi žiakov vychovávať ako pracovitých, zodpovedných, morálne vyspelých a slobodných ľudí.

2. Zameranie školy a stupeň vzdelania

Škola vytvára čo najvhodnejšie personálne, materiálne – technické, bezpečnostné a zdravotno – hygienické podmienky na dosiahnutie splnenia cieľov a kľúčových kompetencií vytyčených pre primárne vzdelávanie t.j. pre 1. stupeň ZŠ – ISCED 1 a nižšie sekundárne vzdelávanie t.j. pre 2. stupeň ZŠ – ISCED 2.

Budú sa transformovať do zamerania školy pre 1. stupeň ZŠ:

- rozvíjanie komunikačných jazykových schopností a čitateľskej gramotnosti
- posilňovanie matematickej a prírodovednej gramotnosti posilnením voliteľnou hodinou
- základné rozvíjanie telesnej zdatnosti a rozvoj športového nadania, poskytovanie širokého spektra záujmových útvarov podľa záujmu žiakov
- rozvíjanie kultúrnej gramotnosti využívaním návštev kultúrnych podujatí
- poskytovanie základov dopravnej výchovy
- rozvíjanie praktických zručností a schopností
- formovanie zdravej sebadôvery, sebavedomia, sebahodnotenia, empatie a schopnosti pracovať v kolektíve
- upevňovanie samoobslužných činností pri stolovaní v ŠJ
- rozvíjanie jazykových schopností v cudzích jazykoch
- formovanie vlastného sebavedomia, ale i pocitu spolupatričnosti k triede a škole.

3. Profil absolventa

1. stupeň ZŠ:

3.1 Charakteristika absolventa

1. stupeň ZŠ:

Absolvent nadobudol a má osvojené :

- základné matematické, čitateľské, pisateľské a prírodovedné gramotnosti
- základy telesnej zdatnosti
- základy vzťahu k umeniu a kultúre
- základné praktické zručnosti a samoobslužné činnosti
- osvojené základy používania štátneho jazyka
- základné komunikačné schopnosti v cudzom jazyku
- základy správnych foriem a techník učenia sa
- základy správnych etických postojov a morálnych hodnôt.

2. stupeň ZŠ:

Absolvent nadobudol a má osvojené :

- komplex vedomostí, schopností a zručností z jednotlivých vzdelávacích oblastí s využitím medzipredmetových vzťahov,
- základy osobnostných hodnotových názorov a postojov pre ďalší profesný, občiansky i osobný život,
- základy tvorivej aplikácie teoretických poznatkov pre praktickú realizáciu a uplatňovanie v každodennom živote,
- základy praktických činností a skúseností,
- základy telesnej zdatnosti a starostlivosti o svoje zdravie,
- základy kultúrnej gramotnosti,
- základy správneho používania štátneho jazyka,
- komplex poznatkov a komunikačných schopností používať jeden cudzí jazyk a základy komunikácie a znalosti v druhom cudzom jazyku,
- základy správneho postoja k sebaučeniu a celoživotnému vzdelávaniu.

3.2 Kľúčové kompetencie absolventa

1. stupeň ZŠ:

Absolvent má osvojené základné jazykové, komunikačné, matematické, prírodovedné, informačno – komunikačné, sociálne, kultúrne a osobné spôsobilosti, teda má byť schopný primerane svojmu vzdelaniu, schopnostiam a veku :

- súvisle písomne a ústne komunikovať v štátnom jazyku,
- vyjadrovať svoj názor, argumentovať a diskutovať,
- pochopiť zmysel čítaného či počutého textu a interpretovať ho,
- používať cudzí jazyk v bežnej komunikácii, chápať čítaný či hovorený text, mať osvojené základné gramatické pravidlá a využiť ich v písomnom i ústnom prejave,
- používať osvojené matematické, logické a prírodovedné poznatky pri riešení praktických problémov,
- získať schopnosť využívať základné zručnosti práce s počítačom a internetom pri riešení problémových úloh vo vyučovaní, v každodennom živote a elektronickej komunikácii,

- mať osvojené prvky telesnej zdatnosti v základných športových disciplínach (gymnastika, atletika, loptové hry, plávanie, ...),
- podľa záujmu a schopností sa profilovať na volejbal dievčat a basketbal chlapcov,
- mať schopnosť vytvárať správne sociálne vzťahy so spolužiakmi, učiteľmi, rodičmi na báze priateľstva, úcty, vzájomného rešpektovania,
- vedieť empaticky pochopiť druhého a pomôcť mu,
- uvedomovať si vlastné silné i slabé vlastnosti, využívať svoj talent, schopnosti a záujmy v rozvoji samého seba, ale i v prospech kolektívu,
- vedieť tvorivo a aktívne pracovať a komunikovať v skupine,
- používať základy slušného spoločenského správania,
- uvedomovať si svoje práva a povinnosti,
- starať sa o svoje fyzické a psychické zdravie,
- mať schopnosť vnímať a chápať umenie i kultúru,
- rozvíjať vlastné umelecké vlohy a zapájať sa do kultúrnych podujatí,
- získať zdravé sebavedomie a sebadôveru, budovať svoj pozitívny sebaobraz.

2. stupeň ZŠ:

Absolvent má osvojené základné jazykové, komunikačné, matematické, prírodovedné, kultúrne, informačno – komunikačné, sociálne, občianske, pracovné, telesné a osobnostné spôsobilosti, teda má byť schopný primerane svojmu vzdelaniu, schopnostiam a veku :

- aplikovať jazykové poznatky v ústnom i písomnom prejave, používať štátny jazyk ako základný komunikačný nástroj v osobnostnom, pracovnom i občianskom živote,
- efektívne používať jeden cudzí jazyk v písomnej i hovorenej forme,
- používať 2. cudzí jazyk v bežnej komunikácii, chápať čítaný a hovorený text,
- aplikovať čitateľskú gramotnosť v praktickom živote,
- používať matematické myslenie na logické, analytické a tvorivé riešenie problémov každodenného života,
- využívať prírodovednú gramotnosť v praxi,
- používať digitálnu, informačno – komunikačnú gramotnosť pri štúdiu, získavaní informácií, pri osobnej komunikácii a súčasne vedieť aplikovať tieto poznatky pri samotnej tvorivej práci v základných programoch ,
- vedieť prezentovať svoju prácu, názory, diskutovať na verejnosti adekvátnym ústnym či písomným prejavom,
- používať kreativitu pri využívaní svojho nadania a prezentovaní svojho talentu na verejnosti,
- prepájať svoje osobné záujmy so záujmami tímu, školy, resp. spoločnosti,
- používať v praktickom živote zásady demokracie, humanizmu, tolerancie a antidiskriminácie,
- využívať mravné hodnoty vo vzťahu k ostatným ,
- uvedomovať si svoje práva v kontexte so zodpovedným prístupom k svojim povinnostiam,
- starať sa o svoje psychické i fyzické zdravie,
- vedieť aplikovať pracovno – technické vedomosti a zručnosti v bežnom živote,
- mať osvojené prvky telesnej zdatnosti v rozličných športových disciplínach (gymnastika, atletika, loptové hry, plávanie, lyžovanie, ...),
- vnímať, chápať i tvorivo využívať umenie a kultúru,
- chrániť prírodné, historické a kultúrne dedičstvo,

- uvedomovať si potrebu autonómneho učenia ako prostriedku sebarealizácie a sebarozvoja.

4. Pedagogické stratégie

V oblasti rozumovej výchovy je naším cieľom rozvíjať u žiakov tvorivé myslenie, samostatnosť, aktivitu, sebahodnotenie.

Chceme si všímať talent v jednotlivých oblastiach a rozvíjať ho do maximálnej možnej miery. Viac budeme preferovať samostatnú prácu žiakov a ich cieľavedomé zvládanie učiva.

Dôležitá bude pre nás je orientácia na pozitívne hodnotenie žiakov, najmä slaboprosievajúcich, pre zvýšenie vnútornej motivácie.

5. Zabezpečenie výučby pre žiakov so špeciálnymi potrebami

Nevyhnutnou súčasťou výchovy a vzdelávania v základnej škole v rámci princípu humanizmu a rovnakých šancí pre všetkých je, že naša škola je otvorená pre všetkých žiakov so špeciálnymi výchovno - vzdelávacími potrebami:

- so zdravotným znevýhodnením
- zo sociálne znevýhodneného prostredia
- s nadaním

Sú začlenení v bežných triedach základnej školy.

Nedostatkom však sú personálne a materiálne podmienky a chýbajúce priestorové úpravy.

Výučbu žiakov so špeciálnymi potrebami preto realizujeme iba v obmedzenej miere, v spolupráci s Centrom výchovy a pedagogicko-psychologickou precencie.

6. Začlenenie prierezových tém

Všetky prierezové témy začleníme do jednotlivých predmetov podľa aktuálnosti a vhodnosti obsahu vyučovacích predmetov a sú uvedené v učebných osnovách jednotlivých predmetov.

Okrem toho, prierezová téma „Ochrana života a zdravia“ je obsahovou náplňou didaktických hier a účelového cvičenia, ktoré uskutočníme v júni, resp. v septembri a júni daného školského roku.

III. VNÚTORNÝ SYSTÉM KONTROLY A HODNOTENIA

Vnútorný systém hodnotenia kvality zameriame na 3 oblasti:

1. Hodnotenie žiakov
2. Hodnotenie pedagogických zamestnancov
3. Hodnotenie školy

1. Hodnotenie vzdelávacích výsledkov práce žiakov

Cieľom **hodnotenia vzdelávacích výsledkov žiakov v škole** je poskytnúť žiakovi a jeho rodičom spätnú väzbu o tom, ako žiak zvládol danú problematiku, v čom má nedostatky, kde

má rezervy a aké sú jeho pokroky. Súčasťou hodnotenia je tiež povzbudenie do ďalšej práce, návod, ako postupovať pri odstraňovaní nedostatkov.

Cieľom je zhodnotiť prepojenie vedomostí so zručnosťami a spôsobilosťami.

Pri hodnotení a klasifikácii výsledkov žiakov budeme vychádzať z metodických pokynov na hodnotenie a klasifikáciu.

Budeme dbať na to, aby sme prostredníctvom hodnotenia nerozdeľovali žiakov na úspešných a neúspešných.

Hodnotenie budeme robiť na základe určitých kritérií, prostredníctvom ktorých budeme sledovať vývoj žiaka.

Pri hodnotení učebných výsledkov žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami sa bude brať do úvahy možný vplyv zdravotného znevýhodnenia žiaka na jeho školský výkon.

2. Vnútorňý systém kontroly a hodnotenia zamestnancov

Hodnotenie zamestnancov sa bude uskutočňovať na základe:

- Pozorovania (hospitácie)
- Rozhovoru
- Výsledkov žiakov, ktorých učiteľ vyučuje (prospech, školské súťaže, didaktické testy zadané naraz vo všetkých paralelných triedach, úspešnosť prijatia žiakov na vyšší stupeň školy a pod.)
- Sledovania pokroku žiakov vo výsledkoch pod vedením učiteľa
- Hodnotenia výsledkov pedagogických zamestnancov v oblasti ďalšieho vzdelávania, tvorby učebných pomôcok, mimoškolskej činnosti a pod.
- Hodnotenia pedagogických a odborných zamestnancov manažmentom školy.

3. Hodnotenie školy

Cieľom hodnotenia je, aby žiaci a ich rodičia získali dostatočné a hodnoverné informácie o tom, ako zvládajú požiadavky na ne kladené. Potrebné je, aby aj verejnosť bola informovaná o tom ako škola dosahuje ciele, ktoré od žiakov vyžaduje ŠkVP.

Zdôrazňujú sa dve veci:

- konštatovanie úrovne stavu
- zisťovanie súvislostí a okolností, ktoré výsledný stav ovplyvňujú.

Vlastné hodnotenie školy je zamerané na:

- ciele, ktoré si škola stanovila, najmä v koncepčnom zámere rozvoja školy a v školskom vzdelávacom programe, ich reálnosť a stupeň dôležitosti
- posúdenie ako škola spĺňa ciele, ktoré sú v Štátnom vzdelávacom programe
- oblasti, v ktorých škola dosahuje dobré výsledky a oblasti, v ktorých škola dosahuje slabšie výsledky, vrátane návrhov a opatrení.

UČEBNÉ OSNOVY

Učebné osnovy ISCED 1

Obsah :

1. Jazyk a komunikácia

1.1 Slovenský jazyk a komunikácia

2. Príroda a spoločnosť

2.1 Prírodoveda

2.2 Vlastiveda

3. Človek a hodnoty

3.1 Etická výchova

3.2 Náboženská výchova

4. Matematika a práca s informáciami

4.1 Matematika

4.2 Informatická výchova

5. Človek a svet práce

5.1 Pracovné vyučovanie

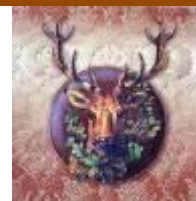
6. Umenie a kultúra

6.1 Výtvarná výchova

6.2 Hudobná výchova

7. Zdravie a pohyb

7.1 Telesná výchova

1. Vzdelávacia oblasť : JAZYK A KOMUNIKÁCIA

1.1 Slovenský jazyk a literatúra

Názov predmetu	SLOVENSKÝ JAZYK
Stupeň vzdelania	ISCED 1 – primárne vzdelávanie
Ročník	1. – 4. ročník
Časový rozsah výučby	36 vyučovacích hodín
Poznámka	Povinný predmet

Charakteristika vyučovacieho predmetu

Základnou funkciou vyučovania slovenského jazyka na 1. stupni základnej školy je naučiť žiakov spisovnú podobu materinského jazyka, osvojiť si správny pravopis a gramatiku a najmä rozvíjať svoje vyjadrovacie (komunikačné) schopnosti a to i na úrovni ústnej i písomnej.

Predmet slovenský jazyk a literatúra má komplexný charakter, pretože spája jazykovú, slohovú zložku, písanie, literárnu zložku a čítanie.

Jazyk slovenský ako vyučovací jazyk má primárne a nezastupiteľné miesto vo vyučovacích predmetoch, pretože vytvára predpoklady na zvládnutie ostatných vyučovacích predmetov. Slovenčina je štátnym jazykom na území SR. Ovládanie štátneho jazyka na dobrej úrovni zabezpečuje žiakom možnosť nielen dobre zvládnuť školské vzdelávanie, ale i úspešné uplatnenie sa na trhu práce. Jazyk musí žiak dobre poznať, aby ho mohol dobre využívať, aby ním mohol myslieť, cítiť.

Ciele vyučovacieho predmetu

Cieľom jazykového vyučovania je naučiť žiakov nielen základné pojmy a poučky, ale naučiť ich myslieť v súvislostiach, komunikovať (ústne aj písomne) na primeranej úrovni a naučiť ich rozumieť jazykovým prejavom z obsahovej stránky. Nezanedbateľnou je i literárna zložka jazyka. Prostredníctvom nej sa žiaci zoznamujú s literárnymi dielami a ich tvorcami a vytvárajú si k nim kladný vzťah.

Cieľom vyučovania slovenského jazyka na 1. stupni ZŠ je predovšetkým :

- osvojiť si základy písanej reči (čítania a písania)
- poskytovať bohaté skúsenosti s významom – komunikačnou a vzdelávacou funkciou písanej reči
- osvojiť si elementárne vedomosti v rovine lexikálnej, morfolologickej, syntaktickej a štylistickej

- osvojiť si základné pravidlá pravopisu a znalosť písma
- získať základné poznatky o zvukovej stránke jazyka
- osvojiť si návyky správnej výslovnosti
- poznávať jazykové prostriedky a vedieť ich využívať v jazykovom systéme
- prehlbovať si zručnosť jednoduchého a súvislého vyjadrovania sa
- jazykové prostriedky vedieť vzájomne prepájať v jazykovom systéme
- viesť žiakov k presnému mysleniu a jeho využitiu v oblasti komunikácie (ústnej aj písomnej)

1. ročník

Časový rozsah výučby	9 hodín týždenne (8 + 1), spolu 297 vyučovacích hodín

Jazyk slovenský v 1. ročníku základnej školy má prioritné a špecifické postavenie. Schopnosť čítať a písať je jedna zo základných životných kompetencií, ktorých základ žiaci získavajú práve v 1. ročníku ZŠ. Žiak si z predškolského obdobia prináša so sebou určité jazykové zručnosti a návyky, ktoré má následne rozvíjať z viacerých aspektov. K hlavným aspektom patrí rozvoj slovnéj zásoby, získanie základov pravopisu a znalostí z oblasti literatúry, ktoré by mal zvládať na elementárnej úrovni. V rámci zložky čítanie a literárna výchova by sa mal dôraz klásť na čítanie s porozumením. Nezanedbateľnou je i emocionálna stránka jazykovej výchovy – vytváranie kladného vzťahu k čítaniu a knihám, a prostredníctvom nich k materinskému jazyku, ako nositeľovi národných tradícií a formovania národného povedomia žiaka. Písanie je základným nástrojom gramotnosti a zároveň slúži aj ako prostriedok dorozumievací a komunikačný. Na hodinách písania sa žiaci učia písať predpísané tvary písmen a číslíc (latinka) s ohľadom na dodržiavanie hygienických a estetických zásad. V oblasti slohu sa učia žiaci vyjadrovať v krátkych ústnych prejavoch, odpovedajú na otázky, vedia sformulovať prosbu a poďakovanie, vedia sa ospravedlniť, poblahoželať blízkym osobám, formulovať krátku správu.

Prehľad výkonových štandardov

Žiak :

Kompetencie - spôsobilosti, ktoré je potrebné zvládnuť v procese vyučovania materinského jazyka, a ktoré sa opierajú o **klúčové /základné/ kompetencie**. Zараdíme sem:

Poznávacie a rečové kompetencie

Percepčno-Motorické zručnosti

1. čítať písmená abecedy a arabské číslice aj v súvislosti s učivom v matematike
2. odpísať alebo podľa diktovania napísať jednoduchý text a arabské číslice

Pamäťové, klasifikačné a aplikačné zručnosti

1. Zapamätať si základné informácie a vedieť ich použiť v praxi
2. V písomnom prejave aplikovať pravopisnú normu určenú pre 1. ročník ZŠ

Analytické zručnosti

1. Fonologické schopnosti – analýza zvukovej roviny jazyka na úrovni vety, slova, slabiky, identifikácie rýmu a aliterácií
2. V prípravnej etape nácviku čítania vedieť analytickými činnosťami v spojení s využívaním sluchového rozlišovania hlások určiť prvú hlásku slova. Ovládanie detailnej analýzy slova podriaďiť postupne sa rozširujúcim čitateľským schopnostiam žiakov v šlabikárovom /návčičnom/ období a to v stúpajúcej náročnosti od slabík po jednoduché slová.

Tvorivé zručnosti

1. Porozprávať krátky príbeh (vlastný zážitok alebo vymyslený príbeh)
2. Porozprávať príbeh podľa predlohy (podľa obrázkov, podľa názvu)
3. Dokončiť rozprávanie alebo neukončenú rozprávku alebo iný literárny žáner
4. Zdramatizovať kratší prozaický alebo básnický text. Žiaci si rozdelia úlohy z textu a snažia sa zahrať krátky príbeh z textu. Dbáme na správny prednes, artikuláciu, gestikuláciu, pohyb.

Verejná prezentácia textu, verejný prejav

1. Pri ústnom prejave dodržiavať správne dýchanie, artikuláciu a spisovnú výslovnosť na (primeranej) úrovni žiaka 1. ročníka ZŠ.
2. Osvojiť si výslovnostnú normu s uplatnením suprasegmentálnych javov
3. Reprodukovať umelecký text (doslovne, podrobne, stručne). Ak učiteľ spozoruje, že žiak sa len veľmi ťažko naučí naspamäť básničku alebo iný text, môže ho vyzvať, aby sa ho naučil aspoň stručne alebo aby ho podrobne zreprodukoval.

Informačné zručnosti

1. Poznať a používať jazykové slovníky a príručky
(platí od 2. ročníka ZŠ a na primeranej úrovni)

Komunikačné zručnosti

1. Adekvátne komunikovať s prihliadnutím na komunikačnú situáciu
2. Vyjadrovať sa neverbálne a reagovať na neverbálnu komunikáciu
3. Naučiť sa verejne sa prezentovať a obhájiť si vlastný názor

Pojmy

Písanie:

- samohlásky, dvojhĺásky, spoluhlásky, arabské číslice
- písmená: malé, veľké, písané, tlačené

Zvuková stránka jazyka

- slabiky, slová, delenie hlások na samohlásky- spoluhlásky- dvojhĺásky,
- samohlásky: krátke – dlhé (rozdelenie a názvy len v 2. ročníku ZŠ, v 1. ročníku poznávať samohlásky len informatívne)
- spoluhlásky: tvrdé – mäkké (podobne ako samohlásky)
- dĺžeň, mäkčeň, vokáň, bodka, otáznik, výkričník, čiarka, zátvorka, dvojbodka
- melódia vety: oznamovacej, opytovacej, rozkazovacej, želacej, zvolacej
- slabikotvorné hlásky l, ľ, r, ř
- výslovnosť a výskyt ä

Syntaktická/skladobná rovina:

- jednoduchá veta, triedenie viet podľa obsahu na: oznamovacie, opytovacie, rozkazovacie, želacie a zvolacie

Sloh

- pozdrav, oslovenie, tykanie/vykanie, predstavenie sa, privítanie, rozlúčenie, prosba /želanie, poďakovanie, ospravedlnenie – ústne, ospravedlnenie s vysvetlením, vyjadriť súhlas – nesúhlas, blahoželanie ústne/ písomne

Prehľad obsahových štandardov

- Prípravné obdobie
- Nácvikové (šlabikárové) obdobie
- Čítankové obdobie

Stratégia vyučovania:

Pri vyučovaní sa budú využívať nasledovné metódy a formy vyučovania.

Názov tematického celku	Stratégia vyučovania	
	Metódy	Formy práce
Prípravné obdobie	syntetická metóda, kognitívna metóda, zážitková metóda, motivačná metóda, integrovaná metóda, výučba pomocou didaktickej techniky, IKT, skupinová metóda	rozhovor, skupinové, individuálne formy práce, vyučovacie bloky, hra
Nácvikové (šlabikárové)	hlásková analyticko-syntetická	rozhovor, skupinové,

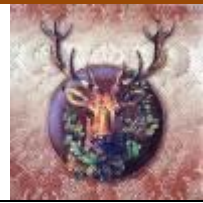

obdobie	metóda, syntetická metóda, kognitívna metóda, zážitková metóda, motivačná metóda, integrovaná metóda, výučba pomocou didaktickej techniky, IKT, skupinová metóda, fixačná, problémová metóda	individuálne formy práce, vyučovacie bloky, hra, pozitívne hodnotenie, inscenačná forma
Čítankové obdobie	hlásková analyticko-syntetická metóda, syntetická metóda, kognitívna metóda, zážitková metóda, motivačná metóda, integrovaná metóda, výučba pomocou didaktickej techniky, IKT, skupinová metóda, fixačná, problémová metóda, heuristická metóda, frontálna metóda	rozhovor, skupinové, individuálne formy práce, vyučovacie bloky, hra, pozitívne hodnotenie, inscenačná forma, projektové vyučovanie, vyučovanie v rôznom prostredí

Učebné zdroje

Na podporu a aktiváciu vyučovania a učenia žiakov sa využijú nasledovné učebné zdroje :

Názov tematického celku	Odborná literatúra	Didaktická technika	Ďalšie zdroje
Prípravné obdobie	metodická príručka, učebné osnovy, šlabikár – Štefeková, Culková (Šlabikár), písanky	CD prehrávač	Rozprávkové knihy, detské časopisy
Nácvikové (šlabikárové) obdobie	metodická príručka, učebné osnovy, šlabikár – Štefeková, Culková (Šlabikár), písanky	CD prehrávač, data projektor, interaktívna tabuľa	Rozprávkové knihy, detské časopisy, internet, čítacie kartičky, reklamné letáky, pexeso
Čítankové obdobie	metodická príručka, učebné osnovy, šlabikár – Štefeková,	CD prehrávač, data projektor,	Rozprávkové knihy, detské časopisy,

	Culková (Šlabikár), písanky	interaktívna tabuľa	internet, čítacie kartičky, reklamné letáky, pexeso, encyklopédie

Obsah vzdelávania

Jazyk slovenský v 1. roč. ZŠ sa člení na dve základné zložky **čítanie** a **písanie**. To znamená, že jedna vyučovacia hodina obsahuje obidve zložky. Poradie a dĺžku týchto častí si určuje učiteľ sám v závislosti od náročnosti preberaného učiva a podľa aktuálnych potrieb triedy. Ak to učiteľ považuje za prospešné, môže fyzicky náročnejšie písanie rozdeliť v rámci jednej vyučovacej hodiny na dve kratšie časti.

Príklady variabilnosti členenia jednej vyučovacej hodiny jazyka slovenského v 1.ročníku:

1. čítanie – písanie
2. písanie – čítanie
3. písanie – čítanie – písanie

Ostatné zložky slovenského jazyka- **literatúra, jazyková výchova a sloh** sú organickou súčasťou týchto dvoch základných zložiek a preto na ne nie sú vyčlenené osobitné hodiny.

To znamená, že súbežne s osvojovaním čítania a písania plní učiteľ ďalšie úlohy vyplývajúce z týchto zložiek:

- rozvíja komunikačné a vyjadrovacie schopnosti žiakov so zameraním sa na kultúru jazyka
 - rozširuje slovnú zásobu žiakov, najmä tým, že sa vo svojom vyjadrovaní neobmedzuje len na okruh slov doteraz deťom známym, ale postupne zaraďuje i výrazy, ktoré zatiaľ v slovníku detí chýbajú
 - dbá na čistotu jazyka, najmä prostredníctvom vlastného vzorného vyjadrovania
 - zoznamuje deti s pravopisnými javmi v rozsahu určenom v časti PÍSANIE.
 - prostredníctvom vlastného hlasného čítania zoznamuje deti s rôznymi literárnymi útvarmi primeranými veku, najmä so zameraním na ich citové pôsobenie. Využíva k tomu predovšetkým texty zo šlabikára a čítanky a inú vhodnú detskú literatúru, najmä od slovenských autorov. Vedie so žiakmi rozhovory o prečítanom, kladie otázky, dbá na formovanie postojov k čítaniu s porozumením.

Obsah čítania a písania v 1. ročníku je rozčlenený do troch období :

PRÍPRAVNÉ obdobie

Dĺžka prípravného obdobia môže byť variabilná /3 – 5 týždňov/. V odôvodnených prípadoch i viac. Je závislá i od pregramotných (predčitateľských) skúseností detí, ktoré môžu výrazným spôsobom proces prípravy urýchliť. Dĺžka prípravného obdobia závisí od potrieb detí, ale aj od koncepcie, metód a obsahu prípravného obdobia v jednotlivých používaných učebniciach. Základným cieľom prípravného obdobia je však pripraviť deti na proces osvojovania si čítania a písania, bez ohľadu na zvolené učebnice a metódy. V rámci zachovania kontinuity vývinu je dôležité – v rámci možností - vychádzať z predškolských skúseností žiakov, nadväzovať na doterajšie vedomosti, uplatňovať ich v učení a ďalej ich rozvíjať.

ČÍTANIE

Prípravné obdobie

V súčasnosti sa na vyučovaní čítania v 1. ročníku používajú vzhľadom na **platné** používané učebnice dve základné metódy:

- hlásková analyticko – syntetická
- syntetická metóda

V súčasnosti sa vo vyučovaní elementárneho čítania uplatňujú dve metódy vychádzajúce z pôvodnej analyticko-syntetickej metódy. V pôvodnej analyticko-syntetickej metóde sa kladie dôraz na analytické činnosti s následnými syntetickými činnosťami. Druhá metóda by sa dala charakterizovať ako syntetická metóda s využitím niektorých najjednoduchších prvkov analytickej metódy. Preto zaradenie základného učiva v jednotlivých obdobiach nácviku čítania, **najmä jeho časové zaradenie**, si musí prispôbiť samotný učiteľ, podľa toho, ktorú metódu používa.

Prehľad základných tematických celkov prípravného obdobia podľa používaných metód.

Rozdielne obsahy prípravného obdobia, ktoré sú uvádzané pri jednotlivých metódach nepredstavujú súbor povinného učiva, ale ich treba chápať ako prostriedok týchto metód na dosiahnutie cieľa: naučiť žiakov čítať.

Pre hláskovú analyticko- syntetickú metódu :

1. Rozvoj komunikačných a vyjadrovacích schopností
2. Analytické činnosti: veta, slovo, slabika,
3. Grafické znázornovanie vety
4. Grafické delenie slov na slabiky

5. Určovanie pozície hlások v slove
6. Detailná analýza slova na hlásky – určovanie pozície hlások v slove
7. Poznávanie písmen
8. Čítanie slov po písmenách

Pre syntetickú metódu:

1. Rozvoj komunikačných a vyjadrovacích schopností
2. Veta, slovo, slabika – len v praktických činnostiach
3. Analytické činnosti – len analýza slova na slabiky – v praktických činnostiach
– rozlišovanie a určovanie prvej hlásky slova
4. Cvičenie sluchového a zrkového rozlišovania
5. Zoznamovanie sa s písmenami veľkej tlačenej abecedy prostredníctvom nápovedných obrázkov a sluchového rozlišovania hlások na začiatku slova
6. Sluchová syntéza hlások do slabiky
7. Písanie veľkých tlačených písmen – ako podpora pochopenia princípu čítania
8. Pokusné čítanie slabík a jednoduchých slov

Nácvičné /šlabikárové/ obdobie

Cieľom nácvičného obdobia je osvojovanie si čítania v týchto tematických celkoch:

- Využívanie písmen veľkej tlačenej abecedy pri čítaní pre uľahčenie a urýchlenie chápania princípu čítania
- Osvojovanie – čítanie písmen slovenskej abecedy - v závislosti na poradí ako sú uvedené v používaných platných učebniciach
- Detailná analýza slov a určovanie pozície hlások v slove
- Čítanie slabík, slov, viet a krátkych textov, ktoré obsahujú otvorené slabiky

- Čítanie slabík, slov, viet a krátkych textov, ktoré obsahujú slabiky so spoluhláskovou skupinou
- Čítanie slabík, slov, viet a krátkych textov, ktoré obsahujú viacnásobnú spoluhláskovú skupinu.
- Čítanie slabík, slov viet a krátkych textov, ktoré obsahujú slabičné r - ř, l - ľ.
- Čítanie písaných písmen, slabík, slov, viet a krátkych súvislých textov

Ďalšie ciele plnené v rámci zložky čítanie:

- V praktických činnostiach oboznámiť žiakov s funkciou týchto interpunkčných znamienok: bodka, čiarka, otáznik, výkričník, dvojbodka, úvodzovky, rozdeľovník
- V praktických činnostiach rozumieť pojmom rozprávka, príbeh, báseň, text, nadpis, riadok, autor.
- V praktických a hrových činnostiach viesť žiakov k uvedomovaniu si významu a špecifických funkcií čítania a písania v každodenných životných situáciách

Čítankové obdobie

Šlabikárovým obdobím je ukončený nácvik čítania a písania. Čítankové obdobie treba chápať ako obdobie zdokonaľovania nadobudnutých zručností (spôsobilosti), ale najmä obdobím ich využívania pri čítaní s porozumením v praktických i vzdelávacích činnostiach.

Ciele čítankového obdobia sú zamerané na:

- Zdokonaľovanie techniky čítania
- Čítanie s porozumením
- Cvičenie správnej intonácie
- Voľná reprodukcia prečítaného textu
- Vyjadrenie pocitov vyvolaných prečítaným textom /smutné, zábavné, poučné.../ - vnímanie umeleckých textov rôznych žánrov
- Príprava na prechod k tichému čítaniu

Požiadavky na vedomosti a zručnosti :

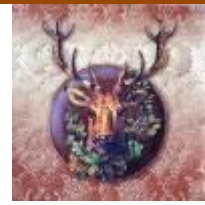
Žiak :

- pozná a vie prečítať všetky písmená slovenskej abecedy
- v praktických činnostiach, pri čítaní vie spájať hlásky do slabík a vie prečítať všetky typy slabík vyskytujúcich sa v slovách
- pri čítaní dlhého menej obvyklého slova si vie pomôcť prečítaním po slabikách bez zbytočného opakovania slova a bez tichého hláskovania (tzv. dvojitého čítania)
- chápe význam prečítaného slova (priradí slovo k obrázku a naopak) – je potrebná tolerancia k deťom s iným materinským jazykom,
- chápe obsah prečítanej vety a krátkeho súvislého textu,
- v prípade zabudnutia menej frekventovaného písmena si vie poradiť vyhľadáním písmena pomocou nápovedného obrázka,
- pri čítaní rozlišuje pojmy: text, riadok, článok, nadpis,
- v praktických činnostiach pozná funkciu interpunkčných znamienok: bodka, otáznik, výkričník, čiarka, spojovník,

- intonačne správne číta izolované krátke oznamovacie a opytovacie vety

Poznámka: väčšina detí 1. ročníka číta niektoré vety v súvislých textoch čiastočne intonačne nesprávne kvôli neschopnosti predvídať koniec vety – najmä pri prvom čítaní textu. Táto schopnosť je závislá na technike a rýchlosti čítania, ktoré sa plne rozvinie až v ďalších ročníkoch.

PÍSANIE

Prípravné obdobie

Obsah písania v prípravnom období je zameraný na získavanie a zdokonaľovanie predpokladov na konkrétne písanie v neskoršom - v nácvičnom období. Spočíva predovšetkým v plnení nasledujúcich cieľov:

1. systémom uvoľňovacích cvikov zlepšovať predovšetkým predpoklady na: zlepšenie jemnej motoriky zápästia a prstov tak, aby žiak mohol v období nácviku písania zvládnuť nároky, ktoré naň písanie kladie.
2. nácvik písania prípravných cvikov, ktoré sú základnými prvkami písmen v postupnosti od jednoduchých po zložitejšie.
3. Rozvíjanie analytických schopností – schopností postrehnúť základné čiary a línie v jednotlivých písacích cvikoch, neskôr i v samotných písmenách, čo eliminuje často neprimerané množstvo cvičného písania.

Nácvičné obdobie

Čítanie a písanie nemusí nutne prebiehať súčasne, v zmysle čo čítame, to píšeme. Vo vyučovacom procese je možné, najmä vtedy, keď je proces nácviku čítania podporovaný písaním veľkých tlačených písmen neviazať písanie na postup v čítaní, ktorý je prirodzene rýchlejší.

Cieľom písania v nácvičnom období je osvojovanie si písania v týchto tematických celkoch:

Poznámka: Jednotlivé tematické celky v tomto prípade neprebiehajú v časovom slede za sebou, ale súbežne.

1. Osvojovanie si písania písmen slovenskej abecedy v poradí závislom od používaných učebníc a písaniek
2. Spájanie písmen do slabík a slov
3. Odpis písaných písmen, slabík, slov a viet
4. Prepis tlačených písmen, slabík, slov a viet
5. Písanie slov a jednoduchých viet podľa diktovania
6. Podporovanie vlastného a tvorivého písania veľkou tlačenou abecedou

Pravopisné javy

1. Správna skladba slova /týka sa vynechávania a zámény hlások/.
2. Veľké písmeno na začiatku vety.
3. Ukončenie oznamovacej, opytovacej a rozkazovacej vety.
4. Písanie osobných mien.
5. Označovanie dlhej samohlásky.

Čítankové obdobie

Ciele písania v čítankovom období sú zamerané na:

- Zdokonaľovanie techniky písania.
- Odpis a prepis textu.
- Písanie podľa diktovania.
- Precvičovanie pravopisných javov predpísaných pre 1. ročník.
- Vytváranie spôsobilostí samostatne sa písomne vyjadrovať.

Požiadavky na vedomosti a zručnosti :

Žiak vie používať písmená písanej abecedy a arabské číslice v nasledujúcich činnostiach:

- vie čitateľne napísať písmená písanej abecedy a arabských číslic

Alternatíva pre žiakov s poruchou jemnej motoriky :

Žiakom s oneskoreným vývinom a poruchou jemnej motoriky potvrdenou psychológom, umožníme vyjadrovať sa písomne pomocou veľkých tlačných písmen, ktoré kladú na jemnú motoriku ruky podstatne menšie nároky.

Žiak:

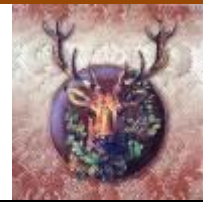
- dokáže správne spájať písmená v slovách
- vie z písanej predlohy čitateľne a správne odpísať slová a krátky primeraný text
- v praktických činnostiach /pri písaní/ vie členiť vety na slová, slová na slabiky

tak, aby výsledkom bolo správne napísané slovo alebo veta,

- dokáže podľa diktovania napísať slová bez vynechávania písmen
- dokáže podľa diktovania napísať jednoduché krátke vety
- vie k známemu obrázku napísať jeho pomenovanie (tzv. autodiktát), bez vynechávania písmen (ostatné chyby tolerujeme)
- vie správne umiestniť dĺžeň
- vlastné mená osôb píše s veľkým začiatočným písmenom
- na začiatku vety píše veľké písmeno
- pri písaní rozlišuje oznamovaciu, opytovaciu a rozkazovaciu vetu

Tematický celok : Prípravné obdobie Obsah	Obsahový štandard	Výkonový štandard
Do školy O medovníkovom domčeku Moja izba Hra na robota – slabiky	Oboznamovanie sa v praktických činnostiach s pojmami veta, slovo. Rozvíjanie vyjadrovacích schopností. Pomenúvanie zobrazených predmetov, hľadanie odlišností, cielené zameranie pozornosti na detaily. Vyvodenie základných pracovných a hygienických návykov. Zoznamovanie sa s písmenami tlačenej abecedy, cvičenie zrakového a sluchového rozlišovania, rozprávanie podľa obrázkovej osnovy. Nacvičovanie písania prípravných cvikov. Rozvíjanie analytických zručností. Písanie veľkých tlačených písmen. Rozvíjanie sluchovej syntézy hlások do slabiky. Vyjadrenie prosby a poďakovania. Osvojenie si návykov správnej výslovnosti. Pokusné čítanie slabík a jednoduchých slov. Zdokonaľovanie predpokladov na písanie, osvojovanie si základných prvkov písaných písmen, rozvíjanie	Poznať pojmy veta, slovo. Pomenovať zobrazené predmety, nájsť odlišnosti medzi predmetmi. Ovládať správne uchopenie a držanie ceruzky. Dodržiavať hygienické zásady písania. Rozlišovať a určovať prvú hlásku slova. Rozprávať podľa obrázkovej osnovy. Písať prípravné cviky. Písať veľké tlačené písmená. Čítať slabiky a jednoduché slová z tlačených písmen. Poprosiť a poďakovať. Mať osvojené základné prvky písaných písmen.

	predpokladov na zlepšovanie jemnej motoriky.	
Tematický celok : Nácvikové (šlabikárové) obdobie Obsah	Obsahový štandard	Výkonový štandard
Tlačené a písané písmená a,A,á,Á Tlačené a písané písmená m,M Tlačené a písané písmená e,E,é,É Tlačené a písané písmená l,L Tlačené a písané písmená i,I,í,Í Tlačené a písané písmená j,J Tlačené a písané písmená o,O,ó,Ó Tlačené a písané písmená s,S Tlačené a písané písmená u,U,ú,Ú Tlačené a písané písmená v,V Tlačené a písané písmená n,N Tlačené a písané písmená y,Y,ý Tlačené a písané písmená p,P Tlačené a písané písmená t,T Tlačené a písané písmená k,K Tlačené a písané písmená z,Z Tlačené a písané písmená r,R Tlačené a písané	Osvojovanie si písmen abecedy. Určovanie pozície hlásky v slove. Čítanie otvorených slabík. Čítanie slov zostavených z veľkých tlačených písmen. Plynulé čítanie s porozumením textov primerané skúsenostiam žiaka. Plynulé čítanie dvojslabičných slov s otvorenou slabikou. Dodržiavanie správneho dýchania, artikulácie a spisovnej výslovnosti. Čítanie zatvorených slabík a otvorených slabík so skupinou spoluhlások na začiatku slabiky. Plynulé čítanie zatvorených slabík. Uvedomovanie si interpunkčných znamienok. Recitovanie básní. Pochopenie pojmov text, nadpis. Čítanie predložiek. Rozširovanie slovnej zásoby. Plynulé čítanie písaného textu. Blahoželenie, ospravedlnenie, súhlas, nesúhlas. Vyhľadávanie informácií v texte. Správne intonačné čítanie oznamovacích a opytovacích viet. Rozlišovanie pojmov príbeh, rozprávka, báseň. Čítanie textov s dvojhláskami. Rozpoznávanie	Poznať písmená abecedy. Čítať slová, vety, tlačené i písané, nahlas a s porozumením, plynulo. Dodržiavať správne dýchanie, artikuláciu, spisovnú výslovnosť, intonáciu. Dorozprávať neukončený príbeh, určiť hlavnú myšlienku prečítaného textu. Stručne prerozprávať text. Prepísať a odpísať písmená, slová, vety, z tlačenej i písanej podoby. Vedieť písať písmená, slová, vety, podľa diktovania. Dodržiavať interpunkčné znamienka. Vedieť použiť na začiatku vety veľké písmeno.

písmená š, Š Tlačené a písané písmená b, B Tlačené a písané písmená c, C Tlačené a písané písmená d, D Tlačené a písané písmená č, Č Tlačené a písané písmená ž, Ž Tlačené a písané písmená h, H Tlačené a písané písmená ľ, Ľ Tlačené a písané písmená ť, Ť Tlačené a písané písmená ď, Ď Koncovka ou Tlačené a písané písmená ň, Ň Mäkké slabiky de, te, ne, le, di, ti, ni, li Dvojhĺasky ia, ie, iu Tlačené a písané písmená ch, Ch Tlačené a písané písmená g, G Tlačené a písané písmená f, F Tlačené a písané písmená dz, Dz Tlačené a písané písmená dž, Dž Dvojhĺaska ô Samohláska ä Spoluhláska í, í Tlačené a písané písmená x, X	rozkazovacích viet v texte. Prerozprávanie obsahu textu. Osvojovanie si písaných písmen. Spájanie písmen do slabík a slov. Prepisovanie tlačených písmen, viet. Odpisovanie a prepisovanie primeraných textov. Písanie slov, viet podľa diktovania. Písanie veľkého písmena na začiatku vety. Rešpektovanie grafémy písmen. Dodržanie znamienka na konci vety. Osvojovanie pravopisných javov.	

Tematický celok : Čítankové obdobie Obsah	Obsahový štandard	Výkonový štandard
Čítankové obdobie	Plynulé čítanie. Čítanie s porozumením. Zdokonaľovanie techniky čítania. Chápanie obsahu krátkeho súvislého textu. Rozprávanie príbehu podľa predlohy. Dokončenie neukončenej rozprávky alebo iného lit.žánru. Zdramatizovanie krátkeho textu. Voľné reprodukovanie prečítaného textu. Príprava na prechod k tichému čítaniu. Zdokonaľovanie techniky písania. Písanie podľa diktovania. Precvičovanie pravopisných javov predpísaných pre 1.ročník. Samostatne sa písomne vyjadrovať.	Čítať plynule a s porozumením. Chápať obsah textu. Prerozprávať príbeh, dokončiť rozprávku, zdramatizovať text, voľne zreprodukovať text. Čítať potichu. Písať podľa diktovania. Vedieť použiť pravopisné javy predpísané pre 1.ročník. Vedieť sa samostatne písomne vyjadriť.

Prierezové témy :

Dopravná výchova: Prípravné obdobie

Osobnostný a sociálny rozvoj

Multikultúrna výchova

Environmentálna výchova

Ochrana života a zdravia

Mediálna výchova : Šlabikárové obdobie

Tvorba projektu a prezentačnej činnosti

Osobnostný a sociálny rozvoj

Multikultúrna výchova

Environmentálna výchova

Multikultúrna výchova : Čítankové obdobie

Environmentálna výchova

Tvorba projektu a prezentačnej činnosti

Osobnostný a sociálny rozvoj

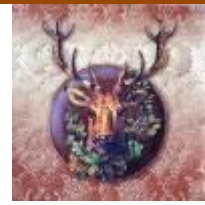
Ochrana života a zdravia

Dopravná výchova

Hodnotenie

Žiaci primárneho vzdelávania sú hodnotení podľa - Metodické pokyny na hodnotenie a klasifikáciu žiakov ZŠ. Pri hodnotení pristupujeme ku každému žiakovi individuálne. Neporovnávame výsledky detí medzi sebou, ale hodnotíme každého podľa jeho možností a schopností. Snaha každého učiteľa je pozitívne hodnotenie . V danom predmete sú žiaci priebežne klasifikovaní. Žiakov postupne vedieme, aby sa vedeli ohodnotiť sami, ale aj svojho spolužiaka. Na konci každého klasifikačného obdobia sú žiaci na vysvedčení hodnotení známkami.

2. ročník

Časový rozsah výučby

8 hodín týždenne, spolu 264 vyučovacích hodín

Charakteristika vyučovacieho predmetu

Základnou funkciou vyučovania slovenského jazyka na 1. stupni základnej školy je naučiť žiakov spisovnú podobu materinského jazyka, osvojiť si správny pravopis a gramatiku a najmä rozvíjať vyjadrovacie (komunikačné) schopnosti a to na úrovni ústnej i písomnej.

Predmet slovenský jazyk a literatúra má komplexný charakter, pretože spája jazykovú, slohovú zložku, písanie, literárnu zložku a čítanie.

Jazyk slovenský ako vyučovací jazyk má primárne a nezastupiteľné miesto vo vyučovacích predmetoch, pretože vytvára predpoklady na zvládnutie ďalších vyučovacích predmetov. Slovenčina je štátnym jazykom na území SR. Ovládanie štátneho jazyka na dobrej úrovni zabezpečuje žiakom možnosť nielen dobre zvládnuť školské vzdelávanie, ale i úspešné uplatnenie sa na trhu práce. Jazyk musí žiak dobre poznať, aby ho mohol dobre využívať, aby ním mohol myslieť, cítiť.

Ciele vyučovacieho predmetu

Cieľom jazykového vyučovania je naučiť žiakov nielen základné pojmy a poučky, ale naučiť ich myslieť v súvislostiach, komunikovať (ústne a písomne) na primeranej úrovni a naučiť ich rozumieť jazykovým prejavom z obsahovej stránky. Nezanedbateľnou je i literárna zložka jazyka. Prostredníctvom nej sa žiaci zoznamujú s literárnymi dielami a ich tvorcami a vytvárajú si k nim kladný vzťah.

Cieľom vyučovania slovenského jazyka na 1. stupni ZŠ je predovšetkým :

- osvojiť si základy písanej reči (čítania a písania)
- poskytovať bohaté skúsenosti s významom – komunikačnou a vzdelávacou funkciou písanej reči
- osvojiť si elementárne vedomosti v rovine lexikálnej, morfolologickej, syntaktickej a štylistickej
- osvojiť si základné pravidlá pravopisu a znalosť písma
- získať základné poznatky o zvukovej stránke jazyka
- osvojiť si návyky správnej výslovnosti
- poznávať jazykové prostriedky a vedieť ich využívať v jazykovom systéme
- prehlbovať si zručnosť jednoduchého a súvislého vyjadrovania sa

- jazykové prostriedky vedieť vzájomne prepájať v jazykovom systéme
- viesť žiakov k presnému mysleniu a jeho využitiu v oblasti komunikácie (ústnej aj písomnej)

Štruktúra učebných osnov pre 2. ročník ZŠ vychádza z poznatkov v oblasti lingvistiky, primárnej pedagogiky, vývinovej psychológie a didaktiky materinského jazyka. Rešpektuje aktuálne smery lingvistického výskumu (systémovo-štruktúrny, komunikačno-pragmatický a kognitívny). Učebné osnovy vychádzajú zo všeobecných didaktických princípov (princíp komplexnosti, princíp komunikačno-kognitívny, princíp orientácie na žiaka, princíp aktuálnych lingvistických poznatkov). Najväčšia pozornosť je venovaná princípu **komplexnosti**, ktorý sa prejavuje v úrovni **kompetenčnej** – rozvoj komunikačnej kompetencie žiaka v materinskom jazyku v súlade s inými kľúčovými kompetenciami, **v medzipredmetovej úrovni** – rozširovanie komunikačných poznatkov a formovanie hodnôt z rôznych pohľadov danej tematiky, **v medzizložkovej úrovni** – integrácia jazykového vyučovania, slohu, čítania a literárnej výchovy (zabezpečuje komplexnú povahu komunikačného procesu) a **vnútrozložkovej** – prepájanie tém v rámci jazykovej, slohovej a literárnej zložky predmetu. Kľúčovým pojmom koncepcie je **komunikačná kompetencia**, ktorú vnímame ako schopnosť funkčne používať jazyk v rôznych komunikačných situáciách na základe elementárnych poznatkov jazykového systému. Súčasťou komunikačnej kompetencie je **jazyková kompetencia**, ktorú tvorí súhrn schopností, ktoré umožňujú používateľovi jazyka odlíšiť gramaticky správnu vetu od nesprávnej a schopnosť tvoriť nové vety. Osvojenie jazykovej kompetencie má dlhodobější charakter a osvojenie komunikatívnej kompetencie je proces celoživotný.

Prvoradým cieľom a základnou úlohou komunikačného vyučovania materinského jazyka je vytvoriť u žiakov **komunikačné zručnosti** (počúvanie, hovorenie, čítanie a písanie).

Receptívna oblasť /počúvanie, čítanie/ (vnímanie) pozostáva z činností, pri ktorých žiak dostáva informácie a myšlienky z vonkajších zdrojov. Sú to dva základné spôsoby prijímania informácií od iných.

Produktívna oblasť /hovorenie, písanie/ (vyjadrovanie) je druhou polovicou vyučovania materinského jazyka. Obsahuje činnosti, kde žiak realizuje svoje myšlienky a informácie a delí sa s nimi s inými žiakmi. Ide o oblasť, v ktorej sa produkujú zmysluplné myšlienky a rôzne informácie prostredníctvom slov.

Prehľad obsahových štandardov

Žiak :

Kompetencie - spôsobilosti, ktoré je potrebné zvládnuť v procese vyučovania materinského jazyka, a ktoré sa opierajú o **kľúčové** /základné/ kompetencie. Zaraďujeme sem:

Poznávacie a rečové kompetencie

Motorické zručnosti

- 1) Samostatne písať jednoduché texty s dôrazom na dodržiavanie základných parametrov písma (písané alebo tlačené písmo).
- 2) Prečítať, podľa predlohy odpísať alebo podľa diktovania napísať a prečítať arabské číslice v súvislosti s učivom v matematike.

Verejná prezentácia textu, verejný prejav

- 1) Pri ústnom prejave dodržiavať správne dýchanie, artikuláciu a spisovnú výslovnosť.
- 2) Osvojiť si výslovnosťnú normu s uplatnením suprasegmentálnych javov.
- 3) Reprodukovať umelecký aj vecný text (doslovne, podrobne, stručne).

Pamäťové, klasifikačné a aplikačné zručnosti

- 1) Zapamätať si potrebné fakty a definície a vedieť demonštrovať ich znalosť.
- 2) Vysvetliť podstatu osvojených javov a vzťahov medzi nimi.
- 3) Pri písomnom prejave aplikovať pravopisnú normu.

Analytické zručnosti

- 1) Uskutočniť jazykovú analýzu textu, vyhľadávať jazykové javy, vyhodnocovať ich a postupne zatried'ovať.

Tvorivé zručnosti

- 1) Tvorit' vlastný text.
- 2) Ústne prezentovať vlastný text.
- 3) Napísať krátky príbeh (vlastný zážitok alebo vymyslený príbeh).
- 4) Porozprávať príbeh na danú tému (podľa názvu, obrázkov atď.) s použitím priamej reči.
- 5) Dokončiť rozprávanie alebo neukončené prozaické dielo.
- 6) Zdramatizovať kratší prozaický alebo básnický text.

Informačné zručnosti

- 1) Používať jazykové príručky a slovníky, korigovať podľa nich vlastné texty.

Komunikačné zručnosti

- 1) Adekvátne komunikovať s prihliadnutím na komunikačnú situáciu.
- 2) Vyjadrovať sa neverbálne a chápať neverbálnu komunikáciu.
- 3) Verejne prezentovať a obhájiť vlastný názor.

Poznávacie a čitateľské kompetencie

Technika čítania a verejná prezentácia textu

- 1) Na základe predchádzajúcej prípravy správne, plynule a s porozumením čítať nahlas aj potichu po príprave texty, ktorých obsah, štýl a jazyk sú primerané skúsenostiam žiaka.
- 2) Pri hlasnom čítaní dodržiavať správne dýchanie, artikuláciu a spisovnú výslovnosť.
- 3) Výrazne čítať kratšie úryvky z literatúry pre deti a mládež.
- 4) Výrazne recitovať básne, úryvky z prózy.
- 5) Pri čítaní dramatických textov výrazne reprodukovat priamu reč.

Pamäťové, klasifikačné a aplikačné zručnosti

- 1) Zapamätať si potrebné fakty a definície a vedieť demonštrovať ich znalosť.
- 2) Vysvetliť podstatu osvojených javov a vzťahov medzi nimi.

Analytické a interpretačné zručnosti

- 1) Zostaviť osnovu prečítaného textu.
- 2) Určiť hlavnú myšlienku prečítaného textu.
- 3) Prerozprávať obsah prečítaného textu.
- 4) Vyjadriť svoje pocity a zážitky z prečítaného textu.
- 5) Vyhľadávať, identifikovať v literárnych textoch hlavné a vedľajšie postavy, literárne a jazykové prostriedky, vybrané pojmy a výrazy.
- 6) Pri jednoduchom rozboře literárnych textov používať literárne pojmy.

- 7) Hodnotiť postavy literárneho diela, určiť ich vzájomný vzťah.
- 8) Odlišovať prozaické a básnické texty.
- 9) Odlišovať umelecké a náučné texty.

Tvorivé zručnosti

- 1) Zreprodukovať a zdramatizovať časť rozprávky, poviedky alebo povesti.
- 2) Na základe vlastnej fantázie dokončiť začatý príbeh vo forme rozprávania, dramatizácie a ilustrácie.
- 3) Napísať krátky prozaický útvar.
- 4) Tvoriť jednoduché rýmy.
- 5) Inscenovať kratší dramatický text.

Informačné zručnosti

- 1) Orientovať sa v školskej a verejnej knižnici.
- 2) Budovať si vlastnú knižnicu

Ciele učebného predmetu:

Pojmy

Písanie:

- samohlásky, dvojhlásky, spoluhlásky, arabské číslice

Zvuková stránka jazyka

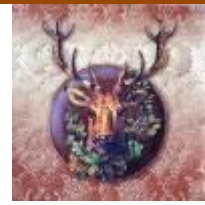
- hlásky, slabiky, slová
- delenie hlások na samohlásky- spoluhlásky- dvojhlásky,
- samohlásky: krátke + dlhé -rozdelenie a názvy
- spoluhlásky: tvrdé + mäkké – rozdelenie a názvy
- zátvorka, dvojbodka
- melódia vety: oznamovacej, opytovacej, rozkazovacej, želacej, zvolacej – rozširovanie učiva z prvého ročníka + dĺžeň, mäkkéň, vokáň, bodka, otáznik, výkričník, čiarka
- slabikotvorné hlásky l, l', r, r'
- výslovnosť a výskyt ä

Syntaktická/skladobná rovina:

- veta
- jednoduchá veta

- vety podľa obsahu: oznamovacie, opytovacie, rozkazovacie, želacie a zvolacie

Sloh

- pozdrav, oslovenie, tykanie/vykanie, predstavenie sa, privítanie, rozlúčenie, prosba /želanie, poďakovanie, ospravedlnenie – ústne, ospravedlnenie s vysvetlením, vyjadriť súhlas – nesúhlas, blahoželanie ústne/ písomne – rozširovanie učiva z prvého ročníka
- adresa
- adresa odosielateľa
- pohľadnica
- súkromný list – písomne
- tvorba otázok – žiadosť o informáciu
- rozhovor
- začiatok a koniec telefonického rozhovoru
- osnova
- rozprávanie ústne
- opis predmetu – ústne
- nápis
- nadpis
- krátke správy – SMS, e-mail
- štylizácia textu – zdobenina, dej

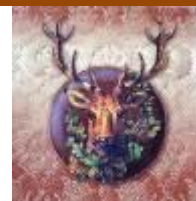
Literárna výchova, Čítanie

- ilustrácia
- autor
- spisovateľ
- čitateľ
- divák
- rozširovanie a utvrdzovanie učiva z prvého ročníka – pojmy – kniha, časopis, noviny, knižnica,
- texty, bábkové divadlo – bábka, vyčítanka, hádanka, báseň, ľudová pieseň, rozprávka

Stratégia vyučovania

Výchovné a vzdelávacie stratégie:

Pri voľbe vyučovacích metód a foriem prihliadame na obsah vyučovania, na individualitu žiakov a klímu triedy tak, aby boli splnené stanovené ciele a rozvíjali sa kľúčové kompetencie žiakov pre daný predmet.

Pri výučbe slovenského jazyka využívame najmä:

- motivačné rozprávanie a rozhovor (aktivizovanie poznatkov a skúseností žiakov)
- didaktické hry (seberealizačné aktivity na uplatnenie záujmov a spontánnosti)
- problémová metóda (upútanie pozornosti prostredníctvom nastoleného problému)
- rozprávanie (vyjadrovanie skúseností a aktívne počúvanie)
- demonštračná metóda (demonštrácia predmetov, javov a činností)
- kooperatívne vyučovanie (forma skupinového vyučovania – napr. vo dvojiciach)
- heuristická metóda (učenie sa riešením problémov)
- dramatizácia (rozvoj vnímania, predstavivosti, pevnej vôle a prežívania)
- výklad učiteľa
- prezentačná metóda (prezentácia s využitím dataprojektoru)
- samostatná práca žiakov (s pracovným listom, s počítačom, s internetom)
- projektové, zážitkové vyučovanie

Učebné zdroje

Na podporu a aktiváciu vyučovania a učenia žiakov sa využijú nasledovné učebné zdroje :

Odborná literatúra	Didaktická technika	Ďalšie zdroje
Slovenský jazyk pre 2. ročník ZŠ (učebnica + pracovný zošit), Čítanka pre 2. ročník ZŠ (učebnica) Písanie pre 2. ročník ZŠ (1. a 2. časť) Mimočítanková literatúra (pracovný zošit) metodická príručka, učebné osnovy,	CD prehrávač, dataprojektor, interaktívna tabuľa,	rozprávkové knihy, detské časopisy, internet, reklamné letáky, encyklopédie

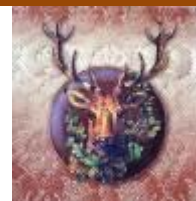

Učebný plán

SJL v druhom ročníku disponuje 8 týždne – 6h. určuje Štátny vzdelávací program + 2h. zvýšenie počtu na základe Školského vzdelávacieho programu.

Obsah vzdelávania

Predmet Slovenský jazyk pre 2. ročník ZŠ pozostáva zo zložiek – písanie, jazykové vyučovanie (gramatika a pravopis), čítanie a literárna výchova, slohová výchova.

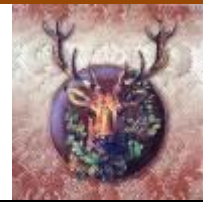
Písanie - vyučuje sa integrovane s jazykovou zložkou, slohovou zložkou, v rámci čítania a literárnej výchovy. V súlade s jazykovým učením si žiaci zdokonaľujú písomné zručnosti, hygienické návyky, pracovné návyky, snažia sa dodržiavať základné parametre písma, ktorými sú čitateľnosť, úhľadnosť, primeraná rýchlosť. Žiak píše malé a veľké písmená písanej a tlačenej abecedy, tvorí a píše jednoduché vety, píše vlastné mená zvierat, miest a obcí.

Jazykové vyučovanie -obsahuje učivo z fonetiky – zvuková rovina jazyka, lexiky - významová rovina jazyka a syntax – skladba vety.

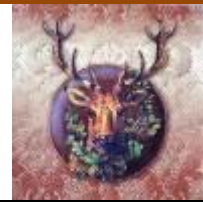
Čítanie a literárna výchova – zdokonaľovanie techniky a kvalít čítania. V prečítanom texte vyhľadáva informáciu, po prečítaní časti príbehu sformuluje svoju predstavu o pokračovaní príbehu. Nakoľko je našou snahou posilniť čitateľskú gramotnosť žiakov druhého ročníka, pridávame si do školského vzdelávacieho programu 2 hodiny venované práve čítaniu. Kláť dôraz na umelecký ale aj vecný text, zamerať sa na čítanie s porozumením súvislých, ale aj nesúvislých textov, pričom je nutné využívať rôzne techniky, formy a stratégie čítania s porozumením /napr. informatívne čítanie, zážitkové čítanie, dramatizácia textu/. Zdrojom môže byť výber konkrétnych textov (časopisy, rozprávkové knihy) – súvislých i nesúvislých, pričom je dôležité využívať veku žiaka primerané vecné a umelecké texty z rôznych oblastí, čím sa posilnia i medzipredmetové vzťahy.

Slohová výchova – zakladá sa na **verbálnej i neverbálnej komunikácii** – ústne vyjadrovanie, hľadanie súvislostí medzi ilustráciou a obsahom prečítaného textu, žiak si vie vyjadriť svoj názor na ilustráciu v knižke, porozprávať zážitok pred triedou, obecnstvom, usporiada obrázky podľa časovej a príčinnej súvislosti, samostatne porozpráva obsah jednoduchého textu, zreprodukuje rozprávku, povesť.

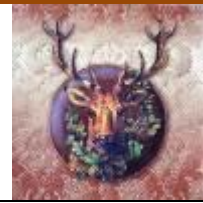
Tematický celok	Obsahový štandard	Výkonový štandard
GRAMATIKA		
Hláska a písmeno	• rozlišovanie hlásky a písmena • rozlišovacie znamienka (dĺžeň, mäkčeň, vokáň, dve bodky) • delenie hlások na samohlásky (krátke, dlhé), spoluhlásky (tvrdé, mäkké) a dvojhásky • slabikotvorné r, f, l, í,	- vie rozlíšiť hlásku a písmeno - vie používať rozlišovacie znamienka (dĺžeň, mäkčeň, vokáň, dve bodky) - vie rozdeliť a vymenovať samohlásky (krátke, dlhé), spoluhlásky (tvrdé, mäkké) a dvojhásky

	samohláska ä • písanie i, í po mäkkých spoluhláskach a y, ý po tvrdých spoluhláskach v koreni slov • písanie spoluhlások d', t', ň, ľ s mäkčeňom a bez neho pred e, i, ia, ie, iu • písanie veľkých písmen v menách osôb, zvierat a v zemepisných názvoch	- vie písať i, í po mäkkých spoluhláskach a y, ý po tvrdých spoluhláskach v koreni slov - vie písať d', t', ň, ľ s mäkčeňom a bez mäkčeňa pred e, i, ia, ie, iu. - vie správne napísať vlastné mená osôb, zvierat a zemepisných názvov
Slabika, slovo, veta	• analýza a syntéza slabík, slov a viet • spájanie samohlások, a dvojhlasok so spoluhláskami do slabiky • jedno a viacslabičné slová • striedanie krátkych a dlhých slabík v slove • rozdeľovanie slov na konci riadka	- vie z hlások tvoriť slabiky, zo slabík slov a zo slov vety - vie tvoriť jedno a viacslabičné slová - vie, že po dlhej slabike najčastejšie nasleduje krátka slabika - vie rozdeliť viacslabičné slovo na konci riadku na základe slabičného princípu
Veta	• spájanie slov do viet • písanie veľkých písmen na začiatku vety • interpunkčné znamienka na konci vety (bodka, otáznik, výkričník) • druhy viet (oznamovacia, opytovacia, rozkazovacia) • písanie a nácvik melódie opytovacích, oznamovacích, rozkazovacích, želacích a zvolacích viet	- vie písať veľké písmená na začiatku vety - pozná interpunkčné znamienka, ktoré sa používajú na konci vety - vie správne vysloviť, zapísať a rozlíšiť oznamovacie, opytovacie, rozkazovacie, želacie a zvolacie vety
PÍSANIE		

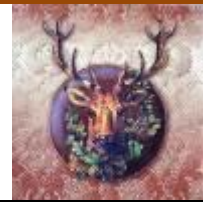
Písmená a číslice	• malé a veľké písmená písanej a tlačenej abecedy • arabské číslice	- vie písať správne tvary veľkej, malej, písanej a tlačenej abecedy - vie písať správne tvary arabských číslic
Vety	• písanie jednoduchých viet	- vie odpisovať, prepisovať jednoduché vety - vie písať vety podľa diktátu - vie správne napísať začiatok vety - vie použiť vhodné interpunkčné znamienko
Vlastné mená	• písanie vlastných mien osôb, zvierat a zemepisných názvov	- vie správne napísať vlastné mená osôb, zvierat a zemepisných názvov
SLOH		
Formy spoločenského kontaktu	• osvojenie základov spoločenského kontaktu (zdvorilosť v každodennej komunikácii) • pozdrav • oslovenie • tykanie / vykanie • predstavenie sa • privítanie • rozlúčenie • prosba / želanie • poďakovanie • ospravedlnenie • blahoželanie (ústne a písomne) • vyjadrenie súhlasu / nesúhlasu	- osvojuje si základy spoločenského styku (učí sa byť zdvorilý) - vie sa pozdraviť - vie osloviť iných - vie vhodne použiť tykanie / vykanie - vie sa predstaviť - vie privítať iných - vie sa rozlúčiť - vie poprosiť, poďakovať - vie sa ospravedlniť - vie zablahoželať - vie vyjadriť svoje stanovisko súhlas / nesúhlas
Formy písomného	• osvojenie si základov	- vie napísať adresu na list,

kontaktu	písomného kontaktu • adresa, adresa odosielateľa, pohľadnica, súkromný list • moderná komunikácia (SMS, e-mail)	pohľadnicu - vie sformulovať krátky list - vie napísať krátku SMS správu na mobilnom telefóne a e-mailovú správu na internete
Formy rozhovoru	• tvorba otázok • žiadosť o informáciu • rozhovor • zásady telefonovania (začiatok a koniec telefonického rozhovoru)	- vie správne sformulovať a kľásť otázky - vie odpovedať na otázky - vie požiadať o informáciu - vie sa na začiatku telefonického rozhovoru pozdraviť a predstaviť, viesť rozhovor a na záver sa pozdraviť
Práca s textom (slohovým útvarom)	• ústne rozprávanie podľa osnovy • tvorenie nadpisu • ústny opis predmetu, ilustrácie, obrázka • rozlíšenie nápisu a nadpisu • tvorba nápisov	- vie podľa osnovy vyrozprávať dej - vie podľa obsahu utvoriť nadpis - vie ústne opísať predmet, ilustráciu, obrázok - vie rozlíšiť nápis a nadpis - vie na určený výrobok, tému vymyslieť nápis

LITERÁRNA VÝCHOVA

Práca s textom (kniha, časopis, noviny)	• pojmy - autor / spisovateľ, ilustrácia, ilustrátor, čitateľ, kniha, časopis, noviny, knižnica, text, zdrobnenina, nadpis, dej • rozdiel medzi detským časopisom a novinami • práca s textom – čítanie s porozumením, dokončenie príbehu, tvorenie nadpisu, hlavné postavy, obsah textu, dej	- pozná pojmy: autor / spisovateľ, ilustrácia, ilustrátor, čitateľ, kniha, časopis, noviny, knižnica, text, zdrobnenina, nadpis, dej - pravidelne navštevuje knižnicu, vie sa v nej orientovať - pozná aspoň piatich spisovateľov alebo básnikov - vie rozlišovať časopisy a noviny, pozná niektoré detské časopisy - vie pracovať s textom (čítať

		s porozumením, dokončiť príbeh, tvoriť nadpis, vymenovať hlavné postavy, porozprávať stručný obsah)
Bábkové divadlo	• pojmy – divák, bábkové divadlo, bábka • návšteva bábkového divadla - ako vzniká bábka, bábkoherec, dojmy z predstavenia	- navštívi predstavenie v bábkovom divadle - vie porozprávať obsah, vyjadriť svoje dojmy rozprávaním, ilustráciou - pozná pojmy bábka, bábkoherec
Literárne žánre	• druhy literárnych žánrov (vyčítanka, hádanka, báseň, ľudová pieseň, rozprávka)	- pozná a rozlišuje žánre (vyčítanka, hádanka, báseň, ľudová pieseň, rozprávka) - vie pochopiť ich pointu - naučí sa naspamäť aspoň tri vyčítanky, hádanky, básne, ľudové piesne - vie vyrozprávať obsah rozprávky - pozná niektoré ľudové rozprávky

Prierezové témy :

Dopravná výchova : Súkromný list, Vety

Osobnostný a sociálny rozvoj : Konvencia v ústnej komunikácii, Delenie hlások, hláskoslovie, Vety,

Multikultúrna výchova : Konvencia v ústnej komunikácii, Slovo, slabika, hláska, Slušnosť v komunikácii, Súkromný list, Rozprávanie a opis,

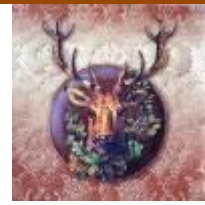
Enviromentálna výchova : Delenie hlások, hláskoslovie, Slovo, slabika, hláska, Vety,

Ochrana života a zdravia : Konvencia v ústnej komunikácii, Tvary písmen, Delenie hlások, hláskoslovie

Mediálna výchova : Konvencia v ústnej komunikácii, Delenie hlások, hláskoslovie

Regionálna výchova : Súkromný list

Odporúčané témy a aktivity navyše :

Jazykové javy

Zvuková stránka jazyka a pravopis

- písanie, výslovnosť a výskyt samohlásky ä

Písanie

- Žiaci si precvičujú písanie písaného a paličkového písma s dôrazom na čitateľnosť, postupne sa vedú k zmenšovaniu grafém.
- slovné hračky / prešmyčky, výpustky, zámenky /
- tvorivé písanie / rébusy, hádanky /

Slohová výchova

- tvorba kratších písomných slohových útvarov na motivujúce témy
- povzbudzovanie tvorivosti a fantázie
- rozvoj slovnej zásoby hľadaním slov, označujúcich rovnaké a rôzne vlastnosti, činnosti ako
- synonymá alebo obsahovo rôzne slová
- zaradenie voľných tém na podporu verbálnej tvorivosti
- prezentácia slohových prác pred kolektívom

Čítanie a literatúra

- čítanie detských kníh podľa výberu učiteľa a záujmu detí
- podpora tichého čítania vlastných kníh detí
- podpora tvorivého čítania
- práca s knihou, slovníkmi, časopismi, orientácia v knižnici
- sfilmované knihy
- jednoduchá prezentácia prečítanej knihy
- vlastná tvorba: príbehy, rozprávky, básničky

Hodnotenie predmetu:

Pri hodnotení pristupujeme ku každému žiakovi individuálne. Neporovnávame výsledky detí medzi sebou, ale hodnotíme každého podľa jeho možností a schopností. Snaha každého učiteľa 2. ročníka je pozitívne hodnotenie. V danom predmete sú žiaci priebežne klasifikovaní. Žiakov postupne vedieme, aby sa vedeli ohodnotiť sami, ale aj svojho spolužiaka. Na konci každého klasifikačného obdobia sú žiaci na vysvedčení hodnotení známkami.

3. ročník

Časový rozsah výučby	9 hodín týždenne, spolu 297 vyučovacích hodín

Charakteristika učebného predmetu

Jazyk slovenský ako vyučovací jazyk má primárne a nezastupiteľné miesto vo vyučovacích predmetoch, pretože vytvára predpoklady na zvládnutie ďalších vyučovacích predmetov. Slovenčina je štátnym jazykom na území SR. Ovládanie štátneho jazyka na dobrej úrovni zabezpečuje žiakom možnosť nielen dobre zvládnuť školské vzdelávanie, ale i úspešné uplatnenie sa na trhu práce. Je nesporné, že úroveň výsledkov vyučovania slovenčiny v praktickom živote nie je uspokojivá, ba ovládanie jazyka nie je na patričnej úrovni. Máme na mysli používanie spisovnej formy jazyka v úradoch, v televízii, v rozhlase, iných médiách a kultúrnych ustanovizniach. Príčin je hneď niekoľko. Jazyk musí žiak dobre poznať, aby ho mohol dobre využívať, aby ním mohol myslieť, cítiť. Bez jazyka niet komunikácie, je stavebným materiálom nášho konania, je pilierom vedomostí. Každá zložka jazyka vplýva na jazykový prejav žiaka a odráža sa v jeho myslení.

Predmet slovenský jazyk a literatúra má komplexný charakter, pretože spája jazykovú, slohovú zložku, písanie, literárnu zložku a čítanie.

Pri jednotlivých tematických celkoch sa neuvádza časová dotácia. Učiteľ je kompetentný určovať a upravovať si dotáciu hodín podľa podmienok v danej triede.

Ciele učebného predmetu

Cieľom jazykového vyučovania je naučiť žiakov nielen základné pojmy a poučky, ale naučiť ich myslieť v súvislostiach, komunikovať (ústne a písomne) na primeranej úrovni a naučiť ich rozumieť jazykovým prejavom z obsahovej stránky. Nezanedbateľnou je i literárna zložka jazyka. Prostredníctvom nej sa žiaci zoznamujú s literárnymi dielami a ich tvorcami a vytvárajú si k nim kladný vzťah.

Cieľom vyučovania slovenského jazyka na 1. stupni ZŠ je predovšetkým:

- osvojiť si základy písanej reči (čítania a písania)
- poskytovať bohaté skúsenosti s významom – komunikačnou a vzdelávacou funkciou písanej reči
- osvojiť si elementárne vedomosti v rovine lexikálnej, morfolologickej, syntaktickej a štylistickej
- osvojiť si základné pravidlá pravopisu a znalosť písma

- získať základné poznatky o zvukovej stránke jazyka
- osvojiť si návyky správnej výslovnosti
- poznávať jazykové prostriedky a vedieť ich využívať v jazykovom systéme
- prehlbovať si zručnosť jednoduchého a súvislého vyjadrovania sa
- jazykové prostriedky vedieť vzájomne prepájať v jazykovom systéme
- viesť žiakov k presnému mysleniu a jeho využitiu v oblasti komunikácie (ústnej aj písomnej)

Ďalej chceme vyučovaním slovenského jazyka a literatúry rozvíjať a posilniť kvalitu spôsobilostí:

- čitateľskú gramotnosť

(klásť dôraz nielen na umelecký, ale aj vecný text a využívať rôzne techniky a druhy čítania s porozumením),

- komunikačné spôsobilosti žiakov v ústnom a písomnom prejave (funkčne používať jazyk v komunikačných situáciách, osvojiť si verbálne i neverbálne výrazové komponenty, adekvátne interpretovať komunikačnú situáciu, veku primerane ovládať schopnosť ústnej a písomnej komunikácie).

Kľúčové kompetencie

1. Kompetencia komunikačná

Prostredníctvom vyučovania tematických celkov a komunikačných činností sa žiak učí korektne komunikovať (počúvať iných, prispôbiť sa komunikačným okolnostiam, ale aj vyjadrovať vlastný postoj, názor, pocit, želanie). Vyučovanie slovenského jazyka prebieha tak, aby sa spontánne jazykové vedomie dieťaťa postupne modifikovalo na poučné a kultivované.

2. Kompetencia kognitívna

Pri poznávaní jazyka rozvíjať logicko-myšlienkové operácie podporujúce prechod od štádia konkrétnych operácií k abstraktnému mysleniu. Formou hier s hláskami a písmenami, slovami a vetami rozvíjať fluenciu, flexibilitu a originalitu myslenia. Učiť sa vyhľadávať informácie o jazyku v tlačených slovníkoch, encyklopédiách a v elektronických zdrojoch. Prostredníctvom aktivít, ktoré slúžia na spracovanie informácií, sa žiak učí učiť sa. Prostredníctvom rozvíjania schopnosti pýtať sa a formuláciou otázok k obsahu textu podporovať zvedavosť žiakov a vytvárať predstavu o tom, že so získanými vedomosťami prichádzajú nové otázky a proces učenia sa a poznávania sa stáva celoživotnou záležitosťou.

3. Kompetencia sociálna

Prostredníctvom komunikačných aktivít rozvíjať schopnosť žiaka participovať na spoločnej komunikácii a na tímovej práci. Rozvíjať schopnosť akceptovať názor iných, ale súčasne sa aj kultúrne (neagresívne) prezentovať.

Pedagogické stratégie na rozvoj jednotlivých kľúčových kompetencií

- Prezentácia
- Tvorivé riešenie problémov
- Tvorba projektov
- Využívanie IKT
- Praktická výučba
- Súťaže

Stratégie vyučovania

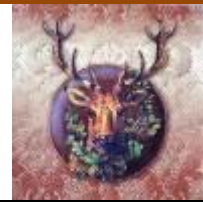
Pri voľbe vyučovacích metód a foriem prihliadame na obsah vyučovania, na individualitu žiakov a klímu triedy tak, aby boli splnené stanovené ciele a rozvíjali sa kľúčové kompetencie žiakov pre daný predmet. Pri výučbe slovenského jazyka využívame najmä:

- motivačné rozprávanie a rozhovor (aktivizovanie poznatkov a skúseností žiakov)
- didaktické hry (seberealizačné aktivity na uplatnenie záujmov a spontánnosti)
- problémová metóda (upútanie pozornosti prostredníctvom nastoleného problému)
- rozprávanie (vyjadrovanie skúseností a aktívne počúvanie)
- demonštračná metóda (demonštrácia predmetov, javov a činností)
- kooperatívne vyučovanie (forma skupinového vyučovania – napr. vo dvojiciach)
- heuristická metóda (učenie sa riešením problémov)
- dramatizácia (rozvoj vnímania, predstavivosti, pevnej vôle a prežívania)
- výklad učiteľa
- prezentačná metóda (prezentácia s využitím dataprojektoru)
- samostatná práca žiakov (s pracovným listom, s počítačom, s internetom) projektové, zážitkové vyučovanie.

Zoznam metód, foriem a postupov práce

Metódy	Formy
Metódy motivačné: ➤ vstupné - rozprávanie, rozhovor, motivačná demonštrácia, problém ako motivácia (tvorivá dramatika - vytvor telom..., zdramatizuj riekanky, zdramatizuj príbeh) ➤ priebežné- motivačná výzva, aktualizácia obsahu, pochvala, povzbudenie, kritika	➤ frontálne
Metódy expozičné (vzťahujú sa priamo na výklad učiva)	➤ práca v skupinách
Metóda priameho prenosu poznatkov: ➤ monologické- rozprávanie, opis, vysvetľovanie ➤ dialogické slovné metódy – rozhovor, dramatizácia	➤ samostatná práca jednotlivca
Metódy sprostredkovaného prenosu poznatkov : ➤ demonštračné – pozorovanie, manipulácia s predmetmi	➤ integrovanie predmetov
Metódy problémové	
Metódy samostatnej práce - samostatná práca s knihou, slovníkom	
Metódy fixačné - opakovanie, precvičovanie vedomostí -ústne opakovanie, metóda otázok a odpovedí, písomné opakovanie, praktické opakovanie, domáce úlohy, metóda precvičovania a zdokonaľovania využívaním rôznych typov jazykových cvičení (koláž z novinových tituliek - prirad' vhodný text k obr.)	
Metódy hodnotenia (reflexia na prečítaný text, navodené situácie s dôrazom na prežívanie	

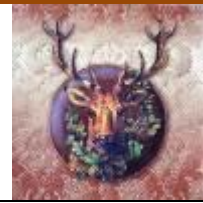
a uvedomovanie si vlastnej identity) a sebahodnotenia	

Učebné zdroje

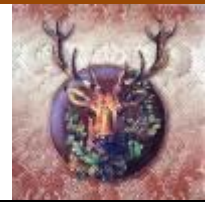
Učebnice	Odborná literatúra	Učebné pomôcky	Ďalšie zdroje
Nové učebnice: Slovenský jazyk pre 3.ročník ZŠ,Z.Hirschnerová, R.Adame, vyd. Aitec, 2011 Pracovný zošit k učebnici Slovenský jazyk pre 3. ročník ZŠ, Z.Hirschnerová, R.Adame, vyd. Aitec, 2011 Čítanka pre 3. Ročník ZŠ (z konkurzu) Pracovný zošit k Čítanke (z konkurzu) Mimočítankové čítanie pre 3. ročník ZŠ - autorka Dana Kovárová	Viera Damboráková Metodické poznámky – Písanie a slohové cvičenia Metodická príručka k slovenskému jazyku Metodické poznámky k mimočítankovému čítaniu Metodické poznámky k vybraným slovám	výučbové programy, pracovné listy, didaktické hry, didaktické pomôcky, prezentácie, projekty, dataprojektor, PC, interaktívna tabuľa, internet, encyklopédie	www.skolahrou.sk www.citajmedetom.sk www.zborovna.sk www.infovek.sk detský časopis, mimočítanková literatúra Viera Damboráková Písanie a slohové cvičenia – 1. Zošit, 2.zošit

Obsah vzdelávania – JAZYKOVÁ ZLOŽKA

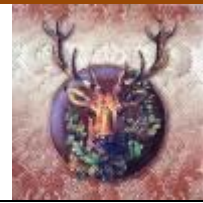
Tematický celok	Pojmy	Obsahový štandard	Výkonový štandard
Abeceda	Abeceda, slovník,	Tlačené a písané	Žiak ovláda tlačenú

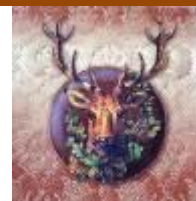
	druhy slovníkov, encyklopédia, telefónny zoznam	písmená abecedy. Radenie slov podľa abecedy. Názvy písmen. Vyhľadávanie slov v slovníku podľa abecedy.	a písanú podobu abecedy. Vie zoradiť slová v abecednom poradí. Vie správne pomenovať všetky písmená. V slovníku, encyklopédii, či telefónnom zozname vie vyhľadať slovo podľa abecedy.
Delenie slov na slabiky	Slabikotvorné hlásky l, í, r, ř, výslovnosť a písanie spoluhlások l, í, r, ř	Slovo, slabika. Rozdeľovanie slov na slabiky. Vytváranie slov prostredníctvom slabikotvorných slabík.	Žiak suverénne rozdeľuje slová na slabiky, zo slabík vie utvoriť slová. Vie, že spoluhlásky l, í a r, ř môžu nahradiť samohlásku a vytvoriť slabiku.
Obojaké spoluhlásky	Obojaké spoluhlásky b, m, p, r, s, v, z, f	Rozdeľovanie spoluhlások na tvrdé, mäkké a obojaké. Názvy obojakých spoluhlások. Pravopis po obojakých spoluhláskach.	Žiak vie rozoznať obojaké spoluhlásky. Vie ich vymenovať. Vie, že po obojakých spoluhláskach píšeme i, í, y, ý.
Vybrané slová	Vybrané slová	Definícia vybraných slov vo všeobecnom ponímaní. Príbuzné slová. Vybrané slová po obojakej spoluhláske f neexistujú.	Žiak vie zadefinovať vybrané slová. Vie povedať, aké i, í, y, ý vo vybraných slovách píšeme. Naučí sa spoznávať vybrané slová a príbuzné slová.
Vybrané slová po B	Vybrané slová po	Obsah učiva spočíva	Žiak si postupne

Vybrané slová po M Vybrané slová po P Vybrané slová po R Vybrané slová po S Vybrané slová po V Vybrané slová po Z	obojakých spoluhláskach b, m, p, r, s, v, z, príbuzné slová	v ovládaní vybraných slov po jednotlivých obojakých spoluhláskach (okrem spoluhlásky f). Odvodzovanie a tvorenie príbuzných slov. Pravopis vybraných slov a príbuzných slov.	osvojuje pravopis vybraných slov. Vie, v ktorých slovách sa píše y, ý. Vie správne uplatniť pravopis v príbuzných slovách. Vie vybrané slová používať nielen v izolovaných slovách, ale aj v iných slovných spojeniach, v textoch.
Ohybné slovné druhy Podstatné mená	Podstatné mená, všeobecné a vlastné podstatné mená	Vyvodiť definíciu podstatných mien na konkrétnych príkladoch. Rozdelenie podstatných mien na všeobecné a vlastné. Pravopis vlastných podstatných mien.	Žiak vie zdefinovať podstatné mená. Vie sa na ne opýtať otázkou. Vie ich nájsť v cvičeniach, v jednoduchých textoch. Vie rozlíšiť všeobecné a vlastné podstatné mená. Vie uplatniť správny pravopis vo vlastných menách – osôb, zvierat, vecí, miest a obcí, vrchov, potokov, štátov,...
Slovesá Prídavné mená	Slovesá, synonymá, prídavné mená, antonymá	Vyvodiť jednoduchú definíciu sloviess. Definícia prídavných mien. Vyvodenie pojmu z akostných prídavných mien.	Žiak pozná funkciu sloviess v texte. Tvorí synonymá. Žiak vie zdefinovať prídavné mená. Vie vyhľadať prídavné mená (akostné) v cvičeniach,

			v texte. Vie tvoríť antonymá.
Zámená	Zámená	Definovať zámená. Vychádzame zo skúsenosti, že žiaci používajú zámená v bežnej komunikácii, napr. ja, ty, on,..., moje, tvoje,..., naše, vaše. Žiakov neučíme rozdelenie zámen, iba ich naučíme vyhľadať v cvičeniach, v texte a podobne.	Žiak ovláda krátku definíciu zámen. Vie vymenovať bežne používané zámená. Vie ich vyhľadať v cvičeniach alebo v texte. Vie ich používať pri komunikácii s inými osobami.
Číslovky	Číslovky	Definovať číslovky. Podobne ako pri slovnom druhu zámená aj pri číslovkách vychádzame zo skúsenosti žiakov s týmto slovným druhom. Žiaci od 1. triedy používajú číslovky v matematike a stretávajú sa s nimi v bežnom živote. Pri definícii vychádzame z poznatkov žiakov o číslovkách. Môžeme spomenúť číslovky základné aj radové, ale nevyžadujeme od žiakov znalosť týchto	Žiak pozná a vie povedať jednoduchú definíciu čísloviek. Žiak vie vyhľadať základné radové alebo iné číslovky, ktoré pozná alebo sa s nimi stretol v praxi v cvičeniach, v textoch. Žiak vie v bežnej komunikácii používať slovný druh – číslovky. Vie správne napísať číslovky do 1000.

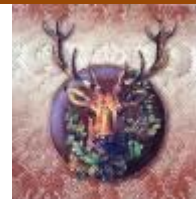
		pojmov.	

Obsah vzdelávania – ČÍTANIE A LITERÁRNA VÝCHOVA

Tematický celok	Pojmy	Obsahový štandard	Výkonový štandard
Škola Jeseň	Literatúra pre deti	Literárne texty sú zamerané na zvládnutie techniky čítania, na porozumenie prečítaného textu. Obsahujú témy prírodných motívov spojených s jesenným dozrievaním a s tematikou školy.	Vie vymenovať knihy pre deti a mládež, ktoré pozná z domu alebo knižnice. Pozná niektorých významných detských autorov. Vie porozprávať krátky dej z prečítanej knihy alebo vie povedať jej obsah.
Rodina	Poézia, próza, verš, odsek	Texty s tematikou rodiny, rodinných vzťahov, rodičov, starých rodičov, náhradných rodičov, adopcie. Rozdelenie literatúry na poéziu a prózu. V súvislosti s poéziou oboznámime žiakov s pojmom verš.	Žiak vie rozoznať poéziu od prózy. Vie v literárnom texte identifikovať verš. V prozaickom útvare rozozná odseky.
Zima Zimné sviatky – Vianoce Tradície spojené so zimou	Ľudová slovesnosť, Pranostika, Ľudová rozprávka, prirovnanie	Krátke ľudové útvary. Vysvetlí pojem pranostika, zoznámiť žiakov so známymi pranostikami. Vychádzame z poznatkov zo života, z prírody, prírodných	Žiak vie, čo je ľudová slovesnosť a ktoré literárne útvary obsahuje. Pozná pranostiku. Svojimi slovami ju vie charakterizovať. Vie vyhľadať pranostiku

		úkazov a javov. Naučiť žiakov pojem prirovnanie, vedieť v literárnych útvaroch nájsť príklady na prirovnanie.	a niektoré najznámejšie si aj zapamätá a vie ich povedať. Ovláda pojem ľudová rozprávka, vie ju odlíšiť od autorskej. V texte vie vyhľadať prirovnanie, ovláda pojem prirovnanie.
Autorská rozprávka Rozprávka – výber z domácej tvorby Výber zo svetovej tvorby Hlavná a vedľajšia postava	autorská rozprávka, hlavná postava, vedľajšia postava	Autorská rozprávka – zoznámiť žiakov s ďalším druhom rozprávky. Vysvetliť pojem. Žiaci čítajú rozprávky nielen v učebnici, ale vyhľadávajú ich aj v časopisoch, v knižnici, doma. Všímajú si členenie rozprávky ako literárneho útvaru. Naučiť ich mená svetových rozprávkarov. Žiaci poznajú názvy niekoľkých rozprávok.	Žiak pozná pojem autorská rozprávka. Pozná rozdiel medzi ľudovou a autorskou rozprávkou. Vie prakticky nájsť príklady autorskej rozprávky. Pozná členenie textu rozprávky a vie pomenovať jej výchovný cieľ. Pozná hlavnú a vedľajšie postavy rozprávky.
Príslovia a porekadlá	príslovie, porekadlo	Rozšírenie vedomostí o nové literárne útvary ľudovej slovesnosti – príslovie, porekadlo. Vedieť, že porekadlo obsahuje na konci	Žiak ovláda pojem príslovie a porekadlo. Vie vyhľadať príslovia a porekadlá v čítanke. Šikovnejší žiaci môžu priniesť krátke útvary

		poučenie, vedieť ho vhodne výchovne využiť.	ľudovej slovesnosti aj z domu, prípadne z knižnice. Vie povedať výchovný cieľ príslovia.
Povešť Výber zo slovenských povestí	povešť, hlavná myšlienka	Naučiť žiakov pojem povestí. Oboznámiť ich s viacerými druhmi povestí. V tomto ročníku je potrebné dbať o vhodný výber. Povesti by mali byť jednoduchšie na pochopenie hlavnej myšlienky a nemali by obsahovať prvky naturalizmu.	Žiak ovláda pojem povestí. Vie, že existuje viac druhov povestí. Vie v povesti určiť hlavnú myšlienku. Výchovné využitie povesti.

Čítanie a literárnu výchovu sme posilnili v tretom ročníku, rovnako ako v druhom ročníku, **2 vyučovacími hodinami týždenne (v rámci ŠkVP)**, ktoré sú zamerané na rozvoj čitateľských zručností, pochopenie hlavnej myšlienky a „odkazu“ prečítaného textu, na čítanie s porozumením.

Hlavnou učebnou pomôckou na tieto hodiny je práca s doplnkovou literatúrou (časopis, detské knihy, encyklopédie) a Mimočítankové čítanie pre 3. Ročník ZŠ od autorky Dany Kovárovej. Tento farebne ilustrovaný pracovný zošit nadväzuje na Mimočítankové čítanie pre 2. ročník ZŠ a aj tento zošit je vhodný na hodiny čítania. Jeho cieľom je naučiť žiakov čítať s porozumením, aktívne pracovať s textom, orientovať sa v ňom a aplikovať získané poznatky. Obohacuje slovnú zásobu a prostredníctvom literárnych postáv predstavuje žiakom správny model konania a správania. Vyhovuje súčasným trendom vo vyučovaní slovenského jazyka i potrebám školskej praxe. Nachádzajú sa tu úlohy na očné pohyby, a najmä zrkovú diferenciáciu, ktoré pomáhajú precvičovať čitateľské zručnosti. Využíva rôzne formy práce žiakov a aj rôznorodú manipuláciu s textom: čítanie, písanie, rozprávanie, dramatizáciu i kresbu. Každá téma obsahuje základnú (stálu) štruktúru:

1. prípravná fáza (očná gymnastika, zrkovú diferenciáciu, motivácia);
2. rôzne formy čítania (skupinové, individuálne...) zaujímavého textu;
3. rôznorodé úlohy na prácu s textom.

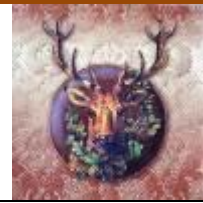
Obsah vzdelávania – SLOH

Tematický celok	Pojmy	Obsahový štandard	Výkonový štandard
List	List, oslovenie, podpis	Písomné členenie listu. Oslovenie, úvod, jadro, záver, podpis. (v rámci opakovania zopakovať správne napísanie adresy).	Žiak rozozná časti listu. Vie písomne zoštylizovať jednoduchý list. Ovláda pravopis oslovenia. Vie sa podpísať svojim menom, prípadne priezviskom.
Rozprávanie ústne, písomne	Osnova, úvod, jadro, záver, časová postupnosť	Rozprávanie zážitku z prázdnin alebo inej udalosti. Porozprávať príbeh podľa osnovy (úvod, jadro, záver). Časová postupnosť.	Žiak vie porozprávať udalosť alebo zážitok podľa osnovy. Pri rozprávaní dodržiava časovú postupnosť.
Oznam SMS E-mail	Oznam, SMS, e-mail, korešpondenčný lístok	Písomné odovzdávanie informácií prostredníctvom mobilu, elektronicky, písomne.	Žiak vie napísať jednoduchý oznam prostredníctvom SMS správy, e-mailom alebo klasicky prostredníctvom korešpondenčného lístka. Vie správu sformulovať tak, aby obsahovala základné informácie.
Inzerát	Inzeráty nachádzajúce sa v tlači	Vyhľadávanie inzerátov v tlači. Písanie inzerátov.	Žiak vie vyhľadať inzerát v časopise, v novinách alebo v reklamných tlačovinách. Vie sformulovať písomne

			krátky inzerát.
Reklama	Reklama, druhy reklamy	Druhy reklamy. Analýza reklamných textov. Tvorba reklamných textov. Reklamný plagát.	Žiak vie slovami charakterizovať pojem reklama. Vie rozlíšiť druhy reklamy. Vie sformulovať krátky reklamný text. Vie posúdiť hodnovernosť reklamy.
Pozvánka Písomné odovzdávanie informácií	Pozvánka	Písomná formulácia pozvánky, napr. s tematikou vianočné posedenie, vianočný koncert žiakov,...Obsah pozvánky.	Žiak vie sformulovať písomne text pozvánky na nejaké podujatie. Ovláda prvky, ktoré nesmú v pozvánke absentovať (miesto, čas, program, kto pozýva). Vie pozvánku primerane graficky ozvláštniť.
Opis predmetu Opis obrazu Opis ilustrácie	Opis, odsek	Písomne opísať konkrétny predmet. Všímať si základné prvky, z ktorých sa skladá, jeho funkciu, prípadne využitie. Členenie na odseky – úvod, jadro, záver.	Žiak vie opísať prvky, z ktorých sa predmet skladá. Vie napísať funkciu predmetu, prípadne jeho praktické využitie. Opis vie zostaviť podľa odsekov. Vie opísať detskú ilustráciu, prípadne umeleckú ilustráciu namaľovanú k nejakému konkrétnemu literárnemu textu

			(napr. z čítanky, z obľúbenej knihy).
Vizitka, druhy vizitiek	Vizitka	Naučiť žiakov predstaviť sa prostredníctvom vizitky. Naučiť pojem vizitka. Ukázať im názorne, ako vizitka vyzerá a aké vizitky poznáme. Informovať o tom, čo vizitka obsahuje – aké informácie o človeku. Vedieť tieto informácie napísať. Vytvoriť si vlastnú vizitku podľa predlohy, prípadne šikovnejší podľa vlastnej fantázie.	Žiak sa vie predstaviť prostredníctvom vizitky. Vie si sám vizitku vyrobiť.

Písanie v 3. ročníku

V súlade s jazykovým vyučovaním zdokonaľovať rukopis žiakov tak, aby sa dosiahla plynulosť, automatizácia, čitateľnosť a primeraná rýchlosť písania. Neustále klásť dôraz na estetickú stránku písania, na dodržiavanie základných hygienických a pracovných návykov pri písaní:

- doplnenie ostatných tvarov písmen z daných tvarových skupín (ů, Ů, ü, U, u, Ö, ö, O, o, X, x, W, w, Ř, ř),
- písanie vlastných mien: názvy štátov, ulíc, riek,
- písanie adresy, dátumu.

Prierezové témy :

Osobnostný a sociálny rozvoj: Škola, Jeseň, Zábavná próza, Zima, Zvuková stránka jazyka

Dopravná výchova – výchova k bezpečnosti v cestnej premávke : Rodina

Environmentálna výchova: Jeseň, Autorská rozprávka, Lexikológia, Morfológia, Zvuk. str. jazyka

Ochrana života a zdravia: Jeseň, Zima, Vianoce, Autorská rozprávka, Morfológia, Syntax

Tvorba projektu a prezenčné schopnosti : Poveš, Rozprávka

Mediálna výchova: Autorská rozprávka, Morfológia, Syntax

Multikultúrna výchova: Domovina moja, Škola, Jeseň, Poveš, Zvuk. str. jazyka, Morfológia

Kritériá a stratégie hodnotenia:

Pri hodnotení pristupujeme ku každému žiakovi individuálne. Neporovnávame výsledky detí medzi sebou, ale hodnotíme každého podľa jeho možností a schopností. Snaha každého učiteľa 3. ročníka je pozitívne hodnotenie. V danom predmete sú žiaci priebežne klasifikovaní. Žiakov postupne vedieme, aby sa vedeli ohodnotiť sami, ale aj svojho spolužiaka. Na konci každého klasifikačného obdobia sú žiaci na vysvedčení hodnotení známkami podľa Metodického pokynu č.7/2009-R z 28. apríla 2009 na hodnotenie žiakov základnej školy.

4. ročník

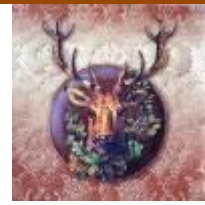
Časový rozsah výučby	9 hodín týždenne, spolu 297 vyučovacích hodín

Charakteristika vyučovacieho predmetu

Predmet slovenského jazyka a literatúry má komplexný charakter, pretože spája jazykovú, slohovú zložku, písanie, literárnu zložku a čítanie. Jazyk slovenský ako vyučovací jazyk má primárne a nezastupiteľné miesto vo vyučovacích predmetoch, pretože vytvára predpoklady na zvládnutie ďalších vyučovacích predmetov. Slovenčina je štátnym jazykom na území SR. Ovládanie štátneho jazyka na dobrej úrovni zabezpečuje žiakom možnosť nielen dobre zvládnuť školské vzdelávanie, ale i úspešné uplatnenie sa na trhu práce.

Ciele vyučovacieho predmetu

Cieľom jazykového vyučovania je naučiť žiakov nielen základné pojmy a poučky, ale naučiť ich myslieť v súvislostiach, komunikovať (ústne aj písomne) na primeranej úrovni a naučiť ich rozumieť jazykovým prejavom z obsahovej stránky. Prostredníctvom literárnej zložky sa žiaci zoznamujú s literárnymi dielami a ich tvorcami a vytvárajú si k nim kladný vzťah. Osvojiť si základy písanej reči, poskytovať bohaté skúsenosti s významom – komunikačnou a vzdelávacou funkciou písanej reči, osvojiť si elementárne vedomosti v rovine lexikálnej, morfolologickej, syntaktickej a stylistickej, osvojiť si základné pravidlá pravopisu a znalosť písma, osvojiť si návyky správnej výslovnosti, poznávať jazykové prostriedky a vedieť ich využívať v jazykovom systéme, prehlbovať si zručnosť

jednoduchého a súvislého vyjadrovania sa, viesť žiakov k presnému mysleniu a jeho využitiu v oblasti komunikácie.

Kompetencie

Percepčno-motorické:

1. Čítať písmená abecedy a arabské číslice aj v súvislosti s učivom v matematike,
2. Odpísať alebo podľa diktovania napísať jednoduchý text a arabské číslice.

Pamäťové, klasifikačné a aplikačné zručnosti:

1. Zapamätať si základné informácie a vedieť ich použiť v praxi,
2. V písomnom prejave aplikovať pravopisnú normu určenú pre 1. Ročník ZŠ.

Analytické:

1. Fonologické schopnosti – analýza zvukovej roviny jazyka na úrovni vety, slova, slabiky, identifikácie rýmu a aliterácií,
2. V prípravnej etape nácviku čítania vedieť analytickými činnosťami v spojení s využívaním sluchového rozlišovania hlások určiť prvú hlásku slova. Ovládanie detailnej analýzy slova podriaďiť postupne sa rozširujúcim čitateľským schopnostiam.

Tvorivé:

1. Porozprávať krátky príbeh.
2. Porozprávať príbeh podľa predlohy.
3. Dokončiť rozprávanie alebo neukončenú rozprávku alebo iný literárny žáner.
4. Zdramatizovať kratší prozaický alebo básnický text.

Verejná prezentácia textu:

1. Pri ústnom prejave dodržiavať správne dýchanie, artikuláciu a spisovnú výslovnosť na primeranej úrovni.
2. Osvojiť si výslovnostnú normu s uplatnením suprasegmentálnych javov.
3. Reprodukovať umelecký text.

Informačné zručnosti:

1. Naučiť žiaka poznať a používať jazykové slovníky a príručky.

Komunikačné:

1. Adekvátne komunikovať s prihliadnutím na komunikačnú situáciu.
2. Vyjadrovať sa neverbálne a reagovať na neverbálnu komunikáciu.
3. Naučiť žiaka verejne sa prezentovať a obhájiť si vlastný názor.

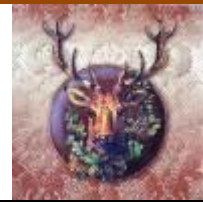
Stratégie vyučovania

Pri voľbe vyučovacích metód a foriem prihliadame na obsah vyučovania, na individualitu žiakov a klímu triedy tak, aby boli splnené stanovené ciele a rozvíjali sa kľúčové kompetencie žiakov pre daný predmet. Pri výučbe slovenského jazyka využívame najmä:

- motivačné rozprávanie a rozhovor (aktivizovanie poznatkov a skúseností žiakov)
- didaktické hry (seberealizačné aktivity na uplatnenie záujmov a spontánnosti)
- problémová metóda (upútanie pozornosti prostredníctvom nastoleného problému)
- rozprávanie (vyjadrovanie skúseností a aktívne počúvanie)
- demonštračná metóda (demonštrácia predmetov, javov a činností)
- kooperatívne vyučovanie (forma skupinového vyučovania – napr. vo dvojiciach)
- heuristická metóda (učenie sa riešením problémov)
- dramatizácia (rozvoj vnímania, predstavivosti, pevnej vôle a prežívania)
- výklad učiteľa
- prezentačná metóda (prezentácia s využitím dataprojektoru)
- samostatná práca žiakov (s pracovným listom, s počítačom, s internetom)
- projektové, zážitkové vyučovanie.

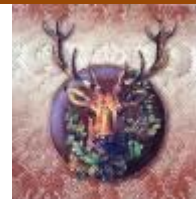
Zoznam metód, foriem a postupov práce

Metódy	Formy

Metódy motivačné: ➤ vstupné - rozprávanie, rozhovor, motivačná demonštrácia, problém ako motivácia (tvorivá dramatika - vytvor telom..., zdramatizuj riekanky, zdramatizuj príbeh)➤ priebežné- motivačná výzva, aktualizácia obsahu, pochvala, povzbudenie, kritika	➤ frontálne
Metódy expozičné (vzťahujú sa priamo na výklad učiva)	➤ práca v skupinách
Metóda priameho prenosu poznatkov: ➤ monologické- rozprávanie, opis, vysvetľovanie➤ dialogické slovné metódy – rozhovor, dramatizácia	➤ samostatná práca jednotlivca
Metódy sprostredkovaného prenosu poznatkov ➤ demonštračné – pozorovanie, manipulácia s predmetmi	➤ integrovanie predmetov
Metódy problémové	
Metódy samostatnej práce - samostatná práca s knihou, slovníkom	
Metódy fixačné - opakovanie, precvičovanie vedomostí -ústne opakovanie, metóda otázok a odpovedí, písomné opakovanie, praktické opakovanie, domáce úlohy, metóda precvičovania a zdokonaľovania využívaním rôznych typov jazykových cvičení (koláž z novinových tituliek - priradiť vhodný text k obr.)	
Metódy hodnotenia (reflexia na prečítaný text, navodené situácie s dôrazom na prežívanie a uvedomovanie si vlastnej identity) a sebahodnotenia	

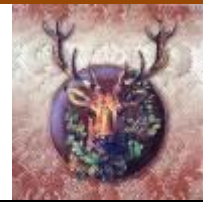
Učebné zdroje

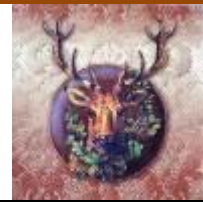
Učebnice	Odborná literatúra	Učebné pomôcky	Ďalšie zdroje
Nové učebnice: Slovenský jazyk pre 4.ročník ZŠ Mimočítankové čítanie pre 4. ročník ZŠ - autorka Dana Kovárová	Viera Damboráková Metodické poznámky – Písanie a slohové cvičenia Metodická príručka k slovenskému jazyku Metodické poznámky k mimočítankovému čítaniu Metodické poznámky k vybraným slovám	výučbové programy, pracovné listy, didaktické hry, didaktické pomôcky, prezentácie, projekty, dataprojektor, PC, interaktívna tabuľa, internet, encyklopédie	www.skolahrou.sk www.citajmedetom.sk www.zborovna.sk www.infovek.sk detský časopis, mimočítanková literatúra Viera Damboráková Písanie a slohové cvičenia – 1. Zošit, 2.zošit

Obsah vzdelávania

Tematický celok	Obsahový štandard	Výkonový štandard
Zopakujme, čo už vieme	Opakovanie učiva z 3. Ročníka. Slovné druhy. Vlastné podstatné mená. Vybrané slová. Slová s ä. Abeceda. Rozdelenie hlások. Témy učiva 4. Ročníka.	Rozdeliť hlásky na samohlásky, spoluhlásky, dvojhlásky. Nájsť informácie na internete. Nájsť v texte určené slovné druhy. Doplniť do slov správne i,í-y,ý. Doplniť správne do slov a,ä,e, zoradiť slová podľa abecedy. Doplniť začiatkové písmená do vlastných mien. Odlíšiť vlastné a všeobecné podst. meno. Písať jednoduché texty s využitím známych pravopisných javov. Prakticky využiť poznatky zo 4. ročníka pri tvorbe viet, krátkych literárnych útvarov a pri vzájomnej komunikácii.
Zvuková stránka jazyka a pravopis	Vybrané slová, písanie ý, y v príbuzných slovách. Pravopis	Utvrdzovať pravopisné návyky v už prebratých aj nových vybraných slovách.

	ďalších vybraných slov. Príbuzné slová, poznať ich význam. Geografické názvy s y,ý po obojakej spoluhláske. Spodobovanie spoluhlások. Pravopis a správna výslovnosť na konci slov, na hranici slov. Rozdelenie hlások na znelé a neznelé. Identifikácia spodobovania. Vysvetliť pravidlo písania spoluhl. v.	Nacvičovať nové vybrané slová. Vymenovať vybrané slová a správne ich písať v cvičeniach, textoch, diktátoch, kontrolných cvičeniach, pri tvorbe vecného a umeleckého textu. Vymenovať znelé a neznelé hlásky. Ovládať ich správnu výslovnosť na konci, v strede slov a na hranici dvoch slov. vedieť, že pravidlo o spodobovaní platí iba pre výslovnosť. V textoch zapisovať spoluhlásky bez spodobenia. Pravidlo o spodobovaní používať najmä prakticky pri rôznych komunikačných situáciách.
Tvaroslovie	Ohybné slovné druhy. Základné pojmy, definície. Identifikácia v cvičení, určovanie kategórií. Rozšírenie poznatkov o slovných druhoch. Gramatické kategórie rod, číslo a pád podstatných a prídavných mien. Triediť a zoskupovať podstatné mená podľa rodu a zakončenia ako prípravu na vyvodenie systému vzorov v neskorších ročníkoch. Určiť rod, číslo a pád prídavných mien, zhoda s podstatným menom. Zámená a ich funkcia vo vete. Osobné a privlastňovacie zámená. Číslovky, definícia a delenie čísloviek na základné a radové. Pravopis čísloviek v obore do 100. Slovesá, definícia sloves.	Rozlíšiť všeobecné a vlastné podstatné mená. Uplatniť správny pravopis v písaní vlastných podstatných mien. Vymenovať pády, aj po latinsky. Skloňovať podstatné mená. Rôzne tvary podstatných mien správne používať v texte. Určovať gramatické kategórie rod číslo a pád podstatných mien. Rozlíšiť zámená v texte. Vedieť, že nahrádzajú vo vetách podstatné a prídavné mená. Určiť základné druhy zámen. Vyhľadať v texte slovesá, opísať ich funkciu, naučiť sa gram. Kategórie sloves-osoba, číslo, pád. Časovať slovesá. Určiť neurčitok sloves. Triediť slovné druhy na ohybné a neohybné. Vymenovať všetky slovné druhy. Identifikovať ich v texte. Ovládať výsledky písania a výslovnosti predložiek. Používať vo vetách spojky. Vymenovať najčastejšie sa vyskytujúce spojky.

	Osoba, číslo a čas sloviés. Neurčitok, časovanie sloviés. Neohybné slovné druhy. Triedenie neohybných slovných druhov. Ich funkcia a identifikácia v texte. Príslovky, predložky a spojky, slovné druhy, ktoré žiaci poznajú z predchádzajúcich ročníkov. Pravopis predložiek a ich správna výslovnosť. Predložky s priestorovým významom na, do, v/vo, s/so, z/zo. Pravopis a výslovnosť predložiek s/so, z/zo. Pravopis predložiek k/ku, s/so v spojení s osobnými zámenami.	Identifikovať v texte častice a citoslovčia. Opísať ich funkciu. Aspoň niektoré vymenovať a použiť v hovorenom aj písomnom prejave. Správne využívať poznatky o slovných druhoch pri opise a rozprávaní. Rozširovať slovnú zásobu.
Slovtvorba	Odvedenie a tvorenie slov pomocou predpony. Pravopis a výslovnosť predponových odvodenín. Slabičné a neslabičné predpony.	Rozdeliť slová na slovtvorný základ a predponu. Tvoríť nové slová pomocou rôznych predpôn. Rozlíšiť slabičné a neslabičné predpony. Používať nové slová vo vetách pri tvorbe textov. Rozširovať slovnú zásobu.
Syntax	Definícia priamej reči. Písanie uvádzacej vety pred, v strede a na konci priamej reči. Interpunkcia v priamej reči (bodkočiarka, čiarka, otáznik, výkričník.) Návčik priamej reči	Identifikovať priamu reč v texte. Rozlíšiť a určiť uvádzaciu vetu a priamu reč. Prakticky využívať priamu reč v písomnom aj ústnom prejave. Správne používať interpunkčné znamienka priamej reči. Rozoznať priamu reč v hovorenom slove. Pohotovo využívať priamu reč v rôznych komunikačných situáciách, v rozhovore na danú tému alebo pri interview.

Hodnotenie :

Ústny prejav: úlohy, ktoré sú určené na hodnotenie ústneho prejavu, musia byť realistické, zmysluplné. Dôraz sa v menšej miere kladie na spisovnosť a správnosť používania jazyka, hlavným hodnoteným elementom je skôr plynulosť, nadväznosť, logickosť vyjadrovaných myšlienok. Ústny prejav môžeme monitorovať napr. na hodinách čítania pri reprodukcii, pri vyjadrovaní vlastných názorov, pocitov, postojov, pri dedukovaní potrebných informácií. Taktiež je vhodné sledovať ústny prejav žiaka v komunikácii vo dvojici a v skupine.

Čítanie (počúvanie) s porozumením: hodnotí sa na základe žiakovej práce s prečítaným (počutým) textom, napr. vyhľadávanie informácií v texte, odpovede na otázky súvisiace s textom, úlohy plnené v texte, reprodukcia obsahu, prerozprávanie deja podľa osnovy, porovnávanie dvoch ukážok, dedukovanie určitých okolností z obsahu textu, určenie a stručný opis (charakteristika) postáv a pod. Úlohy vhodné pre žiakov tohto veku sú také, ktoré im umožňujú demonštrovať pochopenie prostredníctvom neverbálnych prostriedkov (označovanie a spájanie obrázkov, vyfarbovanie, kreslenie).

Písaný prejav: U žiakov môžeme hodnotiť prepisy, odpisy, pravopisné cvičenia, doplňovacie cvičenia, diktáty, tvorbu vlastných viet, textov, písomné vyjadrovanie svojich zážitkov, pocitov, skúseností. Úlohy určené na hodnotenie písania by mali byť pre žiakov zaujímavé, v rámci možností spojené s aktivitami v triede, na hodine.

Spôsoby hodnotenia:

- Hodnotenie učiteľom: ústnou formou alebo písomnou formou: ich cieľom je ohodnotiť vedomosti žiaka a jeho spôsobilosti, pomáhať učiteľovi aj žiakom monitorovať pokrok žiaka v učení. Forma a obsah hodnotenia by mali reflektovať skúsenosti žiakov z vyučovania (typy úloh sú žiakom známe z vyučovacieho procesu).
- Hodnotenie spolužiakmi: má mať motivačnú funkciu, viesť žiakov k väčšej vzájomnej tolerancii a naučiť ich všímať si pozitíva práce spolužiakov, čo môže pozitívne ovplyvniť atmosféru v triede, pretože žiaci sa učia rešpektovať jeden druhého.
- Sebahodnotenie: rozvíja kognitívne spôsobilosti žiaka, ako je napríklad monitorovanie vlastného pokroku v učení, uvedomovanie si svojich schopností, štýlov učenia a kladenia si vlastných cieľov. Medzi najčastejšie metódy sebahodnotenia patria: rozhovory s učiteľom, vyjadrenie spokojnosti so svojím výkonom pre spolužiakmi, kresba. Taktiež je možné, aby sa žiak hodnotil na základe portfólia, kde si zbiera svoje práce, testy, projekty, výsledky a pod.

2. Vzdelávacia oblasť : PRÍRODA A SPOLOČNOSŤ

2.1 PRÍRODOVEDA

Názov predmetu	PRÍRODOVEDA
Stupeň vzdelania	ISCED 1 – primárne vzdelávanie
Ročník	1. – 4. ročník
Časový rozsah výučby	4 vyučovacie hodiny
Poznámka	Povinný predmet

Charakteristika vyučovacieho predmetu

Predmet prírodoveda predstavuje úvod do systematizácie a objektivizácie spontánne nadobudnutých prírodovedných poznatkov dieťaťa. Predmet integruje viaceré prírodovedné oblasti ako je biológia, fyzika, chémia a zdravoveda. Oblasti sú integrované predovšetkým preto, lebo cieľom predmetu nie je rozvíjanie obsahu samostatných vedných disciplín, ale postupné oboznamovanie sa s prírodnými javmi a zákonitosťami tak, aby sa u dieťaťa zároveň s prírodovedným poznaním rozvíjala aj procesuálna stránka samotného poznávacieho procesu.

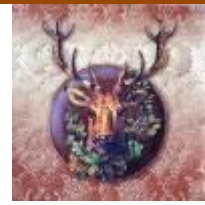
Vyučovanie je postavené na pozorovacích a výskumných aktivitách, ktorých cieľom je riešenie čiastkových problémov, pričom východiskom k stanovovaniu vyučovacích problémov sú aktuálne detské vedomosti, ich minulé skúsenosti a úroveň ich kognitívnych schopností. Samotné edukačné činnosti sú zamerané na iniciáciu skúmania javov a udalostí, ktoré sú spojené s bezprostredným životným prostredím dieťaťa a s dieťaťom samým. Prostredníctvom experimentálne zameraného vyučovania si deti rozvíjajú pozitívny vzťah k prírode, ale aj k samotnej vede.

Ciele predmetu

Hlavným cieľom vyučovacieho predmetu je rozvíjať poznanie dieťaťa v oblasti spoznávania prírodného prostredia a javov s ním súvisiacich tak, aby bolo samostatne schopné orientovať sa v informáciách a vedieť ich spracovávať objektívne do takej miery, do akej mu to povoľujú javy a existencie. Uvedomeniu si potreby prírodu chrániť a k aktívnemu zapojeniu sa do jeho kognitívnej úrovne.

Cieľ je možné bližšie špecifikovať, príroda má deti viesť k :

- spoznávaniu životného prostredia, k pozorovaniu zmien, ktoré sa v ňom dejú, k vnímaniu pozorovaných javov ako častí komplexného celku prírody,

- rozvoju schopností získavať informácie o prírode pozorovaním, skúmaním a hľadaním v rôznych informačných zdrojoch,
- rozvoju schopnosti pozorovať s porozumením prostredníctvom využívania všetkých zmyslov a jednoduchých nástrojov, interpretovať získané informácie objektívne,
- opisovaniu, porovnávaníu a klasifikácii informácii získaných pozorovaním,
- rozvoju schopnosti realizovať jednoduché prírodovedné experimenty,
- nazeraniu na problémy a ich riešenia z rôznych uhlov pohľadu,
- tvorbe a modifikácii pojmov a predstáv, ktoré opisujú a vysvetľujú základné prírodné látky, ktoré príroda ľuďom poskytuje,
- poznaniu fungovania ľudského tela, k rešpektovaniu vlastného zdravia a k jeho aktívnej ochrane prostredníctvom zdravého životného štýlu

Čiastkové ciele predmetu

Jedným z parciálnych cieľov predmetu je efektívny a postupný **rozvoj myslenia** dieťaťa. Dieťa, ktoré ešte nie je schopné abstraktne myslieť a jeho logické myslenie je zatiaľ nasmerované na konkrétnu realitu (empíriu) je systematicky vedené tak, aby získalo čo najviac empirického materiálu o všeobecných prírodných javoch a aby sa na týchto konkrétnych javoch postupne učilo základným logickým operáciám. Prvý a druhý ročník Prírodovedy je preto zameraný najmä na aktívnu manipuláciu s materiálmi, s ktorými sa deti bežne stretávajú. Deti sú vyučovaním usmerňované k skúmaniu čiastkových aspektov bežných situácií tak, aby:

- sa rozvíjala ich schopnosť pozorovať detaily vzhľadom na celok (s čím neskôr súvisí schopnosť syntézy),
- sa naučili porovnávať (s čím neskôr súvisí schopnosť dedukcie),
- sa naučili identifikovať premenné skúmanej situácie (s čím neskôr súvisí schopnosť tvorby testov hypotéz a predpokladov),
- vedeli identifikovať podstatné znaky objektov a ich premenlivé znaky (s čím neskôr súvisí schopnosť identifikovať výnimku alebo pravidlo),
- sa učili zovšeobecňovať vyslovovaním záveru z niekoľkonásobných pozorovaní (s čím neskôr súvisí schopnosť aplikovať osvojené vysvetlenie na podobné javy a modifikovať ho, ale aj schopnosť indukcie),
- sa naučili vyjadrovať svoje predstavy o javoch slovom a obrazom (s čím neskôr súvisí schopnosť modifikácie predstáv abstraktnou manipuláciou – analýzou javu s imaginárnym druhým ja – využitie egocentrickej reči ako prostriedku myslenia),
- si rozvíjali schopnosť argumentácie s využívaním kauzality (s čím neskôr súvisí schopnosť tvoriť hypotézy opodstatnené vlastnou teóriou),

- dokázali zdieľať svoje predstavy s vrstovníkmi v pracovnej skupine (s čím neskôr súvisí schopnosť efektívnej kooperácie).

Tretí a najmä štvrtý ročník sú v Prírodovede zamerané obsahovo a činnosťne tak, aby bolo možné dosiahnuť rozvoj kognitívnych schopností, ktoré sú uvedené v zátvorkách.

Rozvoj kognitívnych schopností dieťaťa je prvoradým cieľom, s ktorým sa neoddeliteľne spája **rozvoj poznatkového systému** dieťaťa v oblasti prírodných vied. Deti sú vedené vo vzdelávacom procese tak, aby :

- si správne naplnili a vzájomne poprepájali základné prírodovedné pojmy, ktoré charakterizujú bežne pozorované skutočnosti pochopiteľné v ich veku (s čím neskôr súvisí schopnosť flexibilnejšieho používania pojmov) – napríklad čo je koreň, stonka, list, kvet – ako spolu súvisia a prečo,...
- si osvojili vybrané vedecké pojmy, na ktorých je možné rozvíjať prírodovedné schopnosti (s čím neskôr súvisí schopnosť abstrakcie) – napríklad čo je to magnetizmus, svetlo, zvuk, farba,...
- si osvojili základy vedeckej terminológie a vedeli ju odlišiť od bežnej, nevedeckej komunikácie (s čím neskôr súvisí chápanie vedeckej systematiky), napríklad názvy rôznych druhov rastlín a živočíchov, ...
- si osvojili vedomosti o vzťahoch živej a neživej prírody (s čím neskôr súvisí chápanie ekologických a environmentálnych problémov), napríklad potravinové reťazce, ekosystematické vzťahy,...
- si modifikovali obsahy vybraných pojmov, ktoré majú v bežnom živote nevedecký obsah (s čím neskôr súvisí lepšia schopnosť modifikovať obsahy iných pojmov ako aj schopnosť rozširovať a naopak zužovať aplikovateľnosť pojmov na javy a predmety) – napríklad pojmy rozpúšťanie a roztápanie, hmotnosť, prítlačnosť, ...

Spolu s rozvojom poznatkového systému a spôsobov jeho obohacovania a modifikácie súvisí aj **rozvoj špecifických postojov**, ktoré vedú dieťa k uvedomelejšiemu využívaniu svojich vedomostí. Učiteľ svojim správaním a najmä spôsobom myslenia vplyva na postoje dieťaťa. U dieťaťa sa tak v postojovej oblasti rozvíjajú nasledovné charakteristiky:

- Dieťa dokáže vnímať spojitosť jeho prírodovedných poznatkov a vedy ako takej (prejaví sa najmä motiváciou k poznávaniu).
- Dieťa chápe význam vedy pre každodenný život a objektívne posudzuje pozitívne a negatívne vplyvy vedy a jej produktov na prírodu a celkové životné prostredie (prejaví sa najmä dokonalejším chápaním vedeckej práce).
- Dieťa citlivo prístupuje k živej prírode (prejaví sa najmä praktickým prístupom k živým organizmom).

- Dieťa vie, že každá skutočnosť je vysvetliteľná (prejaví sa najmä ústupom fantázie a preferenciou logických princípov myslenia).

Kompetencie :

Kognitívne spôsobilosti

- vnímať prírodné javy a výtvary
- vyhľadávať, spracovávať a triediť informácie z rôznych zdrojov
- poznať základnú stavbu, funkcie a životné prejavy rastlín a živočíchov

Konatívne spôsobilosti

- používať správne postupy pri praktických činnostiach

Komunikačné spôsobilosti

- vecne a správne sa vyjadrovať
- vedieť využiť informačné zdroje a prezentovať svoje poznatky
- dokáže určitý čas sústredene načúvať, náležite reagovať, používať vhodné argumenty a vyjadriť svoj názor
- identifikuje a správne používa základné pojmy
- vecne a správne sa vyjadruje verbálne, písomne a graficky k danej učebnej téme
- dokáže spracovať a prezentovať jednoduchý projekt so zameraním na ciele, metódy, výsledky a ich využitie
- vedieť spracovať jednoduchú správu z pozorovania a prezentovať jednoduchý projekt
- objavovať, prezentovať a vysvetľovať informácie
- tvoriť závery na základe zistení

Učebné spôsobilosti

- na základe poskytovaných možností uplatňuje základy rôznych techník učenia sa a efektívne si osvojuje poznatky a študijné návyky
- dokáže pracovať samostatne s učebnicami, pracovnými zošitmi a pomôckami
- navrhovať rôzne spôsoby riešenia úloh
- samostatne tvoriť závery na základe zistení a skúseností
- pracovať so zdrojmi
- vysvetľovať javy na základe vedomostí
- získava schopnosť sebareflexie pri poznávaní svojich myšlienkových postupov

Interpersonálne spôsobilosti

- pracovať v skupinách

Postojové spôsobilosti

- pracovať v skupinách, vzájomne si radiť a pomáhať

Sociálne spôsobilosti

- aktívne využívať svoje možnosti
- vytvárať si o sebe pozitívny obraz
- podieľať sa na dobrých medziľudských vzťahoch v triede
- pozná svoje povinnosti, dokáže rešpektovať a prijímať príkazy kompetentných osôb

Spôsobilosti v oblasti informačných a komunikačných technológií

- prejavuje radosť zo samostatne získaných informácií
- vie využiť informačné a komunikačné zdroje, vyhľadávať, triediť a spracovávať informácie z rôznych zdrojov
- prejavuje aktivitu v individuálnom i skupinovom učení.

1. ročník

Časový rozsah výučby	1 hodina týždenne, spolu 33 vyučovacích hodín

Charakteristika vyučovacieho predmetu

Vyučovací predmet Prírodoveda vychádza zo vzdelávacej oblasti Človek a príroda. Hlavnou úlohou predmetu v 1. ročníku je rozvíjať všetky doteraz získané poznatky a prvé skúsenosti žiakov. Žiaci sa učia pozorovať a pomenovať veci, javy, deje, hľadajú súvislosti medzi nimi a utvárajú si tak prvotný ucelený obraz sveta. Poznávanie a pozorovanie vychádza z najbližšieho okolia žiakov a postupne sa rozširuje.

Ciele vyučovacieho predmetu

Cieľom vyučovania v 1. ročníku je naplniť a vzájomne poprepájať základné prírodovedné pojmy, ktoré charakterizujú bežne pozorované skutočnosti pochopiteľné v ich veku, pochopiť, ako spolu súvisia a prečo. Ďalším cieľom je osvojiť si základy vedeckej terminológie a odlíšiť ju od bežnej, nevedeckej komunikácie.

Stratégia vyučovania

Pri vyučovaní sa budú využívať nasledovné metódy a formy vyučovania.

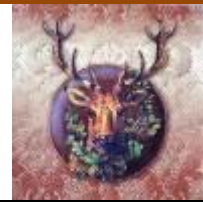

Názov tematického celku	Stratégie vyučovania	
	Metódy	Formy
Zmeny v prírode	➤ vychádzka, vysvetľovanie, vyučovanie v prírode, rozhovor	➤ práca v skupinách, projekt, praktické činnosti, vyučovanie v prírode, metóda objavovania
Zvieratá	➤ výklad, praktické činnosti	➤ práca v skupinách, individuálna
Rodina	➤ rozprávanie, diskusia	➤ individuálna
Plynutie času	➤ zážitková, vysvetľovanie	➤ frontálna, projekt
Osobná hygiena a psychohygiena	➤ zážitková, vysvetľovanie	➤ diferencovaná, rozhovor, projekt, praktické činnosti, vyuč. blok
Sviatočné dni	➤ rozhovor, dialóg	➤ práca v skupinách, frontálna, praktické činnosti
Voda	➤ vysvetľovanie, rozhovor, zážitková metóda	➤ projekt, praktické činnosti
Rastliny a semená	➤ vysvetľovanie, rozhovor, praktické činnosti	➤ individuálna, práca v skupinách, projekt
Hmota	➤ Vysvetľovanie	➤ praktické činnosti, práca vo dvojiciach
Príroda v okolí školy	➤ Vychádzka, zážitková metóda	➤ Praktické činnosti, vyučovanie v prírode

Učebné zdroje

Na podporu a aktiváciu vyučovania a učenia žiakov sa využijú nasledovné učebné zdroje :

Názov tematického celku	Odborná literatúra	Didaktická technika	Ďalšie zdroje
Zmeny v prírode		➤ Dataprojektor	
Zvieratá	➤ Encyklopédie	➤ Dataprojektor	
Rodina		➤ CD prehrávač, dataprojektor	
Osobná hygiena a psychohygiena	➤ Encyklopédie o ľudskom tele	➤ Dataprojektor	
Plynutie času		➤ Dataprojektor	

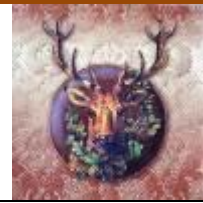

Sviatočné dni		➤ CD prehrávač	
Voda	➤ Encyklopédie o prírode		
Rastliny a semená		➤ Dataprojektor	
Hmota		➤ Dataprojektor	
Príroda v okolí školy		➤ Fotoaparát	

Obsah vzdelávania

Predmet veku primerane oboznamuje žiakov s vybranými poznatkami z oblasti sociológie, psychológie, politológie, práva a ekonómie, ktoré ich vedú k poznávaniu seba a iných, k chápaniu personálnych, interpersonálnych, sociálnoprávnych a ekonomických vzťahov medzi jednotlivcov a spoločnosťou. Podieľa sa na mravnom, občianskom a intelektuálnom rozvoji žiakov.

Tematický celok: Zmeny v prírode Téma	Obsahový štandard	Výkonový štandard
Cyklus stromu	Druhy stromov. Pozorovanie a rozoznávanie druhov stromov podľa listov.	Rozlišovať listnaté a ihličnaté stromy. Porovnať jednotlivé listy . Poznať niektoré druhy stromov podľa listov.
Prečo padá list zo stromu	Ročné obdobia. Zmeny počasia v jeseni. Projekt Plody jesene.	Ročné obdobia. Zmeny počasia v jeseni. Projekt Plody jesene. Vymenovať ročné obdobia v správnom poradí. Zaznamenať počasie podľa znakov veterno, dážď, slnečno.
Jar	Porovnávanie znakov jari a zimy. Jarné mesiace. Spoznávanie jarných kvetov.	Rozpoznať bežné jesenné plodiny.
	Triedenie zvierat z rôznych hľadísk. Spôsob života a typické znaky niektorých zvierat. Mláďatá zvierat. Zaujímavosti o zvieratách.	Triediť zvieratá podľa niektorých hľadísk : podľa potravy, podľa spôsobu prezimovania...

Leto	Pozorovanie zmien v prírode. Kalendár prírody. Letné mesiace. Zber a sušenie rastlín.	Opísať znaky leta podľa vlastných skúseností. Poznať niektoré druhy lúčnych kvetov. Vymenovať letné mesiace
Počasie	Časové údaje dnes, včera, zajtra, deň, noc. Určovanie dní v týždni. Sledovanie a zapisovanie počasia.	Používať správne časové údaje. Určiť v správnom poradí dni v týždni.
Tematický celok: <u>Zvieratá</u> Téma	Obsahový štandard	Výkonový štandard
Voľne žijúce zvieratá	Ako sa zvieratá pripravujú na zimu. Ako sa v zime starajú ľudia o zvieratá. Projekt Zhotovenie krmidla. Triedenie zvierat z rôznych hľadísk. Spôsob života a typické znaky niektorých zvierat. Mláďatá zvierat. Zaujímavosti o zvieratách.	Poznať spôsoby dokrmovania zvierat v zime. Poznať vhodnú potravu pre zvieratá. Triediť zvieratá podľa rôznych kritérií.
Domáce zvieratá	Domáce zvieratá. Domáce vtáky.	Určovanie druhov domácich zvierat podľa obrázkov. Rozlíšiť ich podľa niektorých znakov.
Tematický celok: <u>Rodina</u> Téma	Obsahový štandard	Výkonový štandard
Moja rodina	Členovia rodiny. Pomoc v domácnosti. Vzťahy medzi členmi rodiny.	Poznať príbuzenské vzťahy. Opísať svoje domáce povinnosti aj činnosť ostatných členov domácnosti.
Tematický celok: <u>Sviatočné dni</u> Téma	Obsahový štandard	Výkonový štandard

Advent	Ktorú časť roka voláme advent. Čo pre ľudí symbolizuje. Zvyky v rodine.	Vysvetliť, čo je advent.
Vianočné sviatky	Vianočné zvyky v rodine. Vianočné tradície.	Opísať zvyky v rodine počas Vianoc.
Veľkonočné sviatky	Veľkonočné zvyky v rodine.	Opísať veľkonočné zvyky v rodine.
Deň matiek	Ako robím mame radosť. Čo mám na mame najradšej?	Opísať, aká je moja mama. Rozprávať o spoločných zážitkoch s mamou.
Tematický celok: <u>Plynutie času</u> Téma	Obsahový štandard	Výkonový štandard
Čas a jeho trvanie	Objektívny a subjektívny čas.	Uvedomiť si plynutie času a vysvetliť to na rôznych príkladoch.
Pozorovanie času	Zoradenie obrázkov podľa plynutia času.	Určiť mesiace podľa vzťahu skôr-neskôr
Určovanie času	Práca s modelom hodín. Určovanie celých hodín.	Nastaviť na modeli hodín celú hodinu. Poznať celé hodiny.
Tematický celok: <u>Osobná hygiena a psychohygiena</u> Téma	Obsahový štandard	Výkonový štandard
Denný poriadok žiaka	Režim dňa. Striedanie práce a odpočinku. Význam pravidelného spánku a pohybu na čerstvom vzduchu. Rozdelenie bežného týždňa na pracovnú a oddychovú časť.	Opísať plynule priebeh dňa. Uvedomiť si význam oddychu. Rozlišovať pracovné a voľné dni v týždni.
Zdravá výživa	Stravovacie návyky. Význam pravidelného stravovania. Vhodné zloženie jedálneho	Poznať niektoré zdravé a škodlivé potraviny. Dodržiavať zásady správneho

	lístka. Zásady zdravej výživy. Ktoré potraviny človeku škodia a ktoré sú dôležité pre zdravie.	stravovania.
Správne stolovanie	Hygiena rúk. Projekt Príprava zeleninového šalátu. Hygiena rúk a prostredia pri jedle.	Vedie sám seba obslúžiť pri jedle.
Čistota tela	Časti ľudského tela a tváre. Pravidelné umývanie. Čistota oblečenia. Večerná hygiena.	Poznať časti tela. Dodržiavať hygienické návyky.
Tematický celok: <u>Voda</u> Téma	Obsahový štandard	Výkonový štandard
Voda, človek a rastliny	Rastliny v zime .Prečo pije človek vodu. Čo sa stane s vodou v našom tele. Vhodné a nevhodné nápoje. Projekt Pijeme zdravé nápoje.	Postarať sa o rastliny počas zimy. Diskutovať o dôležitosti pitného režimu. Poznať nevhodné nápoje a obmedzovať ich konzumáciu.
Tematický celok: <u>Rastliny a semená</u> Téma	Obsahový štandard	Výkonový štandard
Záhľadné semená	Čo všetko môže byť semeno. Pozorovanie neznámych semien. Sledovanie klíčenia semena zo zeme. Hľadanie semien na kvetoch v prírode.	Poznať bežné druhy semien. Zasadiť semeno.
Tematický celok: <u>Hmota</u> Téma	Obsahový štandard	Výkonový štandard
Ľudia a veci. Je hmota vzduch?	Ktoré veci vyrobili ľudia a ktoré nie. Ručná a strojová výroba. Projekt Je to hmota? Vlastnosti hmoty.	Vysvetlíť rozdiel medzi výrobkom a prírodninou. Vnímať hmotu zmyslami.
Tematický celok:		

Príroda v okolí školy Téma	Obsahový štandard	Výkonový štandard
Príroda v okolí našej školy.	Spoznávanie okolia školy.	Poznať rastliny, ktoré rastú v okolí školy.
Les v okolí našej školy	Zaujímavé miesta v lese. Les v jednotlivých ročných obdobiach Zber odpadkov. Lesné plody.	Poznať niektoré lesné plody. Poznať pravidlá správania v lese. Vyzbierať odpadky v lese.

Prierezové témy :

Environmentálna výchova : Zmeny v prírode. Zvieratá. Voda. Rastliny a semená. Príroda v okolí našej školy. Hmota.

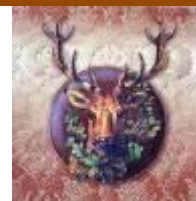
Multikultúrna výchova : Rodina. Sviatočné dni.

Ochrana života a zdravia : Osobná hygiena a psychohygiena. Rodina. Voda. Príroda v okolí našej školy.

Tvorba projektu a prezentačné zručnosti : Zmeny v prírode – pozorovanie v parku. Zvieratá – beseda v kaštieli. Rodina. Sviatočné dni. Plynutie času. Osobná hygiena a psychohygiena.

Osobný a sociálny rozvoj : Zmeny v prírode. Sviatočné dni. Plynutie času. Osobná hygiena a psychohygiena. Príroda v okolí našej školy.

Regionálna výchova a tradičná ľudová kultúra : Sviatočné dni. Príroda v okolí našej školy

2. ročník

Časový rozsah výučby

1 hodina týždenne, spolu 33 vyučovacích hodín

Charakteristika predmetu

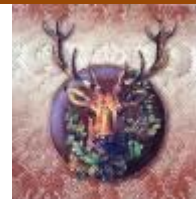
Podmienkou úspešného vzdelávania v predmete prírodoveda v 2. ročníku je vlastný prežitok žiakov, ktorý vychádza z konkrétnych alebo modelových situácií. V 2. ročníku prírodoveda učí žiakov vnímať prírodu, jej krásy, zmeny v priebehu roka. Počas vyučovania žiaci sledujú prírodu, pozorujú javy v prírode, snažia sa vysvetľovať a hľadať odpovede na otázky týkajúce sa ročných období, rastlín a stromov v okolí školy, pozorovania oblohy, ochrany životného prostredia. Súčasťou prírodovedy je aj človek, starostlivosť o zdravie, bezpečnosť a zdravý spôsob života.

Ciele predmetu

Cieľom vyučovania prírodovedy v 2. ročníku je podporovať chuť učiť sa, rozvíjať schopnosť objavovať a snahu vysvetľovať, všímať si priestor, v ktorom žijeme a jeho zmeny, vnímať jedinečnosť prvkov prírody a prírodných výtvorov v okolí, rozumieť znakom, ikonám, hľadať riešenia na otázky, hľadať informácie, svoje návrhy interpretovať, diskutovať o návrhoch, vedieť robiť jednoduché pokusy, sledovať a výsledky sledovania zaznamenávať.

Stratégia vyučovania

Názov tematického celku	Stratégia vyučovania	
	Metódy	Formy
Cyklus stromu	➤ pozorovanie, rozhovor, did. hra, poznávanie	➤ skupinová , motivačná, rozprávanie, vychádzka, vyučovanie v prírode
Zmeny v prírode	➤ vychádzka, vysvetľovanie, vyučovanie v prírode, poznávanie rozhovor, zážitková metóda , pozorovanie	➤ práca v skupinách, projekt, praktické činnosti, vyučovanie v prírode, samostatná práca
Zelenina a ovocie	➤ výklad, praktické činnosti, rozhovor, pozorovanie, did. hra, poznávanie	➤ práca v skupinách, individuálna

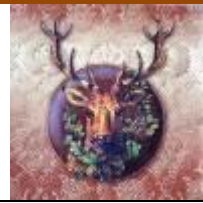

Hmota	➤ rozprávanie, diskusia, vysvetľovanie	➤ individuálna, skupinová
U lekára	➤ zážitková, vysvetľovanie, rozhovor, didakt. hra	➤ dramtizácia, praktické činnosti
Voda	➤ zážitková, vysvetľovanie, pozorovanie, samostatná práca	➤ rozhovor, praktické činnosti, demonštračná forma
Rastliny a semená	➤ rozhovor, dialóg	➤ práca v skupinách, frontálna, praktické činnosti
Práca a odpočinok	➤ vysvetľovanie, rozhovor, zážitková metóda	➤ projekt, praktické činnosti

Učebné zdroje

Na podporu a aktiváciu vyučovania a učenia žiakov sa využijú nasledovné učebné zdroje :

Názov tematického celku	Odborná literatúra	Didaktická technika	Ďalšie zdroje
Cyklus stromu	➤ atlas rastlín	Dataprojektor s pripojením na internet	pracovné listy, obrázky žiakov, detské časopisy, prezentácia, pracovné listy, internet
Zelenina a ovocie	➤ encyklopédie	Dataprojektor s pripojením na internet	detské časopisy, internet, didaktické karty, prírodný materiál, pracovné listy, internet
Zmeny v prírode	➤ encyklopédie, kvety – moja záľuba	Dataprojektor s pripojením na internet	obrázky zvierat, internet, detské časopisy, kalendár, prezentácia, rastliny v triede, pracovné listy, internet
Hmota		CD prehrávač, dataprojektor	detské časopisy, interaktívna tabuľa, rozprávková kniha, stavebnica
U lekára	➤ encyklopédie o ľudskom tele, zdravotveda	Dataprojektor s pripojením na internet	letáky o zdravom stravovaní, internet, teplomery, lekárnička, pracovné listy
Voda	➤ veľká kniha pokusov	Dataprojektor s pripojením na internet	internet, obrázky s príslušnou tematikou, interaktívna tabuľa

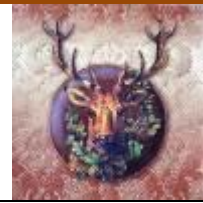
Rastliny a semená	➤ atlas rastlín	Dataprojektor s pripojením na internet	detské časopisy, internet
Práca a odpočinok			detské časopisy, kalendár

Obsah vzdelávania

Predmet veku primerane oboznamuje žiakov s vybranými poznatkami z oblasti sociológie, psychológie, politológie, práva a ekonómie, ktoré ich vedú k poznávaniu seba a iných, k chápaniu personálnych, interpersonálnych, sociálnoprávnych a ekonomických vzťahov medzi jednotlivcov a spoločnosťou. Podieľa sa na mravnom, občianskom a intelektuálnom rozvoji žiakov.

Obsahový štandard	Výkonový štandard
Ročné obdobie, zmeny ročných období, kalendár, vietor, padanie lístia, zmeny teploty	Opísať zmeny v priebehu roka, ročné obdobie, Vedieť sa orientovať v kalendári. Porovnať ročné obdobia podľa teploty vzduchu, spôsobu obliekania, činnosti žiakov.
Vzduch, vlastnosti vzduchu hmoty, teplota	Pripraviť experiment, ktorým dokáže, že vzduch je hmota, zaznamenávať teplotu vzduchu .
Obloha, počasie, oblaky, pranostika, prvky počasia, predpoveď počasia Slnko, mesiac, hviezdy,	Na základe záznamov zo sledovania počasia v priebehu jedného týždňa vyhodnotiť zmeny počasia, zaznačiť do merania zvolenými znakmi zmeny oblakov, zmeny oblohy.
príroda, stromy v prírode, druhy stromov listnaté, ihličnaté,	Rozoznať stromy listnaté a ihličnaté podľa základných charakteristík.
Rastliny, kvety, koreň, stonka, kvet, list, druhy kvetov v okolí školy a obce pestovanie kvetu v škole, správne polievanie a staranie sa o kvet	Poznať základné kvety, rastúce v okolí školy a v obci, v parku , na lúke. Opísať podľa vlastných záznamov z prieskumu, čo rastie v okolí školy, v obci, aké rastliny, stromy, vedieť ich porovnať, v čom sa líšia podľa obrázkov popísať rastliny . Urobiť si atlas z fotografií alebo kresieb alebo listov stromov. Tvoríť zbierku, analyzovať, triediť. Vedieť polievať kvety voľne rastúce aj v kvetináčoch,, mať svoj kvet – triedny.
Ovocné stromy – ovocie, druhy ovocia	Rozlíšiť ovocné stromy od iných stromov. Poznať základné druhy plodov a čím sa líšia.
Zelenina, semená, druhy zeleniny, pestovanie zeleniny	Navrhnuť možnosti druhov zeleniny, ktoré je možné pestovať v danej oblasti, vypestovať

	zeleninu.
Rastliny v lese, v parku, v okolí školy starostlivosť o rastliny	Navrhnuť možnosti ochrany lesov v parku, na školskom dvore, kvety a zvieratá v parku, spolužitie. Vytvoriť harmonogram ochrany, zapisovanie si údajov o stave počas roka.
Voda v prírode Voda na zemskom povrchu, voda v ovzduší, rieky, jazerá, oblaky, dážď, rosa, sneh, pozorovanie oblakov, druhy oblakov	Opísať v akých formách sa môže voda nachádzať v prírode. Vysvetliť rozdiel medzi riekou a jazerom, poznať aká rieka tečie v okolí obce. Pozorovanie oblakov, nakresliť rôzne druhy oblakov a akým počasím sa spájajú jednotlivé druhy oblakov.
Význam vody pre človeka, znečistenie vody, rozpustné a nerozpustné látky vo vode.	Vysvetliť význam vody pre človeka, navrhnuť spôsoby ako chrániť vodu. Pripraviť experiment, čo sa vo vode rozpustí, čo sa nerozpustí.
Vlastnosti vody – chuť, farba	Pripraviť návrhy ako chrániť vodu.
Život v prírode Zvieratá v prírode Zvieratá v lese, v prostredí okolo školy	Pozorovať živočíchov v okolí školy, nakresliť ich, vedieť ich názvy, zistiť ako žijú, získať informácie z encyklopédie alebo internetu.
Človek v prírode Život človeka v prírode Prispôsobenie sa človeka životu v prírode.	Uviesť príklady, ako využíva človek prírodu.
Ochrana prírody. Nevhodné zasahovanie človeka do prírody	Vysvetliť, kedy už človek nevhodne využíva prírodu a začne ju ničiť.
Zdravá príroda, zdravý človek	Navrhnuť spôsoby, ako viesť zdravý spôsob života, starať sa o seba.
Správna životospráva	Poznať návyky správnej životosprávy, vedieť sa správne obliecť podľa počasia, dávať si pozor na ceste, osvojiť si správne hygienické návyky.
Úrazy – v prírode, v škole, doma, nebezpečné miesta.	Opísať nebezpečné miesta, poznať v ktorých častiach školy, resp. cesty do školy alebo v obci sú nebezpečné miesta.

Prierezové témy :

Environmentálna výchova : Cyklus stromu. Zelenina a ovocie. Zmeny v prírode. Voda. Rastliny a semená. Hmota.

Ochrana života a zdravia : U lekára. Zmeny v prírode. Voda. Hmota.

Tvorba projektu a prezentačné zručnosti : Cyklus stromu – pozorovanie v parku. Zmeny v prírode – pozorovanie v parku. Zelenina a ovocie. U lekára. Voda. Práca a odpočinok. Hmota.

Osobný a sociálny rozvoj : Zmeny v prírode. Voda. U lekára.

Regionálna výchova a tradičná ľudová kultúra : Cyklus stromu.

3. ročník

Časový rozsah výučby	1 hodina týždenne, spolu 33 vyučovacích hodín

Charakteristika vyučovacieho predmetu

Vyučovanie je postavené na pozorovacích a výskumných aktivitách, pričom východiskom k stanovovaniu vyučovacích problémov sú aktuálne detské vedomosti a ich minulé skúsenosť. Činnosti sú zamerané na skúmanie javov a udalostí, ktoré sú spojené s bezprostredným životom dieťaťa. Prostredníctvom experimentálne zameraného vyučovania si deti rozvíjajú pozitívny vzťah k prírode, ale aj k samotnej vede.

Ciele vyučovacieho predmetu

Hlavným cieľom predmetu je rozvíjať poznanie dieťaťa v oblasti spoznávania prírodného prostredia a javov s ním súvisiacich tak, aby bolo samostatne schopné orientovať sa v informáciách a vedieť ich spracovávať objektívne do takej miery, do akej mu to povoľuje jeho kognitívna úroveň.

Cieľ je možné bližšie špecifikovať; prírodoveda má deti viesť k spoznávaniu životného prostredia, k pozorovaniu zmien, ktoré sa v ňom dejú, k vnímaniu pozorovaných javov ako častí komplexného celku prírody.

Rozvíja sa schopnosť získavať informácie o prírode pozorovaním, skúmaním a hľadaním v rôznych informačných zdrojoch a schopnosť pozorovať s porozumením prostredníctvom využívania všetkých zmyslov a jednoduchých nástrojov, interpretovať získané informácie objektívne.

Ďalším cieľom je viesť žiakov k opisovaniu, porovnávaniu a klasifikácii informácií získaných pozorovaním, rozvoju schopnosti realizovať jednoduché prírodovedné experimenty.

Žiaci opisujú a vysvetľujú základné prírodné javy a existencie, uvedomujú si potreby prírodu chrániť a aktívne sa zapájajú do efektívnejšieho využívania látok, ktoré príroda ľuďom poskytuje.

Poznajú fungovanie ľudského tela, rešpektujú vlastné zdravie a aktívne ho ochraňujú prostredníctvom zdravého životného štýlu.

Stratégia vyučovania

Pri vyučovaní sa budú využívať nasledovné metódy a formy vyučovania :

Názov tematického celku	Stratégia vyučovania	
	Metódy	Formy
Veci okolo nás, vlastnosti látok, meranie vlastností látok, voda, vzduch	➤ Výklad, zážitková, demonštrácia, pokusy, opis a pozorovanie	➤ skupinová , individuálna práca s názornými pomôckami
Technika a technické objavy	➤ Zážitková, výklad, pozorovanie	➤ práca v skupinách, frontálna, praktické činnosti
Živé organizmy	➤ výklad, praktické činnosti, vysvetľovanie, rozprávanie, práca s literatúrou	➤ práca v skupinách, individuálna
Príroda v okolí školy	➤ zážitková, vysvetľovanie, opis, demonštrácia	➤ vychádzka, praktické činnosti

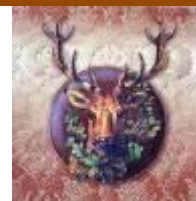
Učebné zdroje

Na podporu a aktiváciu vyučovania a učenia žiakov sa využijú nasledovné učebné zdroje :

Názov tematického celku	Odborná literatúra	Didaktická technika	Ďalšie zdroje
Veci okolo nás, vlastnosti látok, voda, vzduch	➤ encyklopédie	interaktívna tabuľa	detské časopisy, prírodný materiál, pracovné listy, meradlá fyzikálnych veličín
Technika a technické objavy	➤ encyklopédie	interaktívna tabuľa	lego, internet, pracovné listy
Živé organizmy	➤ encyklopédie, atlasy ľudského tela	interaktívna tabuľa	letáky a materiály o zdravej výžive, detské časopisy, obrázky s príslušnou tematikou, internet
Príroda v okolí školy	➤ encyklopédie		obrázky s príslušnou

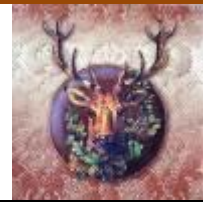
	prírody		tematikou, príroda v okolí školy

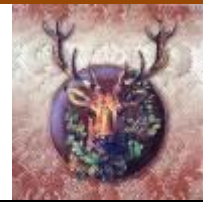
Obsah vzdelávania

Predmet veku primerane oboznamuje žiakov s vybranými poznatkami z oblasti sociológie, psychológie, politológie, práva a ekonómie, ktoré ich vedú k poznávaniu seba a iných, k chápaniu personálnych, interpersonálnych, sociálnoprávnych a ekonomických vzťahov medzi jednotlivcov a spoločnosťou. Podieľa sa na mravnom, občianskom a intelektuálnom rozvoji žiakov.

Tematický celok	Téma	Obsahový štandard	Výkonový štandard
Veci okolo nás, vlastnosti látok, voda, vzduch	Svet okolo nás	Pozorovanie a určovanie živej a neživej prírody. Prírodniny a ľudské výtvyry. Surovina a výrobok. Čo je to látka.	Pozorovať svet okolo nás. Vedieť určiť časti živej a neživej prírody. Rozlíšiť ľudské výtvyry a prírodniny, surovinu a výrobok.
	Triedenie a rozpoznávanie látok podľa ich vlastností	Spoznávanie vlastností látok zmyslami.	Určiť a porovnať vlastnosti látok pomocou zmyslov
	Zmeny vlastností látok	Skupenstvá látok.	Poznať skupenstvá látok. Vedieť zdôvodniť zmeny vlastností látok.
	Voda - vlastnosti vody	Voda, jej podoby. Kolobeh vody v prírode.	Zostrojiť filter na čistenie vody.
	Vzduch - čistota, pohyb vzduchu	Význam a čistota vzduchu.	Poznať význam dýchania čistého vzduchu.
	Porovnávanie a meranie	Meranie a porovnávanie objemu, hmotnosti, sily, času a teploty. Meradlá a základné jednotky a značky týchto fyzikálnych	Získať zručnosti pri meraní fyzikálnych veličín - objemu, teploty, času, sily, hmotnosti. Zostrojiť filter na čistenie vody.

		veličín.	
	Meranie objemu kvapalín podľa valca	Práca s odmerným valcom, zostrojenie meradla objemu.	Porovnať a odmerať objem vody.
	Meranie hmotnosti	Práca s váhami.	Získať zručnosť pri meraní hmotnosti.
	Fyzikálne veličiny - hmotnosť, čas, objem, teplota, sila	Meradlá a základné jednotky a značky týchto fyzikálnych veličín.	Poznať meradlá a jednotky týchto fyzikálnych veličín.
	Meranie fyzikálnych veličín meradlami, zápis do tabuliek	Názvy meradiel fyzikálnych veličín a práca s nimi.	Uviesť príklady pôsobenia sily v živote.
Technické objavy	Technika okolo nás	Technika okolo nás. Premiestňovanie nákladu pomocou jednoduchých strojov.	Zostrojiť funkčný model zariadení, kde fungujú jednoduché stroje
	Jednoduché stroje	Páka, kladka, naklonená rovina.	Poznať fungovanie jednoduchých strojov.
	Projekty: Premiestňovanie nákladu	Možnosti použitia jednoduchých strojov.	Hľadať možnosti využitia jednoduchých strojov pri premiestňovaní nákladu.
	Ako Egypťania stavali pyramídy	Jednoduché stroje v dávnej minulosti.	Zoznámiť sa s používaním jednoduchých strojov pri stavbe pyramíd.
	Prevody ozubených kolies v domácnosti	Ozubené kolesá v domácnosti.	Poznať fungovanie ozubených kolies.
	Vytvor svetelný pútač	Reklamný svetelný	Vytvorenie svetelného

	pre...	pútač.	pútača na vymyslený výrobok.
	Elektrická energia	Význam elektrickej energie.	Zostaviť jednoduchý elektrický obvod.
Živé organizmy	Človek	Stavba a funkcia ľudského tela. Pohyb, dýchanie, obeh krvi a srdce, trávenie a zdravá výživa, zmysly, vývoj človeka, podmienky jeho života na zemi.	Poznať základné časti ľudského tela a jeho fungovanie.
	Človek a životné prostredie	Človek mení prírodu, znečisťovanie a ochrana prostredia, ako zdravo žiť.	Vedieť niektoré možnosti, ako človek znečisťuje prírodu a poznať možnosti jej ochrany.
	Živočíchy	Vonkajšie časti tela živočíchov	Poznať vonkajšie časti tela živočíchov
Príroda v okolí školy	Rastliny	Časti tela rastlín, dreviny, byliny, liečivé, chránené rastliny, zaujímavé rastliny, huby.	Poznať časti tela rastlín, rozlišovať dreviny a byliny, poznať niektoré bežné druhy liečivých a chránených rastlín.
	Poznávame stromy	Stromy v okolí školy.	Poznať názvy stromov v okolí školy
	Listnaté a ihličnaté stromy	Poznávanie názvov stromov v lese neďaleko školy	Poznať druhy stromov v lese pri škole.
	Letná lúka	Rastliny na lúke, ich poznávanie.	Poznať názvy bežných letných lúčnych kvetov.

	Poznávame lesné plody	Lesné plody, spoznávanie, význam.	Poznať názvy lesných plodov a ich význam.
	Chránime prírodu	Čistenie lesa, jeho význam a ochrana.	Poznať význam lesa, chrániť ho, naučiť sa dodržiavať pravidlá správania v ňom.

Prierezové témy :

Environmentálna výchova : Veci okolo nás, vlastnosti látok, meranie vlastností látok, voda, vzduch.

Živé organizmy. Príroda v okolí školy – náučný chodník (park).

Multikultúrna výchova : Technické objavy.

Ochrana života a zdravia : Veci okolo nás, vlastnosti látok, meranie vlastností látok, voda, vzduch.

Živé organizmy. Príroda v okolí školy.

Tvorba projektu a prezentačné zručnosti : Veci okolo nás, vlastnosti látok, meranie vlastností látok, voda, vzduch. Technické objavy.

Osobnostný a sociálny rozvoj : Živé organizmy.

Regionálna výchova a tradičná ľudová kultúra : Príroda v okolí školy

4. ročník

Časový rozsah výučby	1 hodina týždenne, spolu 33 vyučovacích hodín

Charakteristika vyučovacieho predmetu

Predmet vo 4. ročníku integruje viaceré prírodovedné oblasti ako je biológia, fyzika, chémia a zdravotná. Oblasti sú integrované predovšetkým preto, lebo cieľom predmetu nie je rozvíjanie obsahu samostatných vedných disciplín, ale postupné oboznamovanie sa s prírodnými javmi a zákonitosťami tak, aby sa u dieťaťa zároveň s prírodovedným poznaním rozvíjala aj procesná stránka samotného poznávacieho procesu. Vo 4. ročníku žiaci na základe praktického poznania svojho okolia a s pomocou získaných informácií hľadajú dôkazy o premenách prírody, využívajú svoje záznamy a hodnotenia, sledujú vplyv človeka na prírodu a hľadajú možnosti, ako môžu sami prispieť k ochrane prírody a životného prostredia. Žiaci sa učia vyhľadávať, spracovávať a používať potrebné informácie na internete, v literatúre, v televízii. Učiteľ vedie žiakov k ohľaduplnému vzťahu k prírode a k hľadaniu vlastných možností pri aktívnej ochrane životného prostredia.

Ciele vyučovacieho predmetu

Cieľom vyučovania prírodovedy vo 4. ročníku je osvojenie vybraných vedeckých pojmov, na ktorých je možné rozvíjať prírodovedné schopnosti. Žiak vie, že každá skutočnosť je vysvetliteľná a preferuje logické princípy myslenia. Modifikuje si obsahy vybraných pojmov, ktoré majú v bežnom živote nevedecký obsah. Dokáže diskutovať a vyjadrovať svoje názory. Je schopný samostatne sa orientovať v informáciách. Opisuje, porovnáva a klasifikuje informácie získané pozorovaním.

Stratégia vyučovania

Pri vyučovaní sa budú využívať nasledovné metódy a formy vyučovania :

Názov tematického celku	Stratégia vyučovania	
	Metódy	Formy
Rastliny polí a lúk	➤ pozorovanie, riadený rozhovor, demonštračné metódy, projekt, výklad, zážitkové učenie, riešenie problémov, učenie objavovaním	➤ skupinová práca, individuálna práca, vyučovacie bloky, práca s textom, vychádzka, beseda
Živočíchy	➤ pozorovanie, riadený rozhovor, demonštračné metódy, projekt, výklad, zážitkové učenie, riešenie problémov, učenie objavovaním	➤ individuálna práca, skupinová práca, beseda
Voda	➤ pozorovanie, riadený rozhovor, demonštračné metódy, projekt, výklad, zážitkové učenie, riešenie problémov, učenie objavovaním, didaktické hry	➤ individuálna práca, skupinová práca
Ľudské telo	➤ pozorovanie, riadený rozhovor, demonštračné metódy, projekt, výklad, zážitkové učenie, riešenie problémov, učenie objavovaním, opis	➤ individuálna práca, skupinová práca
Vesmír	➤ pozorovanie, riadený rozhovor, demonštračné metódy, projekt, výklad, zážitkové učenie, riešenie problémov, učenie objavovaním, opis	➤ individuálna práca, skupinová práca, návšteva hvezdárne
Sily	➤ pozorovanie, riadený rozhovor, demonštračné metódy, projekt, výklad, zážitkové učenie, riešenie problémov,	➤ individuálna práca, skupinová práca, praktické činnosti

	učenie objavovaním, , didaktické hry	

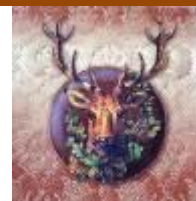
Učebné zdroje

Na podporu a aktiváciu vyučovania a učenia žiakov sa využijú nasledovné učebné zdroje :

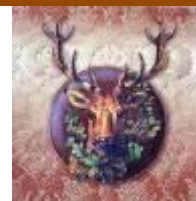
Názov tematického celku	Odborná literatúra	Didaktické techniky	Ďalšie zdroje
Rastliny polí a lúk	➤ encyklopédie	Interaktívna tabuľa, počítače	Knižnica, internet, detské časopisy, pracovné listy, príroda v okolí školy
Živočích	➤ encyklopédie, atlasy živočíchov	Interaktívna tabuľa	Internet, obrázky zvierat
Voda	➤ detské encyklopédie	Interaktívna tabuľa	Internet
Ľudské telo	➤ detské encyklopédie	Interaktívna tabuľa, počítače, výučbové CD	Internet, pracovné listy
Vesmír	➤ detské encyklopédie	Interaktívna tabuľa, počítače	Internet, obrázky
Sily	➤ veľká kniha otázok a odpovedí, Veľká detská encyklopédia	Interaktívna tabuľa, počítače	Internet, meradlá fyzikálnych veličín

Obsah vzdelávania

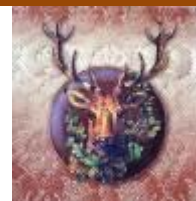
Predmet veku primerane oboznamuje žiakov s vybranými poznatkami z oblasti sociológie, psychológie, politológie, práva a ekonómie, ktoré ich vedú k poznávaniu seba a iných, k chápaniu personálnych, interpersonálnych, sociálnoprávnych a ekonomických vzťahov medzi jednotlivcov a spoločnosťou. Podieľa sa na mravnom, občianskom a intelektuálnom rozvoji žiakov.

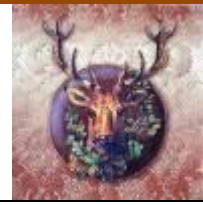
Tematický celok Voda Obsah	Obsahový štandard	Výkonový štandard
Význam vody	Kde v prírode sa voda nachádza, jej význam pre život.	Vymenovať zdroje vody, navrhnúť ochranu zdrojov vody.
Filtrácia a kryštalizácia	Odstraňovanie látok z vody, rozpúšťanie vo vode, vyparovanie.	Odstrániť z vody viditeľné časti pomocou filtra, získať z vody látku, ktorá je v nej rozpustená.
Tvrdá a mäkká voda	Čo znamená tvrdá a čo mäkká voda, pozorovanie zloženia miner. Vôd.	Vysvetliť rozdiel medzi mäkkou a tvrdou vodou.
Pitná voda	Rozpustnosť a nerozpustnosť látok vo vode, zdroje pitnej vody.	Vymenovať látky, ktoré sa vo vode rozpustia a ktoré nie.
Tvrdá voda, vodný kameň	Čo znamená tvrdá voda, úprava vody vo vodovode, kde nájdeme vodný kameň, ako ho odstránime, pozorovanie zloženia rôznych minerálnych vôd.	Vysvetliť, aký je rozdiel medzi tvrdou a mäkkou vodou.
Podzemná voda	Aký pôvod má minerálna voda, ako sa dostáva do fľaš. Vodovodná voda obsahuje málo rozpustných látok a preto je vhodná na pitie.	Diskutovať a jednoduchým spôsobom vysvetliť, čo je minerálna voda a prečo nie je vhodnú ju často piť.
Morská voda	Žiak vie, že morská voda je slaná a je to spôsobené tým, že je v nej rozpustená soľ. Ako je možné z morskej soli získať soľ a ako je možné z morskej vody vyrobiť pitnú vodu.	Vysvetliť, že z morskej vody sa odparuje len voda a tak morská voda v plynnom skupenstve je len čistou vodnou parou.
Rozpúšťanie, roztápanie Časticové zloženie látok	Látky sa skladajú z drobných častíc, ktoré nie sú voľným okom viditeľné. Pri rozpúšťaní sa drobné častice jednej látky dostávajú medzi častice inej látky.	Uviesť príklady bežných situácií, kedy sa mení látkam skupenstvo.

	Pri topení sa mení skupenstvo látky.	
Tematický celok Vesmír Obsah	Obsahový štandard	Výkonový štandard
Vesmír, vesmírne telesná, slnečná sústava	Čo je to vesmír prostredníctvom opisu jeho súčastí a vzájomného usporiadania týchto súčastí. Vo voľnom vesmíre nepôsobí gravitačná sila. Čo sú čierne diery a aký je ich vplyv na hmotu.	Vysvetliť, čo nazývame vesmír, vesmírne telesá a že gravitačná sila pôsobí len do určitej vzdialenosti od vesmírnych telies.
Hviezdy a planéty	Rozdiel medzi hviezdou a planétou.	Vysvetliť, že Mesiac je prirodzenou družicou Zeme, že aj iné planéty majú svoje prirodzené družice (pohybujú sa okolo Slnka a samy rotujú okolo vlastnej osi) Vysvetliť, čo je to kométa a ako sa vo vesmíre pohybuje.
Slnečná sústava a jej planéty	Slnečná sústava má osem planét, ktoré obiehajú okolo Slnka v rôznej vzdialenosti. Planéty Slnečnej sústavy sa pohybujú okolo Slnka a rotujú okolo vlastnej osi.	Vymenovať v správnom poradí planéty slnečnej sústavy.
Zem	Pohyby zeme. Striedanie ročných období.	Vysvetliť, že zemská os je naklonená a zároveň že Zem rotuje okolo Slnka (Zem obletí okolo Slnka za jeden rok). Vysvetliť a názorne na modeli ukázať, čo spôsobuje znižovanie a zvyšovanie teploty pri zmene ročných období na Zemi. Vysvetliť, prečo je v zime chladnejšie ako v lete a ako to súvisí s

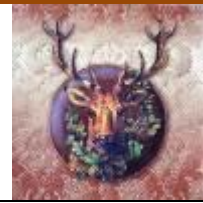
		naklonením Zemskej osi a rotáciou Zeme okolo Slnka (názorne na modeli).
Podmienky života na Zemi	Skúmanie vesmíru – d'alekohľad, hvezdáreň, umelá družica, vesmírna stanica, rakety, raketoplány.	Diskutovať o tom, čo živé organizmy potrebujú pre svoj život. Určiť základné podmienky života na Zemi. Vysvetliť, že ak chce človek vystúpiť do vesmíru, musí mať zabezpečené dýchanie prostredníctvom skafandra a ten ho chráni aj pred chladom. Diskutovať o tom, ako človek skúma vesmír zo zeme (d'alekohľady, hvezdárne, planetária) a ako ho skúma z vesmíru. Vysvetliť, čo je to umelá družica, čo je to vesmírna stanica a kde sa nachádza a aké majú dané zariadenia funkcie.
Tematický celok Sily Obsah	Obsahový štandard	Výkonový štandard
Gravitačná sila	Veľkosť sily a jej smer. Čo je príčinou pádu telies. Ak pôsobíme na padajúci predmet nejakou silou proti smeru pôsobenia gravitačnej sily, je možné pád predmetov spomaliť, zastaviť alebo spôsobiť opačný smer pohybu. Veľkosť a smer pôsobenia gravitačnej sily, skúmanie pádu predmetov. Súvislosť medzi hmotnosťou a rýchlosťou pádu.	Vysvetliť, čo je gravitačná sila a ako môžeme meniť jej smer pôsobením na nejaký predmet Vymenovať príklady na pôsobenie gravitačnej sily.
Elektrická energia, elektrický izolant	Elektrický prúd Elektrický vodivý a	Vysvetliť, že elektrická energia sa vyrába v

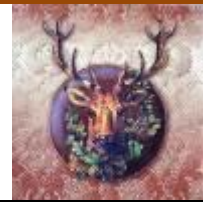
	nevodivé materiály Význam elektrickej energie pre človeka. Bezpečnosť práce s elektrickými zariadeniami.	elektrárňach a opísať spôsob, ako sa rozvádza do domácností. Vysvetliť význam elektrickej energie pre súčasného človeka a opísať, aké dôsledky by mal náhly výpad elektrickej energie. Vymenovať látky, ktoré vedú a ktoré nevedú elektrický prúd. Zostrojil jednoduchý elektrický obvod (plochá batéria, vodiče a žiarovka) a pomocou neho určiť látky, ktoré vedú alebo nevedú el. prúd. Diskutovať o nebezpečenstve elektrického prúdu pri nesprávnom zaobchádzaní a o predchádzaní styku s vysokým napätím. Vysvetliť, prečo sú vodiče elektrického prúdu obalené v umelej hmote. Použiť informácie o elektrických izolantoch na ochranu vlastného zdravia pred pôsobením elektrického prúdu.
Blesk	Vznik blesku a ochrana pred ním.	Vysvetliť, že blesk je elektrický výboj, ktorý vzniká v atmosfére a vie jednoducho vysvetliť aj funkciu hromozvodu. Samostatne vyhľadať informácie o tom, ako je potrebné sa chrániť pred bleskom vo voľnej prírode.
Statická elektrina	Kedy a kde vzniká statická elektrina a ako sa prejavuje	Uviesť príklady na vznik statickej elektriny podľa

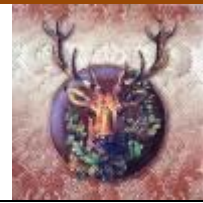
	na rôznych predmetoch.	vlastnej skúsenosti a opísať vznik statického výboja pôsobením rôznych látok.
Magnetické materiály Pôsobenie magnetickej sily	Magnetická sila, magnet, magnetické a nemagnetické materiály. Magnetizácia magnetických materiálov. Magnetické pole Zeme. Kompas.	Vysvetliť, čo je to magnet a ako pôsobí na rôzne materiály, že magnety majú dva póly. Vysvetliť, ako sa dva magnety vzájomne k sebe správajú pri rôznych vzájomných pozíciách. Určiť, ktoré predmety sú magnetické a ktoré nie sú magnetické a vyjadriť záver, že všetky magnetické predmety sú kovové, ale nie všetky kovové predmety sú magnetické. Rozlišovať pojmy magnet a magnetický materiál. Vysvetliť, že kovové predmety je možné zmagnetizovať a tie sa dočasne správajú samy ako magnety. Vysvetliť, že zemeguľa má svoje vlastné magnetické pole, vďaka ktorému fungujú kompasy. Vysvetliť funkciu kompasu, zostrojiť jednoduchý kompas a skúmať na ňom pôsobenie magnetického poľa Zeme a magnetického poľa rôznych druhov magnetov.
Trenie Zvyšovanie a znižovanie trenia	Trenie, časticové zloženie látok Praktický význam vysokého a nízkeho trenia, trenie dvoch materiálov, ktoré materiály zvyšujú a ktoré	Vysvetliť, čo je to trenie a kde všade sa trenie využíva. Pri objasňovaní trenia používať aj predstavu o časticovom zložení látok.

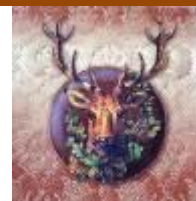
	znižujú trenie.	Vyhľadať informácie o trení v rôznych informačných zdrojoch a vie zovšeobecniť získané informácie a vymenovať javy a predmety, kde je pre dobrú funkčnosť potrebné zvyšovať trenie a kde je, naopak, potrebné trenie znižovať. Vymenovať javy a predmety, kde je pre dobrú funkčnosť potrebné zvyšovať trenie a kde je, naopak, potrebné trenie znižovať.
Tematický celok Ľudské telo Obsah	Obsahový štandard	Výkonový štandard
Orientácia človeka v prostredí	Zmysly človeka. Poznávanie sveta zmyslami, reakcia na podnety, zmyslové orgány. Porovnávanie zmyslov s inými živočíchmi. Čo sa dá zistiť pomocou zmyslov. Zrak, zrakový orgán – oko. Funkcia zrakového orgánu. Odhadovanie vzdialeností. Krátkozrakosť a ďalekozrakosť. Starostlivosť o zrak. Sluch, sluchový orgán – ucho. Funkcia sluchového orgánu. Zvuk ako chvenie hmoty. Chuťové a čuchové orgány. Funkcia chuti a čuchu. Význam chuti a čuchu pre človeka. Hmat, jeho význam, funkcia kože, citlivosť pokožky.	

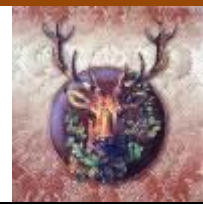
Reflex	Čo je reflex, jeho význam, nervová sústava a mozog.	Vysvetliť, že informácie z jednotlivých zmyslových orgánov sa pomocou nervovej sústavy dostávajú do mozgu, kde sú spoznávané, porovnávané, spracované, zapamätané. Vysvetliť, ako funguje reflex a aký má pre človeka význam. Opísať, ako vyzerá nervová sústava človeka a akú funkciu má mozog.
Srdce a krv	Srdce a jeho funkcia v tele človeka. Starostlivosť o srdce. Funkcia a zloženie krvi. Červené krvinky. Biele krvinky. Krvné doštičky. Význam darcovstva krvi.	Vysvetliť, že srdce je tvorené svalom, je duté a má funkciu pumpy na krv. Opísať, kde sa srdce v tele nachádza, aké je veľké a aký má tvar. Vysvetliť, že je možné ho vytrénovať podobne, ako iné svaly v tele – aby bolo silné a zdravé. Vysvetliť, ako je možné rozvíjať srdcové svalstvo a vysvetliť, aký význam má silné a zdravé srdce pre človeka. Vysvetliť, že všetky látky potrebné pre ľudský organizmus sú po tele rozvádzané krvou. Opísať základné zložky krvi a význam jednotlivých zložiek – červené krvinky, biele krvinky a krvné doštičky. Vymenovať ďalšie látky v krvi - voda, cukor, soľ, vitamíny – t.j. rôzne látky, ktoré je potrebné dopraviť z miesta prijatia (resp. výroby) na miesto využitia (resp.

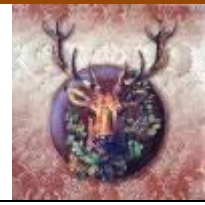
		vylúčenia). Vysvetliť nebezpečenstvo úniku väčšieho množstva krvi z tela. Vysvetliť význam darcovstva krvi.
Krvný obeh	Krvný obeh. Okysličovanie organizmu. Cievy – tepny a žily.	Vysvetliť, že krv prúdi po tele v cievach, jednoducho zaznačiť cievny systém (v schéme nechýba srdce a cievny systém je uzatvorený). Vysvetliť, že cievy sú napojené na srdce, ktoré zabezpečuje to, aby krv cirkulovala po celom tele. Vysvetliť, že krv sa cievami dostáva do pľúc, kde sa z nadychovaného vzduchu dostáva do krvi kyslík a ten je rozvádzaný po tele. Vysvetliť, že kyslík sa v jednotlivých častiach tela spotrebováva a krv bez kyslíka sa znovu dostáva do pľúc, aby sa okysličila (naviazala na seba pri dýchaní kyslík).
Krvný tlak	Prejavy srdcovej činnosti. Srdcový tep. Krvný tlak. Zmeny srdcovej činnosti.	Vysvetliť, že srdcová činnosť sa prejavuje na tele merateľnými javmi – napríklad tepom a tlakom krvi. Vysvetliť, čo je srdcový tep a čo je to tlak krvi. Odmerať srdcový tep a vysvetliť význam merania krvného tlaku pri pravidelných prehliadkach u lekára. Vysvetliť, prečo sa zvyšuje srdcový tep a krvný tlak zvyšovaním námahy.
Vznik nového človeka	Rozmnožovanie človeka. Rast a vývin.	Vysvetliť, že vyvinuté dieťa žena porodí v

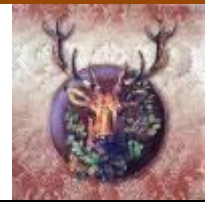
	Vývin pred narodením. Vývin po narodení. Význam zdravej stravy pre vývin človeka.	nemocnici za asistencie lekárov. Opísať rozdiely medzi dospelým človekom, dieťaťom a novorodencom. Vysvetliť, že novorodenci sú na matke závislí a postupne sa vyvíjajú, rastú, menia sa, na čo potrebujú vyváženú stravu a vyvážený pohyb. Vysvetliť, že na splodenie nového potomka je potrebný dospelý muž a dospelá žena. Vysvetliť, že na rozmnožovanie má človek v tele rozmnožovaciu sústavu, pričom mužská sa od ženskej líši. Vysvetliť, že po oplodnení ženy sa dieťa vyvíja v tele matky a že proces vývinu dieťaťa pred narodením trvá 9 mesiacov. Opísať, ako sa dieťa v tele matky vyvíja, ako je vyživované a aká významná je zdravá životospráva ženy v tomto období.
Tematický celok Živočíchy Obsah	Obsahový štandard	Výkonový štandard
Rôznorodosť živočíšnej ríše	Životné prejavy organizmov. Podobnosti a rozdiely v živočíšnej ríši. Základ systematiky stavovcov: obojživelníky, plazy, ryby, vtáky, cicavce.	Vysvetliť, čím sa živočíchy a rastliny vzájomne podobajú a čím sa vzájomne odlišujú. (tvárom, spôsobom života). Vysvetliť, že živočíchy, ktoré sa vzájomne na seba viac podobajú (tvárom tela, spôsobom života) patria do

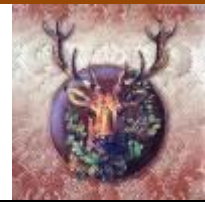
		tej istej skupiny živočíchov – napríklad obojživelníky, plazy, ryby, vtáky, cicavce. Samostatne vytvoriť opisnú charakteristiku danej skupiny – živočíchov porovnať a zistiť, v ktorých znakoch sa zhodujú (sú si podobné). Vyhľadať informácie v rôznych informačných zdrojoch a overiť si tak spôsob vlastného uvažovania.
Plazy		
Vtáky		
Úžitkové zvieratá		
Tematický celok Rastliny poľí a lúk Obsah	Obsahový štandard	Výkonový štandard
Rastliny ako živé organizmy	Čím sa líšia rastliny od iných organizmov, životné prejavy rastlín.	Vymenovať, kde všade rastú rastliny - vo vode, na skalách, vo veľmi chladných oblastiach, tiež vo veľmi teplých oblastiach, v močariskách, ale aj na iných rastlinách. Diskutovať o téme na základe predchádzajúcich aj nových vedomostí. Vysvetliť, že rastliny sú živými súčasťami prírody a to aj napriek tomu, že nie sú také pohyblivé ako napríklad živočíchovia alebo človek. S pomocou učiteľa žiak vymenuje niektoré zo základných životných prejavov rastlín.
Kvety, listy, stonka, koreň	Rôzne tvary a funkcie stonky, listov, kvetov a koreňov.	Vysvetliť, že rastliny sú si podobné základnou stavbou: koreň, stonka,

		listy, kvety, plody. Uvedené časti rastliny na príklade určitého rastlinného druhu identifikovať a opísať na základe pozorovania rôzne tvary, veľkosti a farby rastliny. Určiť základné časti rastliny na drevinách, bylinách aj machu. Na základe pozorovania diskutovať o podobnostiach aj rozdieloch rastlín. Vysvetliť dve základné funkcie koreňa – čerpanie živín z pôdy a upevnenie rastliny v pôde. Vysvetliť, že rôzne korene sa líšia napríklad veľkosťou, pričom veľkosť súvisí s funkciou upevnenia v pôde (veľké rastliny potrebujú veľké korene). Vysvetliť, prečo majú rastliny hlbšie, širšie rozvetvené korene a to v súvislosti s funkciou koreňa pri získavaní vody a živín z pôdy. Vysvetliť, prečo majú rastliny z oblastí s nedostatkom vody hlbšie korene. Využiť poznatky o funkcii koreňa pri presádzaní rastlín tak, aby rastlina po presadení prosperovala a ak neprosperuje, tento jav vysvetliť v súvislosti s narušením koreňovej sústavy. Vysvetliť, že koreň môže mať aj zásobnú funkciu, vie v

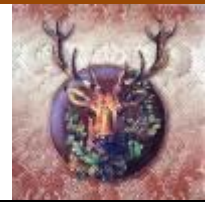
		tejto súvislosti uviesť príklady koreňovej zeleniny. Rastliny sa odlišujú stonkou. Okrem toho, že vie rozdeliť rastliny na byliny a dreviny a tie na kry a stromy, vie detailným pozorovaním zistiť, akými rôznymi vlastnosťami sa stonky odlišujú. Vie, že stromy majú rôznu výšku, hrúbku, odlišujú sa kôrou. Vie, že byliny môžu mať napríklad dutú alebo plnú stonku, môžu byť na priereze okrúhle, oválne, hranaté, môžu mať na stonke chlčky, iné môžu byť bez chlčkov a podobne. Žiak vie pozorovať, že niektoré stonky sa vetvia a iné nie, informácie primerane reprodukuje. Vie vysvetliť, že niektoré stonky vytvárajú úponky, ktorými sa prichytávajú o podklad a dostávajú sa tak vyššie, aby mali lepší prístup k svetlu. Rozlišovať rastliny od seba podľa tvaru listovej čepele, kresby žilnatiny a rôznosti zúbkovania na okraji listu, ako aj farby. Jednoducho vysvetliť, že funkciou listov je prijímať slnečné svetlo a preto sú listy ploché a široké – aby zachytili väčšie množstvo svetla. Využiť tento

		poznatok pri pestovaní rastlín- napríklad vie vysvetliť, že ak rastline odstránime väčšie množstvo listov, tak uhynie, lebo nemá ako získavať slnečné svetlo. Vysvetliť, že rastliny sa vzájomne od seba odlišujú rôznym tvarom, farbou a zložením kvetov. Opísať podľa pozorovania kvetu tvar, počet lúpeňov, farbu a počet tyčiniek. Rozoznať na povrchu tyčiniek peľ, ktorý môže mať rôznu farbu. Rozlíšiť samostatné kvety a zoskupenie do súkvetí. Pozorovať aj veľmi drobné kvety nevýrazných farieb, napríklad kvet liesky, orecha, skorocelu, žihľavy či rôznych druhov tráv. Jednoducho vysvetliť funkciu kvetu – z kvetu sa vyvíjajú plody, ktoré obsahujú semená. Vysvetliť, že rastliny tvoria kvety preto, aby vytvorili plody obsahujúce semená, z ktorých v ďalšom roku vyrastú nové rastliny. Opísať podľa obrázkov i zo skúseností rôzne tvary kvetov, rôzne veľkosti, kvety, ktoré sú niekedy nenápadné, inokedy veľmi výrazné. Určiť názov rastliny, ktorá je známa najmä vďaka kvetom. Pozorovať a

		opísať v kvete tyčinky a peľ, ktorý opel'ovače prenášajú na iné kvety a len vtedy sa môže zmeniť kvet na plod.
Plody Semená	Tvar a funkcia plodu. Semená. Rozmnožovanie rastlín.	Vysvetliť, že plod je tá časť rastliny, ktorá vzniká z kvetu po jeho opelení. Jednoducho opísať proces opelenia pomocou vetra a opel'ovačov (včely, čmele, motýle). Vysvetliť, ako sa dostane peľ z jedného kvetu na druhý. Zistiť, že plod obsahuje semeno. Zistiť, ktoré druhy ovocia a zeleniny sú plody, ktoré vznikli z kvetu a sú nositeľmi semien. Vysvetliť, že zo semena vyrastie nová rastlina. Vysvetliť, že rastliny sa vzájomne od seba odlišujú aj tvarom, farbou, veľkosťou a inými charakteristikami plodu. Určiť rôzne vlastnosti plodov, podľa toho, kde má uložené semená, akú má plod funkciu. Diskutovať o téme s učiteľom aj spolužiakmi, vyhľadávať informácie v sekundárnych zdrojoch (plod sa tvorí kvôli tomu, aby sa rastlina rozmnožovala ďalej do prostredia a preto majú niektoré semená rôzne nástroje na to, aby sa zachytávali na srsti zvierat a prenášali sa na väčšie

		vzdialenosti, aby mohli letieť vzduchom alebo obsahujú veľa zásobných látok, ktoré lákajú živočíchov, tie ich prenášajú, uskladňujú, konzumujú a tak aj na veľké vzdialenosti prenášajú). Rozlišovať zrelé a nezrelé plody a vysvetliť zrelosť na rôznych príkladoch z bežného života (jablká, paradajky, jahody). Vysvetliť, že len zrelé plody obsahujú semená, ktoré vyklíčia. Uskutočniť pokus, ktorým sa dá zistiť, že nezrelé plody nevyklíčia. Vysvetliť výsledky pokusu -nezrelé semená neklíčia, vyklíčili iba zrelé zdravé semená.

Prierezové témy :

Environmentálna výchova : Ľudské telo. Živočíchy. Rastliny – botanik F. Coburg. Vesmír. Voda.

Multikultúrna výchova : Vesmír.

Mediálna výchova : Vesmír. Voda. Sily. Živočíchy.

Ochrana života a zdravia : Voda. Vesmír. Živočíchy.

Tvorba projektu a prezentačné zručnosti : Vesmír. Voda. Živočíchy – Poľovnícke múzeum Sv. Anton.

Osobnostný a sociálny rozvoj : Ľudské telo. Voda.

Hodnotenie žiakov

Metódy hodnotenia

➤ ústne skúšanie, písomné skúšanie, praktické skúšanie

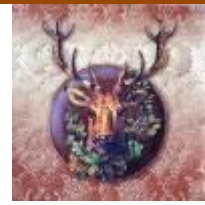
Prostriedky hodnotenia

➤ hodnotenie známkou

➤ hodnotenie slovom

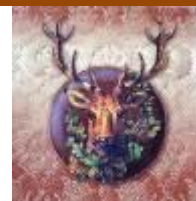
➤ sebahodnotenie

➤ hodnotenie kolektívu

Kritéria hodnotenia

- kvalita myslenia žiaka
- kvalita a rozsah získaných schopností a vedomostí
- schopnosť uplatňovať osvojené poznatky a zručnosti pri riešení teoretických a praktických úloh
- schopnosť využívať a zovšeobecňovať skúsenosti a poznatky získané pri praktických činnostiach pri experimentoch,
- celistvosť, presnosť, trvácnosť osvojenia požadovaných poznatkov, faktov, pojmov, definícií, zákonitostí a vzťahov, teórií,
- aktivita v prístupe k činnostiam, záujem o ne a vzťah k nim,
- presnosť, výstižnosť, odborná a jazyková správnosť ústneho a písomného prejavu,
- kvalita výsledkov činnosti,
- osvojenie účinných metód samostatného štúdia a schopnosti učiť sa učiť.

2.2 VLASTIVEDA

Názov predmetu	VLASTIVEDA
Stupeň vzdelania	ISCED 1 – primárne vzdelávanie
Ročník	1. – 4. ročník
Časový rozsah výučby	3 hodiny
Poznámka	Povinný predmet

Charakteristika vyučovacieho predmetu

Vlastiveda je predmetom, ktorý skúma reálny svet, v ktorom sa žiak bezprostredne pohybuje. Je to blízke alebo menej vzdialené okolie domu, školu, obce alebo regiónu, v ktorom žiak žije. V krátkosti to môžeme nazvať ako objavovanie reálneho sveta žiakmi v určitom čase a priestore, vzájomné ovplyvňovanie sa človeka a prírody. Práve čas a priestor sú chápané ako základné kategórie spoločenského života, ktorými si ľudia môžu odovzdávať svoje informácie. Je v nich sprostredkovaný aj rozdielny život ľudí v jednotlivých kultúrach. Súčasťou vlastivedy je spoznávanie minulosti, vzácných predmetov, ktoré nám vypovedajú o živote našich predkov, ale aj významných osobností. Vnímať, spoznávať a vytvoriť si kladný vzťah ku krajine, v ktorej žiak žije, je hlavnou úlohou vo všetkých troch ročníkoch primárneho vzdelávania.

Určité vlastivedné poznávanie začína už v detstve, v priestore a okolí dieťaťa, ktorý sa vyznačuje množstvom zaujímavých vecí, kde dieťa získava odpoveď na množstvo otázok. Obsah vlastivedy v primárnom vzdelávaní je naplnený emotívnym (dobrodružným) poznávaním, pozorovaním a hodnotením javov a dojmov z krajiny, v ktorej žije.

Ciele vyučovacieho predmetu

- poznať priestor, v ktorom žiak žije,
- orientovať sa v priestore a čase,
- orientovať sa v mape, narábať s veku primeranými historickými prameňmi,
- rozvíjať si vzťah ku krajine a spoločnosti prostredníctvom príbehov, rozprávok,
- rozvíjať schopnosť využívať poznatky a zistenia zo svojich skúseností, pozorovaní, objavovaní,
- vnímať vzťah prírody a človeka, vzájomné ovplyvňovanie sa,
- využívať zdroje informácií na opisovanie charakteristík prostredia, ich porovnávanie,
- vnímať ľudí aj z iných kultúrnych oblastí.

Kompetencie

5. Kognitívne spôsobilosti

- osvojiť si základy schopnosti sebareflexie pri poznávaní svojich myšlienkových postupov, uplatňovať základy rôznych techník učenia sa a osvojovania si poznatkov,
- vyberať a hodnotiť získané informácie, spracovávať ich a využívať vo svojom učení a v iných činnostiach,
- uvedomovať si význam vytrvalosti a iniciatívy pre svoj pokrok

6. Afektívne spôsobilosti

- dokázať sa vyjadrovať na úrovni základnej kultúrnej gramotnosti prostredníctvom umeleckých a iných vyjadrovacích prostriedkov,
- pomenovať druhy umenia a ich hlavné nástroje a vyjadrovacie prostriedky (na úrovni primárneho vzdelávania),
- uvedomovať si význam umenia a kultúrnej komunikácie vo svojom živote,
- ceniť si a rešpektovať kultúrno-historické dedičstvo a ľudové tradície,
- rešpektovať vkus iných ľudí a primerane veku vyjadriť svoj názor a vkusový postoj,
- ovládať základné pravidlá, normy a zvyky súvisiace s úpravou zovňajšku človeka,
- poznať bežné pravidlá spoločenského kontaktu (etiketu),
- správať sa kultúrne, primerane okolnostiam a situáciám,

7. Konatívne spôsobilosti

- vnímať a sledovať problémové situácie v škole a vo svojom najbližšom okolí, adekvátne svojej úrovni navrhovať riešenia podľa svojich vedomostí a skúseností z danej oblasti,
- pri riešení problémov hľadať a využívať rôzne informácie, skúšať viaceré možnosti riešenia problému, overovať správnosť riešenia a osvedčené postupy aplikovať pri podobných alebo nových problémoch,
- pokúšať sa problémy a konflikty vo vzťahoch riešiť primeraným (chápavým a spolupracujúcim) spôsobom,

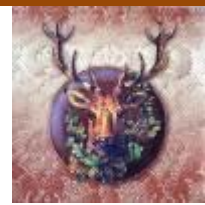
8. Komunikačné spôsobilosti

- používať základné matematické myslenie na riešenie rôznych praktických problémov v každodenných situáciách, používať matematické modely logického a priestorového myslenia a prezentácie (vzorce, modely),
- rozvíjať schopnosť objavovať, pýtať sa a hľadať odpovede, ktoré smerujú k systematizácii poznatkov,

9.

10. Učebné spôsobilosti

- vyjadrovať sa súvisle a výstižne písomnou aj ústnou formou adekvátnou primárnemu stupňu vzdelávania,
- dokázať určitý čas sústredene načúvať, náležite reagovať, používať vhodné argumenty a vyjadriť svoj názor,

- uplatňovať ústretovú komunikáciu na vytváranie dobrých vzťahov so spolužiakmi, učiteľmi, rodičmi a s ďalšími ľuďmi, s ktorými prichádza do kontaktu,
- rozumieť rôznym typom doteraz používaných textov a bežne používaným prejavom neverbálnej komunikácie a dokázať na ne adekvátne reagovať,
- na základnej úrovni využívať technické prostriedky komunikácie,
- chápať význam rešpektovania kultúrnej rozmanitosti,
- v cudzích jazykoch porozumieť na primeranej úrovni hovorenému textu, uplatniť sa v osobnej konverzácii, ako aj tvoriť texty, týkajúce sa bežných životných situácií,

11. Interpersonálne spôsobilosti

- pokúšať sa problémy a konflikty vo vzťahoch riešiť primeraným (chápaným a spolupracujúcim) spôsobom,

12. Postojové spôsobilosti

- dokázať sa vyjadrovať na úrovni základnej kultúrnej gramotnosti prostredníctvom umeleckých a iných vyjadrovacích prostriedkov,
- pomenovať druhy umenia a ich hlavné nástroje a vyjadrovacie prostriedky (na úrovni primárneho vzdelávania),
- uvedomovať si význam umenia a kultúrnej komunikácie vo svojom živote,
- ceniť si a rešpektovať kultúrno-historické dedičstvo a ľudové tradície,
- rešpektuje vkus iných ľudí a primerane veku dokáže vyjadriť svoj názor a vkusový postoj,
- zvládnuť základné pravidlá, normy a zvyky súvisiace s úpravou zovňajšku človeka,
- poznať bežné pravidlá spoločenského kontaktu (etiketu),
- správať sa kultúrne, primerane okolnostiam a situáciám,

2. ročník

Časový rozsah výučby	1 hodina týždenne, spolu 33 vyučovacích hodín

Charakteristika vyučovacieho predmetu

Všimli ste si, koľko zaujímavých vecí sa nachádza okolo nás? Málokedy si to uvedomujeme, koľko krás pre nás príroda alebo ľudia vytvorili. Vlastivedou sa môžu žiaci naučiť deti všímať si svoje okolie, obdivovať kvety, stromy, parky, prírodné krásy, budovy, sochy, námestia, všímať si, čo je nové v obci, prípadne, čo sa stratilo alebo zmenilo a ako sa mení svet okolo nás. Vlastiveda v druhom ročníku je učenie sa o priestore, v ktorom žijeme a chceme, aby žiaci od malička sa učili poznávať, objavovať, pýtať sa a hľadať odpovede na otázky. Témami vlastivedy sa žiaci pripravujú aj na vyučovanie geografie, tak sa postupne oboznamujú s plánom. V 2. ročníku precvičujeme orientáciu na náčrte alebo pláne obce, umiestnenie jednotlivých objektov.

Ciele vyučovacieho predmetu

- podporovať chuť učiť sa,
- rozvíjať schopnosť objavovať a snahu vysvetľovať,
- všímať si priestor, v ktorom žijeme a jeho zmeny,
- prejavovať záujem o spôsob života ľudí v blízkom okolí, v triede, škole, obci,
- vedieť pracovať s náčrtmi napr. triedy, školy, blízkeho okolia, ktoré vedú k zručnosti pracovať s plánom obce, orientovať sa na nej a podľa nej v praxi – plány miest,
- vnímať jedinečnosť prírodných výtvorov v okolí a rozvíjať záujem objavovať a vysvetľovať,
- rozumieť znakom, ikonám,
- hľadať riešenia na otázky, hľadať informácie, svoje návrhy interpretovať,
- diskutovať o návrhoch,
- vnímať krásu kultúrnych pamiatok, naučiť sa vážiť si ich a chrániť.

Stratégia vyučovania

Pri vyučovaní sa budú využívať nasledovné metódy a formy vyučovania :

Názov tematického celku	Stratégia vyučovania	
	Metódy	Formy
Škola a okolie	➤ Rozhovor, vysvetľovanie, opis, náčrt	➤ skupinová, individuálna, motivačná
Cesta do školy a domov	➤ rozprávanie, diskusia, rozhovor, opis, náčrt	➤ Kognitívna, práca v skupinách, individuálna
Objavujeme premeny okolo nás	➤ vysvetľovanie, rozhovor, zážitková metóda	➤ frontálna, projekt
Môj rodný kraj a čo sa v ňom deje	➤ vysvetľovanie, rozhovor, zážitková metóda, beseda	➤ Induktívna, deduktívna
Zvyky a tradície	➤ Exkurzia, vychádzky, metóda praktickej činnosti	➤ Vyučovanie v rôznom prostredí
Čo sa mi v našom kraji najviac páči	➤ Výklad, rozhovor, náčrt, metóda praktickej činnosti, vychádzky	➤ Vyučovanie v rôznom prostredí

Učebné zdroje

Na podporu a aktiváciu vyučovania a učenia žiakov sa využijú nasledovné učebné zdroje :

Názov tematického celku	Odborná literatúra	Didaktická technika	Ďalšie zdroje
Škola a okolie	➤ deťom blízke rozprávkové knihy a povesti	CD prehrávač	Návšteva knižnice
Cesta do školy a domov	➤ literatúra nášho regiónu	Dataprojektor	internet
Objavujeme premeny okolo nás	➤ encyklopédie	Dataprojektor	
Môj rodný kraj a čo sa v ňom deje	➤ encyklopédie	Dataprojektor	
Zvyky a tradície	➤ kalendár, knižná	Počítačová učebňa	internet

	literatúra		
Čo sa mi v našom kraji najviac páči			internet

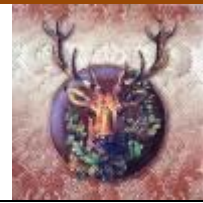
Obsah vzdelávania

Predmet veku primerane oboznamuje žiakov s vybranými poznatkami z oblasti sociológie, psychológie, politológie, práva a ekonómie, ktoré ich vedú k poznávaniu seba a iných, k chápaniu personálnych, interpersonálnych, sociálnoprávných a ekonomických vzťahov medzi jednotlivcov a spoločnosťou. Podieľa sa na mravnom, občianskom a intelektuálnom rozvoji žiakov.

Tematický celok Škola a okolie Obsah	Obsahový štandard	Výkonový štandard
Moja trieda. Pozorujeme okolie školy. Ako sa vyznať v okolí.	Trieda, škola, rozmiestnenie vecí v triede, plán triedy, nebezpečné miesta, rozmiestnenie miestností v škole, chodby, vchod, moja trieda.	Opísať prostredie prostredia triedy, školy. Zakresliť na plánik rozloženie tried na chodbe, v triede rozloženie stolov, tabule a pod. Vyhodnotiť miesta nebezpečné v triede a v škole a určiť pravidlá správania sa pre vlastnú bezpečnosť aj bezpečnosť spolužiakov.
Tematický celok Cesta do školy a domov Obsah	Obsahový štandard	Výkonový štandard
Cesta po chodníku a po vozovke. Prechádzanie križovatky. Bezpečná cesta do školy.	Svetové strany, poludňajší tieň, krajina, orientácia podľa svetových strán, trieda, škola, dopravné značky. Chodník. Vozovka, objekty v okolí vozovky. Prechádzanie cez cestu. Križovatka, bezpečnosť prechodu cez križovatku, semafor, železničná trať.	Nakresliť schému cesty do školy, vyznačiť na nej objekty, zaujímavé miesta, vyhodnotiť nebezpečné miesta, zakresliť na ceste priechody, križovatky, dopravné značky, semaforey. -opísať cestu do školy, prechádzanie cez cestu, určiť chyby na obrázkoch... Opísať križovatku,

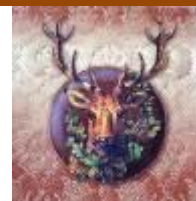
		pripraviť dopravné puzzle, urobiť výstavku najlepších prác. Pripraviť projekt, zhotoviť projekt, overiť projekt.
Tematický celok Objavujeme premeny okolo nás Obsah	Obsahový štandard	Výkonový štandard
Ako prebieha deň školáka. Ako sa mení príroda na jeseň. Kalendárny a školský rok. Prázdniny a ľudské výtvy. Aké bude počasie. Pozorujeme dĺžku a smer tieňa. Zima a jej premeny. Jar a jej premeny.	Prvky okolia, ktoré vytvorila príroda a prvky prostredia, ktoré vytvoril človek, opísať krajinu okolo školy. Ranný a popoludňajší tieň, tieň stromov, východ a západ slnka. Živé a neživé prírodniny, ľudské výtvy.	Vymenovať dni v týždni, určiť pracovné a voľné dni. Rozpoznať, ktoré časti krajiny tvorila príroda, ktoré človek. Poznať kalendárny a školský rok, vymenovať mesiace v roku. Rozdeliť obrázky do skupín, vymenovať živé a neživé prírodniny. Vybrať si z pranostiek a nakresliť ju, doplniť pranostiky v učebnici. Porovnať tieň stromov, vysvetliť kam smeruje tieň, keď slnko vychádza alebo zapadá.
Tematický celok Môj rodný kraj a čo sa v ňom deje Obsah	Obsahový štandard	Výkonový štandard
Rodina a príbuzní. Domov. Ľudia v mojom okolí. História obce. Služby, kultúra a šport. Starostlivosť o zdravie. Naša bezpečnosť. Ochrana proti požiarom. Životné prostredie.	Príbeh, povest', pamätne budovy, sochy, významné osobnosti histórie, vedy, kultúry, športu, umenia. Obec, ulice, domy, významné budovy – pošta,	Vytvoriť zbierku informácií o významných ľuďoch obce, vytvoriť portfólio významných miest alebo zaujímavých miest-nakreslených alebo

	polícia, škola, miestny úrad Tiesňová linka, postup pri volaní hasičov	odfotografovaných. Opísať spôsob života obyvateľov obce, povedať názov svojej obce (i presnú adresu, vysvetliť zásady slušného správania sa na ulici a k obyvateľom obce. Poznať čísla pre záchranu (112). Vypracovať zoznam nebezpečenstiev a ako sa pred nimi chrániť – neznámi ľudia, prírodné nebezpečenstvá – blesk, búrka, silné slnečné žiarenie.
Tematický celok Zvyky a tradície Obsah	Obsahový štandard	Výkonový štandard
Spomíname na našich predkov. Predvianočný čas. Zvyky a tradície v zime. Zvyky a tradície na jar. Tešíme sa na prázdniny.	Sviatočné dni, tradície, Letné prázdniny, Veľká noc, Vianoce, začiatok školského roka. Ľudové pozorovania a pranostiky, správanie sa živočíchov a rastlín.	Vymenovať známe sviatočné dni na rozhraní kalendárnych rokov opísať, aké tradície sa k nim viažu v ich rodine v ich obci.
Tematický celok To, čo sa mi v našom kraji najviac páči Obsah	Obsahový štandard	Výkonový štandard
Postavme si Vlastivedkovo.		Napísať, nakresliť príbeh na tému čo sa mi v našej obci páči a čo sa mi nepáči.

Prierezové témy :

Dopravná výchova : výchova k bezpečnosti v cestnej premávke – Škola a okolie, Môj rodný kraj a čo sa v ňom deje.

Osobnostný a sociálny rozvoj : sociálno-patologické javy (šikanovanie, agresivita, užívanie návykových látok) – Cesta do školy a domov.

Environmentálna výchova : chápať, analyzovať, hodnotiť vzťahy medzi človekom a životným prostredím vo svojom okolí – Objavujeme premeny okolo nás (a o životné prostredie), Cesta do školy a domov, Škola a okolie – kultúrne pamiatky – Múzeum Sv. Anton.

Mediálna výchova : pochopiť pravidlá fungovania mediálneho sveta a veku primerane sa v ňom orientovať – Môj rodný kraj a čo sa v ňom deje, Zvyky a tradície, Vianočný čas, Veľkonočné sviatky.

Multimediálna výchova : žiaci poznávajú svoju kultúru a iné kultúry – cestovateľ F. Coburg, históriu, zvyky a tradície : Môj rodný kraj a čo sa v ňom deje, Zvyky a tradície, Vianočný čas, Veľkonočné sviatky.

Ochrana života a zdravia : realizujeme ju formou cvičení v prírode, poskytovanie pomoci iným v prípade ohrozenia života a zdravia. Prierezová téma naplňa obsah :

- riešenie mimoriadnej situácie
- zdravotná príprava
- pobyt a pohyb v prírode

Tvorba projektu – v danej téme sa žiaci veku primerane naučia prezentovať svoju prácu s použitím informačných a komunikačných technológií. V rámci počítačových krúžkov, predmete vlastiveda : Môj rodný kraj a čo sa v ňom deje, Objavujeme premeny okolo nás.

3. ročník

Časový rozsah výučby	1 hodina týždenne, spolu 33 vyučovacích hodín

Charakteristika vyučovacieho predmetu

Človek aj príroda sa mení v čase, a práve preto vnímanie svojej obce, regiónu, ale aj celej vlasti musí byť spojené s poznaním histórie.

Vlastiveda inak nazývaná aj »Objavujeme Slovensko« je rozdelená na tri veľké celky: Príroda Slovenska, Ľudia a Slovensko v minulosti a dnes. V časti »Príroda Slovenska« je základom spoznávanie určitých prírodných krás (napr. pohoria, jaskyne) najmä prostredníctvom povestí, rozprávania prostredníctvom obrázkov a i. Slovensko v minulosti a dnes sú historické príbehy. Ich pilier tvoria významné udalosti v histórii Slovákov v istom časovom slede. Žiaci sa oboznamujú s najvýznamnejšími a najatraktívnejšími časťami regiónov.

Ciele vyučovacieho predmetu

Cieľom vlastivedy v treťom ročníku je rozvoj poznania v sociokultúrnom priestore, ktorá zodpovedá mentálnej prezentácii dieťaťa. Žiaci sa vedú orientovať sa v kraji pomocou svetových strán a významných objektov. Veku primerane charakterizovať svoju obec. Po objavnom spoznaní kraja, v ktorom žiaci žijú, sa postupne pútavou formou oboznamujú so zaujímavými časťami

Slovenska. Žiaci majú pomocou obrázkov opísať pojmy, krajinu, pamiatky, ktoré už nie sú z ich bezprostredného okolia. Ukázať na „obrázkovej mape“ (prispôsobenej obsahu vlastivedy v 3. ročníku) vybrané pohoria, jaskyne, rieky, mestá a i. Opísať ich pomocou obrázkov – pokúsiť sa na nich rozlíšiť už na pohľad rozdielne alebo spoločné znaky. Stručne povedať obsah povesti na vybranú tému. Porozprávať o významných historických udalostiach.

Stratégia vyučovania

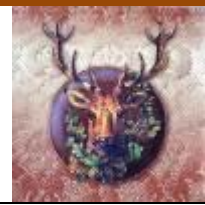
Pri vyučovaní sa budú využívať nasledovné metódy a formy vyučovania :

Názov tematického celku	Stratégia vyučovania	
	Metódy	Formy
Ako sa vyznať vo svojom okolí	➤ riadený rozhovor, výklad, opis, náčrt, riešenie problémovej úlohy	➤ skupinová , individuálna práca, práca dvojíc, tvorba projektu, práca s PC
Objavujeme Slovensko	➤ rozprávanie, diskusia, rozhovor, opis, nákres, projektové vyučovanie,	➤ práca v skupinách, individuálna práca , tvorba projektu, práca s PC
Spoznávame dejiny Slovenska	➤ vysvetľovanie, rozhovor, zážitková metóda	➤ individuálna práca, skupinová práca, zážitkové učenie
Naše starobylé pamiatky a ich krása	➤ rozhovor, zážitková metóda, vysvetľovanie	➤ práca dvojíc, individuálna práca, práca s PC

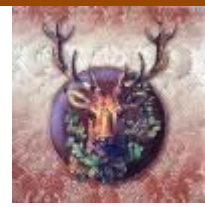
Učebné zdroje

Na podporu a aktiváciu vyučovania a učenia žiakov sa využijú nasledovné učebné zdroje :

Názov tematického celku	Odborná literatúra	Didaktická technika	Ďalšie zdroje
Ako sa vyznať vo svojom okolí	➤ literatúra o nášho regiónu ➤ Vlastiveda pre 3. ročník základných škôl (M. Kožuchová – M. Šimunková – R.Matúšková)	Dataprojektor, PC	Návšteva knižnice
Objavujeme Slovensko	➤ encyklopédie, odborné publikácie k daným témam	Dataprojektor,	internet
Spoznávame dejiny Slovenska	➤ historické povesti, odborné publikácie	CD prehrávač, PC	Internet, knižnica

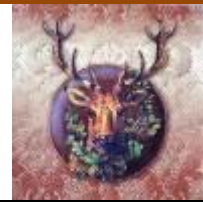

	k daným témam		
Naše starobylé pamiatky a ich krása	➤ encyklopédie, povesti	Dataprojektor, PC	internet

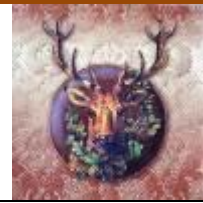

Obsah vzdelávania

Tematický celok Ako sa vyznať vo svojom okolí Obsah	Obsahový štandard	Výkonový štandard
Krajina. Ako sa orientovať podľa svetových strán. Ako vyzerajú veci pri pohľade zhora. Význam plánu. Ako vzniká mapa	Krajina a jej vyjadrenie, zmena krajiny, typy krajín. Orientácia v minulosti a dnes, hlavné a vedľajšie svetové strany. Plán triedy, obzor . Význam plánu pre život. Mapa, mierka mapy, legenda mapy. Vrstevnice, turistická mapa, cestná mapa, geografická mapa	Opísať obraz pozorovanej krajiny. Porovnať rôzne obrazy krajiny. Správať sa ohľaduplne a s úctou v každom type krajiny. Vymenovať hlavné a vedľajšie svetové strany. Pracovať pomocou slnka a pomocou kompasu. Vytvoriť plán triedy pri pohľade zhora, charakterizovať pojem obzor. Čítať plán podľa mapových znakov. Vytvoriť jednoduchý plán známeho prostredia. Porovnávať konkrétny objekt zobrazený na fotografii a na mape. Odmerať skutočnú vzdialenosť objektov na pláne podľa mierky. Sa orientovať na pláne. Poznať a vyhľadávať ďalšie znaky na pláne. Poznať rôzne druhy máp.
Tematický celok Objavujeme Slovensko Obsah	Obsahový štandard	Výkonový štandard
Kde sa nachádza Slovensko. Krásy našich hôr, chránené územia.	Poloha Slovenska, práca s mapou, glóbusom, atlasom, internetom a nástennou mapou.	Charakterizovať polohu našej krajiny na mape, aj v rámci Európy pomocou glóbusu, atlasu, internetu

Rieky – dar života. Lesy – naše pľúca. Slovensko plné záhad. Po turistických chodníčkoch.	Chránené územia Slovenska. Rieky Slovenska, priehrady, jazerá, plesá. Lesy Slovenska. Jaskyne Slovenska, minerálne a termálne vody. Turistická mapa, plán výletu.	či nástennej mapy. Vymenovať štáty susediace so Slovenskom. Chápať pojmu chránené územie. Ako sa treba pri návšteve chránených území správať. Pracovať s príručnou mapou, nástennou mapou. Vyhľadať dôležité informácie o jednotlivých pohoriach. Vymenovať najznámejšie rieky Slovenska a ukázať aj na mape. Chápať pojmom priehrada, jazero, pleso, vie ako tieto prírodné útvary vznikli. Vymenovať typy lesov na území Slovenska. Priradiť stromy k jednotlivým typom lesa. Vysvetliť prečo sú lesy naše pľúca. Vytvoriť pravidlá správania sa v lese. Poznať slovenské kúpeľné mesta.. Napláňovať výlet s pomocou učiteľa a turistickej mapy, ktorý sa bude konať koncom roka. Čítať z turistickej mapy pomocou mapových znakov.
Tematický celok		

Spoznávame dejiny Obsah	Obsahový štandard	Výkonový štandard
Ako chápať časové súvislosti. Prečo sa ľudia usadili na našom území. Predmety, ako svedkovia doby. Svätopluk a jeho sláva. Prečo chodíme do školy. Ako vznikol slovenský jazyk. Ako vznikla slovenská hymna. Prečo M. R. Štefánik veľa cestoval. Slovensko v súčasnosti .	Časová priamka, rok, storočie. Osídľovanie ľudí. Minulosť. Veľkomoravská ríša jej panovník, povest'. Mária Terézia. Spisovná slovenčina, Anton Bernolák, Ľudovít Štúr. Slovenská hymna a jej vznik. Milan Rastislav Štefánik. Hlavné mesto, slovenská vlajka, mena SR, Európska únia	Charakterizovať pojem časová priamka. Zoradiť udalosti školského roka chronologicky, tiež aj udalosti svojho života. Určiť z časovej priamky, čo sa stalo skôr a čo neskôr. Rozlíšiť minulosť, prítomnosť a budúcnosť. Vysvetliť, ako ľudia osídľovali územia. Povedať v chronologickom poradí priebeh osídľovania. Povedať, aká inštitúcia uchováva historické predmety. Dokázať vysvetliť prečo sú pre nás historické predmety dôležité. Dokázať formulovať otázky na detstvo. Charakterizovať ako žili Slovania a vie to porovnať s prítomným životom. Pomenovať ich významného panovníka. Prerozprávať povest' o Svätoplukovi. Vymenovať najzákladnejšie informácie o panovníčke Márii Terézii. Zaujať postoj k reformám Márie Terézie a rozhodnúť o ich dôležitosti, vysvetliť svoj názor. Povedať ako rozhodnutia

		M. Terézie ovplyvnili náš život. Vymenovať osobnosti, ktoré sa zaslúžili o vytvorenie spisovného jazyka. Dokáže povedať, prečo je spisovný jazyk dôležitý. Poznať meno autora slovenskej hymny, aj zaspievať. Opísať spôsob vzniku hymny. Správať sa počas hrania hymny, pri akých príležitostiach sa hymna hrá. Opísať život M. R. Štefánika. Povedať, prečo bol taká významná osobnosť. Pomenovať hl. mesto Slovenska. Opísať našu vlajku, pomenovať našu menu. Chápať členstvo v EÚ.
Tematický celok Naše starobylé pamiatky a ich krása Obsah	Obsahový štandard	Výkonový štandard
Ako vznikali mestá. Slávne mestá. Povesti o mestách. Hrady a zámky. Povesti o hradoch. Svetoznáme pamiatky.	Vznik miest. Slávne mestá Slovenska. Povesť. Hrady a zámky. Hrady a zámky. Zoznam svetového kultúrneho dedičstva UNESCO.	Opísať ako vznikali mestá na Slovensku v minulosti. Porovnať život v minulosti a dnes. - Vymenovať a na mape ukázať slávne mestá Slovenska v minulosti. Popísať, čím sa tie slávne mestá preslávili v minulosti Vysvetliť ich úlohu v súčasnosti. Charakterizovať pojem povesť.

		Vlastnými slovami rozprávať obsah povestí. Vytvoriť vlastnú povesť. Opísať rozdiel medzi hradami a zámkami. Ukázať hrady a zámky na mape. Poznať niektoré povesti o hradoch a zámkoch, vie ich vlastnými slovami opísať. Rozlíšiť, čo je v daných povestiach pravdivé a čo vymyslené. Vytvoriť vlastnú povesť. Vymenovať svetoznáme pamiatky Slovenska. Opísať vlastnými slovami pamiatku a nájsť ju na mape. Vysvetliť, prečo je potrebné chrániť objekty kultúrneho dedičstva a prírodného dedičstva.

Prierezové témy :

Dopravná výchova – výchova k bezpečnosti cestnej premávke : Lesy – naše pľúca.

Osobnostný a sociálny rozvoj : Ako vyzerajú veci pri pohľade zhora, Rieky – dar života, Po turistických chodníčkoch, Ako vznikol slovenský jazyk.

Environmentálna výchova : chápať, analyzovať, hodnotiť vzťahy medzi človekom a životným prostredím vo svojom okolí : Krajina, Význam plánu, Krásy našich hôr, chránené územia, Lesy – naše pľúca.

Mediálna výchova : pochopiť pravidlá fungovania mediálneho sveta a veku primerane sa v ňom orientovať : Ako vzniká mapa, Kde sa nachádza Slovensko, Ako vznikla Slovenská hymna.

Multikultúrna výchova : žiaci poznávajú svoju kultúru a iné kultúry (múzeum Sv. Anton), históriu – obecná kronika (historické dokumenty v múzeu), zvyky a tradície: Ako chápať časové súvislosti, Svätopluk a jeho sláva.

Ochrana života a zdravia – realizujeme ju formou cvičení v prírode, poskytovanie pomoci iným prípade ohrozenia zdravia a života. Prierezová téma napĺňa obsah:

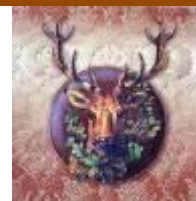

- riešenie mimoriadnej situácie – CO
- zdravotná príprava
- pohyb a pobyt v prírode
- Slovensko plné záhad, Svetoznáme pamiatky

Tvorba projektu a prezentačné zručnosti– v danej téme sa žiaci veku primerane naučia prezentovať svoju prácu s použitím informačných a komunikačných technológií. V rámci počítačových krúžkov, predmete vlastiveda: Krajina, Ako vzniká mapa, Po turistických chodníčkoch

Regionálna výchova a tradičná ľudová kultúra: Krásy našich hôr, chránené územia, Slávne mestá Slovenska, Povesti o mestách

Finančná gramotnosť: Slovensko plné záhad, Prečo chodíme do školy, Hrady a zámky

4. ročník

Časový rozsah výučby	1 hodina týždenne, spolu 33 vyučovacích hodín

Charakteristika vyučovacieho predmetu

Vlastiveda je predmetom, ktorý skúma reálny svet, v ktorom sa žiak bezprostredne pohybuje. Je to blízke alebo menej vzdialené okolie domu, školy, obce alebo regiónu, v ktorom žije. V krátkosti to môžeme nazvať ako objavovanie reálneho sveta žiakmi v určitom čase a priestore, vzájomné ovplyvňovanie sa človeka a prírody. Práve čas a priestor sú chápané ako základné kategórie spoločenského života, ktorými si ľudia môžu odovzdávať svoje informácie. Je v nich sprostredkovaný aj rozdielny život ľudí v jednotlivých kultúrach. Súčasťou vlastivedy je spoznávanie minulosti, vzácných predmetov, ktoré nám vypovedajú o živote našich predkov, ale aj významných osobností. Vnímať, spoznávať a vytvoriť si kladný vzťah ku krajine, v ktorej žiak žije, je hlavnou úlohou vo všetkých troch ročníkoch primárneho vzdelávania.

Človek aj príroda sa mení v čase, a práve preto vnímanie svojej obce, regiónu, ale aj celej vlasti musí byť spojené s poznaním histórie. Vlastiveda má aj činnostné zameranie. Odporúčame preto aj vychádzky s vlastivednými námetmi. Ak to nie je možné z bezpečnostného hľadiska, vhodné sú aj multimediálne prezentácie. Ideálne je prepojenie vychádzok s prírodovedným, kultúrnym a historickým vzdelávaním.

Žiaci sa oboznamujú s najvýznamnejšími a najatraktívnejšími časťami regiónov. Tieto môžu byť realizované prostredníctvom modelových výletov.

Ciele vyučovacieho predmetu

Motivácia k objavovaniu prírody a ľudských výtvorov v blízkom, ale i vzdialenom okolí je vo vlastivede dokumentovaná zaujímavým spôsobom učenia sa. Dôležitým cieľom je spoznávať sociokultúrny priestor života dieťaťa a genézu tohto priestoru. Mimoriadna pozornosť je venovaná orientácii v priestore a čase. Rozvoj poznania dieťaťa v danom sociokultúrnom priestore zodpovedá mentálnej prezentácii pojmového aparátu, s ktorým dokáže narábať a chápať jeho význam. Dieťa si ozrejmuje vlastnú kultúru, učí sa narábať s historickými prameňmi, je schopné sa v nej orientovať a hodnotiť na svojej primeranej úrovni. Vníma a zaujíma postoj k multikultúrnej otvorenosti.

Výučba vlastivedy v 4. ročníku ZŠ je zameraná na zážitkové poznávanie oblastí Slovenska. Pre žiakov je pri tom dôležité orientovať sa na mape, vedieť čítať mapu s porozumením a rozprávať o obrázkoch, fotografiách, porovnávať jednotlivé oblasti s krajom, v ktorom žiak žije. Jej hlavným cieľom

je podporovať chuť učiť sa, získavať zaujímavé informácie, triediť ich, využívať v kontextových situáciách. Rozvíjať schopnosť objavovať a snahu vysvetľovať, všímať si priestor, v ktorom žijeme a jeho premeny, prejavovať záujem o spôsob

života ľudí v blízkom okolí (v triede, škole, obci) a vedieť spolupracovať. Akceptovať ľudí, ktorí prišli na Slovensko z iných štátov a naučiť sa ich tolerovať.

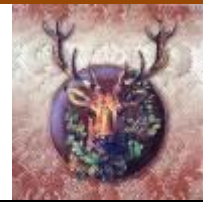
Súhrn cieľov :

- poznať priestor, v ktorom žiak žije,
- orientovať sa v priestore a čase,
- orientovať sa v mape, narábať s veku primeranými historickými prameňmi,
- rozvíjať si vzťah ku krajine a spoločnosti prostredníctvom príbehov, rozprávok,
- rozvíjať schopnosť využívať poznatky a zistenia zo svojich skúseností, pozorovaní, objavovaní,
- vnímať vzťah prírody a človeka, vzájomné ovplyvňovanie sa,
- využívať zdroje informácií na opisovanie charakteristík prostredia, ich porovnávanie,
- vnímať ľudí aj z iných kultúrnych oblastí.

Stratégia vyučovania

Pri vyučovaní sa budú využívať nasledovné metódy a formy vyučovania :

Názov celkov tematických	Stratégia vyučovania	
	Metódy	Formy
Krajina, v ktorej žijeme	➤ riadený rozhovor, výklad, opis, kladenie otázok, riešenie problémovej úlohy	➤ skupinová , individuálna práca, práca dvojíc, tvorba projektu,
Mestá a dediny	➤ výklad, rozprávanie, diskusia, rozhovor, opis, nákres, projektové vyučovanie	➤ práca v skupinách, individuálna práca , tvorba projektu
Cestujeme z Bratislavy do Košíc	➤ vysvetľovanie, rozhovor, zážitková metóda, riešenie problémovej úlohy	➤ individuálna práca, skupinová práca, zážitkové učenie
Zaujímavosti zo Slovenska, baníctvo na Slovensku (Ako ľudia menia krajinu)	➤ výklad, prednáška, rozhovor, dramatizácia, riešenie problému	➤ individuálna práca, skupinová práca, zážitkové vyučovanie
Tradície a zvyky Skanzeny	➤ riadený rozhovor, opis, kladenie otázok,	➤ individuálna práca , práca vo dvojiciach, dramatizácia, zážitkové vyučovanie
V súlade s prírodou	➤ výklad, rozhovor, zážitková metóda,	➤ individuálna práca, skupinová práca,

	riešenie problémovej úlohy	zážitkové vyučovanie, tvorba projektu

Učebné zdroje

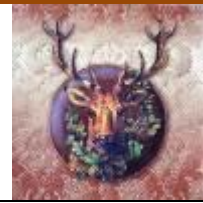
Na podporu a aktiváciu vyučovania a učenia žiakov sa využijú nasledovné učebné zdroje :

Názov tematického celku	Odborná literatúra	Didaktická technika	Ďalšie zdroje
Krajina, v ktorej žijeme	➤ literatúra o nášho regiónu, encyklopédie	Dataprojektor, PC	Návšteva knižnice, internet, obrázky, mapy
Mestá a dediny	➤ encyklopédie, odborné publikácie k daným témam	Dataprojektor, PC	Internet, knižnica, mapy
Cestujeme z Bratislavy do Košíc	➤ odborné publikácie k daným témam, cestovný poriadok, encyklopédie	Dataprojektor, PC	Internet, knižnica, mapy
Zaujímavosti zo Slovenska, baníctvo na Slovensku (Ako ňudia menia krajinu)	➤ encyklopédie, povesti, odborné publikácie	Dataprojektor, PC	Internet, knižnica, obrázky
Tradície a zvyky Skanzeny	➤ publikácie k daným témam, encyklopédie	Dataprojektor, PC, TV, CD prehrávač	Internet, knižnica, obrázky, mapy
V súlade s prírodou	➤ odborné publikácie, encyklopédie, povesti	PC, CD prehrávač	Internet, knižnica, mapy

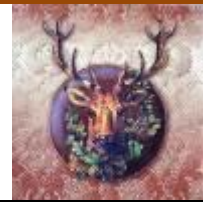

Obsah vzdelávania

Tematický celok Krajina, v ktorej žijeme Obsah	Obsahový štandard	Výkonový štandard
Orientujeme sa v okolí. Čo už vieme o Slovensku. Mapa Slovenska. Časová priamka. Súčasné územné členenie Slovenska. Môj samosprávny kraj.	Okolie mojej obce. Čítanie mapy Slovenska, časová priamka. Územné členenie – kraje, okresy. Charakteristika kraja, v ktorom žijem. Trenčiansky samosprávny kraj.	Orientovať sa vo svojej obci. Opísať a rozlíšiť povrch krajiny podľa členitosti. Opísať polohu pohorí a nížin. Vymenovať a ukázať na mape naše najväčšie rieky. Porovnať udalosti podľa časovej priamky. Určiť, ktorá udalosť sa stala skôr, ktorá neskôr. Usporiadať udalosti svojho života a udalosti v roku na časovej priamke. Vymenovať podľa mapy kraje SR. Ukázať krajské mestá. Pomenovať svoj kraj. Určiť polohu svojho kraja na mape. Poznať symboly kraja. Vymenovať okresy svojho kraja. Vyhládať regionálne osobitosti vlastného kraja.
Tematický celok Mestá a dediny Obsah	Obsahový štandard	Výkonový štandard
Život na dedine. Život v meste. Život v meste Považská Bystrica. Moje mesto. Mestá na mape Slovenska.	Charakteristika mesta a dediny. Krajské mestá. Považská Bystrica, projekt, prezentácia. Vyhladávanie miest na mape Slovenska.	Opísať charakteristiku mesta a dediny z fotografií, textov a svojich skúseností. Opísať život v obci, v ktorej žijeme. Popísať mesto. Opísať život

		v meste. Porovnať výhody a nevýhody mesta a dediny. Dokázať priradiť krajské mestá ku krajom. Opísať život v meste Pov. Bystrica, skúmať premenu mesta v historických súvislostiach. Dokázať vyhľadať na mape. Významné mestá Slovenska.
Tematický celok Cestujeme z Bratislavy do Košíc Obsah	Obsahový štandard	Výkonový štandard
Ako môžeme cestovať. Výhody a nevýhody dopravných prostriedkov. Cestujeme po Bratislave. Cestujeme po Košiciach. Moje obľúbené miesto na cestovanie.	Vlakové, autobusové a letecké spojenie. Významné pamiatky nášho hlavného mesta. Významné pamiatky krajského mesta. Hľadanie cesty z miesta nášho bydliska do Bratislavy alebo Košíc. Cestovanie v minulosti a dnes.	Vyhľadať rôzne spoje z cestovných poriadkov (internetu). Orientovať sa v cestovných poriadkoch. Hľadať alternatívne riešenia. Poznať pravidlá slušného správania v dopravnom prostriedku. Dokázať porovnať výhody a nevýhody rôznych dopravných prostriedkov, z rôznych hľadísk (ekologické, ekonomické, časové...). Vyhľadať z mapy Bratislavy a dostupných materiálov významné pamiatky Bratislavy a Košíc. Pripraviť plán cesty zo svojej obce do Bratislavy a do Košíc. Dokázať sa orientovať v pláne, sprostredkovať ostatným skúsenosti, zážitky

		a zaujímavosti z vlastných skúseností.
Tematický celok Zaujímavosti zo Slovenska, baníctvo na Slovensku (Ako ľudia menia krajinu) Obsah	Obsahový štandard	Výkonový štandard
Rozvoj baníctva na Slovensku. Baníctvo v minulosti a dnes. Priemysel. Poľnohospodárstvo. Lesníctvo.	Kedy a prečo sa začalo baníctvo rozvíjať. Ťažba zlata, striebra, rudy, uhlia, soli. Práca baníkov v minulosti a dnes. Spomienky na baníctvo. Čo nám z baníctva zostalo. Priemysel, odvetvia priemyslu. Poľnohospodárstvo, ekologické poľnohospodárstvo, plodiny. Lesníctvo.	Porozprávať ako sa rozvinulo baníctvo na Slovensku, akú úlohu zohralo v našich dejinách, čím bolo významné. Opísať prácu baníka, aké nástroje používal. Porovnať ako sa zmenila práca baníkov v priebehu dejín. Poznať najvýznamnejšie odvetvia priemyslu. Popísať najvýznamnejšie odvetvia priemyslu v trencianskom kraji. Určiť dopad priemyslu na krajinu. Pomenovať plodiny, ktoré sa u nás pestujú. Poznať hospodárske zvieratá, ktoré sa u nás chovajú. Poznať stroje, ktoré sa podieľajú na obrábaní pôdy. Vysvetliť význam ekologického poľnohospodárstva. Poznať význam lesníctva a jeho dopad na krajinu. Popísať, akým spôsobom sa drevo využíva.
Tematický celok Tradície a zvyky. Skanzeny.	Obsahový štandard	Výkonový štandard

Obsah Regióny Slovenska. Rodinné zvyky a tradície. Roztancované Slovensko. Život v stredovekom meste. Práca roľníkov v minulosti. Skanzeny na Slovensku.	Historické regióny na Slovensku (Orava, Liptov, Šariš...). Zvyky a tradície podľa historických regiónov. Ľudový tanec, ľudová pieseň, ľudová slovesnosť. Život v stredovekom meste. Práce na vidieku v minulosti počas leta a zimy. Skanzeny na Slovensku, čo všetko v skanzene nájdeme.	Poznať historické regióny na Slovensku. Priradiť zvyky a tradície do príslušných regiónov. Vymenovať niektoré ľudové súbory, ľudové tance a zaspievať ľudovú pieseň. Opísať charakteristické znaky života ľudí v minulosti. Porovnať ich so životom v súčasnosti. Použiť k tomu obrázky, informácie z kníh, časopisov, filmov, ľudovú slovesnosť. Zvládnuť vysvetliť pojem skanzen. Vymenovať, kde sa nachádzajú najznámejšie skanzeny Slovenska.
Tematický celok V súlade s prírodou Obsah	Obsahový štandard	Výkonový štandard
Členitosť krajiny. Bezpečne do hôr. Povešť o Kráľovej holi a o Kriváni. Vodstvo v krajine. Plavíme sa po Dunaji. Plavíme sa po Dunajci. Chránime si vodné zdroje. Moje obľúbené miesto. Výlet do prírody. Súťažime s Vlastivedkom.	Nížina, pahorkatina, vrchovina, hornatiny, veľhory, nadmorská výška. Ideme do hôr, pravidlá bezpečného správania sa v horách. Povesti. Vznik riek, formovanie územia riekou, oblasti v povodí riek, gejzír v Herľanoch. Prírodné zaujímavosti na Slovensku vytvorené prírodou.	Poznať základné pojmy popisujúce členitosť krajiny. Popísať význam nadmorskej výšky a vyhľadať výšku niektorých miest na mape. Poznať základy ochrany prírody a ochrany zdravia. Poznať zásady bezpečného pohybu v horskom prostredí. Porovnať na základe informácií z rôznych zdrojov, ako ľudia trávili

	Prírodné zaujímavosti vytvorené človekom. Plavíme sa po Dunaji a Dunajci. Ochrana vodných zdrojov, vodné nádrže. Oblíbené miesto na cestovanie, plán výletu. Učivo 4. ročníka.	voľný čas v prírode v minulosti a dnes. Zaujať vlastný postoj k dnešnému tráveniu voľného času, ako turizmus ovplyvňuje prírodu. Reprodukovať obsah povesti vlastnými slovami. Vytvoriť krátku dramatizáciu. Opísať rôzne podoby, ktoré môže mať rieka. Posúdiť ako človek technológiami ovplyvňuje tok riek. Ukázať podľa mapy oblasti jazier. Opísať, v čom je výnimočný gejzír. Opísať vybrané úseky Dunaja a Dunajca, porovnať ich. Vysvetliť rozdiel medzi prírodnou zaujímavosťou a zaujímavosťou vytvorenou človekom. Určiť, odkiaľ je pitná voda, čo vplýva na jej čistotu. Porozprávať základné informácie o vodných nádržiach.

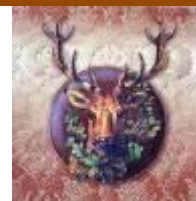
Prierezové témy :

Dopravná výchova – výchova k bezpečnosti cestnej premávke : Cestujeme z Bratislavy do Košíc.

Osobnostný a sociálny rozvoj : Krajina, v ktorej žijeme. Mestá a dediny. Zaujímavosti zo Slovenska, baníctvo na Slovensku. V súlade s prírodou.

Environmentálna výchova : Krajina, v ktorej žijeme. Mestá a dediny. Cestujeme z Bratislavy do Košíc. Zaujímavosti zo Slovenska, baníctvo na Slovensku. V súlade s prírodou.

Mediálna výchova : Tradície a zvyky – život v minulosti (obecná kronika – historické dokumenty a fotografie). V súlade s prírodou.

Multimediálna výchova : Mestá a dediny (naša obec za čias F. Coburga a dnes). Tradície a zvyky.

Ochrana života a zdravia : realizujeme ju formou cvičení v prírode, poskytovanie pomoci iným prípade ohrozenia zdravia a života. Prierezová téma napĺňa obsah:

- riešenie mimoriadnej situácie – CO
- zdravotná príprava
- pohyb a pobyt v prírode: V súlade s prírodou

Tvorba projektu a prezentačné zručnosti – v danej téme sa žiaci veku primerane naučia prezentovať svoju prácu s použitím informačných a komunikačných technológií. Krajina v ktorej žijeme, Cestujeme z Bratislavy do Košíc, Zaujímavosti zo Slovenska, baníctvo na Slovensku, V súlade s prírodou.

Regionálna výchova a tradičná ľudová kultúra – Cestujeme z Bratislavy do Košíc, Tradície a zvyky, Orientujeme sa v okolí – náučný chodník (obec a park).

Finančná gramotnosť – Mestá a dediny, Cestujeme z Bratislavy do Košíc, V súlade s prírodou.

Hodnotenie žiakov

Cieľom hodnotenia je poskytnúť žiakovi a jeho rodičom spätnú väzbu o tom, ako žiak zvládol danú problematiku, v čom má nedostatky a aké pokroky naopak dosiahol, prípadne poskytnúť systém krokov, ako postupovať ďalej. Súčasťou hodnotenia je tiež povzbudenie do ďalšej práce

Cieľom je ohodnotiť prepojenie vedomostí so zručnosťami a spôsobilosťami. U žiakov budeme rozvíjať správne sebahodnotenie i hodnotenie navzájom.

Metódy hodnotenia.

V procese hodnotenia budeme uplatňovať primeranú náročnosť, pedagogický takt voči žiakovi a humánny prístup. Zohľadníme aj usilovnosť a individuálne osobitosti žiaka. Použité budú adekvátne metódy a prostriedky hodnotenia.. Využijeme aj slovné hodnotenie (klady a nedostatky práce žiaka), motivačné hodnotenie a hodnotenie čiastkových úloh.

13.Kritériá hodnotenia vo vzťahu k výkonovým štandardom

- kontrola osvojenia poznatkov
- schopnosť vyhľadávať informácie z mapy, ich spracovanie a primeranú prezentáciu
- preverovanie samostatnej práce a schopnosti práce s textom
- hodnotenie prezentácie projektov

14.Vyučovacia predmet sa klasifikuje známku.

3. Vzdelávacia oblasť : ČLOVEK A HODNOTY

3.1 Etická výchova

Názov predmetu	ETICKÁ VÝCHOVA
Stupeň vzdelania	ISCED 1 – primárne vzdelávanie
Ročník	1. – 4. ročník
Časový rozsah výučby	4 hodiny
Poznámka	Povinne voliteľný predmet

Charakteristika vyučovacieho predmetu

Etická výchova /ETV/ ako výchovno-vzdelávací predmet vznikla v roku 1990 vo forme experimentu. Poslaním povinne voliteľného predmetu ETV na prvom stupni ZŠ je vychovávať osobnosť s vlastnou identitou a hodnotovou orientáciou, v ktorej úcta k človeku a k prírode, spolupráca, prosociálnosť a národné hodnoty zaujímajú významné miesto. Ide tu o zážitkové učenie, ktoré účinne podporuje pochopenie a zvnútornenie mravných noriem a napomáha osvojeniu správania sa, ktoré je s nimi v súlade. Pripravuje žiakov pre život, aby ako dospelí prispeli k vytváraniu harmonických a stabilných vzťahov v rodine, na pracovisku, medzi spoločenskými skupinami, v národe a medzi národmi.

Etickú výchovu chápeme predovšetkým ako výchovu k prosociálnosti, ktorá sa odráža v morálnych postojoch a v regulácii správania žiakov. Ide o rozvoj etických postojov a prosociálneho správania. Súčasťou je rozvoj sociálnych zručností, ako aj podpora mentálnej hygieny, podieľa sa na primárnej prevencii porúch správania a učenia.

Cieľ vyučovacieho predmetu

Prvoradým cieľom ETV je rozvíjanie etických postojov a prosociálneho správania žiakov. Slovo prosociálnosť je odvodené z latinského slova socius = spoločník, priateľ. Prosociálnym nazývame správanie, ktoré je zamerané na pomoc alebo prospech iných osôb, skupín, spoločenských cieľov, avšak bez nároku na odmenu. Cieľom nie je len osvojenie si určitého správania, ale snaha priviesť deti k vnútornej potrebe takéhoto správania. Výchova k prosociálnosti je systém výchovných metodických postupov a krokov usporiadaných do programu, ktoré rozvíjajú morálne postoje a praktické morálne činy a správanie. Cieľom ETV je vychovať osobnosť, ktorá:

- má svoju vlastnú identitu - je sama sebou
- má pozitívny vzťah k životu a k ľuďom
- jej správanie je určované osobným presvedčením a zvnútornenými etickými normami
- má zrelý morálny úsudok a etické zásady, je schopná správne reagovať aj v neočakávaných situáciách
- charakterizuje ju jednotnosť v myslení a konaní

- koná s citovým nasadením, je v nej súlad medzi emóciami a chcením.

Dosahovanie týchto cieľov ráta s aktivizáciou a rozvojom nonkognitívnych funkcií osobnosti, ktoré uvádza profesor M. Zelina v systéme KEMSAK:

K - kognitivizácia, ktorej cieľom je naučiť človeka poznávať, myslieť, riešiť problémy

E - emocionalizácia, cieľom je naučiť človeka cítiť a rozvíjať jeho kompetencie pre cítenie, prežívanie, rozvíjať jeho city

M - motivácia, cieľom je rozvinúť záujmy, potreby, túžby, chcenia osobnosti, jej aktivity

S - socializácia, jej cieľom je naučiť človeka žiť s druhými ľuďmi, naučiť ich komunikovať, tvoriť progresívne medziľudské vzťahy

A - axiologizácia, ktorej cieľom je rozvíjať progresívnu hodnotovú orientáciu osobnosti, učiť hodnotiť

K - kreativizácia, cieľom je rozvíjať v osobnosti tvorivý štýl života

Obsah ETV je orientovaný na atribúty, ktoré treba u žiakov rozvíjať, aby sme dosiahli výchovné ciele. Tieto atribúty sa premietajú v tematických celkoch učebných osnov. Ide o tzv. desať základných tém a šesť aplikačných tém:

otvorená komunikácia, dôstojnosť ľudskej osoby, sebaúcta, pozitívne hodnotenie seba, pozitívne hodnotenie iných, tvorivosť a iniciatíva, vyjadrovanie citov, empatia, asertivita, reálne a zobrazené vzory, prosociálne správanie - pomoc, darovanie, delenie sa, spolupráca, priateľstvo, komplexná prosociálnosť, etika - hľadanie koreňov prosociálneho správania, etika a ekonomické hodnoty, etika a náboženstvá - tolerancia a úcta, rodina, v ktorej žijem, výchova k manželstvu a rodičovstvu, ochrana prírody a ŽP.

Kompetencie

- schopnosť komunikácie verbálna a neverbálna (pozdrav, poďakovanie,)
- schopnosť seba poznania a pozitívneho hodnotenia seba, poznanie svojich silných stránok
- schopnosť pozitívne hodnotenie druhých v bežných podmienkach, pozitívne hodnotenie najbližších (rodina, kamaráti ...)
- úcta k postihnutým, starým, chorým a podobne
- schopnosť rozvíjať tvorivosť, radosť z tvorivosti
- schopnosť vnímania prírody, obdiv a úcta ku všetkým formám života, dôležitosť ochrany prírody z hľadiska prosociálnosti
- schopnosť osvojiť si prosociálne zručnosti
- schopnosť vyjadrovať city
- schopnosť rozvíjať empatiu
- schopnosť reagovať v životných situáciách asertívne
- úcta a obdiv voči prosociálnym vzorom
- je schopný pomoci darovania sa delenia sa spolupráce a priateľstva

15.Kognitívne spôsobilosti

16.

- všímať si priestor, v ktorom žijeme
- vnímať prírodné javy a výtvary
- vyhľadávať informácie

Afektívne spôsobilosti

- vedieť hodnotiť vlastné výtvary
- vyjadrovať svoje názory, postoje a skúsenosti

Konatívne spôsobilosti

- využiť zručnosť, tvorivosť v praxi

17.Komunikačné spôsobilosti

18.

- rozvíjanie kultúrnej a mediálnej gramotnosti
- objavovať, prezentovať, vysvetľovať informácie
- tvoriť závery na základe zistení, reprodukovať svoj názor

19.

20.Učebné spôsobilosti

21.

- návrh rôznych riešení úloh, postupov
- využívať tvorivosť a nápaditosť, samostatne tvoriť závery na základe zistení a skúseností
- uvažovať, hodnotiť
- vysvetľovať javy na základe vedomostí

22.Interpersonálne spôsobilosti

- riešiť úlohy zamerané na porozumenie a aplikácie v kolektíve
- pracovať v skupinách
- diskutovať
- hodnotenie zdôvodniť – interpretovať

23.Postojové spôsobilosti

24.

- vyjadrovať svoje názory, postoje a skúsenosti
- pracovať v skupinách, vzájomne si radiť a pomáhať
- hľadať odpovede na otázky

25.

26.Pohybové spôsobilosti

27.

- dodržiavať pravidlá bezpečnosti a ochrany zdravia
- využívať učebné, kompenzačné a iné pomôcky

1. ročník

Časový rozsah výučby	1 hodina týždenne, spolu 33 vyučovacích hodín

Charakteristika vyučovacieho predmetu

Sociálne zručnosti, ktoré sú prostriedkom na dosahovanie cieľov, sú predpokladom duševného zdravia. Etická výchova tak uskutočňuje primárnu prevenciu porúch učenia sa a správania. V tomto zmysle je zároveň významným príspevkom k riešeniu problémov detí s poruchami správania.

Ponúknuť žiakom víziu spolupracujúceho spoločenstva ako základ pre dobré spolužitie. Vzájomná úcta pri komunikácii. Človek a jeho hodnota - spoznávanie pozitívnych vlastností svojich najbližších v rodine, v triede, v škole. Uvedomovanie si hodnoty rodiny pre jednotlivca i pre spoločnosť. Rodičovská láska a jej význam v živote dieťaťa.

Ciele vyučovacieho predmetu

Vytvárať prosociálne spoločenstvo žiakov. Viest' žiakov k sebaúcte, autonómii cítenia a myslenia. Naučiť sa hodnotiť, zaujímať stanoviská, rozlišovať dobro od zla. Osvojovať si sociálne zručnosti potrebné v sociálnych kontaktoch s inými ľuďmi. Viest' k sebaúcte, autonómii cítenia a myslenia dieťaťa. Vytvárať prosociálne spoločenstvo detí. Osvojovať si sociálne zručnosti potrebné v sociálnych kontaktoch s inými ľuďmi. Zoznámiť sa navzájom v spoločenstve, v triede. Osvojiť si základné spôsobilosti verbálnej i neverbálnej komunikácie. Naučiť sa používať základné komunikačné spôsobilosti medziľudských vzťahov. Vytvoriť základy aktívneho počúvania.

Projekty :

- Naša rodina
- Ľudské vzťahy v rodine

Stratégia vyučovania

Pri vyučovaní sa budú využívať nasledovné metódy a formy vyučovania :

Názov tematického celku	Stratégia vyučovania	
	Metódy	Formy
Postoje a zručnosti v medziľudských vzťahoch	➤ Rozhovor, ústna, hrana, receptívna, posilňovania, anketa, zážitková	➤ Aktivizujúce, hra, skupinové, individuálne
Prvky prosociálneho správania v detskom kolektíve	➤ výučba pomocou didaktickej techniky, rozhovor, zážitková, hra, motivačná	➤ Aktivizujúce, problémové, hra, stimulačné, inscenačné, praktické práce

Ludská dôstojnosť a sebaúcta	➤ Diskusia, samostatná prezentácia, ústna, skúsenostná, hra, hranie scénok, zážitková	➤ Alternatívne, interaktívny kurz, pozitívne hodnotenie, individuálne
Pozitívne hodnotenie iných	➤ Zážitková, skúsenostná, písomná, tímová prezentácia, dialóg, hra, posilňovania	➤ Individuálna, progresívna, skupinové, pozitívne hodnotenie, hra, inscenačné
Naša rodina	➤ Rozhovor, samotná prezentácia, diskusia, hrania, dramatizácia, zážitková	➤ Aktivizujúca, blokové vyučovanie, vyučovanie v rôznom prostredí, stimulačné, hra

Učebné zdroje

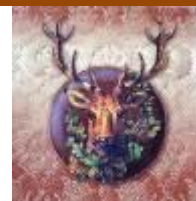
Názov tematického celku	Odborná literatúra	Didaktická technika	Ďalšie zdroje
Postoje a zručnosti v medzil'udských vzťahoch	➤ Absetz, B.: Robíme to spolu. Bratislava : Hevi, 1996. ISBN 80-85518-52-1 ➤ Metodická príručka ➤ Učebné osnovy ➤ Pracovný zošit: Ivanová, Kopinová, Líšková : 5. vydanie 2009	CD prehrávač, dataprojektor, interaktívna tabuľa, vid.prehrávač, DVD	Rozprávky , príbehy, časopisy, nahrávky
Prvky prosociálneho správanie v detskom kolektíve	➤ Lencz, L.: Pedagogika etickej výchovy. Výchova k prosociálnosti. Bratislava : Faber, 1996. ISBN 80-967492-6-9 ➤ Metodická príručka ➤ Učebné osnovy ➤ Pracovný zošit: Ivanová, Kopinová,	DVD, vid. prehrávač	Nahrávky, obrázky, pexeso, internet

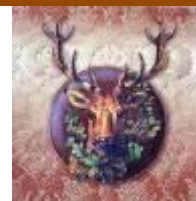
	Líšková : 5. vydanie 2009		
Ludská dôstojnosť a sebaúcta	➤ Roche Oliver, R.: Etická výchova. Bratislava : Orbis Pictus, 1992. ➤ Metodická príručka ➤ Učebné osnovy ➤ Pracovný zošit: Ivanová, Kopinová, Líšková : 5. vydanie 2009	DVD, vid. prehrávač, interaktívna tabuľa, CD	Motivačný materiál, pohybové aktivity, knižnica, časopisy
Pozitívne hodnotenie iných	➤ Lencz, L. – Krížová, O.: Metodický materiál k predmetu etická výchova, Bratislava : Metodické centrum v Bratislave, 1997 ➤ Metodická príručka ➤ Učebné osnovy ➤ Pracovný zošit: Ivanová, Kopinová, Líšková : 5. vydanie 2009	DVD, vid. Prehrávač, interaktívna tabuľa	Nahrávky , knižnica, obrázkový materiál, pohybové aktivity
Naša rodina	➤ Podhradský, J. – Kucek, J.: Vieš to? Bratislava: SPN, b.r. ISBN 80-08-01767-8 ➤ Metodická príručka ➤ Učebné osnovy ➤ Pracovný zošit: Ivanová, Kopinová, Líšková : 5. vydanie 2009	DVD, vid. Prehrávač, CD	Príbehy, pexeso, encyklopédie, časopisy

Obsah vzdelávania

Tematický celok	Obsahový štandard	Výkonový štandard
Postoje a zručnosti medzil'udských vzťahov Obsah		
Ponúknuť žiakom víziu spolupracujúceho spoločenstva	Poznať spolužiakov po mene.	Chápať význam komunikácie pre

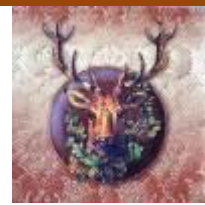

ako základu pre dobré spolužitie, (jeho jednoduché a viditeľné komponenty - sedenie v kruhu, formulovanie pravidiel tipu mať právo byť vypočutý, právo nevyjadriť sa, mať vzájomnú úctu a dôveru- nevysmievať sa, hovoriť pravdu, chrániť veci svoje i iných). Prvé kontakty v triede a v škole (zoznamovanie, oslovovanie, pozdrav). Komunikácia zameraná na sebaaprezentáciu a sociálne vzťahy.	Ovládať pravidlá skupiny a pokúsiť sa ich vysvetliť. Poznať spôsob ako vyjadriť pozdrav vďačnosť a prosbu.	dobré spolužitie v spoločenstve. Predstaviť a učiť sa prezentovať sám seba, hovoriť pravdu. Uvedomovať si potrebu vzájomnej úcty a dôležitosť vďačnosti.
Tematický celok Ľudská dôstojnosť a sebaúcta Obsah	Obsahový štandard	Výkonový štandard
Uvedomovanie si vlastnej hodnoty (rozdiel medzi mnou a ostatným svetom). Poznanie a postupné zvnútorňovanie povedomia jedinečnosti a nedotknuteľnosti. Vedenie k sebaovládaniu a znášaniu námahy pri prekonávaní prekážok.	Mať slovnú zásobu, ktorá vyjadruje základné ľudské vlastnosti (dobrý, zlý, veselý, smutný, nahnevaný, radostný). Pokúsiť sa pomenovať svoje dobré vlastnosti.	Vnímať sebaúctu, ktorá mu prináša pokoj (nepotrebuje žalovať, vyvyšovať sa nad iných, ponížovať ich). Poznať sám seba. Uvedomovať si vlastnú hodnotu. Cítiť potrebu potvrdzovania vlastnej hodnoty inými. Sebaovládať a znášať námahy pri prekonávaní prekážok.
Tematický celok Positívne hodnotenie iných Obsah	Obsahový štandard	Výkonový štandard
Človek a jeho hodnota – spoznávanie pozitívnych vlastností svojich najbližších v rodine, triede, v škole, v rovesníckych vzťahoch	Slovne vyjadriť rozdiel medzi dobrom a zlom na ľuďoch zo svojho okolia.	Tešiť sa z dobra a odmietať zlo vo svojom okolí. Schopnosť oceniť dobro na iných.

Verbálne vyjadrovanie pozitívneho hodnotenia druhých Prehľadovanie negatívnych skutočností (dobro- zlo, napr. branie si vecí navzájom, urážanie menej zdatných detí v oblasti intelektu a prejavov- spevu, kreslenia, pohybu, oblečenia, klamanie a žalovanie Postoj k ľuďom ktorí sú nám nesympatickí spôsobujú nám alebo druhým zlo (úmyselne, neúmyselne)		Prijať ocenenie od druhých. Rozvíjať postoj k ľuďom, ktorý sú mu nesympatickí. Rozoznať osobnú aktivitu pri vytváraní pozitívnych vzťahov a klímy v spoločenstve.
Tematický celok Naša rodina Obsah	Obsahový štandard	Výkonový štandard
Uvedomovanie si hodnoty rodiny pre jednotlivca i spoločnosť Príbuzenské vzťahy Rodičovská láska a jej význam v živote dieťaťa (konkrétne emocionálne prejavy, prejavy starostlivosti pomoci Úcta, komunikácia a pomoc medzi členmi rodiny Význam blízkeho človeka pre život jednotlivca	Identifikovať a slovné vyjadriť rodinné vzťahy.	Reflektovať dobro plynúce z rodiny. Vyjadriť čo ho na rodinných vzťahoch teší čo je najdôležitejšie. Prenášať do žiackeho kolektívu dobro zažité v rodine. Hovoriť rád o pekných veciach v rodine. Ohodnotiť podľa svojho pohľadu dobro ochrany a lásky, ktoré mu rodina poskytuje. Opätovať členom rodiny dobro v rôznych situáciách (príprava darčeka, slovné vyjadrenie).

Prierezové témy :

Osobnostný a sociálny rozvoj : Postoje a zručnosti v medziľudských vzťahoch. Prvky prosociálneho správania v detskom kolektíve. Pozitívne hodnotenie iných. Naša rodina.

Ochrana života a zdravia : Ľudská dôstojnosť a sebaúcta. Pozitívne hodnotenie iných. Naša rodina.

Mediálna výchova : Prvky prosociálneho správania v detskom kolektíve. Pozitívne hodnotenie iných.

Multikultúrna výchova : Postoje a zručnosti v medziľudských vzťahoch. Ľudská dôstojnosť a sebaúcta. Naša rodina.

Tvorba projektu a prezentačné zručnosti : Prvky prosociálneho správania v detskom kolektíve. Naša rodina.

Dopravná výchova – výchova bezpečnosti k cestnej premávke : Postoje a zručnosti v medziľudských vzťahoch. Ľudská dôstojnosť a sebaúcta. Naša rodina.

Environmentálna výchova : Postoje a zručnosti v medziľudských vzťahoch. Prvky prosociálneho správania v detskom kolektíve. Ľudská dôstojnosť a sebaúcta. Naša rodina.

Finančná gramotnosť : Postoje a zručnosti v medziľudských vzťahoch. Pozitívne hodnotenie iných. Naša rodina.

2. ročník

Časový rozsah výučby	1 hodina týždenne, spolu 33 vyučovacích hodín

Charakteristika vyučovacieho predmetu

Predmet Etická výchova má za úlohu vychovávať osobnosť s vlastnou identitou a hodnotovou orientáciou. Pripravuje mladých ľudí pre život v tom zmysle, aby raz ako dospelí prispeli k vytváraniu harmonických a stabilných vzťahov v rodine, na pracovisku, medzi spoločenskými skupinami, v národe a medzi národmi. Etická výchova sa zameriava na výchovu k prosociálnosti, ktorá sa odráža v morálnych postojoch a v regulácii správania žiakov. Pre etickú výchovu je primárny rozvoj etických postojov a prosociálneho správania. Jej súčasťou je aj rozvoj sociálnych zručností (otvorená komunikácia, pozitívne hodnotenie iných ...) ako aj podpora mentálnej hygieny. Tematické celky, vyjadrujú atribúty osobnosti, ktoré napomáhajú zvyšovať sociálnu a emocionálnu inteligenciu dieťaťa. Umožňujú učiteľom i žiakom aplikovať získané sociálne zručnosti v konkrétnych životných situáciách.

Ciele vyučovacieho predmetu

Prvoradým cieľom etickej výchovy je rozvíjanie etických postojov a prosociálneho správania žiakov. Rozvíjať a posilňovať komunikačné zručnosti - učiť sa vyjadrovať city. Prežívať radosť z napĺňania potreby byť akceptovaný inými a mať rád iných. Poznávať svoje práva a povinnosti. Zoznámiť sa navzájom v spoločenstve, v triede. Osvojiť si základné spôsobilosti verbálnej i neverbálnej komunikácie.

Naučiť sa používať základné komunikačné spôsobilosti medziľudských vzťahov. Vytvoriť základy aktívneho počúvania. V rámci procesu výchovy k prosociálnosti dochádza k zmene v medziľudských vzťahoch všetkých zúčastnených činiteľov: učiteľ – dieťa, dieťa – dieťa, dieťa – rodič, učiteľ – rodič. Cieľom etickej výchovy je vychovať osobnosť, ktorá: má svoju vlastnú identitu, má pozitívny vzťah k životu a ľuďom spojený so zdravou kritickosťou, má zrelý morálny úsudok opierajúci sa o zovšeobecnené morálne a etické zásady, koná nielen v súlade so svojimi zásadami, ale aj s citovým nasadením.

Projekty :

- Moja trieda
- Môj talent
- Môj vzor – významné osobnosti nášho regiónu (F. Coburg, A. Kmeť, A. T. Sytniansky)

Stratégia vyučovania

Pri vyučovaní sa budú využívať nasledovné metódy a formy vyučovania :

Názov	tematického	Stratégia vyučovania

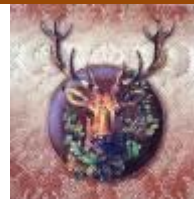

celku	Metódy	Formy
Postoje a spôsobilosti medzil'udských vzťahov	➤ rozhovor, ústna, hrania, receptívna, posilňovania, počúvania, zážitková	➤ Aktivizujúce, hra, skupinové, individuálne
Tvorivosť	➤ výučba pomocou didaktickej techniky, pozorovanie, zážitková, hra, motivačná	➤ aktivizujúce, problémové, hra, stimulačné, inscenačné, praktické práce
Iniciatíva	➤ diskusia, samostatná prezentácia, ústna, skúsenostná, hra, hranie scénok, sebazpozorovanie	➤ alternatívne, interaktívny kurz, pozitívne hodnotenie, individuálne
Vyjadrovanie citov	➤ zážitková, skúsenostná, písomná, tímová prezentácia, dialóg, hra, posilňovania	➤ individuálna, progresívna, skupinové, pozitívne hodnotenie, hra, inscenačné
Naša trieda – spoločenstvo detí	➤ rozhovor, samotná prezentácia, diskusia, pozorovania, dramatizácia, zážitková	➤ aktivizujúca, blokove vyučovanie, vyučovanie v rôznom prostredí, stimulačné, hra

Učebné zdroje

Na podporu a aktiváciu vyučovania a učenia žiakov sa využijú nasledovné učebné zdroje :

Názov tematického celku	Odborná literatúra	Didaktická technika	Ďalšie zdroje
Postoje a spôsobilosti medzil'udských vzťahov	➤ Absetz, B.: Robíme to spolu. Bratislava : Hevi, 1996. ISBN 80-85518-52-1 ➤ Metodická príručka ➤ Učebné osnovy ➤ Pracovný zošit: Ivanová, Kopinová, Otottová : 4.vydanie 2009	CD prehrávač, dataprojektor, interaktívna tabuľa, vid. Prehrávač, DVD	Rozprávky, príbehy, časopisy, nahrávky

Tvorivosť	➤ Lencz, L.: Pedagogika etickej výchovy. Výchova k prosociálnosti. Bratislava : Faber, 1996. ISBN 80-967492-6-9 ➤ Metodická príručka ➤ Učebné osnovy ➤ Pracovný zošit: Ivanová, Kopinová, Otottová : 4.vydanie 2009	DVD, vid. prehrávač	Nahrávky, obrázky, pexeso, internet
Iniciatíva	➤ Roche Oliver, R.: Etická výchova. Bratislava : Orbis Pictus, 1992. ➤ Metodická príručka ➤ Učebné osnovy ➤ Pracovný zošit: Ivanová, Kopinová, Otottová : 4.vydanie 2009	DVD, vid. Prehrávač, interaktívna tabuľa, CD	Motivačný materiál, pohybové aktivity, knižnica, časopisy
Vyjadrovanie citov	➤ Lencz, L. – Krížová, O.: Metodický materiál k predmetu etická výchova, Bratislava : Metodické centrum v Bratislave, 1997 ➤ Metodická príručka ➤ Učebné osnovy ➤ Pracovný zošit: Ivanová, Kopinová, Otottová : 4.vydanie 2009	DVD, vid. Prehrávač, interaktívna tabuľa	Nahrávky, knižnica, obrázkový materiál, pohybové aktivity
Naša trieda – spoločnosť o detí	➤ Podhradský, J. – Kucek, J.: Vieš to? Bratislava: SPN, b.r. ISBN 80-08-01767-8 ➤ Metodická príručka ➤ Učebné osnovy ➤ Pracovný zošit: Ivanová, Kopinová, Otottová : 4.vydanie 2009	DVD, vid. Prehrávač, CD	Príbehy, pexeso, encyklopédie, časopisy

Obsah vzdelávania

Názov tematického celku Postoje a spôsobilosti medziľudských vzťahov Obsah	Obsahový štandard	Výkonový štandard
Pripomenutie si tém a z nich vyplývajúce správanie z prvého ročníka. Počúvanie iných ako prvý predpoklad	Vysvetliť dôležitosť počúvania pre spoluprácu. Spoznať svoje práva a povinnosti v rámci školskej triedy.	Chápať a vnútorne akceptovať význam počúvania pre spoluprácu a dobré vzťahy. Uvedomovať si

úspešnej spolupráce. Sebaovládanie pri prijímaní informácií o sebe od iných. Základy spolupráce v skupinách (uvedomenie si práv a povinností).		spojitosť práv a povinností. Badateľ pokroky v počúvaní výkladu na hodine, ale aj v počúvaní spolužiakov pri diskusii.
Tematický celok Tvorivosť Obsah	Obsahový štandard	Výkonový štandard
Objavovanie vlastných daností – talentu – pozitívnych stránok. Rozvoj fantázie a pozorovacích schopností. Tvorivosť, ktorú od nás prijímajú, očakávajú iní. Tvorivosť iných, ktorá nás obohacuje. Využitie tvorivosti v živote triedy.	Vysvetliť, čo je tvorivosť. Vysvetliť súvislosti medzi fantáziou, úsilím a tvorivosťou. Vymenovať konkrétne produkty tvorivosti v rámci rodiny a školy.	Pripustiť, že má čo ponúknuť zo svojich darov v prospech spoločenstva. Zapájať sa do tvorivých úloh prostredníctvom pozorovacích schopností a fantázie. Badateľ podporu sebaovládania a trpezlivosti pri spoločnom riešení úloh.
Tematický celok Iniciatíva Obsah	Obsahový štandard	Výkonový štandard
Iniciatíva v sebapoznání. Aký vplyv má fungovanie môjho tela na moje prežívanie, pohodu, či nepohodu? Iniciatíva vo vzťahu k iným. Hľadanie možností ako vychádzať v ústrety iným ľuďom a ich realizácia. Iniciatíva, ktorá nie je prijatá inými, a iniciatíva iných, ktorá je pre mňa neprijateľná. Iniciatíva, ktorá ohrozuje moje zdravie a osobnú bezpečnosť.	Vysvetliť, čo je iniciatíva. Uviest' príklady prospešnej a škodlivej iniciatívy.	Uvedomovať si rozdiel medzi pozitívnou iniciatívou a tou, ktorá ohrozuje jeho zdravie a osobnú bezpečnosť. Prejavovať aktívnejšiu účasť na riešení problémov v triede.
Tematický celok Vyjadrenie citov	Obsahový štandard	Výkonový štandard

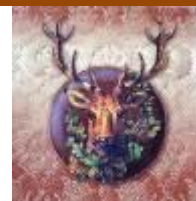
Obsah Vyjadrenie vd'ačnosti, ochoty, láskavosti, obdivu verbálne aj neverbálne. Úcta k žene – matke, sestre, spolužiačke. Úcta k mužovi – otcovi, bratovi, spolužiakovi. Kultivované vyjadrovanie negatívnych citov. Akceptovanie citov iných.	Vysvetliť spojenie „vyjadrovanie citov“. Vysvetliť význam citov v živote človeka. Poznať význam slov radosť, smútok, hnev, ľahostajnosť, veselosť, vd'ačnosť, ochota, láskavosť, obdiv, odpor.	Chápať dôležitosť kultivovaného vyjadrovania negatívneho prežívania citov u seba i iných. Identifikovať a vyjadriť city vd'ačnosti, ochoty, láskavosti a obdivu, hnevu, smútku, odporu, prekvapenia. Prejavovať snahu kultivovane vyjadrovať hnev, odpor, vzdor, smútok. Učiť sa akceptovať prežívanie citov u druhých.
Tematický celok Naša trieda – spoločnosť detí Obsah	Obsahový štandard	Výkonový štandard
Správanie sa medzi sebou. Vzťahy medzi chlapcami a dievčencami – slušnosť, ohľaduplnosť, česťnosť, pomoc slabším. Rešpektovanie inakosti. Kamarátstvo a priateľstvo – úprimné a falošné priateľstvo. Dodržiavanie pravidiel správania v triede – podpora vzájomnosti, spokojnosti, tolerancie a spolupráce.	Vysvetliť, čo je spoločnosť detí. Pokúsiť sa vysvetliť, čo podporuje vzájomnú dôveru, priateľstvo a čo ich narúša.	Uvedomovať si potrebu rešpektovania odlišnosti iných. Chápať túžbu nájsť dobrého priateľa a byť dobrým priateľom. Rozlíšiť dobrú a zlú klímu v rámci triedy. Rôznymi spôsobmi prispievať k vytváraniu dobrej nálady a pohody v triede.

Prierezové témy :

Osobnostný a sociálny rozvoj : Tvorivosť. Vyjadrenie citov. Naša trieda – spoločnosť detí.

Ochrana života a zdravia : Postoje a spôsobilosti medziľudských vzťahov. Iniciatíva. Vyjadrenie citov. Naša trieda – spoločnosť detí.

Mediálna výchova : Tvorivosť. Naša trieda – spoločnosť detí.

Environmentálna výchova : Postoje a spôsobilosti medziľudských vzťahov. Tvorivosť. Vyjadrenie citov. Naša trieda – spoločenstvo detí.

Multikultúrna výchova : Tvorivosť. Vyjadrenie citov.

Tvorba projektu a prezentačné zručnosti : Iniciatíva. Tvorivosť. Naša trieda – spoločenstvo detí.

Regionálna výchova a tradičná ľudová kultúra : Tvorivosť.

Finančná gramotnosť : Postoje a spôsobilosti medziľudských vzťahov. Iniciatíva.

Dopravná výchova – výchova k bezpečnosti v cestnej premávke : Iniciatíva. Naša trieda – spoločenstvo detí.

3. ročník

Časový rozsah výučby	1 hodina týždenne, spolu 33 vyučovacích hodín

Charakteristika vyučovacieho predmetu

Vedieť komunikovať verbálne a neverbálne, naučiť sa aktívne počúvať. Naučiť sa spoznávať svoje silné aj slabé stránky, vytvoriť základy sebaúcty a dôstojnosti ľudskej osoby. Pozitívne prijať a hodnotiť iných, pozitívne vnímať a reálne hodnotiť situácie a udalosti. Vytvoriť predpoklady na rozvoj tvorivosti v medziľudských vzťahoch, vrátane riešenia problémov. Naučiť sa rozpoznať, identifikovať, usmerňovať a vyjadrovať svoje city. Naučiť sa byť empatický – na primeranej úrovni pochopiť práve prežívané myšlienky a city iného. Utvárať základy asertivity, osvojovať si nenásilné riešenie konfliktov (Čo nechceš, aby robili tebe, nerob ani ty im.). Osvojovať si zmysel hodnoty modelu prosociálneho správania. Utvárať schopnosť nezištne pomáhať iným a mať vnútorné uspokojenie z tejto činnosti.

Ciele vyučovacieho predmetu

Napomáhať zvnútorňovaniu prosociálnych hodnôt a postojov. Učiť sa efektívne komunikovať s rovesníkmi. Nadobúdať sociálne zručnosti - asertivitu, empatiu. Upevňovať vzťahy v spoločenstve. Prejaviť radosť z opätovného stretnutia. Uvedomiť si opodstatnenosť práv a povinností. Uvedomiť si vlastné pocity, učiť sa chápať a spolu prežívať pocity iných. Rozvíjať predpoklady na empatiu, vžiť sa do ponúkanej situácie. Učiť sa odpúšťať. Hľadať kompromis, uvedomiť si význam odpúšťania v medziľudských vzťahoch. Akceptovať a prijímať rôzne protirečivé aspekty u seba i iných. Vedieť prijímať kritiku, dohodnúť sa . Spolupracovať s druhými, ponúknuť tvorivé nápady. Rozvíjať spoluprácu. Pochopiť, čo prináša pomoc a čo darovanie darcovi a obdarovanému, hodnotu nemateriálnej pomoci a darov. Rozvíjať pocit spolupatričnosti medzi členmi spoločenstva rodiny a školy. Utvárať povedomie príslušnosti k svojej škole. Poznávať prednosti i nedostatky školy. Aktívne sa

zapájať do života školy, uvedomovať si jej kvality. Uvedomiť si spolupatričnosť so spolužiakmi, triedou, školou.

Projekty :

- Čo sa mi na našej škole páči
- Môj spolužiak
- Moja rodina
- Medzil'udské vzťahy

Stratégia vyučovania

Pri vyučovaní sa budú využívať nasledovné metódy a formy vyučovania :

Názov tematického celku	Stratégia vyučovania	
	Metódy	Formy
Postoje a zručnosti v medzil'udských vzťahoch	➤ Rozhovor, výklad, hrania, receptívna, posilňovania, anketa, zážitková	➤ Aktivizujúce, hra, skupinové, frontálna výučba
Vcítanie sa do prežívania iných - empatia	➤ Výučba pomocou didaktickej techniky, rozhovor, zážitková, hra, motivačná	➤ Aktivizujúce, problémové, individuálna, práca žiakov, frontálna výučba
Riešenie konfliktov – výchova k zmierlivosti	➤ Diskusia, samostatná prezentácia, ústna, skúsenostná, hra, hranie scénok, zážitková	➤ Alternatívne, interaktívny kurz, pozitívne hodnotenie, individuálne
Pomoc, darovanie, delenie sa	➤ Zážitková, skúsenostná, písomná, tímová prezentácia, dialóg, hra, posilňovania	➤ Individuálna, progresívna, skupinové, pozitívne hodnotenie, hra, inscenačné
Naša škola	➤ Rozhovor, samotná prezentácia, diskusia, hrania, dramtizácia, zážitková	➤ Aktivizujúca, blokove vyučovanie, vyučovanie v rôznom prostredí, stimulačné, hra

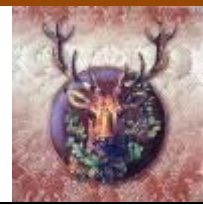
Učebné zdroje

Na podporu a aktiváciu vyučovania a učenia žiakov sa využijú nasledovné učebné zdroje :

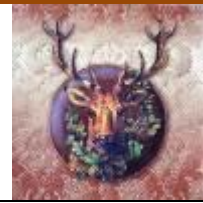
Názov tematického	Odborná literatúra	Didaktická technika	Ďalšie zdroje

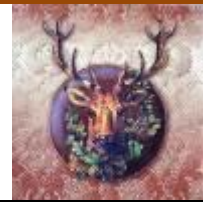
celku			
Postoje a zručnosti v medzil'udských vzťahoch	➤ Absetz, B.: Robíme to spolu. Bratislava : Hevi, 1996. ISBN 80-85518-52-1 ➤ J. Brindza: Sociálna komunikácia ➤ S. Alexová: Nechaj ma, chcem sa učiť sám ➤ Doplnkový uč. text: Ako zmeniť sám seba ➤ Metodická príručka ➤ Učebné osnovy ➤ Pracovný zošit: Ivanová, Kopinová, Otottová : 1. vydanie 2006	CD prehrávač, dataprojektor, interaktívna tabuľa, vid. Prehrávač, DVD, poznámkový Blok, pero, kniha, tabuľa	Rozprávky, príbehy, časopisy, nahrávky
Vcítanie sa do prežívania iných - empatia	➤ Lencz, L.: Pedagogika etickej výchovy. Výchova k prosociálnosti. Bratislava : Faber, 1996. ISBN 80-967492-6-9 ➤ J. Miedzgová: Základy Etiky ➤ L. Lencz: Metodický materiál k predmetu etická výchova ➤ Metodická príručka ➤ Učebné osnovy ➤ Pracovný zošit: Ivanová, Kopinová, Otottová : 1. vydanie 2006	DVD, vid. Prehrávač, pero, kniha, tabuľa	Nahrávky, obrázky, pexeso, internet
Riešenie konfliktov – výchova k zmierlivosti	➤ Roche Oliver, R.: Etická výchova. Bratislava : Orbis Pictus, 1992. ➤ K. Jankovichová, J. Varmuža: Základy	DVD, vid. Prehrávač, interaktívna tabuľa, CD, poznámkový, blok, pero,	Motivačný materiál, pohybové aktivity, knižnica, časopisy

	rodinnej a sexuálnej výchovy ➤ Metodická príručka ➤ Učebné osnovy ➤ Pracovný zošit: Ivanová, Kopinová, Otottová : 1. vydanie 2006	kniha	
Pomoc, darovanie, delenie sa	➤ Lencz, L. – Krížová, O.: Metodický materiál k predmetu etická výchova, Bratislava : Metodické centrum v Bratislave, 1997 ➤ Metodická príručka ➤ Učebné osnovy ➤ Pracovný zošit: Ivanová, Kopinová, Otottová : 1. vydanie 2006 ➤ Doplnkový uč. text: Ako poznám sám seba ➤ Metodická príručka: Cesta	DVD, vid. Prehrávač, interaktívna tabuľa, poznámkový blok, pero, kniha, tabuľa, internet	Nahrávky, knižnica, obrázkový materiál, pohybové aktivity
Naša škola	➤ Podhradský, J. – Kucek, J.: Vieš to? Bratislava: SPN, b. r. ISBN 80-08-01767-8 ➤ Doplnkový uč. text: Ako poznám sám seba ➤ Metodická príručka: Cesta ➤ J. Miedzgová: Základy etiky ➤ Metodická príručka ➤ Učebné osnovy ➤ Pracovný zošit: Ivanová, Kopinová, Otottová : 1. vydanie 2006	DVD, vid. Prehrávač, CD	Príbehy, pexeso, encyklopédie, časopisy

postihnutých, starých a a chorých ľudí.		spolužitia v skupine.
Tematický celok Riešenie konfliktov – výchova k zmierlivosti Obsah	Obsahový štandard	Výkonový štandard
Právo na omyl a možnosť nápravy. Význam odpúšťania v medziľudských vzťahoch. Rozvíjanie sebaovládania a jeho upevňovanie – prehlbovanie vzájomnosti i sebaúcty. Súťaživosť a kooperácia.	Vedieť, čo je to omyl v živote človeka a poznať možnosti reagovania na svoj omyl i na omyl iných. Vysvetliť pojem „odpúšťanie“.	Uvedomovať si význam vlastných zážitkov ako prostriedku pre pochopenie situácií druhých. Učiť sa vnímať situáciu chorých, starých, zdravotne postihnutých. Diskutovať pri konflikte, vnímať dôvody druhej strany. Požiadat' o odpustenie a odpustiť. Preukázať jasnú snahu k spolupráci.
Tematický celok Pomoc, darovanie, delenie sa Obsah	Obsahový štandard	Výkonový štandard
Vnímanie a prežívanie prosociálnosti (základy starostlivosti o prírodu, ochrana zvierat). Zámerné robenie dobra iným, rozdiel medzi psychickou a materiálnou pomocou. Podelenie sa a darovanie v rámci rodiny a žiackeho kolektívu. Príprava žiakov na možné neprijatie pri konflikte pri konflikte dobra inými.	Vysvetliť slovo „pomoc“ a poznať rozdiel medzi psychickou a materiálnou pomocou, uviesť ich príklady. Poznať možné reakcie na pomoc (prijatie, odmietnutie).	Chápať súvislosti medzi súťaživosťou a kooperáciou. Chápať skutočnosť viny a odpustenia. Rozumieť významu odpúšťania a práva na omyl. Ohodnotiť situácie, kedy prijal rôzne druhy pomoci a je ochotný pomáhať. Vidieť problémy druhých, pomáhať a podeliť sa o dobro. Reagovať na neprijatie pomoci.
Tematický celok Naša škola Obsah	Obsahový štandard	Výkonový štandard
Poznávanie kvalít a predností školy (Čo by	Hovoriť o kvalitách svojej školy. Určiť,	Poznávať kvality a prednosti školy a tešiť sa z nich.

som porozprával o našej škole priateľovi zo zahraničia?). Rozvíjanie povedomia a príslušnosti k svojej škole – osobnosti, prostredie, atmosféra, učebné predmety Účasť žiakov na živote a úspechoch školy (Ktoré problémy na našej škole ma znepokojujú? Čo môžem urobiť ja pre vylepšenie života na našej škole?).	podieľať sa na vytváraní dobrej atmosféry.	Pokúsiť sa prispieť k prezentácii školy. Mať záujem o aktívnu účasť na živote školy.

Prierezové témy :

Osobnostný a sociálny rozvoj : Postoje a zručnosti v medziľudských vzťahoch. Vcítanie sa do prežívania iných – empatia. Riešenie konfliktov – výchova k zmierlivosti. Pomoc, darovanie, delenie sa. Naša škola.

Ochrana života a zdravia : Postoje a zručnosti v medziľudských vzťahoch. Vcítanie sa do prežívania iných – empatia. Pomoc, darovanie, delenie sa. Naša škola.

Mediálna výchova : Postoje a zručnosti v medziľudských vzťahoch. Vcítanie sa do prežívania iných – empatia. Riešenie konfliktov – výchova k zmierlivosti. Naša škola.

Environmentálna výchova : Vcítanie sa do prežívania iných – empatia. Riešenie konfliktov – výchova k zmierlivosti. Pomoc, darovanie, delenie sa.

Multikultúrna výchova : Postoje a zručnosti v medziľudských vzťahoch. Naša škola.

Tvorba projektu a prezentačné zručnosti : Vcítanie sa do prežívania iných – empatia. Riešenie konfliktov – výchova k zmierlivosti. Naša škola.

Regionálna výchova a tradičná ľudová kultúra : Vcítanie sa do prežívania iných – empatia. Pomoc, darovanie, delenie sa.

Finančná gramotnosť : Postoje a zručnosti v medziľudských vzťahoch. Riešenie konfliktov – výchova k zmierlivosti.

Dopravná výchova – výchova k bezpečnosti v cestnej premávke : Vcítanie sa do prežívania iných – empatia. Riešenie konfliktov – výchova k zmierlivosti. Pomoc, darovanie, delenie sa. Naša škola.

4. ročník

Časový rozsah výučby	1 hodina týždenne, spolu 33 vyučovacích hodín

Charakteristika vyučovacieho predmetu

Etická výchova v 4. ročníku je pokračovaním a zároveň zhrnutím a zužitkovaním doterajších schopností žiakov získaných v nižších ročníkoch. Je teda vyvrcholením procesu jednak povinne voliteľného predmetu etická výchova v užšom zmysle slova, jednak výchovy k prosociálnosti v širšom zmysle slova. Základom procesu etickej výchovy je naďalej zážitkové učenie, zamerané na zvnútorňovanie hodnôt smerujúcich k prosociálnosti., ktoré učiteľ v jeho technikách, cvičeniach a aktivitách prispôsobuje veku žiakov a situácii v žiackom kolektíve. Aktivity pomáhajú precítiť etické hodnoty, uľahčujú porozumieť normám, ktoré súvisia s očakávaným správaním, umožňujú nácvik zodpovedajúceho správania a prenos získaných skúseností do správania sa v reálnom svete. Ťažiskom realizačného procesu aktivít je hodnotová reflexia, v ktorej treba poskytnúť priestor podľa individuálnej potreby každému žiakovi, aby mohol vyjadriť vlastné myšlienky, postoje a prežívanie v zmysle stanoveného cieľa.

Ciele vyučovacieho predmetu

Prvoradým cieľom etickej výchovy je rozvíjanie etických postojov a prosociálneho správania žiakov. Poznávať a uplatňovať svoje práva a plniť svoje povinnosti. Osvojovať si sociálne normy. Rozvíjať mravný úsudok. Prezentovať prosociálne vzory. Rozvíjať čitateľskú gramotnosť. Kriticky hodnotiť médiá – televízne programy, počítačové hry, CD, DVD. Rozvíjať podnikavosť, iniciatívnosť a tvorivosť.

Vychovať osobnosť, ktorá:

- á svoju vlastnú identitu (je sama sebou), pritom táto identita zahŕňa v sebe aj prosociálnosť
- má pozitívny vzťah k životu a ľuďom spojený so zdravou kritickosťou (k sebe i svojmu okoliu),
- jej správanie je určované osobným presvedčením a zvnútornenými etickými normami vyplývajúcimi z univerzálnej solidarity a spravodlivosti, a preto je do istej miery nezávislá od tlaku spoločnosti,
- má zrelý morálny úsudok opierajúci sa o zovšeobecnené morálne a etické zásady, preto je schopná správne reagovať aj v neočakávaných a zložitých situáciách, charakterizuje ju jednotnosť v myslení a konaní,
- koná nielen v súlade so svojimi zásadami, ale aj s citovým nasadením, čiže je u nej súlad medzi emóciami a chcením (nekoná len z povinnosti a bez nadšenia, s pocitom sebaobetovania).

Projekty :

- Zlo v mojom okolí
- Moje osobné kvality
- Môj vzor

Stratégia vzdelávania

Pri vyučovaní sa budú využívať nasledovné metódy a formy vyučovania :

Názov tematického celku	Stratégia vyučovania	
	Metódy	Formy
Sociálne postoje a zručnosti v medziľudských vzťahoch	➤ Anketa, rozhovor, výklad, hrania, receptívna, posilňovania, zážitková	➤ Aktivizujúce, hra, skupinové, frontálna výučba
Reálne a zobrazená vzory	➤ Výučba pomocou didaktickej techniky, rozhovor, zážitková, hra, motivačná	➤ Aktivizujúce, problémové, individuálna práca žiakov, frontálna výučba
Rozvoj tvorivosti a iniciatívy	➤ Diskusia, samostatná prezentácia, ústna, skúsenostná, hra, hranie scénok, zážitková	➤ Alternatívne, interaktívny kurz, pozitívne hodnotenie, individuálne
Napĺňanie obsahu Dohovoru o právach dieťaťa	➤ Zážitková, skúsenostná, písomná, tímová prezentácia, dialóg, hra, posilňovania	➤ Individuálna, progresívna, skupinové, pozitívne hodnotenie, hra, inscenačné
Náš región- vlasť	➤ Rozhovor, samotná prezentácia, diskusia, hrania, dramatizácia, zážitková	➤ Aktivizujúca, blokové vyučovanie, vyučovanie v rôznom prostredí, stimulačné, hra

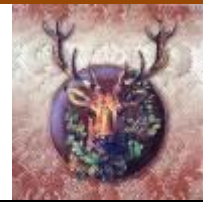
Učebné zdroje

Na podporu a aktiváciu vyučovania a učenia žiakov sa využijú nasledovné učebné zdroje :

Názov tematického celku	Odborná literatúra	Didaktická technika	Ďalšie zdroje
Sociálne postoje a zručnosti v medziľudských vzťahoch	➤ Detská slovenská literatúra ➤ Časopisy pre deti ➤ Absetz, B.: Robíme to spolu. Bratislava : Hevi, 1996. ISBN 80-85518-52-1 ➤ J. Brindza: Sociálna komunikácia ➤ S. Alexová: Nechaj ma, chcem sa učiť sám ➤ Doplnkový uč. text: Ako zmeniť sám seba ➤ Metodická príručka ➤ Učebné osnovy ➤ Pracovný zošit: Ivanová, Kopinová, Otottová: 2. vydanie	CD prehrávač, dataprojektor, interaktívna tabuľa, vid. Prehrávač, DVD, poznámkový Blok, pero, kniha, tabuľa	Rozprávky, príbehy, časopisy, nahrávky
Reálne a zobrazené vzory	➤ Kopinová, L. - Ivanová, E. Etická výchova v 4. ročníku ZŠ, 2006 ISBN 80-7115-035-5 ➤ Lencz, L.: Pedagogika etickej výchovy. Výchova k prosociálnosti. Bratislava : MC v Bratislave, 1998. ➤ Lencz, L.: Metódy etickej výchovy. Bratislava: Metodické centrum v Bratislave, 1993. ➤ Lencz, L. - Križová, O.: Metodický materiál k predmetu etická výchova, Bratislava: Metodické centrum v Bratislave, 1997 ➤ Roche Olivar, R.: Etická	DVD, vid. Prehrávač, pero, kniha, tabuľa	Nahrávky, obrázky, pexeso, internet

	výchova. Bratislava : Orbis Pictus, 1992. ➤ Metodická príručka ➤ Učebné osnovy ➤ Pracovný zošit: Ivanová,Kopinová,Ottová: 2. vydanie		
Rozvoj tvorivosti a iniciatívy	➤ Kopinová,L.- Ivanová,E. Etická výchova v 4. ročníku ZŠ,,2006 ISBN 80-7115-035-5 ➤ Lencz,L.: Pedagogika etickej výchovy.Výchova k prosociálnosti. Bratislava : MC v Bratislave, 1998. ➤ Lencz,L.- Križová,O.: Metodický materiál k predmetu etická výchova, Bratislava: Metodické centrum v Bratislave, 1997 ➤ Roche Olivar, R.: Etická výchova. Bratislava : Orbis Pictus, 1992. ➤ Metodická príručka ➤ Učebné osnovy ➤ Pracovný zošit: Ivanová,Kopinová,Ottová:2. vydanie	DVD, vid. Prehrávač, interaktívna tabuľa, CD, poznámkový Blok, pero, kniha	Motivačný materiál, pohybové aktivity, knižnica, časopisy
Naplnenie obsahu Dohovoru o právach dieťaťa	➤ Amnesty International: Deťom o Všeobecnej deklarácii ľudských práv. Bratislava : Archa, 1992. ➤ Kopinová,L.- Ivanová,E. Etická výchova v 4. ročníku ZŠ,,2006 ISBN 80-7115-035-5 ➤ Lencz,L.: Pedagogika etickej výchovy.Výchova k prosociálnosti. Bratislava : MC v Bratislave, 1998. ➤ Lencz, L.: Metódy etickej	DVD, vid. Prehrávač, interaktívna tabuľa, poznámkový Blok, pero, kniha, tabuľa, internet	Nahrávky, knižnica, obrázkový materiál, pohybové aktivity

	výchovy. Bratislava: Metodické centrum v Bratislave, 1993. ➤ Lencz, L. – Križová, O.: Metodický materiál k predmetu etická výchova, Bratislava: Metodické centrum v Bratislave, 1997 ➤ Roche Olivar, R.: Etická výchova. Bratislava : Orbis Pictus, 1992 ➤ Metodická príručka ➤ Učebné osnovy ➤ Pracovný zošit: Ivanová, Kopinová, Otottová: 2. vydanie		
Náš región-vlast'	➤ Lencz, L.: Pedagogika etickej výchovy. Výchova k prosociálnosti. Bratislava : Faber, 1996. ISBN 80-967492-6-9 ➤ J. Miedzgová: Základy Etiky ➤ L. Lencz: Metodický materiál k predmetu etická výchova ➤ Metodická príručka ➤ Učebné osnovy ➤ Pracovný zošit: Ivanová, Kopinová, Otottová: 2. vydanie	DVD, vid. Prehrávač, CD	Príbehy, pexeso, encyklopédie, časopisy

Obsah vzdelávania

Tematický celok Sociálne postoje a zručnosti v medziľudských vzťahoch Obsah	Obsahový štandard	Výkonový štandard
Tolerancia vo vzťahoch (Čo nechceš, aby ľudia robili tebe, nerob ty iným.).	Poznať Zlaté pravidlo ľudskosti. Vysvetliť pojmy rovnoprávnosť	Chápať význam zlatého pravidla mravnosti v

Rešpekt a úcta voči všetkým ľuďom (rovnoprávnosť pohlaví, rás...). Dôležitosť komunikačných interpersonalných zručností v medziľudských vzťahoch. Kultivované správanie k osobám iného pohlavia (vnímanie rozdielov nielen v stavbe tela a jeho fungovaní, ale aj v myslení, prežívaní, správaní, záujmoch a následné empatické správanie voči osobám iného pohlavia).	pohlaví, rás... Vysvetliť základné rozdiely medzi pohlaviami.	medziľudských vzťahoch. Uvedomovať si význam rovnoprávností ľudí bez ohľadu na rasu, pohlavia. Pochopiť správanie iného pohlavia. V komunikácii so spolužiakmi prejavovať prvky tolerance. Kultivovane prijímať a rešpektovať opačné pohlavie
Tematický celok Reálne a zobrazené vzory Obsah	Obsahový štandard	Výkonový štandard
Sloboda a zodpovednosť (každé rozhodnutie nesie so sebou dôsledok). Pozitívne a negatívne vplyvy TV, filmu, počítačových hier...(reklama, akčné filmy, čas strávený pred TV). Prezentácia prosociálnych vzorov v bezprostrednom okolí dieťaťa (rodičia, priatelia rodičov, učitelia, spolužiaci, kamaráti). Čitateľský návyk ako možný zdroj objavovania prosociálnych vzorov (vyhlásenie súťaže o najlepšieho čitateľa – čo a koľko čítaš?).	Poznať pojmy vzor, vplyv vzoru, pozitívne a negatívne vzory správanie. Verbálne prezentovať aspoň jeden pozitívny a negatívny literárny a mediálny vzor.	Badateľ rozvíjanie autonómneho cítenia a myslenia. Na vlastnej skúsenosti reflektuje pozitívne i negatívne vplyvy jednotlivých médií. Rozoznať prosociálne vzory vo svojom okolí. V správaní badateľ prijímanie zodpovednosť za svoje rozhodnutia. Schopnosť postrehnúť nevhodnosť vplyvu TV a badateľ snahu o reguláciu jej sledovania. Dokázať voliť medzi prosociálnym vzorom a negatívnym vzorom. Badateľ na jeho správaní prosociálne prvky.
Tematický celok		

Rozvoj tvorivosti a iniciatívy Obsah	Obsahový štandard	Výkonový štandard
Podporovanie záujmov, ktoré rozvíjajú osobnostné kvality (šport, umelecké aktivity, sociálna činnosť, činnosť na ochranu prírody...). Osobnostné kvality využívané pre dobro jednotlivca i pre celé spoločstvo. Tvorivosť, iniciatívnosť a vytrvalosť pri riešení každodenných problémov.	Vymenovať iniciatívy, kde by mohol preukázať svoj vzťah k ochrane prírody a životného prostredia.	Ochraňovať a obdivovať vzťah k prírode a chrániť životné prostredie. Iniciatívnosť vo vzťahu k ochrane prírody a životného prostredia.
Tematický celok Napĺňanie obsahu Dohovoru o právach dieťaťa Obsah	Obsahový štandard	Výkonový štandard
Súvislosti práv detí, dôvody, prečo vznikli a ich akceptácia v demokratických krajinách, podiel UNESCO na ochrane dieťaťa (Čo znamená mám právo? Čo znamená mám zodpovednosť?). Opčný protokol k právam dieťaťa (medzinárodné spoločstvo pritvrdilo). Práva dieťaťa v slovenskom právnom poriadku (Ako je to u nás? Ako sa to týka mňa?). Solidarita a prijatie odlišností (uvedomenie si svojich práv a ich akceptácia v našom prostredí vedie k solidarite s deťmi, ktoré sú vykorisťované, zaťahované do vojnových konfliktov,	Poznať pojmy „ľudské práva a práva dieťaťa“ . Vymenovať aspoň 5 práv dieťaťa. Pozná rozdiel a podstatu pojmov právo a povinnosť. Vymenovať aspoň tri situácie nerešpektovania práv detí doma i vo svete.	Poznať pojmy „ľudské práva a práva dieťaťa“ . Vymenovať aspoň 5 práv dieťaťa. Poznať rozdiel a podstatu pojmov právo a povinnosť. Vymenovať aspoň tri situácie nerešpektovania práv detí doma i vo svete. Osvojovať si sociálne normy. Dožadovať sa svojich práv. Rešpektovať práva iných.

zneužívané na ťažkú prácu, alebo sexuálne ..).		
Tematický celok Môj región – vlasť Obsah	Obsahový štandard	Výkonový štandard
Rozvíjanie povedomia a príslušnosti k svojmu regiónu – k svojej vlasti (Čo sa mi najviac páči na našom regióne, na našom Slovensku? Čo z neho by mi najviac chýbalo?). Iniciatíva pri poznávaní a ovplyvňovaní vlastného regiónu – dobre poznať svoje bydlisko a jeho okolie - geografiu, kultúru, osobnosti, ale aj vedieť, čo nášmu regiónu chýba, čo by bolo treba v ňom vylepšiť (objavovanie tradícií, ochrana a ich rozvoj). Ekologické správanie, vzťah k faune a flóre regiónu (Čo sa mi nepáči alebo čo ma trápi na našom regióne? Čo by som mohol urobiť v jeho prospech ja alebo my spoločne).	Zaradiť svoje bydlisko do lokality okresu. Vymenovať aspoň jednu pozitívnu skutočnosť, ktorá sa viaže na jeho región, rovnako aj jednu známu osobnosť, na ktorú môže byť hrdý.	Iniciatívnosť pri objavovaní krás a špecifik regiónu, prejavovať ochotu pomôcť zveľadiť ho (prípadná tvorba sociálnych a kultúrnych projektov v danom regióne a účasť na nich).

Prierezové témy :

Osobnostný a sociálny rozvoj : Náš región – vlasť (súvislosť s vlastivedou). Napĺňanie obsahu Dohovoru o právach dieťaťa. Rozvoj tvorivosti a iniciatívy. Reálne a zobrazené vzory. Sociálne postoje a zručnosti v medziľudských vzťahoch. Náš región – vlasť.

Ochrana života a zdravia : Reálne a zobrazené vzory.

Mediálna výchova : Náš región – vlasť. Reálne a zobrazené vzory.

Environmentálna výchova : Sociálne postoje a zručnosti v medziľudských vzťahoch. Náš región – vlasť.

Multikultúrna výchova : Náš región – vlasť (súvislosť s vlastivedou). Napĺňanie obsahu Dohovoru o právach dieťaťa. Rozvoj tvorivosti a iniciatívy.

Tvorba projektu a prezentačné zručnosti : Sociálne postoje a zručnosti v medziľudských vzťahoch. Reálne a zobrazené vzory. Rozvoj tvorivosti a iniciatívy.

Regionálna výchova a tradičná ľudová kultúra : Naš región – pátranie po minulosti obce z historických dokumentov – súvislosť s vlastivedou.

Finančná gramotnosť : Sociálne postoje a zručnosti v medziľudských vzťahoch.

Hodnotenie žiakov

Na hodine etickej výchovy žiakov hodnotíme známku. Je vhodné a žiaduce jednotlivcov slovne oceniť počas hodiny a skupinu žiakov priebežne i na konci hodiny. Žiaci by mali tiež mať priestor na vyjadrenie, ako sa cítili, ako sa im hodina páčila, v čom by privítali zmenu.

Metódy hodnotenia

- verbálna forma – prezentácia poznatkov žiakov, hodnotenie osvojenia základných poznatkov
- formou testov

Prostriedky hodnotenia

- slovne, známku

Kritériá hodnotenia vo vzťahu k výkonovým štandardom

- kontrola osvojenia poznatkov
- hodnotenie praktických zručností, správností nákresov a schém
- správnosť tvorby záverov z riešenia úloh
- preverovanie samostatnej práce a schopnosti práce s textom
- hodnotenie prezentácie projektov a posterov
- hodnotenie tvorivej činnosti
- komentovanie obsahu práce
- praktické aktivity

3.2 Náboženská výchova

Názov predmetu	NÁBOŽENSKÁ VÝCHOVA
Stupeň vzdelania	ISCED 1 – primárne vzdelávanie
Ročník	1. 4. ročník
Časový rozsah výučby	4 vyučovacie hodiny
Poznámka	Povinne voliteľný predmet

Charakteristika vyučovacieho predmetu

Keďže človek je z psychologického a sociologického hľadiska prirodzene bytosť náboženská, má potrebu smerovať k tomu, čo ho presahuje. Vyučováci

predmet náboženstvo/náboženská výchova má preto opodstatnenú úlohu v celistvom ponímaní výchovy na škole. Predmet umožňuje žiakom formulovať otázky týkajúce sa základných životných hodnôt, postojov a konania, konfrontovať ich s vedecky a nábožensky (kresťansky) formulovanými pohľadmi na svet, hľadať svoju vlastnú životnú hodnotovú orientáciu.

Vyučovací predmet náboženstvo/náboženská výchova formuje v človeku náboženské myslenie, svedomie, náboženské vyznanie a osobnú vieru ako osobný prejav náboženského myslenia a integrálnej súčasti identity človeka. Ponúka prístup k biblickému posolstvu, k učeniu Cirkvi a k jej tradícii, otvára pre neho možnosť života s Cirkvou.

Ciele vyučovacieho predmetu

Vyučovací predmet náboženstvo/náboženská výchova sa zameriava na pozitívne ovplyvnenie hodnotovej orientácie žiakov tak, aby sa z nich stali slušní ľudia s vysokým morálnym kreditom, ktorých hodnotová orientácia bude prínosom pre ich osobný a rodinný život i pre život spoločnosti. Náboženstvo/náboženská výchova je výchovou k zodpovednosti voči sebe, voči iným jednotlivcom i celej spoločnosti. Učí žiakov kriticky myslieť, nenechať sa manipulovať, rozumieť sebe, iným ľuďom a svetu, v ktorom žijú. Zároveň výučba predmetu nadväzuje na ďalšie spoločenskovedné predmety, umožňuje žiakom ozrejmiť si morálny pohľad na mnohé témy otvorenej spoločenskej diskusie. Učí žiakov rozlišovať medzi tým, čo je akceptované spoločnosťou, a tým, čo je skutočne morálnym dobrom pre jednotlivca i pre celú spoločnosť.

Ciele predmetu sú stotožnené s cieľom Národného programu výchovy a vzdelávania Slovenskej republiky „...nechceme v Národnom programe len zdôrazňovať organizačné zmeny, financovania, formálne aspekty, zmeny v riadení, ale ide hlavne o polozenie základov zmeny filozofie výchovy, osvojenia si nových hodnôt poznávacích a morálnych kvalít človeka budúcnosti. Mladí ľudia by sa mali strátiť: pôžitku bez svedomia, bohatstva bez práce, vedy bez ľudskosti, poznania bez vôle, podnikania bez mravnosti, politiky bez princípov.“

Kompetencie

Predmet sa cieľmi spolupodieľa na utváraní a rozvíjaní kľúčových kompetencií: Napĺňanie cieľov jednotlivých vzdelávacích oblastí a vyučovacích predmetov sa realizuje v školskom prostredí prostredníctvom kľúčových a predmetových kompetencií žiakov, ktoré zároveň rozvíja. Kľúčové kompetencie majú procesuálny charakter. Žiaci si ich osvojujú na veku primeranej úrovni prostredníctvom obsahu, metód vzdelávania a činnosti. V súlade so Spoločným európskym rámcom kľúčových kompetencií, ako základným orientačným nástrojom pre vymedzenie kľúčových kompetencií ŠVP vymedzil nasledovné kľúčové kompetencie:

- kompetencia (spôsobilosť) k celoživotnému učeniu sa
- sociálne komunikačné kompetencie (spôsobilosti)

- kompetencie (spôsobilosti) uplatňovať matematické myslenie a poznávanie v oblasti vedy a techniky
- kompetencie (spôsobilosti) v oblasti informačných a komunikačných technológií
- kompetencia (spôsobilosť) riešiť problémy
- kompetencie (spôsobilosti) občianske
- kompetencie (spôsobilosti) sociálne a personálne
- kompetencie (spôsobilosti) pracovné
- kompetencie (spôsobilosti) smerujúce k iniciatívnosti a podnikavosti
- kompetencie (spôsobilosti) vnímať a chápať kultúru a vyjadrovať sa nástrojmi kultúry
- odborné kompetencie (odborné školy)

Kognitívne spôsobilosti

- Spoznávať lásku milujúceho Boha Otca k svetu a človeku.
- Reprodukovať boží zákon a biblické príbehy ľudí, ktorí dôverovali Bohu.
- Spoznať cestu viery Božieho ľudu v trojjediného Boha. Rozvíjať vieru v Boha
- Spoznávať nádej pochádzajúcu od Boha.

Afektívne spôsobilosti

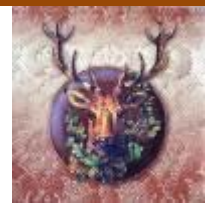
- Vytvárať si pozitívny vzťah k Bohu, ľuďom a svetu.
- Budovať postoj dôvery k Bohu.
- Rozvíjať vieru v Boha formáciou svedomia.
- Oceniť potrebu nádeje pre osobný život.

28. Konatívne spôsobilosti

- Osvojiť si vonkajšie prejavy lásky.
- Pestovať návyk postojov otvorenosti pre dôverný vzťah s Bohom a s človekom.
- Formovať čnosť nádeje prostredníctvom sviatosti, modlitby a účasti na liturgickom slávení.
- Budovať postoj viery v trojjediného Boha.

29. Komunikačné spôsobilosti

- formuluje a vyjadruje svoje myšlienky a názory v logickom slede, vyjadruje sa výstižne, súvisle a kultivovane
- účinne sa zapája do diskusie, obhajuje svoj názor a vhodne argumentuje
- využíva informačné a komunikačné prostriedky a technológie pre kvalitnú a účinnú
- komunikáciu
- využíva získané komunikačné zručnosti k vytváraniu vzťahov potrebných k plnohodnotnému súžitiu a kvalitnej spolupráci s ostatnými ľuďmi
- objavuje zmysel symbolického vyjadrovania, rozumie symbolickému vyjadrovaniu v rituáloch a slávnostiach.

30.

Učebné spôsobilosti

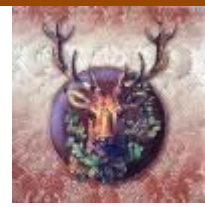
- vyberá a využíva pre efektívne učenie vhodné spôsoby, metódy a stratégie, plánuje, organizuje a riadi vlastné učenie
- kriticky hodnotí výsledky svojho učenia a diskutuje o nich
- rozumie symbolickému spôsobu vyjadrovania jazyka Biblie a jazyka Cirkvi, integruje
- náboženský spôsob vnímania a chápania sveta do svojho celkového vzťahu k svetu, súbežne s pohľadom prírodných a humanitných vied
- prejavuje ochotu venovať sa ďalšiemu štúdiu a dialógu medzi týmito obormi aj v ďalšom živote
- udalosti svojho života vníma a spracováva ako životnú skúsenosť, tj. schopnosť transformovať na základe reflexie prežitých udalostí svoje konanie v budúcnosti

31. Interpersonálne spôsobilosti

- účinne spolupracuje v skupine, na základe poznania alebo prijatia novej roly v pracovnej činnosti pozitívne ovplyvňuje kvalitu spoločnej práce
- podieľa sa na utváraní príjemnej atmosféry v triednom tíme, ohľaduplnosťou prispieva k upevňovaniu medziludských vzťahov, v prípade nutnosti poskytne pomoc alebo o ňu požiada
- prispieva k diskusii v pracovnej skupine a v triede, chápe potrebu efektívne spolupracovať s druhými pri riešení danej úlohy, oceňuje skúsenosti druhých ľudí
- angažuje sa a uskutočňuje vo svojom živote humánne princípy v duchu solidarity a lásky
- vytvára si pozitívny obraz o sebe, ktorý podporuje jeho sebadôveru a samostatný rozvoj
- ovláda a riadi svoje konanie a správanie tak, aby bol so sebou spokojný a vážil si sám seba

32. Postojové spôsobilosti

- žiak objavuje zmysel pravdy, spravodlivosti
- osvojí si kritický a diferencovaný prístup k vlastnej osobe, prijíma sám seba, je pripravený na tomto základe si stanoviť nové životné ciele
- objavuje a uznáva dôstojnosť človeka bez ohľadu na jeho schopnosť podať výkon
- vysvetlí hodnotu individuálneho ľudského života
- objavuje hranice človeka – utrpenie a smrť, je otvorený pre možnosti ich prekonania, ktoré ponúka kresťanská viera
- objavuje zmysel života, preberá sebariadenie, preberá zodpovednosť za sebaurčenie
- rozumie psychickým, sociálnym a historickým súvislostiam, ktoré podmieňujú hľadanie

- zmyslu života a je otvorený pre jeho transcendentnú hĺbku
- vytvára si rebríček hodnôt a osvojuje si životný štýl na základe etických princípov, analyzuje dôležité faktory ovplyvňujúce myslenie a životný štýl súčasného človeka
- vníma vo svojom živote ako dôležité rozhodnúť sa na základe poznania a skúsenosti pre svetonázorový postoj
- je schopný posúdiť a oceniť hodnotu vzťahov /priateľstva, manželstva, rodiny/, vysvetlí význam manželstva a rodiny a posúdi ich prínos pre spoločnosť, chápe zmysel vernosti

Občianske kompetencie

- rešpektuje, chráni a oceňuje národnú tradíciu, kultúrne a historické dedičstvo
- prejavuje pozitívny postoj k umeleckým dielam, rozvíja zmysel pre kultúru, aktívne sa zapája do kultúrneho diania a športových aktivít
- uvedomuje si základné humanistické hodnoty, uplatňuje a ochraňuje princípy demokracie,
- vyvážene chápe svoje osobné záujmy v spojení so záujmami širšej skupiny, resp. spoločnosti
- rešpektuje presvedčenie iných ľudí a váži si ich vnútorné hodnoty
- je otvorený kultúrnej a etnickej rôznorodosti
- odmieta útlak a hrubé zaobchádzanie, uvedomuje si povinnosť postaviť sa proti fyzickému aj psychickému násiliu
- uvedomuje si svoje práva v kontexte so zodpovedným prístupom k svojim povinnostiam,
- prispieva k naplneniu práv iných
- chápe základné ekologické súvislosti a environmentálne problémy, rešpektuje požiadavky na kvalitné životné prostredie
- rozhoduje sa v záujme podpory a ochrany zdravia

Kompetencie k riešeniu problémov

- vníma, rozpozná a pochopí problém, premyslí a naplánuje riešenie problému
- samostatne rieši problém s dôrazom na etický princíp k druhým ľuďom a k životnému
- prostrediu, kriticky myslí, hľadá kritéria pre voľbu riešenia problémov, zdôvodní návrhy
- svojich riešení s ohľadom na učenie Cirkvi
- robí uvážené rozhodnutia, je schopný ich obhájiť, zhodnotí výsledky svojich činov
- chápaním vlastnej tradície a chápaním postojov inak svetonázorovo alebo zmýšľajúcich ľudí predchádza konfliktom
- postoj vzájomnej tolerancie vníma ako základnú zásadu vlastného konania

1. ročník

Časový rozsah výučby	1 hodina týždenne, spolu 33 vyučovacích hodín

Charakteristika vyučovacieho predmetu

Ročníková téma: Cesta lásky

Dieťa charakterizuje túžba po prijatí, ktorá je umocnená vstupom do nového prostredia školy. Základná potreba byť prijímaný a milovaný ho stimuluje k spoznávaniu okolitého sveta, nad ktorým dieťa dokáže žasnúť. Dieťa v úžase objavuje krásu a jedinečnosť seba a sveta. Úžas vedie dieťa k vnútornej radosi. Vychovávať k úžasu, k schopnosti čudovať sa nad vecami, prebúda v dieťati schopnosť transcendentovať viditeľný svet do duchovnej sféry.

Ročníková téma zameraná na cestu lásky umožňuje dieťaťu spoznávať starostlivého Boha, ktorý miluje ľudí. Pre jeho správnu predstavu Boha ako aj vzťah k nemu sú dôležité všetky ľudské vzťahy. Práve cez ne sa dieťa učí prijímať Božiu lásku a odpovedať na ňu.

Ciele vyučovacieho predmetu

Spoznávať lásku milujúceho Boha Otca k svetu a človeku. Vytvárať si pozitívny vzťah k Bohu, ľuďom a svetu. Osvojiť si vonkajšie prejavy lásky.

33.

34. Kognitívne ciele:

- Popísať a zhodnotiť vlastnosti, ktorými sa ja líšim od ostatných.
- Uviesť na základe pozorovania vzťahov v okolí príklad potreby lásky.
- Rozlíšiť na príklade využívanie svojich schopností na konanie dobra alebo zla.
- Vysvetliť jednoduchým spôsobom potrebu komunikácie.
- Reprodukovať s pomocou učiteľa modlitbu Otče náš.
- Počúvať s porozumením legendu o sv. Mikulášovi, biblický príbeh zvestovania a narodenia Ježiša a prepojiť texty so svojím životom.
- Reprodukovať s pomocou učiteľa modlitbu Zdravas Mária.
- Počúvať text rozprávky s porozumením a pokúsiť sa ho prepojiť so svojím životom.
- Opísať biblický príbeh o vzkriesení Jairovej dcéry a konanie Ježiša ako výzvu k dôvere.
- Opísať Ježišovo zmŕtvychvstanie ako víťazstvo života nad smrťou.
- Opísať udalosť zoslania Ducha Svätého.
- Vysvetliť jednoduchým spôsobom zmysel Cirkvi ako Božej rodiny.
- Opísať víťazstvo dobra nad zlom v legende o sv. Jurajovi.

Afektívne ciele:

- Uvedomiť si vlastnú jedinečnosť.
- Oceniť lásku rodičov k deťom.
- Uvedomiť si prejav lásky Boha k človeku v jeho stvorení.

- Uvedomiť si dôležitosť komunikácie medzi Bohom a ľuďmi a medzi ľuďmi navzájom.
- Vnímať svoje miesto v ľudskej rodine.
- Intuitívne vnímať v legende symbol srdca.
- Rozvíjať vo svojom živote postoj prijímania a dávania.
- Vnímať atmosféru adventného a vianočného času.
- Pozorovať zmeny v prírode v jarnom období a pokúsiť sa prepojiť ich so slávením veľkonočných sviatkov.
- Vnímať prostredníctvom biblickej udalosti pomoc, ktorú Boh posiela ľuďom.
- Pozorovať prejavy života vo farnosti.
- Intuitívne vnímať boj dobra a zla v symbolickej reči legendy o sv. Jurajovi.
- Rozvíjať vo svojom živote postoj prehodnocovania pozitívnych a negatívnych skutočností.

Psychomotorické ciele:

- Osvojiť si návyk verbálneho poďakovania za prejavy lásky.
- Identifikovať sa s človekom (vzorom), ktorý koná dobro.
- Formovať návyk rozlišovania dobra a zla v konkrétnych situáciách.
- Prakticky uplatniť návyky starostlivosti o prírodu.
- Osvojiť si v praxi správny spôsob komunikácie s ľuďmi (pozdraviť pri stretnutí alebo lúčení, poprosiť, poďakovať, ospravedlniť sa).
- Sformulovať s pomocou učiteľa ďakovnú modlitbu (za rodičov, za rodinu).
- Prejaviť radosť a vďačnosť z daru.
- Pripraviť darček pre obdarovanie.
- Prejaviť vzťah a úctu k životu v prírode.
- Prejaviť dôstojným prežehnaním sa úctu ku krížu.
- Rozvíjať postoj empatie k trpiacim.
- Praktizovať oslavu Trojjediného Boha prostredníctvom modlitby Sláva Otcu.
- Formovať návyk pozornosti voči druhým ľuďom.
- Formovať návyk bezpečného správania sa v rizikových situáciách (odmietnutie zla, postavenie sa proti šikanovaniu, vedieť povedať nie na negatívne ponuky)

Projekty :

- Svet
- Povolanie učeníkov
- Snehový zázrak
- Duch svätý

Stratégia vyučovania

Pri vyučovaní sa budú využívať nasledovné metódy a formy vyučovania :

Názov tematického celku	Stratégia vyučovania	
	Metódy	Formy
Som na svete z lásky	➤ Popis biblických obrazov, kreslenie, spev	➤ rozhovory v skupinách
Rodina – ohnisko lásky	➤ Motivačný rozhovor, kvíz, čítanie obrazov	➤ Plénum
Dar lásky	➤ Ukážkové symboly, spev s ukazovaním symbolov, vymalovanie obrázkov	➤ Spoločná diskusia
Moc života a lásky	➤ Rozprávanie Ježišových zázrakov, kreslenie	➤ Sociálna forma vzájomnej pomoci
Spoločenstvo lásky	➤ Pantomíma, flanelogram rodiny, spev a tanec	➤ Rozhovory vo dvojiciach

Učebné zdroje

Na podporu a aktiváciu vyučovania a učenia žiakov sa využijú nasledovné učebné zdroje :

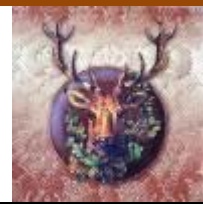
Názov tematického celku	Odborná literatúra	Didaktická technika	Ďalšie zdroje
Som na svete z lásky	➤ Metodická príručka pre 1. ročník ZŠ	Biblické mapy a pracovné listy	
Rodina – ohnisko lásky	➤ Katechizmus katolíckej cirkvi	Flanelogram	
Dar lásky	➤ Sväté písmo	Biblické obrazy	
Moc života a lásky	➤ Kompendium	Biblické audio nahrávky	
Spoločenstvo lásky	➤ Cirkevné dokumenty	Videokazety a DVD	

Obsah vzdelávania

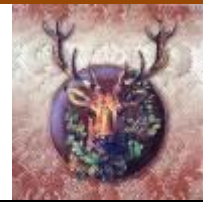
Tematický celok Som na svete z lásky Obsah	Obsahový štandard	Výkonový štandard
Ja	Moje meno, jedinečnosť, oslovenie, pozdrav	Uvedomiť si vlastnú jedinečnosť.
Moje dedičstvo	Jedinečnosť, inakosť, dedičstvo	Popísať vlastnosti, ktorými sa líšim od

		ostatných.
Čo dokážem?	Schopnosti, dobro, zlo	Vedieť sa správne prežehnať.
Svet v ktorom žijem	Skutočnosť, fantázia, očakávanie, rodina	Vymenovať aspoň jeden príklad – reálne viditeľné, reálne neviditeľné, nereálne viditeľné, nereálne neviditeľné.
Dar života	Dar, život	Vymenovať postavy z príbehu, ktoré konajú dobro.
Môj rodostrom	Rodina, strom, pôvod, rodostrom	Uvedomiť si svoju jedinečnosť a miesto v rodine.
Svet	Svet, stvoriť, tvoriť	Vnímať krásu prírody, jej čaro a jedinečnosť, byť pozorný a zodpovedný k svetu.
Vidieť srdcom	Vidieť, nevidieť, vidieť srdcom	Objavovať to, čo nemôžeme vidieť očami, ale srdcom.
Tematický celok Rodina – ohnisko lásky Obsah	Obsahový štandard	Výkonový štandard
Prosba a vďaka	Prosba, čarovné slovíčko	Vysvetliť jednoduchým spôsobom potrebu komunikácie.
Komunikácia v rodine	Komunikácia, rodina, čarovné slovíčko, ďakujem, prosím, odpusť	Vedieť sa pozdraviť, poďakovať, poprosiť, ospravedlniť.
Tematický celok Dar lásky Obsah	Obsahový štandard	Výkonový štandard
Premena kamenného srdca	Sv. Mikuláš, láska, dar, kamenné srdce	Opísať dobrotu sv. Mikuláša. Intuitívne vnímať v legende symbol srdca ako obraz vnútornej skutočnosti človeka.
Zvestovanie Alžbety	Návšteva Posol, archanjel Gabriel, Panna Mária, Alžbeta,	Reprodukovať modlitbu Zdravas Mária.

	pomoc	
Ježiš Kristus – dar pre svet	Dar, Betlehem, sv. Jozef, pestún	Rozvíjať postoj darovania.
Pastieri a mudrci	Pastieri, mudrci, hviezda, štedrosť, putovanie	Vyjadriť vonkajším postojom úctu k Bohu (poklona).
Simeon	Jeruzalem, chrám, Hromnice, obetovanie	Opísať príbeh Simeona a vnímať posolstvo biblického textu.
Zem, v ktorej žil Ježiš	Sandále, dom, roľníci, rybári, Hebrej	Opísať miesto, kde žil Ježiš.
Povolanie učeníkov	Rybár, Genezaretské jazero, Ježiš, zázrak	Vymenovať mená aspoň troch Ježišových učeníkov. Preukázať pomoc, kto ju potrebuje.
Ježiš a deti	Deti, láska, požehnanie, Božie kráľovstvo	Ohodnotiť osobný, priateľský vzťah s Ježišom k deťom.
Svadba v Káne	Svadobná hostina, zázrak, pozvanie, Mária	Vnímať potreby iných. Aplikovať modlitbu Zdravas Mária na konkrétnu situáciu.
Modlitba za chlieb	Modlitba Pána, prosba, vďaka, chlieb	Prejaviť záujem o komunikáciu s Bohom.
Modlitba Otče náš	Modlitba Pána	Uvedomiť si, že modlitba je rozhovor s Bohom.
Tematický celok Moc života a lásky Obsah	Obsahový štandard	Výkonový štandard
Prebudenie zo spánku	Spánok, prebudenie, smrť, život	Vnímať metaforický spôsob vyjadrovania symbolickej reči.
Vzkriesenie Jairovej dcéry	Dcéra, smrť, viera, zázrak, vzkriesiť	Opísať biblický príbeh o vzkriesení Jairovej dcéry a Ježišovo konanie ako výzvu k dôvere.
Snehový zázrak	Sneh, slnko, život, láska, strom	Vnímať premeny v prírode v jarnom období a pokúsiť sa ich prepojiť so slávením veľkonočných sviatkov.

Pôst	Pôst, popol, narušený vzťah, obnovený vzťah	Vysvetliť jednoduchým spôsobom zmysel pôstu.
Kríž – znamenie smrti a znamenie života	Kríž, smrť, život, cesta	Prejaviť úctu ku krížu. dôstojným prežehnaním.
Ježiš je vzkriesenie a život	Svetlo, tma, radosť, smútok, život, zmŕtvychvstanie	Jednoduchým spôsobom vysvetliť veľkonočné sviatky ako slávnosť, v ktorej kresťania slávia Ježišovo víťazstvo života nad smrťou.
Za zatvorenými dverami	Viera, pochybnosti, zmŕtvychvstanie	Nakresliť veľkonočný symbol vyjadrujúci víťazstvo života nad smrťou.
Nedeľa	Nedeľa, oslava	Vysvetliť zmysel slávenia nedele ako dňa Ježišovho zmŕtvychvstania.
Tematický celok Spoločenstvo lásky Obsah	Obsahový štandard	Výkonový štandard
Kostol	Kostol, zvony, byť spolu	Vnímať kostol ako miesto stretnutia sa s Bohom a ľuďmi navzájom.
Božia rodina	Strom Božej rodiny, Otec, Syn, Duch Svätý, Cirkev	Reprodukovať modlitbu Sláva Otcu.
Duch svätý	Oheň, sila, teplo	Vnímať pomoc, ktorú Boh posiela ľuďom, prostredníctvom biblickej udalosti
Juraj	Dobro, zlo, pomoc, ochrana	Rozvíjať vo svojom živote postoj prehodnocovania pozitívnych a negatívnych skutočností.

Prierezové témy :

Výchova k manželstvu a rodičovstvu – Ja, Môj rodostrom, Komunikácia v rodine, Ježiš- dar pre svet, Simeon, Svadba v Káne, Duch Svätý

Environmentálna výchova – Svet, v ktorom žijem, Dar života, Vidieť srdcom, Prosba a vďaka, Komunikácia v rodine, Zem, v ktorej žil Ježiš, Povolanie učeníkov, Ježiš a deti, Svadba v Káne, Prebudenie zo spánku, Pôst, Ježiš je vzkriesenie a život, Kostol, Božia rodina, Juraj

Osobnostný a sociálny rozvoj - Ja, Moje dedičstvo, Čo dokážem?, Dar života, Môj rodostrom, Svet, Prosba a vďaka, Zvestovanie- Návšteva Alžbety, Pastieri a mudrci, Modlitba Otče náš, Vzkriesenie Jairovej dcéry, Snehový zázrak, Za zatvorenými dverami, Nedeľa, Kostol, Duch Svätý

Mediálna výchova – Dar života, Prosba a vďaka, Komunikácia v rodine, Premena kamenného srdca, Ježiš Kristus- dar pre svet, Zem, v ktorej žil Ježiš, Modlitba Otče náš, Vzkriesenie Jairovej dcéry, Pôst, Ježiš je vzkriesenie a život, Za zatvorenými dverami, Nedeľa, Kostol, Juraj

Multikultúrna výchova – Vidieť srdcom, Modlitba Otče náš

Dopravná výchova - Zvestovanie- Návšteva Alžbety, Nedeľa, Kostol

Výchova k ľudským právam – Moje dedičstvo, Premena kamenného srdca, Modlitba za chlieb, Vzkriesenie Jairovej dcéry

Tvorba projektu a prezentačné zručnosti – Svet, Povolanie učeníkov, Snehový zázrak, Duch Svätý

2. ročník

Časový rozsah výučby	1 hodina týždenne, spolu 33 vyučovacích hodín

Charakteristika vyučovacieho predmetu

Ročníková téma: Cesta dôvery

Dieťa si v škole vytvára zázemie v spoločnosti rovesníkov, čo mu dodáva pocit istoty. Istota v seba, v milujúcich ľuďoch je potrebná na jeho ďalšie rozvíjanie.

Schopnosť otvárať sa Bohu a ľuďom sa prejavuje pozitívnym vnímaním seba. Naučiť sa dôverovať je predpoklad viery. Schopnosť prejavovať dôveru Bohu, ktorý ho miluje sa zakladá na osobnej skúsenosti dôvery v človeka, ktorý stelesňuje pocit bezpečia. Jadrom vývoja viery sú príbehy, pomocou nich dieťa Boha spoznáva a zažíva. Nachádza bezpečnosť v koncepte Boha, ktorému možno úplne dôverovať a ktorý je ochotný odpustiť.

Ciele vyučovacieho predmetu

Spoznávať základné pravidlá komunikácie s Bohom a vzájomného spolunažívania s ľuďmi, vyplývajúce z Božieho zákona. Rozvíjať schopnosť života v spoločenstve na základe vzájomnej dôvery. Budovať postoj dôvery k Bohu. Pestovať návyk postojov otvorenosti pre dôverný vzťah s Bohom.

Kognitívne ciele:

- Porovnať človeka s ďalšími Božími dielami, zdôrazniť jeho jedinečnosť a zodpovednosť za svet.
- Reprodukovať biblický príbeh o rajskej záhrade.
- Na konkrétnom príklade opísať hlavné znaky a prejavy dôvery ľudskej dôvery. Reprodukovať biblický príbeh o Abrahámovi a jednoduchým spôsobom ho prepojiť so svojim životom.
- Vysvetliť význam používania mena v živote človeka ako prejavu úcty a používania Božieho mena ako vyjadrenie Božej blízkosti.
- Nakresliť krstné symboly (vodu, sviecu, krstné rúcho).
- Opísať význam krstných symbolov a krstného mena.
- Reprodukovať biblický príbeh o Jakubovi a Ezauovi a prepojiť ho so svojim životom.
- Vyjadriť význam slova pre budovanie medziľudských vzťahov.
- Prepojiť biblický príbeh o boháčovi a Lazárovi so svojim životom a správnym vzťahom k majetku.
- Reprodukovať biblický príbeh o Mojžišovi
- S pomocou učiteľa reprodukovať obsah jednotlivých prikázaní Desatora.
- Zosumarizovať a aplikovať získané poznatky učiva ročníka a jednoduchým spôsobom ho aplikovať na jednotlivé prikázania.

Afektívne ciele:

- Vnímať stvorený svet ako prejav Božej lásky a starostlivosti.
- Rozvíjať schopnosť rozlišovania medzi dobrom a zlom.
- Vnímať potrebu človeka niekomu veriť.
- Objavovať načúvanie ticha.
- Vnímať Boha, ktorému môže veriť a o všetkom mu povedať.
- Objavovať v sebe túžbu po láske, ktorú v sebe nosí každý človek.
- Vnímať svoje jedinečné miesto v ľudskej a Božej rodine.
- Oceniť silu slova pri budovaní vzťahov.
- Objavovať svoj vnútorný svet.
- Objaviť potrebu prijímania a dávania.
- Objaviť pravdu Desatora na modelových príbehoch v ročníku.
- Vnímať a načúvať vnútornému hlasu svedomia.

Psychomotorické ciele:

- Prejaviť radosť a vďačnosť zo stvoriteľského diela.
- Navrhnuť a realizovať triedny environprojekt (návrhy: triedenie odpadu, zber surovín, upratanie školského dvora, vytvoriť v triede živý kútik a pod.)
- Precvičiť základy sústredenia a stíšenia.
- Formulovať modlitbu vlastnými slovami.
- Rozvíjať úctu k Božiemu menu a k predmetom pripomínajúcim Boha (kríže pri ceste, sochy svätých a pod.).
- Formovať a rozvíjať návyk slávenia.
- Pestovať návyk spolupatričnosti s rodinou a farnosťou (návyk prejavov úcty a dôvery k rodičom, súrodencom a iným ľuďom).
- Osvojiť pre zachovanie vzájomnej dôvery.
- Rozvíjať verbálne a neverbálne prejavy pozornosti voči ľuďom (slovom a skutkom). Navrhnuť a realizovať triedny projekt (pomoci ľuďom v núdzi, šetrenia osobného aj spoločného majetku pod.)

Projekty :

- Boh nám zveril Zem a my ju chránime.
- Vianoce.

Stratégia vyučovania

Pri vyučovaní sa budú využívať nasledovné metódy a formy vyučovania :

Názov tematického celku	Stratégia vyučovania	
	Metódy	Formy
Boh mi dôveruje	➤ Rozprávanie biblických príbehov	➤ Rozhovory v skupinách
Dôverujem Bohu	➤ Motivačný rozhovor, kvíz, čítanie obrazov	➤ Plénum
Dôvera v rodine	➤ Ukázkové symboly,	➤ Spoločná diskusia

	spev s ukazovaním symbolov, vymalovanie obrázkov	
Dôverujeme si navzájom	➤ Kreslenie, dotazník	➤ Rozhovory v dvojiciach
Desatoro- pozvanie k slobode a k dôvere	➤ Pantomíma, spev a tanec, čítanie z tabúl' Desatora	➤ Porovnávanie zákazov a príkazov
Pozvanie na hostinu- obnovenie dôvery	➤ Flanelogram svadobnej hostiny	➤ Skupinové dialógy

Učebné zdroje

Na podporu a aktiváciu vyučovania a učenia žiakov sa využijú nasledovné učebné zdroje :

Názov tematického celku	Odborná literatúra	Didaktická technika	Ďalšie zdroje
Boh mi dôveruje	➤ Metodická príručka pre 2. ročník základných škôl	Pracovné listy	
Dôverujem bohu	➤ Katechizmus katolíckej cirkvi ➤ Jednotný katolícky spevník	Flanelogram	
Dôvera v rodine	➤ Sväté Písmo	Biblické obrazy	
Dôverujeme si navzájom	➤ Katolícke kompendium	Biblické audio nahrávky	
Desatoro – pozvanie k slobode a k dôvere	➤ Biblické audio nahrávky ➤ Cirkevné dokumenty	Videokazety a DVD	
Pozvanie na hostinu – obnovenie dôvery	➤ Obrázková biblia	Biblické obrazy	

Obsah vzdelávania

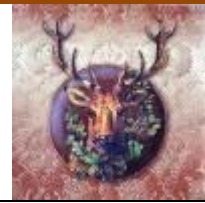
Tematický celok	Obsahový štandard	Výkonový štandard
Boh mi dôveruje		
Obsah		
Človek ako Boží obraz	Človek, podoba, Boží obraz, Boh	Uviesť príklady odlišnosti človeka od ostatných živočíchov.
V záhrade života	Záhrada, strom, láska,	Vyjadriť radosť a

	strata záhrady	vd'ačnosť za Božie dielo stvorenia.
Boh nám zveril Zem a my ju chránime	Zem v rukách človeka, triedenie odpadu	Zdôrazniť jedinečnosť človeka a jeho zodpovednosť za svet.
Tematický celok Dôverujem Bohu Obsah	Obsahový štandard	Výkonový štandard
Abrahám	Hľadanie, počúvanie, dôvera	Reprodukovať biblický príbeh o Abrahámovi a jednoduchým spôsobom ho prepojiť so svojim životom.
Môžem ťa osloviť, Bože ?	Meno, Božie meno	Vnímať modlitbu ako osobný rozhovor s Bohom, ktorému môžem o všetkom povedať.
Posvätný deň	Rozhovor, modlitba	Formulovať jednoduchým spôsobom modlitbu vlastnými slovami.
Nedeľa	Oslava, sviatočný deň	Opísať jednoduchým spôsobom nedeľu ako Boží dar pre človeka.
Tematický celok Dôvera v rodine Obsah	Obsahový štandard	Výkonový štandard
Svätý Mikuláš	Srdce, dar, sv. Mikuláš, láska,	Vnímať v legende symbol srdca ako obraz vnútornej skutočnosti človeka, opísať dobrotu sv. Mikuláša.
Lucia priniesla do rodiny svetlo	Lucia, svetlo, Ježiš-svetlo sveta	Opísať prostredníctvom príbehu o sv. Lucii rodinu ako miesto istoty, lásky a dôvery.
Žijem v rodine	Rodina, láska, dôvera	Uvedomiť si svoje miesto, úlohu a poslanie v rodine. Prejaviť úctu k rodičom a starším.
Môj krst	Krst, Ježiš, Božie dieťa, svieca, rúcho-košielka,	Vysvetliť a nakresliť jednotlivé krstné

	voda, krizma	symboly, ich význam.
Cirkev – Božia rodina	Rodina, Cirkev, krst	Vysvetliť pojem cirkev a farnosť.
Tematický celok Dôverujeme si navzájom Obsah	Obsahový štandard	Výkonový štandard
Dobre počúvať	Vyslovené slovo, správne slovo, čarovné slovo, otvorené srdce	Zdôvodniť na modelovej situácii význam slova pre budovanie medziľudských vzťahov.
Dobre pozerat'	Čisté srdce, odtlačky, zákon, kvet, dar, záhrada, vidieť srdcom	Vyjadriť na modelovej situácii potrebu čistého srdca.
Moje svetlo pre druhého	Tma, sebecko, láskavosť, dobrota, svetlo pre iných	Hľadať spôsoby ako sa podieľať na šírení dobra.
Moje ruky pre druhého	Boháč, Lazár, chudoba, delenie sa, ruky pre druhého	Prepojiť posolstvo biblického príbehu O boháčovi a Lazárovi so svojím životom.
Tematický celok Desatoro Obsah	Obsahový štandard	Výkonový štandard
Zmluva na Sinaji	Dať slovo, dohoda, zmluva	Reprodukovať bibl. príbeh o Mojžišovi. Vnímať vnútorný hlas svedomia a načúvať mu.
Desatoro	Desatoro, Božie pravidlá, hodnota prikázania	Reprodukovať Desatoro s pomocou učiteľa. Hodnotiť jednoduchým spôsobom svoje konanie v súlade so svedomím.
Múdrosť	Múdrosť, neviditeľné dary,	Zosumarizovať získané poznatky učiva ročníka a jednoduchým spôsobom ich aplikovať na jednotlivé prikázania.
Pravda	Pravda, zrkadlo pravdy, pýcha, neviditeľné dary	Hodnotiť jednoduchým spôsobom svoje konanie v súlade so svedomím.
Dobro a krása	Dobro, pýcha, krása, záhrada, strom múdrosti	Objaviť rozmer osobnej reflexie.

Tematický celok Pozvanie na hostinu – obnovenie dôvery Obsah	Obsahový štandard	Výkonový štandard
Odchod z domu otca	Dom, domov, mánotratnosť	Vysvetliť jednoduchým spôsobom súvis medzi správaním sa mánotratného syna a vlastným rozhodovaním sa.
Návrat do domu otca	Dedičstvo, vina, priznanie si viny, ľútosť, ospravedlnenie	Aktualizovať posolstvo biblického príbehu na svoj osobný život.
Hostina	Oslava, hostina, pozvanie, hriešnici	Vyjadriť a prejavíť radosť z odpustenia.
Cesta dôvery	Dôvera, strach, neistota, odovzdanosť	Rozvíjať návyk ospravedlnenia sa, priznania si chyby, vyjadrenia ľútosti.

Prierezové témy :

Výchova k manželstvu a rodičovstvu - Posvätný deň, Nedeľa, Lucia priniesla do rodiny svetlo, Žijem v rodine, Môj krst, Návrat do domu otca,

Environmentálna výchova- V záhrade života, Boh nám zveril Zem a my ju chránime, Desatoro

Osobnostný a sociálny rozvoj- Človek ako Boží obraz, Môžem ťa osloviť, Bože?, Nedeľa, Cirkev – Božia rodina, Dobre počúvať, Zmluva na Sinaji, Dobro a krása, Návrat do domu otca

Mediálna výchova – Svätý Mikuláš, Žijem v rodine, Moje ruky pre druhého, Cesta dôvery

Multikultúrna výchova- Abrahám, Posvätný deň, Svätý Mikuláš, Cirkev – Božia rodina, Moje ruky pre druhého, Dobro a krása, Hostina

Dopravná výchova – Desatoro, Múdrost'

Ochrana života a zdravia – V záhrade života, Abrahám, Lucia priniesla do rodiny svetlo, Moje svetlo pre druhého, Odchod z domu otca

Prevenencia drogových závislostí- Žijem v rodine, Dobre pozerat', Zmluva na Sinaji, Odchod z domu otca

Výchova k ľudským právam- Človek ako Boží obraz, Môžem ťa osloviť, Bože?, Lucia priniesla do rodiny svetlo, Dobre počúvať, Moje svetlo pre druhého, Múdrost', Pravda, Hostina

Tvorba projektu a prezentačné zručnosti - Boh nám zveril Zem a my ju chránime

Regionálna výchova a tradičná ľudová kultúra - Vianoce

Finančná gramotnosť - Nedeľa

3. ročník

Časový rozsah výučby	1 hodina týždenne, spolu 33 vyučovacích hodín

Charakteristika vyučovacieho predmetu

Ročníková téma: Cesta viery

Ročníková téma Cesta viery vystihuje sled postupnosti duchovného dozrievania dieťaťa. Dieťa, ktoré si je vedomé, že je milované, je schopné dôverovať a veriť tomu, kto ho miluje. V prítomnosti milujúcej osoby si dieťa dokáže uvedomiť (uznať) aj svoje nedostatky a chyby a pracovať na ich odstraňovaní. V duchovnom rozmere sa táto schopnosť prejavuje základmi viery v Boha, v ktorej nachádza odpovede na otázky, ktoré presahujú rozumové poznávanie človeka.

Tento neviditeľný Boh sa stal pre nás viditeľným v Ježišovi Kristovi. V rámci prípravy

na sviatosť zmierenia vedieme dieťa k posudzovaniu vlastných činov. Porovnávaním vlastného života dieťaťa a jeho vlastných reakcií s reakciami Ježiša voči ľuďom a udalostiam si prehľbuje vzťah k Ježišovi, ktorého môže s vierou a láskou prijať do svojho života v Eucharistii.

Ciele vyučovacieho predmetu

Spoznávať cestu viery v trojjediného Boha. Vnímať Božiu blízkosť prostredníctvom budovania osobného vzťahu k Ježišovi Kristovi. Vnímať sviatosť zmierenia a Eucharistie ako dar a posilu pre každodenný život. Rozvíjať postoj viery v trojjediného Boha prijatím pozvania k spoločnému životu v spoločenstve veriacich.

Kognitívne ciele:

- Vysvetliť niektoré biblické obrazy Boha, dôležité pre osobnú predstavu Boha.
- Reprodukovať podobenstvo o horčičnom semienku. Na obraze horčičného semienka spoznávať Ježišovo učenie o Božom kráľovstve.
- Reprodukovať biblické príbehy o uzdravení slepého, hluchonemého, človeka s „vyschnutou rukou“ a ochrnutého.
- Vysvetliť možné reakcie človeka na vinu a previnenie.
- Pochopiť kresťanský pohľad na uznanie viny a odpustenie na podklade podobenstva o márnotratom synovi.
- Reprodukovať biblický príbeh o hostine v dome Zacheja.
- Osvojiť si priebeh sviatosti zmierenia.
- Vysvetliť pojem hriech.
- Reprodukovať Desatoro a jednoducho vysvetliť význam jednotlivých prikázaní.
- Nájsť súvislosť medzi poslednou večerou a svätou omšou.

- Odlišiť chlieb od eucharistického chleba.
- Objaviť súvislosť medzi ľudskou skúsenosťou s chlebom, biblickým textom o rozmnožení chleba a sviatosťou Eucharistie.

Afektívne ciele:

- Byť disponovaný pre život kresťanskej viery.
- Vnímať v biblických obrazoch hlbokú výpoveď o Bohu.
- Na príklade podobenstva o horčičnom semienku prijímať krst ako významnú udalosť v živote viery.
- Identifikovať sa s biblickými postavami potrebujúcimi uzdravenie.
- Vnímať vinu ako súčasť života každého človeka.
- Prijímať sviatosť zmierenia ako dar.
- Oceniť sviatosťný a mimosviatosťný význam pokánia.
- Akceptovať Desatoro ako pravidlá pre dobrý život. Vnímať hriech a jeho následky ako ublíženie sebe a iným.
- Oceniť potrebu slávenia pre život človeka.
- Rozvíjať schopnosť života v spoločenstve.
- Uvedomiť si dôležitosť častého prijímania Eucharistie.

Psychomotorické ciele:

- Formovať osobný život viery.
- Výrazovo vyjadriť vlastný obraz o Bohu.
- Rozvíjať mravný úsudok.
- Reflektovať vlastné zaobchádzanie s vinou.
- Pravidelnou osobnou reflexiou formovať svoje mravné cítenie.
- Osvojovať si postoj zodpovednosti za svoje rozhodnutia. Formovať návyk konania dobra a vyhýbania sa zlu.
- Formovať návyk aktívnej komunikácie s Bohom počas liturgického slávenia (odpovede, gestá, symboly).

Stratégia vyučovania

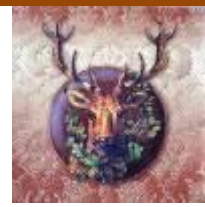
Pri vyučovaní sa budú využívať nasledovné metódy a formy vyučovania :

Názov tematického celku	Stratégia vyučovania	
	Metódy	Formy
Veriť Bohu	➤ Rozhovor, manipulácia s predmetmi, práca so symbolom	➤ Rozhovory v skupinách, skupinová práca s obrazom a textom
Ježiš uzdravuje	➤ Kvíz, čítanie obrazov, didaktická hra	➤ Spoločné vyjadrenie pohybom
Ježiš nám odpúšťa	➤ Ukážkové symboly, spev s ukazovaním symbolov, práca s papierom	➤ Spoločná diskusia, doprevádzaná meditácia
Ježiš nás oslobodzuje	➤ Práca so symbolom, práca s obrazom, spev	➤ Spoločná tvorba priestorového plagátu
Ježiš nás pozýva na hostinu	➤ Pantomíma, práca so zážitkovým predmetom	➤ Spoločné čítanie životopisov

Učebné zdroje

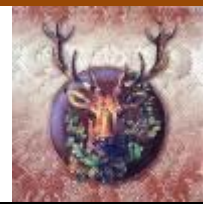
Na podporu a aktiváciu vyučovania a učenia žiakov sa využijú nasledovné učebné zdroje :

Názov tematického celku	Odborná literatúra	Didaktická technika	Ďalšie zdroje
Veriť Bohu	➤ Metodická príručka pre 3. ročník základných škôl	Pracovné listy	
Ježiš uzdravuje	➤ Katechizmus katolíckej cirkvi ➤ Jednotný katolícky spevník	Flanelogram	
Ježiš nám odpúšťa	➤ Sväté Písmo	Biblické obrazy	
Ježiš nás oslobodzuje	➤ Katolícke kompendium	Biblické audio nahrávky	
Ježiš nás pozýva na hostinu	➤ Životopisy svätých	Videokazety a DVD	

Obsah vzdelávania

Tematický celok Veriť Bohu Obsah	Obsahový štandard	Výkonový štandard
Odkrývať ukryté	Pohľad z výšky, to, čo nás spája	Vnímať náročnosť viery.
Čo znamená veriť ?	Viera, dôvera	Vnímať vzájomné prepojenie dôvery a viery.
Aký je Boh ?	Obraz Boha, viera	Vyjadriť vlastný obraz o Bohu.
Panna Mária	Ruženec, Panna Mária	Rozdeliť ruženec na tajomstvá Ježišovho života.
Veľká sila ukrytá v malom zrnku	Horčičné zrnko, podobenstvo, rast, krst	Formovať osobný život viery.
Tematický celok Ježiš uzdravuje Obsah	Obsahový štandard	Výkonový štandard
Uzdravenie slepého	Vidieť, nevidieť, uzdravenie	Rozvíjať mravný úsudok.
Uzdravenie hluchonemého	Počúvať, rozprávať, uzdraviť	Interpretovať biblický príbeh o uzdravení ako výzvu k morálnej reflexii svojich schopností počuť, vidieť a konať.
Uzdravenie ochrnutého	Pohyb, ochrnutie nohy, uzdravenie	Identifikovať sa s biblickými postavami potrebnými uzdravenie.
Tematický celok Ježiš nám odpúšťa Obsah	Obsahový štandard	Výkonový štandard
Daj pozor, aby si to nezobil !	Previnenie	Vysvetliť kresťanský pohľad na vinu ako uznanie viny a odpustenie.
Advent – Svetlo na ceste za múdrosťou	Cudzinci, krajiny, náboženstvá, zvyky, kultúra	Chápať advent ako prípravu na Vianoce.
Svätý Mikuláš	Srdce, dar, sv. Mikuláš, láska,	Vnímať v legende symbol srdce ako obraz vnútornej skutočnosti človeka, opísať dobrotu sv. Mikuláša.

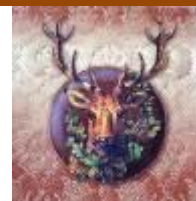
Ježiš je hosťom u Zecheja	Zachej, Ježiš, byť mimo ostatných, obrátenie	Vysvetliť potrebu obrátenia.
Vianoce	Vianoce, narodenie Ježiša, dar, láska, Betlehem	Vnímať Vianoce ako príchod Boha na svet, ako najväčší dar Boha človeku.
Na ceste zmierenia	Vina, zaobchádzanie s vinou, podobenstvo o mánotratnom synovi	Vnímať sviatosť zmierenia ako oslavu zmierenia Boha s človekom a človeka s Bohom.
Ježiš mi odpúšťa	Moc odpúšťať hriechy, odpustenie, sviatosť zmiernia	Oceniť sviatostnú formu pokánia a formovať svoje mravné cítenie.
Tematický celok Ježiš nás oslobodzuje Obsah	Obsahový štandard	Výkonový štandard
Židovská Pascha	Vyslobodenie z otroctva, noc prechodu, židovská Pascha	Vnímať prepojenie kresťanskej a židovskej tradície.
Pravidlá pre život na slobode	Mojžiš, zmluva, Desatoro, prikázania	Stotožniť sa s etickými princípmi Desatora, vzťahujúcimi sa na konkrétne situácie v živote.
Pravidlá budovania vzťahu s Bohom i s ľuďmi	Múdre pravidlá, múdry život, zodpovednosť	Stotožniť sa s etickými princípmi Desatora, vzťahujúcimi sa na konkrétne situácie v živote
Pozrieť sa do zrkadla – spytovanie svedomia	Zodpovednosť, pohľad do zrkadla, spytovanie svedomia	Poznať osobnú zodpovednosť za svoje správanie voči ľuďom aj voči Bohu.
Poznať, konať, vidieť to, čo je v živote dôležité	Vedieť, počuť, konať	Vnímať zanedbanie dobra ako previnenie voči ľuďom i voči Bohu.
Staré musí odumrieť, aby mohlo vyrásť nové	Pšeničné zrnó, cesta rastu, podobenstvo	Aplikovať posolstvo podobenstva o horčičnom zrne.
Smrť a nový život	Smrť, nový život	Nájsť analógiu medzi podobenstvom o horčičnom zrne a Ježišovou smrťou

Tematický celok Ježiš nás pozýva na hostinu Obsah	Obsahový štandard	Výkonový štandard
		a zmŕtvychvstaním.
Ježiš nás nasycuje	Chlieb, nasýtenie, rozmnoženie	Objaviť súvislosť medzi ľudskou skúsenosťou s chlebom, bibl. textom o rozmnožení chleba a sviatosťou Eucharistie.
Ježiš sa stáva chlebom	Posledná večera, slávenie, hostina, evanjelista Lukáš	Nájsť súvislosť medzi poslednou večerou a svätou omšou.
Obeta ako dar	Dar, obeta, krížová cesta	Oceniť obeť Ježiša na kríži.
Kresťanská Veľká Noc	Vyslobodenie, z otroctva hriechu, noc vyslobodenia	Nájsť analógiu medzi starozákonným vyslobodením z egyptského otroctva a novozákonným vyslobodením z hriechu.
Stretnutie s Ježišom	Emauskí učeníci, Ježiš	Oceniť potrebu slávania pre život človeka.
Svätá omša	Emauzskí učeníci, svätá omša, bohoslužba slova, bohoslužba obety	Pomenovať základné časti svätej omše.
Pozvanie na hostinu	Hostina, pozvanie, príprava, Eucharistia	Odlíšiť chlieb od eucharistického chleba.
Pozvanie na hostinu II.	Hostina, pozvanie, príprava, Eucharistia	Bezprostredne sa pripraviť na prijatie Eucharistie.
Cesta viery	Rast viery, Eucharistia	Uvedomiť si dôležitosť častého prijímania Eucharistie.
Milovať ako Ježiš – príklad sv. Tarzícia	Svetlo, nové prikázanie, príklad svätých	Vyjadriť záujem kráčať ďalej cestou viery, cez konkrétne skutky pomoci iným.
Tešíme sa na prázdniny	Radosť, prázdniny, oddych	Prežívať čas prázdnin ako prejav lásky Boha ku mne.

Prierezové témy :

Výchova k manželstvu a rodičovstvu – Odkrývať neodkryté, Panna Mária, Daj pozor, aby si to nerozbil!, Advent- Svetlo na ceste za múdrosťou, Vianoce, Ježiš

mi odpúšťa, Na ceste zmierenia, Pozrieť sa do zrkadla- spytovanie svedomia, Poznať, konať, vidieť to, čo je v živote dôležité

Environmentálna výchova- Aký je Boh?, Veľká sila ukrytá v malom zrnku, Staré musí odumrieť, aby mohlo vyrásť nové

Osobnostný a sociálny rozvoj – Čo znamená veriť?, Veľká sila ukrytá v malom zrnku, Uzdravenie hluchonemého, Daj pozor, aby si to nerozbil!, Ježiš je hosťom u Zacheja, Ježiš mi odpúšťa, Židovská Pascha, Pravidlá pre život na slobode, Pravidlá budovania vzťahu s Bohom i s ľuďmi, Poznať, konať, vidieť to, čo je v živote dôležité, Smrť a nový život, Ježiš sa stáva chlebom, Svätá omša, Pozvanie na hostinu, Cesta viery

Mediálna výchova - Svätý Mikuláš

Multikultúrna výchova – Uzdravenie ochrnutého, Uzdravenie slepého, Advent- Svetlo na ceste za múdrosťou, Ježiš nás nasycuje, Kresťanská Veľká noc, Stretnutie s Ježišom

Dopravná výchova – Uzdravenie ochrnutého, Pravidlá budovania vzťahu s Bohom i s ľuďmi

Ochrana života a zdravia- Aký je Boh?, Uzdravenie slepého, Pozrieť sa do zrkadla- spytovanie svedomia, Poznať, konať, vidieť to, čo je v živote dôležité

Prevenencia drogových závislostí - Daj pozor, aby si to nerozbil!, Pravidlá pre život na slobode, Obeta ako dar

Výchova k ľudským právam – Čo znamená veriť?, Uzdravenie hluchonemého, Svätý Mikuláš, Ježiš je hosťom u Zacheja, Pozrieť sa do zrkadla- spytovanie svedomia

Tvorba projektu a prezentačné zručnosti – Panna Mária, Vianoce, Pravidlá budovania vzťahu s Bohom i s ľuďmi

Regionálna výchova a tradičná ľudová kultúra - Odkrývať neodkryté, Panna Mária, Advent- Svetlo na ceste za múdrosťou,

Finančná gramotnosť - Svätý Mikuláš

4. ročník

Časový rozsah výučby	1 hodina týždenne, spolu 33 vyučovacích hodín

Charakteristika vyučovacieho predmetu

Ročníková téma: POZNÁVANIE NÁDEJE

Dieťa objavuje prostredníctvom viery rozmer nádeje. Táto v ňom prehlbuje a rozvíja dôveru, ktorá mu umožňuje dôverovať sebe, ľuďom a Bohu. Nádej otvára dieťaťu dvere do sveta. Na jednej strane sa stáva nezávislé a na druhej pociťuje potrebu spoločnosti. Svoj spoločenský rozmer rozvíja v upevňovaní vzťahov medzi jednotlivcami, ale aj spoločnosťou. Potreba spoločnosti je veľmi silná, prejavuje sa túžbou začleniť sa. Uvedomuje si potrebu spoločnosti s ľuďmi a s Bohom. Učí sa počúvať druhých, učí sa zriekať pre iných. Dokáže vnímať dobro, ktoré ho presahuje, čím rozvíja pozitívny postoj k životu.

Ciele vyučovacieho predmetu

- Spoznávať dôvody kresťanskej nádeje.
- Oceniť potrebu nádeje pre osobný život.
- Formovať postoj nádeje ako základný predpoklad zmysluplného života.

Kognitívne ciele:

- Objaviť rozmer nádeje na ceste k sebe, k druhým, k svetu a k Bohu.
- Porozumieť základnému deleniu kresťanskej Biblie. Identifikovať sa s postojmi nádeje v živote biblických postáv.
- Objaviť súvislosť medzi Ježišovou skúsenosťou s utrpením, smrťou, zmŕtvychvstaním a kresťanskou nádejou presahujúcou smrť.
- Prostredníctvom modelových situácií zo života detí z rôznych cirkví, hľadať spoločné a rozdielne znaky s Rímskokatolíckou cirkvou.
- Jednoduchým spôsobom zdôvodniť potrebu modlitby pre duchovný rozmer človeka. Na modelových situáciách objaviť nádej zo života viery.

Afektívne ciele:

- Vnímať potrebu sebariadenia.
- Akceptovať vzájomnú spätosť s celým stvorenstvom.
- Vnímať Bibliu ako slovo nádeje v živote človeka a ľudstva.
- Vnímať skúsenosť s utrpením a bolesťou ako súčasť ľudského života. Vnímať sviatosť zmierenia a Eucharistie ako cestu od smrti k nádeji na večný život.
- Vnímať svedectvo nádeje v živote kresťanov z rôznych cirkví.
- Vnímať potrebu stíšenia.

Psychomotorické ciele:

- Formovať postoj nádeje prostredníctvom biblických obrazov Božej blízkosti.
- Formovať postoj nádeje prostredníctvom biblických postáv.
- Reflektovať vlastnú skúsenosť s bolesťou.
- Rozvíjať postoj empatie k ľudskému utrpeniu.
- Vytvoriť projekt so stručným prehľadom kresťanských cirkví pôsobiacich v našej krajine (regióne) a navrhnúť spoločnú angažovanosť pre dobro(sociálna oblasť).
- Osvojovať si postoj tolerancie, porozumenia a vzájomnej dôvery k ľuďom iných denominácií.
- Cvičením stíšenia a meditácie vytvárať priestor pre stretnutie s Bohom v modlitbe.

Projekty :

- Panna Mária
- Vianoce – príchod Mesiáša
- Najväčšie obmedzenie človeka

➤ Rôzne veže – rôzne vierovyznanie

Stratégia vyučovania

Pri vyučovaní sa budú využívať nasledovné metódy a formy vyučovania :

Názov tematického celku	Stratégia vyučovania	
	Metódy	Formy
Cesta nádeje	➤ Rozhovor, manipulácia s predmetmi, práca so symbolom	➤ Rozhovory v skupinách ➤ Skupinová práca s obrazom a textom
Biblia – slovo o nádeji	➤ Kvíz, čítanie obrazov, didaktická hra	➤ Spoločné vyjadrenie pohybom
Nádej presahujúca smrť	➤ Ukážkové symboly, spev s ukazovaním symbolov, práca s papierom	➤ Spoločná diskusia, doprevádzaná meditácia
Svedectvo nádeje	➤ Práca so symbolom, práca s obrazom, spev	➤ Spoločná tvorba priestorového plagátu
Prameň nádeje	➤ Pantomíma, práca so zážitkovým predmetom	➤ Spoločné čítanie životopisov

Učebné zdroje

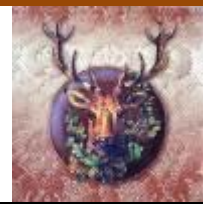
Na podporu a aktiváciu vyučovania a učenia žiakov sa využijú nasledovné učebné zdroje :

Názov tematického celku	Odborná literatúra	Didaktická technika	Ďalšie zdroje
Cesta nádeje	➤ Metodická príručka pre 4. ročník základných škôl	Pracovné listy	
Biblia – slovo o nádeji	➤ Katechizmus katolíckej cirkvi ➤ Jednotný katolícky spevník	Flanelogram	
Nádej presahujúca smrť	➤ Sväté Písmo	Biblické obrazy	
Svedectvo nádeje	➤ Katolícke kompendium	Biblické audio nahrávky	
Plameň nádeje	➤ Životopisy svätých	Videokazety a DVD	

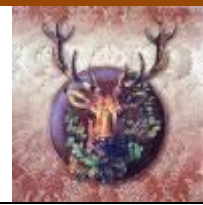

Obsah vzdelávania

Tematický celok Cesta nádeje Obsah	Obsahový štandard	Výkonový štandard
Som jedinečný	Počatie, jestvovanie, nerozlučné puto	Vysvetliť čím je človek jedinečný.
Cesta k druhým	Dôvera, kamarátstvo	Oceniť jedinečnosť každého človeka a rešpektovať ju v životných situáciách.
Panna Mária	Ruženec, Panna Mária	Oboznámiť sa s modlitbou ruženca.
Noe dôveruje Bohu	Noe, archa, ochrana prírody	Nájsť súvis medzi biblickým príbehom o Noemovej arche a zodpovedným prístupom k prírode.
Obrazy Božej blízkosti	Božia prítomnosť, nádej	Vnímať Boha ako toho, ktorý zachraňuje
Tematický celok Biblia – slovo nádeje Obsah	Obsahový štandard	Výkonový štandard
Biblia – kniha nádeje	Biblia, Sväté písmo, Starý zákon, Nový zákon	Vymenovať základné delenie Biblie.
Zem biblie	Zem Biblie, zasľúbená zem, izraelský národ	Opísať spôsob života izraelského národa.
Zvládnem všetko sám ? – Gedeon	Gedeon, vlastné schopnosti, dôvera v Boha	Reprodukovat' biblický príbeh o povolání Gedeona.
Advent	Izaiáš, Micheáš, prorok	Interpretovať biblické texty prorociet prorokov Micheáša a Izaiáša.
Svätý Mikuláš	Mária, očakávanie, Mesiáš	Interpretovať biblické príbehy o Jánovi Krstiteľovi a Panne Márii ako naplnenie očakávanej nádeje na príchod Vykupiteľa.
Očakávanie Mesiáša	Srdce, dar, sv. Mikuláš, láska	Vnímať v legende symbol srdca ako obraz vnútornej skutočnosti

		človeka.
Vianoce Príchod Mesiáša	Mesiáš, očakávanie, Ján Krstiteľ	Identifikovať sa s postojmi nádeje v živote biblických postáv.
Ján Krstiteľ ohlasuje príchod Mesiáša	Ján Krstiteľ, zmena srdca	Vysvetliť, akým spôsobom prináša Ján Krstiteľ ľudom nádej.
Ježiš ohlasuje Božie kráľovstvo	Podobenstvo, Božie kráľovstvo, horčičné zrnko	Podieľať sa na budovaní Božieho kráľovstva konaním dobra.
Ježiš sprítomňuje Božie kráľovstvo	Božie kráľovstvo, búrka na mori, zázraky	Vysvetliť podobenstvá o Božom kráľovstve ako obrazné príbehy, približujúce Božie kráľovstvo a cestu k nemu.
Opakovanie	Gedeon, Micheáš, izaiáš, Ján Krstiteľ, Božie kráľovstvo	Podieľať sa na budovaní Božieho kráľovstva konaním dobra.
Tematický celok Nádej presahujúca smrť Obsah	Obsahový štandard	Výkonový štandard
Najväčšie obmedzenie človeka	Strach, tma, smrť, život, svetlo, nádej	Reflektovať svoj pohľad na ľudské utrpenie.
Bože, kde si ? (Jób)	Jób, neistota, nádej	Vnímať skúsenosť s utrpením a bolesťou ako súčasť ľudského života.
Pôst	Sebazápor, pôst, pokánie	Chápať obdobie pôstu ako duchovnú prípravu na Veľkú noc.
Ježiš silnejší ako smrť	Lazár, Ježiš, vzkriesenie	Objaviť súvislosť medzi Ježišovou skúsenosťou s utrpením, smrťou, zmŕtvychvstaním a kresťanskou nádejou.
Sviatosť pomazania chorých	Choroba, uzdravenie, sviatosť pomazania chorých	Objaviť vo sviatosti zmierenia a Eucharistii posolstvo veľkonočného tajomstva kresťanskej viery.

Výroba darčeka pre chorého	Choroba, uzdravenie, dôvera, zázrak	Rozvíjať postoj empatie k ľudskému utrpeniu.
Tematický celok Svedectvo nádeje Obsah	Obsahový štandard	Výkonový štandard
Veže v našom meste	Kresťania, kresťanské cirkvi	Vnímať vo svojom regióne rôzne kresťanské cirkvi.
Rôzne veže – rôzne vierovyznania	Kresťania, kresťanské cirkvi	Vnímať vo svojom regióne rôzne kresťanské cirkvi.
Katolícke veže – symboly nádeje	Katolícky kostol, románsky sloh, gotika, barok	Vnímať odlišnosť katolíckych kostolov podľa doby, v ktorej vznikali.
Kresťan – nositeľ Krista	Krištof, svedok Krista	Vnímať svedectvo nádeje v živote kresťanov rôznych cirkví.
Kresťania – nádej pre svet	Nádej pre svet, dobro, viera, láska	Osvojiť si postoj tolerancie, porozumenia a vzájomnej dôvery k ľuďom iných denominácií.
Ja - svedok nádej	Svedok, nádej, radosť, svedectvo	Vyberať si správne vzory svedkov nádeje a lásky.
Tematický celok Plameň nádeje Obsah	Obsahový štandard	Výkonový štandard
Modlitba – život v Božej prítomnosti	Osobná modlitba, blízkosť Boha	Zdôvodniť potrebu modlitby pre duchovný rozmer človeka.
Boh – prameň nádeje	Osobná modlitba	Vnímať potrebu stíšenia.
Osobná modlitba	Boh, stred, spoločenstvo, Cirkev	Pomenovať, kto je stredom kresťanského spoločenstva.
Tešíme sa na prázdniny	Radosť, prázdniny, oddych	Prežívať čas prázdnin ako prejav lásky Boha ku mne.

Prierezové témy :

Výchova k manželstvu a rodičovstvu – Panna Mária, Zvládnem všetko sám?, Pán Boh utešuje- prísľub Mesáša, Vianoce - Príchod Mesiáša, Pôst, Elizeus a Námán Sýrsky, Kostolné veže – symboly nádeje, Modlitba- život v Božej prítomnosti,

Environmentálna výchova – Úvodná hodina, Noe dôveruje Bohu, Ján Krstiteľ ohlasuje príchod Mesiáša, Ježiš silnejší ako smrť, Tešíme sa na prázdniny

Osobnostný a sociálny rozvoj – Som jedinečný, Noe dôveruje Bohu, Biblia – kniha nádeje, Zvládnem všetko sám?, Svätý Mikuláš, Ježiš ohlasuje Božie kráľovstvo, Ježiš sprítomňuje Božie kráľovstvo, Najväčšie obmedzenie človeka, Pôst, Kresťania- nádej pre svet, Osobná modlitba

Mediálna výchova- Noe dôveruje Bohu, Advent- Očakávanie Mesiáša, Ježiš ohlasuje Božie kráľovstvo, Kresťan- nositeľ Krista, Ja- svedok nádeje, Cirkev- prameň nádeje

Multikultúrna výchova – Zem Biblie, Pán Boh utešuje- prísľub Mesiáša, Ježiš sprítomňuje Božie kráľovstvo, Elizeus a Námán Sýrsky, Rôzne veže- rôzne vierovyznania,

Dopravná výchova – Zem Biblie, Opakovanie, Tešíme sa na prázdniny

Ochrana života a zdravia – Cesta k druhým, Obrazy Božej blízkosti, Bože, kde si? (Jób), Pôst, Sviatosť pomazania chorých

Prevenca drogových závislostí – Obrazy Božej blízkosti, Zvládnem všetko sám?, Ján Krstiteľ ohlasuje príchod Mesiáša, Opakovanie, Modlitba v Božej prítomnosti

Výchova k ľudským právam – Som jedinečný, Cesta k druhým, Biblia – kniha nádeje, Advent- Očakávanie Mesiáša, Svätý Mikuláš, Bože, kde si? (Jób), Ježiš silnejší ako smrť, Sviatosť pomazania chorých, Ja- svedok nádeje, Osobná modlitba

Regionálna výchova tradičná ľudová kultúra – Panna Mária, Pán Boh utešuje- prísľub Mesiáša, Vianoce –príchod Mesiáša, Veže v našom meste, Kresťania - nádej pre svet,

Finančná gramotnosť - Advent- Očakávanie Mesiáša, Svätý Mikuláš, Kresťan- nositeľ Krista

Tvorba projektu a prezentačné zručnosti – Panna Mária, Vianoce - Príchod Mesiáša, Najväčšie obmedzenie človeka, Rôzne veže – rôzne vierovyznania.

4. Vzdelávacia oblasť : MATEMATIKA A PRÁCA S INFORMÁCIAMI

4.1 Matematika

Názov predmetu	MATEMATIKA
Stupeň vzdelania	ISCED 1 – primárne vzdelávanie
Ročník	1. – 4. ročník
Časový rozsah výučby	18 vyučovacích hodín
Poznámka	Povinný predmet

Charakteristika vyučovacieho predmetu

Matematika je v primárnom vzdelávaní (ďalej 1. stupeň ZŠ) po materinskom jazyku najviac časovo dotovaným učebným predmetom. Matematické vzdelávanie je založené na realistickom prístupe k získavaniu nových vedomostí a na využívaní manuálnych a intelektových činností pre rozvíjanie širokej škály žiackych schopností. Na rovnakom princípe sa pristupuje k aplikácii nových matematických vedomostí v reálnych situáciách. Takýmto spôsobom nadobudnuté základné matematické vedomosti umožňujú žiakom získať matematickú gramotnosť novej kvality, ktorá by sa mala prelínať celým základným matematickým vzdelaním a vytvárať predpoklady pre ďalšie úspešné štúdium matematiky a pre celoživotné vzdelávanie.

Učebný predmet matematika na 1. stupni ZŠ zahŕňa:

- elementárne matematické poznatky, zručnosti a činnosti s matematickými objektmi rozvíjajúce kompetencie potrebné v ďalšom živote (osobnom, občianskom, pracovnom a pod.),
- vytváraním presných učebných návykov rozvoj žiackych schopností, presného myslenia a formovania argumentácie v rôznych prostrediach, rozvoj algoritmického myslenia,
- súhrn veku primeraného matematického a infromatického poznania, ktoré tvoria východisko k všeobecnému vzdelaniu kultúrneho človeka,
- informácie dokumentujúce potrebu matematiky a informatiky pre spoločnosť.

Obsah vzdelávania je v učebnom predmete matematika rozdelený na päť tematických okruhov. Toto členenie sa zachováva aj pre ostatné stupne vzdelávania, pričom na každom stupni nemusí byť explicitne zastúpený každý z týchto tematických okruhov:

Čísla, premenná a početové výkony s číslami Postupnosti, vzťahy, funkcie, tabuľky, diagramy Geometria a meranie

Kombinatorika, pravdepodobnosť, štatistika

Logika, dôvodenie, dôkazy.

Učivo v tematickom okruhu Čísla, premenná a početové výkony s číslami má na 1. stupni ZŠ významné miesto pri vytváraní pojmu prirodzeného čísla v obore

do 10 000, pri početových výkonoch s týmito číslami a pri príprave zavedenia písmena (premennej) vo význame čísla.

V tematickom okruhu Postupnosti, vzťahy, funkcie, tabuľky, diagramy majú žiaci v realite objavovať kvantitatívne a priestorové vzťahy a určité typy ich systematických zmien. Zoznamovať sa s veličinami a ich prvotnou reprezentáciou vo forme tabuliek, grafov a diagramov a v jednoduchých prípadoch tieto aj graficky znázorňovať. V tematickom okruhu Geometria a meranie budú žiaci vytvárať priestorové geometrické útvary podľa určitých pravidiel a zoznamovať sa s najznámejšími rovinnými útvarmi ako aj s ich rysovaním. Objasňovať sa im budú základné vlastnosti geometrických útvarov. Budú sa učiť porovnávať, odhadovať a merať dĺžku, zoznamovať sa jednotlivými dĺžkovými mierami a riešiť primerané metrické úlohy z bežnej reality. Tematický okruh Kombinatorika, pravdepodobnosť a štatistika sa na 1. stupni ZŠ objavuje len v podobe úloh. Žiaci takéto úlohy budú na 1. stupni ZŠ riešiť manipulatívnu činnosťou s konkrétnymi objektmi, pričom budú vytvárať rôzne skupiny predmetov podľa určitých pravidiel (usporadúvať, triediť a vytvárať súbory podľa danej vlastnosti), pozorovať frekvenciu výskytu určitých javov (udalostí) a zaznamenávať ju. Tematický okruh Logika, dôvodenie, dôkazy na 1. stupni ZŠ sa bude objavovať len v podobe úloh. Žiaci budú riešiť úlohy, v ktorých posudzujú z hľadiska pravdivosti a nepravdivosti primerané výroky z matematiky a zo životných situácií.

Ciele vyučovacieho predmetu

Cieľom učebného predmetu matematika na 1. stupni ZŠ je, aby si žiaci osvojili poznatky, ktoré v priebehu svojho ďalšieho vzdelávania a v každodennom živote budú potrebovať a rozvíjať ich schopnosti, pomocou ktorých sa pripravujú na samostatné získavanie ďalších poznatkov. Na dosiahnutie tohto cieľa majú žiaci získať také skúsenosti, ktoré u nich vyústia do poznávacích metód zodpovedajúcich ich veku. Vyučovanie matematiky má smerovať k tomu, aby sa realizovali najmä tieto cieľové zámery a všeobecné požiadavky na rozvoj žiackej osobnosti:

- presne používať materinský a odborný jazyk (vzhľadom na vek) a správne aplikovať postupne sa rozširujúcu matematickú symboliku, vhodne využívať tabuľky, grafy a diagramy
- využívať pochopené a osvojené pojmy, postupy a algoritmy ako prostriedky pri riešení úloh, v súlade s osvojením matematického obsahu a prostredníctvom numerických výpočtov spamäti, písomne, aj na kalkulačke rozvíjať numerické zručnosti žiakov
- na základe skúseností a činností rozvíjať orientáciu žiakov v rovine a v priestore
- riešením úloh a problémov postupne budovať poznatky žiakov o vzťahu medzi matematikou a realitou.

- Na základe využitia induktívnych metód viesť žiakov k získavaniu nových vedomostí, zručností a postojov.
- Rozvíjať u žiakov matematické nazeranie, logické a kritické myslenie,
- systematicky viesť žiakov k získavaniu skúseností s významom matematizácie reálnej situácie, tvorby matematických modelov, a tým aj k poznaniu, že realita je zložitejšia ako jeho matematický model. Približovať žiakom dennú prax,
- spolu s ostatnými učebnými predmetmi sa podieľať na primeranom rozvíjaní schopností žiakov používať prostriedky IKT (kalkulátory, počítače) k vyhľadávaniu, spracovaniu a uloženiu informácií,
- viesť žiakov k získaniu a rozvíjaniu zručností súvisiacich s procesom učenia sa, k aktivite na vyučovaní a k racionálnemu a samostatnému učeniu s
- podporovať a upevňovať kladné morálne a vôľové vlastnosti žiakov, napr. samostatnosť, rozhodnosť, vytrvalosť, húževnatosť, sebakritickosť, kritickosť, cieľavedomú seba výchovu a seba vzdelávanie, dôveru vo vlastné schopnosti a možnosti, systematickosť pri riešení úloh v osobnom aj verejnom kontexte,
- vytvárať a rozvíjať kladný vzťah žiakov k spoločným európskym hodnotám, k permanentnému poznávaniu kultúrnych a iných hodnôt vytvorených európskymi štátmi a Slovenskom,
- v rámci matematického vzdelávania rozvíjať u žiakov kľúčové kompetencie v sociálnej a komunikačnej oblasti, v IKT, v osobnej i v občianskej oblasti, v oblasti prírodovednej a kompetenciu učiť sa učiť sa

Kompetencie

Veku primerane presne používať materinský a odborný jazyk a správnu aplikáciu postupne sa rozširujúcej matematickej symboliky, vhodne využívať tabuľky, grafy a diagramy. Využívať pochopené a osvojené pojmy, postupy a algoritmy ako prostriedky pri riešení úloh. V súlade s osvojením matematického obsahu a prostredníctvom numerických výpočtov spamäti, rozvíjať numerické zručnosti. Na základe skúseností a činností rozvíjať orientácie v rovine a v priestore. Riešením úloh a problémov postupne budovať vzťah medzi matematikou a realitou. Na základe využitia induktívnych metód získavať nové vedomosti, zručnosti a postoje, rozvíjať matematické nazeranie, logické a kritické myslenie. Získavať a rozvíjať zručnosti súvisiace s procesom učenia sa a samostatným učením sa. Rozvíjať a upevňovať kladné morálne a vôľové vlastnosti: napr. samostatnosť, rozhodnosť, vytrvalosť, húževnatosť, kritickosť. Dbáť o ochranu a zveľad'ovanie okolitej prírody, starostlivosť o svoje zdravie, kladný vzťah ku všetkým humánnym a demokratickým hodnotám. Vytvárať a rozvíjať kladný vzťah k spoločným európskym hodnotám, permanentnému

poznávanie kultúrnych a iných hodnôt vytvorených európskymi štátmi, medzi inými aj našim Slovenskom.

- Úroveň reprodukcie – reprodukovať naučený materiál, vykonávať rutinné výpočty a procedúry a riešiť rutinné problémy
- Úroveň prepojenia – integrovať, prepojiť a nenáročne rozšíriť známy materiál, modelovať a spojiť viaceré známe metódy
- Úroveň reflexie – uvažovať, argumentovať, robiť abstrakciu, zovšeobecňovať a modelovať použité v nových kontextoch, originálny matematický prístup, spojiť viaceré zložitejšie metódy, vzhľad do problému

35.Kognitívne spôsobilosti

- riešiť problémy
- tvorivo myslieť
- použiť kritické myslenie a vedieť vyjadriť svoj názor
- spracovávať, vyhľadávať a triediť informácie a dáta z rôznych zdrojov

36.

37.Afektívne spôsobilosti

38.

- použiť informácie a pracovať s nimi
- vyjadrovať svoje názory, postoje a skúsenosti
- hodnotiť vlastné výtvory

39.Konatívne spôsobilosti

- používať správne postupy a techniky pri praktických činnostiach
- využiť zručnosť, tvorivosť v praxi

40.Komunikačné spôsobilosti

- aktívne počúvať
- vyjadrovať sa ústne a písomne
- čítať s porozumením
- pozorne počúvať
- prezentovať informácie
- vecne a správne sa vyjadrovať verbálne, písomne, graficky
- vedieť využiť informačné a komunikačné zdroje, prezentovať svoje poznatky, skúsenosti,
- vedieť spracovať jednoduchú správu z pozorovania a prezentovať jednoduchý projekt
- rozvíjanie kultúrnej a mediálnej gramotnosti

Učebné spôsobilosti

- pripraviť sa doma na vyučovanie
- návrh rôznych riešení úloh, postupov
- využívať tvorivosť a nápaditosť, samostatne tvoriť závery na základe zistení a
- skúseností

- uvažovať, hodnotiť
- vysvetľovať javy na základe vedomostí

Interpersonálne spôsobilosti

- riešiť úlohy zamerané na porozumenie a aplikácie v kolektíve
- pracovať v skupinách
- hodnotenie zdôvodniť – interpretovať

41. Postojové spôsobilosti

- vyjadrovať svoje názory, postoje a skúsenosti
- pracovať v skupinách, vzájomne si radiť a pomáhať
- hľadať odpovede na otázky
- využívať pomôcky, dodržiavať pravidlá bezpečnosti

42. Pohybové spôsobilosti

- dodržiavať pravidlá bezpečnosti a ochrany zdravia
- využívať učebné, kompenzačné a iné pomôcky

1. ročník

Časový rozsah výučby	4 hodiny týždenne, spolu 132 vyučovacích hodín

Charakteristika vyučovacieho predmetu

Učebný predmet matematika pre 1.ročník ZŠ je založený na realistickom prístupe k získavaniu nových vedomostí a na využívaní manuálnych a intelektových činností žiakov. Na rovnakom princípe sa pristupuje k aplikácií nových matematických vedomostí v reálnych situáciách. Takýmto spôsobom získané základné vedomosti umožňujú získať matematickú gramotnosť novej kvality, ktorá by sa mala prelínať celým matematickým vzdelaním. Učebný predmet matematika zahŕňa: elementárne matematické poznatky, zručnosti a činnosti s matematickými objektmi, rozvoj žiackych schopností, presného myslenia a formovania argumentácie v rôznych prostrediach, rozvoj algoritmického myslenia, súhrn veku primeraného matematického poznania, ktoré tvoria východisko k všeobecnému vzdelaniu kultúrneho človeka, informácie dokumentujúce potrebu matematiky pre spoločnosť.

Ciele vyučovacieho predmetu

Rozvíjanie pozorovacích schopností prostredníctvom manipulatívnej činnosti. Vytváranie pojmu čísla na skúsenom základe. Odhaľovanie elementárnych súvislostí medzi realitou a matematikou. Odhalenie súvislostí medzi číslami podľa názoru aj na základe textu. Formovanie zovšeobecňovacej schopnosti a schopnosti riešenia matematických problémov. Rozvíjať pamäť, húževnatosť a vytrvalosť. Práca v dvojici a v tíme. Postupné budovanie priestorovej predstavivosti a orientácie v rovine a v priestore. Spoznanie vnímateľných vlastností telies, rozlíšenie odlišných vlastností ukázaním, výberom usporiadaním, slovne. Získanie nových zručností v narábaní s rysovacími potrebami. Vzbudenie záujmu žiakov o matematické činnosti prostredníctvom matematických hier. Ukázať význam použitia tabuliek, diagramov.

Projekty :

- Domáce zvieratá
- Prezentácia samého seba

Stratégia vyučovania

Pri vyučovaní sa budú využívať nasledovné metódy a formy vyučovania :

Názov tematického celku	Stratégia vyučovania	
	Metódy	Formy
Prirodzené čísla 1 až 20	➤ Heuristická metóda ➤ Projektová metóda ➤ Problémové úlohy ➤ Výkladovo-illustratívna	➤ Didaktické hry ➤ Frontálna práca ➤ Individuálna práca ➤ Skupinová práca ➤ Didaktické hry ➤ Súťaže
Sčítanie a odčítanie	➤ Výkladovo-illustratívna ➤ Výkladovo-problémová ➤ Problémové úlohy	➤ Demonštračné - postup činnosti, ukážky riešenia úloh ➤ Didaktické hry ➤ Frontálna práca ➤ Individuálna žiakov ➤ Skupinová práca
Geometria	➤ Výskumná metóda ➤ Výkladovo-illustratívna ➤ Projektová metóda ➤ Pozorovanie	➤ Demonštračné formy ➤ Didaktické hry ➤ Individuálna práca
Riešenie aplikačných úloh a úloh rozvíjajúcich špecifické matematické myslenie	➤ Výkladovo-problémová ➤ Problémové úlohy ➤ Heuristická metóda	➤ Didaktické hry ➤ Kooperatívne učenie ➤ Individuálna práca

Učebné zdroje

Na podporu a aktiváciu vyučovania a učenia žiakov sa využijú nasledovné učebné zdroje :

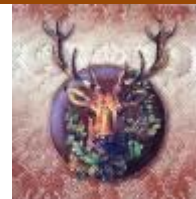
Názov tematického celku	Odborná literatúra	Didaktická technika	Ďalšie zdroje
Prirodzené čísla 1 až 20	➤ Lehoťanová, B: Matematika pre 1. ročník 1. časť-prepracované vydanie 2008, vydavateľstvo AITEC	CD prehrávač, dataprojektor	Demonštračné obrazy, edukačné CD, detské časopisy, pracovný zošit, internet
Sčítanie a odčítanie	➤ Lehoťanová, B: Matematika pre 1.	PC, CD prehrávač	Počítadlo, edukačné CD,

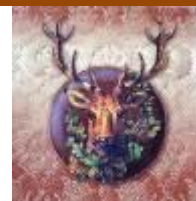
	ročník 1. časť- prepracované vydanie 2008, vydavateľstvo AITEC		pracovný zošit, detské časopisy, internet
Geometria	➤ Lehoťanová, B: Matematika pre 1. ročník 1. časť- prepracované vydanie 2008, vydavateľstvo AITEC	PC, dataprojektor, CD prehrávač	Internet, rysovacie potreby, geometrické telesá, pracovný zošit, rovinné obrazy, modely na manipuláciu, edukačné CD
Riešenie aplikačných úloh a úloh rozvíjajúcich špecifické matematické myslenie	➤ Lehoťanová, B: Matematika pre 1. ročník 1. časť- prepracované vydanie 2008, vydavateľstvo AITEC	CD prehrávač	Pracovný zošit, edukačné CD, modely na manipuláciu, detské časopisy

Obsah vzdelávania

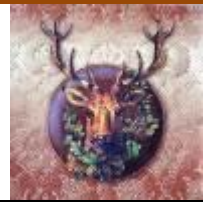
Tematický celok Prirodzené čísla 1 až 20 Obsah	Obsahový štandard	Výkonový štandard
Rozvíjanie pozorovacích schopností prostredníctvom manipulatívnej činnosti. Vytváranie pojmu číslo na skúsenostnom základe. Odhalenie elementárnych súvislostí medzi realitou a matematikou	Prirodzené čísla 0 – 5 - čísla 6,0, 7, 8, 9, 10 - prirodzené čísla do 20 - počítanie vecí po jednom, po dvoch, utváranie skupín vecí, ...o danom počte - porovnávanie čísel - čítanie a písanie čísel 0 – 20 - rozklad a skladanie čísel - vzťahy medzi číslami: veľkosť, susedia čísla	Utvoriť, vyznačiť, oddeliť skupinu predmetov 1 – 20 - reprodukovať stúpajúci aj klesajúci číselný rad - porovnávať čísla do 20 podľa veľkosti - riešiť úlohy charakterizované vzťahmi „viac“, „menej“

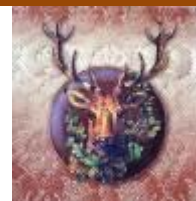
	- riešenie úloh na porovnávanie (viac, menej rovnako)	
Tematický celok Sčítanie a odčítanie Obsah	Obsahový štandard	Výkonový štandard
Odhalenie súvislostí medzi číslami podľa názoru aj na základe textu. Chápanie sčítania a odčítania predmetnou činnosťou a na základe textu. Formovanie zovšeobecňovacej schopnosti a schopnosti riešenia matematických problémov Rozvíjať pamäť, húževnatosť a vytrvalosť. Práca v dvojici a v tíme.	- sčítanie a odčítanie etapách v obore do 5, v obore do 10 a v obore do 20 bez prechodu cez základ 10 - zameniteľnosť sčítancov - rozklad sčítancov na súčet dvoch čísel - doplnenie chýbajúceho čísla do súčtu - vzťah medzi sčítaním a odčítaním - slovné úlohy na sčítanie a odčítanie podľa činnosti, na základe obrázku, textu - oživenie slovnej úlohy kresbou a modelovaním - tvorba číselnej úlohy na základe textu - výber početového výkonu na základe textu - tvorba matematického textu k numerickým úlohám - riešenie rozsiahlejších úloh v tíme, aj so zberom vhodných	zostaviť spamäti všetky spoje sčítania a odčítania bez prechodu cez základ 10 - zručnosť pri praktickom využívaní sčítania, odčítania, rozkladu a doplnenia sčítancov - objasnenie jednoduchej slovnej úlohy činnosťou, voľbou vhodného modelu. - zostaviť záznam textovej súvislosti číslami a početovými výkonmi.

	údajov z reality	
Tematický celok Geometria Obsah	Obsahový štandard	Výkonový štandard
Postupné budovanie priestorovej predstavivosti a orientácie v rovine a v priestore. Spoznanie vnímateľných vlastností telies, rozlíšenie odlišných vlastností ukázaním, výberom usporiadaním, slovne. Získanie prvých zručností v narábaní s rysovacími potrebami.	Zoznámenie sa s niektorými priestorovými a rovinnými geometrickými tvarmi a ich triedenie na základe ich vlastností - stavba telies z kociek, na základe modelu, rovinných útvarov činnosťou - pozorovanie niektorých vlastností geometrických útvarov - orientácia, určovanie polohy; smerov, zmeny smerov - kreslenie otvorených a uzavretých krivých čiar, rysovanie priamych čiar, triedenie čiar	Vybudovať z kociek teleso na základe modelu - identifikovať niektoré rovinné a priestorové útvary na základe niektorých ich pozorovaných vlastností - určiť polohu na základe preberaných výrazov (napr. nad, pod, pri, medzi, atď.)
Tematický celok Riešenie aplikačných úloh a úloh rozvíjajúcich špecifické matematické myslenie Obsah	Obsahový štandard	Výkonový štandard
Vzbudenie záujmu žiakov o matematické činnosti prostredníctvom matematických hier. Ukázať význam použitia tabuliek, diagramov.	- získavanie skúseností s pravdivosťou a nepravdivosťou obrázkových situácií a slovne vyslovenými, napr. matematickými výrokmi - dichotomické triedenie premetov, podľa jedného znaku (modré, nie sú modré) - tvorenie stúpajúcej	- rozlíšiť pravdivosť a nepravdivosť primeraných matematických výrokov

	(klesajúcej) postupnosti predmetov, čísel a zistenie pravidelnosti v týchto postupnostiach pozorovaním - zber a usporiadanie údajov z domova a z blízkeho okolia za účelom riešenia úloh	

Prierezové témy :

Dopravná výchova: Geometria, Prirodzené čísla 0-20

Environmentálna výchova: Prirodzené čísla : sčítanie, odčítanie, číselný rad

Osobnostný a sociálny rozvoj: Riešenie aplikačných úloh a úloh rozvíjajúce špecifické matematické myslenie, Prirodzené čísla 0-20

Ochrana života a zdravia: Prirodzené čísla : sčítanie, odčítanie, číselný rad, porovnávanie

2. ročník

Časový rozsah výučby	5 hodín týždenne, spolu 165 vyučovacích hodín

Charakteristika vyučovacieho predmetu

Učebný predmet matematika v 2. ročníku základnej školy je založený na realistickom prístupe k získavaniu nových vedomostí a na využívaní manuálnych a intelektových činností pre rozvíjanie širokej škály žiackych schopností. Na rovnakom princípe sa pristupuje k aplikácii nových matematických vedomostí v reálnych situáciách. Takýmto spôsobom nadobudnuté základné matematické vedomosti umožňujú žiakom získať matematickú gramotnosť novej kvality, ktorá by sa mala prelínať celým základným matematickým vzdelaním a vytvárať predpoklady pre ďalšie úspešné štúdium matematiky a pre celoživotné vzdelávanie.

Ciele vyučovacieho predmetu

Osvojiť si spoje sčítania a odčítania s prechodom cez základ 10 v obore do 20. Vyriešenie jednoduchých slovných úloh na sčítanie, odčítanie predpísaných typov. Vyriešenie zložených slovných úloh typu $a+b+c$. Riešenie nepriamo sformulovaných úloh na sčítanie, odčítanie s prechodom cez 10 v obore do 20. Riešenie slovných úloh na porovnávanie. Určovanie počtu predmetov v danej skupine v obore do 100. Priradovanie počtu k danému číslu. Usporiadanie čísel do 100. Čítanie a písanie čísel 20 – 100. Určovanie počtu, ..., po jednom, po dvoch, desiatich, utváranie skupín vecí o danom počte. Porovnávanie čísel. Riešenie úloh na porovnávanie. Oboznámenie sa s pojmami bod, priamka, polpriamka, úsečka. Rysovanie priamok a úsečiek. Vyznačovanie úsečiek na priamke, polpriamke a na danom geometrickom útvere. Meranie dĺžky úsečky. Porovnávanie úsečiek podľa ich dĺžky. Budovanie telies z kociek podľa vzoru alebo podľa obrázka. Poznávanie jednotiek dĺžky. Stavanie jednoduchých telies. Rozlišovanie pravdy a nepravdy, triedenie predmetov podľa daných znakov. Rozpoznávanie pravidiel postupností a pokračovanie v postupnosti. Nájdenie vlastného systému pri hľadaní, znázorňovanie získaných informácií.

Stratégia vyučovania

Pri vyučovaní sa budú využívať nasledovné metódy a formy vyučovania :

Názov tematického celku	Stratégia vyučovania	
	Metódy	Formy
Sčítanie a odčítanie v obore do 20 s prechodom cez 10	➤ Heuristická metóda ➤ Projektová metóda ➤ Problémové úlohy ➤ Výkladovo-ilustratívna ➤ Hry , súťaže	➤ Didaktické hry ➤ Frontálna práca ➤ Individuálna práca ➤ Skupinová práca ➤ Didaktické hry ➤ Súťaže
Vytváranie predstáv o prirodzených číslach v obore do 100	➤ Výkladovo-ilustratívna ➤ Hry , súťaže ➤ Výkladovo-problémová	➤ Demonštračné - postup činnosti, ukážky riešenia úloh ➤ Didaktické hry ➤ Frontálna práca ➤ Individuálna žiakov ➤ Skupinová práca
Geometria	➤ Výkladovo-ilustratívna ➤ Metóda problémového výkladu ➤ Dialogická metóda ➤ Pozorovanie ➤ Práca s odbornou literatúrou a informáciami z internetu	➤ Frontálna práca ➤ Skupinová práca ➤ Práca s IKT ➤ Individuálna práca
Sčítanie a odčítanie prirodzených čísel v obore do 100	➤ Heuristická metóda ➤ Projektová metóda ➤ Problémové úlohy ➤ Výkladovo-ilustratívna ➤ IKT	➤ Didaktické hry ➤ Frontálna práca ➤ Individuálna práca ➤ Skupinová práca ➤ Didaktické hry ➤ Súťaže
Riešenie aplikačných úloh a úloh rozvíjajúcich špecifické matematické myslenie	➤ Metóda problémového výkladu ➤ Hry , súťaže ➤ Výskumná metóda ➤ Riešenie problémových úloh	➤ Individuálna práca ➤ Frontálna práca ➤ Skupinová práca ➤ Práca s IKT ➤ Diskusia

Učebné zdroje

Na podporu a aktiváciu vyučovania a učenia žiakov sa využijú nasledovné učebné zdroje :

Názov tematického celku	Odborná literatúra	Didaktická technika	Ďalšie zdroje
Sčítanie a odčítanie v obore do 20 s prechodom cez 10	➤ Černek P, Bednářová S: Matematika pre 2. ročník prepracované vydanie 2010, vydavateľstvo AITEC	Počítač, dataprojektor	Edukačné CD, internet
Vytváranie predstáv o prirodzených číslach v obore do 100	➤ Černek P, Bednářová S: Matematika pre 2. ročník prepracované vydanie 2010, vydavateľstvo AITEC	Počítač, dataprojektor	Edukačné CD, internet
Geometria	➤ Černek P, Bednářová S: Matematika pre 2. ročník prepracované vydanie 2010, vydavateľstvo AITEC	Počítač, dataprojektor	Edukačné CD, internet
Sčítanie a odčítanie prirodzených čísel v obore do 100	➤ Černek P, Bednářová S: Matematika pre 2. ročník prepracované vydanie 2010, vydavateľstvo AITEC	Počítač, dataprojektor	Edukačné CD, internet
Riešenie aplikačných úloh a úloh rozvíjajúcich špecifické matematické myslenie	➤ Černek P, Bednářová S: Matematika pre 2. ročník prepracované vydanie 2010, vydavateľstvo AITEC	Počítač, dataprojektor	Edukačné CD, internet, knižnica

Obsah vzdelávania

Tematický celok Sčítanie a odčítanie v obore do 20 s prechodom cez	Obsahový štandard	Výkonový štandard

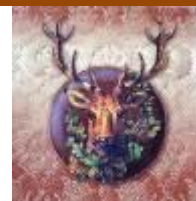
základ 10 Obsah		
Sčítanie a odčítanie v obore do 20 s prechodom cez základ 10, všetky prípady sčítania a odčítania v obore do 100 spamäti a písomne, vlastnosti sčítania.	- sčítanie a odčítanie v obore do 20, s prechodom cez základ 10 (aj pomocou znázornovania) - sčítanie dvoch alebo troch rovnakých sčítancov napr. $2+2+2$ (aj ako propedeutika k budúcemu násobeniu prirodzených čísel) - počítanie spamäti, automatizácia spojov - riešenie jednoduchých slovných úloh a na sčítanie a odčítanie s prechodom cez základ 10 v obore do 20 - jednoduché slovné úlohy na sčítanie typu: - určenie súčtu, keď sú dané sčítance, -zväčšenie daného čísla o niekoľko jednotiek - určenie jedného sčítanca, ak je daný súčet a druhý sčítanec, - zmenšenie daného čísla o niekoľko jednotiek - porovnávanie rozdielom - zloženú slovnú úlohu: (a + b + c). - riešenie nepriamo sformulovaných úloh - tvorenie textov k numerickým príkladom	- osvojiť si spoje sčítania a odčítania s prechodom cez základ 10 - zostaviť spamäti všetky spoje sčítania a odčítania s prechodom cez základ 10 v obore do 20 - vyriešiť jednoduchú slovnú úlohu na sčítanie typu: určí súčet, keď sú dané sčítance - vyriešiť jednoduchú slovnú úlohu na sčítanie typu: zväčšiť dané číslo o niekoľko jednotiek - vyriešiť jednoduchú slovnú úlohu na odčítanie typu: určiť jedného sčítanca, ak je daný súčet a druhý sčítanec -vyriešiť jednoduchú slovnú úlohu na odčítanie typu: zmenšiť dané číslo o niekoľko jednotiek - vyriešiť jednoduchú slovnú úlohu na odčítanie typu: porovnávanie rozdielom -vyriešiť zloženú slovnú úlohu, ktorá vedie k zápisu (a + b + c) - riešiť nepriamo sformulované slovné úlohy na sčítanie a odčítanie s prechodom cez základ 10 v obore do 20

		- tvoriť k primeranej situácii (podnetu) príklad (slovnú úlohu) na sčítanie a odčítanie s prechodom cez 10 v obore do 20
Tematický celok Vytváranie predstáv o prirodzených číslach v obore do 100 Obsah	Obsahový štandard	Výkonový štandard
Čísla v obore do 100. Dvoj .- a trojčiferné číslo. Číselný rad, porovnávanie čísel.	- predstavy o prirodzenom čísle do 100 - čítanie a písanie čísel 20 – 100 - dvojčiferné číslo ako súčet desiatok a jednotiek v obore od 20 do 100 - určovanie počtu, ..., po jednom, po dvoch, desiatich, utváranie skupín vecí, o danom počte - porovnávanie čísel - riešenie úloh na porovnávanie - slovné úlohy na porovnávanie	- určiť počet predmetov v danej skupine a vyjadriť tento počet v obore do 100 - priradiť príslušný počet predmetov k danému číslu v obore do 100 - usporiadať čísla od 20 do 10 - čítať a písať čísla v obore do 100 - rozložiť dvojčiferné číslo v obore do 100 (od 10 do 99) na desiatky a jednotky - zapísať dvojčiferné číslo v obore ako súčet desiatok a jednotiek a graficky to znázorniť - porovnať a zapísať čísla v obore do 100 pomocou znakov $<$, $>$, $=$ - orientovať sa v číselnom rade v obore do 100 - porovnať dvojčiferné čísla pomocou radu čísel - porovnať pomocou znázornenia a zapísať dvojice

		dvojciferných čísel v obore do 100 pomocou znakov $<$, $>$, $=$ - určiť správne poradie čísel a poznať vzťahy medzi číslami v obore do 100 (prvý, druhý, posledný, hneď pred, hneď za, atď.) - riešiť aspoň pomocou ilustračného obrázka jednoduchú slovnú úlohu (viac, menej, rovnako) a zapísať pomocou znakov
Tematický celok Geometria Obsah	Obsahový štandard	Výkonový štandard
Bod, úsečka, priamka. Jednotka dĺžky centimeter (cm), dĺžka úsečky, meter (m), dĺžka vzdialenosti.	- bod, priamka, úsečka - rysovanie priamok a úsečiek - vyznačovanie úsečiek na priamke a na danom geometrickom útvere - jednotky dĺžky – cm, dm, m - meranie dĺžky úsečky - porovnávanie úsečiek podľa ich dĺžky - budovanie telies z kociek podľa vzoru alebo podľa obrázka - stavba jednoduchých telies	- vyznačovať body na priamke (úsečke) a v rovine (na útvere) - označovať ich veľkým tlačeným písmom (písmenom A, B, C, atď.) - narysovať a označovať úsečku a priamku - narysovať úsečku danej dĺžky (v cm) a označovať ju. - odmerať dĺžku úsečky v cm s presnosťou na centimeter - porovnať úsečky podľa ich dĺžky - zostaviť jednoduché stavby (teleso) podľa vzoru alebo podľa obrázka - vytvárať a opísať jednoduché telesá z kociek

Tematický celok Sčítanie a odčítanie prirodzených čísel v obore do 100 Obsah	Obsahový štandard	Výkonový štandard
Čísla v obore do 100. Dvojciferné čísla, desiatky, jednotky, porovnávanie čísel a zápis výsledku pomocou znakov $>$, $<$, $=$, číselný rad, usporiadanie čísel. Nerovnice typu $x < a$, $x > b$ v obore do 100.	- sčítanie a odčítanie v obore do 100 - sčítanie dvojciferného a jednociferného čísla bez prechodu a s prechodom cez základ 10 v obore do 100 - odčítanie jednociferného čísla od dvojciferného bez prechodu cez základ 10 v obore do 100 - vlastnosti sčítania (komunikatívnosť, asociatívnosť) - písomné sčítanie a odčítanie dvojciferných čísel - počítanie spamäti a písomne - vzťah medzi sčítaním a odčítaním, skúška správnosti - riešenie jednoduchých zložených úloh, ktoré vedú k zápisu $a+b+c$, $a+b-c$, $a-b-c$ - riešenie nepriamo sformulovaných úloh na sčítanie a odčítanie v obore	- sčítavať spamäti dvojciferné a jednociferné čísla bez prechodu aj s prechodom cez 10 v obore do 100 - spamäti odčítať jednociferné číslo od dvojciferného bez prechodu aj s prechodom cez základ 10 v obore do 100 - riešiť všetky typy príkladov na sčítanie a odčítanie dvojciferných čísel spamäti, náročnejšie písomne. - poznať vlastnosti sčítania a vedieť ich správne používať pri riešení príkladov (komutatívnosť, asociatívnosť) - zostaviť skúšku správnosti pri riešení jednoduchých slovných úloh
Tematický celok Riešenie aplikačných úloh a úloh rozvíjajúcich špecifické matematické myslenie Obsah	Obsahový štandard	Výkonový štandard
Slovné úlohy, ktoré	- názorný úvod k učivu z	- primerane rozlíšiť istý

vedú na nerovnice, na sčítanie a odčítanie, násobenie a delenie. Zložená slovná úloha.	logiky - výroky a tvrdenia o činnostiach, obrázkoch - dichotomické triedenie - tvorba postupnosti podľa daného pravidla - objavenie a sformulovanie pravidla tvorenia postupnosti predmetov, čísel - riešenie nepriamo sformulovaných úloh - úlohy na zbieranie a zoskupovanie údajov - hľadanie všetkých možností usporiadania dvoch, troch predmetov, farieb, písmen, čísel	a nemožný jav (pravdivý, nepravdivý) - triediť predmety (veci, prvky) podľa jedného znaku (napr. podľa farby, tvaru, veľkosti a pod.) - nájsť jednoduché pravidlo postupnosti - pokračovať vo vytvorenej postupnosti - určiť všetky možnosti usporiadania dvoch, troch predmetov (vecí, prvkov) - vytvoriť systém pri hľadaní a všetky možnosti zapísať - zostaviť zo získaných a znázornených udalostí jednoduché závery.

Prierezové témy :

Tvorba projektu a prezentačné zručnosti: Riešenie aplikačných úloh a úloh rozvíjajúce špecifické matematické myslenie, Vytváranie predstáv o prirodzených číslach v obore do 100, Geometria.

Environmentálna výchova: Sčítanie a odčítanie prirodzených čísel v obore do 100, Geometria a meranie.

Dopravná výchova – výchova k bezpečnosti v cestnej premávke: Geometria, Sčítanie a odčítanie prirodzených čísel v obore do 100.

Multikultúrna výchova: Vytváranie predstáv o prirodzených číslach v obore do 100.

Mediálna výchova: Sčítanie a odčítanie v obore do 20 s prechodom cez základ.

Ochrana života a zdravia: Sčítanie a odčítanie prirodzených čísel v obore do 100, Sčítanie a odčítanie v obore do 20 s prechodom cez základ.

Osobnostný a sociálny rozvoj: Riešenie aplikačných úloh a úloh rozvíjajúce špecifické matematické myslenie, Vytváranie predstáv o prirodzených číslach v obore do 100.

3. ročník

Časový rozsah výučby	4 hodiny týždenne, spolu 132 vyučovacích hodín

Charakteristika vyučovacieho predmetu

Matematika je v 3. ročníku po materinskom jazyku najviac časovo dotovaným učebným predmetom. Matematické vzdelávanie je založené na realistickom prístupe k získavaniu nových vedomostí a na využívaní manuálnych a intelektových činností pre rozvíjanie širokej škály žiackych schopností. Na rovnakom princípe pristupujeme k aplikácii nových matematických vedomostí v reálnych situáciách. Takýmto spôsobom nadobudnuté základné matematické vedomosti umožňujú žiakom získať matematickú gramotnosť novej kvality, ktorá by sa mala prelínať celým základným matematickým vzdelaním a vytvárať predpoklady pre ďalšie úspešné štúdium matematiky a pre celoživotné vzdelávanie. Obsah vzdelávania je spracovaný na kompetenčnom základe. Vyučovanie sa prioritne zameriava na rozvoj žiackych schopností, predovšetkým väčšou aktivizáciou žiakov.

Ciele vyučovacieho predmetu

Cieľom je, aby si žiaci osvojili poznatky, ktoré v priebehu svojho ďalšieho vzdelávania a v každodennom živote budú potrebovať a rozvíjať ich schopnosti, pomocou ktorých sa pripravia na samostatné získavanie ďalších poznatkov. Na dosiahnutie tohto cieľa majú žiaci získať také skúsenosti, ktoré u nich vyústia do poznávacích metód zodpovedajúcich ich veku. Presne používať materinský a odborný jazyk (vzhľadom na vek) a správne aplikovať postupne sa rozširujúcu matematickú symboliku. Vhodne využívať tabuľky, grafy a diagramy. Využívať pochopené a osvojené pojmy, postupy a algoritmy ako prostriedky pri riešení úloh, v súlade s osvojením matematického obsahu a prostredníctvom numerických výpočtov spamäti, písomne, aj na kalkulačke rozvíjať numerické zručnosti žiakov, riešením úloh a problémov postupne budovať poznatky žiakov o vzťahu medzi matematikou a realitou. Na základe využitia induktívnych metód viesť žiakov k získavaniu nových vedomostí, zručností a postojov. Spolu s ostatnými učebnými predmetmi sa podieľať na primeranom rozvíjaní schopností žiakov používať prostriedky IKT (kalkulátory, počítače) k vyhľadávaniu, spracovaniu a uloženiu informácií, viesť žiakov k získaniu a rozvíjaniu zručností súvisiacich s procesom učenia sa, k aktivite na vyučovaní a k racionálnemu a samostatnému učeniu sa. Podporovať a upevňovať kladné morálne a vôľové vlastnosti žiakov, napr. samostatnosť, rozhodnosť, vytrvalosť, húževnatosť, sebakritickosť, kritickosť, cieľavedomú sebvýchovu a sebavzdelávanie, dôveru vo vlastné schopnosti a možnosti, systematickosť pri riešení úloh v osobnom aj verejnom kontexte.

Projekty :

- Meriame triedu / budovu školy
- Najzaujímavejší rovinný útvar

Stratégia vyučovania

Pri vyučovaní sa budú využívať nasledovné metódy a formy vyučovania :

Názov tematického celku	Stratégia vyučovania	
	Metódy	Formy
Násobenie a delenie prirodzených čísel v obore do 20	➤ Didaktická ➤ Projektová metóda ➤ Problémové úlohy ➤ Výkladovo-ilustratívna ➤ Metódy podľa funkčnosti	➤ Individuálna práca ➤ Skupinová práca ➤ Didaktické hry ➤ Súťaže ➤ Frontálna
Vytváranie prirodzených čísel v obore do 10 000	➤ Výkladovo-ilustratívna ➤ Logické metódy ➤ Výkladovo-problémová ➤ Metódy podľa zdroja poznatkov	➤ Demonštračné - postup činnosti, ukážky riešenia úloh ➤ Didaktické hry ➤ Frontálna práca ➤ Individuálna žiakov ➤ Skupinová práca
Sčítanie a odčítanie prirodzených čísel v obore do 10 000	➤ Heuristická metóda ➤ Projektová metóda ➤ Problémové úlohy ➤ Výkladovo-ilustratívna ➤ IKT ➤ Logické metódy	➤ Frontálna práca ➤ Skupinová práca ➤ Práca s IKT ➤ Individuálna práca ➤ Hry
Geometria	➤ Výkladovo-ilustratívna ➤ Metóda problémového výkladu ➤ Dialogická metóda ➤ Metódy podľa zdroja poznatkov ➤ Práca s odbornou literatúrou a informáciami z internetu	➤ Didaktické hry ➤ Frontálna práca ➤ Individuálna práca ➤ Skupinová práca ➤ Súťaže
Riešenie aplikačných úloh a úloh rozvíjajúcich špecifické matematické myslenie	➤ Metóda problémového výkladu ➤ Metóda podľa funkčnosti	➤ Individuálna práca ➤ Frontálna práca ➤ Skupinová práca ➤ Práca s IKT ➤ Diskusia

	➤ Výskumná metóda ➤ Riešenie problémových úloh ➤ Logické metódy	

Učebné zdroje

Na podporu a aktiváciu vyučovania a učenia žiakov sa využijú nasledovné učebné zdroje :

Názov tematického celku	Odborná literatúra	Didaktická technika	Ďalšie zdroje
Násobenie a delenie prirodzených čísel v obore do 20	➤ Černek, P: Matematika pre 3. ročník ZŠ, 1. vydanie 2011, vydavateľstvo AITEC	CD prehrávač, dataprojektor, audiovizuálne Video, TV, počítače	Vystrihovacie kartóny - s číslami: čísla a hry pre 3. ročník, Metodické príručky, technické materiálne prostriedky
Vytváranie prirodzených čísel v obore do 10 000	➤ Černek, P: Matematika pre 3. ročník ZŠ, 1. vydanie 2011, vydavateľstvo AITEC	PC, CD prehrávač, stovkové počítadlo, modely peňazí...	Edukačné CD, pracovný zošit, detské časopisy, demonštračné obrazy, internet
Sčítanie a odčítanie prirodzených čísel v obore do 10 000	➤ Černek, P: Matematika pre 3. ročník ZŠ, 1. vydanie 2011, vydavateľstvo AITEC	PC, dataprojektor, CD prehrávač	Internet, pracovný zošit, modely na manipuláciu, edukačné CD
Geometria	➤ Černek, P: Matematika pre 3. ročník ZŠ, 1. vydanie 2011, vydavateľstvo AITEC	CD prehrávač, modely geometrických útvarov, modely peňazí...	Demonštračné-tabuľa, krieda, model číselnej osi, rysovacie demonštračné pomôcky, trojuholníky, (linea), Modely telies

Riešenie aplikačných úloh a úloh rozvíjajúcich špecifické matematické myslenie	➤ Černek, P: Matematika pre 3. ročník ZŠ, 1. vydanie 2011, vydavateľstvo AITEC	CD prehrávač	Internet, rysovacie potreby, geometrické telesá, pracovný zošit, rovinné obraze, modely na manipuláciu, edukačné CD

Obsah vzdelávania

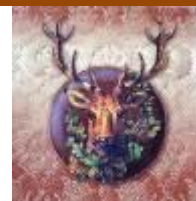
Tematický celok Násobenie a delenie prirodzených čísel v obore do 20 Obsah	Obsahový štandard	Výkonový štandard
Naučiť násobiť, deliť v obore prirodzených čísel do 20, poznať znak násobenia, delenia, vedieť čo je súčin, činiteľ, delenec, deliteľ, podiel. Riešiť slovné úlohy, zápis slovnej úlohy, správnosť riešenia, kontrola správnosti riešenia, výsledok, odpoveď.	- zavedenie násobenia - súvislosť medzi násobením a sčítaním - nácvik násobenia v obore do 20 - počítanie spamäti - automatizácia spojov - slovná úloha - riešenie slovných úloh na násobenie - tvorenie slovných úloh k danému príkladu - slovné úlohy na priamu úmernosť v obore do 20 - zavedenie delenia - propedeutika zlomkov /rozdeľovanie na polovice, tretiny/ - delenie, ako postupné odčítanie rovnakého čísla - nácvik delenia v obore do 20 - počítanie spamäti - automatizácia spojov - súvislosť medzi delením a násobením	- počítať pohotovo po 2, 3, 4, 5, ..., - - pochopiť násobenie ako sčítanie rovnakých sčítancov - násobiť spamäti v obore prirodzených čísel do 20 - zväčšiť dané číslo násobením niekoľkokrát - pochopiť princíp násobenia v závislosti od poradia činiteľov - riešiť jednoduché slovné úlohy na násobenie typu /určiť rovnakých sčítancov, zväčšovať dané čísla niekoľkokrát/ - overiť správnosť riešenia a formulovať odpoveď - odčítať od daného čísla postupne niekoľko rovnakých čísel - pochopiť súvislosť medzi odčítaním a delením

	- riešenie slovných úloh na delenie a násobenie	- ovládať spamäti delenie do 20 - deliť na rovnaké časti, vedieť deliť podľa obsahu. - riešiť jednoduché slovné úlohy v obore do 20 typu /delenie na...,delenie podľa obsahu, zmenšenie čísla niekoľkokrát/, - riešiť slovné úlohy na násobenie a delenie.
Tematický celok Vytváranie prirodzených čísel v obore do 10 000 Obsah	Obsahový štandard	Výkonový štandard
Čítať a písať viacciferné čísla v obore do 10 000 Naučiť sa pojmy zostupný číselný rad, vzostupný číselný rad, zaokrúhľovanie, nerovnica. Orientovať sa v číselnom rade 0 -10 000 Porovnávať čísla na číselnej osi a riešiť úlohy na porovnávanie v obore do 10 000. Riešiť slovné úlohy. Jednotky dĺžky mm, cm, dm, m, km, násobky 10, 100, 1000, premena jednotiek.	- prirodzené čísla do 10 000 - zobrazovanie čísel na číselnej osi - porovnávanie a zaokrúhľovanie na desiatky, stovky - číselná os - nerovnice - slovné úlohy na porovnávanie v obore do 10 000 - tvorenie slovnej úlohy k danému príkladu na porovnávanie v obore do 10 000 - zavedenie jednotiek dĺžky – mm, km - jednotky dĺžky mm, cm, dm, m, km a ich premieňanie	- čítať a písať troj- a štvorciferné čísla - počítať po tisícoch, stovkách, desiatkach, jednotkách - rozložiť čísla na tisícky, stovky, desiatky a jednotky - zobrazovať a porovnávať čísla na číselnej osi i pomocou znakov - riešiť v obore prirodzených čísel do 10 000 nerovnice - používať prvotné poznatky o zaokrúhľovaní na desiatky - riešiť slovné úlohy charakterizované vzťahmi viac, menej, rovnako - porovnávať a premieňať jednotky

		dĺžky
Tematický celok Sčítanie a odčítanie prirodzených čísel v obore do 10 000 Obsah	Obsahový štandard	Výkonový štandard
Naučiť sa správne – súčet, rozdiel, súčin, podiel, pomenovať Spamäti aj písomne spočítať aj odpočítať čísla v obore 0 – 10 000 Riešiť jednoduché slovné úlohy, zložené slovné úlohy.	Pamäťové a písomné sčítanie a odčítanie prirodzených čísel - zoznámenie sa s kalkulačkou a jej displejom - sčítanie a odčítanie s využitím kalkulačky - riešenie jednoduchých a zložených slovných úloh - tvorenie textov k numerickým príkladom - riešenie nepriamo sformulovaných slovných úloh - riešenie slovných úloh s neprázdny prienikom	Sčítať a odčítať písomne aj spamäti - ovládať praktické sčítanie a odčítanie na kalkulačke v obore do 10 000, - stanoviť kontrolu správnosti - riešiť jednoduché slovné úlohy na sčítanie typu / určenie súčtu, keď sú dva dané sčítance, dané číslo zväčšiť o niekoľko viac/ - riešiť jednoduché slovné úlohy na odčítanie - určiť jedného sčítanec ak je daný súčet a druhý sčítanec - zmenšiť číslo o niekoľko menej, porovnávanie rozdielom
Tematický celok Geometria Obsah	Obsahový štandard	Výkonový štandard
Vedieť vyznačovať body v rovine, označovať ich. Rysovať a vyznačovať priamku, úsečku, vyznačiť úsečku na priamke, porovnávať úsečky podľa ich dĺžky. Osvojiť si jednotky dĺžky – mm, cm, dm, m, meranie vzdialenosti,	Bod, priamka, úsečka - rysovanie priamok a úsečiek - vyznačovanie úsečiek na priamke - dĺžka úsečky - jednotky dĺžky cm, dm, m - porovnávanie úsečiek podľa ich dĺžky	- vytvárať rôzne skupiny predmetov manipulatívnu činnosťou i symbolmi na základe spoločnej alebo rozdielnej vlastnosti - vytvoriť systém pri vypisovaní možností - rozlišovať isté, neisté, možné, nemožné udalosti

porovnávanie. Odhad – skutočnosť. Rysovanie rovinných útvarov v štvorcovej sieti, rady, stĺpce, rovinný útvar, zväčšiť, zmenšiť	- budovanie telies z kociek	primerané veku, - riešiť nepriamo sformulované úlohy - zhromažďovať údaje a vytvoriť závery a zostaviť a prečítať tabuľku
Tematický celok Riešenie aplikačných úloh a úloh rozvíjajúcich špecifické matematické myslenie Obsah	Obsahový štandard	Výkonový štandard
		riešiť zložené slovné úlohy typu $a + b + c$ $a - b - c$ $a - (b + c)$ $(a + b) - c$ $a + (a + b)$ $a + (a - b)$ - riešiť nepriamo sformulované slovné úlohy na sčítanie, odčítanie a úlohy s neprázdny prienikom v obore do 10 000 - overiť správnosť riešenia a formulovať odpoveď - matematizovať primerané reálne situácie

Prierezové témy :

Tvorba projektu a prezentačné zručnosti: Riešenie aplikačných úloh a úloh rozvíjajúce špecifické matematické myslenie, Geometria.

Environmentálna výchova: Vytváranie prirodzených čísel v obore do 10 000, Geometria.

Dopravná výchova – výchova k bezpečnosti v cestnej premávke: Násobenie a delenie prirodzených čísel v obore do 20, Geometria.

Multikultúrna výchova: Vytváranie prirodzených čísel v obore do 10 000.

Mediálna výchova: Geometria, Sčítanie a odčítanie prirodzených čísel v obore do 10 000.

Ochrana života a zdravia: Riešenie aplikačných úloh a úloh rozvíjajúcich špecifické matematické myslenie.

Osobnostný a sociálny rozvoj: Riešenie aplikačných úloh a úloh rozvíjajúce špecifické matematické myslenie.

Regionálna výchova a tradičná ľud. kultúra: Vytváranie prirodzených čísel v obore do 10 000, Riešenie aplikačných úloh a úloh rozvíjajúcich špecifické matematické myslenie.

Finančná gramotnosť: Násobenie a delenie prirodzených čísel v obore do 20

4. ročník

Časový rozsah výučby	5 hodín týždenne, spolu 165 vyučovacích hodín

Charakteristika vyučovacieho predmetu

Hlavným a najdôležitejším činiteľom pri dosahovaní učebných cieľov vyučovania matematiky je učiteľ, ktorý aktivizuje žiakov vo všetkých fázach vyučovania. Dbá o to, aby žiaci porozumeli učivu, o čom sa presvedča častým kladením otázok, pričom žiada od žiakov aj zdôvodnenie svojich odpovedí. To je záruka, že vedomosti žiakov nebudú formálne. Vzdelávací proces má byť vedený tak, aby žiaci boli samostatní a tvoriví nielen pri získavaní nových vedomostí, ale aby získané vedomosti dokázali vhodne prezentovať, aby vedeli svoje tvrdenia z oblasti matematiky ale aj z bežného života zdôvodňovať a obhájiť. Metódy, ktoré sa blížia objaviteľskému postupu a rozvíjajú samostatnosť, aktivitu a tvorivosť žiakov, sú už od najnižších ročníkov nielen prostriedkom, ale aj obsahom vzdelávania. Vo vyučovaní sa tieto metódy najúčinnnejšie uplatňujú pri samostatnej práci žiakov s učebnicou, s pracovným zošitom a s učebnými pomôckami.

Ciele vyučovacieho predmetu

V 4. ročníku sa žiaci učia násobiť a deliť mimo oboru násobilky rozkladom, deliť so zvyškom v obore do 100, násobiť jednociferným číslom v obore do 10 000 písomne, slovné úlohy a výpočty na kalkulačke. Oboznámenie sa so zápisom čísla v desiatkovej sústave do 1 000 000, porovnávať a usporiadať čísla, nerovnice, odhady, zaokrúhľovať. Premieňať jednotky dĺžky, hmotnosti a času, učia sa sčítovať a odčítovať spamäti a písomne. Zoznamujú sa s kruhovým diagramom, párnymi a nepárnymi číslami. Pri výpočtoch využívajú aj kalkulačku. Učia sa písomne násobiť jednociferným, dvojciferným a trojciferným číslom, deliť so zvyškom a písomne deliť jednociferným číslom. Riešia slovné úlohy, oboznamujú sa s rovinnými útvarmi, kolmice a ich rysovanie, pravý uhol, súčet a rozdiel dĺžok úsečiek a násobok dĺžky úsečky, obvod trojuholníka, štvorca a obdĺžnika.

Projekty :

- Obvod budovy školy, oplotenie školy
- Trieda plná áut
- Súťaž : Meranie jazdnej dráhy pustených autíčok. Kto bude najďalej ?

Stratégia vyučovania

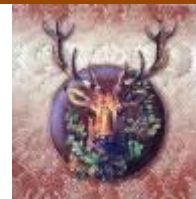

Pri vyučovaní sa budú využívať nasledovné metódy a formy vyučovania :

Názov tematického celku	Stratégia vyučovania	
	Metódy	Formy
Násobenie a delenie prirodzených čísel v obore násobilky	➤ Práca s knihou a textom ➤ Práca s doplnkovou literatúrou ➤ Fixačné metódy ➤ Didaktická ➤ Projektová metóda ➤ Problémové úlohy ➤ Výkladovo-ilustratívna	➤ Skupinové vyučovanie ➤ Práca s IKT ➤ Demonštračné ➤ Beseda ➤ Vychádzka ➤ Hra ➤ Vysvetľovanie, rozprávanie
Geometria	➤ Didaktická ➤ Projektová metóda ➤ Problémové úlohy ➤ Výkladovo-ilustratívna ➤ Fixačné metódy	➤ Demonštračné ➤ Práca s IKT ➤ Frontálna práca ➤ Skupinová práca
Sčítanie a odčítanie prirodzených čísel v obore do 10 000	➤ Práca s knihou a textom ➤ Práca s doplnkovou literatúrou ➤ Heuristická metóda ➤ Problémové úlohy ➤ Výkladovo-ilustratívna	➤ Frontálna práca ➤ Skupinová práca ➤ Práca s IKT ➤ Individuálna práca ➤ Hry
Riešenie aplikačných úloh a úloh rozvíjajúcich špecifické matematické myslenie	➤ Metóda problémového výkladu ➤ Metóda funkčnosti podľa ➤ Výskumná metóda ➤ Riešenie problémových úloh ➤ Logické metódy ➤ Výkladovo-ilustratívna	➤ Individuálna práca ➤ Frontálna práca ➤ Skupinová práca ➤ Práca s IKT ➤ Diskusia

Učebné zdroje

Na podporu a aktiváciu vyučovania a učenia žiakov sa budú využívať nasledovné učebné zdroje :

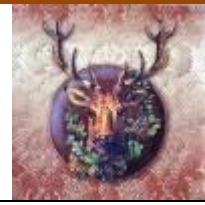

Názov tematického celku	Odborná literatúra	Didaktická technika	Ďalšie zdroje
Násobenie a delenie prirodzených čísel v obore násobilky	➤ P. Černek : Matematika pre 3. Ročník ZŠ, 1. Vydanie 2011.	PC, CD prehrávač, stovkové počítadlo	Učebnica , pracovné zošity, pracovné listy /vlastné/ , edukačné CD – DVD, Internet
Geometria	➤ P. Černek : Matematika pre 3. Ročník ZŠ, 1. Vydanie 2011.	CD prehrávač Modely geometrických útvarov Modely peňazí...	Rysovacie potreby Geometrické telesá Pracovné zošity Rovinné obraze Modely telies
Sčítanie a odčítanie prirodzených čísel v obore do 10 000	➤ P. Černek : Matematika pre 3. Ročník ZŠ, 1. Vydanie 2011.	CD prehrávač Dataprojektor Audiovizuálne Video TV Počítače	Demonštračné Tabuľa Pracovné zošity Pracovné listy Internet Edukačné CD Metodické príručky
Riešenie aplikačných úloh a úloh rozvíjajúcich špecifické matematické myslenie	➤ P. Černek : Matematika pre 3. Ročník ZŠ, 1. Vydanie 2011.	CD prehrávač	Internet Edukačné CD Učebnica Pracovné zošity Pracovné listy

Obsah vzdelávania

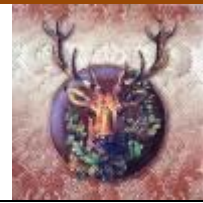
Tematický celok Násobenie a delenie prirodzených čísel v obore násobilky Obsah	Obsahový štandard	Výkonový štandard
Prirodzené čísla do a nad milión. Čítanie a písanie veľkých čísel. Porovnanie prirodzených čísel. Zaokrúhľovanie prirodzených čísel. Sčítanie a odčítanie prirodzených čísel. Násobenie a delenie prirodzených čísel. Delenie so zvyškom. Premenná, nerovnica, riešenie nerovnic. Jednoduché a zložené slovné úlohy.	- ovládajú spamäti všetky spoje násobenia a delenia v obore do 20 - počítanie spamäti - automatizácia spojov, násobenia a delenia v obore do 100 - určovanie výsledku násobenia a delenia v obore do 100 s použitím kalkulačky - objaviť správnosť svojho výpočtu urobením kontroly - použiť početovú operáciu pri úlohách s pojmami o koľko viac, menej, koľkokrát viac, menej - vyjadrovať súvislosť medzi násobením a delením ako opačnými operáciami - zostaviť správny príklad pri riešení slovných úloh na násobenie a delenie v obore násobilky - rieši jednoduché aj zložené slovné úlohy, slovné úlohy na násobenie a delenie, na priamu úmernosť a nepriamo sformulované úlohy	- ovládať spamäti všetky základné spoje násobenia a delenia v obore násobilky do 20 - osvojiť si praktické násobenie a delenie na kalkulačke - poznať všetky základné spoje násobenia a delenia v obore násobilky do 100 - urobiť kontrolu správnosti násobenia a delenia v obore násobilky - spamäti násobiť a deliť 10 a 100 - vyjadriť súvislosť medzi násobením a delením ako opačnými operáciami - riešiť slovné úlohy na násobenie a delenie na delenie v obore násobilky do 100 - rozdeliť dané číslo na daný počet rovnako veľkých častí (delenie na) - delenie podľa obsahu - zmenšiť dané číslo niekoľkokrát - riešiť zložené slovné úlohy vedúce k zápisu typu: $a+a.b$, $a+a:b$, $a.b+c$, $a.b+c.d$.

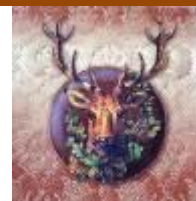
	- zostavovať zápis k slovným úlohám, vytvoriť slovnú úlohu k príkladu a urobiť kontrolu správnosti postupu a výpočtu- ovládať algoritmus násobenia jednociferným , dvojciferným , trojciferným činiteľom	- riešiť jednoduché slovné úlohy na násobenie v obore násobilky do 100 typu: - určiť súčet rovnakých sčítancov- zväčšiť dané číslo niekoľkokrát- riešiť nepriamo sformulované slovné úlohy.- riešiť jednoduchú slovnú úlohu typu: porovnanie podielom- vytvoriť slovnú úlohu k danému príkladu na násobenie a delenie v obore násobilky do 100- riešiť slovné úlohy na priamu úmernosť (propedeutika)- násobiť a deliť jednoduché príklady spamäti v obore do 10 000- zostaviť kontrolu správnosti násobenia a delenia- osvojiť si algoritmus násobenia a delenia- poznať algoritmus písomného násobenia jednociferným vedieť ho pohoťovo používať- osvojiť si algoritmus písomného násobenia trojciferným činiteľom- poznať algoritmus písomného násobenia trojciferným činiteľom- chápať kontrolu správnosti násobenia a delenia

Tematický celok Geometria Obsah	Obsahový štandard	Výkonový štandard
Rysovanie štvorca a obdĺžnika v štvorcovej sieti. Súčet a rozdiel dĺžok úsečiek. Obvod štvorca (obdĺžnika) – súčet veľkosti strán. Obvod trojuholníka – len ako súčet veľkosti strán, propedeutika). Rysovanie trojuholníka (ľubovoľného a ak sú dané dĺžky strán), pomenovanie jeho vrcholov a strán. Meranie dĺžok strán trojuholníka s presnosťou na centimetre, na milimetre. Rysovanie ľubovoľnej kružnice a kruhu s daným stredom, kružnice a kruhu s daným stredom a polomerom. Vlastnosti kruhu a kružnice. Premieňanie jednotiek dĺžky. Stavba telies z kociek podľa vzoru a podľa plánu (obrázka). Kreslenie plánov stavieb z kociek. Rysovanie kolmíc. Určenie súčtu a rozdielu dĺžok úsečiek. Násobok dĺžky úsečky. Obvod	- narysovať úsečku danej dĺžky v mm - narysovať rovinné útvary v štvorcovej sieti - zostrojiť súčet a rozdiel úsečiek, vedieť ho aj vypočítať - poznať rozdiel medzi kruhom a kružnicou - vypočítať obvod štvorca, obdĺžnika a trojuholníka ako súčtov ich strán - narysovať ľubovoľný trojuholník pomocou kružidla, aj ak má dané veľkosti strán - pomenovať a určiť strany trojuholníka a vrcholy - premieňať mm, cm, dm, m, km. - postaviť stavbu z kociek podľa plánu a dokáže nakresliť plán k svojej stavbe - narysovať kruh a kružnicu s ľubovoľným polomerom a s daným polomerom	- poznať vlastnosti štvorca, obdĺžnika a vedieť ich charakterizovať - narysovať štvorec (obdĺžnik) v štvorcovej sieti s danou dĺžkou strany (strán) - vypočítať súčet a rozdiel dĺžok úsečiek - vypočítať a vedieť zapísať obvod štvorca (obdĺžnika) ako súčet dĺžok strán - narysovať ľubovoľný trojuholník a pomenovať jeho vrcholy a strany - poznať vlastnosti trojuholníka (počet vrcholov, strán) - odmerať veľkosti (dĺžku úsečky) strán trojuholníka s presnosťou na cm (na mm) - porovnať strany trojuholníka (úsečky) podľa ich dĺžky - poznať základný rozdiel medzi kruhom a kružnicou - narysovať ľubovoľnú kružnicu (kruh) s daným stredom a polomerom - vyznačiť polomer kružnice - premieňať zmiešané

trojuholníka, obdĺžnika a štvorca.		jednotky dĺžky /napr. 4 dm 13 cm na mm/ - budovať z kociek rôzne stavby, telies podľa vzoru a podľa obrázka - vytvárať a opísať vlastné jednoduché telesá z kociek. - nakresliť plán stavby z kociek
Tematický celok Sčítanie a odčítanie prirodzených čísel v obore do 10 000 Obsah	Obsahový štandard	Výkonový štandard
Písomné sčítanie a odčítanie prirodzených čísel v obore do 10 000 spamäti. Sčítanie a odčítanie prirodzených čísel v obore do 10 000 s využitím kalkulačky. Sčítanie a odčítanie ako vzájomne opačné matematické operácie. Počítanie so zaokrúhľovanými číslami . Riešenie slovných úloh. Riešenie jednoduchých nerovnic. Riešenie všetkých typov jednoduchých a zložených slovných úloh . Riešenie slovných úloh za pomoci zaokrúhľovania čísel. Písanie a čítanie čísel v obore do 1 000 000. Porovnávanie čísel v obore do 1 000 000.	- ovládať algoritmus písomného sčítania a odčítania v obore do 10 000, vedieť urobiť kontrolu výpočtov - ovládať sčítanie a odčítanie prirodzených čísel v obore do 10 000, písomne, jednoduché príklady spamäti - počítať príklady aj pomocou kalkulačky - poznať sčítanie a odčítanie ako opačné operácie a využíva tento poznatok pri robení skúšky svojich výpočtov - chápať, počítať so zaokrúhľovanými číslami - riešiť všetky typy slovných úloh s nerovnicami - ovládať všetky typy slovných úloh, aj zložené slovné úlohy v obore do 10 000 - riešiť slovné úlohy	- poznať algoritmus písomného sčítania a odčítania a vedieť ho pohotovo využívať pri výpočtoch - písomne sčítať a odčítať prirodzené čísla v obore do 10 000 - spamäti sčítať a odčítať prirodzené čísla v obore do 10 000 v jednoduchých prípadoch - sčítať a odčítať primerané troj- a štvorciferné čísla spamäti - vykonať kontrolu správnosti sčítania a odčítania v obore do 10 000 - riešiť všetky typy jednoduchých slovných úloh na sčítanie a odčítanie v obore do 10 000 - samostatne zapísať

	pomocou zaokrúhľovania čísel - napísať, prečítať a porovnať čísla v obore do 1 000 000	postup riešenia slovnej úlohy - zostaviť zápis k slovnej úlohe - riešiť jednoduché slovné úlohy na sčítanie typu: 1. určiť súčet, keď sú dané dva sčítance, 2. dané číslo zväčšiť o... (o niekoľko viac) - riešiť jednoduché slovné úlohy na odčítanie typu: 1. určiť jedného sčítanca, ak je daný súčet a druhý sčítanec 2. dané číslo zmenšiť o... (o niekoľko menej) 3. porovnávať rozdielom - matematizovať a znázorniť primerané reálne situácie za pomoci zaokrúhľovania - zapísať, prečítať porovnávať čísla v obore do milióna
Tematický celok Riešenie aplikačných úloh a úloh rozvíjajúcich špecifické matematické myslenie Obsah	Obsahový štandard	Výkonový štandard
Výpočet aritmetického priemeru pre menší počet dát (propedeutika). Riešenie nepriamo sformulovaných úloh. Slovné úlohy s kombinatorickou	- vypočítať aritmetický priemer pre menší počet údajov - riešenie nepriamo sformulovaných úloh - riešiť slovné úlohy zamerané na	- čítať a nakresliť stĺpcový diagram zo získaných údajov - vypočítať aritmetický priemer pre menší počet primeraných dát - chápať súvislosť medzi

motiváciou. Propedeutika pravdivých a nepravdivých výrokov. Vytváranie stĺpcových diagramov z údajov získaných žiakmi.	kombinatoriku - vytvorenie stĺpcového diagramu na základe jednoduchých údajov z prostredia triedy	sčítaním a odčítaním, sčítanie a odčítanie, ako vzájomné opačné matematické operácie - primerane rozlíšiť pravdivosť a nepravdivosť výrokov

Prierezové témy :

Tvorba projektu a prezentačné zručnosti: Riešenie aplikačných úloh a úloh rozvíjajúcich špecifické matematické myslenie.

Dopravná výchova – výchova k bezpečnosti v cestnej premávke: Násobenie a delenie v obore násobilky.

Multikultúrna výchova: Riešenie aplikačných úloh a úloh rozvíjajúcich špecifické matematické myslenie.

Ochrana života a zdravia: Geometria a meranie, Násobenie a delenie v obore násobilky,

Osobnostný a sociálny rozvoj: Geometria a meranie, Násobenie a delenie v obore násobilky, Sčítanie a odčítanie v obore do 10 000, Riešenie aplikačných úloh a úloh rozvíjajúcich špecifické matematické myslenie.

Regionálna výchova a tradičná ľud. kultúra: Riešenie aplikačných úloh a úloh rozvíjajúcich špecifické matematické myslenie, Násobenie a delenie v obore násobilky.

Hodnotenie

➤ verbálna, formou testov, prezentácia projektov

Žiaci sú hodnotení klasifikáciou v zmysle metodických pokynov pre hodnotenie a klasifikáciu žiaka schválených MŠ SR č. 7/2009 – R z 28. apríla 2009.

Hodnotenie školských písomných prác: známka.

Integrovaní žiaci a žiaci so ŠVVP sú hodnotení podľa Metodických pokynov MŠ SR č. CD – 2004 – 12003/23597 – 1:095 zo dňa 2.9.2004 a podľa prílohy č.4 k metodickému pokynu č.7/2009 R: Zásady hodnotenia žiaka so zdravotnými znevýhodnením začleneného v základnej škole. Vo výchovno-vzdelávacom procese v 1. - 4. ročníku budeme využívať hodnotenie známkami. Pri hodnotení uplatňujeme – motivačné prvky, primeranú náročnosť,

pedagogický takt, účinné výchovné prostriedky, silu pozitívneho hodnotenia i pri drobných výkonoch a úsilí žiaka. Podklady na hodnotenie získavame:

- pravidelným diagnostickým pozorovaním práce žiaka, všimame si aktivitu, záujem, vzťah k práci, schopnosť spolupracovať, prípravu na vyučovanie, presnosť a trvácnosť osvojených vedomostí a zručností
- analyzujeme výsledky vo vyučovaní – schopnosť žiaka uplatniť poznatky a zručnosti pri riešení úloh, cvičení
- v rozhovore so žiakom i s rodičom poukazujeme na nedostatky a navrhujeme spôsoby na ich odstránenie

Kontrolné práce píše žiaci po ukončení tematického celku, ale aj v jeho priebehu, vo forme krátkych písomných prác, tzv. päťminútoviek.

Písomné práce a previerky:

- vstupná previerka
- polročná previerka
- výstupná (koncoročná) previerka

Prostriedky hodnotenia

- sloвне, známku

Kritériá hodnotenia vo vzťahu k výkonovým štandardom

- kontrola osvojenia poznatkov
- hodnotenie praktických zručností, správností nákresov a schém
- správnosť tvorby záverov z riešenia úloh
- preverovanie samostatnej práce a schopnosti práce s textom
- hodnotenie prezentácie projektov a posterov
- hodnotenie tvorivej činnosti
- komentovanie obsahu práce
- praktické aktivity

4.2 Informatická výchova

Názov predmetu	INFORMATICKÁ VÝCHOVA
Stupeň vzdelania	ISCED 1 – primárne vzdelávanie
Ročník	2. – 4. ročník
Časový rozsah výučby	3 vyučovacie hodiny
Poznámka	Povinný predmet

Charakteristika vyučovacieho predmetu

Informatika má dôležité postavenie vo vzdelávaní, pretože podobne ako matematika rozvíja myslenie žiakov, ich schopnosť analyzovať a syntetizovať, zovšeobecňovať, hľadať vhodné stratégie riešenia problémov a overovať ich v praxi. Vede k presnému vyjadrovaniu myšlienok a postupov a ich zaznamenaniu vo formálnych zápisoch, ktoré slúžia ako všeobecný prostriedok komunikácie. Na 1. stupni ZŠ sa budujú základy predmetu informatika a preto sa názov predmetu prispôbil na informatická výchova.

Poslaním vyučovania informatickej výchovy je viesť žiakov k pochopeniu základných pojmov, postupov a techník používaných pri práci s údajmi a toku informácií v počítačových systémoch. Buduje tak informatickú kultúru, t.j. vychováva k efektívnemu využívaniu prostriedkov informačnej civilizácie s rešpektovaním právnych a etických zásad používania informačných technológií a produktov. Toto poslanie je potrebné dosiahnuť spoločným pôsobením predmetu informatika/informatická výchova a aplikovaním informačných technológií vo vyučovaní iných predmetov, medzipredmetových projektov, celoškolských programov a pri riadení školy.

Systematické základné vzdelanie v oblasti informatiky a využitia jej nástrojov zabezpečí rovnakú príležitosť pre produktívny a plnohodnotný život obyvateľov SR v informačnej a znalostnej spoločnosti, ktorú budujeme.

Oblasť informatiky zaznamenáva mimoriadny rozvoj, preto v predmete informatika/informatická výchova je potrebné dôkladnejšie sa zamerať na štúdium základných univerzálnych pojmov, ktoré prekračujú súčasné technológie. Dostupné technológie majú poskytnúť vyučovaniu informatiky/informatickej výchovy široký priestor na motiváciu a praktické projekty.

Ciele vyučovacieho predmetu

Cieľom informatickej výchovy na 1. stupni ZŠ je zoznámenie sa s počítačom a možnosťami jeho využitia v každodennom živote.

Prostredníctvom aplikácií obsahom aj ovládaním primeraných veku žiakov získať základné zručnosti v používaní počítača. V rámci medzipredmetových vzťahov si žiaci pomocou rôznych aplikácií precvičujú základné učivo z matematiky, slovenského a cudzieho jazyka, získavajú vedomosti za podpory

edukačných programov z prírodovedy a vlastivedy a rozvíjajú svoju tvorivosť a estetické cítenia v rôznych grafických editoroch.

Dôraz klásť pri tom nie na zvládnutie ovládania aplikácie, ale na pochopenie možností, ktoré môžeme využiť pri každodenných činnostiach. Najvhodnejšie sa javí využitie programov určených špeciálne pre žiakov, prostredníctvom ktorých by sa zoznámili s najbežnejšími činnosťami vykonávanými na počítači (aplikácie určené pre dospelých nie sú vhodné kvôli ich prílišnej komplexnosti).

2. ročník

Časový rozsah výučby	1 hodina týždenne, spolu 33 vyučovacích hodín

Stratégia vyučovania

Pri vyučovaní sa budú využívať nasledovné metódy a formy vyučovania :

Názov tematického celku	Stratégia vyučovania	
	Metódy	Formy
Informácie okolo nás	➤ riadený rozhovor, ➤ výklad učiteľa, ➤ hra, ➤ priebežná demonštrácia postupov učiteľom, samostatná práca žiakov	➤ vyučovacia hodina v počítačovej učebni ➤ samostatná práca ➤ demonštračná forma ➤ frontálna i individuálna práca
Komunikácia prostredníctvom IKT	➤ kognitívna metóda, ➤ výklad učiteľa, rozhovor, ➤ priebežná demonštrácia postupov učiteľom cez dataprojektor samostatná práca žiakov, ➤ práca žiakov s internetovým prehliadačom	➤ vyučovacia hodina v PC učebni - výkladová forma ➤ frontálna práca ➤ demonštračná forma
Postupy, riešenie problémov, algoritmické myslenie	➤ riadený rozhovor, ➤ motivačná metóda, ➤ kognitívna metóda, ➤ demonštrácia, ➤ samostatná práca žiakov	➤ vyučovacia hodina v PC učebni ➤ formy stimulačné ➤ demonštračná forma ➤ samostatná práca

Princípy fungovania IKT	➤ riadený rozhovor, ➤ demonštrácia, ➤ prezentácia žiakov	➤ vyučovacia hodina v PC učebni ➤ výkladová forma ➤ demonštračná forma
Informačná spoločnosť	➤ riadený rozhovor, ➤ demonštrácia, ➤ samostatná práca žiakov	➤ vyučovacia hodina v PC učebni ➤ výkladová forma ➤ dialogické formy: rozhovor, diskusia ➤ demonštračná forma

Učebné zdroje

Na podporu a aktiváciu vyučovania a učenia žiakov sa využijú nasledovné učebné zdroje :

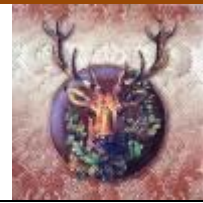
Názov tematického celku	Odborná literatúra	Didaktická technika	Ďalšie zdroje
Informácie okolo nás	➤ Učebné osnovy – Informatická výchova pre základné školy, ➤ Učebnica Informatická výchova pre 2. ročník ZŠ ➤ časopisy, učebnice z iných predmetov	PC, dataprojektor interaktívna tabuľa	Knižnica
Komunikácia prostredníctvom IKT	➤ Učebné osnovy – Informatická výchova pre základné školy, ➤ Učebnica Informatická výchova pre 2. ročník ZŠ	PC, dataprojektor interaktívna tabuľa	Internet
Postupy, riešenie problémov, algoritmické myslenie	➤ Učebné osnovy – Informatická výchova pre základné školy, ➤ Učebnica Informatická výchova pre 2. ročník ZŠ	PC, dataprojektor interaktívna tabuľa	Internet
Princípy fungovania IKT	➤ Učebné osnovy – Informatická výchova pre základné školy, ➤ Učebnica Informatická výchova pre 2. ročník ZŠ ➤ dostupná literatúra	PC, dataprojektor interaktívna tabuľa, tlačiareň	Internet
Informačná spoločnosť	➤ Učebné osnovy – Informatická výchova pre základné školy,	PC, dataprojektor interaktívna	Internet

	➤ Učebnica Informatická výchova pre 2. ročník ZŠ ➤ dostupná literatúra	tabuľa CD	

Obsah vzdelávania

Tematický celok	Obsahový štandard	Výkonový štandard
Informácie okolo nás	Žiaci sa v tomto tematickom celku oboznámia s prostredím jednoduchého grafického editora, získajú zručnosti pri kreslení v grafickom prostredí a spracovávaní grafických informácií. Učia sa pracovať s jednoduchým textovým editorom, základné postupy pri práci s textom.	- získať základy kreslenia v grafickom prostredí /farba, hrúbka čiar, jednoduché nástroje/, úprava obrázkov /kopírovanie, otáčanie/ - pracovať v textovom editore, dodržiavanie základných zásad písania textu, úprava textových dokumentov, doplniť text o obrázok
Komunikácia prostredníctvom IKT	Využívanie internetu ako zdroj zábavy, ale aj informácií v textovej i obrazovej podobe, využívanie e-mailovej pošty, bezpečné správanie na internete, základy slušného správania na internete.	- samostatne nájsť a prečítať informáciu na internete - s pomocou učiteľa si založiť vlastnú e-mailovú schránku, poslať a prijať e-maily, sms, poznať nebezpečenstvo zverejňovania vlastných údajov - rozpoznať vhodné detské webové stránky - napísať v správnom tvare internetovú adresu webovej stránky
Postupy, riešenie problémov, algoritmicke myslenie	Zoznámenie sa so špecifickými postupmi riešenia problémov prostredníctvom IKT, žiaci získajú základy algoritmickeho myslenia a schopnosť uvažovať nad riešením problémov pomocou IKT.	- ovládať priamy režim jednoduchého programovacieho jazyka - skladať podľa návodov /stavebnice, hlavolamy, origami/ - získať základy

		algoritmického myslenia
Princípy fungovania IKT	Žiaci sa oboznámia s počítačom, ovládaním myši, klávesnice, získajú základné zručnosti pri práci so súborami, práca s tlačiarňou.	- pracovať s jednoduchými hrami ovládateľnými myšou a klávesnicou - chápať rozdiel medzi ťahaním a klikaním myšou, rozdiel medzi dvojklikom a jedným kliknutím, stláčaním pravého a ľavého tlačidla - vytlačiť na tlačiarňu dokument
Informačná spoločnosť	Oboznámenie s ukázkami využitia IKT v bežnom živote, objavovanie a využívanie rôznych typov edukačných programov pre rôzne predmety, bezpečnosť počítača	- ovládať jednoduché hry, výukové programy

Prierezové témy :

Osobnostný a sociálny rozvoj: Informácie okolo nás, Komunikácia prostredníctvom IKT, Postupy, riešenie problémov, algoritmické myslenie, Princípy fungovania IKT, Informačná spoločnosť

Mediálna výchova : Informácie okolo nás, Komunikácia prostredníctvom IKT

Enviromentálna výchova : Informácie okolo nás, Postupy, riešenia problémov, algoritmické myslenie

Ochrana života a zdravia : Postupy, riešenie problémov, algoritmické myslenie, Princípy fungovania IKT

Tvorba projektu a prezentačné zručnosti :Informácie okolo nás, Postupy, riešenie problémov, algoritmické myslenie

Dopravná výchova – výchova k bezpečnosti v cestnej premávke : Informácie okolo nás

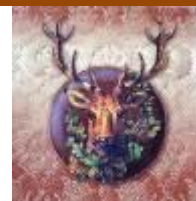
Finančná gramotnosť : Informačná spoločnosť

3. ročník

Časový rozsah výučby	1 hodina týždenne, spolu 33 vyučovacích hodín

Charakteristika vyučovacieho predmetu

Poslaním vyučovania informatiky/informatickej výchovy je viesť žiakov k pochopeniu základných pojmov, postupov a techník používaných pri práci s

údajmi a toku informácií v počítačových systémoch. Buduje tak informatickú kultúru, t.j. vychováva k efektívnemu využívaniu prostriedkov informačnej civilizácie s rešpektovaním právnych a etických zásad používania informačných technológií a produktov. Toto poslanie je potrebné dosiahnuť spoločným pôsobením predmetu informatika/informatická výchova a aplikovaním informačných technológií vo vyučovaní iných predmetov, medzipredmetových projektov, celoškolských programov a pri riadení školy. Systematické základné vzdelanie v oblasti informatiky a využitia jej nástrojov zabezpečí rovnakú príležitosť pre produktívny a plnohodnotný život obyvateľov SR v informačnej a znalostnej spoločnosti, ktorú budujeme.

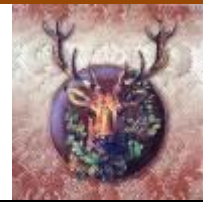
Ciele vyučovacieho predmetu

Cieľom informatickej výchovy v 3.ročníku je zoznámenie sa s počítačom a možnosťami jeho využitia v každodennom živote. Prostredníctvom aplikácií obsahom aj ovládaním primeraných veku žiakov získať základné zručnosti v používaní počítača. V rámci medzipredmetových vzťahov si žiaci pomocou rôznych aplikácií precvičujú základné učivo z matematiky, slovenského a cudzieho jazyka, získavajú vedomosti za podpory edukačných programov z prírodovedy a vlastivedy a rozvíjajú svoju tvorivosť a estetické cítenia v rôznych grafických editoroch. Dôraz klásť pri tom nie na zvládnutie ovládania aplikácie, ale na pochopenie možností, ktoré môžeme využiť pri každodenných činnostiach. Najvhodnejšie sa javí využitie programov určených špeciálne pre žiakov, prostredníctvom ktorých by sa zoznámili s najbežnejšími činnosťami vykonávanými na počítači (aplikácie určené pre dospelých nie sú vhodné kvôli ich prílišnej komplexnosti).

Stratégia vyučovania

Pri vyučovaní sa budú využívať nasledovné metódy a formy vyučovania :

Názov tematického celku	Stratégia vyučovania	
	Metódy	Formy
Informácie okolo nás	➤ priebežná demonštrácia postupov učiteľom cez dataprojektor, samostatná práca žiakov s jednoduchým grafickým a s textovým editorom	➤ samostatná práca ➤ práca s PC a internet
Komunikácia prostredníctvom IKT	➤ demonštrácia postupov cez dataprojektor, samostatná práca	➤ frontálna práca ➤ individuálna práca ➤ práca s IKT

	žiakov s internetovým prehliadačom, ➤ rozhovor, samostatná práca žiakov pri registrácii a prijímaní a posielaní správ	
Postupy, riešenie problémov, algoritmické myslenie	➤ výklad učiteľa, rozhovor, samostatná práca žiakov	➤ frontálna práca ➤ skupinová práca ➤ samostatné práca
Princípy fungovania IKT	➤ rozhovor, demonštrácia učiteľom, samostatná práca žiakov s pracovným listom, samostatná práca žiakov s počítačom, ústna žiacka prezentácia vyhl'adaných informácií spolužiakom	➤ frontálna práca ➤ skupinová práca ➤ demonštračná forma ➤ práca s IKT ➤ projektové vyučovanie
Informačná spoločnosť	➤ rozhovor, demonštrácia adekvátnosti použitia IKT	➤ frontálna práca ➤ skupinová práca ➤ demonštračná forma ➤ práca s IKT ➤ projektové vyučovanie

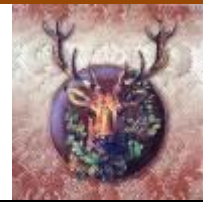
Učebné zdroje

Na podporu a aktiváciu vyučovania a učenia žiakov sa využijú nasledovné učebné zdroje :

Názov tematického celku	Odborná literatúra	Didaktická technika	Ďalšie zdroje
Informácie okolo nás		PC, dataprojektor	Internet www.infovek.sk
Komunikácia prostredníctvom IKT		PC, dataprojektor	Internet
Postupy, riešenie problémov, algoritmické myslenie	➤ CD – Šašo Tomáš	PC, dataprojektor interaktívna tabuľa	edukačné programy
Princípy fungovania IKT		PC, dataprojektor interaktívna tabuľa	internet prezentácie www.infovek.sk
Informačná spoločnosť	➤ CD – Alík, Alenka okolo nás, Detský kútik, Svet Myšiaka Bonifáca	PC, dataprojektor interaktívna tabuľa	internet prezentácie

Obsah vzdelávania

Tematický celok	Obsahový štandard	Výkonový štandard
Informácie okolo nás	Textový dokument, čísla a znaky, slová, vety, jednoduché formátovanie, textové efekty, Obrázok, nástroje pero, čiara, štetec, vyplňanie farbou, paleta, zvuk, zvukový súbor, prehrávač, nahrávanie, efekty, animácia	ukladanie rôznych informácií do súborov (text, obrázkov, zvuk), jednoduché nástroje na úpravu textových dokumentov (zmena veľkosti písma, hrúbka a kurzíva), dodržiavanie základných zásad písania textu, kombinácia textu a obrázka, základy kreslenia v

		grafickom prostredí (farby a hrúbky čiar, jednoduché nástroje), úprava obrázkov (kopírovanie, otáčanie), počítačové didaktické hry, ktoré obsahujú rôzne typy informácií (matematické hlavolamy s číslami, hádanie slov, dopĺňanie písmen, dokresľovanie do obrázkov do mapy), prezentovanie výsledkov vlastnej práce, tvorba jednoduchých animácií.
Komunikácia prostredníctvom IKT	E-mail, poštový program, e-mailová adresa, adresár, www, webový prehliadač, webová stránka, odkaz, vyhľadávanie na webe, bezpečnosť, zásady správania sa v prostredí internetu.	Správne posielanie a prijímanie jednoduchých listov (rodičom, učiteľke, spolužiakom...), bezpečné a etické správanie v e-mailovej komunikácii (ochrana osobných údajov), žiaci zistia e-mailové adresy rodičov a kamarátov (využitie adresára), detské webové stránky (rozprávky, obrázky), on-line hry, zásady správania sa na portáloch, vyhľadávanie informácií a obrázkov na internete a ich správne použitie, práca s kľúčovým slovom, výber vhodnej informácie.
Postupy, riešenia problémov, algoritmicke myslenie	Postup, návod, recept, riadenie robota, obrázková stavebnica, postupnosť krokov, detský programovací jazyk, elementárne príkazy, program,	Skladanie podľa návodov (stavebnice, hlavolamy, origami), zápis/vytvorenie postupu, receptu, návodu a práca podľa návodu, v počítačovom prostredí riešenie úloh

		pomocou robota, skladanie obrázkov z menších obrazcov, okamžité vykonávanie príkazov, vykonanie pripravenej postupnosti príkazov, riešenie jednoduchých algoritmov v detskom programovacom prostredí (kreslenie obrázkov, pohyb animovaných obrázkov).
Princípy fungovania IKT	Základné periférie na ovládanie počítača, myš, klávesnica, tlačiareň, skener, CD, USB – pamäťový kľúč, CD mechanika, ukladanie informácií, súbor, meno súboru, vytváranie priečinkov, ukladanie do priečinkov, digitálny fotoaparát, mikrofón, slúchadlá.	Funkcie vybraných klávesov, práca s tlačiarňou, skenerom, práca s rôznymi médiami – čítanie CD, čítanie a zapisovanie na USB kľúč, uloženie informácií do súboru, otvorenie, premenovanie, zrušenie, vytváranie a pomenovanie priečinkov, ukladanie do priečinkov, základy ovládania digitálneho fotoaparátu, presun fotografie z fotoaparátu do počítača.
Informačná spoločnosť	Informačné technológie v škole (edukačné programy, komunikácia), ☐ voľný čas a IKT (počítačové hry, hudba, filmy), ☐ bezpečnosť počítača, správne používanie hesiel	Objavovanie a využívanie rôznych typov edukačných programov pre rôzne predmety, využitie komunikačných možností IKT v škole aké rôzne profesie sú pri tvorbe edukačných programov a počítačových hier (výtvarník, skladateľ, animátor, scenárista, rozprávač, ...) prečo a pred kým treba chrániť počítač

Prierezové témy :

Prierezové témy vo vzdelávacej oblasti Informačnej a komunikačnej technológie sú realizované predovšetkým pri práci s internetom (vyhľadávanie

informácii, overovanie ich vierohodnosti, následné spracovanie), pri práci v textovom, grafickom editore i tabuľkovom procesore, pri prezentácii práce.

Multikultúrna výchova: Informácie okolo nás, Komunikácia prostredníctvom IKT

Mediálna výchova: Informácie okolo nás, Komunikácia prostredníctvom IKT

Osobnostný a sociálny rozvoj: Informácie okolo nás, Princípy fungovania IKT, Informačná spoločnosť

Environmentálna výchova: Informácie okolo nás, Informačná spoločnosť

Dopravná výchova – výchova k bezpečnosti v cestnej premávke: Informácie okolo nás, Postupy, riešenie problémov, algoritmické myslenie

Ochrana života a zdravia: Informácie okolo nás

Tvorba projektu a prezentačné zručnosti: Informácie okolo nás, Komunikácia prostredníctvom IKT

Finančná gramotnosť: Informácie okolo nás, Komunikácia prostredníctvom IKT

Regionálna výchova a tradičná ľudová kultúra: Komunikácia prostredníctvom IKT

Hodnotenie

Neoddeliteľnou zložkou výchovno-vzdelávacieho procesu prebiehajúceho v škole je hodnotenie žiakov. Hodnotenie žiakov je bežnou činnosťou, ktorú učitelia v škole vykonávajú priebežne po celý školský rok. Cieľom je poskytnúť žiakovi spätnú väzbu, ktorou získava dôležité informácie o tom, ako danú problematiku zvláda, čo sa naučil, v čom sa zlepšil, na čom ešte musí pracovať. V rámci hodnotenia žiak dostáva návod, ako má postupovať, aby svoje prípadné nedostatky odstránil.

Všeobecné pravidlá a kritériá pre hodnotenie žiakov

- žiaci sú priebežne hodnotení formou známok podľa metodických pokynov na hodnotenie a klasifikáciu žiakov základných škôl
- známky môžu byť podľa potreby doplnené slovným hodnotením (ústnym alebo písomným)
- hodnotenie je adekvátne veku žiaka a jeho individuálnym schopnostiam
- integrovaní žiaci sú hodnotení podľa Metodických pokynov na hodnotenie a klasifikáciu žiakov so špeciálno-pedagogickými potrebami v bežných základných školách na základe psychologického vyšetrenia
- zákonní zástupcovia žiakov sú zoznámení s hodnotením prospechu a správania žiaka prostredníctvom žiackej knižky, elektronickej žiackej knižky, na rodičovských združeníach a konzultáciách.
- v prípade výrazných zmien v správaní alebo v prospechu žiaka sú zákonní zástupcovia oboznámení ihneď

Pravidlá pre hodnotenie v predmete

- hodnotené sú zručnosti a vedomosti, ktoré boli v rámci vyučovania už prebrané a precvičené
- žiaci sú oboznámení s kritériami ich hodnotenia a majú právo sa k nim vyjadriť
- žiakom je umožnené sebahodnotenie odpovedajúce ich veku a schopnostiam, forma sebahodnotenia je ponechaná na vyučujúcom

4. ročník

Časový rozsah výučby	1 hodina týždenne, spolu 33 vyučovacích hodín

Charakteristika vyučovacieho predmetu

Vo štvrtom ročníku sa žiaci vedia orientovať v jednoduchých aplikáciách na tvorbu produktov, na internete a na multimediálnych CD. Pracujú s informáciami všetkého druhu. Informatická výchova, podobne ako matematika rozvíja myslenie žiakov, ich schopnosť analyzovať a syntetizovať, zovšeobecňovať, hľadať vhodné stratégie riešenia problémov a overovať ich v praxi. Vedie k presnému vyjadrovaniu myšlienok a postupov a ich zaznamenaniu vo formálnych zápisoch, ktoré slúžia ako všeobecný prostriedok komunikácie.

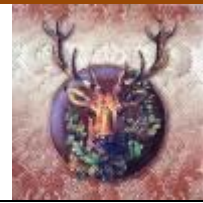
Ciele vyučovacieho predmetu

Cieľom informatickej výchovy vo 4. ročníku je rozšíriť vedomosti a zručnosti s prácou v textovom a grafickom editore, oboznámiť sa s prostredím a nástrojmi prezentačného softvéru, vyhľadávať informácie a pracovať s priečinkami. Dôraz sa kladie nie na zvládnutie ovládania aplikácie, ale na pochopenie možností, ktoré môžeme využiť pri každodenných činnostiach. Využívajú sa programy, špeciálne určené pre žiakov, prostredníctvom ktorých by sa zoznámili s najbežnejšími činnosťami vykonávanými na počítači.

Stratégia vyučovania

Pri vyučovaní sa budú využívať nasledovné metódy a formy vyučovania :

Názov tematického celku	Stratégia vyučovania	
	Metódy	Formy
Informácie okolo nás	➤ motivačné rozprávanie, ➤ motivačný rozhovor, ➤ demonštrácia, ➤ vysvetľovanie, ➤ inštruktáž, ➤ projektová metóda, ➤ demonštračná metóda, problémová metóda, zážitkové	➤ samostatná práca, praktické činnosti, práca s počítačom a rôznymi médiami – čítanie CD, čítanie a zapisovanie na USB kľúč, ➤ Práca na internete, práca v rôznych grafických editoroch,

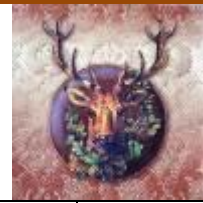

	vyučovanie	práca so zvukom
Komunikácia prostredníctvom IKT	➤ riadený rozhovor, heuristická metóda, demonštračná metóda	➤ samostatná práca, praktické činnosti, práca na internete
Postupy, riešenie problémov, algoritmické myslenie	➤ demonštračná metóda, rozhovor, riešenie problému	➤ samostatná práca, praktické činnosti
Princípy fungovania IKT	➤ prezentácia, demonštrácia, rozhovor, inštruktaž	➤ samostatná práca, praktické činnosti, práca s rôznymi médiami
Informačná spoločnosť	➤ prezentácia, demonštrácia, rozhovor, vysvetľovanie, ukážky stránok	➤ samostatná práca, praktické činnosti, práca na internete

Učebné zdroje

Na podporu a aktiváciu vyučovania a učenia žiakov sa využijú nasledovné učebné zdroje :

Názov tematického celku	Odborná literatúra	Didaktická technika	Ďalšie zdroje
Informácie okolo nás	➤ Varga, Hrušecká: Tvorivá informatika - Prvý zošit s internetom ➤ CD-2006-11016/26870-2:092 ➤ Salanci: Tvorivá informatika - Prvý zošit o obrázkoch + CD ➤ CD-2005-3046/28747-23:092 ➤ Blaho, Salanci: Tvorivá informatika - Prvý zošit o práci s textom + CD ➤ CD-2007-14051/28982-1:092 ➤ Kalaš, Winczer: Tvorivá informatika - Informatika okolo nás ➤ CD-2007-15414/32261-2:092	dataprojektor, notebook, počítače, USB kľúč	výučbové CD
Komunikácia prostredníctvom IKT	➤ A.Blaho,Ľ.Salanci,M.Chalachánová,Ľ.Gabajová: Informatická výchova pre 2. ročník ZŠ	dataprojektor, notebook, počítače, internet	učebnica zo slovenského jazyka

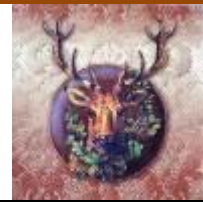
			pre 4. ročník ZŠ
Postupy, riešenie problémov, algoritmické myslenie	➤ Blaho, Kalaš: Tvorivá informatika - Prvý zošit z programovania + CD ➤ CD-2005-5665/87721:09	dataprojektor, notebook, počítače, internet	výučbové Cd
Princípy fungovania IKT	➤ Kalaš a kol.: Tvorivá informatika- Prvý zošit o práci s číslami + CD ➤ Kalaš a kol.: Tvorivá informatika-Druhý zošit s internetom	dataprojektor, notebook, počítače, CD, DVD, USB kľúč	internet
Informačná spoločnosť	➤ Varga, Hrušecká: Tvorivá informatika - Prvý zošit s internetom ➤ CD-2006-11016/26870-2:092	dataprojektor, notebook, počítače, internet	informácie o rizikách práce na internete z časopisov

Obsah vzdelávania

Tematický celok	Obsahový štandard	Výkonový štandard
Informácie okolo nás	Kreslenie v rôznych grafických programoch. Základné nástroje grafických editorov. Ilustrácia rozprávky, návrh obalu na knihu, reklama. Dotváranie fotografií. Koláž. Komiks. Príbeh. Jednoduchá animácia. Prehrávanie zvukov, zvukové efekty. Melódia, postupnosť zvukov, tóny, hudobné nástroje. Prehrávanie videa. List pre spolužiaka. Nástroje textového programu. Tvorba ozdobných nápisov. Diplomy, pozvánky, plagáty. Prepis textu a jeho formátovanie.	Získať zručnosti pri práci s grafickou aplikáciou. Používať nástroje výber, oblasť, presunutie, kopírovanie, zmena veľkosti, zrušenie oblasti. Digitalizovať grafickú informáciu, používať tlačiareň, skener. Zapnúť a vypnúť fotoaparát, ofotiť objekt. Vytvoriť koláž nástrojmi výber, kopírovanie, prilepenie. Dokresliť fotografiu v grafickom editore, doplniť text. Vytvoriť komiks.

		Používať WordArt. Vytvoriť textovú informáciu v kombinácii s obrázkami. Komponovať. Zvuk nahráť prostredníctvom mikrofónu, ktorý vie zapojiť. Využiť efekty. Prehrať zvukový záznam a uložiť ho.
Komunikácia prostredníctvom IKT	Internet a komunikácia. Písanie adresy stránok. Školská stránka, odkazy, detské stránky. Písanie, posielanie a prijímanie e-mailov. Vzdelávacie hry na internete.	Kreslenie v rôznych grafických programoch. Základné nástroje grafických editorov. Ilustrácia rozprávky, návrh obalu na knihu, reklama. Dotváranie fotografií. Koláž. Komiks. Príbeh. Jednoduchá animácia. Prehrávanie zvukov, zvukové efekty. Melódia, postupnosť zvukov, tóny, hudobné nástroje. Prehrávanie videa. List pre spolužiaka. Nástroje textového programu. Tvorba ozdobných nápisov. Diplomy, pozvánky, plagáty. Prepis textu a jeho formátovanie.
Postupy, riešenie problémov, algoritmické myslenie	Postupy riešenia. Jednoduché algoritmy v detskom programovacom prostredí. Logické hry. Nájsť a opraviť chybu v návode. Zoradiť kroky návodu v správnom poradí. Štvorcová sieť, pohyb v sieti, vyplňanie podľa kritérií. Príkaz, vykonávanie príkazov. Úlohy na príkazy.	Internet a komunikácia. Písanie adresy stránok. Školská stránka, odkazy, detské stránky. Písanie, posielanie a prijímanie e-mailov. Vzdelávacie hry na internete.
Princípy fungovania IKT	Počítač, jeho základné časti. USB. CD, DVD. Ikona, program, súbor, pomenovanie, uloženie, otvorenie súboru.	Vymenovať základné časti počítača-monitor, myš, klávesnica, prídavné zariadenia. Za pomoci

	Vytvorenie priečinku, ukladanie do priečinku.	učiteľa pracovať so skenerom a tlačiarňou. Požívať priečinky, súbory, programy.
Informačná spoločnosť	Bezpečnosť pri práci. Bezpečnostné predpisy a pravidlá pri práci v učebni. Správne sedenie pri PC. Ochrana súkromia, riziká. Stránky s témou bezpečnosti na internete-ovce.sk, ovecky. sk, zodpovedne.sk, bezpecnenainternete.sk, zachranari.sk. Autorské právo, porušovanie práva, zdroje. Počítače ako prostriedok na učenie sa , hranie sa, počítače pre umenie. Úloha počítačov v živote ľudí. Počítačové hry.	Používať zásady bezpečného správania sa na internete. Využívať počítač na prácu aj v bežnom živote. Spustiť si hru. Akceptovať pravidlá bezpečnosti na internete.

Prierezové témy :

Multikultúrna výchova : Komunikácia prostredníctvom IKT.

Mediálna výchova : Komunikácia prostredníctvom IKT.

Tvorba projektu a prezentačné zručnosti : Informácie okolo nás. Komunikácia prostredníctvom IKT.

Osobnostný a sociálny rozvoj : Informácie okolo nás.

Hodnotenie

Metódy hodnotenia

➤ ústne skúšanie, písomné skúšanie, praktické skúšanie

Prostriedky hodnotenia

➤ hodnotenie známkou

➤ hodnotenie slovom

➤ sebahodnotenie

➤ hodnotenie kolektívu

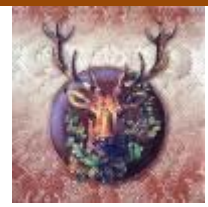
Kritéria hodnotenia

➤ kvalita myslenia žiaka

➤ kvalita a rozsah získaných schopností a zručností

➤ schopnosť uplatňovať osvojené poznatky a zručnosti pri riešení teoretických a praktických úloh

➤ aktivita v prístupe k činnostiam, záujem o ne a vzťah k nim,

- presnosť, výstižnosť, odborná a jazyková správnosť ústneho a písomného prejavu,
- kvalita výsledkov činnosti
- úroveň prezentácie svojej práce

5. Vzdelávacia oblasť : ČLOVEK A SVET PRÁCE

5.1 Pracovné vyučovanie

Názov predmetu	PRACOVNÉ VYUČOVANIE
Stupeň štúdia	ISCED 1 – primárne vzdelávanie
Ročník	1. – 4. ročník
Časový rozsah výučby	1 vyučovacia hodina
Poznámka	Povinný predmet

Charakteristika vyučovacieho predmetu

Oblasť Človek a svet práce zahŕňa široké spektrum pracovných činností a technológií, vedie žiakov k získaniu základných užívateľských zručností v rôznych oblastiach ľudskej činnosti a prispieva k vytváraniu životnej a profesijnej orientácie žiakov. Koncepcia vzdelávacej oblasti Človek a svet práce vychádza z konkrétnych životných situácií, v ktorých žiaci prichádzajú do priameho kontaktu s ľudskou činnosťou a technikou v jej rozmanitých podobách a širších súvislostiach. Vzdelávacia oblasť Človek a svet práce sa zameriava na praktické pracovné návyky a dopĺňa celé základné vzdelávanie o dôležitou zložku nevyhnutnú pre uplatnenie človeka v ďalšom živote a v spoločnosti. Tým sa odlišuje od ostatných vzdelávacích oblastí a je ich určitou protiváhou. Je založená na tvorivej spolupráci žiakov.

Ciele vyučovacieho predmetu

Pri vymedzení cieľov primárneho vzdelávania pre oblasť Človek a technika vychádzame zo všeobecných požiadaviek vedecko-technickej gramotnosti i zo všeobecných cieľov primárneho vzdelávania. V tejto vzdelávacej oblasti môžeme uvažovať z hľadiska troch navzájom prepojených komponentov:

- výchova vzťahu k technike (hodnoty, postoje),
- výchova o technike (vedomosti),
- výchova prostredníctvom techniky (skúsenosti, pracovné činnosti, zručnosti).

Základný vzťahový rámec pre určenie cieľov elementárneho vzdelávania oblasti Človek a svet práce vychádza z uvedených komponentov:

V rovine hodnôt a postojov smeruje k:

- poňatiu úlohy techniky v spoločnosti,
- uvedomenia si toho, ako technika ovplyvňuje náš život v rôznych životných situáciách

(doma, v škole, pri cestovaní, pri hre, športe atd.),

- bipolárnemu vnímaniu techniky (technika môže pomáhať, ale aj ohrozovať zdravie život),
- rozvíjaniu mravného vedomia a konania v súvislosti s využitím techniky,
- rozvíjaniu osobnostných vlastností,
- uplatňovaniu tvorivosti a vlastných nápadov,

- vytváraníu postojov k hodnotám vo vzťahu k práci Človeka,
- zodpovednosť za kvalitu svojich i spoločných výsledkov práce,
- rozvoju morálnych a vôľových vlastností (vytrvalosť a sústavnosť pri plnení zadaných úloh, vynakladanie úsilia na dosiahnutie kvalitného výsledku),
- rozvoju asertivity pri presadzovaní vlastných názorov, postojov a citov,
- rozvoju autonómnej pozície človeka (sebarealizácie, sebadôvery, seba vzdelávania atd.).

V rovine vedomostí smeruje k:

- porozumeniu základným technickým problémom v kľúčových oblastiach techniky (materiály a technológie, komunikačné systémy, doprava a konštruovanie) na veku primeranej úrovni,
- poznaniu základných životných potrieb rastlín v rámci pestovateľských prác,
- poznaniu základnej techniky v domácnosti a bezpečnej manipulácii s ňou,

V rovine pracovných činností a zručností smeruje k:

- získavaniu pracovných skúseností a zručností v kľúčových oblastiach techniky
- spôsobilosti kriticky používať informačné a komunikačné technické prostriedky
- získaniu pracovných zručností pri opracovaní technických materiálov
- spôsobilosti v oblasti konštruovania počnúc plánovaním až po prezentáciu produktu
- osvojenia si bezpečného využívania techniky v domácnosti
- pestovaniu a ošetrovaníu základných druhov rastlín
- získavaniu všeobecne využiteľných pracovných skúseností
- využívaniu vhodných pracovných prostriedkov v bežnom živote
- naučeniu sa pracovať v tíme
- poznaniu pravidiel bezpečnosti práce a k schopnosti poskytnúť pomoc pri úraze

Stratégia vyučovania

Pri vyučovaní sa budú využívať nasledovné metódy a formy vyučovania :

Názov tematického celku	Stratégia vyučovania	
	Metódy	Formy
Tvorivé využitie technických materiálov	➤ motivačné rozprávanie ➤ motivačný rozhovor ➤ metóda praktických cvičení ➤ diskusia ➤ samostatná práca a práca v skupinách ➤ metódy opakovania, upevňovania a	➤ zážitkové učenie ➤ riešenie problémov

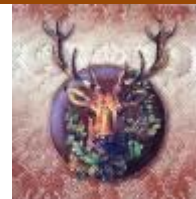

	precvičenia učiva	
Pestujeme rastliny	➤ motivačné rozprávanie ➤ motivačný rozhovor ➤ metóda praktických cvičení ➤ diskusia ➤ samostatná práca a práca v skupinách ➤ metódy opakovania, upevňovania a precvičenia učiva	➤ zážitkové učenie ➤ riešenie problémov
Základy konštrukcie	➤ motivačné rozprávanie ➤ motivačný rozhovor ➤ metóda praktických cvičení ➤ diskusia ➤ samostatná práca a práca v skupinách ➤ metódy opakovania, upevňovania a precvičenia učiva	➤ zážitkové učenie ➤ riešenie problémov
Ľudové tradície a remeslá	➤ motivačné rozprávanie ➤ motivačný rozhovor ➤ metóda praktických cvičení ➤ diskusia ➤ samostatná práca a práca v skupinách ➤ metódy opakovania, upevňovania a precvičenia učiva	➤ zážitkové učenie ➤ riešenie problémov

Učebné zdroje

Na podporu a aktiváciu vyučovania a učenia žiakov sa využijú nasledovné učebné zdroje :

Názov tematického celku	Odborná literatúra	Didaktická technika	Ďalšie zdroje
Tvorivé využitie technického	➤ Technický materiál	PC, DVD	Internet, knižnica

materiálu			
Pestujeme rastliny	➤ Nový záhradkár ➤ Všetko o záhrade	PC, DVD	Internet ,knížnica
Základy konštrukcie	➤ Veľká kniha o bicykloch	PC, DVD	Internet ,knížnica
Ľudové tradície a remeslá	➤ Umelecké remeslá	PC, DVD	Internet ,knížnica

Obsah vzdelávania

Tematický celok	Obsahový štandard	Výkonový štandard
Tvorivé využitie technického materiálu	Tvorivé využitie technického materiálu	Získať pracovné zručnosti
Pestujeme rastliny	Pestujeme rastliny	Vážiť si hodnoty vytvorené človekom a prírodou.
Základy konštrukcie	Základy konštrukcie	Vedieť porovnávať pracovné materiály.
Ľudové tradície a remeslá	Ľudové tradície a remeslá	Vedieť vytvoriť jednoduchý predmet riešením problémovej úlohy s využitím vlastnej fantázie.

Prierezové témy :

Osobnostný a sociálny rozvoj : naučiť sa vnímať vzťahy medzi človekom a jeho životným prostredím vo svojom okolí.

Environmentálna výchova : naučiť sa vnímať vzťahy medzi človekom a jeho životným prostredím vo svojom okolí.

Mediálna výchova : osvojovanie mediálnych kompetencií .

Multikultúrna výchova : chápanie iných kultúr, rozvoj medziľudskej tolerancie.

Hodnotenie

Metódy hodnotenia: Slovné hodnotenie , hodnotenie známku -praktické zručnosti.

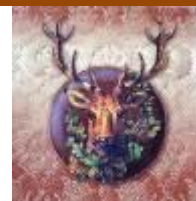
Prostriedky hodnotenia: Ústne odpovede aj písomné opakovanie sú hodnotené známku.

Prostriedkom sú známka, pochvala, povzbudenie.

6. Vzdelávacia oblasť : UMENIE A KULTÚRA

6.1 Výtvarná výchova

Názov predmetu	VÝTVARNÁ VÝCHOVA
Stupeň vzdelania	ISCED 1 – primárne vzdelávania
Ročník	1. – 4. ročník
Časový rozsah výučby	6 hodín

Poznámka	Povinný predmet

Charakteristika vyučovacieho predmetu

Výtvarná výchova (ďalej VV) v primárnom vzdelávaní, je predmet, ktorý prostredníctvom autentických skúseností získaných výtvarnou činnosťou – intenzívnych zážitkov dobrodružstva tvorby a sebavyjadrovania – rozvíja osobnosť žiaka v úplnosti jej cítenia, vnímania, intuície, fantázie i analytického myslenia – vedomých i nevedomých duševných aktivít. Týmto napĺňa VV svoje jedinečné poslanie v celom edukačnom procese. Výtvarné aktivity predstavujú širokú škálu činností, ktorú na jednej strane vymedzuje prirodzený detský záujem, duševný, citový rozvoj a rozvoj schopnosti vyjadrovať svoje predstavy – a na druhej strane bohatosť vyjadrovacích foriem (jazyka), ktorú ponúkajú rôzne druhy vizuálnych umení súčasnosti (zahŕňajúc intermediálnosť aj interdisciplinárnosť). Predmet výtvarná výchova v sebe zahŕňa okrem tradičných a nových výtvarných disciplín aj ďalšie druhy vizuálnych umení ako: dizajn v jeho rôznych polohách (výrobný, komunikačný, odevný, textilný, telový, vizuálnu reklamu), fotografiu, architektúru, elektronické médiá a multimédiá (video a film).

Na primárnom stupni výtvarná výchova plynulo nadväzuje na prirodzený záujem dieťaťa o výtvarné vyjadrovanie svojich predstáv, na bohatosť detskej fantázie a obrazotvornosti, zvedavosť a príťažlivosť objavovania nových možností, pretože výtvarné činnosti predstavujú pre väčšinu detí hravú činnosť a priamy prostriedok materializácie vlastných predstáv. Edukačný proces VV, ako proces tvorivý, zvyšuje nárok na vedomú operatívnu s vyjadrovacími prostriedkami (používanie jazyka) v priebehu postupného dospievania žiaka: vedie žiaka od detskej spontánnosti k svojbytnému vyjadrovaniu – formuje vlastné spôsoby sebavyjadrovania (štýl) a vlastné postoje a hodnotiace názory.

Edukačný proces pozostáva zo zložiek: vyjadrovacej a interpretačnej, výchovnej a vzdelávacej. Tieto zložky sa vo VV prelínajú, nemožno ich chápať izolovane. Uplatňujú sa tak, že jedna vyplýva z druhej. Výtvarné činnosti predstavujú zároveň poznávanie umenia a chápanie jeho zmyslu. Otvárajú tak žiakovi možnosti zaradiť sa do kultúrnej tradície na úrovni súčasného myslenia, možnosti jeho aktívneho začleňovania sa do kultúry.

Ciele vyučovacieho predmetu

Kognitívne ciele

- Poznávať jazyk vizuálnych médií.
- Učiť ho poznať a používať jazykové prostriedky, základné kompozičné princípy, vybrané techniky a procesy vizuálnych médií.
- Rozumieť im a tak zvyšovať uvedomelosť reflexie vizuálnej kultúry.
- Poznávať a vedieť pomenovať pôsobenie (výraz) umeleckých diel, svoj zážitok z nich.

- Poznať vybrané typické diela vizuálnej kultúry, reprezentujúce žánre a niektoré štýlové obdobia.

Senzomotorické ciele

- Rozvíjať tvorivosť.
- Umožniť žiakovi rozvíjať a kultivovať vnímanie, predstavivosť a fantáziu, podporovať a podnecovať jeho nápaditosť a tvorivú sebarealizáciu, prekonávanie konvenčných schém a inovovanie naučených myšlienkových a zobrazovacích vzorcov.
- Prostredníctvom výtvarnej výchovy rozvíjať tvorivosť v jej základných, všeobecne uplatniteľných princípoch.
- Formovať a rozvíjať gramotnosť (zručnosti) žiaka v oblasti vyjadrovania sa výtvarnými prostriedkami prostredníctvom vybraných médií, nástrojov a techník.

Socioafektívne ciele

- Formovať kultúrne a postoje.
- Vychovávať žiaka smerom k vytváraniu si primeraných kultúrnych postojov, názorov a hodnotových kritérií; cez zážitok aktívneho vyjadrovania a vnímania umeleckých diel uvádzať ho do poznávania hodnôt umenia a kultúry – vo vzťahu k tradíciám, ale na úrovni aktuálneho vnímania problematiky vyjadrovania sveta umením.
- Formovať celistvú osobnosť.
- Prístupovať k osobnosti žiaka v jej úplnosti – rozvíjať cítenie, vnímanie, intuíciu, fantáziu, analytické myslenie a poznávanie, a taktiež formovanie a aktívne používanie zručností – to všetko prostredníctvom činnostného a zážitkového vyučovania.
- Osnovy VV okrem toho podporujú medzipredmetové väzby, interdisciplinárnosť vyučovania, pri zachovaní špecifik spôsobu poznávania sveta prostredníctvom výtvarnej výchovy.
- Zapájajú citovosť, afektivitu, expresivitu a obrazovú konceptualizáciu, ktoré sú vlastné výtvarnému vyjadrovaniu, do vzťahu aj s inými, prevažne kognitívnymi predmetmi.

Kompetencie

43.Kognitívne spôsobilosti

- má osvojené základy schopnosti sebareflexie pri poznávaní svojich myšlienkových postupov, uplatňuje základy rôznych techník učenia sa a osvojovania si poznatkov,
- vyberá a hodnotí získané informácie, spracováva ich a využíva vo svojom učení a v iných činnostiach,
- uvedomuje si význam vytrvalosti a iniciatívy pre svoj pokrok,

44.Afektívne spôsobilosti

- dokáže sa vyjadrovať na úrovni základnej kultúrnej gramotnosti prostredníctvom umeleckých a iných vyjadrovacích prostriedkov,
- dokáže pomenovať druhy umenia a ich hlavné nástroje a vyjadrovacie prostriedky (na úrovni primárneho vzdelávania),
- uvedomuje si význam umenia a kultúrnej komunikácie vo svojom živote,
- cení si a rešpektuje kultúrno-historické dedičstvo a ľudové tradície,
- rešpektuje vkus iných ľudí a primerane veku dokáže vyjadriť svoj názor a vkusový postoj,
- ovláda základné pravidlá, normy a zvyky súvisiace s úpravou zovňajšku človeka
- pozná bežné pravidlá spoločenského kontaktu (etiketu),
- správa sa kultúrne, primerane okolnostiam a situáciám

Konatívne spôsobilosti

- vníma a sleduje problémové situácie v škole a vo svojom najbližšom okolí, adekvátne svojej úrovni navrhuje riešenia podľa svojich vedomostí a skúseností z danej oblasti,
- pri riešení problémov hľadá a využíva rôzne informácie, skúša viaceré možnosti riešenia problému, overuje správnosť riešenia a osvedčené postupy aplikuje pri podobných alebo nových problémoch,
- pokúša sa problémy a konflikty vo vzťahoch riešiť primeraným (chápavým a spolupracujúcim) spôsobom,

Komunikačné spôsobilosti

- používa základné matematické myslenie na riešenie rôznych praktických problémov v každodenných situáciách a je schopný (na rôznych úrovniach) používať matematické modely logického a priestorového myslenia a prezentácie (vzorce, modely),
- je pripravený ďalej si rozvíjať schopnosť objavovať, pýtať sa a hľadať odpovede, ktoré smerujú k systematizácii poznatkov,

45. Učebné spôsobilosti

- vyjadruje sa súvisle a výstižne písomnou aj ústnou formou adekvátnou primárnemu stupňu vzdelávania,
- dokáže určitý čas sústredene načúvať, náležite reagovať, používať vhodné argumenty a vyjadriť svoj názor,
- uplatňuje ústretovú komunikáciu na vytváranie dobrých vzťahov so spolužiakmi, učiteľmi, rodičmi a s ďalšími ľuďmi, s ktorými prichádza do kontaktu,
- rozumie rôznym typom doteraz používaných textov a bežne používaným prejavom neverbálnej komunikácie a dokáže na ne adekvátne reagovať,
- na základnej úrovni využíva technické prostriedky komunikácie,
- chápe význam rešpektovania kultúrnej rozmanitosti,

- v cudzích jazykoch je schopný na primeranej úrovni porozumieť hovorenému textu, uplatniť sa v osobnej konverzácii, ako aj tvoriť texty, týkajúce sa bežných životných situácií,
46. Interpersonálne spôsobilosti
- pokúša sa problémy a konflikty vo vzťahoch riešiť primeraným (chápavým a spolupracujúcim) spôsobom,
47. Postojové spôsobilosti
- dokáže sa vyjadrovať na úrovni základnej kultúrnej gramotnosti prostredníctvom umeleckých a iných vyjadrovacích prostriedkov,
 - dokáže pomenovať druhy umenia a ich hlavné nástroje a vyjadrovacie prostriedky (na úrovni primárneho vzdelávania),
 - uvedomuje si význam umenia a kultúrnej komunikácie vo svojom živote,
 - cení si a rešpektuje kultúrno-historické dedičstvo a ľudové tradície,
 - rešpektuje vkus iných ľudí a primerane veku dokáže vyjadriť svoj názor a vkusový postoj,
 - ovláda základné pravidlá, normy a zvyky súvisiace s úpravou zovňajšku človeka,
 - pozná bežné pravidlá spoločenského kontaktu (etiketu),
 - správa sa kultúrne, primerane okolnostiam a situáciám,

1. ročník

Časový rozsah výučby	2 hodiny týždenne, spolu 66 vyučovacích hodín

Charakteristika vyučovacieho predmetu

Výtvarná výchova (ďalej VV) v primárnom vzdelávaní, je predmet, ktorý prostredníctvom autentických skúseností získaných výtvarnou činnosťou – intenzívnych zážitkov dobrodružstva tvorby a sebavyjadrovania – rozvíja osobnosť žiaka v úplnosti jej cítenia, vnímania, intuície, fantázie i analytického myslenia – vedomých i nevedomých duševných aktivít. Týmto napĺňa VV svoje jedinečné poslanie v celom edukačnom procese. Výtvarné aktivity predstavujú širokú škálu činností, ktorú na jednej strane vymedzuje prirodzený detský záujem, duševný, citový rozvoj a rozvoj schopnosti vyjadrovať svoje predstavy – a na druhej strane bohatosť vyjadrovacích foriem (jazyka), ktorú ponúkajú rôzne druhy vizuálnych umení súčasnosti (zahŕňajúc intermediálnosť aj interdisciplinárnosť). Predmet výtvarná výchova v sebe zahŕňa okrem tradičných a nových výtvarných disciplín aj ďalšie druhy vizuálnych umení ako: dizajn v jeho rôznych polohách (výrobný, komunikačný, odevný, textilný, telový, vizuálnu reklamu), fotografiu, architektúru, elektronické médiá a multimédiá (video a film).

Na primárnom stupni výtvarná výchova plynulo nadväzuje na prirodzený záujem dieťaťa o výtvarné vyjadrovanie svojich predstáv, na bohatosť detskej fantázie a obrazotvornosti, zvedavosť a prítlačivosť objavovania nových možností, pretože výtvarné činnosti predstavujú pre väčšinu detí hravú činnosť a priamy prostriedok materializácie vlastných predstáv. Edukačný proces VV, ako proces tvorivý, zvyšuje nárok na vedomú operatívnosť s vyjadrovacími prostriedkami (používanie jazyka) v priebehu postupného dospievania žiaka: vedie žiaka od detskej spontánnosti k svojbytnému vyjadrovaniu – formuje vlastné spôsoby sebavyjadrovania (štýl) a vlastné postoje a hodnotiace názory.

Edukačný proces pozostáva zo zložiek: vyjadrovacej a interpretačnej, výchovnej a vzdelávacej. Tieto zložky sa vo VV prelínajú, nemožno ich chápať izolovane. Uplatňujú sa tak, že jedna vyplýva z druhej. Výtvarné činnosti predstavujú zároveň poznávanie umenia a chápanie jeho zmyslu. Otvárajú tak žiakovi možnosti zaradiť sa do kultúrnej tradície na úrovni súčasného myslenia, možnosti jeho aktívneho začleňovania sa do kultúry.

Ciele vyučovacieho predmetu

Kognitívne ciele

- Poznávať jazyk vizuálnych médií.
- Učiť ho poznať a používať jazykové prostriedky, základné kompozičné princípy, vybrané techniky a procesy vizuálnych médií.
- Rozumieť im a tak zvyšovať uvedomenosť reflexie vizuálnej kultúry.

- Poznávať a vedieť pomenovať pôsobenie (výraz) umeleckých diel, svoj zážitok z nich.
- Poznať vybrané typické diela vizuálnej kultúry, reprezentujúce žánre a niektoré štýlové obdobia.

Senzomotorické ciele

- Rozvíjať tvorivosť.
- Umožniť žiakovi rozvíjať a kultivovať vnímanie, predstavivosť a fantáziu, podporovať a podnecovať jeho nápaditosť a tvorivú sebarealizáciu, prekonávanie konvenčných schém a inovovanie naučených myšlienkových a zobrazovacích vzorcov.
- Prostredníctvom výtvarnej výchovy rozvíjať tvorivosť v jej základných, všeobecne uplatniteľných princípoch.
- Formovať a rozvíjať gramotnosť (zručnosti) žiaka v oblasti vyjadrovania sa výtvarnými prostriedkami prostredníctvom vybraných médií, nástrojov a techník.

Socioafektívne ciele

- Formovať kultúrne a postoje.
- Vychovávať žiaka smerom k vytváraniu si primeraných kultúrnych postojov, názorov a hodnotových kritérií; cez zážitok aktívneho vyjadrovania a vnímania umeleckých diel uvádzať ho do poznávania hodnôt umenia a kultúry – vo vzťahu k tradícií, ale na úrovni aktuálneho vnímania problematiky vyjadrovania sveta umením. Formovať celistvú osobnosť.
- Prístupovať k osobnosti žiaka v jej úplnosti – rozvíjať cítenie, vnímanie, intuíciu, fantáziu, analytické myslenie a poznávanie, a taktiež formovanie a aktívne používanie zručností – to všetko prostredníctvom činnostného a zážitkového vyučovania.
- Osnovy VV okrem toho podporujú medzipredmetové väzby, interdisciplinárnosť vyučovania, pri zachovaní špecifik spôsobu poznávania sveta prostredníctvom výtvarnej výchovy.
- Zapájajú citovosť, afektivitu, expresivitu a obrazovú konceptualizáciu, ktoré sú vlastné výtvarnému vyjadrovaniu, do vzťahu aj s inými, prevažne kognitívnymi predmetmi.

Stratégia vyučovania

Pri vyučovaní sa budú využívať nasledovné metódy a formy vyučovania :

Názov tematického celku	Stratégia vyučovania	
	Metódy	Formy
Výtvarný jazyk /základné Prvky výtvarného vyjadrovania	➤ frontálne vyučovania, predvádzanie, demonštrovanie	➤ pozorovanie, beseda, demonštrácia
Výtvarný jazyk/ kompozičné princípy a	➤ pozorovanie, výklad	➤ štádia, pozorovanie

možnosti kompozície		
Podnety výtvarného umenia /výtvarné činnosti inšpirované dejinami umenia	➤ demonštračné pozorovanie, predvádzanie	➤ pozorovanie, kvíz, individuálna práca
Podnety filmu a videa	➤ samostatná práca, situačná metóda	➤ pozorovanie
Podnety dizajnu	➤ frontálne vyučovanie, výklad, predvádzanie, demonštrovanie	➤ demonštrácia, práca s obrazom, reprodukciami
Porovnávacie, kombinačné a súhrnné cvičenia	➤ monologické metódy, dramatizácia	➤ hra, experimentovanie
Podnety hudby	➤ demonštrácia, pozorovanie	➤ štúdia, demonštrácia
Podnety synestetické	➤ projektové vyučovanie	➤ beseda, kvíz
Tradícia a identita /kultúrna krajina	➤ názorné, demonštračné	➤ beseda, kvíz, individuálna práca
Škola v galérii /galéria v škole	➤ výklad	➤ výstava

Učebné zdroje

Na podporu a aktiváciu vyučovania a učenia žiakov sa využijú nasledovné učebné zdroje :

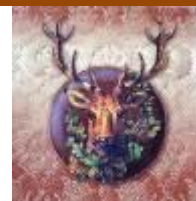
Názov tematického celku	Odborná literatúra	Didaktická technika	Ďalšie zdroje
Výtvarný jazyk /základné Prvky výtvarného vyjadrovania	➤ odborné časopisy a knihy ➤ Výtvarná výchova 1.ročník ZŠ – Ladislav Čarný		Prezentácie
Výtvarný jazyk/ kompozičné princípy a možnosti kompozície	➤ odborné časopisy a knihy ➤ Výtvarná výchova 1.ročník ZŠ – Ladislav Čarný		
Podnety výtvarného Umenia /výtvarné Činnosti	➤ odborné časopisy a knihy ➤ Výtvarná výchova 1.ročník ZŠ – Ladislav	PC	Internet

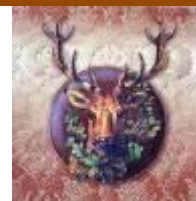
inšpirované Dejinami umenia	Čarný		
Podnety filmu a videa	➤ odborné časopisy a knihy ➤ Výtvarná výchova 1.ročník ZŠ – Ladislav Čarný	PC, dataprojektor interaktívna tabuľa	Internet, prezentácie, webová stránka
Podnety dizajnu	➤ odborné časopisy a knihy ➤ Výtvarná výchova 1.ročník ZŠ – Ladislav Čarný	PC, dataprojektor interaktívna tabuľa, DVD	internet prezentácie www.infovek.sk
Porovnávacie, kombinačné a súhrnné cvičenia	➤ odborné časopisy a knihy ➤ Výtvarná výchova 1.ročník ZŠ – Ladislav Čarný		
Podnety hudby	➤ Hudba ➤ Výtvarná výchova 1.ročník ZŠ – Ladislav Čarný	CD, DVD	
Podnety synestetické	➤ odborné časopisy a knihy ➤ Výtvarná výchova 1.ročník ZŠ – Ladislav Čarný		
Tradícia a identita /kultúrna krajina	➤ odborné časopisy a knihy ➤ Výtvarná výchova 1.ročník ZŠ – Ladislav Čarný	PC	internet www.infovek.sk
Škola v galérii /galéria v škole	➤ odborné časopisy a knihy ➤ Výtvarná výchova 1.ročník ZŠ – Ladislav Čarný	PC, DVD	internet prezentácie www.infovek.sk

Obsah predmetu

Tematický celok Výtvarný jazyk / základné prvky výtvarného	Obsahový štandard	Výkonový štandard

vyjadrovania Obsah		
Hodnoty a postoje žiaka	Základné vedomosti o farbách, charakteroch tvarov, textúr, základných priestorových vzťahoch,	Tvorit' spontánne i cielene vedené stopy (faktúry) – cieľavedomé významové usmernenie gesta a akcie, za účelom výrazu (nezobrazujúceho, primárneho výrazu samotnej stopy alebo výrazu stopou zobrazeného motívu), realizovať rôzne typy stôp (rôzne druhy línií, škvŕn, odtlačkov, bodov, textúr) na ploche i v modelovacej hmote v závislosti od rôznych nástrojov, rôznych spôsobov ich použitia (prítlak, rýchlosť a smer pohybu, gesto, hravá aktivita a pod.) a rôznych materiálov (pastózna farba, tekutá farba, mäkký a tvrdý kresliaci materiál, rôzne druhy podkladu, rôzne modelovacie hmoty a pod.).
Tematický celok Výtvarný jazyk / kompozičné princípy a možnosti kompozície Obsah	Obsahový štandard	Výkonový štandard
Hodnoty a postoje žiaka	Základné vedomosti o farbách, charakteroch tvarov, textúr, základných priestorových vzťahoch,	Tvorit' spontánne i cielene vedené stopy (faktúry) – cieľavedomé významové usmernenie gesta a akcie, za účelom výrazu (nezobrazujúceho, primárneho výrazu samotnej stopy alebo výrazu stopou zobrazeného motívu), realizovať rôzne typy stôp

		(rôzne druhy línií, škvŕn, odtlačkov, bodov, textúr) na ploche i v modelovacej hmote v závislosti od rôznych nástrojov, rôznych spôsobov ich použitia (prítlak, rýchlosť a smer pohybu, gesto, hravá aktivita a pod.) a rôznych materiálov (pastózna farba, tekutá farba, mäkký a tvrdý kresliaci materiál, rôzne druhy podkladu, rôzne modelovacie hmoty a pod.).
Tematický celok Podnety výtvarného umenia / výtvarné činnosti inšpirované dejinami umenia Obsah	Obsahový štandard	Výkonový štandard
Hodnoty a postoje žiaka	Základné vedomosti o vybraných artefaktoch predhistorického umenia, umenia starovekých kultúr, antického umenia,	Zvládnuť technické základy usporiadania a miešania farieb na palette i na obraze; vyfarbovať tvar, plochu viacerými spôsobmi prostredníctvom štetcového rukopisu (napr. šrafúra, pointilizmus, roztieranie, zapúšťanie,)
Tematický celok Podnety filmu a videa Obsah	Obsahový štandard	Výkonový štandard
Hodnoty a postoje žiaka	Prvé vedomosti o vzniku filmu – o pohybe obrazu, akcii, filmovej postave,	Vyjadriť plošný a priestorový tvar a obrys podľa fantázie, predstavy, i (voľne) podľa videnej skutočnosti – s nárokmi na približnú proporcionalitu, obsažnosť prvkov (detailov) a prevažne spontánny výraz; dokázať operovať s tvarmi (dopĺňať neúplné

		tvary, z množovať tvary kreslením voľnou rukou, kopírovaním, vytiahnutím podľa šablóny, hravo manipulovať s rozmnoženinou, priradovať príbuzné tvary, transformovať predmetný tvar na iný predmetný tvar, písmo na predmetný tvar, geometrický a organický tvar, skladať tvar z rozmanitých prvkov, konštruovať novotvar, narábať s pozitívom a negatívom tvaru – figúra a pozadie,
Tematický celok Podnety dizajnu Obsah	Obsahový štandard	Výkonový štandard
Hodnoty a postoje žiaka	Znalosť základných maliarskych a sochárskych žánrov: krajinomalby, zátišia, portrétu, sochy, reliéfu,	Zvládnuť základné operácie s mierkou / veľkosťou zobrazených tvarov (vzťah väčšie – menšie, vedľa seba – za /pred sebou); vyjadriť priestor prostredníctvom mierky zobrazovaných prvkov,
Tematický celok Porovnávanie, kombinačné a súhrnné cvičenia Obsah	Obsahový štandard	Výkonový štandard
Hodnoty a postoje žiaka	Vedomosti o vlastnostiach a možnostiach používania výtvarných nástrojov a materiálov (ceruzky, fixky, štetce, nožnice, pastózne a vodové farby, suché a voskové/olejové pastely, mäkké	Zvládnuť základné operácie na počítači: typograficko-textové, s kresliacimi a maliarskymi nástrojmi (ceruza, guma, štetec, pečiatka, označenie výberu, základné filtre).

	modelovacie hmoty, podkladové materiály, jednoduchšie úkony vo výtvarných programoch počítača ...),	
Tematický celok Podnety hudby Obsah	Obsahový štandard	Výkonový štandard
Hodnoty a postoje žiaka	Vyjadrovacie zručnosti pomocou hudby	Vyjadriť plošný a priestorový tvar a obrys podľa fantázie, predstavy, i (voľne) podľa videnej skutočnosti – s nárokmi na približnú proporcionalitu, obsažnosť prvkov (detailov) a prevažne spontánny výraz; dokázať operovať s tvarmi (dopĺňať neúplné tvary, z množovať tvary kreslením voľnou rukou, kopírovaním, vytiahnutím podľa šablóny, hravo manipulovať s rozmnoženinou, priradovať príbuzné tvary, transformovať predmetný tvar na iný predmetný tvar, písmo na predmetný tvar, geometrický a organický tvar, skladať tvar z rozmanitých prvkov, konštruovať novotvar, nárať s pozitívom a negatívom tvaru – figúra a pozadie.
Tematický celok Synestetické podnety Obsah	Obsahový štandard	Výkonový štandard
Hodnoty a postoje žiaka	Vnímanie tvaru hmatom	Vyjadriť plošný a priestorový tvar a obrys podľa fantázie, predstavy, i (voľne) podľa videnej skutočnosti – s

		nárokmi na približnú proporcionalitu, obsažnosť prvkov (detailov) a prevažne spontánny výraz; dokázať operovať s tvarmi (dopĺňať neúplné tvary, zmnožovať tvary kreslením voľnou rukou, kopírovaním, vytiahnutím podľa šablóny, hravo manipulovať s rozmnoženinou, priraďovať príbuzné tvary, transformovať predmetný tvar na iný predmetný tvar, písmo na predmetný tvar, geometrický a organický tvar, skladať tvar z rozmanitých prvkov, konštruovať novotvar, narábať s pozitívom a negatívom tvaru – figúra a pozadie.
Tematický celok Tradícia a identita / kultúrna krajina Obsah	Obsahový štandard	Výkonový štandard
Hodnoty a postoje žiaka	Vedomosti o krajine svojho okolia, obci, regiónu a ich vizuálnych a estetických kvalitách (typy, tvary, kolorit, usporiadanie, prírodniny, prírodné a kultúrne reálie, remeselné tradície).	Vyjadriť plošný a priestorový tvar a obrys podľa fantázie, predstavy, i (voľne) podľa videnej skutočnosti – s nárokmi na približnú proporcionalitu, obsažnosť prvkov (detailov) a prevažne spontánny výraz; dokázať operovať s tvarmi (dopĺňať neúplné tvary, zmnožovať tvary kreslením voľnou rukou, kopírovaním, vytiahnutím podľa šablóny, hravo manipulovať s rozmnoženinou, priraďovať

		príbuzné tvary, transformovať predmetný tvar na iný predmetný tvar, písmo na predmetný tvar, geometrický a organický tvar, skladať tvar z rozmanitých prvkov, konštruovať novotvar, narábať s pozitívom a negatívom tvaru – figúra a pozadie.
Tematický celok Škola v galérii / galéria v škole Obsah	Obsahový štandard	Výkonový štandard
Hodnoty a postoje žiaka	Základné poznatky o princípoch impresionistickej, surrealistickej a akčnej maľby, paketáže, land-artu a niektorých formách body-artu vyplývajúce z výtvarnej skúsenosti – znalosť vybraných charakteristických diel týchto smerov.	Vyjadriť rytmus a pohyb prostriedkami kresby, maľby, grafiky, priestorového vytvárania (objekt, model).

Prierezové témy :

Osobnostný a sociálny rozvoj: podnety výtvarného umenia /výtvarné činnosti inšpirované dejinami umenia, podnety hudby, tradícia a identita /kultúrna krajina

Environmentálna výchova: podnety dizajnu, škola v galérii /galéria v škole – F. Coburg (maliar)

Mediálna výchova: podnety hudby, elektronické médiá

Multikultúrna výchova: podnety rôznych oblastí poznávania sveta

Ochrana života a zdravia: porovnávacie, kombinačné a súhrnné cvičenia

2. ročník

Časový rozsah výučby	1 hodina týždenne, spolu 33 vyučovacích hodín

Charakteristika vyučovacieho predmetu

Výtvarná výchova (ďalej VV) v primárnom vzdelávaní, je predmet, ktorý prostredníctvom autentických skúseností získaných výtvarnou činnosťou – intenzívnymi zážitkami dobrodružstva tvorby a sebavyjadrovania – rozvíja osobnosť žiaka v úplnosti jej cítenia, vnímania, intuície, fantázie i analytického myslenia – vedomých i nevedomých duševných aktivít. Týmto napĺňa VV svoje jedinečné poslanie v celom edukačnom procese. Výtvarné aktivity predstavujú širokú škálu činností, ktorú na jednej strane vymedzuje prirodzený detský záujem, duševný, citový rozvoj a rozvoj schopností vyjadrovať svoje predstavy – a na druhej strane bohatosť vyjadrovacích foriem (jazyka), ktorú ponúkajú rôzne druhy vizuálnych umení súčasnosti (zahŕňajúc intermediálnosť aj interdisciplinárnosť). Predmet výtvarná výchova v sebe zahŕňa okrem tradičných a nových výtvarných disciplín aj ďalšie druhy vizuálnych umení ako: dizajn v jeho rôznych polohách (výrobkový, komunikačný, odevný, textilný, telový, vizuálnu reklamu), fotografiu, architektúru, elektronické médiá a multimédiá (video a film).

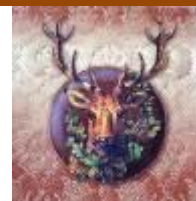
Na primárnom stupni výtvarná výchova plynulo nadväzuje na prirodzený záujem dieťaťa o výtvarné vyjadrovanie svojich predstáv, na bohatosť detskej fantázie a obrazotvornosti, zvedavosť a príťažlivosť objavovania nových možností, pretože výtvarné činnosti predstavujú pre väčšinu detí hravú činnosť a priamy prostriedok materializácie vlastných predstáv. Edukačný proces VV, ako proces tvorivý, zvyšuje nárok na vedomú operatívnosť s vyjadrovacími prostriedkami (používanie jazyka) v priebehu postupného dospievania žiaka: vedie žiaka od detskej spontánnosti k svojbytnému vyjadrovaniu – formuje vlastné spôsoby sebavyjadrovania (štýl) a vlastné postoje a hodnotiace názory.

Edukačný proces pozostáva zo zložiek: vyjadrovacej a interpretačnej, výchovnej a vzdelávacej. Tieto zložky sa vo VV prelínajú, nemožno ich chápať izolovane. Uplatňujú sa tak, že jedna vyplýva z druhej. Výtvarné činnosti predstavujú zároveň poznávanie umenia a chápanie jeho zmyslu. Otvárajú tak žiakovi možnosti zaradiť sa do kultúrnej tradície na úrovni súčasného myslenia, možnosti jeho aktívneho začleňovania sa do kultúry.

Ciele vyučovacieho predmetu

Kognitívne ciele

- Poznávať jazyk vizuálnych médií.
- Učiť ho poznať a používať jazykové prostriedky, základné kompozičné princípy, vybrané techniky a procesy vizuálnych médií.
- Rozumieť im a tak zvyšovať uvedomenosť reflexie vizuálnej kultúry.

- Poznávať a vedieť pomenovať pôsobenie (výraz) umeleckých diel, svoj zážitok z nich.
- Poznať vybrané typické diela vizuálnej kultúry, reprezentujúce žánre a niektoré štýlové obdobia.

Senzomotorické ciele

- Rozvíjať tvorivosť.
- Umožniť žiakovi rozvíjať a kultivovať vnímanie, predstavivosť a fantáziu, podporovať a podnecovať jeho nápaditosť a tvorivú seberealizáciu, prekonávanie konvenčných schém a inovovanie naučených myšlienkových a zobrazovacích vzorcov.
- Prostredníctvom výtvarnej výchovy rozvíjať tvorivosť v jej základných, všeobecne uplatniteľných princípoch.
- Formovať a rozvíjať gramotnosť (zručnosti) žiaka v oblasti vyjadrovania sa výtvarnými prostriedkami prostredníctvom vybraných médií, nástrojov a techník.

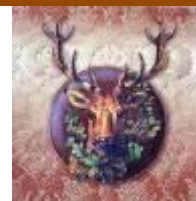
Socioafektívne ciele

- Formovať kultúrne a postoje.
- Vychovávať žiaka smerom k vytváraniu si primeraných kultúrnych postojov, názorov a hodnotových kritérií; cez zážitok aktívneho vyjadrovania a vnímania umeleckých diel uvádzať ho do poznávania hodnôt umenia a kultúry – vo vzťahu k tradícií, ale na úrovni aktuálneho vnímania problematiky vyjadrovania sveta umením.
- Formovať celistvú osobnosť.
- Prístupovať k osobnosti žiaka v jej úplnosti – rozvíjať cítenie, vnímanie, intuíciu, fantáziu, analytické myslenie a poznávanie, a taktiež formovanie a aktívne používanie zručností – to všetko prostredníctvom činnostného a zážitkového vyučovania.
- Osnovy VV okrem toho podporujú medzipredmetové väzby, interdisciplinárnosť vyučovania, pri zachovaní špecifik spôsobu poznávania sveta prostredníctvom výtvarnej výchovy.
- Zapájajú citovosť, afektivitu, expresivitu a obrazovú konceptualizáciu, ktoré sú vlastné výtvarnému vyjadrovaniu, do vzťahu aj s inými, prevažne kognitívnymi predmetmi.

Stratégia vyučovania

Pri vyučovaní sa budú využívať nasledovné metódy a formy vyučovania :

Názov tematického celku	Stratégia vyučovania	
	Metódy	Formy
Výtvarný jazyk /základné Prvky výtvarného vyjadrovania	➤ frontálne vyučovania, predvádzanie, demonštrovanie	➤ pozorovanie, beseda, demonštrácia
Výtvarný jazyk/	➤ pozorovanie, výklad	➤ štádia, pozorovanie

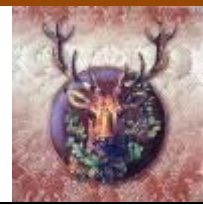

kompozičné princípy a možnosti kompozície		
Podnety výtvarného umenia /výtvarné činnosti inšpirované dejinami umenia	➤ demonštračné pozorovanie, predvádzanie	➤ pozorovanie, kvíz, individuálna práca
Podnety fotografie	➤ samostatná práca, situačná metóda	➤ hra experimentovanie
Podnety filmu a videa	➤ samostatná práca, situačná metóda	➤ pozorovanie
Podnety architektúry	➤ frontálne vyučovanie, výklad, predvádzanie, demonštrovanie	➤ práca s obrazom, reprodukciami
Elektronické médiá	➤ projektové vyučovanie	➤ pozorovanie, experimentovanie
Porovnávacie, kombinačné a súhrnné cvičenia	➤ monologické metódy, dramatizácia	➤ hra, experimentovanie
Podnety synestetické	➤ projektové vyučovanie	➤ Beseda, kvíz
Podnety rôznych oblastí poznávania sveta	➤ riadený rozhovor, predvádzanie, výklad	➤ práca s obrazovým materiálom

Učebné zdroje

Na podporu a aktiváciu vyučovania a učenia žiakov sa využijú nasledovné učebné zdroje :

Názov tematického celku	Odborná literatúra	Didaktická technika	Ďalšie zdroje
Výtvarný jazyk /základné Prvky výtvarného vyjadrovania	➤ odborné časopisy a knihy ➤ Výtvarná výchova 2.ročník ZŠ – Ladislav Čarný		Prezentácie
Výtvarný jazyk/ kompozičné princípy a možnosti kompozície	➤ odborné časopisy a knihy ➤ Výtvarná výchova 2.ročník ZŠ – Ladislav Čarný		
Podnety výtvarného	➤ odborné časopisy a knihy	PC,	Internet

Umenia /výtvarné Činnosti inšpirované Dejinami umenia	➤ Výtvarná výchova 2.ročník ZŠ – Ladislav Čarný		
Podnety fotografie	➤ odborné časopisy a knihy ➤ Výtvarná výchova 2.ročník ZŠ – Ladislav Čarný	digitálny fotoaparát	internet prezentácie webové stránky
Podnety filmu a videa	➤ odborné časopisy a knihy ➤ Výtvarná výchova 2.ročník ZŠ – Ladislav Čarný	PC, dataprojektor interaktívna tabuľa	internet prezentácie www.infovek.sk
Podnety architektúry	➤ odborné časopisy a knihy ➤ Výtvarná výchova 2.ročník ZŠ – Ladislav Čarný	PC, dataprojektor interaktívna tabuľa	internet prezentácie
Elektronické médiá	➤ odborné časopisy a knihy ➤ Výtvarná výchova 2.ročník ZŠ – Ladislav Čarný	PC,	
Porovnávacie, kombinačné a súhrnné cvičenia	➤ odborné časopisy a knihy ➤ Výtvarná výchova 2.ročník ZŠ – Ladislav Čarný		
Podnety synestetické	➤ odborné časopisy a knihy ➤ Výtvarná výchova 2.ročník ZŠ – Ladislav Čarný		
Podnety rôznych oblastí poznávania sveta	➤ odborné časopisy a knihy ➤ Výtvarná výchova 2.ročník ZŠ – Ladislav Čarný	PC	internet prezentácie

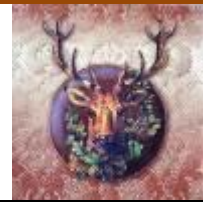

Obsah vzdelávania

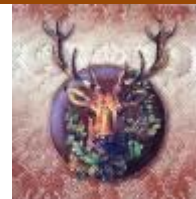
Tematický celok Výtvarný jazyk / základné prvky výtvarného vyjadrovania Obsah	Obsahový štandard	Výkonový štandard
Hodnoty a postoje žiaka	Vedomosti o farbách, charakteroch tvarov, textúr, základných priestorových vzťahoch.	Tvorit' spontánne i cielene vedené stopy (faktúry) – cieľavedomé významové usmernenie gesta a akcie, za účelom výrazu (nezobrazujúceho, primárneho výrazu samotnej stopy alebo výrazu stopou zobrazeného motívu), realizovať rôzne typy stôp (rôzne druhy línií, škvŕn, odtlačkov, bodov, textúr) na ploche i v modelovacej hmote v závislosti od rôznych nástrojov, rôznych spôsobov ich použitia (prítlak, rýchlosť a smer pohybu, gesto, hravá aktivita a pod.) a rôznych materiálov (pastózna farba, tekutá farba, mäkký a tvrdý kresliaci materiál, rôzne druhy podkladu, rôzne modelovacie hmoty a pod.).
Tematický celok Výtvarný jazyk / kompozičné princípy a možnosti kompozície Obsah	Obsahový štandard	Výkonový štandard
Hodnoty a postoje žiaka	Vedomosti o farbách, charakteroch tvarov, textúr, základných priestorových vzťahoch.	Tvorit' spontánne i cielene vedené stopy (faktúry) – cieľavedomé významové usmernenie gesta a akcie, za účelom výrazu (nezobrazujúceho, primárneho výrazu samotnej stopy alebo

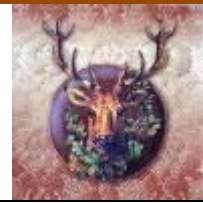
		výrazu stopou zobrazeného motívu), realizovať rôzne typy stôp (rôzne druhy línií, škvŕn, odtlačkov, bodov, textúr) na ploche i v modelovacej hmote v závislosti od rôznych nástrojov, rôznych spôsobov ich použitia (prítlak, rýchlosť a smer pohybu, gesto, hravá aktivita a pod.) a rôznych materiálov (pastózna farba, tekutá farba, mäkký a tvrdý kresliaci materiál, rôzne druhy podkladu, rôzne modelovacie hmoty a pod.).
Tematický celok Podnety výtvarného umenia / výtvarné činnosti inšpirované dejinami umenia Obsah	Obsahový štandard	Výkonový štandard
Hodnoty a postoje žiaka	Vedomosti o vybraných artefaktoch predhistorického umenia, umenia starovekých kultúr, antického umenia.	Zvládnuť technické základy usporiadania a miešania farieb na palete i na obraze; vyfarbovať tvar, plochu viacerými spôsobmi prostredníctvom štetcového rukopisu (napr. šrafúra, pointilizmus, roztieranie, zapúšťanie,).
Tematický celok Podnety fotografie Obsah	Obsahový štandard	Výkonový štandard
Hodnoty a postoje žiaka	Lokálny farebný tón zobrazeného tvaru, predmetu vo vzťahu k videnej skutočnosti aj podľa predstavy a fantázie, zosvetliť a stmaviť farebné tóny miešaním farebných hmôt, vytvárať	Vyjadriť plošný a priestorový tvar a obrys podľa fantázie, predstavy, i (voľne) podľa videnej skutočnosti – s nárokmi na približnú proporcionalitu, obsažnosť prvkov (detailov) a prevažne spontánny výraz; dokázať operovať s tvarmi (doplňať neúplné tvary,

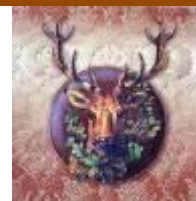
	farebné postupnosti, používať základné farebné kontrasty (kontrast svetlých a tmavých, doplnkových, teplých a studených farieb), materiálové kontrasty (tvrdý, mäkký materiál), kontrasty textúry povrchov (drsňá, hladká, vzorovaná).	zmnožovať tvary kreslením voľnou rukou, kopírovaním, vytiahnutím podľa šablóny, hravo manipulovať s rozmnoženinou, priradovať príbuzné tvary), transformovať predmetný tvar na iný predmetný tvar, písmo na predmetný tvar, geometrický a organický tvar, skladať tvar z rozmanitých prvkov, konštruovať novotvar, narábať s pozitívom a negatívom tvaru – figúra a pozadie.
Tematický celok Podnety filmu a videa Obsah	Obsahový štandard	Výkonový štandard
Hodnoty a postoje žiaka	Druhé vedomosti o vzniku filmu – o pohybe obrazu, akcii, filmovej postave.	Vyjadriť plošný a priestorový tvar a obrys podľa fantázie, predstavy, i (voľne) podľa videnej skutočnosti – s nárokmi na približnú proporcionalitu, obsažnosť prvkov (detailov) a prevažne spontánny výraz; dokázať operovať s tvarmi (doplňovať neúplné tvary, zmnožovať tvary kreslením voľnou rukou, kopírovaním, vytiahnutím podľa šablóny, hravo manipulovať s rozmnoženinou, priradovať príbuzné tvary, transformovať predmetný tvar na iný predmetný tvar, písmo na predmetný tvar, geometrický a organický tvar, skladať tvar z rozmanitých prvkov, konštruovať novotvar, narábať s pozitívom a negatívom tvaru – figúra a pozadie.
Tematický celok		

Podnety architektúry Obsah	Obsahový štandard	Výkonový štandard
Hodnoty a postoje žiaka	Ďalšie vedomosti o architektonickom priestore a tvare.	Zvládnuť základné operácie s mierkou / veľkosťou zobrazených tvarov (vzťah väčšie – menšie, vedľa seba – za /pred sebou); vyjadriť priestor prostredníctvom mierky zobrazovaných prvkov.
Tematický celok Elektronické médiá Obsah	Obsahový štandard	Výkonový štandard
Hodnoty a postoje žiaka	Vedomosti o vlastnostiach a možnostiach používania výtvarných nástrojov a materiálov (ceruzky, fixky, štetce, nožnice, pastózne a vodové farby, suché a voskové/olejové pastely, mäkké modelovacie hmoty, podkladové materiály, jednoduchšie úkony vo výtvarných programoch počítača ...).	Zvládnuť základné operácie na počítači: typograficko-textové, s kresliacimi a maliarskymi nástrojmi (ceruza, guma, štetec, pečiatka, označenie výberu, základné filtre).
Tematický celok Porovnávanie, kombinačné a súhrnné cvičenia Obsah	Obsahový štandard	Výkonový štandard
Hodnoty a postoje žiaka	Vedomosti o vlastnostiach a možnostiach používania výtvarných nástrojov	Zvládnuť základné operácie na počítači: typograficko-textové, s kresliacimi a maliarskymi nástrojmi (ceruza, guma, štetec, pečiatka, označenie výberu,

	a materiálov (ceruzky, fixky, štetce, nožnice, pastózne a vodové farby, suché a voskové/olejové pastely, mäkké modelovacie hmoty, podkladové materiály, jednoduchšie úkony vo výtvarných programoch počítača ...).	základné filtre).
Tematický celok Synestetické podnety Obsah	Obsahový štandard	Výkonový štandard
Hodnoty a postoje žiaka	Vnímanie tvaru hmatom	Vyjadriť plošný a priestorový tvar a obrys podľa fantázie, predstavy, i (voľne) podľa videnej skutočnosti – s nárokmi na približnú proporcionalitu, obsažnosť prvkov (detailov) a prevažne spontánny výraz; dokázať operovať s tvarmi (doplňať neúplné tvary, zmnožovať tvary kreslením voľnou rukou, kopírovaním, vytiahnutím podľa šablóny, hravo manipulovať s rozmnoženinou, priradovať príbuzné tvary, transformovať predmetný tvar na iný predmetný tvar, písmo na predmetný tvar, geometrický a organický tvar, skladať tvar z rozmanitých prvkov, konštruovať novotvar, narábať s pozitívom a negatívom tvaru – figúra a pozadie.
Tematický celok		

Podnety rôznych oblastí poznávania sveta Obsah	Obsahový štandard	Výkonový štandard
Hodnoty a postoje žiaka	Vedomosti o krajine svojho okolia, obci, regiónu a ich vizuálnych a estetických kvalitách (typy, tvary, kolorit, usporiadanie, prírodniny, prírodné a kultúrne reálie, remeselné tradície).	Vyjadriť plošný a priestorový tvar a obrys podľa fantázie, predstavy, i (voľne) podľa videnej skutočnosti – s nárokmi na približnú proporcionalitu, obsažnosť prvkov (detailov) a prevažne spontánny výraz; dokázať operovať s tvarmi (doplňať neúplné tvary, z množovať tvary kreslením voľnou rukou, kopírovaním, vytiahnutím podľa šablóny, hravo manipulovať s rozmnoženinou, priradovať príbuzné tvary, transformovať predmetný tvar na iný predmetný tvar, písmo na predmetný tvar, geometrický a organický tvar, skladať tvar z rozmanitých prvkov, konštruovať novotvar, narábať s pozitívom a negatívom tvaru – figúra a pozadie.

Prierezové témy :

Osobnostný a sociálny rozvoj: podnety výtvarného umenia /výtvarné činnosti inšpirované dejinami umenia, podnety hudby, tradícia a identita /kultúrna krajina.

Environmentálna výchova: podnety dizajnu, škola v galérii /galéria v škole – umelecké diela v múzeu vo Sv. Antone.

Mediálna výchova: podnety hudby, elektronické médiá.

Multikultúrna výchova: podnety rôznych oblastí poznávania sveta.

Ochrana života a zdravia: porovnávacie, kombinačné a súhrnné cvičenia.

3. ročník

Časový rozsah výučby	2 hodiny týždenne, spolu 66 vyučovacích hodín

Charakteristika vyučovacieho predmetu

Výtvarná výchova (ďalej VV) v primárnom vzdelávaní, je predmet, ktorý prostredníctvom autentických skúseností získaných výtvarnou činnosťou – intenzívnych zážitkov dobrodružstva tvorby a sebvýjadrovania – rozvíja osobnosť žiaka v úplnosti jej cítenia, vnímania, intuície, fantázie i analytického myslenia – vedomých i nevedomých duševných aktivít. Týmto napĺňa VV svoje jedinečné poslanie v celom edukačnom procese. Výtvarné aktivity predstavujú širokú škálu činností, ktorú na jednej strane vymedzuje prirodzený detský záujem, duševný, citový rozvoj a rozvoj schopnosti vyjadrovať svoje predstavy – a na druhej strane bohatosť vyjadrovacích foriem (jazyka), ktorú ponúkajú rôzne druhy vizuálnych umení súčasnosti (zahŕňajúc intermediálnosť aj interdisciplinárnosť). Predmet výtvarná výchova v sebe zahŕňa okrem tradičných a nových výtvarných disciplín aj ďalšie druhy vizuálnych umení ako: dizajn v jeho rôznych polohách (výrobkový, komunikačný, odevný, textilný, telový, vizuálnu reklamu), fotografiu, architektúru, elektronické médiá a multimédiá (video a film).

Na primárnom stupni výtvarná výchova plynulo nadväzuje na prirodzený záujem dieťaťa o výtvarné vyjadrovanie svojich predstáv, na bohatosť detskej fantázie a obrazotvornosti, zvedavosť a príťažlivosť objavovania nových možností, pretože výtvarné činnosti predstavujú pre väčšinu detí hravú činnosť a priamy prostriedok materializácie vlastných predstáv. Edukačný proces VV, ako proces tvorivý, zvyšuje nárok na vedomú operatívnosť s vyjadrovacími prostriedkami (používanie jazyka) v priebehu postupného dospievania žiaka: vedie žiaka od detskej spontánnosti k svojbytnému vyjadrovaniu – formuje vlastné spôsoby sebvýjadrovania (štýl) a vlastné postoje a hodnotiace názory.

Edukačný proces pozostáva zo zložiek: vyjadrovacej a interpretačnej, výchovnej a vzdelávacej. Tieto zložky sa vo VV prelínajú, nemožno ich chápať izolovane. Uplatňujú sa tak, že jedna vyplýva z druhej. Výtvarné činnosti predstavujú zároveň poznávanie umenia a chápanie jeho zmyslu. Otvárajú tak žiakovi možnosti zaradiť sa do kultúrnej tradície na úrovni súčasného myslenia, možnosti jeho aktívneho začleňovania sa do kultúry.

Ciele vyučovacieho predmetu

Kognitívne ciele

- Poznávať jazyk vizuálnych médií.
- Učiť ho poznať a používať jazykové prostriedky, základné kompozičné princípy, vybrané techniky a procesy vizuálnych médií.
- Rozumieť im a tak zvyšovať uvedomenosť reflexie vizuálnej kultúry.
- Poznávať a vedieť pomenovať pôsobenie (výraz) umeleckých diel, svoj zážitok z nich.
- Poznať vybrané typické diela vizuálnej kultúry, reprezentujúce žánre a niektoré štýlové obdobia.

Senzomotorické ciele

- Rozvíjať tvorivosť.
- Umožniť žiakovi rozvíjať a kultivovať vnímanie, predstavivosť a fantáziu, podporovať a podnecovať jeho nápaditosť a tvorivú sebarealizáciu, prekonávanie konvenčných schém a inovovanie naučených myšlienkových a zobrazovacích vzorcov.
- Prostredníctvom výtvarnej výchovy rozvíjať tvorivosť v jej základných, všeobecne uplatniteľných princípoch.
- Formovať a rozvíjať gramotnosť (zručnosti) žiaka v oblasti vyjadrovania sa výtvarnými prostriedkami prostredníctvom vybraných médií, nástrojov a techník.

Socioafektívne ciele

- Formovať kultúrne a postoje.
- Vychovávať žiaka smerom k vytváraniu si primeraných kultúrnych postojov, názorov a hodnotových kritérií; cez zážitok aktívneho vyjadrovania a vnímania umeleckých diel uvádzať ho do poznávania hodnôt umenia a kultúry – vo vzťahu k tradíciám, ale na úrovni aktuálneho vnímania problematiky vyjadrovania sveta umením.
- Formovať celistvú osobnosť.
- Prístupovať k osobnosti žiaka v jej úplnosti – rozvíjať cítenie, vnímanie, intuíciu, fantáziu, analytické myslenie a poznávanie, a taktiež formovanie a aktívne používanie zručností – to všetko prostredníctvom činnostného a zážitkového vyučovania.
- Osnovy VV okrem toho podporujú medzipredmetové väzby, interdisciplinárnosť vyučovania, pri zachovaní špecifik spôsobu poznávania sveta prostredníctvom výtvarnej výchovy.
- Zapájajú citovosť, afektivitu, expresivitu a obrazovú konceptualizáciu, ktoré sú vlastné výtvarnému vyjadrovaniu, do vzťahu aj s inými, prevažne kognitívnymi predmetmi.

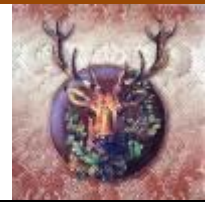
Stratégia vyučovania

Pri vyučovaní sa budú využívať nasledovné metódy a formy vyučovania :

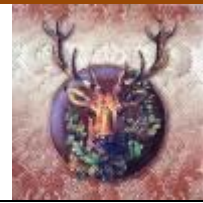
Názov tematického celku	Stratégia vyučovania	
	Metódy	Formy
Výtvarný jazyk /základné Prvky výtvarného vyjadrovania	➤ frontálne vyučovania, predvádzanie, demonštrovanie	➤ pozorovanie, beseda, demonštrácia
Výtvarný jazyk/ kompozičné princípy a možnosti kompozície	➤ demonštračné pozorovanie, predvádzanie	➤ štádia, pozorovanie
Podnety výtvarného umenia /výtvarné činnosti inšpirované dejinami umenia	➤ demonštračné pozorovanie, predvádzanie	➤ pozorovanie, kvíz, individuálna práca
Podnety fotografie	➤ samostatná práca, situačná metóda	➤ hra experimentovanie
Podnety filmu a videa	➤ samostatná práca, situačná metóda	➤ pozorovanie
Podnety architektúry	➤ frontálne vyučovanie, výklad, predvádzanie, demonštrovanie	➤ práca s obrazom, reprodukciami
Podnety dizajnu	➤ frontálne vyučovanie, výklad, predvádzanie, demonštrovanie	➤ demonštrácia, práca s obrazom, reprodukciami
Podnety tradičných remesiel	➤ názorné, demonštračné	➤ hra, experimentovanie
Elektronické médiá	➤ projektové vyučovanie	➤ pozorovanie, experimentovanie
Porovnávacie, kombinačné a súhrnné cvičenia	➤ monologické metódy, dramatizácia	➤ hra, experimentovanie
Škola v galérii /galéria v škole	➤ výklad	➤ výstava
Výtvarné hry	➤ výklad	➤ výstava

Učebné zdroje

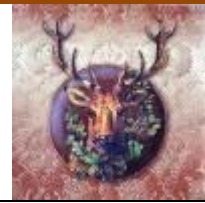
Na podporu a aktiváciu vyučovania a učenia žiakov sa využijú nasledovné učebné zdroje :

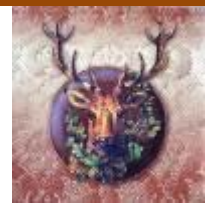
Názov tematického celku	Odborná literatúra	Didaktická technika	Ďalšie zdroje
Výtvarný jazyk /základné prvky výtvarného vyjadrovania	➤ Odborné časopisy a knihy ➤ Výtvarná výchov pre 3. ročník ZŠ – Ladislav Čarný, Klára Ferlíková, Renáta Pondelíková, Daniela Čarná, Norbert Lacko		Prezentácia
Výtvarný jazyk/ kompozičné princípy a možnosti kompozície	➤ odborné časopisy a knihy ➤ Výtvarná výchov pre 3. ročník ZŠ – Ladislav Čarný, Klára Ferlíková, Renáta Pondelíková, Daniela Čarná, Norbert Lacko		
Podnety výtvarného umenia /výtvarné činnosti inšpirované dejinami umenia	➤ odborné časopisy a knihy ➤ Výtvarná výchov pre 3. ročník ZŠ – Ladislav Čarný, Klára Ferlíková, Renáta Pondelíková, Daniela Čarná, Norbert Lacko	PC	Internet
Podnety fotografie	➤ odborné časopisy a knihy ➤ Výtvarná výchov pre 3. ročník ZŠ – Ladislav Čarný, Klára Ferlíková, Renáta Pondelíková, Daniela Čarná, Norbert Lacko	Digitálny fotoaparát	
Podnety filmu a videa	➤ odborné časopisy a knihy ➤ Výtvarná výchov pre 3. ročník ZŠ – Ladislav Čarný, Klára Ferlíková, Renáta Pondelíková, Daniela Čarná, Norbert Lacko	PC, dataprojektor interaktívna tabuľa	internet prezentácie webové stránky

	Lacko		
Podnety architektúry	➤ odborné časopisy a knihy ➤ Výtvarná výchov pre 3. ročník ZŠ – Ladislav Čarný, Klára Ferlíková, Renáta Pondelíková, Daniela Čarná, Norbert Lacko	PC, dataprojektor interaktívna tabuľa	internet prezentácie www.infovek.sk
Podnety dizajnu	➤ odborné časopisy a knihy ➤ Výtvarná výchov pre 3. ročník ZŠ – Ladislav Čarný, Klára Ferlíková, Renáta Pondelíková, Daniela Čarná, Norbert Lacko	PC, dataprojektor interaktívna tabuľa, DVD	internet prezentácie www.infovek.sk
Podnety tradičných remesiel	➤ odborné časopisy a knihy ➤ Výtvarná výchov pre 3. ročník ZŠ – Ladislav Čarný, Klára Ferlíková, Renáta Pondelíková, Daniela Čarná, Norbert Lacko	PC, dataprojektor interaktívna tabuľa, DVD	internet prezentácie www.infovek.sk
Elektronické médiá	➤ odborné časopisy a knihy ➤ Výtvarná výchov pre 3. ročník ZŠ – Ladislav Čarný, Klára Ferlíková, Renáta Pondelíková, Daniela Čarná, Norbert Lacko	PC,	internet prezentácie
Podnety rôznych oblastí poznávania sveta	➤ odborné časopisy a knihy ➤ Výtvarná výchov pre 3. ročník ZŠ – Ladislav Čarný, Klára Ferlíková, Renáta Pondelíková, Daniela Čarná, Norbert Lacko	PC,	internet prezentácie
Škola v galérii	➤ odborné časopisy	PC, DVD	internet

/galéria v škole	a knihy ➤ Výtvarná výchov pre 3. ročník ZŠ – Ladislav Čarný, Klára Ferlíková, Renáta Pondelíková, Daniela Čarná, Norbert Lacko		prezentácie www.infovek.sk
Výtvarné hry	➤ Výtvarná výchov pre 3. ročník ZŠ – Ladislav Čarný, Klára Ferlíková, Renáta Pondelíková, Daniela Čarná, Norbert Lacko	Obrázky	Internet

Obsah vzdelávania

Tematický celok Výtvarný jazyk / základné prvky výtv. vyjadrovania Obsah	Obsahový štandard	Výkonový štandard
Hodnoty a postoje žiaka	Základné vedomosti o farbách, charakteroch tvarov, textúr, základných priestorových vzťahoch.	Tvorit' spontánne i cielene vedené stopy (faktúry) – cieľavedomé významové usmernenie gesta a akcie, za účelom výrazu (nezobrazujúceho, primárneho výrazu samotnej stopy alebo výrazu stopou zobrazeného motívu), realizovať rôzne typy stôp (rôzne druhy línií, škvŕn, odtlačkov, bodov, textúr) na ploche i v modelovacej hmote v závislosti od rôznych nástrojov, rôznych spôsobov ich použitia (prítlak, rýchlosť a smer pohybu, gesto, hravá aktivita a pod.) a rôznych materiálov (pastózna farba, tekutá farba, mäkký a tvrdý kresliaci materiál, rôzne druhy podkladu, rôzne modelovacie hmoty a pod.).
Tematický celok Výtvarný jazyk /kompozičné princípy a možnosti kompozície Obsah	Obsahový štandard	Výkonový štandard
Hodnoty a postoje žiaka	Základné vedomosti o farbách, charakteroch tvarov, textúr, základných	Tvorit' spontánne i cielene vedené stopy (faktúry) – cieľavedomé významové usmernenie gesta a akcie, za

	priestorových vzťahoch.	účelom výrazu (nezobrazujúceho, primárneho výrazu samotnej stopy alebo výrazu stopou zobrazeného motívu), realizovať rôzne typy stôp (rôzne druhy línií, škvŕn, odtlačkov, bodov, textúr) na ploche i v modelovacej hmote v závislosti od rôznych nástrojov, rôznych spôsobov ich použitia (prítlak, rýchlosť a smer pohybu, gesto, hravá aktivita a pod.) a rôznych materiálov (pastózna farba, tekutá farba, mäkký a tvrdý kresliaci materiál, rôzne druhy podkladu, rôzne modelovacie hmoty a pod.).
Tematický celok Podnety výtv. umenia /výtv. činnosti inšpirované dejinami umenia Obsah	Obsahový štandard	Výkonový štandard
Hodnoty a postoje žiaka	Základné vedomosti o vybraných artefaktoch predhistorického umenia, umenia starovekých kultúr, antického umenia.	Zvládnuť technické základy usporiadania a miešania farieb na palete i na obraze; vyfarbovať tvar, plochu viacerými spôsobmi prostredníctvom štetcového rukopisu (napr. šrafúra, pointilizmus, roztieranie, zapúšťanie).
Tematický celok Podnety fotografie Obsah	Obsahový štandard	Výkonový štandard
Hodnoty a postoje žiaka	Vyjadriť lokálny farebný tón zobrazeného tvaru, predmetu vo vzťahu k	Vyjadriť plošný a priestorový tvar a obrys podľa fantázie, predstavy, i (voľne) podľa videnej skutočnosti – s

	videnej skutočnosti aj podľa predstavy a fantázie, zosvetliť a stmaviť farebné tóny miešaním farebných hmôt, vytvárať farebné postupnosti, používať základné farebné kontrasty (kontrast svetlých a tmavých, doplnkových, teplých a studených farieb), materiálové kontrasty (tvrdý, mäkký materiál), kontrasty textúry povrchov (drsna, hladká, vzorovaná).	nárokmi na približnú proporcionalitu, obsažnosť prvkov (detailov) a prevažne spontánny výraz; dokázať operovať s tvarmi (dopĺňať neúplné tvary, z množovať tvary kreslením voľnou rukou, kopírovaním, vytiahnutím podľa šablóny, hravo manipulovať s rozmnoženinou, priradovať príbuzné tvary, transformovať predmetný tvar na iný predmetný tvar, písmo na predmetný tvar, geometrický a organický tvar, skladať tvar z rozmanitých prvkov, konštruovať novotvar, nárať s pozitívom a negatívom tvaru – figúra a pozadie.
Tematický celok Podnety filmu a videa Obsah	Obsahový štandard	Výkonový štandard
Hodnoty a postoje žiaka	Prvé vedomosti o vzniku filmu – o pohybe obrazu, akcii, filmovej postave.	Vyjadriť plošný a priestorový tvar a obrys podľa fantázie, predstavy, i (voľne) podľa videnej skutočnosti – s nárokmi na približnú proporcionalitu, obsažnosť prvkov (detailov) a prevažne spontánny výraz; dokázať operovať s tvarmi (dopĺňať neúplné tvary, z množovať tvary kreslením voľnou rukou, kopírovaním, vytiahnutím podľa šablóny, hravo manipulovať s rozmnoženinou, priradovať príbuzné tvary,

		transformovať predmetný tvar na iný predmetný tvar, písmo na predmetný tvar, geometrický a organický tvar, skladať tvar z rozmanitých prvkov, konštruovať novotvar, nárať s pozitívom a negatívom tvaru – figúra a pozadie.
Tematický celok Podnety architektúry Obsah	Obsahový štandard	Výkonový štandard
Hodnoty a postoje žiaka	Prvé vedomosti o architektonickom priestore a tvare.	Zvládnuť základné operácie s mierkou / veľkosťou zobrazených tvarov (vzťah väčšie – menšie, vedľa seba – za /pred sebou); vyjadriť priestor prostredníctvom mierky zobrazených prvkov.
Tematický celok Podnety dizajnu Obsah	Obsahový štandard	Výkonový štandard
Hodnoty a postoje žiaka	Znalosť základných maliarskych a sochárskych žánrov: krajinomalby, zátišia, portréty, sochy, reliéfu.	Zvládnuť základné operácie s mierkou / veľkosťou zobrazených tvarov (vzťah väčšie – menšie, vedľa seba – za /pred sebou); vyjadriť priestor prostredníctvom mierky zobrazených prvkov.
Tematický celok Podnety tradičných remesiel Obsah	Obsahový štandard	Výkonový štandard
Hodnoty a postoje žiaka	Vedomosti o krajine svojho okolia, obci, regiónu a ich vizuálnych a estetických kvalitách (typy, tvary, kolorit, usporiadanie,	Pokúšať sa o štylizáciu (vlastné poňatie zobrazenia motívu).

	prírodniny, prírodné a kultúrne reálie, remeselné tradície).	
Tematický celok Elektronické médiá Obsah	Obsahový štandard	Výkonový štandard
Hodnoty a postoje žiaka	Vedomosti o vlastnostiach a možnostiach používania výtvarných nástrojov a materiálov (ceruzky, fixky, štetce, nožnice, pastózne a vodové farby, suché a voskové/olejové pastely, mäkké modelovacie hmoty, podkladové materiály, jednoduchšie úkony vo výtvarných programoch počítača ...).	Zvládnuť základné operácie na počítači: typograficko-textové, s kresliacimi a maliarskymi nástrojmi (ceruza, guma, štetec, pečiatka, označenie výberu, základné filtre).
Tematický celok Podnety rôznych oblastí poznávania sveta Obsah	Obsahový štandard	Výkonový štandard
Hodnoty a postoje žiaka	Vedomosti o krajine svojho okolia, obci, regiónu a ich vizuálnych a estetických kvalitách (typy, tvary, kolorit, usporiadanie, prírodniny, prírodné a kultúrne reálie, remeselné tradície).	Vyjadriť plošný a priestorový tvar a obrys podľa fantázie, predstavy, i (voľne) podľa videnej skutočnosti – s nárokmi na približnú proporcionalitu, obsažnosť prvkov (detailov) a prevažne spontánny výraz; dokázať operovať s tvarmi (dopĺňať neúplné tvary, zmnožovať tvary kreslením voľnou rukou, kopírovaním, vyťahnutím podľa šablóny, hravo manipulovať s

		rozmnoženinou, priradovať príbuzné tvary, transformovať predmetný tvar na iný predmetný tvar, písmo na predmetný tvar, geometrický a organický tvar, skladať tvar z rozmanitých prvkov, konštruovať novotvar, narábať s pozitívom a negatívom tvaru – figúra a pozadie.
Tematický celok Škola v galérii /galéria v škole Obsah	Obsahový štandard	Výkonový štandard
Hodnoty a postoje žiaka	Základné poznatky o princípoch impresionistickej, surrealistickej a akčnej maľby, paketáže, land-artu a niektorých formách body-artu vyplývajúce z výtvarnej skúsenosti – znalosť vybraných charakteristických diel týchto smerov.	Vyjadriť rytmus a pohyb prostriedkami kresby, maľby, grafiky, priestorového vytvárania (objekt, model).
Tematický celok Výtvarné hry Obsah	Obsahový štandard	Výkonový štandard
Hodnoty a postoje žiaka	Hravé kreslenie.	Namaľovať, čo je na lístočku porozprávať, o čom kreslil.

Prierezové témy :

Osobnostný a sociálny rozvoj: podnety výtvarného umenia /výtvarné činnosti inšpirované dejinami umenia, podnety hudby, tradícia a identita /kultúrna krajina.

Environmentálna výchova: podnety dizajnu, škola v galérii /galéria v škole.

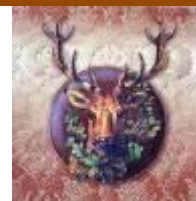
Mediálna výchova: podnety hudby, elektronické médiá – stará, moderná fotografia (múzeum Sv. Anton).

Multikultúrna výchova: podnety rôznych oblastí poznávania sveta.

Dopravná výchova: podnety výtvarného umenia/výtvarné činnosti inšpirované dejinami umenia, podnety hudby, tradícia a identita/kultúrna krajina.

Ochrana života a zdravia: porovnávacie, kombinačné a súhrnné cvičenia.

4. ročník

Časový rozsah výučby	1 hodiny týždenne, spolu 33 vyučovacích hodín

Charakteristika vyučovacieho predmetu

Úlohy zamerané na ďalší rozvoj a prehĺbovanie výtvarno-estetickéj senzibility, na bezprostrednú aplikáciu a využitie výtvarných poznatkov a zručností v konkrétnych situáciách. Hlavný dôraz výchovno-vzdelávacieho pôsobenia sa sústreďuje na pochopenie výrazových možností a výrazového účinku výtvarných foriem z hľadiska ich uplatnenia pri tvorbe funkčných objektov dekoratívno-úžitkového charakteru. Podstata spočíva v praktických výtvarných činnostiach, v ktorých sa žiaci pokúšajú riešiť niektoré výtvarné a technologické problémy – zhotovujú a zdobia jednoduché výrobky, experimentujú s priestorovými útvarmi.

Ciele vyučovacieho predmetu

Je estetické osvojovanie prírody, sveta vecí a sveta človeka prostredníctvom výtvarných prác a výtvarného umenia:

- rozvoj detskej predstavivosti, fantázie,
- úsilie o vyjadrenie detského videnia,
- deti viesť v duchu humanitného využitia techniky,
- rozvíjať vzťah k efektívnej práci,
- riešiť jednoduché technické problémy,
- vychovať k ochrane a tvorbe životného prostredia

Stratégia vyučovania

Pri vyučovaní sa budú využívať nasledovné metódy a formy vyučovania :

Názov tematického celku	Stratégia vyučovania	
	Metódy	Formy
Výtvarný jazyk / základné prvky výtvarného vyjadrovania	➤ rozhovor, vysvetľovanie, opis, náčrt	➤ skupinová, individuálna, motivačná
Výtvarný jazyk/ kompozičné princípy a možnosti kompozície	➤ rozprávanie, diskusia, rozhovor, opis, nákres	➤ kognitívna, práca v skupinách, individuálna
Podnety výtvarného umenia / výtvarné činnosti inšpirované dejinami umenia	➤ vysvetľovanie, rozhovor, zážitková metóda	➤ frontálna, projekt
Výtvarné činnosti inšpirované dejinami umenia	➤ vysvetľovanie, rozhovor, zážitková metóda, beseda	➤ indukčná, deduktívna

Podnety filmu a videa	➤ vysvetľovanie, rozhovor, zážitková metóda	➤ frontálna, projekt
Podnety architektúry	➤ rozhovor, vysvetľovanie, opis, náčrt	➤ skupinová, individuálna, motivačná
Podnety dizajnu	➤ rozhovor, vysvetľovanie, opis, náčrt	➤ skupinová, individuálna, motivačná
Elektronické médiá	➤ rozprávanie, diskusia, rozhovor, opis,	➤ kognitívna, práca v skupinách, individuálna
Porovnávacie, kombinačné a súhrnné cvičenia	➤ výklad, rozhovor, náčrt, metóda praktickej činnosti	➤ Vyučovanie v rôznom prostredí
Podnety hudby	➤ rozprávanie, diskusia, rozhovor, opis,	➤ kognitívna, práca v skupinách, individuálna
Podnety rôznych oblastí poznávania sveta	➤ exkurzia, vychádzky, metóda praktickej činnosti	➤ Vyučovanie v rôznom prostredí
Tradícia a identita /kultúrna krajina	➤ výklad, rozhovor, náčrt, metóda praktickej činnosti	➤ vyučovanie v rôznom prostredí

Učebné zdroje

Na podporu a aktiváciu vyučovania a učenia žiakov sa budú využívať nasledovné učebné zdroje :

Názov tematického celku	Odborná literatúra	Didaktická technika	Ďalšie zdroje
Výtvarný jazyk /základné prvky výtvarného vyjadrovania	➤ odborné časopisy a knihy		Prezentácie
Výtvarný jazyk/ kompozičné princípy a možnosti kompozície	➤ odborné časopisy a knihy		
Podnety výtvarného umenia / médiá,	➤ odborné časopisy a knihy	PC	Internet

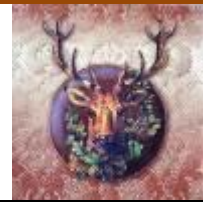
štýly, procesy, techniky, témy			
Výtvarné činnosti inšpirované dejinami umenia	➤ odborné časopisy a knihy	Digitálny fotoaparát	
Podnety filmu a videa	➤ odborné časopisy a knihy	PC, dataprojektor interaktívna tabuľa	internet prezentácie www.infovek.sk
Podnety architektúry	➤ odborné časopisy a knihy	PC, dataprojektor interaktívna tabuľa	internet prezentácie www.infovek.sk
Podnety dizajnu	➤ odborné časopisy a knihy	PC, dataprojektor interaktívna tabuľa, DVD	internet prezentácie www.infovek.sk
Elektronické médiá	➤ odborné časopisy a knihy	PC, dataprojektor interaktívna tabuľa, DVD	internet prezentácie www.infovek.sk
Porovnávacie, kombinačné a súhrnné cvičenia	➤ odborné časopisy a knihy	PC	internet prezentácie
Podnety hudby	➤ hudba	CD, DVD	
Podnety rôznych oblastí poznávania sveta	➤ odborné časopisy a knihy	PC	internet prezentácie
Tradícia a identita /kultúrna krajina	➤ odborné časopisy a knihy	PC	internet www.infovek.sk

Obsah vzdelávania

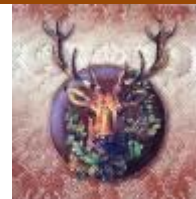
Tematický celok Výtv. jazyk /základné prvky výtvarného vyjadrovania Obsah	Obsahový štandard	Výkonový štandard
Hodnoty a postoje žiaka	Základné vedomosti o farbách, charakteroch	Tvoriť spontánne i cielene vedené stopy (faktúry) – cieľavedomé významové usmernenie gesta a akcie, za

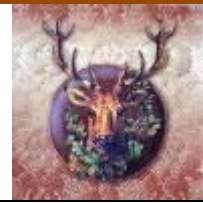
	tvarov, textúr, základných priestorových vzťahoch.	účelom výrazu (nezobrazujúceho, primárneho výrazu samotnej stopy alebo výrazu stopou zobrazeného motívu), realizovať rôzne typy stôp (rôzne druhy línií, škvŕn, odtlačkov, bodov, textúr) na ploche i v modelovacej hmote v závislosti od rôznych nástrojov, rôznych spôsobov ich použitia (prítlak, rýchlosť a smer pohybu, gesto, hravá aktivita a pod.) a rôznych materiálov (pastózna farba, tekutá farba, mäkký a tvrdý kresliaci materiál, rôzne druhy podkladu, rôzne modelovacie hmoty a pod.),
Tematický celok Výtvarný jazyk /kompozičné princípy a možnosti kompozície Obsah	Obsahový štandard	Výkonový štandard
Hodnoty a postoje žiaka	Základné vedomosti o farbách, charakteroch tvarov, textúr, základných priestorových vzťahoch.	Tvoriť spontánne i cielene vedené stopy (faktúry) – cieľavedomé významové usmernenie gesta a akcie, za účelom výrazu (nezobrazujúceho, primárneho výrazu samotnej stopy alebo výrazu stopou zobrazeného motívu), realizovať rôzne typy stôp (rôzne druhy línií, škvŕn, odtlačkov, bodov, textúr) na ploche i v modelovacej hmote v závislosti od rôznych nástrojov, rôznych spôsobov ich použitia (prítlak, rýchlosť a smer

		pohybu, gesto, hravá aktivita a pod.) a rôznych materiálov (pastózna farba, tekutá farba, mäkký a tvrdý kresliaci materiál, rôzne druhy podkladu, rôzne modelovacie hmoty a pod.).
Tematický celok Podnety výtv. umenia /výtv. činnosti inšpirované dejinami umenia Obsah	Obsahový štandard	Výkonový štandard
Hodnoty a postoje žiaka	Základné vedomosti o vybraných artefaktoch predhistorického umenia, umenia starovekých kultúr, antického umenia.	Zvládnuť technické základy usporiadania a miešania farieb na palete i na obraze; vyfarbovať tvar, plochu viacerými spôsobmi prostredníctvom štetcového rukopisu (napr. šrafúra, pointilizmus, roztieranie, zapúšťanie).
Tematický celok Výtvarné činnosti inšpirované dejinami umenia Obsah	Obsahový štandard	Výkonový štandard
Hodnoty a postoje žiaka	Vyjadriť lokálny farebný tón zobrazeného tvaru, predmetu vo vzťahu k videnej skutočnosti aj podľa predstavy a fantázie, zosvetliť a stmaviť farebné tóny miešaním farebných hmôt, vytvárať farebné postupnosti, používať základné farebné kontrasty	Vyjadriť plošný a priestorový tvar a obrys podľa fantázie, predstavy, i (voľne) podľa videnej skutočnosti – s nárokmi na približnú proporcionalitu, obsažnosť prvkov (detailov) a prevažne spontánny výraz; dokázať operovať s tvarmi (dopĺňať neúplné tvary, znižovať tvary kreslením voľnou rukou, kopírovaním, vytiahnutím podľa šablóny, hravo manipulovať s rozmnoženinou, priradovať

	(kontrast svetlých a tmavých, doplnkových, teplých a studených farieb), materiálové kontrasty (tvrdý, mäkký materiál), kontrasty textúry povrchov (drsna, hladká, vzorovaná).	príbuzné tvary, transformovať predmetný tvar na iný predmetný tvar, písmo na predmetný tvar, geometrický a organický tvar, skladať tvar z rozmanitých prvkov, konštruovať novotvar, narábať s pozitívom a negatívom tvaru – figúra a pozadie.
Tematický celok Podnety filmu a videa Obsah	Obsahový štandard	Výkonový štandard
Hodnoty a postoje žiaka	Prvé vedomosti o vzniku filmu – o pohybe obrazu, akcii, filmovej postave.	Vyjadriť plošný a priestorový tvar a obrys podľa fantázie, predstavy, i (voľne) podľa videnej skutočnosti – s nárokmi na približnú proporcionalitu, obsažnosť prvkov (detailov) a prevažne spontánny výraz; dokázať operovať s tvarmi (dopĺňať neúplné tvary, z množovať tvary kreslením voľnou rukou, kopírovaním, vytiahnutím podľa šablóny, hravo manipulovať s rozmnoženinou, priradovať príbuzné tvary, transformovať predmetný tvar na iný predmetný tvar, písmo na predmetný tvar, geometrický a organický tvar, skladať tvar z rozmanitých prvkov, konštruovať novotvar, narábať s pozitívom a negatívom tvaru – figúra a pozadie.
Tematický celok Podnety architektúry Obsah	Obsahový štandard	Výkonový štandard
Hodnoty a postoje žiaka	Prvé vedomosti o	Zvládnuť základné operácie s

	architektonickom priestore a tvare.	mierkou / veľkosťou zobrazených tvarov (vzťah väčšie – menšie, vedľa seba – za /pred sebou); vyjadriť priestor prostredníctvom mierky zobrazených prvkov.
Tematický celok Podnety dizajnu Obsah	Obsahový štandard	Výkonový štandard
Hodnoty a postoje žiaka	Znalosť základných maliarskych a sochárskych žánrov: krajinomalby, zátišia, portrétu, sochy, reliéfu.	Zvládnuť základné operácie s mierkou / veľkosťou zobrazených tvarov (vzťah väčšie – menšie, vedľa seba – za /pred sebou); vyjadriť priestor prostredníctvom mierky zobrazených prvkov.
Tematický celok Elektronické médiá Obsah	Obsahový štandard	Výkonový štandard
Hodnoty a postoje žiaka	Vedomosti o vlastnostiach a možnostiach používania výtvarných nástrojov a materiálov (ceruzky, fixky, štetce, nožnice, pastózne a vodové farby, suché a voskové/olejové pastely, mäkké modelovacie hmoty, podkladové materiály, jednoduchšie úkony vo výtvarných programoch počítača ...).	Zvládnuť základné operácie na počítači: typograficko-textové, s kresliacimi a maliarskymi nástrojmi (ceruza, guma, štetec, pečiatka, označenie výberu, základné filtre).

Tematický celok Porovnávanie, kombinačné a súhrnné cvičenia Obsah	Obsahový štandard	Výkonový štandard
Hodnoty a postoje žiaka	Vedomosti o vlastnostiach a možnostiach používania výtvarných nástrojov a materiálov (ceruzky, fixky, štetce, nožnice, pastózne a vodové farby, suché a voskové/olejové pastely, mäkké modelovacie hmoty, podkladové materiály, jednoduchšie úkony vo výtvarných programoch počítača ...).	Zvládnuť základné operácie na počítači: typograficko-textové, s kresliacimi a maliarskymi nástrojmi (ceruza, guma, štetec, pečiatka, označenie výberu, základné filtre).
Tematický celok Podnety hudby Obsah	Obsahový štandard	Výkonový štandard
Hodnoty a postoje žiaka	Vyjadrovacie zručnosti pomocou hudby.	Vyjadriť plošný a priestorový tvar a obrys podľa fantázie, predstavy, i (voľne) podľa videnej skutočnosti – s nárokmi na približnú proporcionalitu, obsažnosť prvkov (detailov) a prevažne spontánny výraz; dokázať operovať s tvarmi (dopĺňať neúplné tvary, zmnožovať tvary kreslením voľnou rukou, kopírovaním, vytiahnutím podľa

		šablóny, hravo manipulovať s rozmnoženinou, priradovať príbuzné tvary, transformovať predmetný tvar na iný predmetný tvar, písmo na predmetný tvar, geometrický a organický tvar, skladať tvar z rozmanitých prvkov, konštruovať novotvar, narábať s pozitívom a negatívom tvaru – figúra a pozadie.
Tematický celok Podnety rôznych oblastí poznávania sveta Obsah	Obsahový štandard	Výkonový štandard
Hodnoty a postoje žiaka	Vedomosti o krajine svojho okolia, obci, regiónu a ich vizuálnych a estetických kvalitách (typy, tvary, kolorit, usporiadanie, prírodniny, prírodné a kultúrne reálie, remeselné tradície).	Vyjadriť plošný a priestorový tvar a obrys podľa fantázie, predstavy, i (voľne) podľa videnej skutočnosti – s nárokmi na približnú proporcionalitu, obsažnosť prvkov (detailov) a prevažne spontánny výraz; dokázať operovať s tvarmi (dopĺňať neúplné tvary, z množovať tvary kreslením voľnou rukou, kopírovaním, vytiahnutím podľa šablóny, hravo manipulovať s rozmnoženinou, priradovať príbuzné tvary, transformovať predmetný tvar na iný predmetný tvar, písmo na predmetný tvar, geometrický a organický tvar, skladať tvar z rozmanitých prvkov, konštruovať novotvar, narábať s pozitívom a negatívom tvaru – figúra a pozadie.
Tematický celok Tradícia a identita /kultúrna krajina	Obsahový štandard	Výkonový štandard

Obsah		
Hodnoty a postoje žiaka	Vedomosti o krajine svojho okolia, obci, regiónu a ich vizuálnych a estetických kvalitách (typy, tvary, kolorit, usporiadanie, prírodniny, prírodné a kultúrne reálie, remeselné tradície).	Vyjadriť plošný a priestorový tvar a obrys podľa fantázie, predstavy, i (voľne) podľa videnej skutočnosti – s nárokmi na približnú proporcionalitu, obsažnosť prvkov (detailov) a prevažne spontánny výraz; dokázať operovať s tvarmi (dopĺňať neúplné tvary, znižovať tvary kreslením voľnou rukou, kopírovaním, vytiahnutím podľa šablóny, hravo manipulovať s rozmnoženinou, priradovať príbuzné tvary, transformovať predmetný tvar na iný predmetný tvar, písmo na predmetný tvar, geometrický a organický tvar, skladať tvar z rozmanitých prvkov, konštruovať novotvar, narábať s pozitívom a negatívom tvaru – figúra a pozadie.

Prierezové témy :

Osobnostný a sociálny rozvoj: podnety výtvarného umenia /výtvarné činnosti inšpirované dejinami umenia, podnety hudby, tradícia a identita /kultúrna krajina.

Environmentálna výchova: podnety dizajnu, škola v galérii /galéria v škole – portréty v Múzeu Sv. Anton.

Mediálna výchova: podnety hudby, elektronické médiá – fotografia (stará a moderná, Múzeum Sv. Anton).

Multikultúrna výchova: podnety rôznych oblastí poznávania sveta.

Dopravná výchova: výchova k bezpečnosti cestnej premávky.

Ochrana života a zdravia: porovnávacie, kombinačné a súhrnné cvičenia.

Hodnotenie

V rámci novej koncepcie vyučovania výtvarnej výchovy na ZŠ sa zaviedlo v rámci obsahovej prestavby školstva spôsob hodnotenia a klasifikácie žiaka známami. Špecifikom výchovy prostredníctvom výtvarných činností a

výtvarného vyjadrovania je, že sa v rámci jej procesu očakáva vlastný prístup žiaka k aplikácií techník, nástrojových a koordinačných zručností, ale najmä v oblasti vytvárania svojich osobných symbolických reprezentácii skutočnosti (obrazov, objektov, priestorových riešení, akčných a procesuálnych vyjadrení svojej fantázie, predstáv a reality vonkajšieho sveta). Hodnotenie má v prvom rade funkciu pozitívne motivovať žiaka a usmerniť jeho osobnostný rozvoj. Berie sa ohľad na jeho schopnosti, nadanie, ambície a vkus. Pri hodnotení žiaka má prednosť porovnávanie jeho výkonu s jeho predchádzajúcimi výkonmi a s nastavenými kritériami pre porovnávanie s výkonmi iných žiakov. Až na druhom rade je hodnotenie porovnaním v rámci skupiny žiakov. Nehodnotíme len výsledok činnosti, ale celý proces a prístup žiaka v rámci tohto procesu.

Forma hodnotenia

Ťažiskovou formou hodnotenia je osobný rozhovor so žiakom, v ktorom učiteľ žiakovi poskytne citlivú, veku primeranú, analyticky podloženú spätnú väzbu o rôznych aspektoch jeho činnosti. Vo vzájomnej komunikácii má žiak možnosť klásť otázky alebo zdôvodniť svoj prístup. Túto formu kombinujeme aj so sebahodnotením žiaka. Nevyhnutnou formou hodnotenia je škálovanie formou známok, porovnateľné so známkovaním, aké sa používa v iných predmetoch vyučovania.

Hodnotíme škálou od 1 do 5, pokiaľ sa nepoužíva iný systém. Neznámkuje každú prácu a každý výkon žiaka. Žiak bude hodnotený z úloh v rámci rozličných metodických radov, aby bola vyváženosť žiaka.

Kritéria hodnotenia

Učiteľ berie ohľad na výtvarný prejav súvisiaci s fantáziou, seba projekciou, záujmami a intímnym svetom žiaka. Vyvarujeme sa paušálnym súdom a šablónovitým kritériám.

Učiteľ u žiaka hodnotí, primerane veku:

- priebeh vytvárania postojov:
 - prístup k činnostiam z hľadiska tvorivosti, t.j. uplatnenie vlastných inovovaných nápadov a vlastného zamerania pri realizácii edukačnej úlohy,
 - otvorenosť voči experimentovaniu, skúšanie iných, svojských riešení,
 - cieľavedomosť riešení,
 - záujem o činnosti v rámci edukačných úloh a prípravy pomôcok,
 - schopnosť spolupracovať,
 - schopnosť zaujímať stanoviská k výsledkom svojej práce a práce spolužiakov,
- priebeh získavania zručnosti a spôsobilosti:
 - technické zručnosti

- formálne zručnosti
 - mentálne zručnosti na úrovni rozvoja vnímania a prežívania
 - mentálne zručnosti na úrovni rozvoja predstavivosti a fantázie
 - mentálne spôsobilosti na úrovni myslenia
- priebeh získavania vedomostí:
- znalosti oblasti vizuálnej kultúry a výtvarného umenia súvisiacich s preberanými edukačnými úlohami,
 - pochopenie výtvarného diela a schopnosť interpretovať ho,
 - znalosť materiálov, techník, médií a procesov ich používania,
- schopnosť realizácie výsledného artefaktu

Učiteľ by sa mal vyvarovať paušálnych súdov a šablónovitých kritérií, nakoľko výtvarný prejav, ako aj vyjadrovacia úroveň žiakov v jednotlivých ročníkoch základnej školy majú veľmi širokú škálu, mnohokrát sú tu rozdiely vo vyjadrovacích schopnostiach v rozmedzí 2. a 3. ročníka, ale to nemusí znamenať nižšiu tvorivosť a výtvarnú kvalitu práce žiaka. Je potrebné, aby učiteľ primerane hodnotil výtvarné prejavy detí zo sociálne zaostaleho prostredia, ako aj integrovaných detí s dyslexiou, dyskalkúliou a pod.

6.2 Hudobná výchova

Názov predmetu	HUDOBŇNÁ VÝCHOVA
Stupeň vzdelania	ISCED 1 – primárne vzdelávanie
Ročník	1. – 4. ročník
Časový rozsah výučby	4 vyučovacie hodiny
Poznámka	Povinný predmet

Charakteristika vyučovacieho predmetu

Hudobná výchova v základnej škole je predmetom činnostným a zážitkovým, kde na báze hudobných hrových činností sa žiaci učia orientovať vo svete hudby, prebúda sa v nich záujem o elementárne muzicírovanie a postupne aj záujem o hlbšie vzdelanie z oblasti hudby a umenia (napr. ZUŠ).

Na primárnom stupni vzdelávania sa prirodzene a plynule nadväzuje na posilňovanie vrodených a prirodzených predpokladov detí a ich sklonov k hravosti, spontánnosti, na ich schopnosť celostného vnímania obrazov a modelov okolitého sveta.

Spoločná úloha vzdelávacieho okruhu Umenie a kultúra je sprostredkovať národné a svetové kultúrne dedičstvo a prispieť k položeniu základov všeobecnej vzdelanosti národa. Východiskom tohto poznávania má byť vždy samotná hudba a hudobné aktivity žiakov.

Hudba má byť pre žiakov súčasne hrou a predmetom detského experimentovania, zdrojom objaviteľských prístupov k hudobnému poznávaniu, a to s realizovaním komplexne chápaných hudobných činností, so zámerom všestranne zapojiť žiakov do hudobno-výchovného procesu.

Dobre známa sústava hudobných činností je rozšírená o hudobno-dramatické činnosti, ktoré majú integrujúci charakter, spájajú v sebe hudobné činnosti, ako aj skúsenosti, zručnosti a vedomosti z literárnej, dramatickej, etickej, výtvarnej a telesnej výchovy na báze zážitkového učenia. Hudobné činnosti predstavujú najrozmanitejšie formy styku žiaka s hudbou, dávajú možnosť spájať hudbu so slovom, pohybom, hrou na detských hudobných nástrojoch. Tvoria základný prostriedok na rozvíjanie všeobecných a hudobných schopností žiakov. Hudobné činnosti nemôžu byť izolované, ale sa majú vzájomne dopĺňať a podporovať.

V prvých ročníkoch primárneho vzdelávania majú prevahu hudobné prejavy: vokálno-intonačné, hudobno-pohybové, inštrumentálne (interpretačné a tvorivé), podporené percepčnými a hudobno-dramatickými činnosťami. Hudobné činnosti učiteľ usmerňuje tak, aby prinášali radosť, aby sa každý žiak prejavil v jemu blízkych hudobných prejavoch tak, aby sa zvyšovalo jeho sebavedomie a sebaúcta. Prostredníctvom individuálneho prístupu pri vedení hudobno-výchovného procesu by sa mali zapájať do jednotlivých hudobných činností všetky skupiny žiakov bez strachu z osobného zlyhania. Každá hudobná činnosť musí byť zmysluplná, zameraná na splniteľnosť, stimuláciu najschopnejších žiakov, povzbudzovanie menej nadaných a podporovanie najslabších žiakov.

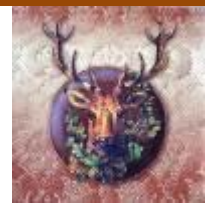
V primárnom vzdelávaní je potrebné dodržiavať postup: od hudobných zážitkov k vedomostiam a cez ne k transferu pri aktívnom vnímaní a obsahovom sprístupňovaní umeleckých diel. Hudobná výchova pomáha rozvíjať citový svet žiakov v otvorenej atmosfére radosti a lásky, formou partnerského dialógu učiteľa so žiakmi.

Výsledok hudobno-výchovnej práce významne ovplyvňuje erudovaný a zanietený učiteľ, ktorý je schopný naplniť požiadavky školského vzdelávacieho programu flexibilne a optimálne tak, aby aj prostredníctvom hudby formoval celistvú osobnosť žiakov. Odporúčame, aby tento učebný predmet vyučoval učiteľ so špecializáciou hudobná výchova pre primárne alebo sekundárne vzdelávanie.

Ciele vyučovacieho predmetu

Cieľom je prostredníctvom:

- poznania a precítenej interpretácie slovenských ľudových piesní, pochopením úlohy ľudovej piesne v živote človeka a spoločnosti si osvojiť hudobný materinský jazyk a takto prispieť rozvíjaniu kultúrnych kompetencií žiakov,

- poznania slovenského zvykoslovia, vlasteneckých piesní, umeleckého spracovania ľudových piesní hudobnými skladateľmi, minulej a súčasnej podoby ľudových piesní získať základy národnej identity a vlastenectva,
- postupného poznávania umeleckých artefaktov ich chápať ako prirodzenú súčasť ich života

Kognitívne ciele

- poznávať svet zvukov a hudby na báze a princípoch detskej hry a jej rôznych foriem
(senzomotorická, napodobňujúca, námetová, funkčná, fantastická a pod.),
- prostredníctvom hudobných aktivít postupne získať elementárne základy hudobných vedomostí,
hudobného jazyka, výrazových prostriedkov, učiť sa s nimi tvorivo pracovať a využívať ich ako
prostriedok komunikačný a sebavyjadrovací bez nároku na definíciu pojmov,
- prispievať k rozvoju osobnosti žiaka, k rozvíjaniu hudobnosti (hudobných schopností)
prostredníctvom komplexných, navzájom prepojených a nadväzujúcich hudobných činností,
- zvládnuť postupný prechod od spontánnych a napodobňujúcich hudobných hier k hrám s pravidlami, k zámernej práci s hudobným materiálom,
- poznávať zákonitosti tvorby hudobných diel, vybrané umelecké diela tak, aby vzhľadom na mieru svojich skúseností žiaci chápali, rozpoznávali a interpretovali výpovede predložených, veku primeraných umeleckých diel,
- získať základy hudobného myslenia, elementárne základy hudobno-estetického vedomia v sústave hudobných vedomostí a vkusových postojoch.

Socioafektívne ciele

- uvedomovanie si a rozlišovanie mravných a estetických hodnôt, otvorenosť a tvorivosť,
- empaticky pristupovať k precítaniu a pochopeniu umeleckých diel a asertívne vyjadrovať vlastné názory a postoje,
- bez predsudkov pristupovať k vnímaniu a rozširovaniu umeleckých hodnôt rôznych kultúr,
- získať schopnosti spolupracovať v tíme, vedieť plánovať, propagovať, realizovať i prezentovať vlastnú prácu i skupinové projekty,
- chápať umenie v jeho mnohorakých podobách a súvislostiach nielen ako ušľachtilý spôsob vyplňania voľného času, ale aj ako prostriedok skvalitnenia a skultúrnenia svojho života.

Psychomotorické ciele

- na základe získaných zručností žiaci dokážu na primeranej úrovni realizovať svoje hudobné predstavy v súčinnosti s výtvarnými, pohybovými a literárnymi a integrovať ich v individuálnych alebo skupinových projektoch,
- dokázať zostavovať auditívne, vizuálne i dramatické prvky,
- základným zámerom hudobnej výchovy je rozvíjať kľúčové kompetencie tak, aby sa rozvíjal citový svet žiakov, formovali mravné vzťahy žiakov k prostrediu v škole a v rodine, pozitívne vzťahy k prírode, ku všetkým prejavom života,
- vychovali žiaci hrdí na vlastné slovenské kultúrne bohatstvo a históriu, s kladným vzťahom ku kultúrnemu životu spoločnosti a podieľaním sa na ňom
- vhodne a nenásilne spájala hudba s prejavmi iných umení – s poéziou, výtvarnými dielami, tancom,
- vychovávali vnímaví, aktívni poslucháči, tolerantní k iným kultúram a názorom, bez nekritického podliehania módnym vlnám, reklame a subkultúre.

Kompetencie

48.Komunikačné spôsobilosti

- dokázať určitý čas sústredene načúvať, náležite reagovať, používať vhodné argumenty a vyjadriť svoj názor
- organizovať a rozvíjať svoje myšlienky, vyjadrovať svoje pocity, nálady v súlade s komunikačnou situáciou
- využiť informačné a komunikačné zdroje, prezentovať svoje poznatky, skúsenosti, zručnosti
- rozvíjať kultúrnu a mediálnu gramotnosť
- verbálne vyjadriť svoj názor a zážitok z počúvanej hudby

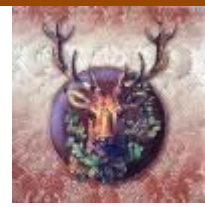
Afektívne spôsobilosti

- vyjadrovať svoje názory, postoje a skúsenosti
- hodnotiť vlastné výtvary

Postojové spôsobilosti

- vyjadriť svoje názory, postoje, skúsenosti, pocity
- pracovať v skupinách, vzájomne si radiť a pomáhať
- hľadať odpovede na otázky
- rešpektovať estetické a etické hodnoty obsiahnuté v hudbe
- nadobudnúť schopnosť uplatňovať kritické myslenie voči mediálnej ponuke a iným súčasným kultúrnym procesom

Konatívne spôsobilosti

- objavovať a vyhľadávať informácie
- využívať zručnosť, tvorivosť, nápaditosť

Učebné spôsobilosti

- uvažovať, hodnotiť, vyvodiť závery
- vysvetľovať javy na základe vedomostí

Kultúrne spôsobilosti

- využiť základné vedomosti o významných kultúrnych dielach vrátane súčasnej ľudovej kultúry
- oceniť, vyjadriť úctu k umeleckým dielam svojho národa i k dielam iných národov
- pochopiť vlastnú kultúru a zmysel pre identitu ako základ otvoreného postoja vo vzťahu k rozmanitosti kultúrneho vyjadrovania a jeho rešpektovania
- vyjadrovať sa na určitom stupni umeleckej gramotnosti prostredníctvom vyjadrovacích prostriedkov hudobného umenia
- správať sa kultivovane, primerane okolnostiam, situáciám sociálnym pozíciám a rolovým funkciám
- byť tolerantný a empatický k prejavom iných kultúr

Kognitívne spôsobilosti

- poznať hudbu vo všetkých jej žánrových, štýlových a funkčných podobách
- poznať významných slovenských a svetových hudobných skladateľov a ich vybrané diela
- ovládať správne spevácke návyky
- poznať slovenské folklórne oblasti a ich typické piesne, tance, kroje, slovenské zvykoslovie, spoločenské funkcie piesní
- poznať a vedieť správne intonačne i rytmicky spievať ľudové i umelé piesne, moderné piesne

Pohybové spôsobilosti

- stvárať hudbu pomocou pohybu, tanca, gesta, improvizácie a pantomimického vyjadrenia
- pohybovo stvárať jednoduché tance
- pohybovo vyjadriť charakter piesne, hudobný výraz a náladu hudobnej skladby

1. ročník

Časový rozsah výučby	1 hodina týždenne, spolu 33 vyučovacích hodín

Charakteristika vyučovacieho predmetu

V prvom ročníku ZŠ hudobná výchova nadväzuje na predprimárne vzdelávanie, preto osvedčeným médiom pedagogického procesu je hra na primeranej mentálnej úrovni žiaka. Zámerom hudobno-výchovnej práce je zapojiť každého žiaka do hudobných aktivít. Uplatňujú sa všetky druhy hudobných činností, z ktorých dominujú spevácke a hudobno-pohybové. Kladieme dôraz na hudobné zážitky, ktorých prameňom je v prvom rade hudba a proces sebarealizácie, pocit úspešnosti. Prostredníctvom hry s hudbou a jej prvkami prehlbujeme počiatkový spontánny záujem o hudbu a hudobné prejavy tak, aby vnímanie hudby a hudobné aktivity prinášali radosť a aj určitý relax, uvoľnenie. Usilujeme sa o to, aby sme žiakom poskytovali optimálne podnety pre ich hudobnú aktivitu, preto striedame rôzne hudobné činnosti, uprednostňujeme zážitkové a skúsenostné metódy, metódu hrania rol, hrové formy pri získavaní hudobných skúseností, riadené objavovanie hudby. Je žiaduce, aby každá vyučovacia hodina mala svoj cieľ, k splneniu ktorého smeruje každá činnosť žiakov a usmerňujúca práca učiteľa. Takýto postup vylučuje izolovanosť hudobných činností a je predpokladom systematickej hudobno-výchovnej práce.

Ciele vyučovacieho predmetu

Cieľom hudobnej výchovy v 1. ročníku ZŠ je nadviazať na hrové činnosti predprimárneho vzdelávania, pokračovať v nich a postupne využívať hudobné experimentovanie ako príležitosť na uplatňovanie poznávania zákonitostí hudby. Prostredníctvom :

- poznania a precítenej interpretácie slovenských ľudových piesní, pochopením úlohy ľudovej piesne v živote človeka, poznania a interpretácie detských riekaniak, ľudových piesní a počúvaním ich úprav pre detský zbor a klavír postupne si osvojiť hudobný materinský jazyk a takto prispieť k formovaniu kultúrnych kompetencií žiakov,
- poznania slovenského zvykoslovia, vlasteneckých piesní, umeleckého spracovania ľudových piesní hudobnými skladateľmi, minulej a súčasnej podoby ľudových piesní získať základy národnej identity a vlastenectva,
- postupného poznávania umeleckých artefaktov ich chápať ako prirodzenú súčasť svojho života.

Stratégia vyučovania

Pri vyučovaní sa budú využívať nasledovné metódy a formy vyučovania :

Názov tematického celku	Stratégia vyučovania	
	Metódy	Formy

Hudobná výchova	➤ motivačná metóda ➤ fixačná metóda ➤ rozhovor ➤ skupinová metóda ➤ individuálna metóda ➤ hra ➤ improvizácia ➤ zážitková metóda ➤ skúsenostná metóda ➤ kognitívna metóda ➤ intonačná metóda s použitím relatívnej solmizácie ➤ vyučovanie pomocou didaktickej techniky	➤ skupinové vyučovanie ➤ projektové vyučovanie ➤ formy stimulačné ➤ diferencované vyučovanie ➤ vyučovanie v rôznom prostredí ➤ besedy ➤ návšteva hudobných podujatí

Učebné zdroje

Na podporu a aktiváciu vyučovania a učenia žiakov sa využijú nasledovné učebné zdroje :

Názov tematického celku	Odborná literatúra	Didaktická technika	Ďalšie zdroje
Hudobná výchova	➤ učebnica hud. výchovy pre 1. roč. ➤ metodická príručka	CD prehrávač PC interaktívna tabuľa	detské knihy, časopisy detské CD, audiokazety, internet

Obsah vzdelávania

Predmet veku primerane oboznamuje žiakov s vybranými poznatkami z oblasti sociológie, psychológie, politológie, práva a ekonómie, ktoré ich vedú k poznávaniu seba a iných, k chápaniu personálnych, interpersonálnych, sociálnoprávnych a ekonomických vzťahov medzi jednotlivcov a spoločnosťou. Podieľa sa na mravnom, občianskom a intelektuálnom rozvoji žiakov.

Tematický celok Hudobná výchova Obsah	Obsahový štandard	Výkonový štandard
Hry so spevom, jednoduché slovenské ľudové piesne, detské piesne v rozsahu c ¹ – a ¹ , umelecké úpravy ľudových piesní, krátke	Vokálno-intonačné činnosti Získať základné spevácke zručnosti a návyky. Detské a ľudové piesne	Zaspievať čisto a so správnym výrazom primeraným piesni minimálne 12 detských a ľudových piesní, hier so spevom.

skladbičky pre deti. Sluchová príprava intonácie 5., 6., 3 stupňa v durovej tónine, rytmizácia slov a riekaniak, rytmické a melodické hry, realizácia rytmu pozostávajúceho z štvrt'ových a osminových hodnôt, vyjadrenie obsahu piesní a skladbičiek pohybom. Zvuk, tón, reč, spev.	spievať čisto a rytmicky presne, adekvátne nálade. Poznať a správne realizovať hodnoty nôť, (štvrt'ová, osminová + pomlčky). Inštrumentálne činnosti Poznať jednoduché rytmické nástroje a ovládať techniku hrania na nich. Pomocou detských hudobných nástrojov podporiť náladu piesne. Hudobno-pohybové činnosti Vedieť správne chodiť a pochodovať podľa hudby, reagovať na zmeny tempa a dynamiky. Percepčné činnosti Poznať krátke veku primerané hudobné skladby a pohybom reagovať naň. Hudobno-dramatické činnosti Vytvárať vlastnú hudobnú krajinu v danom tónovom priestore. Hudobné nástroje chápať ako prostriedok na vykreslenie prostredia, postáv a nálad.	Zvládnuť hrať jednoduché rytmické motívy pozostávajúce z hodnôt štvrt'ových, osminových nôť a pomlčiek. Správne reagovať pohybom na hudbu. Poznať minimálne 4 hudobné skladby a ich autorov. Dokázať vystihnúť náladu hudby. Uskutočniť minimálne 1 hudobno-dramatické vystúpenie

Prierezové témy:

Osobnostný a sociálny rozvoj

Multikultúrna výchova

Enviromentálna výchova

Dopravná výchova
Mediálna výchova
Ochrana života a zdravia
2. ročník

Časový rozsah výučby	1 hodina týždenne, spolu 33 vyučovacích hodín

Charakteristika vyučovacieho predmetu

V druhom ročníku stavia hudobná výchova na základoch utvorených v prvom ročníku. Zámerom hudobno-výchovnej práce zostáva zapojenie každého žiaka do hudobných aktivít. Uplatňujú sa všetky druhy hudobných činností. Kladie sa dôraz na hudobné zážitky. Prostredníctvom hry s hudbou a jej prvkami prehlbujeme počiatkový spontánny záujem o hudbu a hudobné prejavy tak, aby vnímanie hudby a hudobné aktivity prinášali radosť a uvoľnenie. Je potrebné dodržiavať postup od hudobných zážitkov k vedomostiam a cez ne k transferu pri aktívnom vnímaní a obsahovom stupňovaní umeleckých diel.

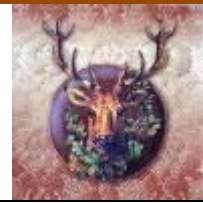
Ciele vyučovacieho predmetu

Cieľom v druhom ročníku je nadviazať na zručnosti, vedomosti získané v prvom ročníku, pokračovať v nich a naďalej využívať hudobné experimentovanie ako príležitosť na uplatňovanie zákonitostí hudby. Prostredníctvom poznania a precítenej interpretácie slovenských ľudových piesní, pochopením úlohy ľudovej piesne v živote človeka, poznania a interpretácie detských riekaniak, ľudových piesní a počúvaním ich úprav pre detský zbor a klavír postupne si naďalej osvojovať hudobný materinský jazyk, vstúpiť žiakom elementárne základy hudobných vedomostí. Prostredníctvom slovenského zvykloslovia, vlasteneckých piesní, umeleckého spracovania ľudových piesní hudobnými skladateľmi, minulej a súčasnej podoby ľudových piesní získať základy národnej identity a vlastenectva a takto prispieť k formovaniu kultúrnych kompetencií žiakov. Prostredníctvom hier s hudbou a jej prvkami, ktorá nadobúda črty tvorivej práce a vedomej zameranosti na jednotlivé hudobné javy, prehlbovať počiatkový spontánny záujem o hudbu. Prostredníctvom postupného poznávania umeleckých artefaktov ich chápať ako prirodzenú súčasť svojho života.

Stratégia vyučovania

Pri vyučovaní sa budú využívať nasledovné metódy a formy vyučovania :

Názov tematického celku	Stratégia vyučovania	
	Metódy	Formy
Hudobná výchova	➤ motivačná metóda➤ fixačná metóda	➤ skupinové vyučovanie

	➤ rozhovor ➤ skupinová metóda ➤ individuálna metóda ➤ hra ➤ improvizácia ➤ zážitková metóda ➤ skúsenostná metóda ➤ kognitívna metóda ➤ intonačná metóda s použitím relatívnej solmizácie ➤ vyučovanie pomocou didaktickej techniky	➤ projektové vyučovanie ➤ formy stimulačné ➤ diferencované vyučovanie ➤ vyučovanie v rôznom prostredí ➤ besedy ➤ návšteva hudobných podujatí

Učebné zdroje

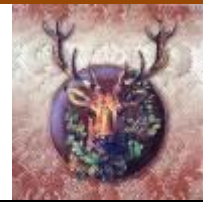
Na podporu a aktiváciu vyučovania a učenia žiakov sa využijú nasledovné učebné zdroje :

Názov tematického celku	Odborná literatúra	Didaktická technika	Ďalšie zdroje
Hudobná výchova	➤ učebnica hud. výchovy pre 2. roč. ➤ metodická príručka	CD prehrávač PC interaktívna tabuľa	detské knihy, časopisy, detské CD, audiokazety, internet

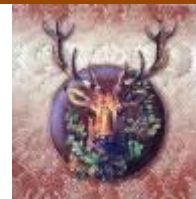
Obsah vzdelávania

Predmet veku primerane oboznamuje žiakov s vybranými poznatkami z oblasti sociológie, psychológie, politológie, práva a ekonómie, ktoré ich vedú k poznávaniu seba a iných, k chápaniu personálnych, interpersonálnych, sociálnoprávnych a ekonomických vzťahov medzi jednotlivcov a spoločnosťou. Podieľa sa na mravnom, občianskom a intelektuálnom rozvoji žiakov.

Tematický celok Hudobná výchova Obsah	Obsahový štandard	Výkonový štandard
Jednoduché slovenské ľudové piesne, detské piesne v rozsahu c1 – c2, umelecké úpravy	Vokálno-intonačná činnosť Nadalej pestovať základné spevácke zručnosti a návyky. Rozširovať hlasový rozsah detí. Realizovať krátke dychové a hlasové cvičenia. Spievanie jednoduchých piesní z nôt, osvojenie 6.,5., 3.,2.,1. stupňa. Ovládanie	Zaspievať čisto a so správnym výrazom primeraným piesni 15 detských a ľudových piesní, podľa taktovania

ľudových piesní, krátke sklady pre deti. Vyvodenie a intonácia v priestore 1. – 6. Stupňa na solmizačné slabiky, tvorivá práca s nimi. Sluchová identifikácia rôznych tónin. Verbalizácia nálady piesní a skladieb. Rytmizácia slov riekaniak, rytmické a melodické hry, realizácia rytmu pozostávajúceho zo štvrt'ových, osminových a polových hodnôt v 2/4 a 3/4 takte. Vyjadrenie obsahu piesní a skladieb pohybom.	rytmických útvarov v 2/4, 3/4 a 4/4 takte pozostávajúcich zo štvrt'ových, osminových a polových nôt. Používanie taktovacích gest. Orientácia v grafickom zázname jednoduchej melódie – čítanie nôt, určovanie rytmu, tempa, dynamiky. Inštrumentálne činnosti Poznať jednoduché rytmické nástroje, ovládať techniku hrania na nich a využívať ich počas hudobnej reprodukcie a produkcie. Hra jednoduchých sprievodov k piesňam, tvorba jednoduchých sprievodov v 2/4,3/4, 4/4 takte k piesňam. Tvorivá improvizácia k jednoduchým piesňam. Hudobno-pohybové činnosti Reagovanie na hudbu, stvárňovanie hudby pomocou pohybu, tanca, gesta. Vedieť správne chodiť a pochodovať podľa hudby, reagovať na zmeny tempa a dynamiky. Vytváranie jednoduchých sprievodov hrou na tele, používanie taktovacích gest v 2/4,3/4, 4/4 takte. Percepčné činnosti Aktívne vnímanie a prežívanie hudby. Rozlíšenie zvukov okolitého sveta. Rozlíšenie tónov podľa výšky, sily, druhu tempa. Sluchom rozoznať kontrast v hudbe, totožné, podobné a odlišné motívy a hudobné myšlienky a časti skladby, základné sláčikové, dychové, bicie hudobné nástroje, klavír, melódiu a sprievod. Poznať najkrajšie klenoty ľudovej hudby. Spoznať hudbu rôzneho typu, žánru, štýlu. Vážiť si hudobnú kultúru svojho národa. Hudobno-dramatické činnosti Vytvárať vlastnú hudobnú krajinu v danom tónovom priestore. Hudobné	učiteľa a hier so spevom. Zaspievať podľa fonogestiky jednoduchej melódie. Zvládnuť hrať jednoduché rytmické motívy pozostávajúce z hodnôt štvrt'ových, osminových, polových nôt a pomlčiek. Použiť ich pri tvorbe sprievodu k piesňam. Správne reagovať pohybom na hudbu Poznať po viacnásobnom vypočutí minimálne 6 hudobných skladieb a ich autorov Dokázať vystihnúť náladu piesní a počúvanej hudby. Uskutočniť minimálne 1 hudobno-dramatické vystúpenie

	nástroje chápať ako prostriedok na vykreslenie prostredia, postáv a nálad. Hudobné vyjadrenie kontrastu v príbehu. Využitie všetkých činností pri predvedení dramatického príbehu.	

Prierezové témy:

Osobnostný a sociálny rozvoj

Multikultúrna výchova

Enviromentálna výchova

Dopravná výchova

Mediálna výchova

Ochrana života a zdravia

Tematické celky:

1. – 3. ročník: učivo nie je rozdelené do tematických celkov

4. ročník: Ľudová pieseň v živote človeka a spoločnosti

Poslanie hudby v našom živote

3. ročník

Časový rozsah výučby	1 hodina týždenne, spolu 33 vyučovacích hodín

Charakteristika vyučovacieho predmetu

Hodiny hudobnej výchovy v treťom ročníku majú poskytovať žiakom radosť zo sebarealizácie, z individuálneho a kolektívneho elementárneho muzicírovania, objavovania hudby. Taktiež umožniť žiakom spontánne a uvedomelé hudobné zážitky, pestovať v nich potrebu počúvať a realizovať veku primeranú dobrú hudbu. Žiaci sa s obsahom pojmov oboznamujú na základe hudobných skúseností, tieto pojmy majú chápať a nie definovať. Žiaci majú vedieť čítať noty, chápať notový zápis, vzhľadom na malý časový priestor, písanie nôt nie je nutné. Učiteľ má využiť každú vhodnú pieseň a skladbu na formovanie postojov a názorov žiakov. Nesmieme zabudnúť na hudobno-dramatické činnosti, ktoré vychádzajú z hry ako najprirodzenejšej detskej činnosti a zabezpečujú transfer získaných zručností a vedomostí získané počas hudobno-výchovného a vôbec vzdelávacieho procesu. Teda optimalizujú rozvoj celistvej osobnosti.

Ciele vyučovacieho predmetu

Cieľom hudobnej výchovy v 3. ročníku je nadviazať na hudobné činnosti ročníka druhého, pokračovať v nich a postupne využívať hudobné experimentovanie ako príležitosť na uplatňovanie poznávania zákonitostí hudby.

Prostredníctvom poznania a precítenej interpretácie slovenských ľudových piesní, pochopením úlohy ľudovej piesne v živote človeka, poznania a interpretácie detských riekaniak, ľudových piesní a počúvaním ich úprav pre detský zbor a klavír postupne si naďalej osvojovať hudobný materinský jazyk, vštepovať žiakom elementárne základy hudobných vedomostí.

Prostredníctvom slovenského zvykoslovia, vlasteneckých piesní, umeleckého spracovania ľudových piesní hudobnými skladateľmi, minulej a súčasnej podoby ľudových piesní získať základy národnej identity a vlastenectva a takto prispieť k formovaniu kultúrnych kompetencií žiakov.

Prostredníctvom hier s hudbou a jej prvkami, ktorá nadobúda črty tvorivej práce a vedomej zameranosti na jednotlivé hudobné javy, prehlbovať počiatočný spontánny záujem o hudbu.

Prostredníctvom postupného poznávania umeleckých artefaktov ich chápať ako prirodzenú súčasť svojho života.

Prehľad výkonových štandardov

- zaspievať čisto a so správnym výrazom minimálne 15 piesní
- intonovať podľa ruky diatonické durové postupy
- zahrať jednoduché sprievody k piesňam, správne zvoleným detským hudobným nástrojom zdôrazniť dôležité hudobné myšlienky v počúvanej skladbe
- zvládnuť zatancovať jednoduchú mazúrku a čardáš
- správne reagovať pohybom na hudbu
- poznať podľa sluchu minimálne 6 hudobných skladieb, dokázať vystihnúť ich náladu a odhaliť dominujúce výrazové prostriedky
- realizovať minimálne 1 hudobno-dramatickú etudu ako celok
- taktovať v 2/4 a 3/4 takte
- dokázať taktovať v 2/4 takte, pokúsiť sa o dvojhlasné spievanie
- rozlíšiť durové a molové znenie piesne

Prehľad obsahových štandardov

- osvojovanie uvedených piesní a skladieb
- prenikanie do ich obsahu najmä vcítením sa do ich výrazu
- zdokonaľovanie speváckych návykov a rozširovanie hlasového rozsahu
- intonovanie podľa fonogestiky
- zdokonaľovanie sa v technike hry na detských hudobných nástrojoch
- poznať zvuk a tvar niektorých hudobných nástrojov
- poznať výrazové prostriedky: rytmus, dynamika, tempo, melódia
- aktívne ovládať čítanie, písanie a chápanie nôt
- taktovanie 2- a 3- dobého taktu

Stratégia vyučovania

Pri vyučovaní sa budú využívať nasledovné metódy a formy vyučovania :

Názov tematického celku	Stratégia vyučovania	
	Metódy	Formy
Hudobná výchova	➤ motivačná metóda ➤ fixačná metóda ➤ rozhovor ➤ skupinová metóda ➤ individuálna metóda ➤ hra ➤ improvizácia ➤ zážitková metóda ➤ skúsenostná metóda ➤ kognitívna metóda ➤ intonačná metóda s použitím relatívnej solmizácie ➤ vyučovanie pomocou didaktickej techniky ➤ riadené objavovanie hudby	➤ skupinové vyučovanie ➤ projektové vyučovanie ➤ formy stimulačné ➤ diferencované vyučovanie ➤ vyučovanie v rôznom prostredí ➤ besedy ➤ návšteva hudobných podujatí

Učebné zdroje

Na podporu a aktiváciu vyučovania a učenia žiakov sa využijú nasledovné učebné zdroje :

Názov tematického celku	Odborná literatúra	Didaktická technika	Ďalšie zdroje
Hudobná výchova	➤ učebnica hud. výchovy pre 3. roč. ➤ Zborník ľudových piesní ➤ Odborná lit. o hudbe, web.stránky	CD prehrávač, PC, interaktívna tabuľa	detské knihy, časopisy, detské CD, audiokazety, internet

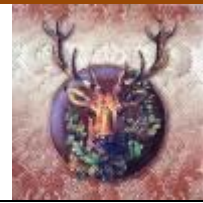
Obsah vzdelávania

Predmet veku primerane oboznamuje žiakov s vybranými poznatkami z oblasti sociológie, psychológie, politológie, práva a ekonómie, ktoré ich vedú k poznávaniu seba a iných, k chápaniu personálnych, interpersonálnych, sociálnoprávných a ekonomických vzťahov medzi jednotlivcov a spoločnosťou. Podieľa sa na mravnom, občianskom a intelektuálnom rozvoji žiakov.

Názov tematického celku	Obsahový štandard	Výkonový štandard
Slovenské ľudové piesne (najmä detské, tanečné, žartovné), piesne	Vokálno-intonačná činnosť Zvládnuť základy	Zaspievať čisto a so správnym výrazom primeraným piesni

susedných národov, detské tanečné piesne súčasných autorov v rozsahu c1 – d2. Krátke hlasové, intonačno-rytmické a sluchové cvičenia, hudobné hry (hra na ozvenu, otázka – odpoveď, reťazová hra, rytmické a melodické doplnovačky). Sprievody k piesňam, jednoduché rytmické hry a cvičenia. Jednoduché tance.	speváckeho dýchania, správne nasadenie tónu, artikuláciu spoluhlások a koncoviek. Vedieť zaspievať dvojhlasný kánon a jednoduchý ostinátny dvojhlas. Poznať a realizovať hodnoty nôt vyskstujúcich sa v piesňach, realizovať rytmické tvorenie. Dokázať určiť náladu a hlavnú myšlienku piesní, vyvodiť charakteristické výrazové prostriedky. Intonácia v priestore 1. - 8. (bez 7. stupňa) a dolného 5. stupňa podľa fonogestiky a písmenkových nôt, elementárne tvorenie v tomto priestore. Inštrumentálne činnosti Uvedomene rozlišovať rytmické hodnoty a ich vzťahy v takte. Vedieť tvoriť ostinátne sprievody zodpovedajúce charakteru piesní. Zdokonaľovať sa v technike hry na detských hudobných nástrojoch. Hudobno-pohybové činnosti Vedieť zatancovať jednokročku, dvojkročku, mazúrku, základný polkový krok, zostaviť z krokov	minimálne 15 piesní, ktoré sú základom ovládania hudobného materinského jazyka Chápať poslanie ľudovej piesne v živote človeka Rozlíšiť silu hlasu, správne používať hlas a dych pri speve Intonovať podľa ruky diatonické durové postupy. Vytvoriť jednoduchý ostinátny sprievod hrou na telo Pokúsiť sa hrať jednoduché rytmické motívy pozostávajúce s hodnôt štvrt'ových, osminových nôt a pomlčiek Vytvoriť vlastný hudobný príbeh s využitím jednoduchých hudobných nástrojov na vykreslenie postáv a nálad. Ovládať jednoduché prvky ľudového tanca, pohybom vyjadriť náladu hudby. Reagovať na zmeny

Inštruktívne skladby skladateľov 20. a 21. storočia.	jednoduchý tanec, rešpektujúci formu piesne a kultivované telesné pohyby. Dokázať vyjadriť obsah piesní a skladieb pohybom. Elementárna pohybová improvizácia na hudbu. Taktovať 2- a 3-dobý takt.	tempa, rytmu a dynamiky Pohybom správne reagovať na hudbu.
Hudobno-dramatické etudy, hry, jeden hudobno-dramatický celok.	Percepčné činnosti Poznať kontrast, návrat, totožnosť, podobnosť a odlišnosť hudobných myšlienok v hudobnej skladbe. Dokázať verbalizovať, výtvarne vyjadriť hudobné zážitky. Hudobno-dramatické činnosti Prežívaním modelových situácií pociťovať spojenie hudobno-dramatického prejavu s reálnymi životnými situáciami. Rešpektovať názory iných a stáť si za svojimi riešeniami. Vedieť transformovať v hudobných činnostiach získané vedomosti a skúsenosti pri realizácii v hudobno-dramatických etudách a celkoch.	Poznať podľa sluchu minimálne 6 hudobných skladieb Dokázať vystihnúť ich náladu a odhaliť dominujúce výrazové prostriedky. Realizovať minimálne 1 hudobno-dramatickú etudu (celok)

Prierezové témy:

Osobnostný a sociálny rozvoj: moje schopnosti

Multikultúrna výchova : hudba iných národov, zvyky a tradície iných krajín

Enviromentálna výchova

Dopravná výchova – výchova k bezpečnosti v cestnej premávke : správanie v dopravných prostriedkoch

Mediálna výchova : hudba prezentovaná rozhlasom, televíziou. . .

Ochrana života a zdravia

Tvorba projektu a prezentačné zručnosti

Regionálna výchova a tradičná ľudová kultúra : hudba regiónov na Slovensku, hry detí

Tematické celky:

1. – 3. ročník: učivo nie je rozdelené do tematických celkov

4. ročník: Ľudová pieseň v živote človeka a spoločnosti

Poslanie hudby v našom živote

4. ročník

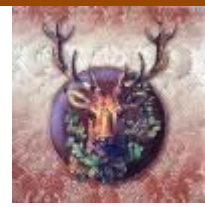
Časový rozsah výučby	1 hodina týždenne, spolu 33 vyučovacích hodín

Charakteristika vyučovacieho predmetu

Nadalej platí, aj v štvrtom ročníku, že celý hudobno-výchovný proces musí vychádzať z hudby a smerovať späť k nej. Zámerom je, aby žiaci vo vzájomnej tvorivej interakcii s učiteľom prijímali hudbu, spoznávali ju a snažili sa odokryvať, objavovať jej obsah. Hudobno-výchovný proces aj nadalej pomáha rozvíjať citový svet žiakov, ich hudobnosť v atmosfére radosti, porozumenia, zážitkov, úspešnej sebarealizácie v rámci elementárnych hudobných prejavov. Žiaci v tomto veku esteticky prežívajú, chápu a hodnotia menej rozsiahle hudobné skladby na základe uvedeného vnímania a prežívania primeranej hudby určenej na hudobné prejavy, ako aj na percepciu hudby. V rámci posilnenia mediálnej výchovy na podporu vkusovej orientácie sa dá napr. využiť porovnanie a hodnotenie televízneho programu Senzi Senzus a umelecký výkon špičkových folklórnych súborov a folkových skupín. Je potrebné viesť žiakov k tomu, aby si uvedomovali a rozlišovali mravné a estetické hodnoty, otvorenosť a tvorivosť, aby postupne chápali umenie v jeho mnohorakých podobách a v súvislostiach, nielen ako ušľachtilý spôsob využitia voľného času, ale aj ako prostriedok skvalitnenia a skultúrnenia svojho život.

Ciele vyučovacieho predmetu

V štvrtom ročníku sa postupne prehľbuje a dovršuje splnenie hlavných cieľov predmetu:

- prostredníctvom poznania a interpretácie slovenských ľudových piesní rôznych folklórnych oblastí Slovenska si osvojiť hudobný materinský jazyk, čo znamená aj príspevok HV k rozvíjaniu kultúrnych kompetencií žiakov,
- poznať slovenské zvykoslovie, jeho umelecké spracovanie hudobnými skladateľmi rôznych dôb a takto získať pevný základ národnej identity a vlastenectva.

Úlohou hudobnej výchovy je maximálne využiť špecifickú možnosť predmetu: aktivizovať tvorivé sily, formovať emocionálnu a rozumovú stránku žiakov, získať základy hudobného myslenia, elementárne základy hudobno-estetického vedomia v sústave hudobných vedomostí a vkusových postojov. Hudobné činnosti naďalej dávajú možnosť žiakom aktívne sa stretávať s hudbou, sú rozhodujúcimi prostriedkami rozvíjania hudobnosti žiakov. Majú nezastupiteľnú funkciu aj preto, lebo zásluhou ich rozmanitosti dostávajú žiaci možnosť sebarealizácie experimentovania, spájajú hudbu so slovom, pohybom, s hrou na detských hudobných nástrojoch. Hudobné činnosti nesmú byť izolované a musia mať v rámci jednej vyučovacej hodiny spoločný edukačný cieľ. Žiaci na základe získaných zručností dokážu na primeranej úrovni realizovať svoje hudobné predstavy v súčinnosti s výtvarnými, pohybovými a literárnymi a integrovať ich v individuálnych alebo skupinových projektoch.

Prehľad výkonových štandardov

- zaspievať čisto a so správnym výrazom minimálne 15 piesní
- intonovať podľa ruky diatonické durové postupy
- zahrať jednoduché sprievody k piesňam správne zvoleným detským hudobným nástrojom –
- zdôrazniť dôležité hudobné myšlienky v počúvanej skladbe
- vedieť zatancovať jednoduchú mazúrku, čardáš a pomalú polku
- pohybom správne reagovať na hudbu
- podľa sluchu poznať minimálne 6 hudobných skladieb
- dokázať vystihnúť ich náladu a odhaliť dominujúce výrazové prostriedky
- realizovať minimálne 1 hudobno-dramatickú etudu ako celok

Prehľad obsahových štandardov

- osvojovanie uvedených piesní a skladieb
- prenikanie do ich obsahu najmä vcítením sa do ich výrazu
- zdokonaľovanie speváckych návykov a rozširovanie hlasového rozsahu
- intonovanie podľa fonogestiky
- zdokonaľovanie sa v technike hry na detských hudobných nástrojoch
- poznať zvuk a tvar niektorých hudobných nástrojov
- poznať výrazové prostriedky: rytmus, dynamika, tempo, melódia
- aktívne ovládať čítanie, písanie a chápanie nôt
- taktovanie 2- a 3- dobého taktu

Stratégia vyučovania

Pri vyučovaní sa budú využívať nasledovné metódy a formy vyučovania :

Názov tematického celku	Stratégia vyučovania	
	Metódy	Formy
Hudobná výchova	➤ motivačná metóda ➤ fixačná metóda ➤ rozhovor ➤ skupinová metóda ➤ individuálna metóda ➤ hra ➤ improvizácia ➤ zážitková metóda ➤ skúsenostná metóda ➤ kognitívna metóda ➤ intonačná metóda s použitím relatívnej solmizácie ➤ vyučovanie pomocou didaktickej techniky ➤ riadené objavovanie hudby	➤ skupinové vyučovanie ➤ projektové vyučovanie ➤ formy stimulačné ➤ diferencované vyučovanie ➤ vyučovanie v rôznom prostredí ➤ besedy ➤ návšteva hudobných podujatí

Učebné zdroje

Názov tematického celku	Odborná literatúra	Didaktická technika	Ďalšie zdroje
Hudobná výchova	➤ Učebnica hud. výchovy pre 4. roč. a 5. ročník ➤ metodická príručka ➤ Zborník ľudových piesní ➤ Odborná literatúra o hudbe, webové stránky	CD prehrávač, PC, interaktívna tabuľa	detské knihy, časopisy, detské CD, audiokazety, internet

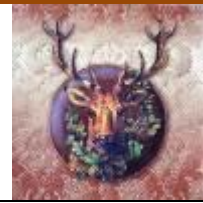
Obsah vzdelávania

Predmet veku primerane oboznamuje žiakov s vybranými poznatkami z oblasti sociológie, psychológie, politológie, práva a ekonómie, ktoré ich vedú k poznávaniu seba a iných, k chápaniu personálnych, interpersonálnych,

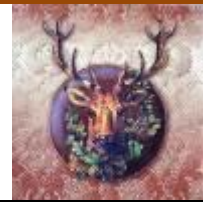

sociálnoprávnych a ekonomických vzťahov medzi jednotlivcov a spoločnosťou. Podieľa sa na mravnom, občianskom a intelektuálnom rozvoji žiakov.

Tematický celok Hudobná výchova Obsah	Obsahový štandard	Výkonový štandard
Ľudová pieseň v živote človeka a spoločnosti Slovenské ľudové piesne a ich dnešná podoba v rozsahu h - d². Krátke hlasové, intonačno-rytmické a sluchové cvičenia, rytmické a melodické dopĺňovačky. Sprievody k piesňam, jednoduché rytmické hry a jedno- a viachlasné rytmické cvičenia. Jednoduché ľudové tance, hudobno-pohybové	Vokálno-intonačné činnosti Ovládať základné hlasové zručnosti: správne držanie tela, spevácke dýchanie, otváranie úst, mäkké nasadenie tónu, artikulácia, spev hlavovým tónom. Piesne spievať intonačne rytmicky správne a precítene. Podľa fonogestiky a písmenkových nôt intonovať v durovej diatonike + molový 5-akord, tvoriť v tomto tónovom priestore. Rozlišovať durové a molové tóniny (trojzvuky, stupnice, piesne). Vedieť zaspievať dvojhlasný kánon a jednoduchý dvojhlas. Poznať a vedieť správne zaspievať piesne aspoň z 3 oblastí Slovenska. Poznať a správne realizovať hodnoty nôt vyskytujúcich sa v notových zápisoch. Bezpečne ovládať čítanie nôt od d po h². Inštrumentálne činnosti	Zaspievať čisto a so správnym výrazom primeraným piesni minimálne 15 piesní, ktoré sú základom ovládania hudobného materinského jazyka. Intonovať podľa ruky diatonické durové postupy. Zahrať jednoduché sprievody k piesňam správne zvoleným detským hudobným nástrojom. Zdôrazniť dôležité hudobné myšlienky v počúvanej skladbe.

tanečné hry. Poslanie hudby v našom živote Umelecké spracovanie slovenských ľudových piesní od 19. storočia podnes. Hudobno-dramatické etudy, hry, jeden hudobno-dramatický celok.	Vedieť tvoriť ostinátne sprievody zodpovedajúce charakteru piesní. Zdokonaľovať sa v technike hry na detských hudobných nástrojoch. Tvorba vlastných hudobných nástrojov a ich tvorivé využívanie. Hudobno-pohybové činnosti Vedieť zatancovať valašský krok, čardáš, mazúrku, valčík, polku, zostaviť z krokov jednoduchý tanec, rešpektujúc formu piesne a kultivované telesné pohyby. Dokázať vyjadriť obsah piesní a skladieb pohybom. Elementárna pohybová improvizácia na hudbu. Taktovať 2- a 3- doby takt. Percepčné činnosti Poznať kontrast, návrat, totožnosť, podobnosť (variácie) a odlišnosť hudobných myšlienok v hudobnej skladbe. Expresívnu reakciu na hudbu umocňovať pohybom, vizualizáciou a verbalizáciou. Podľa sluchu rozoznať sláčikové, dychové nástroje, fujaru, gajdy.	Zatancovať jednoduchý čardáš a mazúrku a pomalú polku Správne reagovať pohybom na hudbu. Poznať podľa sluchu minimálne 6 hudobných skladieb. Dokázať vystihnúť ich náladu a odhaliť dominujúce výrazové prostriedky. Realizovať minimálne 1 hudobno-dramatickú etudu (celok).

	Vedieť sa orientovať v rôznych typoch nástrojového obsadenia. Hudobno-dramatické činnosti. Prežívaním modelových situácií Pociťovať spojenie hudobno-dramatického prejavu s reálnymi životnými situáciami. Rešpektovať názory iných a stáť si za svojimi riešeniami. Vedieť transformovať v hudobných činnostiach získané vedomosti a skúsenosti pri realizácii improvizácie v hudobno-dramatických etudách a celkoch.	

Prierezové témy :

Osobnostný a sociálny rozvoj: moje schopnosti

Multikultúrna výchova : hudba iných národov, zvyky a tradície iných krajín

Enviromentálna výchova

Dopravná výchova – výchova k bezpečnosti v cestnej premávke : správanie v dopravných prostriedkoch

Mediálna výchova : hudba prezentovaná rozhlasom, televíziou. . .

Ochrana života a zdravia

Tvorba projektu a prezentačné zručnosti

Regionálna výchova a tradičná ľudová kultúra : hudba regiónov na Slovensku

Tematické celky:

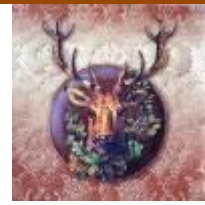
1. – 3. ročník: učivo nie je rozdelené do tematických celkov

4. ročník: Ľudová pieseň v živote človeka a spoločnosti

Poslanie hudby v našom živote Hodnotenie žiakov

Hodnotenie

Metódy hodnotenia:

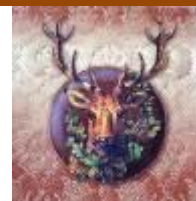
- individuálny prístup – prihliadanie na jeho intonačné, rytmické a pohybové spôsobilosti
- slovné hodnotenie
- prezentácia poznatkov

Prostriedky hodnotenia:

- hodnotenie známku
- slovné hodnotenie – pochvala, povzbudivé slová, atribúcia kladných vlastností a postojov, vyzdvihnutie činnosti vyhovujúcej žiakovi (spev, taktovanie, pohybová aktivita, tvorivosť, sprievod na ľahko ovládateľnom nástroji a pod.)

Kritériá hodnotenia vo vzťahu k výkonovým štandardom

- hodnotenie osvojenia si základných pojmov súvisiacich s hudbou a hudobným umením
- kontrola osvojenia si poznatkov o najvýznamnejších slovenských i svetových hudobných skladateľoch jednotlivých slohových období a ich vybraných diel
- kontrola osvojenia si poznatkov o najvýznamnejších slovenských i svetových hudobných osobnostiach populárnej hudby v rôznych štýloch a ich známych piesní
- hodnotenie tvorivej činnosti - vytvárať inštrumentálne sprievody k piesňam, reagovať na hudbu pohybom, tancom, tvorba dramatického príbehu
- hodnotenie využívania speváckych, intonačných a sluchových návykov a zručností
- hodnotenie schopnosti verbálneho vyjadrenia zážitkov z hudby, pocitov, hodnotiacich postojov

7. Vzdelávacia oblasť : ZDRAVIE A POHYB

7.1 Telesná výchova

Názov predmetu	TELESNÁ VÝCHOVA
Stupeň štúdia	ISCED 1 – primárne vzdelávanie
Ročník	1. – 4. ročník
Časový rozsah výučby	8 vyučovacích hodín
Poznámka	Povinný predmet

Charakteristika vyučovacieho predmetu

Zameranie telesnej výchovy v primárnej edukácii je dominantné na telesné, funkčné a pohybové zdokonaľovanie, čím sa prispieva k upevňovaniu zdravia, zdravotne orientovanej zdatnosti a pohybovej výkonnosti. Telesná výchova má špecifické a výnimočné postavenie vo výchovno – vzdelávacom procese. Prostredníctvom rôznych pohybových hier, aktivít, súťaží, cvičení a pomôcok tradičného i netradičného charakteru prispieva k upevňovaniu zdravia dieťaťa, zdokonaľovaniu pohybovej zdatnosti, čím je ovplyvnený i zdravotný stav dieťaťa.

Poskytuje elementárne teoretické a praktické vzdelanie z oblasti pohybu a športu, významne prispieva k psychickému, sociálnemu a morálnemu vývinu žiakov. Plní aj významnú kompenzačnú funkciu v procese edukácie. Svojím zameraním má telesná výchova výnimočné a špecifické postavenie v rámci vzdelávania žiakov mladšieho školského veku.

Telesná výchova formuje kladný vzťah k pohybovej aktivite. Prispieva k celkovému vývinu osobnosti dieťaťa, rozvoju hrubej i jemnej motoriky, ktorá sa v tomto období ešte stále vyvíja. Na hodinách telesnej výchovy tak žiak nezískava len praktické vedomosti, ale i vedomosti teoretického charakteru, upevňuje si zdravie a stimuluje svoj vývin, pričom hlavným cieľom telesnej výchovy je vyvolanie a udržanie radostného prežívania z pohybovej aktivity a vývin kultúrnej gramotnej osobnosti.

Ciele vyučovacieho predmetu

Ciele telesnej výchovy v primárnej edukácii vychádzajú zo všeobecných cieľov vzdelávacej oblasti „Zdravie a pohyb“ platných pre celú školskú telesnú výchovu a zároveň postupné plnenie cieľov primárnej edukácie prispieva k naplneniu týchto všeobecných cieľov.

- vytvárať podmienky pre optimálny rozvoj zdravotne orientovanej zdatnosti,
- podporovať získavanie poznatkov o otázkach vplyvu pohybu na zdravie,
- uplatňovať zásady hygieny a bezpečnosti pri pohybovej činnosti
- formovať pozitívny vzťah k telesnej výchove, pohybovým aktivitám, športu,
- podporovať procesy sebapoznávania a sebakontroly pri aktívnej pohybovej činnosti,
- podporovať aktivitu, fantáziu a kreativitu žiakov pri pohybových aktivitách,

- stimulovať reč a myslenie počas telovýchovných činností,
- kultivovať pohybový prejav s akcentom na správne držanie tela,
- vytvárať podmienky pre optimálny rozvoj zdravotne orientovanej zdatnosti,
- podporovať získavanie poznatkov o otázkach vplyvu pohybu na zdravie,
- uplatňovať zásady hygieny a bezpečnosti pri pohybovej činnosti,
- formovať osobnú zodpovednosť za vlastné zdravie,
- vytvoriť pohybové návyky súvisiace so základnými lokomóciami,
- aplikovať pohybové činnosti v každodennom živote.

Kompetencie

Komunikačné kompetencie

- Dokáže využívať všetky dostupné formy komunikácie pri spracovávaní a vyjadrovaní informácii rôzneho typu
- Dokáže primerane komunikovať
- Prezentovať sám seba i svoje výsledky
- rozvíjať logické myslenie prostredníctvom taktických úloh v pohybových činnostiach,
- využívať poznatky o tele človeka, jeho pohyboch a účinkoch.

Kompetencia riešiť problémy

- Žiak je otvorený pri získavaní nových poznatkov, využívaní inovatívnych postupov či netradičných pomôcok
- Dokáže spoznávať pri jednotlivých riešeniach klady a zápory, uvedomuje si možné riziko

Sociálne a personálne kompetencie:

- Uvedomiť si svoje možnosti a schopnosti a podľa toho si stanovuje svoje priority a ciele
- Uvedomovať si zodpovednosť v tíme

Digitálna kompetencia:

- vyžívať informačné technológie na vyhľadávanie potrebných informácií súvisiacich so športovými aktivitami.

Spoločenské a občianske kompetencie:

- vytvoriť si vlastnú identitu (nájsť si svoje miesto) pri aktívnej športovej činnosti – svojej účasti na nej v rámci skupiny, tímu,
- vedieť rešpektovať práva i povinnosti (svoje i iných) pri realizovaných športových aktivitách,
- vedieť kooperovať pri športových aktivitách,

- byť tolerantný pri iných názoroch na riešenie aktuálneho problému súvisiaceho so športovou aktivitou a zároveň asertívny pri nastoľovaní svojich požiadaviek a formulovaní svojich názorov.

Iniciatívnosť a podnikavosť:

- vedieť s kamarátmi realizovať aj vo voľnom čase naučené pohybové hry a športové aktivity v rôznom prostredí,
- byť iniciatívny pri aplikácii pohybových činností do svojho vlastného denného režimu.
- mať motorickú gramotnosť (ako výsledok pohybového vzdelávania), ktorá je súčasťou kultúrnej gramotnosti človeka.

49.Kognitívne spôsobilosti

- vyhľadávať informácie z rôznych zdrojov
- rozvíjať kreativitu žiaka, jeho sebarealizáciu
- uvádzať základné pojmy z telesnej terminológie na veku primeranej úrovni
- vykonávať zásady hygieny, bezpečnosti a ochrany vlastného zdravia
- osvojiť si elementárne vedomosti a zručnosti z telesnej výchovy, aplikovať ich a tvorivo rozpracovať v pohybových aktivitách v škole i vo voľnom čase,
- uplatňovať v každodennom živote zásady hygieny, bezpečnosti a ochrany vlastného zdravia,
- vyjadrovať sa veku primeranou športovou terminológiou,

50.Afektívne spôsobilosti

- vyjadrovať svoje názory, vedomosti a pocity súvisiace s realizovanými pohybovými aktivitami,
- interaktívne a kreatívne reagovať na otázky súvisiace so športovou činnosťou,
- diskutovať o športových udalostiach v škole, obci, regióne ale i významných športových súťažiach a sviatkoch (OH, MS, ME ap.).
- Hodnotiť svoj vlastný výkon

Konatívne spôsobilosti

- aktívne využívať informácie zo školskej telesnej výchovy vo voľnom čase,
- mať záujem (byť motivovaný) o ďalšie vzdelávanie sa v oblasti športu.
- aplikovať v pohybových hrách princípy fair – play
- poznať význam pohybu pre zdravie a dokázať svoje zdravie upevňovať prostredníctvom každodenného pohybu.

51.Komunikačné spôsobilosti

- vedieť využiť všetky dostupné formy komunikácie v danej športovej činnosti
- prezentovať svoje výsledky na verejnosti
- prijímať nové nápady, postupy a diskutovať o ich význame, vhodnosti

52.Učebné spôsobilosti

- využívať tvorivosť a nápaditosť, samostatne tvoriť závery na základe zistení a skúseností
- 53. Interpersonálne spôsobilosti
- žiak je tolerantný a empatický k ostatným spoluhráčom
- dokáže pracovať v skupine, družstve
- 54. Postojové spôsobilosti
- Dokázať si stanoviť isté ciele s ohľadom na svoje záujmy a možnosti
- Kriticky zhodnotiť svoje výsledky
- Sústreďovať sa na vhodnosť výberu svojich voľných činností, chrániť si svoje zdravie
- Kriticky hodnotiť svoj pokrok, prijímať spätnú väzbu a uvedomovať si svoje možnosti rozvoja
- Uvedomovať si dôležitosť spoluhráčov
- Uvedomovať si svoje slabé a silné stránky
- Dodržiavať pravidlá bezpečnosti
- flexibilita
- 55. Pohybové spôsobilosti
- Používať pohybové aktivity v škole i vo voľnom čase
- Mať na veku primeranej úrovni rozvinuté pohybové schopnosti, ktoré vytvárajú predpoklad pre optimálnu zdravotne orientovanú zdatnosť,

1. ročník

Časový rozsah výučby	2 hodiny týždenne, spolu 66 vyučovacích hodín

Charakteristika vyučovacieho predmetu

Telesná výchova tvorí nezastupiteľnú súčasť edukácie i výchovy žiakov nielen v primárnom stupni vzdelania. Počas celého pôsobenia žiaka na prvom stupni je snaha o jeho všestranný rozvoj pohybových schopností a zručností, rozvoj koordinácie, rozvoj priestorovej a kinesteticko- diferenciačnej schopnosti, rytmických, gymnastických schopností a zručností...

Cieľom teoretického vzdelávania v 1. ročníku je osvojiť si základné poznatky a zásady bezpečnosti v telocvični. Vytvoriť si základné predstavy o význame správneho držania tela. Žiaci by sa mali naučiť aktívne prijímať verbálne podnety a reagovať na ne. Úlohou telesnej výchovy je i vzbudiť záujem žiakov o jednotlivé pohybové úkony, operácie či činnosti, osvojiť si pravidlá uplatňovaných pohybových hier. Keďže je prvý ročník adaptačným, zodpovedajú tomu i činnosti vykonávané na hodinách telesnej výchovy. Svoje zastúpenie majú pohybové činnosti spontánneho charakteru, pohybové hry motivačne posilňované riekankami, melódiou či rytmom.

Spomínané pohybové hry sú volené s najjednoduchším charakterom, zamerané na prebehovanie, manipulačné činnosti s loptou (hádzanie, kotúľanie, chytanie, odrážanie od zeme), štafetové hry.

V gymnastike a tanci sa zameriavame na rozvíjanie vnímania signálov, rytmického cítenia a hudby, nácvik správneho držania tela, chôdze, behu. Žiaci by mali zvládnuť váľanie bokom, „kolísku“, stoj zo sedu, kľaku. Z oblasti atletiky dochádza k rozvoju pohybových schopností, nácviku rýchleho behu, vysokého štartu, skoku do diaľky z miesta. V tomto ročníku je venovaná značná pozornosť cvičeniam zameraným na správne držanie tela.

Rozvíjajú sa základné lokomočné a nelokomočné pohybové zručnosti ako je chôdza, beh, skok, hod, lezenie. Žiaci sa učia a navykajú si na organizáciu vyučovania telesnej výchovy ako i technike jednotlivých činností a cvičení. Na konci školského roka by mal žiak pasívne ovládať základné pojmy z povelovej prípravy Pozor! Pohov! Vpravo vbok! Vľavo vbok! Čelom vzad! Na pokyn učiteľa reagovať správnym pohybom, hoci ho nie vždy dokonale vykoná. Všetky činnosti a hry vychádzajú z prirodzeného spontánneho prejavu a hlavne z pocitu radosti, ktorý je i v tomto predmete dôležitý.

Ciele vyučovacieho predmetu

- podporovať procesy sebapoznávania a sebakontroly pri aktívnej pohybovej činnosti,
- podporovať aktivitu, fantáziu a kreativitu žiakov pri pohybových aktivitách,
- formovať pozitívny vzťah k telesnej výchove, pohybovým aktivitám, športu,

- podporovať správne držanie tela

Prehľad výkonových štandardov

Žiak:

- Aplikovať základné lokomócie a nelokomočné pohyby
- Poznať poradové cvičenia
- Vykonať základné cvičenia z akrobacie, atletiky
- Používať zručnosti v hrách súťažiach a iných pohybových činnostiach
- Pomenovať a poznať základné herné činnosti jednotlivca,
- poznať názvy hier realizovaných vo výučbe,
- Aplikovať v hre dohodnuté pravidlá a rešpektovať ich.
- Imitovať správnu techniku herných činností jednotlivca v hrách realizovaných vo výučbe.
- uskutočňovať rytmické cvičenia, tanečné kroky a motívy v rôznych obmenách
- prevádzať pohyby, chôdzu, skoky a beh s rytmom navodeným potleskom, zvukovým signálom, hudbou.
- kombinovať prvky rytmiky a tanca v hudobno – pohybových, tanečných a dramatických hrách, ale i pri iných pohybových činnostiach
- pomenovať základné polohy tela,
- demonštrovať správne základné polohy tela a primerane svojim schopnostiam vykonávať psychomotorické cvičenia v rôznych obmenách
- poznať prvky psychomotoriky a psychomotorických hier a prežívať pocity radosti z pohybu a hry
- pomenovať základné pohybové činnosti vo výučbe realizovaných druhov sezónnych pohybových aktivít.
- vykonávať správne technické predvedenie elementárnych pohybových zručností vo výučbe realizovaných sezónnych pohybových činností v rôznych obmenách.

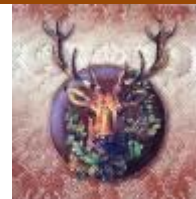
Prehľad obsahových štandardov

- Základné lokomócie a nelokomočné pohybové zručnosti
- Manipulačné, pohybové a prípravné športové hry
- Kreatívne a estetické pohybové činnosti
- Psychomotorické cvičenia a hry
- Aktivity v prírode a sezónne pohybové činnosti

Stratégia vyučovania

Pri vyučovaní sa budú využívať nasledovné metódy a formy vyučovania :

Názov tematického celku	Stratégia vyučovania	
	Metódy	Formy
Základné lokomócie	➤ Výkladová metóda	➤ Individuálna

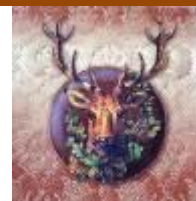

a nelokomočné pohybové zručnosti	➤ Rozhovor ➤ Názorná ukážka ➤ Inštruktáž ➤ Motivačné metódy	➤ Frontálna ➤ Cvičenie vo dvojiciach ➤ Vyučovacie bloky
Manipulačné, pohybové a prípravné športové hry	➤ Rozhovor ➤ Názorná ukážka ➤ Inštruktáž ➤ Motivačné metódy ➤ Frontálna metóda ➤ Vyučovanie pomocou didaktickej techniky ➤ Hra	➤ Cvičenie vo dvojiciach ➤ Skupinová ➤ Frontálna ➤ Stimulačná ➤ Konzultácie s vyučujúcim ➤ Hra
Kreatívne a estetické pohybové činnosti	➤ Rozhovor, vysvetľovanie ➤ Názorná ukážka ➤ Inštruktáž ➤ Výučba pomocou didaktickej techniky	➤ Individuálna ➤ Skupinová ➤ Inscenačná
Psychomotorické cvičenia a hry	➤ Motivačné metódy ➤ Rozhovor ➤ Názorná ukážka ➤ Inštruktáž	➤ Individuálna ➤ Frontálna ➤ Cvičenie vo dvojiciach ➤ Integrované vyučovanie ➤ Hra
Aktivity v prírode a sezónne pohybové činnosti	➤ Motivačné metódy ➤ Inštruktáž ➤ Hra ➤ Názorná ukážka	➤ Individuálna ➤ Frontálna ➤ Skupinová ➤ Cvičenie vo dvojiciach ➤ Vyučovanie v rôznom prostredí ➤ Hra

Učebné zdroje

Na podporu a aktiváciu vyučovania a učenia žiakov sa využijú nasledovné učebné zdroje :

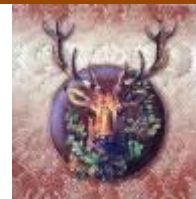
Názov tematického celku	Odborná literatúra	Didaktická technika	Ďalšie zdroje
Základné lokomócie a nelokomočné	➤ Metodická príručka ➤ Dostupná odb.	Videonahrávky CD prehrávač Dataprojektor	Odborné časopisy Internet

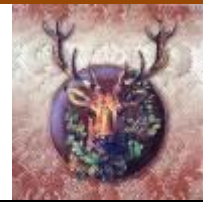
pohybové zručnosti	literatúra		
Manipulačné, pohybové prípravné športové hry a	➤ Metodická príručka ➤ Dostupná odb. literatúra	Videonahrávky CD prehrávač Dataprojektor	Športové podujatia Odborné časopisy Internet
Kreatívne a estetické pohybové činnosti	➤ Metodická príručka ➤ Dostupná odb. literatúra	Videonahrávky CD prehrávač Dataprojektor	Odborné časopisy Internet
Psychomotorické cvičenia a hry	➤ Metodická príručka ➤ Psychomotorika – Blahutová ➤ Psychomotorické hry - Blahutková	Videonahrávky CD prehrávač Dataprojektor	Odborné časopisy Internet
Aktivity v prírode a sezónne pohybové činnosti	➤ Metodická príručka ➤ Dostupná odb. literatúra	Videonahrávky CD prehrávač Dataprojektor	Internet Športové podujatia

Obsah vzdelávania

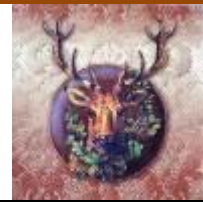
Tematický celok Základné lokomócie a nelokomočné pohybové zručnosti Obsah	Obsahový štandard	Výkonový štandard
Zásady bezpečnosti a hygieny pri cvičeniach Poradové cvičenia Elementárna terminológia pohybov a cvičení Význam základných lokomócií poradových cvičení	- Zásady bezpečného a účelného pohybu po telocvični - Nástup do kruhu, na čiaru, do radu - Činnosť na povely (pozor, pohov...) - Základné povely - Základnej prípravy - Chôdza, beh i po lavičke	- Aplikovať poradové cvičenia realizované vo výučbe - Vnímať a vykonávať poradové cvičenia realizované vo výučbe - Vykonať a správne ! pomenovať poradové cvičenia realizované vo výučbe - Aplikovať poradové cvičenia realizované vo výučbe

a gymnastických cvičení	- Beh, bežecká abeceda - Rýchly beh- nácvik	- Prevádzať správne prevedenie chôdze a behu
Atletika – základy behov, skokov, hodů	- Skok z miesta, technika skokov - Základy správnej techniky	- Napodobniť správne technické prevedenie behu
Základy gymnastiky – obraty, prevaly, kotúle a pod.	gymnastických cvičení (Stoj, sed, ľah, kľak, drep- KUBO VELÍ)	- Imitovať správne technické prevedenie behu
Cvičenia na zmenu tempa a rytmu	- Obraty, poskoky, skoky - Rovnovážne výdrže, prevaly	- Imitovať správne technické prevedenie skoku
Organizácia pohybových činností v priestore	- Rytmizované pohyby s hudbou - Rytmizované pohyby s hudbou	- Ovládať správne technické prevedenie základných akrobatických cvičení
	- Základné gymnastické polohy a pohyby (obrat, preval, kolíska)	- Vykonávať správne prevedenie základných akrobatických cvičení
	- Poskoky a obraty na mieste	- Vykonávať správne prevedenie základných akrobatických cvičení
	- Elementárne zručnosti z akrobacie	- Reagovať na hudbu a zmenu rytmu
	- Sed zo stoja a opačne, vzpor	- Reagovať na hudbu a zmenu rytmu
	kľáčmo, gymnastické cvičenia	- Vykonať správne technické prevedenie základných akrobatických cvičení
	- Pohybové činnosti v priestore	- Vykonať správne technické prevedenie základných akrobatických cvičení
	- Základy hodů	- Ovládať základné zručnosti z akrobacie ako sed, ľah, drep
	- Hod z miesta, hod na cieľ	- Ovládať základné zručnosti z akrobacie
		- Adaptovať sa na činnosť

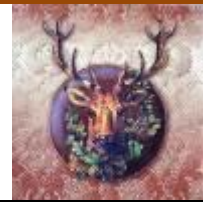
		i v iných priestoroch ako je telocvičňa, dodržiavať pravidlá - Napodobniť správnu techniku hodu a uplatňovať správnu manipuláciu s náčiním - Napodobniť správnu techniku hodu a uplatňovať správnu manipuláciu s náčiním
Tematický celok Manipulačné, pohybové a prípravné športové hry Obsah	Obsahový štandard	Výkonový štandard
Základné herné činnosti jednotlivca v MH, PH, PŠH Základné informácie o hrách a súťažiach Správna technika základných herných činností jednotlivca Správna manipulácia s herným náčiním Kultúrne správanie sa na športových podujatiach Realizácia hier v rôznom prostredí v rôznych obmenách Dodržiavať zásady	- Pohybové hry na rozvoj bežeckých schopností, pravidlá hry - Pohybové hry, súťaže - Kondičné pohybové hry - Pohybové hry na rozvoj obratnosti - Cvičenia s loptou, plnou loptou - Cvičenie s lavičkami, švihadlami - Pohybové hry na rozvoj bežeckých schopností - Rozvoj rýchlostných schopností - Súťaživé, športové hry družstiev - Súťaživé, športové hry družstiev - Súťaživé hry jednotlivcov - Manipulačné cvičenia s plnou loptou	- Aplikovať v hre dohodnuté pravidlá a rešpektovať ich - Aplikovať v hre dohodnuté pravidlá a rešpektovať ich - Aplikovať v hrách a cvičeniach dohodnuté pravidlá - Aplikovať v hre dohodnuté pravidlá a rešpektovať ich - Prispôsobovať správnu techniku manipulácie s rôznym náčiním - Objaviť možnosť manipulácie s rôznym herným náčiním - Aplikovať v hre dohodnuté

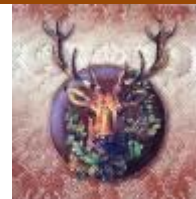
fair – play pri hrách	- Pohybové činnosti v rôznom priestore - Manipulácia s náčiním, loptové hry - Rozvoj silových schopností - Súťaživé hry družstiev - Rozvoj vytrvalostných schopností - Športové hry a súťaže - Súťaživé hry jednotlivcov - Manipulačné cvičenia s kruhmi, lanom	pravidlá a rešpektovať ich - Aplikovať v hre dohodnuté pravidlá a rešpektovať ich - Ovládať v hre dohodnuté pravidlá a rešpektovať ich - Ovládať v hre dohodnuté pravidlá a rešpektovať ich - Aplikovať v hre dohodnuté pravidlá, rešpektovať ich a správať sa fair- play. - Manipulovať s rôznym herným náčiním - Aplikovať naučené zručnosti z hier v rôznom prostredí i bežnom živote - Prevádzať správnu techniku manipulácie s náčiním - Aplikovať v hre dohodnuté pravidlá a rešpektovať ich - Aplikovať v hre dohodnuté pravidlá, rešpektovať ich a správať sa fair- play. - Odhadnúť svoje možnosti a zručnosti v hrách a súťažiach - Aplikovať v hre dohodnuté pravidlá a rešpektovať ich - Aplikovať v hre dohodnuté

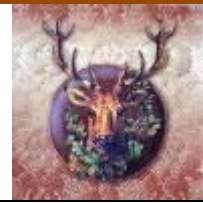
		pravidlá, rešpektovať ich a správať sa fair-play. - Uplatňovať správnu manipuláciu s náčiním
Tematický celok Kreatívne a estetické pohybové činnosti Obsah	Obsahový štandard	Výkonový štandard
Jednoduché druhy cvičení a hier s hudbou Pohybové výrazové prostriedky tvorivej dramatiky Druhy rytmiky a tanca Rozvoj dramatických schopností a zručností Správne držanie tela v spojení s hudobným podnetom Rozvoj priestorovo – orientačné a rytmické schopnosti Rozvoj tvorivej improvizácie, kreativity, imaginácie, vizualizácie	- Tanečná a štylizovaná chôdza - Pohybová improvizácia na hudobné motívy, prírodné javy - Tanečná improvizácia, jednoduché tanečné kroky - Spojenie pohybu s hudbou - Základné tanečné kroky - Hudobno – pohybové hry - Zladiť rytmus chôdze a behu s hudbou - Hudobno – pohybové hry - Hudobno – pohybové hry - Napodobňovanie pohybov zvierat, športovcov	- Reagovať na hudbu a prispôbiť k nej pohyby, chôdzu - Dramatizovať hudobné motívy a prevádzať prvky rytmiky a tanca - Dramatizovať hudobné motívy a prevádzať prvky rytmiky a tanca - Vykonávať prvky rytmiky a tanca v dramatických hrách - Vykonať správne technické prevedenie tanečných krokov - Vykonať správne technické prevedenie tanečných krokov - Vykonávať prvky rytmiky a tanca i správne technické prevedenie tanečných krokov - Aplikovať prvky rytmiky a tanca v hudobno – pohybových, tanečných a dramatických hrách, no i pri iných pohybových činnostiach

		- Demonštrovať správne technické prevedenie rytmických cvičení, tanečných krokov, motívov v rôznych obmenách realizovaných vo výučbe - Napodobniť prvky rytmiky a tanca v dramatických hrách
Tematický celok Psychomotorické cvičenia a hry Obsah	Obsahový štandard	Výkonový štandard
Zásady bezpečnosti, hygieny a psychohygieny pre zdravie Správne držanie tela, polohy tela, pohyby tela a jeho častí Vytváranie návyku fyziologicky správneho dýchania Pohybové cvičenia so zameraním na koncentráciu a pozornosť Pohybové aktivity zamerané na čiastočnú a celkovú relaxáciu Joga Strečing	- Názvy častí tela a ich správne držanie - Názvy častí tela a ich správne držanie - Aktivity zamerané na rozvoj dýchania, napätia a uvoľnenia svalov - Koordinačné cvičenia a hry - Relaxačné cvičenia a hry - Uvoľňovacie cvičenia a hry - Antistresové cvičenia - Naťahovacie strečingové cvičenia - Relaxačné cvičenia s hudbou - Joga a relaxačné cvičenia	- Vysvetliť význam správneho držania tela, pomenovať časti ľudského tela - Vysvetliť význam správneho držania tela - Vnímať vlastné telo pri pohybových činnostiach a uplatniť správne dýchanie pri aktivitách - Vnímať význam cieleného pohybu pre zdravie, prežívať pocit radosti z pohybu - Ukázať správne základné polohy tela (držanie tela) a uplatniť správne dýchanie - Reagovať na pocity radosti z pohybu a hry - Pripustiť význam cieleného pohybu pre zdravie

		- Venovať pozornosť jednotlivým častiam tela, poznať ich význam a diskutovať o dôležitosti cvičených prvkov - Vykonávať správne základné polohy tela a vnímať správne dýchanie - Oceňovať význam cieleného pohybu pre zdravie
Tematický celok Aktivity v prírode a sezónne pohybové činnosti Obsah	Obsahový štandard	Výkonový štandard
Turistika Korčuľovanie Plávanie Pohyb v zimnej prírode Pohyb v letnej prírode	- Aktivity a hry so sánkami - Hry so snehom a na snehu - Aktivity a hry so sánkami - Aktivity a hry so sánkami - Pešia turistika	-Demonštrovať správne technické prevedenie elementárnych pohybových zručností v sezónnych pohybových činnostiach - Akceptovať rôzne názory a prispôbiť sa - Demonštrovať správne technické prevedenie elementárnych pohybových zručností v sezónnych pohybových činnostiach - Demonštrovať správne technické prevedenie elementárnych pohybových zručností v sezónnych pohybových činnostiach - Aplikovať prvky sezónnych

		pohybových činností pri pohybe v prírode - Uplatniť prvky sezónnych pohybových činností pri pohybe v prírode

Prierezové témy :

Dopravná výchova- výchova k bezpečnosti v cestnej premávke : Základné lokomócie a nelokomočné pohyb. zručnosti, Aktivity v prírode

Osobnostný a sociálny rozvoj : Zákl. lokomócie a noloкомоč. pohyb. zručnosti, Manipulačné pohybové a príp. šport. hry, Kreatívne a estet. pohyb. činnosti, Psychomotorické cvičenia a hry, Aktivity v prírode a sezónne pohyb. činnosti

Multikultúrna výchova : Kreatívne a estet. pohyb. činnosti,

Enviromentálna výchova : Zákl. lokomócie a noloкомоč. pohyb. zručnosti, Kreatívne a estet. pohyb. činnosti, Psychomotorické cvičenia a hry, Aktivity v prírode a sezónne pohyb. činnosti

Ochrana života a zdravia : Zákl. lokomócie a noloкомоč. pohyb. zručnosti, Manipulačné pohybové a príp. šport. hry, Psychomotorické cvičenia a hry, Aktivity v prírode a sezónne pohyb. činnosti

Mediálna výchova : Zákl. lokomócie a noloкомоč. pohyb. zručnosti, Manipulačné pohybové a príp. šport. hry, Kreatívne a estet. pohyb. činnosti, Psychomotorické cvičenia a hry,

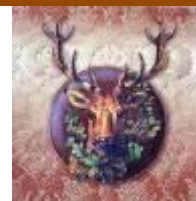
Tvorba projektu a prezentačné zručnosti : Manipulačné pohybové a príp. šport. hry, Psychomotorické cvičenia a hry,

Hodnotenie

Telesnú výchovu klasifikujeme, no aj napriek tomu by hodnotenie malo byť založené na princípe individuálneho prístupu k osobnosti dieťaťa, jeho pohybovým schopnostiam a zručnostiam. Hodnotenie žiaka musí byť komplexné. Zlepšenie v pohybových zručnostiach, psychomotorických schopnostiach, vedomostiach, osobná snaha o lepšie výsledky, ale i záujem o telesnú výchovu sú hlavnými kritériami hodnotenia. Hodnotenie v smere k rodičom, by malo byť odbornejšie, objektívnejšie, ale z hľadiska pozitívneho smerovania pôsobenia rodiča na dieťa i konštruktívnejšie.

Metódy hodnotenia

- Hodnotenie osvojenia základných poznatkov z telesnej výchovy
- Hodnotenie známku i verbálnou formou

Prostriedky hodnotenia

- Hodnotenie už od prvého ročníka prebieha formou známkovania.

Kritériá hodnotenia vo vzťahu k výkonovým štandardom

- Kontrola osvojenia poznatkov prebieha hlavne hodnotením praktických zručností a rôznych praktických aktivít.

2. ročník

Časový rozsah výučby	2 hodiny týždenne, spolu 66 vyučovacích hodín

Charakteristika vyučovacieho predmetu

Druhý ročník sa v telesnej výchove považuje za prechodný. Dochádza k postupnému prechodu z hravosti a spontánnosti k prevažne riadenej činnosti. Podiel súťaživých a športových prvkov, činností či výkonov narastá. Pohybové hry sú už v 2. ročníku rušnejšieho charakteru. Využívame naháňačky s doplnkovou činnosťou, naháňačky so stopom, viacerými naháňačmi, štafetové hry zamerané na rozvoj pohybových schopností, hry s loptou, manipulačné činnosti s loptou, hry zamerané na pretláčanie, preťahovanie. Neustále sú zaradované i hry na správne držanie tela či dramatizáciu. Žiaci si dokážu osvojiť základné pravidlá hier.

V pasívnej rovine si žiaci osvojujú i najfrekventovanejšie pojmy vzťahujúce sa k pohybovému obsahu jednotlivých tematických celkov, prehľbujú predstavu o význame a úlohách v telesnej výchove. Úlohou telesnej výchovy v tomto ročníku je i aktívne si osvojiť pravidlá uplatňovaných pohybových hier a súťaží. Zručnosti sa žiakom zdokonaľujú aj v oblasti rytmickej gymnastiky a tancov, kde je už uvedomelejšia a presnejšia pohybová kultúra. Dochádza k rozvoju štylizovanej chôdze, nácviku poskokov, cvalového skoku. Žiaci sa oboznamujú s pojмами i technickým prevedením jednokročky, dvojkročky. I v tomto ročníku využívame ešte vo väčšej miere hudbu a rôzne rytmické nástroje. Z oblasti atletiky sa žiaci ďalej zdokonaľujú v nácviku rýchleho behu a rozvoju akcelerácie. Pohybový prejav by mal byť už o niečo estetickjší a presnejší. Na hodinách sú zaradované činnosti na zmeny behu, rôznych štartových výbehov, hádzania z miesta jednoruč i obojručne. Smer odhodu striedame pred seba, za seba, nad seba. Okrem toho skúšame vytrvalostný beh na 2-3 min.

Zo športovej gymnastiky sú žiaci oboznamovaní s kotúľom vpred, kotúľom vzad. V rámci prípravy na športové hry, ktoré sa ďalej zdokonaľujú v treťom ročníku, využívame prípravné činnosti i v tomto ročníku charakteru: držanie lopty, podávanie lopty na mieste, prihrávka priama, o zem, oblúkom, prihrávka jednoručne – sponad hlavy, chytanie lopty. V športovej gymnastike sa venujeme rovnovážnym cvičeniam, kotúľu vpred i vzad.

Ciele vyučovacieho predmetu

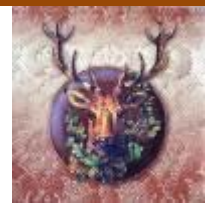
V druhom ročníku sa rozvíjajú schopnosti a zručnosti žiakov, čomu zodpovedajú i nasledujúce ciele:

- Spôľahlivo si osvojiť najfrekventovanejšie pojmy a terminológiu
- Upevniť si vedomosti z oblasti pravidiel a zásad bezpečného správania sa na hodinách telesnej výchovy
- Ovládať pravidlá v jednotlivých hrách a súťažiach
- Poznať význam cvičení zameraných na správne držanie tela
- Vnímať pohybovú aktivitu ako nevyhnutnú súčasť zdravia a formovania vlastného zdravého životného štýlu.
- uskutočňovať elementárne pohybové zručnosti a získané pohybové návyky súvisiace so základnými lokomóciami v pohybových hrách,
- mať optimálne primerane veku rozvinuté pohybové schopnosti, preukazovať elementárne vedomosti a poznatky z telesnej výchovy a športu pri realizácii pohybových činností.

Prehľad výkonových štandardov

Žiak:

- Pomenovať základné lokomócie, základné nelokomočné pohyby, základné atletické disciplíny, základné cvičenia z akrobacie a poradové cvičenia realizované vo výučbe.
- Uskutočňovať správne technické predvedenie základných lokomócií i základných akrobatických cvičení v rôznych obmenách.
- Uplatniť základné lokomócie, poradové cvičenia i gymnastické zručnosti v hrách, súťažiach a iných pohybových činnostiach.
- Pomenovať a poznať základné herné činnosti jednotlivca, poznať názvy hier realizovaných vo výučbe.
- Aplikovať v hre dohodnuté pravidlá a rešpektovať ich.
- Prevádzať správnu techniku manipulácie s náčiním
- Ukázať a uplatniť správnu techniku herných činností jednotlivca v hrách realizovaných vo výučbe
- Vykonávať naučené zručnosti z hier v rôznom prostredí (telocvičňa, príroda, voda) a aplikovať ich aj v bežnom živote (vo voľnom čase)
- Popísať základné gymnastické cvičenia, tanečné kroky a činnosti realizované vo výučbe.
- Ovládať správne technické predvedenie rytmických cvičení, tanečných krokov, motívov v rôznych obmenách realizovaných vo výučbe.
- Prispôbovať pohyby, chôdzu, skoky a beh s rytmom navodeným potleskom, zvukovým signálom, hudbou
- Uplatniť prvky rytmiky a tanca v hudobno – pohybových, tanečných a dramatických hrách, no i pri iných pohybových činnostiach

- Pomenovať základné polohy tela, druhy realizovaných cvičení z oblasti psychomotoriky
- Predvádzať správne základné polohy tela a primerane svojim schopnostiam vykonávať psychomotorické cvičenia v rôznych obmenách
- Používať prvky psychomotoriky a psychomotorických hier a prežívať pocity radosti z pohybu a hry
- Poznať jednoduché testy na posudzovanie svojej flexibility, držania tela, dýchania.
- Uplatniť prvky sezónnych pohybových činností v hrách, súťažiach v škole i vo voľnom čase
- Pomenovať základné pohybové činnosti vo výučbe realizovaných druhov sezónnych pohybových aktivít
- Zostavovať správne technické predvedenie elementárnych pohybových zručností vo výučbe realizovaných sezónnych pohybových činností v rôznych obmenách.

Prehľad obsahových štandardov

- Základné lokomócie a nelokomočné pohybové zručnosti
- Manipulačné, pohybové a prípravné športové hry
- Kreatívne a estetické pohybové činnosti
- Psychomotorické cvičenia a hry
- Aktivity v prírode a sezónne pohybové činnosti

Stratégia vyučovania

Pri vyučovaní sa budú využívať nasledovné metódy a formy vyučovania :

Názov tematického celku	Stratégia vyučovania	
	Metódy	Formy
Základné lokomočné a nelokomočné pohybové zručnosti	➤ metóda výkladu ➤ metóda rozhovoru	➤ frontálne vyučovanie ➤ samostatná práca
Manipulačné, pohybové a prípravné športové hry	➤ metóda rozhovoru ➤ situačná metóda	➤ skupinová práca ➤ internet ➤ edukačné programy
Kreatívne a estetické pohybové činnosti	➤ kognitívne metódy ➤ skúsenostné metódy	➤ besedy ➤ rozhovory
Psychomotorické cvičenia a hry	➤ metóda výkladu ➤ metóda rozhovoru ➤ hra	➤ skupinová práca ➤ frontálna práca
Aktivity v prírode a sezónne hry	➤ metóda výkladu ➤ zážitková metóda	➤ frontálna práca ➤ internet

	➤ skúsenostné metódy	➤ skupinová práca

Učebné zdroje

Na podporu a aktiváciu vyučovania a učenia žiakov sa využijú nasledovné učebné zdroje :

Názov tematického celku	Odborná literatúra	Didaktická technika	Ďalšie zdroje
Základné lokomócie a nelokomočné pohybové zručnosti	➤ Metodická príručka ➤ Dostupná odb. literatúra	Videonahrávky CD prehrávač Dataprojektor	Odborné časopisy Internet
Manipulačné, pohybové a prípravné športové hry	➤ Metodická príručka ➤ Dostupná odb. literatúra	Videonahrávky CD prehrávač Dataprojektor	Športové podujatia Odborné časopisy Internet
Kreatívne a estetické pohybové činnosti	➤ Metodická príručka ➤ Dostupná odb. literatúra	Videonahrávky CD prehrávač Dataprojektor	Odborné časopisy Internet
Psychomotorické cvičenia a hry	➤ Metodická príručka ➤ Psychomotorika – Blahutová Psychomotorické hry - Blahutková	Videonahrávky CD prehrávač Dataprojektor	Odborné časopisy Internet
Aktivity v prírode a sezónne pohybové činnosti	➤ Metodická príručka ➤ Dostupná odb. literatúra	Videonahrávky CD prehrávač Dataprojektor	Internet Športové podujatia

Obsah vzdelávania

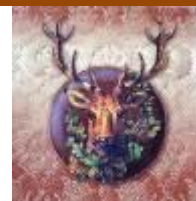
Tematický celok Základné lokomócie a nelokomočné pohybové zručnosti Obsah	Obsahový štandard	Výkonový štandard
Zásady bezpečnosti	- O hygiene, životospráve,	- Pomenovať poradové

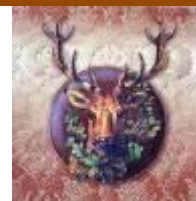
a hygieny pri cvičeniach Poradové cvičenia Elementárna terminológia pohybov a cvičení Význam základných lokomócií poradových cvičení a gymnastických cvičení Atletika – základy behov, skokov, hodů Základy gymnastiky – obraty, prevaly, kotúle a pod. Cvičenia na zmenu tempa a rytmu Organizácia pohybových činností v priestore	rad, zástup, základné povely poradovej prípravy - Nástup do kruhu, na čiaru, do radu - Chôdza, beh, jeho správna technika, preskakovanie - Rýchly beh (20-30 m)- zákl. nácvik - Činnosť na povely (pozor, pohov, štart,...) - Základné povely poradovej prípravy - Beh, bežecká abeceda - Technika skokov, skok z miesta - Prípravné cvičenia a gymnastické hry, preval, stoj, vztyk - Kotúl' vpred - Rovnovážne výdrže, prevaly - Rytmizované pohyby s hudbou - Motivovaný pravidelný poklus so zmenou tempa - Pohybové hry - Poskoky a obraty na mieste - Sed zo stoja a opačne, vzpor kľáčmo - Pohybové činnosti v priestore - Základy hodů - Hod z miesta, hod na cieľ	cvičenia realizované vo výučbe, vysvetliť význam hygieny a životosprávy pre náš organizmus - Vnímať a vykonávať poradové cvičenia realizované vo výučbe - Vykonať správne technické prevedenie behu, chôdze, preskakovania v rôznych obmenách - Vykonať správne technické prevedenie behu, - Uplatniť poradové cvičenia v hrách a súťažiach - Uplatniť poradové cvičenia v hrách a súťažiach - Napodobniť správne technické prevedenie behu - Vykonať správne technické prevedenie skoku z miesta a jeho uplatnenie v hrových činnostiach - Vykonať správne prevedenie základných akrobatických cvičení - Vnímať správne technické prevedenie kotúľa vpred - Aplikovať správne prevedenie akrobatických cvičení ako i chôdze po lavičke - Reagovať na hudbu

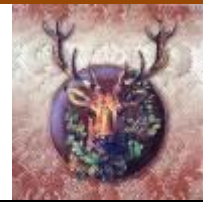
		a zmenu rytmu - Reagovať na vopred dohodnuté signály a zmeny tempa - Uplatňovať základné zásady bezpečného správania sa počas činnosti v rôznom prostredí, dodržiavať pravidlá hry - Reprodukovať správne prevedenie rytmických cvičení, motívov v rôznych obmenách spojených s vytlieskavaním a vydupávaním. - Aplikovať správne technické prevedenie základných akrobatických cvičení - Aplikovať naučené zručnosti z hier v rôznom prostredí i bežnom živote - Vykonávať správne technické prevedenie hodu - Vykonávať správne technické prevedenie hodu
Tematický celok Manipulačné, pohybové a prípravné športové hry Obsah	Obsahový štandard	Výkonový štandard
Základné herné činnosti jednotlivca v MH, PH, PŠH	- Pohybové hry na rozvoj rýchleho behu, pravidlá hry - Prihrávka na mieste	- Aplikovať v hre dohodnuté pravidlá a rešpektovať ich

Základné informácie o hrách a súťažiach	- Kondičné pohybové hry - Pohybové hry na rozvoj obratnosti, pravidiel hry	- Ovládať a uplatniť správnu
Správna technika základných herných činností jednotlivca	- Cvičenia s loptou, plnou loptou (kotúľanie, prenášanie, posúvanie) - Cvičenia s lavičkami, švihadlami	techniku manipulácie s náradím a správnu techniku herných činností
Správna manipulácia s herným náčiním	- Prihrávka, hod - Rozvoj rýchlostných schopností	- Vykonávať pohybové zručnosti a návyky i s netradičným náčiním a zdokonaľovať ich.
Kultúrne správanie sa na športových podujatiach	- Súťaže, športové hry družstiev - Súťaživé hry jednotlivcov	- Aplikovať v hre dohodnuté pravidlá a rešpektovať ich
Realizácia hier v rôznom prostredí v rôznych obmenách	- Návšteva kultúrneho podujatia - Manipulačné cvičenia s plnou loptou	- Vykonávať správnu techniku manipulácie s náčiním
Dodržiavať zásady fair – play pri hrách	- Pohybové hry v priestore - Manipulácia s náčiním - Rozvoj obratnostných schopností - Rozvoj silových schopností - Súťaživé hry družstiev - Rozvoj vytrvalostných schopností - Športové hry a súťaže - Súťaživé hry jednotlivcov - Manipulačné cvičenia s kruhmi, lanom	- Predvádzať správne technické prevedenie behu, chôdze, preskakovania v rôznych obmenách - Vykonať správnu techniku manipulácie s náčiním a dodržiavať pravidlá hry
		- Primerane svojim schopnostiam vykonávať cvičenia zamerané na rozvoj rýchlosti, obratnosti i vytrvalosti
		- Ovládať dohodnuté pravidlá, pohybové zručnosti a rešpektovať ich
		- Aplikovať v hre dohodnuté pravidlá a rešpektovať ich
		- Aplikovať primerané a kultúrne správanie sa na športových podujatiach

		- Aplikovať správnu techniku manipulácie s loptou - Uplatniť správnu techniku herných činností jednotlivca v realizovaných hrách - Vykonať správnu techniku manipulácie s náčiním (aj netradičného charakteru) - Aplikovať v hre dohodnuté pravidlá a rešpektovať ich - Aplikovať v hre dohodnuté pravidlá a rešpektovať ich - Aplikovať v hre dohodnuté pravidlá a rešpektovať ich, hrať fair – play - Aplikovať v hre dohodnuté pravidlá a rešpektovať ich - Aplikovať v hre dohodnuté pravidlá, hrať fair – play - Aplikovať v hre dohodnuté pravidlá a rešpektovať ich - Vykonávať správnu techniku manipulácie s náradím.
Tematický celok Kreatívne a estetické pohybové činnosti Obsah	Obsahový štandard	Výkonový štandard
Jednoduché druhy cvičení a hier	- Tanečná a štylizovaná chôdza	- Reagovať na hudbu a prispôbiť k nej

s hudbou Pohybové výrazové prostriedky tvorivej dramatiky Druhy rytmiky a tanca Rozvoj dramatických schopností a zručností Správne držanie tela v spojení s hudobným podnetom Rozvoj priestorovo – orientačné a rytmické schopnosti Rozvoj tvorivej improvizácie, kreativity, imaginácie, vizualizácie	- Pohybová improvizácia na hudobné motívy - Spojenie pohybu s hudbou - Tanečný krok- jednokročka, dvojkročka - Základné tanečné kroky - Hudobno – pohybové hry - Zladiť rytmus chôdze a behu s hudbou - Hudobno – pohybové hry - Hudobno – pohybové hry - Napodobňovanie zvierat, športovcov	pohyby, chôdzu, snažiť sa o jej zladenie -Prispôsobovať pohyby, chôdzu, skoky, beh s hudbou - Zladiť pohyby, chôdzu, skoky a beh s hudbou - Uskutočňovať správne technické prevedenie tanečných krokov spojených so správnym držaním tela - Vykonať na primeranej estetickej úrovni základné tanečné kroky - Demonštrovať správne technické prevedenie rytmických cvičení, tanečných krokov, motívov v rôznych obmenách realizovaných vo výučbe - Vykonávať prvky rytmiky a tanca aj správne technické prevedenie tanečných krokov - Demonštrovať správne technické prevedenie rytmických cvičení, tanečných krokov, motívov v rôznych obmenách realizovaných vo výučbe - Demonštrovať správne technické prevedenie rytmických cvičení, tanečných krokov, motívov

		v rôznych obmenách realizovaných vo výučbe - Napodobniť prvky rytmiky a tanca v dramatických hrách
Tematický celok Psychomotorické činnosti a hry Obsah	Obsahový štandard	Výkonový štandard
Zásady bezpečnosti, hygieny a psychohygieny pre zdravie Správne držanie tela, polohy tela, pohyby tela a jeho častí Vytváranie návyku fyziologicky správneho dýchania Pohybové cvičenia so zameraním na koncentráciu a pozornosť Pohybové aktivity zamerané na čiastočnú a celkovú relaxáciu Joga Strečing	- Názvy častí tela a ich správne držanie – relaxačné cvičenia a hry - Koordinačné cvičenia a hry - Aktivity zamerané na rozvoj dýchania - Relaxačné cvič. a hry - Uvoľňovacie cvičenia a hry - Antistresové cvičenia, joga - Natáhovacie strečingové cvičenia - Relaxačné cvičenia s hudbou - Joga a relaxačné cvičenia - Strečingové a psychomotorické cvičenia	- Správne pomenovať časti tela a základné polohy tela - Primerane svojim schopnostiam vykonávať cvičenia zamerané na pozornosť a sústredenie i pomocou netradičných pomôcok - Vnímať vlastné telo pri pohybových činnostiach a uplatniť správne dýchanie pri aktivitách - Primerane svojim schopnostiam vykonávať cvičenia na napätie a uvoľnenie svalov - Vykonávať cvičenia na napätie a uvoľnenie primerane schopnostiam žiakov - Oceňovať význam cieleného pohybu pre zdravie - Vykonávať základné psychomotorické cvičenia - Primerane svojim schopnostiam vykonávať cvičenia na napätie a uvoľnenie svalov

		- Uznávať význam cieleného pohybu pre zdravie - Vykonávať základné psychomotorické cvičenia
Tematický celok Aktivity v prírode a sezónne pohybové hry Obsah	Obsahový štandard	Výkonový štandard
Turistika Korčuľovanie Plávanie Pohyb v zimnej prírode Pohyb v letnej prírode	- Aktivity a hry so sánkami - Hry so snehom a na snehu - Aktivity a hry so sánkami - Aktivity so snehom a na snehu - Turistika, pohyb v prírode	-Demonštrovať správne technické prevedenie elementárnych pohybových zručností v sezónnych pohybových činnostiach - Demonštrovať správne technické prevedenie elementárnych pohybových zručností v sezónnych pohybových činnostiach - Demonštrovať správne technické prevedenie elementárnych pohybových zručností v sezónnych pohybových činnostiach - Demonštrovať správne technické prevedenie elementárnych pohybových zručností v sezónnych pohybových činnostiach - Aplikovať prvky sezónnych pohybových činností pri pobyte v prírode - Uplatniť prvky

		sezónnych pohybových činností pri pohybe v prírode

Prierezové témy :

Ochrana života a zdravia : Základné lokomócie a nelokomočné pohybové zručnosti, Psychomotorické cvičenia a hry, Aktivity v prírode a sezónne pohybové činnosti, Kreatívne a estetické pohybové činnosti, Manipulačné, pohybové a prípravné športové hry

Osobnostný a sociálny rozvoj : Základné lokomócie a nelokomočné pohybové zručnosti, Kreatívne a estetické pohybové činnosti, Manipulačné, pohybové a prípravné športové hry, Psychomotorické cvičenia a hry,

Enviromentálna výchova : Aktivity v prírode a sezónne pohybové činnosti, Manipulačné , pohybové a prípravné športové hry, Základné lokomócie a nelokomočné pohybové zručnosti, Kreatívne a estetické pohybové činnosti,

Multikultúrna výchova : Manipulačné, pohybové a prípravné športové hry, Kreatívne a estetické pohybové činnosti.

Mediálna výchova : Kreatívne a estetické pohybové činnosti.

Dopravná výchova – výchova k bezpečnosti v cestnej premávke : Aktivity v prírode a sezónne pohybové činnosti, Základné lokomócie a nelokomočné pohybové zručnosti.

Hodnotenie

Telesnú výchovu klasifikujeme, no aj napriek tomu by hodnotenie malo byť založené na princípe individuálneho prístupu k osobnosti dieťaťa, jeho pohybovým schopnostiam a zručnostiam. Hodnotenie žiaka musí byť komplexné. Zlepšenie v pohybových zručnostiach, psychomotorických schopnostiach, vedomostiach, osobná snaha o lepšie výsledky, ale i záujem o telesnú výchovu sú hlavnými kritériami hodnotenia. Hodnotenie v smere k rodičom, by malo byť odbornejšie, objektívnejšie, ale z hľadiska pozitívneho smerovania pôsobenia rodiča na dieťa i konštruktívnejšie

Metódy hodnotenia

V predmete telesná výchova využívať hodnotenie formou pochvaly

Prostriedky hodnotenia

Hlavným prostriedkom hodnotenia je známka, no nezabúdať využívať i pochvaly a povzbudení.

Kritériá hodnotenia vo vzťahu k výkonovým štandardom

Zamerať sa na hodnotenie praktických zručností nadobudnutých na hodinách telesnej výchovy

3. ročník

Časový rozsah výučby	2 hodiny týždenne, spolu 66 vyučovacích hodín

Charakteristika vyučovacieho predmetu

V 3.ročníku narastá ešte vo väčšej miere podiel športových prvkov a výkonov, nakoľko by v tomto roku života malo dochádzať k vyrovnaniu úrovne pozornosti a koncentrácie u žiaka.

Žiak tretieho ročníka by mal aktívne ovládať a osvojiť si pojmy uplatňované v predchádzajúcich ročníkoch, ako pozor, pohov, pravidlá hry, hráč, spoluhráč, štart, cieľ, názvy častí tela, turistika- jej druhy a formy... Poznať význam správneho dýchania v priebehu pohybovej aktivity, osvojiť si základy kultúrneho správania sa na športových podujatiach. Žiak by mal aktívne ovládať a samostatne používať všetky pojmy a povely, bezpečne manipulovať s používaným náradím a náčiním.

V pohybových hrách sa objavuje požiadavka na správnosť techniky vykonania jednotlivých prvkov(čo sme v nižších ročníkoch ešte prehliadali a isté nepresnosti tolerovali), pohybové úlohy sú náročnejšie, pravidlá hier zložitejšie. V tomto ročníku sa žiak pripravuje i na rôzne športové hry kolektívneho charakteru. Významnú úlohu zohrávajú preto v tomto období prípravné športové hry. I prostredníctvom nich môžeme v žiakovi vyvolať záujem o pohyb, radosť z pohybu, vštepiť mu dôležitosť fair- play. Zaraďujeme sem hry zamerané na zdokonaľovanie herných činností a zručností s loptou, dodržiavanie pravidiel(minibasketbal, futbal, vybíjaná). Cieľom týchto hier je pripraviť žiaka pre samotnú hru, oboznámiť ho s pravidlami, zdokonaľiť jeho zručnosti.

Využívame hry zamerané na rozvoj rýchlosti, sily, vytrvalosti, obratnosti, prípravné hry k športovým hrám, štafetové a manipulačné hry s loptou. V rámci prípravných športových hier a činností využívame i naďalej hry a cvičenia zamerané na držanie lopty, podávanie lopty na mieste, prihrávka jednoruč, trčením, priama, o zem, oblúkom, prihrávka jednoručne – sponad hlavy, chytanie lopty, streľba jednoručne z miesta po driblinu, dvojtakt, streľba po dvojtakte jednoručne i obojručne, osobná obrana hráča. Okrem basketbalu sa žiaci môžu oboznamovať i s ďalšími športovými hrami ako futbal ,hádzaná, volejbal.

Rýchlosť, vytrvalosť rozvíjame i na hodinách s prvkami atletiky. Využívame cvičenia bežeckej abecedy, polovysoký štart, vytrvalostný beh na 5-6min, rýchly beh na 40-50 m, preskok nízkej prekážky. Uskutočňuje sa nácvik skoku do doskočiska z krátkého rozbehu 6-8 krokov s dopadom na obe nohy, hod z 2-3 krokov a odhod pravou i ľavou rukou.

Zo športovej gymnastiky sú žiaci oboznamovaní s kotúľom vpred, kotúľom vzad, stojkami. Objavujú sa prvé pokusy o vytvorenie svojej zostavy.

Ciele vyučovacieho predmetu

- formovať pozitívny vzťah k telesnej výchove, pohybovým aktivitám, športu,
- kultivovať pohybový prejav s akcentom na správne držanie tela,
- vytvárať podmienky pre optimálny rozvoj zdravotne orientovanej zdatnosti,
- podporovať získavanie poznatkov o otázkach vplyvu pohybu na zdravie,
- uplatňovať zásady hygieny a bezpečnosti pri pohybovej činnosti,
- vytvoriť elementárnu veku primeranú predstavu o vlastných pohybových možnostiach a pohybovou činnosťou prispievať k optimálnemu stupňu rozvoja osobnosti ako celku i po stránke kognitívnej, emocionálnej, sociálnej, morálnej,
- akceptovať práva a povinnosti účastníkov hry, súťaže a svojím správaním prispievať k nerušenému priebehu športovej akcie.

Prehľad výkonových štandardov

Žiak:

- Pomenovať základné lokomócie, základné nelokomočné pohyby, základné atletické disciplíny, základné cvičenia z akrobacie a poradové cvičenia realizované vo výučbe.
- Uskutočňovať správne technické predvedenie základných lokomócií i základných akrobatických cvičení v rôznych obmenách,
- Uplatniť základné lokomócie, poradové cvičenia i gymnastické zručnosti v hrách, súťažiach a iných pohybových činnostiach.
- Pomenovať a poznať základné herné činnosti jednotlivca, poznať názvy hier realizovaných vo výučbe.
- Aplikovať v hre dohodnuté pravidlá a rešpektovať ich.
- Prevádzať správnu techniku manipulácie s náčiním
- Ukázať a uplatniť správnu techniku herných činností jednotlivca v hrách realizovaných vo výučbe
- Vykonávať naučené zručnosti z hier v rôznom prostredí (telocvičňa, príroda, voda) a aplikovať ich aj v bežnom živote (vo voľnom čase)
- Ovládať správne technické predvedenie rytmických cvičení, tanečných krokov, motívov v rôznych obmenách realizovaných vo výučbe.
- Prispôbovať pohyby, chôdzu, skoky a beh s rytmom navodeným potleskom, zvukovým signálom, hudbou
- Uplatniť prvky rytmiky a tanca v hudobno – pohybových, tanečných a dramatických hrách, no i pri iných pohybových činnostiach
- Predvádzať správne základné polohy tela a primerane svojim schopnostiam vykonávať psychomotorické cvičenia v rôznych obmenách
- Používať prvky psychomotoriky a psychomotorických hier a prežívať pocity radosti z pohybu a hry
- Uplatniť prvky sezónnych pohybových činností v hrách, súťažiach v škole i vo voľnom čase

- Pomenovať základné pohybové činnosti vo výučbe realizovaných druhov sezónnych pohybových aktivít
- Zostavovať správne technické predvedenie elementárnych pohybových zručností vo výučbe realizovaných sezónnych pohybových činností v rôznych obmenách.

Prehľad obsahových štandardov

- Základné lokomócie a nelokomočné pohybové zručnosti
- Manipulačné, pohybové a prípravné športové hry
- Kreatívne a estetické pohybové činnosti
- Psychomotorické cvičenia a hry
- Aktivity v prírode a sezónne pohybové činnosti

Stratégia vyučovania

Pri vyučovaní sa budú využívať nasledovné metódy a formy vyučovania :

Názov tematického celku	Stratégia vyučovania	
	Metódy	Formy
Základné lokomočné a nelokomočné pohybové zručnosti	➤ Motivačný rozhovor, motivačný výklad, demonštrácia, vysvetľovanie, metóda ukážky, metóda pozorovania, samostatná práca žiakov, napodobňovanie,	➤ Individuálna, samostatná práca ➤ frontálne vyučovanie
Manipulačné, pohybové a prípravné športové hry	➤ metóda hry ➤ metóda rozhovoru ➤ situačná metóda ➤ demonštrácia	➤ skupinová práca ➤ frontálne vyučovanie
Kreatívne a estetické pohybové činnosti	➤ kognitívne metódy ➤ demonštrácia, ukážka, ➤ skúsenostné metódy	➤ Besedy ➤ rozhovory
Psychomotorické cvičenia a hry	➤ metóda výkladu ➤ metóda rozhovoru ➤ metóda hry ➤ herné a súťaživé metódy	➤ skupinová práca ➤ frontálna práca ➤ individuálna práca
Aktivity v prírode a sezónne hry	➤ zážitková metóda ➤ skúsenostné metódy	➤ frontálna práca ➤ internet ➤ skupinová práca ➤ individuálna práca

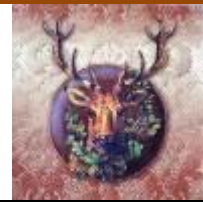
Učebné zdroje

Na podporu a aktiváciu vyučovania a učenia žiakov sa budú využívať nasledovné učebné zdroje :

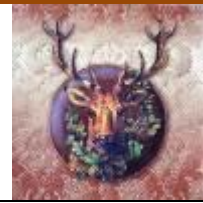
Názov tematického celku	Odborná literatúra	Didaktická technika	Ďalšie zdroje
Základné lokomócie a nelokomočné pohybové zručnosti	➤ Metodická príručka ➤ Dostupná odb. literatúra	Videonahrávky CD prehrávač Dataprojektor	Odborné časopisy Internet
Manipulačné, pohybové a prípravné športové hry	➤ Metodická príručka ➤ Dostupná odb. literatúra	Videonahrávky CD prehrávač Dataprojektor	Športové podujatia Odborné časopisy Internet
Kreatívne a estetické pohybové činnosti	➤ Metodická príručka ➤ Dostupná odb. literatúra	Videonahrávky CD prehrávač Dataprojektor	Odborné časopisy Internet
Psychomotorické cvičenia a hry	➤ Metodická príručka ➤ Psychomotorika- Blahutová Psychomotorické hry - Blahutková	Videonahrávky CD prehrávač Dataprojektor	Odborné časopisy Internet
Aktivity v prírode a sezónne pohybové činnosti	➤ Metodická príručka ➤ Dostupná odb. literatúra	Videonahrávky CD prehrávač Dataprojektor	internet Športové podujatia

Obsah vzdelávania

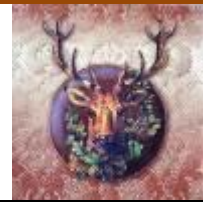
Tematický celok	Obsahový štandard	Výkonový štandard
Základné lokomócie a nelokomočné pohybové zručnosti Obsah		
Zásady bezpečnosti a hygieny pri cvičeniach Poradové cvičenia	- Bežecká abeceda, rebriny, BOZ-meranie,	- Akceptovať pravidlá a zásady bezpečného správania sa a pohybu v telocvični, na ihrisku

Elementárna terminológia pohybov a cvičení Význam základných lokomócií poradových cvičení a gymnastických cvičení Atletika – základy behov, skokov, hodu Základy gymnastiky – obraty, prevaly, kotúle a pod. Cvičenia na zmenu tempa a rytmu Organizácia pohybových činností v priestore	váženie - Rad, zástup, základné povely poradovej prípravy, bezpečnosť - Bežecká abeceda, polovysoký štart - Beh so štartom, hod- medicimbal, polovysoký a nízky štart, beh na 60m - Skok do diaľky z miesta, stoj na lopatkách - Hod, skákanie cez švihadlo - Kotúľ vpred, - Kotúľ vzad - Rytmická gymnastika (hudobno- pohybové. hry), gymnastická zostava, kotúľ vpred a kotúľ vzad, stojka na lopatkách - Prípravné cvičenia na akrobatiku a preskoky Zoskoky z vyšších plôch- cvičenia so švédskou bedňou, mostíkom - Prípravné, kondičné, koordinačné cvičenia, kotúľanie plných lôpt - Šplh na tyč, lano - Zoskoky z vyšších plôch- cvičenia zo švédskou bedňou, mostíkom - Bežecké súťaže	- Pomenovať poradové cvičenia realizované vo výučbe, nastúpiť podľa povelov vyučujúceho - Vykonávať správnu techniku behu, štartu - Precvičovať už osvojené elementárne pohybové zručnosti atletického charakteru - Vykonávať skok z miesta a dodržiavať pri tom bezpečnosť. Aplikovať stoj na lopatkách. - Uplatňovať gymnastické náradie pri cvičení - Precvičovať už osvojené elementárne pohybové zručnosti gymnastického charakteru, ovládať kotúľ vpred - Precvičovať už osvojené elementárne pohybové zručnosti gymnastického charakteru., ovládať kotúľ vzad - Ovládať základy správnej techniky konkrétnych gymnastických cvičení - Cvičiť pomocou gymnastického náradia

	družstiev, štafetové hry, beh, chôdza, družstvo, súťaž - Štafetový beh, preskoky cez nízke prekážky, lezenie, plazenie, prekážky, beh - Hod kriketovou loptičkou - Skok do diaľky - Skok do diaľky - Vytrvalostný beh - Pohybové a súťaživé hry	- Uplatniť poradové cvičenia, základné lokomócie v pohybových činnostiach - Rozvíjať pohybové schopnosti pri šplhu - Cvičiť pomocou gymnastického náradia - Ovládať chôdzu-pomalú, rýchlu, beh – pomalý, rýchly a skoky. Pohybovať sa na základe pravidiel - Vykonávať lokomnočné a nelokomočné pohyby - Rozvíjať obratnosť, vykonať technicky správne prevedenie hodu - Vykonávať skok do diaľky a dodržiavať pri tom bezpečnosť - Vykonávať skok do diaľky a dodržiavať pri tom bezpečnosť. - Spracovať elementárne zručnosti pri pohybových aktivitách - Aplikovať dohodnuté pravidlá a rešpektovať ich. Hrať fair - play
Tematický celok Manipulačné, pohybové a prípravné športové hry Obsah	Obsahový štandard	Výkonový štandard

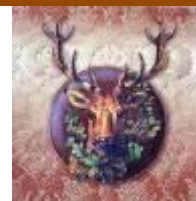
Základné herné činnosti jednotlivca v MH, PH, PŠH	- Skákačky, naháňačky, triafačky, bežecká abeceda	- Aplikovať v hre dohodnuté pravidlá a rešpektovať ich
Základné informácie o hrách a súťažiach	- Prípravné športové hry, štafetové a manipulačné hry	- Vykonávať rôzne pohybové hry, poznať pravidlá
Správna technika základných herných činností jednotlivca	- Basketbal- prihrávky - Basketbal- herné činnosti- vedenie lopty –dribling	- Uplatniť správnu techniku manipulácie s náčiním
Správna manipulácia s herným náčiním	- Basketbal- streľba, dvojtakt	- Manipulovať s náčiním primerane veku a svojim schopnostiam
Kultúrne správanie sa na športových podujatiach	- Skákačky, naháňačky , triafačky, minibasketbal	- Uplatniť správnu techniku s herným náčiním
Realizácia hier v rôznom prostredí v rôznych obmenách	- Hry na rozvoj rýchlosti, obratnosti, lopty, lano - Cvičenia na rozvoj priestorovo-orientačných schopností + vybíjaná	- Aplikovať v hre dohodnuté pravidlá, rozvíjať pohybové schopnosti a aktivitu žiaka
Dodržiavať zásady fair – play pri hrách	- Prípravné hry k športovým hrám(futbal, vybíjaná, basketbal)	- Ukázať a uplatniť správnu techniku manipulácie s náčiním
	- Vybíjaná, futbal, basketbal	- Hrať vybíjanú podľa stanovených pravidiel a aplikovať ich
	- Vybíjaná, pravidlá hry, hrací priestor	- Rešpektovať pravidlá športových hier, správnu techniku základných herných činností
	- Základy športových hier- hádzanie plnej lopty obojruč	- Hrať športovú hru podľa stanovených pravidiel a ovládať zásady fair-play
	- Hádzaná, vybíjaná (vybíjaná),pravidlá hry, hrací priestor	- Aplikovať dohodnuté pravidlá v pohybovej,
	- Prípravné hry, skákačky, naháňačky, triafačky, protihráč, bod, zásady bezpečnosti pri	

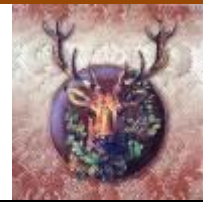
	súťažní - futbal, vybíjaná - futbal, vybíjaná - Hry zamerané na rozvoj bežeckých schopností - Pohybové hry, švihadlá, lano - futbal	športovej hre - Aplikovať už osvojené elementárne zručnosti - Manipulovať s loptou, držať, prihrávať a chytať loptu s využitím svojej rýchlosti a obratnosti - Rešpektovať pravidlá hry. - Aplikovať už osvojené elementárne pohybové zručnosti v jednotlivých hrách. - Hrať športovú hru podľa stanovených pravidiel. - Aplikovať dohodnuté pravidlá v športovej hre - Aplikovať v hrách dohodnuté pravidlá - Kombinovať osvojené elementárne pohybové zručnosti. - Aplikovať v športovej hre dohodnuté pravidlá, dodržiavať fair-play
Tematický celok Kreatívne a estetické pohybové činnosti Obsah	Obsahový štandard	Výkonový štandard
Jednoduché druhy cvičení a hier s hudbou Pohybové výrazové prostriedky tvorivej dramatiky Druhy rytmiky a tanca	- Hudobná improvizácia - Tanečná a štylizovaná chôdza - Jednokročka, dvojkročka - Poskoky a obraty na mieste i v pohybe - Ľudový tanec, ľudové	- Prejaviť kultivovaný pohybový prejav s dôrazom na správne držanie tela - Zladiť pohyby, chôdzu s rytmom navodeným zvukovým signálom, hudbou - Uplatniť prvky rytmiky

Rozvoj dramatických schopností a zručností Správne držanie tela v spojení s hudobným podnetom Rozvoj priestorovo – orientačné a rytmické schopnosti Rozvoj tvorivej improvizácie, kreativity, imaginácie, vizualizácie	hry - Ľudový tanec, tanečný krok - Ľudový tanec, tanečný krok - Napodobňovanie pohybov (zvieratá) - Aerobik, cvičenie na hudbu - Hudobno-pohybové hry, tanečná improvizácia	a tanca v hudobno-pohybových činnostiach - Vykonať kultivovaný pohybový prejav na základe hudby - Aplikovať hudobno – tanečné prvky rytmiky a tanca v hudobno – tanečných pohybových hrách. - Používať tanečnú improvizáciu na základe naučených tanečných krokov, motívov a väzieb - Používať tanečnú improvizáciu na základe naučených tanečných krokov, motívov a väzieb - Zladiť pohyby, chôdzu, skoky, beh s rytmom. Kultivovane sa pohybovať na základe hudby. - Uplatňovať rytmiku, tanec i improvizáciu pri zadaných hudobných motívoch či zadaných témach - Improvizovať na hudobné motívy alebo zadané témy
Tematický celok Psychomotorické	Obsahový štandard	Obsahový štandard

cvičenia a hry Obsah		
Zásady bezpečnosti, hygieny a psychohygieny pre zdravie Správne držanie tela, polohy tela, pohyby tela a jeho častí Vytváranie návyku fyziologicky správneho dýchania Pohybové cvičenia so zameraním na koncentráciu a pozornosť Pohybové aktivity zamerané na čiastočnú a celkovú relaxáciu Joga Strečing	- Kondičné cvičenia, psychomotorické hry - Relaxačné cvičenia - Aktivity zamerané na rozvoj dýchania, joga, uvoľňovacie hry a cvičenia - Relaxačné cvičenia, strečingové cvičenia - Psychomotorické cvičenia, zásady bezpečnosti, hygieny a psychohygieny pre zdravie - Joga, psychomotorické hry - Koordinačné cvičenia, rozvoj rovnovážnych schopností - Psychomotorické hry s netradičným náčiním (umelohmotné vrchnáčky, balóny) - Naťahovacie cvičenia, strečing, názvy polôh tela, správne držanie tela - Lavičky, kladina kruhy, štylizovaná chôdza, rovnováha	- Vykonávať cvičenia pre zdravý telesný vývin - Správne aplikovať uvoľňovacie cvičenia a hry so správnym držaním tela - Uplatňovať správne dýchanie pri každodenných aktivitách - Vykonávať jednoduché naťahovacie cvičenia - Využívať správne dýchanie pri rôznych cvičeniach a hrách, ktoré sú zamerané na rozvoj dýchania - Uplatňovať správne dýchanie pri cvičení i každodenných aktivitách. - Ukázať základné správne polohy tela. Vykonávať psychomotorické cvičenia v rôznych obmenách - Uplatniť prvky psychomotorických hier. - Vykonávať jednoduché naťahovacie cvičenia - Uplatňovať cvičenie pomocou gymnastického náradia

Tematický celok Aktivity v prírode a sezónne pohybové hry Obsah	Obsahový štandard	Výkonový štandard
Turistika Korčuľovanie Plávanie Pohyb v zimnej prírode Pohyb v letnej prírode	- - - sánkovanie turistika Turistika	- Uplatniť prvky sezónnych pohybových činností. - Uplatniť prvky sezónnych pohybových činností. - Prekonávať rôzne terénne prekážky v prírode. - Prekonávať rôzne terénne prekážky v prírode! - Prekonávať rôzne terénne prekážky v prírode - Uplatniť prvky pohybových činností v hrách, súťažiach v škole i vo voľnom čase.

Prierezové témy :

Ochrana života a zdravia, OZO: Psychomotorické cvičenia a hry, Manipulačné, pohybové a prípravné športové hry, Aktivity v prírode a sezónne pohybové činnosti, Základné lokomócie a nelokomočné pohybové zručnosti.

Osobnostný a sociálny rozvoj, OSR: Aktivity v prírode a sezónne pohybové činnosti, Základné lokomócie a nelokomočné pohybové zručnosti, Manipulačné, pohybové a prípravné športové hry, Kreatívne a estetické pohybové činnosti, Psychomotorické cvičenia a hry.

Environmentálna výchova, ENV: Aktivity v prírode a sezónne pohybové činnosti, Kreatívne a estetické pohybové činnosti, Psychomotorické cvičenia a hry.

Mediálna výchova, MDV: Psychomotorické cvičenia a hry, Kreatívne a estetické pohybové činnosti, Manipulačné, pohybové a prípravné športové hry.

Multikultúrna výchova, MUV: Kreatívne a estetické pohybové činnosti, Manipulačné, pohybové a prípravné športové hry.

Dopravná výchova – výchova k bezpečnosti v cestnej premávke, DVA: Aktivity v prírode a sezónne pohybové činnosti.

Tvorba projektu a prezentačné zručnosti, TBZ: Manipulačné, pohybové a prípravné športové hry, Psychomotorické cvičenia a hry.

Hodnotenie

Telesnú výchovu klasifikujeme, no aj napriek tomu by hodnotenie malo byť založené na princípe individuálneho prístupu k osobnosti dieťaťa, jeho pohybovým schopnostiam a zručnostiam. Hodnotenie žiaka musí byť komplexné. Zlepšenie v pohybových zručnostiach, psychomotorických schopnostiach, vedomostiach, osobná snaha o lepšie výsledky, ale i záujem o telesnú výchovu sú hlavnými kritériami hodnotenia. Hodnotenie v smere k rodičom, by malo byť odbornejšie, objektívnejšie, ale z hľadiska pozitívneho smerovania pôsobenia rodiča na dieťa i konštruktívnejšie

Metódy hodnotenia

V predmete telesná výchova využívať hodnotenie formou pochvaly.

Prostriedky hodnotenia

Hlavným prostriedkom hodnotenia je známka, no nezabúdať využívať i pochvaly a povzbudení.

Kritériá hodnotenia vo vzťahu k výkonovým štandardom

Zamerať sa na hodnotenie praktických zručností nadobudnutých na hodinách telesnej výchovy.

4. ročník

Časový rozsah výučby	2 hodiny týždenne, spolu 66 vyučovacích hodín

Charakteristika vyučovacieho predmetu

Štvrtý ročník zabezpečuje bezproblémový prechod na ciele a úlohy vyučovania telesnej výchovy na druhom stupni- v sekundárnom vzdelávaní.

Vyučovanie sa vyznačuje zvýšenou obsahovou i organizačnou náročnosťou, zvýšeným podielom športových prvkov a činností, súťažami v týchto činnostiach, nárokmi na intenzitu pohybových podnetov, na myslenie a myšlienkové operácie. Prínosom je i výraznejší podiel samostatnej a tvorivej činnosti žiakov. Žiaci štvrtého ročníka si aktívne osvojili základnú terminológiu, pravidlá. Poznajú význam osvojených cvikov, činností, hier, súťaží. Dokážu si utvoriť elementárne predstavy o význame telesnej výchovy a možnostiach využitia jej prostriedkov na zábavu, rekreáciu, zvyšovanie telesnej zdatnosti, pohybovej výkonnosti, upevňovanie telesného a duševného zdravia. V tomto ročníku by mal žiak ovládať a dokázať zorganizovať nástup triedy, podať hlásenie.

Oblasť pohybových hier je zameraná hlavne na hry s loptou rozvíjajúce herné činnosti zo športových hier, naháňačky s prebehmi väčších skupín, hry s využitím náčinia a náradia, hry s pretláčaním, nosením, triafaním. Okrem týchto hier, využívame počas výchovno - vzdelávacieho procesu hry zamerané na zdokonaľovanie techniky a taktického myslenia, rozvoj koordinácie pohybu, malé turnajové hry, kolektívne hry. Nielen regionálnu výchovu rozvíjame v rytmickej gymnastike a tancoch, ktoré obohatia žiaka o nácvik, prísunného kroku, polkového, valčíkového kroku, nácvik rovnováhy, koordinácie.

V športovej gymnastike okrem zvládnutia kotúl'ov či stojky na lopatkách pribúda i preskok cez kozu – roznožka, skrčka. Ku zdokonaľovaniu a upevňovaniu pohybových návykov a zručností dochádza i v športových hrách ako je basketbal, futbal, hádzaná, vybíjaná...žiaci v tomto ročníku by okrem istej výdrže, rýchlosti mali zvládnuť i nízky štart a skok do diaľky.

Ciele vyučovacieho predmetu

- Aplikovať s kamarátmi aj vo voľnom čase naučené pohybové hry a športové aktivity v rôznom prostredí,
- Rešpektovať práva i povinnosti pri realizovaných športových aktivitách,
- Prejavovať záujem o pohybové činnosti, aplikovať ich v každodennom živote.
- Preukazovať elementárne pohybové zručnosti a vytvorené pohybové návyky súvisiace so základnými lokomóciami,
- stimulovať reč a myslenie počas telovýchovných činností,

- regulovať procesy sebapoznávania a sebakontroly pri aktívnej pohybovej činnosti,
- ovplyvňovať pozitívny vzťah k telesnej výchove, pohybovým aktivitám, športu,
- venovať pozornosť pohybovému prejavu s akcentom na správne držanie tela,
- podporovať získavanie poznatkov o otázkach vplyvu pohybu na zdravie,
- uplatňovať zásady hygieny a bezpečnosti pri pohybovej činnosti.
- Rozoznávať, rozlišovať obsah základných telovýchovných pojmov, správne na ne reagovať
- Zhodnotiť dobre a zle vykonané cvičenie, označiť chybu pri cvičení spolužiakov i seba
- Organizovať a riadiť jednoduché pohybové hry pre spolužiakov

Prehľad výkonových štandardov

Žiak:

- Pomenovať základné lokomócie, základné nelokomočné pohyby, základné atletické disciplíny, základné cvičenia z akrobacie a poradové cvičenia realizované vo výučbe.
- Uskutočňovať správne technické predvedenie základných lokomócií i základných akrobatických cvičení v rôznych obmenách,
- Uplatniť základné lokomócie, poradové cvičenia i gymnastické zručnosti v hrách, súťažiach a iných pohybových činnostiach.
- Pomenovať a poznať základné herné činnosti jednotlivca, poznať názvy hier realizovaných vo výučbe.
- Aplikovať v hre dohodnuté pravidlá a rešpektovať ich.
- Prevádzať správnu techniku manipulácie s náčiním
- Ukázať a uplatniť správnu techniku herných činností jednotlivca v hrách realizovaných vo výučbe
- Vykonávať naučené zručnosti z hier v rôznom prostredí (telocvičňa, príroda, voda) a aplikovať ich aj v bežnom živote (vo voľnom čase)
- Ovládať správne technické predvedenie rytmických cvičení, tanečných krokov, motívov v rôznych obmenách realizovaných vo výučbe.
- Prispôbovať pohyby, chôdzu, skoky a beh s rytmom navodeným potleskom, zvukovým signálom, hudbou
- Uplatniť prvky rytmiky a tanca v hudobno – pohybových, tanečných a dramatických hrách, no i pri iných pohybových činnostiach
- Predvádzať správne základné polohy tela a primerane svojim schopnostiam vykonávať psychomotorické cvičenia v rôznych obmenách
- Používať prvky psychomotoriky a psychomotorických hier a prežívať pocity radosti z pohybu a hry
- Uplatniť prvky sezónnych pohybových činností v hrách, súťažiach v škole i vo voľnom čase

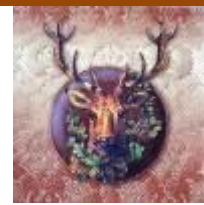
- Pomenovať základné pohybové činnosti vo výučbe realizovaných druhov sezónnych pohybových aktivít
- Zostavovať správne technické predvedenie elementárnych pohybových zručností vo výučbe realizovaných sezónnych pohybových činností v rôznych obmenách.

Prehľad obsahových štandardov

- Základné lokomócie a nelokomočné pohybové zručnosti
- Manipulačné, pohybové a prípravné športové hry
- Kreatívne a estetické pohybové činnosti
- Psychomotorické cvičenia a hry
- Aktivity v prírode a sezónne pohybové činnosti

Stratégia vyučovania

Názov tematického celku	Stratégia vyučovania	
	Metódy	Formy
Základné lokomočné a nelokomočné pohybové zručnosti	➤ Motivačný rozhovor, motivačný výklad, demonštrácia, vysvetľovanie, metóda ukážky, metóda pozorovania, samostatná práca žiakov, napodobňovanie,	➤ Individuálna, samostatná práca ➤ frontálne vyučovanie
Manipulačné, pohybové a prípravné športové hry	➤ metóda hry ➤ metóda rozhovoru ➤ situačná metóda ➤ demonštrácia	➤ skupinová práca ➤ frontálne vyučovanie
Kreatívne a estetické pohybové činnosti	➤ kognitívne metódy ➤ demonštrácia, ukážka, ➤ skúsenostné metódy	➤ Besedy ➤ rozhovory
Psychomotorické cvičenia a hry	➤ metóda výkladu ➤ metóda rozhovoru ➤ metóda hry ➤ herné a súťaživé metódy	➤ skupinová práca ➤ frontálna práca ➤ individuálna práca
Aktivity v prírode a sezónne hry	➤ zážitková metóda ➤ skúsenostné metódy	➤ frontálna práca ➤ internet ➤ skupinová práca ➤ individuálna práca

Učebné zdroje

Na podporu a aktiváciu vyučovania a učenia žiakov sa využijú nasledovné učebné zdroje :

Názov tematického celku	Odborná literatúra	Didaktická technika	Ďalšie zdroje
Základné lokomócie a nelokomočné pohybové zručnosti	➤ Metodická príručka ➤ Dostupná odb. literatúra	Videonahrávky CD prehrávač	Odborné časopisy Internet
Manipulačné, pohybové a prípravné športové hry	➤ Metodická príručka ➤ Dostupná odb. literatúra	Interaktívna tabuľa CD prehrávač	Športové podujatia Odborné časopisy Internet
Kreatívne a estetické pohybové činnosti	➤ Metodická príručka ➤ Dostupná odb. literatúra	Videonahrávky CD prehrávač Dataprojektor	Odborné časopisy Internet
Psychomotorické cvičenia a hry	➤ Metodická príručka ➤ Psychomotorika- Blahutová Psychomotorické hry - Blahutková	Videonahrávky CD prehrávač Dataprojektor	Odborné časopisy Internet
Aktivity v prírode a sezónne pohybové činnosti	➤ Metodická príručka ➤ Dostupná odb. literatúra	Videonahrávky Dataprojektor	Internet Športové podujatia

Obsah vzdelávania

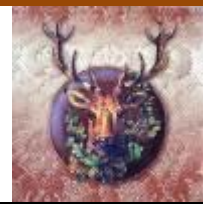
Tematický celok Základné lokomócie a nelokomočné pohybové zručnosti Obsah	Obsahový štandard	Výkonový štandard
Zásady bezpečnosti a hygieny pri cvičeniach	- Rad zástup, družstvo, základné poradovej prípravy	- Pomenovať poradové cvičenia realizované vo výučbe, vykonávať základné povely a organizovať nástup

Poradové cvičenia Elementárna terminológia pohybov a cvičení Význam základných lokomócií poradových cvičení a gymnastických cvičení Atletika – základy behov, skokov, hodů Základy gymnastiky – obraty, prevaly, kotúle a pod. Cvičenia na zmenu tempa a rytmu Organizácia pohybových činností v priestore	- Rýchly beh, štart - Prípravné cvičenia pre rozvoj pohyblivosti, stojka na lopatkách - Kotúl' vpred, kotúl' vzad - Akrobatická kombinácia, jednoduchá zostava - Výskok na kozu do vzporu kľačmo - Preskok kozy roznožmo - Preskok kozy skrčmo - Športové hry - Švédska debna(rozklad, skladanie debny, preskoky dielov, slalom) švihadlá - Kondičné cvičenia, rebriny - Rýchly beh, štart - Kondičné cvičenia - Loptové hry, vybíjaná - Bežecká abeceda, skok do diaľky súvislý vytrvalostný beh - Švédska debna, kruhy, skok, váha - Bežecká abeceda, zakopávanie , poskoky - Skok do diaľky - Vytrvalostný beh - Strečing - Hod kriketovou loptičkou	žiakov, podať hlásenie učiteľovi - Ovládať štartové povely, upevňovať správne bežecké návyky - Uplatniť nadobudnuté gymnastické zručnosti pri cvičení - Vykonávať kotúl' vpred, vzad technicky čo najsprávnejšie - Vytvoriť jednoduchú zostavu z osvojených gymnastických prvkov - Vykonať výskok do vzporu kľačmo a dodržiavať bezpečnosť - Vykonať preskok kozy roznožmo a dodržiavať bezpečnosť - Vykonať preskok kozy skrčmo a dodržiavať bezpečnosť - Aplikovať v hre dohodnuté pravidlá a rešpektovať ich - Ovládať a kombinovať cvičenia s rôznym náčiním - Uskutočňovať a uplatňovať gymnastické zručnosti pri cvičení na rebrinách - Ovládať športové povely, upevňovať správne bežecké návyky - Vykonávať cvičenia pre zdravý telesný vývin - Aplikovať v hre dohodnuté pravidlá a rešpektovať ich - Vykonávať správnu techniku behu, skoku - Uplatňovať gymnastické náradie pri cvičení - Vykonávať správne

		technické prevedenie behu - Vykonávať správne technické prevedenie skoku do diaľky - Vykonať správne technické prevedenie behu, uplatňovať správne dýchanie - Vykonať správne technické prevedenie hodu
Tematický celok Manipulačné, pohybové a prípravné športové hry Obsah	Obsahový štandard	Výkonový štandard
Základné herné činnosti jednotlivca v MH, PH, PŠH Základné informácie o hrách a súťažiach Správna technika základných herných činností jednotlivca Správna manipulácia s herným náčiním Kultúrne správanie sa na športových podujatiach Realizácia hier v rôznom prostredí v rôznych obmenách Dodržiavať zásady fair – play pri hrách	- Loptové hry: prehadzovaná, gúľaná, hry s rôznym tradičným i netradičným náčiním - Prípravné športové hry: hádzaná, futbal, basketbal, volejbal - Loptové hry: Vybíjaná - Loptové hry :Vybíjaná - Basketbal: prihrávky trčením obojručne, jednoruč - Basketbal: prihrávky o zem, sponad hlavy - Pohybové hry zamerané na rozvoj vytrvalostných, rýchlostných schopností - Cvičenia aj s plnou loptou, prihrávka na mieste, v pohybe	-Vykonávať správnu manipuláciu s náčiním, aplikovať v hre dohodnuté pravidlá - Ovládať a aplikovať dohodnuté pravidlá - Vykonávať správnu techniku manipulácie s náčiním a dodržiavať pravidlá hry - Aplikovať v hre dohodnuté pravidlá a rešpektovať ich - Aplikovať manipuláciu s náčiním v herných činnostiach - Vykonávať správnu technickú manipuláciu s náčiním, dodržiavať pravidlá hry - Vykonávať pohybové zručnosti a návyky s netradičným náčiním - Ovládať a uplatniť správnu techniku manipulácie s náradím a správnu techniku herných činností - Uplatniť správnu techniku

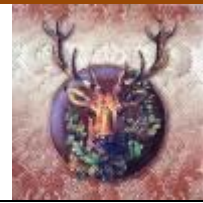
	- Basketbal: dribling, dvojtakt so streľbou na kôš - Pohybové., štafetové hry - Loptové hry: vybíjaná - Loptové hry: Vybíjaná - Loptové hry: hádzaná, volejbal, vybíjaná, futbal - Basketbal: dribling , dvojtakt - Návšteva športového podujatia - Pohybové, športové hry a súťaže - Loptové hry: futbal - prihrávky - Loptové hry:futbal – prihrávky - Rýchly beh, cvičenia na rozvoj obratnosti - Súťaživé hry jednotlivcov Rozvoj silových schopností	herných činností jednotlivca v realizovaných hrách - Aplikovať v hre dohodnuté pravidlá a rešpektovať ich - Aplikovať v hre dohodnuté pravidlá a rešpektovať ich - Aplikovať v hre dohodnuté pravidlá a rešpektovať ich - Aplikovať v hre dohodnuté pravidlá a rešpektovať ich - Aplikovať v hre dohodnuté pravidlá a rešpektovať ich - Vykonávať správnu techniku manipulácie s náčiním, dodržiavať pravidlá hry - Aplikovať primerané a kultúrne správanie sa na športových podujatiach - Uplatniť správnu techniku herných činností jednotlivca v realizovaných hrách, hrať a súťažiť fair-play - Aplikovať v hre dohodnuté pravidlá a rešpektovať ich - Aplikovať v hre dohodnuté pravidlá a rešpektovať ich - Vykonávať cvičenia zamerané na rozvoj rýchlosti, obratnosti - Uplatniť správnu techniku herných činností jednotlivca v realizovaných hrách
Tematický celok Kreatívne a estetické pohybové činnosti Obsah	Obsahový štandard	Výkonový štandard
Jednoduché druhy cvičení a hier s hudbou Pohybové výrazové prostriedky tvorivej dramatiky	- Tanečná improvizácia (s využitím tanečných krokov- polka, valčík) - Rytmické cvičenia - Nácvik tanečného kroku polka, valčík	- Uplatniť rytmiky tanca v hudobno – pohybových, tanečných či dramatických hrách a pohybových činnostiach - Vykonávať správne prevedenie rytmických

Druhy rytmiky a tanca Rozvoj dramatických schopností a zručností Správne držanie tela v spojení s hudobným podnetom Rozvoj priestorovo – orientačné a rytmické schopnosti Rozvoj tvorivej improvizácie, kreativity, imaginácie, vizualizácie	- Hudobno – pohybové hry - Tanečná improvizácia na základe naučených tanečných krokov, motívov - Hudobno – pohybové hry - Tanečná chôdza, tanečné kroky - Aerobik - Hudobno – pohybové cvičenia a hry	cvičení i v hudobno – pohybových, tanečných, dramatických hrách - Pomenovať tanečný krok, prispôbovať ho rytmu navodenému potleskom, zvukovým signálom, hudbou - Aplikovať prvky rytmiky a tanca v hudobno – pohybových hrách - Aplikovať prvky rytmiky a tanca v hudobno – pohybových hrách - Napodobniť prvky rytmiky a tanca v dramatických hrách - Reagovať na hudbu a prispôbiť k nej pohyby, chôdzu, snažiť sa o jej zladenie a využitie priestoru - Zladiť pohyby, chôdzu, skoky, beh s rytmom. Kultivovane sa pohybovať na základe hudby - Uskutočňovať správne technické prevedenie rytmických cvičení, tanečných krokov, motívov v rôznych obmenách i so správnym držaním tela
Tematický celok Psychomotorické cvičenia a hry Obsah	Obsahový štandard	Výkonový štandard
Zásady bezpečnosti, hygieny a psychohygieny pre zdravie Správne držanie tela, polohy tela, pohyby tela a jeho častí	- Koordinačné cvičenia a hry - Psychomotorické hry - Psychomotorické hry - Relaxačné cvičenia a hry - Cvičenia zamerané na rozvoj správneho	- Aplikovať správne dýchanie pri cvičení, držanie tela - Primerane schopnostiam vykonávať psychomotorické cvičenia a hry v rôznych obmenách - Správne aplikovať uvoľňovacie cvičenia a hry

Vytváranie návyku fyziologicky správneho dýchania Pohybové cvičenia so zameraním na koncentráciu a pozornosť Pohybové aktivity zamerané na čiastočnú a celkovú relaxáciu Joga Strečing	dýchania, relaxačné cvičenia, joga - Strečingové cvičenia - Psychomotorické hry, joga - Psychomotorické hry - Psychomotorické hry - Naťahovacie cvičenia - Psychomotorické cvičenia a hry	so správnym držaním tela - Prežívať pocity radosti z pohybu a hry, uplatňovať správne dýchanie - Vykonávať cvičenia na napätie a uvoľnenie primerane schopnostiam žiakov, základné psychomotorické cvičenia - Uznávať význam cieleného pohybu pre zdravie - Vykonávať psychomotorické cvičenia v rôznych obmenách, s tradičným i netradičným náčiním - Oceňovať význam cieleného pohybu pre zdravie - Vykonávať psychomotorické cvičenia v rôznych obmenách, s tradičným i netradičným náčiním
Tematický celok Aktivity v prírode a sezónne pohybové hry Obsah	Obsahový štandard	Výkonový štandard
Turistika Korčuľovanie Plávanie pohyb v zimnej prírode pohyb v letnej prírode	- Sánkované, kĺzanie, guľovanie, hry so snehom - Sánkované, kĺzanie, guľovanie, hry so snehom - Dýchanie, splývanie, plavecký spôsob - Dýchanie, splývanie, plavecký spôsob - Turistický chodník, značka - Pešia turistika	- Uplatniť prvky sezónnych pohybových činností - Uplatniť prvky sezónnych pohybových činností - Vykonávať správne technické prevedenie plaveckého spôsobu - Vykonávať správne technické prevedenie plaveckého spôsobu - Diskutovať o pravidlách jazdy na bicykli, predvádzať nadobudnuté zručnosti - Uplatniť prvky sezónnych

		pohybových činností - Aplikovať prvky sezónnych pohybových činností pri pobyte v prírode

Prierezové témy :

Ochrana života a zdravia : Psychomotorické cvičenia a hry, Manipulačné, pohybové a prípravné športové hry, Aktivity v prírode a sezónne pohybové činnosti, Základné lokomócie a nelokomočné pohybové zručnosti.

Osobnostný a sociálny rozvoj : Aktivity v prírode a sezónne pohybové činnosti, Základné lokomócie a nelokomočné pohybové zručnosti, Manipulačné, pohybové a prípravné športové hry, Kreatívne a estetické pohybové činnosti, Psychomotorické cvičenia a hry.

Environmentálna výchova : Aktivity v prírode a sezónne pohybové činnosti, Kreatívne a estetické pohybové činnosti, Psychomotorické cvičenia a hry, Základné lokomócie a nelokomočné pohybové zručnosti.

Mediálna výchova : Psychomotorické cvičenia a hry, Kreatívne a estetické pohybové činnosti, Manipulačné, pohybové a prípravné športové hry.

Multikultúrna výchova : Kreatívne a estetické pohybové činnosti, Manipulačné, pohybové a prípravné športové hry.

Dopravná výchova – výchova k bezpečnosti v cestnej premávke : Aktivity v prírode a sezónne pohybové činnosti

Tvorba projektu a prezentačné zručnosti : Manipulačné, pohybové a prípravné športové hry, Psychomotorické cvičenia a hry, Základné lokomócie a nelokomočné pohybové zručnosti.

Regionálna kultúra : Kreatívne a estetické pohybové činnosti.

Hodnotenie

Telesnú výchovu klasifikujeme, no aj napriek tomu by hodnotenie malo byť založené na princípe individuálneho prístupu k osobnosti dieťaťa, jeho pohybovým schopnostiam a zručnostiam. Hodnotenie žiaka musí byť komplexné. Zlepšenie v pohybových zručnostiach, psychomotorických schopnostiach, vedomostiach, osobná snaha o lepšie výsledky, ale i záujem o telesnú výchovu sú hlavnými kritériami hodnotenia. Hodnotenie v smere k rodičom, by malo byť odbornejšie, objektívnejšie, ale z hľadiska pozitívneho smerovania pôsobenia rodiča na dieťa i konštruktívnejšie

Metódy hodnotenia

V predmete telesná výchova využívať hodnotenie formou pochvaly

Prostriedky hodnotenia

Hlavným prostriedkom hodnotenia je známka, no nezabúdať využívať i pochvaly a povzbudení.

Kritériá hodnotenia vo vzťahu k výkonovým štandardom

Zamerať sa na hodnotenie praktických zručností nadobudnutých na hodinách telesnej výchovy.

Školské vzdelávacie programy jednotlivých predmetov a ročníkov

Geografia 5.-9.ročník

CHARAKTERISTIKA UČEBNÉHO PREDMETU GEOGRAFIA

CHARAKTERISTIKA UČEBNÉHO PREDMETU GEOGRAFIA

Učebný predmet geografia rozvíja u žiakov poznanie jedinečnosti planéty Zem. Od toho sa odvíja obsah predmetu. Žiaci pochopia význam poznania zákonitostí Zeme. Uvedomia si, že dokonalé pochopenie princípov existencie Zeme im pomôže ju využívať a chrániť. Kompetencie, ktoré žiaci prehĺbujú štúdiom geografie, umožňujú im spoznávať krajinu, zákonitosti jej usporiadania, možnosti optimálneho využitia a ochrany krajiny človekom.

Obsah geografie sa sústreďuje aj na väzby prírody a ľudskej spoločnosti. Vzhľadom na nárast problémov vyplývajúcich z aktivít človeka a ich dopadu na prírodné prostredie i na spoločnosť.

Základnou geografickou kompetenciou je práca s mapou. Vedieť pracovať s mapou, čítať ju, analyzovať obsah mapy a interpretovať ho, orientovať sa podľa mapy, vedieť zhotoviť jednoduchý náčrt okolia a iné. Túto základnú kompetenciu podporujú i záujmy žiakov nielen o svoje okolie, ich možnosť cestovať, pracovať s internetom a i.

Spoznávanie Zeme je základnou podmienkou jej ochrany. Každé miesto na Zemi je iné, líši sa podnebím, rastlinstvom, živočíštvom, obyvateľmi a ich výtvormi. Obyvateľstvo v rôznych častiach sveta sa líši nielen jazykom, ale aj svojou kultúrou či spôsobom života. Poznanie týchto charakteristík a ich pochopenie vedie k porozumeniu predovšetkým vzájomných väzieb v krajine. Posúdiť postavenie Slovenska v porovnaní s ostatnými štátmi, ako ďalej zmeniť súčasný stav a pričiniť sa o rozvoj Slovenska a jeho regiónov tiež patria do geografického poznávania. Námety, čo môže každý žiak urobiť pre svoje mesto, svoj región, sú súčasťou praktického geografického výstupu potrebného pre bežný život. **CIELE UČEBNÉHO PREDMETU GEOGRAFIA**

GEOGRAFIA

Geografia rozvíja súbor kľúčových kompetencií, ktoré majú prevažne priestorový a integrujúci charakter. Považuje sa za ne súbor vedomostí, zručností a schopností, ktoré vie žiak správne skombinovať, a tak porozumieť, interpretovať a prakticky využívať danosti krajiny. Patria medzi ne:

- Používať a vedieť interpretovať mapy rôzneho druhu (automapy, mapy na internete, turistické mapy, tematické mapy a i.).
- Práca s informáciami o krajine ako časti Zeme, ich praktické využitie v bežnom živote a schopnosť vyhľadať a použiť ich pre praktické potreby.

Získané poznatky systemizovať do oblastí fyzickej a humánnej geografie.

Získané poznatky fyzickej geografie využije žiak pri správnom pochopení vzniku a vývoji hlavných povrchových tvarov, pri porovnávaní a využívaní nerovností zemského povrchu napríklad i turistike, ale aj pri rozhodovaní umiestňovania aktivít v rozvoji regiónov – dopravných sietí, prípadne ťažbe nerastných surovín. Poznať vplyv a účinok vnútorných a vonkajších síl, ktoré pôsobia na povrch Zeme umožnia ľuďom chrániť sa pred živelnými pohromami. To isté platí aj pri poznaní zákonitostí počasia v rôznych podnebných oblastiach sveta.

V oblasti humánnej geografie sa vyučovanie zameriava na človeka na Zemi, na premeny, ktorými ovplyvnil krajinu. Porozumieť premenám v krajine, ktoré podmieňuje človek (vrátane kultúrnych aspektov). Zhodnotiť perspektívy rozvoja pre budúcnosť (vývoj počtu obyvateľstva, rozvoja sídel, hospodárstva a i.).

Pri vyučovaní geografie sa veľký dôraz kladie na literatúru ako zdroj, nielen učebnice, ale časopisy. Podporujeme tým potrebu čítania u žiakov, správne porozumenie prečítaného, jeho spracovanie a interpretáciu. Prvotné rozvíjanie čítania a interpretácie obrázkov, fotografií, grafov, tabuliek, prierezov, schém a diagramov považujeme za základné vyjadrovacie prostriedky geografie.

V obsahu geografie sa snažíme o integráciu a súborný pohľad na poznatky získané v spoločenských či prírodovedných disciplínach (história, biológia, geológia, fyzika, chémia. Vytvoriť ich prepojenie tak, aby vznikol komplexný obraz o regiónoch v rôznych častiach sveta. V novom zameraní geografie, kladíme väčší dôraz na kultúru a charakteristiku kultúrnych prejavov ľudí v rôznych častiach sveta, preto prinášame aj väčšie

prepojenie s hudobnou a výtvarnou výchovou.

□ Rozvíjanie podnikateľských zručností žiaci získajú spracúvaním projektov. Žiaci sa naučia riadiť projekty, ako sú napr. modelové cestovné kancelárie.

Kultúrne kompetencie rozšíriť prostredníctvom poznania rôznych kultúr na celom svete. Geografia učí vážiť si iné kultúry pri zachovaní vlastnej identity, venuje sa ľudovej kultúre a kultúrnym tradíciám. Kultúrne pamiatky sú súčasťou obsahu regionálnej geografie.

Miestna kultúrna pamiatka – Kaštieľ vo Svätom Antone – sídlo Ferdinanda Coburga

□ Schopnosti a zručnosti získané štúdiom geografie využiť pri oddychových aktivitách (cestovaní, rekreácii).

OBSAH VZDELÁVANIA

Hlavné témy, pokiaľ to ich charakter umožňuje, sú interpretované cez regióny. Bázou geografického vzdelávania je regionálna geografia, pričom poznatky z fyzickej a humánnej geografie sú zaradené priamo v regióne – krajine – kontinente či v oceáne, kde sa vyskytujú, čiže sú dominantné. Primeraná kombinácia všeobecných a konkrétnych regionálnych tém podnieti na kvalitnejšie sprostredkovanie a osvojenie geografických poznatkov, ktoré možno sumarizovať do okruhov (hlavných tém):

Zem ako planéta vo vesmíre

Získať poznatky o Zemi, tvare a jej pohyboch a uvedomiť si vplyv slnečnej energie ako základnej podmienky pre život ľudí. Riešiť problémové úlohy, vysvetliť zmeny v prírode počas roka, súvislosti vzniku podnebných a rastlinných pásiem s rozdielnym množstvom dopadajúceho slnečného žiarenia, ktoré je ovplyvnené tvarom Zeme.

Priestor na Zemi a jeho zobrazovanie

Používať mapy pri orientácii v teréne (turistické mapy, automapy, plány miest, tematické mapy). Vedieť sa orientovať na mapách – získavať a aplikovať z nich údaje v bežnom živote. Používať mapy pri získavaní informácií o danej lokalite. Vedieť nájsť mapu na internete a orientovať sa v nej, získavať informácie z dát.

Vzťah medzi zložkami krajiny

Vedieť vysvetliť prírodný charakter jednotlivých oblastí na Zemi, pochopiť fungovanie zložiek krajiny v danej oblasti, porozumieť odlišnostiam krajiny a tomu prispôbiť svoj život. V tejto téme sa maximálne uplatňuje systémový prístup a príčinnno-následné vzťahy. Vplyv podnebia na povrch, na rastlinstvo a živočíšstvo, význam vody (činnosť rieky, jazerá a i.).

Vzťah medzi krajinou a človekom

Posúdiť život človeka v priestore tvorený vzájomnými vzťahmi medzi prírodou a spoločnosťou. Podmieňuje ho znalosť podmienok, ktoré príroda dáva človeku a ovplyvňuje ho a uvedomenie si človeka, do akej miery môže využívať prírodu, aby prežil. Vznik chránených území, národných parkov. Využívanie prírodných zdrojov človekom.

Ľudia na Zemi a vzťahy medzi ľuďmi

Zhodnotiť rozmiestnenie obyvateľstva na Zemi, podmienky v jednotlivých častiach Zeme a ich vhodnosť pre život človeka, vzájomné ovplyvňovanie starých a nových kultúr, existenciu rôznych kultúr vedľa seba. Vzbudiť snahu zaujímať sa o kultúru ľudí žijúcich v rôznych oblastiach sveta, porozumieť jej a akceptovať hodnoty iných kultúr pri zachovaní svojej vlastnej identity ako predpoklad kvalitného reagovania na možné spolupráce.

Regióny Zeme

Komplexne hodnotiť regióny z hľadiska ich prírodných kultúrnych a iných charakteristík, možností rozvoja, poznať miestny región, možnosti jeho rozvoja, byť schopný prispieť k rozvoju miestneho regiónu.

Cieľ a kľúčové kompetencie	Tematický celok	Obsahový štandard - téma	Metódy	Výkonový štandard-požiadavky na výstup z celého stupňa	Odporúčaný počet hodín v 5. roč.
Hľadať odpovede na otázky, zdôvodňovať, uvažovať, hodnotiť, pracovať so zdrojmi	Objavovanie Zeme a vesmíru	Zem ako planéta vo vesmíre, Tvar, pohyby Zeme, cesty do vesmíru a na Mesiac, Slnko, Mesiac, Pohyby Zeme a ich dôsledky	Riešenie problém úloh: Prečo, Kedy, Ako to súvisí Čo by sa stalo	Opísať tvar, predviesť rotáciu a obeh poznať doby pohybov, vysvetliť príčiny striedania dňa a noci, uviesť dôsledky obehu na rôznych miestach Zeme	9
Vedieť čítať a interpretovať údaje z máp plánov Vedieť diskutovať o cestách objaviteľov	Povrch Zeme, svetadiely a oceány	Cesty objaviteľov, plavby Kolumba, Magalhaesa, Cooka, Vasco da Gama, Svetadiely, Oceány Fer. Coburg-objaviteľ?	Vyhľadať informácie o cestách moreplavcov, skupinová práca	Čítať údaje z mapy a podľa legendy, Pripraviť diskusný príspevok o cestách a ich význame pri objavovaní častí Zeme	8
Orientovať sa na mape, Určiť geografickú polohu bodu súradnicami	Glóbus a mapa	Zemská os, poludníky, rovnobežky, póly, rovník, obratníky polárne kružnice Mapy, turistické, na internete, grafická mierka, meranie vzdialenosti na mape, Geografická poloha, súradnice, určovanie polohy	Hry s mapou Vychádzka do okolia školy s mapou	Určiť na glóbose os, póly, pologule , Určiť svetové strany na mape a v teréne Prečo vznikla geosieť? Určiť polohu miesta na Zemi Odmerať vzdialenosť na mape	17
Schopnosť objavovať, vyhľadávať a prezentovať informácie	Najkrajšie miesta na Zemi vytvorené prírodou	Stavba Zeme, pohyb zem. platní, vznik pohorí zemetrasenia, sopečná činnosť, Činnosť vody, Činnosť	Pripraviť obrázky Skupinová práca, práce na	Porovnať povrch Zeme v častiach, Vysvetliť vznik po-	21

	<i>Miesta ži-vota Ferdi-nanda Coburga</i>	vetra, Rastlinstvo a živočíšstvo krajín <i>Štiavnické vrchy a Mu- ránska planina - CHKO</i>	Projekte <i>exkurzia</i>	horí, sopiek, zem e- trasenia, Vysvetli ť pôsobenie vody a vetra na povrch, Uviest' príklady ži-velných pohrôm porovnat' oblasti	
Navrhnuť trasu výletu po zaujímavých miestach, Orientovať sa na mape	<i>Najkrajšie miesta na Zemi vytvorené človekom</i>	Sídla, Mestá a dediny Kultúrne a technické stavby Pamiatky UNESCO <i>Kaštiele v Antole a na Prednej Hore</i>	Práca s odbor. literatúrou a interne- tom, pre- zentova-nie, sku- pinová pr	Pripraviť prezentáciu o živote ľudí vo vybranej oblasti	11

6.ročník

<u>Názov predmetu</u>	<u>Geografia</u>
<u>Časový rozsah výučby</u>	<u>2 hodiny týždenne, spolu 66 vyučovacích hodín</u>
<u>Ročník</u>	<u>šiesty</u>
<u>Škola (názov, adresa)</u>	<u>ZŠ s MŠ vo Svätom Antone</u>
<u>Názov ŠkVP</u>	
<u>Stupeň vzdelania</u>	<u>nižšie sekundárne vzdelávanie – ISCED 2</u>
<u>Dĺžka štúdia</u>	<u>5 rokov</u>
<u>Forma štúdia</u>	<u>denná</u>
<u>Vyučovacia jazyk</u>	<u>slovenský jazyk</u>
<u>iné</u>	

Charakteristika predmetu

Geografia je predmet zaradený do oblasti Človek a príroda. V šiestom ročníku sa vyučuje 1 hodinu týždenne.

Regionálna geografia v základnej škole tvorí základ vyučovania geografie. Je to pre žiakov prijateľný spôsob ako získať veľa zaujímavých informácií o prostredí, ktoré ich zaujíma a pritom sa naučiť potrebné informácie. Prostredníctvom konkrétnych javov regionálnej geografie žiaci získajú informácie, naučia sa ich triediť, vyhľadávať vzťahy a vysvetľovať ich.

Ciele predmetu

Získať základné vedomosti o Austrálii a Amerike, geografických charakteristikách obidvoch svetadielov rozvíjať si chuť učiť sa, rozvíjať schopnosť objavovať a snahu vysvetľovať, hľadať vzájomné vzťahy a vysvetľovať ich, prejavovať záujem o spôsob života ľudí v rôznych častiach sveta, vedieť čítať mapu, orientovať sa na nej a podľa nej v praxi, riešiť modelové situácie vnímať jedinečnosť prírodných javov a výtvorov na Zemi a vysvetliť prírodné javy na základe vedomostí, rozumieť grafom, diagramom, hľadať riešenia na otázky, hľadať informácie, svoje riešenia problémov interpretovať, riešiť projekt, prezentovať ho, oceniť krásu kultúrnych pamiatok, naučiť sa ich vážiť si a chrániť, orientovať sa na mape podľa súradníc, podľa príkladov vysvetliť ako vzniká pohorie, kaňon, rieka, ľadovec, púšť, prales, uviesť príklady v regiónoch sveta so zameraním na Austráliu a Ameriku, pripraviť projekt, získať informácie, hľadať odpovede na otázky, triediť, vyhodnocovať a prezentovať ho, diskutovať o geografických zaujímavostiach – prírodných a kultúrnych, získať údaje zo zdrojov, využiť internet a odbornú literatúru. Základné otázky geografie sú:

Čím je to zaujímavé? Kde to je? Ako to vyzerá? Ako to vzniklo? Ako tam žijú ľudia?

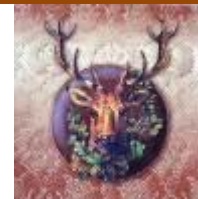
Stratégia vyučovania

Pri vyučovaní sa budú využívať nasledovné metódy a formy vyučovania

Názov tematického celku	Metódy	Formy práce
Opakovanie učiva 5. ročníka	Rozprávanie, opis, rozhovor, motivačný rozhovor	Hromadná, individuálna, skupinová
Planéta Zem	Rozprávanie, opis, rozhovor, motivačný rozhovor	Hromadná, individuálna, skupinová
Austrália a Oceánia	Rozprávanie, opis, rozhovor, motivačný rozhovor, didaktické hry, beseda, pokus	Hromadná, individuálna, skupinová
Polárne oblasti	Rozprávanie, opis, rozhovor, motivačný rozhovor, práca s počítačom, diskusné metódy	Hromadná, individuálna, skupinová
Amerika	Rozprávanie, opis, rozhovor, motivačný rozhovor, vysvetľovanie, pokus	Hromadná, individuálna, skupinová

Učebné zdroje

Na podporu a aktiváciu vyučovania a učenia žiakov sa využijú nasledovné učebné zdroje:

Názov tematického celku	Odborná literatúra	Didaktická technika	Materiálne výučbové prostriedky	Ďalšie zdroje (internet, knižnica, ...)
Opakovanie učiva 5. ročníka	Geografia sveta pre všetkých Likavský , P: Geografia pre 6. ročník ZŠ	Tabuľa, PC	Mapa, atlas, učebnica,	Časopisy, internet edukačný program
Planéta Zem	Likavský , P: Geografia pre 6. ročník ZŠ	Tabuľa, PC	Mapa, atlas, učebnica,	Časopisy, internet
Austrália a Oceánia	Dawey, S.: Nezabudnuteľné miesta sveta, 1000 najkrajších miest sveta, Likavský , P: Geografia pre 6. ročník ZŠ	Tabuľa, PC, DVD prehrávač	Mapa, atlas, učebnica	Časopisy, internet, Google Earth
Polárne oblasti	Glóbus – krajiny a prírodné pamiatky, Likavský , P: Geografia pre 6. ročník ZŠ	Tabuľa, PC	Mapa, atlas, učebnica	Časopisy, internet
Amerika	Vašut, J.: Amerika, 1000 najkrajších miest sveta, Svet - krajiny, národy, kontinenty, Likavský , P: Geografia pre 6. ročník ZŠ	Tabuľa, PC	Mapa, atlas, glóbus, učebnica	Časopisy, internet, Google Earth

Hodnotenie

Hodnotiť sa žiaci budú prostredníctvom ústnych odpovedí, písomných previerok a tiež aj na základe aktivity na hodinách. V priebehu roka budú mať za úlohu vypracovať projekty, ktoré sa budú zaoberať preberanými kontinentmi a prezentácia projektov žiakmi bude takisto súčasťou ich celkového hodnotenia.

7.ročník

Školský vzdelávací program Geografi

2 hodiny týždenne, 66 hodín ročne/

Názov predmetu Geografia

Časový rozsah výučby 2 hodín týždenne

Ročník siedmy

Škola ZŠ s Š Svätý Anton

Kód a názov ŠVP ISCED 2

Stupeň vzdelania nižšie sekundárne

Dĺžka štúdia 5 rokov

Forma štúdia denná

Vyučovacia jazyk slovenský

Ciele geografie v 7. ročníku:

- Rozvíjať schopnosť objavovať a snahu vysvetľovať
- Všímať si priestor, v ktorom žijeme a jeho zmeny
- Prejavovať záujem o spôsob života ľudí v rôznych častiach sveta
- Vedieť čítať mapu, orientovať sa na nej a podľa nej v praxi – plány miest, autoatlas, turistická a internetová mapa
- Vnímať jedinečnosť prírodných javov a výtvorov na Zemi a vysvetliť prírodné javy na základe vedomostí
- Rozumieť grafom, diagramom
- Hľadať riešenia na otázky, hľadať informácie, svoje riešenia problémov interpretovať (riešiť projekt, prezentovať ho)
- Diskutovať o návrhoch
- Oceniť krásu kultúrnych pamiatok, naučiť sa ich vážiť si a chrániť.

Požadovaný výstup žiakov z geografie v 7. ročníku

- a) orientovať sa na mape podľa zemepisných súradníc,
- b) určiť na mape polohu vybraného regiónu Afrika a Ázie
- c) vedieť čítať mapy všeobecnozemepisné, tematické, rozumieť im,
- d) interpretovať údaje získané z grafu, diagramu
- e) vysvetliť vznik kultúr, náboženstiev a rás sveta,
- f) vysvetliť pojem ázijské tigre,
- g) poznať zaujímavé miesta Afriky a Ázie
- h) opísať pôvodné civilizácie Afriky a Ázie
- i) vysvetliť ako vplyvajú prírodné pomery a živly na život ľudí v Afriky a Ázie
- j) ukázať na mape hospodársky najvyspelejšie regióny Afriky a Ázie
- k) vymenovať a určiť na mape oblasti vhodné pre cestovný ruch
- l) pripraviť projekt, vypracovať a prezentovať ho
- m) diskutovať o geografických zaujímavostiach – prírodných a kultúrnych
- n) získavať údaje zo zdrojov, využiť internet, odbornú literatúru

Obsahové témy:

- Svet
- Afrika
- Ázia

Časový rozsah výučby: 2 hodiny / týždeň

66 hodín / rok

Geografiu sme v 7. ročníku posilnili o 1 vyuč. hodinu oproti štátnemu vzdelávaciemu programu. Túto 1 hodinu využijeme na:

- posilnenie niektorých tém,
- prácu v rôznych geografických projektoch v rámci učiva daného ročníka.

Vyučovacie metódy a formy

Voľba metód závisí od obsahu učiva, cieľov vyučovacej hodiny, vekových a iných osobitostí žiakov a materiálneho vybavenia.

1. Motivačné metódy:

- motivačné rozprávanie (citové približovanie obsahu učenia),

- motivačný rozhovor (aktivizovanie poznatkov a skúseností žiakov),
 - motivačný problém (upútanie pozornosti prostredníctvom nastoleného problému),
 - motivačnú demonštráciu (vzbudenie záujmu pomocou ukážky).
2. Expozičné metódy:
- rozprávanie (vyjadrovanie skúseností a aktívne počúvanie),
 - vysvetľovanie (logické systematické sprostredkovanie učiva),
 - rozhovor (verbálna komunikácia formou otázok a odpovedí na vyjadrenie faktov, konvergentných a divergentných otázok, otázok na pozorovanie, posúdenie situácie, hodnotenie javov, rozhodovanie),
 - beseda (riešenie aktuálnych otázok celým kolektívom),
 - demonštračná metóda (demonštrácia obrazov, modelov),
3. Problémové metódy:
- heuristická metóda (učenie sa riešením problémov založenom na vymedzení a rozборе problému, tvorbe a výbere možných riešení a vlastnom riešení)
 - projektová metóda (riešenie projektu, komplexná praktická úloha, problém, téma, ktorej riešenie teoretickou aj praktickou činnosťou vedie k vytvoreniu určitého produktu).
4. Prácu s knihou a textom (čítanie s porozumením, spracovanie textových informácií, učenie sa z textu, orientácia v štruktúre textu, vyhľadávanie, triedenie, využívanie podstatných informácií),
5. Samostatné učenie prostredníctvom informačnej a komunikačnej techniky a experimentovanie (samostatné hľadanie, skúšanie, objavovanie).
6. Aktivizujúce metódy:
- diskusia (vzájomná výmena názorov, uvádzanie argumentov, zdôvodňovaní za účelom riešenia daného problému),
 - didaktické hry (sebarealizačné aktivity na uplatnenie záujmov a spontánnosti),
 - kooperatívne vyučovanie (forma skupinového vyučovania založená na vzájomnej závislosti členov heterogénnej skupiny)
 - brainstorming.
7. Fixačné metódy:.
- metódy opakovania a precvičovania, (ústne a písomné opakovanie, opakovanie s využitím učebnice a inej literatúry, domáce úlohy).
8. Práca s mapou

Organizačné formy: vyučovacia hodina (základného, motivačného, expozičného, fixačného, aplikačného, diagnostického typu).

terénne pozorovania

Hodnotenie predmetu

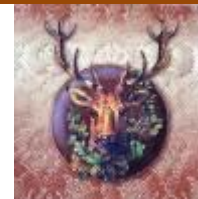
Typ hodnotenia: známku

Cieľom hodnotenia je poskytnúť žiakovi a jeho rodičom spätnú väzbu o tom, ako žiak zvládol danú problematiku, v čom má nedostatky a aké pokroky naopak dosiahol, prípadne poskytnúť systém krokov, ako postupovať ďalej. Súčasťou hodnotenia je tiež povzbudenie do ďalšej práce. V procese hodnotenia budeme uplatňovať primeranú náročnosť, pedagogický takt voči žiakovi a humánny prístup. Zohľadníme aj usilovnosť a individuálne osobitosti žiaka.

Pri hodnotení a klasifikácii budeme vychádzať z metodických pokynov pre hodnotenie a klasifikáciu. Využijeme aj slovné hodnotenie, motivačné hodnotenie a hodnotenie čiastkových úloh. U žiakov budeme rozvíjať správne sebahodnotenie i hodnotenie navzájom.

Písomné odpovede budú hodnotené podľa percentuálnej tabuľky:

100% - 90%	- 1
89% - 75%	- 2
74% - 50%	- 3
49% - 30%	- 4
29% - 0%	- 5

Hodnotiť sa bude:

1. Verbálna forma - zisťovať a hodnotiť najmä osvojenie základných poznatkov stanovených výkonovou časťou vzdelávacieho štandardu, súvislosť a presnosť prejavu (primerane veku), ovládanie odbornej terminológie a samostatnosť pri riešení úloh

Názov predmetu	Geografia
Časový rozsah výučby	2 hodiny týždenne
Ročník	ôsmy
Škola	ZŠ s MŠ vo Svätom Antone
Kód a názov ŠVP	ISCED 2
Stupeň vzdelania	nižšie sekundárne
Dĺžka štúdia	5 rokov
Forma štúdia	denná
Vyučovaci jazyk	slovenský

2. Písomná forma – test na konci tematického celku alebo skupiny podobných učebných tém, zostavených podľa výkonovej časti vzdelávacieho štandardu.

3. Samostatná práca žiakov a schopností práce s textom

4. Prezentácia projektov podľa kritérií na základe vzájomnej dohody učiteľa a žiakov.

Začlenenie prierezových tém.

Prierezová téma	Vzdelávacie stratégie
Multikultúrna výchova	Spolužitie domorodcov a prisťahovalcov. Multikultúrne mestá: Kapské mesto, Johannesburg, Kalkata, Bombaj, Bangkok...
Mediálna výchova	Osobnosti Afriky a Ázie – D. Livingstone, Mao Ce – Tung, Dalajlama, Jackie Chan....
Enviromentálna výchova	Rozširovanie púští, nedostatok pitnej vody. Tsunami, sopky a zemetrasenia Ázijskej oblasti, Preľudnenosť niektorých oblastí Afriky a Ázie,
Tvorba projektu	Zaujímavá príroda Afriky. Cestujeme po Ázii.
Osobnostný a sociálny rozvoj	Rozvoj myslenia, hodnotenia a rozhodovania. Kultúra a tradície.

Učebné zdroje:

Tolmáči L. a kol.: Geografia pre 7. ročník základných škôl,

Školský atlas sveta, mapy rôzneho typu, digitálna mapa na internete,

C. Varleyová – L.Milesová: Zemepisná encyklopédia, Kol. autorov: Geografická encyklopédia Čo by som mal vedieť o svete okolo nás, M. Hoffman: 100 divov sveta, J. Robins: Prírodné divy sveta, E.Barsk – M.Glogowski: Neobyčajné miesta na Zemi, R.Čerman a kol.: Rekordy neživej prírody, odborné časopisy, internet, DVD a pohľadnice.

8.ročník

Charakteristika predmetu v 8 ročníku

V 8.ročníku sa predmet zameriava na región Európy. Keďže v tomto regióne leží aj naša krajina, rozhodli sme sa svetadiel spoznávať podrobnejšie a preto predmet vyučujeme s posilnenou dotáciou 2 hodiny týždenne.

Po spoznaní prírodných pomerov svetadiela sa budeme venovať jeho obyvateľstvu, sídlam, hospodárstvu a nezabudneme ani na strediská cestovného ruchu. Neskôr sa podrobnejšie budeme venovať oblastiam a štátom jednotlivých častí Európy.

Regionálna geografia v základnej škole tvorí základ vyučovania geografie. Je to pre žiakov prijateľný spôsob ako získať veľa zaujímavých informácií o prostredí, ktoré ich zaujíma a pritom sa naučiť potrebné informácie. Regionálna geografia nie je len opis javov v jednotlivých regiónoch, ale prostredníctvom konkrétnych javov žiaci získajú informácie, naučia sa ich porovnávať, triediť, vyhľadávať vzťahy a vysvetľovať ich. Žiaci pri vyučovaní sa oboznámia nielen s geografickou polohou svetadielov, ale spoznajú tiež spoločenské zvyky, zaujímavosti a rekordy v jednotlivých svetadieloch.

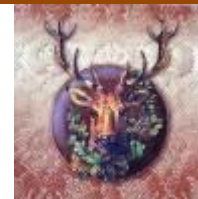
V rámci vyučovania sa značný priestor venuje práci s mapami a ďalšími doplňujúcimi informáciami. Do predmetu sú zaradené prierezové témy: osobnostný a sociálny rozvoj, environmentálna výchova, ekologická výchova, ochrana života a zdravia, tvorba projektov a ich prezentácia.

Ciele vyučovacieho predmetu v prepojení na kľúčové kompetencie

Geografia rozvíja súbor kľúčových kompetencií, ktoré majú prevažne priestorový a integrujúci charakter. Ide o súbor vedomostí, zručností a schopností, ktoré vie žiak správne skombinovať, a tak porozumieť, interpretovať a prakticky využívať danosti krajiny.

Ciele geografie v 8. ročníku:

- získať základné vedomosti o Európe ako celku, komplexne hodnotiť svetadiel z hľadiska jeho prírodných i kultúrnych charakteristík,
- komplexne a podrobne spoznať jednotlivé štáty svetadiela aj z hľadiska príťažlivosti pre turistov,
- rozvíjať schopnosť objavovať a snahu vysvetľovať, hľadať vzájomné vzťahy a vysvetľovať ich,
- prejavovať záujem o kultúru spôsob života ľudí v rôznych častiach sveta,
- rozvíjať kompetencie vedúce k iniciatívnosti a tvorivej práci žiakov spracúvaním projektov s mapou a zaujímavými miestami oboch svetadielov . Žiaci samostatne s pomocou literatúry a internetu spracúvajú informácie o krajine.
- kultúrne kompetencie rozšíriť prostredníctvom poznania rôznych kultúr vo vybraných regiónoch oblasti. Geografia učí vážiť si iné kultúry pri zachovaní vlastnej identity, venuje sa ľudovej kultúre a kultúrnym tradíciám. Kultúrne pamiatky sú súčasťou obsahu regionálnej geografie,
- vedieť čítať mapu, orientovať sa na nej a používať ju pri získavaní informácií o daných lokalitách, vedieť nájsť mapu a informácie na internete,
- oceniť krásu kultúrnych pamiatok, naučiť sa ich vážiť si a chrániť,
- diskutovať o geografických zaujímavostiach – prírodných a kultúrnych pamiatkach regiónov,
- získavať údaje zo zdrojov, využiť internet, odbornú literatúru, rozvíjať jednotlivé druhy funkčnej gramotnosti.

Obsah vzdelávania

V 8. ročníku je obsahom štúdia geografie **Planéta Zem- a na nej svetadiel Európa**. Poznatky sú interpretované nielen v teoretickej, ale aj v praktickej rovine a sú poskytované motivačným spôsobom, či už formou prezentácií alebo využívaním IKT vo vyučovacom procese *so zameraním na tému: **Miesta kde žil Ferdinand Coburg.***

Prehľad tematických celkov a stanovený počet hodín

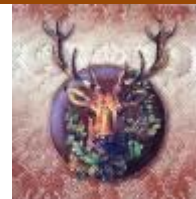
(2 hodiny týždenne, 66 hodín ročne)

1. Úvodná hodina, organizačné pokyny – 1hod.
2. Opakovanie učiva 7. ročníka – 2 hod.
3. Európa /prírodné a človekom vytvorené osobitosti regiónu/ – 13 hod.
4. Oblasti a štáty Európy – 3 hod.
5. **Stredná Európa** – 13 hod. z toho **Coburg 2 hod.**
6. Západná a severná Európa – 10 hod.
7. **Južná a juhovýchodná Európa** – 12 hod. z toho **Coburg 2 hod.**
8. Východná Európa – 7 hod.
5. Záverečné utvrdzovanie a opakovanie – 6 hod.

TEMATICKÝ CELOK	OBSAHOVÝ ŠTANDARD	VÝKONOVÝ ŠTANDARD
Úvodná hodina 1 hodina	Plán práce,aktivity, spôsob hodnotenia, oboznámenie s projektami	Osvojiť si systém a organizáciu vyučovacieho procesu
Opakovanie učiva 7.ročníka 2 hodiny	Ázia Afrika	Ovládať základné prírodné charakteristiky regiónov. Poznať najvýznamnejšie mestá a strediská cestovného ruchu v oblastiach. Poznať najvýznamnejšie štáty a ich hlavné mestá, vedieť ukázať jednotlivé miesta na mape. Spoznať tiež problémy obyvateľov v jednotlivých oblastiach.
Európa	Poloha, zobrazenie na mape,prehľad Členitosť pobrežia Povrch	určiť polohu Európy z rôznych hľadísk, práca s mapou – geografické súradnice, rovník, obratníky, rovnobežky, poludníky, nultý poludník
Európa Prírodné a človekom vytvorené osobitosti regiónu	Podnebie, podnebné pásma, počasie	ukázať na mape oceány, moria, prielivy, prieplyvy, poloostrovy a ostrovy, vedieť rozdiel medzi ostrovom a poloostrovom Odlíšiť nížiny a vysočiny, určiť na mape vybraté povrchové celky. Opísať ich polohu. Orientovať sa bez

13 hodín	Vodstvo Rastlinstvo a živočíšstvo Obyvateľstvo Sídla Hospodárstvo Cestovný ruch Projekt – Zaujímavé mestá	problémov na mape. Určiť a ukázať na mape rozloženie podnebných pásiem v jednotlivých oblastiach svetadiela podľa geografickej šírky. Opísať vplyv vetrov, morských prúdov a nadmorskej výšky na podnebie, vysvetliť prúdenie pasátov spoznať veľtoky Európy, prírodné krásy – vodopády, jazerá. Určiť vybrané celky na mape. Spoznať vplyv Golského prúdu, činnosť ľadovca pri vzniku jazier. vysvetliť pásmovitosť, jej príčiny a dôsledky, ochrana prírody-národné parky charakterizovať rozmiestnenie obyvateľstva, poznať husto a riedko osídlené oblasti, spoznať globálne problémy obyvateľov, vedieť odlíšiť štruktúru obyvateľstva poznať najväčšie mestá sveta, strediská a miesta rekreácie, podľa mapy určiť geografickú polohu akéhokoľvek mesta v regióne opísať hospodárstvo svetadielu, jeho zameranie, spoznať najvyspelejšie hosp. krajiny Vymenovať a určiť na mape oblasti vhodné pre cestovný ruch Vytvoriť plagát s vyznačenými zaujímavými miestami a ich stručnou charakteristikou
Oblasti a štáty Európy 3 hodiny	Oblasti a štáty Európy Spoznávame Európu - videofilm Európska únik	Na obrysovej mape pomenovať všetky štáty Európy a ich hlavné mestá Spoznáť najvýznamnejšie hospodárske zoskupenie krajín, členov, orgány EÚ
Stredná Európa	Stredná Európa- prehľad Slovensko – prírodné pomery	charakterizovať oblasť z hľadiska prírodných, hospodárskych a kultúrnych podmienok

13 hodín Krajina, kde žil Ferdinand Coburg	Slovensko-krajina kde žil Ferdinand Coburg Slovensko – hospodárstvo,obyvateľstvo Česko Poľsko Maďarsko Rakúsko Švajčiarsko Nemecko Cestujeme po strednej Európe	komplexne charakterizovať jednotlivé štáty z jednotlivých geografických hľadísk, opísať spôsob života v jednotlivých krajinách, poznať životnú úroveň, vymenovať problémy krajín spoznávať prírodné a kultúrne pamiatky oblastí a štátov,oboznámiť sa s kultúrnym spôsobom života, strediskami cest.ruchu v jednotlivých krajinách navrhnúť cestu po strednej Európe na základe získaných poznatkov
Západná a severná Európa 10 hodín	Prehľad oblasti Veľká Británia Írsko Francúzsko Belgicko, Holandsko a Luxembursko Dánsko a Island Nórsko Švédsko Fínsko	charakterizovať oblasť z hľadiska prírodných, hospodárskych a kultúrnych podmienok podrobne charakterizovať štáty z hľadiska prírodného, hospodárskeho i kultúrneho lokalizovať krajiny na mape aj ich najdôležitejšie miesta opísať spôsob života v jednotlivých krajinách, poznať životnú úroveň, vymenovať problémy krajín spoznávať prírodné a kultúrne pamiatky oblastí a štátov,oboznámiť sa s kultúrnym spôsobom života, strediskami cest.ruchu v jednotlivých krajinách
Južná a juhovýchodná Európa 12 hodín Krajina kde žil Ferdinand Coburg	Prehľad oblasti Španielsko Portugalsko Taliansko Grécko a Albánsko Srbsko Macedónsko a Čierna Hora Chorvátsko Slovinsko, Bosna a Hercegovina Bulharsko Rumunsko	charakterizovať oblasť z hľadiska prírodných, hospodárskych a kultúrnych podmienok podrobne charakterizovať štáty z hľadiska prírodného, hospodárskeho i kultúrneho lokalizovať krajiny na mape aj ich najdôležitejšie miesta opísať spôsob života v jednotlivých krajinách, poznať životnú úroveň, vymenovať problémy krajín spoznávať prírodné a kultúrne pamiatky oblastí a štátov,oboznámiť sa s kultúrnym spôsobom života, strediskami cest.ruchu v jednotlivých krajinách
Východná Európa 7 hodín	Prehľad oblasti Ukrajina a Moldavsko Bielorusko Pobaltské krajiny Rusko – prírodné pomery Rusko – hospodárstvo, obyvateľstvo	podrobne charakterizovať štáty z hľadiska prírodného, hospodárskeho i kultúrneho lokalizovať krajiny na mape aj ich najdôležitejšie miesta opísať spôsob života v jednotlivých krajinách, poznať životnú úroveň, vymenovať problémy

		krajín
Záverečné opakovanie a utvrdzovanie učiva 6 hodín	Spoznali sme náš svetadiel Krížom-krážom po Európe Európske naj.... Záverečné zhodnotenie, opakovanie	Na základe získaných poznatkov spracovať projekt o mieste podľa vlastného výberu opísať, čo vás zaujalo v Európe formou IKT zhrnúť a zopakovať najdôležitejšie poznatky o svetadieli

Požadovaný výstup žiakov z geografie v 8.ročníku

- čítať s porozumením odborný text, vyberať z neho informácie a vhodným spôsobom ich triediť,
- získavať údaje z nesúvislých textov – grafov, diagramov, máp,
- získavanie informácií zo zdrojov na internete, správne ich triediť,
- čítať obrázky a mapy, rozvíjať vizuálnu gramotnosť.
- získavanie informácií o rôznych krajinách a ich hodnotenie,
- hodnotenie vzťahov jednotlivých skupín obyvateľstva medzi sebou, v tých častiach je potrebné sa zamerať na objektívne spracovávanie informácií.

Stratégia vyučovania

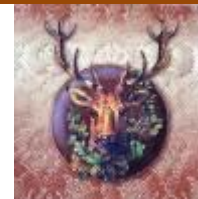
Z didaktických metód vyučovania sa v geografii využije niekoľko variant metód. Ich použitie bude závisieť od témy a štruktúry vyučovacej hodiny. Okrem klasických metód / motivačný rozhovor, vysvetľovanie, rozprávanie, precvičovanie a opakovanie učiva/ sa veľký dôraz kladie na:

- ❖ **začlenenie práce s kartografickým materiálom**, hlavne **mapou** – či už v atlasoch alebo s mapami na internete, práce s literatúrou- encyklopédiami a doplňujúcimi zdrojmi,
- ❖ začlenenie skupinovej práce a práce vo dvojiciach do výučby, podporovať komunikáciu medzi žiakmi a učiteľom,
- ❖ samostatné a skupinové vyhľadávanie informácií, vedenie žiakov k skupinovej práci pri vypracovávaní projektov,
- ❖ **maximálne využitie IKT** vo výučbe - výukové programy, dataprojektor, počítač, DVD filmy, interaktívne cvičenia na tabuli,
- ❖ využitie didaktických hier - zemepisné **tajničky, doplňovačky a osemsmerovky**,

Výučba bude prebiehať v triede, v počítačovej učebni, učebni s interaktívnou tabuľou, v teréne miestnej krajiny, v múzeu **a na miestach Slovenska, ktoré sú späté so životom a pôsobením Ferdinanda Coburga – vychádzky a exkurzie**

Učebné zdroje

- ❖ učebnica a atlasy: učebnica geografie pre 8. ročník /r.2009/, geografický zošit pre 8.ročník,Školský zemepisný atlas, Zemepisný atlas sveta
- ❖ encyklopédie a odborné časopisy : National geographic, GEO, Ľudia a Zem, Historická revue
- ❖ DVD filmy a výukové programy : Zázračná planéta, Didakta Zemepis Európska únia, ďalšie

podľa priebežnej ponuky

- ❖ internet: Program Albert , Kartičky, internetové geografické portály, interaktívne testy, prezentácie, aplikácia Google Earth

Kľúčové kompetencie

kompetencia k celoživotnému učeniu sa

- ❖ kompetencie v oblasti IKT
- ❖ kompetencie riešiť problémy
- ❖ kompetencie občianske
- ❖ kompetencie smerujúce k iniciatívnosti

Prierezové témy

- ❖ osobnostný a sociálny rozvoj – spoznávanie oblastí a osobitostí regiónu,
- ❖ environmentálna výchova- kultúrne a prírodné pamiatky,
- ❖ ekologická výchova – ochrana ŽP, národné parky, pamiatky UNESCO,
- ❖ ochrana života a zdravia – problémy obyvateľov,
- ❖ tvorba projektu a jeho prezentácia – žiaci vypracujú 3 projekty :

Zaujímavé mestá Európy, Cesta po strednej Európe, Európske naj...-vlastný výber / mentálna mapa s miestami , ktoré ma zaujali, ich opis, pri poslednom vlastná forma spracovania/.

Hodnotenie žiakov

Použité budú adekvátne metódy a prostriedky hodnotenia. Hodnotiť sa budú ústne odpovede, písomne testy a projekty. Cieľom je ohodnotiť prepojenie vedomostí so zručnosťami a spôsobilosťami. Pri hodnotení a klasifikácii budeme vychádzať z metodických pokynov pre hodnotenie a klasifikáciu. Hodnotiť sa bude známku.

9.ročník

Názov predmetu	Geografia
Časový rozsah výučby	2 hodín týždenne
Ročník	deviaty
Škola	ZŠ s MŠ vo Svätom Antone
Kód a názov ŠVP	ISCED 2
Stupeň vzdelania	nižšie sekundárne
Dĺžka štúdia	5 rokov
Forma štúdia	denná
Vyučovacia jazyk	slovenský

Ciele geografie v 9. ročníku:

- získať základné vedomosti o Slovensku, geografických charakteristikách tohto štátu,
- rozvíjať chuť učiť sa, rozvíjať schopnosť objavovať a snahu vysvetľovať, hľadať vzájomné vzťahy a vysvetľovať ich
- prejavovať záujem o spôsob života ľudí v jednotlivých regiónoch,
- rozvíjať kompetencie vedúce k iniciatívnosti a tvorivej práci žiakov spracúvaním referátov. Žiaci samostatne s pomocou literatúry a internetu spracúvajú informácie o krajine.
- kultúrne kompetencie rozšíriť prostredníctvom poznania rôznych kultúr vo vybraných regiónoch. Geografia učí vážiť si iné kultúry pri zachovaní vlastnej identity, venuje sa ľudovej kultúre a kultúrnym tradíciám. Kultúrne pamiatky sú súčasťou obsahu regionálnej geografie.
- vedieť čítať mapu, orientovať sa na nej a podľa nej v praxi – plány miest, autoatlas, mapy na internete, orientovať na mape podľa súradníc,
- oceniť krásu kultúrnych pamiatok, naučiť sa ich vážiť si a chrániť,
- získať informácie, hľadať odpovede na otázky, porovnávať, triediť, vyhodnocovať, vypracovať referát a odprezentovať ho,
 - diskutovať o geografických zaujímavostiach – prírodných a kultúrnych,
- získať údaje zo zdrojov, využiť internet, odbornú literatúru, rozvíjať jednotlivé druhy funkčnej gramotnosti:
 - čitateľská gramotnosť – čítať s porozumením odborný text, vyberať z neho informácie, triediť ich, využívať, prezentovať. Získať údaje z nesúvislých textov – grafov, diagramov, tabuliek, štatistických údajov,
 - vizuálna gramotnosť - čítanie obrázkov,
 - prírodovedná gramotnosť - vysvetľovanie vzniku a procesu prírodných dejov v jednotlivých oblastiach Slovenska,
 - kultúrna gramotnosť - získavanie informácií o rôznych kultúrach a jej hodnotenie,
 - matematická gramotnosť - je spojená najmä so štatistikou, vyjadrením údajov humánnej geografie,
 - mediálna gramotnosť sa rozvíja u žiakov najmä v častiach regionálnej geografie pri hodnotení vzťahov jednotlivých skupín obyvateľstva medzi sebou.

Požadovaný výstup žiakov z geografie v 9. ročníku

- a) orientovať sa na mape podľa zemepisných súradníc,
- b) určiť na mape polohu Slovenska v rámci Európy a sveta
- c) vedieť čítať mapy všeobecnopisné, tematické, rozumieť im,
- d) interpretovať údaje získané z grafu, diagramu
- e) zdôvodniť nerovnomernosť osídlenia Slovenska
- f) vysvetliť na konkrétnych príkladoch ako vplyvajú prírodné pomery na povrch Slovenska
- g) vysvetliť ako vplyvajú prírodné pomery na život ľudí na Slovensku
- g) poznať NP a zaujímavé miesta Slovenska
- h) ukázať na mape a charakterizovať hospodársky najvyspelejšie regióny Slovenska
- i) vymenovať a určiť na mape oblasti vhodné pre cestovný ruch
- j) pripraviť projekt, vypracovať a prezentovať ho
- k) diskutovať o geografických zaujímavostiach – prírodných a kultúrnych
- l) získať údaje zo zdrojov, využiť internet, odbornú literatúru

Obsahové témy:

Obsahom predmetu Geografia v 9. ročníku je: **Poloha Slovenska**

Povrchové celky a premeny povrchu Slovenska

Podnebie a vodstvo Slovenska

NP a pamiatky zaradené do zoznamu UNESCO

Obyvateľstvo a sídla Slovenska

Aktivity človeka na Slovensku

Časový rozsah výučby: 2 hodiny / týždeň
66 hodín / rok

Geografiu sme v 9. ročníku posilnili o 1 vyuč. hodinu oproti štátnemu vzdelávaciemu programu. Túto 1 hodinu využijeme na:

- posilnenie niektorých tém,
- prácu v školskom projekte Po stopách Ferdinanda Coburga – časť s názvom *Ferdinand Coburg na Slovensku*
- **Vyučovacie metódy a formy**

Voľba metód závisí od obsahu učiva, cieľov vyučovacej hodiny, vekových a iných osobitostí žiakov a materiálneho vybavenia.

1. **Motivačné metódy:**

- **motivačné rozprávanie** (citové približovanie obsahu učenia),
- **motivačný rozhovor** (aktivizovanie poznatkov a skúseností žiakov),
- **motivačný problém** (upútanie pozornosti prostredníctvom nastoleného problému),
- **motivačnú demonštráciu** (vzbudenie záujmu pomocou ukážky).

2. **Expozičné metódy:**

- **rozprávanie** (vyjadrovanie skúseností a aktívne počúvanie),
- **vysvetľovanie** (logické systematické sprostredkovanie učiva),
- **rozhovor** (verbálna komunikácia formou otázok a odpovedí na vyjadrenie faktov, konvergentných a divergentných otázok, otázok na pozorovanie, posúdenie situácie, hodnotenie javov, rozhodovanie),
- **beseda** (riešenie aktuálnych otázok celým kolektívom),
- **demonštračná metóda** (demonštrácia obrazov, modelov),

3. **Problémové metódy:**

- **heuristická metóda** (učenie sa riešením problémov založenom na vymedzení a rozboře problému, tvorbe a výbere možných riešení a vlastnom riešení)
- **projektová metóda** (riešenie projektu, komplexná praktická úloha, problém, téma, ktorej riešenie teoretickou a praktickou činnosťou vedie k vytvoreniu určitého produktu).

4. **Prácu s knihou a textom** (čítanie s porozumením, spracovanie textových informácií, učenie sa z textu, orientácia v štruktúre textu, vyhľadávanie, triedenie, využívanie podstatných informácií),

5. **Samostatné učenie prostredníctvom informačnej a komunikačnej techniky a experimentovanie** (samostatné hľadanie, skúšanie, objavovanie).

6. **Aktivizujúce metódy:**

- **diskusia** (vzájomná výmena názorov, uvádzanie argumentov, zdôvodňovaní za účelom riešenia daného problému),
- **didaktické hry** (sebarealizačné aktivity na uplatnenie záujmov a spontánnosti),
- **kooperatívne vyučovanie** (forma skupinového vyučovania založená na vzájomnej závislosti členov heterogénnej skupiny)
- **brainstorming**.

7. **Fixačné metódy:**

- **metódy opakovania a precvičovania**, (ústne a písomné opakovanie, opakovanie s využitím učebnice a inej literatúry, domáce úlohy).

8. **Práca s mapou**

Organizačné formy: **vyučovacia hodina** (základného, motivačného, expozičného, fixačného, aplikačného, diagnostického typu).

terénne pozorovania, exkurzia

Hodnotenie predmetu

Typ hodnotenia: známka

Cieľom hodnotenia je poskytnúť žiakovi a jeho rodičom spätnú väzbu o tom, ako žiak zvládol danú problematiku, v čom má nedostatky a aké pokroky naopak dosiahol, prípadne poskytnúť systém krokov, ako postupovať ďalej. Súčasťou hodnotenia je tiež povzbudenie do ďalšej práce. V procese hodnotenia budeme uplatňovať primeranú náročnosť, pedagogický takt voči žiakovi a humánny prístup. Zohľadníme aj usilovnosť a individuálne osobitosti žiaka. Pri hodnotení a klasifikácii budeme vychádzať z metodických pokynov pre hodnotenie a klasifikáciu. Využijeme aj

slovné hodnotenie (klady a nedostatky práce žiaka), motivačné hodnotenie a hodnotenie čiastkových úloh. U žiakov budeme rozvíjať správne sebahodnotenie i hodnotenie navzájom.

Písomné odpovede budú hodnotené podľa percentuálnej tabuľky:

100% - 90%	- 1
89% - 75%	- 2
74% - 50%	- 3
49% - 30%	- 4
29% - 0%	- 5

Hodnotiť sa bude:

1. **Verbálna forma** - zisťovať a hodnotiť najmä osvojenie základných poznatkov stanovených výkonovou časťou vzdelávacieho štandardu, súvislosť a presnosť prejavu (primerane veku), ovládanie odbornej terminológie a samostatnosť pri riešení úloh
2. **Písomná forma – test** na konci tematického celku alebo skupiny podobných učebných tém, zostavených podľa výkonovej časti vzdelávacieho štandardu.
4. **Samostatná práca žiakov a schopností práce s textom**
5. **Prezentácia projektov** podľa kritérií na základe vzájomnej dohody učiteľa a žiakov.

Slovenský jazyk a literatúra 5.-9. ročník

Charakteristika predmetu

Vyučovaci predmet slovenský jazyk a literatúra má v systéme školského vzdelávania centrálnu postavenie, pretože vytvára predpoklady pre zvládnutie ostatných vyučovacích predmetov.

Slovenčina je štátnym jazykom v Slovenskej republike. Slovenčina je pre väčšinu obyvateľov Slovenskej republiky národným jazykom s dlhou históriou, je pestrým, vnútorne bohato štruktúrovaným médiom, ktoré mu umožňuje komunikovať o najrozmanitejších javoch ľudského bytia a vedomia. Kvalitné poznanie a praktické ovládanie zákonitostí slovenského jazyka podmieňuje pohotovú, funkčne primeranú a kultivovanú komunikáciu jeho nositeľov. Prostredníctvom uvedomenia si miesta slovenského jazyka v našej spoločnosti si jednotlivci zároveň uvedomujú a vníma svoju národnú identitu a štátnu príslušnosť. Úroveň poznania a praktického ovládania slovenského jazyka je tak zároveň zrkadlom každého príslušníka slovenského národa i národa ako celku. Slovenčina je štátnym jazykom v Slovenskej republike, preto kultivované ovládanie slovenčiny zabezpečuje občanom tejto republiky nielen úspešné zvládnutie školského vzdelávania, ale následne aj ich plnohodnotné uplatnenie v pracovnom zaradení.

Jazyk je fenomén, ktorý sprevádza človeka v písomnej alebo ústnej podobe po celý život. Tvorí integrálnu zložku jeho myslenia, je prostriedkom na poznávanie vonkajšieho i vnútorného sveta, na verbálne vyjadrovanie myšlienok, pocitov a nálad, slúži na kontakt a dorozumievanie sa s inými nositeľmi jazyka, pomáha vnímať krásu umeleckého

diela. Zároveň reprezentuje svojich nositeľov, predovšetkým ich intelektuálnu, citovú a mravnú vyspelosť. Jazykové znalosti, štylistické a komunikatívne zručnosti a čitateľské a literárne zručnosti ako súčasť jazykovej kultúry predstavujú základné znaky vyspelosti absolventa základného vzdelania. Žiaci nadobúdajú také schopnosti a zručnosti, aby sa dokázali orientovať v akejkoľvek komunikatívnej situácii, vedeli sa vhodne vyjadrovať a svoje poznatky uplatňovali v praktickom živote.

Schopnosti, ktoré žiaci získajú v predmete slovenský jazyk a literatúra sú potrebné nielen pre kvalitné jazykové vzdelávanie, ale sú dôležité aj pre úspešné osvojovanie si poznatkov v ďalších oblastiach vzdelávania. Ovládanie slovenského jazyka a literatúry či v ústnej a písomnej forme umožňuje žiakom nielen poznať a pochopiť spoločensko-kultúrny vývoj našej spoločnosti, orientovať sa v prostredí, v ktorom žijú, vnímať okolie i seba, vytvárať predpoklady efektívnej medziľudskej komunikácii, interpretovať svoje reakcie a pocity a dokázať pochopiť svoje postavenie v rozličných komunikatívnych situáciách. Vzdelávací obsah slovenského jazyka a literatúry tvoria tri oblasti:

Jazyková komunikácia, Komunikácia a sloh, Čítanie a literatúra.

V oblasti **Jazyková komunikácia** žiaci nadobúdajú schopnosti, vedomosti, zručnosti a kompetencie potrebné k osvojovaniu si spisovnej podoby slovenského jazyka. Jazyková komunikácia vedie žiakov k presnému a logickému mysleniu, ktoré je základným predpokladom jasného, presného a zrozumiteľného vyjadrovania. Žiaci nadobúdajú zručnosti na základe vlastných schopností, napr. dokázať porovnávať javy, ich vzájomné podobnosti a odlišnosti, triediť ich podľa určitých hľadísk a napokon dospieť k ich zovšeobecneniu. Žiaci vhodnou motiváciou dokážu informácie získavať, poznávať a porovnávať.

V oblasti **Komunikácia a sloh** sa žiaci učia vnímať a chápať rozličné jazykové informácie, čítať s porozumením, kultivovane písať, rozprávať a na základe prečítaného alebo počutého textu samostatne sa rozhodovať, nadobúdajú kompetencie text analyzovať a kriticky hodnotiť. Vo vyšších ročníkoch získavajú kompetencie text posudzovať po stránke jazykovej, kompozičnej a výstavbovej.

V **literárnom vzdelávaní** na druhom stupni základnej školy sa žiak prostredníctvom literárnych ukážok zoznamuje s literatúrou všeobecne, konkrétne s literárnymi druhmi, literárnymi žánrami, kompozíciou literárnych diel, štylistikou literárneho textu, získava informácie o autoroch, ich živote a ďalších dielach. Počas literárneho vzdelávania žiaci poznávajú prostriedky čítania, základné literárne druhy a žánre, učia sa vnímať ich špecifické znaky, chápať autorove umelecké zámery a formulovať vlastné názory o prečítanom diele. Získavajú kompetencie rozlišovať fiktívny príbeh od skutočného. Postupne nadobúdajú čitateľské zručnosti, schopnosti reprodukovať prečítaný literárny text a samostatne tvoriť nový umelecký text. Žiaci sa oboznamujú s významnými slovenskými predstaviteľmi tvorby pre deti a mládež. Žiaci nadobúdajú poznatky, ktoré pozitívne ovplyvňujú ich postoje, životnú hodnotovú orientáciu, empatiu, prosociálne správanie, obohacujú ich duchovne a nadobúdajú etické kompetencie. Žiak má získať také intelektuálne zručnosti, ktoré z neho robia vzdelaného čitateľa, ktorý v literatúre nachádza zábavu, poučenie, vie sa v nej orientovať a intelektuálne a duchovne sa vzdelávať.

Dobré zvládnutie jazykového učiva a najmä komunikačných a kognitívnych kompetencií (spôsobilostí) považujeme

za východisko kvalitnejších výsledkov celého školského systému a následnej schopnosti žiakov uplatniť sa na trhu práce a v súkromnom živote.

Ciele vyučovacieho predmet

Hlavným výchovno-vzdelávacím cieľom vyučovania slovenského jazyka je výchova komunikatívneho, flexibilného, tvorivého žiaka, schopného prezentovať svoje spôsobilosti.

Tento hlavný cieľ je komplexným cieľom a zahŕňa v sebe čiastkové ciele, ktorými sú:

Viesť žiakov k spoznávaniu jazyka ako vnútorne štruktúrovaného a uceleného systému. Viesť ich k poznaniu bohatosti jazykových prostriedkov na jednotlivých rovinách jazykového systému, k odhaľovaniu vzťahov významu a formy a vzťahov medzi jednotlivými rovinami jazykového systému. Zameriavať sa na funkčné využitie jazykových a mimojazykových prostriedkov písaných a ústnych prejavov. To napomáha žiakovi chápať zložitú a vzájomnú súvislosť javov okolitého sveta, orientovať sa vo svete, prijímať nové informácie a odovzdávať vlastné poznatky a skúsenosti, formovať si svoje postoje k svetu a životu, spoznávať zákonitosti súčasného života, pochopiť históriu a inšpirovať sa do budúcnosti.

- Rozvíjať komunikačné schopnosti a návyky žiakov, aby získali kvalitnú jazykovú kompetenciu, t. j. schopnosť primerane reagovať v rozličných jazykových situáciách. Tento cieľ je determinovaný získaním správnych ortografických a ortoepických návykov a zručností, ale aj zručností v štylizácii príslušnej vety či textu.
- Pestovať v žiakoch lásku k materinskému jazyku a vedomie jazykovej príslušnosti k istému etniku, pocit jazykovej príbuznosti a spolupatričnosti s inými etnikami. Prostredníctvom ovládania normy spisovného jazyka viesť žiakov k zvyšovaniu jazykovej kultúry ich verbálnych prejavov, ústnych i písaných.
- Prostredníctvom jazyka viesť žiakov k spoznávaniu histórie vlastného národa a vážiť si ľudí, ktorí sa zaslúžili o rozvoj a poznanie slovenského jazyka.
- Prehlbovať estetické cítenie žiakov a tak im umožniť vnímať a precítiť krásu umeleckého slova či diela.
- Rozvíjať etické cítenie žiakov založené na empatii a asertivite, viesť ich k prosociálnemu správaniu, aby si dokázali uvedomiť podstatu a význam ľudských hodnôt.
- Zoznámiť žiakov so súborom diel slovenskej a základnej svetovej literatúry, ktorá svojou štruktúrou i spôsobom tematizácie sveta zodpovedá dosiahnutému stupňu psychického i fyzického vývinu žiakov.
- Viesť žiakov od základnej gramotnosti k získaniu čitateľských návykov, orientovať sa na knihu, vzbudiť záujem o čítanie, a pozitívne prijímať literatúru a kultúru.

– Pochopiť umeleckú literatúru ako nejednoznačný, otvorený pohľad na svet a jeho zobrazenie.

Z celkového cieľa vyučovania slovenského jazyka na 2. stupni základnej školy vyplývajú i čiastkové ciele, ktoré sa majú dosiahnuť:

- Žiaci sa učia analyzovať text s dôrazom na vyhľadávanie jazykových javov, ich triedenie a usúvzťažňovanie.

Učia sa syntetizovať získané poznatky.

- Získavajú prehľad o jednotlivých rovinách jazykového systému, o základných jazykových prostriedkoch na týchto rovinách, o jazykových kategóriách na rôznom stupni zovšeobecnenia.
- Cvičia sa v pravopisnej norme a učia sa správne vyslovovať a ústne realizovať text aj s uplatnením suprasegmentálnych javov.
- Spoznávajú základné údaje z histórie jazyka a jazykovedy.
- Učia sa orientovať v základných jazykových príručkách.
- Odhaľujú zmysel základných lingvistických termínov.
- Poznávajú štylistickú hodnotu jednotlivých jazykových javov.
- Učia sa uplatňovať poznatky o jazykovom systéme pri tvorbe vlastných textov.
- Cvičia sa v osvojovaní si štylisticky primeranom používaní jazykových javov. Nacvičujú zvládnutie rôznych jazykových situácií. Precvičujú si písomnú aj ústnu podobu jazykových prejavov. Učia sa pracovať s konceptom a robiť korekciu textu s využívaním korektorských značiek.
- Získavajú základnú orientáciu v jednotlivých slohových postupoch, v žánroch a útvaroch jednotlivých štýlov. Získavajú aj základnú predstavu o štýle.
- Spoznávanie, tvorivé využívanie a kultivovanie slovenského jazyka sa tak stáva prostriedkom všeobecného vzdelávania žiaka – človeka v najširšom zmysle, pretože rozvíja žiakovu osobnosť v rovine poznávacej, estetickej, etickej a najmä komunikatívnej.
- Vnímajú a prijímajú literárny text, prostredníctvom ktorého nadobúdajú čitateľské zručnosti, učia sa pochopiť a porozumieť textu.
- Získavajú systém vedomostí o literatúre, t. j. základné identifikačné znaky druhov a žánrov a elementárne charakteristiky literatúry ako umeleckého druhu.

Prepojenie vzdelávacích oblastí s kľúčovými kompetenciami a konkretizácia kľúčových kompetencií v jednotlivých vzdelávacích oblastiach.

Komunikácia v materinskom jazyku:

Vedieť:

- sa vyjadrovať a tlmočiť svoje myšlienky, pocity a názory ústnou a písomnou formou;
- interaktívne a kreatívne reagovať primeraným spôsobom v rôznych spoločenských a kultúrnych súvislostiach, vo vzdelávaní a v odbornej činnosti;
- klásť otázky a dokázať správne odpovedať;
- rozvíjať si slovnú zásobu, vedieť správne používať gramatické javy a jazykové funkcie;
- rozlišovať spisovné a nespisovné výrazy a texty;
- správne používať rôzne jazykové štýly;
- vyhľadávať, zhromažďovať a spracovávať informácie a vedieť presvedčivým spôsobom argumentovať;

- viesť kritický a konštruktívny dialóg, dokázať hodnotiť literárne texty a oceňovať estetické kvality;
- sa správať empaticky a používať jazyk pozitívnym a sociálne zodpovedným spôsobom.

Štruktúra predmetu slovenský jazyk a literatúra

I. JAZYKOVÁ KOMUNIKÁCIA

Zvuková stránka jazyka a pravopis

Lexikológia

Morfológia

Syntax

Dejiny jazyka a jazykoveda

II. KOMUNIKÁCIA A SLOH

Komunikácia ako zdroj informácií

Ústny a písomný prejav

Rozprávanie príbehov a zážitkov

Vlastné tvorivé písanie

Subjektívna a objektívna komunikácia

III. LITERATÚRA

Všeobecne o literatúre

Základné literárne druhy

Základné literárne žánre

Kompozícia literárneho diela

Štylistika literárneho textu

Metrika

Informácie o autoroch literárnych diel

Obsah predmetu slovenský jazyk a literatúra

Slovenský jazyk a literatúru budeme vyučovať v nasledovných tematických celkoch:

1. Zvuková rovina jazyka a pravopis
2. Lexikálna rovina
3. Morfológia
4. Syntax
5. Štylistika
6. Literatúra

5.ročník

Ročník: 5. Časový rozsah výučby: 5+0 hodina týždenne; 165 + 0 / 165hodín ročne				
Tematický celok	Počet hodín	Obsah (obsahový štandard)	Výstup (výstupný štandard)	Metódy a formy práce
Zvuková stránka jazyka a pravopis	16	hlásky, abeceda, samohlásky, dvojhásky, spoluhlásky, obojaké spoluhlásky, vlastné mená, tvaroslovie, spodobovanie, spoluhlásky podľa znelosti, výslovnosť, splyvavá výslovnosť, výslovnosť a rozdeľovanie slov, rozdeľovanie predponových slov, slabikotvorné -r, -ř, -l, -ľ, spojovník, pomlčka, Prozodické vlastnosti reči	Ovládať delenie hlások. Ovládať písanie ypsilonu v koreni slova vo vybraných slovách. Ovládať písanie vlastných mien. Vedieť správne písať vybrané slová. Správne vyslovovať a písať slová, v ktorých dochádza k spodobovaniu na začiatku, vnútri, na konci slova pri splyvanej výslovnosti a pred pauzou. Vedieť rozdeľovať viacslabičné slová na konci riadka. Ovládať písanie interpunkčných znamienok: úvodzovky v priamej reči pri uvádzaní citátov. Poznať pojmy spojovník, pomlčka – namiesto pomocného slovesa byť.	riadený rozhovor, hromadné opakovanie, práca s učebnicou, cvičebnicou, diskusia, IKT modelové situácie, dialogizácia, dramatizácia, rolové čítanie, rolové hry, simulačné hry, hranie scénok, pantomíma, neverbálna komunikácia, dopĺňanie, dotváranie viet
Lexikológia	9	slovná zásoba, jednovýznamové slová, viacvýznamové slová, synonymá, antonymá, tvorenie slov, odvodené slová, predpony, práca so slovníkmi, opakovanie	Ovládať delenie slov podľa významu na jedno a viacvýznamové. Charakterizovať ich. Charakterizovať synonymá a antonymá, uviesť príklady. Vytvárať synonymické dvojice a rady. Ovládať tvorenie slov s opačným významom, predponami ne-, bez-, uviesť príklady. Poznať pravopisný, výslovnostný, synonymický slovník, Vedieť s ním pracovať: vyhľadať heslo, interpretovať ho. Uviesť príklad.	samostatná, individuálna práca, skupinová práca, práca so slovníkmi a príručkami
Morfológia	31	podstatné mená, gramatické kategórie, podstatné mená mužského rodu, podstatné mená ženského rodu, podstatné mená stredného rodu, prídavné mená akostné, prídavné mená, stupňovanie, skloňovanie prídavných mien, vzor pekný, skloňovanie prídavných mien, vzor cudzí, zámená, osobné slovesá, časovanie, gramatické kategórie (osoba, číslo, čas) slovesá, základný slovesný tvar – neurčitok slovesá, jednoduchý a zložený slovesný tvar slovesá, sloveso byť, jeho funkcie pri tvorbe minulého a budúceho času slovesá, tykanie, vykanie, číslovky	Vedieť vysvetliť ohybnosť podstatných mien. Vedieť skloňovať konkrétne podstatné mená mužského, ženského rodu, poznať výnimky z rytmického krátenia pri skloňovaní podstatných mien – vzor dlaň, vysvedčenie. Poznať a vedieť riešiť úlohy zamerané na podstatné mená. Vedieť použiť získané teoretické vedomosti pri písaní konkrétnych podstatných mien. Vedieť vysvetliť ohybnosť prídavných mien. Ovládať akostné prídavné mená. Uviesť príklady. Rozlišovať tvrdo a mätko zakončené prídavné mená. Poznať sústavu skloňovania prídavných mien podľa vzoru pekný a cudzí. Vedieť pravopisne správne písať akostné prídavné mená. Ovládať výslovnosť a pravopis zámen oni/ony, mojím/mojim. Ovládať len osobné zámená. Vedieť vysvetliť ohybnosť sloves. Ovládať gramatické kategórie sloves (osoba, číslo, čas). Vedieť vysvetliť základný slovesný tvar neurčitok, uviesť príklady. Vedieť tvoriť jednoduchý a zložený slovesný tvar. Poznať podstatu slovesa byť ako spoločníteľa pri tvorbe minulého času sloves. Ovládať pravopis sloves. Poznať podstatu slovného druhu, uviesť príklad.	riadený rozhovor, skupinová práca, tvorba projektu, prezentácie, plagátu, nástenky, riadený rozhovor, skupinová práca, tvorba projektu, prezentácie, plagátu, nástenky, hromadné opakovanie, skupinové opakovanie, individuálna práca

		príslovky predložky	Formálne v texte rozoznať príslovky, uviesť príklady. Vedieť určiť väzbu predložky s daným pádom na konkrétnych príkladoch, používať väzbu s pádom pri bežne používaných predložkových spojeniach. Poznať a vedieť riešiť úlohy zamerané na základné informácie o číslovkách, príslovkách a predložkách	
Syntax	5	jednoduchá veta slovosled	Charakterizovať vetu, jednoduchú vetu. Vedieť upraviť poradie slov vo vete.	riadený rozhovor, modelové situácie, rolové čítanie, simulácie
Jazykoveda	5	spisovný jazyk nárečia	Poznať spisovnú a nespisovnú podobu národného jazyka. Uviesť príklady na nárečové slová.	DVD, práca s Pravidlami slovenského pravopisu.
Sloh	24	ROZPRÁVANIE rozhovor, pozdrav, oslovenie, predstavenie, privítanie, rozlúčenie, prosba, želanie, poďakovanie, ospravedlnenie (ústne, s vysvetlením), vyjadrenie súhlasu/nesúhlasu, názor, diskusia, argument Rozhovor, telefonický rozhovor, tvorba otázok, krátke správy, SMS, e-mail, interview Rozprávanie (ústne, písomné), úvod, jadro, záver, časová postupnosť, reprodukcia (ústna), osnova, nápis, nadpis, odsek, koncept súkromný list (ústne, písomne), adresa, pohľadnica, blahoželanie (ústne, písomne) oznam, správa, pozvánka, plagát, vizitka, reklama, inzerát kľúčové slová, poznámky, konspekt, umelecký, vecný text	Ovládať pravidlá rozhovoru, poznať činitele pre bariérový a bezbariérový rozhovor. Vedieť zostaviť osnovu a rozprávanie podľa nej, vedieť napísať koncept, Zostaviť reprodukciu, rozdeliť text na úvod, jadro, záver, odseky na základe predstavivosti a fantázie vedieť zoštylizovať vymyslený príbeh Vedieť napísať súkromný list, písomný pozdrav, pohľadnicu, blahoželanie Vedieť rozoznať správu a oznam, zhotoviť jednoduchú pozvánku, plagát, vizitku, inzerát, vedieť rozlišovať kvalitnú a nekvalitnú reklamu, vedieť oznamovať, hodnotiť a zaznamenávať Vedieť podľa špecifických znakov rozlíšiť umelecký a vecný text	dialóg, práca vo dvojiciach rolové čítanie, dialogizácia, reprodukcia písanie listu, štrukturované hry, modelové situácie
	9	OPIS rozprávanie s prvkami opisu, opis obrazu, ilustrácie, obrázku, osoby, opis pracovného postupu	Poznať hlavné znaky opisného slohového postupu, vedieť odlišiť statický opis a rozprávanie, vedieť vytvoriť opis osoby Poznať osobnosť F.Coburga	výklad

Tematický celok	Počet hodín	Obsah (obsahový štandard)	Výstup (výstupný štandard)	Metódy a formy práce
Všeobecné pojmy	7	autor/spisovateľ čitateľ/divák kniha, knižnica, časopis, noviny	Žiak správne charakterizuje na neznámom texte rozdiel medzi autorom (článku v novinách, v časopise a spisovateľom (umeleckej literatúry), vie ho jednoducho a správne vysvetlíť, pozná rozdiel medzi umeleckým textom (v beletrii) a textom v dennej tlači. Vie čítať ilustráciu. Pozná rôzne knihy, odlišuje beletriu od	motivačné rozprávanie motivačný rozhovor

		rozhlas, televízia, film text, ilustrácia poézia, próza, divadelná hra bábkové divadlo literatúra pre deti odborná(náučná) literatúra hlavná myšlienka	školských učebníc, buduje si vlastnú knižnicu, navštevuje žiacku, miestnu (mestskú) knižnicu. Noviny pozná ako denník, časopis ako periodikum, vie vysvetliť rozdiely, používa časopis na vlastnú prácu a prehlbovanie vedomostí, pozná detské časopisy, názvy niektorých denníkov. Divadelnú hru charakterizuje ako prozaické dielo- literárny text určený na realizáciu na divadelnej scéne . Číta texty jednotlivých postáv s porozumením, správne moduluje hlas. Vie vysvetliť pojmy viažuce sa k bábkovej hre. Pozná úlohu bábkoherca, vie vysvetliť pojem animácia, vie charakterizovať rozdiely vo vedení bábik pri maňuškovom, javiskovom, marionetovom bábkovom divadle. Žiak vie vysvetliť význam informácií získaných z encyklopédie, vie vyčleniť hlavné informácie v texte, vie že ide o náučný text, ktorý využíva odbornú terminológiu. Vie vysvetliť, ako sú zoradené informácie v encyklopédii. O osobnosti F. Coburga. Vyhľadáva informácie podľa hesiel. Pozná niektoré encyklopédie. Vie pracovať s najväčšou encyklopédiou na svete – na internete Wikipedia. Literatúru pre deti charakterizuje ako literatúru písanú pre deti, s detskými hrdinami, dejom a prostredím blízky deťom. Pozná niekoľkých autorov a diela literatúry pre deti. Žiak dokáže s pomocou a postupným návodom vyučujúceho sformulovať hlavnú myšlienku.	motivačná demonštrácia vysvetľovanie beseda projektová metóda situačná metóda inscenačná metóda didaktické hry kooperatívne vyučovanie metóda opakovania a precvičovania, netradičná hodina IKT
Literárne žánre	40	komiks ľudová pieseň hádanka vyčítanka rozprávka (ľudová , autorská) televízna rozprávka filmová rozprávka legenda povešť- ľudová a autorská	Žiak pozná pôvod komiksu, vie, že ide o epický dej (prózu) sprostredkovanú bez rozprávača cez priamu reč. Vie, že epickú funkciu spĺňajú obrázky. Vie vytvoriť komiks, príbeh previesť do priamej reči v bublinách. Pozná známych domácich aj svetových autorov komiksu. Ľudovú pieseň vie definovať ako žáner patriaci k poézii, pozná ich podstatu, vedomosti vie aplikovať v literárnej komunikácii, pozná druhy ľudových piesní na základe ich obsahu. Hádanku, prislovie, porekadlo, pranostiku, vyčítanku pozná ako žánre ľudovej slovesnosti, vie vysvetliť rozdiely medzi jednotlivými žánrami, vie vysvetliť obrazné pomenovania v uvedených žánroch. Pozná pôvod rozprávky, vie charakterizovať ľudovú rozprávku ako súčasť ľudovej slovesnosti. Pozná zberateľov a autorov rozprávok. Vie vyhľadať v texte hlavné znaky rozprávky, chápe ich úlohu vo fantastickej rozprávke, vie zdôvodniť úlohu fantázie a fantastických javov, magických čísel a predmetov. Rozlišuje fantastické a realistické rozprávky. Žiak vie porovnať divadelnú hru (bábkové divadlo) s filmovou	čítanie s porozumením, brainstorming, skupinová práca, zhudobňovanie, cinquain, F-U-R, ilustrácia k rozprávke, riadené čítanie, tabuľka predpovedí, zhlukovanie, dramatizácia, tiché čítanie, ilustrácia k príbehu, tvorba iného záveru, pantomíma, tvorba vlastných nadpisov IKT

			(televíznu) rozprávku. Pozná ich spoločné znaky, hlavné rozdiely. Žiak vie, že hlavnou postavou v legende je postava, vyhlásená za svätú. Číta literárny text s porozumením, pozná rozdiely medzi povest'ou, rozprávku, legendou. Vie priradiť povesti k jednotlivým druhom. Rozlišuje ľudové a autorské povesti, vie povedať, čo je v povesti fantastické a čo realistické. Pozná regionálne povesti, vie ich primerane prerozprávať, pozná niektorých autorov povestí.	
Štruktúra diela	7	dej literárna postava – hlavná, vedľajšia kompozícia literárneho diela – nadpis, odsek, kapitola, verš, strofa	Žiak vie, že dej je charakteristický znak epického diela, umeleckej reči neviazanej. Literárnu postavu chápe ako fikciu autora, nositeľa deja, vie určiť hlavné a vedľajšie postavy, vie jednoducho charakterizovať postavy. Žiak vie vysvetliť, ako vznikol verš, strofa, rým, rytmus v súvislosti s umeleckou rečou viazanou. Vie vyhľadať a prečítať jednotlivé verše, vytlieskať rytmus, prečítať slová, ktoré sa rýmujú. Vie recitovať báseň, pričom rešpektuje rytmickú usporiadanosť básnického textu. Chápe funkciu nadpisu, vie vyhľadať a posúdiť súvislosti textu s nadpisom, vie vysvetliť členenie textu na odseky, vie vyhľadať kľúčové slová v odseku, vie zdôvodniť, prečo sa literárne dielo člení na kapitoly.	motivačné rozprávanie, motivačný rozhovor, zhľukovanie, rolové čítanie, cinquain, tvorba iného záveru, tvorba vlastného záveru, skupinová práca
Štylizácia textu	6	dialóg prírovnanie zdrobnenina personifikácia/ zosobnenie nonsens	Žiak vie vyhľadať v texte dialóg, ktorý pozná ako rozhovor dvoch alebo viacerých osôb. Prírovnanie vie vysvetliť ako štylistický prostriedok, ktorý využíva na porovnávanie spoločné znaky vecí, javov, pozná spojky, vie vytvoriť vlastné prírovnanie. Žiak pozná zdrobneninu ako štylistický prostriedok, zjemňujúci význam, ktorým sa vyjadruje kladný vzťah k niekomu, niečomu. Pozná nonsens ako nezmysel v poézii aj próze, chápe ho ako spôsob štylizácie textu.	motivačné rozprávanie, motivačný rozhovor, zhľukovanie, rolové čítanie, cinquain, tvorba iného záveru, tvorba vlastného záveru, skupinová práca IKT
Metrika	6	rým rytmus, prízvučná a neprízvučná slabika refrén	Žiak vie vysvetliť, ako vznikol verš, strofa, rým, rytmus, refrén v súvislosti s viazanou umeleckou rečou. Vie vyhľadať a prečítať jednotlivé verše, vytlieskať rytmus, prečítať slová, ktoré sa rýmujú. Vie recitovať báseň, pričom rešpektuje rytmickú usporiadanosť básnického textu.	motivačné rozprávanie, motivačný rozhovor, zhľukovanie, rolové čítanie, cinquain, tvorba vlastného záveru, skupinová práca -metóda DITOR

6.ročník

Ročník: 6. Časový rozsah výučby: 4+0 hodina týždenne; 132 + 0 / 132hodín ročne				
Tematický celok	Počet hodín	Obsah (obsahový štandard)	Výstup (výstupný štandard)	Metódy a formy práce
Zvuková rovina jazyka a pravopis	5	Spoluhlásky. Vlastné mená. Melódia. Dôraz. Prízvuk. Rytmus. Síla hlasu. Prestávka. Interpunkčné znamienka (pomlčka).	Upevniť a poznať rozdelenie spoluhlások podľa znelosti v náväznosti na zákon o znelostnej asimilácii. Vedieť správne intonovať všetky druhy viet a uplatňovať správny slovný a vetný prízvuk. Pri čítaní uplatňovať primeranú silu hlasu a dodržiavať správnu melódiu. Vedieť správne artikulovať. Pri tvorbe viet správne využívať interpunkciu.	Rozhovor, demonštrácia, dialóg, monológ, beseda, skupinové, individuálne, brainstorming.
Lexikálna rovina jazyka	15	Slovná zásoba. Spisovné a nespisovné slová. Slangové slová. Tvorenie slov odvodzovaním – prípona, slovotvorný základ, základové slovo, odvodené slovo. Tvorenie slov skladaním.	Vedieť vyhľadať a rozlíšiť spisovné a nespisovné slová, určiť slangové slová v texte. Vedieť vysvetliť význam týchto slov, správne vybrať jazykovednú príručku na overenie významu slov. Vedieť identifikovať slovotvorný základ, predponu a príponu a určiť ich funkciu pri zmene lexikálneho významu. Vedieť priradiť základové slovo k odvodenému a naopak, identifikovať slová, ktoré vznikli skladaním a určiť slová, z ktorých vznikli. Vedieť vysvetliť pojmy: slovná zásoba, spisovné – nespisovné slová, slangové slová, tvorenie slov odvodzovaním, prípona, slovotvorný základ, základové slovo, tvorenie slov skladaním a uviesť príklady.	Monológ, dialóg, heuristická, didaktické hry, skupinová, individuálna.
Morfológia	35	Podstatné mená – konkrétne, abstraktné. Gramatické kategórie podstatných mien a ich vzory. Piaty pád – zastarané oslovenie. Prídavné mená– vzťahové, zvieracie, privlastňovacie. Vzory prídavných mien – pávi, otcov, matkin. Zámená – osobné základné a privlastňovacie. Základné a radové číslovky. Slovesá - zvrtné a nezvrtné, plnovýznamové a neplnovýznamové. Jednoduchý a zložený slovesný tvar. Slovesný spôsob (oznamovací, rozkazovací, podmieňovací). Slovesný vid. Príslovky – druhy prísloviak (miesta, času, spôsobu, príčiny). Stupňovanie prísloviak. Vokalizácia predložiek.	Vedieť identifikovať a vysvetliť význam konkrétnych a abstraktných podstatných mien v texte. Identifikovať význam tvaru slova v piatom páde ako oslovenia. Vedieť vysvetliť a identifikovať zvieracie a privlastňovacie prídavné mená, určiť vzory pávi, otcov, matkin a vedieť vysvetliť ich funkciu v texte. Rozlišovať základné a radové číslovky. Vedieť vysvetliť jednoduchý a zložený tvar sloviak v texte. Rozlišovať zvrtné a nezvrtné tvary sloviak, tvoriť rozkazovací a podmieňovací spôsob. Ovládať rozdelenie prísloviak, vedieť vysvetliť funkciu stupňovania prísloviak v texte. Vysvetliť pojem vokalizácia predložiek a určiť ju v texte. Vedieť používať správne tvary ohybných a neohybných slovných druhov v komunikačnej situácii.	riadený rozhovor, skupinová práca, tvorba projektu, prezentácie, plagátu, nástenky riadený rozhovor, skupinová práca, tvorba projektu, prezentácie, plagátu, nástenky hromadné opakovanie, skupinové opakovanie, individuálna práca

Syntax	10	Základné vetné členy. Podmet – vyjadrený a nevyjadrený. Prísudok - slovesný a neslovesný. Zhoda. Vetné sklady – prísudzovací. Holá veta.	Vedieť určiť prísudzovací sklad. Poznať vetné členy, ktoré ho tvoria. Identifikovať holú vetu a vedieť ju definovať. Vedieť samostatne tvoriť jednoduché vety s rôznou modalitou, dodržiavať pritom správny slovosled a správne používať interpunkčné znamienka.	riadený rozhovor, modelové situácie, rolové čítanie, simulácie
Štylistika	17,5	Statický opis. Dialóg. Artikulácia. Sila hlasu. Gestikulácia. Mimika a postoj. Cielený rozhovor (interview). Odosielať. Prijímať. Komunikačná situácia. Efektívna a asertívna komunikácia. Pointa. Úvod, zápleтка, vyvrcholenie, obrat, rozuzlenie. Rozprávanie s využitím priamej reči (1.osoba, 3.osoba). Členenie textu. Umelecký a vecný text. Krátke útvary informačného slohového postupu.	Vedieť vyjadriť hlavnú myšlienku a pointu. Usporiadať informácie podľa ich dôležitosti (vo vecnom texte) alebo časovej postupnosti (v umeleckom texte). Vedieť prerozprávať obsah prečítaného umeleckého a vecného textu so zachovaním časovej a logickej postupnosti s príp. individuálnymi obmenami. Vedieť navrhnúť tému písania, ktorá je v súlade s komunikačnou situáciou a cieľmi písania a stanoviť cieľ komunikácie v súlade s jej témou. Vytvoriť slohový útvar a zosúladiť ho s témou písania a svoje rozhodnutie vie zdôvodniť. Vedieť vysvetliť pojmy uvedené v obsahovom štandarde. Vedieť vytvoriť osnovu, koncept pre pripravovaný text. Vedieť vytvoriť na zadanú alebo voľnú tému statický opis, rozprávanie s využitím priamej reči, interview. V komunikácii zvládať zvukovú stránku prejavu. Charakterizovať znaky rozprávania. Vedieť vytvoriť krátke útvary informačného slohového postupu (správa, pozvánka, plagát...)	riadený rozhovor, skupinová práca, tvorba projektu, prezentácie, plagátu, nástenky riadený rozhovor, skupinová práca, tvorba projektu, prezentácie, plagátu, nástenky hromadné opakovanie, skupinové opakovanie, individuálna práca
Tematický celok	Počet hodín	Obsah (obsahový štandard)	Výstup (výstupný štandard)	Metódy a formy práce
Všeobecné pojmy	5	Čitateľ, divák, text, poézia, próza, divadelná hra, umelecká literatúra.	Divadelnú hru charakterizuje ako prozaické dielo- literárny text určený na realizáciu na divadelnej scéne . Číta texty jednotlivých postáv s porozumením, správne moduluje hlas.	Rozhovor, rozprávanie, heuristické, didaktické hry, individuálne, hromadné.
Literárne žánre	30	Bájka, báseň, populárna pieseň, príslovie, porekadlo, pranostika, rozhlasová rozprávka, báj, poviedka, balada, anekdota.	Žiak rozoznáva jednotlivé žánre, dokáže podľa nich vytvoriť nové texty, v nich vie vyhľadať básnické prostriedky, príp. ich vie vymyslieť, vie určiť hlavnú myšlienku a tému textov aj lyrického. Rozoznáva jednotlivé žánre, vie reprodukovať text, vytvoriť podľa neho osnovu, logicky členiť text, analogicky vytvoriť ďalší podobný alebo zmeniť pôvodný.	motivačné rozprávanie, motivačný rozhovor, zhľukovanie, rolové čítanie, cinquain, tvorba iného záveru, tvorba vlastného záveru, skupinová práca
Štruktúra diela	5	Hlavná a vedľajšia literárna postava, diel, úvod, zápleтка, vyvrcholenie, obrat, rozuzlenie.	Literárnu postavu chápe ako fikciu autora, nositeľa deja, vie určiť hlavné a vedľajšie postavy, vie jednoducho charakterizovať postavy. Žiak vie identifikovať lit. druh a porovnať ho s ostatnými, vie pomenovať ľudí, ktorí sa zúčastňujú na tvorbe dramatickej hry , dokáže text zdramatizovať, meniť moduláciu hlasu podľa postáv.	Rozhovor, rozprávanie, brainstorming, akrostich, didaktické hry, individuálne, hromadné

Štylizácia textu	6	Dialóg, monológ, prirovnanie, zdobenina, metafora, epiteton.	Žiak vie vyhľadať v texte dialóg, ktorý pozná ako rozhovor dvoch alebo viacerých osôb. Prirovnanie vie vysvetliť ako štylistický prostriedok, ktorý využíva na porovnávanie spoločné znaky vecí, javov, pozná spojky, vie vytvoriť vlastné prirovnanie. Žiak pozná zdobeninu ako štylistický prostriedok, zjemňujúci význam, ktorým sa vyjadruje kladný vzťah k niekomu, niečomu. Vedieť sformulovať vlastný názor na umelecké dielo a obhájiť ho – tvorivé zručnosti. Schopnosť vyhľadávať básnické umelecké prostriedky.	Rozprávanie, rozhovor, dramtizácia, didaktické hry, individuálne, skupinové
Metrika	3,5	Rým (združený, obkročný, striedavý), verš.	Vie vyhľadať a prečítať jednotlivé verše.	didaktické hry, individuálne, hromadné

7.ročník

Ročník: 7. Časový rozsah výučby: 4+1 hodina týždenne; 132 + 33 / 165hodín ročne				
Tematický celok	Počet hodín	Obsah (obsahový štandard)	Výstup (výstupný štandard)	Metódy a formy práce
Zvuková rovina jazyka a pravopis	9 (7+2)	Opakovanie a utvrdenie učiva z nižších ročníkov. Výslovnosť cudzích slov - výslovnosť slabík de, te, ne, le, di, ti, ni, li v cudzích slovách.	Žiak vie aktívne využívať doterajšie poznatky z nižších ročníkov (výslovnosť, suprasegmentálne javy, interpunkcia...), Žiak vie správne v domácich a cudzích slovách artikulovať a spisovne vyslovovať slabiky de, te, ne, le, di, ti, ni, li; Vie dodržiavať správnu dĺžku slabík a pravidlá spodobovania,	
Lexikálna rovina jazyka	24 (20+4)	Opakovanie a utvrdenie učiva z nižších ročníkov Systém slovnej zásoby : členenie slovnej zásoby podľa častosti používania, významu, spisovnosti, podľa používania v istých jazykových štýloch – fixácia poznatkov. Členenie slovnej zásoby podľa časového hľadiska: dynamika slovnej zásoby. Problémy individuálnej slovnej zásoby. Rozlíšenie historizmov, archaizmov a zastarávajúcich slov. Nové slová v lexike – kritériá, vedné odvetvia s neologizmami. Projekt zameraný na výskum lexiky. Frekventované cudzie	Vie vybrať správnu jazykovú príručku na identifikáciu a overenie významu slov, Vie v texte rozlíšiť význam jednotlivých slov: slová spisovné, nespisovné, slangové, dialekt, hovorové, knižné, odborné..., Pozná rozdiel medzi archaizmom, historizmom a zastaraným slovom, Osvojí si termín neologizmus a chápe dynamiku lexiky v súvislosti s rozvojom spoločnosti, ovládať termíny, ktoré súvisia s IKT, sociológiou, vyučovacím procesom neologizmy	riadený rozhovor, hromadné opakovanie, práca s učebnicou, cvičebnicou, diskusia, IKT modelové situácie, dialogizácia, dramtizácia, rolové čítanie, rolové hry, simulačné hry, hranie scénok, pantomíma, neverbálna komunikácia, dopĺňanie, dotváranie viet

		slová, cudzie slová z AJ. Prevzaté – zdomácnené slová z LJ, NJ, RJ, MJ. Individuálna aktívna a pasívna slovná zásoba. Sémantické minimum cudzích slov. Slová s citovým a bez citového zafarbenia : zdobeniny, hanlivé slová. Dynamika slovej zásoby, štruktúra odvodeného slova, obmena významu slova, tvorenie podstatných mien, sloviac, frekventované predpony i prípony. Frekventované prípony pri názvoch osôb, vecí, vlastností, miest, dejov. Skracovanie slov, skratky v texte, pravopis skratiek.	správne vyslovuje, poznať ich výslovnosť, význam a pravopis, Vie spracovať projekt ako výstup pomocou IKT Vie rozlíšiť cudzie slová, slovenské slová a zdomácnené slová, Rozumie významu frekventovaných cudzích slov – práca s výkladovým slovníkom, slovníkom cudzích slov, vie vyhľadať citovo zafarbené slová v texte, Vie vysvetliť štylistickú funkciu citovo zafarbených slov v texte, Vie identifikovať slovtvorný základ, predponu a príponu a určiť ich funkciu pri zmene lexikálneho významu v texte priradiť základové slovo k odvodenému slovu a naopak, Vie identifikovať skratky a vysvetliť ich funkciu v texte	
Morfológia	30 (25+5)	Aktivizácia vedomostí z tvaroslovia Podstatné mená: definícia – určenie pomnožného pod. mena, rod a vzor, spisovné skloňovanie, názvy obcí regiónu – pomnožné pod. mená. Prídavné mená: rozdelenie prídavných mien, vzory, stupňovanie, pravopis. Zámená: definícia zámen a ich charakteristika, osobné základné a privlastňovacie, zvrtné základné a privlastňovacie zámená, informatívne iné druhy zámen : opytovacie, ukazovacie, neurčité. Číslovky: definícia, základné a radové číslovky, ich pravopis, rozlíšenie, skloňovanie, určité – neurčité číslovky, vymedzenie termínu násobné číslovky, násobné číslovky so zložkou -raz,- krát, násobný, s príponou itý, pravopis a skloňovanie. Slovesá: GK, slovesný spôsob, časovanie sloviac, pomocné slovesá, časovanie slovesa byť, zvrtné slovesá, jednoduchý a zložený slovesný tvar, dokonavý a nedokonavý vid. Príslovky: miesta, času, spôsobu, príčiny, tvorenie a stupňovanie prísloviac, pravopis prísloviac,	Žiak vie vysvetliť a identifikovať pomnožné podstatné mená, určiť ich rod a vysvetliť ich funkciu v texte, Vie vysvetliť a identifikovať akostné a vzťahové prídavné mená a vysvetliť ich funkciu v texte, Vie vysvetliť a identifikovať zvieracie a privlastňovacie prídavné mená, určiť vzory pávi, matkin, otcov a vysvetliť ich funkciu v texte, Vie identifikovať zámená v texte, dokáže rozlíšiť druh zámena, ovládať skloňovanie, Vie rozlíšiť základné a radové číslovky, ovládať základné pravopisné odlišnosti oboch skupín, Ovláda skloňovanie, vie o neohybnosti čísloviac, rozlišovať a poznať rozdiel medzi určitými a neurčitými čísloviacami, Vie vysvetliť a identifikovať násobné číslovky, vysvetliť ich funkciu v texte, Vie rozlíšiť pomocné slovesá, ovláda a vie určiť GK sloviac, Vie odlišiť jednoduchý a zložený slovesný tvar, rozlíšiť dokonavé a nedokonavé slovesá, zmeniť vidovú formu slovesa, Vie identifikovať príslovky miesta, času, spôsobu a príčiny a vysvetliť ich funkciu a funkciu stupňovania v texte, Vie určiť pád a poznať správne spisovné pádové väzby, Ovláda pravopis čiarky pred spojkami, Vie efinovať predložky a vyhľadať ich v texte,	riadený rozhovor, hromadné opakovanie, práca s učebnicou, cvičebnicou, diskusia, IKT modelové situácie, dialogizácia, dramatizácia, rolové čítanie, rolové hry, simulačné hry, hranie scénok, pantomíma, neverbálna komunikácia, dopĺňanie, dotváranie viet

		stupňovanie prísloviiek, ktoré vznikli z akostných prídavných mien. Predložky: väzba predložiek s pádmi, spisovná pádová väzba. Spojky: definícia, frekventované spojky, pravopis čiarky.		
Syntax	17 (15+2)	Vety: oznamovacie, opytovacie, rozkazovacie a želacie vety, interpunkcia a melódia viet, forma zvolania. Hlavné vetné členy Podmet: -nevyjadrený podmet, -podmet vyjadrený najmä pod. menom, príd. menom, zámenom a číslovkou, -zhoda podmetu a prísudku. Prisudzovací sklad Prísudok: - slovesný a slovesno-menný. Dvojčlenná veta: - úplná a neúplná. Vetný základ (ako hlavný vetný člen): - vyjadrenie vetného základu, - pomenovanie prírodných javov a úkazov, fyzických a duševných stavov jednočlennou vetou slovesnou, - jednočlenná veta neslovesná - vetný základ vyjadrený podstatným menom a citoslovcom, - názvy kníh, ľudských výtvorov, pozdravy, prejavy citov.	Vie rozlišovať jednotlivé typy viet, určiť ich melódiu, vytvoriť a aplikovať rôzne typy viet. Vie určiť podmet a prísudok v jednoduchej vete, určiť nevyjadrený podmet a slovesno-menný prísudok, Vie vymedziť prisudzovací sklad, na základe identifikácie podmetu a prísudku určiť dvojčlennú vetu, vytvoriť obidva typy dvojčlennej vety, Vie určiť prisudzovací sklad v dvojčlennej vete a vetné členy, ktoré ho tvoria, respektíve v jednočlennej vete určiť vetný základ a chápať využitie jednočlennej a dvojčlennej vety, Vie rozlíšiť jednočlennú vetu slovesnú a neslovesnú a určiť slovný druh, ktorým je vyjadrený vetný základ,	riadený rozhovor, hromadné opakovanie, práca s učebnicou, cvičebnicou, diskusia, IKT modelové situácie, dialogizácia, dramatizácia, rolové čítanie, rolové hry, simulačné hry, hranie scénok, pantomíma, neverbálna komunikácia, dopĺňanie, dotváranie viet
Sloh	19 (15+4)	Aktivizácia vedomostí z nižších ročníkov Pravidlá komunikácie. Verbálne a neverbálne vyjadrenie vôle a citov. Formulovanie názoru, argumenty a protiargumenty. Efektívna komunikácia. Nácvik modelových situácií. Asertívna komunikácia. Rétorika - správna výslovnosť problémových hlások : ä, ĺ, r, í, í, de, te, ne, le, di, ti, ni, li, výslovnosť spoluhláskových skupín. Artikulácia, sila hlasu, gestá, mimika. Príhovor - téma, cieľ,	Vie samostatne sformulovať súvislý logicky usporiadaný text na danú tému, samostatne použiť vhodné jazykové prostriedky v súlade s komunikačnou situáciou, Pozná termín asertivita a asertívne správanie, vie komunikovať a vystupovať asertívne pod vedením vyučujúceho, Vie správne vyslovovať, uplatňovať primeranú silu hlasu a aplikovať poznatky o prozodických javoch vo svojom prejave, dokáže posúdiť a opraviť chyby v artikulácii iných osôb, Pozná a dokáže pri komunikácii, ústnom prejave použiť mimiku a gestikuláciu, Vie vo vlastnom prejave samostatne vhodne využiť informácie alebo jazykové výrazové prostriedky získané z rôznych informačných zdrojov, Vie vhodne vo vlastnom prejave využiť prvky komunikácie z	riadený rozhovor, hromadné opakovanie, práca s učebnicou, cvičebnicou, diskusia, IKT modelové situácie, dialogizácia, dramatizácia, rolové čítanie, rolové hry, simulačné hry, hranie scénok, pantomíma, neverbálna komunikácia, dopĺňanie, dotváranie viet

		adresát, odosielateľ, prostriedky. Charakteristika opisného slohového postupu, prostriedky. Porovnanie statického a dynamického opisu. Opis osoby – vonkajší vzhľad. Vonkajšia a vnútorná charakteristika osoby, priama a nepriama charakteristika osoby. Charakteristika umeleckého opisu, výrazové prostriedky a štylistika.	literárnych textov, médií, internetu (napr. zaujímavé myšlienky, citáty a pod.). Vie po krátkej príprave samostatne vytvoriť príhovor, Vie porovnať a odlíšiť statický opis, dynamický opis, jednoduchý opis, rozlíšiť opisný a rozprávací slohový postup, sformulovať text – stručný opis vzhľadu osoby, Vie po krátkej príprave vytvoriť charakteristiku osoby a prezentovať ju, pri nepriamej charakteristike opísať vlastnosti človeka a jeho charakter prostredníctvom jeho konania a správania- pod vedením a usmernením vyučujúceho, Vie po krátkej príprave vytvoriť umelecký opis a prezentovať ho, aplikovať vedomosti z literatúry o jazykových výstavbových prostriedkoch,	

Tematický celok	Počet hodín	Obsah (obsahový štandard)	Výstup (výstupný štandard)	Metódy a formy práce
Opakovanie učiva 6. ročníka	4 (4+0)	Aktivizácia vedomostí z nižších ročníkov – všeobecné literárne pojmy, odborné literárne termíny, známe literárne útvary a žánre	Žiak ovláda príslovie, porekadlo, pranostika, báseň, balada, báj, bájka, populárna pieseň, poviedka, personifikácia, epiteton, alegória, irónia, satira, rým, vnútorná kompozícia diela, termín dobrodružná literatúra...	
Anekdoty	2 (2+0)	Anekdota, anekdoty o známych osobnostiach	Žiak vie vysvetliť termín anekdota, ovládať definíciu, rozlíšiť anekdotu, ovládať termín pointa,	
Poézia	14 (10+4)	Štýl tvorby slovenských spisovateľov. Analýza a interpretácia básní, poézia, striedavý rým. Vonkajšia kompozícia básne, metrika, štylistika básne, obkročný rým, sonet, básnická otázka. Dielo a rukopis významných slovenských básnikov. Populárna pieseň, autori.	Žiak vie odlíšiť poéziu a prózu, poznať termíny verš, rým, strofa, refrén, zdobenina, idea, epiteton, personifikácia, prirovnanie, Vie rozlíšiť striedavý a združený a obkročný rým, Vie vysvetliť slovnú hru v básni, ideu básne, Vie určiť sonet, Chápe princíp básnickej otázky, Ovláda tvorbu slovenských básnikov, ich literárny rukopis, Vie definovať metaforu, Pozná základné fakty o úsilí a výsledkoch hnutia štúrovcov, Pozná motív hrdinu a Jánošíka v štúrovskom programe, poznať princíp epickej básne, Podrobne ovláda spôsob literárneho vyjadrenia Hviezdoslava, pozná jeho tvorbu, Vie určiť žánre populárna pieseň, poznať predstaviteľov, témy a odlišnosti spôsobu vyjadrenia,	motivačné rozprávanie, motivačný rozhovor, zhlukovanie, rolové čítanie, cinquain, tvorba iného záveru, tvorba vlastného záveru, skupinová práca

Próza	39 (30+9)	Novela Dobrodružná literatúra Western Robinsonáda Detektívna literatúra, detektív Dievčenský román, autorky, hlavná postava, témy, situačná komika, humor Biografický román Príbehy zo života detí Kompozícia, rozprávač, analýza a interpretácia	Žiak ovláda charakteristiku žánru novela, s pomocou učiteľa vie rozlíšiť poviedku a novelu, Ovláda vnútornú kompozíciu novely, Vie rozlíšiť v texte pod vedením učiteľa dobrodružné a historické motívy, pod vedením učiteľa vie analyzovať text, pozná jeho kompozíciu, Vie vysvetliť termín western, charakterizovať hrdinov, Vie vysvetliť princípy žánru robinsonáda, vie reprodukovať text, Dokáže zvoliť text, vyjadriť svoje pocity z prečítaného textu, text vie reprodukovať, vie pomenovať tému, pomenovať časti textu a kompozíciu, Pozná princíp výstavby textu detektívky, vie charakterizovať hrdinov, Ovláda termín dievčenský román, pozná jeho témy, vie vymenovať autorky, podľa kľúčového úryvku vie určiť typ literatúry, Vie dokázať obhájiť žánrové zaradenie i typológiu literatúry po prečítaní úryvku, vie vyjadriť pocity z prečítaného textu, Vie opísať postavy a zaujať stanovisko k tematizovaným problémom, Pozná termín biografický román, vie určiť text podľa žánrových kritérií, Pozná žáner poviedka, vyhľadať archaickú lexiku v texte, Pod vedením učiteľa vie pracovať s textom	Rozhovor, rozprávanie, heuristické, didaktické hry, individuálne, hromadné, motivačné rozprávanie, motivačný rozhovor, zhlukovanie, rolové čítanie, cinquain, tvorba iného záveru, tvorba vlastného záveru, skupinová práca
Dramatické umenie	7 (4+3)	Dráma, dramatické žánre Film, filmové umenie Povešť, literárny scenár, technický scenár	Žiak si osvojí základné informácie o histórii filmu, filmové ocenenie Zlatý glóbus, Oscar, Žiak pozná začiatok národnej kinematografie, Ovláda pojem scenár, vie rozlíšiť literárny a technický scenár, Vie vysvetliť princíp a odlišnosť filmu, rozhlasovej a televíznej hry	

8.ročník

Ročník: 8. Časový rozsah výučby: 5+0 hodina týždenne; 165 + 0 / 165hodín ročne				
Tematický celok	Počet hodín	Obsah (obsahový štandard)	Výstup (výstupný štandard)	Metódy a formy práce
Zvuková rovina jazyka a pravopis	10	Opakovanie a utvrdenie učiva z nižších ročníkov Pravopis a jeho zdôvodnenie Jazykové pravidlá v prejavoch, požiadavky ortografie, lexikológie, morfológie a syntaxe. Funkcia vsuvky,	Žiak vie aplikovať v texte nadobudnuté vedomosti z ortografie, lexikológie, morfológie a syntaxe. Žiak vie samostatne, formou tichého čítania skontrolovať svoj text s cieľom identifikovať jednotlivé chyby a následne ich opraviť, pričom pri oprave svojho textu aplikuje nadobudnuté znalosti z pravopisu,	riadený rozhovor, hromadné opakovanie, práca s učebnicou, cvičebnicou, diskusia, IKT modelové

		prístavku, oslovenia a ich grafické vyčlenenie čiarkou. Skracovanie slov v slovnej zásobe, ich výslovnosť a pravopis Typy skrátenej slov: skratky, značky, iniciálové skratky, skratkové slová	lexikológie, morfológie, syntaxe a slohu. Žiak vie opraviť texty vytvorené niekým iným. Žiak vie správne vyčleniť čiarkou v texte vsuvku, prístavok a oslovenie. Žiak vie samostatne tvoriť vety s použitím vsuvky, prístavku a oslovenia. Žiak vie vo svojej výpovedi správne uplatniť prestávku pri odčleňovaní vsuvky, prístavku a oslovenia. Žiak vie samostatne vytvoriť skrátene slovo a správne ho vysloviť. Žiak aplikuje v texte svoje vedomosti z pravidiel písania skrátenej slov (použitie bodky, veľkého písmena).	situácie, dialogizácia, dramatizácia, rolové čítanie, rolové hry, simulačné hry, hranie scénok, pantomíma, neverbálna komunikácia, dopĺňanie, dotváranie viet
Lexikálna rovina jazyka	15	Slovná zásoba – systematizácia Spôsoby obohacovania slovnej zásoby: tvorenie slov, preberanie slov Nepriame pomenovania (metafora, metonymia, personifikácia) Jednoslovné a viacslovné pomenovania (združené pomenovania) Funkcia a význam frazeologickej jednotky Lexikografické príručky: Frazeologický slovník	Žiak vie používať slovnú zásobu primeranú určitému cieľu komunikácie a publiku. Žiak vie v danej komunikačnej situácii využívať vhodné slová a slovné spojenia v súlade s komunikačnou situáciou, témou a s ohľadom na regionálnu oblasť a sociálne prostredie. Žiak vie využívať funkčne jazykovú pestrosť v komunikácii aplikovaním spisovných, nárečových a slangových prostriedkov s ohľadom na situáciu, tému a komunikačných partnerov. Žiak vie v texte vyhľadať, rozlíšiť, určiť a vysvetliť význam a funkciu spisovných slov, nárečových slov. Žiak vie charakterizovať spôsoby obohacovania slovnej zásoby (tvorenie slov, preberanie slov) a vie tieto postupy identifikovať v texte. Žiak vie porozumieť štruktúre slova a jeho častiam (sltv. predpona, prípona, základ; odvodené a zložené slová) Žiak vie v umeleckom texte vyhľadať, rozlíšiť, určiť a vysvetliť význam a funkciu nepriamych pomenovaní: metafory, metonymie, personifikácie Žiak vie v texte vyhľadať, rozlíšiť, určiť a vysvetliť význam a funkciu jednoslovných pomenovaní a viacslovných pomenovania (združených pomenovaní). Žiak vie v texte vyhľadať, rozlíšiť, určiť a vysvetliť význam a funkciu frazeologizmov. Žiak dokáže na základe kontextu alebo pri jazykovej a štylistickej analýze textu odhadnúť význam slov a overiť si ho v jazykovedných príručkách. Žiak pozná funkciu jednotlivých jazykovedných príručiek. Žiak si vie správne vybrať jazykovednú príručku a overiť v nej význam lexikálnych jednotiek.	riadený rozhovor, hromadné opakovanie, práca s učebnicou, cvičebnicou, diskusia, IKT modelové situácie, dialogizácia, dramatizácia, rolové čítanie, rolové hry, simulačné hry, hranie scénok, pantomíma, neverbálna komunikácia, dopĺňanie, dotváranie viet
Morfologická rovina jazyka	30	Podstatné mená Podstatné mená ako ohybný slovný druh Podstatné mená mužského rodu: zvieracie Podstatné mená mužského rodu neživotné zakončené na	Žiak vie vysvetliť funkciu ohybných slovných druhov a gramatických kategórií v texte. Žiak vie identifikovať v texte zvieracie podstatné mená mužského rodu, použiť ich v správnom tvare a vysvetliť ich pravopis. Žiak vie identifikovať v texte neživotné podstatné mená mužského rodu	

		-r, -l Cudzie nesklonné podstatné mená Skloňovanie podstatného mena pani Pridavné mená Pridavné mená ako ohybný slovný druh Zámená Zámená ako ohybný slovný druh (základný tvar zámen, skloňovanie zámen, rod, číslo, pád) Delenie zámen: 1. osobné – základné, prívlastňovacie 2. opytovacie 3. ukazovacie Číslovky Číslovky ako ohybný slovný druh Slovesá Slovesá ako ohybný slovný druh Dokonavý a nedokonavý vid sloviess Príslovky Príslovky ako neohybný slovný druh Predložky ako neohybný slovný druh Spojky Spojky ako neohybný slovný druh Funkcia spojky <i>a</i> (zlučovacia, dôsledková, dôvodová ai.) Častice Častice ako neohybný slovný druh Citoslovčia Citoslovčia ako neohybný slovný druh	zakončené na -r, -l, použiť ich v správnom tvare a vysvetliť ich pravopis. Žiak vie identifikovať v texte nesklonné cudzie podstatné mená, vysvetliť ich význam a overiť si ho v jazykovedných príručkách. Žiak vie vysvetliť princípy skloňovania podstatného mena pani a následne ho vie v správnom tvare použiť v texte. Žiak vie vysvetliť funkciu prídavného mena a gramatických kategórií v texte. Žiak vie identifikovať v texte zámená v rôznych tvaroch, určiť ich základný tvar a gramatické kategórie a vysvetliť ich funkciu v texte. Žiak vie identifikovať v texte opytovacie a ukazovacie zámená, určiť ich gramatické kategórie a vysvetliť ich funkciu v texte. Žiak vie vysvetliť pravopis čísloviek, funkciu čísloviek a gramatických kategórií v texte. Žiak vie vysvetliť pravopis sloviess, funkciu sloviess a gramatických kategórií v texte. Žiak vie vysvetliť a identifikovať dokonavý a nedokonavý vid sloviess a vie vysvetliť jeho funkciu v texte. Žiak vie vysvetliť pravopis prísloviess, funkciu prísloviess a ich stupňovanie. Žiak vie vysvetliť pravopis predložiek (s dôrazom na vokalizáciu, spodobovanie a správnu väzbu), ich funkciu v texte a viazanie s predložkovým pádom. Žiak vie identifikovať spojky v texte a vysvetliť ich funkciu. Žiak ovláda písanie čiarky pred spojkou <i>a</i> v spojeniach typu <i>a tak, a preto</i>. Žiak vie identifikovať v texte častice a vysvetliť ich funkciu. Žiak vie rozlíšiť, či častica vyjadruje istotu, neistotu (pravdepodobnosť). Žiak dokáže rozlíšiť, či časticou zdôrazňujeme výrazy, ktoré pokladáme za dôležité. Žiak vie identifikovať v texte citoslovčia a vysvetliť ich funkciu. Žiak ovláda pravopis citosloviess (<i>i, í, y, ý</i>) a správne ich v texte oddeľuje čiarkami. Vie z nich vytvoriť slovesá.	riadený rozhovor, hromadné opakovanie, práca s učebnicou, cvičebnicou, diskusia, IKT modelové situácie, dialogizácia, dramatizácia, rolové čítanie, rolové hry, simulačné hry, hranie scénok, pantomíma, neverbálna komunikácia, doplňanie, dotváranie viet
Syntaktická rovina jazyka	20	Jednoduchá veta: holá, rozvitá, rozvitá s viacnásobným vetným členom Vedľajšie vetné členy: predmet; príslovkové určenie miesta, času, príčiny, spôsobu; prívlastok zhodný a nezhodný; prístavok Jednoduché súvetie	Žiak vie samostatne tvoriť jednoduché holé, rozvité vety a vety rozvité s viacnásobným vetným členom s rôznou modalitou, pričom dodržiava správny slovosled a správne používa interpunkčné znamienka. Žiak vie v jednoduchých holých, rozvitých vetách a vetách rozvitých s viacnásobným vetným členom správne používať základné/hlavné a vedľajšie vetné členy, určiť ich a zdôvodniť ich významovú a gramatickú funkciu. Žiak vie samostatne tvoriť jednočlenné a dvojčlenné vety s rôznou modalitou, pričom dodržiava správny slovosled a správne používa	riadený rozhovor, hromadné opakovanie, práca s učebnicou, cvičebnicou, diskusia, IKT modelové situácie, dialogizácia, dramatizácia,

		Interpunkcia	interpunkčné znamienka. Žiak vie pri tvorbe dvojčlenných viet správne používať základné/hlavné a vedľajšie vetné členy, určiť ich a zdôvodniť ich významovú a gramatickú funkciu. Žiak vie tvoriť jednoduché súvetia s rôznou modalitou, pričom dodržiava správny slovosled a správne používa interpunkčné znamienka. Žiak pri tvorbe vlastných textov využíva celú škálu vetných štruktúr a uplatňuje princípy písania čiarok pri bezspojkovom spojení i pri spojkovom spojení (<i>a, a tak, buď-alebo</i>).	rolové čítanie, rolové hry, simulačné hry, hranie scénok, pantomíma, neverbálna komunikácia, dopĺňanie, dotváranie viet

Sloh	24	Rešpektovanie jazykových pravidiel v rečnicom prejave. Extralingválne a paralingválne prostriedky pri komunikácii, artikulácia. Plynulosť, tempo a zrozumiteľnosť prejavu. Gestikulácia, mimika, proxemika a haptika Útvary rečnickeho štýlu: príhovor (uvítací, záverečný); slávnostný prejav. Logická nadväznosť vytvoreného textu. Uplatňovanie znakov jazykového štýlu a slohových útvarov v ústnom prejave Znaky informačného slohového postupu. Útvary informačného slohového postupu: prihláška. Znaky výkladového slohového postupu. Útvary výkladového slohového postupu: úvaha; výťah Konspekt, koncept textu Výber textu na základe znalostí informačných prameňov, podľa komunikačného zámeru a podľa danej situácie	Žiak vie v ústnej komunikácii dodržiavať pravidlá spisovnej výslovnosti. Žiak si vie prispôsobiť lexikálnu stránku prejavu komunikačnej situácii. Žiak vie používať správne tvary ohybných a neohybných slovných druhov v komunikačnej situácii. Žiak v komunikačnej situácii rešpektuje syntaktické pravidlá a pri tvorbe vlastných textov využíva celú škálu vetných štruktúr. Žiak vie v komunikačnej situácii plynulo a zrozumiteľne artikulovať. Žiak vie funkčne využívať tempo reči vo výpovedi. Žiak vie v diskusii/dialógu primerane gestikulovať, používať vhodnú mimiku, zaujať spoločensky vhodný postoj, dodržiavať vhodnú vzdialenosť s komunikujúcim, dodržiavať pravidlá haptiky. Žiak vie samostatne tvoriť jednoduché holé vety, jednoduché rozvité vety (jednočlenné a dvojčlenné vety) a jednoduché súvetia, pričom rešpektuje slovosled a dodržiava pravidlá intonácie. Žiak vie na základe zhodnotenia svojej výpovede alebo z dôvodu nepochopenia zo strany komunikačných partnerov pohotovo opraviť, rozvíť alebo preformulovať vety vo svojom slohovom útvare. Žiak vie dodržať logickú postupnosť vo výpovedi. Žiak vie po krátkej príprave samostatne vytvoriť nasledujúce slohové útvary/žánre: príhovor (prívet), rečnicky (slávnostný) prejav, úvaha. Žiak vie po krátkej príprave samostatne vytvoriť text, ktorý bude v súlade so stanoveným jazykovým štýlom. Žiak rozoznáva v texte znaky informačného slohového postupu. Žiak vie po krátkej príprave samostatne vytvoriť text, ktorý bude v súlade so stanoveným slohovým postupom (prihláška). Žiak rozoznáva v texte znaky výkladového slohového postupu. Žiak vie po príprave samostatne vytvoriť text, ktorý bude v súlade so stanoveným slohovým postupom. Žiak vie vyhľadať, porovnať a usporiadať explicitne vyjadrené informácie (fakty, údaje, myšlienky) v texte a spojiť ich do komplexnej informácie. Žiak vie vyvodiť hlavnú myšlienku textu, vie analyzovať príčiny javov zahrnutých v obsahu textu; vie pochopiť a zhodnotiť význam vedľajších tém zahrnutých v obsahu textu. Žiak vie samostatne vyvodiť, porovnať a usporiadať implicitne vyjadrené informácie v texte a spojiť ich do celku. Žiak pri opakovanom čítaní a oprave konceptu textu reviduje a edituje koncept textu s cieľom zlepšiť štýl a opraviť gramatické chyby, pravopis a interpunkciu. Žiak reviduje a edituje koncept s využitím spätnej väzby od učiteľa a spolužiakov. Žiak reviduje koncept textu s cieľom rozvíjať a

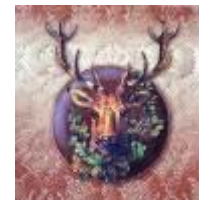
	Postavy, prostredie, kompozícia, hlavná myšlienka, téma, stanovisko, argument, hypotéza, časová a logická postupnosť, čitateľský dojem, estetický zážitok Úvod, zápleтка, vyvrcholenie, obrat, rozuzlenie Osnova, koncept, logická nadväznosť, motív Dôkaz, argument, fakt Komunikačná situácia:	zlepšovať organizáciu myšlienok; realizovať zmeny v štruktúre textu s cieľom eliminovať gramatické chyby, nesprávne formulácie viet a pod.; upraviť text po formálnej stránke. Žiak vie vytvoriť a prečítať čistopis s opravenými chybami. Žiak vie zhodnotiť texty vytvorené niekým iným a svoje hodnotenie vie zdôvodniť. Žiak dokáže vybrať a posúdiť texty z obsahového i formálneho hľadiska vzhľadom na komunikačnú situáciu. Žiak vie odôvodniť správnosť vybraného textu podľa komunikačnej situácie. Žiak dokáže na základe analýzy jednotlivých textov identifikovať, systematizovať a zovšeobecniť poznatky o týchto slohových útvaroch/ žánroch: výťah, prihláška, slávnostný príhovor, prejav, úvaha. Žiak vie zhodnotiť texty vytvorené niekým iným a svoje hodnotenie vie zdôvodniť. Žiak dokáže vybrať a posúdiť texty z obsahového i formálneho hľadiska vzhľadom na komunikačnú situáciu. Žiak vie odôvodniť správnosť vybraného textu podľa komunikačnej situácie. Žiak vie prijať hodnotenie druhých (spoluziakov a učiteľa) a následne zapracovať identifikované chyby s cieľom zlepšiť organizáciu a nadväznosť myšlienok, opraviť jednotlivé chyby a formálnu úpravu textu. Žiak vie zdôvodniť, prečo niektoré pripomienky nezpracoval vo svojom texte. Pri obhajobe svojho názoru rešpektuje spoločenské a komunikačné pravidlá. Žiak dokáže samostatne na základe explicitných, ale aj implicitných informácií v umeleckom texte charakterizovať postavy v texte; analyzovať a posudzovať ich konanie na základe všeobecne platných morálnych hodnôt. Žiak vie analyzovať lexikálnu stránku textu a vysvetliť štylistický význam a funkciu jazykových prostriedkov v texte. Žiak vie s využitím lexiky textu opísať prostredie, v ktorom sa príbeh odohráva. Žiak vie vyjadriť hlavnú myšlienku a pointu (explicitne alebo implicitne vyjadrenú) textu. Žiak dokáže obhajovať svoje stanovisko k vysvetleniu a zhodnoteniu textu a ako argumenty použiť poznatky získané analýzou textu. Žiak dokáže na základe kontextu alebo pri jazykovej a štylistickej analýze textu odhadnúť význam slov a overiť si ho v jazykovedných príručkách. Žiak vie na základe neúplného textu vytvoriť hypotézu o jeho závere a overiť si ju. Žiak vie obhajovať svoju hypotézu a vecne argumentovať. Žiak vie usporiadať informácie podľa dôležitosti vo vecnom texte a udalosti podľa časovej postupnosti v umeleckom texte. Žiak vie prerozprávať obsah prečítaného umeleckého a vecného textu so zachovaním časovej a logickej postupnosti. Žiak vie vyjadriť a vysvetliť názor na prečítaný umelecký text: jasne sformulovať svoj čitateľský dojem, vyjadriť svoj estetický

	odosielateľ, prijímateľ Efektívna komunikácia Asertívna komunikácia Rétorika	zážitok z prečítaného textu. Žiak vie identifikovať všetky časti vnútornej kompozície umeleckého textu (úvod, zápletka, vyvrcholenie, obrat, rozuzlenie). Žiak vie identifikovať odlišné, resp. spoločné kompozičné znaky nasledovných slohových útvarov/žánrov: slávnostný príhovor, prejav, úvaha, výťah. Žiak vie vytvoriť osnovu, koncept pre pripravovaný text. Žiak vie na zadanú alebo voľnú tému vytvoriť texty, ktoré budú spĺňať požiadavky konkrétneho slohového útvaru/žánru s dodržaním časovej a logickej postupnosti: výťah, prihláška, slávnostný príhovor, prejav, úvaha. Žiak vie na zadanú alebo voľnú tému vytvoriť texty, ktoré budú spĺňať požiadavky konkrétneho slohového postupu s dodržaním časovej a logickej postupnosti. Žiak vie na zadanú alebo voľnú tému vytvoriť texty, ktoré budú spĺňať požiadavky konkrétneho jazykového štýlu a dodržať časovú a logickú postupnosť. Žiak vie pri tvorbe prozaického umeleckého textu aplikovať svoje vedomosti o vnútornej kompozícii a vytvoriť slohový útvar/žáner, ktorý bude v súlade s využitým rozprávacím slohovým postupom. Žiak vie pri tvorbe prozaického umeleckého textu aplikovať svoje vedomosti o vnútornej kompozícii a vytvoriť slohový útvar/žáner, ktorý bude v súlade s umeleckým jazykovým štýlom. Žiak vie charakterizovať rozdiely vo formálnej úprave nasledujúcich slohových útvarov/žánrov: výťah, prihláška, slávnostný príhovor, prejav, úvaha. Žiak vie aplikovať znalosti o formálnej úprave nasledujúcich slohových útvarov/ žánrov počas tvorby: výťah, prihláška, slávnostný príhovor, prejav, úvaha Žiak vie v rozličných informačných zdrojoch vyhľadať informácie (slová, vety, textové pasáže) súvisiace s obsahom jeho textu. Žiak si vie systematicky a prehľadne tvoriť poznámky, zaznamenávať kľúčové slová a následne ich uplatniť vo vlastnom texte. Žiak vie zaujať stanovisko k výberu a použitiu informácií z rozličných zdrojov v texte spolužiakov. Žiak vie v rozličných informačných zdrojoch vyhľadať informácie (údaje v tabuľkách), rozlíšiť ich význam a na základe toho rozhodnúť o ich využití v rámci svojho textu/prejavu. Žiak vie zdôvodniť výber a použitie rozličných informácií z grafov a tabuliek vo svojom texte/prejave. Žiak vie zaujať stanovisko k výberu a použitiu údajov z tabuliek a grafov v texte/prejave spolužiakov.

			Žiak vie použiť správne výrazové prostriedky na vyjadrenie vlastného názoru. Žiak vie na obhajobu vlastného názoru sformulovať objektívne aj subjektívne argumenty primeranej komunikácii (vie presvedčivo argumentovať). Žiak vie svoj názor kultivovaným spôsobom obhajovať. Žiak vie správne bez prípravy a samostatne sformulovať otázky, aby si preveril a prekontroloval, ako poslucháči porozumeli jeho výpovedi. Žiak vie zhodnotiť obsahovú stránku prijatého prehovoru a vie zhodnotiť spoločensky primerané argumenty v danom prehovore. Žiak vie zo strany učiteľa a spolužiakov prijať kritické hodnotenie a vysloviť argumenty na svoju obhajobu. Žiak vie pri obhajobe svojho názoru správne argumentovať, správa sa asertívne. Vie sa pri obhajobe svojho názoru spoločensky ovládať. Žiak vie vo vlastnom prejave samostatne vhodne využiť informácie alebo jazykové prostriedky získané z rôznych informačných zdrojov. Žiak vie vhodne vo vlastnom prejave využiť jazykové a tematické prostriedky komunikácie z literárnych textov, médií, internetu (napr. zaujímavé myšlienky, citáty a pod.).

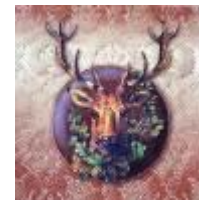
Tematický celok	Počet hodín	Obsah (obsahový štandard)	Výstup (výstupný štandard)
Poézia	30	Lyrická a epická poézia Vyvodenie a definícia pojmu lyrika ako základného literárneho druhu Základné znaky poézie v lyrických literárnych ukážkach Vonkajšia kompozícia lyrickej básne Delenie lyrickej poézie na ľúbostnú, prírodnú, reflexívnu (informatívne) a spoločenskú (informatívne) Vyvodenie a definícia pojmu modlitba ako najdôležitejšej výrazovej formy náboženskej viery Charakteristické kompozičné znaky modlitby: oslovenie, text, záverečná slovo – amen Dialóg, monológ v modlitbe Základné kresťanské modlitby Vyvodenie a definícia pojmu veršový systém sylabický	Žiak vie vytvoriť a vysvetliť definíciu pojmu lyrika Vie vyhľadať stylisticky príznačové slová a slovné spojenia v texte, pomenovať ich literárnoteoretickým pojmom a určiť ich funkciu Vie vyjadriť vlastný názor na literárny text Vie vytvoriť a vysvetliť definíciu pojmu poézia Vie vytvoriť a vysvetliť definíciu jednotlivých druhov lyriky Vie zaradiť lyrický text k prírodnej, alebo ľúbostnej lyrike v texte lyrickej básne určiť umelecké prostriedky Vie sformulovať hlavnú myšlienku lyrickej básne Vie porovnať lyrickú báseň s textom ľudovej alebo populárnej piesne epickou básňou a určiť ich spoločné znaky Vie vytvoriť a vysvetliť definíciu pojmu modlitba ako výrazovú formu náboženskej viery Vie vysvetliť vonkajšiu kompozíciu modlitby, pôvod a porovnanie kresťanskej modlitby s iným lyrickým textom Vie vytvoriť a vysvetliť definíciu sylabického verša, porovnať sylabický verš v autorskej poézii s veršom ľudovej piesne Vie predniesť báseň napísanú sylabickým veršom a frázovať ju v zhode s rytmickou usporiadanosťou básnického textu Vie vyhľadať informácie o najvýznamnejších básnikoch Štúrovej školy
Próza	33	Epika- román, literatúra faktu, vedecko-populárna literatúra Vyvodenie a definícia pojmu epika ako základného literárneho druhu Tri základné typy epiky – veľká, stredná a krátka Vyvodenie a definícia pojmu román a jeho jednotlivých druhov: detektívny, dobrodružný, biografický, dievčenský Vynechať časť literárnej ukážky, dotvoriť podľa vlastnej fantázie - rozvíjať štylizáčne schopnosti, slovnú zásobu a plynulé rozprávanie Vyvodenie a definícia pojmu literatúra faktu Identifikovať základné znaky literatúry faktu Určiť poznávanie ako základnú funkciu literatúry faktu Vyvodenie a definícia pojmu populárno-vedecká literatúra	Žiak vie vytvoriť a vysvetliť definíciu pojmu epika. Vie zaradiť prečítaný text k epickým žánrom. Vie abstrahovať a sformulovať hlavnú myšlienku. Vie vyhľadať kľúčové slová, vytvoriť dejovú osnovu, rozprávať obsah podľa osnovy. Vie určiť a charakterizovať hlavné a vedľajšie postavy v literárnej ukážke. Vie samostatne vyhľadávať informácie o autoroch a prezentovať ich. Svoju prácu vie prezentovať ústne, obhájiť si názor, pričom rešpektuje pravidlá spoločenskej komunikácie. vytvoriť a vysvetliť definíciu pojmu román. Vie odlíšiť román od ostatných žánrov veršovanej a neveršovanej epiky a svoje rozhodnutie zdôvodniť. Vie pri stylistickej a lexikálnej analýze literárneho diela vyhľadať jednotlivé jazykové prostriedky a dokáže vysvetliť ich funkciu v rámci estetickej pôsobnosti diela. Vie samostatne a bez prípravy správne, plynule a nahlas čítať prozaický text, ktorého obsah, štýl a jazyk sú primerané jeho jazykovej úrovni a skúsenostiam a dokáže prispôbiť rýchlosť čítania tomu, aby mohol, čo najefektívnejšie pochopiť význam prozaického textu. Vie samostatne sformulovať subjektívne hodnotenie prečítaného textu a vie ho primerane obhajovať. Pri obhajobe názoru dodržiava pravidlá spoločenskej komunikácie. Vie určiť a charakterizovať hlavné a vedľajšie postavy v literárnom texte. Literárne postavy vníma ako výsledok autorovho umeleckého videnia.

	Identifikovať v literárnych ukázkach znaky populárnosti a vedeckosti na základe štylistickej a lexikálnej výstavby textu Vlastnosti populárno-vedeckej literatúry Konštruovanie nových literárnych poznatkov: vyvodenie a definícia pojmu vedecko-fantastická literatúra (science-fiction). Identifikovať základné znaky vedecko-fantastickej literatúry - určiť žánre prozaických diel, v ktorých sa obraz sveta, spravidla premietnutý do budúcnosti, opiera o znalosti súčasnej vedy a techniky a o predpoklady jej vývoja. Vyvodenie pojmu vedecko-fantastická literatúra na základe kompozičnej, jazykovej a syntaktickej analýzy literárneho diela (slovná zásoba, vety podľa obsahu, zloženia). Úloha fikcie pri tvorbe vedecko-fantastickej literatúry. Funkcia umeleckých jazykových prostriedkov vo vedecko-fantastickej literatúre.	Vie kriticky zhodnotiť hlavného hrdinu (literárnych postáv), jeho konanie a myslenie z vlastného pohľadu, podložiť svoje stanovisko argumentmi. Vie dodržiavať pri svojom prejave jazykovú kultúru. Na základe deja, témy, prostredia a zamerania na čitateľa určiť druh románu. Vie vysvetliť vonkajšiu kompozíciu románu. Žiak vie vytvoriť a vysvetliť definíciu pojmu vedecko-fantastická literatúra. Zo súboru známych aj neznámych textov vie vybrať literárne texty patriace do vedecko-fantastickej literatúry a odôvodniť svoje rozhodnutie Vie určiť a charakterizovať hlavné a vedľajšie postavy v literárnom texte. Vie vysvetliť podstatu jednotlivých kompozičných fáz deja a určiť ich v rámci literárneho diela. Vie analyzovať text vedecko-fantastickej diela zo štylistického a lexikálneho hľadiska a vie určiť funkciu jednotlivých jazykových prostriedkov v texte. Vie sformulovať hodnotenie prečítaného textu a podložiť svoje stanovisko argumentmi. Vie napísať sci-fi príbeh s využitím ja- rozprávania a uplatniť zásady vnútornej kompozície pri výstavbe deja. Vie sa orientovať v integrovanom informačnom systéme, získané informácie vie prezentovať rôznymi spôsobmi.

9.ročník

Diktát č. 1	interpunkcia v jednoduchej vete
Diktát č. 2	skloňovanie slovných druhov
Diktát č. 3	interpunkcia v jednoduchom súvetí
Diktát č. 4	opakovanie pravopisných javov (ISCED 2)
Slohová práca č. 1	výklad
Slohová práca č. 2	životopis

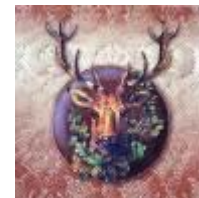
Nové termíny pre IX. ročník z jazyka a slohu:

systematizácia slovnej zásoby, ohybný a neohybný slovný druh, zápor v slovenčine, súdržnosť textu, interpunkcia, spojovník, pomlčka, odborný opis, rétorika, dôkaz, úradný list, úradný/štruktúrovaný životopis, jazykový štýl – náučný, administratívny, publicistický, rečnícky, hovorový, umelecký, slohové postupy, výklad, odosielateľ, prijímateľ, vnútorná kompozícia, národný jazyk, spisovný jazyk, nárečie, jazykoveda, náuka o zvukovej rovine jazyka, náuka o významovej rovine jazyka, tvaroslovie/morfológia, syntax

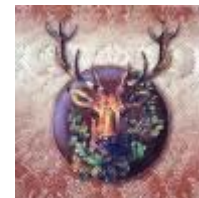
Tematický celok	Obsahový štandard	Výkonový štandard	STRATÉGIE	VYUČOVANIA	Časová dotácia	Prierezové témy <i>(podľa potreby doplniť)</i>
	Téma <i>Pojem</i>		Metódy a postupy	Organizačné formy práce		
Opakovanie učiva o slovnej zásobe (13 hod.)	Jazykové štýly – členenie 1.	Žiak: - si osvojí pojem jazykový štýl; - vie formálne vymenovať jednotlivé jazykové štýly; - pracuje s rôznymi textami – uvedomuje si v nich použité jazykové prostriedky a na základe ich dokáže text priradiť k štýlu (zatiaľ len forma hry)	Vo všetkých tematických celkoch a témach: práca s učebnicou, práca so zbierkou úloh, práca so slovníkmi a jazykovými príručkami, diktát, slohová práca, individuálne čítanie, čítanie v skupine, spoločné čítanie, brainstorming, diskusia, rozhovor, rozprávanie, vysvetľovanie, písomné metódy, didaktické hry, tvorivé činnosti, dramatizácia, inscenačné	Vo všetkých tematických celkoch a témach: individuálna práca, skupinové vyuč., hromadné vyuč., vyuč. v knižnici, domáca úloha	1 hod.	OaSR, MEV
	Slovná zásoba – slová podľa vecného významu 2.	- chápe delenie slov na plnovýznamové a neplnovýznamové, jednovýznamové a viacvýznamové; - rozumie pojmom vecný význam a gramatický význam;			1 hod.	OaSR
	Vzťahy medzi slovami 3. <i>synonymá, homonymá, antonymá</i>	- si zopakuje, aktualizuje poznatky o synonymách, antonymách, homonymách; dokáže ich štýlisticky využiť (synonymá v opise al. rozprávání, antonymá v reklame al. charakteristike,				1 hod.
	Slovná zásoba –				1 hod.	OaSR, REV – slová, ktoré

	slová podľa dobového výskytu 4. <i>historizmy, archaizmy, zastarané slová, neologizmy</i> Slovná zásoba – slová podľa citového zafarbenia 5. <i>neutrálne slovo, expresívne slovo</i> Slovná zásoba – slová podľa pôvodu 6. <i>domáce slová, slová cudzieho pôvodu – zdomácnené, internacionalizmy, cudzie</i> Slovná zásoba – slová podľa spisovnosti 7. <i>spisovné slovo, nespisovné slovo – slang, nárečie</i> Obohacovanie slovnéj zásoby – tvorenie nových slov 8. <i>odvodzovanie, skladanie, skrakovanie, tvorenie združených pomenovaní</i>	homonymá pri rozlíšení pravopis, napr. rým – Rím a pod., pri písaní nonsensevej básne); - si aktualizuje poznatky o rozdelení SZ podľa dobového výskytu, pracuje s takýmito slovami v texte, chápe ich štylistické využitie napr. v umeleckých textoch; - si aktualizuje poznatky o rozdelení SZ podľa citového zafarbenia, pracuje s takýmito slovami v texte - si aktualizuje poznatky o rozdelení SZ podľa pôvodu, - pozná a dokáže používať Slovník cudzích slov (aj v digitálnej podobe), - napíše krátku správu, ktorej obsahovým jadrom bude uvedenie nového výrobku na trh (použije aspoň 3 slová cudzieho pôvodu); - si aktualizuje poznatky o rozdelení SZ podľa spisovnosti, - chápe štylistické využitie nespisovných slov, napr. v umeleckej literatúre, - dokáže s kamarátom vytvoriť dialóg s použitím slangových slov, - vytvorí krátky príbeh, v ktorom použije nárečové slová svojho regiónu; - si zopakuje poznatky o tvorení slov, - vie utvoriť pomocou predpony resp. prípony od základového slova odvodené slovo; z dvoch	hry, pracovný list, ústna skúška, písomná skúška, test	1 hod. 1 hod. 1 hod. 1 hod. 1 hod.	používajú naši starí rodičia MEV REV, OaSR

	Obohacovanie slovnej zásoby – prenášanie významu 9. <i>frazeologizmy, príslovia, porekadlá, pranostiky, prirovnania</i> <i>metafora, metonýmia, personifikácia, prirovnanie</i> Opakovanie 10. – 12. Test 13.	slovtvorných základov slovo zložené, - správne tvorí, píše a číta skratky, skratkové slová, iniciálové skratky, značky; - chápe štylistické využitie obrazných pomenovaní v umeleckom štýle, - pozná Malý frazeologický slovník a vie s ním pracovať, - vie v umeleckom texte nájsť umelecké prostriedky, - vie utvoriť metaforu, personifikáciu, metonýmiu, prirovnanie so zadaným slovom (napr. slnko, škola a pod.); - si zopakuje, utvrdí poznatky o SZ; - preukáže nadobudnuté vedomosti, zručnosti;			4 hod.	
Staň sa dobrým rečníkom (12 hod.)	Rečnícky štýl. Slohové postupy 14. – 15. <i>rečnícky štýl, rétorika, slohový postup</i> Zvukové vlastnosti reči 16. <i>dôraz, prízvuk, prestávka, melódia,</i>	Žiak: - si osvojí pojem rečnícky štýl; - pozná jednotlivé útvary rečníckeho štýlu; - uvedomuje si úlohu jazykových a mimojazykových prostriedkov v komunikácii; - dokáže gestami, mimikou vyjadriť jednoduché situačné úlohy, napr. Nie, ďakujem, nedávaj mi to!, Ticho, prosím! Chod' preč!; - zvládne vytvoriť jednoduchý prívet na zadanú tému a prezentovať ho pred spolužiakmi; - pozná všetky štyri slohové postupy a vie k nim priradiť základné			2 hod.	OaSR
					1 hod.	OaSR

	<i>tempo reči, sila hlasu</i> Zvuková stránka jazyka a pravopis. Hlásky 17. <i>spodobovanie, pravidlo o rytmickom krátení, hláska</i> Tvrde, mäkké, obojaké spoluhlásky 18. Výslovnosť a pravopis slov cudzieho pôvodu. Informačný slohový postup 19. – 20. <i>slovo cudzieho pôvodu, Slovník cudzích slov, informačný slohový postup</i> Interpunkčné znamienka 21. <i>pomlčka, spojovník, úvodzovky, bodka, čiarka, výkričník, otáznik, bodkočiarka, dvojbodka, apostrof,</i>	slohové útvary; - vie pomenovať, čo patrí k zvukovým vlastnostiam reči; - dokáže s nimi v ústnom prejave pracovať; - dbá na správnu výslovnosť mäkkých a tvrdých slabík; - rozumie pojmu spodobovanie, správne píše slová, v ktorých dochádza k spodobovaniu (slová patriace do jadra SZ – včela, slivka, dievča, babka, rozprávať, tvaroh, sneh a pod.); - pozná a uplatňuje pravidlo o rytmickom krátení; - vie rozdeliť hlásky – samohlásky, dvojhlásky a spoluhlásky; - pozná a uplatňuje pravopisný princíp domácich slov po tvrdých, mäkkých a obojakých spoluhláskach; - pozná vybrané slová a vie ich správne napísať; - rozlišuje význam a pravopis v dvojiciach slov, napr. bieli – biely, Rím – rým, farby – farbí,...; - správne vyslovuje, pozná význam a používa slová cudzieho pôvodu, ktoré má vo svojej SZ – pozná ich z iných predmetov, sú v jazyku frekventované (história, diktátor, vitamín, politika, hygiena, medicína, hypotéka a pod.); - vie pracovať so SCS; - vie charakterizovať informačný slohový postup, pozná útvary ISP; - v reklame, oznámení, inzeráte vie nájsť slová cudzieho pôvodu, vie			1 hod. 1 hod. 2 hod. 1 hod. 3 hod. 1 hod.	MEV, OaSR MEV, OaSR

	<i>lomka, zátvorka</i> Opakovanie 22. – 23. Test, previerka 24. Diktát č. 1 – interpunkcia v jednoduchej vete 25.	napísať ľubovoľný žáner ISP s využitím slov cudzieho pôvodu; - pozná funkciu a využitie jednotlivých interpunkčných znamienok; - vytvorí reklamu s využitím PC, v ktorej správne používa interpunkciu; - si zopakuje poznatky, preukáže svoje vedomosti a zručnosti; - preukáže pravopisné zručnosti.				
Uvažujme spolu (22 hod.)	Výkladový slohový postup. Výklad 26. – 28. <i>výkladový slohový postup, výklad, úvaha, prednáška, článok</i> 1. písomná práca – výklad Úvaha 29. – 30. Neživotné pod. mená mužského rodu zakončené na -ál 31. Neživotné pod. mená mužského rodu zakončené na -r, -l	Žiak: - vie charakterizovať výkladový slohový postup, pozná útvary VSP; - dokáže spracovať a prezentovať krátky výstižný výklad na zadaný námet – pri spracovaní námetu používa svoje vedomosti, encyklopédie, internet; - pracuje s textom – dokáže nájsť v úvahe myšlienky, ktoré ho oslovili a zaujať k nim postoj; - dokáže identifikovať jazykové prostriedky používané v úvahe (obrazné pomenovania, paralely, citáty, synonymá, protiklady a pod.); - vie vytvoriť pokračovanie textu zadanej úvahy; - pozná pravidlá skloňovania pod. mien muž. rodu zakončených na -ál a správne ich používa;			3 hod. 2 hod. 1 hod. 1 hod. 2 hod.	OaSR, MEV, ENV (námety sa budú týkať prírody, životného prostredia a pod.) OaSR

	32.					
	Opakovanie podstatných mien 33. – 34.	- pozná pravidlá skloňovania pod. mien muž. rodu zakončených na -r, -l a správne ich používa;			2 hod.	
	Opakovanie prídavných mien 35. – 36.	- si zopakuje a precvičí poznatky a zručnosti o pod. menách, ktoré nadobudol v rámci ISCED 2 (skloňovanie, pravopis, rozdelenie);			2 hod.	
	Opakovanie zámen a čísloviek 37. – 38.	- si zopakuje a precvičí poznatky a zručnosti o príd. menách, ktoré nadobudol v rámci ISCED 2 (skloňovanie, pravopis, rozdelenie, stupňovanie, tvorenie príd. mien);			2 hod.	
	Slovesá 39. - 40.	- si zopakuje a precvičí poznatky a zručnosti o zámenách a číslovkách, ktoré nadobudol v rámci ISCED 2 (skloňovanie, pravopis, rozdelenie);			1 hod.	
	Diktát č. 2 – skloňovanie ohybných slovných druhov 41.	- si zopakuje a precvičí poznatky a zručnosti o slovesách, ktoré nadobudol v rámci ISCED 2 (skloňovanie, pravopis, rozdelenie, správne vykanie);			1 hod.	
	Príslovky 42.	- preukáže pravopisné zručnosti nadobudnuté v rámci ISCED 2;			1 hod.	
	Predložky a spojky 43.	- si zopakuje a precvičí poznatky a zručnosti o príslovkách, ktoré nadobudol v rámci ISCED 2 (pravopis, rozdelenie, tvorenie);			3 hod.	
	Častice a citoslovčia 44.	- si zopakuje a precvičí poznatky a zručnosti o predložkách a spojkách, ktoré nadobudol v rámci ISCED 2 (pravopis, správne používanie);				
	Opakovanie slovných druhov 45. – 46.					
	Test, previerka					

	47.	- si zopakuje a precvičí poznatky a zručnosti o časticiach a citoslovciach, ktoré nadobudol v rámci ISCED 2 (pravopis, rozdelenie); - si zopakuje poznatky, preukáže svoje vedomosti a zručnosti.				
Drieme v tebe umelec? (17 hod.)	Umelecký štýl 48. – 50.	Žiak: - si osvojí pojem umelecký štýl; - pozná jednotlivé útvary umeleckého štýlu; - uvedomuje si úlohu jazykových prostriedkov v jednotlivých žánroch umeleckého štýlu; - zvládne prednes jednoduchej básne, pracuje so zvukovými prvkami jazyka; - dokáže vytvoriť jednoduchú báseň s využitím zadaných slov; - dokáže prečítať umelecký text formou dialogizovaného čítania; - zvládne napísať jednoduchý príbeh na zadanú tému, dodržuje dejovú stavbu – úvod, zápletku, zauzľovanie deja, vyvrcholenie deja, obrat, rozuzlenie;			3 hod.	OaSR, ENV – témy príbehov, básní
	Skladba 51.	- vytvorený príbeh zilustruje a prezentuje pred spolužiakmi;			1 hod.	
	Základné vetné členy 52. – 53.	- si aktualizuje poznatky o vetnej skladbe nadobudnuté v predchádzajúcich ročníkoch;			2 hod.	
	Predmet 54.	- si zopakuje poznatky o podmete, prísudku, vetnom základe (otázky, delenie, prisudzovací sklad); - vie základné vetné členy nájsť vo vete, vytvoriť vetu			1 hod.	
	Prívlastok 55.				1 hod.	

	Príslovkové určenie 56.	podľa zadania; - si zopakuje vedomosti o predmete (delenie, otázky); - vie predmet vyhľadať vo vete; - vytvorí vetu podľa zadania (napr. s rozvitým premetom v akuzatívne);			1 hod.	
	Prístavok 57.	- si zopakuje vedomosti o prívlastku (delenie, otázky); - vie prívlastok vyhľadať vo vete; - vytvorí vetu podľa zadania (napr. s rozvitým nezhodným prívlastkom);			1 hod.	
	Jednoduchá veta a jednoduché súvetie 58.	- si zopakuje vedomosti o príslovkovom určení (delenie, otázky); - vie príslovkové určenie vyhľadať vo vete; - vytvorí vetu podľa zadania (napr. s príslovkovým určením miesta, ktoré bude vyjadrené pod. menom); - odlišuje príslovkové určenie od predmetu;			1 hod.	
	Diktát č. 3 - čiarka v jednoduchom súvetí 59.	- si zopakuje vedomosti o prístavku (delenie, otázky, písanie čiarok); - vie prístavok vyhľadať vo vete; - vytvorí vetu s prístavkom;			1 hod.	
	Ako vzniká text. Súdržnosť textu 60.	- vie rozlíšiť jednoduchú vetu od súvetia; - pozná pravidlá písania čiarok v jednoduchom súvetí a používa ich v písomnom prejave;			1 hod.	
	Zápor v slovenčine 61.	- vie rozlíšiť jednoduchú vetu od súvetia; - pozná pravidlá písania čiarok v jednoduchom súvetí a používa ich v písomnom prejave;			3 hod.	
	Opakovanie, previerka 62. - 64.	- preukáže pravopisnú zručnosť; - sa naučí, aké prostriedky obsahové aj jazykové vytvárajú súdržnosť textu; - dokáže v ukážke nájsť prostriedky súdržnosti				

		textu; - si osvojí vedomosť o tom, ako sa v slovenčine tvorí zápor – predpona ne-, častica nie; - správne tvorí a píše zápor <i>nie je</i>; - si zopakuje poznatky, preukáže svoje vedomosti a zručnosti.				
Hľadáme odborníkov (21 hod.)	Náučný štýl. Odborný opis 65. – 66.	Žiak: - si osvojí pojem náučný štýl; - pozná jednotlivé útvary náučného štýlu; - uvedomuje si úlohu jazykových prostriedkov v útvaroch náučného štýlu; - uvedomuje si úlohu odborného opisu vo výklade; - dokáže napísať odborný opis vybranej stavby;			2 hod.	OaSR, MEV
	Opisný slohový postup 67. – 68.	- vie charakterizovať opisný slohový postup, pozná útvary OSP; - dokáže spracovať a prezentovať opis/charakteristiku na zadanú tému – pri spracovaní témy používa svoje vedomosti, encyklopédie, internet;			2 hod.	OaSR, MEV
	Administratívny štýl 69.	- si osvojí pojem administratívny štýl; - pozná jednotlivé útvary administratívneho štýlu; - uvedomuje si úlohu jazykových prostriedkov v útvaroch administratívneho štýlu; - dokáže vyplniť jednoduchý predtlačný formulár (žiadosť o vydanie preukazu/pasu/dopravnej karty;			1 hod.	
	Úradný list 70. – 71.	- sa naučí, kedy sa píše úradný list (sťažnosť, žiadosť, objednávka,			2 hod.	OaSR

	Úradný a štruktúrovaný životopis 72. – 74. 2. písomná práca – životopis Publicistický štýl 75. – 76. Diktát č. 4 – opakovanie pravopisných javov ISCED 2 77. Náuka o jazyku. Členenie jazykovedy 78. – 79. <i>jazyk, jazykoveda, hláskoslovie, lexikológia, tvaroslovie (morfológia), vetná skladba (syntax), štylistika</i> Hovorový štýl 80. – 81.	reklamácia,...); - pozná formálnu stránku úradného listu, jednotlivé obsahové časti; - vie vyplniť podací lístok k doporučenému listu; - zvládne napísať úradný list na zadanú tému (napr. reklamácia výrobku, žiadosť o vydanie kópie vysvedčenia, sťažnosť na reštauráciu,...); - vie, aké údaje má obsahovať životopis; - pozná formálnu stránku životopisu; - zvládne napísať svoj štruktúrovaný životopis; - si osvojí pojem publicistický štýl; - pozná jednotlivé útvary publicistického štýlu; - uvedomuje si úlohu jazykových prostriedkov v útvaroch publicistického štýlu; - dokáže pracovať so správou, vybrať si z nej podstatné informácie; - dokáže napísať jednoduchú správu na zadanú tému; - preukáže pravopisné zručnosti; - si osvojí pojmy súvisiace so systémom jazyka, pomenovania jednotlivých jaz. rovín a ich zameranie; - dokáže v skupine plniť úlohy, ktoré sa týkajú „jazykovedného výskumu“ v rámci jednotlivých rovín, používa pri tom internet, encyklopédie, svoje vedomosti (napr. zisti pôvod zadaného slova, vysvetli význam porekadiel a nahradí ich modernými synonymnými,...); - výsledky svojej práce		3 hod. 2 hod. 1 hod. 2 hod. 2 hod.	OaSR OaSR, MEV, DOV, ENV (téma písanej správy) OaSR, MEV OaSR

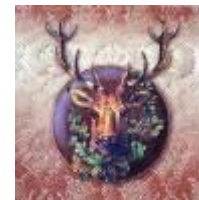
	Národný jazyk. Spisovný jazyk a nárečia 82. – 83. Opakovanie – slovné druhy, vetné členy, národný jazyk 84. – 85.	prezentuje pred triedou; - si osvojí pojem hovorový štýl; - pozná jednotlivé útvary hovorového štýlu; - uvedomuje si úlohu jazykových prostriedkov v útvaroch hovorového štýlu; - dokáže predviesť so spolužiakom dialóg zo svojho života; - dokáže vytvoriť podľa situácie na obrázku rozhovor; - si osvojí pojmy národný jazyk, nárečie, spisovný jazyk; - pozná rozdiel medzi spisovným jazykom a nárečiami, ich použitie v komunikácii; - vie rozlíšiť text napísaný spisovným jazykom a nárečím; - preukáže svoje vedomosti a zručnosti;			2 hod. 2 hod.	OaSR, REV
	86. – 99. (tieto hodiny budú rozvrhnuté podľa potreby žiakov počas školského roka, venované napr. príprave na testovanie, testom čitateľskej gramotnosti, práci s textom, prezentovaniu žiackych prác a pod.)	Žiak: - preukáže svoje zručnosti vedomosti; - upevní si učivo; - sa zdokonaľuje v čitateľskej gramotnosti.			14 hod.	

Poznámka: prierezové témy sa do jednotlivých tém dopĺňajú podľa textu, s ktorým budú žiaci pracovať.

LITERATÚRA (66 HODÍN)

Nové termíny pre IX. ročník z literatúry:

epika, lyrika, dráma, spoločenská lyrika, reflexívna lyrika, román, dobrodružný román, historický román, román vo forme denníka, tragédia, komédia, činohra, muzikál, dejstvo, diel

Tematický celok	Obsahový štandard	Výkonový štandard	STRATÉGIE	VYUČOVANIA	Časová dotácia	Prierezové témy (podľa potreby doplniť)
	Téma <i>Pojem Ukážky</i>		Metódy a postupy	Organizačné formy práce		
	Aký priestor si venoval/a počas prázdnin čítaniu, knihám? 1.	Žiak: - kultivovane vie vyjadriť svoj názor, podložiť ho argumentami, predstaviť svoju prečítanú knihu, časopis, ktorý číta, webové stránky, ktoré navštevuje a pod.;	Vo všetkých tematických celkoch a témach: práca s učebnicou, práca s doplnkovou literatúrou, individuálne čítanie, čítanie v skupine, spoločné čítanie, brainstorming, diskusia, rozhovor, vysvetľovanie, didaktické hry, tvorivé činnosti, analýza lit. diel, dramatizácia, inscenačné hry, ústna skúška, písomná skúška, test, pracovné listy, práca s internetom	Vo všetkých tematických celkoch a témach: individuálna práca, skupinové vyuč., hromadné vyuč., vyuč. v knižnici, domáca úloha	1 hod.	
LYRICKÁ A EPICKÁ POÉZIA (27 hod.)	Štúrovskí básnici. Reflexívna a spoločenská lyrika 2. – 7. Samo Chalupka: Kráľ'ohol'ská, Janko Kráľ: Duma	Žiak: - vie vytvoriť a vysvetliť definície nových lit. pojmov; - vie zaradiť lyrický text k spoločenskej a reflexívnej lyrike;			6 hod.	OaSR

	bratislavská, Andrej Sládkovič: Nehaňte ľud môj, Janko Král': Orol <i>reflexívna lyrika, spoločenská lyrika</i> Óda 8. - 13. Adam Mickiewicz: Óda na mladost', Friedrich Schiller: Na radosť, Ján Hollý: Na Umku, Ján Botto: K mladosti <i>óda,</i> Sonet 14. - 15. P. O. Hviezdoslav: Krvavé sonety <i>obkročný rým, presah, sonet</i> Symbol v básni 16. - 18. Ivan Krasko: Otcova roľa <i>symbol, aforizmus</i> Epigram 19. - 20. Rudolf Dilong: Staroba radí <i>epigram</i> Epitaf 21. - 22. Tristan Corbière: Epitaf	- dokáže sformulovať hlavnú myšlienku lyrickej básne; - vie v texte lyrickej básne určiť umelecké prostriedky; - zvládne verbálne vyjadriť vlastný zážitok z prečítaného; - na základe prečítaného textu vie priradiť lit. ukážku k žánru (óda, epitaf, sonet, epigram); - dokáže plynulo čítať umelecký text; - sa pokúsi o vlastnú tvorbu – príležitostná báseň, epitaf a pod. - vie pomenovať lit. termínmi jednotlivé časti vonkajšej kompozície textu;			6 hod. 2 hod. 3 hod. 2 hod. 2 hod.	OaSR OaSR, REV, OŽZ OaSR, REV

	<i>epitaf</i> - vyvodenie definícií nových lit. pojmov - zaradenie lyrických textov k spoločenskej a reflexívnej lyrike , k správne lit. žánru - formulácia hlavnej myšlienky lyrickej básne - štylisticko-lexikálna analýza umeleckého textu - pomenovanie umeleckých prostriedkov - verbálne vyjadrenie vlastného zážitku z prečítaného textu - pokus o vlastnú tvorbu Opakovanie, tvorivé úlohy, previerka, práca s básnickým textom 23. - 28.	- si zopakuje, usporiada, preverí a preukáže nadobudnuté poznatky a zručnosti.			6 hod.	
EPIKA vo veršoch a v próze (32 hod.)	Epos. Epika vo veršoch 29. -30. P. O. Hviezdoslav: Ežo Vlkolinský Historický román 31. - 38. Christian Jacq: Syn svetla, Ľudo Zúbek: Jar Adely Ostrolúckej, V. Ferko a A. Ferko: Ako divé husi, H. Stoll:	Žiak: - vytvorí a vysvetlí pojem epika/ reprodukuje definíciu epiky; - zaradí prečítaný text k epickým žánrom; - abstrahuje a sformuluje hlavnú myšlienku a tému ukážky; - vyhl'adá kľúčové slová, vytvorí dejovú osnovu; - dokáže prerozprávať obsah prečítanej			2 hod. 8 hod. 6 hod.	

	Priamov poklad <i>historický román</i> Dobrodružný a vedecko-fantastický román 39. – 44. Issac Asimov: Stratený robot, Rosendo Álvarez: Deň, keď čas plynul naopak, James A. Owen: Hľadanie Červeného draka <i>dobrodružný román</i> Detektívka 45. – 46. Agatha Christie: Diomedove kone <i>detektívny román</i> Viacgeneračný román 47. – 50. Viktor Hugo: Bedári, František Hečko: Červené víno Román zo života mladých ľudí. Dievčenský román 51. – 56. Dušad Dušek: Dvere do kľúčovej dierky, Roman Brat: Mordovisko, Charlotte Bronteová: Jana Eyrová, Jana	ukážky; - určí postavy a charakterizuje ich; - vie vyhľadať prostredníctvom encyklopédie, internetu informácie o autoroch a prezentovať ich napr. formou ppt; - dokáže výsledky svojej práce prezentovať kultúrovane pred spolužiakmi; - sa pokúsi napísať vlastnú ukážku napr. zo života mladých ľudí, s historickým námetom;			2 hod. 4 hod. 6 hod. 1 hod.	

	Šimulčíková: Dievča s bocianími nohami, Jacqueline Wilsonová: Dieťa zo smetiska <i>dievčenský román</i> Dievčenský román písaný formou denníka 57. Zuzka Šulajová: Džínsový denník <i>román vo forme denníka</i> - čítanie a interpretácia textov - vyvodenie a definícia pojmu epika, identifikácia základných znakov epiky, rozlíšiť tri základné typy epiky – veľká, stredná, krátka - štylisticko-lexikálna analýza textov - analýza a hodnotenie koncepcie postáv - identifikácia hlavných a vedľajších postáv - konštruovanie nových lit. pojmov - analýza vnútornej kompozície textu - prerozprávať obsah prečítaného diela vlastnými slovami - vyhládať	- si zopakuje, usporiada, preverí a preukáže nadobudnuté poznatky a zručnosti.			3 hod.	

	klúčové slová - vytvoriť dejovú osnovu - aplikácia už zavedených lit. pojmov - technika čítania - čítať text s porozumením - vlastná tvorba - vyhládať v relevantných zdrojoch informácie o autorovi a vytvoriť ppt alebo referát - vyjadriť bezprostredne po prečítaní pocity - subjektívne ohodnotiť prečítanú ukážku Opakovanie, práca s literárnym textom, pokus o vlastnú tvorbu, lit. hry, doplnkové čítanie 58. – 60.					
DRÁMA (6 hod.)	Tragédia William Shakespeare: Romeo a Julia <i>kompozícia drámy – expozícia, kolízia, kríza, peripetia, katastrofa, tragédia</i> Komédia J. G. Tajovský: Ženský zákon <i>komédia, dejstvo, jednoaktovka, premiéra, derniéra</i>	Žiak: - vie vytvoriť a vysvetliť definíciu drámy, tragédie, komédie, muzikálu; - vie abstrahovať a sformulovať hlavnú myšlienku lit. diela; - vie vysvetliť pojmy vonkajšej kompozície, napr. dejstvo a vnútornej kompozície; - uplatňuje mimojazykové prostriedky pri interpretácii dramatického			2 hod. 2 hod. 2 hod.	

	Muzikál Alta Vášová: Cyrano z predmestia <i>muzikál, inscenácia</i> - konštruovať nové lit. pojmy a aplikovať ich na lit. text - vyvodit' a definovať pojmy dráma, tragédia, komédia, muzikál, opera, opereta - analyzovať drámu po kompozičnej stránke vonkajšej aj vnútornej - čítanie s porozumením a interpretácia textu - tiché čítanie - komparatívna analýza – dramatický a prozaický text z hľadiska vonkajšej kompozície, divadelné a filmové umenie - formulovanie hlavnej myšlienky - charakteristika postáv - verbalizácia čitateľského zážitku, obhajoba náзору	textu; - dokáže premeniť neveršovaný text na dramatický; - charakterizuje spoločné a odlišné znaky dramatických žánrov.				

Poznámka: prierezové témy sa do jednotlivých tém dopĺňajú podľa textu, s ktorým budú žiaci pracovať

Prierezová téma	Ciele
ENVIROMENTÁLNA VÝCHOVA - ENV	- sledovať v lit. ukážkach enviromentálnu problematiku, dokázať k nej vyjadriť názor a obhájiť si ho - zaujímať sa o prírodu, životné prostredie okolo seba - byť hrdý na prírodné krásy vo svojom okolí, chrániť ich
MULTIKULTÚRNA VÝCHOVA - MUV	- vychovávať ľudí, ktorí pochopia a akceptujú rôzne kultúry - podporovať znášanlivosť, toleranciu a spoluprácu medzi národmi EÚ - sledovať relácie s problematikou znášanlivosti / neznášanlivosti, tolerance / intolerancie a pod. a zaujať k nej postoj – hodnotiť vyváženosť takýchto relácií - vedieť odsúdiť neznášanlivosti, netoleranciu v konaní
MEDIÁLNA VÝCHOVA - MEV	- pomôcť žiakovi uvedomiť si, aké miesto majú médiá v jeho živote, ich negatívne i pozitívne vplyvy na svoju osobnosť - naučiť ho pracovať s médiami vo svoj prospech – rozvoj osobnosti, sebavzdelávanie - viesť žiakov k čítaniu, k využívaniu internetu na hľadanie informácií, rozšírenie vedomostí
TVORBA PROJEKTU A PREZENTAČNÉ ZRUČNOSTI - TPpZ	- vyhľadať informácie, roztriediť ich, použiť- vybrať vhodnú formálnu podobu a prezentovať - viesť seba – byť zodpovedný za svoju čiastkovú úlohu, spolupracovať
OSOBNOSTNÝ A SOCIÁLNY ROZVOJ - OaSR	- pomôcť žiakovi zdokonaľovať komunikačné zručnosti - pomôcť žiakovi prezentovať svoj názor, obhájiť si ho - viesť žiakov k preberaniu pozitívnych vzorov z literatúry - pomôcť žiakovi byť tvorivým a prezentovať svoje činnosti pred spolužiakmi
DOPRAVNÁ VÝCHOVA - DOV	- upozorniť na pravidlá cestnej premávky, bezpečnosť na cestách, dodržiavanie pravidiel a ochrana svojho zdravia i zdravia ostatných
OCHRANA ŽIVOTA A ZDRAVIA - OŽZ	- upozorniť na potrebu ochrany zdravia, zdravý životný štýl
REGIONÁLNA VÝCHOVA	- podporovať hrdosť na svoj pôvod, rodinu, obec, región

Metódy, formy a postupy vyučovania

Vo vyučovaní slovenského jazyka a literatúry bude prevládať uvedomeno-praktická metóda, t.z. uvedomé učenie. Chceme vylúčiť doterajšie nefunkčné teoretizovanie a zamerať sa na rozumovú, citovú a vôľovú stránku osobnosti žiaka. Vo vyučovaní jazyka sa do popredia dostane analýza a interpretácia textov/prejavov a tvorba vlastných textov/prejavov, ktoré budú adekvátne konkrétnej komunikačnej situácii. Najvhodnejšími metódami a formami na dosiahnutie daných cieľov budú aktivizujúce vyučovacie metódy: samostatná práca žiakov, práca vo dvojiciach a skupinová práca.

Budeme využívať všetky formy:

- motivačných (motivačný rozhovor, beseda...),
- expozičných (názorné ukážky, exkurzie...),
- fixačných (pravopisné rozcvičky...),
- problémových metód (projekty...).

Na hodinách slovenského jazyka a literatúry budeme využívať vhodné demonštračné pomôcky a didaktickú techniku, najmä prácu s počítačom. Najväčší akcent pri využívaní metód foriem a postupov na hodinách budeme klásť v prvom rade na vlastnú tvorbu jazykových prejavov, prácu s informáciami, čitateľskú gramotnosť, schopnosť argumentovať ap.

Kontrola a hodnotenie žiakov

Žiak je hodnotený podľa Metodického pokynu č. 22/2011, ktorý nadobudol účinnosť 1. mája 2011. Prospech žiaka vo všetkých troch zložkách sa klasifikuje týmito stupňami: výborný (1), chválitebný (2), dobrý (3), dostatočný (4), nedostatočný (5) vo všetkých troch zložkách predmetu. Známkou sa hodnotí ústny prejav, písomný prejav, projekty a iné formy samostatnej práce žiakov a schopnosti žiakov. Pri hodnotení učebných výsledkov žiakov so ŠVVP sa bude brať do úvahy možný vplyv zdravotného znevýhodnenia žiaka na jeho školský výkon.

V rámci predmetu slovenský jazyk a literatúra sú učebnými osnovami presne stanovené zamerania a počty povinne klasifikovaných kontrolných diktátov a písomných prác (kontrolné slohové práce), ktoré má žiak absolvovať v príslušnom ročníku.

Počet a zameranie kontrolných diktátov v 5. ročníku

počet: 4

zameranie: opakovanie zo 4. ročníka, podstatné mená, prídavné mená, slovesá

Počet a zameranie kontrolných slohových prác v 5. ročníku

počet: 1

zameranie: súkromný list, opis predmetu, opis pracovného postupu, rozprávanie s prvkami opisu (možnosť výberu)

Počet a zameranie kontrolných diktátov v 6. ročníku

počet: 4

zameranie: opakovanie z 5. ročníka, zvieracie prídavné mená, privlastňovacie prídavné mená, slovesné spôsoby

Počet a zameranie kontrolných slohových prác v 6. ročníku

počet: 2

zameranie: statický opis, rozprávanie s využitím priamej reči (1.osoba, 3.osoba)

Počet a zameranie kontrolných diktátov v 7. ročníku

počet: 4

zameranie: cudzie slová, privlastňovacie prídavné mená, číslovky, opakovanie učiva zo 7.ročníka

Počet a zameranie kontrolných slohových prác v 7. ročníku

počet: 2

zameranie: charakteristika osoby, dynamický opis – opis pracovnej činnosti

Počet a zameranie kontrolných diktátov v 8. ročníku

počet: 4

zameranie: opakovanie učiva 6, a 7. ročníka, podstatné mená muž. rodu zvieracie, muž. rodu neživotné zakončené na –r, -l, interpunkcia v jednoduchovej vete, interpunkcia v jednoduchom súvetí

Počet a zameranie kontrolných slohových prác v 8. ročníku

počet: 2

zameranie: slávnostný prejav, úvaha

Kritéria hodnotenia diktátov podľa stupnice:

- 0 - 1 chyba 1
- 2 - 4 chyby 2
- 5 - 7 chýb 3
- 8 - 9 chýb 4
- 10 - viac 5

Hodnotenie tematických previerok:

- 100 – 90% 1
- 89 – 75% 2
- 74 – 50% 3
- 49 – 25% 4
- 24 – 0% 5

Hodnotenie školských slohových písomných prác: známka je vyjadrená slovne –výborný..., známka vyjadruje hodnotenie dodržania slohového útvaru, slohového postupu, štylizácie, pravopisu, estetickej úpravy textu.

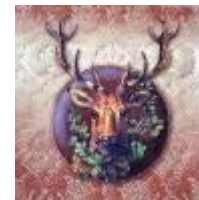
Hodnotenie bude rešpektovať žiakove vedomosti a schopnosti, kreativitu, prácu s informáciami, samostatnosť, úspešnosť, spoluprácu.

Predmetom klasifikácie v predmete slovenský jazyk a literatúra sú výsledky, ktoré žiak dosiahol v rámci jednotlivých zložiek predmetu: jazyková, slohová a literárna zložka, ktoré sú v súlade s požiadavkami učebných osnov a vzdelávacích štandardov. Hodnotí sa schopnosť používať osvojené vedomosti, zručnosti a návyky v konkrétnych situáciách.

Predmetom klasifikácie v predmete slovenský jazyk a literatúra je obsahová kvalita a jazyková správnosť odpovede, t. j. rozsah slovnej zásoby, gramatická správnosť, štylistická pôsobivosť a stupeň rečovej pohotovosti. V písomnom (ústnom) prejave má žiak preukázať komplexnosť ovládania spisovného jazyka, mieru tvorivosti a celkovú vzdelanosť a kultúrnosť v miere vychádzajúcej z učebných osnov a vzdelávacích štandardov.

Pri kontrole a hodnotení žiakov budeme využívať formy:

- **verbálna forma** – prezentovanie poznatkov žiakmi na základe dobrovoľnej odpovede žiaka alebo konkrétneho žiaka učiteľom,
- **písomná forma** – osvojenie poznatkov kontrolovať pravidelnými pravopisnými rozcvičkami, bleskovkami, testami na konci jednotlivých tematických celkov
- **praktické aktivity** – tvorba samostatných textov, projektov a ich prezentácia v rámci štylistiky a literatúry podľa kritérií na základe vzájomnej dohody učiteľov a žiakov,
- **práca s textom** – vyhľadávanie jazykových umeleckých prostriedkov v umeleckom texte, sformulovanie hlavnej myšlienky, určovanie hlavných a vedľajších postáv atď. v rámci literatúry určených podľa pravidiel učiteľom.

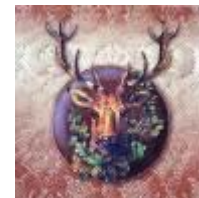
Učebné zdroje

Na hodinách budeme využívať základné učebnice Slovenský jazyk pre 5.-8 ročník od autorov J. Krajčovičovej, J.Kesselovej a kol., Literatúru pre 5.-8. ročník od autorov D. Petríkovej a kol., všetky dostupné slovníky slovenského jazyka a jazykové príručky, mimočítankovú literatúru zo žiackej knižnice, dostupné informácie z internetu.

Anglický jazyk 5.-9. ročník

5.ročník

OSNOVA PRE 5. ROČNÍK ZŠ– A1.2/ŠVP 6 lekcii z učebnice PROJECT 3E/1					
KOMPETENCIE	p.h.	GRAMATIKA	p.h.	TÉMY	p.h.
• Reagovať pri prvom stretnutí • Stanoviť a prijať pravidlá • Vybrať z ponúknutých možností		• Neurčitý člen • Rozkazovací spôsob • Množné číslo podst. mien • Väzba “there is” “there are”		• Vzdelávanie a práca • Rodina a spoločnosť • Multikultúrna spoločnosť	
• Nadviazať kontakt • Reagovať na prvé stretnutie • Vypočúť a podať informáciu		• Sloveso “to be” klad a zápor • privlastňovacie zámená • privlastňovací pád • opytovacie zámená		• Rodina a spoločnosť • Vzdelávanie a práca • Multikultúrna spoločnosť	
• Predstaviť svoj vkus a záľuby • Vyjadriť svoj názor • Vybrať z ponúk. možností • Vnímať a prejav. svoje city		• Sloveso “have got” • Tvorenie záporu a otázky • Postavenie príd.mena vo vete		• Voľný čas a záľuby • Vzdelávanie a práca • Multikultúrna spoločnosť • Človek a príroda	

• Vypočúť a podať informáciu • Vyjadriť svoj názor • Predstaviť svoje záľuby • Reagovať pri prvom stretnutí		• Predložky s časom, “at, on” • Obyčajný prítomný čas, zápor		• Voľný čas a záľuby • Vzdelávanie a práca • Multikultúrna spoločnosť	
• Vypočúť si a podať inform. • Vyjadriť svoje schopnosti • Stanoviť a prijať pravidlá • Uistiť sa v rozhovore, že nám bolo rozumieť		• Predložky spojené s opisom miesta • väzba “there is/there are” • sloveso “can” viem, dokážem		• Rodina a spoločnosť • Domov a bývanie • Voľný čas a záľuby • Multikultúrna spoločnosť	
• Vypočúť si a podať inform. • Vybrať si z ponúknutých možností • Ponúknuť a reagovať na ponuku		• Slovesá “to be, to have” pri popise osoby • Pribehový prítomný čas, tvorenie otázky • Kombinácia obyčajného a priebehového času		• Rodina a spoločnosť • Ľudské telo • Oblečenie a móda • Multikultúrna spoločnosť	

PROJECT 3E 1

Všeobecné kompetencie - učiť sa pochopiť a použiť naučené, tvoriť si obrázkový slovník

Kompetencie spojené s myslením – myšlienková mapa, projektová práca

Podpora IKT – práca s CD ROMom, Internet, iTOLs

Medzipredmetové vzťahy – matematika

Interkultúrne kompetencie – predstavovanie

UNIT 1 INTRODUCTION

	vyu č.j	kompete ncie	funkcia	formulá cia	gramatik a	téma	výstupy

A		Reagovať pri prvom stretnutí	Pozdraviť	Hi!	Neurčitý člen	Vzdelávanie a práca	Receptívne zručnosti a) Vypočítať a zachytiť telefónne čísla b) Rozumieť bežným pokynom učiteľa
B			Predstaviť niekoho	Hello! My name's	Rozkazovací spôsob	Rodina a spoločnosť	
C		Stanoviť a prijať pravidlá	Reagovať na predstavenie	Don't do it!	Množné číslo podst. mien	Multikultúrna spoločnosť	Produktívne zručnosti a) predstaviť sa, pozdraviť a rozlúčiť sa b) pomenovať veci v triede c) počítať do 1000 a pracovať s číslami d) hláskať slová e) popísať miesta
D			Vybrať z ponúknu tých možností	Opísať veci v triede	How do you say...?		
C							Interakcia a) predstavovať sa navzájom
CL IL							
R							
P							

PROJECT 3E 1

Všeobecné kompetencie - učiť sa pochopiť a použiť naučené, tvoriť si obrázkový slovník

Kompetencie spojené s myslením – myšlienková mapa, projektová práca,

Podpora IKT – práca s CD ROMom, Internet, iTOOLS

Medzipredmetové vzťahy – geografia

Interkultúrne kompetencie – ako písať adresu

UNIT 2 FRIENDS AND FAMILY

	vyuč.j	kompetencie	funkcia	formulácia	gramatika	téma	výstupy
A		Nadviazať	Upútať pozornosť	I am / I'm	Sloveso "to be"	Rodina a	Receptívne zručnosti

B		kontakt	ť	We are not...	kladné a záporné vety	spoločnosť	a) porozumieť hlavným informáciám z počutého rozhovoru
C		Reagovať na prvé stretnutie	Predstaviť sa	Are they...?	privlastňovanie v. zámená	Vzdelávanie a práca	b) porozumieť krátkemu kreslenému príbehu
D		Vypočítať a podať informáciu	Informovať o sebe, pýtať sa na iných	No, I'm not..	privlastňovací pád	Multikultúra	Produktívne zručnosti a) pomenovať dni v týždni
C				Where is he?	opytovacie zámená	spoločnosť	a) opýtať sa na základné informácie o osobe
CLIL				How old is she?			b) privlastniť rôzne veci osobám
R				Who's that?			c) vymenovať svetové štáty
P				What's this?			Interakcia a) opýtať sa vo dvojici na základné informácie o tretej osobe

PROJECT 3E 1

Všeobecné kompetencie - učiť sa pochopiť a použiť naučené, tvoriť si obrázkový slovník

Kompetencie spojené s myslením – myšlienková mapa projektová práca,

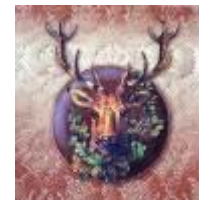
Podpora IKT – práca s CD ROMom, Internet, iTOOLS

Medzipredmetové vzťahy – prírodoveda

Interkultúrne kompetencie – školy vo Veľkej Británii

UNIT 3 MY WORLD

	vyuč.j	kompetencie	funkcia	formulácia	gramatika	téma	výstupy
A		Predstaviť svoj	Informov	I've got	Sloveso	Voľný čas a	Receprívne zručnosti

B		vkus a záľuby	ať sa o fungovaní v škole	He's got	“have got” a jeho použitie	záľuby	a) porozumieť hlavným bodom z krátkeho textu k narodeninám
C		Vyjadriť svoj názor	Zostaviť si rozvrh	Haven't she got ?	Tvorenie záporu a otázky	Vzdelávan. a práca	b) porozumieť školskému rozvrhu
D		Vybrať z ponúknu tých možností	Blahožel ať k narodeninám	When is her birthday ?	Postavenie pridaného mena vo vete	Multikulturn. spoločnosť	Produktívne zručnosti
C		Vnímať a prejavovať svoje city		Happy birthday		Človek a príroda	a) pomenovať bežné predmety vlastnej potreby v škole
CLIL							b) pomenovať školské predmety a hovoriť o ich obľube
R							c) opýtať sa čo má žiak v škole
P							d) pomenovať farby
							e) popísať dva obrázky a povedať o rozdieloch
							Interakcia
							a) rozprávať sa o obľúbených predmetov v škole

PROJECT 3E 1

Všeobecné kompetencie - učiť sa pochopiť a použiť naučené, tvoriť si obrázkový slovník

Kompetencie spojené s myslením –myšlienková mapa, projektová práca

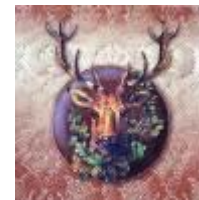
Podpora IKT – práca s CD ROMom, Internet, iTOOLS

Medzipredmetové vzťahy – hudobná výchova

Interkultúrne kompetencie – šport

UNIT 4 TIME

	vyuč.j	kompetencie	funkcia	formulácia	gramatika	téma	výstupy

A		Vypočúť a podať informáciu	Informovať sa o čase	What's the time?	Predložky spojené s časom, "at, on"	Voľný čas a záľuby	Receptívne zručnosti a) porozumieť prečítanému textu o voľnom čase tretej osoby b) porozumieť krátkemu príbehu o voľnom čase c) v počutom texte rozpoznať údaje o čase a aktivitách Produktívne zručnosti a) opýtať sa na čas, na podobnú otázku odpovedať b) opýtať sa kamaráta čo v ktorom čase robí c) porozprávať o tom, čo robí žiak počas dňa, označiť aj čas Interakcia a) v rozhovore s kamarátom sa porozprávať o tom, čo ich zaujíma a porovnať si záujmy
B							
C		Vyjadriť svoj názor	Hovoriť o svojom bežnom dni	When...?	Obyčajný prítomný čas, zápor	Vzdelávanie a práca	
D		Predstaviť svoje záľuby	Rozprávať sa s kamarátom o záľubách	It's...o'clock		Multikultúra.	
C		Reagovať pri prvom stretnutí		I don't ... He doesn't..		spoločnosť	
CLIL			Predstaviť kamaráta,	I like... I don't like...			
R							
P				She comes from... In her free time			

PROJECT 3E 1

Všeobecné kompetencie - učiť sa pochopiť a použiť naučené, tvoriť si obrázkový slovník

Kompetencie spojené s myslením – myšlienková mapa, projektová práca

Podpora IKT – práca s CD ROMom, Internet, iTOOLS

Medzipredmetové vzťahy – dejepis

Interkultúrne kompetencie – British houses

UNIT 5 MY ROOM

	vyuč.j	kompete	funkcia	formulá	gramatik	téma	výstupy

		ncie		cia	a		
A		Vypočúť si a	Informovať o	It is	Predložky spojené s	Rodina a	Receptívne zručnosti a) porozumieť hovorenému textu o opise izby v byte b) porozumieť hovorenému textu o opise mesta - budovy, obchody a ich umiestnenie c) porozumieť informáciám o výlete Produktívne zručnosti a) opísať izbu a umiestniť nábytok b) opísať mesto, pomenovať kde sa čo nachádza Interakcia a) komunikovať s kamarátom o miestach v meste b) opýtať sa kamaráta, čo vie robiť
B		podať informáciu	veciach kde sa nachádzajú	in/on /under/ next to / in front of	opisom miesta	spoločnosť	
C		Vyjadriť svoje schopnosti	Vyjadriť vedomosti	of /behind/ opposite / between	väzba “there is/ there are”	Domov a bývanie	
D						Voľný čas a záľuby	
C		Stanoviť a prijať pravidlá	Informovať o tom, ako sa býva	I can read	sloveso “can” “viem, dokážem	Multikultúr. spoločnosť	
CLIL		Uistiť sa v rozhovore, že nám bolo rozumieť	Zahrať si hru	Can you play? We can't turn			
R							
P				Can you follow the rules?			

A		Vypočít' si a podať informáciu Vybrať si z ponúknu tých možností Ponúknuť a reagovať na ponuku	Identifikovať veci Opísať situáciu, dej Žiadať niekoho o niečo	This is ... What are you doing? We're making a poster. How much is it?	Slovesá "to be, to have" pri popise osoby Pribehový prítomný čas, tvorenie otázky Kombinácia obyčajného a pribehového času	Rodina a spoločnosť Ľudské telo Oblečenie a móda Multikulturná spoločnosť	Receptívne zručnosti a) porozumieť popisu osoby z počutého textu b) rozumieť obsahu prečítanej scény c) rozlíšiť jednoduchý prítomný čas od pribehového času d) porozumieť bajke – rôzne formy Produktívne zručnosti a) gramaticky správne opísať svoj bežný deň b) opísať, čo máme na sebe c) zahrať bajku Interakcia a) reagovať na obraz, či sa páči alebo nie a prečo
A		Vypočít' si a podať informáciu	Identifikovať veci	This is ...	Slovesá "to be, to have" pri popise osoby	Rodina a spoločnosť	Receptívne zručnosti
B		Vypočít' si a podať informáciu	Identifikovať veci	This is ...	Slovesá "to be, to have" pri popise osoby	Rodina a spoločnosť	a) porozumieť popisu osoby z počutého textu
C		Vybrať si z ponúknu tých možností	Opísať situáciu, dej	What are you doing?	Pribehový prítomný čas, tvorenie otázky	Ľudské telo	b) rozumieť obsahu prečítanej scény
D		Vybrať si z ponúknu tých možností	Opísať situáciu, dej	What are you doing?	Pribehový prítomný čas, tvorenie otázky	Ľudské telo	c) rozlíšiť jednoduchý prítomný čas od pribehového času
C		Ponúknuť a reagovať na ponuku	Opísať situáciu, dej	We're making a poster.	Pribehový prítomný čas, tvorenie otázky	Oblečenie a móda	d) porozumieť bajke – rôzne formy
CL IL		Ponúknuť a reagovať na ponuku	Opísať situáciu, dej	How much is it?	Kombinácia obyčajného a pribehového času	Multikulturná spoločnosť	Produktívne zručnosti
		Ponúknuť a reagovať na ponuku	Opísať situáciu, dej	How much is it?	Kombinácia obyčajného a pribehového času	Multikulturná spoločnosť	a) gramaticky správne opísať svoj bežný deň
		Ponúknuť a reagovať na ponuku	Opísať situáciu, dej	How much is it?	Kombinácia obyčajného a pribehového času	Multikulturná spoločnosť	b) opísať, čo máme na sebe

R		ponuku			priebehov ého času		c) zahrať bájkú
P							Interakcia a) reagovať na obraz, či sa páči alebo nie a prečo

PROJECT 3E 1

Všeobecné kompetencie - učiť sa pochopiť a použiť naučené, tvoriť si obrázkový slovník

Kompetencie spojené s myslením –myšlienkové mapy, projektová práca

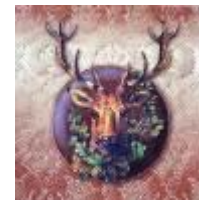
Podpora IKT – práca s CD ROMom, Internet, iTOOLS

Medzipredmetové vzťahy – výtvarná výchova

Interkultúrne kompetencie – ľudia z rôznych krajín

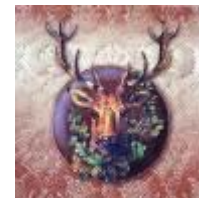
UNIT 6 PEOPLE

	vyu č.j	kompetencie	funkcia	formulácia	gramatika	téma	výstupy
A		Vypočít si a podať informáciu	Identifikovať veci	This is ...	Slovesá “to be, to have” pri popise osoby	Rodina a spoločnosť	Receptívne zručnosti a) porozumieť popisu osoby z počutého textu b) rozumieť obsahu prečítanej scény c) rozlíšiť jednoduchý prítomný čas od priebehového času d) porozumieť bájke – rôzne formy Produktívne zručnosti a) gramaticky správne opísať svoj bežný deň b) opísať, čo máme na sebe c) zahrať bájkú Interakcia a) reagovať na obraz, či sa páči alebo nie a prečo
B			Opísať situáciu, dej	What are you doing?	Priebehový prítomný čas, tvorenie otázky	Ľudské telo	
C		Vybrať si z ponúknu tých možností	Žiadať niekoho o niečo	We're making a poster.		Oblečenie a móda	
D				How much is it?	Kombinácia obyčajného a priebehového času	Multikulturná spoločnosť	
C							
CLIL		Ponúknuť a reagovať na ponuku					
R							
P							

OSNOVA PRE 6. ROČNÍK ZŠ – A1.2/ŠVP, 6 lekcii z učebnice PROJECT 3E/2

KOMPETENCIE	p.h.	GRAMATIKA	p.h.	TÉMY	p.h.
Nadviazať kontakt Vypočuť si a podať info Vyjadriť svoju schopnosť Prejaviť svoje city Porozprávať niečo (použiť frekvenčné príslovky)		Prítomný čas jednoduchý, otázky, odpovede áno/nie Frekvenčné príslovky Radové číslovky		Rodina a spoločnosť Vzdelávanie a práca Domov a bývanie Multikultúrna spoločnosť	
Vyjadriť pravidlá, povinnosti Podat' a začleniť informáciu Vyjadriť svoj názor Reagovať na príbeh		Prítomný čas priebehový Prítomný čas obyčajný porovnaný s priebeh.č. Zámeno - predmet vety		Človek a príroda Voľný čas a záľuby Multikultúrna Spoločnosť	
Vypočuť, podať, začleniť info Vyjadriť svoj názor Vyjadriť pravidlá, povinnosti Porozprávať príbeh		Minulý čas slovesa "to be" Minulý čas pravidelných a nepravidelných slovies		Doprava a cestovanie Voľný čas a záľuby Multikultúrna spoločnosť	
Vypočuť, podať, začleniť info Vybrať z ponúknutých možností Vyjadriť svoju		Počítateľné a nepočítateľné podstatná mena Neurčité zámena Otázka na množstvo		Stravovanie Voľný čas a záľuby Multikultúrna spoločnosť	

vôľu • Vyjadriť svoj názor • Rozprávať príbeh		• Určitý/neurčitý člen • little, few		
• Vypočúť a podať informáciu • Vyjadriť svoj názor • Vyjadriť očakávania, reagovať		• Otázky pomocou - How..? • 2. stupeň príd. m. /“than” • 3. stupeň príd. mien		• Človek a príroda • Multikult. spoločnosť
• Vypočúť a podať informáciu • Vybrať z ponúk. možností • Ponúknuť, reagovať na ponuku • Predstaviť záľuby a vkus • Reagovať príbeh		• Vyjadrenie budúcnosti pomocou “going to” • Prídavné mená a príslovky • Nácvič “have to”		• Vzdelávanie a práca • Voľný čas a záľuby • Multikultúrna spoločnosť

6.ročník

PROJECT 3E – 2

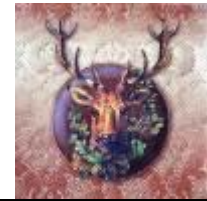
Všeobecné kompetencie - jazykové portfolio, uvedomiť si ďalší vývoj

Kompetencie spojené s myslením – projektová práca, spolupracovať vo dvojiciach, skupinách

Podpora IKT – práca s CD ROMom, Internet, iTOOLS

Medzipredmetové vzťahy – prírodoveda a matematika

A		Nadviazať kontakt	Pozdravy v rôznych situáciách	Good morning.	Prítomný čas jednoduchý,	Rodina a spoločnosť	Receptívne zručnosti a) Zachytiť známe informácie v počutom texte
B		Vypočúť		Hi, How			

C	si a podať informá- ciu	Situačné dialógy zo života	are you? Fine	otázky, áno/nie odpove- de	Vzdeláv- . a práca	b) vyhľadať v texte osobné údaje c) rozpoznať dátumy a názvy mesiacov v roku d) vyhľadať informácie v texte, pochopiť hlavnú myšlienku			
D			His name's ...						
C	Vyjadriť svoju schopnos- ť		I'm from...				Frekven- čné príslovk- y	Domov a bývan- ie	
CLIL	Prejaviť svoje city		I am intereste- d...				Radové číslovky	Multiku- lt. spoločn- osť	Produktívne zručnosti a) hovoriť kamarátovi o dennom režime b) hovoriť o diani spojenom s konkrétnym dátumom c) pomenovať rôzne domáce práce a hovoriť o svojich skúsenostiach z denného života
R	Porozprá- vať niečo (použiť frekvenč- né príslovky)		Yes, I do No, I don't						
P					Interakcia a) rozprávať sa s kamarátom o dennom režime b) rozprávať sa o domácich prácach a bežnom týždni				

PROJECT 3E – 2

Všeobecné kompetencie - jazykové portfolio, uvedomiť si ďalší vývoj

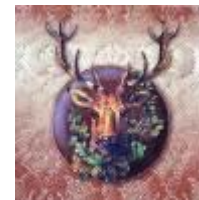
Kompetencie spojené s myslením – projektová práca, spolupracovať vo dvojiciach, skupinách

Podpora IKT – práca s CD ROMom, Internet, iTOOLS

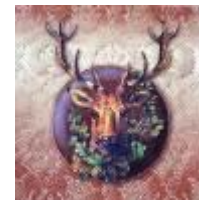
Medzipredmetové vzťahy – biológia

Multikultúrna spoločnosť – zvieratá

UNIT 2 ANIMALS

	Vyu č.j	kompetenci e	funkcia	formulácia	gramatika	téma	výstupy
A		Vyjadriť pravidlá a povinnosti	Čo musíme robiť tento víkend	I must We must	Prítomný čas prítomný	Človek a príroda	Receptívne rečové zručnosti: a) vyhľadať špecifické informácie v prečítanom texte b) rozumieť hlavnej myšlienke prečítaného príbehu Produktívne rečové zručnosti: a) pomocou obrázku pomenovať exotické zvieratká, ktoré možno vidieť v ZOO b) informovať o tom, ktoré zvieratká má žiak rád a ktoré nemá Interaktívne rečové zručnosti: a) simulovať telefónny rozhovor s kamarátom a opýtať sa, čo robí
B		Podat' a začleniť informáciu	Rozpávať o výletu	What do you like?	Prítomný čas obyčajný	Voľný čas a záľuby	
C		Vyjadriť svoj názor	Hovoriť o obľúbenom zvieratku	They are having lunch	porovnaný s prítomným	Multikult. Spoločnosť	
D		Reagovať na príbeh	Čo sa mi páči v príbehu	I like him/her/ it/ them/you	Zámeno ako predmet vety		
C							
CLIL							
R							
P							

PROJECT 3E – 2

Všeobecné kompetencie - jazykové portfolio, uvedomiť si ďalší vývoj

Kompetencie spojené s myslením – projektová práca, spolupracovať vo dvojiciach, skupinách

Podpora IKT – práca s CD ROMom, Internet, iTOOLS

Medzipredmetové vzťahy – dejepis

Multikultúrna spoločnosť – prázdniny

UNIT 3 HOLIDAYS

	Vyu č.j	kompetencia	funkcia	formulácia	gramatika	téma	výstupy
A		Vypočítať si, podať a začleniť informáciu	Rozprávať sa o prázdninách situácie, činnosti	I was/not ...	Minulý čas slovesa "to be"	Doprava a cestovanie	Receptívne zručnosti a) rozumieť info z e-mailu b) porozumieť hlavným info, zachytiť dej v minulosti c) reagovať na vizuálny podnet d) rozumieť obsah krátkého listu e) rozumieť deju kresleného príbehu a napodobniť rozpráv.
B		Vyjadriť svoj názor	Hovoriť o možnosti cestovania	We weren't...	Minulý čas pravidelných slovies	Voľný čas a záľuby	
C		Vyjadriť pravidlá a povinnosti	Napísať pozdrav z prázdnin	I must We must	Minulý čas nepravidelných slovies	Multikult. spoločnosť	
D		Porozprávať príbeh		She didn't..			
C							
CLIL							
R							
P							

PROJECT 3E – 2

Všeobecné kompetencie - jazykové portfolio, uvedomiť si ďalší vývoj

Kompetencie spojené s myslením – projektová práca, spolupracovať vo dvojiciach, skupinách

Podpora IKT – práca s CD ROMom, Internet, iTOOLS

Medzipredmetové vzťahy – geografia

Multikultúrna spoločnosť – medzinárodná kuchyňa

UNIT 4 FOOD

	Vyuč.je dn.	kompetencie	funkcia	formulácia	Gramatika	téma	výstupy
A		Vypočúť si, podať a začleniť informáciu	Komunikácia v cukrárni	a/an some, the	Počítateľné a nepočítateľné podstatná miena	Stravovan. Voľný čas a záľuby	Receptívne zručnosti a)rozumiť pojmom spojené s jedlom a zachytiť ich v texte b)rozumiť kľúčovým bodom v texte komisku c)rozumiť postupu príprav jedla e)zapiše nákupný zoznam podľa počutých informácií Produktívne zručnosti a)porozprávať o jedlá a nápojoch hodnotíme aj gramatiku b)pracuje s obrázkom, pýtať sa na množstvá jedla a pitia, c) dramaticky predviesť prečítaný text o lakomstve Interaktívne a)rozhovor v bežnej reštaurácii
B		Vybrať z ponúknutých možností	Riešiť nákupný zoznam	Can I have... How much?	Neurčité zámena	Multikult. spoločnosť	
C		Vyjadriť svoju vôľu	Varenie podľa receptu	How many?	Otázka na množstvo		
D		Vyjadriť svoj názor	Dramatizácia príbehu	Ask for... I'd rather	Určitý/ neurčitý člen		
C		Rozprávať príbeh		I need A little A few	little few		
CLIL							
R							
P							

PROJECT 3E – 2

Všeobecné kompetencie - jazykové portfolio, uvedomiť si ďalší vývoj

Kompetencie spojené s myslením – projektová práca, spolupracovať vo dvojiciach, skupinách

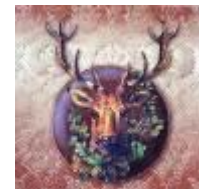
Podpora IKT – práca s CD ROMom, Internet, iTOOLS

Medzipredmetové vzťahy – geografia

Multikultúrna spoločnosť – krajiny sveta

UNIT 5 THE WORLD

	Vyuč.j	kompetencie	funkcia	formulácia	gramatika	téma	výstupy
A		Vypočítať a podať informáciu	Tvorenie otázok na počasie	How wide?	Tvorenie otázok pomocou How..?	Človek a príroda	Receptívne zručnosti a) pomenovať geografické názvy spojené s mestom a dedinou b) porozumieť textu o GB c) porozumieť popisu počasia, rôzne ročné obdobie d) rozumieť kresleného seriálu Produktívne zručnosti a) opísať typické počasie vo vlastnej krajine b) porovnať vzhľad, kvalitu a vlastností vecí c) rozumieť zadaniu, odpovedať na kvíz, správne vyriešiť d) gramaticky správne zaradiť slová o kvalite do kontextu e) dramatisovať kreslený seriál Interakcia a) rôzne dialógy o počasí
B		Vyjadriť svoj názor	Porovnávať počasie v ročných obdobiach	Which is the worst?	2. stupeň prídavných mien	Multikult. spoločnosť	
C		Vyjadriť očakávania a reagovať na ne		Higher than...	“than”		
D			Rozhovor v ktorom sa porovnávajú rôzne veci	It's worse than...	3. stupeň prídavných mien		
C							
CLIL							
R							
P							

PROJECT 3E – 2

Všeobecné kompetencie - jazykové portfolio, uvedomiť si ďalší vývoj

Kompetencie spojené s myslením – projektová práca, spolupracovať vo dvojiciach, skupinách

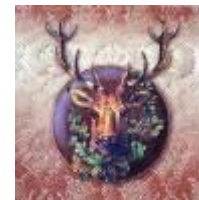
Podpora IKT – práca s CD ROMom, Internet, iTOOLS

Medzipredmetové vzťahy – dejepis

Multikultúrna spoločnosť – pohľad do filmového sveta

UNIT 6 ENTERTAINMENT

	Vyuč.j	kompetencie	funkcia	formulácia	gramatika	téma	výstupy
A		Vypočítať a podať informáciu	Dohovoriť si schôdzku	We are going to...	Vyjadrenie budúcnosti pomocou "going to"	Vzdeláv. a práca	Receptívne zručnosti a) počúvať rozhovor kamarátov a o tom, čo budú robiť večer b) porozumieť hlavnej myšlienky živej scény z filmového štúdia c) gramaticky správne vyjadriť, čo nemožno a aké sú povinnosti d) porozumieť príbehu zápletke, vyvrcholeniu a rozuzleniu Produktívne zručnosti a) pomenovať typy programov a ktoré sú obľúbené b) chronologicky zostaviť scény z príbehu c) hovoriť o filmových žánroch Interakcia a) s kamarátom sa rozprávať o plánoch čo zamýšľajú robiť
B		Vybrať z ponúknutých možností	Zaujímať sa o zábavu	Are you going to ...?	Prídavné mená a príslovky	Voľný čas a záľuby	
C		Ponúknuť a reagovať na ponuku	Dramaticky stvárniť príbeh	Yes, I am No, I'm not	Nácvik "have to"	Multikult. spoločnosť	
D		Predstaviť záľuby a vkus		Why don't we...?			
C		Reagovať na príbeh		He has to say...			
CLIL				She can't play..			
R							
P							

7.ročník

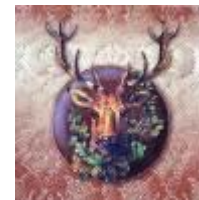
Učebné osnovy

7. ročník- 4 hodiny týždenne ANGLICKÝ JAZYK

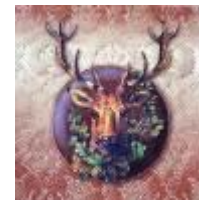
Ciele	Okruhové témy	Téma	Predmety Medzipredmetové vzťahy Prierezové témy	Metódy a formy práce	Učebné zdroje	Konkrétny výstup
Reagovať pri prvom stretnutí, vypočúť a podať informáciu	Človek a spoločnosť	Jednoduchý prítomný čas, Pribehový prítomný čas Prepáčte... Čo robíš?	Výtvarná výchova Hudobný výchova Biológia	Motivačné metódy Metódy počúvania Dialogické metódy	Učebnica Project 3 Pracovný zošit Sada CD	Žiak sa dokáže predstaviť, pýtať sa iných osôb, čo majú radi, dokáže podľa počutého zaradiť informáciu, dokáže predstaviť niekoho, informovať sa a odpovedať
Predstaviť svoje záľuby a svoj vkus, Nadviazať kontakt v súlade s komunikačnou situáciou, Vyjadriť svoj názor	Môj život	Domov a bývanie, Rodina a spoločnosť, Voľný čas a záľuby, Šport Jednoduchý minulý čas, pravidelné a nepravidelné slovesá Tvorenie otázky	Výtvarná výchova Hudobný výchova Biológia Osobnostný a sociálny rozvoj	Monologické metódy Projektová práca Diskusia	Učebnica Project 3 Pracovný zošit Sada CD Didaktické pomôcky časopisy	Žiak dokáže menovať etapy svojho života, porozumieť životopis známej osobnosti, opýtať sa, čo sa dialo minulý týždeň, predstaviť nového kamaráta

Reagovať na príbeh alebo udalosť, reagovať na dianie v budúcnosti, vyjadriť svoj názor	Budúcnosť	Veda a technika v službách ľudstva, Mládež a ich svet, Doprava a cestovanie, Budúci čas will,	Geografia, Biológia, Výtvarná výchova	Fixačná metóda, projektová metóda, Metóda počúvania	Učebnica Project 3 Pracovný zošit Sada CD	Žiak dokáže pomenovať vesmírne telesá, vyjadriť svoj názor na veci, kde sa robia prognózy, predvídať budúcnosť, použiť bežné spoločenské frázy
Reagovať na príbeh alebo udalosť, Reagovať na dianie v budúcnosti, Vyjadriť svoj názor	Čas a miesta	Krajiny, mestá a miesta, človek a príroda, Voľný čas a záľuby, Multikultúrna spoločnosť Pribehový minulý čas, otázka, zápor, krátke odpovede, rozdiel medzi pribehovým a obyčajným minulým časom	Geografia, Výtvarná výchova, Hudobná výchova Etická výchova	Monologické metódy, Metódy počúvania, Metódy písania	Učebnica Project 3 Pracovný zošit Sada CD, Cudzojazyčné a výkladové slovníky	Žiak dokáže menovať známe štáty sveta, gramaticky správne opísať situáciu v minulosti, opísať situáciu v kriminálnom príbehu, pomenovať prírodné katastrofy, napísať text o Slovensku, vyjadriť varovanie pred nešťastím
Vypočúť si a podať informáciu, Reagovať na príbeh alebo udalosť, vybrať z ponúknutých možností	Londýn	Cestovanie a doprava, Vzdelávanie a práca, Kultúra a umenie, použitie členov	Dejepis, Výtvarná výchova, Geografia, Hudobná výchova	Metódy čítania, dialogický metódy, diskusia	Učebnica Project 3 Pracovný zošit Sada CD Fotografie	Žiak dokáže opísať obrázky o Londýne na základe textu, rozlíšiť komunikáciu o výlete osôb, pochopiť a definovať body detektívneho príbehu, vedieť a opýtať sa na cestu, rozprávať o živote vo veľkomeste a o zaujímavostiach

Vyjadriť svoje schopnosti, nadviazať kontakt v súlade s komunikačnou situáciou, vyjadriť svoju vôľu	Skúsenosti/zážitky	Voľný čas a záľuby, šport, človek a príroda, Kultúra a umenie, Vzory a ideály Použitie ever/never, predprítomný čas, tvorenie otázky	Hudobná výchova/rytmická výchova, Dejepis, Sociálny vývoj	Projektová metóda, fixačné metódy, Metóda exkurzie, metóda hrania rolí, diskusia	Učebnica Project 3 Pracovný zošit Sada CD Fotografie Powerpoint prezentácie DVD	Žiak dokáže správne používať výrazy spojené so zážitkami, spájať obrázky, formulovať vety a pochopiť náučný text a vyjadriť sa k obsahu, rozumieť rozprávaniu populárneho príbehu
Vnímať a prejavovať svoje city, Stanoviť a oznámiť pravidlá, Reagovať na nesplnenie pravidiel, reagovať na príbeh alebo udalosť	Problémy	Mládež a jej svet, človek a spoločnosť, Starostlivosť o zdravie, Cestovanie, Multikultúrna spoločnosť, použitie should, shouldn't, must, mustn't, don't have to	Biológia, Zdravá výživa, Bezpečná výchova, Výtvarná výchova, Osobnostný rast	Metóda komunikácie, Diskusia, Motivačné metódy	Učebnica Project 3 Pracovný zošit Sada CD Didaktické pomôcky, modely	Žiak dokáže pochopiť zápletku kresleného príbehu, vedieť vymenovať pravidlá spojené so školou, pomenovať ľahké ochorenia, zaradiť do komunikácie výrazy bežnej komunikácie, správne použiť modálne slovesá

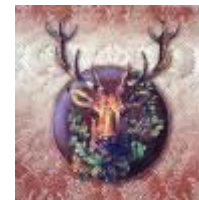
9.ročník

OSNOVA PRE 9. ROČNÍK ZŠ, úroveň A2 -B1 SERR-ŠVP, PROJECT 3E/5

KOMPETENCIE	p.h.	GRAMATIKA	p.h.	TÉMY	p.h.
Reagovať po prvom stretnutí Nadviazať kontakt Vyjadriť čo mám a čo nemám rád		Precvičenie jednoduchého a priebehového prítomného času		Vzdelávanie a práca Krajiny, jazyk ktorých sa učím Záľuby a voľný čas, Šport	
Vyjadriť svoje city Reagovať na príbeh Vyjadriť svoj názor		Použitie minulých časov – prítom., jednod a predprít. Prítomný a predprítomný čas Používanie členov		Mládež a ich svet Umenie a kultúra Človek a spoločnosť	
Vypočúť a podať informáciu Reagovať na príbeh alebo udalosť Vyjadriť svoj názor Stanoviť pravidla		Vyjadrenie budúcnosti Priebehový prítomný čas na vyjadrenie budúcnosti Podmienkové vety 1.podm.		Krajina, mestá a miesta Cestovanie a doprava Ľudské telo, Človek a príroda Vzdelávanie a práca	
Vybrať z ponúknutých možností Vyjadriť svoje schopnosti Stanoviť a oznámiť pravidlá		Podmienkové vety – 2.podm. “would”so ... that Reflexívne zámená		Človek a príroda Mládež a jej svet Cestovanie a doprava	
Predstaviť svoje záľuby Vyjadriť svoje schopnosti Reagovať na prvom stretnutí Vypočúť a podať informáciu		Tvorenie otázok Gerundium Frázové slovesá		Človek a spoločnosť, Umenie a kultúra Obchod a služby Zamestnanie	

Vybrať z ponúknutých možností Stanoviť pravidlá Ponúknuť a reagovať na ponuku Vyjadriť svoj názor		Trpný rod Modálne slovesá v trpnom rode Precvičovanie predložiek		Obchod a služby Krajina, mestá, miesta Človek a príroda Cestovanie a doprava	
Vypočúť a podať informáciu Vybrať z ponúknutých možností Nadviazať kontakt v súlade s komunikač. situáciou		Trpný rod Modálne slovesá v trpnom rode Precvičovanie predložiek		Obchod a služby Krajina, mestá, miesta Človek a príroda Cestovanie a doprava	

Plán postavený podľa ŠVP, obsahuje úroveň A2-B1 podľa SERR

PROJECT 3E – 5

Všeobecné kompetencie - jazykové portfólio, získavať vedomosti a zručnosti v ANJ, práca s výkladovým slovníkom

Kompetencie spojené s myslením – projektová práca, myšlienková mapa, prezentácia

Podpora IKT – práca s CD ROMom, Internet, iTOOLS

Medzipredmetové vzťahy – triednická hodina

Multikultúrna spoločnosť – kde je možné využiť naučený jazyk v praxi doma alebo v zahraničí

INTRODUCTION - ÚVOD

	Me- siac	vyuč.j	kompetencie	funkcia	formulácia	gramatika	téma	výstupy
A	September	1. Úvodná hodina	Reagovať po prvom stretnutí Nadviazať kontakt v súvislosti s komunikačnou situáciou	Predstaviť niekoho Upútať pozornosť	How long have you been... What do you think of... Do you like... I love pla	Precvičenie jednoduchého a príbehového prítomného času	Vzdelávanie a práca Krajiny, jazyk ktorých sa učím Záľuby a voľný čas	RZ: a) vedieť reagovať na charakteristiku dospelých osôb PZ: diskusia v triede
		2. Opakovanie						
B		3. Čo máš rád?	Vyjadriť čo mám a čo	Opis situácie				

PROJECT 3E – 5

Všeobecné kompetencie - jazykové portfólio, získavať vedomosti a zručnosti v ANJ, práca s výkladovým slovníkom

Kompetencie spojené s myslením – projektová práca, myšlienková mapa, prezentácia

Podpora IKT – práca s CD ROMom, Internet, iTOOLS

Medzipredmetové vzťahy – dejepis

Multikultúrna spoločnosť – moderná populárna hudba, legendy v hudbe, slovenská populárna hudba

UNIT 1 PROBLEMS - PROBLÉMY

	Me- siac	vyuč.j	kompetencie	funkcia	formuláci a	gramatika	téma	výstupy

A B C	September	4. Betkina oslava 5. Minulé časy 6. Cvičenia	Vyjadriť svoje city	Vyjadriť strach, obavy	There's something wrong....	Použitie minulých časov – pribehový, jednoduchý a predprítomný	Mládež a ich svet	RZ: a)čítať text a zachytiť problémy týkajúce sa šikanovania osôb b)vedieť postrehnúť z počutého textu, čo urobili osoby v situácii PZ: a)vedieť charakterizovať šikanovanie a vyjadriť k tomu svoj názor b)vedieť porozprávať o zaujímavých činnostiach osôb c)funkčné čítanie pre potešenie, zábavu- “extensive reading” Interakcia: ako je správne spolunažívať v spoločnosti
		7. Šikanovanie 8. Posluchové cvičenia	Reagovať na príbeh	Vyjadriť súhlas alebo nesúhlas so situáciou	pushed him, asked for money, stole his trainers..	Prítomný a predprítomný čas	Umenie a kultúra	
		9. Niečo je chybné 10. Každodenná angličtina 11. Dialógy	Vyjadriť svoj názor	Zdôvodniť prečo	For a variety of reason...	Používanie členov	Človek a spoločnosť	
D C C L I L R P	Október	12. Vianočná koleda 13. Čítanie s porozumením			as a result of several things ...			
		14. Popová hudba						
		15. Dejepis – Hodvábná cesta						
		16. Opakovanie 17. Test 18. Oprava testu						
		19. Projekt						

PROJECT 3E – 5

Všeobecné kompetencie - jazykové portfólio, získavať vedomosti a zručnosti v ANJ, práca s výkladovým slovníkom

Kompetencie spojené s myslením – projektová práca, myšlienková mapa, prezentácia

Podpora IKT – práca s CD ROMom, Internet, iTOOLS

Medzipredmetové vzťahy – biológia

Multikultúrna spoločnosť – vzdelávanie v USA a porovnávanie s možnosťami vzdelávania na Slovensku (v Európe)

UNIT 2 PLACE AND TIME – MIESTO A ČAS

	Me - sia c	vyuč.j	kompetenci e	funkcia	formulácia	gramatika	téma	výstupy
A	Október	20. Perfektné miesto pre život 21. Vyjadrenie budúcnosti 22. Cvičenia	Vypočítať a podať informáciu	Informovať, začleniť inform,	decision – Will you come to	Vyjadrenie budúcnosti	Krajina, mestá a miesta	RZ: a) porozumieť čítanému textu, vyhľadať špecifické informácie b)z počutého textu

B C D C C L L R P	November	23. Tvoje telo 24. Posluchové cvičenia	Reagovať na príbeh alebo udalosť	odpovedať	see me? prediction - There will be a plenty of space You will feel better tomorrow if you go to bed now.	Priebehový prítomný čas na vyjadrenie budúcnosti Podmienkové vety 1.podmienka	Cestovanie a doprava Ľudské telo, starostlivosť o zdravie Človek a príroda Vzdelávanie a práca	vedieť pochopiť hlavnú myšlienku a špecifické informácie PZ: a)vyjadriť svoj názor na starostlivosť o svoje zdravie, reagovať na prečítaný text b)napísať jednoduchý systém vzdelávania na Slovensku Interakcia: hovoriť o možnostiach vzdelávania na Slovensku rolová úloha, vedieť dohodnúť si stretnutie
		25. Zmena dohodnutého stretnutia 26. Každodenná angličtina 27. Dialógy	Vyjadriť svoj názor	Prejaviť záujem, vyjadriť sa k téme				
		28. Trávenie času 29. Čítanie s porozumením	Stanoviť pravidla	Súhlasiť alebo nesúhlasiť				
		30. Vzdelávanie v USA		Určiť, čo sa stane za určitých okolností				
		31. Biológia – hmyz						
		32. Opakovanie 33. Test 34. Oprava testu						
35. Projekt								

PROJECT 3E – 5

Všeobecné kompetencie - jazykové portfólio, získavať vedomosti a zručnosti v ANJ, práca s výkladovým slovníkom

Kompetencie spojené s myslením – projektová práca, myšlienková mapa, prezentácia

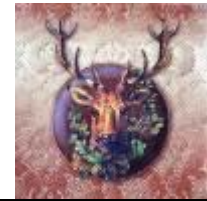
Podpora IKT – práca s CD ROMom, Internet, iTOOLS

Medzipredmetové vzťahy – geografia

Multikultúrna spoločnosť – geografické rozdelenie Anglicka a podobné vytvoriť delenie Slovenska

UNIT 3 RISKS - RISK

	M e- s i a c	vyuč.j	kompete ncie	funkcia	formul ácia	gramati ka	téma	výstupy
A B	December	36. Trúfaš si? 37. Podmieňovací spôsob 38. Cvičenia	Vybrať z ponúknutých možností	Identifikovať a opísať	If I had my tongue pierced, my dad would go mad.	Podmienkové vety – 2.podmienka a “would” so ... that	Človek a príroda Mládež a jej svet Cestovanie	RZ: a)z prečítaného textu vybrať špecifické informácie b)vedieť zachytiť dôležité informácie, ktoré na niečo nebezpečné
		39. Nebezpečný svet 40. Posluchové cvičenia	Vyjadriť svoje schopnosti	Vyjadriť svoje				

C D C C L I L R P	Január	41. Upozornenia a rady 42. Každodenná angličtina 43. Dialógy	Stanoviť a oznámiť pravidlá	vedomosti, vykonanú činnosť Vyjadriť sociálnu a morálnu normu	Would you hold a tarantula? There was so much dust there that people did not see the sun. I cut myself. He .. himself	reflexívne zámena	a doprava	upozorňujú PZ: a) vedieť povedať, ktoré sú pravidlá, ktorých sa treba dodržiavať a čo by sa stalo, keby tieto pravidlá boli porušené b)vedieť napísať článok na aktuálnu tému c) extenzívne čítanie Interakcia: diskutovať na aktuálne témy, vytvoriť prehľad pravidiel a povinností
		44. Daj pozor, čo si praješ 45. Čítanie s porozumením						
		46. Regióny Anglicka						
		47. Geografia – tektonické dosky						
		48. Opakovanie 49. Test 50. Oprava testu						
51. Projekt								

PROJECT 3E – 5

Všeobecné kompetencie - jazykové portfólio, získavať vedomosti a zručnosti v ANJ, práca s výkladovým slovníkom

Kompetencie spojené s myslením – projektová práca, myšlienková mapa, prezentácia

Podpora IKT – práca s CD ROMom, Internet, iTOOLS

Medzipredmetové vzťahy – náuka k občianstvu

Multikultúrna spoločnosť – svet mladých ľudí. vzťah k peniazom, čo je potrebné a dôležité v živote

UNIT 4 CAN I ASK ...? – SMIEM SA OPÝTAŤ...?

	Me - sia e	vyuč.j	kompetencie	funkcia	formulácie	gramatika	téma	Výstupy
A	Január	52. Používanie médií 53. Opytovacie formy 54. Cvičenia	Predstaviť svoje záľuby	Vyjadriť k tomu, čo sa nám páči	Otázka s:- is, am,are,w as,were -can, must, should, will - do, does	Tvorenie otázok Gerundium (vyjadrenie activity)	Človek a spoločnosť komunikácia	RZ: a)porozumieť z čítaného hlavné body textu a zamestnaní b)vedieť rozlíšiť v počutom texte dôležité informácie c)pochopiť obsah reklamných textov PZ: a)vytvoriť dotazník so
		55. Zamestnania 56. Posluchové cvičenia						
B	Február	57. Žiadosti 58. Každodenná	Vyjadriť svoje schopnosti	Reagovať na prvom	Vedomosti, nevedomosti, rôzne činnosti	Frázové slovesá	Umenie a kultúra Obchod	

D C C L I L L R P	Marec	angličtina 59. Dialógy	stretnutí Vypočut' a podat' informáciu	Žiadať niekoho o niečo Potvrdiť informáciu, opísať, odpovedať	Are you interested in acting? switch on switch it on look for look after wait for listen to		a služby Zamestnanie	špecifickými otázkami pre osobu (správne gramaticky tvoriť vety) b)extensive reading Interakcia: komunikovať s osobami a hľadať konkrétnu osobu,
		60. Vražda v divadle 61. Čítanie s porozumením						
		62. Mládež a peniaze						
		63. Spoločenské vedy – TV						
		64. Opakovanie 65. Test 66. Oprava testu 67. Projekt						

PROJECT 3E – 5

Všeobecné kompetencie - jazykové portfólio, získavať vedomosti a zručnosti v ANJ, práca s výkladovým slovníkom

Kompetencie spojené s myslením – projektová práca, myšlienková mapa, prezentácia

Podpora IKT – práca s CD ROMom, Internet, iTOOLS

Medzipredmetové vzťahy – geografia, chémia

Multikultúrna spoločnosť – porovnať niektoré rozdiely medzi slovenčinou a angličtinou

UNIT 5 BUYING AND SELLING – KUPOVANIE A PREDÁVANIE

	Me- - sia c	vyuč.j	kompetencie	funkcia	formulácia	gramatika	téma	Výstupy
A B C	Marec	68. Peniaze 69. Trpný rod 70. Cvičenia	Vybrať z ponúknutých možností	Opísať situáciu, dej, identifikovať	It was printed... They will be copied...	Trpný rod Modálne slovesá v trpnom rode	Obchod a služby Krajina, mestá, miesta	RZ: a)zachytiť v texte špecifické informácie, rozdiely v hoteloch b) vyjadriť sa k počutému textu o zaujímavých miestach a vybrať si z nich
		71. Nezvyčajné miesto 72. Posluchové cvičenia	Stanoviť pravidlá	Dodržať normy, porušiť normy	The hotel must be rebuilt every year	Precvičovanie predložiek	Človek a príroda	
		73. Kúpanie lístka 74. Každodenná angličtina 75. Dialógy	Ponúknuť a reagovať na ponuku	Žiadať			Cestovanie a doprava	PZ:a) porovnávať výhody a nevýhody rôznych spôsobov

D C C L I L R P	Apríl	76. Predaj storočia 77. Čítanie s porozumením	Vyjadriť svoj názor	niekoho o niečo Súhlasiť, nesúhlasiť	..go by bus. arrives at station, from platform			cestovania b) cestovanie vlakom, aké to má výhody c) opísať ideálne miesto na pobyt d)extensive reading Interakcia: diskusia o poznávaní sveta návšteva iných krajín
		78. Anglický jazyk						
		79. Prírodné vedy – Ropa						
		80. Opakovanie 81. Test 82. Oprava testu						
		83. Projekt						

PROJECT 3E – 5

Všeobecné kompetencie - jazykové portfólio, získavať vedomosti a zručnosti v ANJ, práca s výkladovým slovníkom

Kompetencie spojené s myslením – projektová práca, myšlienková mapa, prezentácia

Podpora IKT – práca s CD ROMom, Internet, iTOOLS

Medzipredmetové vzťahy – geografia, chémia

Multikultúrna spoločnosť – porovnať niektoré rozdiely medzi slovenčinou a angličtinou

UNIT 6 PROTESTS - PROTESTS

	Me - sia c	vyuč.j	kompetencie	funkcia	formulácia	gramatika	téma	Výstupy
A	Máj	84. Bobove tenisky 85. Nepriama reč 86. Cvičenia	Vypočítať a podať informáciu Vybrať z ponúknutých možností Nadviazať kontakt v súlade s komunikač. situáciou	Informovať sa Identifikovať, opísať Upútať pozornosť	Bob said that he agreed with me. He said that he'd probably get the bus. They said that they would.... Rosa told them that she would...	Nepriama reč say/tell Nepriama otázka Frázové slovesá	Multikultúrna spoločnosť Mládež a ich svet Človek a spoločnosť Literatúra a umenie	RZ: a)porozumieť hlavnú myšlienku textu o príhode v autobuse b)z počutého textu vedieť identifikovať, aké informácie odzneli PZ:a) diferencovať formálny a neformálny štýl komunikácie, používať zdvorilé frázy b)extensive reading c) štylizovať text použitím spojok

					Excuse me.. Can you tell me...			Interakcia: rolové úlohy na rôzne témy, používať správne frázy

Nemecký jazyk 6.-9.ročník

6.ročník

1. Obsahový a výkonový štandard:

6. ročník

1 hodina týždenne, 33 hodín ročne

Obsahový štandard		Výkonový štandard	Prierezové témy
Tematický celok	Téma		
Vitajte!	Úvod do jazyka-	Použiť základné pozdravy, získať základné vedomosti o Nemecku, používať správnu výslovnosť	OSR MUV
Ahoj!	Ako sa voláš? Kde bývaš? Koľko máš rokov? Odkiaľ pochádzaš? Nový priateľ	Predstaviť sa, povedať o sebe najdôležitejšie informácie, vymenovať a ukázať na mape krajiny Európy.	VMR ENV
Škola	Škola začína, V učebni Aký je tvoj obľúbený predmet? Žiak a učiteľ Školská hra	Použiť slovnú zásobu na tému škola, číslovky po 1000, vymenovať dni v týždni, školské predmety a povedať svoj rozvrh hodín, vymenovať ľudské vlastnosti.	VMR ENV PPZ
Rodina	Ktože je to? Máš súrodencov? Máš domáce zvieratá? Máš rád zvieratá? Rozprávka	Predstaviť svoju rodinu, vymenovať domáce zvieratá, vyjadriť svoj názor na zvieratá	VMR OSR EV ENV PPZ MUV

Narodeniny	Kedy máš narodeniny? Dnes mám narodeniny Čo si dostal? Čo robíš? Všetko najlepšie k narodeninám	Popísať svoju narodeninovú oslavu, vedieť použiť minulé čas slovíe a zhotoviť pohľadnicu k narodeninám.	ENV OSR MEV

Prierezové témy:

OSR – Osobnostný a sociálny rozvoj- deliť si úlohy, niešť zodpovednosť, organizovať prácu, sebadisciplína, diskusie

MEV – Mediálna výchova- využitie rôznych médií pri výklade učiva

PPZ – Tvorba projektu a prezentačné zručnosti- využívať IKT pri získavaní a spracúvaní informácií a pri prezentácii vlastnej práce vyjadriť sa verbálne aj písomne, prezentácia projektu medzi spolužiakmi

ENV – Environmentálna výchova- ochrana životného prostredia, samostatné úlohy

VMR– výchova k manželstvu a rodičovstvu- Zdôrazniť význam kamarátstva. Vzájomne si pomáhať, Poukázať na plnenie si svojich povinností, Poukázať na dôležitosť rodiny, Vážiť si svojich súrodencov aj napriek tomu, že nie vždy máme zhodné názory.

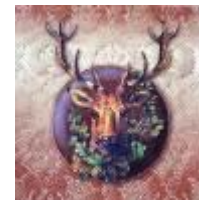
EV- Etická výchova- Poukázať na dôležitosť starostlivosti o domáce zvieratá.

MUV- Multimediálna výchova- čítanie a diskusia na stránkach zameraných na reálie Nemeckých krajín

7. ročník

1 hodina týždenne, 33 hodín ročne

Obsahový štandard		Výkonový štandard	Prierezové témy
Tematický celok	Téma		
Hobby	Aké máš hobby? Šport, druhy športu Športuješ? Čo rád robíš vo voľnom čase Hudba, zbierky Ako tráviš svoj voľný čas cez vikendy	Povedať jednoduchými vetami o obľúbenom športe. Spýtať sa na rôzne športy. Poukázať na pozitívny, ale aj negatívny vplyv rovesníckych skupín. Vedieť opísať svoj obľúbený koníček. Poukázať na drogy a ich vplyv (trávenie voľného času).	OSR ENV MEV
Televízor	Čo pozeráš rád? Ako často pozeráš TV?	Povedať o svojich obľúbených programoch v TV, určiť čas, opísať	MEV OSR

	Koľko je hodín? Kto je tvoja obľúbená hviezda? Môj najobľúbenejší Herec	svoju obľúbenú hviezdu.	IKT PPZ
Komunikácia	Ako sa učíš nemčinu? Pri telefóne Napíš opäť Priatelia na dopisovanie Práca s PC	Povedať, ako sa učí cudzí jazyk, dorozumieť sa cez telefón, napísať pohľadnicu a list na počítači.	OSR MEV
Prázdniny	Kam pôjdeš cez prázdniny? Ako tam pocestuješ? Mestá a vzdialenosti Čo si zoberieš so sebou? Kde budeš bývať? Moja dovolenka snov	Opísať svoje vysnívané prázdniny, vyjadriť svoje želania a sny.	PPZ OSR

Prierezové témy:

OSR – Osobnostný a sociálny rozvoj- deliť si úlohy, niesť zodpovednosť, organizovať prácu, sebadisciplína, diskusie

MEV – Mediálna výchova- využitie rôznych médií pri výklade učiva, prezentácii projektov

PPZ – Tvorba projektu a prezentačné zručnosti- využívať IKT pri získavaní a spracúvaní informácií a pri prezentácii vlastnej práce vyjadriť sa verbálne aj písomne, prezentácia projektu medzi spolužiakmi

ENV – Environmentálna výchova- ochrana životného prostredia, samostatné úlohy

DOV- Dopravná výchova- pozorovať svoje okolie, vyhodnocovať situáciu z hľadiska bezpečnosti

IKT- informačné komunikačné technológie- využitie počítača pri výučbe, internet

5. Hodnotenie predmetu:

Predmetom hodnotenia v nemeckom jazyku sú učebné výsledky, ktoré žiaci dosiahli v súlade s požiadavkami vymedzenými v učebných osnovách, schopnosti používať osvojené vedomosti, získané zručnosti a návyky, ako aj usilovnosť, osobný rast, rešpektovanie práv iných a ochota spolupracovať.

Podklady na hodnotenie a klasifikáciu získavajú vyučujúci:

- sústavným diagnostickým pozorovaním žiaka,
- sústavným sledovaním výkonu a pripravenosti žiaka na vyučovanie,
- rôznymi druhmi skúšok: ústne, písomné, didaktické testy,
- analýzou výsledkov rôznych činností žiaka.

Na hodnotenie žiakov v nemeckom jazyku možno použiť:

1. slovné hodnotenie
2. klasifikáciu známku
3. bodové hodnotenie
4. percentuálne hodnotenie

Stupnica hodnotenia pri kombinácii percentuálneho hodnotenia a klasifikácie známku:

100-90% známka 1

89-80% známka 2

79-50% známka 3

49-30% známka 4

29-0% známka 5

Pri hodnotení a klasifikácii žiakov je potrebné dodržiavať platné metodické pokyny.

Pri integrovanom vzdelávaní žiakov so špeciálnymi výchovno - vzdelávacími potrebami je potrebné prihliadať na druh a stupeň poruchy a pri hodnotení postupovať podľa platných metodických pokynov.

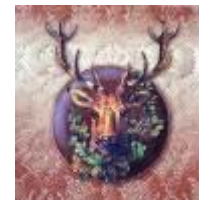
6. Metódy a formy práce – stratégia vyučovania:

Vyučovacie metódy a formy spolu úzko súvisia. **Metódy** dávajú odpoveď na to, ako treba postupovať, aby boli dosiahnuté výchovno-vzdelávacie ciele a **organizačné formy** sa zaoberajú tým, ako organizovať výchovno-vzdelávací proces.

Pri voľbe vyučovacích metód a foriem prihliada učiteľ na usporiadanie obsahu vyučovania, vlastné činnosti a činnosti učiacich sa zacielené na dosiahnutie stanovených cieľov a kľúčových kompetencií učiacich sa.

Voľba *metód* závisí od obsahu učiva, cieľov vyučovacej hodiny, vekových a iných osobitostí učiacich sa a materiálneho vybavenia.

Na vzbudenie záujmu učiacich sa o učebnú činnosť možno využiť **motivačné metódy**, ako je **motivačné rozprávanie** (citové približovanie obsahu učenia), **motivačný rozhovor**

(aktivizovanie poznatkov a skúseností žiakov), **motivacný problém** (upútanie pozornosti prostredníctvom nastoleného problému), **motivačnú demonstráciu** (vzbudenie záujmu pomocou ukážky).

Expozičné metódy je potrebné využívať pri vytváraní nových poznatkov a zručností.

Odporca sa **rozprávanie** (vyjadrovanie skúseností a aktívne poľúvanie), **vysvetľovanie** (logické systematické sprostredkovanie učiva), **rozhovor** (verbálna komunikácia formou otázok a odpovedí na vyjadrenie faktov, konvergentných a divergentných otázok, otázok na pozorovanie, posúdenie situácie, hodnotenie javov, rozhodovanie), **beseda** (riešenie aktuálnych otázok celým kolektívom).

Významné miesto majú **problémové metódy**, ku ktorým patrí **heuristická metóda** (umenie sa riešením problémov založenom na vymedzení a rozboře problému, tvorbe a výbere možných riešení a vlastnom riešení) a **projektová metóda** (riešenie projektu, komplexná praktická úloha, problém, téma, ktorej riešenie teoretickou aj praktickou činnosťou vedie k vytvoreniu určitého produktu). Odporúča sa zvýšiť dôraz na **prácu s knihou a textom** (čítanie s porozumením, spracovanie textových informácií, učenie sa z textu, orientácia v štruktúre textu, vyhľadávanie, triedenie, využívanie podstatných informácií), **samostatné učenie prostredníctvom informačnej a komunikačnej techniky a experimentovanie** (samostatné hľadanie, skúšanie, objavovanie).

Z **aktivizujúcich** metód je vhodná **diskusia** (vzájomná výmena názorov, uvádzanie argumentov, zdôvodňovanie za účelom riešenia daného problému), **situačná metóda** (riešenie problémového prípadu reálnej situácie so stretom záujmov), **inscenačná metóda** (sociálne učenie v modelovej predvádzanej situácii, pri ktorej sú žiaci aktérmi danej situácie), **didaktické hry** (sebarealizačné aktivity na uplatnenie záujmov, a spontánnosti), **kooperatívne vyučovanie** (forma skupinového vyučovania založená na vzájomnej závislosti členov heterogénnej skupiny). **Fixačné metódy** sú neoddeliteľnou súčasťou vyučovania, napr.: **metódy opakovania a precvičovania**, (ústne a písomné opakovanie, opakovanie s využitím učebnice a inej literatúry, domáce úlohy).

Diagnostické a klasifikačné metódy slúžia na kontrolu a hodnotenie učiacich sa.

Odporúčajú sa nasledovné postupy na zabezpečenie korektného a objektívneho hodnotenia:

1. Pri verbálnej forme kontroly úrovne osvojenia poznatkov je vhodné uprednostňovať prezentovanie poznatkov učiacich sa na základe dobrovoľnej odpovede učiaceho sa alebo určenia konkrétneho učiaceho sa učiteľom (na predchádzajúcej hodine). Odporúča sa uplatniť

postup verbálnych odpovedí 3 uctiacich sa v časovom limite 5 min. Pri verbálnej kontrole zistovať a hodnotiť najmä osvojenie základných poznatkov stanovených výkonovou časťou vzdelávacieho štandardu.

2. Písomnou formou je vhodné kontrolovať a hodnotiť osvojenie základných poznatkov prostredníctvom testu na konci tematického celku alebo skupiny podobných učebných tém v časovom limite 20 min v rozsahu 10 – 15 otázok zostavených podľa výkonovej časti vzdelávacieho štandardu. Optimálne hodnotenie je na základe percentuálnej úspešnosti podľa kritérií na základe vzájomnej dohody učiteľov.

3. Úroveň kombinovaných verbálnych, písomných, grafických prejavov a komunikatívnych zručností je vhodné kontrolovať a hodnotiť prostredníctvom **prezentácie projektov** podľa kritérií na základe vzájomnej dohody učiteľov.

Z organizačných foriem sa uplatňuje vyučovacia hodina (základného, motivačného, expozičného, fixačného, aplikačného, diagnostického typu).

7. Učebné zdroje:

Učebné zdroje chápeme ako učebné pomôcky, prostriedky a didaktickú techniku odporúčané

Vo vyučovacom procese. Sú nositeľom učiva a používajú sa v rôznych priestoroch. Ich súčasťou sú aj moderné technológie vo vzdelávaní. Učebné zdroje predstavujú zdroj významných informácií a prostriedkov na vytváranie zručností a návykov žiakov, cestu ich motivácie, upevňovania a kontroly nadobudnutých vedomostí, zručností a postojov, orientácie na ich individuálne záujmy.

Vo vyučovaní nemeckého jazyka sa využívajú:

- učebnice,
- pracovné zošity,
- texty na počúvanie: piesne, vtipy, básne, rozprávky, interview,
- médiá: časopisy, kazeta, CD, DVD, zvukový film, videokazeta, CD-ROM,
- texty na čítanie: poviedky, básne, bájky, komiksy, piesne, recept, plagát, nadpis, texty o iných krajinách, o zvieratách,
- slovníky.

8.ročník

1. Charakteristika učebného predmetu a jeho význam v obsahu vzdelávania

Záujem o štúdium nemeckého jazyka v posledných rokoch stále rastie. Je to dané nielen požiadavkou zo strany rodičov či žiakov, ale najmä spoločenským vývinom. Vstup našej krajiny do EÚ a jej štruktúr si žiada ovládanie cudzích jazykov, dobré vedomosti a komunikačné zručnosti. Jednou z možností ako túto požiadavku naplniť je začať vyučovať nemecký jazyk už v školskom veku a riadiť sa heslom: „Čím skôr, tým lepšie.“ Skorý začiatok vyučovania nemeckého jazyka má pozitívny vplyv na celkový rozvoj osobnosti žiaka. Otvára žiakom nový obzor pri spoznávaní iných kultúr a tým rozvíja aj tolerantnosť žiaka voči iným kultúram. Uľahčuje žiakom prácu pri vyučovaní formou IKT metód. Vzdelávanie v 2. cudzom jazyku smeruje k dosiahnutiu úrovne A2 (podľa spoločného Európskeho referenčného rámca pre jazyky).

2. Ciele učebného predmetu

Cieľové zameranie vzdelávacej oblasti smeruje k utváraniu a rozvíjaniu kľúčových kompetencií tým, že vedie žiakov k:

- získavaniu nových kompetencií,
- opakovaniu si naučených vedomostí,
- využívaniu vedomostí z iných predmetov,
- hodnoteniu svojich pokrokov,
- spolupráci vo dvojiciach, alebo v skupinách,
- socializácii detí,
- využívaniu naučeného cudzieho jazyka,
- učení sa samostatnosti pri učení,
- vzbudíť záujem o jazyk a kultúru,
- lepšie poznanie sveta a podporovanie sebavedomia,
- prínos k celkovému vývinu dieťaťa a podporovanie emocionálnych, kreatívnych, sociálnych a kognitívnych schopností,
- naučiť žiakov rozmyšľať o učení sa CJ a viesť ich k využívaniu vlastného jazykového portfólia ako nástroja sebahodnotenia,
- viesť žiakov k samostatnosti v štúdiu tým, že žiak má dostatok priestoru

pre intenzívnu a tvorivú prácu so zmysluplným využívaním IKT.

3. Obsah učebného predmetu

Na hodinách sa má vytvoriť hravá atmosféra, v ktorej sa môže žiak učiť bez strachu a stresu. V začiatkovej fáze vyučovania nemeckého jazyka hrajú dôležitú úlohu **parajazykové** (rytmus, intonácia) a **nonverbálne** (gestikulácia, mimika) prostriedky.

Správne zvolenými metódami sa má vyprovokovať chuť do učenia a využiť prirodzená zvedavosť žiaka. Je nutné zohľadniť potreby žiaka a umožniť mu učiť sa všetkými zmyslami. Prihliada sa aj na vyjadrovacie schopnosti žiaka, kreativitu, sociálne správanie a rečové zručnosti. V prvom rade má dieťa jazyk zažiť a použiť v komunikácii s partnerom. Pritom majú u začiatkovníkov prednosť počúvanie a hovorenie. Čítanie a písanie sa pridávajú neskôr podľa schopností detí a v rámci kontextu.

Učiaci sa na úrovni A1:

- používa iba základný rozsah jednoduchých výrazov týkajúcich sa osobných údajov a potrieb konkrétneho typu,
- má základný repertoár slovnej zásoby izolovaných slov a slovných spojení vzťahujúcich sa na dané konkrétne situácie,
- prejavuje iba obmedzené ovládanie základných gramatických štruktúr a typov viet, ktoré sú súčasťou osvojeného repertoáru,
- ovláda výslovnosť obmedzeného repertoáru naučených slov a slovných spojení zrozumiteľnú pre rodených hovoriacich, ktorí sú zvyknutí komunikovať s cudzincami,
- dokáže odpísať známe slová a krátke slovné spojenia, napríklad jednoduché pokyny alebo inštrukcie, názvy každodenných predmetov, názvy obchodov a bežne používané ustálené spojenia,
- dokáže vyhláskovať svoju adresu, štátnu príslušnosť a ostatné osobné údaje.

Komunikačné zručnosti

Komunikačné zručnosti nemožno chápať izolovane, pretože sa navzájom prelínajú a dopĺňajú (integrované zručnosti).

Počúvanie s porozumením

Učiaci sa na úrovni A1:

- dokáže rozoznať známe slová a najzákladnejšie slovné spojenia týkajúce sa jeho samého, jeho rodiny a bezprostredného konkrétneho okolia, keď ľudia hovoria pomaly a jasne,
- rozumie, ak sa hovorí veľmi pomaly a pozorne, a ak dlhšie pauzy poskytujú čas na pochopenie zmyslu,
- rozumie jednoduchým pokynom, ktoré sú pomaly a zreteľne adresované a dokáže porozumieť krátkemu jednoduchému popisu cesty.

Čítanie s porozumením

Učiaci sa na úrovni A1

- rozumie známym menám, názvom, slovám a veľmi jednoduchým vetám, napríklad na oznámeniach a plagátoch alebo v katalógoch, na pohľadniciach,
- rozozná základné slovné spojenia v jednoduchých oznamoch z každodenného života,
- dokáže si pri jednoduchšom informačnom materiáli a krátkych, jednoduchých opisoch urobiť predstavu o obsahu, najmä ak má k dispozícii vizuálnu pomoc,
- rozumie krátkemu jednoduchému písomnému popisu cesty.

Písomný prejav

Učiaci sa na úrovni A1:

- dokáže napísať krátky osobný list alebo pohľadnicu, napríklad pozdrav z dovolenky,
- dokáže vyplniť jednoduché registračné formuláre s osobnými údajmi ako meno, štátna príslušnosť, adresa, telefón a podobne,
- dokáže napísať jednoduché slovné spojenia a vety o sebe a iných ľuďoch, o tom kde žijú a čo robia,
- vie si písomne vyžiadať informácie alebo ich podať ďalej,

- vie napísať jednoduché slovné spojenia alebo vety a použiť v nich spojovacie výrazy ako „a“, „ale“ alebo „pretože“.

Ústny prejav – dialóg

Učiaci sa na úrovni A1:

- dokáže komunikovať jednoduchým spôsobom za predpokladu, že jeho partner v komunikácii je pripravený zopakovať alebo preformulovať svoju výpoveď pri pomalšej rýchlosti reči, a že mu pomôže sformulovať, čo sa pokúša povedať,
- dokáže klásť a odpovedať na jednoduché otázky z oblasti jeho základných potrieb alebo na známe témy,
- používať jednoduché zdvorilostné formulácie ako pozdrav, lúčenie, opýtať sa niekoho ako sa má,
- vie predstaviť seba a iných a reaguje, keď ho predstavujú,
- rozumie každodenným výrazom, ktoré sú zamerané na uspokojenie jednoduchých konkrétnych komunikačných potrieb a vie reagovať na jednoduché informácie, ktoré sa dozvie,
- rozumie otázkam a pokynom, jednoduchému opisu cesty, vie niekoho o niečo požiadať a niekomu niečo oznámiť.

Ústny prejav – monológ

Učiaci sa na úrovni A1:

- dokáže využívať jednoduché slovné spojenia a ucelenými vetami opísať seba, miesto, kde tiež, čo robí a ľudí, ktorých pozná.

Prehľad výskytu spôsobilosti na jednotlivých úrovniach SERR pre jazyky:

Spôsobilosti	Úroveň A1	Úroveň A2	Úroveň B1	Úroveň B2
1. Nadviazať kontakt v súlade s komunikačnou situáciou				
2. Vypočúť si a podať informácie				
3. Vybrať si z ponúkaných možností				
4. Vyjadriť svoj názor				
5. vyjadriť svoju vôľu				
6. Vyjadriť svoju schopnosť				
7. Vnímať a prejavovať svoje city				
8. Vyjadriť očakávania a reagovať na ne				
9. Predstaviť svoje záľuby a svoj vkus				
10. Reagovať vo vyhrotenej situácii				
11. Stanoviť, oznámiť a prijať pravidlá alebo povinnosti				
12. Reagovať na nesplnenie pravidiel alebo povinností				
13. Reagovať na príbeh alebo udalosť				

14. Ponúknuť a reagovať na ponuku
15. Reagovať na niečo, čo sa ma udiat' v budúcnosti
16. Reagovať na niečo, čo sa udialo v minulosti
17. reagovať pri prvom stretnutí
18. Korešpondovať
19. Telefonovať
20. Vymieňať si názory, komunikovať s niekým
21. Vypracovať prezentáciu/prednášku
22. Obohatiť/Doplniť štruktúrovanú prezentáciu/ prednášku
23. Zúčastniť sa na diskusii/Argumentovať
24. Uistiť sa v rozhovore, že moje slová/môj výklad/môj argument boli pochopené
25. Porozprávať niečo

Prehľad spôsobilostí a funkcií komunikácie rozvíjaných v 8. ročníku

Spôsobilosti Fähigkeiten	Funkcie Funktionen	Aplikácia funkcie Applikation der Funktion	Jazykové prostriedky Sprachliche Mittel
Spôsobilosť č. 1 Nadviazať kontakt v súlade s komunikačnou situáciou <i>Fähigkeit Nr. 1</i> <i>Kontakt aufnehmen</i>	Aufmerksamkeit wecken (upútať pozornosť)	Entschuldigen Sie, bitte. Hallo! Schau/Sehen Sie...	
	Jemanden begrüßen (pozdraviť niekoho)	Hallo! Grüß dich! Guten Morgen!/Morgen! Guten Tag! Guten Abend!	
	Bedanken und Zuebung ausdrücken (poďakovať a vyjadriť uznanie)	Danke schön. /Danke. Das ist nett. Kein Problem Oh vielen Dank...	
	Abschied nehmen (rozlúčiť sa)	Gute Nacht. Tschüss. Auf Wiedersehen. Bis dann / bis bald / bis morgen /....	
Spôsobilosť č. 2 Vypočuť si a podať informácie <i>Fähigkeit Nr. 2</i> <i>Informationen anhören und eine</i> <i>Information geben</i>	Sich informieren (informovať sa)	Bist du fertig? Hast du Geschwister? Ich habe keine Geschwister.	Časovanie slovies: sein, haben. Tvorba otázky a záporu.

Bestätigen
Potvrdiť (trvať na
niečom)

Ja, das stimmt...

Oznamovacia veta

Information einordnen
(začleniť informáciu)

Martin ist mein Bruder.

Privlastňovacie prídavné mená

Ankündigen
(oznámiť)

Ich fahre nach...
Ich bin...

Oznamovacia veta

Spôsobilosť č. 3
Vybrať si z ponúknutých
možností
Fähigkeit Nr. 3
Auswahl aus angebotenen
Möglichkeiten

Identifizieren
(identifikovať)

Der rote Kuli liegt auf
dem Tisch.
Hast du einen Hund
Ich bin acht Jahre alt.

Určitý/neurčitý člen
Predložky miesta
Základné číslovky

Beschreiben
/die Person, das Tier, die
Sache/
(opísať)

Sie ist nett.
Sie hat lange schwarze
Haare.
Es ist blau.

Prídavné mená v základnom tvare
– farba, miera, kvalita.
Sloveso haben, sein.

Spôsobilosti
Fähigkeiten

Funkcie
Funktionen

Aplikácia funkcie
Applikation der Funktion

Jazykové prostriedky
Sprachliche Mittel

Spôsobilosť č. 4
Vyjadriť svoj názor
Fähigkeit Nr. 4
Ansicht ausdrücken

Ansicht ausdrücken
(vyjadriť svoj názor)

Ich finde der .../die.../das...
gut/interessant/langweilig/...

Oznamovacia veta

Zustimmung ausdrücken
(vyjadriť svoj súhlas)

Das stimmt.
Das ist richtig.
Ja, das ist wahr.

Slovné spojenia
Dialogové častice

Trotz, Desinteresse ausdrücken
(vyjadriť vzdor)

Den.../die.../das... finde ich nicht
interessant.
Das geht nicht.

Častice záporu

Spôsobilosť č. 5
Vyjadriť svoju vôľu
Fähigkeit Nr. 5
Seine Willen äußern

Rozvíja sa neskôr

Rozvíja sa neskôr

Rozvíja sa neskôr

Spôsobilosť č. 6
Vyjadrenie
schopnosti
Fähigkeit Nr. 6
Fähigkeit ausdrücken

Kenntnisse/Informationen/
Feststellungen ausdrücken
(vyjadriť vedomosti/
informácie/zistenia)

Ich kann schwimmen sehr gut.
Ich weiß das schon lange.
Ich kenne den.../die.../das...

Modálne slovesá

Unkenntnis, Nichwissen,
ausdrücken
(vyjadriť neznalosť)

Das weiß ich nicht.
Ich weiß ... nicht
Ich kann nicht

Modálne slovesá
Zápor nicht

Fähigkeit eine Tätigkeit
ausdrücken
(vyjadriť schopnosť vykonať nejakú
činnosť)

Ich kann schwimmen.
Ich kann fliegen.
Ja, das kann ich machen/kann ich
sogar sehr gut machen.

Modálne sloveso
können v přítomnom
čase

Spôsobilosť č. 7
Vnímat' a
prejavovať svoje
city.
Fähigkeit Nr.7
Gefühle empfinden
und äußern

Freude, Glück, Begeisterung,
Dankbarkeit ausdrücken
(vyjadriť radosť z niečoho, šťastie,
uspokojenie)

Ja, toll/klasse/prima!
Das macht Spaß.
Vielen Dank.
Das ist sehr nett

Slovné spojenia

Sympathie ausdrücken
(vyjadriť sympatie)

Ich habe ... gern.
Ich liebe...
... mag ich sehr gern.
Ich finde... sehr gut/nett/sympathisch

Spôsobilosť č. 8
Vyjadrenie
očakávania
Fähigkeit Nr.8
Erwartung äußern
und darauf reagieren

Rozvíja sa neskôr.

Rozvíja sa neskôr.

Rozvíja sa neskôr.

Spôsobilosti
Fähigkeiten

Funkcie
Funktionen

Aplikácia funkcie
Applikation der Funktion

Jazykové prostriedky
Sprachliche Mittel

Spôsobilosť č. 9
Predstaviť svoje záľuby a
svoj vkus.
Fähigkeit Nr.9
Interesse und Geschmack
zeigen

Wertschätzung ausdrücken, was ich
gern habe, was gefällt mir
(vyjadrenie, čo má rád)

Was magst du?
Ich mag Sommer. Ich liebe
meine Mutter.

Otázka v jednoduchom
prítomnom čase.
Oznamovacia veta v
jednoduchom prítomnom
čase.

Wertschätzung ausdrücken, was ich
nicht gern habe, was gefällt mir
nicht
(vyjadriť, že niekoho/niečo nemám
rád)

Was magst du nicht?
Ich mag nicht Herbst. Ich
mag nicht die Katze.

Zápor v jednoduchom
prítomnom čase.

Nerozvíja sa

Nerozvíja sa

Nerozvíja sa

Spôsobilosť č. 10
Reagovať vo vyhrotenej
situácii
Fähigkeit Nr. 10
In eskalierten Situation
reagieren

Spôsobilosť č. 11
Stanoviť, oznámiť a prijať
pravidlá alebo povinnosť
Fähigkeit Nr. 11
Regeln und Pflichten
festlegen, mitteilen und
annehmen

Befehl/Verbot ausdrücken
 (vyjadrenie príkazu)

Lies laut!
 Sprich leise!
 Du darfst kein Cola
 trinken!
 Du musst hier parken!
 Du darfst hier nicht
 rauchen!

Rozkazovací spôsob.

Angebote annehmen
 (prijať ponuky)

Komm rein! Ja, gern.
 Danke, gern. Ja, bitte.
 Das ist sehr nett.

Modálne slovesá
 Dialogové častice

Spôsobilosť č. 12
Reagovať na nesplnenie
pravidiel alebo povinnosti
Fähigkeit Nr.12
Reagieren auf unerfüllte
Regeln und Pflichten

Sich entschuldigen
 (ospravedlniť sa)

Ach, Entschuldigung!
 Entschuldigung Sie bitte,
 ich muss leider weg!

Spôsobilosť č. 13
Reagovať na príbeh a
udalosť
Fähigkeit Nr.13
Auf eine Geschichte oder
ein Ereignis reagieren

Nerozvíja sa

Nerozvíja sa

Nerozvíja sa

Spôsobilosti
Fähigkeit

Funkcie
Funktionen

Aplikácia funkcie
Applikation der Funktion

Jazykové prostriedky
Sprachliche Mittel

Spôsobilosť č. 14
Ponúknuť a reagovať na
ponuku
Fähigkeit Nr.14
Auf ein Angebot reagieren, ein
Angebot bieten

Fordern von jemanden etwas
 Tíadať od niekoho niečo

Sagst du noch einmal, bitte.
 Kannst du das noch einmal
 wiederholen?

Rozkazovací spôsob.
 Modálne sloveso kann

Antworten auf bestimmten
Vorschlag
(odpovedať na niekoho návrh)

O.K. Danke schön
Vielen Dank für alles.
In Ordnung!

Spôsobilosť č. 15
Reagovať na niečo, čo sa má
udiat' v budúcnosti.
Fähigkeit Nr.15
Auf ein zukünftiges Ereignis
reagieren.

Nerozvíja sa

Nerozvíja sa

Nerozvíja sa

Spôsobilosť č. 16
Reagovať na niečo, čo sa udialo
v budúcnosti.
Fähigkeit Nr. 16
Auf etwas reagieren, was ist in
Zukunft passiert

Nerozvíja sa

Nerozvíja sa

Nerozvíja sa

Spôsobilosť č. 17
Reagovať pri prvom stretnutí
Fähigkeit Nr. 17
Reagieren beim ersten Treffen

Jemanden vorstellen
(predstaviť niekoho)

Das ist mein Freund
Martin.
Das ist meine Freundin
Jana.

Ukazovacie zámená.
Privlastňovací pád.
Jednoduchý prítomný
čas.
Privlastňovacie
prídavné mená.

Sich vorstellen
(predstaviť sa)

Ich heiße Elena.
Ich wohne in Oravské
Veselé.
Ich bin Klaus.

Reagieren, wenn sich jemand
vorstellt oder vorgestellt wird
(reagovať na predstavenie niekoho)

Es freut mich.
Angenehm...
Wie geht es dir?
Mir geht es dir. Und dir?

Willkommen
(privítat')

Willkommen!

Trinkspruch aussprechen

Alles Gute zum

(predniesť prípitok)

Geburtstag!

Spôsobilosť č. 18
Korešpondovať
Fähigkeit Nr. 18
Korrespondieren

Nerozvíja sa

Nerozvíja sa

Nerozvíja sa

Spôsobilosti
Fähigkeiten

Funkcie
Funktionen

Aplikácia funkcie
Applikation der
Funktion

Jazykové
prostriedky
Sprachliche
Mittel

Spôsobilosť č. 19
Telefonovať
Fähigkeit Nr. 19
Telefonieren

Antworten
(odpovedať)

Hallo! Birkmann.
Hallo Oma!

Spôsobilosť č. 20
Vymieňať si názory, komunikovať s
nikým
Fähigkeit Nr. 20
Mit jemanden kommunizieren

Nerozvíja sa

Nerozvíja sa

Nerozvíja sa

Spôsobilosť č. 21
Vypracovať prezentáciu, prednášku
Fähigkeit Nr. 21
Einen Vortrag oder eine Präsentation
erstellen

Nerozvíja sa

Nerozvíja sa

Nerozvíja sa

Spôsobilosť č. 22
Doplniť , obohatiť štruktúrovanú
prednášku /prezentáciu.
Fähigkeit Nr. 22
Strukturierten Vortrag oder
Präsentation erfüllen, erreichen

Nerozvíja sa

Nerozvíja sa

Nerozvíja sa

Spôsobilosť č. 23
Zúčastniť sa na diskusii.
Argumentovať.
Fähigkeit Nr. 23
Auf der Diskussion sich teilnehmen

Nerozvíja sa

Nerozvíja sa

Nerozvíja sa

Spôsobilosť č. 24
Sledovať porozumenie.
Fähigkeit Nr. 24
Sich vergewissern, dass das gesagte
verstanden wurde

Sichern sein, dass meine Kommunikation
verstanden war
(uistiť sa, že moja komunikácia bola
pochopená)

Ist das klar?
Verstehst du das?

Opytovacie vety

Sichern sein, dass ich alles bei der
Kommunikation verstanden habe
(uistiť sa, že som dobre pochopil to, čo
bolo povedané)

Ich verstehe.
Ja, das ist mir klar.

Oznamovacie
vety

Spôsobilosť č. 25
Porozprávať niečo.
Fähigkeit Nr.24
Etwas erzählen

Nerozvíja sa

Nerozvíja sa

Nerozvíja sa

4. Využitie disponibilných hodín

Predmet nemecký jazyk – 2. cudzí jazyk v 8. ročníku nie je dotovaný žiadnymi disponibilnými hodinami.

5. Vzdelávacie štandardy a prierezové témy

Vzdelávací obsah nemeckého jazyka primárnej školy pozostáva z trinástich okruhov na úrovni A1.1, A 1.2.

1. Rodina a spoločnosť

2. Domov a bývanie

3. Ľudské telo, starostlivosť o zdravie

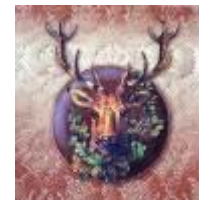
4. Doprava a cestovanie

5. Vzdelávanie a práca

6. Človek a príroda

7. Voľný čas a záľuby

8. Stravovanie

9. Obliekanie a móda

10. Multikultúrna spoločnosť

11. Šport

12. Obchod a služby

13. Krajiny, mestá a miesta

Pri každej z týchto tém rozvíjame u žiakov komunikačné zručnosti v nemeckom jazyku. Ide o počúvanie s porozumením, ústny prejav – hovorenie, čítanie s porozumením a písomný prejav.

V 8. ročníku sa snažíme, aby žiaci nadobudli na hodinách nemeckého jazyka pozitívne emocionálne zážitky prostredníctvom využívania rôznych vizuálnych podnetov, prostredníctvom hier, piesní, rýmovačiek, príbehov, realizácie dramatizácií, využitia IKT. Dôležitá je tu aktívna účasť žiaka a pozitívne hodnotenie zo strany učiteľa.

V nasledujúcej tabuľke uvádzame štandard (obsahový aj výkonový) s možným využitým prierezových tém, ktorý by mal žiak na konci 8. ročníka zvládnuť.

Tematický okruh	Obsahový štandard	Výkonový štandard	Prierezové témy	Lexika
Rodina a spoločnosť	Osobné údaje	žiak vie podať informácie o tom ako sa volá, kde býva, odkiaľ pochádza z. B. Ich heiße Peter. Ich wohne in Oravské Veselé. Žiak sa zároveň dokáže opýtať na osobné údaje inej osoby: Wie heißt du? Wo wohnst du? Wie alt bist du?	Osobnostný a sociálny rozvoj	E-Mail-, Fax s, Monatsname r, Telefon-, Stadt e, Straße e, Telefon s, schicken, verkaufen,...
	Národnosť/ štátna príslušnosť, Tlačivá/ dokumenty,	žiak pozná názvy iných krajín, vie vyjadriť odkiaľ pochádza z. B. Ich komme aus der Slowakei.	Environmentálna výchova	

	Členovia rodiny a vyjadrenie vzťahu k nim.	žiak vie pomenovať členov rodiny (die Mutter/ Mutti, Mama, der Vater/ Vati, Papa, die Schwester, der Bruder). Ťiak vie použiť väzbu: Sie sind.... a reagovať ukázaním na otázku: Wo ist deine Mutter Vie uviesť vzťah k členom rodiny (väzba ich mag/ ich mag nicht)	Osobnostný a sociálny rozvoj	
Dom a bývanie	Môj dom/ byt	žiak vie uviesť svoju adresu z. B. Meine Adresse ist Schillerstraße 7b. žiak vie povedať, či býva v dome alebo v byte a vie opísať svoj dom z. B. Ich wohne in einem Doppelhaus/ in einer Wohnung.	Tvorba projektov a prezentačné zručnosti	Bett s, Computer r, Dusche e, Fenster s, Garten r, Glocke e, Herd r, Knopf r, Licht s, Schlüssel r, Kühl-, Spiegel r, Telefon s, Teppich r, Toilette e, Uhr e, Wasser s, Wohnung e, Schlaf-, Kinder-, Bade-, Wohn- , machen (an-, auf-, aus-, zu-, mit-), kaufen, kochen, kosten, verkaufen, waschen, alt, dunkel, geschlossen, kalt, neu, offen, teuer, warm,..
	Zariadenie bytu	žiak vie opísať svoj dom/byt a jeho zariadenie z. B. Das Wohnzimmer is im Ergeschoß, in meinem Schlafzimmer gibt es eine Lampe.		
	Domov a jeho okolie, Bývanie v meste a na dedine	Ťiak vie povedať, či býva na dedine alebo v meste z. B. Ich wohne in einem Dorf.		
Ľudské telo, starostlivosť o zdravie	Ľudské telo, Fyzické charakteristiky Charakterové vlastnosti človeka, Zdravý spôsob života	žiak vie pomenovať základné časti tela . Vie charakterizovať svoje fyzické vlastnosti: Ich bin groß./klein.	Ochrana života a zdravia	Knie s, Arm r, gesicht s, Bauch r, Durst r, Schulter e, Fuß r, Hals r, Hunger r, Rücken r, Arzt r, Ärztin e, Zahn-, sauber, schmutzig,...

Tematický okruh

Obsahový štandard

Výkonový štandard

Prierezové témy

Lexika

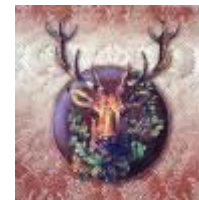
Doprava a cestovanie	Dopravné prostriedky, Osobná doprava, Príprava na cestu a cestovanie, Turistika a cestovný ruch	žiak vie pomenovať dopravné prostriedky, určiť farbu a počet v dodržanom slovoslede (Nummeralien+Adjektive+Substantive) žiak vie povedať kam cestuje a ako tam cestuje z. B. Ich fahre mit dem Bus. Ich fliege. žiak vie povedať, čo si zoberie zo sebou na cestu a kde bude ubytovaný z. B. Ich wohne in einem Hotel.	Dopravná výchova	Flugzeug s, Bahn e/ U-, S-, Auto-, Ferien e, Garage e, Hotel s, Information e, Karte e, Land-, Koffer r, Kreuzung e, Nummer e, Platz r, Polizei e, Reise e, Schiff s, Schlüssel r, Zimmer -, Straße e, schweizerisch auch, Tourist r/-in, ankommen, Auto fahren, da sein, fahren (mit), fahren + Zeitangabe, finden, fragen, nehmen, nicht von hier sein, parken, reisen, rufen, schicken, schlafen, sehen, suchen, wissen, zahlen, be-,...
Vzdelávanie a práca	Škola a zariadenie Učebné predmety	žiak vie opísať zariadenie v triede a vie povedať aké má učebné predmety.		Bank e, Bleistift r, Buch s, Deusch s, Fach s, Füller r, Geographie e, beschichte e, Hausaufgabe e, Heft s, Klassenzimmer s, Kreide e, Mathematik e, Musik e, Religion e, Schultasche e, Slowakisch s, Sport r, Stuhl r, Tafel e, Zeichnen s,...
Človek a príroda	Zvieratá/ fauna	žiak vie pomenovať zvieratká. Vie uviesť kladný alebo záporný vzťah k nim väzbou: ich mag meine Katze.	Ochrana životy a zdravia. Enviro výchova	Baum r, Berg r, Blume e, Erde e, Feld s, Fisch r, Fluss r, Gans e, Huhn s, Regeh r, Schnee r, Schwein s, Sonne e, taube e, Tier s, Vogel r, Wald r, Wiese e, Wind r, grün, gut, frisch, heiß, kalt, schlecht, schön, warm, fliegen, fressen, wachsen,...
	Rastiliny/ flóra	žiak vie pomenovať základné rastiny		
	Počasie , Klíma	žiak vie charakterizovať počasie (Es ist sonnig)a objekty na oblohe (Sonne e, Mond r, Stern r).	Enviro výchova.	

Voľný čas a záľuby	Záľuby, Knihy a čítanie	žiak pozná jednotlivé záľuby a vie povedať, čo je jeho koníček, aký je jeho najobľúbenejší koníček z. B. Mein Hobby ist Tanzen, Mein Lieblingshobby ist Tischtennis.	Ochrana životy a zdravia.	Computer r, lesen malen schreiben, sehen, Ball/ Fußball spielen, basteln, laufen, singen, Sport treiben, springen, Musik hören, tanzen, schlafen, Briefmarken sammeln, Rad fahren, Schi fahren, Computer spielen,...

Tematický okruh	Obsahový štandard	Výkonový štandard	Prierezové témy	Lexika
Strava, nákup a služby	Jedlo, vzťah k jedlu, stravovacie návyky	žiak vie pomenovať jedlo a vyjadriť k nemu vzťah väzbou: Ich mag / I mag nicht. Vie reagovať na otázku Hast du gern? Vie vymenovať zdravé a nezdravé jedlá.	Multikultúrna výchova Enviro výchova	Abendbrot s, Abendessen s, Ananas e, Apfelsine / Orange e, Banane e, Birne e, Brot s, Butter e, Durst r, Frucht-, essen s, Fisch r, Fleisch s, Frühstück s, Fruchtsaft r, Gemüse s, Geschäft s, Gulasch s/r, Gurke e, Huhn s, Hunger r, Kaffee r, Kakao, Kartoffel e, Käse r, Kohl r, Rotkohl r, Marille e, Milch e, Mittagessen s, Nudel e, Obst und Früchte, Paprika e, Pudding r, Vanille-, Reis r, Saft r, Salat r, Salz s, Schnitzel s, Semmel e, Spinat r, Suppe e, Süßigkeit e, Tee r, Tisch r, Trinke s, Wasser s, Zitrone e, Zucker r, ...

Ovocie a zelenina, Nápoje	žiak vie pomenovať niektoré druhy ovocia, zeleniny a nápoje. Precvičovanie gramatických väzieb: Kann ich dir helfen? Hast du...? Was kostet ein Kilo Orangen? Vier Äpfle, bitte. Danke schön. Auf Wiedersehen	Ochrana zdravia.

Mäso a mäsové výrobky,
Cestoviny a múčne výrobky,
Mliečne výrobky

žiak vie pomenovať niektoré mäsové výrobky, múčne výrobky, mliečne výrobky.

Ochrana zdravia.

Obliekanie a móda

Základné druhy oblečenia,
Druhy a vzory odevných materiálov,
Móda a jej trendy

Reagovať na slovesá: sich anziehen, sich ausziehen
žiak vie pomenovať základné druhy oblečenia (Jeans e, T – Shirt s, Bluse e,...). Vie pomenovať oblečenie aj s farbou.
Ťiak vie povedať, čo je In a čo je Out v móde

Ochrana života a zdravia
Enviro
výchova

Rock r, Hemd s/ Nacht-, Hose e, Jacke e, Jeans e, Kleid s, Mantel r, Pullover r, T-Shirt s, anorak r, Schuhe e, Hemd s, Stiefel e, Bluse e, gelb, rot,...

Šport

Druhy športu: zimné a letné, individuálne a kolektívne,
Športové disciplíny
Význam športu pre rozvoj osobnosti

žiak vie pomenovať základné druhy športov z. B. Basketball, Volleyball, Tennis.
žiak dokáže športy rozdeliť na letné a zimné (Ski laufen, Fußball) a na individuálne a kolektívne (Basketball, Golf).
žiak vie, že šport je pre jeho rozvoj veľmi dôležitý.

Ochrana života a zdravia
Enviro
výchova

Tennis s, Spiel s, Sport r, Volleyball r, Schwimmen s, Hockey s, Reiten s, Radfahren r, Fußball r, Tischtennis s, Handball r, spielen, Eishockey, usw.
Sport machen, turnen, laufen,...

Obchod a služby

Pošta a komunikácia
Spôsoby nákupu a platenia,
Hotely a hotelové služby

žiak pozná rôzne druhy telekomunikácie, pozná spôsoby nákupu a platenia z. B. Das Brief nach Großbritannien kostet zwei Euro zwanzig.

Multikultúrna výchova,
Osobnostný a sociálny rozvoj

Adresse e, E-Mail e, Bank e, Brif r, Cent r, Euro r, Geld s, Karte e, Postkarte e, Marke e, Brief s, Nummer e, Fax e, Paket s, Post e, Telefon s, teuer, hören, kosten, rufen, schicken, telefonieren, zahlen,...

Tematický okruh

Obsahový štandard

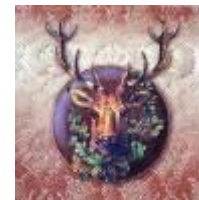
Výkonový štandard

Prierezové témy

Lexika

Krajiny, mestá a miesta	Krajiny a svetadiely Moja krajina a moje mesto	žiak pozná krajiny a svetadiely. žiak vie opísať svoju krajinu a mesto v ktorom býva.	Multikultúrna výchova, Osobnostný a sociálny rozvoj	Berg r, Land s, Meer s, Natur e, Park r, Natur e, See r, Stadt e, Wald r, Slowakei e, Deutschland s, Ungarn s, Österreich s, Schweiz e,
Multikultúrna spoločnosť	Vianoce	Ďiak je oboznámený s tradíciami vianočných sviatkov v Nemecku. Ďiak vie spievať jednoduchú vianočnú pieseň: Stille Nacht, O Tannenbaum.	Multikultúrna výchova. Mediálna výchova.	Grammatik e, Geburtstag r, Geburtstagstorte e, Geschenk s, Kirche e, Musik e, Tanz r, Weihnachten s, Weihnachtsbaum r, Wort s, Auswendig, leicht, schwer, lesen, schreiben, sprechen, zu Besuch, kommen, sein,...
		Výroba vianočného pozdravu. Vie povedať jednoduché želanie k Vianociam a Novému roku: Frohe Weihnachten und schönes neues Jahr.	Mediálna výchova. Osobnostný a sociálny rozvoj	
	Veľká noc	žiak je oboznámený s tradíciami veľkonočných sviatkov v Nemecku. Ďiak pozná nové slová: Kaninchen s, Häschen s, Eier malen, Ostern,	Multikultúrna výchova. Mediálna výchova	
	Deň matiek	žiak vie pomenovať tento sviatok po nemecky. Vie vyznať mamke svoju lásku: Ich liebe meine Mutti./ meine Mama	Výchova k manželstvu a rodičovstvu	

Narodeniny	Ľiak vie reagovať na otázku: Wie alt bist du? Vie pomenovať narodeninové predmety: Geburtstag r, Geburtstagstorte e, Luftballon r, Geschenk s, Vie zagratulovať: Alles Gute zum Geburtstag.	Osobnostný a sociálny rozvoj
Deň otcov	Ľiak vie pomenovať tento sviatok po nemecky. Vie vyznať ockovi svoju lásku: Ich liebe mein Vati/ mein Papa.	Osobnostný a sociálny rozvoj
Halloween	Ľiak vie pomenovať tento sviatok po nemecky. Pozná tradíciu tohto sviatku. Vie pomenovať niektoré predmety, ktoré súvisia s týmto sviatkom.	Multikultúrna výchova. Mediálna výchova

6. Stratégie - Metódy a formy práce

Pri vyučovaní je potrebné maximálne vystaviť žiaka cieľovému jazyku zo strany učiteľa a výukových materiálov (CD, DVD, multimediálnych programov a pod.) Vyučovať v malej komunite s využitím rôznych foriem práce.

Metóda je pedagogická - špecifická didaktická aktivita subjektu a objektu vyučovania, rozvíjajúca vzdelanostný profil žiaka, súčasne pôsobiaca výchovne, a to v zmysle vzdelávacích i výchovných cieľov v súlade s vyučovacími a výchovnými princípmi.

Pomocou správne zvolených metód vytvárame atmosféru, v ktorej sa žiak môže učiť s radosťou bez strachu a stresu, využívame a motivujeme chuť dieťaťa do učenia sa a jeho prirodzenú zvedavosť, zohľadňujeme potreby žiaka a hlavne umožňujeme mu učiť sa za pomoci všetkých zmyslov. žiak sa naučí reagovať v nemeckom jazyku, aktívne ho používať a postupne sa v jazyku osamostatniť.

Metódy práce

- výklad
- motivačné metódy rozhovoru
- reprodukčné i produktívne metódy upevňovania učiva
- demonštračné vizuálne i audiovizuálne metódy
- dramatizačné metódy
- interaktívne metódy
- heuristické metódy projektovej práce
- problémová

Formy práce

- individuálna a skupinová práca žiakov, tímové hry
- práca vo dvojici
- frontálna výučba
- práca s učebnicou, pracovným zošitom, multimediami programami, CD, časopisom a internetom

7. Učebné zdroje

Na podporu a aktiváciu vyučovania a učenia žiakov využívame nasledovné učebné zdroje:

- učebnica Projekt Deutsch
- pracovný zošit Projekt Deutsch
 - odborné publikácie k daným témam
 - piesne a básne k daným témam
 - nahrávky
 - časopis Kinderspitze
 - webové stránky, ktoré sú venované výučbe nemeckého jazyka
 - materiálno-technické a didaktické prostriedky, ktoré má naša škola k dispozícii
 - dvojjazyčné slovníky
 - obrázkové slovníky
 - multimediamiálne výukové CD ROM's
 - obrazový demonštračný materiál (magnetické obrázky, karty, pexesá, maňušky a pod.)

8. Hodnotenie predmetu

Predmet nemecký jazyk – 2. cudzí jazyk v 8. ročníku klasifikujeme. Hodnotenie prebieha v súlade s príslušným metodickým pokynom, vid' **Metodický pokyn na hodnotenie žiaka základnej školy** v sekcii **Školský vzdelávací program**. Pri hodnotení a klasifikovaní žiakov so špecifickými potrebami dodržiavame metodické pokyny na hodnotenie a klasifikáciu žiakov so špecifickými potrebami.

Hodnotíme žiaka a následne ho klasifikujeme komplexne, na princípe individuálneho prístupu k osobnosti a hľadáme u žiaka silné stránky, ktoré postupne rozvíjame. Pri klasifikácii sledujeme a zisťujeme prírastok vedomostí. Klasifikáciu obohacujeme aj o slovné hodnotenie, nasledovne:

1. Sehr gut! / Veľmi dobré.
2. Gut! / Dobré.
3. Gut, aber das kann besser sein! Dobré, ale môže to byť lepšie.
4. Bemüh dich mehr! Usiluj sa viac.

Taktiež rozvíjame u žiakov správne sebahodnotenie i hodnotenie navzájom.

Pri hodnotení a klasifikácii žiaka posudzujeme získané kompetencie v súlade so školským vzdelávacím programom.

Hodnotíme a klasifikujeme:

- komunikačné zručnosti v jazyku (v potrebnej miere)
- jazykové schopnosti
- manuálne zručnosti a ich využitie
- umelecké a psychomotorické schopnosti
- analýzy problémov a schopnosti ich riešenia

9.ročník

<i>Mesiac</i>	<i>Obs. štandard /Téma</i>	<i>Výkonový štandard</i>	<i>Pr. t.</i>
Sept. 8h	1. Úvodná hodina	Oboznámiť žiakov s obsahom učiva NJ v 9. ročníku, s požiadavkami a pravidlami.	
	2. Opakovanie – predložky s datívom a akuzatívom	Poznať a vedieť správne používať predložky spájajúce sa s datívom a s akuzatívom.	
	3. Opakovanie – slovná zásoba móda, oblečenie	Vedieť využívať danú slovnú zásobu pri tvorbe vlastných jazykových prejavov – dokázať vytvoriť dialóg.	
	4. Opakovanie – slovná zásoba nakupovanie, potraviny	Vedieť využívať danú slovnú zásobu pri tvorbe vlastných jazykových prejavov – dokázať vytvoriť príbeh alebo dialóg na danú tému.	
	5. Opakovanie – slovná zásoba mesto, orientácia	Vedieť vysvetliť niekomu, ako sa dostane na určité miesto. Pochopiť vysvetlenie, ako sa dostať na určité miesto. Ovládať slovnú zásobu pomenovania jednotlivých budov v meste.	
	6. Otázka – ako ideš do školy? Predložky s datívom	Vedieť vysvetliť, ako chodím do školy. Poznať a vedieť správne používať predložky spájajúce	

	(Ako chodíš do školy? Projekt 2.5) 7. Vzdialenosť bydliska 8. Ako som cestoval(-a) do školy - tvorba príbehu	sa s datívom, vedieť správne používať člen v datíve. Vedieť povedať, ako ďaleko bývam (označenie vzdialenosti a času). Vymyslieť príbeh o tom, ako som cestoval do školy. Vedieť pri tvorbe vlastného jazykového prejavu správne využívať predložky s datívom.	
Okt. 9h	1. Násobné číslovky (Cestuješ autobusom? Projekt 2.5) 2. Vhodné linky a časy odchodov autobusov – otázky 3. Časti bicykla - slovná zásoba (Cestuješ rád na bicykli? Projekt 2.5) 4. Texty o bicykloch - čítanie s porozumením 5. Voľba dopravného prostriedku a jej odôvodnenie (Ako rád cestuješ? Projekt 2.5) 6. Stupňovanie prídavných mien 7. Hra podľa inštrukcií v nemčine (Šťastnú cestu! Projekt 2.5) 8. Opakovanie, Projekt 2.5	Vedieť odpovedať na otázku – Cestuješ autobusom? Oboznámiť sa s násobnými číslovkami. Vedieť sa vyjadriť v komunikačnej situácii pri kupovaní lístka na autobus. Spýtať sa na vhodné linky a na časy odchodov autobusov. Orientovať sa v cestovnom poriadku. Vedieť pomenovať jednotlivé časti bicykla. Porozumieť terminológii, ktorá sa týka jednoduchej údržby bicykla a bezpečnej jazdy. Pomocou slovníkov porozumieť uvedeným textom. Vyhľadať neznáme slovička v slovníku. Na základe prečítania vypracovať cvičenia v pracovnom zošite. Povedať, ktorý je môj obľúbený resp. neobľúbený dopravný prostriedok a zdôvodniť prečo. Oboznámiť sa so slovosledom vo vete po spojke weil. Vedieť stupňovať prídavné mená. Opakovať prostredníctvom hry získané jazykové vedomosti. Oboznámiť sa s pravidlami hry pre štyri osoby a zahrať si ju. Precvičiť učivo projektu 2.5.	

Nov. 8h	1. Test z lekcie 5 2. Deň sv. Martina – čítanie s porozumením 3. Deň sv. Martina – pieseň, počúvanie s porozumením 4. Ročné obdobia – opis: slovná zásoba (Príroda Projekt 2.6) 5. Básne na tému príroda – čítanie s porozumením 6. Svet prírody – slovná zásoba 7. Opis školskej záhrady – slovná zásoba 8. Prieskum	Písomný test – opakovanie učiva Projekt 5 Oboznámiť sa s tým, ako v Nemecku oslavujú tento sviatok. Na základe textov na čítanie a počúvanie sa bližšie oboznámiť s tradíciou Dňa sv. Martina v nemecky hovoriacich krajinách. Upevniť slovnú zásobu ročné obdobia. Vedieť popísať počasie v jednotlivých ročných obdobiach. Prečítať s porozumením básničky o počasi a o ročných obdobiach. Vedieť sa orientovať v slovníku pri vyhľadávaní novej slovnej zásoby. Oboznámiť sa so slovnou zásobou týkajúcou sa prírody – jednotlivé druhy stromov, kvetov, vtákov a ostatných zvierat. Vedieť opísať školskú záhradu podporujúcu prirodzený biotop. Vedieť používať zámeno „kein“ v akuzatívne. Ovládať množné číslo podstatných mien. Zistiť, koľko stromov, vtákov a kvetov sa nachádza v okolí školy. Dokázať zhromažďovať informácie o okolí školy, vedieť tieto informácie spracovať a vyhodnotiť.	
Dec. 6h	1. Odpadový materiál – slovná zásoba (Chrániš životné prostredie? Projekt 2.6) 2. Prieskum – vyhodnotenie, prezentácia 3. Vianoce, Nový rok - tradície, pozdrav 4. Vianoce - koledy 5. Počúvanie s porozumením – Taká komická krajina	Oboznámiť sa so slovnou zásobou. Vedieť prezentovať získané a vyhodnotené informácie o počte stromov, vtákov a rastlín v okolí školy. Pri prezentácii vedieť využívať primeranú slovnú zásobu a vhodné mimojazykové prostriedky. Napísať pozdrav k Vianociam a Novému roku. Porozprávať o oslave Vianoc a Nového roka u nás. Zoznámiť sa so zvykmi a tradíciami oslavy sviatkov v nemecky hovoriacich krajinách. Posluch nemeckých vianočných kolied. Oboznámiť sa s novou slovnou zásobou v textoch vianočných kolied, vedieť pracovať so slovníkom pri vyhľadávaní nových slov. Vypočuť si humorný príbeh, ktorý komentuje naše zaobchádzanie s odpadkami.	

	6. <i>Návrhy na zlepšenie životného prostredia – čítanie a počúvanie s porozumením</i> (<i>Žiacka akcia Projekt 2.6</i>)	<i>Porozumieť komixu na základe práce so slovníkom.</i>	
Jan. 7h	1. <i>Návrhy na zlepšenie životného prostredia a likvidáciu odpadu</i> 2. – 3. <i>Plagát na tému – Čo robíš pre životné prostredie?</i> (<i>Čo robíš pre životné prostredie? Projekt 2.6</i>) 4. <i>List o životnom prostredí – čítanie s porozumením</i> 5. <i>Opakovanie</i> 6. <i>Test z lekcie 6</i> 7. <i>Pozvanie</i> (<i>Pôjdeš so mnou? Projekt 2.7</i>)	<i>Navrhnuť, ako možno zlepšiť životné prostredie a niektoré z návrhov aj uskutočniť. Identifikovať jednotlivé druhy odpadu a povedať, čo do ktorého kontajnera patrí. Porozprávať sa o triedení pevného odpadu</i> <i>V jednotlivých skupinách: pripraviť školskú výstavu malých plagátov, zhotoviť odznak s problematikou životného prostredia, zhotoviť školský plagát.</i> <i>Vedieť čítať s porozumením súvislý text na tému životné prostredie. Vedieť na základe predlohy vytvoriť podobný list a využiť primeranú slovnú zásobu.</i> <i>Precvičiť učivo projektu 2.6.</i> <i>Písomný test – opakovanie učiva Projekt 6</i> <i>Porozumieť pozvanie a reagovať naň.</i>	

Feb 6h	1. Pozvánka – čítanie s porozumením 2. Prídavné mená s neurčitým členom v nomin. a akuzatíve (Čo prinesieš? Projekt 2.7) 3. Dialóg na tému – Čo prinesieš? 4. Otázka – Čo si oblečieš na párty? 5. Opis niečích šiat 6. Cesta na párty - počúvanie a čítanie s porozumením (Ako sa najlepšie dostanem... ? Projekt 2.7)	Porozumieť napísanej pozvánke. Vedieť vytvoriť vlastnú pozvánku. Oboznámiť sa so skloňovaním prídavných mien s neurčitým členom v nominatíve a v akuzatíve. Prečítať uvedený text a na základe prečítaného príbehu odpovedať na päť otázok. Vedieť sa navzájom pýtať vo dvojiciach, kto čo prinesie na večierok. Ovládať látkové mená: eine Tüte, Chips, eine Flasche Cola a pod. a prídavné mená v akuzatíve vo funkcii prívlastku. Oboznámiť sa s novou slovnou zásobou. Vedieť opísať, aké oblečenie majú druhí ľudia na sebe. Vedieť sa spýtať, kto čo nosí a zároveň vedieť na uvedenú otázku adekvátne reagovať. Precvičiť počúvanie a čítanie. Na základe napísaného a vypočutého textu vypracovať cvičenia v pracovnom zošite. Vedieť časovať slovesá nehmen a gehen.	
Mar 7h	1. Inštrukcie o smere cesty 2. Perfektum nepravidelných slovies (Aká bola školská oslava? Projekt 2.7) 3. Text o párty v 60-tych rokoch - čítanie s porozumením 4. Perfektum nepravidelných slovies – precvičovanie 5. – 6. Opakovanie 7. Test lekcia 7	Vedieť podať inštrukciu, porozumieť odpovedi na otázku: „Ako sa najlepšie dostanem? Vedieť tvoriť dialógy na tému – Ako sa dostanem na párty. Vedieť využívať primeranú nadobudnutú slovnú zásobu. Oboznámiť sa s perfektom nepravidelných slovies essen, trinken, sehen. Vedieť povedať, čo som robil na školskom večierku. Pochopiť význam uvedených textov v učebnici aj pomocou slovníka. Na základe porozumenia textu vypracovať cvičenia v pracovnom zošite. Precvičiť a upevniť nadobudnuté učivo o časovaní nepravidelných slovies v perfekte. Vedieť využívať nepravidelné slovesá v perfekte pri tvorbe vlastných jazykových prejavov. Precvičiť učivo projektu 2.7. Písomný test z učiva projektu 2.7	
Apr 8h	1. Čo robíš večer? – počúvanie a čítanie s porozumením (Čo robíš večer? Projekt 2.8) 2. Čo robím večer – opis činnosti	Poznať tvary osobných zámen v nominatíve a akuzatíve. Vypočuť a prečítať článok o režime dňa. Porozprávať, ako prebieha môj deň, aký mám režim dňa, čo robím ráno... Vedieť povedať, čo robím večer. Zopakovať nepriamy slovosled vo vete.	

	3. Všetky zvieratá spia – báseň, čítanie s porozumením 4. Vyjadrenie obáv (Máš strašidelné sny? Projekt 2.8) 5. Perfektum nepravidelných sloviess 6. Perfektum nepravidelných sloviess - precvičovanie 7. Kto je tvoj vysnívaný typ? – počúvanie a čítanie s porozumením (Kto je tvoj vysnívaný typ?Projekt 2.8) 8. Opis osoby	Vedieť čítať báseň s porozumením, vedieť pracovať so slovníkom pri vyhľadávaní novej slovnej zásoby. Vedieť povedať pred čím mám strach. Porozprávať o svojich zlých snoch, o tom, čoho sa kto bojí. Oboznámiť sa s perfektom nepravidelných sloviess zerbrechen, verlieren, vergessen, verpassen. Vedieť povedať, čo nám nevyšlo. Upevniť nadobudnuté vedomosti o perfekto nepravidelných sloviess. Vedieť využiť perfektum nepravidelných sloviess pri tvorbe vlastných jazykových prejavov. Poznať a vedieť požívať skloňovanie prídavných mien bez člena v nominatíve a v akuzatíve. Precvičiť počúvanie a čítanie. Vedieť opísať a charakterizovať určeného človeka. Oboznámiť sa s novou slovnou zásobou.	
Máj 9h	1. Mój najlepsší priateľ – opis osoby 2. Otázka - Čo by si chcel robiť? (Čo by si chcel robiť? Projekt 2.8) 3. Vetná konštrukcia so slovesom chcieť v podmienovacom spôsobe 4. Texty o vysnívaných činnostiach – čítanie s porozumením 5. Rozprávka princezná na hrášku – čítanie a počúvanie s porozumením (Princezná na hrášku. Projekt 2.8) 6. Nemecké rozprávky – čítanie s porozumením 7. – 8. Opakovanie učiva Projekt 2.8 9. Test lekcia 8	Vedieť samostatne využiť nadobudnuté vedomosti pri tvorbe opisu svojho najlepšieho kamaráta, kamarátky. Vedieť sa pýtať a odpovedať na uvedenú otázku, oboznámiť sa s názvami jednotlivých povolani a činností. Poznať vetnú konštrukciu so slovesom möchten. Vedieť časovať sloveso möchten. Vedieť používať dané sloveso pri vyjadrovaní vysneného povolania alebo činnosti. Pochopiť význam uvedených textov v učebnici aj pomocou slovníka. Na základe porozumenia textu vypracovať cvičenia v pracovnom zošite. Pochopiť význam rozprávky aj pomocou slovníka. Na základe porozumenia textu vypracovať cvičenia v pracovnom zošite. Pochopiť význam niektorých ďalších známych nemeckých rozprávok. Vedieť pracovať so slovníkom pri vyhľadávaní novej slovnej zásoby. Precvičiť učivo projektu 2.8 Písomný test z učiva Projekt 2.8	

Jún 6h	1. Práca s doplnkovými materiálmi 2. Práca s doplnkovými materiálmi 3. Práca s doplnkovými materiálmi 4. Hodnotenie vedomostí 5. Hodnotenie vedomostí 6. Závěrečné zhodnotenie vedomostí a práce na vyučovaní NEJ	Vedieť pracovať s edukačnými PC programami a s posluchovými CD, s materiálmi z internetu, časopisov, doplnkovej učebnice Macht mit. Hodnotenie a klasifikácia vedomostí	

Tematický výchovno-vzdelávací plán z povinného vyučovacieho predmetu nemecký jazyk pre 9. ročník s časovou dotáciou 2 vyučovacie hodiny týždenne, 66 vyučovacích hodín ročne

Výchova umením 8.-9.ročník

Názov ŠVP	ŠVP II. stupňa ZŠ v SR, ISCED 2
Názov ŠkVP	Nádej pre každého
Vyučovací jazyk	slovenský
Predmet	Výchova umením
Názov vzdelávacej oblasti	Umenie a kultúra
Ročník	Osmy
Rozsah	SVP hodín/týždeň; ŠkVP 1 hodina/ týždenne Spolu: 33 hodín/rok

Vzdelávacie štandardy, učebný plán, učebné osnovy

Vypracovala: Mgr.Andrea Nevolná
 Prerokované na pedagogickej rade
 Schválil: riaditeľka školy

1. Charakteristika učebného predmetu a jeho význam v obsahu vzdelávania

Predmet Výchova umením nadväzuje na predmety výtvarná a hudobná výchova, zameriava sa najmä na prepojenie hudobného a vizuálnych umení (výtvarné umenie, dizajn, film, architektúra) a žiakom bude sprostredkovaný najmä v praktických činnostiach.

Cez prepojenie auditívneho a vizuálneho princípu má žiakom sprostredkovať dotyk so slovenským aj svetovým kultúrnym dedičstvom. Žiak sa nemá na umenie pozerat' ako na prejav nejakej osoby, ktorá sa rozhodla, že bude maľovať alebo komponovať. Tento predmet má vychovať kultúrne uvedomelých ľudí, ktorým nebude dianie v galériách a koncertných sieňach ľahostajné, ktorí budú v umení hľadať odpovede, budú sa naň pozerat' ako na isté doplnenie ich každodenného života. Umožní žiakovi porozumieť jazyku umenia, jeho vyjadrovacím prostriedkom, komunikačným stratégiám a žiak prestane podnety, ktoré umenie dáva posudzovať len ako pekné alebo škaredé bez hlbšieho zamyslenia sa nad tým, prečo je niečo urobené takýmto spôsobom a čo mi má povedať. Umenie tým, že ho budú vedieť vnímať, bude pôsobiť na ich emocionálnu, ale aj racionálnu stránku, poskytne im ďalšiu možnosť trávenia voľného času.

Praktická stránka predmetu nadviaže na doterajšie skúsenosti, zručnosti a postoje žiakov a bude naďalej rozvíjať ich tvorivosť.

2. Ciele učebného predmetu

A) Kognitívne ciele: žiaci získajú okrem praktických zručností informácie o rôznych druhoch, štýloch a obdobiach umenia, prestanú sa na ponúkané hudobné a výtvarné podnety pozerat' z pohľadu pekné – škaredé, začnú vnímať obsah umeleckého diela, jeho formu, umelecké diela budú nie len hodnotiť, ale aj prijímať a oceňovať ich tvorcov; získajú vedomosti a prehľad o najznámejších slovenských a svetových dielach a umelcoch, zoznámia sa s umením vo svojom regióne.

B) Socioafektívne ciele: cez prácu s umením a nazeranie na umenie ako súčasť kultúry a istú reakciu na dobu dokážu žiaci hodnotiť umenie a istým spôsobom sa stotožňovať s autormi, no zároveň budú vedení k tomu, aby postoje a názory autorov len mechanicky nepreberali, ale ich aj hodnotili, prípadne si vyberali a rozvíjali ponúknuté riešenia ďalej. K umeniu nebudú pristupovať s predsudkami, prípadne len mechanicky preberat' názory svojho učiteľa, ale kritickým myslením. Umenie iných kultúr a národností im umožní nezavrňovať iných ľudí, ale chápať a prijímať ich odlišnosť ako súčasť rozmanitosti života na Zemi. Prácou na projektoch a v skupinách sa rozvinú ich schopnosti pracovať v tíme a uvedomovať si zodpovednosť za svoju časť práce, naučia sa

propagovať a prezentovať vlastnú prácu, kriticky ju hodnotiť a takýmto spôsobom pozeráť aj na prácu spolužiakov.

C) Psychomotorické ciele: na základe získavania praktických zručností dokážu žiaci aj samostatne zrealizovať svoje predstavy, budú schopní využívať estetické v bežnom živote, osvojením si rôznych technických postupov sa žiakom otvoria možnosti seberealizácie.

Kľúčové kompetencie žiakov

ZRUČNOSTI A SPÔSOBILOSTI

Formálne a technické zručnosti

1. Žiak si dokáže vybrať vhodnú techniku vzhľadom na zvolenú tému a formu práce.
2. Dokáže sa slobodne vyjadrovať, stvárniť svoje pocity, myšlienky s istým cieľom a cieľavedome ich usporiadať do istej kompozície, inštalácie.
3. Dokáže si nielen vybrať a stvárniť výsek reality, ale ju pretvárať, modifikovať, vytvárať štylizácie a farebné variácie videného.
4. Vyjadriť sa kombinovaním rôznych vyjadrovacích techník.
6. Vytvárať doplnenie textu, spevu, rapu do hotovej melódie na zvolenú tému.
7. Spracovať podnety z iných podnetov a transformovať ich – napr. hudobné podnety do výtvarného umenia alebo naopak.
8. Zvládne zhmotňovať svoje predstavy kresbou rôznymi nástrojmi, modelovaním, konštrukciou, či technikami maľby alebo monotypie.
9. Pracovať čisto so zámerom prezentácie svojho výtvoru.
10. Napláňovať a zrealizovať formou projektu nejaké kultúrne predstavenie pre obec - výber hudby, výzdoba.
11. Navrhnuť kostýmy a štýl líčenia pre nejaké krátke divadelné predstavenie.
12. Technicky zvládnuť prípravu jednoduchého kostýmu podľa charakteru postavy.
13. Zvládne základné práce s fotoaparátom, cieľavedome komponuje fotografiu a následne zvládne jednoduché úpravy a dotvorenie fotografie na počítači.

Mentálne spôsobilosti

1. Žiak dokáže vedieť odôvodniť a skomentovať výber umeleckého diela.

2. Chápe základné princípy výstavby umeleckých diel.
3. Vie zdôvodniť výber výtvarnej techniky na stvárnenie určitej témy.
4. Rozlíši moderné a klasické umenie, vie sa orientovať v jednotlivých výtvarných epochách (základné a preberané epochy).

Komunikatívne a sociálno-interakčné zručnosti

1. Žiak výtvarne aj slovne interpretuje umelecké dielo.
2. Navštevuje kultúrne inštitúcie a osvojuje si spoločenské správanie v nich.
3. Vo vyučovacom procese využíva informačno-komunikačné médiá.
4. Dokáže predniesť svoje vlastné názory na umenie, predloženú tému.
5. Pracuje v tíme, zapája sa do skupinových aktivít.
6. Vie primerane reagovať na podnety výtvarného a hudobného umenia.
7. Rozvíja svoje prezenčné a organizačné zručnosti pri usporiadaní kultúrneho podujatia pre obec.

POSTOJE

Hlavnou kompetenciou v oblasti postojov je *tvorivý prístup* – žiak je vedený k tomu, aby pri každej edukačnej téme volil svoje vlastné, teda autentické riešenie a postupne formoval svoj estetický a hodnotiaci názor.

Poznámka: *Začlenení žiaci s MR spracúvajú, vypracúvajú, zúčastňujú sa na tvorbe, plnení cieľov UO nášho ŠkVP, ale v rozsahu ich osobnostných, psychomotorických, sociálnych zručností. Plnia ciele, zadania alebo len parciálne časti alebo v niektorých TC majú individuálne zadanie, či iný materiál, a pod.*

3. Obsah učebného predmetu

1. tematický celok: ZVUK A OBRAZ - JAZYK UMENIA

1. obraz v hudbe, hudba v obraze (hľadanie vzťahov medzi hudobným a výtvarným vyjadrovaním synergia vizuálneho a auditívneho) and roll;
kontrast, rytmus, harmónia a disharmónia); možnosti figuratívneho i nefiguratívneho

2. vyjadrovacie prostriedky a ich štylizácia v hudbe a výtvarnom umení / citové pôsobenie výrazu - správne vidíme len srdcom

3. multimédiá – pohyb a dej prostredníctvom obrazu a zvuku; technika – tretia ruka človeka

2. tematický celok: TRADÍCIA A IDENTITA

4. umenie a náboženstvo/ umenie baroka. Človek a viera.

5. prostredie a situácia / väzby hudby a výtvarného umenia na konkrétne prostredie

3. tematický celok: PRIENIKY UMENÍ

6. divadlo a tanec /spojenie s hudbou a dizajnom. Človek medzi ľuďmi.

7. portrét spolužiaka

1. tematický celok: PODNETY UMENIA

1. podnety výtvarného umenia

2. podnety hudby. Špirála života –vzťahy medzi generáciami

2. tematický celok: PRIENIKY UMENIA A VEDY

3. výtvarné reakcie na témy vedy

4. hudba a príroda, človek voči prírode - príroda ako partner človeka

3. tematický celok: POPULÁRNA KULTÚRA

5. umenie a gýč

6. vzory a vlastná tvár

4. tematický celok: KOMPLEXNÉ PROJEKTY

7. spoločný interdisciplinárny projekt skupiny žiakov

Poznámka: Začlenení žiaci s MR spracúvajú, vypracúvajú, zúčastňujú sa plnenia obsahu UO nášho ŠkVP, ale v rozsahu ich osobnostných, psychomotorických, sociálnych zručností. Plnia, zadania alebo len parciálne časti alebo v niektorých TC majú individuálne zadanie, či iný materiál, a pod.

4. Prierezové tematiky:

1 DOPRAVNÁ VÝCHOVA – VÝCHOVA K BEZPEČNOSTI V CESTNEJ PREMÁVKE

V každodennom živote sa žiaci stávajú účastníkmi cestnej premávky ako chodci, korčuliari, kolobežkári, cyklisti, cestujúci v prostriedkoch hromadnej alebo osobnej dopravy a pod. Úlohou výchovy k bezpečnosti v cestnej premávke v škole je postupne pripraviť deti na samostatný pohyb v cestnej premávke - ako chodcov alebo cyklistov - pričom je potrebné mať na zreteli aj aspekt výchovy budúcich vodičov motorových vozidiel. Realizácia učebnej činnosti sa uskutočňuje v objekte školy, bezpečných priestoroch v okolí školy na detských dopravných ihriskách externe v Revúcej.

Ciele výchovy k bezpečnosti v cestnej premávke na ZŠ v mojom predmete Výtvarná výchova zahŕňajú oblasť kognitívnu, afektívnu a psychomotorickú. Sú zostavené v zmysle týchto kritérií :

- pochopiť funkcie dopravy ako riadeného systému vymedzeného všeobecne záväznými právnymi predpismi,
- sformovať si mravné vedomie a správanie sa v zmysle morálnej a právnej zodpovednosti pri chôdzi a jazde v cestnej premávke,
- uplatňovať zásady bezpečného správania sa v cestnej premávke podľa všeobecne záväzných právnych predpisov, a to ako chodec, korčuliar, cyklista, cestujúci (spolujazdec) a pod.,
- spôsobilosť pozorovať svoje okolie, vyhodnocovať situáciu z hľadiska bezpečnosti a aplikovať návyky bezpečného správania sa v cestnej premávke v praktickom živote,
- uvedomiť si význam technických podmienok dopravy a zariadení ovplyvňujúcich bezpečnosť cestnej premávky

2 ENVIRONMENTÁLNA VÝCHOVA

Cieľom je

- nadobudnúť schopnosť chápať, analyzovať a hodnotiť vzťahy medzi človekom a jeho životným prostredím vo svojom okolí, pričom zároveň chápať potrebu ochrany životného prostredia na celom svete
- získať vedomosti, zručnosti, ktorými môžu pomáhať životnému prostrediu jednoduchými činnosťami, ktoré sú im primerané a vhodné - chrániť rastliny, zvieratá, mať kladný vzťah k domácim zvieratám ale aj k zvieratám v prírode, starať sa o svoje okolie a pod..

Praktické

Tieto ciele je možné napĺňať v tematickom celku

- hudba a príroda, človek voči prírode - príroda ako partner človeka
- - ochrana prírody, upevňovať vzťah medzi človekom a prírodou

3 OSOBNOSTNÝ A SOCIÁLNY ROZVOJ

Prierezová oblasť osobnostný a sociálny rozvoj rozvíja ľudský potenciál žiakov, poskytuje žiakom základy pre plnohodnotný a zodpovedný život. Znamená to nielen študijný (akademický) rozvoj žiakov, ale aj rozvíjanie osobných a sociálnych spôsobilostí, ktoré spätne akademický rozvoj podporujú. Aby žiak získal kvalitné vzdelanie, k tomu je potrebné aby si už od primárneho vzdelávania rozvíjal sebareflexiu (rozmyšľal o sebe), spoznával sám seba, svoje dobré ale aj slabé stránky, rozvíjal si sebaúctu, sebadôveru a s tým spojené prevzatie zodpovednosti za svoje konanie, osobný život a sebvzdelávanie. V tejto súvislosti je potrebné, aby sa naučil uplatňovať svoje práva, ale aj rešpektovať názory, potreby a práva ostatných.

Dôležité je, aby prierezová téma podporovala u žiakov rozvoj schopnosti uplatňovať prevenciu sociálno-patologických javov (šikanovanie, agresivita, užívanie návykových látok).

Cieľom je

- získavať a udržať si osobnostnú integritu,
- pestoval kvalitné medziľudské vzťahy,
- rozvíjať sociálne spôsobilosti potrebné pre osobný a sociálny život a spoluprácu.

V tejto prierezovej tematike sa uplatňuje aj vzdelávanie k ľudským právam ale aj k rodinnej výchove.

Napĺňanie cieľov je možné v TC

6.divadlo a tanec /spojenie s hudbou a dizajnom. Človek medzi ľuďmi.

7. portrét spolužiaka

- v skupinovej práci, v práci vo dvojiciach, pri sebahodnotení, pri hodnotení spolužiakmi

Téma sa prelína všetkými obsahovými vzdelávacími oblasťami, pričom sa pri jej uskutočňovaní berú do úvahy aktuálne potreby žiakov.

4 OCHRANA ŽIVOTA A ZDRAVIA

Ochrana života a jeho zdravia integruje postoje, vedomosti a schopnosti žiakov zamerané na ochranu života a zdravia v mimoriadnych situáciách. Podobne pri pobyte a pohybe v prírode, ktoré môžu vzniknúť vplyvom nepredvídaných skutočností ohrozujúcich človeka a jeho okolie.

Obsah učiva je predovšetkým orientovaný na zvládnutie situácií vzniknutých vplyvom priemyselných a ekologických havárií, dopravnými nehodami, živelnými pohromami a prírodnými katastrofami. Zároveň napomáha zvládnuť nevhodné podmienky v situáciách vzniknutých pôsobením cudzej moci, terorizmom voči občanom nášho štátu.

Cieľom je

- formovať vzťah k problematike ochrany svojho zdravia a života, tiež zdravia a života iných ľudí.
- osvojiť si potrebné teoretické vedomosti a praktické zručnosti, vedomosti a zručnosti v sebaochrane a poskytovaní pomoci iným v prípade ohrozenia zdravia a života.
- Rozvíjať morálne vlastnosti, tvoriace základ vlasteneckého a národného citenia.
- Formovať predpoklady na dosiahnutie vyššej telesnej zdatnosti a celkovej odolnosti organizmu na fyzickú a psychickú záťaž v náročných životných situáciách.

Prierezovú tému naplňa obsah :

- riešenie mimoriadnych situácií - civilná ochrana, zdravotná príprava

plnenie cieľov je možné realizovať :

v tematickom celku: PRIENIKY UMENIA A VEDY

pohyb a pobyt v prírode - *pri výtvarnej tvorbe v okolí školy*

5 TVORBA PROJEKTOV A PREZENTAČNÉ ZRUČNOSTI

Prierezová téma spája jednotlivé kompetencie, ktoré chceme rozvíjať u žiakov - komunikovať, argumentovať, používať informácie a pracovať s nimi, riešiť problémy, poznať sám seba a svoje schopnosti, spolupracovať v skupine, prezentovať sám seba, ale aj prácu v skupine, vytvoriť nejaký produkt.

Cieľ:

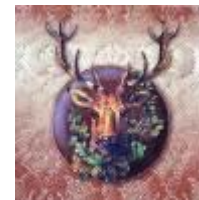
- postupnosť jednotlivých krokov a metodológia tvorby projektu, využíateľná v ostatných predmetoch alebo aj v mimoškolskej činnosti pri prezentácii svojej školy.
- prezentovať svoju prácu písomne aj verbálne s použitím informačných a komunikačných technológií.

Naplňanie cieľov vhodné v TC

2. podnety hudby. Špirála života –vzťahy medzi generáciami

4. tematický celok: KOMPLEXNÉ PROJEKTY

7. spoločný interdisciplinárny projekt skupiny žiakov

- **pri prezentovaní svojej výtvarnej práce**
- **pri hodnotení a sebahodnotení**

6 MEDIÁLNA VÝCHOVA

Žiaci sú už vo veku 7 - 11 rokov vystavení vplyvom médií – nielen elektronických, ale aj tlačенých - rôznych časopisov. Zvlášť vo veľkej obľube sú televízia a počítač. Nie každý žiak dokáže ich obsah selektovať, preto je **cieľom** :

- rozvíjať u žiakov mediálnu kompetenciu, ktorá by umožnila žiakom osvojiť si stratégie kompetentného zaobchádzania s rôznymi druhmi médií,
- kriticky a selektívne využívať médiá a ich produkty, čo znamená, aby lepšie poznali a chápali pravidlá fungovania „mediálneho sveta“, primerane veku sa v ňom orientovali,

formovať schopnosť detí primerane veku posudzovať mediálne šírené posolstvá, objavovať v nich to hodnotné, pozitívne formujúce ich osobnostný a profesijný rast, ale tiež ich schopnosť uvedomovať si negatívne mediálne vplyvy na svoju osobnosť a snažiť sa ich zodpovedným prístupom eliminovať.

Napĺňanie cieľov vhodné v TC

1. tematický celok: ZVUK A OBRAZ - JAZYK UMENIA

- **multimédiá – pohyb a dej prostredníctvom obrazu a zvuku; technika – tretia ruka človeka**

3. tematický celok: POPULÁRNA KULTÚRA

- **poukázat' na nekritickosť a zavádzanie reklám...**

7 MULTIKULTÚRNA VÝCHOVA

Multikultúrna výchova je zaradená do obsahu vzdelávania s ohľadom na slovenské kultúrne prostredie, kde po stáročia spolunažívali príslušníci rôzneho etnického, národného, náboženského a kultúrneho pôvodu. Tradičná kultúrna rozmanitosť sa pritom v súčasnosti ešte prehlbuje vďaka viacerým trendom, ktoré sa často zastrešujú pojmom globalizácia. Jedným z týchto trendov, ktorý výrazne zvyšuje rozmanitosť kultúr na Slovensku, je migrácia príslušníkov vzdialenejších a doposiaľ nepoznaných kultúr a subkultúr. Multikultúrnosť slovenskej spoločnosti však nikdy neznamerala len pokojné spolunažívanie rôznych skupín obyvateľov, ale vždy bola dodnes je poznačená aj predsudkami a stereotypmi, ktoré sa prejavujú v rôznych podobách neznášanlivosti, rasizmu, či xenofóbie.

Žiaci všetkých vekových kategórií budú čoraz častejšie v osobnom aj verejnom živote vystavení rôznym kultúrnym vplyvom a v čoraz väčšej miere sa budú dostávať do kontaktu s príslušníkmi iných kultúr. Preto

je potrebné, aby boli na tieto výzvy pripravení, a aby boli schopní rozoznať, rešpektovať a podporovať rôzne kultúrne ukotvenie vo svojom okolí.

Cieľom je

- výchovné a vzdelávacie pôsobenie zamerané na rozvoj poznania rozličných tradičných aj nových kultúr a subkultúr,
- akceptácia kultúrnej rozmanitosti ako spoločenskej reality a rozvoj tolerancie, rešpektu a prosociálneho správania a konania vo vzťahu ku kultúrnej odlišnosti.
- Edukačná činnosť je zameraná na to, aby škola a školské vzdelávanie fungovali ako spravodlivé systémy, kde majú všetci žiaci rovnakú príležitosť rozvíjať svoj potenciál.
- Spoznávať svoju kultúru aj iné kultúry, históriu, zvyky a tradície ich predstaviteľov, rešpektovať tieto kultúry ako rovnocenné, dokázať s ich príslušníkmi konštruktívne komunikovať a spolupracovať.

Plnenie cieľov je možné v TC-

TRADÍCIA A IDENTITA

- prostredníctvom osobného zážitku porozumieť inej dobe, jej ľuďom, kultúre a výtvarnému umeniu.
- poznávanie diel výtvarníkov iných národností v jednotlivých ukážkach- rozhovor, diskusia
- poznávanie kultúr iných národov

8 FINANČNÁ GRAMOTNOSŤ

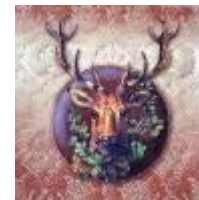
Budovanie vlastnej finančnej gramotnosti je veľmi dôležité. Jednotlivec by mal mať zručnosti na uplatnenie základných matematických princípov a postupov v každodennom kontexte doma i v práci a na chápanie a hodnotenie sledu argumentov, schopnosť rozvíjať a používať matematické myslenie na riešenie rôznych problémov v každodenných situáciách – v podstate ide o matematickú gramotnosť.

Žiaci sa musia naučiť orientovať sa v situáciách z bežného každodenného života, rozhodovať, zisťovať, porovnávať, poznávať riziká a riešiť každodenné problémy.

Ciele

Žiak by mal získať schopnosť:

- prostredníctvom definovania osobných životných potrieb dôjsť k poznaniu možností ako tieto potreby uspokojiť a získať určitú životnú úroveň,

- rozpoznať možnosti/nástroje hospodárskeho zabezpečenia rozpočtu domácnosti,
- porovnať skúsenosti získané na modelovom hospodárení so svojimi reálnymi skúsenosťami z osobného života,
- orientovať sa v systéme existencie, obehu a ochrany peňazí, logicky a kriticky myslieť,
- argumentovať a komunikovať a spolupracovať pri riešení problému,
- tvoriť jednoduché hypotézy a skúmať ich pravdivosť,
- čítať s porozumením súvislé texty obsahujúce čísla,
- schopnosť pracovať s návodmi a tvoriť ich,
- používať IKT na vyhľadávanie, spracovanie, uloženie a prezentáciu informácií,
- umožniť tak sústredenie sa na podstatu riešeného problému, rozvíjanie zručností žiakov súvisiacich s procesom učenia sa, s aktivitou na vyučovaní, s racionálnym a samostatným prístupom k učeniu sa, podporeniu a k upevňovaniu kladných morálnych a vôľových vlastností žiakov, ako je samostatnosť, rozhodnosť, vytrvalosť, húževnatosť, sebakritickosť, kritickosť, cieľavedomá sebvýchova a sebvzdelávanie, dôvera vo vlastné schopnosti a možnosti, systematickosť pri riešení úloh.

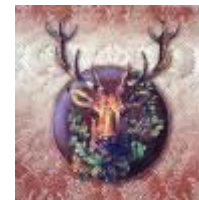
Plnenie cieľov je možné v TC umenie a gýč

- **Výroba a predaj výtvarných diel- vedieť určiť hodnotu vecí, vedieť ponúknuť výrobky, pochopiť význam dizajnu**
- **hodnota umenia, umeleckých diel**
- **ekonomické hospodárenie s výtvarným materiálom**

Poznámka: Začlenení žiaci s MR spracúvajú, vypracovávajú, zúčastňujú sa na tvorbe, plnení cieľov prierezových tém UO nášho ŠkVP, ale v rozsahu ich osobnostných, psychomotorických, sociálnych zručností. Plnia ciele, zadania alebo len parciálne časti alebo v niektorých TC majú individuálne zadanie, či iný materiál, a pod.

Prierezové témy primárneho vzdelávania a používané skratky:

Prierezová téma	Skratka	Prierezová téma	Skratka

Osobnostný a sociálny rozvoj	OSR	Mediálna výchova	MEV
Multikultúrna výchova	MUV	Ochrana života a zdravia	OZZ
Environmentálna výchova	ENV	Tvorba projektu a prezentačné zručnosti	TPaPZ
Dopravná výchova	DOV	Finančná gramotnosť	FIG

5. Využitie disponibilných hodín

Predmet Výchova umením v 8. ročníku nie je dotovaný žiadnymi disponibilnými hodinami.

6. Vzdelávacie štandardy a prierezové témy

Tematický celok	Obsahový štandard	Výkonový štandard	Prierezové témy	Časová dotácia
ZVUK A OBRAZ – jazyk umenia 1. obraz v hudbe, hudba v obraze	1.1 Vytváranie hudby na vybrané vizuálne artefakty, hľadanie hudobných ekvivalentov k výtvarným dielam, interpretácia obrazu a umocnenie hudbou	1. inak si vyberie hudobné skladby k výtvarným dielam, vytvorí jednoduchú kompozíciu inšpirovanú výtvarným dielom, inak vytvorí hudobno-vizuálne projekty, kompozície, objekty, inštalácie..	OSR, MEDV, TPVZ	4
	1.2 hľadanie výtvarných ekvivalentov k hudobnému jazyku, formám, druhom a štýlom pokus vyjadrovať rôzne hudobné formy a áre rôznymi výtvarnými formami, analógie medzi vyjadrovacími	2. inak vytvorí maľbu, kresbu, grafiku rôznych hudobných foriem (napr. Fúga, sonáta, rock and roll, ...) S možnosťou figuratívneho a nefiguratívneho zobrazenia	MEDV, OSR,	4

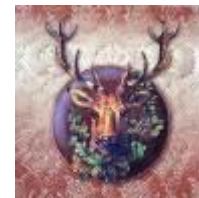
	a kompozičnými princípmi, žánrami a štýlmi			
PRIENIKY UMENIA A VEDY 2. Vyjadrovacie prostriedky a ich štylizácia v hudbe a výtvarnom umení (citové pôsobenie výrazu)	2.1 štylizračné variácie motívu, tvaru: Geometrizačia, skryštalizovanie, zahmlievane, tvarové zmäkčenie, roztečenie, zošthlenie, stučnenie, poľudštenie, hybridizačia, transformácia podoby smerom k inému motívu 2.2 štýl a výraz emócií v hudbe: láska a nenávisť stvárnená v hudobných dielach. Vážnosť, radosť, nepokoj, úzkosť, strach	2.1 žiak vytvorí sériu vlastných transformácií tvaru, - vytvára zmienu výrazu štylizovaním - využite kresby, maľby, alternatívne modelovania 2.2 žiak vytvorí variáciu ponášok na oblúbené melódie a motívy z počutých skladieb 2.3 žiak porovnáva rôzne typy výrazu výtvarného a hudobného stvárnenia - diskutuje o vplyve hudby a výtvarného umenia na formovanie osobnosti človeka	OSR, MEDV	4
3. Multimédia – pohyb a dej prostredníctvom obrazu a zvuku	3.1 strihanie zvukov a filmových záberov, vytváranie obrazovo-zvukovej koláže	3.1 žiak vyberie zvuky a krátke filmové zábery z archívu, vygeneruje počítačové zvuky a kombinácie zvuku a obrazu - tvorí vlastné zvuky prostredníctvom elektrotechnického nástroja	OSR, MEDV,	2

		- ozvučuje zábery zvukmi - prezentuje výstupy a diskutuje o rôznosti výrazov - využíva počítačové programy		
TRADÍCIA A IDENTITA 4.Umenie a náboženstvo, umenie baroka, človek a viera	4.1 vyjadrenie posvätného a transcendentna ako základných ľudských postojov - modlitba, meditácia, úžas, bázeň, ich vyjadrenie v umení 4.2 baroková architektúra, barokový objekt, maliarstvo a sochárstvo	4.1 žiak vyber á hudbu, ktorá pôsobí meditatívne 4.2 tvorí barokový objekt, napr. relikviára - žiak hľadá fantazijnú analógie - kreslí prvky barokovej architektúry	OSR, REGV, TPVZ	3
5.Prostredie a situácia väzba hudby a výtvarného umenia na konkrétne prostredie	5. 1 inštalácia in situ - reakcia na daný priestor, jeho výraz, históriu 5.2 mestské a vidiecke korene umenia World music. Etno Porovnanie kultúry a subkultúry mesta s vidiekom Skúsenosti žiakov s pobytom na rôznych miestach, vyhodnocovanie kladov, záporov	5.1 žiak dotvára priestor inštalovaním prvkov, ktoré pozmenia jeho charakter 5.2 vytvára hudobno-scénických modelov, typických pre život v meste, na dedine (dožinky, svadba..)	OSR, REGV, TPVZ	3

PRIENIKY UMENÍ 6. Divadlo a tanec	6.1 interdisciplinárny projekt hudobnej performance - návrhy kostýmov - forma hudobnej myšlienky, hudobné charaktery a portréty	6.1 pohybová prezentácia umenia - žiak výtvarne stvárňuje charakter podľa hudby, líčenia, masiek, tvorba kostýmov - podkresľovanie divadla hudbou	OSR, REGV, TPVZ, MEDV	3
7. Portrét spolužiaka	7.1 fotografický portrét Osvetlenie , výraz, reklamná fotografia 7.2 mentálny portrét ľudskej osobnosti v hudbe	Žiak kreslí hlavu s nárokom na pochopenie procesu výstavby , výrazovosti nie podoby a technickej dokonalosti	OSR,	3
1. podnety výtvarného umenia	ukážky: typické diela z rôznych epoch histórie umenia do 20. stor. (na Slovensku i vo svete); typické diela rôznych tendencií umenia od pol. 19. stor. (svetoví i slovenskí autori); konceptuálni autori (vizuálne umenia, hudba, literatúra); ukážky citácií, prisvojenia, parafrázovania, dekonštrukcie, synkretizmu v umení. 1.1. použitie niektorého z postupov charakteristických pre postmoderné	1.1. postmoderna - výtvarné umenie v historickom priereze, výber motívov, štýlov a ich spracovanie vo vlastnej práci; citácia, prisvojenie, parafráza, dekonštrukcia, synkretizmus a) spracovanie vybraného výtvarného diela – reprodukcie na svoj spôsob (citácia), alebo jeho koláž, kombinovanie s iným dielom, rozstrihanie a zlepenie v inej podobe...(roláž, krkváž, alchymáž...) b) kópia podľa reprodukcie realizovaná rôznymi	MV, MKV	6

umenie (koláž, maľba, kresba) 1.2. konceptuálne spracovanie vybranej témy (kresba, fotografia, text); diskusia.	štýlmi, rukopismi, s rôznym posunom mierky na tom istom obraze... inšpirované ukážkami rôznorodých štýlov zobrazovania, 1.2. konceptuálne umenie / umenie na rozmýšľanie; reakcia na vybrané konceptuálne dielo	

7. Stratégie - metódy a formy práce

Na hodine výtvarnej výchovy volím metódy a formy práce, ktoré povzbudzujú fantáziu a predstavivosť, zapájajú citovosť, záujem o tému.

Tieto akcie a aktivity nie sú záväzné, v priebehu roka je možné, že budú zmenené. Nie sú zaradené do TVVP konkrétne v jednotlivých mesiacoch, pretože je to otvorená možnosť, ako sa ktorý ročník v rámci predmetu VV do nich zapojí. Zmeny budú zaznamenané priebežne a hodiny upravené podľa aktuálnej situácie.

Metódy:

- dialogické
- metóda práce s knihou
- demonštrovanie
- pozorovanie, exkurzia
- analyticko –syntetická metóda
- induktívna
- deduktívna
- porovnávací
- informačnoreceptívna
- reproduktívna
- problémový výklad
- heuristická

- práca s výtvarným materiálom
- práca s doplnkovou literatúrou, fotografiou, ilustráciami
- pozorovanie
- práca s IKT
- návšteva galérie, múzea

Formy:

- prevláda hlavne skupinové vyučovanie,
- práca vo dvojici, individuálna práca, frontálna práca,

8. Učebné zdroje

- edukačné DVD, knihy, časopisy, publikácie, internetové galérie
- ukážky výtvarných prác, ukážky umenia
- obrázkový a fotografický materiál
- prezentácie v Power Pointe k jednotlivým výtvarným smerom
- videá k témam stiahnuté z www.youtube.com
- filmové, hudobné a literárne ukážky,
- kultúrne inštitúcie a galérie prezentujúce diela výtvarných umelcov,
- výtvarná tvorba žiakov,
- prírodné objekty,
- školská knižnica.

9. Hodnotenie predmetu

Sumatívne hodnotenie

Žiaci budú hodnotení podľa metodického pokynu na hodnotenie a klasifikáciu žiakov ZŠ č.22/2011 od 1. mája 2011.

1 – výborný

2 – chválitebný

3 – dobrý

4 – dostatočný

5 – nedostatočný

Orientačný opis naplnenia kritérií vo vzťahu ku škále hodnotenia výtvarnej výchovy v 2. – 4. roč. ZŠ *

Výborný

Žiak spĺňa kritéria (a – d) na vynikajúcej úrovni:

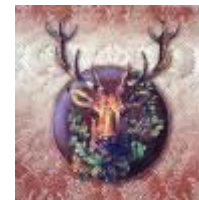
- žiak je iniciatívny a tvorivý vo výtvarnom vyjadrovaní, uplatňuje vlastne nápady, je otvorený voči novým podnetom a experimentovaniu,
- žiak dokáže vyjadriť veku primerane postoje (vkus, názor, spolupráca, individualita) v oblasti vizuálnej kultúry,
- žiak ovláda zručnosti (technické, nástrojové, materiálové) podľa požiadaviek ročníkových kompetencií na vynikajúcej úrovni,
- žiak preukazuje veku primerane mentálne spôsobilosti – na úrovni vnímania, prežívania, fantázie a predstavivosti, vytvárania vlastných koncepcii,
- žiak dokáže veku primerane pomenúvať a interpretovať svoje zážitky, činnosti a ich výsledky,
- žiak preukazuje vedomosti z oblasti vizuálnej kultúry primerane edukačným úlohám (v nižších ročníkoch najmä vedomosti o materiáloch, nástrojoch, základných technikách a druhoch vizuálnych umení; v sekundárnom vzdelávaní o štýloch, ťažiskových obdobiach, nosných umelcoch a médiách),
- žiak dokáže rešpektovať vlastný tvorivý výsledok a je tolerantný voči tvorivým prejavom, názorom a vkusu iných,
- žiak zrealizoval artefakt primerane svojmu veku a schopnostiam

Chválitebný

Žiak v podstate spĺňa kritéria 1. stupňa hodnotenia ale je menej samostatný, iniciatívny a tvorivý.

Dobrý

Žiak realizuje edukačne úlohy priemerne, chýba mu iniciatívnosť, tvorivosť, tolerancia, nerozširuje svoju flexibilitu, neosvojuje si nové vyjadrovacie prostriedky, podlieha predsudkom a stereotypom.

Dostatočný

Žiak realizuje edukačné úlohy na nízkej úrovni, bez vlastného vkladu, s ťažkosťami aplikuje získané zručnosti a poznatky v nových oblastiach.

Nedostatočný

Žiak nespĺňa kritéria, nemá záujem o výtvarné aktivity...

Formatívne hodnotenie

- Slovné – formou pochvaly, povzbudenia, usmernenia
- Hodnotenie kolektívom, sebahodnotenie
- Výstavka prác na triednej nástenke alebo v školskej galérii

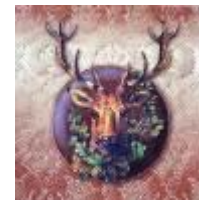
Pri hodnotení nesmieme zabúdať na špecifikum každého žiaka, na stupeň rozvoja jeho fantázie a výtvarného myslenia, a v sumatívnom hodnotení poukázať na základe predloženia všetkých jeho výtvarných prác, práce na konkrétnych vyuč. hodinách z daného školského roka na kvalitatívne zmeny v oblasti technických zručností, ale aj na rozvoj tvorivosti a samostatnosti žiaka a jeho schopnosti hodnotiť seba aj ostatných a prezentovať sa.

V neposlednom rade zohľadňujem v hodnotení prístup žiaka a jeho snahu o zdokonalenie, pozitívne hodnotenie ovplyvňuje v nemalej miere nadšenie a elán žiaka pre konkrétnu danú činnosť.

Pri hodnotení a klasifikovaní žiakov so špecifickými potrebami dodržiavam MP na hodnotenie a klasifikáciu žiakov ZŠ č.22/2011 od 1. mája 2011, príloha 2, hodnotenie začlenených žiakov s VPU, príloha 2, žiaci s MR -MP č-32/2011 na hodnotenie a klasifikáciu žiakov s ťažkou MR.

Pri hodnotení učebných výsledkov žiaka s vývinovými poruchami učenia rešpektujem jeho psychický a fyzický zdravotný stav, druh a stupeň poruchy, ktorá má vplyv na úroveň a výsledky práce žiaka.

- Posudzujem učebné výsledky žiaka objektívne a primerane náročne, pričom prihliada aj na jeho vynaložené úsilie, svedomitosť, individuálne schopnosti, záujmy.
- Pri hodnotení učebných výsledkov žiaka kladiem dôraz na jeho individuálne schopnosti, ktoré sú základom jeho pracovnej a sociálnej integrácie.
- Pri hodnotení žiaka s VPU taktne posudzujem úroveň jeho vedomostí nielen v porovnaní s rovesníkmi, ale najmä v porovnaní s uplynulým obdobím vzhľadom na predchádzajúce výkony samotného žiaka.

- Pri hodnotení a klasifikácii žiaka postupujem podľa odporúčaní špeciálneho pedagóga.

Názov ŠVP	ŠVP II. stupňa ZŠ v SR, ISCED 2
Názov ŠkVP	Nádej pre každého
Vyučovací jazyk	slovenský
Predmet	Výchova umením
Názov vzdelávacej oblasti	Umenie a kultúra
Ročník	Deviaty
Rozsah	SVP hodín/týždeň; ŠkVP 1 hodina/ týždenne Spolu: 33 hodín/rok

Poznámka: Začlenení žiaci s MR spracúvajú, vypracúvajú, zúčastňujú sa na tvorbe, plnení cieľov UO nášho ŠkVP, ale v rozsahu ich osobnostných, psychomotorických, sociálnych zručností. Plnia zadania alebo len parciálne časti alebo v niektorých TC majú individuálne zadanie, či iný materiál, a podľa týchto výnimiek sú aj hodnotení.

Hodnotiace portfólio:

-zápis hodnotenia vytvorených prezentácií a iných artefaktov

-obal s prácami, ktoré vytvorili na hodinách- sú uložené v triede, každý žiak za ne zodpovedá

9.ročník

Vypracovala: Mgr. Muchová Martina

Prerokované na pedagogickej rade

Schválil: riaditeľka školy

1. Charakteristika učebného predmetu a jeho význam v obsahu vzdelávania

Predmet Výchova umením nadväzuje na predmety výtvarná a hudobná výchova, zameriava sa najmä na prepojenie hudobného a vizuálnych umení (výtvarné umenie, dizajn, film, architektúra) a žiakom bude sprostredkovaný najmä v praktických činnostiach.

Cez prepojenie auditívneho a vizuálneho princípu má žiakom sprostredkovať dotyk so slovenským aj svetovým kultúrnym dedičstvom. Žiak sa nemá na umenie pozerat' ako na prejav nejakej osoby, ktorá sa rozhodla, že bude maľovať alebo komponovať. Tento predmet má vychovať kultúrne uvedomelých ľudí, ktorým nebude dianie v galériách a koncertných sieňach ľahostajné, ktorí budú v umení hľadať odpovede,

budú sa naň pozerat' ako na isté doplnenie ich každodenného života. Umožní žiakovi porozumieť jazyku umenia, jeho vyjadrovacím prostriedkom, komunikačným stratégiám a žiak prestane podnety, ktoré umenie dáva posudzovať len ako pekné alebo škaredé bez hlbšieho zamyslenia sa nad tým, prečo je niečo urobené takýmto spôsobom a čo mi má povedať. Umenie tým, že ho budú vedieť vnímať, bude pôsobiť na ich emocionálnu, ale aj racionálnu stránku, poskytne im ďalšiu možnosť trávenia voľného času.

Praktická stránka predmetu nadviaže na doterajšie skúsenosti, zručnosti a postoje žiakov a bude naďalej rozvíjať ich tvorivosť.

2. Ciele učebného predmetu

A) Kognitívne ciele: žiaci získajú okrem praktických zručností informácie o rôznych druhoch, štýloch a obdobiach umenia, prestanú sa na ponúkané hudobné a výtvarné podnety pozerat' z pohľadu pekné – škaredé, začnú vnímať obsah umeleckého diela, jeho formu, umelecké diela budú nie len hodnotiť, ale aj prijímať a oceňovať ich tvorcov; získajú vedomosti a prehľad o najznámejších slovenských a svetových dielach a umelcoch, zoznámia sa s umením vo svojom regióne.

B) Socioafektívne ciele: cez prácu s umením a nazeranie na umenie ako súčasť kultúry a istú reakciu na dobu dokážu žiaci hodnotiť umenie a istým spôsobom sa stotožňovať s autormi, no zároveň budú vedení k tomu, aby postoje a názory autorov len mechanicky nepreberali, ale ich aj hodnotili, prípadne si vyberali a rozvíjali ponúknuté riešenia ďalej. K umeniu nebudú pristupovať s predsudkami, prípadne len mechanicky preberať názory svojho učiteľa, ale kritickým myslením. Umenie iných kultúr a národností im umožní nezavrňovať iných ľudí, ale chápať a prijímať ich odlišnosť ako súčasť rozmanitosti života na Zemi. Prácou na projektoch a v skupinách sa rozvinú ich schopnosti pracovať v tíme a uvedomovať si zodpovednosť za svoju časť práce, naučia sa propagovať a prezentovať vlastnú prácu, kriticky ju hodnotiť a takýmto spôsobom pozerat' aj na prácu spolužiakov.

C) Psychomotorické ciele: na základe získavania praktických zručností dokážu žiaci aj samostatne zrealizovať svoje predstavy, budú schopní využívať estetické v bežnom živote, osvojením si rôznych technických postupov sa žiakom otvoria možnosti sebarealizácie.

Kľúčové kompetencie žiakov

ZRUČNOSTI A SPÔSOBILOSTI

Formálne a technické zručnosti

1. Žiak si dokáže vybrať vhodnú techniku vzhľadom na zvolenú tému a formu práce.
2. Dokáže sa slobodne vyjadrovať, stvárať svoje pocity, myšlienky s istým cieľom a cieľavedome ich usporiadať do istej kompozície, inštalácie.
3. Dokáže si nielen vybrať a stvárať výsek reality, ale ju pretvárať, modifikovať, vytvárať štylizácie a farebné variácie videného.
4. Vyjadriť sa kombinovaním rôznych vyjadrovacích techník.
6. Vytvárať doplnenie textu, spevu, rapu do hotovej melódie na zvolenú tému.
7. Spracovať podnety z iných podnetov a transformovať ich – napr. hudobné podnety do výtvarného umenia alebo naopak.
8. Zvládne zhmotňovať svoje predstavy kresbou rôznymi nástrojmi, modelovaním, konštrukciou, či technikami maľby alebo monotypie.
9. Pracovať čisto so zámerom prezentácie svojho výtvoru.
10. Napláňovať a zrealizovať formou projektu nejaké kultúrne predstavenie pre obec - výber hudby, výzdoba.
11. Navrhnuť kostýmy a štýl líčenia pre nejaké krátke divadelné predstavenie.
12. Technicky zvládnuť prípravu jednoduchého kostýmu podľa charakteru postavy.
13. Zvládne základné práce s fotoaparátom, cieľavedome komponuje fotografiu a následne zvládne jednoduché úpravy a dotvorenie fotografie na počítači.

Mentálne spôsobilosti

1. Žiak dokáže vedieť odôvodniť a skomentovať výber umeleckého diela.
2. Chápe základné princípy výstavby umeleckých diel.
3. Vie zdôvodniť výber výtvarnej techniky na stvárnenie určitej témy.
4. Rozlíši moderné a klasické umenie, vie sa orientovať v jednotlivých výtvarných epochách (základné a preberané epochy).

Komunikatívne a sociálno-interakčné zručnosti

1. Žiak výtvarne aj slovne interpretuje umelecké dielo.

2. Navštevuje kultúrne inštitúcie a osvojuje si spoločenské správanie v nich.
3. Vo vyučovacom procese využíva informačno-komunikačné médiá.
4. Dokáže predniesť svoje vlastné názory na umenie, predloženú tému.
5. Pracuje v tíme, zapája sa do skupinových aktivít.
6. Vie primerane reagovať na podnety výtvarného a hudobného umenia.
7. Rozvíja svoje prezenčné a organizačné zručnosti pri usporiadaní kultúrneho podujatia pre obec.

POSTOJE

Hlavnou kompetenciou v oblasti postojov je *tvorivý prístup* – žiak je vedený k tomu, aby pri každej edukačnej téme volil svoje vlastné, teda autentické riešenie a postupne formoval svoj estetický a hodnotiaci názor.

Poznámka: *Začlenení žiaci s MR spracúvajú, vypracúvajú, zúčastňujú sa na tvorbe, plnení cieľov UO nášho ŠkVP, ale v rozsahu ich osobnostných, psychomotorických, sociálnych zručností. Plnia ciele, zadania alebo len parciálne časti alebo v niektorých TC majú individuálne zadanie, či iný materiál, a pod.*

3. Obsah učebného predmetu

1. tematický celok: ZVUK A OBRAZ - JAZYK UMENIA

1. obraz v hudbe, hudba v obraze (hľadanie vzťahov medzi hudobným a výtvarným vyjadrovaním synergia vizuálneho a auditívneho) and roll;

kontrast, rytmus, harmónia a disharmónia); možnosti figuratívneho i nefiguratívneho

2. vyjadrovacie prostriedky a ich štylizácia v hudbe a výtvarnom umení / citové pôsobenie výrazu - správne vidíme len srdcom

3. multimédiá – pohyb a dej prostredníctvom obrazu a zvuku; technika – tretia ruka človeka

2. tematický celok: TRADÍCIA A IDENTITA

4. umenie a náboženstvo/ umenie baroka. Človek a viera.

5. prostredie a situácia / väzby hudby a výtvarného umenia na konkrétne prostredie

3. tematický celok: PRIENIKY UMENÍ

6. divadlo a tanec /spojenie s hudbou a dizajnom. Človek medzi ľuďmi.
7. portrét spolužiaka

1. tematický celok: PODNETY UMENIA

1. podnety výtvarného umenia
2. podnety hudby. Špirála života –vzťahy medzi generáciami

2. tematický celok: PRIENIKY UMENIA A VEDY

3. výtvarné reakcie na témy vedy
4. hudba a príroda, človek voči prírode - príroda ako partner človeka

3. tematický celok: POPULÁRNA KULTÚRA

5. umenie a gýč
6. vzory a vlastná tvár

4. tematický celok: KOMPLEXNÉ PROJEKTY

7. spoločný interdisciplinárny projekt skupiny žiakov

Poznámka: *Začlenení žiaci s MR spracúvajú, vypracúvajú, zúčastňujú sa plnenia obsahu UO nášho ŠkVP, ale v rozsahu ich osobnostných, psychomotorických, sociálnych zručností. Plnia, zadania alebo len parciálne časti alebo v niektorých TC majú individuálne zadanie, či iný materiál, a pod.*

4. Prierezové tematiky:

1. DOPRAVNÁ VÝCHOVA – VÝCHOVA K BEZPEČNOSTI V CESTNEJ PREMÁVKE

V každodennom živote sa žiaci stávajú účastníkmi cestnej premávky ako chodci, korčuliari, kolobežkári, cyklisti, cestujúci v prostriedkoch hromadnej alebo osobnej dopravy a pod. Úlohou výchovy k bezpečnosti v cestnej premávke v škole je postupne pripraviť deti na samostatný pohyb v cestnej premávke - ako chodcov alebo cyklistov - pričom je potrebné mať na zreteli aj aspekt výchovy budúcich vodičov

motorových vozidiel. Realizácia učebnej činnosti sa uskutočňuje v objekte školy, bezpečných priestoroch v okolí školy na detských dopravných ihriskách externe v Revúcej.

Ciele výchovy k bezpečnosti v cestnej premávke na ZŠ v mojom predmete Výtvarná výchova zahŕňajú oblasť kognitívnu, afektívnu a psychomotorickú. Sú zostavené v zmysle týchto kritérií :

- pochopiť funkcie dopravy ako riadeného systému vymedzeného všeobecne záväznými právnymi predpismi,
- sformovať si mravné vedomie a správanie sa v zmysle morálnej a právnej zodpovednosti pri chôdzi a jazde v cestnej premávke,
- uplatňovať zásady bezpečného správania sa v cestnej premávke podľa všeobecne záväzných právnych predpisov, a to ako chodec, korčuliar, cyklista, cestujúci (spolujazdec) a pod.,
- spôsobilosť pozorovať svoje okolie, vyhodnocovať situáciu z hľadiska bezpečnosti a aplikovať návyky bezpečného správania sa v cestnej premávke v praktickom živote,
- uvedomiť si význam technických podmienok dopravy a zariadení ovplyvňujúcich bezpečnosť cestnej premávky

2. ENVIRONMENTÁLNA VÝCHOVA

Cieľom je

- nadobudnúť schopnosť chápať, analyzovať a hodnotiť vzťahy medzi človekom a jeho životným prostredím vo svojom okolí, pričom zároveň chápať potrebu ochrany životného prostredia na celom svete
- získať vedomosti, zručnosti, ktorými môžu pomáhať životnému prostrediu jednoduchými činnosťami, ktoré sú im primerané a vhodné - chrániť rastliny, zvieratá, mať kladný vzťah k domácim zvieratám ale aj k zvieratám v prírode, starať sa o svoje okolie a pod..

Praktické

Tieto ciele je možné napĺňať v tematickom celku

- **hudba a príroda, človek voči prírode - príroda ako partner človeka**
- **- ochrana prírody, upevňovať vzťah medzi človekom a prírodou**

3. OSOBNOSTNÝ A SOCIÁLNY ROZVOJ

Prierezová oblasť osobnostný a sociálny rozvoj rozvíja ľudský potenciál žiakov, poskytuje žiakom základy pre plnohodnotný a zodpovedný život. Znamená to nielen študijný (akademický) rozvoj žiakov, ale aj rozvíjanie osobných a sociálnych spôsobilostí, ktoré spätne akademický rozvoj podporujú. Aby žiak získal kvalitné vzdelanie, k tomu je potrebné aby si už od primárneho vzdelávania rozvíjal sebareflexiu (rozmyšľal o sebe), spoznával sám seba, svoje dobré ale aj slabé stránky, rozvíjal si sebaúctu, sebadôveru a s tým spojené prevzatie zodpovednosti za svoje konanie, osobný život a sebavzdelávanie. V tejto súvislosti je potrebné, aby sa naučil uplatňovať svoje práva, ale aj rešpektovať názory, potreby a práva ostatných.

Dôležité je, aby prierezová téma podporovala u žiakov rozvoj schopnosti uplatňovať prevenciu sociálno-patologických javov (šikanovanie, agresivita, užívanie návykových látok).

Cieľom je

- získavať a udržať si osobnostnú integritu,
- pestoval kvalitné medziľudské vzťahy,
- rozvíjať sociálne spôsobilosti potrebné pre osobný a sociálny život a spoluprácu.

V tejto prierezovej tematike sa uplatňuje aj vzdelávanie k ľudským právam ale aj k rodinnej výchove.

Napĺňanie cieľov je možné v TC

6. divadlo a tanec /spojenie s hudbou a dizajnom. Človek medzi ľuďmi.

7. portrét spolužiaka

- v skupinovej práci, v práci vo dvojiciach, pri sebahodnotení, pri hodnotení spolužiakmi

Téma sa prelína všetkými obsahovými vzdelávacími oblasťami, pričom sa pri jej uskutočňovaní berú do úvahy aktuálne potreby žiakov.

4. OCHRANA ŽIVOTA A ZDRAVIA

Ochrana života a jeho zdravia integruje postoje, vedomosti a schopnosti žiakov zamerané na ochranu života a zdravia v mimoriadnych situáciách. Podobne pri pobyte a pohybe v prírode, ktoré môžu vzniknúť vplyvom nepredvídaných skutočností ohrozujúcich človeka a jeho okolie.

Obsah učiva je predovšetkým orientovaný na zvládnutie situácií vzniknutých vplyvom priemyselných a ekologických havárií, dopravnými nehodami, živelnými pohromami a prírodnými katastrofami. Zároveň napomáha zvládnuť nevhodné podmienky v situáciách vzniknutých pôsobením cudzej moci, terorizmom voči občanom nášho štátu.

Cieľom je

- formovať vzťah k problematike ochrany svojho zdravia a života, tiež zdravia a života iných ľudí.
- osvojiť si potrebné teoretické vedomosti a praktické zručnosti, vedomosti a zručnosti v sebaochrane a poskytovaní pomoci iným v prípade ohrozenia zdravia a života.
- Rozvíjať morálne vlastnosti, tvoriace základ vlasteneckého a národného citenia.
- Formovať predpoklady na dosiahnutie vyššej telesnej zdatnosti a celkovej odolnosti organizmu na fyzickú a psychickú záťaž v náročných životných situáciách.

Prierezovú tému napĺňa obsah :

- riešenie mimoriadnych situácií - civilná ochrana, zdravotná príprava

plnenie cieľov je možné realizovať :

v tematickom celku: PRIENIKY UMENIA A VEDY

pohyb a pobyt v prírode - *pri výtvarnej tvorbe v okolí školy*

5. TVORBA PROJEKTOV A PREZENTAČNÉ ZRUČNOSTI

Prierezová téma spája jednotlivé kompetencie, ktoré chceme rozvíjať u žiakov - komunikovať, argumentovať, používať informácie a pracovať s nimi, riešiť problémy, poznať sám seba a svoje schopnosti, spolupracovať v skupine, prezentovať sám seba, ale aj prácu v skupine, vytvoriť nejaký produkt.

Cieľ:

- postupnosť jednotlivých krokov a metodológia tvorby projektu, využívatel'ná v ostatných predmetoch alebo aj v mimoškolskej činnosti pri prezentácii svojej školy.
- prezentovať svoju prácu písomne aj verbálne s použitím informačných a komunikačných technológií.

Napĺňanie cieľov vhodné v TC

2. podnety hudby. Špirála života –vzťahy medzi generáciami

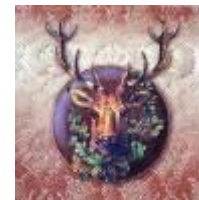
4. tematický celok: KOMPLEXNÉ PROJEKTY

7. spoločný interdisciplinárny projekt skupiny žiakov

- **pri prezentovaní svojej výtvarnej práce**
- **pri hodnotení a sebahodnotení**

6. MEDIÁLNA VÝCHOVA

Žiaci sú už vo veku 7 - 11 rokov vystavení vplyvom médií – nielen elektronických, ale aj tlačených - rôznych časopisov. Zvlášť vo veľkej obľube sú televízia a počítač. Nie každý žiak dokáže ich obsah selektovať, preto je **cieľom** :

- rozvíjať u žiakov mediálnu kompetenciu, ktorá by umožnila žiakom osvojiť si stratégie kompetentného zaobchádzania s rôznymi druhmi médií,
- kriticky a selektívne využívať médiá a ich produkty, čo znamená, aby lepšie poznali a chápali pravidlá fungovania „mediálneho sveta“, primerane veku sa v ňom orientovali,

formovať schopnosť detí primerane veku posudzovať mediálne šírené posolstvá, objavovať v nich to hodnotné, pozitívne formujúce ich osobnostný a profesijný rast, ale tiež ich schopnosť uvedomovať si negatívne mediálne vplyvy na svoju osobnosť a snažiť sa ich zodpovedným prístupom eliminovať.

Napĺňanie cieľov vhodné v TC

1. tematický celok: ZVUK A OBRAZ - JAZYK UMENIA

- **multimédiá – pohyb a dej prostredníctvom obrazu a zvuku; technika – tretia ruka človeka**

3. tematický celok: POPULÁRNA KULTÚRA

- **poukázat' na nekritickosť a zavádzanie reklám...**

7. MULTIKULTÚRNA VÝCHOVA

Multikultúrna výchova je zaradená do obsahu vzdelávania s ohľadom na slovenské kultúrne prostredie, kde po stáročia spolunažívali príslušníci rôzneho etnického, národného, náboženského a kultúrneho pôvodu. Tradičná kultúrna rozmanitosť sa pritom v súčasnosti ešte prehlbuje vďaka viacerým trendom, ktoré sa často zastrešujú pojmom globalizácia. Jedným z týchto trendov, ktorý výrazne zvyšuje rozmanitosť kultúr na Slovensku, je migrácia príslušníkov vzdialenejších a doposiaľ nepoznaných kultúr a subkultúr. Multikultúrnosť slovenskej spoločnosti však nikdy neznamenala len pokojné spolunažívanie rôznych skupín obyvateľov, ale vždy bola dodnes je poznačená aj predsudkami a stereotypmi, ktoré sa prejavujú v rôznych podobách neznášanlivosti, rasizmu, či xenofóbie.

Žiaci všetkých vekových kategórií budú čoraz častejšie v osobnom aj verejnom živote vystavení rôznym kultúrnym vplyvom a v čoraz väčšej miere sa budú dostávať do kontaktu s príslušníkmi iných kultúr. Preto je potrebné, aby boli na tieto výzvy pripravení, a aby boli schopní rozoznať, rešpektovať a podporovať rôzne kultúrne ukotvenie vo svojom okolí.

Cieľom je

- výchovné a vzdelávacie pôsobenie zamerané na rozvoj poznania rozličných tradičných aj nových kultúr a subkultúr,
- akceptácia kultúrnej rozmanitosti ako spoločenskej reality a rozvoj tolerancie, rešpektu a prosociálneho správania a konania vo vzťahu ku kultúrnej odlišnosti.

- Edukačná činnosť je zameraná na to, aby škola a školské vzdelávanie fungovali ako spravodlivé systémy, kde majú všetci žiaci rovnakú príležitosť rozvíjať svoj potenciál.
- Spoznávať svoju kultúru aj iné kultúry, históriu, zvyky a tradície ich predstaviteľov, rešpektovať tieto kultúry ako rovnocenné, dokázať s ich príslušníkmi konštruktívne komunikovať a spolupracovať.

Plnenie cieľov je možné v TC-

TRADÍCIA A IDENTITA

- prostredníctvom osobného zážitku porozumieť inej dobe, jej ľuďom, kultúre a výtvarnému umeniu.
- poznávanie diel výtvarníkov iných národností v jednotlivých ukážkach- rozhovor, diskusia
- poznávanie kultúr iných národov

8. FINANČNÁ GRAMOTNOSŤ

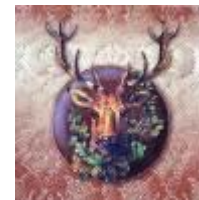
Budovanie vlastnej finančnej gramotnosti je veľmi dôležité. Jednotlivec by mal mať zručnosti na uplatnenie základných matematických princípov a postupov v každodennom kontexte doma i v práci a na chápanie a hodnotenie sledu argumentov, schopnosť rozvíjať a používať matematické myslenie na riešenie rôznych problémov v každodenných situáciách – v podstate ide o matematickú gramotnosť.

Žiaci sa musia naučiť orientovať sa v situáciách z bežného každodenného života, rozhodovať, zisťovať, porovnávať, poznávať riziká a riešiť každodenné problémy.

Ciele

Žiak by mal získať schopnosť:

- prostredníctvom definovania osobných životných potrieb dôjsť k poznaniu možností ako tieto potreby uspokojiť a získať určitú životnú úroveň,
- rozpoznať možnosti/nástroje hospodárskeho zabezpečenia rozpočtu domácnosti,
- porovnať skúsenosti získané na modelovom hospodárení so svojimi reálnymi skúsenosťami z osobného života,
- orientovať sa v systéme existencie, obehu a ochrany peňazí, logicky a kriticky myslieť,
- argumentovať a komunikovať a spolupracovať pri riešení problému,
- tvoriť jednoduché hypotézy a skúmať ich pravdivosť,
- čítať s porozumením súvislé texty obsahujúce čísla,
- schopnosť pracovať s návodmi a tvoriť ich,
- používať IKT na vyhľadávanie, spracovanie, uloženie a prezentáciu informácií,

- umožniť tak sústredenie sa na podstatu riešeného problému, rozvíjanie zručností žiakov súvisiacich s procesom učenia sa, s aktivitou na vyučovaní, s racionálnym a samostatným prístupom k učeniu sa, podporeníu a k upevňovaniu kladných morálnych a vôľových vlastností žiakov, ako je samostatnosť, rozhodnosť, vytrvalosť, húževnatosť, sebakritickosť, kritickosť, cieľavedomá sebvýchova a sebavzdelávanie, dôvera vo vlastné schopnosti a možnosti, systematickosť pri riešení úloh.

Plnenie cieľov je možné v TC umenie a gýč

- **Výroba a predaj výtvarných diel- vedieť určiť hodnotu vecí, vedieť ponúknuť výrobky, pochopiť význam dizajnu**
- **hodnota umenia, umeleckých diel**
- **ekonomické hospodárenie s výtvarným materiálom**

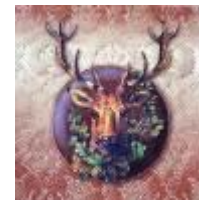
Poznámka: Začlenení žiaci s MR spracúvajú, vypracúvajú, zúčastňujú sa na tvorbe, plnení cieľov prierezových tém UO nášho ŠkVP, ale v rozsahu ich osobnostných, psychomotorických, sociálnych zručností. Plnia ciele, zadania alebo len parciálne časti alebo v niektorých TC majú individuálne zadanie, či iný materiál, a pod.

Prierezové témy primárneho vzdelávania a používané skratky:

Prierezová téma	Skratka	Prierezová téma	Skratka
Osobnostný a sociálny rozvoj	OSR	Mediálna výchova	MEV
Multikultúrna výchova	MUV	Ochrana života a zdravia	OZZ
Environmentálna výchova	ENV	Tvorba projektu a prezentačné zručnosti	TPaPZ
Dopravná výchova	DOV	Finančná gramotnosť	FIG

5.Využitie disponibilných hodín

Predmet Výchova umením v 9. ročníku nie je dotovaný žiadnymi disponibilnými hodinami.

6. Vzdelávacie štandardy a prierezové témy

Tematický celok	Obsahový štandard	Výkonový štandard	Prierezové témy	Časová dotácia
ZVUK A OBRAZ – jazyk umenia 1. obraz v hudbe, hudba v obraze	1.1 Vytváranie hudby na vybrané vizuálne artefakty, hľadanie hudobných ekvivalentov k výtvarným dielam, interpretácia obrazu a umocnenie hudbou	1. inak si vyberie hudobné skladby k výtvarným dielam, vytvorí jednoduchú kompozíciu inšpirovanú výtvarným dielom, inak vytvorí hudobno-vizuálne projekty, kompozície, objekty, inštalácie..	OSR, MEDV, TPVZ	4
	1.2 hľadanie výtvarných ekvivalentov k hudobnému jazyku, formám, druhom a štýlom pokus vyjadrovať rôzne hudobné formy a áre rôznymi výtvarnými formami, analógie medzi vyjadrovacími a kompozičnými princípmi, žánrami a štýlmi	2. inak vytvorí maľbu, kresbu, grafiku rôznych hudobných foriem (napr. Fúga, sonáta, rock and roll, ...) S možnosťou figuratívneho a nefiguratívneho zobrazenia	MEDV, OSR,	4
PRIENIKY UMENIA A VEDY 2. Vyjadrovacie prostriedky a ich štylizácia v hudbe	2.1 štylizačné variácie motívu, tvaru: Geometrizácia, skryštalizovanie, zahmlievanie, tvarové zmäkčenie, roztečenie, zoštíhlenie, stučnenie, poľudštenie,	2.1 žiak vytvorí sériu vlastných transformácií tvaru, - vytvára zmienu výrazu štylizovaním - využite kresby, maľby, alternatívne	OSR, MEDV	4

a výtvarnom umení (citové pôsobenie výrazu)	hybridizácia, transformácia podoby smerom k inému motívu 2.2 štýl a výraz emócií v hudbe: láska a nenávisť stvárnená v hudobných dielach. Vážnosť, radosť, nepokoj, úzkosť, strach	modelovania 2.2 žiak vytvorí variáciu ponášok na obľúbené melódie a motívy z počutých skladieb 2.3 žiak porovnáva rôzne typy výrazu výtvarného a hudobného stvárnenia - diskutuje o vplyve hudby a výtvarného umenia na formovanie osobnosti človeka		
3. Multimédia – pohyb a dej prostredníctvom obrazu a zvuku	3.1 strihanie zvukov a filmových záberov, vytváranie obrazovo-zvukovej koláže	3.1 žiak vyberie zvuky a krátke filmové zábery z archívu, vygeneruje počítačové zvuky a kombinácie zvuku a obrazu - tvorí vlastné zvuky prostredníctvom elektrotechnického nástroja - ozvučuje zábery zvukmi - prezentuje výstupy a diskutuje o rôznosti výrazov - využíva počítačové programy	OSR, MEDV,	2
TRADÍCIA A IDENTITA 4.Umenie a náboženstvo, umenie baroka,	4.1 vyjadrenie posvätného a transcendentna ako základných ľudských	4.1 žiak vyber á hudbu, ktorá pôsobí meditatívne 4.2 tvorí barokový	OSR, REGV, TPVZ	3

človek a viera	postojov - modlitba, meditácia, úžas, bázeň, ich vyjadrenie v umení 4.2 baroková architektúra, barokový objekt, maliarstvo a sochárstvo	objekt, napr. relikviára - žiak hľadá fantazijnú analógie - kreslí prvky barokovej architektúry		
5.Prostredie a situácia väzba hudby a výtvarného umenia na konkrétne prostredie	5.1 inštalácia in situ - reakcia na daný priestor, jeho výraz, históriu 5.2 mestské a vidiecke korene umenia World music. Etno Porovnanie kultúry a subkultúry mesta s vidiekom Skúsenosti žiakov s pobytom na rôznych miestach, vyhodnocovanie kladov, záporov	5.1 žiak dotvára priestor inštalovaním prvkov, ktoré pozmenia jeho charakter 5.2 vytvára hudobno- scénických modelov, typických pre život v meste, na dedine (dožinky, svadba..)	OSR, REGV, TPVZ	3
PRIENIKY UMENÍ 6. Divadlo a tanec	6.1 interdisciplinárny projekt hudobnej performance - návrhy kostýmov - forma hudobnej myšlienky, hudobné charaktery a portréty	6.1 pohybová prezentácia umenia - žiak výtvarne stváranje charakter podľa hudby, líčenia, masiek, tvorba kostýmov - podkresľovanie divadla hudbou	OSR, REGV, TPVZ, MEDV	3
7. Portrét spolužiaka	7.1 fotografický portrét Osvetlenie , výraz, reklamná fotografia 7.2 mentálny portrét ľudskej osobnosti v	Žiak kreslí hlavu s nárokom na pochopenie procesu výstavby , výrazovosti nie podoby	OSR,	3

	hudbe	a technickej dokonalosti		
1. podnety výtvarného umenia	ukážky: typické diela z rôznych epoch histórie umenia do 20. stor. (na Slovensku i vo svete); typické diela rôznych tendencií umenia od pol. 19. stor. (svetoví i slovenskí autori); konceptuálni autori (vizuálne umenia, hudba, literatúra); ukážky citácií, prisvojenia, parafrázovania, dekonštrukcie, synkretizmu v umení. 1.1. použitie niektorého z postupov charakteristických pre postmoderné umenie (koláž, maľba, kresba) 1.2. konceptuálne spracovanie vybranej témy (kresba, fotografia, text); diskusia.	1.1. postmoderna - výtvarné umenie v historickom priereze, výber motívov, štýlov a ich spracovanie vo vlastnej práci; citácia, prisvojenie, parafráza, dekonštrukcia, synkretizmus a) spracovanie vybraného výtvarného diela – reprodukcie na svoj spôsob (citácia), alebo jeho koláž, kombinovanie s iným dielom, rozstrihanie a zlepenie v inej podobe...(roláž, krkváž, alchymáž...) b) kópia podľa reprodukcie realizovaná rôznymi štýlmi, rukopismi, s rôznym posunom mierky na tom istom obraze... inšpirované ukážkami rôznorodých štýlov zobrazovania, 1.2. konceptuálne umenie / umenie na rozmýšľanie; reakcia na vybrané konceptuálne dielo	MV, MKV	6

7. Stratégie - metódy a formy práce

Na hodine výtvarnej výchovy volím metódy a formy práce, ktoré povzbudzujú fantáziu a predstavivosť, zapájajú citovosť, záujem o tému.

Tieto akcie a aktivity nie sú záväzné, v priebehu roka je možné, že budú zmenené. Nie sú zaradené do TVVP konkrétne v jednotlivých mesiacoch, pretože je to otvorená možnosť, ako sa ktorý ročník v rámci predmetu VV do nich zapojí. Zmeny budú zaznamenané priebežne a hodiny upravené podľa aktuálnej situácie.

Metódy:

- dialogické
- metóda práce s knihou
- demonštrovanie
- pozorovanie, exkurzia
- analyticko –syntetická metóda
- indukívna
- deduktívna
- porovnávací
- informačnoreceptívna
- reproduktívna
- problémový výklad
- heuristická
- práca s výtvarným materiálom
- práca s doplnkovou literatúrou, fotografiou, ilustráciami
- pozorovanie
- práca s IKT
- návšteva galérie, múzea

Formy:

- prevláda hlavne skupinové vyučovanie,
- práca vo dvojici, individuálna práca, frontálna práca,

8. Učebné zdroje

- edukačné DVD, knihy, časopisy, publikácie, internetové galérie
- ukážky výtvarných prác, ukážky umenia
- obrázkový a fotografický materiál
- prezentácie v Power Pointe k jednotlivým výtvarným smerom
- videá k témam stiahnuté z www.youtube.com
- filmové, hudobné a literárne ukážky,
- kultúrne inštitúcie a galérie prezentujúce diela výtvarných umelcov,
- výtvarná tvorba žiakov,
- prírodné objekty,
- školská knižnica.

9. Hodnotenie predmetu

Sumatívne hodnotenie

Žiaci budú hodnotení podľa metodického pokynu na hodnotenie a klasifikáciu žiakov ZŠ č.22/2011 od 1. mája 2011.

1 – výborný

2 – chválitebný

3 – dobrý

4 – dostatočný

5 – nedostatočný

Orientačný opis naplnenia kritérií vo vzťahu ku škále hodnotenia výtvarnej výchovy v 2. – 4. roč. ZŠ *

Výborný

Žiak spĺňa kritéria (a – d) na vynikajúcej úrovni:

- žiak je iniciatívny a tvorivý vo výtvarnom vyjadrovaní, uplatňuje vlastne nápady, je otvorený voči novým podnetom a experimentovaniu,
- žiak dokáže vyjadriť veku primerane postoje (vkus, názor, spolupráca, individualita) v oblasti vizuálnej kultúry,
- žiak ovláda zručnosti (technické, nástrojové, materiálové) podľa požiadaviek ročníkových kompetencií na vynikajúcej úrovni,

- žiak preukazuje veku primerane mentálne spôsobilosti – na úrovni vnímania, prežívania, fantázie a predstavivosti, vytvárania vlastných koncepcii,
- žiak dokáže veku primerane pomenúvať a interpretovať svoje zážitky, činnosti a ich výsledky,
- žiak preukazuje vedomosti z oblasti vizuálnej kultúry primerane edukačným úlohám (v nižších ročníkoch najmä vedomosti o materiáloch, nástrojoch, základných technikách a druhoch vizuálnych umení; v sekundárnom vzdelávaní o štýloch, ťažiskových obdobiach, nosných umelcoch a médiách),
- žiak dokáže rešpektovať vlastný tvorivý výsledok a je tolerantný voči tvorivým prejavom, názorom a vkusu iných,
- žiak zrealizoval artefakt primerane svojmu veku a schopnostiam

Chváľitebný

Žiak v podstate splňa kritéria 1. stupňa hodnotenia ale je menej samostatný, iniciatívny a tvorivý.

Dobrý

Žiak realizuje edukačne úlohy priemerne, chýba mu iniciatívnosť, tvorivosť, tolerancia, nerozširuje svoju flexibilitu, neosvojuje si nové vyjadrovacie prostriedky, podlieha predsudkom a stereotypom.

Dostatočný

Žiak realizuje edukačné úlohy na nízkej úrovni, bez vlastného vkladu, s ťažkosťami aplikuje získané zručnosti a poznatky v nových oblastiach.

Nedostatočný

Žiak nespĺňa kritéria, nemá záujem o výtvarné aktivity...

Formatívne hodnotenie

- Slovné – formou pochvaly, povzbudenia, usmernenia
- Hodnotenie kolektívom, sebahodnotenie
- Výstavka prác na triednej nástenke alebo v školskej galérii

Pri hodnotení nesmieme zabúdať na špecifikum každého žiaka, na stupeň rozvoja jeho fantázie a výtvarného myslenia, a v sumatívnom hodnotení poukázať na základe predloženia všetkých jeho výtvarných prác, práce na konkrétnych vyuč. hodinách z daného školského roka na kvalitatívne zmeny v oblasti technických zručností, ale aj na rozvoj tvorivosti a samostatnosti žiaka a jeho schopnosti hodnotiť seba aj ostatných a prezentovať sa.

V neposlednom rade zohľadňujem v hodnotení prístup žiaka a jeho snahu o zdokonalenie, pozitívne hodnotenie ovplyvňuje v nemalej miere nadšenie a elán žiaka pre konkrétnu danú činnosť.

Pri hodnotení a klasifikovaní žiakov so špecifickými potrebami dodržiavam MP na hodnotenie a klasifikáciu žiakov ZŠ č.22/2011 od 1. mája 2011, príloha 2, hodnotenie začlenených žiakov s VPU, príloha 2, žiaci s MR -MP č-32/2011 na hodnotenie a klasifikáciu žiakov s ľahkou MR.

Pri hodnotení učebných výsledkov žiaka s vývinovými poruchami učenia rešpektujem jeho psychický a fyzický zdravotný stav, druh a stupeň poruchy, ktorá má vplyv na úroveň a výsledky práce žiaka.

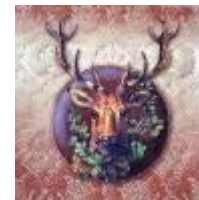
- Posudzujem učebné výsledky žiaka objektívne a primerane náročne, pričom prihliada aj na jeho vynaložené úsilie, svedomitosť, individuálne schopnosti, záujmy.
- Pri hodnotení učebných výsledkov žiaka kladiem dôraz na jeho individuálne schopnosti, ktoré sú základom jeho pracovnej a sociálnej integrácie.
- Pri hodnotení žiaka s VPU taktne posudzujem úroveň jeho vedomostí nielen v porovnaní s rovesníkmi, ale najmä v porovnaní s uplynulým obdobím vzhľadom na predchádzajúce výkony samotného žiaka.
- Pri hodnotení a klasifikácii žiaka postupujem podľa odporúčaní špeciálneho pedagóga.

Poznámka: *Začlenení žiaci s MR spracúvajú, vypracúvajú, zúčastňujú sa na tvorbe, plnení cieľov UO nášho ŠkVP, ale v rozsahu ich osobnostných, psychomotorických, sociálnych zručností. Plnia zadania alebo len parciálne časti alebo v niektorých TC majú individuálne zadanie, či iný materiál, a podľa týchto výnimiek sú aj hodnotení.*

Hodnotiace portfólio:

-zápis hodnotenia vytvorených prezentácií a iných artefaktov

-obal s prácami, ktoré vytvorili na hodinách- sú uložené v triede, každý žiak za ne zodpovedá

Hudobná výchova 5.-7. ročník

5.ročník

Vzdelávacia oblasť: Umenie a kultúra

Školský rok: 2012/2013

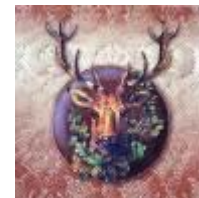
Predmet: Hudobná výchova

Počet hodín: 1 hod. týž./33 hod. ročne

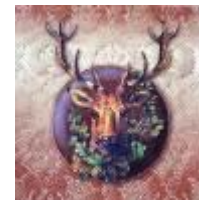
Ročník: piaty

Vyučujúci: Mgr. Zuzana Knezovičová

Me s.	Ho d.	Obsahový štandard	Výkonový štandard	Priere zové
IX.	1.	Úvodná hodina	- podľa možností intonačne čisto zaspievať známe ľudové piesne - reagovať na znejúcu hudbu pohybom - vytvárať jednoduché sprievody k piesňam hmatovo-akustickým pohybom - chápať funkciu výrazových prostriedkov hudby v hudobnom diele, v piesni - verbálne vyjadriť zážitok, pocity z počúvanej hudby - porovnať vybrané skladby podľa výrazu, charakteru - hra na flaute- správne dýchanie, základy správneho držania flauty	OSR
	2.	Opakovanie piesní z 1. - 4. ročníka		
	3.	1. Ako sa nám prihovára hudba		
	4.	Zahrajme sa s hudbou Výrazové prostriedky hudby		
X.	1.	Rythmus, takt, rytmické hodnoty nôt	- charakterizovať a pochopiť rytmus v hudbe - reprodukovat' krátke rytmické motívy (rytmus valčíka) - poznať rytmické hodnoty nôt, funkciu bodky za notou - podľa choreografických znakov zvládnuť pohyb k znejúcej hudbe - intonačne čisto zaspievať piesne <i>Sedela na vršku, Krásna, krásna</i> - v hudobnej ukážke postrehnúť prácu s motívom a s hudobnou myšlienkou - jednoduchou improvizáciou na detských hudobných nástrojoch vytvárať hudobné motívy, sprievody - charakterizovať dynamiku v hudbe - poznať základné dynamické znamienka - podľa možností intonačne čisto zaspievať pieseň <i>Ide furman dolinou</i> - uvedomene uplatniť dynamiku vo vzťahu k výrazu piesne - hmatovo-akustickým pohybom vyjadriť zmenu dynamiky - hra na flaute- opakovanie zásad dýchania a držania flauty, naučenie tónu g1 - poznať spôsob zaznamenania tempa v grafickom zázname hudby - pomocou hmatovo-akustických pohybov reprodukovat'	OSR TP ENV
	2.	Stoličkový rock and roll		
	3.	Melódia		
	4.	Dynamika		
XI.	1.	Tempo a agogika	- uvedomene uplatniť dynamiku vo vzťahu k výrazu piesne - hmatovo-akustickým pohybom vyjadriť zmenu dynamiky - hra na flaute- opakovanie zásad dýchania a držania flauty, naučenie tónu g1 - poznať spôsob zaznamenania tempa v grafickom zázname hudby - pomocou hmatovo-akustických pohybov reprodukovat'	OSR TP
	2.	Harmónia, súzvuk, akord		
	3.	Inštrumentácia, symfonický orchester		
	4.	Tvorba vlastných hudobných nástrojov		

M os	H ed	Obsahový štandard	Výkonový štandard	Prier ezov
X II •	1. 2. 3.	Tvorba vlastných hudobných nástrojov Podoby hudobnej skladby 2. Prostredníctvom hudby spoznáваме svoju hudobnú kultúru i kultúru iných národov Koledy	- na základe získaných poznatkov o hudobných nástrojoch tvoriť vlastné hudobné nástroje - improvizovať v rámci hry na vlastnoručne vytvorených hudobných nástrojoch určiť hudobnú formu piesne (dvoj- a trojdielna piesňová forma) - poznať hudobnú formu rondo - verbalizovať hudobný zážitok z počúvanej hudby - podľa možnosti intonačne čisto zaspievať koledy z viacerých regiónov Slovenska - hrou na detských hudobných nástrojoch vytvoriť jednoduchý sprievod k piesni, podporiť charakter piesne	OSR MK V MV TP
I.	1. 2. 3.	Ľudové piesne Európska únia Hudba Slovenskej republiky	- zapojiť sa do rozhovoru o zvykoch a tradíciách v regióne vo vianočnom období charakterizovať ľudové piesne, ich vznik a spôsob šírenia - hra na flaute- zopakovanie zásad správneho dýchania a držania flauty, opakovanie tónu g1 a naučenie nového tónu e1 - intonačne čisto zaspievať ľudovú pieseň <i>Sobotienka ide</i> - jednoduchou improvizáciou na detských hudobných nástrojoch vytvárať hudobné sprievody	OSR MK V MV TP ENV
II •	1. 2. 3.	A tá polka(slovenská ľudová pieseň) Slovenskí hudobní skladatelia (Suchoň, Moyzes) Slovenská populárna hudba (Žbirka, Gombitová, Nagy,	- poznať hymnu EÚ a jej autora - vyjadriť pocity a zážitok z počúvanej hudby - podľa možnosti intonačne čisto, rytmicky presne a so zodpovedajúcim výrazom zaspievať slovenskú štátnu hymnu - verbalizovať svoj názor, zážitok z hudby - hodnotiť a porovnávať počúvané vokálne skladby	MK V MV
II I.	1. 2. 3. 4. 5.	Hudba Českej republiky (Smetana, Dvořák) Spev českých piesní (<i>Proč bychom se netěšili, Dej mi víc své lásky</i>) Poľská hudba (Chopin) Maďarská hudba (Liszt, Bartók) Časová rezerva	- intonačne čisto zaspievať ľudovú pieseň - hra na flaute - zopakovanie zásad správneho dýchania a držania flauty, opakovanie tónu g1 a tónu e1 - pohybovo stvárniť jednoduchú choreografiu z ľudových tancov (jednokročka, dvojkročka) - jednoduchou improvizáciou na detských hudobných nástrojoch vytvárať hudobné sprievody - poznať najvýznamnejších slovenských skladateľov (Suchoň, Moyzes) - hodnotiť a porovnávať počúvané skladby - poznať predstaviteľov slovenskej populárnej	OSR MK V MV

Me s.	Ho d.	Obsahový štandard	Výkonový štandard	Prierezové
IV •	1.	3. Hudba spojená s inými druhmi umenia	- sluchovo rozlišovať árie jednotlivých postáv, áriu a zborovú scénu a varácie hud. myšlienky - poznať pojmy: opera, ária, zbor, dirigent, opereta, muzikál, melodráma - zapojiť sa do rozhovoru o odlišnostiach a spoločných znakoch opery a operety - hra na flaute - zopakovanie zásad správneho dýchania a držania flauty, opakovanie tónu g1 a tónu e1 za pomoci jednoduchých skladieb a naučiť sa nový tón a1	OSR MKV TP
	2. 3.	Opera, rozprávková opera <i>Rusalka</i> Opereta, muzikál, melodráma Časová rezerva		
V. •	1.	Opereta <i>Modrá ruža</i> (Gejza Dusík)	- podľa svojich možností zaspievať piesne z operety (<i>Zatancuj si so mnou, holubička, Len bez ženy</i>) - charakterizovať balet - poznať najznámejšie balety od P.I. Čajkovského - pochopiť, že hudbou sa dá vyjadriť čokoľvek – príbeh, pocity, farby a i. - podľa možností so zodpovedajúcim výrazom zaspievať vybrané piesne - integrovať vokálne, pohybové, inštrumentálne a dramatické činnosti spojené v dramatickom príbehu	OSR MKV MV
	2. 3. 4.	Balet - hudba bez slov Časová rezerva Hudobno-dramatický príbeh <i>Trojruža</i>		
VI •	1. 2. - 3. 4.	Hudobno-dramatický príbeh <i>Trojruža</i> Nácvik divadla <i>Trojruža</i> Opakovanie piesní a učiva z 5. ročníka	- využiť osvojené hudobné schopnosti, zručnosti a návyky pri spoluvytváraní a prezentácii hudobno-dramatického príbehu - hra na flaute - zopakovanie zásad správneho dýchania a držania flauty, opakovanie tónu g1 a tónu e1 a a1 za pomoci jednoduchých skladieb - integrovať vokálne, pohybové, inštrumentálne	OSR TP

Prierezové témy:

Multikultúrna výchova

MKV

Osobnostný a sociálny rozvoj

OSR

Mediálna výchova

MV

Tvorba projektu a prezentačné zručnosti

TP

Environmentálna výchova

ENV

6.ročník

Vzdelávacia oblasť: Umenie a kultúra

Školský rok: 2012/2013

Predmet: Hudobná výchova

Počet hodín: 1 hod. týž./33 hod. ročne

Ročník: šiesty

Vyučujúci: Mgr.

M es	H o	Obsahový štandard	Výkonový štandard	Pri ere
I X •	1.	Úvodná hodina	- rozdelenie projektov medzi žiakov - podľa možností zaspievať intonačne čisto známe piesne	OS R MK V
	2.	Opakovanie učiva a piesní z 5. ročníka	- orientovať sa v hudobných žánroch – opera, opereta, muzikál, balet	
	3.	z 5. ročníka	- charakterizovať znaky pravekej a starovekej hudby	
	4.	1. Hudba minulosti a súčasnosť Počiatky hudby - Pravek a starovek Stredovek	- jednoduchou improvizáciou na detských hudobných nástrojoch vytvárať hudobné motívy - charakterizovať počúvanú skladbu z hľadiska štýlového obdobia	
X •	1.	Hudobná renesancia	- hra na flaute - zopakovanie zásad správneho dýchania a držania flauty, opakovanie tónu g1, e1 a a1	OS R MK V MV TP
	2.	Hudobný barok	z predchádzajúceho ročníka za pomoci jednoduchých skladieb	
	3.	Projekt - J. S. Bach	- charakterizovať gregoriánsky chorál a svetskú hudbu - vyjadriť názory a pocity z počúvaných vokálnych ukážok - poznať znaky a významných predstaviteľov renesancie	
X I.	1.	Projekt - G. F. Händel	- verbálne vyjadriť zážitok, pocity z počúvanej hudby	OS R MK V MV
	2.	Počúvanie hudby (stredovek, renesancia, barok)	- poznať znaky a významných predstaviteľov hudobného baroka	
	3.	Klasicizmus, Projekt – Joseph Haydn	- vyjadriť hudobný zážitok	
	4.	Projekt - W. A. Mozart	- hodnotiť a porovnávať počúvané skladby - tvorba projektu žiakmi o významnom hudobnom skladateľovi baroka (J.S.Bach) - vyjadriť zážitok z počúvania hudby - hra na flaute - zopakovanie zásad	

M es	H o	Obsahový štandard	Výkonový štandard	Prie rezo
I V .	1. 2. 3.	Projekt – Bedřich Smetana, Projekt – Antonín Dvořák Rakúska a nemecká hudba, Projekt – Richard Wagner Talianska hudba	- na základe projektov vytvorených žiakmi poznať život významných českých skladateľov (Smetana, Dvořák) a ich známe diela - poznať významných rakúskych a nemeckých skladateľov (Mozart, Strauss, ml.) - na základe projektu vytvoreného žiakmi poznať život a významné diela nemeckého skladateľa (R. Wagner)	OSR MK V MK TP
	1. 2. 3. 4.	Projekt – Antonio Vivaldi Ruská hudba Projekt – P.I. Čajkovský, Projekt – Sergej Prokofjev Francúzska hudba	- poznať významného talianskeho skladateľa (G. Verdi) a jeho najznámejšie opery - hra na flaute - zopakovanie zásad správneho dýchania a držania flauty, opakovanie tónu g1, e1, a1, h1, d1 a c1 za pomoci jednoduchých skladiieb - na základe projektu vytvoreného žiakmi poznať život a významné diela talianskeho skladateľa (Antonio Vivaldi)	OSR MK V MV TP
V I.	1. 2. 3.	Projekt – Claude Debussy Írska a škótska hudba Počúvanie hudby	- podľa svojich možností zaspievať ruskú ľudovú pieseň <i>Kalinka</i> - jednoduchou improvizáciou na detských hudobných nástrojoch vytvárať hudobné sprievody k piesni - na základe projektu vytvoreného žiakmi poznať život a významné diela ruských skladateľov (P.I. Čajkovský, S. Prokofjev)	OSR MK V MV TP
	4.	Opakovanie učiva zo 6. ročníka		

Prierezové témy:

Multikultúrna výchova

MKV

Osobnostný a sociálny rozvoj

OSR

Mediálna výchova

MV

Tvorba projektu a prezentačné zručnosti

TP

Environmentálna výchova

ENV

7.ročník

Vzdelávacia oblasť: Umenie a kultúra

Školský rok: 2012/2013

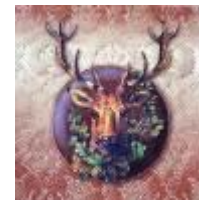
Predmet: Hudobná výchova

Počet hodín: 1 hod. týž./33 hod. ročne

Ročník: siedmy

Vyučujúci: Mgr. Zuzana Knezovičová

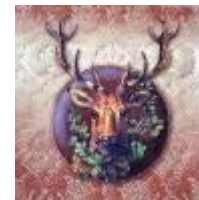
M es.	Ho d.	Obsahový štandard	Výkonový štandard	Prierezové témy
IX •	1.	Úvodná hodina	- rozdelenie projektov medzi žiakov - vedieť vymenovať jednotlivé hudobné obdobia, znaky a krátko charakterizovať ich významných predstaviteľov a ich diela - vedieť vymenovať fakty o udalostiach od začiatku 20. storočia - zamyslieť sa, aký mala daná doba vplyv na hudbu - poznať znaky a významných predstaviteľov stredoveku a renesancie - poukázať na spoločné črty stredovekých skladieb a skladieb súčasnosti - vyjadriť názory a pocity z počúvaných ukážok	OSR MKV ENV
	2.	Opakovanie učiva zo 6. ročníka		
X.	3.	1. Hudobné prechádzky storočiami Čo dôležité sa udialo v 20. storočí	- poznať znaky a významných predstaviteľov baroka - poukázať na spoločné črty barokových skladieb a skladieb súčasnosti - verbálne vyjadriť hudobný zážitok, pocity z počúvanej hudby	OSR MKV ENV
	4.	Návraty do minulosti I. (stredovek, renesancia)		
XI •	1.	Návraty do minulosti II. (barok)	- poznať znaky a významných predstaviteľov klasicizmu - poukázať na spoločné črty klasických skladieb a skladieb súčasnosti - vedieť rozlíšiť romantizmus, impresionizmus - vedieť vymenovať významných predstaviteľov daných období - hodnotiť a porovnávať počúvané skladby - vedieť rozlíšiť skladby romantizmu a impresionizmu - vedieť, čo je modus - v krátkosti vedieť, čo je aleatorika a seriálová	OSR MKV MV TP
	2.	Návraty do minulosti III. (klasicizmus)		
XI •	3.	Cit – fantázia – individualizmus		
	4.	Modus		
XI •	1.	Projekt – Modus (skupina 70. rokov)		
	2.	Hudobné nástroje rôznych dôb		
XI •	3.	Tvorba vlastných hudobných nástrojov		
	4.			

Mes	Ho	Obsahový štandard	Výkonový štandard	Priezo vé
I V .	1. 2. 3.	3. Hudba na pomedzí Country a western, trampské piesne (J. Nohavica) Rock and roll, Projekt – Elvis Presley Projekt – The Beatles	- poznať základné fakty o westerne, country a trampských piesňach - vyjadriť názory a pocity z počúvaných ukážok - charakterizovať vznik rock and rollu, jeho osobitosti - na základe projektu vytvoreného žiakmi poznať život a tvorbu hudobníka (Elvis Presley) - na základe projektu vytvoreného žiakmi poznať vznik, predstaviteľov a tvorbu hudobnej skupiny The Beatles	OS R MK V MV TP
	1. 2. 3. 4.	Hudba k filmom, hudba na internete, hudba v reklame Časová rezerva Projekt – etnomusic, Projekt – worldmusic Muzikál <i>Rebelové</i>	- verbalizovať osobný pohľad na využitie hudby vo filmoch, v reklame - návody, ako vyhľadávať hudbu na internete - hodnotiť a porovnávať počúvané ukážky - na základe projektu vytvoreného žiakmi poznať vznik, vývoj, znaky i predstaviteľov hudobného štýlu etnomusic	OS R MK V MV TP EN V
V I.	1. 2. - 3. 4.	Muzikál <i>Rebelové</i> Hudba a ty Opakovanie učiva zo 7. ročníka	- vyjadriť zážitok a pocity z počúvaných ukážok - na základe projektu vytvoreného žiakmi poznať vznik, vývoj, znaky i predstaviteľov hudobného štýlu worldmusic - poznať, čo je to muzikál, jeho znaky	OS R MV

Základná škola s MŠ Svätý Anton

Názov predmetu	Matematika						
Časový rozsah výučby:	5.	6.	7.	8.	9.	Spolu ŠkVP	ŠVP
Ročník							
Počet hodín týždenne	4	5	4	5	5	23	19
Počet hodín ročne	132	165	132	165	165	759	627
Vzdelávacia oblasť	Matematika a práca s informáciami						
Kód a názov ŠVP	ISCED 2 – nižšie stredné vzdelávanie						
Stupeň vzdelania	základné						
Vyučovací jazyk	slovenský						
Typ školy	štátna						
Forma štúdia	denná						
Dĺžka štúdia	päťročná						

Matematika 5.-9.ročník

CHARAKTERISTIKA PREDMETU

Učebný predmet matematika na 2. stupni ZŠ je zameraný na rozvoj matematickej kompetencie tak, ako ju formuloval Európsky parlament: „Matematická kompetencia je schopnosť rozvíjať a používať matematické myslenie na riešenie rôznych problémov v každodenných situáciách. Vychádzajúc z dobrých numerických znalostí sa dôraz kladie na postup a aktivitu, ako aj na vedomosti. Matematická kompetencia zahŕňa na rôznych stupňoch schopnosť a ochotu používať matematické modely myslenia (logické a priestorové myslenie) a prezentácie (vzorce, modely, diagramy, grafy, tabuľky).“

„Potrebné vedomosti z matematiky zahŕňajú dobré vedomosti o počtoch, mierkach a štruktúrach, základné operácie a základné matematické prezentácie, chápanie matematických termínov a konceptov a povedomie o otázkach, na ktoré matematika ponúka odpovede. Jednotlivec by mal mať zručnosti na uplatňovanie základných matematických princípov a postupov v každodennom kontexte doma a v práci a na chápanie a hodnotenie sledu argumentov. Jednotlivec by mal byť schopný myslieť matematicky, chápať matematický dôkaz, komunikovať v matematickom jazyku a používať vhodné pomôcky. Pozitívny postoj v matematike je založený na rešpektovaní pravdy a na ochote hľadať príčiny a posudzovať ich platnosť.“

CIELE

Cieľom vyučovania matematiky na 2. stupni ZŠ je:

- zavrieť dôležité obdobie v procese vyučovania matematiky, v ktorom prevládalo vytváranie nových poznatkov a zručností na skúsenostnej báze s využívaním indukčnej metódy,
- získať schopnosti používať matematiku v svojom budúcom živote,
- rozvíjať žiakovo logické a kritické myslenie, schopnosť argumentovať a komunikovať a spolupracovať v skupine pri riešení problému,
- spoznať matematiku ako súčasť ľudskej kultúry a ako dôležitý nástroj pre spoločenský pokrok,
- správne používať matematickú symboliku, terminológiu a frazeológiu a získať schopnosť čítať s porozumením súvislé texty obsahujúce čísla, závislosti a vzťahy a nesúvislé texty obsahujúce tabuľky, grafy a diagramy,
- využívať pochopené a osvojené postupy a algoritmy pri riešení úloh,
- viesť k budovaniu vzťahu medzi matematikou a realitou, k získavaniu skúseností s matematizáciou reálnej situácie a tvorbou matematických modelov,
- používať prostriedky IKT na vyhľadávanie, spracovanie, uloženie a prezentáciu informácií,
- použitím vhodného softvéru uľahčiť niektoré namáhavé výpočty alebo postupy a umožniť tak sústredenie sa na podstatu riešeného problému,
- rozvíjať zručnosti žiakov súvisiacich s procesom učenia sa, s aktivitou na vyučovaní a samostatným prístupom k učeniu sa, podporení a k upevňovaniu kladných morálnych a vôľových vlastností žiakov, ako je samostatnosť, rozhodnosť, vytrvalosť, húževnatosť, sebakritickosť, kritickosť, cieľavedomá seba výchova a seba vzdelávanie, dôvera vo vlastné schopnosti a možnosti,
- získavať nové vedomosti a rozvíjať svoje schopnosti a postoje prostredníctvom riešenia úloh s rôznorodým kontextom, tvoriť jednoduché hypotézy a skúmať ich pravdivosť, vedieť používať rôzne

spôsobu reprezentácie matematického obsahu (text, tabuľky, grafy, diagramy), rozvíjať svoju schopnosť orientácie v rovine a priestore,

- napomôcť rozvoju algoritmického myslenia, schopnosti pracovať s návodmi a tvoriť ich.

PREHĽAD VÝCHOVNÝCH A VZDELÁVACÍCH STRATÉGIÍ

Schopnosť tvorivo riešiť problémy

Výučba smeruje k tomu, aby žiaci vedeli

- rozpoznávať problémy
- vyjadriť a formulovať problémy
- hľadať spôsoby, ktoré vedú k vyriešeniu problému
- korigovať nesprávne riešenie
- použiť osvojené postupy aj v iných úlohách a oblastiach vzdelávania pokiaľ sú aplikovateľné

Schopnosť matematizovať reálnu situáciu

Výučba smeruje k tomu, aby žiaci vedeli (napr. v geometrii)

- znázorniť danú situáciu formou matematického náčrtu
- popísať daný obrázok
- správne čítať daný popísaný obraz reálnej situácie
- hľadať v náčrte existujúce geometrické útvary
- vybrať vhodný, už osvojený postup na vyriešenie úlohy

ORGANIZAČNÉ SPÔSOBY VYUČOVANIA

Problémové vyučovanie

- zapájať žiakov do riešenia problémov, vďaka tomu sa žiaci učia nadobúdať poznatky samostatne a využívať ich v praxi

Skupinové vyučovanie

- využívať hlavne vo fáze precvičovania úloh, s cieľom nahradiť súťaživosť spoluprácou

Projektové vyučovanie

- riešenie úlohy formou projektu na danú tému, o matematikoch

METÓDY VYUČOVANIA

Z didaktických metód vyučovania sa v matematike využije niekoľko variant metód. Ich použitie bude závisieť od témy a štruktúry vyučovacej hodiny. Okrem klasických metód (motivačný rozhovor, vysvetľovanie, rozprávanie, precvičovanie a opakovanie učiva) sa veľký dôraz kladie na:

- Prácu s didaktickou technikou, využívanie prezentácií pri výklade a precvičovaní učiva,
- Skupinová práca, práca vo dvojiciach, podporovať komunikáciu učiteľ-žiak,
- Maximálne využitie IKT vo výučbe - výukové programy, dataprojektor, počítač, interaktívne testy a cvičenia.

Metódy vyučovania:

- Dialóg a diskusia – pri frontálnom opakovaní, pri riešení problémov na zvýšenie individuálneho porozumenia
- Situačné metódy – pri riešení problémových úloh na základe konfrontácie vedomostí, zručností, názorov a postojov, z ponúkaných riešení vybrať najvhodnejšiu
- Brainstormingové metódy – (burza dobrých nápadov) s cieľom vyprodukovať čo najviac myšlienok v minimálnom čase, zistiť, aké poznatky žiaci majú a aké im chýbajú
- Heuristická metóda – metóda riadeného objavovania
- Metódy precvičovania a upevňovania úloh
- Kognitívne metódy – na základe predchádzajúcich skúsenosti a vedomosti riešiť problémy, hľadať súvislosti, analyzovať a spájať
- Zážitkové a skúsenostné metódy – pri riešení úloh z praxe

Výuka bude prebiehať nielen v triede, ale aj v PC učebniach.

Iniciatíva jednotlivých žiakov pri riešení úloh a spoluzodpovednosť za pracovné výsledky majú výchovný význam. Objaviteľský prístup pri získaní nových poznatkov a radosť zo samostatne vyriešenej úlohy posilňujú pozitívny vzťah žiaka k predmetu. Použitie aktivizujúcich metód a foriem sa zabezpečí využitím vhodných pomôcok a didaktickej techniky vrátane IKT.

PRIEREZOVÉ TÉMY

Dopravná výchova a výchova k bezpečnosti v cestnej premávke

Na rozvoj základných vedomostí, zručností a návykov zameraných na bezpečné správanie sa v rôznych dopravných situáciách je možné využiť aj niektoré tematické celky v matematike. Napr. :

Pri vyučovaní rovinných útvarov – poznávanie dopravných značiek

Pri tematickom celku uhly – bezpečnosť križovatiek

Pri riešení slovných úloh o pohybe – bezpečnosť v cestnej premávke, dodržiavanie rýchlosti

Mediálna výchova

Využívať tlačené a digitálne dokumenty ako zdroj informácií

Venovať pozornosť vecnej správnosti a presnosti správy

Kritickou analýzou textov utvárať návyk overovať si čo naj dôslednejšie všetky údaje

Osobnostný a sociálny rozvoj

Zadávaním úloh primeranej obtiažnosti a správnym hodnotením ich práce, rozvíjať ich sebadôveru, schopnosť prevziať zodpovednosť za svoje konanie

Viesť žiakov k tomu, aby vedeli uplatňovať svoje práva, ale aj rešpektovať práva iných

Environmentálna výchova

Do tematických celkov desatinné čísla, zlomky, percentá zaradiť slovné úlohy, ktoré prispievajú k osobnosti žiaka tak, aby chápal vzťah medzi človekom a jeho životným prostredím a cíti potrebu ochrany životného prostredia

Multikultúrna výchova

Pri riešení úloh v tematických celkoch slovné úlohy, percentá využiť napr. národnostné zloženie obyvateľov SR

Viesť žiakov k akceptácii kultúrnej rozmanitosti, rozvoju tolerancie, rešpektu a prosociálneho správania vo vzťahu ku kultúrnej odlišnosti

Tvorba projektu a prezentačné zručnosti

Pri tvorbe projektov ku konkrétnej téme (napr. štvoruholníky – rozdelenie, vlastnosti, praktické využitie) a pri tvorbe prezentácií (napr. o významných matematikoch), rozvíjať schopnosť komunikovať, argumentovať, pracovať s informáciami, riešiť problémy, poznávať sám seba, spolupracovať a iné.

Ochrana života a zdravia

Pri riešení úloh štatistického zamerania (napr. priemerná dĺžka života v jednotlivých krajinách EU), formovať vzťah k ochrane svojho zdravia a zdravia iných.

Prierezové témy budú zapracované do tematických výchovno – vzdelávacích plánov v jednotlivých ročníkoch.

Okrem uvedených prierezových tém sa do vyučovacieho procesu implementujú aj prvky finančnej gramotnosti:

Finančná gramotnosť – FIG

Obsahové zameranie sa využíva predovšetkým pri riešení slovných úloh s využitím všetkých matematických operácií prirodzených čísel, pri riešení úloh o eurách a centoch, grafickom znázornení údajov.

- človek vo sfére peňazí, vplyv reklamy na spotrebu,
- finančná zodpovednosť a prijímanie rozhodnutí o finančných záležitostiach, zoradenie finančných cieľov podľa ich priority,
- zabezpečenie peňazí pre uspokojovanie životných potrieb – príjem a práca, mzda a iné zdroje príjmu,
- plánovanie a hospodárenie s peniazmi, darcovstvo,
- oprávnenosť žiadateľa o úver,
- sporenie a investovanie, investícia,
- riadenie rizika a poistenie rodiny, verejné a súkromné poistenie.

Obsah prierezovej témy sa využije pri riešení úloh s prir. číslami, pri ich porovnávaní, usporiadaní, pri využití matem. operácií, riešení kontextových a podnetových úloh, pri úlohách s eurami a centami, pri percentách, pri úlohách zo štatistiky.

HODNOTENIE

Cieľom hodnotenia a klasifikácie vzdelávacích výsledkov je poskytnúť žiakovi a jeho rodičom spätnú väzbu o tom, ako žiak zvládol danú problematiku, v čom má nedostatky, kde má rezervy a aké sú jeho pokroky. Hodnotením žiakov zisťujeme úroveň získaných vedomostí a zručností u žiakov, pričom rozhodujúcim kritériom hodnotenia je výkonový štandard. Hodnotenie nesmie spĺňať len funkciu diagnostickú, či funkciu spätnej väzby učiteľ – žiak, ale funkciu motivačnú a rozvíjajúcu charakterové vlastnosti ako je sebakritickosť a sebahodnotenie. Pri hodnotení musí byť zabezpečený spravodlivý, objektívny, korektný a individuálny prístup k žiakovi.

Hodnotenie tým plní informatívnu, korekčnú a motivačnú funkciu.

- Pri hodnotení budeme zohľadňovať špecifiká daného žiaka.
- Na klasifikáciu budeme využívať krátke písomné práce, kontrolné práce, štvrtročné práce.
- Pri hodnotení a klasifikácii sa budeme riadiť metodickými pokynmi pre hodnotenie a klasifikáciu č. 22/2011 na hodnotenie žiakov základnej školy.
- Pri oprave písomných previerok budeme používať klasifikačnú stupnicu:

100% – 90%	výborný
89% – 75%	chválitebný
74% – 50%	dobrý
49% – 25%	dostatočný
24% – 0%	nedostatočný

OBSAH

„Obsah vzdelávania je spracovaný na kompetenčnom základe. Pri prezentácii nových matematických poznatkov sa vychádza z predchádzajúceho matematického vzdelania žiakov, z ich skúseností s aplikáciou už osvojených poznatkov.“

Vzdelávací obsah predmetu je rozdelený na päť tematických okruhov:

- Čísla, premenná a početné výkony s číslami**
- Vzťahy, funkcie, tabuľky, diagramy**
- Geometria a meranie**
- Kombinatorika, pravdepodobnosť, štatistika**
- Logika, dôvodenie, dôkazy.**

ŠTANDARD KOMPETENCIÍ, KTORÉ MA ŽIAK V JEDNOTLIVÝCH TEMATICKÝCH OKRUHOCH UČIVA ZÍSKAŤ NA VÝSTUPE ZO ZÁKLADNEJ ŠKOLY

Čísla, premenná a počtové výkony s číslami

Kompetencie, ktoré má žiak získať

- používa prirodzené, celé a racionálne čísla pri opise reálnej situácie
- číta, zapisuje a porovnáva prirodzené čísla, celé a racionálne čísla, používa, zapisuje a číta vzťah rovnosti a nerovnosti
- zobrazí čísla na číselnej osi
- vykonáva spamäti a písomne základné počtové výkony (aj na kalkulačke)
- zaokrúhľuje čísla, vykonáva odhady a kontroluje správnosť výsledkov počtových výkonov
- pozná a funkčne využíva rôzne spôsoby kvantitatívneho vyjadrenia celok – časť (prirodzeným číslom, zlomkom, desatinným číslom, percentom), rieši kontextové a aplikačné úlohy
- rieši modelovaním a výpočtom situácie vyjadrené pomerom, pracuje s mierkou mapy a plánu
- matematizuje jednoduché reálne situácie s využitím písmen vo význame čísla (premennú, určí hodnotu výrazu)
- matematizuje a rieši reálnu situáciu pomocou rovníc
- tvorí a rieši úlohy, v ktorých aplikuje osvojené poznatky o číslach a počtových výkonoch v algebrickom aparáte

Vzťahy, funkcie, tabuľky, diagramy

Kompetencie, ktoré má žiak získať

- zostavuje tabuľky jednoduchých lineárnych súvislostí, dopĺňa chýbajúce údaje na základe objaveného pravidla a znázorňuje údaje
- objavuje funkčné vzťahy medzi premennými a znázorňuje ich v pravouhlej súradnicovej sústave
- vyjadrí lineárne funkcie rovnicou, tabuľkou, grafom, vie uviesť príklady nelineárnych funkcií
- vytvára tabuľky a grafy pre jednoduché funkcie
- objavuje a rieši úlohy z praxe na priamu a nepriamu úmernosť
- znázorňuje údaje na diagrame, z diagramu číta znázornené údaje

Geometria a meranie

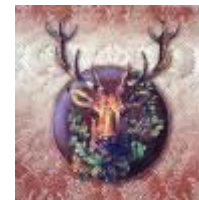
Kompetencie, ktoré má žiak získať

- rozozná, pomenuje a opíše jednotlivé základné priestorové geometrické tvary, nachádza v realite ich reprezentáciu, dokáže špecifikovať ich jednotlivé prvky (telesová uhlopriečka, vzťah hrán)
- pozná, vie opísať, pomenovať, načrtnúť, narysovať a zostrojiť základné rovinné útvary, pozná ich základné prvky ich vlastnosti a najdôležitejšie vzťahy medzi týmito prvkami a ich vlastnosťami
- používa v argumentoch a výpočtoch vety o zhodnosti a podobnosti trojuholníkov
- rozoznáva a modeluje osovo a stredovo súmerné útvary v rovine, pozná základné vlastnosti dvojíc súmerných útvarov a vie ich využívať pri jednoduchých konštrukciách
- vie vykonať v praxi potrebné najdôležitejšie merania a výpočty obvodu, obsahu, povrchu a objemu geometrických útvarov
- pozná spôsob merania uhlov a počítanie s uhlami, používa vlastnosti známych dvojíc uhlov (susedné, striedavé, doplnkové) pri výpočte vnútorných a vonkajších uhlov rovinných útvarov
- pozná meracie prostriedky, vie ich samostatne používať aj pri praktických meraniach
- analyzuje a rieši aplikačné geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu

Kombinatorika, pravdepodobnosť, štatistika

Kompetencie, ktoré má žiak získať

- prostredníctvom hier a manipulačných činností získa skúsenosti s organizáciou konkrétnych súborov predmetov podľa ľubovoľne zvoleného a podľa vopred daného kritéria
- vie z daného počtu prvkov vybrať skupinu s daným počtom prvkov podľa určeného pravidla a vypočítať počet možností výberu
- vykonáva zber, zápis, interpretáciu údajov a ich grafické znázornenie
- je schopný orientovať sa v množine údajov
- vie posúdiť výrokom z okolia správnu pravdivostnú hodnotu
- vie posudzovať realitu zo štatistického a pravdepodobnostného pohľadu, vie rozlíšiť istý a nemožný jav

Logika, dôvodenie a dôkazy

Kompetencie, ktoré má žiak získať

- dokáže kvantifikovať všeobecné výroky a uskutočniť negáciu výrokov
- vie posúdiť jednoznačnosť jednoduchých návodov, vyhlášok a nariadení
- posúdi správnosť použitých spojok „a“, „alebo“, „buď alebo“, „ak, tak“
- posúdi pravdivosť alebo nepravdivosť matematických výrokov
- pozná miesto definície, hypotézy a dôkazu v matematických textoch

5.ročník

Tematický celok	Rozvíjajúce ciele	Obsah (obsahový štandard)	Výstupy (výkonový štandard)
I. Násobenie a delenie v obore do 10 000	• Rozvíjanie pohotového počítania spamäti v prípadoch, kde rýchlosť počítania spamäti je väčšia ako pri počítaní na kalkulačke. • Rozvíjanie algoritmickeho myslenia žiakov.	➤ Násobenie a delenie spamäti mimo obor násobilky v obore do 100. ➤ Delenie so zvyškom v obore do 100. ➤ Násobenie a delenie písomne jednociferným číslom a v jednoduchých prípadoch aj spamäti v obore do 10 000. ➤ Násobenie a delenie pomocou kalkulačky aj dvojciferným číslom. Kontrola správnosti výpočtu. ➤ Riešenie slovných úloh na násobenie a delenie.	➤ Vedieť pohotovo spamäti násobiť a deliť v obore do 100, v jednoduchých prípadoch aj vo vyššom obore. ➤ Poznať a vedieť používať algoritmus písomného násobenia jednociferným a dvojciferným číslom. ➤ Poznať a vedieť používať algoritmus

Tematický celok	Rozvíjajúce ciele	Obsah (obsahový štandard)	Výstupy (výkonový štandard)
			písomného delenia jednociferným číslom aj so zvyškom.
II. Vytvorenie oboru prirodzených čísel do a nad milión	• Ďalšie rozvíjanie nazerania žiakov na vzťah reality a matematiky prostredníctvom lepšej orientácie žiakov medzi veľkými číslami. • Dotvorenie správnej interpretácie zaokrúhleného čísla.	➤ Vytvorenie predstavy o veľkých číslach. ➤ Počítanie po stovkách, tisícoch, desaťtisícoch. ➤ Čítanie a písanie prirodzených čísel. Rád číslice v zápise prirodzeného čísla, ➤ Porovnanie, usporiadanie, zaokrúhľovanie, zobrazovanie na číselnej osi. ➤ Vzťahy medzi číslami, susedné čísla, párne, nepárne čísla . ➤ Rímske číslice. ➤ Riešenie slovných úloh.	➤ Vedieť čítať, písať, znázorňovať, zaokrúhľovať a porovnať dve prirodzené čísla. ➤ Rozkladať číslo na jednotky rôzneho rádu a opačne, skladať z jednotiek rôzneho rádu dané číslo. ➤ Vedieť riešiť slovné úlohy na porovnávanie dvoch čísel.
III. Počtové výkony s prirodzenými číslami I.	• Bližšie zoznámenie sa s princípom práce kalkulačiek a hlbšie zamyslenie sa nad poradím početných výkonov v kontexte so skúmaním ich vlastností (komutatívnosť, asociatívnosť, distributívnosť) a pri ich využívaní pre racionálnejší postup	➤ Sčítanie a odčítanie prirodzených čísel spamäti, písomne a na kalkulačke (písomne hlavne kvôli pochopeniu princípu). ➤ Násobenie a delenie prirodzených čísel spamäti (v obore do 100, mimo obor do 100 s násobkami 10, 100, atď.	➤ Vedieť pohotovo počítať spamäti z praktického hľadiska primerané príklady na všetky početné výkony, vrátane

Tematický celok	Rozvíjajúce ciele	Obsah (obsahový štandard)	Výstupy (výkonový štandard)
	počítania. Rozvíjanie schopnosti žiakov odhadnúť výsledok početového výkonu, ako metódy skúšky približnej presnosti výpočtu.	). Písomne dvojčifernými a trojčifernými deliteľmi aj so zvyškom. Na kalkulačke všetky prípady delenia vrátane delenia so zvyškom. Znaky deliteľnosti 2, 3, 4, 5, 6, 9, 10. Sčítanie a odčítanie, resp. násobenie a delenie ako navzájom opačné operácie, využitie tejto vlastnosti pri riešení jednoduchých úloh ako propedeutiku riešenia rovníc. Dohoda o poradí početových výkonov, porovnanie s poradím operácií na kalkulačkách používaných žiakmi. Propedeutika počítania s približnými (zaokrúhlenými) číslami.	delenia dvojčifernými a trojčiferných číslom aj so zvyškom. Vedieť pohotovo počítať na kalkulačke. Poznať a vedieť používať znaky deliteľnosti číslom 2, 3, 4, 5, 6, 9, 10. Vedieť, ktoré početové operácie majú pri počítaní prednosť. Vedieť zaokrúhľovať čísla a počítať s nimi.
IV. Geometria a meranie	Získanie skúseností s rovinnými a priestorovými útvarmi. Pocitovanie celého útvaru a jeho častí. Rozvíjanie schopnosti stanovenia polohy. Dbať na presnosť pri meraniach, úhľadnosť pri rysovaniach a na rozvíjanie jemnej motoriky rúk.	Meranie dĺžky úsečky, súčet a rozdiel dĺžok úsečiek, násobok dĺžky úsečky. Rovinné útvary trojuholník, štvoruholník a ich porovnanie, kruh, kružnica. Vytváranie rovinných útvarov rysovaním kolmíc a rovnobežiek. Obvod trojuholníka, štvorca a obdĺžnika.	Vytvárať rovinné a priestorové útvary zodpovedajúce udaným podmienkam. Spoznať geometrickú vlastností a na základe toho výber útvaru

Tematický celok	Rozvíjajúce ciele	Obsah (obsahový štandard)	Výstupy (výkonový štandard)
		➤ Stavba telies zo stavebnicových kociek na základe stanovených podmienok.➤ Zväčšovanie a zmenšovanie geometrických tvarov vo štvorcovej sieti.	tejto vlastnosti. ➤ Vedieť graficky aj numericky určiť súčet, rozdiel a násobok dĺžky úsečky.➤ Vedieť odmerať dĺžku úsečky s presnosťou na milimetre, vzdialenosť na metre, narysovať úsečku danej dĺžky.➤ Vedieť premieňať jednotky dĺžky.➤ Vedieť rysovať trojuholník, štvoruholník, označiť jeho vrcholy a strany. Vedieť rysovať kružnicu, určiť jej polomer a priemer.➤ Vedieť rysovať v štvorcovej sieti štvorec a

Tematický celok	Rozvíjajúce ciele	Obsah (obsahový štandard)	Výstupy (výkonový štandard)
			obdĺžnik, zväčšovať a zmenšovať ich.
V. Riešenie aplikačných úloh a úloh rozvíjajúce špecifické matematické myslenie	• Rozvíjanie pozorovacej a analytickej schopnosti. • Rozvíjanie štatistického a pravdepodobnostného nazerania žiakov.	➤ Zhromažďovanie, usporiadanie a grafické znázornenie údajov. ➤ Pravdepodobnostné hry, pokusy, pozorovania. ➤ Zisťovanie počtu náhodných udalostí pri pokusoch. ➤ Riešenie nepriamo sformulovaných úloh.	➤ Na konkrétnych príkladoch rozoznať istú a nemožnú udalosť.
VI. Tvorivá matematika	• Rozvíjanie logického myslenia žiakov.	➤ Logické hry, hlavolamy, SUDOKU.	➤ Vedieť logicky riešiť rôzne úlohy a vytvoriť si vlastný systém riešenia.
	•	➤	➤

6.ročník

Tematický celok	Rozvíjajúce ciele	Obsah (obsahový štandard)	Výstupy (výkonový štandard)
I. Počtové výkony s prirodzenými číslami II.	• Pohotové počítanie spamäti a na kalkulačke. • Zamyslenie sa nad poradím početných operácií pri počítaní na kalkulačke a písomne. • Rozvíjanie schopnosti	➤ Násobenie a delenie prirodzených čísel spamäti (v obore do 100, mimo obor do 100 s násobkami 10, 100 atď.), písomne a na kalkulačke, vrátane delenia so zvyškom. Sčítanie a odčítanie resp. násobenie	➤ Pohotovo riešiť príklady na sčítanie a odčítanie, násobenie a delenie aj so zvyškom. Vedieť urobiť kontrolu výpočtu. Vedieť riešiť slovné úlohy na sčítanie,

Tematický celok	Rozvíjajúce ciele	Obsah (obsahový štandard)	Výstupy (výkonový štandard)
	žiacov odhadnúť výsledok početového výkonu pomocou zaokrúhľovania čísel.	a delenie ako navzájom opačné operácie, využitie tejto skutočnosti pri riešení jednoduchých úloh ako propedeutika rovníc. ➤ Riešenie slovných úloh. ➤ Dohoda o poradí početových výkonov, porovnanie s poradím operácií na kalkulačkách používaných žiakmi. ➤ Propedeutika počítania s približnými (zaokrúhlenými) číslami. ➤ Znaky deliteľnosti. Násobok a deliteľ prirodzeného čísla. Prvočíslo, zložené číslo. Hľadanie najmenšieho spoločného násobku, najväčšieho spoločného deliteľa.	odčítanie, násobenie aj delenie. ➤ Naučiť sa počítať na kalkulačke a vedieť princíp práce kalkulačky pri počítaní príkladov, kde záleží na poradí početových operácií. ➤ Vedieť zaokrúhľovať prirodzené čísla. ➤ Poznať a vedieť používať znaky deliteľnosti číslom 2, 3, 4, 5, 6, 9, 10. ➤ Vedieť vypočítať ľubovoľný násobok daného čísla, spoločné násobky dvoch čísel, najmenší spoločný násobok dvoch a viacerých čísel. ➤ Vedieť vypočítať deliteľov daného čísla, spoločných deliteľov dvoch čísel, najväčší spoločný deliteľ dvoch a viacerých čísel. ➤ Vedieť vysvetliť pojmy súdeliteľné a nesúdeliteľné čísla a uviesť príklady na tieto čísla.
II. Desatinné čísla. Počtové výkony s desatinnými číslami	• Pohotovité počítanie s desatinnými číslami spamäti aj na kalkulačke. • Uvedomiť si nekonečný desatinný rozvoj desatinného čísla	➤ Desatinné číslo (kladné), rád číslice v jeho zápise, porovnanie, usporiadanie, zaokrúhľovanie, zobrazovanie desatinných čísel na číselnej osi (ako zovšeobecnenie skúseností s obdobnými činnosťami pre prirodzené čísla).	➤ Vedieť uviesť príklady desatinných čísel. Uviesť, kde sa v praxi stretávame s desatinnými číslami.

Tematický celok	Rozvíjajúce ciele	Obsah (obsahový štandard)	Výstupy (výkonový štandard)
	a možné nepresnosti pri počítaní s desatinnými číslami pri ich zaokrúhľovaní . • Pochopiť princíp násobenia a delenia desatinných čísel mocninami 10 a pohotové počítanie spamäti.	➤ Sčítanie a odčítanie, násobenie a delenie desatinných čísel (spamäti, písomne a na kalkulačke). ➤ Sčítanie a odčítanie, resp. násobenie a delenie ako navzájom opačné operácie, využitie tejto skutočnosti pri riešení jednoduchých úloh ako propedeutika rovníc. ➤ Riešenie slovných úloh. ➤ Násobenie a delenie mocninami 10. ➤ Násobenie a delenie desatinného čísla prirodzeným (napr. pri výpočte aritmetického priemeru) a číslom desatinným (spamäti a písomne) a na kalkulačke jednoduché úlohy na poradie početných operácií a na riešenie jednoduchších kontextových úloh z reálneho života. ➤ Objav periodickosti podielu dvoch prirodzených čísel. Propedeutika zlomkov (desatinný zlomok) a nepriamej úmernosti. ➤ Premena jednotiek hmotnosti.	Vedieť čítať a zapisovať desatinné čísla. ➤ Vedieť znázorniť desatinné číslo na číselnej osi, porovnávať a zaokrúhľovať desatinné čísla. ➤ Pohotovo riešiť jednoduché príklady na sčítanie a odčítanie desatinných čísel spamäti, náročnejšie príklady písomne. Násobiť a deliť desatinné číslo prirodzeným aj desatinným číslom. Riešiť slovné úlohy v obore desatinných čísel. ➤ Pohotové násobenie a delenie desatinných čísel mocninami 10 spamäti. ➤ Vedieť určiť periódu desatinného čísla. ➤ Vedieť premieňať jednotky hmotnosti.

Tematický celok	Rozvíjajúce ciele	Obsah (obsahový štandard)	Výstupy (výkonový štandard)
IV. Obsah a obvod obdĺžnika a štvorca	• Objaviť vo svojom okolí predmety štvorcového a obdĺžnikového tvaru. • Získať skúsenosti v zovšeobecňovaní. • Pochopiť význam merania obvodu a obsahu. • Mať predstavu o veľkosti obsahových jednotiek.	➤ Použitie štvorčekovej siete ako propedeutiky približného výpočtu obsahu rovinných útvarov. ➤ Obvod a obsah štvorca a obdĺžnika. ➤ Riešenie slovných úloh. ➤ Výpočet obvodov a obsahov obrazcov zložených zo štvorcov a obdĺžnikov. ➤ Premena jednotiek dĺžky a obsahu.	➤ Vedieť určiť približný obsah rovinného útvaru v štvorčekovej sieti. ➤ Poznať a vedieť používať vzorce pre obsah štvorca a obdĺžnika. ➤ Vedieť riešiť slovné úlohy z praxe na obvod a obsah štvorca a obdĺžnika. ➤ Vedieť vypočítať obvod a obsah obrazcov zložených zo štvorcov a obdĺžnikov. ➤ Vedieť premieňať jednotky dĺžky a obsahu.
V. Uhol a jeho veľkosť, operácie s uhlami	• Zdokonaľiť presnosť pri rysovaní a meraní. • Žiak sa snaží do primeraných praktických problémov vniesť geometriu.	➤ Uhol a jeho veľkosť, stupeň (minúta). ➤ Os uhla a jej konštrukcia. ➤ Odhad a meranie veľkosti uhla. Priamy, pravý, ostrý a tupý uhol. ➤ Triedenie trojuholníkov podľa veľkosti ich uhlov. ➤ Operácie s uhlami. ➤ Vrcholové a susedné uhly.	➤ Vedieť odmerať veľkosť narysovaného uhla, výsledok zapísať. ➤ Narysovať, pomenovať a popísať druhy uhlov: ostrý, pravý, tupý, priamy uhol. ➤ Vedieť zostrojiť os uhla. ➤ Vedieť porovnávať uhly podľa ich veľkosti numericky aj graficky. Vedieť graficky aj numericky sčítovať a odčítavať uhly, násobiť a deliť uhly dvoma. ➤ Vedieť určiť vrcholové a susedné uhly a tiež poznať ich vzájomné vzťahy. ➤ Vedieť roztriediť trojuholníky podľa

Tematický celok	Rozvíjajúce ciele	Obsah (obsahový štandard)	Výstupy (výkonový štandard)
			veľkosti ich uhlov.
VII. Kombinatorika v úlohách	Rozvíjať systematickosť myslenia a práce.	Možnosti usporiadania niekoľkých prvkov za sebou. Tvorenie dvoj-, troj-, štvorciferných čísel (prvkov) z daného počtu číslic (prvkov). Úlohy s kombinatorickou motiváciou a ich riešenie rôznymi spôsobmi. Propedeutika štatistiky a pravdepodobnosti.	Vedieť systematicky usporiadať daný počet prvkov (max 6) všetkými možnými spôsobmi. Vedieť vytvoriť n-tice ($n=2, 3, 4$) z daného počtu prvkov. Vedieť riešiť úlohy s kombinatorickou motiváciou. Vedieť zhromaždiť, usporiadať a graficky znázorniť údaje.

7.ročník

Tematický celok	Rozvíjajúce ciele	Obsah (obsahový štandard)	Výstupy (výkonový štandard)
I. Zlomky. Počtové výkony so zlomkami. Racionálne čísla.	Vedieť uplatniť pri počítaní dohodnuté poradie matematických operácií Vedieť použiť získané poznatky v slovných úlohách - analyzovať text úlohy, voľba stratégie riešenia úlohy, zápis riešenia, odpoveď. Vedieť riešiť jednoduché úlohy z praktického života Poznať a funkčne využívať rôzne spôsoby	Zlomok, znázornenie zlomkovej časti celku Znázornenie zlomkov na číselnej osi. Krátenie a rozširovanie zlomkov. Základný tvar zlomku. Porovnávanie a usporiadanie zlomkov s rovnakými čitateľmi alebo s rovnakými menovateľmi. Sčítovanie a odčítovanie zlomkov Zmiešané číslo Násobenie a delenie zlomkov Interpretácia násobenia	Správne chápať, čítať a zapisovať zlomok.. Rozumieť pojmom, zlomok, zlomková čiara, čitateľ, menovateľ, krátenie a rozširovanie zlomku. Vedieť v rámci toho istého celku uviesť príklad rovnakého zlomku v inom tvare. Vedieť kedy sa zlomok rovná jednej celej, nule a kedy nemá zmysel. Vedieť graficky znázorniť a zapísať zlomkovú časť z celku. Vedieť znázorniť zlomok na číselnej osi.

Tematický celok	Rozvíjajúce ciele	Obsah (obsahový štandard)	Výstupy (výkonový štandard)
	kvantitatívneho vyjadrenie celok – časť (prirodzeným číslom, zlomkom, desatinným číslom), riešiť kontextové a aplikačné úlohy	zlomkom ako výpočtu zlomkovej časti z čísla. ➤ Vzťah medzi zlomkom a desatinným číslom ➤ Zlomok a delenie, vzťah zlomkov a delenia, zlomok ako číslo. ➤ Riešenie slovných úloh	➤ Vedieť porovnávať a usporiadať zlomky a výsledok zapísať znakmi. ➤ Vedieť krátiť zlomok na základný tvar. Sčítovať a odčítovať zlomky s rovnakými menovateľmi. ➤ Vedieť upraviť zlomky na rovnakého menovateľa. ➤ Sčítovať a odčítovať zlomky s rôznymi menovateľmi. ➤ Vedieť rozlíšiť pravý a nepravý zlomok. ➤ Vedieť zapísať zlomok v tvare zmiešaného čísla. ➤ Vedieť zmiešané číslo previesť do tvaru zlomku. ➤ Uplatňovať pri počítaní dohodnuté poradie operácií. ➤ Písomne násobiť a deliť zlomok celým číslom. ➤ Vedieť rozširovať a krátiť zlomky. ➤ Vedieť vypočítať zlomkovú časť z celku. ➤ Písomne násobiť a deliť zlomok zlomkom.. ➤ Vedieť čítať a písať desatinné zlomky. ➤ Rozumieť pojmom perióda, odhad výsledku, zaokrúhlenie na daný počet miest. ➤ Previesť a zapísať zlomok v tvare desatinného čísla a naopak. ➤ Zapísať zlomok v tvare desatinného čísla (alebo periodickým číslom) s požadovanou presnosťou (na požadovaný počet miest)

Tematický celok	Rozvíjajúce ciele	Obsah (obsahový štandard)	Výstupy (výkonový štandard)
			➤ Vedieť určiť periódu pri prevode zlomku na desatinné číslo.
II. Pomer, priama a nepriama úmernosť	• Riešiť jednoduché slovné úlohy n a pomer rôzneho typu a praktické úlohy s použitím mierky mapy a plánu. • Poznať meracie prostriedky a ich jednotky, vie ich samostatne používať aj pri praktických meraniach. • Zostavovať tabuľky priamej a nepriamej úmernosti, dopĺňať chýbajúce údaje na základe objaveného pravidla • Objavovať a riešiť úlohy z praxe na priamu a nepriamu úmernosť • Hľadať súvislosti medzi nadobudnutými vedomosťami a realitou	➤ Pomer, prevrátený pomer, postupný pomer, plán, mapa, mierka plánu a mapy ➤ Priama a nepriama úmernosť, trojčlenka, rovnica priamej a nepriamej úmernosti, tabuľka úmernosti ➤ Pravouhlá sústava súradníc v rovine, bod v sústave súradníc, súradnice bodu, graf, znázornenie priamej a nepriamej úmernosti grafom.	➤ Vedieť vysvetliť pojmy pomer, prevrátený pomer, postupný pomer. ➤ Vedieť zapísať a upraviť daný pomer. ➤ Deliť dané číslo (množstvo) v danom pomere. ➤ Zväčšiť (zmenšiť) dané číslo v danom pomere. ➤ Chápať postupný pomer ako skrátenej zápis jednoduchých pomerov. ➤ Vedieť zapísať a upraviť postupný pomer. ➤ Riešiť úlohy s využitím vzťahu v priamej a nepriamej úmernosti ➤ Riešiť úlohy z praxe na priamu a nepriamu úmernosť. ➤ Riešiť úlohy jednoduchou aj zloženou trojčlenkou.. ➤ Vedieť zvoliť vhodnú pravouhlú sústavu súradníc v rovine. ➤ Vyznačiť body v pravouhlej sústave súradníc v rovine. ➤ Vedieť určiť súradnice daného bodu zobrazeného v pravouhlej sústave súradníc. ➤ Vedieť znázorniť graf priamej a nepriamej úmernosti v pravouhlej sústave súradníc. ➤ Čítať údaje z grafu priamej a nepriamej úmernosti

Tematický celok	Rozvíjajúce ciele	Obsah (obsahový štandard)	Výstupy (výkonový štandard)
			a vedieť ich použiť pri výpočte. ➤ Vedieť určiť druhú súradnicu bodu, ktorý leží na grafe. ➤ Určiť koeficient priamej a nepriamej úmernosti.
III. Objem a povrch kvádra a kocky	• V úlohách vie prakticky aplikovať získané vedomosti • Vedieť vo svojom okolí objaviť predmety tvaru kocky a kvádra a telies zložených z kvádrov a kociek • Pochopiť význam pojmov objem a povrch a vedieť ich popísať vlastnými slovami • Pochopiť význam jednotky objemu, poznať jednotky objemu, vedieť ich používať a navzájom premieňať	➤ Niektoré spôsoby zobrazenia priestoru (voľné rovnobežné premietanie, perspektíva). ➤ Obrazy kvádra a kocky vo voľnom rovnobežnom premietaní, viditeľnosť hrán.. ➤ Telesá zložené z kvádrov a kociek, ich znázorňovanie. nárys, pôdorys, bokorys, Úlohy na rozvoj priestorovej predstavivosti. ➤ Sieť kvádra a kocky. ➤ Objem kvádra a kocky. Jednotky objemu a ich premena. ➤ Povrch kvádra a kocky.	➤ Vedieť načrtnúť a narysovať obraz kvádra a kocky vo voľnom rovnobežnom premietaní. ➤ Vyznačiť na náčrte kvádra a kocky viditeľné a neviditeľné hrany a ich základné prvky. ➤ Načrtnúť a narysovať sieť kvádra a kocky. ➤ Zostavovať a zhotoviť náčrt telies skladajúcich sa z kvádrov a kociek. ➤ Kresliť nárys, bokorys, pôdorys zostavených telies z kvádrov a kociek. ➤ Vedieť opísať a samostatne načrtnúť sieť kvádra a kocky. ➤ Vyznačiť na náčrte základné prvky kvádra a kocky. ➤ Poznať vzťah $1 \text{ liter} = 1 \text{ dm}^3$ a vedieť premieňať základné jednotky objemu. ➤ Riešiť slovné úlohy na objem a povrch.
IV. Percentá	• Vedieť riešiť slovné úlohy a podnetové úlohy z oblasti bankovníctva a finančníctva, v ktorých sa vyskytujú ako podnet štatistické dáta.	➤ Percento, základ, časť prislúchajúca k počtu percent, počet percent. ➤ Promile. Použitie promile v praxi. ➤ Vzťah percent (promile), zlomkov a desatinných čísel. ➤ Znázorňovanie časti celku a počtu percent vhodným	➤ Vedieť vypočítať 1 percento ako stotinu základu. ➤ Rozlíšiť, pomenovať a vypočítať základ. ➤ Rozlíšiť, pomenovať a vypočítať hodnotu časti prislúchajúcej k počtu percent a vedieť uplatniť dané vedomosti pri riešení

Tematický celok	Rozvíjajúce ciele	Obsah (obsahový štandard)	Výstupy (výkonový štandard)
		diagramom.. ➤ Jednoduché úrokovanie. ➤ Riešenie slovných úloh.	slovných úloh z praktického života. ➤ Vedieť vypočítať počet percent, ak je daný základ a časť prislúchajúca k počtu percent. ➤ Vedieť vypočítať základ. ➤ Vedieť vypočítať 1 promile ako tisícinu základu. ➤ Poznať vzťah medzi zlomkami, percentami a desatinnými číslami. ➤ Vedieť vypočítať %, 10 %, 20 %, 25 %, 50 %, 75 % bez prechodu cez 1 %. ➤ Vedieť čítať údaje z diagramov a zapísať znázornenú časť celku percentom a počtom promile a opačne. ➤ Vedieť znázorniť na základe odhadu časť celku v kruhovom diagrame. ➤ Porovnávať viacero častí z jedného celku a porovnanie zobrazíť vhodným stĺpcovým aj kruhovým diagramom. ➤ Vedieť zostrojiť kruhový, alebo stĺpcový diagram z údajov z tabuľky. ➤ Vedieť vypočítať úrok z danej istiny za určité obdobie pri danej úrokovej miere. ➤ Vykonávať jednoduché úrokovanie. ➤ Vypočítať hľadanú istinu.

Tematický celok	Rozvíjajúce ciele	Obsah (obsahový štandard)	Výstupy (výkonový štandard)
V. Trojuholník. Významné prvky trojuholníka. RU	• V konštrukčných úlohách dosahovať presnosť pri rysovaní.	➤ Vonkajšie a vnútorné uhly trojuholníka. ➤ Výška trojuholníka. ➤ Stredná priečka trojuholníka. ➤ Ťažnice a ťažisko trojuholníka. ➤ Riešenie úloh s využitím výšky, strednej priečky a ťažníc.	➤ Vedieť načrtnúť a narysovať významné prvky trojuholníka. ➤ Riešiť úlohy s využitím výšky, ťažnice a strednej priečky.
VI. Kombinatorika a riešenie úloh	• Získať skúsenosť s prácou a organizáciou v konkrétnych súboroch predmetov. • Riešiť rôzne primerané a jednoduché kombinatorické úlohy • Vedieť použiť vhodnú stratégiu na zistenie všetkých riešení a efektívny spôsob zápisu všetkých možných riešení daného problému	➤ Úlohy na tvorbu skupín predmetov a ich počet z rôznych oblastí života. ➤ Rôzne spôsoby vypisovania na jednoduchých úlohách. ➤ Objavovanie možností a zákonitostí. ➤ Pravidlo súčinu. Úlohy s podmienkami (propedeutika základných modelov kombinatoriky). ➤ Riešenie jednoduchých kombinatorických úloh (na základe hier a pokusov). ➤ Riešenie kombinatorických úloh rôznymi metódami (stromový diagram, príprava tabuliek, systematické vypisovanie možností).	➤ Vedieť vypisovať všetky možnosti podľa určitého systému.. ➤ Tvoríť systém (logické možnosti) na vypisovanie všetkých možností. ➤ Objavovať spôsob tvorenia všetkých možných riešení daného systému vo vypisovaní možností. ➤ Systematicky usporiadať daný počet predmetov (prvkov, údajov) všetkými možnými spôsobmi do skupín. ➤ Určiť spoločnú matematickú podstatu v úlohe a počet všetkých možných usporiadaní. ➤ Vedieť z daného počtu prvkov vybrať menší počet prvkov, tieto usporiadať a určiť počet. ➤ Vedieť z daného počtu prvkov vybrať usporiadanú skupinu menšiu ako je daný počet a určiť počet takto usporiadaných skupín prvkov ➤ Používať pravidlá súčtu a súčinu pri riešení

Tematický celok	Rozvíjajúce ciele	Obsah (obsahový štandard)	Výstupy (výkonový štandard)
			jednoduchých úloh. ➤ Zhromažďovať, triediť a systematicky vytvárať všetky možné riešenia. ➤ Vedieť vypočítať kombinatorické úlohy podľa pravidla súčinu a pomocou názoru. ➤ Znázorniť dáta, údaje v tabuľke a stromovým diagramom (grafom).

8. ročník

Tematický celok	Rozvíjajúce ciele	Obsah (obsahový štandard)	Výstupy (výkonový štandard)
I. Celé čísla. Počtové výkony s celými číslami	• Používať celé čísla pri opise reálnej situácie. • Čítať, zapisovať a porovnávať celé čísla, zaokrúhľovať ich, používať, zapisovať a čítať vzťah rovnosti a nerovnosti. • Vykonávať spamäti aj písomne základné počtové výkony. • Zaokrúhľovať čísla, vykonávať odhady a kontrolovať správnosť výsledkov počtových výkonov.	➤ Kladné a záporné čísla v rozšírenom obore desatinných čísel. ➤ Navzájom opačné čísla. ➤ Absolútna hodnota celého a desatinného čísla na číselnej osi. ➤ Absolútna hodnota nuly. ➤ Usporiadanie a porovnanie celých a desatinných čísel a ich zobrazenie na číselnej osi. ➤ Sčítovanie a odčítavanie celých a desatinných čísel. ➤ Násobenie a delenie záporného čísla kladným. ➤ Slovné úlohy – kontextové a podnetové.	➤ Poznať vlastnosti celých čísel a príklady využitia celých čísel (kladných a záporných) v praxi. ➤ Čítať a písať celé čísla (aj z rôznych tabuliek a grafov). ➤ Vymenovať a vypísať dvojice navzájom opačných celých čísel (aj z číselnej osi). ➤ Porovnávať celé čísla a usporiadať ich podľa veľkosti. ➤ Vedieť zobraziť celé čísla na číselnej osi. ➤ Priradiť k celému číslu obraz na číselnej osi a opačne. ➤ Zobrazíť kladné a záporné desatinné čísla na číselnej osi.

Tematický celok	Rozvíjajúce ciele	Obsah (obsahový štandard)	Výstupy (výkonový štandard)
			➤ Určiť absolútnu hodnotu celého a desatinného čísla (racionálneho čísla) a nuly na číselnej osi. ➤ Sčítovať a odčítovať celé a desatinné čísla. ➤ Riešiť primerané slovné úlohy na sčítanie a odčítanie celých a desatinných čísel (kladných a záporných). ➤ Vedieť jednoducho zapísať postup riešenia slovnej úlohy, výpočet a odpoveď. ➤ Vedieť spamäti i písomne násobiť a deliť celé čísla. ➤ Vedieť rozhodnúť, či výsledok násobenia a delenia dvoch celých bude kladný alebo záporný. ➤ Riešiť primerané slovné úlohy na násobenie a delenie celých čísel.
II. Premenná, výraz, rovnica	• Matematizovať a riešiť reálnu situáciu pomocou rovníc. • Tvoriť a riešiť úlohy, v ktorých aplikuje osvojené poznatky o číslach a počtových výkonoch. • Používať, zapisovať a čítať vzťah rovnosti a nerovnosti. • Získavať pozitívny vzťah k tvorivému prístupu k údajom. • Vidieť potrebu samostatnosti pri	➤ Riešenie jednoduchých úloh vedúcich na lineárne rovnice bez formalizácie do podoby rovnice: úvahou, metódou pokus – omyl, znázornením. ➤ Lineárna rovnica s formálnym zápisom (ako propedeutika). ➤ Overenie, či dané číslo je riešením slovnej úlohy. ➤ Zápis vzťahov vychádzajúcich z jednotlivých operácií, z porovnávania. ➤ Výrazy s premennými,	➤ Osvojiť si pojem číselný výraz. ➤ Sčítať, odčítať, násobiť a deliť primerané číselné výrazy. ➤ Určiť počet členov v číselnom výraze. ➤ Vedieť rozhodnúť o rovnosti dvoch číselných výrazov. ➤ Riešiť jednoduché slovné úlohy vedúce k lineárnej rovnici. ➤ Vedieť zapísať postup riešenia slovnej úlohy ➤ Správne a primerane so

Tematický celok	Rozvíjajúce ciele	Obsah (obsahový štandard)	Výstupy (výkonový štandard)
	objavovaní a slovnom vyjadrení výsledkov zistenia.	dosadzovanie čísel za jednotlivé premenné. ➤ Vzorce. ➤ Vyjadrenie a výpočet neznámej z jednoduchého vzorca. ➤ Dopočítavanie chýbajúcich údajov v jednoduchých vzorcoch. ➤ Využitie úloh na priamu a nepriamu úmernosť na propedeutiku funkcií. ➤ Propedeutika znázorňovania priamej a nepriamej úmernosti graficky.	zadaním slovnej úlohy využívať počtové výkony – sčítanie, odčítanie, násobenie, delenie. ➤ Vedieť overiť skúškou správnosti, či dané číslo je riešením slovnej úlohy. ➤ Vedieť rozlišovať medzi číselným výrazom a výrazom s premennou. ➤ Zostaviť jednoduchý výraz s premennou. ➤ Určiť vo výraze s premennou členy s premennou a členy bez premennej. ➤ Určiť hodnotu výrazu, keď je daná hodnota premennej. ➤ Sčítavať a odčítavať výrazy s premennou. ➤ Násobiť a deliť primerané výrazy s premennou číslom rôznym od nuly. ➤ Vedieť vyjadriť a vypočítať neznámu z jednoduchých vzorcov (napr. $o = 2 \cdot (a + b)$; $o = z + 2 \cdot a$). ➤ Vedieť zvoliť vhodnú pravouhlú sústavu súradníc v rovine. ➤ Vyznačiť body v pravouhlej sústavy súradníc v rovine. ➤ Vedieť určiť súradnice daného bodu zobrazeného v pravouhlej sústave súradníc. ➤ Vedieť znázorniť graf

Tematický celok	Rozvíjajúce ciele	Obsah (obsahový štandard)	Výstupy (výkonový štandard)
			priamej (nepriamej) úmernosti v pravouhlej sústave súradníc (znázorniť priamu a nepriamu úmernosť graficky) ako propedeutika.
III. Trojuholník, zhodnosť trojuholníkov	• Poznať, vedieť popísať, pomenovať, načrtnúť, narysovať a zostrojiť základné rovinné útvary, poznať ich základné prvky a ich vlastnosti • Vedieť vykonať v praxi potrebné najdôležitejšie merania a výpočty obvodu geometrických útvarov. • Poznať meracie prostriedky a ich jednotky, vedieť ich samostatne používať aj pri praktických meraniach. • Analyzovať a riešiť aplikačné geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu.	➤ Konštrukcia trojuholníka (<i>sss, sus, usu</i>), jej jednoznačnosť a súvis so zhodnosťou trojuholníkov. ➤ Trojuholník určený stranami - (<i>sss</i>). Trojuholník určený stranami a uhlami – (<i>sus, usu</i>). ➤ Súčet vnútorných uhlov v trojuholníku. ➤ Objav trojuholníkovej nerovnosti a veľkosti súčtu vnútorných uhlov trojuholníka. ➤ Rovnoramenný a rovnostranný trojuholník, objav niektorých ich základných vlastností. ➤ Výška trojuholníka, niektoré ďalšie konštrukčné úlohy.	➤ Vedieť rozlíšiť základné prvky trojuholníka. ➤ Poznať vetu o vnútorných uhloch trojuholníka a vedieť vypočítať vonkajšie uhly trojuholníka. ➤ Samostatne riešiť úlohy s využitím vlastností vnútorných a vonkajších uhlov. ➤ Vedieť vykonať rozbor konštrukčnej úlohy. ➤ Vysvetliť a zapísať konštrukčný postup zostrojenia trojuholníka (aj pomocou skôr osvojenej matematickej symboliky). ➤ Vedieť zostrojiť trojuholník podľa konštrukčného postupu s využitím vety <i>sss, sus</i> a <i>usu</i>. ➤ Vedieť urobiť skúšku (splnenie podmienok úlohy) správnosti zostrojenia trojuholníka. ➤ Vedieť narysovať pravidelný šesťuholník. ➤ Poznať vetu o trojuholníkovej nerovnosti pri konštrukcii trojuholníka podľa <i>sss</i>.

Tematický celok	Rozvíjajúce ciele	Obsah (obsahový štandard)	Výstupy (výkonový štandard)
			➤ Poznať vetu o vnútorných uhloch trojuholníka a o súčte vnútorného a vonkajšieho uhla pri tom istom vrchole trojuholníka.➤ Vedieť popísať rovnostranný a rovnoramenný trojuholník a ich vlastnosti.➤ Vedieť presne a čisto narysovať ľubovoľný rovnostranný a rovnoramenný trojuholník.➤ Poznať a uviesť príklady rovnostranného a rovnoramenného trojuholníka z reálneho života.➤ Poznať vlastnosti výšok v trojuholníku.➤ Vedieť zostrojiť výšky trojuholníka➤ (v ostrouhlom, tupouhlom a pravouhlom).➤ Vedieť zostrojiť priesečník výšok v ľubovoľnom trojuholníku.➤ Riešiť ďalšie konštrukčné úlohy s využitím poznatkov o konštrukcii trojuholníka (rovnobežníky, štvoruholníky,...).➤ Zostrojiť obdĺžnik, štvorec, kosodĺžnik, kosoštvorec.

Tematický celok	Rozvíjajúce ciele	Obsah (obsahový štandard)	Výstupy (výkonový štandard)
IV. Rovnobežníky, lichobežník, obsah trojuholníka	• Poznať, vedieť popísať, pomenovať, načrtnúť, narysovať a zostrojiť základné rovinné útvary, pozná ich základné prvky a ich vlastnosti. • Vedieť vykonať v praxi potrebné najdôležitejšie merania a výpočty obvodu geometrických útvarov. • Poznať meracie prostriedky a ich jednotky, vedieť ich samostatne používať aj pri praktických meraniach. • Analyzovať a riešiť aplikačné geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu.	➤ Rovnobežky preťaté priamkou (priečkou). ➤ Striedavé a súhlasné uhly pri rovnobežkách. ➤ Rovnobežníky a ich základné vlastnosti vyplývajúce z rovnobežnosti. ➤ Výška rovnobežníka. ➤ Konštrukcia rovnobežníkov. ➤ Lichobežník. ➤ Pravouhlý a rovnoramenný lichobežník, objav niektorých ich vlastností. ➤ Jednoduché konštrukcie rovnobežníkov a lichobežníka. ➤ Obsah a obvod kosoštvorca, kosodĺžnika a trojuholníka. ➤ Slovné (kontextové a podnetové) úlohy z praxe (z reálneho života). ➤ Obvod a obsah lichobežníka. ➤ Slovné (kontextové a podnetové) úlohy z praxe (z reálneho života).	➤ Vedieť zostrojiť dve rovnobežné priamky (rovnobežky) a, b, ktoré sú preťaté priečkou p. ➤ Vedieť určiť a vymenovať súhlasné a striedavé uhly pri dvoch rovnobežných priamkach preťatých priečkou. ➤ Poznať vlastnosti súhlasných a striedavých uhlov. ➤ Riešiť úlohy s využitím vlastností súhlasných a striedavých uhlov. ➤ Načrtnúť a pomenovať rovnobežníky: štvorec, kosoštvorec, obdĺžnik, kosodĺžnik a poznať ich základné vlastnosti (o stranách, vnútorných uhloch, uhlopriečkach a ich priesečníku). ➤ Správne rozlišovať (vedieť vysvetliť rozdiel) pravouhlé a kosouhlé rovnobežníky. ➤ Narysovať štvorec, kosoštvorec, obdĺžnik, kosodĺžnik a správne označiť všetky ich základné prvky. ➤ Zostrojiť a odmerať v rovnobežníku (štvorec, kosoštvorec, obdĺžnik, kosodĺžnik) jeho dve výšky. ➤ Načrtnúť lichobežník, pomenovať a opísať jeho základné prvky.

Tematický celok	Rozvíjajúce ciele	Obsah (obsahový štandard)	Výstupy (výkonový štandard)
			➤ Vedieť zostrojiť ľubovoľný lichobežník (obecný, pravouhlý, rovnoramenný) podľa zadaných prvkov a na základe konštrukčného postupu.➤ Vedieť riešiť a narysovať primerané konštrukčné úlohy pre štvoruholníky s využitím vlastností konštrukcie trojuholníka (a s využitím poznatkov rovnobežníkov a lichobežníka).➤ Poznať základné vzorce pre výpočet obvodu a obsahu štvorca, kosoštvorca, obdĺžnika, kosodĺžnika a trojuholníka.➤ Vypočítať obvod a obsah štvorca, kosoštvorca, obdĺžnika, kosodĺžnika a trojuholníka (aj z obsahu).➤ Riešiť slovné (kontextové a podnetové) úlohy z reálneho života s využitím poznatkov o obsahu a obvode rovnobežníkov, trojuholníka a s využitím premeny jednotiek dĺžky a obsahu.➤ Poznať vzorec pre výpočet obvodu a obsahu lichobežníka.➤ Vypočítať obvod a obsah lichobežníka.➤ Riešiť slovné (kontextové a podnetové) úlohy z

Tematický celok	Rozvíjajúce ciele	Obsah (obsahový štandard)	Výstupy (výkonový štandard)
			reálneho života s využitím poznatkov o obsahu a obvode rovnobežníkov, trojuholníka, lichobežníka a s využitím premeny jednotiek dĺžky a obsahu.
V. Hranoly, ich objem a povrch	• Rozoznať, pomenovať a opísať jednotlivé základné priestorové geometrické tvary, nachádzať v realite ich reprezentáciu.	➤ Hranol, jeho znázornenie a sieť. ➤ Objem a povrch hranola.	➤ Načrtnúť kocku, kváder, hranol vo voľnom rovnobežnom premietaní. ➤ Poznať vlastnosti podstavy a plášťa hranola. ➤ Vedieť určiť počet hrán, stien a vrcholov hranola. ➤ Zostrojiť sieť kolmého hranola. ➤ Vedieť použiť príslušné vzorce na výpočet objemu a povrchu (kocky, hranola a kvádra). ➤ Vypočítať objem a povrch kocky, hranola a kvádra (aj v slovných úlohách).
VI. Kruh, kružnica	• Zdokonaľovať svoje logické myslenia, jeho neustále rozširovanie a prehľbovanie (triedenie, použitie elementárnych algoritmov, atď.) o prvky kritického myslenia.	➤ Kruh, kružnica. ➤ Dotyčnica ku kružnici, jej poloha voči príslušnému polomeru. ➤ Tetiva kružnice. ➤ Kružnicový oblúk a kruhový výsek (odsek), ich stredový uhol. ➤ Obsah kruhu a dĺžka kružnice (obvod kruhu). ➤ Medzikružie. ➤ Kontextové úlohy.	➤ Zostrojiť a zapísať kružnicu k a kruh K s daným polomerom r (alebo s daným priemerom d). ➤ Vedieť vysvetliť vzťah medzi polomerom a priemerom kružnice k (kruhu K). ➤ Určiť vzájomnú polohu kružnice k a priamky p. ➤ Zostrojiť dotyčnicu ku kružnici k v určenom bode ležiacom na kružnici k. ➤ Zostrojiť dotyčnicu ku kružnici k z daného bodu,

Tematický celok	Rozvíjajúce ciele	Obsah (obsahový štandard)	Výstupy (výkonový štandard)
			ktorý leží mimo kružnice k zvonku a opísať (stačí slovne) postup tejto konštrukcie približnou metódou aj pomocou Talesovej kružnice. ➤ Vedieť na kružnici vyznačiť kružnicový oblúk, prípadne kružnicový oblúk prislúchajúci danému stredovému uhlu. ➤ Vedieť v kruhu vyznačiť kruhový výsek, prípadne kruhový výsek prislúchajúci danému stredovému uhlu. ➤ Vedieť v kruhu vyznačiť kruhový odsek ➤ Vedieť určiť a odmerať stredový uhol prislúchajúci k danému kružnicovému oblúku alebo kruhovému výseku. ➤ Poznať približné hodnoty Ludolfovoho čísla $\pi = 3,14$ resp. $22/7$ pre použitie v písomných výpočtoch obsahu kruhu a dĺžky kružnice. ➤ Vedieť vypočítať obsah kruhu a dĺžku kružnice ($S = \pi r^2$; $o = 2 \pi r = \pi d$) ➤ Poznať základné vzťahy (vzorce) pre výpočet obsahu kruhu a dĺžky kružnice.
VI. Pravdepodobnosť, štatistika	• Prostredníctvom hier a manipulatívnych činností získať	➤ Pravdepodobnostné hry a pokusy. ➤ Rôzne úlohy na	➤ Získať skúsenosti z porovnávania rôznych udalostí z pohľadu na ich

Tematický celok	Rozvíjajúce ciele	Obsah (obsahový štandard)	Výstupy (výkonový štandard)
	skúsenosti s organizáciou konkrétnych súborov predmetov podľa zvoleného ľubovoľného a podľa vopred daného určitého kritéria. • Vedieť z daného počtu prvkov vybrať skupinu s daným počtom prvkov podľa určeného pravidla a vypočítať počet možností výberu. • Byť schopný orientovať sa v množine údajov.	porovnávanie šancí rôznych udalostí. ➤ Číselné porovnávanie šancí. ➤ Plánovitý zber údajov a ich systemizácia pri jednoduchých a primeraných experimentoch. ➤ Zobrazenie skupín údajov, tvorba grafov a diagramov.	mieru pravdepodobnosti. ➤ Vedieť uskutočňovať jednoduché a primerané experimenty. ➤ Vedieť posúdiť a rozlíšiť možné, ale aj nemožné udalosti. ➤ Vedieť rozhodnúť o pravdepodobnosti udalosti. ➤ Vypočítať relatívnu početnosť udalosti. ➤ Vedieť spracovať, plánovite a systematicky zhromažďovať a triediť údaje v experimente. ➤ Zo zhromaždených údajov vybrať štatistický súbor. ➤ Vypočítať aritmetický priemer z primeraných údajov. ➤ Zaznamenávať a usporadúvať údaje do tabuľky. ➤ Čítať (interpretovať) údaje z tabuľky, ➤ z kruhového diagramu a z stĺpcového grafu. ➤ Znázorniť údaje z tabuľky kruhovým diagramom a stĺpcovým grafom.

9.ročník

Tematický celok	Rozvíjajúce ciele	Obsah (obsahový štandard)	Výstupy (výkonový štandard)
I. Mocniny a odmocniny,	• Získať zručnosti v počítaní druhej mocniny a odmocniny.	➤ Druhá a tretia mocnina a odmocnina ➤ Mocniny s mocniteľom –	➤ Prečítať správne zápis druhej a tretej mocniny ľubovoľného

Tematický celok	Rozvíjajúce ciele	Obsah (obsahový štandard)	Výstupy (výkonový štandard)
zápis veľkých čísel	• Vedieť sa orientovať vo veľkých číslach vyjadrených v tvare $a \cdot 10^n$, kde $1 \leq a < 10$.	prirodzeným číslom. ➤ Mocniny čísla 10, predpony a ich súvis s mocninami. ➤ Zápis veľkých čísel v tvare $a \cdot 10^n$ (pre $1 \leq a < 10$, $n \in \mathbb{N}$) a práca s takýmito číslami na kalkulačke. ➤ Vytváranie predstavy o veľmi veľkých a veľmi malých číslach. ➤ Počítanie s veľkými číslami, zaokrúhľovanie a odhad výsledku.	racionalného čísla a určiť v ňom mocnenca (základ) a mocniteľa (exponent). ➤ Vedieť zapísať druhú a tretiu mocninu ľubovoľného racionalného čísla ako súčin rovnakých činiteľov. ➤ Zapísať aj súčin konkrétneho väčšieho počtu rovnakých činiteľov do tvaru mocniny a opačne. ➤ Vedieť vysvetliť vzťah $x^2 = (-x)^2$ a $x^3 \neq (-x)^3$ ➤ Prečítať správne zápis druhej a tretej odmocniny ľubovoľného kladného racionalného čísla a určiť v ňom stupeň odmocnenia a odmocnenca (základ). ➤ Vedieť zapísať druhú a tretiu odmocninu kladného racionalného čísla. ➤ Poznať zápis n-tej mocniny ľubovoľného čísla a, kde n je prirodzené číslo (a^n). ➤ Vypočítať druhú mocninu ľubovoľného racionalného čísla a druhú odmocninu kladného racionalného čísla na kalkulačke. ➤ Vypočítať spamäti hodnotu druhej a tretej mocniny malých prirodzených čísel a hodnotu odmocniny z čísel

Tematický celok	Rozvíjajúce ciele	Obsah (obsahový štandard)	Výstupy (výkonový štandard)
			4, 9, 16, 25, ..., 100. ➤ Vedieť zapísať ako mocninu čísla: 100, 1 000, 10 000, ... ➤ Vedieť zapísať veľmi veľké čísla v tvare $a \cdot 10^n$ (pre $1 \leq a < 10$, $n \in \mathbb{N}$). Napr. $70\,000 = 7 \cdot 10^4$ ➤ Riešiť primerané numerické a slovné úlohy s veľkými číslami s využitím zručností odhadu a zaokrúhľovania. ➤ Používať zaokrúhľovanie a odhad pri riešení praktických úloh.
II. Riešenie lineárnych rovníc a nerovníc	• Námetom slovných úloh rozvíjať vzťah k prírode, k jej ochrane a zveľaďovaniu, k starostlivosti o vlastné zdravie. • Ukázať žiakom, že matematika je efektívny prostriedok na riešenie problémov z praxe. • Využiť námet slovných úloh na mravnú, ekologickú a zdravotnú výchovu. • viesť žiakov k racionálnemu spôsobu riešenia slovných úloh. • Rozvíjať algoritmické myslenie žiakov.	➤ Riešenie jednoduchých lineárnych rovníc pomocou ekvivalentných úprav. ➤ Riešenie jednoduchých lineárnych nerovníc, ich vzťah k príslušnej lineárnej rovnici. ➤ Ako propedeutika jednoduché grafické znázornenia riešenia. ➤ Riešenie lineárnych rovníc s neznámou v menovateli. ➤ Vyjadrenie neznámej zo vzorca. ➤ Riešenie slovných (kontextových) úloh, ktoré sa dajú riešiť pomocou lineárnej rovnice alebo nerovnice.	➤ Vedieť rozhodnúť o rovnosti (nerovnosti) dvoch číselných (algebraických) výrazov. ➤ Vedieť rozlíšiť zápis rovnosti, nerovnosti, rovnice, nerovnice. ➤ Riešiť jednoduché lineárne rovnice a urobiť skúšku správnosti. ➤ Riešiť jednoduché lineárne nerovnice. ➤ Riešiť lineárne zložitejšie lineárne rovnice. ➤ Riešiť jednoduché rovnice s neznámou v menovateli. ➤ Vedieť urobiť skúšku správnosti riešenia lineárnej rovnice s neznámou v menovateli. ➤ Vedieť určiť podmienky riešenia rovnice (výrazu) s neznámou v menovateli. ➤ Vedieť vyjadriť neznámu zo vzorca (z primeraných matematických a fyzikálnych vzorcov).

Tematický celok	Rozvíjajúce ciele	Obsah (obsahový štandard)	Výstupy (výkonový štandard)
			➤ Vedieť urobiť zápis úlohy a zapísať postup riešenia slovnej úlohy. ➤ Vedieť určiť a vybrať vhodnú stratégiu riešenia slovnej úlohy (rovnica, nerovnica, tipovaním, ...). ➤ Riešiť jednoduché slovné (kontextové) úlohy vedúce k lineárnej rovnici (nerovnici). ➤ Vedieť overiť správnosť riešenia slovnej úlohy.
III. Pytagorova veta	• Vedieť použiť Pytagorovu vetu na riešenie úloh z praxe. • Ukázať žiakom súvislosť medzi geometriou a aritmetikou.	➤ Pytagorova veta, jej odvodenie. ➤ Použitie Pytagorovej vety pri riešení praktických úloh.	➤ Poznať a vymenovať základné prvky pravouhlého trojuholníka (odvesna, prepona). ➤ Vedieť pre aký útvar platí Pytagorova veta. ➤ Poznať a vedieť formuláciu Pytagorovej vety a jej význam. ➤ Zapísať Pytagorovu vetu vzťahom $c^2 = a^2 + b^2$, ale aj vzťahom pri danom označení strán pravouhlého trojuholníka. ➤ Samostatne vyjadriť a zapísať zo základného vzťahu Pytagorovej vety obsah štvorca nad odvesnou a a nad odvesnou b. ➤ Vyjadriť vzťah pre výpočet odvesien. ➤ Vedieť vypočítať dĺžku tretej strany pravouhlého trojuholníka, ak sú známe dĺžky jeho dvoch zvyšných strán. ➤ Samostatne používať Pytagorovu vetu na riešenie kontextových úloh z reálneho

Tematický celok	Rozvíjajúce ciele	Obsah (obsahový štandard)	Výstupy (výkonový štandard)
IV. Súmernosť v rovine	• Viesť žiakov k objaveniu stredovej a osovej súmernosti v okolitom svete. • Oceniť význam súmernosti v bežnom živote, predovšetkým pri vytváraní estetického prostredia (parky, námestia, domy).	➤ Osová súmernosť, os súmernosti. ➤ Stredová súmernosť, stred súmernosti. ➤ Konštrukcia obrazu v osovej súmernosti. ➤ Konštrukcia obrazu v stredovej súmernosti. ➤ Ukážka osovej a stredovej súmernosti – útvarov (aj v štvorcovej sieti).	praktického života. ➤ Vedieť určiť, či sú geometrické útvary súmerné podľa osi resp. podľa stredy. ➤ Nájsť os súmernosti osovo súmerného útvaru. ➤ Zostrojiť obraz bodu, úsečky, priamky, kružnice alebo jednoduchého útvaru (obrazca) zloženého z úsečiek a častí kružnice v osovej (aj v stredovej) súmernosti. ➤ Vedieť určiť osi súmernosti (štvorec, obdĺžnik, trojuholník, kružnica, kruh, atď.). ➤ Vedieť určiť stredovo súmerné rovinné útvary (štvorec, obdĺžnik, kruh).
V. Niektoré ďalšie telesá, ich objem a povrch	• Rozvíjať priestorovú predstavivosť žiakov. • Poukázať na užitočnosť geometrie v praxi.	➤ Valec, ihlan, kužeľ a ich siete. ➤ Guľa a rez guľou. Objem a povrch gule. ➤ Použitie vzorcov na výpočet objemu a povrchu valca, ihlana, kužeľa a gule (aj v slovných úlohách z praxe).	➤ Vedieť opísať valec, ihlan, kužeľ a pomenovať ich základné prvky. ➤ Vedieť určiť počet hrán, stien a vrcholov ihlana. ➤ Načrtnúť valec, ihlan, kužeľ vo voľnom rovnobežnom premietaní. ➤ Zostrojiť sieť valca, ihlana, kužeľa. ➤ Vedieť opísať guľu a pomenovať jej základné prvky. ➤ Dosadením do vzorcov vedieť vypočítať objem a povrch gule. ➤ Používať vzorce pre výpočet objemu a povrchu valca, ihlana, kužeľa a gule.
VI. Grafické	• Naučiť žiakov čítať z	➤ Karteziánsky (pravouhlý -	➤ Opísať a zostrojiť pravouhlý

Tematický celok	Rozvíjajúce ciele	Obsah (obsahový štandard)	Výstupy (výkonový štandard)
znázorňovanie závislostí	jednoduchých grafov pripravovať žiakov na pochopenie a zavedenie pojmu funkcie. • Rozvíjať funkčné myslenie žiakov. • Viesť žiakov k aplikácii lineárnej funkcie.	dvozmerný súradnicový systém. ➤ Rôzne spôsoby znázorňovania – grafy závislosti. ➤ Súvis grafu s niektorými základnými vlastnosťami závislostí (rast, klesanie, najväčšie a najmenšie hodnoty). ➤ Lineárna závislosť (lineárna funkcia), jej vlastnosti a graf. ➤ Všeobecná rovnica lineárnej funkcie: $y = k \cdot x + q; (k \neq 0)$ ➤ Parametre k a q v lineárnej funkcii. ➤ Graf priamej a nepriamej úmernosti.	súradnicový systém. ➤ Zobrazí bod (úsečku, trojuholník, atď.) v pravouhlom súradnicovom systéme. ➤ Zostrojí graf lineárnej závislosti podľa údajov v tabuľke pre hodnoty x a y. ➤ Vedie opísať základné vlastnosti grafu lineárnej funkcie – tvar grafu, súvislosť čísla k s rastom alebo klesaním funkcie. ➤ Vedie uviesť dvojicu veličín, medzi ktorými je lineárna funkčná súvislosť. ➤ Vedie zostaviť tabuľku a zostrojí graf lineárnej funkcie v obore reálnych čísel. ➤ Poznať význam koeficientov k a q v predpise lineárnej funkcie. ➤ Vedie určiť, či je lineárna funkcia rastúca (klesajúca). ➤ Vedie určiť priesečníky grafu s osami. ➤ Vedie zapísať tvar konštantnej funkcie napr. $y = a$, kde a je reálne číslo. ➤ Čítať údaje z grafu priamej a nepriamej úmernosti a vedie ich použiť pri výpočte. ➤ Vedie určiť druhú súradnicu bodu, ktorý leží na grafe. ➤ Riešiť slovné úlohy na využitie závislosti prvokov v priamej a nepriamej úmernosti.
VII. Podobnosť trojuholníkov	• Ukázať význam matematiky v praxi. • Viesť žiakov k potrebe	➤ Podobnosť geometrických útvarov, pomer podobnosti.	➤ Vedie vysvetliť podstatu podobnosti dvoch geometrických útvarov.

Tematický celok	Rozvíjajúce ciele	Obsah (obsahový štandard)	Výstupy (výkonový štandard)
	dokazovania v matematike.	➤ Podobnosť trojuholníkov. ➤ Riešenie primeraných matematických (numerických) a konštrukčných úloh. ➤ Použitie podobnosti pri meraní výšok a vzdialeností, topografické práce v reálnych situáciách.	➤ Rozhodnúť o podobnosti dvojice daných útvarov v rovine (štvorce, obdĺžniky, trojuholníky, atď.). ➤ Vypočítať pomer podobnosti k pre dva rovinné útvary. ➤ Vedieť použiť pomer podobnosti dvoch podobných útvarov pri výpočtovej a primeranej konštrukčnej úlohe. ➤ Poznať základné vety o podobnosti trojuholníkov (sss, sus, uu). ➤ Na základe viet o podobnosti trojuholníkov riešiť primerané numerické a konštrukčné úlohy. ➤ Vedieť použiť pomer podobnosti k dvoch podobných útvarov pri výpočtovej úlohe. ➤ Vedieť využívať vlastnosti podobnosti trojuholníkov podobnosti trojuholníkov pri riešení praktických úloh zo života pri meraní (odhadovaní) vzdialeností a výšok. ➤ Riešiť jednoduché praktické topografické úlohy s využitím vlastností podobnosti trojuholníkov. ➤ Vedieť určiť skutočnú vzdialenosť – mierka mapy a skutočné rozmery predmetov – mierka plánu.
VIII. Sústavy lineárnych rovníc RU	• Využiť námety slovných úloh na rozvoj humanistickej výchovy žiakov.	➤ Riešenie sústav lineárnych rovníc rôznymi metódami. ➤ Riešenie slovných úloh	➤ Riešiť sústavy lineárnych rovníc rôznymi metódami a vedieť urobiť skúšku

Tematický celok	Rozvíjajúce ciele	Obsah (obsahový štandard)	Výstupy (výkonový štandard)
	•Viesť žiakov k racionálnemu spôsobu riešenia slovných úloh.	vedúcich k sústave lineárnych rovníc.	správnosti. ➤ Riešiť slovné úlohy pomocou sústavy lineárnych rovníc.
IX. Štatistika	• Vedieť zaznamenať a usporiadať údaje získané z praxe. • Poznať význam termínov štatistický súbor, štatistická jednotka, znak, početnosť javu, relatívna početnosť a využiť ich v praxi.	➤ Štatistické prieskumy, triedenie, náhodný výber. ➤ Realizácia vlastných jednoduchých štatistických prieskumov – projektov, ich spracovanie. ➤ Tabuľky, grafy a diagramy, ich čítanie, interpretácia a tvorba, prechod od jedného typu znázornenia k inému.	➤ Vedieť zrealizovať primeraný štatistický prieskum. ➤ Vedieť popísať triedenie štatistických jednotiek a náhodný výber zo súboru. ➤ Pripraviť a spracovať jednoduchý vlastný projekt zameraný na štatistický prieskum určitej udalosti s vyjadrením početnosti určitého javu. ➤ Riešiť primerané úlohy zo štatistiky s využitím výpočtu aritmetického priemeru. ➤ Vedieť spracovať získané hodnoty – údaje z vlastného štatistického prieskumu do tabuľky. ➤ Interpretovať údaje z tabuľky a prostredníctvom viacerých druhov diagramov – grafov (kruhový, koláčový, stĺpcový, spojnicový) znázorniť hodnoty – údaje.

UČEBNÉ ZDROJE

Učebné zdroje pri vyučovaní matematiky sú predovšetkým odborná literatúra, didaktická technika, materiálne vyučbové prostriedky a ďalšie zdroje.

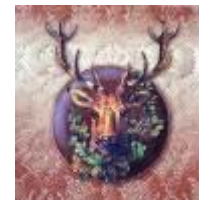
Žabka J., Černek P.: Matematika pre 5. Ročník ZŠ, 1.časť,2010

Žabka J., Černek P.: Matematika pre 5. Ročník ZŠ, 2.časť,2010

Žabka J., Černek P.: Matematika pre 6. Ročník ZŠ, 1.časť,2010

Žabka J., Černek P.: Matematika pre 6. Ročník ZŠ, 2.časť,2010

Žabka J., Černek P.: Matematika pre 7. Ročník ZŠ, 1.časť,2010

Žabka J., Černek P.: Matematika pre 7. Ročník ZŠ, 2.část,2010

Žabka J., Černek P.: Matematika pre 8. Ročník ZŠ, 1.část,2011

Žabka J., Černek P.: Matematika pre 8. Ročník ZŠ, 2.část,2011

Šedivý O. a kol.: Matematika pre 5. ročník ZŠ, 1. část, SPN, 1997

Šedivý O. a kol.: Matematika pre 5. ročník ZŠ, 2. část, SPN, 1998

Šedivý O. a kol.: Matematika pre 6. ročník ZŠ, 1. část, SPN, 1998

Šedivý O. a kol.: Matematika pre 6. ročník ZŠ, 2. část, SPN, 1999

Šedivý O. a kol.: Matematika pre 7. ročník ZŠ, 1. část, SPN, 1999

Šedivý O. a kol.: Matematika pre 7. ročník ZŠ, 2. část, SPN, 2000

Šedivý O. a kol.: Matematika pre 8. ročník ZŠ, 2. část, SPN, 2001

Šedivý O. a kol.: Matematika pre 8. ročník ZŠ, 2. část, SPN, 2002

Šedivý O. a kol.: Matematika pre 9. ročník ZŠ, 1. část, SPN, 2001

Šedivý O. a kol.: Matematika pre 9. ročník ZŠ, 2. část, SPN, 2001

Rôzni: Hravá matematika – pracovný zošit pre 8. ročník ZŠ, Taktik International, s.r.o., 2011

Bálint: Vzdelávací štandard s exemplifikačnými úlohami z matematiky pre 2. stupeň základnej školy, MŠ SR, 2002

Burjan, Bastlová: Matematika základnej školy v testoch, EXAM, 1999

tabuľky, zbierky úloh

www.dobrenapady.sk, www.zborovna.sk

Chémia 6.-9.ročník

Učebné osnovy

Názov predmetu	Chémia
Vzdelávacia oblasť	Človek a príroda
Ročník	6.-9.
Škola	Základná škola s MŠ Svätý Anton
Stupeň vzdelania	ISCED 2 – nižšie sekundárne vzdelanie
Forma štúdia	denná
Vyučovací jazyk	slovenský jazyk

1. Charakteristika učebného predmetu:

Predmet chémia svojim experimentálnym charakterom vyučovania umožňuje žiakom hlbšie porozumieť zákonitostiam chemických javov a procesov. Obsah učiva tvoria poznatky o vlastnostiach a použití látok, s ktorými sa žiaci stretávajú v každodennom živote (chémia potravín a nápojov, kozmetiky, liečiv, čistiacich prostriedkov, atď.).

Pri štúdiu chémie si žiaci osvojujú dôležité spôsobilosti špecifickými poznávacími metódami. Ide hlavne o rozvíjanie spôsobilosti objektívne a spoľahlivo pozorovať, experimentovať a merať, vytvárať a overovať hypotézy v procese riešenia úloh rôznej zložitosti.

Súčasťou učebného predmetu chémia sú aj vhodne vybrané laboratórne cvičenia. Ich správna realizácia si vyžaduje osvojenie si základných manuálnych zručností a návykov bezpečnej práce v chemickom laboratóriu.

2. Ciele učebného predmetu:

Ciele učebného predmetu v 6. ročníku sú zamerané na rozvíjanie prírodovednej gramotnosti, čo predstavuje:

- Vytvoriť pozitívny vzťah k učebnému predmetu chémia.
- Poznať vybraný okruh anorganických a organických látok, ich význam a použitie v každodennom živote.
- Chápať, že vlastnosti chemických látok vyplývajú z ich zloženia a štruktúry.
- Osvojiť si poznatky na posúdenie základných sociálnych, zdravotných a environmentálnych dôsledkov pôsobenia chémie v živote človeka (napríklad chemické aspekty racionálnej výživy, vplyv alkoholu, nikotínu a iných drog na ľudský organizmus).
- Získať prehľad o obsahu základných chemických pojmov, ktoré charakterizujú zloženie, štruktúru a vlastnosti chemických látok a chemické reakcie.
- Naučiť sa základy chemických výpočtov, vedieť porovnať dve veličiny rovnakého druhu, určiť hodnotu veličín z grafu a z tabuľky alebo naopak.
- Osvojiť si základné činnosti súvisiace s pozorovaním a pokusom a zároveň získať zodpovedný vzťah k plneniu pracovných povinností a dodržiavaniu pravidiel bezpečnej práce.
- Vedieť uplatniť logicko-myšlienkové a senzomotorické operácie aj v iných učebných predmetoch a v každodennej praxi.
- Porozumieť odborným textom na primeranej úrovni a vedieť aplikovať získané poznatky pri riešení konkrétnych úloh.
- Schopnosť samostatne získavať potrebné informácie súvisiace s chemickou problematikou z rôznych informačných zdrojov.

3. Kľúčové kompetencie (spôsobilosti):

1. kompetencia k celoživotnému učeniu sa

- plánovať a organizovať si učenie a pracovnú činnosť
- hľadať a rozvíjať účinné postupy vo svojom učení
- využívať rôzne stratégie učenia
- kriticky pristupovať ku zdrojom informácií, informácie tvorivo spracovávať a využívať pri svojom štúdiu a praxi

2. sociálne komunikačné kompetencie

- vecne, správne sa vyjadrovať verbálne, písomne a graficky k danej učebnej téme
- vedieť využiť informačné a komunikačné zdroje
- vyhľadávať, triediť a spracovávať informácie a dáta z rôznych zdrojov (IKT, knižné zdroje)
- zrozumiteľne prezentovať svoje poznatky, skúsenosti a zručnosti,
- vedieť spracovať jednoduchú správu z pozorovania

- vedieť spracovať a prezentovať jednoduchý projekt so zameraním na ciele, metódy, výsledky a ich využitie

3. kompetencia uplatňovať základ matematického myslenia a základné schopnosti poznávať v oblasti vedy a techniky

- používať matematické myslenie na riešenie praktických problémov v každodenných situáciách
- používať matematické modely logického a priestorového myslenia a prezentácie (vzorce, modely, štatistika, diagramy, grafy, tabuľky),
- používať základy prírodovednej gramotnosti, ktorá mu umožní robiť vedecky podložené úsudky, pričom vie použiť získané vedomosti na úspešné riešenie problémov

4. kompetencia v oblasti informačných a komunikačných technológií

- osvojiť si základné zručnosti v oblasti IKT ako predpoklad ďalšieho rozvoja
- používať základné postupy pri práci s textom a jednoduchou prezentáciou
- dokázať vytvoriť jednoduché tabuľky a grafy a pracovať v jednoduchom grafickom prostredí
- dokázať využívať IKT pri vzdelávaní

5. kompetencia riešiť problémy

- analyzovať vybrané problémy
- navrhovať rôzne riešenia úloh, postupov a prístupov
- aplikovať poznatky pri riešení konkrétnych problémových úloh
- využívať informačné a komunikačné technológie pri riešení problémových úloh
- používať základné myšlienkové operácie a metódy vedeckého poznávania pri riešení problémových úloh
- využívať tvorivosť a nápaditosť, samostatne tvoriť závery na základe zistení, skúmaní alebo riešení úloh
- zhodnotiť úspešnosť riešenia problémovej úlohy
- logicky spájať poznatky z rôznych predmetov a využiť ich pri riešení problémových úloh
- prijímať svoju zodpovednosť za riešenie problémov
- dokázať sa poučiť z vlastných chýb a chýb iných

6. kompetencie občianske

- uvedomiť si základy humanistických hodnôt, zmysel národného kultúrneho dedičstva, uplatňovať a ochraňovať princípy demokracie
- vyvážené chápať svoje osobné záujmy v spojení so záujmami širšej skupiny, resp. spoločnosti
- uvedomiť si svoje práva v kontexte so zodpovedným prístupom k svojim povinnostiam
- prispievať k naplneniu práv iných
- otvorenosť ku kultúrnej a etnickej rôznorodosti
- sledovať a posudzovať udalosti a vývoj verejného života a zaujímať k nim stanoviská, aktívne podporuje udržateľnosť kvality životného prostredia

7. kompetencie sociálne a personálne

- vyjadrovať svoje názory, postoje a skúsenosti
- pracovať vo dvojiciach alebo v skupinách, vzájomne si radiť a pomáhať
- prezentovať a zhodnotiť výsledky svojej alebo skupinovej činnosti
- hodnotiť vlastné výkony a pokroky v učení
- prijímať ocenenie, radu a kritiku, čerpať poučenie pre svoju ďalšiu prácu

8. kompetencie pracovné

- stanoviť si ciele a aktívne pristupovať k uskutočneniu svojich cieľov
- kriticky hodnotiť svoje výsledky
- používať správne postupy a techniky pri praktických činnostiach
- dodržiavať pravidlá bezpečnosti a ochrany zdravia
- využívať učebné, kompenzačné a iné pomôcky

9. kompetencie smerujúce k iniciatívnosti a podnikavosti

- inovovať zaužívané postupy pri riešení úloh, plánovať a riadiť nové projekty so zámerom dosiahnuť ciele, a to nielen v práci, ale aj v každodennom živote

10. kompetencie vnímať a chápať kultúru a vyjadrovať sa nástrojmi kultúry

- uvedomiť si význam umenia a kultúrnej komunikácie vo svojom živote a v živote celej spoločnosti
- ceniť si a rešpektovať umenie a kultúrne historické tradície
- poznať pravidlá spoločenského kontaktu (etiketu)
- správať sa kultivovane, primerane okolnostiam a situáciám
- byť tolerantný a empatický k prejavom iných kultúr

4. Obsahový štandard:

Vzhľadom na náročnosť obsahu a odbornej terminológie v predmete chémia, ako aj nového predmetu – dotácia 0,5 hodiny v 6. a 7. ročníku a 1 hodina v 8. ročníku bude zameraná na precvičovanie, čím sa dosiahne lepšia fixácia s porozumením a zvýši sa záujem o predmet.

Obsah predmetu v 6. ročníku je rozdelený (1 hod. týž./ 33 hod. roč.):

1. Chémia okolo nás

- 1.1 Objavovanie chémie v našom okolí
- 1.2 Skúmanie vlastností látok
- 1.3 Zmesi a chemicky čisté látky
- 1.4 Látky, nevyhnutné pre náš život: voda a vzduch

Obsah predmetu v 7. ročníku je rozdelený (1 hod. týž./ 33 hod. roč.):

2. Premeny látok

- 2.1 Spoznávanie chemických reakcií v našom okolí
- 2.2 Zmeny pri chemických reakciách

Obsah predmetu v 8. ročníku je rozdelený (2 hod. týž./ 66 hod. roč.):

1. Zloženie látok

- 1.1 Chemické prvky a zlúčeniny
- 1.2 Častice látok: atómy, molekuly a ióny
- 1.3 Periodická sústava prvkov

2. Významné chemické prvky a zlúčeniny

Obsah predmetu v 9. ročníku je rozdelený (2 hod. týž./ 66 hod. roč.):

1. Chemické výpočty

- 1.1 Látkové množstvo a molárna hmotnosť
- 1.2 Zloženie roztokov

2. Organické látky

- 1.1 Vlastnosti jednoduchých organických látok
- 1.2 Uhlíkovodíky
- 1.3 Deriváty uhlíkovodíkov
- 1.4 Organické látky v živých organizmoch
- 1.5 Organické látky v bežnom živote

Prierezové témy

Sú nevyhnutnou súčasťou vzdelávania, zabezpečujú komplexnosť vzdelávania, využívanie aplikačných súvislostí a riešenia problémov, situácií a javov v logickom celku. Dôsledné poznanie štruktúry učiva je jedným z prvých krokov, ktoré vedú k ich uplatňovaniu.

Prierezové témy budú implementované v predmete chémia priebežne v jednotlivých tematických celkoch.

Mediálna výchova **MEV**

Osobnostný a sociálny rozvoj **OSR**

Environmentálna výchova **ENV**

Ochrana života a zdravia **OŽZ**

Tvorba projektu a prezentačné zručnosti **PPZ**

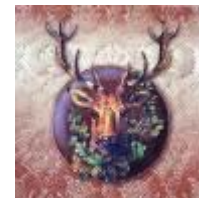
Multikultúrna výchova **MUV**

Dopravná výchova - výchova k bezpečnosti v cestnej premávke **DOV**

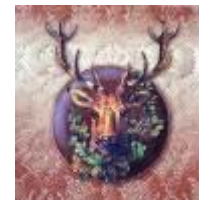
5. Výkonový štandard:

6.ročník

Prehľad tematických celkov	Obsahový štandard	Výkonový štandard	Prierezové témy
1. Objavovanie chémie v našom okolí	▪ Význam chémie pre život človeka ▪ Chémia ako veda ▪ Chemické laboratórium ▪ Chemická výroba ▪ Chemický výrobok, prírodná surovina	▪ poznať, čo skúma chémia ▪ chápať spoločenský dosah chémie – vedy a výroby ▪ poznať zásady bezpečnej práce v chemickom laboratóriu, základné piktogramy (napr. žieravina, horľavina) ▪ poznať telefónne čísla prvej pomoci ▪ dodržiavať zásady bezpečnej práce s chemickými látkami v praxi ▪ vedieť používať ochranné pomôcky (okuliare, rukavice, ochranný štít) ▪ poznať laboratórne pomôcky: skúmavka, kadička, banka, kryštalizačná miska, filtračný lievnik, filtračný papier, držiak, kruh, svorka, stojan, chladič, odparovacia miska, krycie sklíčko, chemická lyžička, kahan, tyčinka, odmerný valec, pipeta ▪ vymenovať významné chemické závody vo svojom okolí a priradiť im výrobok	▪ OSR ▪ ENV ▪ OŽZ ▪ MEV

		▪ poznať problematiku obmedzených zdrojov surovín a dôležitosť ich hospodárneho využitia (potreba separácie odpadov, recyklácie)	
2. Skúmanie vlastností látok	▪ Skupenstvo látok ▪ Vzhľad, zápach a vôňa ▪ Rozpustnosť, horľavosť, pokus	▪ zistiť pozorovaním vlastnosti konkrétnych látok ▪ vymenovať príklady horľavých a nehorľavých látok ▪ uviesť príklady látok rozpustných vo vode, látok nerozpustných vo vode ▪ vedieť pozorovať javy sprevádzajúce pokus, vyhodnotiť a interpretovať ich ▪ vedieť vykonať jednoduchý pokus	▪ OSR ▪ ENV ▪ OŽZ
3. Zmesi a chemicky čisté látky	▪ Chemicky čistá látka, zmes ▪ Rôznorodá a rovnorodá zmes, roztok ▪ Vodný roztok ▪ Nasýtený roztok ▪ Rozpúšťadlo a rozpustená látka ▪ Metódy oddeľovania zložiek zmesi – usadzovanie, filtrácia, odparovanie, destilácia, kryštalizácia	▪ rozpoznať chemicky čisté látky, rôznorodé zmesi, rovnorodé zmesi ▪ poznať skupenstvá roztokov ▪ uviesť príklady látok rozpustných vo vode, látok nerozpustných vo vode ▪ uviesť príklady vodných roztokov používaných v domácnosti ▪ uviesť príklady základných metód oddeľovania zložiek zmesí (usadzovanie, filtrácia, odparovanie, destilácia, kryštalizácia), využitie metód oddeľovania zložiek zmesí v praktickom živote ▪ vedieť navrhnúť spôsob oddeľovania zložiek zmesí na základe ich rôznych vlastností ▪ vykonať podľa návodu filtráciu, kryštalizáciu	▪ OSR ▪ ENV ▪ OŽZ ▪ MEV
4. Látky, nevyhnutné pre náš život: voda a vzduch	▪ Zrážková, povrchová, podzemná, minerálna voda ▪ Pitná, úžitková,	▪ poznať význam vody pre život človeka, zvieratá a rastliny ▪ poznať rozdelenie vôd podľa výskytu (zrážková, povrchová, podzemná, minerálna) a	▪ OSR ▪ ENV ▪ OŽZ ▪ MEV ▪ PPZ

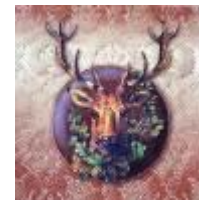
	odpadová, destilovaná voda ▪ Čistenie vôd ▪ Hlavné zložky vzduchu ▪ Skleníkové plyny ▪ Zdroje znečistenia ovzdušia ▪ Ozónová diera ▪ Skleníkový efekt ▪ Ozónová vrstva	podľa použitia (pitná, úžitková, odpadová, destilovaná) ▪ vysvetliť rozdiely medzi rôznymi druhmi vôd ▪ poznať možnosti úpravy a čistenia vôd, ▪ poznať dôsledky znečistenia vôd ▪ vymenovať hlavné zložky vzduchu, skleníkové plyny (napr. oxid uhličitý), hlavné zdroje znečistenia ovzdušia (spaľovanie odpadov – potreba separovaného zberu) ▪ poznať význam kyslíka pre živé organizmy ▪ poznať príčiny vzniku ozónovej diery a skleníkového efektu a ich následky pre našu planétu ▪ význam ozónovej vrstvy	
5. Tvorba a prezentáci a projektov	▪ Podľa vlastného výberu	▪ zhotoviť projekt s použitím doterajších vedomostí a informácií vyhľadanych na internete ▪ prezentovať a vyhodnotiť svoju prácu	▪ MEV ▪ PPZ
6. Laboratórne cvičenia	▪ Filtrácia ▪ Kryštalizácia ▪ Destilácia	▪ uskutočniť filtráciu, kryštalizáciu, destiláciu a vypracovať záznam ▪ poznať pomôcky používané pri filtrácii, kryštalizácii, destilácii ▪ vykonať pokus podľa návodu ▪ pozorovať javy sprevádzajúce pokus, vyhodnotiť a interpretovať ich ▪ vedieť zaznamenať výsledok pokusu	▪ OSR ▪ ENV ▪ OŽZ

7. ročník

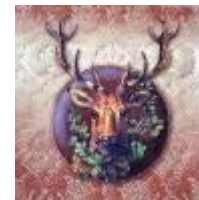
Prehľad tematických celkov	Obsahový štandard	Výkonový štandard	Prierezové témy
1. Opakovanie učiva 6.ročníka	▪ Chémia ako veda ▪ Chemická výroba, výrobok, prírodná surovina ▪ Chemické laboratórium ▪ Vlastnosti látok (skupenstvo, vôňa, horľavosť, zápach, vzhľad a rozpustnosť látok) ▪ Zmes, chemicky čistá látka, roztok (rôznorodá a rovnorodá zmes)	▪ vymenovať niektoré chemické závody a priradiť im výrobok ▪ poznať problematiku obmedzených zdrojov surovín ▪ poznať a dodržiavať zásady bezpečnej práce v chemickom laboratóriu ▪ poznať základné chemické pomôcky používané v chemickom laboratóriu	▪ OSR ▪ ENV ▪ OŽZ ▪ MED ▪ MUV

	vodný roztok) ▪ Metódy oddeľovania zložiek zmesi (usadzovanie, filtrácia, odparovanie, destilácia, kryštalizácia) ▪ Voda, vzduch (zrážková, povrchová, podzemná, minerálna voda, pitná, úžitková, odpadová, destilovaná voda, čistenie vôd, hlavné zložky vzduchu, skleníkové plyny, ozónová diera, skleníkový efekt, ozónová vrstva, zdroje znečistenia ovzdušia)	▪ zistiť pozorovaním a pokusom vlastnosti konkrétnych látok ▪ poznať chemicky čisté látky, zmesi a roztoky, uviesť príklady ▪ vymenovať základné metódy oddeľovania zložiek zmesi a uviesť príklad ich použitia ▪ rozdeliť vodu podľa použitia, výskytu a obsahu minerálnych látok ▪ chápať význam vody pre život ▪ poznať možnosti úpravy a čistenia vôd ▪ vymenovať hlavné zložky vzduchu ▪ poznať význam kyslíka pre život ▪ vymenovať zdroje znečisťovania vzduchu ▪ poznať príčiny vzniku skleníkového efektu a ozónovej diery a ich následky pre život	
2. Spoznávanie chemických reakcií v našom okolí	▪ Chemický dej ▪ Chemická reakcia ▪ Reaktanty a produkty ▪ Chemické zlučovanie, chemický rozklad ▪ Zápis chemickej reakcie (zákon zachovania hmotnosti) ▪ Horenie látok (zlučovanie s kyslíkom, svetlo, teplo, podmienky horenia, horľavina, zápalná teplota, požiar) ▪ Horľaviny ▪ Hasenie horiacich látok	▪ rozlíšiť chemický a fyzikálny dej ▪ uviesť príklady chemických reakcií z bežného života ▪ rozlíšiť reaktanty a produkty ▪ rozlíšiť na príkladoch reakcie chemického rozkladu a chemického zlučovania ▪ zapísať chemické zlučovanie a rozklad pomocou schémy ▪ rozumieť vzťahu medzi reaktantmi a produktmi ▪ poznať horenie ako chemický dej ▪ vymenovať príklady horľavých a nehorľavých látok ▪ poznať označenie horľavín ▪ vysvetliť podstatu hasenia horiacich látok ▪ vymenovať niektoré hasiace látky(voda, piesok, oxid uhličitý) ▪ opísať spôsoby správneho hasenia konkrétnych látok	▪ OSR ▪ ENV ▪ OŽZ ▪ MEV ▪ PPZ

		▪ poznať označenie horľavín ▪ poznať telefónne čísla požiarnikov ▪ používať ochranné pomôcky - okuliare, ochranný štít, rukavice ▪ poznať zásady bezpečnej práce v chemickom laboratóriu, základné piktogramy ▪ dodržiavať zásady bezpečnej práce s chemickými látkami v praxi	
3. Zmeny pri chemických reakciách	▪ Energetické zmeny pri chemických reakciách (exotermické a endotermické reakcie, uvoľňovanie a spotreba tepla pri chemických reakciách, fotosyntéza a dýchanie) ▪ Rýchlosť chemických reakcií (rýchle a pomalé reakcie, vplyv teploty a množstva reaktantov na rýchlosť chemických reakcií, vplyv plošného obsahu reaktantov v tuhom skupenstve a katalyzátora na rýchlosť chemických reakcií, vitamíny a enzýmy)	▪ poznať reakcie, pri ktorých sa energia uvoľňuje a pri ktorých sa energia spotrebuje s dôrazom na bežný život ▪ rozlišovať pomalé a rýchle reakcie na príkladoch zo života a z prírody (výbuch plynu, hrdzavenie železa, vznik uhlia, znehodnocovanie potravín na vzduchu, horenie...) ▪ primerane jednoducho zdôvodniť vplyv teploty, množstva reaktantov, plošného obsahu reaktantov (v tuhom skupenstve) a katalyzátora na rýchlosť chemických reakcií s dôrazom na bežný život	▪ OSR ▪ ENV ▪ OŽZ ▪ MEV ▪ PPZ
4. Tvorba a prezentáci a projektov	▪ Horenie a hasenie požiarov ▪ Rýchlosť chemických reakcií	▪ zhotoviť projekt s použitím doterajších vedomostí a informácií vyhľadaných na internete ▪ prezentovať a vyhodnotiť svoju prácu v programe Powerpoint, poster	▪ MEV ▪ PPZ
5. Laboratórne cvičenia	1. Chemické zlučovanie a rozklad 2. Hasenie plameňa 3. Vplyv teploty na rýchlosť chemickej reakcie	▪ previesť chemickú reakciu na zlučovanie a rozklad podľa návodu ▪ uskutočniť LC oxidom uhličitým získaným reakciou octu a sódy bikarbóny ▪ zistiť rýchlosť reakcie v závislosti od teploty ▪ pozorovať javy sprevádzajúce pokus, vyhodnotiť a interpretovať ich ▪ vedieť zaznamenať výsledok pokusu	▪ OSR ▪ ENV ▪ OŽZ

8. ročník

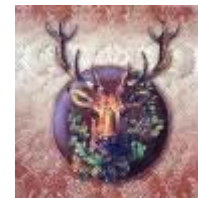
Tematický celok. Obsahový štandard	Výkonový štandard	Prierezové témy	Spôsob realizácie prierezových tém
1. Zloženie látok ▪ Chemický prvok ▪ Chemická zlúčenina ▪ Častice látok ▪ Atóm (elektrónový obal, jadro atómu, protón, neutrón, elektrón) ▪ Protónové číslo ▪ Názvy prvkov ▪ Značky prvkov ▪ Molekula ▪ Chemický vzorec ▪ Chemická zlúčenina ▪ Ión (katión, anión) ▪ Chemická väzba (iónová väzba, kovalentná väzba) ▪ Spoločný elektrónový pár – väzbový pár ▪ Periodická sústava prvkov (skupiny, periódy) ▪ Kovy, polokovy a nekovy	▪ Rozlíšiť prvky a zlúčeniny ▪ Opísať stavbu atómu ▪ Poznať označenie elektrického náboja protónov, elektrónov, neutrónov ▪ Napísať protónové čísla atómov ▪ Určiť počet elektrónov ▪ V atóme z hodnoty protónového čísla ▪ Poznať význam chemických značiek prvkov ▪ Poznať slovenské názvy a značky prvkov: Ag, Al, Au, C, Ca, Cl, Cu, F, Fe, H, He, Hg, I, K, Mg, Mn, N, Na, O, P, Pb, S, Se, Si, Zn ▪ Vysvetliť vznik molekuly ▪ Rozlíšiť dvojatómové a viacatómové molekuly ▪ Rozlíšiť molekuly prvkov a zlúčenín ▪ Poznať rozdiel medzi prvkom a zlúčeninou ▪ Poznať rozdiel medzi atómom a molekulou ▪ Vysvetliť použitie značiek a vzorcov pri zápise prvkov a zlúčenín ▪ Vysvetliť vznik katiónu a aniónu ▪ Vedieť napísať schému vzniku vzniku iónov ▪ Poznať zápis náboja iónu ▪ Poznať zápis oxidačného čísla atómu prvku ▪ Chápať chemickú väzbu ako súdržné pôsobenie medzi atómami ▪ Poznať funkciu elektrónov pri vzniku chemickej väzby ▪ Vysvetliť na príkladoch látok NaCl a H₂ vznik iónovej a kovalentnej väzby ▪ Poznať význam objavu periodickej sústavy prvkov a meno autora (D.I.Mendelejev) ▪ Určiť počet periód (radov) a skupín (stĺpcov) v periodickej	OSR ENV MEV OZŽ TFP	Deliť si úlohy – skupinová práca Žiacke experimenty Prednášky Práca s internetom Práca s odbornou literatúrou Dodržiavať zásady bezpečnosti pri práci Používať ochranné pomôcky Prezentácia práce žiakov individuálne aj v skupinách Vyjadriť sa ústne aj písomne Využívať IKT pri získavaní a spracúvaní informácií

2. Významné chemické prvky a zlúčeniny ▪ Vodík, zlúčeniny vodíka▪ Kyslík, zlúčeniny kyslíka▪ Železo, oceľ▪ Alkalické kovy▪ Zlúčeniny alkalických kovov▪ Voda▪ Tvrdosť vody▪ Oxidy▪ Významné oxidy a ich vlastnosti▪ Kyseliny (bezkyslíkaté, kyslíkaté)▪ Kyslosť roztokov▪ pH roztokov▪ Meranie pH roztokov▪ Hydroxidy▪ Zásaditosť roztokov▪ Soli▪ Chemické reakcie▪ Zákon zachovania hmotnosti▪ Chemické rovnice▪ Neutralizácia▪ Oxidácia, redukcia▪ Redoxné reakcie	sústave prvkov ▪ Vedieť určiť umiestnenie (perióda a skupina) konkrétneho prvku na základe hodnoty protónového čísla▪ Poznať vlastnosti kovov, polokovov a nekovov dôležitých v bežnom živote▪ Uviesť význam katiónov železa, horčíka a vápnika pre ľudský organizmus a ich potravinové zdroje ▪ Vymenovať základné vlastnosti▪ (skupenstvo, farba, reaktivita, atď.) a použitie vodíka▪ Poznať vodík ako biogénny prvok▪ Vymenovať základné vlastnosti▪ (skupenstvo, farba, reaktivita, atď.) a použitie kyslíka▪ Poznať kyslík ako biogénny prvok▪ Poznať význam železa v priemysle▪ Poznať železo ako biogénny prvok▪ Poznať vlastnosti alkalických kovov▪ Poznať sodík a draslík ako biogénne prvky a ich potravinové zdroje▪ Poznať rozdiely medzi tvrdou a mäkkou vodou▪ Poznať význam vody▪ Určiť oxidačné čísla atómov prvkov v oxidoch▪ Vedieť aplikovať pravidlá tvorby vzorcov a názvov oxidov▪ Vedieť názvy a vzorce CO, CO₂, N₂O₅, SO₂, SO₃, CaO▪ Poznať oxidy, ktoré reakciou s vodou spôsobujú kyslé dažde	MEV OSR OŽZ	Práca s odbornou literatúrou Práca s internetom Video Práca v skupinách Dodržiavať zásady bezpečnosti pri práci Používať ochranné pomôcky

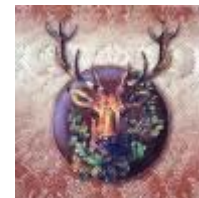
	▪ Poznať príčiny vzniku uvedených oxidov (oxidy síry a uhlíka)▪ Poznať vplyv kyslých dažďov na životné prostredie a možnosti obmedzenia ich vzniku▪ Poznať rozdelenie a zloženie kyselín▪ Pomenovať ióny, ktoré vzniknú reakciou HCl s vodou▪ Poznať výskyt a funkciu HCl v ľudskom organizme▪ Poznať použitie HCl, HNO₃ a H₂SO₄▪ Vedieť prakticky určiť, či je roztok kyslý, neutrálny alebo zásaditý▪ Vedieť, na čo slúži stupnica pH▪ Vedieť pracovať s roztokmi indikátorov a indikátorovými papierikmi▪ Poznať pravidlá bezpečnej práce so žieravinami▪ Poznať zloženie hydroxidov▪ Pomenovať ióny, ktoré vzniknú reakciou NaOH s vodou▪ Vedieť aplikovať pravidlá tvorby vzorcov a názvy hydroxidov▪ Vedieť názvy a vzorce NaOH, KOH, Ca(OH)₂▪ Poznať zloženie solí▪ Poznať významné soli▪ Chápať chemickú reakciu ako dej, pri ktorom sa látky menia▪ Poznať zápis chemickej reakcie – chemickú rovnicu, ako dôsledok platnosti zákona zachovania hmotnosti▪ Vedieť zapísať jednoduché reakcie chemickými rovnicami▪ Opísať neutralizáciu ako chemickú reakciu HCl s NaOH a zapísať ju chemickou rovnicou▪ Chápať podstatu neutralizácie▪ Pomenovať dej, pri ktorom sa oxidačné číslo atómu zvyšuje▪ Pomenovať dej, pri ktorom sa oxidačné číslo atómu znižuje▪ Poznať príklady redoxných reakcií z bežného života▪ Poznať pomôcky používané pri laboratórných prácach▪ Vedieť pozorovať javy sprevádzajúce pokus, vyhodnotiť a interpretovať ich	TFP ENV	Využívanie IKT pri získavaní a spracúvaní informácií a pri prezentácii svojej práce Vedieť sa vyjadriť ústne aj písomne Žiacke experimenty Prednášky

- Zaznamenať výsledok pokusu
- Vedieť vyhľadať, spracovať a prezentovať požadované údaje a informácie

9. ročník

Tematický celok. Obsahový štandard	Výkonový štandard	Prierezové témy	Spôsob realizácie prierezových tém
2. Chemické výpočty ▪ Látkové množstvo ▪ Jednotka látkového množstva - mól ▪ Molárna hmotnosť ▪ Jednotka molárnej hmotnosti ▪ Vyjadrovanie zloženia roztokov – hmotnostný zlomok a koncentrácia látkového množstva	▪ Porovnať hmotnosť 1 mólu atómov rôznych prvkov ▪ Vypočítať molárnu hmotnosť zlúčenín zo známych molárných hmotností atómov prvkov tvoriacich zlúčeninu ▪ Vypočítať látkové množstvo látky, ak je zadaná hmotnosť látky a molárna hmotnosť látky ▪ Vypočítať hmotnosť látky a vody potrebnej na prípravu roztoku s určitou hmotnosťou a hmotnostného zlomku zložky roztoku ▪ Vypočítať látkové množstvo a hmotnosť látky potrebnej na prípravu roztoku s určitým objemom a koncentráciou látkového množstva	OSR ENV MEV OZŽ TFP	Deliť si úlohy – skupinová práca Žiacke experimenty Prednášky Práca s internetom Práca s odbornou literatúrou Dodržiavať zásady bezpečnosti pri práci Používať ochranné pomôcky Prezentácia práce žiakov individuálne aj v skupinách Vyjadriť sa ústne aj písomne Využívať IKT pri získavaní a spracúvaní informácií
3. Organické látky ▪ Charakteristika	▪ Vymenovať príklady		

organických látok ▪ Organická chémia ▪ Štvorväzbovosť uhlíka ▪ Molekulový, štruktúrny a zjednodušený štruktúrny vzorec ▪ Uhlíkový reťazec ▪ Otvorený reťazec ▪ Uzavretý reťazec ▪ Jednoduchá väzba ▪ Dvojitá väzba a trojitá väzba ▪ Uhl'ovodíky ▪ Alkány, alkény a alkíny, nasýtené a nenasýtené uhl'ovodíky ▪ Polymerizácia ▪ Makromolekula ▪ Prírodné zdroje uhl'ovodíkov ▪ Oktánové číslo benzínu ▪ Deriváty uhl'ovodíkov ▪ Halogénderiváty ▪ Kyslíkaté deriváty ▪ Prírodné látky ▪ Sacharidy ▪ Fotosyntéza ▪ Tuky ▪ Bielkoviny ▪ Vitamíny ▪ Enzýmy ▪ Hormóny ▪ Plasty – polyetylén, polyvinylchlorid, polystyrén ▪ Syntetické vlákna – silon, nylon, polyester ▪ Mydlá ▪ Saponáty ▪ Kozmetické prípravky ▪ Pesticídy ▪ Lieky ▪ Drogy	anorganických a organických látok ▪ Poznať typ väzby medzi atómami v alkánoch, alkénoch a alkínoch ▪ Napísať vzorce uhl'ovodíkov: alkány (metán, etán, propán, bután), alkény (etén), alkíny (etín) ▪ Opísať vlastnosti (skupenstvo, horľavosť, výbušnosť), výskyt a použitie metánu, etánu, propánu, butánu, eténu, etínu a benzénu ▪ Poznať použitie propán-butánovej zmesi a vysvetliť, aké nebezpečenstvo hrozí pri unikaní tejto zmesi z tlakovej nádoby v uzavretom priestore ▪ Vymenovať produkty horenia uhl'ovodíkov ▪ Opísať polymerizáciu na príklade vzniku polyetylénu z eténu ▪ Vymenovať prírodné zdroje uhl'ovodíkov (ropa, uhlie, zemný plyn), spôsob ich získavania a využitia, alternatívne zdroje energie (bioplyn) ▪ Uviesť negatívne vplyvy produktov vznikajúcich pri spaľovaní uhlia na životné prostredie ▪ Vymenovať základné frakcie spracovania ropy napr. benzín, oleje, asfalt ▪ Vymenovať druhy benzínu, ktoré sa v súčasnosti u nás používajú ako palivo do automobilov ▪ Vysvetliť súvislosť medzi oktánovým číslom benzínu a jeho kvalitou ▪ Vymenovať plynné látky, ktorými prispieva automobilová doprava k znečisťovaniu ovzdušia ▪ Vyznačiť na konkrétnych príkladoch derivátov uhl'ovodíkov uhl'ovodíkový zvyšok a charakteristickú skupinu ▪ Roztriediť príklady zlúčenín na uhl'ovodíky a deriváty uhl'ovodíkov ▪ Poznať názvy a vzorce: halogénderivátov	MEV OSR OŽZ TFP	Práca s odbornou literatúrou Práca s internetom Video Práca v skupinách Dodržiavať zásady bezpečnosti pri práci Používať ochranné pomôcky Využívanie IKT pri získavaní a spracúvaní informácií a pri prezentácii svojej práce Vedieť sa vyjadriť ústne aj písomne Žiacke experimenty Prednášky

	(chlórmetán), alkoholov (metanol, etanol), karboxylových kyselín (kyselina mravčia a octová) ▪ Poznať najdôležitejšie vlastnosti a možnosti využitia chloroformu, metanolu, a etanolu, kyseliny octovej a acetónu▪ Vysvetliť, prečo sa halogénderiváty uhlíkovodíkov zaraďujú medzi ekologické jedy▪ Zdôvodniť nebezpečenstvo používania freónov▪ Poznať vplyv metanolu, etanolu a acetónu na ľudský organizmus, dôsledky pôsobenia etanolu ako návykovej látky▪ Poznať spôsoby zneškodňovania zvyškov farieb a rozpúšťadiel ako nebezpečných odpadov▪ Poznať pôvod názvu kyseliny mravčej▪ Vymenovať atómy prvkov, ktoré tvoria sacharidy▪ Uviest' rozdelenie sacharidov podľa zloženia (jednoduché, zložené)▪ Vymenovať reaktanty, produkty a podmienky priebehu fotosyntézy▪ Vysvetliť význam fotosyntézy pre život človeka a živočíchov▪ Poznať výskyt, vlastnosti a možnosti využitia sacharidov (glukóza, fruktóza, sacharóza, škrob, glykogén a celulóza)▪ Poznať vlastnosti tukov – rozpustnosť vo vode a alkohole, pôsobenie svetla na tuky▪ Roztriediť tuky podľa zloženia (skupenstvo) a pôvodu (výskytu)▪ Vysvetliť funkcie tukov v živých organizmoch▪ Poznať vplyv rastlinných a živočíšnych tukov na ľudský organizmus▪ Vysvetliť vplyv cholesterolu na ľudský organizmus▪ Poznať zloženie a vlastnosti bielkovín▪ Poznať význam vitamínov a ich potravinové zdroje	ENV	

	▪ Poznať význam enzýmov a hormónov pre človeka▪ Vymenovať príklady a použitie plastov a syntetických vlákien▪ Uviesť výhody a nevýhody používania plastov z environmentálneho hľadiska▪ Uviesť rozdiel medzi mydlami a saponátmi▪ Opísať výhody a nevýhody používania pesticídov▪ Poznať účinky skupín liekov – antibiotiká, analgetiká, antipyretiká▪ Uviesť príklady a negatívne pôsobenie tolerovaných a zakázaných drog▪ Vedieť používať ochranné pomôcky – okuliare, rukavice, ochranný štít▪ Poznať zásady bezpečnej práce v chemickom laboratóriu, základné piktogramy▪ Dodržiavať zásady bezpečnej práce v chemickom laboratóriu▪ Dodržiavať zásady bezpečnej práce v chemickom laboratóriu▪ Dodržiavať zásady bezpečnej práce s chemickými látkami v praxi▪ Poznať pomôcky používané pri vykonaných laboratórnych prácach▪ Vedieť zostaviť jednoduchú chemickú aparatúru▪ Vykonať podľa návodu školský pokus▪ Vedieť pozorovať javy sprevádzajúce pokus, vyhodnotiť a interpretovať ich▪ Zaznamenať výsledok pokusu▪ Vedieť vyhľadať v literatúre požadované údaje, spracovať ich a prezentovať v primeranej forme		

6. Pedagogické stratégie – metódy a formy práce

Pri výbere vyučovacích metód a foriem treba prihliadať na usporiadanie obsahu vyučovania, vlastné činnosti a činnosti žiakov, na individualitu žiakov a klímu triedy tak, aby boli splnené stanovené ciele a rozvíjali sa kľúčové kompetencie žiakov pre predmet chémia.

Organizačné formy:

1. **Vyučovacia hodina** (základného typu, motivačného, expozičného, fixačného, diagnostického typu)
2. **Praktické aktivity**
3. **Exkurzia** podľa podmienok triedy

Metódy práce:

Pri výbere vyučovacích metód a foriem treba prihliadať na usporiadanie obsahu vyučovania, vlastné činnosti a činnosti žiakov, na individualitu žiakov a klímu triedy tak, aby boli splnené stanovené ciele a rozvíjali sa kľúčové kompetencie pre predmet chémia.

Metódy: Rozprávanie
Rozhovor
Demonštračné metódy
Prezentácie
Pozorovanie
Experimentálna činnosť
Práca s internetom
Práca s literatúrou, pracovným listom

7. Učebné zdroje

- Romanová,D. – Adamkovič,E. – Vicenová,H. – Zvončeková,V.:Chémia pre 6.ročník základných škôl a 1. ročník gymnázií s osemročným štúdiom, EXPOL PEDAGOGIKA, s.r.o.,2009
- Romanová,D. – Adamkovič,E. – Vicenová,H. – Zvončeková,V.:Chémia pre 7.ročník základných škôl a 2. ročník gymnázií s osemročným štúdiom, EXPOL PEDAGOGIKA, s.r.o.,2010
- Romanová,D. – Adamkovič,E. – Vicenová,H. – Zvončeková,V.:Chémia pre 8.ročník základných škôl a 3. ročník gymnázií s osemročným štúdiom, EXPOL PEDAGOGIKA, s.r.o.,2011
- Vicenová,H. – Chémia –Cvičebnica pre 9. ročník základných škôl a 4. ročník gymnázií s osemročným štúdiom, EXPOL PEDAGOGIKA, s.r.o.,2012
- Chémia pre základné školy, SPN 1995
- Adamkovič,E.: Pracovný zošit z chémie pre 6.ročník základných škôl a 1. ročník gymnázií s osemročným štúdiom, MAPA Slovakia Plus s.r.o., 2009
- Adamkovič,E. – Šimeková,J. – Šramko,T. : Chémia pre 8. ročník základných škôl, SPN 2003
- Adamkovič,E. – Šimeková,J. – Šramko,T. : Chémia pre 9. ročník základných škôl, SPN 2006
- odborné časopisy, DVD, CD, encyklopédie, internet

Ruský jazyk 6.-9. Ročník

RUSKÝ JAZYK – ako druhý cudzí jazyk 6., 7., 8., 9. roč. ZŠ

Komunikačné jazykové kompetencie

Učiaci sa, ktorý dosiahne úroveň A1:

- rozumie známym každodenným výrazom a najzákladnejším frázam, ktorých účelom je uspokojenie konkrétnych potrieb, tieto výrazy a frázy dokáže používať,
- dokáže predstaviť seba aj iných, dokáže klásť a odpovedať na otázky o osobných údajoch, ako napríklad kde žije, o ľuďoch, ktorých pozná a o veciach, ktoré vlastní,
- dokáže sa dohovoriť jednoduchým spôsobom za predpokladu, že partner v komunikácii rozpráva pomaly a jasne a je pripravený mu pomôcť.

1 Jazyková kompetencia

Učiaci sa na úrovni A1:

- používa iba základný rozsah jednoduchých výrazov týkajúcich sa osobných údajov a potrieb konkrétneho typu,
- má základný repertoár slovnej zásoby izolovaných slov a slovných spojení vzťahujúcich sa na dané konkrétne situácie,
- prejavuje iba obmedzené ovládanie základných gramatických štruktúr a typov viet, ktoré sú súčasťou osvojeného repertoáru,
- ovláda výslovnosť obmedzeného repertoáru naučených slov a slovných spojení zrozumiteľnú pre rodených hovoriacich, ktorí sú zvyknutí komunikovať s cudzincami,
- dokáže odpísať známe slová a krátke slovné spojenia, napríklad jednoduché pokyny alebo inštrukcie, názvy každodenných predmetov, názvy obchodov a bežne používané ustálené spojenia,
- dokáže vyhláskovať svoju adresu, štátnu príslušnosť a ostatné osobné údaje.

2 Sociolingvistická kompetencia

Učiaci sa na úrovni A1:

- dokáže nadviazať základnú spoločenskú konverzáciu tak, že použije najjednoduchšie spôsoby vyjadrenia zdvorilosti: dokáže pozdraviť aj rozlúčiť sa, predstaviť sa, poďakovať, ospravedlniť sa, atď.

3 Pragmatická kompetencia

Učiaci sa na úrovni A1:

- dokáže spájať slová alebo skupiny slov pomocou najzákladnejších lineárnych spojovacích výrazov, napríklad „a“ alebo „potom“,
- dokáže zvládnuť veľmi krátke izolované a väčšinou vopred naučené výpovede, ktoré sú poznamenané mnohými pauzami, nevyhnutnými na hľadanie výrazových prostriedkov, na artikuláciu menej známych slov a na pokusy o vhodnejšiu formuláciu.

Komunikačné zručnosti

1 Počúvanie s porozumením

Učiaci sa na úrovni A1:

- dokáže rozoznať známe slová a najzákladnejšie slovné spojenia týkajúce sa jeho samého, jeho rodiny a bezprostredného konkrétneho okolia, keď ľudia hovoria pomaly a jasne,
- rozumie, ak sa hovorí veľmi pomaly a pozorne, a ak dlhšie pauzy poskytujú čas na pochopenie zmyslu,
- rozumie jednoduchým pokynom, ktoré sú pomaly a zreteľne adresované a dokáže porozumieť krátkemu jednoduchému popisu cesty.

2 Čítanie s porozumením

Učiaci sa na úrovni A1

- rozumie známym menám, názvom, slovám a veľmi jednoduchým vetám, napríklad na oznámeniach a plagátoch alebo v katalógoch, na pohľadniciach,
- rozozná základné slovné spojenia v jednoduchých oznamoch z každodenného života,
- dokáže si pri jednoduchšom informačnom materiáli a krátkych, jednoduchých opisoch urobiť predstavu o obsahu, najmä ak má k dispozícii vizuálnu pomoc,
- rozumie krátkemu jednoduchému písomnému popisu cesty.

3 Písomný prejav

Učiaci sa na úrovni A1:

- dokáže napísať krátky osobný list alebo pohľadnicu, napríklad pozdrav z dovolenky,
- dokáže vyplniť jednoduché registračné formuláre s osobnými údajmi ako meno, štátna príslušnosť, adresa, telefón a podobne,
- dokáže napísať jednoduché slovné spojenia a vety o sebe a iných ľuďoch, o tom kde žijú a čo robia,
- vie si písomne vyžiadať informácie alebo ich podať ďalej,
- vie napísať jednoduché slovné spojenia alebo vety a použiť v nich spojovacie výrazy ako „a“, „ale“ alebo „pretože“.

4 Ústny prejav

Ústny prejav – dialóg

Učiaci sa na úrovni A1:

- dokáže komunikovať jednoduchým spôsobom za predpokladu, že jeho partner v komunikácii je pripravený zopakovať alebo preformulovať svoju výpoveď pri pomalšej rýchlosti reči, a že mu pomôže sformulovať, čo sa pokúša povedať,
- dokáže klásť a odpovedať na jednoduché otázky z oblasti jeho základných potrieb alebo na známe témy,
- používať jednoduché zdvorilostné formulácie ako pozdrav, lúčenie, opýtať sa niekoho ako sa má,
- vie predstaviť seba a iných a reaguje, keď ho predstavujú,
- rozumie každodenným výrazom, ktoré sú zamerané na uspokojenie jednoduchých konkrétnych komunikačných potrieb a vie reagovať na jednoduché informácie, ktoré sa dozvie,
- rozumie otázkam a pokynom, jednoduchému popisu cesty, vie niekoho o niečo požiadať a niekomu niečo oznámiť.

Ústny prejav – monológ

Učiaci sa na úrovni A1:

- dokáže využívať jednoduché slovné spojenia a ucelenými vetami opísať seba, miesto, kde žije, čo robí a ľudí, ktorých pozná.

Prehľad spôsobilostí a funkcií komunikácie stanovených pre úrovne A1 podľa SERR pre jazyky:

	Spôsobilosti	Funkcie
1.	Nadviazať kontakt v súlade s komunikačnou situáciou	Upútať pozornosť. Pozdraviť. Odpovedať na pozdrav. Rozlúčiť sa. Poďakovať a vyjadriť svoje uznanie.
2.	Vypočuť si a podať informácie	Informovať sa. Potvrdiť (trvať na niečom). Začleniť informáciu. Odpovedať na žiadosť.
3.	Vybrať si z ponúkaných možností	Identifikovať. Opísať. Potvrdiť/Odmietnuť (vyjadriť nesúhlas). Opraviť (korigovať).
4.	Vyjadriť svoj názor	Vyjadriť svoj názor. Vyjadriť svoj súhlas. Vyjadriť svoj nesúhlas. Vyjadriť presvedčenie. Vyjadriť vzdor. Protestovať. Vyjadriť stupeň istoty.
5.	Vyjadriť svoju vôľu	Vyjadriť svoje želania/túžby. Vyjadriť svoje plány (blízke a budúce).
6.	Vyjadriť svoju schopnosť	Vyjadriť vedomosti/poznatky/zistenia. Vyjadriť neznalosť. Vyjadriť svoju schopnosť vykonať nejakú činnosť.

7.	Vnímať a prejavovať svoje city	Vyjadriť radosť z niečoho, šťastie, uspokojenie. Vyjadriť smútok, sklúčenosť. Vyjadriť sympatie. Vyjadriť fyzickú bolesť. Utešiť, podporiť, dodať odvalu.
8.	Vyjadriť očakávania a reagovať na ne	Vyjadriť nádej. Vyjadriť sklamanie. Vyjadriť strach, znepokojenie, obavu. Ubezpečiť. Vyjadriť úľavu. Vyjadriť spokojnosť. Vyjadriť nespokojnosť, pošťožovať si. Zistiť spokojnosť/nespokojnosť niekoho s niekým/s niečím.
9.	Predstaviť svoje záľuby a svoj vkus	Vyjadriť, čo mám rád, čo sa mi páči, čo uznávam Vyjadriť, že niekoho/niečo nemám rád Vybrať si z ponúkaných možností najobľúbenejšiu
10.	Stanoviť, oznámiť a prijať pravidlá alebo povinností	Vyjadriť príkaz/zákaz. Vyjadriť morálnu alebo sociálnu normu. Získať povolenie, súhlas. Dať súhlas, povoliť niečo. Odmietnuť. Zakázať. Vzoprieť sa proti zákazu/Spochybníť zákaz. Vyhrážať sa. Sľúbiť.
11.	Reagovať na nesplnenie pravidiel alebo povinností	Obviniť, obviň sa, priznať sa. Ospravedlniť sa. Odmietnuť obvinenie. Vyčítať.
12.	Reagovať na príbeh alebo udalosť	Vyjadriť záujem o niečo. Vyjadriť záujem o to, čo niekto rozpráva. Vyjadriť prekvapenie. Vyjadriť, že ma niekto/niečo neprekvapil/-lo. Vyjadriť nezáujem.
13.	Ponúknuť a reagovať na ponuku	Žiadať od niekoho niečo. Odpovedať na žiadosť. Navrhnuť niekomu, aby niečo vykonal. Navrhnuť niekomu, aby sme spoločne niečo vykonali. Ponúknuť pomoc (urobiť niečo namiesto niekoho iného). Navrhnuť, že niečo požičiam/darujem. Odpovedať na návrh niekoho iného.
14.	Reagovať na niečo, čo sa má udiť v budúcnosti	Varovať pred niekým/niečím. Poradiť. Dodať odvalu/Podporiť. Adresovať niekomu svoje želanie.
15.	Reagovať pri prvom stretnutí	Predstaviť niekoho. Predstaviť sa. Reagovať na predstavenie niekoho. Privítať. Predniesť prípitok.
16.	Telefonovať	Začať, udržiavať a ukončiť telefonický rozhovor.
17.	Vymieňať si názory, komunikovať s niekým	Začať rozhovor. Ujať sa slova v rozhovore. Vypýtať si slovo. Vrátiť sa k nedopovedanému, keď ma prerušili. Zabrániť niekomu v rozhovore.
18.	Uistiť sa v rozhovore, že moje slová/môj výklad/môj argument boli pochopené	Uistiť sa, že účastníci komunikácie pochopili moje vyjadrenia Uistiť sa, že som dobre pochopil to, čo bolo povedané Požiadať o pomoc pri vyjadrovaní ohľadom problematického slova/vyjadrenia/frázy Nahradiť zabudnuté/nepoznané slovo Hľadať slovo/vetu Opraviť sa, vrátiť sa k rozhovoru

7.ročník

Škola (názov, adresa)	Základná škola s materskou školou vo Svätom Antone
Názov predmetu a skratka	Ruský jazyk – RUJ
Časový rozsah výučby	ŠVP – 1. hodina týždenne, 33 hodín ročne ŠkVP – 1. hodina týždenne, 33 hodín ročne Spolu – 2 hodiny týždenne, 66 hodín ročne
Ročník	siedmy
Názov ŠVP	Štátny vzdelávací program pre 2. stupeň základnej školy v Slovenskej republike – ISCED 2 – nižšie sekundárne vzdelávanie
Názov ŠkVP	Školský vzdelávací program pre 2. stupeň základnej školy

	v Slovenskej republike – ISCED – nižšie sekundárne vzdelávanie
Stupeň vzdelania	ISCED 2
Dĺžka štúdia	5-ročná
Forma štúdia	denná
Vyučovacia jazyk	slovenský

1. Charakteristika predmetu

V oblasti jazyk a komunikácia je určujúcim cieľom rozvíjanie komunikatívnych schopností žiakov. Zdôrazňujeme chápanie jazyka ako nástroj myslenia a komunikácie medzi ľuďmi. Vo vyučovaní jazyka zámerne preferujeme rozvoj komunikatívnych kompetencií, ktoré budú teoretickým i praktickým východiskom ich ďalšieho rozvíjania v ostatných vyučovacích predmetoch. Najväčší akcent sa kladie na vlastnú tvorbu jazykových prejavov, prácu s informáciami, čitateľskú gramotnosť, schopnosť argumentovať a pod. Dobré zvládnutie jazykového učiva a najmä komunikatívnych kompetencií vytvára predpoklad úspešne sa uplatniť na trhu práce a v súkromnom živote.

2. Ciele predmetu

- Ďalej rozvíjať rečové zručnosti a osvojovať si jazykové prostriedky, témy, situácie a funkcie. Dôraz sa kladie na rozvíjanie posluchu, ústneho prejavu, nácviku čítania a písania.
- Získavať jasnejšiu predstavu o charaktere ruského jazyka, osvojovať si ďalšie poznatky z reálií. Využívať pritom vedomosti a zručnosti osvojené v iných vyučovacích predmetoch.
- Na základe textov zodpovedajúcich veku a záujmom žiakov pôsobiť v duchu porozumenia, znášanlivosti a priateľstva medzi národmi.

3. Kľúčové kompetencie

- Nadviazať kontakt v súlade s komunikačnou situáciou
- Vypočuť si a podať informácie
- Vybrať si z ponúkaných možností
- Vyjadriť svoj názor
- Vyjadriť svoju vôľu
- Vyjadriť svoju schopnosť
- Predstaviť svoje záľuby a svoj vkus
- Reagovať pri prvom stretnutí
- Vymieňať si názory, komunikovať s niekým

4. Obsahový štandard

- **Opakovanie učiva 6. ročníka**
- **Moj deň** : Koľko je hodín ,Určenie času v ruštine Slovesá v neurčitku, Tvorenie prísloviak Časovanie sloviess, Písanie listu, oslovenie Ako hovoríme 2,3,4, časa 5, 6, 7, 8,9 časov Každodenné činnosti, hádanky, žart
- **Čo robíme v škole**: Rozhovor o škole, Pozdrav, vyuč. predmety, činnosti na vyučovacej hodine. Práca s textom., Časovanie sloviess 1. os.mn.č.,môj rozvrh hodín-projekt
- **Ako pomáhaš doma**: Časovanie sloviess 2.os.j.č., Mesiace a dni v týždni, mesiace v roku, Odpoveď na list, Čo bolo na obed?
- **Viete počítat?**: Časovanie sloviess, Číslovky 1-100 Koľko máš rokov? Pieseň Dvakrát dva je štyri, Zakončenie sloviess, 2 os.mn.č. , Vyjadrenie: ona má , on má...rokov, roky,
- **Ročné obdobia**: Text s porozumením,Časovanie sloviess, 3.os.j.č. Tvorba viet podľa obrázkov, Odpoveď na list Hádanky, rébusy
- **Žiacka výstavka**: List , Časovanie sloviess , 3.os.m.č., doplňovanie, Hádanky, žarty, Počasie

- **Opakovanie** – príprava na test,
- **Polročný test:** lekcie 13 – 18, Rozbor a hodnotenie testu, diktát
- **Na exkurzii v Moskve:** Správne používanie ísť – cestovať, Nachádzať sa , dopravné prostriedky, námestie , vežové hodiny, Prvé a druhé časovanie – prítomný čas, minulý čas,
- **Projekt Moskva:** kultúrne pamiatky Moskvy
- **V zdravom tele – zdravý duch,** Slovná zásoba- druhy športu, preklad viet do min. času. Množné číslo, Rozlíšenie významu a používania slovies vedieť a poznať, Príslovia, hádanky, žarty
- **Čoskoro začnú prázdniny:** Časovanie slovies v budúcom čase, Zdrastvuj Jura,Pozdrav k narodeninám, Prídavné mená
- **Nakupovanie v obchode:** Ovocie a zelenina, Doplňovanie správny rod a tvar prid. mená aký, aká, aké?
- **Opakovacia hodina:** školská slohová práca, diktát
- **Pieseň** Veselí cestovatelia

5. Výkonový štandard

Posluch

Žiaci sa naučia

rozumieť súvislým prejavom učiteľa ,včítane audio nahrávky v rámci známych tém i s malým počtom neznámych slov, ktorých význam možno odhadnúť z kontextu.

Ústny prejav

- odpovedať na otázky a tvoriť otázky, k textu a k situácii,
- reprodukovať obsah prebraného textu na základe otázok, ale aj samostatne,
- viesť krátke rozhovory na bežné témy a v rozsahu prebraného učiva, vedieť začať a udržiavať rozhovor,
- vedieť foneticky správne a výrazne recitovať básne a vedieť spievať piesne,

Čítanie

Žiaci sa naučia:

- čítať nahlas a foneticky správne texty so známym jazykovým materiálom

Písomný prejav

Žiaci sa naučia:.

- písomne zaznamenať text aj podľa diktátu (pravopis)
- napísať krátky pozdrav, blahoželanie k sviatkom
- písať adresy na listy do Ruska
- sformulovať svoje myšlienky na danú tému a dať do písomnej podoby v slohovej práci
- doplňať rébusy

Gramatika

Vedieť pracovať s jednoduchými gramatickými tabuľkami (skloňovanie podstatných mien, časovanie slovies,prítomný,minulý,budúci čas,prídavné mená,číslovky),

Informácie z reálii

Na základe grafických a zvukových textov sa žiaci oboznámia so životom ruských školákov, s ukázkami ruskej ľudovej slovesnosti (rozprávky, piesne, riekanky, príslovia).

Získajú zaujímavé údaje o Moskve.

Z dôvodu navrhnutia dotácie hodín rozširujeme predmet o obsah učiva v lekciach 18-22.

6. Pedagogické stratégie

- čítanie s porozumením, dialóg, skupinová práca, tvorba projektu, posluch s porozumením, spev, práca s mapou, prednes básne, práca so slovníkom, využitie hry na precvičovanie čísel, ilustrácie, opis obrázkov, audionahrávka

7. Učebné zdroje

- učebnica Ruský jazyk pre 5. ročník základných škôl, Elena Kováčiková, Valentína Glendová od 13. lekcie

- pracovný zošit Ruský jazyk pre 5. ročník základných škôl E.Kováčiková, V.Glendová

8. Hodnotenie predmetu

Hodnotiť sa budú ústne odpovede, písomné testy, školské práce(1 v školskom roku), diktáty(2 v školskom roku) a projektové práce.

Hodnotenie diktátov: 0-3ch (1), 4-7ch(2), 5-9ch(3), 10-19ch(4), 20 a viac (5)

Hodnotenie testov a písomných prác:100-90% (1), 89-75% (2), 74-50% (3), 49-25% (4), 24 -0% (5)

Hodnotenie projektových prác: stupeň 1, 2, 3

SYSTÉM HODNOTENIA PÍSOMNÝCH ÚLOH

Slohové práce

Pri hodnotení slohových prác sa posudzujú štyri kritéria:

- a) obsah a rozsah textu
- b) stavba a členenie textu
- c) gramatika
- d) slovná zásoba

Maximálny počet bodov za splnenie každého kritéria je päť bodov, z čoho vyplýva nasledovné celkové hodnotenie:

20-18=1

17-15=2

14-12=3

11-9 =4

8-0 =5

9. Prierezové témy

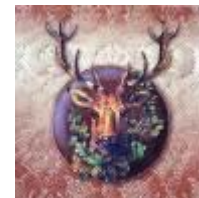
Osobnostný a sociálny rozvoj, mediálna výchova, ochrana života a zdravia, enviromentálna výchova, multikultúrna výchova, prezentačné zručnosti pri tvorbe projektov.

9.ročník

Názov predmetu	RUSKÝ JAZYK
Časový rozsah výučby	2 hodiny týždenne, spolu 66 vyučovacích hodín
Ročník	deviaty
Škola (názov, adresa)	Základná škola s materskou školou vo Svätom Antone
Stupeň vzdelania	ISCED 2 – nižšie sekundárne vzdelávanie
Vyučovací jazyk	slovenský jazyk

Ciele-kompetencie	Tematický celok a témy	Vzdelávacie výstupy	Hodín
Nadviazať kontakt v súlade s komunikačnou situáciou	Opakovanie ECHO 1 1.-4.lekcia	Žiak vie:	3
Vyjadriť svoju schopnosť	Opakovanie ECHO 1 5.-7.lekcia <i>Vstupný test</i>		5
Vyjadriť svoj názor Vymieňať si názory, komunikovať s niekým Reagovať na príbeh alebo udalosť COBURG	L1 Spomíname na prázdniny Galopom po Európe Pohľadnica z prázdnin Jazykové kurzy za hranicami Opakovacia hodina <i>Prierezová téma:</i> Multikultúrna výchova <i>Mediálna výchova</i>	-klásť otázky, vymenovať dopravné prostriedky, rozprávať o udalostiach, napísať e-mail, list, používať nesklonné pod. mená, používať vo vetách поэтому / потому что поведаť преčo са олаті učіть cudzie jazyky - COBURG ich vedel veľa	7
Nadviazať kontakt v súlade s komunikačnou situáciou	L2 Miesto bydliska Chod'te prosím rovno Tak sme prišli Izba gymnazistu Opakovacia hodina <i>Prierezová téma:</i> <i>Osobnostný a sociálny rozvoj</i>	-opísať dom, pomenovať miestnosti, využiť ruské príslovia o domove, používať predložky в,из,на,с,со , slovesá находиться,стоять,лежать,ви-сеть , spýtať sa na majiteľa otázkami чей,чья,чьё,чьи?	7
Vypočúť si a podať informácie Vymieňať si názory,	L3 Echo Moskvy V rytme mesta Prechádzky po Moskve Verejné stravovanie	-získavať a poskytovať informácie o atrakciách Moskvy, rozprávať o Moskve, poskytnúť informácie o atrakciách v miestnej krajine, vyme-	7

komunikovať s niekým Vyjadriť očakávania a reagovať na ne	Opakovacia hodina <i>Prierezová téma:</i> <i>Multikultúrna výchova</i> <i>Ochrana života a zdravia</i>	novat' miesta, kde sa človek môže najesť, povedať koľko je hodín, používať predložky за, через, после , číslovky + рубль, рубля, рублей a slovesá есть, пить	
Vyjadriť svoju schopnosť	Polročné opakovanie <i>Tvorba projektov</i>	<i>Prezentácia</i>	2
Vybrať si z ponúkaných možností	L4 K vašim službám Podme na nákupy Nákupy Služby Opakovacia hodina <i>Prierezová téma:</i> <i>Environmentálna výchova</i>	-používať obraty pri nakupovaní, pomenovať obchody a oddelenie, vymenovať potraviny a spotrebný tovar, vysvetliť používanie bankomatu, napísať SMS, slovesá купить, покупать vymenovať obľúbené služby	7
Predstaviť svoje záľuby a svoj vkus	L5 Skontrolovali ste si výzor? Čo je teraz moderné? Úsmev ti pristane Na koho sa podobáš Opakovacia hodina <i>Prierezová téma:</i> <i>Osobnostný a sociálny rozvoj</i>	-nazvať časti odevov, opísať, čo má kto na sebe, opísať výzor osôb, skladať a ďakovať za poklonu, povedať kto sa na koho podobá, používať prídavné mená tvrdého a mäkkého typu, používať slovesá одевать, одеваться, надевать , obrat друг друга a zámeno себя krátke tvary príd.mien я рад, ты прав	8
Vymieňať si názory, komunikovať s niekým	L6 Byť zdravý, šťastný a bohatý Abeceda zdravia Volali ste rodinného lekára? Za internet - závislosť Opakovacia hodina <i>Prierezová téma:</i> <i>Ochrana života a zdravia</i> <i>Mediálna výchova</i>	-opísať zdravý životný štýl, pomenovať časti ľudského tela, popísať lekárovi svoj zdravotný stav, pomenovať časti počítača, povedať o nebezpečenstve častého používania internetu a PC, opísať čas vykonávania každodenných činností, používať obraty у меня болит, болеть чем a sloveso чувствовать себя	8
Predstaviť svoje záľuby a svoj vkus	L7 Čo nové vo svete športu? Druhy športu Zo života fanúšika V zdravom tele zdravý duch! Opakovacia hodina <i>Prierezová téma:</i> <i>Ochrana života a zdravia</i>	-pomenovať zimné a letné športy, povedať akú úlohu hrá šport v živote, správne používať sloveso заниматься pod.mená typu плавание príslovky здесь, там, сюда, туда , povedať komu fandiš болеть за кого, за что? porozprávať o plánoch na prázdniny	8
Vyjadriť svoju schopnosť	Záverečné opakovanie <i>Výstupný test</i>	<i>Prezentácia</i>	4

	<i>Beata Gavecka-Ajchel: ECHO 2</i> kurz ruského jazyka pre 2. stupeň a gymnáziá-učebnica pracovný zošit,nahrávka,web, internet,slovníky,ineraktívna www.ucebnice-infoe.sk	Učiaci sa dosiahne úroveň A1-A2	

Etická výchova 5.-6. Ročník

Etická výchova (ISCED 2)

Názov predmetu	Etická výchova
Škola	Základná škola s materskou školou vo Svätom Antone
Názov ŠkVP	
Stupeň vzdelania	ISCED 2A
Dĺžka štúdia	5 rokov
Forma štúdia	denná
Vyučovací jazyk	slovenský jazyk

Časový rozsah výučby	1 hodina týždenne, spolu 33 hodín
ročník	piaty a šiesty
Časový rozsah výučby	1 hodina týždenne, spolu 33 hodín
Ročník	siedmy a ôsmy
Časový rozsah výučby	1 hodina týždenne, spolu 33 hodín
Ročník	deviaty

Charakteristika predmetu

Predmet etická výchova na 2. stupni základnej školy je povinne voliteľným predmetom. Jeho poslaním je vychovať žiakov ako osobnosti s vlastnou identitou a hodnotovou orientáciou, v ktorých úcta k človeku a prírode, spolupráca a prosociálnosť zaujímajú významné miesto.

Etická výchova sa v prvom rade zameriava pomocou zážitkového učenia na výchovu k prosociálnosti, ktorá sa odráža v morálnych postojoch žiaka. Jej súčasťou je aj rozvoj sociálnych zručností, (otvorená komunikácia, empatia, pozitívne hodnotenie iných..).

Ciele predmetu

- vysvetliť základné pojmy súvisiace s ochranou prírody a životného prostredia
- vysvetliť žiakom pojmy empatia, asertivita, spolupráca a prosociálne správanie
- spoznávať a osvojovať si práva a povinnosti v rodine

- formulovať svoje životné ciele, byť odolný voči nevhodným ponukám, ostať slobodný od závislostí, ktoré znehodnocujú a ohrozujú náš život
- osvojiť si základné komunikačné zručnosti
- učiť sa pozitívne hodnotiť seba aj druhých
- tvorivo riešiť každodenné situácie v medziľudských vzťahoch
- podnecovať u žiakov pozitívny postoj k postihnutým, k chorým a iným skupinám obyvateľstva, ktoré potrebujú pomoc a porozumenie
- chápať pozitívne hodnoty priateľstva, lásky, manželstva a rodiny
- spoznávať a osvojovať si práva a povinnosti v rodine
- učiť sa kultúrovane prejsť svoj názor, postupne preberať zodpovednosť za svoje rozhodnutia

Cieľom etickej výchovy je formovanie mravne zrelého človeka, ktorý sa riadi určitými spoločensky uznanými morálnymi pravidlami – morálkou.

Štruktúra kompetencií rozvíjaných vyučovaním etickej výchovy

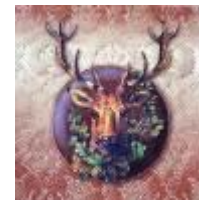
Poznávacia (kognitívna)	Komunikačná	Interpersonálna	Intrapersonálna
Uplatňovať kritické myslenie	Vzájomná komunikácia v skupine	Tolerovať odlišnosti jednotlivcov	Vytvárať si vlastný hodnotový systém
Spoznávať seba a bádať	Počúvať s porozumením	Správať sa zodpovedne	Vedieť triediť prijaté informácie
Rozvíjať svoju osobnosť, učiť sa sám aj v skupine	Primerane reagovať na prejavy verbálnej a neverbálnej komunikácie	Vzájomné porozumenie	Regulovať svoje správanie
Osvojiť si prosociálne hodnoty a postoje	Vytvárať dobré vzťahy so spolužiakmi	Kooperovať v skupine	Vyjadriť svoje pocity

Obsah vyučovania a cieľové požiadavky na vedomosti a schopnosti žiakov

5. ročník (1 hodina týždenne, 33 hodín za rok)

Téma	obsah	výstup
Otvorená komunikácia	Druhy komunikácie Neverbálna komunikácia Verbálna komunikácia Prekážky v komunikácií	Vie vymenovať druhy komunikácie Pozná význam neverbálnej komunikácie Vie vysvetliť pojem otvorená komunikácia Učí sa poznávať prekážky komunikácie
Poznávanie a pozitívne hodnotenie seba	Sebapoznávanie Sebaúcta Povedomie vlastnej hodnoty Seba hodnotenie	Uvedomuje si dôležitosť poznania svojich silných a slabých stránok Vie vysvetliť pojmy sebaúcta a sebaovládanie
Poznávanie a pozitívne hodnotenie druhých	Pozitívne hodnotenie druhých Verbálne a písomné vyjadrenie pozitív iných Reflexia nad dobrom Úcta k postihnutým , chorým a starým	Chápe zmysel pozitívneho hodnotenia druhých Vie vysvetliť dôležitosť pozitívneho hodnotenia druhých v medziľudských vzťahoch Učí sa vidieť problémy postihnutých , starých a chorých ľudí
Tvorivosť v medziľudských vzťahoch, iniciatíva	Rozvoj tvorivosti Darovanie Radosť z tvorivosti Tvorivosť a iniciatíva v medziľudských vzťahoch	Rozumie , že tvorivosť je potrebná pre vytváranie medziľudských vzťahov Učí sa vážiť si dobro poskytnuté iným človekom
Etické aspekty ochrany prírody	Vnímanie prírody Dôležitosť ochrany prírody Šetrenie prírody v bežných životných situáciách	Vníma svoje možnosti pre ochranu životného prostredia Podľa svojich možností chráni prírodu a životné prostredie

6. ročník (1 hodina týždenne , 33 hodín za rok)

Téma	obsah	výstup
Identifikácia a vyjadrenie vlastných citov	Definovanie a delenie citov Pocity Identifikácia vlastných citov Pomoc pri verbalizácii citového sveta	Vie vysvetliť pojem city a ich základné delenie Rozumie a vie vysvetliť vplyv citov na zdravie a výkonnosť človeka
Kognitívna a emocionálna empatia , pochopenie druhých , vžitie sa do situácie druhých	Empatia Rozvoj empatického vnímania iných ľudí Zložky empatie Medziľudské vzťahy Prejav empatie	Chápe význam empatie Vie aktívne počúvať Rozumie a vie vyjadriť pojem empatie a jej význam v medziľudských vzťahoch
Zvládnutie asertivity	Asertivita ako súčasť komunikácie Spôsoby správania v kolíznych situáciách Pasívne, agresívne, asertívne správanie Asertivitou sa chrániť proti manipulácii a útokom Vyjadrenie svojho názoru	Vie vysvetliť pojem seba presadenie Chápe výhodu asertívneho správania Vie rozoznať asertívne , agresívne a pasívne správanie
Pozitívne vzory správania v histórii a v literatúre	Vzor, model, idol Pozitívne a negatívne vzory správania Literárne vzory Filmoví hrdinovia	Vie vysvetliť pojmy vzor, idol, model Vie rozlišovať pozitívne a negatívne vzory Vie uviesť pozitívne a negatívne vzory z literatúry
Pozitívne vzory v každodennom živote	Ľudia okolo nás Moje okolie a dobrí ľudia Môj pozitívny vzor	Vie vymenovať vlastnosti ľudí , ktorí môžu byť pozitívnym vzorom Chápe dôležitosť prosociálnych vzorov
Prosociálne správanie	Správanie v prospech druhého Komponenty prosociálneho správania Správanie podporujúce reciprocitu Správanie bez očakávania protislužby Druhy prosociálneho	Rozumie pojmu prosociálne správanie Vie vymenovať niektoré druhy prosociálneho správania Je ochotný prijať pomoc ale aj ponúknuť pomoc

	správania	

7.ročník (1 hodina týždenne, 33 hodín ročne)

Téma	Obsah	Výstup
Objavovanie vlastnej jedinečnosti a identity	Veľkosť a dôstojnosť ľudskej osoby Úcta k človeku Poznaj svoje silné a slabé stránky Pozitívne a negatívne vlastnosti Zdravé sebedomie	Objavuje vlastnú identitu Vie vymenovať svoje slabé a silné stránky Poznáva sám seba Vie počúvať s porozumením Uplatňuje ústretovú komunikáciu
Byť sám sebou, vedieť obhájiť svoje práva a názory	Vedieť sa presadiť a obhájiť v rôznych situáciách Vysloviť sťažnosť Povedať nie Vysloviť svoj názor Požiadat' o láskavosť Vysloviť návrh Čeliť manipulácii a tlaku skupiny Uplatňovať asertívne správanie	Vie vysloviť sťažnosť , návrh s svoj názor, Dokáže povedať nie pri nátlaku skupiny Uvedomuje si svoje práva Vie požiadat' o láskavosť Pokúša sa problémy a konflikty vo vzťahoch riešiť empatickým a asertívnym spôsobom
Prosociálnosť ako zložka vlastnej identity	Nezávislosť a rešpektovanie Priímanie a ponúkanie slobody Rozvoj vlastnej identity Ochota odpúšťať a požiadat' o odpustenie Slobodné prijatie záväzkov	Vie nadviazať nové priateľstvá Uplatňuje asertívne správanie Dokáže odpúšťať aj požiadat' o dopustenie
Etické aspekty vzťahu k vlastnej rodine	Moja rodina Rešpektovanie pravidiel v rodine Uplatňovanie sociálnych zručností v rodine	Pozná funkcie členov rodiny Uznáva pravidiel v svojej rodine Pozná tradície v svojej rodine
Etické aspekty integrovania sexuálnej zrelosti do kontextu osobnosti	Rozvíjanie sexuálnej identity Vzťahy medzi chlapcami a dievčatami Priateľstvo a láska Zázrak života Pohlavné choroby Sloboda a zodpovednosť	Vie si vytvoriť predstavu o budúcom partnerovi Uvedomuje si význam pozitívnej klímy v skupine Pozná riziká pohlavných chorôb Učí sa byť zodpovedný
Vzťah k starým , chorým osobám so špecifickými	Empatia Komunikácia s postihnutými	Rozvíja pozitívny postoj k chorým

Žiak prehľbí svoje komunikačné spôsobilosti orientované na riešenie problémov a vedenie dialógu.

Žiak sa oboznámi s niektorými vlastnosťami podporujúcimi zdravý životný štýl.

Žiak sa učí preberať zodpovednosť pri ponuke rozličných typov závislostí, vrátane nevhodných masmediálnych vplyvov.

Žiak chápe význam radosti a pozitívneho myslenia v ľudskom živote a snaží sa ich šíriť.

Obsahový štandard

Prehľbovanie komunikačných spôsobilostí 7

Počúvanie, vedenie dialógu, riešenie konfliktov. Asertivita, orientovaná na prosociálnosť, požiadať o láskavosť, hovoriť adresne, vedieť povedať nie, oprávnená a neoprávnená kritika.

Zdravý životný štýl 10

Povedomie vlastnej hodnoty, rozvíjanie skromnosti (opak neprimeraného sebaoceňovania) nepovyšovať sa nad iných vo vystupovaní, v nárokoch, dobroprajnosť, cieľavedomosť, pracovitosť, usilovnosť, čistota zmysľania, reči, prejavov správania v oblasti sexuality, význam studu a intimity v prejavoch náklonnosti medzi chlapcom a dievčaťom, kultivované vyjadrovanie svojich citov, hlavne negatívnych, veselosť, sebaovládanie. Zmysluplné využitie voľného času.

Závislosti 10

Poukázať na škodlivosť závislostí, ktoré znehodnocujú a ohrozujú život – fajčenie, alkohol, omamné látky, konzumný a nezodpovedný sex, hracie automaty, nadmerné sledovanie televízie, sekty a kulty, skupiny orientované na rasovú neznášanlivosť.

Masmediálne vplyvy 6

Reflektovať vplyv masmédií - Prosociálne vzory v masmédiách, kritické hodnotenie videoprodukcie a televíznych programov, analýza filmu, výchova kritického diváka, možnosti pozitívneho ovplyvňovania televíziou.

Výkonový štandard

Žiak rozvíja povedomie vlastnej dôstojnosti a hodnoty ľudskej bytosti.

Žiak prehĺbi svoje komunikačné spôsobilosti orientované na riešenie problémov a vedenie dialógu.

Žiak sa oboznámi s niektorými vlastnosťami podporujúcimi zdravý životný štýl.

Žiak sa učí preberať zodpovednosť pri ponuke rozličných typov závislostí, vrátane nevhodných masmediálnych vplyvov.

Žiak chápe význam radosti a pozitívneho myslenia v ľudskom živote a snaží sa ich šíriť.

Metódy a formy práce

Etická výchova vychováva k mravnej zrelosti tým spôsobom, že navodzuje aktivity, ktoré:

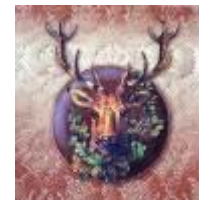
1. napomáhajú prežitie a pochopenie etických hodnôt najmä prostredníctvom vnímania situácií, prírody, seba a druhých (senzibilizácia),
2. uľahčujú porozumenie a interiorizáciu súvisiacich hodnôt a noriem (hodnotová reflexia),
3. umožňujú nácvik zodpovedajúceho správania (nácvik v podmienkach triedy),
4. prenos skúseností osvojených v škole do každodenného života

Učebné zdroje

Etická výchova nepoužíva učebnicu. Podnety na činnosť nachádza učiteľ v metodických príručkách a v iných materiáloch, ako aj v obsahu vyučovacích predmetov. Aktualizuje ich podľa podmienok skupiny, cieľov a obsahu etickej výchovy.

Metodické materiály pre etickú výchovu obsahujú ku každému tematickému celku bohatú ponuku aktivít. Z nich si učiteľ vyberie tie, ktoré považuje za vhodné vzhľadom na svoje osobné dispozície, vek študentov a iné okolnosti. Učiteľ má k dispozícii najmä metodický materiál, vydaný Metodicko-pedagogickým centrom.

Stratégie vyučovania

Z hľadiska stratégie sa preferujú:

- zážitkové učenie

- sociálne učenie

Učenie je každá osobnostná zmena zapríčinená skúsenosťou a nie vývinom. Niektoré zmeny sú dôsledok vývinu čo neprináleží učeniu sa. Učením sa snažíme, aby osobnostné zmeny boli pokiaľ možno trvalé. Učenie nastáva v skutočnosti vtedy, keď vyvoláva trvalú zmenu v našom správaní a konaní. Tieto zmeny sú spravidla výsledkom predchádzajúcej skúsenosti, teda zážitkov. Zážitok umožňuje transformáciu vonkajších podnetov do skúsenostného celku. /poznávací, afektívny a psychomotorický/. Pre žiakov je dôležité, aby skúsenosti získali na všetkých troch úrovniach. Nie každá situácia je považovaná za zážitok. Zážitkové situácie vo výchove sú pre žiakov osobne významné čo podmieňuje:

- do akej miery žiak prežíva situáciu citom a rozumom

- do akej miery žiak vyvíjať vlastnú iniciatívu, do akej miery ju môže sám ovplyvniť

- prenikavosť, do akej miery ovplyvňuje situácia konanie žiaka

S mierou riadenia vlastného osudu /má v rukách vlastný osud/ rastie aj miera šťastia. Sociálne učenie sa je učenie pozorovaním a napodobňovaním :

- pozornosť a pozorovanie – ich intenzita závisí od podobnosti medzi pozorovateľom a pozorovaným. Preto sa žiaci učia lepšie od toho, koho považujú za dobrého reprezentanta svojej sexuálnej role.

- Zapamätanie – nie je dôležité zapamätať si len správanie, ale aj dôvod

- Opakovanie – je podstatné poskytovať spätnú väzbu

- Motivácia, ktorá má viesť k tomu, aby sa opakovanie realizovalo čo najčastejšie toho, čo sa má zapamätať.

Tri zdroje motivácie:

1. priama motivácia – ak model ocení napodobňovateľa

2. zástupná motivácia – jeho keď pozorovateľ vidí, že je oceňovaný model

3. sebaposilňovanie – ak pozorovateľa a model spájajú nejaké hodnoty:

- predvádzanie modelu viacerými osobami

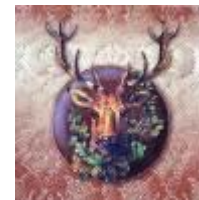
- podobnosť pozorovateľa a modelu

- možnosť vyskúšať si modelové správanie

- prezentácia rôznych variant možných spôsobov správania

Učebné zdroje

- Encyklopédie, časopisy, internetové stránky
- Lencz, L. – Kríťová, O. : Metodický materiál k predmetu Etická výchova. Bratislava, MC, 1993
- Gál, J. – Ciele v etickej výchove. Banská Bystrica, MC, 1996
- Olivar, R., R. : Etická výchova. Bratislava, 1992
- Kašparová, Z. – Houška, T. – Uhereková, M. : Ako poznám sám seba? Bratislava, 2000
- Kolektív autorov a organizácií: Prvé kroky. Bratislava, 1998
- Pavlov, I. : Sebahodnotenie (autoevalvácia) kvality školy. Prešov, MC, 1999
- Pavlovová, Z. – Haklová, B. : Tvorivosť a iniciatíva. Prešov, MC, 2001
- Pavlovová, Z. : Environmentálna výchova v etike. Prešov, MC, 2001
- Verbovská, J. : Šikanovanie v škole. Prešov, MC, 2000

- Liba, J. : Zdravie, drogy a drogová závislosť. Prešov, MC a FHPV PU, 2001

Hodnotenie predmetu

Pri praktických aktivitách na hodinách etickej výchovy je vhodné hodnotenie praktických zručností s dôrazom na samostatnosť a správnosť tvorby záverov z riešenia úloh. Optimálne je hodnotenie so stručným komentárom k výkonu žiaka. Úroveň kombinovaných verbálnych, písomných, literárnych prejavov a komunikatívnych zručností je vhodné kontrolovať a hodnotiť prostredníctvom prezentácie projektov. Predmet sa po schválení pedagogickou radou neklasifikuje.

Fyzika 6.-9.ročník

Predmet: Fyzika
Vzdelávacia oblasť: Človek a príroda

Charakteristika predmetu

Základnou charakteristikou predmetu je hľadanie zákonitých súvislostí medzi pozorovanými vlastnosťami prírodných javov, ktoré nás obklopujú v každodennom živote.

Porozumenie podstate javov a procesov si vyžaduje interdisciplinárny prístup, a preto aj úzku spoluprácu s chémiou, biológiou, geografiou a matematikou. Okrem rozvíjania pozitívneho vzťahu k prírodným vedám sú prírodovedné poznatky interpretované aj ako neoddeliteľná a nezastupiteľná súčasť kultúry ľudstva. V procese vzdelávania sa má žiakom sprostredkovať poznanie, že neexistujú bariéry medzi jednotlivými úrovňami organizácie prírody a odhaľovanie jej zákonitostí je možné len prostredníctvom koordinovanej spolupráce všetkých prírodovedných odborov s využitím prostriedkov IKT.

Formy aktívneho poznávania a systematického bádania vo fyzike sú si v metódach a prostriedkoch výskumnej činnosti príbuzné s ostatnými prírodovednými disciplínami. Žiaci preto budú mať čo najviac príležitostí na aktivitách osvojovať si vybrané (najčastejšie experimentálne) formy skúmania fyzikálnych javov. Každý žiak dostane také základy, ktoré z neho spravia prírodovedne gramotného jedinca tak, aby vedel robiť prírodovedné úsudky a vedel použiť získané vedomosti na efektívne riešenie problémov.

Pri výučbe je najväčšia pozornosť venovaná samostatnej práci žiakov – **aktivitám**, ktoré sú zamerané na činnosti vedúce ku konštrukcii nových poznatkov. Dôraz sa kladie aj na také formy práce, akými sú diskusia, brainstorming, vytváranie logických schém a pojmových máp a práca s informáciami.

Okrem objavovania a osvojovania si nových poznatkov a rozvíjania kompetencií fyzikálne vzdelávanie poskytne žiakovi možnosť získania informácií o tom, ako súvisí rozvoj prírodných vied s rozvojom techniky, technológií a so spôsobom života spoločnosti.

Výučba fyziky v rámci prírodovedného vzdelávania má u žiakov prehĺbiť aj hodnotové a morálne aspekty výchovy, ku ktorým patria predovšetkým objektivita a pravdivosť poznania. To bude možné dosiahnuť slobodnou komunikáciou a nezávislou kontrolou spôsobu získavania dát alebo overovania hypotéz.

Žiak prostredníctvom fyzikálneho vzdelávania získa vedomosti na pochopenie vedeckých ideí a postupov potrebných pre osobné rozhodnutia, na účasť v občianskych a kultúrnych záležitostiach a dá im schopnosť zmysluplne sa stavať k lokálnym a globálnym záležitostiam, ako zdravie, životné prostredie, nová technika, odpady a podobne. Žiak by mal byť schopný pochopiť kultúrne, spoločenské a historické vplyvy na rozvoj vedy, uvažovať nad medzinárodnou povahou vedy a vzťahoch s technikou.

Ciele predmetu

Intelektuálna oblasť

- vedieť vysvetliť na primeranej úrovni prírodné javy v bezprostrednom okolí a vedieť navrhnúť metódy testovania hodnovernosti vysvetlení
- rozvíjať schopnosti myslieť koncepčne, kreatívne, kriticky a analyticky
- vedieť aplikovať logické postupy a kreativitu v skúmaní javov v bezprostrednom okolí
- vedieť získať, triediť, analyzovať a vyhodnocovať informácie z rozličných vedeckých a technologických informačných zdrojov
- využívať informácie na riešenie problémov, efektívne rozhodnutia a pri rozličných činnostiach
- vedieť rozlíšiť argumenty od osobných názorov, spoľahlivé od nespoľahlivých informácií
- vedieť obhájiť vlastné rozhodnutia a postupy logickou argumentáciou založenou na dôkazoch
- vedieť analyzovať vzájomné vzťahy medzi vedou, technikou a spoločnosťou

Schopnosti a zručnosti

- porovnávať vlastnosti látok a telies pozorovaním aj pomocou meradiel fyzikálnych veličín
- nájsť súvislosti medzi fyzikálnymi javmi a aplikovať ich v praxi
- využívať každú príležitosť na rozvíjanie logického myslenia
- vedieť pripraviť, uskutočniť aj vyhodnotiť jednoduchý fyzikálny experiment
- dodržiavať pravidlá bezpečnosti práce počas experimentovania
- trénovať schopnosť sústredene pracovať a trpezlivo sa dopracovať k výsledku
- vynakladať na dosiahnutie cieľa maximálne úsilie a zvládať prípadný neúspech
- zdokonaľovať sa v komunikácii so spolužiakmi, vedieť pracovať v skupinách
- vedieť správne formulovať aj otázky aj odpovede, ale aj počúvať druhých, dokázať obhájiť svoj názor a nehanbiť sa priznať vlastnú chybu
- riešiť problémové situácie
- vedieť nájsť, získať a spracovať informácie z odbornej literatúry a iných zdrojov aj ich kriticky zhodnotiť z hľadiska ich správnosti, presnosti a spoľahlivosti

Postojová oblasť

- naučiť žiakov pristupovať k riešeniu problémov
- byť otvoreným k novým objavom, vedeckým a technickým informáciám
- vzbudiť u žiakov záujem o prírodu, prírodné vedy a svet techniky
- snažiť sa pochopiť fyzikálne zákony a využívať ich vo svojom živote, lebo človek je súčasťou prírody, v ktorej platia fyzikálne zákony
- osvojiť si a rozvíjať schopnosť cielene experimentovať, lebo experiment je jednou zo základných metód aktívneho poznávania vo fyzike a rozvíja nielen manuálne zručnosti, ale aj rozumové schopnosti
- vytvárať pozitívny vzťah žiakov k procesu poznávania a zdokonaľovania svojich schopností

Sociálna oblasť

- uvedomiť si poslanie prírodných vied, ako ľudského atribútu na vysvetlenie reality nášho okolia
- uvedomiť si možnosti, ale aj hranice využitia vedy a techniky v spoločnosti
- vedieť kriticky posúdiť úžitok a problémy spojené s využitím vedeckých poznatkov a techniky pre rozvoj spoločnosti

- vedieť sa učiť, komunikovať a spolupracovať v tímoch
- vedieť sa rozhodovať
- byť autoregulatívny napr. pri dodržiavaní pracovnej disciplíny, vlastnom samovzdelávaní
- mať cit pre hranice vlastných kompetencií a svoje miesto spoločnosti

ŠTRUKTÚRA KOMPETENCIÍ ROZVÍJANÝCH VYUČOVANÍM FYZIKY

a) poznávacia (kognitívna)

- používať kognitívne operácie
- formulovať a riešiť problémy, používať stratégie riešenia
- uplatňovať kritické myslenie
- nájsť si vlastný štýl učenia a vedieť sa učiť v skupine
- myslieť tvorivo a uplatniť jeho výsledky
- dokázať tvrdenie experimentom
- porovnať záznamy z pozorovaní a meraní
- zovšeobecniť výsledky meraní do výsledného vzťahu
- zovšeobecniť experimentálne zistenia až k platnému zákonu
- aplikovať poznatky v technických zariadeniach a v bežnom živote
- tvorivo využiť vedomosti pri práci na projekte
- čítať s porozumením texty úloh, analyzovať situácie v úlohách
- zdokonaľovať sa v klasifikačnej analýze pri rozlišovaní javov, pojmov, (fyzikálnych veličín, zákonov)

b) komunikačná

- tvoriť, prijímať a spracovávať informácie
- vyhľadávať informácie z rôznych zdrojov a pracovať s nimi
- formulovať svoj názor a argumentovať
- zaznamenať výsledky pozorovania a merania do tabuľky
- spracovať namerané hodnoty formou grafu
- prezentovať výsledky pozorovania a merania
- vyhľadať informácie z technických tabuliek
- zapísať prehľadne údaje pri riešení úloh

c) interpersonálna

- akceptovať skupinové rozhodnutia
- kooperovať v skupine
- tolerovať odlišnosti jednotlivcov a iných
- podieľať sa na práci v tíme
- diskutovať a viesť diskusiu o odbornom probléme

d) intrapersonálna

- regulovať svoje správanie
- ohodnotiť vlastnú prácu a prácu druhých
- vytvárať si vlastný hodnotový systém smerom k prírode, s ohľadom na životné prostredie, na svoje zdravie
- nadobudnúť presvedčenie, že fyzikálne poznatky môžu zlepšiť kvalitu života človeka

Učebný plán

6. ročník (2 hodiny týždenne, 66 hodín ročne)

Tematické okruhy:

1. Skúmanie vlastností kvapalín, plynov, pevných látok a telies

1.1 Telesá a látky

1.2 Vlastnosti kvapalín a plynov

1.3 Vlastnosti pevných látok a telies

2. Správanie sa telies v kvapalinách a plynoch

Úvodná hodina (1 hodina)

- organizačné pokyny

Význam fyziky pre život človeka (1 hodina)

- opísať čím sa zaoberá fyzika, význam fyziky pre život človeka
- experiment, pozorovanie, vysvetlenie

1. Skúmanie vlastností kvapalín, plynov, pevných látok a telies (39 hodín)

1.1 Telesá a látky – 7 hodín

Obsahový štandard

Telesá a látky

Zloženie látok – atóm, molekula

Atóm – zloženie, model

Atómy rôznych chemických prvkov

Brownov pohyb, difúzia

Vlastnosti telies, fyzikálna veličina

Výkonový štandard

- rozlišovať pevné, kvapalné, plynné látky a telesá, uviesť príklad
- pomenovať častice, z ktorých sú zložené látky (atóm, molekula)
- znázorniť modely molekúl vybraných látok
- pomenovať časti atómu a častice, ktoré sa v nich nachádzajú
- nakresliť model atómu vodíka, uhlíka a kyslíka
- opísať čím sa líšia rôzne atómy chemických prvkov
- opísať Brownov pohyb
- vysvetliť jav difúzie, uviesť príklad z bežného života
- rozlíšiť merateľné a nemerateľné vlastnosti telies
- správne použiť pojem fyzikálna vlastnosť
- poznať pojem fyzikálna veličina, sústava SI

1.2 Vlastnosti kvapalín a plynov – 12 hodín

Obsahový štandard

Vlastnosti kvapalín (nestlačiteľnosť, tekutosť, deliteľnosť, stály objem, nestály tvar, vodorovná hladina)

Využitie vlastností kvapalín

Objem, jednotky objemu, premena jednotiek objemu

Meranie objemu kvapalín – odmerný valec, pravidlá merania

Aktivita 1: Práca s odmerným valcom

Aktivita 2: Meranie objemu kvapalín

Vlastnosti plynov (stlačiteľnosť, tekutosť, rozpínavosť, deliteľnosť, nestály objem a tvar) Využitie vlastností plynov

Aktivita 3: Meranie objemu plynov

Spoločné a rozdielne vlastnosti kvapalín a plynov, tekutina

Výkonový štandard

- overiť jednoduchým experimentom vlastnosti kvapalín a plynov
- opísať využitie vlastností kvapalín a plynov
- porovnať a vybrať spoločné a rozdielne vlastnosti kvapalín a plynov
- poznať pojem tekutina
- poznať jednotky objemu (ml, l, cm³, dm³, m³) a ich premenu
- zmerať objem kvapaliny odmerným valcom
- vykonať zápis nameranej hodnoty fyzikálnej veličiny
- zaznamenať pozorovania a namerané hodnoty fyzikálnych veličín do tabuľky
- prezentovať výsledky pozorovania a merania
- použiť stratégiu riešenia problémov:
predpoklad – experiment – potvrdenie/nepotvrdenie predpokladu

1.3 Vlastnosti pevných látok a telies – 20 hodín

Obsahový štandard

Pevné látky a ich zloženie

Vlastnosti pevných látok

(krehkosť, tvrdosť, pružnosť, tvárnosť, deliteľnosť, stály objem a tvar)

Hmotnosť, jednotky hmotnosti, premena jednotiek hmotnosti

Meranie hmotnosti, váhy, rovníramenné váhy

Aktivita 4: Váženie na rovníramenných váhach

Aktivita 5: Odhad a meranie hmotnosti pevných telies

Meranie hmotnosti kvapalín

Dĺžka, jednotky dĺžky, premena jednotiek dĺžky

Meranie dĺžky – dĺžkové meradlá, pravidlá merania

Aktivita 6: Odhad dĺžky, meranie dĺžky telies

Opakované meranie dĺžky

Aktivita 7: Odhad a meranie dĺžky väčších vzdialeností

Meranie objemu pevných telies

Aktivita 8: Meranie objemu pevného telesa

Spoločné a rozdielne vlastnosti látok a telies

Výkonový štandard

- charakterizovať a porovnať časticové zloženie pevných látok
- overiť jednoduchým experimentom vlastnosti pevných látok
- použiť stratégiu riešenia problémov:
predpoklad – experiment – potvrdenie/nepotvrdenie predpokladu
- poznať jednotky hmotnosti (mg, g, kg, t) a ich premenu
- poznať jednotky dĺžky (mm, cm, dm, m, km) a ich premenu
- odhadnúť hmotnosť a dĺžku pevných telies
- vybrať meradlo s vhodným meracím rozsahom
- merať váhami, dĺžkovými meradlami, zmerať objem pevného telesa
- vykonať zápis nameranej hodnoty fyzikálnej veličiny
- zaznamenať pozorovania a namerané hodnoty fyzikálnych veličín do tabuľky
- vypočítať aritmetický priemer z nameraných hodnôt
- porovnať a vybrať spoločné a rozdielne vlastnosti kvapalín, plynov, pevných látok a telies

2. Správanie sa telies v kvapalinách a plynoch (22 hodín)

Obsahový štandard

Hustota látky, jednotky hustoty (g/cm^3 , kg/m^3), premena jednotiek hustoty

Výpočet hustoty látky

Výpočet hmotnosti a objemu telesa

Určenie hustoty látky grafickou metódou

Aktivita 9: Určenie hustoty pevnej látky

Aktivita 10: Určenie hustoty kvapalín

Správanie sa telies v kvapaline

Vplyv hmotnosti a objemu na správanie sa telies vo vode

Objem kvapaliny vytlačenej telesom a jeho meranie

Porovnanie hmotnosti telies s hmotnosťou vytlačenej kvapaliny

Správanie sa telies v kvapalinách s rôznou hustotou

Aktivita 11: Experimentálne určenie hustoty rôznych kvapalín hustomerom

Hustota plynov

Aktivita 12: Správanie sa vyfukovaných bubliniek vo vzduchu

Výkonový štandard

- poznať jednotky hustoty a ich premenu (kg/m^3 a g/cm^3)
- riešiť jednoduché výpočtové úlohy
- zostrojiť graf hustoty pre telesá z rovnakej látky
- určiť z grafu hodnotu hustoty
- prakticky určiť hustotu telies
- identifikovať neznámu látku podľa jej hustoty
- pracovať s tabuľkami MFCHT
- vysvetliť správanie sa telies v kvapaline (plávanie, potápanie, vznášanie sa)
- opísať vplyv hmotnosti a objemu na správanie sa telies v kvapaline
- zmerať objem vytlačenej kvapaliny telesami
- porovnať hmotnosť telies s hmotnosťou vytlačenej kvapaliny
- poznať vplyv hustoty kvapaliny na správanie sa telies
- postupovať podľa návodu stratégie:

- formulovanie problému
- vyslovenie hypotézy
- realizácia pokusov a meraní
- spracovanie, posúdenie a interpretovanie výsledkov meraní

Záverečné opakovanie (3 hodiny)

- vytváranie štruktúry poznatkov, súbor pojmov

7. ročník (2 hodiny týždenne, 66 hodín ročne)

Tematické okruhy:

- 1. Teplota a čas**
- 2. Skúmanie premien skupenstva látok**
- 3. Teplo**
- 4. Meteorológia**
- 5. Astronómia**

Úvodná hodina (1 hodina)

- organizačné pokyny

Opakovanie učiva 6. ročníka (2 hodiny)

- telesá a látky, fyzikálne veličiny
- správanie sa telies v kvapalinách a plynch

1. Teplota a čas (11 hodín)

Obsahový štandard

Zmena objemu kvapalného a pevného telesa

Teplota, jednotka teploty, teplomer

Iné teplotné stupnice (Termodynamická, Farenheitova)

Meranie teploty

Čas, jednotky času, meradlá času

Meranie teploty a času

Aktivita 1: Meranie teploty chladnúcej vody

Projekt: Zmena teploty vzduchu v priebehu času

Výkonový štandard

- opísať zmenu objemu kvapalného a pevného telesa pri zahrievaní a ochladzovaní
- poznať jednotku teploty (Celziov stupeň)
- poznať iné teplotné stupnice (Termodynamická, Farenheitova) a ich jednotky
- opísať princíp teplomera, vymenovať druhy teplomerov
- znázorniť reálny teplomer modelom
- poznať jednotky času a ich premenu
- vymenovať meradlá času
- experimentálne merať teplotu a čas
- analyzovať grafy, vysvetliť priebeh čiary grafu
- porovnať dva grafy a z priebehu ich čiar určiť ich spoločné a rozdielne znaky

- využiť PC pri zostrojovaní grafov

2. Skúmanie premien skupenstva látok (11 hodín)

Obsahový štandard

Skupenstvá látok

Vyparovanie

Var, teplota varu

Aktivita 2: Var vody

Tlak vzduchu a var

Kondenzácia

Topenie, tuhnutie

Sublimácia, desublimácia

Rovnovážny stav (uzavretá sústava: voda, vodná para, vzduch)

Výkonový štandard

- opísať skupenstvo látky ako stav látky
- poznať skupenstvá látok (pevné, kvapalné, plynné)
- poznať príčiny zmeny skupenstva látok
- vysvetliť javy (premeny skupenstva): vyparovanie, kondenzácia, tuhnutie, topenie, sublimácia, desublimácia
- vysvetliť var, poznať teplotu varu vody
- opísať rovnovážny stav (uzavretá sústava: voda, vodná para, vzduch)
- vedieť čítať z grafu, analyzovať graf

3. Teplo (21 hodín)

Obsahový štandard

Historické názory na teplo

Tepelná výmena, spôsoby šírenia tepla

Kalorimeter

Aktivita 3: Výmena tepla medzi horúcou a studenou vodou

Aktivita 4: Výmena tepla medzi kovmi a vodou

Teplo, značka a jednotka

Látka a teplo, hmotnostná tepelná kapacita

Výpočet tepla

Kalorimetrická rovnica

Aktivita 5: Určenie hmotnostnej tepelnej kapacity kovu

Teplo a premeny skupenstva

Skupenské teplo, hmotnostné skupenské teplo

Energetická hodnota potravín

Tepelné spaľovacie motory

Výkonový štandard

- vedieť rozlíšiť pojmy teplo a teplota
- opísať spôsoby šírenia tepla
- porovnať látky z hľadiska vedenia tepla (vodiče, izolanty)

- formou experimentu dokázať rozdielnu fyzikálnu vlastnosť látok – vodivosť tepla
- odhadnúť výslednú teplotu pri výmene tepla medzi horúcou a studenou vodou
- poznať pojem teplo, jeho značku a jednotku
- vysvetliť pojem hmotnostná tepelná kapacita
- riešiť jednoduché výpočtové úlohy s využitím vzťahu pre výpočet tepla
- riešiť výpočtové úlohy s využitím vzťahu pre kalorimetrickú rovnicu
- opísať teplo pri premene skupenstva látok
- poznať pojem skupenské teplo a hmotnostné skupenské teplo
- riešiť jednoduché výpočtové úlohy s využitím vzťahu pre skupenské teplo
- pracovať s tabuľkami MFCHT
- opísať spôsob stanovenia energetickej hodnoty potravín spaľovaním
- získať informácie o energetickej hodnote potravín
- vysvetliť princíp činnosti spaľovacích motorov
- posúdiť negatívne vplyvy tepelných spaľovacích motorov na životné prostredie

4. Meteorológia (9 hodín)

Obsahový štandard

Meteorológia, počasie

Atmosféra Zeme a jej vrstvy

Vlhkosť vzduchu

Skvapalňovanie vodných pár, vznik dažďa

Oblaky, oblačnosť

Zrážky a ich meranie

Prúdenie vzduchu – vietor

Meteorologická stanica, meteorologická mapa

Projekt: Meteorologická stanica

Výkonový štandard

- opísať čím sa zaoberá meteorológia
- poznať pojem počasie
- vedieť vymenovať vrstvy atmosféry Zeme
- poznať a vysvetliť základné meteorologické prvky a ich meranie (vlhkosť vzduchu, zrážky, vietor, oblačnosť)
- navrhnuť experiment, ktorý by umožnil zistiť hodnotu rosného bodu
- modelovať vznik dažďa
- opísať kolobeh vody v prírode
- vedieť charakterizovať meteorologickú stanicu
- vedieť čítať a zistiť údaje z meteorologickej mapy
- vypracovať záznam údajov z meteorologických pozorovaní, navrhnuť tabuľku, porovnať údaje v triede, prezentovať údaje formou grafov

5. Astronómia (8 hodín)

Obsahový štandard

Vývoj predstáv o vesmíre

Slniečna sústava, planéty

Mesiac, fázy Mesiaca
Pohyby Zeme
Hviezdna sústava, hviezdy, súhvezdia
Ekliptika, zvieratník
Zatmenie Slnka a Mesiaca

Výkonový štandard

- charakterizovať čím sa zaoberá astronómia
- opísať vznik a vývoj vesmíru
- opísať geocentrický a heliocentrický model vesmíru
- poznať zloženie Slnčnej sústavy, vedieť vymenovať planéty
- charakterizovať Mesiac, vymenovať fázy Mesiaca
- opísať pohyby Zeme
- poznať a opísať našu hviezdnu sústavu – Mliečna dráha (Galaxia)
- opísať kedy nastane zatmenie Slnka a Mesiaca

Záverečné opakovanie (3 hodiny)

- vytváranie štruktúry poznatkov, súbor pojmov

8. ročník (2 hodiny týždenne, 66 hodín ročne)

Tematické okruhy:

- 1. Pohyb telesa**
- 2. Skúmanie sily**
- 3. Účinky sily**
- 4. Práca, výkon, energia**
- 5. Skúmanie vlastností svetla**

Úvodná hodina (1 hodina)

- organizačné pokyny

Opakovanie učiva 7. ročníka (2 hodiny)

- teplota, čas, premeny skupenstva, teplo
- meteorológia, astronómia

1. Pohyb telesa (10 hodín)

Obsahový štandard

Pokoj a pohyb telesa
Trajektória a dráha pohybu, druhy pohybov
Rovnomerný a nerovnomerný pohyb
Rýchlosť pohybu telesa
Dráha pohybu telesa a jej závislosť od času
Riešenie príkladov na pohyb telesa
Priemerná rýchlosť nerovnomerného pohybu

Výkonový štandard

- vedieť určiť pokoj a pohyb telesa vzhľadom na iné teleso
- poznať dráhu ako fyzikálnu veličinu, poznať značku a jednotku dráhy
- rozlíšiť rovnomerný a nerovnomerný pohyb telesa
- zostrojiť graf lineárnej závislosti dráhy od času pre rovnomerný priamočiary pohyb
- zostrojiť graf konštantnej závislosti rýchlosti od času pri rovnomernom priamočiarom pohybe
- vedieť čítať údaje z grafu
- poznať rýchlosť ako fyzikálnu veličinu, poznať značku a jednotky rýchlosti
- riešiť výpočtové úlohy s využitím vzťahov pre rýchlosť a dráhu rovnomerného pohybu telesa
- určiť priemernú rýchlosť nerovnomerného pohybu telesa

2. Skúmanie sily (8 hodín)

Obsahový štandard

Vzájomné pôsobenie telies, sila

Určenie a znázornenie sily

Meranie sily

Gravitačná sila a hmotnosť telesa

Skladanie dvoch síl rovnakého smeru

Skladanie dvoch síl opačného smeru

Ťažisko telesa a jeho určenie

Výkonový štandard

- vysvetliť silu ako prejav vzájomného pôsobenia telies
- charakterizovať silu ako fyzikálnu veličinu, poznať značku a jednotku sily
- znázorniť silu úsečkou
- vysvetliť spôsob merania sily silomerom
- stanoviť rozsah merania daným silomerom, vybrať vhodný silomer
- opísať účinky gravitačnej sily
- zostrojiť graf lineárnej závislosti gravitačnej sily a hmotnosti telesa
- riešiť úlohy s využitím vzťahu pre výpočet gravitačnej sily
- poznať hodnotu gravitačného zrýchlenia
- graficky znázorniť skladanie síl
- určiť ťažisko vybraných telies

3. Účinky sily (15 hodín)

Obsahový štandard

Účinky sily

Posuvné účinky sily, zákon sily

Zákon zotrvačnosti

Zákon vzájomného pôsobenia dvoch telies

Otáčavý účinok sily, páka

Rovnovážna poloha páky, moment sily

Určovanie rovnovážnej polohy páky

Deformačné účinky sily, tlak

Zmenšenie a zväčšenie tlaku

Trenie, trecia sila a jej meranie

Tlak v kvapaline a plyne

Sily pôsobiace na telesá v tekutinách, Archimedov zákon

Výkonový štandard

- opísať posuvné účinky sily na teleso
- poznať pohybové zákony (zákon vzájomného pôsobenia dvoch telies, zákon sily a zákon zotrvačnosti)
- opísať otáčavé účinky sily na teleso
- riešiť úlohy s využitím vzťahu pre výpočet momentu sily
- pokusom overiť podmienky rovnováhy na páke
- opísať deformačné účinky sily na teleso
- poznať tlak ako fyzikálnu veličinu, poznať značku a jednotky tlaku
- vysvetliť závislosť veľkosti tlaku od veľkosti pôsobiacej sily a plochy, na ktorú sila pôsobí kolmo
- riešiť úlohy s využitím vzťahu na výpočet tlaku
- opísať situácie, v ktorých sa prejavujú účinky trenia
- vedieť zmerať veľkosť trecej sily
- opísať tlak v kvapaline a v plyne (hydrostatický a atmosférický tlak)
- opísať sily pôsobiace na teleso v tekutinách, vztlaková sila
- poznať Archimedov zákon

4. Práca, výkon, energia (13 hodín)

Obsahový štandard

Mechanická práca, výpočet práce

Práca na naklonenej rovine

Výkon, výpočet výkonu

Pohybová energia telesa

Polohová energia telesa

Vzájomná premena foriem energie

Zákon zachovanie energie

Zdroje energie

Výhrevnosť paliva

Elektrárne

Výkonový štandard

- vysvetliť pojmy práca a výkon
- charakterizovať prácu a výkon ako fyzikálne veličiny, poznať ich značky a jednotky
- riešiť úlohy s využitím vzťahu pre výpočet práce a výkonu
- vysvetliť pojmy pohybová a polohová energia telesa
- na jednoduchých príkladoch vysvetliť vzájomnú premenu rôznych foriem energie
- vysvetliť zákon zachovania energie
- opísať zdroje energie
- uviesť príklady netradičných zdrojov energie
- charakterizovať výhrevnosť paliva
- poznať druhy elektrární a ich princíp
- zaujať kladný postoj k opatreniam vedúcim k úsporám energie

5. Skúmanie vlastností svetla (14 hodín)

Obsahový štandard

Slnčné svetlo a teplo

Zdroje svetla, šírenie a rýchlosť svetla

Rozklad svetla, skladanie farebných svetelných lúčov

Absorpcia svetla

Tieň

Odraz svetla, zákon odrazu svetla

Lom svetla, zákon lomu svetla

Šošovky

Zobrazenie spojkou

Zobrazenie rozptylkou

Optické vlastnosti oka

Chyby oka, okuliare

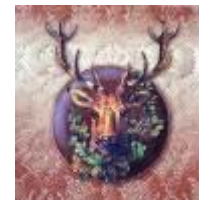
Praktické využitie šošoviek

Výkonový štandard

- dokázať experimentom premenu svetla na teplo
- uviesť na príkladoch zdroj svetla a osvetlené teleso
- experimentálne dokázať priamočiare šírenie svetla
- poznať rýchlosť svetla vo vzduchu
- navrhnuť jednoduchý experiment na rozklad svetla, opísať skladanie farieb
- opísať absorbovanie a odraz farieb spektra od bieleho povrchu a farebných povrchov
- opísať vznik tieňa
- vysvetliť odraz svetla a navrhnuť experiment na dôkaz platnosti zákona odrazu svetla
- vysvetliť lom svetla a navrhnuť experiment na dôkaz platnosti zákona lomu svetla
- vedieť opísať a rozlíšiť spojkou a rozptylkou
- znázorniť graficky zobrazenie predmetu spojkou a rozptylkou
- vysvetliť optické vlastnosti oka
- vysvetliť princíp použitia okuliarov pri odstraňovaní chýb oka

Záverečné opakovanie (3 hodiny)

- vytváranie štruktúry poznatkov, súbor pojmov

9.ročník

Mesiac Počet hodín	Tematic ký celok	Téma	Obsahový štandard	Výkonový štandard	Prierez ové témy
Septem ber (8)	Magnety (4)	Bezpečnosť v laboratóriu, čo sa budeme učiť Opakovanie učiva 8. ročníka Magnetické vlastnosti látok	Motivačné pokusy k obsahu vyučovania Magnet a jeho vlastnosti Póly magnetu Magnetické pole Zem ako magnet, kompas Zelektrizovanie telies Elektrický náboj, elektrické pole Elektrometer	Žiak vie : Opísať priebeh experimentu, aplikovať vzťah: tvrdenie – dôkaz Vytváranie štruktúry poznatkov Navrhnuť experiment na overenie pólov magnetu Vysvetliť princíp určovania svetových strán kompasom	OZO ENV OSR
Októbe r (8)	Elektric ké obvody (13)	Elektrické vlastnosti látok Elektrický obvod a časti elektrického obvodu Elektrické vodiče a izolanty Sériové zapojenie žiaroviek Paralelné zapojenie žiaroviek Meranie elektrického prúdu Meranie elektrického napätia	Časti elektrického obvodu, znázornenie elektrického obvodu Smer elektrického prúdu ,meranie elektrického prúdu Zdroje napätia, meranie napätia	Získať informácie o objave žiarovky Zakresliť elektrický obvod pomocou schematických značiek Zapojiť elektrický obvod podľa schémy Odmerať veľkosť elektrického prúdu a elektrického napätia na žiarovke v sériovo zapojenom elektrickom obvode Zostrojíť graf priamej úmernosti medzi prúdom a napätím	ENV OSR OZO
Novem ber (7)		1. Laboratórna úloha 2. Laboratórna úloha			
Mesiac	Tematic	Téma	Obsahový štandard	Výkonový štandard	

Počet hodín	ký celok			
Decem ber (6)	Ohmov zákon(15)	Ohmov zákon. Elektrický odpor Zostrojenie grafu závislosti prúdu a napätia Riešenie výpočtových úloh Výsledný odpor odpor rezistorov za sebou Výsledný odpor rezistorov vedľa seba	Experimentálne odvodenie Ohmovho zákona	Vedieť súvislosť medzi elektrickým prúdom a elektrickým odporom
Január (6)			Reostat s premenným odporom	Ohmov zákon vyjadriť slovne aj matematickým vzťahom
Február (7)			Riešenie výpočtových úloh Reostat ako delič napätia	Reostat ako súčiastka s meniteľným odporom
	Energia a jej využitie (4)	Vedenie prúdu v tekutinách	Čítať s porozumením texty úloh Analyzovať situácie v úlohách Kooperovať v skupine	Vedieť vysvetliť použitie reostatu
		Elektrická energia a jej premeny	Praktické zapojenie obvodu na dôkaz vedenia elektrického prúdu v kvapalinách	Riešiť úlohy na praktické zapájania elektrických obvodov a merania v nich
			Elektrické spotrebiče v domácnosti	Dodržiavať zásady ochrany pred bleskom
				Rešpektovať pravidlá bezpečnosti pri práci s elektrickými spotrebičmi
Mesiac Počet hodín	Tematický celok	Téma	Obsahový štandard	Výkonový štandard

Marec (7)	Akustika (11)	Zvuk, zdroje zvuku Tón, výška a farba tónu Hlasivky, ucho Hlasitosť Šírenie zvuku v rozličných látkach Rýchlosť šírenia zvuku Odrážanie zvuku, ozvena Ochrana pred škodlivými účinkami zvuku	Zvukové vlny a energia Ako vzniká zvuk, čo je frekvencia Opísať funkciu hlasiviek a ucha, ako zdroj zvuku	Žiak vie: Vysvetliť zvuk ako vzruch, ktorý sa šíri pružným prostredím Odlíšiť tón od iných zvukov Opísať fyziológiu zvukového a zrakového vnemu Experimentálne podmienky šírenia zvuku Vedieť vysvetliť kedy sa zvuk odráža a kedy vzniká ozvena Vedieť vysvetliť vplyv hluku na ľudský organizmus
Apríl (6)		Astronómia (11)	Čo je hlasitosť, jednotka hlasitosti Zvukové vodiče a zvukové izolanty Využitie zvukových vodičov a izolantov v bežnom živote Hluk a ochrana pred hlukom	
Máj (6)			Vývoj predstáv o vesmíre Slnčná sústava Hviezdna obloha Umelé družice Galaxie, kométy, meteory	
Mesiac Počet hodín	Tematický celok	Téma	Obsahový štandard	Výkonový štandard

Jún (6)		Prezentácia projektu Čo sme sa naučili Záverečné opakovanie	Kontrola a klasifikácia vedomostí žiakov	Získavať informácie pre tvorbu projektu z rôznych zdrojov Správne citovať zdroje informácií Tvoriivo využívať poznatky na vypracovanie projektu Prezentovať a obhájiť svoj projekt v triede

Stratégia vyučovania

Určuje **metódy** a **formy** práce, ktoré budú motivovať a usmerňovať žiakov na vyučovaní a učení.

Pri voľbe vyučovacích metód a foriem prihliada učiteľ na usporiadanie obsahu vyučovania, vlastné činnosti a činnosti žiakov zacielené na dosiahnutie stanovených cieľov a kľúčových kompetencií žiakov. Voľba metód závisí od obsahu učiva, cieľov vyučovacej hodiny, vekových a iných osobitostí žiakov a materiálneho vybavenia.

Na vzbudenie záujmu žiakov o učebnú činnosť možno využiť *motivačné metódy*, ako je *motivačné rozprávanie* (približovanie obsahu učiva), *motivačný rozhovor* (aktivizovanie poznatkov a skúseností žiakov), *motivačný problém* (upútanie pozornosti prostredníctvom nastoleného problému), *motivačná demonštráciu* (vzbudenie záujmu pomocou jednoduchého pokusu).

Expozičné metódy je potrebné využívať pri vytváraní nových poznatkov a zručností. Odporúča sa *rozprávanie* (vyjadrovanie skúseností a aktívne počúvanie), *vysvetľovanie* (logické systematické sprostredkovanie učiva), *rozhovor* (verbálna komunikácia formou otázok a odpovedí na vyjadrenie faktov, konvergentných a divergentných otázok, otázok na pozorovanie, posúdenie situácie, hodnotenie javov, rozhodovanie), *demonštračná metóda* (demonštrácia pokusov), *pozorovanie*.

Významné miesto majú *problémové metódy*, ku ktorým patrí *heuristická metóda* (učenie sa riešením problémov založenom na vymedzení a rozbere problému, tvorbe a výbere možných riešení a vlastnom riešení) a *projektová metóda* (riešenie projektu, komplexná praktická úloha, problém, téma, ktorej riešenie teoretickou aj praktickou činnosťou vedie k vytvoreniu určitého produktu).

Pre realizáciu cieľov sú dôležité *aktivizujúce metódy*, z nich je vhodná *diskusia* (vzájomná výmena názorov, uvádzanie argumentov, zdôvodňovanie za účelom riešenia daného problému). *Fixačné metódy* sú

neoddeliteľnou súčasťou vyučovania, napr. metódy opakovania a precvičovania, (ústne a písomné opakovanie, opakovanie s využitím IKT, domáce úlohy).

Hodnotenie

Žiaci budú hodnotení podľa **Metodického pokynu č. 22/2011 na hodnotenie žiakov základnej školy**. Hodnotenie žiakov sa bude vykonávať **klasifikáciou**.

Hodnotenie žiakov bude prebiehať:

- 1) verbálnou formou – kontrola osvojenia poznatkov na základe ústnej odpovede, hodnotiť sa bude najmä osvojenie základných poznatkov stanovených výkonovým štandardom
- 2) písomnou formou – kontrola a hodnotenie osvojenia základných poznatkov prostredníctvom testu na konci tematického celku

Učebné zdroje

Fyzika pre 6. ročník základných škôl (Lapitková a kol., 2010)

Fyzika pre 7. ročník základnej školy a 2. ročník gymnázia s osemročným štúdiom

(Lapitková a kol., 2010)

Pracovné listy

Demonštračné pomôcky

Odborná literatúra, Školská encyklopédia fyziky

Internet, CD, DVD

Prierezové témy

Sú nevyhnutnou súčasťou vzdelávania, zabezpečujú komplexnosť vzdelávania, využívanie aplikačných súvislostí a riešenia problémov, situácií a javov v logickom celku. Dôsledné poznanie štruktúry učiva je jedným z prvých krokov, ktoré vedú k ich uplatňovaniu.

Osobnostný a sociálny rozvoj

- získavanie praktických sociálnych skúseností
- rozvíjanie spolupráce medzi žiakmi

Environmentálna výchova

- diskusia o aktuálnych problémoch životného prostredia
- prispievať k utváraniu zdravého životného štýlu a k vnímaniu estetických hodnôt prostredia
- prehĺbovať, rozvíjať a upevňovať hodnotový systém v prospech konania smerom k životnému prostrediu

Tvorba projektu a prezentačných zručností

- naučiť sa organizovať vlastnú prácu, riadiť seba a tím
- získať rôzne typy informácií, zhromažďovať, triediť a selektovať ich
- prezentovať svoju prácu písomne aj verbálne
- využívať IKT pri získavaní a spracúvaní informácií

Ochrana života a zdravia

- dodržiavanie zásad bezpečnosti v triede a v špeciálnej učebni

Biológia 5.-9.ročník

UČEBNÉ PLÁNY

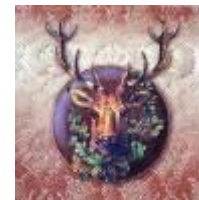
Základná škola s materskou školou, Svätý Anton							
Názov predmetu	BIOLÓGIA						
Časový rozsah výučby:	5.	6.	7.	8.	9.	Spolu ŠkVP	ŠVP
Ročník							
Počet hodín týždenne	2	2	2	2	1	9	5
Počet hodín ročne	66	66	66	66	33	297	165
Názov ŠkVP	Školský vzdelávací program						
Kód a názov ŠVP	ISCED 2 – nižšie stredné vzdelávanie						
Stupeň vzdelania	základné						
Vyučovací jazyk	slovenský						
Typ školy	štátna						
Forma štúdia	denná						
Dĺžka štúdia	päťročná						

CHARAKTERISTIKA PREDMETU

Učebný predmet umožňuje rozvíjať a prehĺbovať poznatky o živých organizmoch s dôrazom na vzájomné vzťahy organizmov a vzťahy k prostrediu, ako aj človeka k živým a neživým zložkám prostredia. Predmet je zameraný na chápanie živej a neživej prírody ako celku. To predstavuje poznanie konkrétnych prírodných celkov a život organizmov v ich životnom prostredí. Orientuje sa na prejavy života a vzájomné vzťahy organizmov, chápanie základných súvislostí živých a neživých zložiek prírody, ako výsledku vzájomného pôsobenia rôznych procesov. Vedie k schopnosti triediť informácie a poznatky, využívať ich v praktickom živote, rozvíjať aktívny a pozitívny vzťah k prírode, človeku a ochrane jeho zdravia.

Základným štruktúrnym prvkom je špirálovité usporiadanie obsahu v jednotlivých ročníkoch a tematických celkoch. Poznatky sa rozvíjajú na základe princípu od vonkajších k vnútorným štruktúram vo vzájomných vzťahoch a súvislostiach.

Učivo v **5. - 6. ročníku** je usporiadané v nadväznosti na osvojené poznatky z nižšieho stupňa vzdelávania a skúsenosti žiakov z vnímania prírodných objektov, vzťahov organizmov a človeka v prírodnom prostredí. Štruktúra učiva je orientovaná na konkrétne prírodné celky, poznávanie jednotlivých organizmov v nich žijúcich, triedenie a zovšeobecňovanie poznatkov, s pozornosťou na potravné vzťahy a vzťahy k prostrediu, s postupným prechodom na pochopenie

vnútorných štruktúr. Usporiadanie učiva vedie k postupnému poznávaniu zložitosti organizmov a postupne prehĺbovať poznatky.

Usporiadanie učiva v **7. ročníku** nadväzuje na predchádzajúci učebný systém s rešpektovaním vzájomných súvislostí. Štruktúra učiva v 7. ročníku umožňuje plynulý prechod k pochopeniu človeka ako biologického objektu a na základe anatomicke-fyziologických poznatkov smeruje k pochopeniu princípov individuality, biologickej a sociálnej podstaty človeka, pochopeniu základných spoločenských vzťahov na základe etických noriem, v prospech ich rozvoja. Štruktúra učiva umožňuje pochopenie osvojovanie si zdravého životného štýlu a ochranu pred škodlivými vplyvmi.

Štruktúra obsahu v **8. ročníku** sa orientuje na dynamické hľadisko zloženia Zeme, zemského povrchu v súčinnosti so živými zložkami prírody. Predstavuje spolu s vedomosťami nadobudnutými v nižších ročníkoch komplexný pohľad na prírodu a jej vývoj. Nadväzne sa ďalej orientuje na poznanie vzťahov živej a neživej prírody so zameraním na základné ekologické poznatky. Obsah ročníka je vcelku zameraný na komplexné poznanie a chápanie vzájomných vzťahov a súvislostí v prírode.

Obsah učiva v **9.ročníku** je orientovaný na základné životné procesy z hľadiska funkčných častí tela organizmov, poznatky o podstate života z hľadiska bunkovej štruktúry a dedičnosti. Záver tvorí problematika životného prostredia, ktorá smeruje k pochopeniu základných vzájomných vzťahov, vzťahov k prostrediu s vyústením do poznania vzťahov človeka k prírode a jej ochrane.

CIELE

Ciele sú zamerané na poznávanie živej a neživej prírody ako celku, čo predstavuje:

1. Poznať a chápať život v prírodných celkoch a život organizmov v nich žijúcich.
2. Poznať väzby organizmov na životné prostredie v prejavoch života a vzájomných vzťahoch ako súčastí celku.
3. Chápať základné súvislosti a vzťahy prírodných objektov, ako výsledok vzájomného pôsobenia prírodných procesov a javov.
4. Chápať základné biologické procesy vo väzbe na živé a neživé zložky prírody.
5. viesť k schopnosti triediť informácie a osvojené poznatky a využívať v praktickom živote.

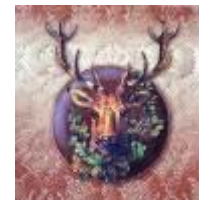
Kompetencie v oblasti prírodných vied:

_ Poznávať živé organizmy a ich význam v prírode a pre život človeka. Chápať lesný, vodný, trávny, poľný ekosystém a ľudské obydľia ako životný priestor organizmov, poznať typických predstaviteľov podľa vonkajších znakov, životných prejavov a potravinových vzťahov, zásady prevencie a spôsob ochrany pred škodlivými druhmi.

_ Poznať základnú stavbu, funkcie a životné prejavy rastlinných a živočíšnych buniek, jednobunkových a mnohobunkových organizmov.

_ Poznať základnú stavbu a funkcie sústav orgánov človeka, zásady starostlivosti prvej predlekárskej pomoci pri bežných poraneniach. Rozvíjať poznatky o činnosti ľudského tela, ako celostného systému z hľadiska ochrany zdravia a zdravého životného štýlu.

_ Poznať zložky životného prostredia, ich vzájomný vzťah, význam pre podmienky života

organizmov a človeka a faktory vplývajúce na kvalitu životného prostredia, zdravie a spôsob života človeka a organizmov, základné hľadiská ochrany životného prostredia a prírody.

Stanovené ciele sa dosahujú rozvíjaním ďalších kľúčových kompetencií žiakov:

• v oblasti komunikačných schopností:

- identifikovať a správne používať základné pojmy, objektívne opísať, vysvetliť alebo zdôvodniť základné znaky biologických objektov a procesov, podstatu procesov a vzťahov, vecne správne sa vyjadrovať verbálne, písomne a graficky k danej učebnej téme, vedieť využiť informačné a komunikačné zdroje, vyhľadávať, triediť a spracovávať informácie a dáta z rôznych zdrojov, zrozumiteľne prezentovať svoje poznatky, skúsenosti a zručnosti, vedieť spracovať jednoduchú správu z pozorovania na základe danej štruktúry, vedieť spracovať a prezentovať jednoduchý projekt so zameraním na ciele, metódy, výsledky a ich využitie.

• v oblasti identifikácie problémov, navrhovania riešenia a schopnosti ich riešiť:

- riešiť úlohy zamerané na rozvoj porozumenia a aplikácie, navrhovať rôzne riešenia úloh, postupov a prístupov, rozvíjať schopnosti a zručnosti pri riešení praktických úloh, spracovávaní jednoduchých správ z pozorovaní a jednoduchých školských projektov, využívať tvorivosť a nápaditosť, samostatne tvoriť závery na základe zistení, skúmaní alebo riešení úloh, predpokladať a určiť príčinné súvislosti, pozorovať, experimentovať a odhadovať.

• v oblasti sociálnych kompetencií:

- vyjadrovať svoje názory, postoje a skúsenosti, pracovať vo dvojiciach alebo v skupinách, vzájomne radiť a pomáhať, prezentovať a zhodnotiť výsledky svojej alebo skupinovej činnosti, hodnotiť vlastné výkony a pokroky v učení

• v oblasti získavania, osvojovania a rozvíjania manuálnych zručností:

- používať správne postupy a techniky pri praktických činnostiach, dodržiavať pravidlá bezpečnosti a ochrany zdravia, využívať učebné, kompenzačné a iné pomôcky, rozvíjať zručnosti pri práci s prírodninami a pri terénnych pozorovaniach, aplikovať teoretické poznatky a skúsenosti v praktických podmienkach.

PEDAGOGICKÉ STRATÉGIE

Pri voľbe vyučovacích metód a foriem prihliada učiteľ na usporiadanie obsahu vyučovania, vlastné činnosti a činnosti žiakov zacielené na dosiahnutie stanovených cieľov a kompetencií žiakov. Voľba metód závisí od obsahu učiva, cieľov vyučovacích hodín, vekových a osobitostí žiakov a materiálneho vybavenia.

Z metód vyučovania sa uplatňujú:

1. **motivačné metódy** na vzbudenie záujmu žiakov o učebnú činnosť
 - motivačné rozprávanie /citové približovanie obsahu učenia/
 - motivačný rozhovor /aktivizovanie poznatkov a skúseností žiakov/
 - motivačný problém /upútanie pozornosti prostredníctvom nastoleného problému/
 - motivačná demonštrácia / vzbudenie záujmu pomocou ukážky/.
2. **expozičné metódy** pri vytváraní nových poznatkov a zručností
 - rozprávanie /vyjadrovanie skúseností a aktívne počúvanie/
 - rozhovor /komunikácia formou otázok a odpovedí/

- beseda/riešenie aktuálnych otázok celým kolektívom/
- demonštračná metóda /demonštrácia obrazov, modelov, prírodnín/
- pozorovanie
- manipulácia s predmetmi /praktické činnosti, pokusy, experimentovanie, didaktická hra/
- inštruktáž /vizuálne a auditívne podnety k praktickej činnosti, vedenie žiakov k pochopeniu slovného a písomného návodu/

3. **heuristická metóda** /učenie sa riešením problémov založenom na vymedzení a rozboře problému, tvorbe a výbere možných riešení a vlastnom riešení/

4. **projektová metóda** /riešenie projektu, komplexná praktická úloha, problém, téma, ktorej riešenie teoretickou aj praktickou činnosťou vedie k vytvoreniu určitého produktu/

5. **praktické aktivity** /samostatná činnosť na základe inštruktáže/

6. **práca s knihou a textom** /čítanie s porozumením, spracovanie informácií, učenie sa z textu, orientácia v štruktúre textu, vyhľadávanie, triedenie, využívanie podstatných informácií/

7. **aktivizujúce metódy**

-diskusia/vzájomná výmena názorov, argumentov, zdôvodňovanie za účelom riešenia problému/

-situačná metóda/riešenie problémového prípadu reálnej situácie so stretom záujmov/

-didaktická hra/sebarealizačné aktivity na uplatnenie záujmov a spontánnosti/

-kooperatívna vyučovanie/forma skupinového vyučovania založená na vzájomnej závislosti členov heterogénnej skupiny/

8. **fixačné metódy**

-metódy opakovania a precvičovania učiva: ústne a písomné opakovanie, opakovanie využitím učebnice a literatúry, domáce úlohy

Z organizačných foriem sa uplatňuje

1. **vyučovacia hodina**

(základného, motivačného, expozičného, fixačného, aplikačného, diagnostického typu)

2. **terénne pozorovania** (volí učiteľ podľa podmienok školy a regionálnych možností)

3. **praktické aktivity**

4. **exkurzia** (volí učiteľ podľa podmienok školy a regionálnych možností)

VÝCHOVNO-VZDELÁVACIE STRATÉGIE

Sociálne a komunikačné kompetencie

Výučba smeruje k tomu, aby žiaci mohli:

- efektívne využívať informačné zdroje
- používať odborný jazyk
- prezentovať sami seba, svoje postoje, názory a vedomosti
- zlepšovať svoj písomný, grafický a ústny prejav

Sociálne a personálne kompetencie

Výučba smeruje k tomu, aby žiaci mohli:

- rešpektovať názory iných a seba samého
- tvorivo myslieť
- skupinovú prácou dosiahnuť spoločný cieľ

Kompetencia riešiť problémy

Výučba smeruje k tomu, aby žiaci mohli:

- posudzovať riešenie daného problému z hľadiska jeho správnosti a efektívnosti
- používať osvojené postupy pri samostatnej práci

PRIEREZOVÉ TÉMY

- **Environmentálna výchova** – cieľom je, aby žiaci získali vedomosti, ale aj zručnosti, ktorými môžu pomáhať životnému prostrediu jednoduchými činnosťami, ktoré sú im primerané a vhodné – chrániť rastliny, zvieratá, mať kladný vzťah k domácim zvieratám, ale aj k zvieratám v prírode, starať sa o svoje okolie a pod.
- **Osobnostný a sociálny rozvoj** – rozvíja sa ľudský potenciál žiakov, poskytuje im základy na plnohodnotný a zodpovedný život.
- **Tvorba projektov a prezentačné zručnosti** – spája jednotlivé kompetencie, ktoré chceme rozvíjať u žiakov, ako je komunikovanie, argumentovanie, používanie informácií a práca s nimi, riešenie problémov, poznať sám seba a svoje schopnosti, spolupráca v skupine, prezentácia seba samého.
- **Mediálna výchova** – umožní žiakom osvojiť si stratégie kompetentného zaobchádzania s rôznymi druhmi médií kriticky a selektívne využívať médiá a ich produkty. Deti získavajú schopnosť posudzovať mediálne šírené posolstvá, aby objavovali v nich to hodnotné a pozitívne, ale tiež si uvedomovali negatívne mediálne vplyvy na ich osobnosť.
- **Multikultúrna výchova** – zaraďuje sa do vzdelávania preto, lebo žiaci sa v škole v súvislosti s globalizáciou sveta stretávajú so žiakmi z rôznych kultúr. Žiaci by mali byť pripravení na rozdielnosť kultúr. Výchovné pôsobenie je zamerané na rozvoj chápania, akceptácie, medziľudskej tolerancie a emocionálne pochopenie inej kultúry. Predpokladom je aj schopnosť detí s nimi spolupracovať.
- **Ochrana života a zdravia** – cieľom vzdelávania je poskytnúť žiakom potrebné teoretické vedomosti, praktické poznatky a formovať ich vzťah k problematike ochrany svojho zdravia a života, a tiež zdravia a života iných ľudí.

Prierezové témy budú zapracované do tematických výchovno – vzdelávacích plánov v jednotlivých ročníkoch.

HODNOTENIE PREDMETU

Na základe metodického pokynu č.22/2011 z 1. mája 2011 na hodnotenie žiakov základnej školy

Hodnotiť sa budú:

- písomné práce - kontrolné previerky, testy, protokoly praktických cvičení, projekty,
- ústne odpovede.

Hodnotenie známkou podľa stupnice:

100% - 90% = 1

89% - 75% = 2

74% - 50% = 3

49% - 25% = 4

24% - 0% = 5

OBSAH

5. ročník

1. Príroda a život okolo nás

2. Život v lese

3. Život vo vode a na brehu

4. Život na poliach a lúkach

Praktické aktivity

6. ročník

1. Život s človekom a v ľudských sídlach

2. Základná štruktúra života

3. Živé organizmy a ich stavba

4. Stavba tela rastlín a húb

5. Stavba tela bezstavovcov

Praktické aktivity

7. ročník

1. Stavba tela stavovcov

2. Človek a jeho telo

3. Zdravie a život človeka

Praktické aktivity

8.ročník

1. Neživá príroda a jej poznávanie

2. Zem a jej stavba

3. Minerály a horniny – stavebné jednotky Zeme

4. Geologické procesy

5. História Zeme

6. Príroda Slovenska

7. Ekologické podmienky života

Praktické aktivity

9. ročník

1. Základné životné procesy organizmov

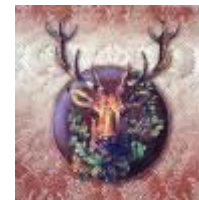
2. Životné procesy živočíchov

3. Organizácia živej hmoty organizmov

4. Dedičnosť a premenlivosť organizmov

5. Životné prostredie organizmov a človeka

Praktické aktivity

5.ročník

Tematický celok	Obsah (obsahový štandard)	Výstupy (výkonový štandard)
Príroda a život okolo nás		
Poznávame prírodu	Príroda a prírodniny. Metódy a prostriedky skúmania v biológii.	• Rozlíšiť na príklade živú a neživú prírodninu. • Predviesť využitie lupy pri pozorovaní prírodniny. • Uviesť na príklade význam a využitie mikroskopu. • Ukázať na mikroskope okulár, objektív a zrkadlo.
Život v lese		
Ako žije les	Les. Štruktúra lesa. Život a zmeny lesa počas roka.	• Uviesť príklad rastliny a živočícha žijúcich v lese. • Pomenovať podľa schémy vrstvy lesa. • Opísať zmeny lesa v ročných obdobiach. • Zostaviť príklad potravného reťazca lesných organizmov.
Lesné dreviny	Dreviny v lese. Ihličnaté a listnaté stromy. Kry. Poznávanie, život drevín počas roka.	• Poznať základnú stavbu tela dreviny. • Rozlíšiť ihličnatý a listnatý strom. • Určiť názov ihličiny podľa šišky a vetvičky. • Určiť názov listnatého stromu podľa listu alebo plodu. • Rozlíšiť na ukážke strom a ker. • Pomenovať na ukážke dva lesné kry.
Význam lesných drevín	Význam drevín pre život v lese.	• Uviesť význam stromov pre život organizmov a ľudí. • Uviesť význam krov pre život organizmov. • Uviesť príklad živočícha živiaceho sa listami, semenami (plodmi) lesných drevín
Lesné	Mikroskopické a	• Uviesť význam pôdnych

Tematický celok	Obsah (obsahový štandard)	Výstupy (výkonový štandard)
mikroorganizmy a nekvitnúce byliny	nekvitnúce byliny v lese. Poznávanie, život počas roka. Význam pre život v lese.	baktérií v lese. • Vysvetliť prítomnosť zelených povlakov na stromoch. • Rozlíšiť na ukážke mach a papraď. • Poukázať na význam machov a papradí v lese.
Lesné kvitnúce byliny	Kvitnúce byliny v lese. Poznávanie, život počas roka. Význam pre život v lese.	• Opísať základnú stavbu tela kvitnúcej byliny. • Poznať na ukážke tri lesné kvitnúce byliny. • Uviesť príklad jedovatej a liečivej rastliny. • Uviesť význam bylín pre život lesa.
Lesné huby a lišajníky	Huby a lišajníky v lese. Poznávanie jedlých a jedovatých húb, spolužitie stromov a húb. Pomoc pri otrave hubami. Význam v lese.	• Poznať na ukážke dve jedlé a dve jedovaté huby. • Uviesť zásady pomoci pri otrave hubami. • Rozpoznať na ukážke lišajník od iných organizmov. • Vysvetliť význam húb a lišajníkov v prírode.
Lesné bezstavovce	Lesné bezstavovce. Poznávanie podľa vonkajších znakov a životných prejavov. Význam v lese.	• Poznať slimáka a dážďovku podľa vonkajších znakov. • Uviesť potravu slimáka a dážďovky. • Porovnať prijímanie potravy a spôsob pohybu slimáka a dážďovky.
Iné lesné bezstavovce	Lesné bezstavovce. Poznávanie podľa vonkajších znakov a životných prejavov. Význam v lese.	• Rozlíšiť na ukážke križiaka, kliešťa a mravca. • Poznať možnosť nákazy klieštom a odstránenie z kože. • Uviesť príklad potravy dvoch bezstavovcov. • Zdôvodniť význam bezstavovcov v lese a škodlivosť pri premnožení. • Vysvetliť na príklade inštinkt
Lesné obojživelníky a	Lesné obojživelníky a	• Poznať na ukážke skokana,

Tematický celok	Obsah (obsahový štandard)	Výstupy (výkonový štandard)
plazy	plazy. Poznávanie podľa vonkajších znakov a životných prejavov. Význam v lese.	jaštericu a vretenicu. • Rozlíšiť na ukážke obojživelníka a plaza. • Uviesť príklad potravy obojživelníka a plaza.
Lesné vtáky	Lesné vtáky Poznávanie podľa vonkajších znakov a životných prejavov. Význam v lese.	• Uviesť tri vtáky žijúce v lese. • Demonštrovať na príklade význam lesného dravého a spevavého vtáka v lese. • Uviesť príklad potravy dvoch lesných vtákov
Lesné cicavce	Lesné cicavce. Poznávanie podľa vonkajších znakov a životných prejavov. Význam v lese.	• Pomenovať na ukážke lesné cicavce. • Uviesť príklad bylinožravého, mäsožravého a všežravého cicavca. • Uviesť príklad potravy dvoch lesných cicavcov. • Demonštrovať na príklade význam cicavcov v lese.
Život vo vode a na brehu		
Voda a jej okolie	Voda a jej okolie. Význam kyslíka, teploty a čistoty vody pre život vodných organizmov.	• Uviesť vlastnosti vody dôležité pre život organizmov. • Vysvetliť význam kyslíka pre vodné organizmy. • Uviesť príklad stojatej a tečúcej vody. • Uviesť príklad znečistenia vody a dôsledky pre život organizmov.
Vodné rastliny	Rastliny žijúce vo vode. Poznávanie podľa vonkajších znakov. Význam planktónu a vodných zelených rastlín.	• Vysvetliť význam mikroskopických rastlín pre život vo vode. • Poznať na ukážke bylinu žijúcu vo vode. • Vysvetliť škodlivosť premnoženia siníc pre zdravie človeka. • Vysvetliť príčinu premnoženia niektorých organizmy v stojatej vode v lete.

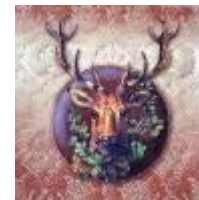
Tematický celok	Obsah (obsahový štandard)	Výstupy (výkonový štandard)
Brehové rastliny	Brehové rastlinstvo.	• Poznať na ukážke jednu brehovú drevinu a bylinu. • Uviesť význam brehových drevín a bylín.
Drobné vodné živočíchy	Mikroskopické a drobné vodné živočíchy. Poznávanie podľa vonkajších znakov a životných prejavov, význam.	• Uviesť význam vodných živočíšnych mikroorganizmov. • Poznať na ukážke nezmara. • Uviesť príklad potravy črievičky a nezmara. • Opísať spôsob obstarávania potravy nezmara. • Uviesť príklad vodného organizmu živiaceho sa planktónom.
Vodné bezstavovce	Vodné bezstavovce. Poznávanie podľa vonkajších znakov a životných prejavov, význam.	• Poznať na ukážke vodného ulitníka a lastúrnika. • Poznať význam pijavice v medicíne. • Poznať na ukážke raka. • Zdôvodniť vplyv čistoty vody na život raka • Uviesť potravu pijavice. • Uviesť príklad potravy vodného bezstavovca.
Hmyz žijúci vo vode a na brehu	Hmyz žijúci vo vode a na brehu. Poznávanie podľa vonkajších znakov a životných prejavov, význam.	• Poznať na ukážke jeden druh hmyzu žijúceho vo vode a jeden druh žijúceho na brehu. • Uviesť význam lariev hmyzu pre vodné živočíchy.
Ryby	Ryby. Poznávanie podľa vonkajších znakov a životných prejavov, význam.	• Opísať na ukážke prispôsobenie kapra životu vo vode. • Uviesť príklad ryby žijúcej v stojatej a tečúcej vode. • Rozlíšiť potravu bylinožravej a dravej ryby.
Obojživelníky a plazy vo vode a na brehu	Živočíchy žijúce vo vode a na brehu. Poznávanie podľa vonkajších znakov a životných prejavov, význam.	• Rozlíšiť na ukážke skokana a mloka. • Opísať život skokana vo vode a na brehu. • Uviesť príklad potravy

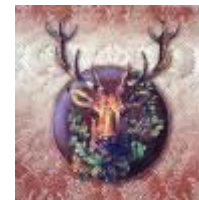
Tematický celok	Obsah (obsahový štandard)	Výstupy (výkonový štandard)
		skokana a užovky. • Rozlíšiť vretenicu a užovku podľa vonkajších znakov.
Vodné vtáky	Vodné vtáky. Poznávanie podľa vonkajších znakov a životných prejavov, význam.	• Opísať prispôsobenie vtákov na plávanie, potápanie a brodenie. • Opísať spôsob prijímania potravy kačice a labute. • Uviesť príklad vtáka živiaceho sa drobnými živočíchmi v plytkej vode. • Uviesť príklad potravy dravého vodného vtáka.
Vodné cicavce	Vodné cicavce. , Poznávanie podľa vonkajších znakov a životných prejavov, význam.	• Uviesť význam plávacích blán a chvosta vydry a bobra. • Uviesť príklad potravy bobra a vydry. • Opísať spôsob stavania obydlia bobra. • Uviesť význam vodných cicavcov.
Život na poliach a lúkach		
Lúky, pasienky, polia	Polia, lúky, pastviny. Druhovú rozmanitosť, vplyv ľudskej činnosti.	• Rozlíšiť pole a lúku, zdôvodniť rozdiely. • Vysvetliť význam skupín drevín medzi lánmi polí. • Zdôvodniť nevhodnosť vypaľovania trávy. • Uviesť príklad živočícha, ktorého môže ohroziť rozoranie medzí a likvidácia remízok.
Lúčne rastliny a huby	Rastliny a huby na lúkach. Poznávanie podľa vonkajších znakov, život počas roka, význam.	• Poznať na ukážke tri lúčne byliny. • Pomenovať jednu liečivú lúčnu rastlinu. • Poznať hubu pečiariku podľa typických znakov. • Uviesť príklad živočícha živiaceho sa lúčnymi bylinami. • Uviesť význam lúčnych tráv.

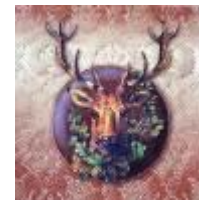
Tematický celok	Obsah (obsahový štandard)	Výstupy (výkonový štandard)
Obilniny a krmoviny	Obilniny. Krmoviny. Poznávanie, život počas roka , význam pre výživu človeka a hospodárskych zvierat.	• Poznať na ukážke a pomenovať pšenicu, ovos a kukuricu. • Uviest' príklady významu obilnín pre človeka. • Uviest' príklad troch výrobkov z obilnín. • Poznať a pomenovať na ukážke ďateľinu. • Uviest' príklad krmoviny, ako potravu hospodárskych zvierat. • Vysvetliť význam „zeleného hnojenia“.
Olejniny a okopaniny	Olejniny a okopaniny Poznávanie, život počas roka , význam pre výživu človeka a hospodárskych zvierat.	• Poznať na ukážke a pomenovať slnečnicu a repku. • Porovnať význam slnečnice, repky a repy. • Poznať na ukážke a pomenovať ľuľok zemiakový. • Vysvetliť význam zemiakovej hľuzy pre človeka.
Lúčne a poľné bezstavovce	Bezstavovce žijúce na lúčkach a poliach. Poznávanie podľa vonkajších znakov, život počas roka, význam.	• Uviest' význam dážďovky pre kvalitu pôdy. • Poznať na ukážke dva druhy hmyzu žijúceho na lúke a poli. • Uviest' príklad hmyzu, ktorý po premnožení ohrozuje pestované rastliny na poli.
Obojživelníky a plazy na lúčkach a poliach	Obojživelníky a plazy žijúce na lúčkach a poliach. Poznávanie podľa vonkajších znakov, život počas roka, význam.	• Odlíšiť skokana a ropuchu podľa spôsobu pohybu. • Uviest' príklad potravu ropuchy. • Uviest' význam ropuchy a jašterice pre život na lúčkach a poliach.
Lúčne a poľné vtáky	Vtáky žijúce na lúčkach a poliach. Poznávanie podľa vonkajších znakov, život počas roka, význam.	• Poznať na ukážke tri vtáky žijúce na lúke a poli. • Uviest' význam jarabice a bažanta pre život na poli. • Preukázať na príklade význam dravých vtákov pre

Tematický celok	Obsah (obsahový štandard)	Výstupy (výkonový štandard)
		život na poliach a lúkach.
Lúčne a poľné cicavce	Cicavce žijúce na lúkach a poliach. Poznávanie podľa vonkajších znakov, život počas roka, význam.	• Poznať na ukážke tri cicavce žijúce na lúke a poli. • Rozlíšiť zajaca a králiku. • Usporiadať potravinový vzťah hraboš, sokol, obilniny. • Uviesť dôsledky premnoženia hrabošov, myši a sysľov na poli.
Ekologická výchova RU		
Základné pojmy	Úvod do problematiky Ekológia, environmentalistika, životné prostredie	• Naučiť sa pochopiť základné pojmy ekológie
Základné znaky života a rozmanitosť organizmov na Zemi	Rozmanitosť druhov Ekosystémy	• Prepojiť a uvedomiť si vzťahy v prírode
Vzťahy medzi organizmami a prostredím	Abiotické faktory Biotické faktory Vplyvy prostredia na človeka	• Pochopiť význam vzťahov v prírode a dôležitosť vplyvu neživej prírody na živú • Spoznať vzťahy v prírode a uvedomiť si jej pestrosť
Ochrana životného prostredia	Ochrana prírody a krajiny Chránené územia na Slovensku	• Uvedomiť si význam tvorby a ochrany životného prostredia • Rozvíjanie pozitívneho vzťahu k vlastnej práci a ochrane toho čo vytvorili • Poznať krásy Slovenska a vedieť ich ochraňovať
Biómy	Hlavné biómy sveta	• Poznať hlavné biómy sveta a vedieť ich charakterizovať
Výberové témy RU		
Poznávame rastliny a živočíchy	Telo rastlín. Bezstavovce. Stavovce.	• Popísať telo rastliny. • Rozdeliť živočíchy na bezstavovce a stavovce. • Poznať príklad na mäsožravého, byľinožravého

Tematický celok	Obsah (obsahový štandard)	Výstupy (výkonový štandard)
		a všežravého živočícha.
Spoločenstvo organizmov a ekosystém	Spoločenstvo. Umelý a prírodný ekosystém.	• Vysvetlí pojem spoločenstvo, ekosystém. • Uviesť príklady na umelý a prírodný ekosystém.
Vysokohorské rastliny a živočíchy	Vysokohorské spoločenstvo.	• Vymenovať 3 vysokohorské rastliny. • Uviesť ako sa tieto rastliny prispôbili zmeneným životným podmienkam. • Vymenovať 3 druhy živočíchov žijúcich vo vysokohorskom prostredí. • Na príklade vysvetlí spôsob prispôsobenia sa týchto živočíchov vysokohorskému prostrediu.
Vodný ekosystém	Vodný ekosystém. Biologická rovnováha.	• Vysvetlí význam organizmov pre vodný ekosystém. • Uviesť potravinový reťazec vo vodnom ekosystéme.
Trávnatý ekosystém	Trávnatý ekosystém. Zásahy človeka do trávnateho ekosystému.	• Uviesť potravinový reťazec v trávnatom ekosystéme. • Uviesť pozitívny a negatívny vplyv zásahov človeka do trávnateho ekosystému.
PRAKTICKÉ AKTIVITY		
Odporúčané námety praktických aktivít v 5.ročníku	• Pozorovanie vybraných rastlinných alebo živočíšnych objektov lupou a mikroskopom. • Pozorovanie drobnozrnka lupou a mikroskopom. • Poznávanie lesných bylín (podľa prírodnín, herbárových položiek, obrazov, atlasov a pod.). • Poznávanie a rozlišovanie jedlých a jedovatých húb. • Pozorovanie machu lupou alebo mikroskopom. • Pozorovanie schránok mäkkýšov lupou, rozlíšenie ulity a lastúry. • Pozorovanie vonkajších znakov a spôsob pohybu rýb v akváriu. • Poznávanie poľných a lúčnych rastlín a živočíchov (v životnom prostredí, podľa atlasu, obrazov, herbárových položiek, trvalých preparátov, a pod.).	

UČEBNÉ ZDROJE

Hantabálová I., Uhereková M.: Biológia pre 5.ročník základných škôl, EXPOL PEDAGOGIKA, s.r.o., 2008

Hantabálová I.: Pracovný zošit z biológie pre 5.ročník základných škôl, Mapa Slovakia, 2009

Ferdinand Coburg (5. ročník) :

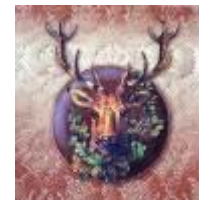
- spoznávame Ferdinanda Coburga (projekt)
- F. Coburg ako botanik
- entomologické záujmy a aktivity F. Coburga
- botanický stolík v múzeu vo Svätom Antone (exkurzia)

6. ročník

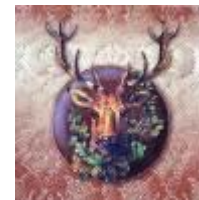
Tematický celok	Obsah (obsahový štandard)	Výstupy (výkonový štandard)
Život s človekom a v ľudských sídlach		
Ľudské sídla a ich okolie	Ľudské obydlia a ich okolie. Vplyv ľudskej činnosti na prispôsobovanie sa organizmov prostrediu.	• Uviesť osobitosti ľudských obydlií a ich okolia pre život organizmov. • Uviesť význam kríženia rastlín a živočíchov pre človeka. • Uviesť význam zdomácnovania živočíchov pre človeka.
Mikroorganizmy žijúce s človekom	Mikroorganizmy žijúce s človekom. Poznávanie a význam pre človeka.	• Uviesť prejavy škodlivosti parazitickej baktérie pre človeka. • Opísať využitie mliečnych a kvasných baktérií. • Uviesť príklad využitia kvasiniek človekom. • Uviesť podmienky výskytu plesní v domácnosti. • Uviesť príklad priemyselnej výroby s využívaním kvasinky.
Rastliny pestované v záhradách	Pestované rastliny v záhradách. Poznávanie podľa vonkajších znakov, význam	• Pomenovať podľa ukážky zástupcu cibuľovej, hlúbovej a koreňovej zeleniny. • Poznať na ukážke a pomenovať strukovinu.

Tematický celok	Obsah (obsahový štandard)	Výstupy (výkonový štandard)
		• Rozlíšiť a pomenovať na ukážke päť druhov zeleniny. • Vysvetliť potrebu hnojenia pôdy v záhrade pri dlhoročnom pestovaní plodín. • Vysvetliť význam zeleniny vo výžive človeka.
Ovocné rastliny	Pestované ovocné stromy a kry. Poznávanie podľa vonkajších znakov, význam.	• Poznať na ukážke a pomenovať dva ovocné stromy. • Poznať na ukážke a pomenovať dve rastliny s drobným dužinatým ovocím. • Vysvetliť význam ovocia pre zdravie človeka.
Včelárstvo, rybárstvo, rybnikárstvo	Včelárstvo, rybárstvo a rybnikárstvo. Spoločenský život včiel. Zásady chovu včiel a rýb.	• Opísať na ukážke význam včely matky, robotnice, trúda v úli. • Uviesť príklady významu chovu včely pre človeka. • Vysvetliť význam rýb pre človeka.
Chovateľsky významné vtáky	Chovateľsky významné vtáky	• Na ukážke pomenovať samca a samicu kury, kačice, husi a morky. • Vysvetliť na príklade kohúta a sliepky pohlavnú dvojtvarosť. • Uviesť význam chovu kury, kačice, husi alebo morky pre človeka
Blízki spoločníci človeka	Blízky spoločníci človeka. Poznávanie podľa vonkajších znakov, význam Spolunažívanie živočíchov a ľudí v domácnosti.	• Porovnať odlišnosti vonkajších znakov psa a mačky. • Pomenovať na ukážke jedno plemeno psa. • Uviesť zásady chovu psa a mačky v domácnosti. • Uviesť príklad starostlivosti o drobné domáce živočíchy.
Chovateľsky významné cicavce	Chovateľsky významné cicavce. Poznávanie podľa vonkajších znakov, význam. Zásady chovu.	• Rozpoznať na ukážke tri druhy hospodárskych zvierat. • Rozpoznať na ukážke samca, samicu a mláďa dvoch hospodárskych zvierat. • Uviesť význam chovu jedného druhu hospodárskeho

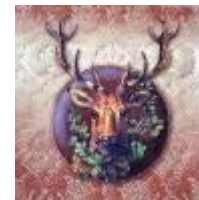
Tematický celok	Obsah (obsahový štandard)	Výstupy (výkonový štandard)
		zvieratá. Uviesť dôsledky pridávania veľkého množstva chemických prípravkov do potravy hospodárskych zvierat.
Nežiaduce živočíchy v domácnosti a pre človeka	Nežiaduci spoločníci človeka. Poznávanie podľa vonkajších znakov, význam. Zásady prevencie pred šírením nákazy.	Zdôvodniť na príklade škodlivosť vnútorného a vonkajšieho parazita. Poznať na ukážke dva živočíchy znehodnocujúce potraviny. Poznať zásady ochrany pred vnútornými parazitmi. Poznať spôsob odstránenia vši z vlasov.
Nežiaduce cicavce v okolí ľudských sídel	Cicavce žijúce s človekom. Poznávanie podľa vonkajších znakov, riziká prenosu nakažlivých ochorení, ochrana a prevencia.	Rozlíšiť na ukážke myš a potkana. Uviesť riziko výskytu myší a potkanov v domácnosti. Poznať spôsoby ochrany pred myšami a potkanmi.
Živočíchy v okolí ľudských sídel	Živočíchy v okolí ľudských sídiel. Poznávanie podľa vonkajších znakov, význam.	Uviesť dva bezstavovce žijúce v záhrade alebo sade. Vysvetliť škodlivosť premnoženia niektorých bezstavovcov v domácnosti, záhrade a sade. Opísať význam spevavých vtákov v okolí domácností. Poznať na ukážke troch spevavých vtákov. Uviesť príklad spevavého vtáka, ktorý sa živí hmyzom.
Základná štruktúra života - bunka		
Rastlinná a živočíšna bunka	Rastlinná a živočíšna bunka. Základná stavba a funkcia častí bunky.	Pomenovať na ukážke časti rastlinnej bunky. Vysvetliť význam bunkového jadra a chloroplastu. Pomenovať na ukážke časti živočíšnej bunky. Určiť na ukážke zhodné a rozdielne znaky rastlinnej a živočíšnej bunky.
Vnútorná organizácia tela organizmov		

Tematický celok	Obsah (obsahový štandard)	Výstupy (výkonový štandard)
Vírusy a baktérie	Nebunkové a jednoduché bunkové organizmy. Stavba tela. Význam, vplyv na človeka, nákazlivé ochorenia, prevencia.	• Porovnať stavbu vírusu a baktérie. • Rozhodnúť, či pôvodcom nákazy chrípky, žltáčky, angíny je vírus alebo baktéria. • Uviesť príklad troch nákazlivých ochorení. • Uviesť možnosti predchádzania šíreniu vírusových a bakteriálnych nákaz.
Jednobunkové organizmy	Stavba tela jednobunkových organizmov.	• Pomenovať na ukážke črievičky hlavné časti tela. • Porovnať na ukážke stavbu tela drobnozrnka a črievičky.
Mnohobunkové organizmy	Stavba tela mnohobunkových organizmov.	• Priradiť pletivo a tkanivo k rastline a živočíchovi. • Určiť na ukážke rastliny jej orgány. • Určiť na ukážke štruktúry tela živočícha bunku, tkanivo, orgán, sústavu orgánov
Vnútoraná stavba tela rastlín a húb		
Stavba tela nekvitnúcich rastlín	Stavba tela nekvitnúcich rastlín. Machy a paprade.	• Pomenovať na ukážke časti tela machu. • Pomenovať na ukážke časti tela paprade. • Uviesť význam výtrusov pre machy a paprade.
Koreň	Stavba tela kvitnúcich rastlín. Koreň, prijímanie živín koreňom, význam pre život rastliny.	• Rozlíšiť na ukážke stavby koreňa pokožku, dužinu, cieвне • zväzky, koreňové vlásky. • Uviesť živiny, ktoré rastlina prijíma koreňom. • Vysvetliť význam koreňa pre rastlinu.
Stonka	Stonka (dreviny, byliny), prúdenie látok stonkou, význam pre život rastliny.	• Roztriediť na ukážke dreviny a byliny podľa stavby stonky. • Vysvetliť význam cievnych zväzkov v stonke. • Určiť na konáriku púčiky a vysvetliť ich význam. • Zdôvodniť význam stonky pre život rastliny.

Tematický celok	Obsah (obsahový štandard)	Výstupy (výkonový štandard)
List	List. Fotosyntéza, dýchanie, vyparovanie vody, význam pre život v prírode.	• Určiť na ukážke stavby listu dôležité časti pre fotosyntézu. • Uviesť význam prieduchov v pokožke listu. • Vymenovať látky, ktoré listy pri dýchaní zo vzduchu prijímajú a ktoré do vzduchu vylučujú. • Uviesť význam listov pre prijímanie živín a dýchanie.
Kvet	Kvet. Opelenie a oplodnenie. Význam pre rozmnožovanie rastlín.	• Rozlíšiť na ukážke kvetný obal, tyčinku a piestik. • Uviesť význam peľového zrnka a vajíčka. • Opísať na schéme opelenie kvetu. • Uviesť, kedy nastáva v kvete oplodnenie. • Zdôvodniť, prečo je kvet rozmnožovací orgán rastliny.
Plod a semeno	Plod a semeno. Rozdelenie plodov, význam pre rozmnožovanie rastlín.	• Určiť na ukážke plodu oplodie a semeno. • Rozlíšiť na ukážke dužinatý a suchý plod. • Pomenovať na ukážke semena zárodok a kľúčne listy. • Vysvetliť význam plodu a semena pre rastlinu, živočíchov a človeka.
Rastlinné telo ako celok	Rastlinné telo. Súčinnosť orgánov pre príjem živín, prenos a vylučovanie látok. Vplyv svetla, tepla, vody a živín.	• Vymenovať látky, ktoré potrebuje rastlina pre život. • Pomenovať na ukážke rozmnožovacie a vyživovacie orgány kvitnúcej rastliny. • Pomenovať na ukážke orgány, ktorými rastlina prijíma výživu a dýcha, prúdia látky, prijíma a vyparuje vodu.
Huby s plodnicou	Huby s plodnicou jedlé a jedovaté, rozlíšenie podľa typických znakov.	• Rozlíšiť stavbu jedlej a jedovatej huby s plodnicou. • Rozlíšiť na ukážke hubu s výtrusnicami na lupeňoch a v rúrkach.
Iné huby a lišajníky	Kvasinky, plesne, lišajníky, stavba tela.	• Rozlíšiť na ukážke kvasinku a pleseň podľa stavby tela.

Tematický celok	Obsah (obsahový štandard)	Výstupy (výkonový štandard)
		• Uviesť význam výtrusnice plesne. • Opísať na ukážke stavbu tela lišajníka.
Vnútoraná stavba tela bezstavovcov		
Drobné vodné živočích – prhlivce	Prhlivce - drobné vodné živočích. Stavba tela a základné telesné funkcie.	• Vysvetliť, ako nezmar prijíma potravu a dýcha. • Vysvetliť, prečo sa nervová sústava nezmar nazýva rozptýlená. • Uviesť význam vajíčok a spermií nezmar. • Vysvetliť význam púčikov u nezmar. • Vysvetliť význam slova obojpohlavný živočích.
Vnútorané parazity	Ploskavce a hlístovce - vnútorané parazity. Stavba tela.	• Uviesť časť tráviacej sústavy človeka, v ktorej žije pásomnica a hlísta. • Opísať prijímanie potravy hlísty a pásomnice. • Opísať podľa ukážky rozmnožovanie hlísty alebo pásomnice. • Vysvetliť nevyhnutnosť dostatočnej tepelnej úpravy mäsa a umytia ovocia a zeleniny pred konzumáciou.
Živočích so schránkou – mäkkýše	Mäkkýše – živočích so schránkou. Stavba tela a základné telesné funkcie.	• Uviesť miesto uloženia vnútorných orgánov slimáka. • Porovnať podľa ukážky schránku slimáka a šklábky. • Vysvetliť, prečo je slimák obojpohlavný živočích. • Uviesť orgánovú sústavu, ktorou slimák prijíma a spracováva potravu. • Porovnať dýchacie orgány slimáka a šklábky. • Určiť na ukážke ústny, prijímací a vyvrhovací otvor šklábky.
Živočích s obrúčkami – obrúčkavce	Obrúčkavce - živočích s obrúčkami. Stavba tela a základné	• Uviesť, aký orgán umožňuje dážďovke pohyb. • Zdôvodniť, názov zatvorená

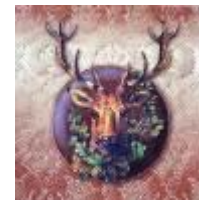
Tematický celok	Obsah (obsahový štandard)	Výstupy (výkonový štandard)
	telesné funkcie.	obehovej sústavy dážďovky. • Opísať, ako dýcha dážďovka. • Zdôvodniť názov rebričkovej nervovej sústavy dážďovky. • Uviesť význam opasku dážďovky.
Živočíchy s článkovaným telom – článkonožce	Článkonožce - živočíchy s článkovaným telom. Stavba tela a základné telesné funkcie.	• Vysvetliť význam jedovej žľazy pavúka. • Pomenovať sústavu, ktorá rozvádza u pavúka a raka v tele kyslík. • Uviesť orgán raka, ktorý tvorí vonkajšiu kostru. • Porovnať dýchacie orgány pavúka a raka.
Článkonožce - hmyz	Článkonožce - živočíchy s článkovaným telom. Stavba tela a základné telesné funkcie.	• Uviesť na ukážke ústneho orgánu hmyzu príklad potravy. • Určiť na ukážky končatiny spôsob pohybu hmyzu. • Pomenovať dýchací orgán hmyzu. • Zdôvodniť názov rebričkovej nervovej sústavy hmyzu.
PRAKTICKÉ AKTIVITY		
Odporúčané námety praktických aktivít v 6.ročníku	• Pozorovanie buniek pokožky dužinatej šupiny cibule, plesne alebo kvasinky mikroskopom. • Pozorovanie a rozlišovanie vyživovacích a rozmnožovacích orgánov kvitnúcej rastliny voľným okom. • Pozorovanie vnútornej stavby koreňa, stonky dreviny a byliny, vnútornej stavby kvetu. • Pozorovanie stavby tela a prejavov života črievičky, vonkajšej stavby tela hmyzu, ústnych ústrojov, končatín a krídel hmyzu.	

UČEBNÉ ZDROJE

Hantabálová I., Uhereková M.: Biológia pre 6.ročník základných škôl, EXPOL PEDAGOGIKA, s.r.o., 2009
 Hantabálová I.: Pracovný zošit z biológie pre 6.ročník základných škôl, Mapa Slovakia, 2009

Ferdinand Coburg (6. ročník) :

- spoznáваме Ferdinanda Coburga (projekt)
- rastliny pomenované po F.Coburgovi
- „Neznámy gróf Muránsky“
- botanický stolík v Múzeu vo Svätom Antone

7. ročník

Tematický celok	Obsah (obsahový štandard)	Výstupy (výkonový štandard)
Stavovce		
Stavba tela stavovcov	Povrch tela stavovcov. Spoločné a odlišné znaky.	• Uviesť príklady stavovcov pokrytých šupinami, perím, srstou. • Zdôvodniť odlišnosti kožných útvarov stavovcov. • Označiť na ukážke časti vtáčieho pera. • Zdôvodniť na príklade stavovca význam sfarbenia podľa prostredia, v ktorom žije.
	Oporná sústava stavovcov. Pohybová sústava stavovcov. Základné funkcie a význam orgánov.	• Zdôvodniť prispôbenie stavovcov životnému prostrediu na ukážke kostry končatín. • Vysvetliť význam prsnej kosti s hrebeňom u vtákov. • Zdôvodniť význam dutých kostí vtákov. • Rozlíšiť párnokopytníka a nepárnokopytníka na ukážke kostry končatiny. • Pomenovať tkanivá tvoriace svalstvo končatín, vnútorných orgánov, srdca stavovcov. • Vysvetliť princíp činnosti dvoch svalov. • Uviesť príklad stavovca, ktorý sa pohybuje plávaním, skákaním, plazením, lietaním, kráčaním a behom.
	Tráviaca sústava rýb, obojživelníkov, plazov a vtákov. Tráviaca sústava cicavcov. Základné funkcie a význam orgánov.	• Opísať na ukážke časti tráviacej sústavy stavovcov. • Uviesť príklad stavovca s jedovými zubami. • Uviesť význam vysúvateľného jazyka obojživelníkov, plazov, niektorých vtákov. • Uviesť význam hrvoľa, žľaznatého a svalnatého žalúdka vtákov. • Určiť na ukážke orgány na

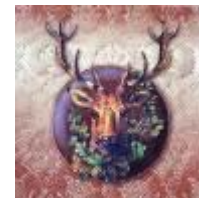
Tematický celok	Obsah (obsahový štandard)	Výstupy (výkonový štandard)
		prijímanie potravy, trávenie a vstrebávanie cicavcov. • Priradiť hlodavé zuby a kly k príkladom cicavcov. • Určiť bylinožravého, hmyzožravého a mäsožravého cicavca na ukážke chrupu. • Uviesť príklad prežúvavého a neprežúvavého cicavca
	Dýchacia sústava stavovcov. Základné funkcie a význam orgánov.	• Uviesť príklad stavovca, ktorý dýcha žiabrami a pľúcami. • Pomenovať dýchacie orgány žubrienky, dospelého obojživelníka. • Porovnať dýchacie orgány ryby, plaza, vtáka a cicavca. • Zdôvodniť úhyn ryby, ak je dlhší čas mimo vody. • Vysvetliť význam vzdušných vakov vtákov.
	Obehová sústava stavovcov. Základné funkcie a význam orgánov.	• Opísať význam krvi pre život stavovcov. • Opísať význam srdca a ciev pre život stavovcov. • Vysvetliť dôvod názvu uzavretej cievnej sústavy. • Zistiť rozdiely stavby srdca ryby, obojživelníka, plaza, vtáka a cicavca na ukážke.
	Vylučovanie. Močová sústava stavovcov. Základné funkcie a význam orgánov.	• Vymenovať odpadové látky v organizme stavovcov. • Zdôvodniť význam vylučovania. • Pomenovať orgán, v ktorom sa krv stavovcov zbavuje tekutých odpadových látok. • Pomenovať na ukážke orgány močovej sústavy stavovcov.
	Nervová sústava stavovcov. Základné funkcie a význam orgánov.	• Pomenovať sústavy, ktoré zabezpečujú látkovú a nervovú reguláciu. • Vymenovať hlavné orgány ústrednej nervovej sústavy. • Porovnať na ukážke predný mozog stavovcov. • Charakterizovať podnet a nervový vzruch.

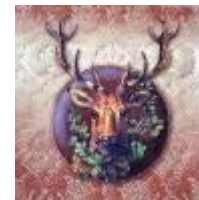
Tematický celok	Obsah (obsahový štandard)	Výstupy (výkonový štandard)
		• Uviesť podľa ukážky význam reflexného oblúka. • Uviesť príklad nepodmieneného a podmieneného reflexu stavovcov.
	Zmyslové orgány stavovcov. Základné funkcie a význam orgánov.	• Opísať umiestnenie zmyslových orgánov stavovcov. • Uviesť príklad stavovcov s dobrým čuchom. • Uviesť príklad uloženia hmatového orgánu stavovca. • Vysvetliť význam bočnej čiary rýb. • Uviesť príklad stavovca s veľmi dobrým zrakom a sluchom.
	Rozmnožovanie stavovcov. Základné funkcie a význam orgánov.	• Uviesť príklad pohlavnej dvojtvarosti stavovcov. • Pomenovať samčie a samičie pohlavné bunky. • Vysvetliť podstatu oplodnenia. • Vysvetliť význam rozmnožovania.
	Rozmnožovacia sústava stavovcov. Základné funkcie a význam orgánov. Vývin mláďat, starostlivosť o potomstvo.	• Opísať na ukážke rozmnožovanie a vývin ryby. • Opísať na ukážke rozmnožovanie a vývin obojživelníka. • Porovnať rozmnožovanie plaza a vtáka. • Opísať na ukážke vývin mláďat cicavcov.
	Typické životné prejavy, správanie stavovcov.	• Uviesť príklad stavovca aktívneho v noci. • Uviesť význam značkovania priestoru. • Vysvetliť na príklade inštinktívne správanie stavovca. • Uviesť príklad sťahovavého a stáleho vtáka.
	Význam stavovcov v prírode a pre človeka.	• Uviesť príklad stavovca živiaceho sa hmyzom alebo hlodavcami. • Uviesť príklad stavovca, ktorý po premnožení ohrozuje úrodu na poliach a potraviny v domácnosti. • Uviesť dopad úbytku dravých

Tematický celok	Obsah (obsahový štandard)	Výstupy (výkonový štandard)
		vtákov a mäsožravých cicavcov v prírode.
	Ochrana stavovcov. Ohrozenia a možnosti ochrany.	• Uviesť najčastejšie príčiny úhynu rýb a obojživelníkov. • Uviesť príklad ohrozenia životných podmienok vtáka alebo cicavca. • Uviesť príklad možnosti ochrany obojživelníkov. • Uviesť príklad chráneného obojživelníka, plaza, vtáka a cicavca
Ľudský organizmus a ľudské spoločenstvo	Ľudský a živočíšny organizmus. Špecifiká ľudského spoločenstva a ľudskej populácie.	• Vysvetliť na príklade význam človeka v ľudskom spoločenstve. • Porovnať spoločné a odlišné znaky lebky, chrbtice a končatín ľudského a živočíšneho organizmu. • Vysvetliť na príklade podstatu rasizmu a jeho dôsledky.
Človek a jeho telo		
Povrch tela a kožná sústava	Koža. Stavba a funkcie kože. Význam pre styk s vonkajším prostredím a vnútorným prostredím.	• Pomenovať na ukážke časti kože, ktoré zabezpečujú ochranu povrchu tela, telesnú teplotu, vylučovanie, vodný režim a zmyslové podnety. • Pomenovať viditeľné kožné útvary na svojej koži. • Uviesť význam kože pre človeka.
	Starostlivosť o kožu. Typické poranenia, zásady predlekárskej prvej pomoci.	• Sformulovať zásady starostlivosti o kožu a kožné útvary. • Zdôvodniť nevhodnosť opaľovania na prudkom slnku. • Opísať postup predlekárskej prvej pomoci ošetrenia popáleniny a omrzliny. • Predviesť ukážku ošetrenia odreniny alebo pľuzgiera.
Oporná a pohybová sústava	Kosti. Kostra a jej stavba. Význam kostí a kostry.	• Opísať na ukážke stavbu kosti. • Ukázať a pomenovať na ukážke hrudník, chrbticu, lebku, stavce, rebrá, hrudnú kosť. • Rozlíšiť na ukážke spojenie kostí väzivom, chrupkou, zrastením, kĺbom.

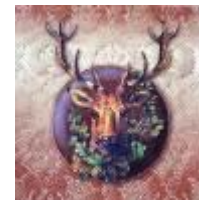
Tematický celok	Obsah (obsahový štandard)	Výstupy (výkonový štandard)
		Zistiť jednoduchým telesným pohybom časti kostry, ktoré sa na ňom zúčastnili.
	Lebka a chrbtica. Stavba a význam.	Určiť na ukážke kostry tri kosti mozgovej časti lebky. Určiť na ukážke kostry tri kosti tvárovej časti lebky. Určiť na ukážke kostry časti chrbtice.
	Kostra končatín. Stavba kostry horných a dolných končatín.	Ukázať a pomenovať kosti hornej končatiny na ukážke (vlastnej končatine). Ukázať a pomenovať kosti dolnej končatiny na ukážke (vlastnej končatine). Porovnať stavbu kostry ruky a nohy. Zdôvodniť význam nosenia správnej obuvi podľa obrysu správnej a nesprávnej klenby nohy.
	Svaly. Svalové tkanivá, činnosť a význam svalov.	Určiť na ukážke základné typy svalového tkaniva. Porovnať činnosť hladkého a priečne pruhovaného svalového tkaniva. Opísať na ukážke kostrového svalu jeho stavbu. Zdôvodniť vlastnosti svalu na príklade ohnutia a vystretia ruky v lakti.
	Svaly hlavy, trupu a končatín.	Určiť na ukážke aspoň tri svaly hlavy a krku. Určiť na ukážke aspoň tri svaly trupu. Určiť na ukážke aspoň tri svaly hornej a dolnej končatiny. Predviesť jednoduché cviky na posilnenie svalov hrudníka, chrbta, brucha a končatín.
	Význam opornej a pohybovej sústavy. Poranenia kostí a svalov.	Význam opornej a pohybovej sústavy. Poranenia kostí a svalov.
Tráviaca sústava	Tráviaca sústava. Stavba a činnosť	Opísať na ukážke stavbu tráviacej sústavy.

Tematický celok	Obsah (obsahový štandard)	Výstupy (výkonový štandard)
	orgánov tráviacej sústavy.	• Pomenovať viditeľnú časť zuba v ústach. • Určiť na ukážke vnútorné časti zuba. • Rozlíšiť druhy zubov v chrupe. • Porovnať mliečny a trvalý chrup. • Uviesť základné procesy v orgánoch tráviacej sústavy.
	Zložky potravy. Premena látok a energie. Energetická hodnota potravín.	• Uviesť príklad enzýmu a jeho význam. • Opísať podstatu trávenia, vstrebávania, látkovej premeny. • Vymenovať základné živiny v potrave človeka. • Zdôvodniť význam bielkovín, sacharidov (cukrov), tukov, vitamínov, vody, minerálnych látok. • Uviesť dva druhy potravín s vysokou a nízkou energetickou hodnotou.
	Zásady správnej výživy. Zlozvyky v stravovaní, poškodenia a prevencia ochorení tráviacej sústavy.	• Uviesť príklad správneho zloženia stravy pre človeka. • Zdôvodniť význam zeleniny a ovocia v strave človeka. • Uviesť príklad škodlivosti nadmerného pitia alkoholu na činnosť tráviacej sústavy. • Zdôvodniť škodlivosť prejedania. • Uviesť následky hladovania človeka. • Uviesť význam tráviacej sústavy.
Dýchacia sústava	Dýchacia sústava. Stavba a funkcia orgánov dýchacej sústavy.	• Opísať na ukážke hlavné časti dýchacej sústavy. • Rozlíšiť horné a dolné dýchacie cesty. • Opísať priebeh výmeny dýchacích plynov v pľúcach.
	Dýchanie. Mechanizmus vonkajšieho dýchania. Význam dýchacej sústavy.	• Vysvetliť podstatu dýchania. • Porovnať zloženie vdychovaného a vydychovaného vzduchu. • Vymenovať najdôležitejšie dýchacie svaly. • Zistiť pohyby bránice a medzirebrových svalov

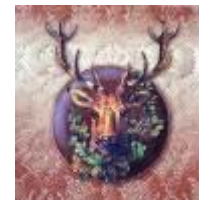
Tematický celok	Obsah (obsahový štandard)	Výstupy (výkonový štandard)
		pozorovaním nádychu a výdychu. • Uviesť význam dýchacej sústavy pre život človeka.
	Starostlivosť o dýchaciu sústavu. Škodlivosť fajčenia, vdychovania toxických látok.	• Zdôvodniť význam čistoty ovzdušia pre človeka. • Uviesť názov škodlivej látky v cigaretách. • Uviesť príklad účinkov fajčenia na dýchaciu sústavu.
	Poškodenia dýchacej sústavy. Zásady prvej predlekárskej pomoci.	• Opísať spôsob pomoci človeku pri zastavení dychu. • Opísať na ukážke postup pri umelom dýchaní.
Obehová sústava	Krv. Zložky krvi, vlastnosti, krvné skupiny, darcovstvo krvi. Význam krvi.	• Určiť na ukážke zložky krvi a vysvetliť ich význam. • Vymenovať krvné skupiny. • Uviesť význam transfúzie krvi.
	Srdce. Stavba a činnosť srdca, krvný obeh.	• Označiť a pomenovať na ukážke časti srdca. • Opísať podľa schémy veľký a malý krvný obeh. • Uviesť význam srdcových chlopní pre činnosť srdca.
	Krvné cievy. Význam a činnosť ciev. Miazgové cievy a slezina. Význam obehovej sústavy.	• Rozlíšiť tepny, žily a vlásočnice podľa významu. • Uviesť význam vencovitých tepien pre činnosť srdca. • Rozlíšiť tepny a žily podľa smeru prúdenia krvi. • Poznať význam miazgy pre ľudský organizmus. • Opísať význam miazgových ciev. • Určiť umiestnenie a význam sleziny. • Vysvetliť funkcie obehovej sústavy.
	Poškodenia obehovej sústavy. Zásady predlekárskej prvej pomoci pri krvácaní a zastavení činnosti srdca.	• Zdôvodniť význam pohybu pre činnosť srdca a ciev. • Uviesť príklad ochorenia obehovej sústavy zapríčineného nevhodným spôsobom života. • Ukázať na ukážke alebo slovne opísať nepriamu masáž srdca.

Tematický celok	Obsah (obsahový štandard)	Výstupy (výkonový štandard)
		Opísať postup prvej predlekárskej pomoci pri poranení tepny a žily.
Vylučovanie a močová sústava	Vylučovanie. Močová sústava. Stavba a činnosť, poškodenia a prevencia ochorení.	Vymenovať odpadové látky vznikajúce pri činnosti ľudského organizmu. Určiť na ukážke umiestnenie obličiek a opísať ich tvar. Ukázať na svojom tele uloženie obličiek. Vysvetliť význam obličiek a močových ciest. Uviesť príklad príčiny ochorenia močovej sústavy. Vymenovať zásady prevencie ochorenia obličiek. Zdôvodniť význam pitia tekutín pre funkciu obličiek. Vysvetliť význam močovej sústavy pre človeka.
Regulačné sústavy	Regulovanie organizmu. Látková a nervová regulácia. Význam regulačných sústav.	Pomenovať spôsoby regulácie organizmu človeka. Pomenovať orgánovú sústavu, ktorá umožňuje nervovú reguláciu. Uviesť význam regulovania činnosti organizmu.
	Žľazy s vnútorným vylučovaním. Význam hormónov.	Určiť na ukážke tri žľazy s vnútorným vylučovaním. Uviesť význam inzulínu. Uviesť príklad významu troch žliaz s vnútorným vylučovaním.
	Nervová sústava. Stavba a funkcia nervov, reflexná povaha nervovej činnosti.	Opísať význam nervovej bunky. Pomenovať časti reflexného oblúka na schéme. Uviesť príklad reflexnej činnosti človeka. Opísať na ukážke základné časti ústrednej nervovej sústavy. Určiť na ukážke jednotlivé časti mozgu. Vysvetliť význam mozgovej kôry predného mozgu. Uviesť základné časti obvodovej nervovej sústavy.

Tematický celok	Obsah (obsahový štandard)	Výstupy (výkonový štandard)
	Zmyslové orgány chuti, čuchu a hmatu. Receptory a zmyslové vnemy.	• Vysvetliť význam chuti, čuchu a hmatu pre človeka. • Ukázať na svojom tele uloženie orgánov chuti, čuchu a hmatu. Rozlíšiť chuťové, čuchové a hmatové bunky podľa podnetov, ktoré prijímajú.
	Zrak. Sluch. Stavba, činnosť a význam zrakového a sluchového orgánu.	• Opísať na ukážke stavbu oka. • Opísať podľa ukážky podstatu krátkozrakosti a ďalekozrakosti. • Opísať na príklade možnosti poškodenia zraku. • Určiť na ukážke vonkajšie, stredné a vnútorné ucho. • Pomenovať na ukážke časti stredného ucha. • Určiť na ukážke uloženie a význam rovnovážneho orgánu. • Opísať na príklade možnosti poškodenia sluchu.
	Poškodenia zraku a sluchu. Zásady hygieny zraku a sluchu.	• Vymenovať zásady starostlivosti o zrakový orgán. • Vymenovať zásady starostlivosti o sluchový orgán. • Uviesť príklad komunikácie s osobou s poškodeným zrakom lebo sluchom.
	Vyššia nervová činnosť. Myslenie, pamäť, reč, schopnosti a vedomosti človeka.	• Uviesť príklad podmieneného reflexu. • Uviesť príklad nepodmieneného reflexu. • Uviesť význam myslenia a reči v živote človeka.
	Zásady hygieny duševnej činnosti. Význam nervovej sústavy. Zásady predlekárskej prvej pomoci pri poranení mozgu, chrbtice a miechy.	• Vymenovať zásady hygieny duševnej činnosti. • Uviesť príklad správneho režimu dňa. • Opísať postup prvej predlekárskej pomoci pri poranení mozgu, chrbtice a miechy. • Rozlíšiť protišokovú a stabilizovanú polohu na ukážke.
Rozmnožovanie, vývin	Rozmnožovacia	• Určiť a pomenovať na ukážke

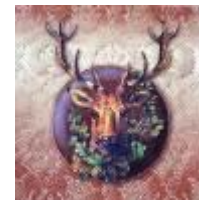

Tematický celok	Obsah (obsahový štandard)	Výstupy (výkonový štandard)
jedinca a rodičovstvo	sústava. Pohlavné bunky, funkcia. stavba a funkcia reprodukčných orgánov.	ženské a mužské pohlavné orgány. • Vymenovať orgány, v ktorých sa tvoria ženské a mužské pohlavné bunky. • Vysvetliť význam menštruačného cyklu.
	Vývin jedinca. Oplodnenie, tehotenstvo a pôrod. Obdobia ľudského života.	• Označiť na ukážke pohlavných orgánov miesto splynutia vajíčka a spermie. • Uviesť dĺžku trvania tehotenstva. • Opísať začiatok, priebeh a koniec tehotenstva. • Uviesť uloženie plodu a spôsob jeho výživy. • Vymenovať zásady starostlivosti o zdravý vývin novorodenca. • Zdôvodniť význam výživy dieťaťa materským mliekom. • Uviesť príklad troch znakov dospievania. • Uviesť typické znaky troch období ľudského života.
	Pohlavné ochorenia. Prevencia pohlavných ochorení a AIDS. Priateľské a partnerské vzťahy, rodina.	• Uviesť príklad pohlavnej choroby a možnosti nákazy. • Opísať podstatu ochorenia AIDS a možnosti jej predchádzania. • Uviesť zásady predchádzania pohlavných ochorení • Uviesť príklad priateľských vzťahov, vzájomnej pomoci mladých a dospelých ľudí. • Uviesť na príklade význam rodiny.
Zdravie a život človeka	Vonkajšie vplyvy na ľudské zdravie. Zdravie a choroba. Nákazlivé ochorenia, očkovanie, prevencia.	• Uviesť tri príklady infekčného ochorenia. • Charakterizovať výraz imunita a inkubačná doba. • Vysvetliť základný princíp očkovania. • Uviesť zásady prevencie infekčných ochorení. • Vysvetliť na príklade význam dezinfekcie, dezinfekcie a deratizácie.

Tematický celok	Obsah (obsahový štandard)	Výstupy (výkonový štandard)
	Toxické a návykové látky. Vplyv na zdravie človeka. Drogové závislosti a ich prevencia.	• Uviesť príklad návykovej látky. • Vysvetliť na príklade drogovú závislosť. • Zdôvodniť na príklade škodlivosť drogovej závislosti zdravie človeka. • Uviesť zásady prevencie drogových závislostí.
	Vnútorne vplyvy na ľudské zdravie. Dedičné vlastnosti a vplyv na zdravie a život človeka.	• Uviesť vplyv dedičnosti na zdravie človeka. • Uviesť príklad dedičnej vlastnosti človeka. • Uviesť príklad dedičného ochorenia.
	Schopnosti a osobitosti človeka.	• Uviesť príklad významu jedinca v živote spoločnosti. • Vyjadriť vlastný názor na význam záujmov, sebapoznávania, vzdelávania a rozvoj zručností pre život človeka.
	Životný štýl. Etické a morálne princípy, kultúra medziľudských vzťahov, vzťah človeka k prírode.	• Vymenovať základné podmienky života človeka. • Zdôvodniť význam striedania práce a odpočinku. • Uviesť príklad nesprávnej životosprávy a dôsledkov na život človeka. • Uviesť príklad zdravého životného štýlu.
PRAKTICKÉ AKTIVITY		
Odporúčané námety praktických aktivít v 7.ročníku	• Pozorovanie a určovanie kostí (na modeloch, obrazoch, diapozitívoch a pod.). • Porovnanie stavby a funkcie kostry stavovcov (na modeloch, obrazoch, diapozitívoch a pod.). • Porovnanie šupiny ryby, pera vtáka a chlpu cicavca. • Stavba vtáčieho vajca. • Pozorovanie stavby pera vtáka. • Prvá pomoc pri zlomeninách a vykĺbení. • Prvá pomoc pri zastavení dychu. • Prvá pomoc pri krvácaní zo žily a tepny. • Prvá pomoc pri zastavení činnosti srdca. • Prvá pomoc pri šoku. • Činnosť zmyslových orgánov	

RU – precvičenie a utvrdenie učiva

UČEBNÉ ZDROJE

Čumová K., Hantabálová I.: Pracovný zošit z biológie pre 7.ročník základných škôl, Mapa Slovakia, 2010
 Uhereková M. a kol.: Biológia pre 7. ročník základných škôl a 2. ročník gymnázia s osemročným štúdiom, EXPOL PEDAGOGIKA, 2010

8.ročník

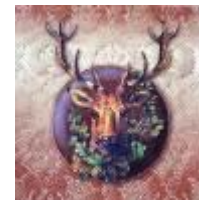
Tematický celok	Obsah (obsahový štandard)	Výstupy (výkonový štandard)
Neživá príroda a jej poznávanie	Neživá a živá príroda. Závislosť organizmov a človeka od neživej prírody. Poznávanie neživej prírody, význam vied o Zemi.	• Preukázať na príklade závislosť organizmov od neživej prírody. • Uviesť príklad vplyvu organizmov na neživú prírodu. • Preukázať na príklade význam vied o Zemi. • Poznať význam nerastných surovín pre život človeka.
Zem a jej stavba	Stavba Zeme. Sféry zemského telesa. Stavba zemskej kôry pevnín a dna oceánov.	• Určiť a pomenovať podľa ukážky členenie sfér zemského telesa. • Rozlíšiť na ukážke pevninskú a oceánsku zemskú kôru.
	Zemská kôra v pohybe. Pohyby zemskej kôry a ich príčiny. Vzďaľovanie, približovanie a podsúvanie litosferických platní.	• Poznať príčinu pohybu litosferických platní. • Uviesť dôsledky vzďaľovania litosferických platní. • Uviesť dôsledky približovania a podsúvania litosferických platní. • Opísať na ukážke vznik a zánik oceánskej zemskej kôry.
Minerály a horniny – stavebné jednotky Zeme	Minerály a horniny. Rozlišovanie znaky minerálov a hornín. Vznik minerálov a hornín. Príklady minerálov a hornín.	• Charakterizovať minerál a uviesť konkrétny príklad. • Charakterizovať horninu a uviesť konkrétny príklad. • Rozlíšiť na ukážke minerál a horninu. • Uviesť aspoň jeden spôsob vzniku hornín.
	Minerály. Vznik, vonkajší tvar a vnútorná stavba. Vlastnosti minerálov (fyzikálne, chemické), ich význam a využívanie.	• Poznať podstatu vzniku minerálov. • Pomenovať priestorový útvar, od ktorého závisí tvar a vlastnosti kryštálov. • Vymenovať tri fyzikálne vlastnosti minerálov. • Uviesť príklad využitia mechanickej a optickej vlastnosti minerálu.

		• Poznať jednu chemickú vlastnosť minerálu.
Geologické procesy	Geologické procesy. Vonkajšie a vnútorné geologické procesy. Katastrofické geologické procesy, príčiny a dôsledky pre človeka.	• Uviesť príklady zdroja energie, energiu a súvisiaci geologický proces. • Rozlíšiť na príklade vonkajší a vnútorný geologický proces. • Dokumentovať na príklade katastrofický geologický proces a jeho následky.
	Vnútorné geologické procesy. Magmatická a sopečná činnosť, magma a láva. Časti sopky. Prejavy sopečnej činnosti.	• Rozlíšiť magmatickú a sopečnú činnosť. • Odlíšiť magmu a lávu podľa miesta vzniku. • Opísať podľa ukážky časti sopky. • Uviesť príklad prejavov sopečnej činnosti. • Uviesť príklad významu sopečnej činnosti pre človeka.
	Vyvreté horniny. Vznik, rozlišovacie znaky hlbinných a výlevných vyvretých hornín. Typické horniny, vlastnosti, využitie, výskyt.	• Poznať podstatu vzniku vyvretých hornín. • Rozlíšiť na ukážke hlbinnú a výlevnú vyvretú horninu. • Odlíšiť štruktúru žuly čadiča. • Poznať využitie aspoň jednej hlbinej a jednej výlevnej vyvretej horniny.
	Horotvorná činnosť a poruchy zemskej kôry. Prejavy horotvornej činnosti. Vrásnenie, vrásky a zlomy.	• Charakterizovať horotvornú činnosť. • Rozlíšiť na ukážke (alebo načrtnúť) príklad poruchy zemskej kôry. • Rozlíšiť vrásu a zlom podľa ich vzniku a charakteristických znakov.
	Zemetrasenie. Vznik a druhy zemetrasenia, prejavy a dôsledky. Ochrana pred zemetrasením a jeho dôsledkami. Výskyt na Slovensku.	• Poznať príčinu vzniku zemetrasenia. • Uviesť príklad druhu zemetrasenia a jeho dôsledkov. • Rozlíšiť rozdiel medzi ohniskom a epicentrom zemetrasenia. • Poznať možnosti ochrany ľudí a budov pred dôsledkami zemetrasenia.
	Premena hornín a premenené horniny. Činitele premeny, vznik premenených hornín. Typické premenené horniny, vlastnosti, využitie.	• Uviesť hlavné činitele premeny hornín. • Opísať na ukážke typickú vlastnosť premenených hornín. • Poznať jednu premenenú horninu, typickú vlastnosť a jej využitie.
	Vonkajšie geologické procesy. Pôsobenie vonkajších	• Poznať pôsobenie vonkajších geologických procesov a ich čiastkové procesy.

	geologických činiteľov, ich prejavy. Zvetrávanie, príčiny a dôsledky. Vplyv, prejavy a dôsledky zemskej príťažlivosti, vody, ľadovca a vetra.	• Rozlíšiť mechanické a chemické zvetrávanie a ich dôsledky • Poznať dôsledky zemskej príťažlivosti, činnosti toku rieky a morskej vody • Poznať podstatu vzniku ľadovca a dôsledky činnosti horského ľadovca • Opísať prejavy a dôsledky rušivej činnosti vetra
	Usadené horniny Podstata vzniku usadených hornín Úlomkovité, organické a chemické usadené horniny, vznik, vlastnosti, využitie	• Pomenovať usporiadanie útvarov usadených hornín • Poznať využitie nespevnenej a spevnenej úlomkovitej usadenej horniny • Opísať podstatu vzniku organických usadených hornín • Uviesť príklad využitia usadenej horniny • Poznať podstatu vzniku chemických usadených hornín • Uviesť príklad využitia chemickej usadenej horniny
	Krasové procesy Podstata krasových procesov Povrchové a podzemné krasové útvary Kvapľové ľadové jaskyne	• Poznať podstatu krasového procesu • Uviesť príklad povrchového a podzemného krasového útvaru • Rozlíšiť kvapľovú a ľadovú jaskyňu podľa výzdoby • Uviesť príklad kvapľovej a ľadovej jaskyne na Slovensku
História Zeme	Vek Zeme a skameneliny Charakteristika skamenelín, podstata ich vzniku Druhy skamenelín, príklady Určovanie veku Zeme a hornín	• Charakterizovať skamenelinu • Uviesť príklad skameneliny • Opísať proces vzniku skameneliny • Poznať postup určovania pomerného veku hornín
	Geologická história Zeme Prahory a starohory Prvohory a druhohory Treťohory a štvrtohory Významné geologické procesy, prejavy života, príklady vedúcich skamenelín	• Uviesť významné geologické procesy v jednotlivých sférach vývoja Zeme • Poznať na ukážke príklad vedúcej skameneliny prvohôr, druhohôr, treťohôr a štvrtohôr • Uviesť význam prvohorných papradí a prasličiek v súčasnosti • Poznať dôkazy predchodcu vývoja človeka v treťohorách a štvrtohorách
Príroda Slovenska	Geologická história a stavba Slovenska.	• Poznať významné geologické procesy a vývoj organizmov na Slovensku • Pomenovať a určiť podľa ukážky

		geologické jednotky Slovenska podľa typických znakov • Uviesť príklad a význam typickej horniny aspoň troch pásiem
Ekologické podmienky života	Organizmy a prostredie Vzťahy organizmov s prostredím, prispôsobivosť organizmov prostrediu, znášateľnosť podmienok prostredia.	• Poznať aspoň tri anorganické a tri organické látky, ktoré sú súčasťou organizmov • Uviesť príklad závislosti organizmu od prostredia a vzájomného vzťahu medzi organizmami • Poznať prispôsobivosť organizmov životným podmienkam • Uviesť na príklade rozsah znášateľnosti podmienok prostredia organizmami
	Neživé zložky prostredia. Vplyv energie, svetla, tepla, vzduchu, vody a pôdy na životné podmienky a procesy organizmov.	• Poznať význam slnečného žiarenia pre rastliny • Rozlíšiť nároky rastlín a živočíchov na svetlo • Poznať prispôsobenie organizmov teplote prostredia • Uviesť význam vody pre organizmy • Preukázať na príklade prispôsobenie organizmov množstvu vody v prostredí • Poznať význam vzduchu pre rastliny a živočíchy • Uviesť zložky pôdy a ich význam pre organizmy
	Znečisťovanie neživých zložiek prostredia Príčiny a dôsledky znečisťovania vody, vzduchu, pôdy pre rastliny a živočíchy	• Uviesť príklad dôsledkov znečistenia vody, vzduchu a pôdy na život rastlín • Poznať dôsledky znečistenia vody, vzduchu a pôdy pre život živočíchov
	Živé zložky prostredia Populácia Vlastnosti populácie (veľkosť, hustota, atď), vnútorné a vonkajšie vzťahy	• Rozlíšiť na ukážke jedinca populáciu rastlín a živočíchov • Uviesť príklad početnosti populácie • Chápať podmienky rastu populácie • Poznať význam hustoty pre prežitie populácie • Rozlíšiť na príklade konkurenciu, predáciu, parazitizmus, symbiózu
	Spoločenstvo organizmov Typy spoločenstiev Druhová rozmanitosť, štruktúra, zloženie spoločenstva a priestorové členenie	• Rozlíšiť rastlinné a živočíšne, prírodné a umelé spoločenstvo, suchozemské, sladkovodné a morské spoločenstvo • Uviesť príklad druhovej rozmanitosti • Poznať význam priestorovej štruktúry spoločenstva

		• Uviesť príklad dominancie v spoločenstve
	Ekosystém Zložky a typy ekosystémov Obeh látok a tok energie v ekosystéme	• Rozlíšiť živé a neživé zložky ekosystému • Poznať typy suchozemských a vodných ekosystémov • Uviesť príklad producenta, konzumenta, rozkladača
	Život ekosystému Vlastnosti ekosystému (potravné vzťahy, obnovovanie a vývin ekosystému)	• Poznať význam premeny látok energie v ekosystéme • Zostaviť príklad potravného reťazca • Chápať význam obnovy ekosystému • Poznať štádiá vývoja ekosystému
	Biosféra Zložky biosféry Obeh látok a tok energie v biosfére	• Rozlíšiť neživé a živé zložky biosféry rozlíšiť na ukážke tri ekosystémy v biosfére podľa životných podmienok • Vysvetliť na príklade obeh látok v biosfére • Poznať význam toku energie v biosfére
	Biologická a ekologická rovnováha Podmienky udržania biologickej rovnováhy Možnosti zachovania a ohrozenia ekologickej rovnováhy	• Poznať význam biologickej rovnováhy • Chápať spätnú väzbu na príklade • Uviesť príklad narušenia biologickej rovnováhy • Porovnať stabilný a nestabilný ekosystém • Uviesť tri príklady narušenia ekologickej rovnováhy • Poznať zásady ekologického hospodárenia v krajine
	Globálne ekologické problémy (kyslé dažde, smog, skleníkový efekt, stenčovanie ozónovej vrstvy, hromadenie odpadov) Príčiny, dopady na ekosystémy, možnosti riešenia	• Poznať príčiny a dopady stenčovania ozónovej vrstvy, vzniku smogu, skleníkového efektu a kyslých dažďov • Uviesť príklad zabránenia vzniku smogu, skleníkového efektu, kyslých dažďov • Uviesť príklad príčiny hromadenia odpadov, uviesť príklad príčiny hromadenia odpadov • Uviesť význam recyklácie druhotných surovín • Demonštrovať na príklade alternatívny zdroj a jeho prínos
PRAKTICKÉ AKTIVITY		
Odporúčané námety praktických aktivít v 8.ročníku	• Poznávanie minerálov a hornín. • Zisťovanie vlastností minerálov a hornín. • Rozlišovanie vyvretých a premenených hornín. • Poznávanie a rozlišovanie usadených hornín.	

	• Zisťovanie obsahu vápnika v horninách. • Minerály a horniny v okolí (školy, bydliska). • Príroda nášho okolia.

UČEBNÉBNÉ ZDROJE

Uhreková M., Bizubová M.: Biológia pre 8. ročník základnej školy a 3.ročník gymnázia s osemročným štúdiom, Slovenské pedagogické nakladateľstvo, 2011

Ferdinand Coburg (8. ročník) :

- spoznáваме Ferdinanda Coburga (projekt)
- F.Coburgovi - „Neznámy gróf Muránsky“
- botanický stolík v Múzeu vo Svätom Antone

9.ročník

Tematický celok	Obsah (obsahový štandard)	Výstupy (výkonový štandard)
Základné životné procesy organizmov	Životné procesy organizmov. Výživa, dýchanie, vylučovanie, rozmnožovanie, rast a vývin, dráždivosť a citlivosť, pohyb a ich význam pre život.	• Poznať základné životné procesy organizmov. • Chápať význam jednotlivých životných procesov pre život organizmov. • Porovnať spoločné a odlišné znaky životných procesov rastlín a živočíchov.
	Životné procesy baktérií, rastlín a húb. Výživa a dýchanie baktérií a húb.	• Poznať výživu a prijímanie živín baktérií (rozkladných, kvasných, mliečnych, hľuzkových, parazitických). • Rozlíšiť výživu saprofytickej a parazitickej huby.
	Výživa a dýchanie rastlín. Proces a význam fotosyntézy rastlín. Autotrofná výživa rastlín. Proces a význam dýchania rastlín pre organizmy a človeka.	• Poznať podstatu výživy rastlín. • Opísať podľa schémy podstatu fotosyntézu. • Zdôvodniť autotrofnú výživu rastlín. • Poznať podstatu dýchania rastlín. • Vymenovať látky, ktoré pri dýchaní prijíma a vylučuje rastlina, živočích, človek. • Poznať význam fotosyntézy a dýchania pre rastliny, živočích a človeka.
	Rozmnožovanie baktérií a húb. Rozmnožovanie delením, pučaním a výtrusmi.	• Poznať spoločné a odlišné znaky rozmnožovania baktérií a húb. • Rozlíšiť na príkladoch rozmnožovanie delením, pučaním a výtrusmi.
	Rozmnožovanie rastlín – nepohlavné a pohlavné. Opelenie a oplodnenie. Vznik plodu a semena.	• Poznať podstatu pohlavného a nepohlavného rozmnožovania rastlín. • Uviesť príklad rozmnožovania poplazi, hľuzami, podzemkami a cibuľou. • Poznať význam pohlavných buniek rastlín.

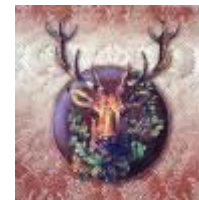
Tematický celok	Obsah (obsahový štandard)	Výstupy (výkonový štandard)
	Dráždivosť, citlivosť a pohyb rastlín. Pôsobenie fyzikálnych, chemických, biologických faktorov. Reakcie rastlín a svetlo, teplo, vodu, chemické látky, žiarenie, dotyk, gravitáciu. Život rastlín. Klíčenie semena, rast a vývin rastliny. Život rastlín počas roka, dĺžka života rastlín.	• Chápať podstatu oplodnenia vajíčka rastlín. • Rozlíšiť uloženie pohlavných buniek a semien ihličnatých drevín, listnatých drevín a bylín. • Chápať súvislosť dráždivosti a pohybu. • Poznať aspoň jeden faktor dráždivosti rastlín. • Uviesť príklad pohybu častí rastlinných tiel spôsobeného svetlom, vodou, teplom, gravitáciou, chemickými látkami, dotyk a žiarením. • Charakterizovať proces klíčenia. Vymenovať podmienky klíčenia semien. • Porovnať podmienky klíčenia a rastu rastliny. • Poznať podľa ročného životného cyklu jednoročnú, dvojročnú a trvácú rastlinu. • Porovnať na príklade vývin jednoklíčnolistovej a dvojklíčnolistovej rastliny.
Životné procesy živočíchov	Heterotrofná výživa živočíchov. Príjem živín živočíchmi a ich význam. Osobitosti výživy bezstavovcov a stavovcov.	• Poznať význam živín pre živočíchy. • Zdôvodniť heterotrofnú výživu živočíchov. • Porovnať časti tráviacej rúry bezstavovcov a stavovcov, v ktorých prebieha trávenie a vstrebávanie. • Poznať bezstavovca s mimotelovým trávením. • Poznať význam zubov, jazyka a slinných žliaz pri spracovaní potravy. • Zdôvodniť súvislosť stavby chrupu cicavcov s prijímanou potravou. • Porovnať stavbu tráviacej sústavy mäsožravcov a bylinožravcov.
	Dýchanie živočíchov. Význam dýchania živočíchov. Osobitosti dýchania bezstavovcov a stavovcov.	• Charakterizovať proces dýchania. • Rozlíšiť vnútorné a vonkajšie dýchanie. • Preukázať na príklade dýchanie povrchom tela. • Poznať osobitosti dýchania vodných a suchozemských bezstavovcov. • Poznať princíp dýchania stavovcov žiabrami, kožné dýchanie obojživelníkov. • Zdôvodniť význam vzdušných vakov vtákov. • Poznať princíp vonkajšieho a vnútorného dýchania cicavcov.
	Vylučovanie živočíchov. Význam a osobitosti vylučovania bezstavovcov a stavovcov.	• Poznať význam vylučovania. • Uviesť príklad bezstavovca s vyvinutou vylučovacou sústavou. • Vymenovať odpadové látky v organizme stavovcov. • Poznať sústavy orgánov stavovcov, ktorými sa vylučujú odpadové látky.

Tematický celok	Obsah (obsahový štandard)	Výstupy (výkonový štandard)
	Obeh telových tekutín živočíchov. Význam a osobitosti obehu tekutín bezstavovcov a stavovcov.	• Zdôvodniť význam močovej sústavy stavovcov. • Poznať význam obehu telových tekutín. • Poznať obeh telových tekutín v otvorenej a zatvorenej obehovej sústave bezstavovcov. • Poznať význam krvi stavovcov. • Chápať princíp obehu krvi v zatvorenej obehovej sústave stavovcov. • Uviesť funkciu ciev a srdca stavovcov. • Vysvetliť súvislosť obehu krvi stavovcov so stálou teplotou tela.
	Regulácia tela živočíchov. Význam a osobitosti regulácie tela a zmyslového vnímania bezstavovcov a stavovcov.	• Poznať význam regulovania organizmu živočíchov. • Rozlíšiť význam hormonálnej a nervovej regulácie. • Rozlíšiť typy nervovej sústavy bezstavovcov. • Poznať súvislosť dráždivosti a nervového riadenia. • Poznať súvislosť prijímania informácií zmyslovými receptormi a nervovou sústavou. • Porovnať zmyslové vnímanie zástupcu bezstavovca a stavovca. • Poznať regulačný význam nervovej sústavy stavovcov. • Uviesť príklad cicavca s dobre vyvinutými zmyslovými orgánmi potrebnými na lov koristi. • Rozlíšiť aspoň dva nepodmienené a dva podmienené reflexy, významné pre život stavovcov
	Pohyb živočíchov. Význam a osobitosti pohybu bezstavovcov a stavovcov.	• Poznať význam pohybu živočíchov. • Poznať a zdôvodniť odlišnosti pohybového systému aspoň dvoch zástupcov bezstavovcov. • Uviesť príklad spôsobu pohybu jedného bezstavovca. • Poznať a zdôvodniť prispôbenie pohybu zástupcov stavovcov životnému prostrediu a spôsobu života.
	Rozmnožovanie a vývin živočíchov. Osobitosti rozmnožovania a vývinu bezstavovcov a stavovcov.	• Charakterizovať proces rozmnožovania. • Poznať podstatu oplodnenia vajíčka. • Odlíšiť na príklade pohlavné a nepohlavné rozmnožovanie. • Poznať rozmnožovanie obojpohlavného živočicha. • Porovnať priamy a nepriamy vývin jedinca. • Rozlíšiť na ukážke (schéme) úplnú a neúplnú premenu hmyzu. • Odlíšiť vonkajšie a vnútorné oplodnenie stavovcov. • Opísať nepriamy vývin obojživelníkov. • Rozlíšiť starostlivosť vtákov o mláďatá na príklade kŕmivého a nekŕmivého vtáka. • Poznať vývin a spôsob mláďat cicavcov.

Tematický celok	Obsah (obsahový štandard)	Výstupy (výkonový štandard)
Organizácia živej hmoty organizmov	Bunka a jej štruktúra. Štruktúra a funkcie rastlinnej a živočíšnej bunky.	• Poznať význam bunky pre organizmy. • Poznať stavbu a funkciu jednotlivých častí bunky. • Odlíšiť živé a neživé súčasti bunky. • Porovnať znaky a funkcie rastlinnej a živočíšnej bunky. • Zdôvodniť odlišnosti stavby rastlinnej a živočíšnej bunky. • Pomenovať časti bunky, ktoré zabezpečujú dýchanie, fotosyntézu a tvorbu bielkovín.
	Život bunky. Základné životné procesy v bunke – príjem a výdaj látok, fotosyntéza, dýchanie, dráždivosť a citlivosť, pohyb, rozmnožovanie. Bunka ako celok.	• Poznať význam príjmu a výdaja látok, fotosyntézy a dýchania ako procesov premeny látok v bunke. • Rozlíšiť aktívny a pasívny pohyb bunky. • Poznať súvislosť rozmnožovania s prenosom dedičných informácií. • Opísať na schéme rozmnožovania bunky delením.
Dedičnosť a premenlivosť organizmov	Dedičnosť a jej podstata. Jednotka genetickej informácie.	• Opísať prejavy dedičnosti organizmov. • Pomenovať časť bunky, v ktorej sú uložené dedičné informácie. • Vysvetliť význam nukleových kyselín pri prenose genetickej informácie. • Poznať uloženie genetickej informácie v bunke. • Opísať stavbu chromozómu.
	Prenos genetických informácií, podstata a princíp prenosu.	• Poznať význam zníženia počtu chromozómov pri vzniku pohlavných buniek. • Chápať príčinu tvorby kópií nukleovej kyseliny pred delením jadra bunky. • Poznať význam vzťahu alela, gén, znak. • Opísať podľa schémy kríženia vznik určitého znaku nového jedinca.
	Význam dedičnosti. Premennivosť a rozmanitosť organizmov, druhové vlastnosti, vlastnosti jedinca.	• Poznať význam premenlivosti. • Odlíšiť nededičnú a dedičnú premenlivosť. • Uviesť príklad premenlivosti organizmov. • Opísať podstatu šľachtenia. • Uviesť príklad odrody rastliny alebo plemena živočícha. • Uviesť príklad vplyvu dedičnej choroby na život človeka.
Životné prostredie organizmov a človeka	Životné prostredie. Zložky životného prostredia, vzájomné vzťahy a ich význam.	• Charakterizovať životné prostredie človeka. • Uviesť príklad prírodnej, umelej, sociálnej zložky prostredia. • Poznať význam pracovného, obytného a rekreačného životného prostredia človeka. • Vysvetliť rozdiel medzi vednými odbormi ekológia a environmentalistika.

Tematický celok	Obsah (obsahový štandard)	Výstupy (výkonový štandard)
	Faktory ovplyvňujúce životné prostredie a podmienky života. Vplyv na zdravie, život organizmov a ľudí.	• Uviesť príklad vplyvu znečistenej vody, pôdy, ovzdušia na život organizmov a človeka. • Poznať príčiny znečisťovania vody, pôdy, ovzdušia. • Uviesť príklad nepriaznivého vplyvu priemyselnej výroby a dopravy na životné prostredie. • Poznať možnosti alternatívnych zdrojov energie.
	Starostlivosť o prírodné prostredie a životné prostredie človeka. Ochrana prírody. Chránené rastliny, živočíchy, územia a ich význam.	• Rozlíšiť všeobecnú ochranu prírody a osobitnú ochranu prírody a krajiny. • Poznať a pomenovať na ukážke aspoň tri druhy chránených rastlín, chráneného obojživelníka, plaza, vtáka a cicavca. • Poznať aspoň 3 kategórie chránených území. • Uviesť príklad NP, CHKO, a PR.
PRAKTICKÉ AKTIVITY		
Odporúčané námety praktických aktivít v 9.ročníku	• Rozlíšenie typických znakov húb a rastlín podľa životných procesov. • Pozorovanie rozmnožovacích orgánov výtrusných a semenných rastlín. • Rozlíšenie živočíchov podľa typických znakov a funkcií sústav orgánov. • Pozorovanie a odlíšenie bunkovej stavby tiel organizmov. • Porovnanie vonkajšej a vnútornej stavby tiel rastlín a živočíchov.	

RU – precvičenie a utvrdenie učiva

UČEBNÉ ZDROJE

Hantabálová I. a kol.: Prírodopis pre 9. ročník základných škôl, Slovenské pedagogické nakladateľstvo, 2003

Svet práce 7.-8.ročník

Charakteristika predmetu Svet práce – tvorba životného prostredia

Predmet využíva poznatky žiakov, ktoré získali v prírodovedných predmetoch /ako je biológia a chémia/ a ďalej ich rozvíja novými poznatkami, pozorovaním a experimentovaním, rozvíja pracovné zručnosti, vytvára správne etické zásady a postoje vo vzťahu k prírode, k prírodným vedám, k prírodným zákonitostiam, umožňuje sebarealizáciu žiaka a podporuje rozvoj jeho kreativity.

Predmet sprostredkúva žiakom poznatky o agrotechnike /postupe/ pestovania okrasných rastlín – interiérových a exteriérových, ich viazaní a aranžovaní. Vytvára základy pre ďalšie odborné štúdium, pre podnikateľské aktivity, ale aj pre aktívnu tvorbu a ochranu životného prostredia.

Ciele predmetu

V tomto predmete sa majú žiaci naučiť základom pracovných zručností, kreativitě a kladnému vzťahu k prírode a životnému prostrediu. Oboznámiť sa s osobnosťou Ferdinanda Coburga ako botanika, entomológa a cestovateľa.

V rovine hodnôt a postojov predmet smeruje k:

- uvedomeniu si významu tvorby a ochrany životného prostredia
- rozvoju kladného vzťahu k práci a ochrane toho, čo vytvorili
- rozvoju morálnych a vôľových vlastností / systematickosť práce k dosiahnutiu cieľa, vytrvalosť, samostatnosť/
- estetickému vnímaniu bezprostredného okolia žiaka

V rovine vedomostí predmet smeruje k:

- poznávaniu okrasných rastlín – interiérových a exteriérových
- osvojeniu si poznatkov o ich pestovaní, rozmnožovaní a rýchlí
- osvojeniu si základov aranžovania a viazania kvetov
- osvojeniu si hydroponického pestovania rastlín

V rovine pracovných činností a zručností predmet smeruje k:

- získavaniu pracovných zručností a skúseností v oblasti tvorby životného prostredia, pri pestovaní črepníkových rastlín a pri pestovaní a ošetrovaní vonkajších okrasných rastlín
- získavanie pracovných zručností a návykov používaním správneho náradia pri pestovaní okrasných rastlín

Obsah predmetu Svet práce – tvorba životného prostredia v 7. roč. ZŠ

Obsah predmetu je rozdelený do 4 tematických celkov:

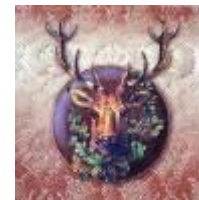
1. Náradie a pomôcky
2. Kvetinárstvo
3. Hydroponické pestovanie rastlín
4. Viazáčstvo a aranžovanie rastlín

Hodnotenie predmetu Svet práce:

Predmet sa hodnotí slovne. Hodnotiť sa môže:

- teoretická časť,
- praktická časť,
- projekt.

Časový rozsah výučby: 0,5 hodiny / týždeň
16 hodín / rok

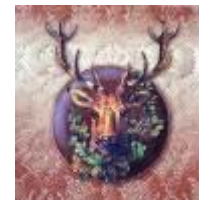
Učebné osnovy Svet práce pre 7. ročník:

tematický celok	počet hodín	obsahový štandard	výkonový štandard
Náradie a pomôcky	3	Základné ručné náradie, náradie na spracovanie pôdy, pomôcky pri pestovaní rastlín.	Definovať funkciu a spôsob použitia základných druhov náradia a pomôcok. Používať základné ručné náradie a iné pomôcky. Pri pestovaní črepníkových rastlín poznať náradie na základné spracovanie a ošetrovanie pôdy počas vegetácie pôdy.
Kvetinárstvo	7	Význam a rozdelenie okrasných rastlín, črepníkové rastliny, praktická činnosť.	Pomenovať význam okrasných rastlín, ich vplyv na náš život a prostredie. Poznať rozdelenie okrasných rastlín. Odborne pomenovať črepníkové rastliny, vedieť ich pestovať, ošetrovať a rozmnožovať. Poznať ich nároky na stanovište, využívať pracovné prostredie a udržiavať poriadok počas práce, dodržiavať bezpečnosť pri práci a hygienické zásady.
Hydroponické pestovanie rastlín	3	Hydropónia, hydroponické pestovanie rastlín.	Definovať pojem hydropónia, poznať potreby na hydropóniu, vedieť uviesť výhody takéhoto pestovania rastlín, vybrať si rastlinu na hydroponické pestovanie, pestovať ju v živnom roztoku.
Viazačstvo a aranžovanie rastlín	3	Základy aranžovania a väzby kvetov, výber a úprava materiálu, návšteva aranžérskej výstavy.	Poznať základné pravidlá aranžovania a väzby kvetov, definovať vhodný materiál, úpravu rastlín a ostatného materiálu, získané vedomosti uplatniť pri vytváraní jesenného, vianočného a jarného aranžovania.

Obsah predmetu Svet práce – tvorba životného prostredia v 8. ročníku ZŠ

Obsah predmetu je rozdelený do 3 tematických celkov:

1. Okrasné záhradníctvo
2. Skalka
3. Trávnik

Hodnotenie predmetu Svet práce:

Predmet sa hodnotí slovné. Hodnotiť sa môže:

- teoretická časť,
- praktická časť,
- projekt.

Časový rozsah výučby: 0,5 hodiny / týždeň
16 hodín / rok

Učebné osnovy Svet práce pre **8. ročník**:

tematický celok	počet hodín	obsahový štandard	výkonový štandard
Okrasné záhradníctvo	7	Okrasné rastliny - ich rozdelenie a význam. Okrasné dreviny – ich rozdelenie na ihličnaté, listnaté, opadavé, vždyzelené, stromy a kry. Pestovanie, ošetrovanie a rozmnožovanie okrasných drevín. Okrasné kvetiny - ich rozdelenie na jednoročné, dvojročné, trvalky, cibuľové a hl'uznaté kvetiny. Pestovanie, rýchlenie a rozmnožovanie okrasných kvetín. Praktická činnosť- príprava pôdy, výsadba, ošetrovanie okrasných rastlín.	Poznať jednotlivé skupiny okrasných rastlín a ich typických zástupcov. Vedieť rozmnožovať okrasné rastliny – vegetatívne aj generatívne, poznať požiadavky jednotlivých rastlín na prostredie a vedieť ich dopestovať a ošetrovať. Pestovaním rastlín prispieť k osvojeniu si jednotlivých pestovateľských postupov. Vedieť vybrať vhodné okrasné rastliny na určené miesto.
Skalka	5	Príprava skalničkového záhona. Výber vhodného miesta na skalku, základné pravidlá pri jeho vytváraní. Pestovanie okrasných rastlín v skalke. Okrasné rastliny vhodné do skalky, poznávanie, pomenovanie, zásady ich pestovania a ošetrovania. Praktická činnosť - získať zručnosti pri ošetrovaní trvalých skalničiek.	Vedieť využiť všetky doterajšie vedomosti a zručnosti pri výstavbe a zakladaní skalky, vysadené rastliny poznať, vedieť ošetrovať a pestovať.
Trávnik	4	Zakladanie trávniku. Príprava pozemku, vyčistenie terénu, príprava pôdy, sejba. Ošetrovanie trávniku, jeho zalievanie, kosenie, hrabanie,	Poznať základné pravidlá zakladania trávniku, poznať základné druhy tráv. Vedieť ošetrovať trávnik, získať zručnosti pri práci s náradím, bezpečnosť pri práci.

hnojenie a odburiňovanie.

Dejepis 5.-9. Ročník

Učebné osnovy

Názov predmetu	Dejepis
Časový rozsah výučby	1 hodina týždenne, spolu 33 vyučovacích hodín
Ročník	piaty
Škola (název, adresa)	ZS s MS Sv. Anton
Názov ŠKVP	
Stupeň vzdelania	nižšie sekundárne vzdelávanie – ISCED 2
Dĺžka štúdia	5 rokov
Forma štúdia	denná
Vyučovací jazyk	slovenský jazyk
Iné	

1. Charakteristika predmetu

Dejepis spolu s humánnou zložkou zemepisu a občianskou výchovou tvorí vzdelávaciu oblasť spoločenskovedných predmetov. Je v nej však samostatným predmetom a spolu s nimi v integratívnych vzťahoch predstavuje jeden z významných prostriedkov procesu humanizácie žiakov. V jeho priebehu si žiaci postupne osvojujú kultúru spoločenskej komunikácie a demokratické spôsoby svojho konania na základe oboznamovania sa s vývojom ľudskej spoločnosti najmä z hľadiska aspektu konajúcich osôb, či skupín ľudí a tiež prostredníctvom pohľadov na dôležité formy života spoločnosti v jednotlivých historických obdobiach.

Hlavnou funkciou dejepisu je kultivovanie historického vedomia žiaka ako celistvej osobnosti a uchovanie kontinuity historickej pamäti v zmysle odovzdávania historickej skúsenosti či už z miestnej, regionálnej, celoslovenskej, európskej alebo svetovej perspektívy. Súčasťou jej odovzdávania je predovšetkým postupné poznávanie takých historických udalostí, dejov, javov a procesov v priestore a čase, ktoré zásadným spôsobom ovplyvnili vývoj slovenskej spoločnosti a premietli sa do obrazu našej prítomnosti. Pričom kladie dôraz na dejiny 19. a 20. storočia, v ktorých môžeme nájsť z väčšej časti korene súčasných spoločenských javov i problémov.

Takto vedie žiakov k úcte k vlastnému národu, k rozvíjaniu vlastenectva ako súčasťou kultivovania ich historického vedomia, v ktorom rezonuje i úcta k iným národom a etnikám, rovnako tak rešpektovanie kultúrnych a iných odlišností, ľudí, rôznych diverzifikovaných skupín a spoločenstiev. Prispieva tak k rozvíjaniu hodnotovej škály demokratickej spoločnosti. Rovnako dôležitosť pripisuje aj demokratickým hodnotám európskej civilizácie.

2. Ciele predmetu

Za základnú cieľovú kategóriu výučby dejepisu považujeme tvorbu štúdijských predmetových, medzipredmetových kompetencií – spôsobilostí, schopností využívať kvalitu získaných znalostí v rôznych poznávacích i praktických situáciách, ktoré umožnia žiakom, aby nepristupovali k histórii len ako k uzavretej minulosti, ale aj k rozvíjaniu celej škály kompetencií (spôsobilostí) klásť si v aktívnej činnosti kognitívne rôznorodé otázky, pomocou ktorých sa cez prizmu prítomnosti pýtajú na minulosť a vytvárajú si tak postupne vlastný názor.

Významným prostriedkom k tomu je súbor primeraných školských historických prameňov (aj exemplárne mnohostranných), ktorý sa považuje za integrálnu súčasť didaktického systému výučby dejepisu i dejepisných učebníc na základných školách.

Závažným predpokladom rozvíjania a uplatňovania uvedených cieľových kategórií je prekonávať transmisívnu výučbu dejepisu, ktorej podstatou je odovzdávanie poznatkov v hotovej podobe prevažne explikačnými (vysvetľujúcimi) metódami a prostredníctvom frontálnej výučby, a v širšej miere aplikovať prístupy, ktoré kladú dôraz na aktívne učenie, na proces hľadania, objavovania a konštruovania (vytvárania) poznatkov na základe vlastnej činnosti a skúsenosti v interakcii s učiteľom a spolužiakmi v kooperatívnom učení.

3. Základné predmetové kompetencie (spôsobilosti)

Žiaci si kladú otázky:

- použijú ich na osvojovanie daných významov, ktoré súvisia s riešením základných operácií:

- **s historickým časom**
 - zaraďovať historické udalosti, javy, procesy a osobnosti chronologicky
 - zaraďovať historické udalosti, javy, procesy a osobnosti synchrónne
 - rozpoznať postupne nerovnomernosť historického vývoja
 - využívať medzníky ako prostriedok orientácie v minulosti
- **s historickým priestorom**
 - rozlišovať miestny, regionálny, národný, globálny historický priestor
 - zaraďovať historické udalosti, javy, procesy a osobnosti priestorovo
 - rozpoznať podmienenosť medzi historickým priestorom a spôsobom života a obživy človeka, spoločnosti
- **s historickými faktami, udalosťami, javmi a procesmi a ich hodnotiacim posudzovaním**
 - vymedziť jednotlivú historickú udalosť, jav, proces, osobnosť
 - popísať jednotlivé historické udalosti, javy, procesy, osobnosti na základe určujúcich znakov
 - rekonštruovať konanie a postoje ľudí v minulosti
 - skúmať konanie ľudí v daných podmienkach a vysvetľovať ho
 - určiť príčiny jednotlivých historických udalostí, javov, procesov
 - vymedziť dôsledky jednotlivých historických udalostí, javov, procesov
 - rozpoznať charakteristické znaky jednotlivých historických období
 - rozpoznať základné faktory, ktoré ovplyvňovali historický vývoj

- aplikujú ich v nových situáciách, v „skúmateľských“ postojoch a pracovných postupoch pri vyšetrowaní, pátraní v školských historických písomných, obrazových, grafických a hmotných prameňoch - stopách po minulosti

- pri vymedzovaní predmetu skúmania
Žiaci vymedzia, čo môžu skúmať pri priamom pozorovaní pästného klinu.
- pri vytvorení plánu skúmania
Žiaci zostavia plán skúmania pästného klinu.
- pri komunikácii v tíme o výsledkoch skúmania
Žiaci v pracovnom tíme zhrnú výsledky svojho skúmania pästného klinu ako najstaršieho pracovného nástroja
- pri vytvorení záznamu zo skúmania
Žiaci v pracovnom tíme urobia záznam o skúmaní pästného klinu

- **pri vyhľadávaní relevantných informácií**

- z rôznych zdrojov – textov verbálnych, obrazových, grafických, i z textov kombinovaných
- z učebníc, cvičebníc, pracovných zošitov, slovníka cudzích slov, atlasov, novín, časopisov, webových stránok
- z populárnovedeckej literatúry a historickej beletrie

- **pri využívaní týchto informácií a verifikovaní ich hodnoty**

- vyberaní informácií
- organizovaní informácií
- porovnávaní informácií
- rozlišovaní informácií
- zaraďovaní informácií.
- kritickým zhodnotením rôznych zdrojov informácií

- **pri štruktúrovaní výsledkov, výstupov a potvrdení vybraného postupu**

zoradení výsledkov

- rozpoznaní podstatného od nepodstatného
- integrovaní výsledkov do chronologického a historického rámca
- vyhodnocovaní správnosti postupu
- tvorbe súboru vlastných prác

Uvedený komplex študijných (predmetových) kompetencií (spôsobilostí) sa spresňuje, konkretizuje v učebných požiadavkách v jednotlivých tematických celkoch učebného obsahu v podobe systematizovaného výkonového štandardu.

4. Hodnotenie predmetu a žiakov

Hodnotenie žiakov:

Predmet dejepis je povinne klasifikovaný podľa platného klasifikačného poriadku, ktorý vymedzuje hodnotenie prospechu žiakov. Konkrétne dotvorenie systému hodnotenia determinuje typ osobnosti každého učiteľa, charakter triedy, klímu našej školy. Na kontrolu a hodnotenie žiakov sa využívajú postupy zabezpečujúce korektné a objektívne hodnotenie. Pravidelne sa uplatňujú vzájomné hodnotenie spolužiakov a sebahodnotenie. Hlavným cieľom hodnotenia je naučiť žiaka hodnotiť samého seba, aby vedel posudzovať vlastné sily a schopnosti. Hodnotí sa osvojenie základných poznatkov, zručností a postojov stanovených výkonovou časťou vzdelávacieho štandardu. V predmete dejepis učiteľ dáva žiakom šancu vyvíjať sa primeraným tempom, hodnotí každý výkon žiaka bezprostredne po jeho ukončení. Toto hodnotenie má hlavne motivačný charakter.

Otázky a úlohy, využívané na preverovanie vedomostí môžu byť:

- faktografické a terminologické – čo, kde a kedy sa stalo, udialo, kto, čo kedy urobil.....
- analyticko-syntetické – zamerané na stupeň pochopenia udalostí a procesov
- interpretačné – sú zamerané na analýzu, syntézu, interpretáciu a hodnotenie historických udalostí a procesov na základe prameňov a historickej literatúry

Na dejepise sa hodnotia:

- vedomosti a schopnosti
- referáty žiakov
- aktivita žiakov pri práci na hodine
- správnosť a rýchlosť riešenia úloh z učebnice
- práca s poznámkami – obsahová úroveň, výstižnosť, funkčnosť
- prístup k predmetu – nosenie pomôcok (učebnica, zošity.....)

Metódy hodnotenia – ústne
- písomne

Prostriedky hodnotenia:

- ústna odpoveď
- písomné práce
- projekty
- referáty

Klasifikačná tabuľka

Klasifikačný stupeň	počet %
1	100 – 90
2	89 – 75
3	74 – 50
4	49 – 25
5	24 - 0

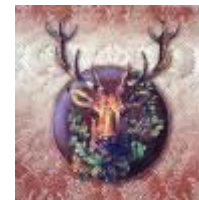
Pri stanovovaní známky za tematické a polročné písomné previerky, alebo testy, ale aj pri klasifikovaní žiaka na polrok a na konci školského roka.

Vedomosti sú vyjadrené známkou.

5. Medzipredmetové vzťahy

Na hodine dejepisu možno využiť poznatky aj z iných predmetov najmä :

- občianskej výchovy
- zemepisu
- slovenského jazyka a literatúry

6. Stratégia vyučovania:

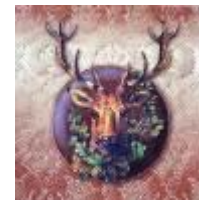
Pri vyučovaní sa budú využívať nasledovné metódy a formy vyučovania:

Názov tematického celku	Stratégia vyučovania	
	Metódy	Formy práce
Od blízkeho k vzdialenému	Informačnéreceptívna – výklad Motivačná – problém ako motivácia Reproduktívna – riadený rozhovor Heuristická – rozhovor, riešenie úloh, Expozičná - projekt	Práca s učebnicou Individuálna práca Skupinová práca, Diskusia Beseda
Človek v premenách priestoru a času	Informačnéreceptívna- výklad Motivačná – problém ako motivácia Reproduktívna- riadený rozhovor Heuristická – rozhovor, riešenie úloh, Expozičná - projekt	Práca s učebnicou Individuálna práca Skupinová práca Diskusia Beseda
Človek a komunikácia	Informačnéreceptívna – výklad Motivačná – problém ako motivácia Reproduktívna – riadený rozhovor Heuristická – rozhovor, riešenie úloh, Expozičná - projekt	Práca s učebnicou Individuálna práca Skupinová práca, Diskusia Beseda

7. Učebné zdroje

Na podporu a aktiváciu vyučovania a učenia žiakov sa využijú nasledovné učebné zdroje:

Názov tematického celku	Odborná literatúra	Didaktická technika	Materiálne výučbové prostriedky	Ďalšie zdroje (internet, knižnica, ...)
Od blízkeho k vzdialenému	M. Daniš: Dejepis – stretnutie s minulosťou, Orbis Pictus Istropolitana. M. Daniš: Denník z pátrania minulosti, 2001.	Tabuľa Dataprojektor PC Videotechnika	denná tlač, časopisy, pracovné listy	Internet CD Knižnica
Pamiatky v priestore a čase	M. Daniš: Dejepis – stretnutie s minulosťou, Orbis Pictus Istropolitana. M. Daniš: Denník z pátrania minulosti, 2001	Tabuľa Dataprojektor PC Videotechnika	denná tlač, časopisy, pracovné listy	Internet CD Knižnica
Človek a komunikácia	M. Daniš: Dejepis – stretnutie s minulosťou, Orbis Pictus Istropolitana. M. Daniš: Denník z pátrania minulosti, 2001	Tabuľa Dataprojektor PC Videotechnika	denná tlač, časopisy, pracovné listy	Internet CD Knižnica

**Učebný plán z predmetu DEJEPIS pre
5. ročník**

Rozpis učiva: DEJEPIS		Ročník: piaty 1 hodina týždenne, spolu 33 hodín	
Názov tematického celku (medzipredmetové vzťahy)	Téma	Obsahový štandard	Výkonový štandard
Od blízkeho k vzdialenému Multikultúrna výchova Osobný a sociálny rozvoj Environmentálna výchova Dopravná výchova Rodinná výchova Tvorba projektu a prezentačné zručnosti	<i>Prečo sa učíme dejepis</i>	Vysvetliť, čím sa zaoberá dejepis, pomôcky	Žiaci vedia vysvetliť pojem dejepis
	<i>Užitočnosť minulosti</i>	Zmeny v priestore pod vplyvom času.	Žiaci vedia rozpoznať, čo sa zmenilo / nezmenilo v mieste ich bydliska.
	<i>Čas je poradie udalostí</i>	Rozdiely medzi prírodným a historickým časom.	Žiaci vedia pracovať s kalendárom. Vedia vysvetliť pojem letopočet a prečo žijeme v 21. storočí.
	<i>Prechádzka časom</i>	Letopočet Obdobia v dejinách	Žiaci vedia určovať storočia a tisícročia na časovej priamke
	<i>Sviatočné a pamätné dni</i>	Žiak spracuje projekt, v ktorom dokáže znalosti o euromene – euromince, pozná slovenské motívy, hodnoty, mená osôb, ktoré ich navrhli. Fotografia – obrazová spomienka, rodinný album, rodostrom,	Žiaci vedia zostaviť tabuľku základných štátnych, cirkevných sviatkov a pamätných dní. Poznajú rozdiel medzi dátumom a letopočtom. Žiaci vedia rozpoznať, čo sa zmenilo / nezmenilo v SR. Žiak je schopný popísať motívy a vie vysvetliť, aký majú pre Slovákov význam
	<i>Slovensko a EU</i>	Časová priamka Historické pramene (písomné, obrazové, hmotné) múzeum, knižnica, archív	Žiaci sú schopní poznať historickú udalosť, osobnosť, ktorú pripomína pomník, pamätník, pamätná tabuľa v mieste, kde žijú. Identifikovať najstarší hrob na cintoríne. Poznať jednotlivé druhy historických prameňov.
	<i>Projekt : Slovenské euromince</i>	Mapa, kartografia Ochrana pamiatok	Žiaci sú schopní pochopiť pojem generácia v rodinnom kontexte na príklade starých rodičov, rodičov. Zostaviť rodostrom svojej rodiny. Napísať krátky príbeh zo života svojej rodiny. Položiť adekvátne otázky súvisiace s fotografiami. Zaznamenať rozprávanie starých rodičov, rodičov o minulosti svojho rodiska. Zhodnotiť význam rodinného albumu pre život rodiny
	<i>Hmotné pamiatky, Pomníky</i>		Žiaci sú schopní rozpoznať rozdiel medzi múzeom a archívom. Usporiadať širšiu škálu historických obrázkov a objektov. Vymenovať hlavné body z jedného prameňa na základe otázok učiteľa. Používať rozširujúcu sa škálu pojmov v závislosti od témy.
	<i>Obrazové pamiatky</i>		Žiaci sa naučia pracovať s dejepisnými mapami, zaznamenávať rozprávanie starých rodičov o škole z čias ich mladosti. Pátrať po starých školských zošitoch a učebniciach,
	<i>Rodinný album Rodostrom</i>		
<i>Písomné historické pramene</i>			
<i>Práca historika</i>			
<i>Prechádzka časom</i>			
<i>Ochrana pamiatok</i>			
<i>Opakovanie I. tematického celku</i>			

Človek v premenách priestoru a času Environmentálna výchova Dopravná výchova Ekologická výchova Multikultúrna výchova Mediálna výchova Osobný a sociálny rozvoj	Test z I. tematického celku Človek minulosti a človek súčasnosti, Poľnohospodárstvo Obydlia v minulosti a obydlia dnes Rodina Ľudia spoznávajú sily Doprava Ľudia v pohybe a sťahovanie Práca Ďetská práca	Život lovcov a zberačov Život roľníkov Mestá, trhy, remeselníci Veľké mestá súčasnosti Vývoj rodiny Využitie prírody človekom Od vynálezu kolesa k automobilu a lietadlu Sťahovanie národov, objavenie Ameriky Príčiny sťahovania ľudí v 19. A 20. st. Dôležitosť práce pre človeka Dôvody práce detí UNICEF	Žiaci sa naučia : uviesť príčiny sťahovania ľudí v minulosti i prítomnosti. vysvetliť pojem kolonizácia zostaviť tabuľku najdôležitejších dopravných prostriedkov v chronologickej postupnosti. Porovnať spôsoby dopravy v minulosti i prítomnosti. Rozpoznať vplyv dopravných prostriedkov na životné prostredie svojho regiónu. charakterizovať život roľníkov v minulosti. vysvetliť oddelenie remeselníkov od roľníkov. zhodnotiť význam špecializácie remeselnej výroby. Vysvetliť príslovie: „remeslo má zlaté dno.“ Nakresliť znak, ktorý výstižne charakterizuje zamestnanie remeselníka. nájsť rozdiely medzi výmenným a peňažným obchodom vystihnúť rozdiely medzi prírodnou a umelou energiou. Uviesť príklady využívania prírody v prospech človeka. Zdôvodniť príčiny neustáleho hľadania nových zdrojov energie. Vymenovať vynálezy, ktoré pomohli človeku využiť energiu vo svoj prospech. Uviesť príklad zneužívania prírody človekom. uviesť najčastejšie druhy detskej práce. Zaujať stanovisko k problému detskej práce. Zaujať postoj k tvrdeniu, že dospelí v niektorých krajinách zneužívali a i naďalej zneužívajú prácu detí vo svoj prospech.
	Opakovanie II. Tematického celku		
	Test z II. Tematického celku		
Človek a komunikácia Mediálna výchova Environmentálna výchova Multikultúrna výchova Tvorba projektov a prezentačné schopnosti	Pamäť ľudstva Pisári Prvé knihy Médiá Duchovný život človeka	Dôležitosť písma pre človeka Vrstva pisárov Prvé písmo na našom území Vynález kníhtlače Dôležitosť médií Náboženstvo živote človeka Vojna ako zlyhanie komunikácie	Žiaci vedia: zhodnotiť význam vynálezu písma vymenovať najstaršie druhy slovanského písma. vymenovať druhy písem z minulosti. rozpoznať príbeh z minulosti svojho regiónu z povesti. uviesť prostriedky dorozumievania medzi ľuďmi v minulosti. uviesť druhy moderných masovokomunikačných prostriedkov. identifikovať rozdiely medzi rukopisom a tlačnou knihou. Zhodnotia význam vynálezu kníhtlače.

	<i>Vojna a mier</i>		<i>Žiaci sú schopní :</i> <i>uviesť dôsledky vojen pre človeka a prostredie, v ktorom žije.</i> <i>- zdôvodniť stálu prítomnosť vojen v minulosti i prítomnosti. Zostaviť správu o vojenskom konflikte v súčasnosti.</i>
	<i>Opakovanie III. Tematického celku</i>		
	<i>Test z III. Tematického celku</i>		
	<i>Záverečná hodina – zhrnutie učiva 5. ročníka</i>		

Učebné osnovy dejepis

Názov predmetu	Dejepis
Časový rozsah výučby	5. ročník: 1 hod. týždenne, spolu 33 hodín 6. ročník: 2 hod. týždenne, spolu 66 hodín 7. ročník: 2 hod. týždenne, spolu 66 hodín 8. ročník: 2 hod. týždenne, spolu 66 hodín 9. ročník: 2 hod. týždenne, spolu 66 hodín
Ročník	šiesty
Škola (názov, adresa)	Základná škola s MS Svatý Anton
Názov ŠKVP	V každom človeku je slnko – len ho nechať horieť! (Sokrates)
Stupeň vzdelania	nižšie sekundárne vzdelávanie – ISCED 2
Dĺžka štúdia	5 rokov
Forma štúdia	denná
Vyučovaci jazyk	slovenský jazyk
Iné	

1. Charakteristika predmetu

Dejepis spolu s humánnou zložkou zemepisu a občianskou výchovou tvorí vzdelávaciu oblasť spoločenskovedných predmetov. Je v nej však samostatným predmetom a spolu s nimi v integratívnych vzťahoch predstavuje jeden z významných prostriedkov procesu humanizácie žiakov. V jeho priebehu si žiaci postupne osvojujú kultúru spoločenskej komunikácie a demokratické spôsoby svojho konania na základe oboznamovania sa s vývojom ľudskej spoločnosti najmä z hľadiska aspektu konajúcich osôb, či skupín ľudí a tiež prostredníctvom pohľadov na dôležité formy života spoločnosti v jednotlivých historických obdobiach.

Hlavnou funkciou dejepisu je kultivovanie historického vedomia žiaka ako celistvej osobnosti a uchovanie kontinuity historickej pamäti v zmysle odovzdávania historickej skúsenosti či už z miestnej, regionálnej, celoslovenskej, európskej alebo svetovej perspektívy. Súčasťou jej odovzdávania je predovšetkým postupné poznávanie takých historických udalostí, dejov, javov a procesov v priestore a čase, ktoré zásadným spôsobom ovplyvnili vývoj slovenskej spoločnosti a premietli sa do obrazu našej prítomnosti. Pričom kladie dôraz na dejiny 19. a 20. storočia, v ktorých môžeme nájsť z väčšej časti korene súčasných spoločenských javov i problémov.

Takto vedie žiakov k úcte k vlastnému národu, k rozvíjaniu vlastenectva ako súčasťou kultivovania ich historického vedomia, v ktorom rezonuje i úcta k iným národom a etnikám, rovnako tak rešpektovanie kultúrnych a iných odlišností, ľudí, rôznych diverzifikovaných skupín a spoločenstiev. Prispieva tak k rozvíjaniu hodnotovej škály demokratickej spoločnosti. Rovnako dôležitosť pripisuje aj demokratickým hodnotám európskej civilizácie.

2. Ciele predmetu

Za základnú cieľovú kategóriu výučby dejepisu považujeme tvorbu študijných predmetových, medzipredmetových kompetencií – spôsobilostí, schopností využívať kvalitu získaných znalostí v rôznych poznávacích i praktických situáciách, ktoré umožnia žiakom, aby nepristupovali k histórii len ako k uzavretej minulosti, ale aj k rozvíjaniu celej škály kompetencií (spôsobilostí) klásť si v aktívnej činnosti kognitívne rôznorodé otázky, pomocou ktorých sa cez prizmu prítomnosti pýtajú na minulosť a vytvárajú si tak postupne vlastný názor.

Významným prostriedkom k tomu je súbor primeraných školských historických prameňov (aj exemplárne mnohostranných), ktorý sa považuje za integrálnu súčasť didaktického systému výučby dejepisu i dejepisných učebníc na základných školách.

Závažným predpokladom rozvíjania a uplatňovania uvedených cieľových kategórií je prekonávať transmisívnu výučbu dejepisu, ktorej podstatou je odovzdávanie poznatkov v hotovej podobe prevažne explikačnými (vysvetľujúcimi) metódami a prostredníctvom frontálnej výučby, a v širšej miere aplikovať prístupy, ktoré kladú dôraz na aktívne učenie, na proces hľadania,

objavovania a konštruovania (vytvárania) poznatkov na základe vlastnej činnosti a skúsenosti v interakcii s učiteľom a spolužiakmi v kooperatívnom učení.

3. Základné predmetové kompetencie (spôsobilosti)

Žiaci si kladú otázky:

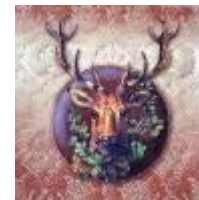
- použijú ich na osvojovanie daných významov, ktoré súvisia s riešením základných operácií:

- **s historickým časom**
 - zaraďovať historické udalosti, javy, procesy a osobnosti chronologicky
 - zaraďovať historické udalosti, javy, procesy a osobnosti synchrónne
 - rozpoznať postupne nerovnomernosť historického vývoja
 - využívať medzníky ako prostriedok orientácie v minulosti
- **s historickým priestorom**
 - rozlišovať miestny, regionálny, národný, globálny historický priestor
 - zaraďovať historické udalosti, javy, procesy a osobnosti priestorovo
 - rozpoznať podmienenosť medzi historickým priestorom a spôsobom života a obživy človeka, spoločnosti&
- **s historickými faktami, udalosťami, javmi a procesmi a ich hodnotiacim posudzovaním**
 - vymedziť jednotlivú historickú udalosť, jav, proces, osobnosť
 - popísať jednotlivé historické udalosti, javy, procesy, osobnosti na základe určujúcich znakov
 - rekonštruovať konanie a postoje ľudí v minulosti
 - skúmať konanie ľudí v daných podmienkach a vysvetľovať ho
 - určiť príčiny jednotlivých historických udalostí, javov, procesov
 - vymedziť dôsledky jednotlivých historických udalostí, javov, procesov
 - rozpoznať charakteristické znaky jednotlivých historických období
 - rozpoznať základné faktory, ktoré ovplyvňovali historický vývoj
- **aplikujú ich v nových situáciách, v „skúmateľských“ postojoch a pracovných postupoch pri vyšetrovaní, pátraní v školských historických písomných, obrazových, grafických a hmotných prameňoch - stopách po minulosti**
 - pri vymedzovaní predmetu skúmania
Žiaci vymedzia, čo môžu skúmať pri priamom pozorovaní pästného klinu.
 - pri vytvorení plánu skúmania
Žiaci zostavia plán skúmania pästného klinu.
 - pri komunikácii v tíme o výsledkoch skúmania
Žiaci v pracovnom tíme zhrnú výsledky svojho skúmania pästného klinu ako najstaršieho pracovného nástroja
 - pri vytvorení záznamu zo skúmania
Žiaci v pracovnom tíme urobia záznam o skúmaní pästného klinu
- **pri vyhľadávaní relevantných informácií**
 - z rôznych zdrojov – textov verbálnych, obrazových, grafických, i z textov kombinovaných
 - z učebníc, cvičebníc, pracovných zošitov, slovníka cudzích slov, atlasov, novin, časopisov, webových stránok
 - z populárnovedeckej literatúry a historickej beletrie
- **pri využívaní týchto informácií a verifikovaní ich hodnoty**
 - vyberaní informácií
 - organizovaní informácií
 - porovnávaní informácií
 - rozlišovaní informácií
 - zaraďovaní informácií.
 - kritickým zhodnotením rôznych zdrojov informácií
- **pri štruktúrovaní výsledkov, výstupov a potvrdení vybraného postupu**
 - rozpoznaní podstatného od nepodstatného
 - integrovaní výsledkov do chronologického a historického rámca
 - vyhodnocovaní správnosti postupu
 - tvorbe súboru vlastných prác

Uvedený komplex študijných (predmetových) kompetencií (spôsobilostí) sa spresňuje, konkretizuje v učebných požiadavkách v jednotlivých tematických celkoch učebného obsahu v podobe systematizovaného výkonového štandardu.

4. Hodnotenie predmetu a žiakov

Hodnotenie žiaka sa vykonáva klasifikáciou podľa **Metodického pokynu č.22/2011 na hodnotenie žiakov základnej školy**. Výsledky klasifikácie sa vyjadria piatimi stupňami: 1 – výborný, 2 – chválitebný, 3 – dobrý, 4 – dostatočný, 5 - nedostatočný.

Vo výchovno-vzdelávacom procese sa bude uskutočňovať **priebežné a celkové hodnotenie**:

- **priebežné hodnotenie** v predmete sa bude uskutočňovať pri hodnotení čiastkových výsledkov a prejavov žiaka na vyučovacích hodinách a bude mať hlavne motivačný charakter; učiteľ bude zohľadňovať vekové a individuálne osobitosti žiaka a prihliadať na jeho momentálnu psychickú i fyzickú disponovanosť,
- **celkové hodnotenie** žiaka v predmete sa bude uskutočňovať na konci prvého polroka a druhého polroka v školskom roku a má čo najobjektívnejšie zhodnotiť úroveň jeho vedomostí, zručností a návykov vo vyučovacom predmete.

V procese hodnotenia bude učiteľ uplatňovať primeranú náročnosť, pedagogický takt voči žiakovi, rešpektovať práva dieťaťa a humánne sa správať voči žiakovi. Predmetom hodnotenia budú najmä učebné výsledky žiaka, ktoré dosiahol v predmete v súlade s požiadavkami vymedzenými v učebných osnovách, osvojené kľúčové kompetencie, ako aj usilovnosť, osobnostný rast, rešpektovanie práv iných osôb, ochota spolupracovať a správanie žiaka podľa školského poriadku.

Podklady na hodnotenie výchovno-vzdelávacích výsledkov a správania žiaka získa učiteľ najmä týmito metódami, formami a prostriedkami:

- sústavné diagnostické pozorovanie žiaka,
- sústavné sledovanie výkonu žiaka a jeho pripravenosti na vyučovanie,
- rôzne druhy skúšok (písomné, ústne), didaktické testy,
- analýza výsledkov rôznych činností žiaka,
- konzultácie s ostatnými pedagogickými zamestnancami a podľa potreby s odbornými zamestnancami zariadenia výchovného poradenstva a prevencie.

Žiak bude z predmetu skúšaný **ústne** najmenej **raz** v polročnom hodnotiacom období a **písomne** najmenej **dvakrát** v polročnom hodnotiacom období. Žiak vytvorí minimálne **jeden projekt** za polročné hodnotiace obdobie. Učiteľ oznámi žiakovi výsledok každého hodnotenia a posúdi klady a nedostatky hodnotených prejavov a výkonov. Po ústnom skúšaní učiteľ oznámi žiakovi výsledok ihneď. Výsledky hodnotenia písomných činností oznámi žiakovi a predloží k nahliadnutiu najneskôr do 10 dní. Druhy skúšok rozvrhne učiteľ rovnomerne na celý školský rok, aby zabránil preťažovaniu žiaka.

Podkladom pre celkové hodnotenie vyučovacieho predmetu budú:

- známka za ústnu odpoveď,
- známky za rôzne písomné druhy skúšok, didaktické testy, projekt
- posúdenie prejavov žiaka.

5. Medzipredmetové vzťahy

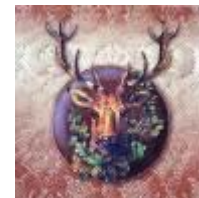
Na hodine dejepisu možno využiť poznatky aj z iných predmetov najmä :

- občianskej výchovy
- zemepisu
- slovenského jazyka a literatúry

6. Stratégia vyučovania (metódy a formy práce)

Pri vyučovaní sa budú využívať nasledovné metódy a formy vyučovania:

Názov tematického celku	Stratégia vyučovania	
	Metódy	Formy práce
Obrazy pravekého sveta (8 hodín)	Informačnoreceptívna – výklad Motivačná – problém ako motivácia Reproduktívna – riadený rozhovor Heuristická – rozhovor, riešenie úloh Expozičná - projekt	Práca s učebnicou Individuálna práca Skupinová práca, Exkurzia – vykopávky, Šarišské Michaľany Diskusia Beseda
Obrazy starovekého sveta	Informačnoreceptívna- výklad Motivačná – problém ako	Práca s učebnicou Individuálna práca

(9 hodín)	motivácia Reproduktívna- riadený rozhovor Heuristická – rozhovor, riešenie úloh Expozičná - projekt	Skupinová práca Diskusia Beseda
Staroveké Grécko (11 hodín)	Informačnéreceptívna – výklad Motivačná – problém ako motivácia Reproduktívna – riadený rozhovor Heuristická – rozhovor, riešenie úloh Expozičná - projekt	Práca s učebnicou Individuálna práca Skupinová práca, Diskusia Beseda
Staroveký Rím (14 hodín)	Informačnéreceptívna – výklad Motivačná – problém ako motivácia Reproduktívna – riadený rozhovor Heuristická – rozhovor, riešenie úloh Expozičná - projekt	Práca s učebnicou Individuálna práca Skupinová práca, Diskusia Beseda
Obrazy stredovekého sveta (24 hodín)	Informačnéreceptívna – výklad Motivačná – problém ako motivácia Reproduktívna – riadený rozhovor Heuristická – rozhovor, riešenie úloh Expozičná - projekt	Práca s učebnicou Individuálna práca Skupinová práca, Exkurzia – stredoveké múry, hradby, Sabinov Diskusia Beseda

7. Učebné zdroje

Na podporu a aktiváciu vyučovania a učenia žiakov sa využijú nasledovné učebné zdroje:

Názov tematického celku	Odborná literatúra	Didaktická technika	Materiálne výučbové prostriedky	Ďalšie zdroje (internet, knižnica, ...)
Obrazy pravekého sveta	D. Kováč: Od praveku k staroveku, Orbis Pictus Istropolitana, 2001.	Tabuľa Dataprojektor PC Videotechnika	denná tlač, časopisy, pracovné listy	Internet CD Knižnica
Obrazy starovekého sveta	D. Kováč: Od praveku k staroveku, Orbis Pictus Istropolitana, 2001. M. Daniš: Od staroveku k stredoveku, Orbis Pictus Istropolitana, 2002.	Tabuľa Dataprojektor PC Videotechnika	denná tlač, časopisy, pracovné listy	Internet CD Knižnica
Staroveké Grécko	M. Daniš: Od staroveku k stredoveku, Orbis Pictus Istropolitana, 2002.	Tabuľa Dataprojektor PC Videotechnika	denná tlač, časopisy, pracovné listy	Internet CD Knižnica
Staroveký Rím	M. Daniš: Od staroveku k stredoveku, Orbis Pictus Istropolitana, 2002.	Tabuľa Dataprojektor PC Videotechnika	časopisy, pracovné listy	Internet CD Knižnica
Obrazy stredovekého sveta	D. Kováč: Od praveku k staroveku, Orbis Pictus Istropolitana, 2001. M. Daniš: Od staroveku k stredoveku, Orbis Pictus Istropolitana, 2002.	Tabuľa Dataprojektor PC Videotechnika	denná tlač, časopisy, pracovné listy	Internet CD Knižnica

Učebný plán z predmetu DEJEPIS pre 6. ročník

Rozpis učiva predmetu: <u>DEJEPIS</u>		Ročník: šiesty 1,5 hodiny týždenne, spolu 49 hodín		
Názov tematického celku vrátane tém (obsahový štandard)	Medzipredmetové vzťahy	Očakávané vzdelávacie výstupy (cieľ)	Kritéria hodnotenia (výkonový štandard)	Metódy a prostriedky hodnotenia
ÚVODNÁ HODINA (1)	Občianska náuka, Náboženská výchova	Oboznámiť žiakov s obsahom a cieľmi vyučovania dejepisu	- žiak je oboznámený s obsahom a cieľmi vyučovania	Riadený rozhovor
OBRAZY PRAVEKÉHO SVETA (7) História a pravek - Život v kamennej dobe	Občianska náuka Náboženská výchova	Osvojiť si základné vedomosti o vývinových stupňoch človeka Vedieť identifikovať spôsob obživy u prvých lovcov a zberačov, pastierov a roľníkov. Vedieť vysvetliť neolitickú revolúciu.	žiak vymenuje a popíše vývojové fázy človeka žiak identifikuje rozdiel spôsobu obživy roľníka, popíše kultúrny prínos pravekých ľudí, opíše príbeh ľadového muža žiak popíše umenie, náboženstvo a stavbu príbytkov v dobe kamennej	Ústne skúšanie individuálne, sebahodnotenie
- Kamenná doba – pastieri a roľníci	Výtvarná výchova, Environmentálna výchova	Opísať príhodu ľadového muža - Otziho Systematizovať nadobudnuté poznatky o praveku, pravekých ľuďoch a ich životnom štýle a kultúre Samostatne pracovať a využívať vedomosti získané na predchádzajúcich hodinách	žiak zhrnie nadobudnuté poznatky o praveku žiak pracuje samostatne s využitím nadobudnutých vedomostí a odpovedal na otázky z pravekých dejín	Tvorba pravekého výrobku
- Opakovanie 1. tematického celku				Riadený rozhovor Ústne skúšanie
- 1. kontrolná práca				Písomná kontrola
OBRAZY STAROVEKÉHO SVETA (9) - Človek objavuje meď a bronz	Geografia Občianska náuka	Vedieť opísať na čo sú vhodné meď, bronz a kameň. Vedieť vysvetliť zmeny v spoločnosti a vznik prvých kráľovstiev. Vedieť vysvetliť rozdiel medzi staršou a mladšou dobou železnou.	žiak pochopí vznik nových štátov v údolí veľkých riek žiak vysvetlí zmeny v spoločnosti a vznik prvých kráľovstiev	Riadený rozhovor
- Človek využíva železo (staršia doba železná)	Geografia, Výtvarná výchova	Odhaliť vzťah medzi prírodnými podmienkami údolí veľkých riek a vznikom nových štátov.	vie charakterizovať základné črty staršej a mladšej doby kamennej	Individuálne ústne skúšanie
- Mladšia doba železná (Kelti na našom území)		Vie popísať život bežného obyvateľa v starovekom štáte.	popíše život Keltov na našom území	
- Civilizácie starovekého Orientu (vznik mestských štátov, Sumeri)		Vie charakterizovať základné črty Sumerskej, Starobybylonskej, Chetitskej, Fenickej ríše.	žiak opíše život v starovekom Egypte, Chetitskej a Sumerskej ríši, Starobabylonskej, Fenickej ríši	
- Civilizácie starovekého Orientu (Babylonská, Chetitská ríša, Feničania)		Vedieť identifikovať obrazový materiál o kultúrnych pamiatkach a opísať život a náboženstvo v Egypte.	charakterizuje kultúru a náboženstvo v Egypte	
- Civilizácie starovekého Orientu (Egypt)			žiak zhrnie nadobudnuté poznatky o staroveku	
- Opakovanie 2.				Riadený rozhovor

tematického celku		• Systematizovať nadobudnuté poznatky o starovekom svete • Samostatne pracovať a využívať vedomosti získané na predchádzajúcich hodinách	- žiak pracuje samostatne s využitím nadobudnutých vedomostí	kolektívne ústne skúšanie Písomná kontrola
- 2. kontrolná práca				
STAROVEKÉ GRÉCKO (11) - Grécko báji a skutočnosti (Minojska a Mykénska civilizácia)	Masmediálna výchova	• Vedieť vysvetliť vzťah medzi prírodnými podmienkami a vznikom mestských štátov • Vedieť vysvetliť rozdiel medzi Minojskom a Mykénskou civilizáciou • Vie popísať príbeh o Trójskej vojne.	- žiak vysvetlí vzťah medzi prírodnými podmienkami a vznikom mestských štátov - žiak vysvetlí rozdiel medzi Minojskou a Mykénskou civilizáciou	Riadený rozhovor
- Dávnoveké Grécko (Sparta, Atény, tyrania)	Slovenský jazyk Občianska náuka	• Poznať typy vlády v Grécku • Vie uviesť základné rozdiely medzi Spartou a Aténami. • Vedieť objasniť príčiny konfliktu, popísať priebeh vojny a zhodnotiť význam boja.	- žiak popíše príbeh o Trójskej vojne - žiak vysvetlí typy vlády v Grécku a princíp demokracie	Individuálne ústne skúšanie
- Klasické Grécko (Grécko – perzské vojny)	Geografia Občianska náuka	• Vedieť analyzovať formu vlády za Perikla a popísať Peloponézsku vojnu.	- žiak popíše príčiny konfliktu Grécko-perzských vojen, popíše ich priebeh a zhodnotí význam bitky.	Systematické pozorovanie a hodnotenie žiaka
- Atény za Perikla a Peloponézska vojna	Občianska náuka	• Vedieť popísať Grécko za Filipa II. Macedónskeho. • Vedieť klasifikovať miesto Alexandra Macedónskeho v dejinách a vysvetliť prínos helenizmu.	- žiak popíše a vie analyzovať vládu za Perikla - žiak pochopí rozmach Macedónska za vlády Filipa II. a Alexandra a vie vysvetliť význam helenistickej kultúry	Individuálne ústne skúšanie
Macedónia a helenistický svet (Doba Filipa II.)		• Systematizovať nadobudnuté poznatky o starovekom Grécku • Vedieť samostatne pracovať a využívať vedomosti získané na predchádzajúcich hodinách	- žiak zhrnie nadobudnuté poznatky o starovekom Grécku	
- Alexander Macedónsky a jeho výboje	Masmediálna výchova		- žiak pracuje samostatne s využitím nadobudnutých vedomostí	Systematické pozorovanie a hodnotenie žiaka
- Opakovanie 3. tematického celku				Kolektívne ústne skúšanie
- 3. kontrolná práca				Písomná kontrola
STAROVEKÝ RÍM (14) - Kráľovská doba	Geografia, Občianska náuka	• Získať základné vedomosti o Ríme, prírodné podmienky a osídlenie • Získať základné vedomosti o rozširovaní rímskej moci a opísať život Rimanov • Popísať Rímsku republiku – ako nové štátne zriadenie v Ríme. • Vedieť posúdiť krízu republiky a jej premenu na cisárstvo. • Vedieť popísať nový spôsob vlády cisára O. Augusta • Nadobudnúť poznatky o rímskom cisárstve, o rozmachu a páde Rímskej ríše. • Vedieť popísať význam Limes Romanus rímskych táborov. • Popísať vládu Diokleciána a Konštantína Veľkého.	- žiak zhrnie základné vedomosti o starovekom Ríme, o prírodných podmienkach a vzniku osídlenia, delení rímskych dejín - žiak získa základné vedomosti o rozširovaní rímskej moci v období kráľovstva a republiky - popíše život Rimanov	Kolektívne ústne skúšanie
- Rímska republika (nové štátne zriadenie v Ríme)	Občianska náuka		- žiak posúdi krízu republiky a jej premenu na cisárstvo a popíše nový spôsob vlády cisára Augusta	Systematické pozorovanie a hodnotenie žiaka
- Víťazný rozmach republiky, Rím sa stáva pánom Stredomoria	Občianska náuka, Slovenský jazyk			Systematické pozorovanie a hodnotenie žiaka
- Kríza a pád republiky	Slovenský jazyk Občianska náuka			Kolektívne ústne skúšanie
- Rímske cisárstvo (Rozmach a pád RR, rímske légie)	Náboženská výchova		- žiak získa poznatky o vláde cisára Diokleciána a Konštantína	Kolektívne ústne skúšanie
Limes Romanus, Marcus Aurelius, Dioklecián, Konštantín veľký			- Žiak vysvetlí prínos Limes Romanus pre Rímsku republiku	
- Život v rímskom meste, náboženstvo	Náboženská výchova		- žiak získa základné vedomosti	Kolektívne ústne skúšanie

a architektúra				
- Chlieb a hry	Výtvarná výchova	• Vedieť charakterizovať a popísať Veľké sťahovanie národov.	o vzniku kresťanstva a porozprávať o živote Ježiša Krista	Kolektívne ústne skúšanie
- Židia a Starý zákon	Výtvarná výchova Občianska výchova	• Získať základné vedomosti o vzniku kresťanstva. Vedieť porozprávať o živote a činoch Ježiša Krista a šírení kresťanstva.	- žiak nadobudne poznatky o rímskom umení	Kolektívne ústne skúšanie
- Nový zákon a šírenie kresťanstva	Výtvarná výchova Slovenský jazyk	• Získať poznatky o rímskom umení, sochárstve, maliarstve staviteľstve, literatúre...	- žiak popíše dôležité nálezy po Keltoch a Rimanoch na našom území a ich spôsobe života	Riadený rozhovor
- Opakovanie 4. tematického celku		• Systematizovať nadobudnuté poznatky o starovekom Ríme	- žiak zhrnie nadobudnuté poznatky o starovekom Ríme	Kolektívne ústne skúšanie
- 4. kontrolná práca		• Vedieť samostatne pracovať a využívať vedomosti získané na predchádzajúcich hodinách	- žiak pracuje samostatne s využitím nadobudnutých vedomostí	Písomná kontrola
- OBRAZY STREDOVEKÉHO SVETA (24)	Občianska náuka Náboženská výchova	• Vedieť vysvetliť vznik rodových spoločností – kmeňov, a popísať základné rozdiely medzi Slovanmi, Germánmi a Nomádskymi kmeňmi	- žiak definuje príčiny presunu obyvateľstva	Systematické pozorovanie a hodnotenie žiaka
- Korene stredoveku, svet a ľudia za hranicami Ríma		• Vedieť definovať príčiny presunu obyvateľstva, rozpadu Rímskej ríše a začiatku stredoveku	- žiak vie charakterizovať príčiny rozpadu Rímskej ríše	Systematické pozorovanie a hodnotenie žiaka
- Sťahovanie národov	Občianska náuka Náboženská výchova	• Vedieť charakterizovať Byzantskú ríšu ako novú mocnosť ranného stredoveku, popísať život v Byzancii	- žiak popíše život v Byzantskej ríši	Individuálne ústne skúšanie
- Byzantská ríša	Občianska náuka Náboženská výchova	• Vedieť opísať prínos arabskej vzdelanosti a kultúry, popísať arabské výboje	- žiak definuje politiku Karola Veľkého a získa základné poznatky o FR	Individuálne ústne skúšanie
- Arabská ríša	Slovenský jazyk	• Formulovať okolnosti vzniku islamu	- žiak opíše prínos arabskej vzdelanosti a kultúry o formuluje okolnosti vzniku islamu	Systematické pozorovanie a hodnotenie žiaka
- Franská ríša	Slovenský jazyk Náboženská náuka	• Vedieť definovať politiku Karola Veľkého a získať základné poznatky o FR	- žiak popíše spôsob života a obživy obyvateľstva v stredoveku	Systematické pozorovanie a hodnotenie žiaka
- Feudalizmus, kto žil v stredovekom štáte	Slovenský jazyk Náboženská náuka Občianska výchova	• Identifikovať spôsob života a obživy jednotlivých vrstiev obyvateľstva	- žiak vysvetlí vývoj vzdelania a a popíše vznik stredovekých univerzít	Systematické pozorovanie a hodnotenie žiaka
- Kresťanstvo si získalo Európu		• Vedieť popísať šírenie kresťanstva v Európe a rozdelenie kresťanstva na východný západný obrad	- žiak popíše šírenie a delenie kresťanstva v Európe	
- Ako sa žilo v stredoveku		• Vedieť charakterizovať misiu Konštantína a Metoda	- opíše misiu a význam Konštantína a Metoda pre Kresťanstvo	
- Rytmus života – jeden deň v stredoveku		• Vedieť popísať ako sa žilo v uzavretých vidieckych sídlach, stredovekých mestách	- žiak popíše ako sa žilo v uzavretých sídlach a stredovekých mestách	
- Strediská kultúry a vzdelania v stredoveku		• Vedieť popísať jeden deň v stredoveku, zmysľanie a znalosti ľudí stredoveku	- žiak popíše jeden deň v stredoveku	
- Nové mocné kráľovstvá stredoveku - Francúzsko		• Definovať vývoj vzdelania v stredoveku a vznik univerzít	- Vie popísať vznik Anglicka, Nemecka a Francúzska	
- Nové mocné kráľovstvá				

stredoveku – Nemecko, Anglicko		• Vedieť popísať Francúzsko, ako nový mocný štát stredoveku, charakterizovať storočnú vojnu, jej význam a následky	v stredoveku	
- Opakovanie 5. tematického celku			- žiak zhrnie nadobudnuté poznatky o stredovekom svete	Kolektívne ústne skúšanie
- 5. kontrolná práca				Písomná kontrola
- Celoročné opakovanie	Slovenský jazyk, Občianska náuka	• Vedieť popísať vznik nemeckého cisárstva a Anglicka • Systematizovať nadobudnuté poznatky o stredovekom svete • Vedieť samostatne pracovať a využívať vedomosti získané na predchádzajúcich hodinách • Systematizovať nadobudnuté poznatky počas celého roka	- žiak zhrnie základné poznatky nadobudnuté počas celého roka	Riadený rozhovor

Učebné osnovy

Názov predmetu	Dejepis
Časový rozsah výučby	5. ročník: 1 hodina týždenne, spolu 33 hodín 6. ročník: 1,5 hodiny týždenne, spolu 50 hodín 7. ročník: 2 hodiny týždenne, spolu 66 hodín 8. ročník: 2 hodiny týždenne, spolu 66 hodín 9. ročník: 2 hodiny týždenne, spolu 66 hodín
Ročník	siedmy
Škola (názov, adresa)	ZS s MS Svätý Anton
Názov ŠKVP	
Stupeň vzdelania	nižšie sekundárne vzdelávanie – ISCED 2
Dĺžka štúdia	5 rokov
Forma štúdia	denná
Vyučovacia jazyk	slovenský jazyk
Iné	

1. Charakteristika predmetu

Dejepis spolu s humánnou zložkou zemepisu a občianskou výchovou tvorí vzdelávaciu oblasť spoločenskovedných predmetov. Je v nej však samostatným predmetom a spolu s nimi v integratívnych vzťahoch predstavuje jeden z významných prostriedkov procesu humanizácie žiakov. V jeho priebehu si žiaci postupne osvojujú kultúru spoločenskej komunikácie a demokratické spôsoby svojho konania na základe oboznamovania sa s vývojom ľudskej spoločnosti najmä z hľadiska aspektu konajúcich osôb, či skupín ľudí a tiež prostredníctvom pohľadov na dôležité formy života spoločnosti v jednotlivých historických obdobiach.

Hlavnou funkciou dejepisu je kultivovanie historického vedomia žiaka ako celistvej osobnosti a uchovanie kontinuity historickej pamäti v zmysle odovzdávania historickej skúsenosti či už z miestnej, regionálnej, celoslovenskej, európskej alebo svetovej perspektívy. Súčasťou jej odovzdávania je predovšetkým postupné poznávanie takých historických udalostí, dejov, javov a procesov v priestore a čase, ktoré zásadným spôsobom ovplyvnili vývoj slovenskej spoločnosti a premietli sa do obrazu našej prítomnosti. Pričom kladie dôraz na dejiny 19. a 20. storočia, v ktorých môžeme nájsť z väčšej časti korene súčasných spoločenských javov i problémov.

Takto vedie žiakov k úcte k vlastnému národu, k rozvíjaniu vlastenectva ako súčasť kultivovania ich historického vedomia, v ktorom rezonuje i úcta k iným národom a etnikám, rovnako tak rešpektovanie kultúrnych a iných odlišností, ľudí, rôznych

diverzifikovaných skupín a spoločností. Prispieva tak k rozvíjaniu hodnotovej škály demokratickej spoločnosti. Rovnako dôležitosť pripisuje aj demokratickým hodnotám európskej civilizácie.

2. Ciele predmetu

Za základnú cieľovú kategóriu výučby dejepisu považujeme tvorbu štúdijných predmetových, medzipredmetových kompetencií – spôsobilostí, schopností využívať kvalitu získaných znalostí v rôznych poznávacích i praktických situáciách, ktoré umožnia žiakom, aby nepristupovali k histórii len ako k uzavretej minulosti, ale aj k rozvíjaniu celej škály kompetencií (spôsobilostí) klásť si v aktívnej činnosti kognitívne rôznorodé otázky, pomocou ktorých sa cez prizmu prítomnosti pýtajú na minulosť a vytvárajú si tak postupne vlastný názor.

Významným prostriedkom k tomu je súbor primeraných školských historických prameňov (aj exemplárne mnohostranných), ktorý sa považuje za integrálnu súčasť didaktického systému výučby dejepisu i dejepisných učebníc na základných školách.

Závažným predpokladom rozvíjania a uplatňovania uvedených cieľových kategórií je prekonávanie transmisívnu výučbu dejepisu, ktorej podstatou je odovzdávanie poznatkov v hotovej podobe prevažne explikačnými (vysvetľujúcimi) metódami a prostredníctvom frontálnej výučby, a v širšej miere aplikovať prístupy, ktoré kladú dôraz na aktívne učenie, na proces hľadania, objavovania a konštruovania (vytvárania) poznatkov na základe vlastnej činnosti a skúsenosti v interakcii s učiteľom a spolužiakmi v kooperatívnom učení.

3. Základné predmetové kompetencie (spôsobilosti)

Žiaci si kladú otázky:

- použijú ich na osvojovanie daných významov, ktoré súvisia s riešením základných operácií:

- **s historickým časom**
 - zaraďovať historické udalosti, javy, procesy a osobnosti chronologicky
 - zaraďovať historické udalosti, javy, procesy a osobnosti synchronne
 - rozpoznať postupne nerovnomernosť historického vývoja
 - využívať medzníky ako prostriedok orientácie v minulosti
- **s historickým priestorom**
 - rozlišovať miestny, regionálny, národný, globálny historický priestor
 - zaraďovať historické udalosti, javy, procesy a osobnosti priestorovo
 - rozpoznať podmienenosť medzi historickým priestorom a spôsobom života a obživy človeka, spoločnosti
- **s historickými faktami, udalosťami, javmi a procesmi a ich hodnotiacim posudzovaním**
 - vymedziť jednotlivú historickú udalosť, jav, proces, osobnosť
 - popísať jednotlivé historické udalosti, javy, procesy, osobnosti na základe určujúcich znakov
 - rekonštruovať konanie a postoje ľudí v minulosti
 - skúmať konanie ľudí v daných podmienkach a vysvetľovať ho
 - určiť príčiny jednotlivých historických udalostí, javov, procesov
 - vymedziť dôsledky jednotlivých historických udalostí, javov, procesov
 - rozpoznať charakteristické znaky jednotlivých historických období
 - rozpoznať základné faktory, ktoré ovplyvňovali historický vývoj
- **aplikujú ich v nových situáciách, v „skúmateľských“ postojoch a pracovných postupoch pri vyšetrowaní, pátraní v školských historických písomných, obrazových, grafických a hmotných prameňoch - stopách po minulosti**
 - pri vymedzovaní predmetu skúmania
Žiaci vymedzia, čo môžu skúmať pri priamom pozorovaní pästného klinu.
 - pri vytvorení plánu skúmania
Žiaci zostavia plán skúmania pästného klinu.
 - pri komunikácii v tíme o výsledkoch skúmania
Žiaci v pracovnom tíme zhrnú výsledky svojho skúmania pästného klinu ako najstaršieho pracovného nástroja
 - pri vytvorení záznamu zo skúmania
Žiaci v pracovnom tíme urobia záznam o skúmaní pästného klinu
- **pri vyhľadávaní relevantných informácií**
 - z rôznych zdrojov – textov verbálnych, obrazových, grafických, i z textov kombinovaných
 - z učebníc, cvičebníc, pracovných zošitov, slovníka cudzích slov, atlasov, novín, časopisov, webových stránok
 - z populárnovedeckej literatúry a historickej beletrie
- **pri využívaní týchto informácií a verifikovaní ich hodnoty**
 - vyberaní informácií
 - organizovaní informácií
 - porovnávaní informácií

- rozlišovanie informácií
- zaraďovanie informácií.
- kritickom zhodnotení rôznych zdrojov informácií

- **pri štruktúrovaní výsledkov, výstupov a potvrdení vybraného postupu**

zoraďenie výsledkov

- rozpoznaní podstatného od nepodstatného
- integrovania výsledkov do chronologického a historického rámca
- vyhodnocovania správnosti postupu
- tvorbe súboru vlastných prác

Uvedený komplex študijných (predmetových) kompetencií (spôsobilostí) sa spresňuje, konkretizuje v učebných požiadavkách v jednotlivých tematických celkoch učebného obsahu v podobe systematizovaného výkonového štandardu.

4. Hodnotenie predmetu

Hodnotenie žiaka sa vykonáva klasifikáciou podľa **Metodického pokynu č.22/2011 na hodnotenie žiakov základnej školy**. Výsledky klasifikácie sa vyjadria piatimi stupňami: 1 – výborný, 2 – chváľitebný, 3 – dobrý, 4 – dostatočný, 5 - nedostatočný.

Vo výchovno-vzdelávacom procese sa bude uskutočňovať **priebežné a celkové hodnotenie**:

- **priebežné hodnotenie** v predmete sa bude uskutočňovať pri hodnotení čiastkových výsledkov a prejavov žiaka na vyučovacích hodinách a bude mať hlavne motivačný charakter; učiteľ bude zohľadňovať vekové a individuálne osobitosti žiaka a prihliadať na jeho momentálnu psychickú i fyzickú disponovanosť,
- **celkové hodnotenie** žiaka v predmete sa bude uskutočňovať na konci prvého polroka a druhého polroka v školskom roku a má čo najobjektívnejšie zhodnotiť úroveň jeho vedomostí, zručností a návykov vo vyučovacom predmete.

V procese hodnotenia bude učiteľ uplatňovať primeranú náročnosť, pedagogický takt voči žiakovi, rešpektovať práva dieťaťa a humánne sa správať voči žiakovi. Predmetom hodnotenia budú najmä učebné výsledky žiaka, ktoré dosiahol v predmete v súlade s požiadavkami vymedzenými v učebných osnovách, osvojené kľúčové kompetencie, ako aj usilovnosť, osobnostný rast, rešpektovanie práv iných osôb, ochota spolupracovať a správanie žiaka podľa školského poriadku.

Podklady na hodnotenie výchovno-vzdelávacích výsledkov a správania žiaka získa učiteľ najmä týmito metódami, formami a prostriedkami:

- sústavné diagnostické pozorovanie žiaka,
- sústavné sledovanie výkonu žiaka a jeho pripravenosti na vyučovanie,
- rôzne druhy skúšok (písomné, ústne), didaktické testy,
- analýza výsledkov rôznych činností žiaka,
- konzultácie s ostatnými pedagogickými zamestnancami a podľa potreby s odbornými zamestnancami zariadenia výchovného poradenstva a prevencie.

Žiak bude z predmetu skúšaný **ústne** najmenej **raz** v polročnom hodnotiacom období a **písomne** najmenej **dvakrát** v polročnom hodnotiacom období. Žiak vytvorí minimálne **jeden projekt** za polročné hodnotiace obdobie. Učiteľ oznámi žiakovi výsledok každého hodnotenia a posúdi klady a nedostatky hodnotených prejavov a výkonov. Po ústnom skúšaní učiteľ oznámi žiakovi výsledok ihneď. Výsledky hodnotenia písomných činností oznámi žiakovi a predloží k nahliadnutiu najneskôr do 10 dní. Druhy skúšok rozvrhne učiteľ rovnomerne na celý školský rok, aby zabránil preťažovaniu žiaka.

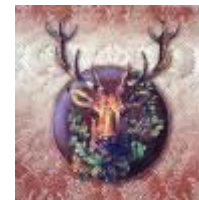
Podkladom pre celkové hodnotenie vyučovacieho predmetu budú:

- známka za ústnu odpoveď,
- známky za rôzne písomné druhy skúšok, didaktické testy, projekt
- posúdenie prejavov žiaka.

5. Medzipredmetové vzťahy

Na hodine dejepisu možno využiť poznatky aj z iných predmetov najmä :

- občianskej výchovy

- zemepisu
- slovenského jazyka a literatúry
- náboženskej výchovy
- informatiky
- výtvarnej výchovy

6. Stratégia vyučovania

Pri vyučovaní sa budú využívať nasledovné metódy a formy vyučovania:

Názov tematického celku	Stratégia vyučovania	
	Metódy	Formy práce
Predkovia Slovákov v Karpatskej kotline (10 hodín)	Informačnéreceptívna – výklad Motivačná – problém ako motivácia Reproduktívna – riadený rozhovor Heuristická – rozhovor, riešenie úloh Expozičná - projekt	Práca s učebnicou Individuálna práca Skupinová práca, Exkurzia – vykopávky, Šarišské Michaľany Diskusia Beseda
Slováci v Uhorskom kráľovstve (17 hodín)	Informačnéreceptívna- výklad Motivačná – problém ako motivácia Reproduktívna- riadený rozhovor Heuristická – rozhovor, riešenie úloh Expozičná - projekt	Práca s učebnicou Individuálna práca Skupinová práca Diskusia Beseda
Rodí sa európska novoveká spoločnosť (12 hodín)	Informačnéreceptívna – výklad Motivačná – problém ako motivácia Reproduktívna – riadený rozhovor Heuristická – rozhovor, riešenie úloh Expozičná - projekt	Práca s učebnicou Individuálna práca Skupinová práca, Diskusia Beseda
Habsburská monarchia (12 hodín)	Informačnéreceptívna – výklad Motivačná – problém ako motivácia Reproduktívna – riadený rozhovor Heuristická – rozhovor, riešenie úloh Expozičná - projekt	Práca s učebnicou Individuálna práca Skupinová práca, Diskusia Beseda

7. Učebné zdroje

Na podporu a aktiváciu vyučovania a učenia žiakov sa využijú nasledovné učebné zdroje:

Názov tematického celku	Odborná literatúra	Didaktická technika	Materiálne výučbové prostriedky	Ďalšie zdroje (internet, knižnica, ...)
Predkovia Slovákov v Karpatskej kotline	J. Lukačka, M. Tonková, Ľ. Kačírek, S. Hanová: Dejepis pre 7. Ročník základnej školy, SNP 2011	Tabuľa Dataprojektor PC Videotechnika	denná tlač, časopisy, pracovné listy	Internet CD Knižnica
Slováci v Uhorskom kráľovstve	J. Lukačka, M. Tonková, Ľ. Kačírek, S. Hanová: Dejepis pre 7. Ročník základnej školy, SNP 2011	Tabuľa Dataprojektor PC Videotechnika	denná tlač, časopisy, pracovné listy	Internet CD Knižnica

Rodí sa európska novoveká spoločnosť	J. Lukačka, M. Tonková, Ľ. Kačírek, S. Hanová: Dejepis pre 7. Ročník základnej školy, SNP 2011	Tabuľa Dataprojektor PC Videotechnika	denná tlač, časopisy, pracovné listy	Internet CD Knižnica
Habsburská monarchia	J. Lukačka, M. Tonková, Ľ. Kačírek, S. Hanová: Dejepis pre 7. Ročník základnej školy, SNP 2011	Tabuľa Dataprojektor PC Videotechnika	časopisy, pracovné listy	Internet CD Knižnica

Učebný plán z predmetu DEJEPIS pre 7. ročník

Rozpis učiva: <u>DEJEPIS</u>		Ročník: siedmy 2 hodiny týždenne, spolu 66 hodín		
Názov tematického celku vrátane tém (obsahový štandard)	Medzipredmetové vzťahy	Očakávané vzdelávacie výstupy (cieľ)	Kritéria hodnotenia (výkonový štandard)	Metódy a prostriedky hodnotenia
ÚVODNÁ HODINA (1 h)	Občianska náuka, Náboženská výchova Slovenský jazyk	Oboznámiť žiakov s obsahom a cieľmi vyučovania dejepisu	- žiak je oboznámený s obsahom a cieľmi vyučovania v 7. ročníku	Riadený rozhovor
OPAKOVANIE UČIVA 6. ročníka (3 h)		Systematizovať nadobudnuté poznatky o praveku a staroveku	- žiak zhmlie nadobudnuté poznatky zo 6. ročníka z obdobia praveku a staroveku	Riadený rozhovor, Ústne skúšanie
PREDKOVIA SLOVÁKOV V KARPATSKEJ KOTLINE (10 h) - Spoločnosť Slovenov, Avari a Samova ríša – 1 h	Občianska náuka, Náboženská výchova Výtvarná výchova Slovenský jazyk Geografia	uviesť príčiny vzniku Samovej ríše identifikovať vzťahy medzi Slovanmi a Avarmi	- vie vymenovať západných, južných a východných Slovanov a vie ich ukázať na historickej mape - vie uviesť príčiny vzniku Samovej ríše a zdôvodniť význam tejto ríše	Ústne skúšanie, Systematické pozorovanie a hodnotenie žiaka
- Vznik Veľkej Moravy – 1 h		uviesť dôvody na vznik Veľkomoravskej ríše opísať vznik Nitrianskeho kniežactva	- vie opísať vznik a formovanie Veľkej Moravy, opísať osobnosti Pribinu a Mojmirá	Ústne skúšanie, pozorovanie
- Svätoplukova ríša a zánik Veľkej Moravy – 1 h		opísať Veľkomoravskú ríšu počas panovania Rastislava a Svätopluka opísať kultúru vo Veľkomoravskej ríši ukázať na mape rozmach Veľkomoravskej ríše	- vie opísať a porovnať vládu Rastislava a Svätopluka - vie opísať kultúru Veľkomoravskej ríše - vie opísať situáciu vlády po Svätoplukovej smrti, útok zo strany šľachty a Maďarov a bitku pri Bratislave	Kolektívne skúšanie, riadený rozhovor, samostatná práca s textom
- Konštantín a Metoda – 1 h		vysvetliť význam Veľkomoravskej ríše zhodnotiť prínos Cyrila a Metoda	- vie zhodnotiť prínos Cyrila a Metoda pre rozvoj našej kultúry, štátnosti a šírenia kresťanstva u nás	Ústne skúšanie, samostatná práca s textom
- Písomníctvo VM, Hradiská, spôsob života – 1h		vysvetliť čím ovplyvnila existencia VM naše dejiny poznať pamiatky VM	- žiak vie popísať, čím ovplyvnila význam existencie VM naše dejiny a pozná pamiatky VM	Ústne skúšanie, práca s textom

- Svätoplukovská tradícia – 1 h		písomníctva • vedieť zhodnotiť kultúrny význam VM v slovenských dejinách	písomníctva - žiak vie zhodnotiť kultúrny význam VM v slovenských dejinách	Riadený rozhovor Práca s textom
- Opakovanie 1. tematického celku – 1h		• Systematizovať nadobudnuté poznatky o sťahovaní národov, Slovanoch, Samovej ríši a Veľkej Moravy	- žiak vie zhrnúť nadobudnuté poznatky o Slovákoch v Karpatskej kotline a Veľkomoravskej ríši	Kolektívne ústne skúšanie
- 1. kontrolná práca – 1h		• Samostatne pracovať a využívať vedomosti získané na predchádzajúcich hodinách	- žiak pracuje samostatne s využitím nadobudnutých vedomostí o Slovanoch, Samovej ríši a Veľkej Moravy	samostatná písomná práca
1. PROJEKT – 2h Tvorba historického prameňa		• Vedieť pripraviť a popísať historický prameň (maľba, soška, jedlo, odev, masky atď.) zo získaných vedomostí o Slovanoch v Karpatskej kotline alebo VM ríši	- žiak vyrobí a popíše historický prameň z daného obdobia	Prezentácia projektu, výstava
SLOVÁCI V UHORSKOM KRÁĽOVSTVE (17h)	Geografia, Občianska náuka Výtvarná výchova Slovenský jazyk Nábožensk á výchova Informatika, Technika	• Vedieť vysvetliť vznik Uhorského kráľovstva • Zhodnotiť vládu Štefana I.	- žiak má osvojené základné poznatky o vzniku a formovaní Uhorského kráľovstva - žiak zhodnotí vládu Štefana I.	Riadený rozhovor Kolektívne ústne skúšanie
- Kráľovstvo svätého Štefana – 2h		• Vedieť objasniť úlohu Nitrianskeho údelného vojvodstva	- žiak vie objasniť úlohu nitrianskeho údelného vojvodstva	Individuálne ústne skúšanie
- Nitrianske údelné vojvodstvo – 2h		• Vedieť charakterizovať obdobie vlády Ondreja II. a popísať pomery v Uhorskom kráľovstve počas jeho vlády	- žiak vie charakterizovať obdobie vlády Ondreja II. a popísať pomery v Uhorskom kráľovstve počas jeho vlády	Riadený rozhovor, ústne skúšanie
- Ústupčivý panovník – 1 h		• Vedieť čo spôsobil vpád Tatárov do Uhorska • Vedieť porovnať vládu Bela IV. s Ondrejom II. • Vedieť význam nemeckej kolonizácie	- žiak vie čo spôsobil vpád Tatárov do Uhorska - žiak vie porovnať vládu Bela IV. a jeho otcom Ondrejom II. a pochopil význam nemeckej kolonizácie	Kolektívne ústne skúšanie Riadený rozhovor
- Mestské výsady – privilégia – 1 h		• Vedieť vysvetliť aké mali výhody z udeľovania privilégii mestá a aké panovník	- žiak vie vyvodiť závery z udeľovania privilégii mestám a vie uviesť výhody panovníka	Riadený rozhovor, individuálne ústne skúšanie
- Páv Váhu a Tatier – 1 h		• Vedieť zhodnotiť osobnosť Matúša Čáka • Vedieť vysvetliť príčiny feudálnej anarchie v Uhorsku na prelome 13. – 14.storočia	- žiak vie popísať osobnosť Matúša Čáka a vie vysvetliť príčiny feudálnej anarchie v 13. – 14. storočí	Riadený rozhovor, individuálne ústne skúšanie
- Zlatá baňa Uhorska – 1 h		• Vedieť charakterizovať jednotlivé stavy stredovekej spoločnosti • Vedieť, aké významné hospodárske zmeny nastali za vlády	- žiak vie charakterizovať jednotlivé stavy stredovekej spoločnosti - žiak vie, aké významné hospodárske zmeny nastali za vlády Anjouovcov	Riadený rozhovor kolektívne ústne skúšanie

- Gotická cesta – 1h		Anjouovcov • Opísať kultúru v Uhorsku vo vrcholnom stredoveku • Nájsť obrazový materiál z gotickej cesty	- žiak vie popísať kultúrny život vrcholného stredoveku - žiak vie nájsť potrebný obrazový materiál k danej téme	Riadený rozhovor
- Prvý cisár na Uhorskom tróne – 1h		• Vedieť charakterizovať osobnosť Žigmunda Luxemburského a jeho vzťah k husitskému hnutiu • Vedieť popísať dôsledky husitov pre Slovensko	- žiak vie charakterizovať osobnosť Ž. Luxemburského a jeho vzťah k husitským vojnám a mestám - žiak vie popísať dôsledky husitov pre Slovensko	Riadený rozhovor kolektívne ústne skúšanie
- Kráľ s havranom v erbe – 1h		• Opísať vládu Mateja Korvína	- žiak popíše vládu Mateja Korvína a rozvoj vzdelania a kultúry za jeho vlády	Riadený rozhovor, ústne skúšanie
- Opakovanie 2. tematického celku – 1h		• Systematizovať nadobudnuté poznatky o Uhorskom kráľovstve	- žiak zhmie nadobudnuté poznatky o Uhorskom kráľovstve	Kolektívne ústne skúšanie
- 2. kontrolná práca – 1h		• Samostatne pracovať a využívať vedomosti získané na predchádzajúcich hodinách	- žiak pracuje samostatne s využitím nadobudnutých vedomostí	Písomná kontrola
- 2. PROJEKT – 1h Známa osobnosť Uhorského kráľovstva		• Vypracovať prezentáciu v power pointe o známej osobnosti z Uhorska	- žiak vypracuje prezentáciu v power pointe a prezentuje ju pred triedou	Prezentácia projektu
- 3. PROJEKT – 1h Historické námestie stredovekého mesta		• Vypracovať v dvojiciach model stredovekého námestia	- žiak vypracuje model stredovekého námestia a prezentuje ho pred triedou	Prezentácia projektu
- 4. PROJEKT – 1h Význam písaného slova		• Napíše esej na danú tému	- žiak prezentuje napísanú esej - úvahu pred celou triedou	Prezentácia projektu
POLROČNÉ OPAKOVANIE (3h)	Slovenský jazyk, Nábož. Výchova, Geografia	• Systematizovať nadobudnuté poznatky za I. polrok	- žiak zhrnie základné poznatky, ktoré získal počas I. polroku	Riadený rozhovor, kolektívne skúšanie
RODÍ SA EURÓPSKA NOVOVEKÁ SPOLOČNOSŤ (12 h)	Geografia Občianska náuka	• Popísať základné črty humanizmu a renesancie • Vedieť prečo začiatok renesancie nazývame novovek	- žiak vie definovať základné črty humanizmu a renesancie - žiak vie vysvetliť, prečo začiatok renesancie nazývame novovekom	Riadený rozhovor
- Talianske mestské štáty – 1h	Technika Náboženská výchova			
- Európa humanistov – filozofov a vedcov – 1h	Slovenský jazyk	• Poznať najznámejších renesančných umelcov • Rozlíšiť novoveké myslenie so stredovekým	- žiak pozná najznámejších renesančných umelcov - žiak vie rozlíšiť novoveké myslenie od stredovekého	Riadený rozhovor, ústne skúšanie
- Európa si podmaňuje svet – 2h		• Poznať príčiny námorských objavov • Poznať tovar, ktorý sa dovážal z Orientu do Európy	- žiak pozná príčiny hľadania nových ciest do Orientu a pozná tovar, ktorý sa odtiaľ donášal do Európy	Riadený rozhovor, ústne skúšanie
- Objavitelia		• Vedieť čo znamená	- žiak vie vysvetliť čo	Riadený

a objavovaní – 1h		koloniálne dobývanie území	znamená koloniálne dobývanie území	rozhovor, ústne skúšanie
- Reformácia a rekatolizácia – 2h		• Vedieť, ktoré neporiadky cirkvi trápili kresťanov • Poznať čo bolo podstatou učenia reformácie	- žiak vie vymenovať, ktoré nedostatky trápili kresťanov v cirkevnej oblasti - žiak pozná podstatu reformného učenia	Riadený rozhovor, ústne skúšanie
- Svetové hospodárstvo a nové usporiadanie štátov – 2 h		• Vymenovať aké nové spôsoby výroby začali vznikať v rannom novoveku • Vysvetliť rozdiel medzi remeselníckou dielňou a manufaktúrou • Vymenovať najväčšie európske mestá	- žiak vie vymenovať nové spôsoby výroby v rannom novoveku - žiak vie vysvetliť rozdiel medzi remeselníckou dielňou a manufaktúrou - žiak vie vymenovať najväčšie európske mestá	Riadený rozhovor, ústne skúšanie
- Vek rozumu – osvietenstvo – 1h		• Vysvetliť kto to boli osvietenenci a zdôvodniť čo chceli dosiahnuť	- žiak vie vysvetliť kto to boli osvietenenci a vie zdôvodniť čo chceli v živote dosiahnuť	Riadený rozhovor, ústne skúšanie
- Opakovanie 3. tematického celku – 1h		• Systematizovať nadobudnuté poznatky z kapitoly Obrazy novovekého sveta	- žiak zhrnie nadobudnuté poznatky z kapitoly Obrazy novovekého sveta	Kolektívne ústne skúšanie
- 3. kontrolná práca – 1h		• Vedieť samostatne pracovať a využívať vedomosti získané na predchádzajúcich hodinách	- žiak pracuje samostatne s využitím nadobudnutých vedomostí	Písomná kontrola
HABSBURSKÁ MONARCHIA (12 h)	Geografia, Občianska náuka Slovenský jazyk Informatika	• Vedieť opísať Moháčsku bitku a jej dôsledky	- vie popísať príčiny a dôsledky Moháčskej katastrofy	Kolektívne ústne skúšanie
- Moháčska katastrofa – 1h		• Vymenovať protiturecké pevnosti • Charakterizovať dôsledky stavovských povstaní • Vymenovať kam smerovali hlavné útoky tureckých vojsk na Slovensku	- žiak vie vymenovať protiturecké pevností, vie ich ukázať na mape, vie charakterizovať dôsledky stavovských povstaní a vie vymenovať kam viedli hlavné útoky tureckých vojsk na Slovensku	Riadený rozhovor, ústne skúšanie
- Na hranici s Osmanskou ríšou – 1h		• Vedieť akým spôsobom sa na Slovensku šírili myšlienky reformácie • Poznať, ktoré osobnosti sa podieľali na rekatolizácii na Slovensku	- žiak vie popísať, akým spôsobom sa na Slovensku šírili myšlienky reformácie a vie vymenovať niektoré významné osobnosti, ktoré sa podieľali na rekatolizácii na Slovensku	Riadený rozhovor, ústne skúšanie
- Šírenie reformácie v Uhorsku – 1h		• Zostaviť obrazový materiál o Bratislave ako hlavnom a korunovačnom meste Uhorska	- žiak vie popísať postavenie Bratislavy ako hlavného a korunovačného mesta, zostaviť obrazový materiál o Bratislave	Systematické pozorovanie a hodnotenie žiaka
- Osvietená panovníčka – 2h		• vedieť poukázať na význam reforiem Márie Terézie	- vie popísať vládu Márie Terézie a pozná jej najdôležitejšie reformy	Práca s textom, dialóg, rozhovor, výklad
- Reformátor na tróne – 1h		• Vedieť popísať najvýznamnejšie reformy Jozefa II. v dejinách	- vie opísať vládu Jozefa II. a jeho najvýznamnejšie reformy	Riadený rozhovor, kolektívne skúšanie

- Epocha osvietenských vzdelancov – 1 h		Vedieť prečo 18. storočie nazývame epochou osvietenstva a pozná osobnosť Mateja Bela	- žiak vie, prečo je 18.storočie považované za epochu osvietenstva a pozná osobnosť Mateja Bela ako Veľkej ozdoby Uhorska	Riadený rozhovor, ústne skúšanie
- Opakovanie 4. tematického celku – 1h		Systematizovať nadobudnuté poznatky o Habsburskej monarchii	- žiak zhrnie nadobudnuté poznatky o Habsburskej monarchii	Kolektívne ústne skúšanie
- 4. kontrolná práca – 1h		Vedieť samostatne pracovať a využívať vedomosti získané na predchádzajúcich hodinách	- žiak pracuje samostatne s využitím nadobudnutých vedomostí	Písomná kontrola
PROJEKT – Významná osobnosť Habsburskej monarchie – 2h		Vedieť pripraviť a popísať historickú osobnosť z dejín Habsburskej monarchie v podobe prezentácie v power pointe	- žiak pripraví a prezentuje prezentáciu v power pointe pred celou triedou	Prezentácia projektu
- CELOROČNÉ OPAKOVANIE – 3 h	Slovenský jazyk, Občianska náuka	Systematizovať nadobudnuté poznatky počas celého roka	- žiak zhrnie základné poznatky nadobudnuté počas celého roka	Riadený rozhovor Kolektívne skúšanie
- EXKURZIA – 5 h	Občianska náuka, Slovenský jazyk	Bezprostredne poznávať a systematizovať poznatky prostredníctvom osobného vnímania	- žiak systematizuje poznatky prostredníctvom osobného vnímania v múzeu	Riadený rozhovor Exkurzia výklad

Učebné osnovy

Názov predmetu	Dejepis
Časový rozsah výučby	5. ročník: 1 hodina týždenne, spolu 33 hodín 6. ročník: 1,5 hodiny týždenne, spolu 50 hodín 7. ročník: 2 hodiny týždenne, spolu 66 hodín 8. ročník: 2 hodiny týždenne, spolu 66 hodín 9. ročník: 2 hodiny týždenne, spolu 66 hodín
Ročník	ôsmy
Škola (názov, adresa)	ZS s MS Svätý Anton
Názov ŠkVP	
Stupeň vzdelania	nižšie sekundárne vzdelávanie – ISCED 2
Dĺžka štúdia	5 rokov
Forma štúdia	denná
Vyučovacia jazyk	slovenský jazyk
Iné	

1. Charakteristika predmetu

Dejepis spolu s humánnou zložkou zemepisu a občianskou výchovou tvorí vzdelávaciu oblasť spoločenskovedných predmetov. Je v nej však samostatným predmetom a spolu s nimi v integratívnych vzťahoch predstavuje jeden z významných prostriedkov procesu humanizácie žiakov. V jeho priebehu si žiaci postupne osvojujú kultúru spoločenskej komunikácie a demokratické spôsoby svojho konania na základe oboznamovania sa s vývojom ľudskej spoločnosti najmä z hľadiska aspektu konajúcich osôb, či skupín ľudí a tiež prostredníctvom pohľadov na dôležité formy života spoločnosti v jednotlivých historických obdobiach.

Hlavnou funkciou dejepisu je kultivovanie historického vedomia žiaka ako celistvej osobnosti a uchovanie kontinuity historickej pamäti v zmysle odovzdávania historickej skúsenosti či už z miestnej, regionálnej, celoslovenskej, európskej alebo svetovej perspektívy. Súčasťou jej odovzdávania je predovšetkým postupné poznávanie takých historických udalostí, dejov, javov a procesov v priestore a čase, ktoré zásadným spôsobom ovplyvnili vývoj slovenskej spoločnosti a premietli sa do obrazu našej prítomnosti. Pričom kladie dôraz na dejiny 19. a 20. storočia, v ktorých môžeme nájsť z väčšej časti korene súčasných spoločenských javov i problémov.

Takto vedie žiakov k úcte k vlastnému národu, k rozvíjaniu vlastenectva ako súčasť kultivovania ich historického vedomia, v ktorom rezonuje i úcta k iným národom a etnikám, rovnako tak rešpektovanie kultúrnych a iných odlišností, ľudí, rôznych diverzifikovaných skupín a spoločenstiev. Prispieva tak k rozvíjaniu hodnotovej škály demokratickej spoločnosti. Rovnako dôležitosť pripisuje aj demokratickým hodnotám európskej civilizácie.

2. Ciele predmetu

Za základnú cieľovú kategóriu výučby dejepisu považujeme tvorbu štúdijných predmetových, medzipredmetových kompetencií – spôsobilostí, schopností využívať kvalitu získaných znalostí v rôznych poznávacích i praktických situáciách, ktoré umožnia žiakom, aby nepristupovali k histórii len ako k uzavretej minulosti, ale aj k rozvíjaniu celej škály kompetencií (spôsobilostí) klásť si v aktívnej činnosti kognitívne rôznorodé otázky, pomocou ktorých sa cez prizmu prítomnosti pýtajú na minulosť a vytvárajú si tak postupne vlastný názor.

Významným prostriedkom k tomu je súbor primeraných školských historických prameňov (aj exemplárne mnohostranných), ktorý sa považuje za integrálnu súčasť didaktického systému výučby dejepisu i dejepisných učebníc na základných školách.

Závažným predpokladom rozvíjania a uplatňovania uvedených cieľových kategórií je prekonávať transmisívnu výučbu dejepisu, ktorej podstatou je odovzdávanie poznatkov v hotovej podobe prevažne explikačnými (vysvetľujúcimi) metódami a prostredníctvom frontálnej výučby, a v širšej miere aplikovať prístupy, ktoré kladú dôraz na aktívne učenie, na proces hľadania, objavovania a konštruovania (vytvárania) poznatkov na základe vlastnej činnosti a skúsenosti v interakcii s učiteľom a spolužiakmi v kooperatívnom učení.

3. Základné predmetové kompetencie (spôsobilosti)

Žiaci si kladú otázky:

- použijú ich na osvojovanie daných významov, ktoré súvisia s riešením základných operácií:

- **s historickým časom**
 - zaraďovať historické udalosti, javy, procesy a osobnosti chronologicky
 - zaraďovať historické udalosti, javy, procesy a osobnosti synchrónne
 - rozpoznať postupne nerovnomernosť historického vývoja
 - využívať medzníky ako prostriedok orientácie v minulosti
- **s historickým priestorom**
 - rozlišovať miestny, regionálny, národný, globálny historický priestor
 - zaraďovať historické udalosti, javy, procesy a osobnosti priestorovo
 - rozpoznať podmienenosť medzi historickým priestorom a spôsobom života a obživy človeka, spoločnosti
- **s historickými faktami, udalosťami, javmi a procesmi a ich hodnotiacim posudzovaním**
 - vymedziť jednotlivú historickú udalosť, jav, proces, osobnosť
 - popísať jednotlivé historické udalosti, javy, procesy, osobnosti na základe určujúcich znakov
 - rekonštruovať konanie a postoje ľudí v minulosti
 - skúmať konanie ľudí v daných podmienkach a vysvetľovať ho
 - určiť príčiny jednotlivých historických udalostí, javov, procesov
 - vymedziť dôsledky jednotlivých historických udalostí, javov, procesov

- rozpoznať charakteristické znaky jednotlivých historických období
- rozpoznať základné faktory, ktoré ovplyvňovali historický vývoj
- **aplikujú ich v nových situáciách, v „skúmateľských“ postojoch a pracovných postupoch pri vyšetrowaní, pátraní v školských historických písomných, obrazových, grafických a hmotných prameňoch - stopách po minulosti**
- pri vymedzovaní predmetu skúmania
Žiaci vymedzia, čo môžu skúmať pri priamom pozorovaní pästného klinu.
- pri vytvorení plánu skúmania
Žiaci zostavia plán skúmania pästného klinu.
- pri komunikácii v tíme o výsledkoch skúmania
Žiaci v pracovnom tíme zhrnú výsledky svojho skúmania pästného klinu ako najstaršieho pracovného nástroja
- pri vytvorení záznamu zo skúmania
Žiaci v pracovnom tíme urobia záznam o skúmaní pästného klinu
- **pri vyhľadávaní relevantných informácií**
 - z rôznych zdrojov – textov verbálnych, obrazových, grafických, i z textov kombinovaných
 - z učebníc, cvičebníc, pracovných zošitov, slovníka cudzích slov, atlasov, novín, časopisov, webových stránok
 - z populárnovedeckej literatúry a historickej beletrie
- **pri využívaní týchto informácií a verifikovaní ich hodnoty**
 - vyberaní informácií
 - organizovaní informácií
 - porovnávaní informácií
 - rozlišovaní informácií
 - zaraďovaní informácií.
 - kritickým zhodnotením rôznych zdrojov informácií
- **pri štruktúrovaní výsledkov, výstupov a potvrdení vybraného postupu**
zoraďovanie výsledkov
 - rozpoznaní podstatného od nepodstatného
 - integrovaní výsledkov do chronologického a historického rámca
 - vyhodnocovaní správnosti postupu
 - tvorbe súboru vlastných prác

Uvedený komplex študijných (predmetových) kompetencií (spôsobilostí) sa spresňuje, konkretizuje v učebných požiadavkách v jednotlivých tematických celkoch učebného obsahu v podobe systematizovaného výkonového štandardu.

4. Hodnotenie predmetu

Hodnotenie žiaka sa vykonáva klasifikáciou podľa **Metodického pokynu č.22/2011 na hodnotenie žiakov základnej školy**. Výsledky klasifikácie sa vyjadria piatimi stupňami: 1 – výborný, 2 – chválitebný, 3 – dobrý, 4 – dostatočný, 5 - nedostatočný.

Vo výchovno-vzdelávacom procese sa bude uskutočňovať **priebežné a celkové hodnotenie**:

- **priebežné hodnotenie** v predmete sa bude uskutočňovať pri hodnotení čiastkových výsledkov a prejavov žiaka na vyučovacích hodinách a bude mať hlavne motivačný charakter; učiteľ bude zohľadňovať vekové a individuálne osobitosti žiaka a prihliadať na jeho momentálnu psychickú i fyzickú disponovanosť,
- **celkové hodnotenie** žiaka v predmete sa bude uskutočňovať na konci prvého polroka a druhého polroka v školskom roku a má čo najobjektívnejšie zhodnotiť úroveň jeho vedomostí, zručností a návykov vo vyučovacom predmete.

V procese hodnotenia bude učiteľ uplatňovať primeranú náročnosť, pedagogický takt voči žiakovi, rešpektovať práva dieťaťa a humánne sa správať voči žiakovi. Predmetom hodnotenia budú najmä učebné výsledky žiaka, ktoré dosiahol v predmete v súlade s požiadavkami vymedzenými v učebných osnovách, osvojené kľúčové kompetencie, ako aj usilovnosť, osobnostný rast, rešpektovanie práv iných osôb, ochota spolupracovať a správanie žiaka podľa školského poriadku.

Podklady na hodnotenie výchovno-vzdelávacích výsledkov a správania žiaka získa učiteľ najmä týmito metódami, formami a prostriedkami:

- sústavné diagnostické pozorovanie žiaka,
- sústavné sledovanie výkonu žiaka a jeho pripravenosti na vyučovanie,
- rôzne druhy skúšok (písomné, ústne), didaktické testy,
- analýza výsledkov rôznych činností žiaka,

- konzultácie s ostatnými pedagogickými zamestnancami a podľa potreby s odbornými zamestnancami zariadenia výchovného poradenstva a prevencie.

Žiak bude z predmetu skúšaný **ústne** najmenej **raz** v polročnom hodnotiacom období a **písomne** najmenej **dvakrát** v polročnom hodnotiacom období. Žiak vytvorí minimálne **jeden projekt** za polročné hodnotiace obdobie. Učiteľ oznámi žiakovi výsledok každého hodnotenia a posúdi klady a nedostatky hodnotených prejavov a výkonov. Po ústnom skúšaní učiteľ oznámi žiakovi výsledok ihneď. Výsledky hodnotenia písomných činností oznámi žiakovi a predloží k nahliadnutiu najneskôr do 10 dní. Druhy skúšok rozvrhne učiteľ rovnomerne na celý školský rok, aby zabránil preťažovaniu žiaka.

Podkladom pre celkové hodnotenie vyučovacieho predmetu budú:

- známka za ústnu odpoveď,
- známky za rôzne písomné druhy skúšok, didaktické testy, projekt
- posúdenie prejavov žiaka.

5. Medzipredmetové vzťahy

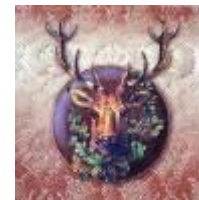
Na hodine dejepisu možno využiť poznatky aj z iných predmetov najmä :

- občianskej výchovy
- zemepisu
- slovenského jazyka a literatúry
- náboženskej výchovy
- informatiky
- výtvarnej výchovy

6. Stratégia vyučovania

Pri vyučovaní sa budú využívať nasledovné metódy a formy vyučovania:

Názov tematického celku	Stratégia vyučovania	
	Metódy	Formy práce
Na ceste k moderným národom (18 hodín)	Informačnéreceptívna – výklad Motivačná – problém ako motivácia Reproduktívna – riadený rozhovor Heuristická – rozhovor, riešenie úloh Expozičná - projekt	Práca s učebnicou Individuálna práca Skupinová práca, Exkurzia – vykopávky, Šarišské Michaľany Diskusia Beseda
Moderný slovenský národ (12 hodín)	Informačnéreceptívna- výklad Motivačná – problém ako motivácia Reproduktívna- riadený rozhovor Heuristická – rozhovor, riešenie úloh Expozičná - projekt	Práca s učebnicou Individuálna práca Skupinová práca Diskusia Beseda
Rakúsko - Uhorsko (6 hodín)	Informačnéreceptívna – výklad Motivačná – problém ako motivácia Reproduktívna – riadený rozhovor Heuristická – rozhovor, riešenie úloh Expozičná - projekt	Práca s učebnicou Individuálna práca Skupinová práca, Diskusia Beseda
Prvá svetová vojna (16 hodín)	Informačnéreceptívna – výklad Motivačná – problém ako motivácia Reproduktívna – riadený rozhovor Heuristická – rozhovor, riešenie úloh Expozičná - projekt	Práca s učebnicou videofilm Individuálna práca Skupinová práca, Diskusia Beseda

7. Učebné zdroje

Na podporu a aktiváciu vyučovania a učenia žiakov sa využijú nasledovné učebné zdroje:

Názov tematického celku	Odborná literatúra	Didaktická technika	Materiálne výučbové prostriedky	Dalšie zdroje (internet, knižnica, ...)
Na ceste k moderným národom	B. Krasnovský, M. Bednárová, B. Ulrichová: Dejepis pre 8. Ročník základnej školy, Vydavateľstvo Matice slovenskej, 2011.	Tabuľa Dataprojektor PC Videotechnika (Videofilm – Napoleon)	denná tlač, časopisy, pracovné listy	Internet CD Knižnica
Moderný slovenský národ	B. Krasnovský, M. Bednárová, B. Ulrichová: Dejepis pre 8. Ročník základnej školy, Vydavateľstvo Matice slovenskej, 2011.	Tabuľa Dataprojektor PC Videotechnika	denná tlač, časopisy, pracovné listy	Internet CD Knižnica
Rakúsko - Uhorsko	B. Krasnovský, M. Bednárová, B. Ulrichová: Dejepis pre 8. Ročník základnej školy, Vydavateľstvo Matice slovenskej, 2011.	Tabuľa Dataprojektor PC Videotechnika	denná tlač, časopisy, pracovné listy	Internet CD Knižnica
Prvá svetová vojna	B. Krasnovský, M. Bednárová, B. Ulrichová: Dejepis pre 8. Ročník základnej školy, Vydavateľstvo Matice slovenskej, 2011.	Tabuľa Dataprojektor PC Videotechnika (Videofilm – I. svetová vojna)	časopisy, pracovné listy	Internet CD Knižnica

Učebný plán z predmetu DEJEPIS pre 8. ročník

Rozpis učiva: DEJEPIS		Ročník: ôsmy 2 hodiny týždenne, spolu 66 hodín		
Názov tematického celku vrátane tém (obsahový štandard)	Medzipredmetové vzťahy	Očakávané vzdelávacie výstupy (cieľ)	Kritéria hodnotenia (výkonový štandard)	Metódy a prostriedky hodnotenia
ÚVODNÁ HODINA (1 h)	Občianska náuka	Oboznámiť žiakov s obsahom a cieľmi vyučovania dejepisu	- žiak je oboznámený s obsahom a cieľmi vyučovania v 7. ročníku	Riadený rozhovor
OPAKOVANIE UČIVA 7. ročníka (1 h)	Občianska náuka, Slovenský jazyk, NV	Systematizovať nadobudnuté poznatky zo 7. ročníka	- žiak zhrnie nadobudnuté poznatky zo 7. ročníka.	Riadený rozhovor, Ústne skúšanie
EURÓPA NA CESTE K MODERNÝM NÁRODOM (18 h) - Francúzsko	- Občianska náuka - Nábož. výchova, - Geografia - Environmen	Poznať príčiny, ktoré viedly k vypuknutie francúzskej revolúcie Poznať aké ciele a zmeny navrhovali jakobíni	- žiak vie vymenovať príčiny, ktoré viedly k vypuknutie francúzskej revolúcie a poznať aké ciele a zmeny navrhovali jakobíni - žiak vie porovnať politické	Ústne skúšanie individuálne, sebahodnotenie

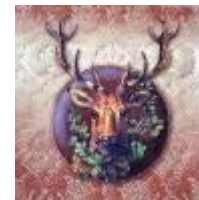
revolúcia 1789 – 1799 – 3h	táľna výchova - Fyzika, - Výtvarná výchova	• Vedieť porovnať politické úlohy Národného zhromaždenia a Konventu	úlohy Konventu a Národného zhromaždenia	
- Napoleon Bonaparte a napoleonské vojny – 3h		• Poznať zmeny, ktoré priniesol Napoleonský kódex • Vymenovať najvýznamnejšie napoleonské vojny	- žiak vie vymenovať zmeny, ktoré priniesol Napoleonský kódex a vie popísať najvýznamnejšie napoleonské bitky	Ústne skúšanie, Systematické pozorovanie a hodnotenie žiaka
- Cárske Rusko - 1h		• Vedieť opísať situáciu cárskeho Ruska na konci 18. storočia • Poznať cieľ a osud dekabristov • Poznať súperov a spojencov v Krymskej vojne	- žiak vie popísať situáciu v Rusku na konci 18. storočia a pozná ciele a osud dekabristov - žiak vie vymenovať súperov a spojencov v Krymskej vojne	Ústne skúšanie, pozorovanie
- Vo víre revolúcií a nacionalizmu 1830 – 1848/49 – 2h		• Vedieť opísať priebeh revolúcie 1848/49 • Vedieť definovať pojmy nacionalizmus a liberalizmus	- žiak vie popísať priebeh revolúcie v rokoch 1848/49 a vie zadefinovať pojmy liberalizmus a nacionalizmus	Ústne skúšanie, samostatná práca s textom
- Vznik národných štátov a zjednotenie Talianska a Nemecka – 2h		• Vedieť porovnať situáciu v Nemecku a Taliansku pred zjednocovacím procesom • Vedieť porovnať zjednocovací proces v Taliansku a Nemecku	- žiak vie porovnať a popísať situáciu pred zjednocovacím procesom v Nemecku a Taliansku a vie popísať aj samotný zjednocovací proces	Ústne skúšanie, riadený rozhovor
- Zasľúbená zem – Amerika – 2h		• Vedieť opísať vzťah amerických kolonistov a anglickej vlády pred vojnou • Vedieť vysvetliť bostonké pitie čaju • Vedieť vymenovať príčiny, ktoré viedli k občianskej vojne v USA	- žiak vie opísať vzťah medzi americkými kolonistami a anglickou vládou a vie vysvetliť pojem bostonské pitie čaju - žiak vie vymenovať príčiny vzniku občianskej vojny v USA	Kolektívne skúšanie, riadený rozhovor, samostatná práca s textom
- Priemyselná revolúcia a modernizácia – 2h		• Porovnať I. a II. priemyselnú revolúciu a uviesť rozdiely medzi nimi • Vedieť uviesť rozdiel medzi manufaktúrnou výrobou a výrobou v továrňach • Vedieť vymenovať významných slovenských vedcov	- žiak vie porovnať I. a II. priemyselnú revolúciu a vie uviesť rozdiely medzi nimi - vie popísať rozdiel medzi manufaktúrnou a továrenskou výrobou - vie vymenovať významných slovenských vedcov	Ústne skúšanie individuálne, sebahodnotenie
- Kultúra a umenie – 1h		• Vedieť vymenovať základné prvky klasicizmu a empíru • Vedieť charakterizovať realizmus ako umelecký smer • Vedieť popísať	- žiak vie vymenovať základné prvky medzi klasicizmom a empírom - žiak vie charakterizovať realizmus ako umelecký smer a vie popísať maliarsku techniku	Ústne skúšanie individuálne, sebahodnotenie

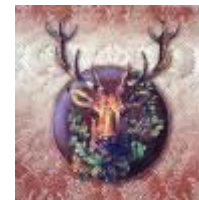
		maliarsku techniku impresionizmu a vymenovať predstaviteľov	impresionizmu a vymenovať základných predstaviteľov	
- Opakovanie 1. tematického celku – 1h		• Systematizovať nadobudnuté poznatky	- žiak zhmie nadobudnuté poznatky	Kolektívne ústne skúšanie
- 1. kontrolná práca – 1h		• Vedieť samostatne pracovať a využívať vedomosti získané na predchádzajúcich hodinách	- žiak pracuje samostatne s využitím nadobudnutých vedomostí	Písomná kontrola
- MODERNÝ SLOVENSKÝ NÁROD (12 h) - Slovenské národné hnutie – 2h	Geografia, Občianska náuka - Slovenský jazyk Nábož. Výchova, Výtvarná výchova	• Vedieť porovnať hodnoty osvietenstva s hodnotami romantizmu • Vedieť vysvetliť pojmy národ a národné povedomie • Vedieť popísať národnostné zloženie v habsburskej monarchii a porovnať postavenie jednotlivých národov	- žiak vie vymenovať a porovnať základné hodnoty osvietenstva s hodnotami romantizmu - žiak vie vysvetliť pojmy národ a národné povedomie a vie popísať základné zloženie v habsburskej monarchii	Riadený rozhovor, Samostatná práca s textom
- Anton Bernolák – 1h		• Vedieť vysvetliť čo podnietilo katolíckych vzdelancov pre kodifikáciu spisovného jazyka • Vedieť popísať za akých okolností došlo ku kodifikácii jazyka • Vedieť vymenovať osobnosti bernolákovského hnutia	- žiak vie vysvetliť čo podnietilo katolíckych vzdelancov pre kodifikáciu spisovného jazyka a vie popísať za akých okolností došlo ku kodifikácii - žiak vie vymenovať osobnosti bernolákovského hnutia	Riadený rozhovor, ústne skúšanie
- Slovanská vzájomnosť – 2h		• Vedieť vyjadriť podstatu myšlienky slovanskej vzájomnosti a vymenuj predstaviteľov tejto myšlienky • Vedieť uviesť centrá slovenského národného hnutia	- žiak vie vyjadriť podstatu myšlienky slovanskej vzájomnosti a vie vymenovať predstaviteľov tejto myšlienky - žiak vie uviesť centrá slovenského národného hnutia	Riadený rozhovor, ústne skúšanie
- Štúrovská generácia – 2h		• Vedieť vymenovať politické a kultúrne aktivity štúrovcov • Vedieť popísať ako došlo ku kodifikácii štúrovskej slovenčiny	- žiak vie vymenovať základné politické a kultúrne aktivity štúrovcov - žiak vie popísať za akých okolností došlo ku kodifikácii štúrovskej slovenčiny	Riadený rozhovor, kolektívne skúšanie
- Slováci a revolučný rok 1848/49 – 2h		• Vedieť vysvetliť prečo prvú polovicu 19. storočia nazývame Jar národov • Vedieť vysvetliť význam zrušenia poddanstva • Vedieť opísať úlohu Slovákov pri potlačení maďarskej revolúcie	- žiak vie vysvetliť prečo nazývame Jar národov prvú polovicu 19. storočia - žiak vie popísať význam zrušenia poddanstva a vie popísať úlohu Slovákov pri potlačení maďarskej revolúcie	Riadený rozhovor
- Od memoranda k Matici slovenskej – 1h		• Vedieť vymenovať Memorandové požiadavky • Vedieť popísať okolnosti spojené so vznikom Matice slovenskej	- žiak vie vymenovať základné Memorandové požiadavky a vie popísať okolnosti spojené so vznikom Matice slovenskej	Kolektívne skúšanie, Diskusia,

- Opakovanie 2. tematického celku – 1h		• Systematizovať nadobudnuté poznatky z kapitoly Moderný slovenský národ	- žiak zhrnie nadobudnuté poznatky z kapitoly Moderný slovenský národ	Kolektívne ústne skúšanie
- 2. kontrolná práca – 1h		• Vedieť samostatne pracovať a využívať vedomosti získané na predchádzajúcich hodinách	- žiak pracuje samostatne s využitím nadobudnutých vedomostí	Písomná kontrola
POLROČNÉ OPAKOVANIE (1h)		• Systematizovať nadobudnuté poznatky za I. polrok	- žiak zhrnie základné poznatky, ktoré získal počas I. polroku	Riadený rozhovor, kolektívne skúšanie
RAKÚSKO – UHORSKO (6 h) - Rakúsko – uhorské vyrovnanie a Slováci – 1 h	Geografia, Občianska náuka, Slovenský jazyk Občianska náuka Nábož. výchova	• Vedieť objasniť príčiny, ktoré viedly k rozpadu habsburskej monarchie • Vedieť vysvetliť princíp dualizmu Rakúsko - Uhorska	- žiak vie objasniť príčiny, ktoré viedly k rozpadu habsburskej monarchie a vie vysvetliť princíp dualizmu	Riadený rozhovor, výklad,
- Aktivity Slovákov na svoju obranu – 2h		• Vedieť popísať situáciu u Slovákov počas dualizmu • Vedieť vysvetliť aké myšlienky hlásali hlasisti • Vedieť vysvetliť súvislosť medzi A. Hlinkom a tragédiou v Černovej	- žiak vie popísať situáciu počas dualizmu u Slovákov a porovnať ju s Čechmi - žiak vie vysvetliť aké myšlienky hlásali hlasisti a vie vysvetliť súvislosť medzi A. Hlinkom a tragickými udalosťami v Černovej	Riadený rozhovor
- Slovenské vysťahovalectvo – 1h		• Vedieť popísať negatívne a pozitívne dôsledky industrializácie • Vedieť uviesť príčiny, ktoré viedli Slovákov k vysťahovalectvu	- žiak vie popísať pozitívne a negatívne dôsledky industrializácie a vie uviesť príčiny, ktoré viedli Slovákov k vysťahovalectvu	Individuálne ústne skúšanie
- Opakovanie 3. tematického celku – 1 h		• Systematizovať nadobudnuté poznatky z kapitoly Rakúsko - Uhorsko	- žiak zhrnie nadobudnuté poznatky z kapitoly Rakúsko - Uhorsko	Kolektívne ústne skúšanie
- 3. kontrolná práca – 1 h		• Vedieť samostatne pracovať a využívať vedomosti získané na predchádzajúcich hodinách	- žiak pracuje samostatne s využitím nadobudnutých vedomostí	Písomná kontrola
PRVÁ SVETOVÁ VOJNA (16 h) - V predvečer svetovej vojny – 2h	Geografia, Občianska náuka Slovenský jazyk Nábožensk á výchova Informatika	• Vedieť opísať vznik Trojspolku a Trojdohody • Vedieť uviesť dôsledky úpadku vplyvu habsburskej monarchie v Európe v II. polovici 19. storočia	- žiak vie popísať príčiny vzniku Trojspolku a Trojdohody a vie uviesť dôsledky úpadku vplyvu habsburskej monarchie v Európe v II. polovici 19. storočia	Kolektívne ústne skúšanie
- Život počas 1. svetovej vojny (1914 – 1918) – 2h		• Vedieť opísať ambície Nemecka pred I. svetovou vojnou • Vedieť popísať príčiny vzniku I. svetovej vojny • Vedieť uviesť dôvody, ktoré viedlo Rusko k ukončeniu vojny • Vedieť objasniť dôsledky I. svetovej vojny	- žiak vie opísať ambície Nemecka ešte pred I. svetovou vojnou - žiak vie popísať príčiny vzniku I. svetovej vojny - žiak vie uviesť dôvody, ktoré viedlo Rusko k ukončeniu vojny a vie objasniť dôsledky I. svetovej vojny	Systematické pozorovanie a hodnotenie žiaka
- Slovenskí vojaci		• Vedieť popísať postoj	- žiak vie popísať postoj	Systematické

na frontoch – 1h		Slovákov k vypuknutiu I. svetovej vojny • Vedieť ukázať na mape bojiská I. svetovej vojny	Slovákov k I. svetovej vojne a vie ukázať na mape významné bojiská I. svetovej vojny	pozorovanie a hodnotenie žiaka
- Odboj Slovákov a Čechov – 1h		• Vedieť vymenovať možnosti, týkajúce sa budúcnosti Slovákov po skončení I. svetovej vojny • Vedieť vymenovať aktivity zahraničného odboja vo Francúzsku a aktivity amerických Slovákov	- žiak vie vymenovať možnosti, ktoré sa týkali budúcnosti po ukončení I. svetovej vojny a vie vymenovať aktivity zahraničného odboja v Francúzsku a aktivity amerických Slovákov	Kolektívne ústne skúšanie
- Na ceste k spoločnému štátu Slovákov a Čechov – 2h		• Vedieť popísať obsah stretnutí osobnosti politiky v T. Sv. Martine • Vedieť vysvetliť význam Washingtonskej deklarácie	- žiak vie popísať obsah stretnutí osobnosti politiky v Turčianskom Sv. Martine a vie vysvetliť význam Washingtonskej deklarácie	Kolektívne ústne skúšanie
- M. R. Štefánik a T. G. Masaryk – 2h		• Vie zhodnotiť význam M. R. Štefánika a T. G. Masaryka pre Slovensko a I. svetovú vojnu.	- žiak popíše význam M. R. Štefánika a T. G. Masaryka pre Slovensko.	Kolektívne ústne skúšanie
- Opakovanie 4. tematického celku – 1h		• Systematizovať nadobudnuté poznatky o I. svetovej vojne	- žiak zhrnie nadobudnuté poznatky o I. svetovej vojne	Kolektívne ústne skúšanie
- 4. kontrolná práca – 1h		• Vedieť samostatne pracovať a využívať vedomosti získané na predchádzajúcich hodinách	- žiak pracuje samostatne s využitím nadobudnutých vedomostí	Písomná kontrola
- I. svetová vojna videofilm (4 hodiny)		• Na základe filmu a poznatkov z hodín, vie porozprávať základné informácie o I. svetovej vojne.	- žiak pozná na základe filmu základné informácie o I. svetovej vojne	Práca s textom, ústne skúšanie
PROJEKT – Zabudnutí hrdinovia I. svetovej vojny - 2 h		• Vedieť pripraviť a popísať zabudnutú historickú osobnosť z I. svetovej vojny (o ktorej sa neučí)	- žiak pripraví a prezentuje prezentáciu v power pointe pred celou triedou	Prezentácia projektu
PROJEKT – Úvaha na tému: Význam vojen v dejinách - 1 h		• Vedieť vyjadriť svoj názor na danú tému.	- žiak prezentuje svoj názor na danú tému.	Prezentácia projektu
- CELOROČNÉ OPAKOVANIE – 3 h		• Systematizovať nadobudnuté poznatky počas celého roka	- žiak zhrnie základné poznatky nadobudnuté počas celého roka	Riadený rozhovor Kolektívne skúšanie, Riaditeľský test
- EXKURZIA – 5 h	Občianska náuka, Slovenský jazyk	• Bezprostredne poznávať a systematizovať poznatky prostredníctvom osobného vnímania	- žiak systematizuje poznatky prostredníctvom osobného vnímania v múzeu	Riadený rozhovor Exkurzia výklad

9.ročník

Názov predmetu	Dejepis
Casový rozsah výučby	9. ročník: 2 hodiny týždenne, spolu 66 hodín
Ročník	deviaty
Škola (názov, adresa)	Základná škola Sv. Anton
Stupeň vzdelania	nižšie sekundárne vzdelávanie – ISCED 2
Dĺžka štúdia	5 rokov
Forma štúdia	denná
Vyučovaci jazyk	slovenský jazyk
Iné	

1. Charakteristika predmetu

Dejepis spolu s humánnou zložkou zemepisu a občianskou výchovou tvorí vzdelávaciu oblasť spoločenskovedných predmetov. Je v nej však samostatným predmetom a spolu s nimi v integratívnych vzťahoch predstavuje jeden z významných prostriedkov procesu humanizácie žiakov. V jeho priebehu si žiaci postupne osvojujú kultúru spoločenskej komunikácie a demokratické spôsoby svojho konania na základe oboznamovania sa s vývojom ľudskej spoločnosti najmä z hľadiska aspektu konajúcich osôb, či skupín ľudí a tiež prostredníctvom pohľadov na dôležité formy života spoločnosti v jednotlivých historických obdobiach.

Hlavnou funkciou dejepisu je kultivovanie historického vedomia žiaka ako celistvej osobnosti a uchovanie kontinuity historickej pamäti v zmysle odovzdávania historickej skúsenosti či už z miestnej, regionálnej, celoslovenskej, európskej alebo svetovej perspektívy. Súčasťou jej odovzdávania je predovšetkým postupné poznávanie takých historických udalostí, dejov, javov a procesov v priestore a čase, ktoré zásadným spôsobom ovplyvnili vývoj slovenskej spoločnosti a premietli sa do obrazu našej prítomnosti. Pričom kladie dôraz na dejiny 19. a 20. storočia, v ktorých môžeme nájsť z väčšej časti korene súčasných spoločenských javov i problémov.

Takto vedie žiakov k úcte k vlastnému národu, k rozvíjaniu vlastenectva ako súčasť kultivovania ich historického vedomia, v ktorom rezonuje i úcta k iným národom a etnikám, rovnako tak rešpektovanie kultúrnych a iných odlišností, ľudí, rôznych diverzifikovaných skupín a spoločenských. Prispieva tak k rozvíjaniu hodnotovej škály demokratickej spoločnosti. Rovnako dôležitosť pripisuje aj demokratickým hodnotám európskej civilizácie.

2. Ciele predmetu

Za základnú cieľovú kategóriu výučby dejepisu považujeme tvorbu štúdijných predmetových, medzipredmetových kompetencií – spôsobilostí, schopností využívať kvalitu získaných znalostí v rôznych poznávacích i praktických situáciách, ktoré umožnia žiakom, aby nepristupovali k histórii len ako k uzavretej minulosti, ale aj k rozvíjaniu celej škály kompetencií (spôsobilostí) klásť si v aktívnej činnosti kognitívne rôznorodé otázky, pomocou ktorých sa cez prizmu prítomnosti pýtajú na minulosť a vytvárajú si tak postupne vlastný názor.

Významným prostriedkom k tomu je súbor primeraných školských historických prameňov (aj exemplárne mnohostranných), ktorý sa považuje za integrálnu súčasť didaktického systému výučby dejepisu i dejepisných učebníc na základných školách.

Závažným predpokladom rozvíjania a uplatňovania uvedených cieľových kategórií je prekonávať transmisívnu výučbu dejepisu, ktorej podstatou je odovzdávanie poznatkov v hotovej podobe prevažne explikačnými (vysvetľujúcimi) metódami a prostredníctvom frontálnej výučby, a v širšej miere aplikovať prístupy, ktoré kladú dôraz na aktívne učenie, na proces hľadania, objavovania a konštruovania (vytvárania) poznatkov na základe vlastnej činnosti a skúsenosti v interakcii s učiteľom a spolužiakmi v kooperatívnom učení.

3. Základné predmetové kompetencie (spôsobilosti)

Žiaci si kladú otázky:

- použijú ich na osvojovanie daných významov, ktoré súvisia s riešením základných operácií:

- **s historickým časom**
 - zaraďovať historické udalosti, javy, procesy a osobnosti chronologicky
 - zaraďovať historické udalosti, javy, procesy a osobnosti synchronne
 - rozpoznať postupne nerovnomernosť historického vývoja
 - využívať medzníky ako prostriedok orientácie v minulosti
- **s historickým priestorom**
 - rozlišovať miestny, regionálny, národný, globálny historický priestor
 - zaraďovať historické udalosti, javy, procesy a osobnosti priestorovo
 - rozpoznať podmienenosť medzi historickým priestorom a spôsobom života a obživy človeka, spoločnosti
- **s historickými faktami, udalosťami, javmi a procesmi a ich hodnotiacim posudzovaním**
 - vymedziť jednotlivú historickú udalosť, jav, proces, osobnosť
 - popísať jednotlivé historické udalosti, javy, procesy, osobnosti na základe určujúcich znakov
 - rekonštruovať konanie a postoje ľudí v minulosti
 - skúmať konanie ľudí v daných podmienkach a vysvetľovať ho
 - určiť príčiny jednotlivých historických udalostí, javov, procesov
 - vymedziť dôsledky jednotlivých historických udalostí, javov, procesov
 - rozpoznať charakteristické znaky jednotlivých historických období
 - rozpoznať základné faktory, ktoré ovplyvňovali historický vývoj
- **aplikujú ich v nových situáciách, v „skúmateľských“ postojoch a pracovných postupoch pri vyšetrowaní, pátraní v školských historických písomných, obrazových, grafických a hmotných prameňoch - stopách po minulosti**
 - pri vymedzovaní predmetu skúmania
Žiaci vymedzia, čo môžu skúmať pri priamom pozorovaní pästného klinu.
 - pri vytvorení plánu skúmania
Žiaci zostavia plán skúmania pästného klinu.
 - pri komunikácii v tíme o výsledkoch skúmania
Žiaci v pracovnom tíme zhrnú výsledky svojho skúmania pästného klinu ako najstaršieho pracovného nástroja
 - pri vytvorení záznamu zo skúmania
Žiaci v pracovnom tíme urobia záznam o skúmaní pästného klinu
- **pri vyhľadávaní relevantných informácií**
 - z rôznych zdrojov – textov verbálnych, obrazových, grafických, i z textov kombinovaných
 - z učebníc, cvičebníc, pracovných zošitov, slovníka cudzích slov, atlasov, novín, časopisov, webových stránok
 - z populárnovedeckej literatúry a historickej beletrie
- **pri využívaní týchto informácií a verifikovaní ich hodnoty**
 - vyberaní informácií
 - organizovaní informácií
 - porovnávaní informácií
 - rozlišovaní informácií
 - zaraďovaní informácií.
 - kritickým zhodnotením rôznych zdrojov informácií
- **pri štruktúrovaní výsledkov, výstupov a potvrdení vybraného postupu**
zoraďenie výsledkov
 - rozpoznaní podstatného od nepodstatného
 - integrovaní výsledkov do chronologického a historického rámca
 - vyhodnocovaní správnosti postupu
 - tvorbe súboru vlastných prác

Uvedený komplex študijných (predmetových) kompetencií (spôsobilostí) sa spresňuje, konkretizuje v učebných požiadavkách v jednotlivých tematických celkoch učebného obsahu v podobe systematizovaného výkonového štandardu.

4. Hodnotenie predmetu

Hodnotenie žiaka sa vykonáva klasifikáciou podľa **Metodického pokynu č.22/2011 na hodnotenie žiakov základnej školy**. Výsledky klasifikácie sa vyjadria piatimi stupňami: 1 – výborný, 2 – chválitebný, 3 – dobrý, 4 – dostatočný, 5 - nedostatočný.

Vo výchovno-vzdelávacom procese sa bude uskutočňovať **priebežné a celkové hodnotenie**:

- **priebežné hodnotenie** v predmete sa bude uskutočňovať pri hodnotení čiastkových výsledkov a prejavov žiaka na vyučovacích hodinách a bude mať hlavne motivačný charakter; učiteľ bude zohľadňovať vekové a individuálne osobitosti žiaka a prihliadať na jeho momentálnu psychickú i fyzickú dispozanosť,
- **celkové hodnotenie** žiaka v predmete sa bude uskutočňovať na konci prvého polroka a druhého polroka v školskom roku a má čo najobjektívnejšie zhodnotiť úroveň jeho vedomostí, zručností a návykov vo vyučovacom predmete.

V procese hodnotenia bude učiteľ uplatňovať primeranú náročnosť, pedagogický takt voči žiakovi, rešpektovať práva dieťaťa a humánne sa správať voči žiakovi. Predmetom hodnotenia budú najmä učebné výsledky žiaka, ktoré dosiahol v predmete v súlade s požiadavkami vymedzenými v učebných osnovách, osvojené kľúčové kompetencie, ako aj usilovnosť, osobnostný rast, rešpektovanie práv iných osôb, ochota spolupracovať a správanie žiaka podľa školského poriadku.

Podklady na hodnotenie výchovno-vzdelávacích výsledkov a správania žiaka získa učiteľ najmä týmito metódami, formami a prostriedkami:

- sústavné diagnostické pozorovanie žiaka,
- sústavné sledovanie výkonu žiaka a jeho pripravenosti na vyučovanie,
- rôzne druhy skúšok (písomné, ústne), didaktické testy,
- analýza výsledkov rôznych činností žiaka,
- konzultácie s ostatnými pedagogickými zamestnancami a podľa potreby s odbornými zamestnancami zariadenia výchovného poradenstva a prevencie.

Žiak bude z predmetu skúšaný **ústne** najmenej **raz** v polročnom hodnotiacom období a **písomne** najmenej **dvakrát** v polročnom hodnotiacom období. Žiak vytvorí minimálne **jeden projekt** za polročné hodnotiace obdobie. Učiteľ oznámi žiakovi výsledok každého hodnotenia a posúdi klady a nedostatky hodnotených prejavov a výkonov. Po ústnom skúšaní učiteľ oznámi žiakovi výsledok ihneď. Výsledky hodnotenia písomných činností oznámi žiakovi a predloží k nahliadnutiu najneskôr do 10 dní. Druhy skúšok rozvrhne učiteľ rovnomerne na celý školský rok, aby zabránil preťažovaniu žiaka.

Podkladom pre celkové hodnotenie vyučovacieho predmetu budú:

- známka za ústnu odpoveď,
- známky za rôzne písomné druhy skúšok, didaktické testy, projekt
- posúdenie prejavov žiaka.

5. Medzipredmetové vzťahy

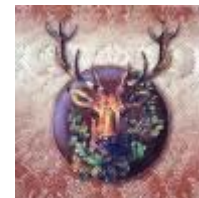
Na hodine dejepisu možno využiť poznatky aj z iných predmetov najmä :

- občianskej výchovy
- zemepisu
- slovenského jazyka a literatúry
- náboženskej výchovy
- informatiky
- výtvarnej výchovy

6. Stratégia vyučovania

Pri vyučovaní sa budú využívať nasledovné metódy a formy vyučovania:

Názov tematického celku	Stratégia vyučovania	
	Metódy	Formy práce
Európa v medzivojnovom období (9 hodín)	Informačnoreceptívna – výklad Motivačná – problém ako motivácia Reproduktívna – riadený rozhovor Heuristická – rozhovor, riešenie úloh	Práca s učebnicou Individuálna práca Skupinová práca, Exkurzia – vykopávky, Šarišské Michaľany Diskusia Beseda
Československo v medzivojnovom období	Informačnoreceptívna- výklad Motivačná – problém ako motivácia	Práca s učebnicou Individuálna práca Skupinová práca

(10 hodín)	Reproduktívna- riadený rozhovor Heuristická – rozhovor, riešenie úloh	Diskusia Beseda
Druhá svetová vojna (6 hodín)	Informačnéreceptívna – výklad Motivačná – problém ako motivácia Reproduktívna – riadený rozhovor Heuristická – rozhovor, riešenie úloh	Práca s učebnicou Individuálna práca Skupinová práca, Diskusia Beseda
Slovenská republika (1939-1945) (7 hodín)	Informačnéreceptívna – výklad Motivačná – problém ako motivácia Reproduktívna – riadený rozhovor Heuristická – rozhovor, riešenie úloh	Práca s učebnicou Individuálna práca Skupinová práca, Diskusia Beseda
Povojnový svet (10 hodín)	Informačnéreceptívna – výklad Motivačná – problém ako motivácia Reproduktívna – riadený rozhovor Heuristická – rozhovor, riešenie úloh	Práca s učebnicou Individuálna práca Skupinová práca, Diskusia Beseda
Československo za železnou oponou (6 hodín)	Informačnéreceptívna – výklad Motivačná – problém ako motivácia Reproduktívna – riadený rozhovor Heuristická – rozhovor, riešenie úloh	Práca s učebnicou Individuálna práca Skupinová práca, Diskusia Beseda
Slovenská republika 1993 (5 hodín)	Informačnéreceptívna – výklad Motivačná – problém ako motivácia Reproduktívna – riadený rozhovor Heuristická – rozhovor, riešenie úloh	Práca s učebnicou Individuálna práca Skupinová práca, Diskusia Beseda
Súčasný svet (5 hodín)	Informačnéreceptívna – výklad Motivačná – problém ako motivácia Reproduktívna – riadený rozhovor Heuristická – rozhovor, riešenie úloh	Práca s učebnicou Individuálna práca Skupinová práca, Diskusia Beseda

7. Učebné zdroje

Na podporu a aktiváciu vyučovania a učenia žiakov sa využijú nasledovné učebné zdroje:

Názov tematického celku	Odborná literatúra	Didaktická technika	Materiálne výučbové prostriedky	Ďalšie zdroje (internet, knižnica, ...)
Európa v medzivojnovom období	H. Tkadlečková, V. Kratochvíl: Svet v novom storočí, Orbis Pictus Istropolitana, Bratislava, 1995. D.Kováč, I. Kamenec, V. Kratochvíl: Slovensko v novom storočí, Orbis Pictus Istropolitana, Bratislava 1997.	Tabuľa Dataprojektor PC Videotechnika	denná tlač, časopisy, pracovné listy	Internet CD Knižnica
Československo v medzivojnovom období	H. Tkadlečková, V. Kratochvíl: Svet v novom storočí, Orbis Pictus Istropolitana, Bratislava, 1995. D.Kováč, I.	Tabuľa Dataprojektor PC Videotechnika	denná tlač, časopisy, pracovné listy	Internet CD Knižnica

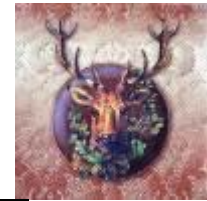

	Kamenec, V. Kratochvíl: Slovensko v novom storočí, Orbis Pictus Istropolitana, Bratislava 1997.			
Druhá svetová vojna	H. Tkadlečková, V. Kratochvíl: Svet v novom storočí, Orbis Pictus Istropolitana, Bratislava, 1995. D.Kováč, I. Kamenec, V. Kratochvíl: Slovensko v novom storočí, Orbis Pictus Istropolitana, Bratislava 1997.	Tabuľa Dataprojektor PC Videotechnika	denná tlač, časopisy, pracovné listy	Internet CD Knižnica
Slovenská republika (1939-1945)	H. Tkadlečková, V. Kratochvíl: Svet v novom storočí, Orbis Pictus Istropolitana, Bratislava, 1995. D.Kováč, I. Kamenec, V. Kratochvíl: Slovensko v novom storočí, Orbis Pictus Istropolitana, Bratislava 1997.	Tabuľa Dataprojektor PC Videotechnika	časopisy, pracovné listy	Internet CD Knižnica
Povojnový svet	H. Tkadlečková, V. Kratochvíl: Svet v novom storočí, Orbis Pictus Istropolitana, Bratislava, 1995. D.Kováč, I. Kamenec, V. Kratochvíl: Slovensko v novom storočí, Orbis Pictus Istropolitana, Bratislava 1997.	Tabuľa Dataprojektor PC Videotechnika	denná tlač, časopisy, pracovné listy	Internet CD Knižnica
Československo za železnou oponou	H. Tkadlečková, V. Kratochvíl: Svet v novom storočí, Orbis Pictus Istropolitana, Bratislava, 1995. D.Kováč, I. Kamenec, V. Kratochvíl: Slovensko v novom storočí, Orbis Pictus Istropolitana, Bratislava 1997.	Tabuľa Dataprojektor PC Videotechnika	denná tlač, časopisy, pracovné listy	Internet CD Knižnica
Slovenská republika 1993	H. Tkadlečková, V. Kratochvíl: Svet v novom storočí, Orbis Pictus Istropolitana, Bratislava, 1995. D.Kováč, I. Kamenec, V. Kratochvíl: Slovensko v novom storočí, Orbis Pictus Istropolitana, Bratislava 1997.	Tabuľa Dataprojektor PC Videotechnika	denná tlač, časopisy, pracovné listy	Internet CD Knižnica
Súčasný svet	H. Tkadlečková, V. Kratochvíl: Svet v novom storočí, Orbis Pictus Istropolitana, Bratislava, 1995. D.Kováč, I. Kamenec, V. Kratochvíl: Slovensko v novom storočí, Orbis Pictus Istropolitana, Bratislava 1997.	Tabuľa Dataprojektor PC Videotechnika	denná tlač, časopisy, pracovné listy	Internet CD Knižnica

Učebný plán z predmetu DEJEPIS pre 9. ročník

Rozpis učiva: <u>DEJEPIS</u>		Ročník: deviaty 2 hodiny týždenne, spolu 66 hodín		
Názov tematického celku vrátane tém (obsahový štandard)	Medzipredmetové vzťahy	Očakávané vzdelávacie výstupy (cieľ)	Kritéria hodnotenia (výkonový štandard)	Metódy a prostriedky hodnotenia
ÚVODNÁ HODINA (1 h)	Občianska náuka	Oboznámiť žiakov s obsahom a cieľmi vyučovania dejepisu	- žiak je oboznámený s obsahom a cieľmi vyučovania v 9. ročníku	Riadený rozhovor
OPAKOVANIE UČIVA 8. ročníka (1 h)	Občianska náuka, Slovenský jazyk, NV	Systematizovať nadobudnuté poznatky o	- žiak zhmie nadobudnuté poznatky z 8. ročníka	Riadený rozhovor, Ústne skúšanie
EURÓPA V MEDZIVOJNOVOM OBDOBÍ (9 h) - Nové štáty na mape Európy	- Občianska náuka - Nábož. výchova, - Geografia - Environmentálna výchova	Vedieť uviesť zmeny, ktoré nastali v Európe ako dôsledok povojnovej krízy Vedieť ukázať na historickej mape nové štáty, ktoré vznikli v Európe	- žiak vie uviesť zmeny, ktoré nastali v Európe ako dôsledok povojnovej krízy - žiak vie ukázať na historickej mape nové štáty, ktoré vznikli v Európe	Ústne skúšanie individuálne, sebahodnotenie
- Ako sa Lenin dostal k moci	- Fyzika, - Výtvarná výchova	Vedieť opísať situáciu v Rusku v roku 1917 a charakterizovať vládu Lenina	- žiak vie opísať situáciu v Rusku v roku 1917 a charakterizovať vládu Lenina	Ústne skúšanie, Systematické pozorovanie a hodnotenie žiaka
- Mussolini a jeho čiernoodenci		Vedieť uviesť dôvody vzniku diktatúr Vedieť rozlíšiť demokraciu od diktatúry Vedieť charakterizovať stalinistickú diktatúru Vedieť vysvetliť príčiny vzniku nacizmu v Nemecku a vedieť vysvetliť príčiny vzniku fašizmu v Taliansku	- žiak vie uviesť dôvody vzniku diktatúr, vie rozlíšiť demokraciu od diktatúry, vie charakterizovať stalinistickú diktatúru, vie vysvetliť príčiny vzniku nacizmu v Nemecku a príčiny vzniku fašizmu v Taliansku	Ústne skúšanie, pozorovanie
- Hitler proti Európe				Ústne skúšanie, samostatná práca s textom
- Míľniky vedy a techniky		Vedieť opísať vplyv vedy, techniky, kultúry a umenia na zvyšovanie životnej úrovne	- žiak vie opísať vplyv vedy, techniky, kultúry a umenia na zvyšovanie životnej úrovne	Kolektívne skúšanie, riadený rozhovor, samostatná práca s textom
- Zlaté dvadsiate roky?				
- Nové cesty umenia a architektúry				
- Opakovanie 1. tematického celku – 1h		Systematizovať nadobudnuté poznatky	- žiak zhmie nadobudnuté poznatky	Kolektívne ústne skúšanie
- 1. kontrolná práca – 1h		Vedieť samostatne pracovať a využívať vedomosti získané na predchádzajúcich hodinách	- žiak pracuje samostatne s využitím nadobudnutých vedomostí	Písomná kontrola

- ČESKOSLOVENS KO V MEDZIVOJNOV OM OBDOBÍ (10 h) - Slovensko vstupuje do česko- slovenského štátu	Geografia, Občianska náuka - Slovenský jazyk Nábož. Výchova, Výtvarná výchova	• Vedieť analyzovať postavenie Slovákov v ČSR • Vedieť popísať situáciu na Slovensku v rokoch – 1918 - 1919	- žiak vie analyzovať postavenie Slovákov v ČSR - žiak vie popísať situáciu na Slovensku v rokoch –1918 - 1919	Riadený rozhovor, Samostatná práca s textom
- Slovensko hľadá svoju cestu		• Vedieť vysvetliť výhody a nevýhody spojenia Čechov a Slovákov • Vedieť vysvetliť myšlienku čechoslovakizmu	- žiak vie vysvetliť výhody a nevýhody spojenia Čechov a Slovákov Žiak vie vysvetliť myšlienku čechoslovakizmu	Riadený rozhovor, ústne skúšanie
- Zápas o každodenný chlieb		• Vedieť zhodnotiť hospodársky rozmach ČSR a vedieť vysvetliť rozdiel v hospodárstve u Slovákov a Čechov	- žiak vie zhodnotiť hospodársky rozmach ČSR a vie vysvetliť rozdiel v hospodárstve u Slovákov a Čechov	Riadený rozhovor, ústne skúšanie
- Nepoznaná sloboda		• Vedieť vysvetliť čo priniesla demokratizácia politického života Slovákom a význam spolkov v živote človeka	- žiak vie vysvetliť čo priniesla demokratizácia politického života Slovákom a význam spolkov v živote človeka	Riadený rozhovor, kolektívne skúšanie
- Spoluobčania či protivníci	Výtvarná výchova, Slovenský jazyk	• Vedieť identifikovať národnostné menšiny v ČSR	- žiak vie identifikovať národnostné menšiny v ČSR	Riadený rozhovor
- Kultúrny rozlet Slovenska		• Vedieť zdôvodniť vplyv kultúry, spolkov a škôl na každodenný život	- žiak vie zdôvodniť vplyv kultúry, spolkov a škôl na každodenný život	Kolektívne skúšanie, Diskusia,
- Mračná nad Česko-slovenskom		• Vedieť opísať Mníchovskú dohodu	- žiak vie opísať Mníchovskú dohodu	Kolektívne skúšanie, diskusia
- Od autonómie k samostatnosti		• Vedieť opísať vyhlásenie autonómie • Vedieť analyzovať viedenskú arbitráž • Vedieť kriticky zhodnotiť postoj západných mocností voči ČSR	- žiak vie opísať vyhlásenie autonómie - žiak vie analyzovať viedenskú arbitráž - žiak vie kriticky zhodnotiť postoj západných mocností voči ČSR	
- Opakovanie 2. tematického celku – 1h		• Systematizovať nadobudnuté poznatky z kapitoly Česko-slovensko v medzivojnovom období	- žiak zhrnie nadobudnuté poznatky z kapitoly Česko-slovensko v medzivojnovom období	Kolektívne ústne skúšanie
- 2. kontrolná práca – 1h		• Vedieť samostatne pracovať a využívať vedomosti získané na predchádzajúcich hodinách	- žiak pracuje samostatne s využitím nadobudnutých vedomostí	Písomná kontrola
DRUHÁ SVETOVÁ VOJNA (6 h) - Európa – obeť diktátorov	Geografia, Občianska náuka, Slovenský jazyk Občianska	• Vedieť uviesť príčiny 2. svetovej vojny • Vedieť vymenovať v chronologickom poradí štáty napadnuté Nemeckom	- žiak vie uviesť príčiny 2. svetovej vojny - žiak vie vymenovať v chronologickom poradí štáty napadnuté Nemeckom	Riadený rozhovor, výklad,

- Život v okupovanej Európe	náuka Nábož. výchova	• Vedieť rozpoznať nebezpečenstvo ideológií, ktoré hlásajú rasovú neznášanlivosť • Vedieť opísať protifašistický odboj a život v čase vojny • Vedieť zhodnotiť holokaust	- žiak vie rozpoznať nebezpečenstvo ideológií, ktoré hlásajú rasovú neznášanlivosť - žiak vie opísať protifašistický odboj a život v čase vojny a vie zhodnotiť holokaust	Riadený rozhovor
- Veľmoci proti Hitlerovi		• Vedieť popísať význam vzniku protihitlerovskej koalície • Vedieť ukázať na mape najväčšie bitky	- žiak vie popísať význam vzniku protihitlerovskej koalície - žiak vie ukázať na mape najväčšie bitky	Individuálne ústne skúšanie
- Konečne mier		• Vedieť opísať výsledky 2.svetovej vojny a jej následky na ľudstvo • Vedieť chronologicky uviesť základné údaje o 2.svetovej vojne	- žiak vie opísať výsledky 2.svetovej vojny a jej následky na ľudstvo - žiak vie chronologicky uviesť základné údaje o 2.svetovej vojne	Individuálne skúšanie
- Opakovanie 3. tematického celku – 1 h		• Vedieť zhrnúť nadobudnuté poznatky z 3.kapitoly	- žiak zhrnie nadobudnuté poznatky z kapitoly 2.svetová vojna	Kolektívne ústne skúšanie
- 3. kontrolná práca – 1 h		• Vedieť samostatne pracovať s poznatkami o 2.svetovej vojne	- žiak pracuje samostatne s využitím nadobudnutých vedomostí	Písomná kontrola
SLOVENSKÁ REPUBLIKA (1939-1945) (7 h)	Geografia, Občianska náuka Slovenský jazyk Nábožensk á výchova Informatika	• Vedieť uviesť a popísať príčiny vzniku Slovenskej republiky • Vedieť charakterizovať Slovenskú republiku	- žiak vie uviesť a popísať príčiny vzniku Slovenskej republiky - žiak vie charakterizovať SR	Kolektívne ústne skúšanie
- Vznik nového štátu				
- Slovenská republika na mape Európy		• Vedieť kriticky zhodnotiť postoj Nemecka voči Slovenskej republike	- žiak vie kriticky zhodnotiť postoj Nemecka voči Slovenskej republike	Systematické pozorovanie a hodnotenie žiaka
- Aká bola Slovenská republika?		• Vedieť rozlíšiť autoritatívny režim od demokracie • Vedieť analyzovať politický systém v SR	- žiak vie rozlíšiť autoritatívny režim od demokracie - žiak vie analyzovať politický systém v SR	Systematické pozorovanie a hodnotenie žiaka
- Život v Slovenskej republike		• Vedieť analyzovať dôsledky židovského kódexu a zhodnotiť dôsledky holokaustu • Vedieť analyzovať hospodárstvo v SR	- žiak vie analyzovať dôsledky židovského kódexu a zhodnotiť dôsledky holokaustu - žiak vie analyzovať hospodárstvo v SR	Kolektívne ústne skúšanie
- Slovenské národné povstanie		• Vedieť dokumentovať význam slovenského národného povstania a opísať domáci odboj	- žiak vie dokumentovať význam slovenského národného povstania a opísať domáci odboj	Kolektívne ústne skúšanie
- Opakovanie 4. tematického celku		• Systematizovať nadobudnuté poznatky	- žiak zhrnie nadobudnuté poznatky	Kolektívne ústne skúšanie
- 4. kontrolná práca		• Vedieť samostatne pracovať a využívať vedomosti získané na predchádzajúcich hodinách	- žiak pracuje samostatne s využitím nadobudnutých vedomostí	Písomná kontrola
POLROČNÉ		• Systematizovať	- žiak zhrnie základné	Riadený

OPAKOVANIE (2 h)	nadobudnuté poznatky za I. polrok	poznatky, ktoré získal počas I. polroku	rozhovor, kolektívne skúšanie
POVOJNOVÝ SVET (10 h)	• Vedieť pochopiť rozdelenie sveta na 2 tábory	- žiak vie pochopiť rozdelenie sveta na 2 tábory	Riadený rozhovor, kolektívne skúšanie
Rozdelenie Európy			
Nové plány a nové spojenectvá	• Vedieť opísať spoluprácu západoeurópskych krajín a politikov, ktorí stáli na začiatku integrácie Európy	- žiak vie opísať spoluprácu západoeurópskych krajín a politikov, ktorí stáli na začiatku integrácie Európy	Ústne skúšanie individuálne, sebahodnotenie
Na východ od železnej opony	• Vedieť rozlíšiť život za železnou oponou a rozpoznať zmeny v rozdelenom svete	- žiak vie rozlíšiť život za železnou oponou a rozpoznať zmeny v rozdelenom svete	Ústne skúšanie individuálne, sebahodnotenie
Koniec kolonializmu	• Vedieť porovnať politické systémy a ich vplyv na každodenný život • Vedieť vysvetliť hromadenie bohatstva v rukách jednotlivcov	- žiak vie porovnať politické systémy a ich vplyv na každodenný život - žiak vie vysvetliť hromadenie bohatstva v rukách jednotlivcov	Riadený rozhovor, kolektívne skúšanie
Rovnováha strachu	• Vedieť opísať dôsledky 2.svetovej vojny • Vedieť opísať prejavy odporu východoeurópskych štátov proti komunistickej diktatúre	- žiak vie opísať dôsledky 2.svetovej vojny, vie opísať prejavy odporu východoeurópskych štátov proti komunistickej diktatúre	Ústne skúšanie individuálne, sebahodnotenie
Koniec nehybnosti	• Vedieť uviesť postupné príčiny zblížovania medzi východom a západom a uviesť hlavné myšlienky Helsinskej konferencie	- žiak vie uviesť postupné príčiny zblížovania medzi východom a západom a vie uviesť hlavné myšlienky Helsinskej konferencie	Riadený rozhovor, kolektívne skúšanie
Výslnie a tiene a civilizácie	• Vedieť charakterizovať veecko-technickú revolúciu	- žiak vie charakterizovať veecko-technickú revolúciu	Ústne skúšanie individuálne, sebahodnotenie
Umenie salónov a ulíc	• Vedieť popísať umenie 2.polovice 19. a 20.storočia	- žiak vie popísať umenie 2.polovice 19. a 20.storočia	Ústne skúšanie individuálne, sebahodnotenie
Opakovanie 5. tematického celku	• Systematizovať nadobudnuté poznatky	- žiak zhrnie nadobudnuté poznatky	Spoločné opakovanie
5. kontrolná práca	• Vedieť samostatne pracovať a využívať vedomosti získané na predchádzajúcich hodinách	- žiak pracuje samostatne s využitím nadobudnutých vedomostí	Test
ČESKOSLOVENS KO ZA ŽELEZNOU OPONOU (6 h)	• Vedieť zdôvodniť ako chcel Košický vládny program riešiť vzťah Čechov a Slovákov	- žiak vie zdôvodniť ako chcel Košický vládny program riešiť vzťah Čechov a Slovákov	Riadený rozhovor, kolektívne skúšanie
Návrat Slovenska do obnovenej republiky			
Zápas o demokraciu	• Vedieť zhodnotiť februárový prevrat	- žiak vie zhodnotiť februárový prevrat	Ústne skúšanie individuálne,

				sebahodnotenie
Sovietizácia Československa	Vedieť zdôvodniť, prečo Československo bolo považované za satelitný štát	- žiak vie zdôvodniť, prečo Československo bolo považované za satelitný štát	Riadený rozhovor, kolektívne skúšanie	
Dve tváre komunistickej totality	Vedieť vysvetliť a popísať prečo bola potrebná kolektivizácia a industrializácia Slovenska	- žiak vie vysvetliť a popísať prečo bola potrebná kolektivizácia a industrializácia Slovenska	Ústne skúšanie individuálne, sebahodnotenie	
Opakovanie 6. tematického celku	Vedieť zhrnúť nadobudnuté poznatky zo 6.kapitoly	- žiak zhrnie nadobudnuté poznatky	Spoločné opakovanie	
6. kontrolná práca	Vedieť samostatne pracovať a využívať vedomosti získané na predchádzajúcich hodinách	- žiak pracuje samostatne s využitím nadobudnutých vedomostí	Test	
<u>SLOVENSKÁ REPUBLIKA 1993 (5 h)</u>	Vedieť dokumentovať narastanie krízy a jej vyvrcholenie v socializme s ľudskou tvárou Vedieť charakterizovať rok 1968	- žiak vie dokumentovať narastanie krízy a jej vyvrcholenie v socializme s ľudskou tvárou - žiak vie charakterizovať rok 1968	Riadený rozhovor, kolektívne skúšanie	
Neúspešný pokus o reformu	Vedieť charakterizovať normalizáciu a osobnosť G. Husáka, zdôvodniť príčiny nespokojnosti a prejavy odporu voči režimu Vedieť zdôvodniť podstatu Charty 77	- žiak vie charakterizovať normalizáciu a osobnosť G. Husáka, zdôvodniť príčiny nespokojnosti a prejavy odporu voči režimu - žiak vie zdôvodniť podstatu Charty 77	Riadený rozhovor, kolektívne skúšanie	
Umrštená spoločnosť	Vedieť charakterizovať normalizáciu a osobnosť G. Husáka, zdôvodniť príčiny nespokojnosti a prejavy odporu voči režimu Vedieť zdôvodniť podstatu Charty 77	- žiak vie charakterizovať normalizáciu a osobnosť G. Husáka, zdôvodniť príčiny nespokojnosti a prejavy odporu voči režimu - žiak vie zdôvodniť podstatu Charty 77	Riadený rozhovor, kolektívne skúšanie	
Na ceste k demokracii a samostatnosti	Vedieť uviesť význam sviečkovej manifestácie Vedieť vysvetliť pád železnej opony a nežnú revolúciu Vedieť vymenovať pozitíva a negatíva socializmu	- žiak vie uviesť význam sviečkovej manifestácie - žiak vie vysvetliť pád železnej opony a nežnú revolúciu - žiak vie vymenovať pozitíva a negatíva socializmu	Riadený rozhovor, kolektívne skúšanie	
Opakovanie 7. tematického celku	Vedieť zhrnúť nadobudnuté poznatky zo 7.kapitoly	- žiak vie zhrnúť nadobudnuté poznatky	Spoločné opakovanie	
7. kontrolná práca	Vedieť samostatne pracovať a využívať vedomosti získané na predchádzajúcich hodinách	- žiak vie samostatne pracovať a využívať poznatky z predchádzajúcich hodín	Test	
<u>SÚČASNÝ SVET (5 h)</u>	Vedieť uviesť výhody a nevýhody vstupu do EÚ Vedieť zhodnotiť prijatie eura	- žiak vie uviesť výhody a nevýhody vstupu do EÚ - žiak vie zhodnotiť prijatie eura	Riadený rozhovor, kolektívne skúšanie	
Európska únia	Vedieť uviesť rozdiely v hospodárskom a politickom systéme súčasného sveta	- žiak vie uviesť rozdiely v hospodárskom a politickom systéme súčasného sveta	Prezentácia projektu pred spolužiakmi, sebahodnotenie	
Projekt - Globalizácia	Vedieť nájsť dôvody vzniku terorizmu	- žiak vie nájsť dôvody vzniku terorizmu	Prezentácia projektu pred spolužiakmi, sebahodnotenie	
Projekt - Terorizmus	Vedieť nájsť dôvody vzniku terorizmu	- žiak vie nájsť dôvody vzniku terorizmu	Prezentácia projektu pred spolužiakmi, sebahodnotenie	
Projekt - Internet	Vedieť rozlíšiť výhody	- žiak vie rozlíšiť výhody	Prezentácia	

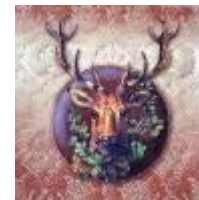

		a nevýhody internetu	a nevýhody internetu	projektu pred spolužiakmi, sebahodnotenie
Projekt – Globálne otepľovanie		• Vedieť zistiť príčiny globálneho otepľovania	- žiak vie zistiť príčiny globálneho otepľovania	Prezentácia projektu pred spolužiakmi, sebahodnotenie
CELOROČNÉ OPAKOVANIE (3 h)		• Systematizovať nadobudnuté poznatky počas celého roka	- žiak zhrnie základné poznatky nadobudnuté počas celého roka	Riadený rozhovor Kolektívne skúšanie, Riaditeľský test
Záverečná hodina		• Vedieť zhodnotiť celoročné vedomosti	- žiak vie zhodnotiť celoročné vedomosti	

Občianska náuka 5.-9.ročník

V. ročník

Tematický celok	Obsahový štandard	Výkonový štandard	STRATÉGIE	VYUČOVANIA	Časová dotácia	Prierezové témy <i>Medzipredmetové vzťahy</i>
	Téma <i>Pojem</i>		Metódy a postupy	Organizačné formy práce		
MOJA RODINA (16 hod.)	Poslanie a funkcie rodiny <i>funkcie rodiny</i>	Žiaci: - chápu význam rodiny pre človeka a spoločnosť;	diskusia, vysvetľovanie, brainstorming, ústna skúška,	hromadné vyuč., skupinové vyuč.	1 hod.	OaSR MuV <i>NBV /ETV</i>
	Vzťahy v rodine, roly členov rodiny <i>princípy, na ktorých fungujú vzťahy v rodine</i>	- vedia rozlíšiť pozitíva a negatíva v rodinných vzťahoch; - chápu zmysel pozícií členov pre fungovanie rodiny;	rozhovor, diskusia, grafické činnosti, ústna skúška	hromadné vyuč., skupinové vyuč., samostatná práca	1 hod.	OaSR MuV
	Normy a pravidlá, práva a povinnosti rodičov a detí <i>pravidlá v rodine, práva a povinnosti rodičov aj detí</i>	- chápu význam pravidiel v rodine; - chápu späť práva a povinnosti; - vedia ochraňovať svoje práva a plniť si svoje povinnosti;	brainstorming, projektová metóda, beseda, grafické činnosti	hromadné vyuč., skupinové vyuč., práca vo dvojici	1 hod.	OaSR
	História mojej	- získajú úctu	brainstorming,	hromadné	1	OaSR

	rodiny, zvyky a tradície <i>rodinná genéza dvoch generácií, rodostrom, zvyky a tradície rodiny</i>	a hrdosť na svoju rodinu, tradície a zvyky; Osobnosť F. Coburga - pochopia spätosť prítomnosti a minulosti; - vedia rozlíšiť v čom sú si rodiny podobné a v čom sú originálne;	didaktické hry, diskusia, výtvarné činnosti, písanie príbehu, hodnotenie výt. a tvorivých činností	vyuč., skupinové vyuč.	hod.	ReV MuV <i>DEJ</i>
	Komunikácia v rodine <i>verbálna a neverbálna komunikácia, jednosmerná komunikácia, základné kom. techniky</i>	- chápu dôležitosť komunikácie medzi členmi rodiny pre ich harmonický život; - začnú uplatňovať kom. zručnosti; - vedia obhajovať a zdôvodniť svoj názor a rešpektovať názor iných; - prejavujú úctu k názorom rodičov;	vysvetľovanie, inscenačné metódy	skupinové vyuč., individuálna činnosť, písomná skúška	2 hod.	OaSR <i>ETV</i>
	Krízy v rodine <i>dôvody, kt. vedú k problémom, rozvod, choroba v rodine, neúplná rodina</i>	- identifikujú príčiny rodinných kríz; - chápu potrebu prebrať rolu neprítomného člena; - vedia prejavit' cit spolupatričnosti;	inscenačné metódy, diskusia, rozprávanie	skupinové vyuč., hromadné vyuč.	1 hod.	OaSR <i>ETV</i>
	Problémy rodinného života a ich riešenia <i>typológia záťažových situácií, problémy rod. života, riešenia</i>	- vedia pomenovať záťažové situácie; - vedia pomenovať rod. problémy; - sa postupne učia dohode, robiť kompromisy,	slovné metódy, inscenačné metódy, diskusia, zážitkové vyuč., písomná skúška	hromadné vyuč., skupinové vyuč., samostatná práca	2 hod.	OaSR <i>ETV</i>

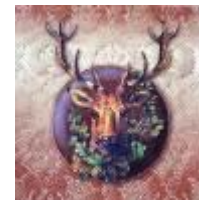
		aktívne počúvať, prijímať rozhodnutia;				
	Zdravý spôsob života <i>životné štýly, stres, relaxačné techniky, zdravá životospráva, pravidlá duševnej hygieny</i>	- porovnávajú jednotlivé životné štýly; - vedia identifikovať stres a naučia sa techniky na jeho odbúranie; - uplatnia zásady zdravej výživy; - uplatňujú pravidlá duševnej hygieny vo svojej rodine;	rozprávanie, diskusia, didaktické hry, tvorivé činnosti, ústna skúška	hromadné vyuč., skupinové vyuč., samostatná práca, domáca úloha	1 hod.	OaSR EnV <i>TŽP TSV</i>
	Zdravý spôsob života <i>spôsoby trávenia voľného času, voľnočasové aktivity</i>	- vedia rozlíšiť vhodné a nevhodné spôsoby trávenia voľného času; - vysvetlia, prečo je pre rozvoj ich osobnosti dôležité spoločné trávenie voľného času;	zážitkové vyučovanie, brainstorming, diskusia, projekt, prezentácia projektu	hromadné vyuč., skupinové vyuč., samostatná práca, domáca úloha	2 hod.	OaSR TPaPZ
	Voľný čas v mojej rodine <i>voľný čas v rodine, spôsoby trávenia vč</i>	- naučia sa prispôbovať ostatným členom rodiny; - formujú si pocit spolupatričnosti;	rozprávanie, rozhovor, didaktické hry	samostatná práca, skupinové vyuč.	1 hod.	OaSR
	Naši príbuzní, priatelia, susedia <i>širšia rodina, medzilidské vzťahy, priateľstvo, pomoc a podpora</i>	- vedia vymenovať členov svojej širšej rodiny; - uvedie, ako fungujú vzťahy v širšej rodine; - vedia určiť, čím sa vzájomne navzájom obohacujú a ako si pomáhajú;	rozprávanie, úvahy nad citátmi, inscenačné metódy, hodnotenie písomných prejavov	skupinové vyuč., samostatná práca, domáca úloha	1 hod.	OaSR ReV <i>ETV</i>
	Generačné problémy v rodine	- vedia vysvetliť pojem viacgeneračná	zážitkové vyučovanie, rozprávanie,	skupinové vyuč., samostatná	1 hod.	OaSR MuV

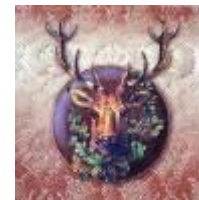
	<i>viacgeneračné rodiny, problémy spolunažívania v takých rodinách</i>	rodina; - zdôvodnia potrebu vzájomnej starostlivosti detí, rodičov a starých rodičov; - chápu a pomáhajú starým rodičom;	beseda	práca		ETV
	Dokumenty a Zákon o rodine <i>Dohovor o právach dieťaťa, Zákon o rodine</i>	- vedia pracovať s dokumentom a zákonom; - poznajú svoje práva a povinnosti zo zákona; - vedia, že vzťahy v rodine upravuje zákon	vysvetľovanie, diskusia, zážitkové vyučovanie, práca s dokumentom	hromadné vyuč., skupinové vyuč., vyuč. v počítačovej miestnosti, domáca úloha	1 hod.	MeV OaSR
MOJA ŠKOLA (17 hod.)	Trieda ako sociálna skupina <i>princípy fungovania tr. kolektívu, sociálne roly, postavenie jednotlivca v skupine, socializácia</i>	- vysvetlia príčiny pozícií jednotlivých žiakov v triede; - vedia vymenovať roly žiakov v triede a zaradiť do nich spolužiakov; - vedia vysvetliť pojem socializácia; - objasnia podstatu problémov vo vzťahu;	vysvetľovanie, rozhovor, diskusia, grafické činnosti, ústna skúška	hromadné vyuč., skupinové vyuč.	1 hod.	OaSR ETV
	Individualizmus – osobnosti v našej triede <i>osobnosť – pozitívna a negatívna, vodca, súperenie, súťaživosť</i>	- vedia rozlíšiť pozitívne a negatívne osobnosti triedy; - objasnia význam pozitívnych vzorov; - odhalia manipuláciu zo strany spolužiaka a odolajú jej; - uvedú príklady	vysvetľovanie, rozprávanie, zážitkové vyuč., grafické činnosti, hodnotenie graf. činností	hromadné vyuč., skupinové vyuč.	1 hod.	OaSR ETV

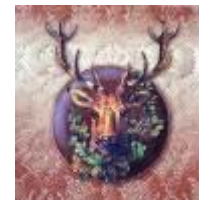
		súťaživosti v pozitívnom i negatívnom zmysle;				
	Kolektivismus – spolupráca v našej triede <i>pravidlá spolupráce, kompromis, riešenie konfliktov</i>	- poznajú a riadia sa pravidlami spolupráce pri činnostiach v triede; - sú ochotní robiť kompromisy; - poznajú zákl. spôsoby riešenia konfliktov a uplatňujú ich v triede;	zážitkové vyuč., rozprávanie, diskusia, inscenačné metódy	hromadné vyuč., skupinové vyuč.	1 hod.	OaSR <i>ETV</i>
	Sebahodnotenie a hodnotenie žiakov triedy <i>rovnosť, rovnakosť, predsudok, sebapoznanie, sebahodnotenie, poznatie a hodnotenie iných</i>	- vedia rozlíšiť pojmy rovnosť a rovnakosť; - chápu pojem predsudok a uvedú, čo môže predsudok spôsobiť; - poznajú svoje pozitíva aj negatíva; - vedia určiť pozitíva aj negatíva svojich spolužiakov a bez urážania ich povedať;	diskusia, brainstorming, vysvetľovanie, zážitkové vyuč.	skupinové vyuč., samostatná práca, domáca úloha	1 hod.	OaSR <i>ETV</i>
	Komunikácia v triede <i>vzájomné pôsobenie členov kolektívu, družní spolužiaci, žiaci s problémami pri nadväzovaní vzťahov</i>	- rozoznajú odlišnosti jednotlivcov v procese vytvárania sociálnych vzťahov; - sú ochotní pomôcť spolužiakom s problémami pri nadväzovaní kontaktov, pri socializácii;	inscenačné metódy, zážitkové vyuč., rozhovor	hromadné vyuč., skupinové vyuč.	1 hod.	OaSR <i>ETV</i>
	Práva	- zúčastnia sa na	diskusia,	hromadné	1	OaSR

	apovinnosti žiakov v triede – triedna samospráva <i>práva a povinnosti žiakov v triede, vytvorenie a činnosť tr. samosprávy</i>	tvorbe práv a povinností žiakov triedy; - využijú možnosť ovplyvniť život vo svojej triede; - rozvíjajú zodpovednosť za seba a iných;	rozprávanie, grafické činnosti, brainstorming, ústna skúška	vyuč., skupinové vyuč., samostatná práca	hod.	
	Práva a povinnosti žiakov v škole – školská samospráva <i>práva a povinnosti žiakov v škole, školská žiacka samospráva</i>	- poznajú svoje práva a povinnosti v škole; - vedia, kto ich zastupuje v školskom parlamente a ako obhajuje ich práva;	diskusia, rozprávanie, brainstorming, ústna skúška	hromadné vyuč., skupinové vyuč., práca v počítačovej učebni	1 hod.	OaSR
	Mimovyučovacia a mimoškolská činnosť <i>mimovyučovacie aktivity v škole, záujmové útvary, aktívne využitie voľného času</i>	- zapájajú sa do mimoškolských aktivít; - poznajú, ktoré útvary pracujú v škole; - začlenia sa do nich; - uvedú možnosť mimoškolského využitia voľného času;	brainstorming, rozprávanie, práca s internetom – webová stránka školy	hromadné vyuč., skupinové vyuč., vyuč. v počítačovej učebni	1 hod.	OaSR
	Naša škola <i>história, úspechy žiakov, bývali pedagógovia, osobnosti školy, symbolika školy (hymna, logo)</i>	- vedia uviesť úspechy, osobnosti, pedagógov; - poznajú symboliku; - rozvíjajú pocit hrdosti, spolupatričnosti; - posilňujú snahu reprezentovať školu; Naša škola a F. Coburg	rozprávanie, práca so školskou kronikou, webovou stránkou školy, školským časopisom, tvorivé činnosti – rozhovory s bývalými žiakmi,	hromadné vyuč., skupinové vyuč., domáca úloha, samostatná práca	2 hod.	OaSR ReV TPaPZ <i>DEJ</i>

			pedagógmi a pod., projektová metóda, hodnotenie projektov			
	Naša pani učiteľka/Náš pán učiteľ <i>osobnosť učiteľa, pracovné štýly učiteľa</i>	- vedia uviesť základné typy osobnosti učiteľa; - poznajú základné pracovné štýly učiteľa; - rozvíjajú kritické myslenie, schopnosť vyjadriť svoj názor bez urážania;	vysvetľovanie, brainstorming, písomné metódy – práca o učiteľovi, diskusia, písomná skúška	skupinové vyuč., samostatná práca, domáca úloha	1 hod.	OaSR
	Čím by som chcel byť <i>povolanie, zamestnanie, rodinné tradície v povolaniach</i>	- vysvetlia na príkladoch pojmy povolanie a zamestnanie; - uvedomia si svoj záujem o isté povolanie a vplyv rodiny na svoju budúcu prac. orientáciu;	rozhovor, písomné metódy – úvaha o nejakom povolaní, hodnotenie pís. prejavov	hromadné vyuč., skupinové vyuč., domáca úloha, samostatná práca	1 hod.	OaSR
	Vzdelávanie ako hodnota <i>systém hodnôt, vzdelanie v systéme hodnôt</i>	- vedia uviesť najdôležitejšie hodnoty vo svojom živote; - vysvetlia, aké miesto má vzdelanie v ich hodnotovom rebríčku a prečo; - tolerujú hodnoty spolužiakov;	brainstorming, diskusia, grafické činnosti	hromadné vyuč., skupinové vyuč., samostatná práca	1 hod.	OaSR MuV ETV
	Celoživotné vzdelávanie <i>celoživotné vzdelávanie</i>	- chápu pojem a prijímajú myšlienku celoživotného	vysvetľovanie, rozhovor	hromadné vyuč., skupinové vyuč.,	1 hod.	OaSR

		vzdelávania ako predpoklad pre budúce uplatnenie;		samostatná práca		
	Školský systém u nás a v Európe <i>typy a stupne škôl, školské zariadenia, povinná školská dochádzka, Projekt Comenius</i>	- rozlišujú typy stredných škôl; - vedia vymenovať niektoré školské zariadenia; - poznajú možnosť ďalšieho vzdelávania u nás; - porovnajú typy a stupne škôl u nás a v EÚ; - rozlišujú dĺžku trvania šk. dochádzky u nás a v krajinách EÚ;	vysvetľovanie, diskusia, test, práca s internetom	hromadné vyuč., skupinové vyuč., samostatná práca, vyuč, v počítačovej učebni	1 hod.	MeV MuV ANJ
	Život žiaka ZŠ u nás – v zahraničí, v meste – v dedine <i>režim dňa, výchova, vyučovanie, voľnočasové aktivity</i>	- porovnajú život žiaka zahraničie a SR, mesto a dedina; - hľadajú podobnosti a odlišnosti; - rozvíjajú kritické myslenie, vyjadrujú svoj názor a zdôvodňujú ho;	graf. a výtv. činnosti, rozhovor, práca s internetom, práca s doplnkovou literatúrou, honotenie tvorivých činností	hromadné vyuč., skupinové vyuč., práca v počítačovej učebni	1 hod.	MeV MuV GEO
	Škola budúcnosti <i>spôsoby učenia a vyučovania v budúcnosti, postavenie žiaka a učiteľa v budúcnosti, obsah vzdelávania v budúcnosti</i>	- rozvíjajú tvorivosť, fantáziu; - prejavia zmysel pre realitu; - vedia vyjadriť a obhájiť svoju predstavu.	inscenačné metódy, samostatno-tvorivá činnosť, diskusia, hodnotenie tvorivých činností	hromadné vyuč., skupinové vyuč.	1 hod.	OaSR

Začlenenie prierezových tém

Prierezová téma	Ciele
ENVIROMENTÁLNA VÝCHOVA	- viesť žiakov k pochopeniu individuálnej zodpovednosti za vzťah k prostrediu – ochrana prírody a čistota v okolí školy, vo svojej obci, regióne - naučiť sa objektívne zhodnotiť informácie o stave životného prostredia a použiť ich, vedieť sa k nim vyjadriť a svoje názory si obhájiť - posilňovať postoj k zdravému životnému štýlu
MEDIÁLNA VÝCHOVA	- vedieť nájsť, roztriediť a použiť podstatné informácie z rôznych zdrojov – noviny, časopisy, webové stránky - vedieť sa orientovať v zákonoch a dokumentoch, kt. sa týkajú rodiny, vedieť si ich vyhľadať
REGIONÁLNA VÝCHOVA	- viesť žiakov k hrdosti na svoju obec, región - viesť ich k uvedomeniu si spolupatričnosti v rámci triedy, školy, obce, regiónu - viesť ich k úcte k svojej rodine, zvykom, tradíciám
MULTIKULTÚRNA VÝCHOVA	- vychovávať ľudí, ktorí pochopia a akceptujú rôzne kultúry - viesť žiakov k tolerancii a medzikultúrnemu porozumeniu - naučiť ich rešpektovať zvyky a tradície iných kultúr
OSOBNOSTNÝ A SOCIÁLNY ROZVOJ	- naučiť žiakov spolupracovať - pochopiť dôležitosť sebavzdelávania - pomôcť žiakom pochopiť, že patria do istých soc. skupín – rodina, trieda, škola, obec a budovať hrdosť na svoj pôvod - naučiť žiakov vyjadriť slušne svoj názor, argumentovať, ale rešpektovať aj názor druhých
TVORBA PROJEKTU A PREZENTAČNÉ ZRUČNOSTI	- vyhľadať informácie, roztriediť ich, použiť - vybrať vhodnú formálnu podobu a prezentovať - viesť seba, spolupracovať v skupine

VI. ročník

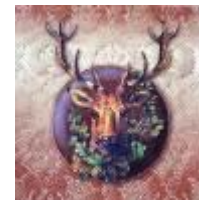
Tematický celok	Obsahový štandard	Výkonový štandard	STRATÉGIE	VYUČOVAN IA	Čas ová dotá cia	Prierezové témy <i>Medzipred metové vzťahy</i>
	Téma <i>Pojem</i>		Metódy a postupy	Organizačné formy práce		
MOJA OBEC, MÔJ REGIÓN, MOJA VLASŤ, EÚ (13 hod.)	História a súčasnosť mojej obce <i>obec</i>	Žiaci: - poznajú históriu a súčasnosť obce, v ktorej žije; Kto bol F. Coburg? – celý tematický celok	rozprávanie, tvorivé činnosti, zážitkové vyučovanie, rozhovor, práca s webovou stránkou obce, písomná skúška	hromadné vyuč., skupinové vyuč., samostatná práca, domáca úloha, vyuč. v počítačovej učebni	2 hod.	ReV MeV <i>DEJ MEV INF</i>
	Kronika a erb mojej obce <i>kronika, erb, vlajka</i>	- vedia vysvetliť význam symbolov obce; - vedia posúdiť význam obecnej kroniky pre poznatie minulosti obce a pre jej prepojenie so súčasnosťou;	vysvetľovanie , diskusia, rozhovor, tvorivé činnosti, práca s kronikou obce	hromadné vyuč., skupinové vyuč., samostatná práca	1 hod.	ReV OaSR <i>DEJ</i>
	Významné osobnosti našej obce <i>osobnosti obce</i>	- poznajú osobnosti obce; - uvedomujú si význam pozitívnych vzorov pre svoj život; Kto bol Ferdinand Coburg?	zbieranie materiálov o osobnostiac h obce, prezentácia zozbieraných materiálov, beseda, brainstorming	hromadné vyuč., skupinové vyuč., samostatná práca, vyuč. v knižnici	1 hod.	ReV <i>DEJ</i>
	Na čo som hrdý v mojej obci a jej okolí	- budujú si pocit hrdosti na svoju obec poznáním jej prírody; F.C.	rozprávanie, zážitkové vyučovanie, písomné	hromadné vyuč., skupinové vyuč.,	2 hod.	OaSR ReV

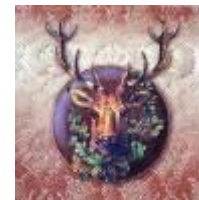
	<i>his. a kultúrne pamiatky, príroda a jej ochrana</i>		metódy	samostatná práca		
	Obecná samospráva <i>obecná samospráva, starosta, obecné zastupiteľstvo, poslanci, obecný úrad</i>	- vedia, kto je starostom obce a čo je jeho úlohou; - zaujímajú sa o spôsob volieb poslancov;	beseda so starostom obce, návšteva obecného úradu, inscenačné metódy, práca s internetom – zákon o voľbách do obecného zastupiteľstva, test	hromadné vyuč., skupinové vyuč., samostatná práca, exkurzia	2 hod.	OaSR ReV MeV
	Verejný, kultúrny a spoločenský život v našej obci <i>tradície a zvyky obce, kultúrne a spoločenské podujatia v obci</i>	- aktívne sa so svojou rodinou zapájajú do organizovania akcií v obci a zúčastňujú sa ich;Poznajú osobnosť F. Coburga.	zážitkové vyučovanie, rozprávanie, rozhovor, tvorivé činnosti	hromadné vyuč., skupinové vyuč., samostatná práca	1 hod.	ReV MeV
	Môj región <i>región</i>	- poznajú históriu a súčasnosť svojho regiónu; Vedia, kto bol F. Coburg.	brainstorming , tvorba projektov, rozprávanie, prezentácia a hodnotenie projektov	hromadné vyuč., skupinové vyuč., samostatná práca, práca v knižnici	2 hod.	ReV EnV
	Moja vlasť – SR, štátne symboly <i>vlasť, národ, národnosť,</i>	- budujú si hrdosť na svoju vlasť poznaním jej minulosti, prítomnosti, osobností,	brainstorming , zážitkové vyučovanie, diskusia, práca	hromadné vyuč., skupinové vyuč., samostatná práca,	1 hod.	OaSR MuV

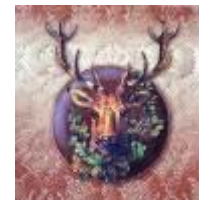
	<i>štát</i>	pamiatok a prírody;	s literatúrou a internetom	vyuč. v knižnici, domáca úloha		
	Európska únia; Prepojenie národnej identity s európskou <i>Európska únia, národná identita</i>	- uvedomujú si význam európskej integrácie pre život občanov SR; - vyhľadajú a v praktickom živote používajú základné informácie o EÚ; - uvedomujú si nutnosť zachovania svojej národnej identity s prepojením na európsku; - podporujú šírenie znášanlivosti a tolerancie medzi národmi EÚ;	brainstorming , diskusia, práca s internetom a dennou tlačou	hromadné vyuč., skupinové vyuč., samostatná práca, vyuč. v počítačovej učebni	1 hod.	MuV OaSR <i>GEO</i>
VNÚTORNÝ A VONKAJŠÍ ŽIVOT JEDNOTLIVCA (20 hod.)	Vnútorný život jednotlivca <i>ľudská psychika</i>	- uvedomujú si spätosť ľudskej psychiky s nervovou sústavou; - uvedomujú si, že ich psychika je vo vývine; - poznajú zákl. prvky psychiky – pocit, vnem, predstava a vedia ich rozlíšiť;	vysvetľovanie , riadený rozhovor, písomné metódy, písomná skúška	hromadné vyuč., skupinové vyuč., samostatná práca	2 hod.	OaSR <i>ETV</i>
	<i>osobnosť</i>	- uvedomujú si neopakovateľnosť charakteristických znakov osobnosti;	jednoduchý výklad, brainstorming , diskusia, písomné	hromadné vyuč., skupinové vyuč., samostatná práca	3 hod.	OaSR

		- poznajú zákl. typy osobnosti podľa temperamentu a vedia zaradiť seba samého;	metódy, práca s doplnkovou literatúrou			
	<i>proces učenia sa</i>	- vedia rozlíšiť krátkodobú a dlhodobú pamäť a chápe ich význam pre svoje vzdelávanie; - uvedomujú si súvislosť medzi pamäťou a myslením v procese učenia sa; - posudzujú zákl. metódy učenia sa a hľadajú si najvhodnejšie pre seba; - vedia na príklade odvodiť z 2 súdov záver usudzovania;	vysvetľovanie, písomné metódy, analýza, diskusia	hromadné vyuč., skupinové vyuč., samostatná práca	3 hod.	OaSR
	<i>psychológia v každodennom živote</i>	- vedia rozlišovať medzi základnými emóciami a chápu dôležitosť primeraného prežívania emócií; - vedia posúdiť svoje schopnosti pre niektorý typ činností; - vedia využívať osvojené vedomosti zo psych. vo svojom živote;	vysvetľovanie, písomné metódy, riadený rozhovor, písomná skúška, inscenačné metódy	hromadné vyuč., skupinové vyuč., samostatná práca	3 hod.	OaSR <i>ETV</i>

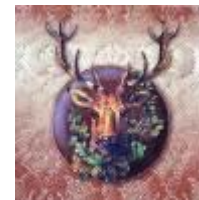
	Vonkajší život jednotlivca <i>vytváranie soc. vzťahov jednotlivca v širšom prostredí</i>	- uvedomujú si vytváranie soc. vzťahov vo všetkých skupinách, ktorých je členom;	zážitkové vyučovanie, brainstorming , vysvetľovanie	hromadné vyuč., skupinové vyuč., samostatná práca	2 hod.	OaSR MuV ETV
	<i>sociálne skupiny</i>	- uplatňujú poznatky o socializácii pri svojom včleňovaní sa do soc. skupín; - pozná pozície a roly jednotlivcov v spol. skupinách;	zážitkové vyučovanie, inscenačné metódy, vysvetľovanie , písomné metódy	hromadné vyuč., skupinové vyuč., samostatná práca	2 hod.	OaSR
	<i>sociometria skupiny, sociálne vzťahy v triede</i>	- poznajú zákl. metódy merania soc. vzťahov v skupine; - rešpektujú každého člena skupiny bez ohľadu na jeho pozíciu v skupine; - vedia odolávať tlaku niektorých členov skupiny; - podporujú včleňovanie sa jednotlivcov do soc. skupín; - uvedomujú si súvislosť medzi vzťahmi v skupine a konaním členov soc. skupiny, ako aj skupiny ako celku;	vysvetľovanie , diskusia, písomné metódy, inscenačné metódy, zážitkové vyučovanie	hromadné vyuč., skupinové vyuč., samostatná práca	3 hod.	OaSR MuV ETV
	<i>sociálne</i>	- ovládajú	inscenačné	hromadné	2	OaSR

	<i>zručnosti</i>	a v každodennom živote používajú zákl. komunikačné zručnosti – komunikujú, spolupracujú a riešia konflikty.	metódy, zážitkové vyučovanie	vyuč., skupinové vyuč., samostatná práca	hod.	MuV

Začlenenie prierezových tém

Prierezová téma	Ciele
ENVIROMENTÁLNA VÝCHOVA	- viesť žiakov k poznaniu svojej obce, regiónu – prírodných pamiatok a k ich ochrane - uvedomiť si, že každý je zodpovedný za stav prostredia vo svojom okolí
MEDIÁLNA VÝCHOVA	- vedieť nájsť, roztriediť a použiť podstatné informácie z rôznych zdrojov – noviny, časopisy, webové stránky - vedieť si vyhľadať a vedieť sa orientovať v informáciách a dokumentoch, kt. sa týkajú Európskej únie
MULTIKULTÚRNA VÝCHOVA	- vychovávať ľudí, ktorí pochopia a akceptujú rôzne kultúry - podporovať znášanlivosť, toleranciu a spoluprácu medzi národmi EÚ
OSOBNOSTNÝ A SOCIÁLNY ROZVOJ	- pomôcť žiakovi uvedomiť si svoju osobnosť – akceptovať seba samého - pomôcť žiakovi uvedomiť si svoju pozíciu v sociálnej skupine - pomôcť žiakovi zdokonaľovať komunikačné zručnosti
TVORBA PROJEKTU A PREZENTAČNÉ ZRUČNOSTI	- vyhľadať informácie, roztriediť ich, použiť- vybrať vhodnú formálnu podobu a prezentovať - viesť seba, spolupracovať v skupine
REGIONÁLNA VÝCHOVA	- viesť žiakov k hrdosti na svoju obec, región - viesť ich k uvedomeniu si spolupatričnosti v rámci triedy, školy, obce, regiónu - viesť ich k úcte k svojej rodine, zvykom, tradíciám

VII. ročník

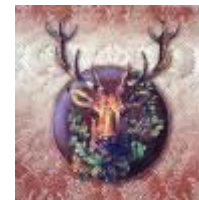
Tematický celok	Obsahový štandard	Výkonový štandard	STRATÉGI E	VYUČOVA NIA	Čas ová dotá cia	Prierezové témy <i>Medzipred metové vzťahy</i>
	Téma <i>Pojem</i>		Metódy a postupy	Organizačné formy práce		
SOCIÁLNE VZŤAHY V SPOLOČNOSTI (10 hod.)	Spoločnosť, jej vznik, vývoj a charakteristika <i>spoločnosť, človek, komunita</i>	Žiaci: - vedia použiť informácie z dejepisu o vzniku a vývoji ľudskej spoločnosti a človeka; - poznajú základné znaky ľudskej spoločnosti; - rozlišujú medzi vidieckou a mestskou komunitou;	diskusia, práca s doplnkovou lit., práca s internetom, vysvetľovanie, brainstorming	hromadné vyuč., skupinové vyuč., samostatná práca, domáca úloha	1 hod.	OaSR <i>DEJ</i>
	Štruktúra spoločnosti a sociálne vzťahy v nej <i>štruktúra, vzťahy v spoločnosti</i>	- vedia rozčleniť ľudskú spoločnosť na jednotlivé typy štruktúr; - vnímajú seba ako súčasť jednotlivých štruktúr spoločnosti; Vedia, kto bol F. Coburg.	vysvetľovanie, diskusia, rozhovor, tvorivé činnosti	hromadné vyuč., skupinové vyuč., samostatná práca	1 hod.	OaSR
	Veľké spoločenské skupiny <i>spoločenská skupina, spoločenské vrstvy, triedy, kasta, stav</i>	- poznajú základné rozvrstvenie ľudskej spoločnosti; - vedia rozlíšiť veľké spol. skupiny od malých;	diskusia, písomné metódy	hromadné vyuč., skupinové vyuč., práca vo dvojici	1 hod.	OaSR

		- vedieť vysvetliť význam príslušnosti k soc.skupine pre život jednotlivca;				
	Sociálne zmeny v spoločnosti a ich príčiny <i>sociálna zmena</i>	- vedieť vysvetliť nutnosť sociálnych zmien; - poznajú hlavné príčiny sociálnych zmien;	diskusia, brainstorming	skupinová práca, hromadné vyučovanie, ústna skúška	1 hod.	OaSR
	Prirodzený pohyb obyvateľstva <i>migrácia, pohyb v rámci sociálneho rozvrstvenia</i>	- poznajú súvislosti medzi sociálnymi zmenami a migráciou obyvateľstva; - vedieť vysvetliť príčiny a dôsledky migrácie; - poznajú možnosti zmeny postavenia jednotlivca v spoločnosti;	brainstorming , zážitkové vyuč., práca s tlačou, internetom	skupinová práca, hromadné vyuč., domáca úloha	1 hod.	OaSR MuV <i>DEJ GEO</i>
	Štruktúra obyvateľstva <i>rasa, národ, národnosť, etnická skupina</i>	- vedieť sa orientovať v národnom a etnickom zložení obyvateľstva; - vedieť vymenovať rasy a ich znaky; - učia sa byť tolerantní voči rasám, národom a národnostiam; - posilňujú svoju národnú identitu;	inscenačné metódy, práca s obrazovým materiálom, brainstorming , diskusia	skupinová práca, hromadné vyučovanie	1 hod.	MuV OaSR ReV <i>GEO</i>
	Kultúra, multikultúrnosť <i>multikultúrnosť, kultúra</i>	- chápu kultúru ako výsledok činnosti ľud. spoločnosti; - chápu hodnoty jednotlivých	brainstorming , rozhovor, zážitkové vyuč.	hromadné vyuč., práca v skupinách, domáca úloha	1 hod.	MuV ReV <i>GEO DEJ SJL</i>

		kultúr, tolerujú kul. rozmanitosť; - vedia prejavíť hrdosť na svoje kultúrne hodnoty;Poznajú osobnosť F. Coburga..				
	Sociálne a politické napätie v spoločnosti – vojny, terorizmus... <i>napätie, konflikt, terorizmus, vojna, sociálne hnutie</i>	- poznajú príčiny konfliktov medzi spoločenskými skupinami; - vedia vysvetliť význam sociálnych hnutí pre jednotlivca a spoločnosť; - poznajú príčiny a dôsledky vojen a terorizmu;	diskusia, práca s internetom, s tlačou, sledovanie TV	vyuč. v počítačovej učebni, domáca úloha, skupinová práca, frontálne vyuč.	1 hod.	OaSR MuV MeV <i>ETV GEO</i>
	Tvorba projektov (migrácia a jej príčiny; terorizmus vo svete; rasizmus a jeho dôsledky; kultúra nášho národa)	- preukážu svoje zručnosti; - zaujmú stanovisko k vybranej téme; - prezentujú svoj projekt;	práca s prameňmi – tlač, Tv, internet	skupinová práca	1 hod.	TPaPZ
	Opakovanie, previerka	- vedia uplatniť poznatky v praxi;		individuálna práca	1 hod.	
OBČIANSKY ŽIVOT AKO PROCES FORMOVANIA DEMOKRACIE (23 hod.)	Občan, občianstvo <i>občan, občianstvo, štát</i>	- vedia vysvetliť vzťah medzi občanom a štátom; - poznajú vznik a vývoj občianstva; - vedia vymenovať znaky štátu prospešného pre občana;	vysvetľovanie , diskusia, brainstorming	individuálna práca, skupinová práca, frontálne vyuč.	1 hod.	OaSR

	Proces formovania občianskej spoločnosti <i>občania v starovekom Grécku, občianska spoločnosť v Rímskej republike, vývoj občianskej spoločnosti</i>	- poznajú korene občianskej spoločnosti; - vedia porovnať postavenie občanov v aténskej demokracii a Rímskej republike;	vysvetľovanie , práca s doplnkovou literatúrou, pracovný list, diskusia	frontálne vyuč., skupinová práca, samostatná práca	1 hod.	OaSR <i>DEJ</i>
	Vznik štátu <i>prvé štáty na svete, aténska demokracia, Rímska republika, štát, znaky štátu</i>	- vedia použiť informácie z dejepisu o vzniku štátov; - vedia vysvetliť pojem štát; - vedia vymenovať znaky štátu;	vysvetľovanie , práca s doplnkovou literatúrou, brainstorming , diskusia	frontálne vyuč., skupinová práca	1 hod.	OaSR <i>DEJ</i>
	Právny štát <i>znaky právneho štátu, občan a právny štát</i>	- poznajú korene právneho štátu v antickej spoločnosti; - vedia vymenovať znaky právneho štátu; - vedia v konkrétnych situáciách rozlišovať či ide o právny štát;	brainstorming , diskusia, práca s doplnkovou literatúrou a internetom, písomná skúška	skupinová práca, hromadné vyuč., individuálna práca	1 hod.	<i>DEJ</i>
	Ústava Slovenskej republiky <i>Ústava SR – základný zákon štátu, členenie ústavy, preambula,</i>	- chápu význam ústavy pre riadenie štátu; - poznajú obsah Ústavy SR; - vedia vymenovať orgány štátnej moci; - vedia zdôvodniť, prečo	brainstorming , diskusia, práca s internetom, písomná skúška	skupinová práca, hromadné vyuč., individuálna práca	1 hod.	MeV

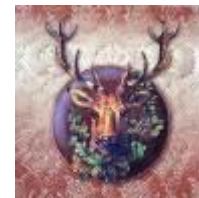
	2. hlava Ústavy SR	je II. hlava Ústavy SR pre občanov najdôležitejšia;				
	Kto nám vládne (Štátna moc) <i>štátna moc, zložky štátnej moci, zákonodarná moc</i>	- vedieť vysvetliť, ako a prečo vzniká štátna moc; - vedieť vymenovať orgány štátnej moci; - vedieť vymenovať úlohy parlamentu;	brainstorming , diskusia, práca s internetom, písomná skúška, pracovný list	skupinová práca, hromadné vyuč., individuálna práca	1 hod.	
	Kto nám vládne (Štátna moc) <i>štátna moc, výkonná moc, prezident, súdna moc</i>	- vedieť vymenovať , kto a ako vykonáva moc v štáte; - poznajú základné právomoci prezidenta; - poznajú význam súdov;	brainstorming , diskusia, práca s internetom, ústna skúška, pracovný list	skupinová práca, hromadné vyuč., individuálna práca	1 hod.	
	Demokracia, jej vznik a vývoj <i>dejiny demokracie, priama a nepriama demokracia</i>	- vedieť vysvetliť význam slova demokracia; - poznajú korene demokracie; - vedieť vysvetliť priamu a nepriamu demokraciu a uviesť príklady;	brainstorming , diskusia, práca s internetom a doplnkovou literatúrou, písomná skúška	skupinová práca, hromadné vyuč., individuálna práca	1 hod.	DEJ
	Princípy demokracie <i>princíp, demokracia, princípy demokracie</i>	- vedieť vymenovať princípy demokracie; - vedieť posúdiť podľa konkrétnych situácií stav demokracie	brainstorming , diskusia, práca s internetom	skupinová práca, hromadné vyuč.	1 hod.	OaSR

		v krajine;				
	Čo je a nie je demokracia <i>občianska spol., demokratický štát, pluralita</i>	- vedia, ako môžu občania ovplyvňovať riadenie štátu; - chápu pojem politická pluralita;	brainstorming , diskusia, práca s internetom	individuálna práca, skupinová práca, hromadné vyuč.	1 hod.	OaSR
	Voľby, volebné právo <i>volebné právo, slobodné a čestné voľby, voľby v demokracii</i>	- vedia vysvetliť, čo znamená všeobecné a rovné volebné právo; - vedia vysvetliť význam slobodných volieb v demokratickej spoločnosti;	brainstorming , diskusia, práca s internetom, inscenačné metódy, zážitkové vyuč.	individuálna práca, skupinová práca, hromadné vyuč.	1 hod.	
	Parlamentné, komunálne voľby <i>parlamentné voľby, komunálne voľby</i>	- poznajú rozdiel medzi parlamentnými a komunálnymi voľbami; - zaujímajú sa o komunálne voľby v obci;	brainstorming , diskusia, práca s internetom, pracovný list	individuálna práca, hromadné vyuč.	1 hod.	OaSR ReV
	Štátna správa, samospráva <i>štátna správa, samospráva</i>	- vedia rozlíšiť orgány štátnej moci od samosprávnych orgánov; - poznajú starostu svojej obce; - zaujímajú sa o činnosť obecnej samosprávy;	brainstorming , diskusia, práca s internetom, návšteva obecného úradu	individuálna práca, hromadné vyuč.	1 hod.	
	Čo sú ľudské práva a slobody a prečo sa o nich učíme <i>základné</i>	- vedia vymenovať základné ľudské práva a slobody; - vedia vyhľadávať v Ústave SR II.	brainstorming , diskusia, práca s internetom, pracovný list	individuálna práca, práca vo dvojici, hromadné vyuč.	1 hod.	OaSR MeV <i>25. marec – Deň zápasu za ľudské práva</i>

	<i>ľudské práva a slobody</i>	hlava jednotlivé skupiny práv; - vedia zdôvodniť, prečo sa učíme o právach;				
	Základné dokumenty ľudských práv <i>dokumenty ľudských práv, Všeobecná deklarácia ľudských práv, Dohovor o ľudských právach</i>	- poznajú základné dokumenty o ľudských právach; - poznajú inštitúcie ochraňujúce ľudské práva;	diskusia, práca s internetom	individuálna práca, práca vo dvojici, hromadné vyuč.	1 hod.	OaSR MuV MeV <i>ETV</i>
	Patria aj deťom ľudské práva? <i>práva detí, Deklarácia práv dieťaťa, Dohovor o právach dieťaťa</i>	- poznajú svoje práva; - dokážu posúdiť situácie kedy sú práva detí porušované; - poznajú inštitúcie, na ktoré sa môžu obrátiť pri porušovaní svojich práv;	brainstorming , diskusia, práca s internetom, pracovný list	skupinová práca, individuálna práca	1 hod.	OaSR MuV MeV <i>ETV</i>
	Niet práv bez povinností a zodpovedností <i>právo, zodpovednosť , povinnosť</i>	- chápu spätosť práva a povinnosti; - uplatňujú zodpovednosť voči právam ostatných v bežnom živote;	brainstorming , diskusia, zážitkové vyučovanie	skupinová práca, hromadné vyuč.	1 hod.	OaSR <i>ETV</i>
	Záujmové a občianske aktivity, činnosť mimovládny	- chápu podstatu dobrovoľníckej a charitatívnej činnosti; - zaujímajú sa o	brainstorming , diskusia, práca s internetom,	samostatná práca, frontálne vyuč.	1 hod.	OaSR ENV MeV <i>ETV</i>

	ch organizácií <i>dobrovoľníctvo, charita</i>	možnosti pomáhať ako dobrovoľník; - angažujú sa vo svojom užšom prostredí (škola, krúžky..). - dokážu pomôcť tým, čo pomoc potrebujú;	pracovný list, zážitkové vyuč.			8. 9. <i>Svetový deň humanitárnych akcií</i>
	Triedny a školský parlament <i>žiacky parlament</i>	- poznajú funkcie a právomoci obidvoch parlamentov; - zaujímajú sa o ich činnosť, aktívne sa zapájajú do spolupráce; - poznajú meno predsedu školského parlamentu;	brainstorming, diskusia, pracovný list	skupinová práca, individuálna práca	1 hod.	OaSR ReV
	Občianska participácia v širšom prostredí – v obci	- získavajú zručnosti občianskeho života;	tvorba projektu, zbieranie informácií – internet, doplnková literatúra	skupinová práca	3 hod.	TPaPZ ReV
	Opakovanie, previerka	- preukážu zručnosti a poznatky.	písomná skúška	individuálna práca	1 hod.	OaSR

Začlenenie prierezových tém

Prierezová téma	Ciele
ENVIROMENTÁLNA VÝCHOVA	- viesť žiakov k poznaniu svojej obce, regiónu – prírodných pamiatok a k ich ochrane
MEDIÁLNA VÝCHOVA	- vedieť nájsť, roztriediť a použiť podstatné informácie z rôznych zdrojov – noviny, časopisy, webové stránky - vedieť si vyhľadať a vedieť sa orientovať v informáciách a dokumentoch, kt. sa týkajú ľudských práv a slobôd, práv detí, štátnej moci, obce,...

MULTIKULTÚRNA VÝCHOVA	- vychovávať ľudí, ktorí pochopia a akceptujú rôzne kultúry - podporovať znášanlivosť, toleranciu a spoluprácu medzi národmi EÚ - posúdiť následky rasizmu, národnostných konfliktov - pochopiť život iných kultúr
OSOBNOSTNÝ A SOCIÁLNY ROZVOJ	- pomôcť žiakovi uvedomiť si svoju osobnosť – akceptovať seba samého - pomôcť žiakovi uvedomiť si svoju pozíciu v spoločenskej skupine, v štáte, v obci, v škole - pomôcť žiakovi zdokonaľovať komunikačné zručnosti - naučiť žiaka niest' zodpovednosť za svoje činy - naučiť ho pochopiť, že k právu patrí aj povinnosť
TVORBA PROJEKTU A PREZENTAČNÉ ZRUČNOSTI	- vyhľadať informácie, roztriediť ich, použiť- vybrať vhodnú formálnu podobu a prezentovať - viesť seba, spolupracovať v skupine
REGIONÁLNA VÝCHOVA	- viesť žiakov k hrdosti na svoju obec, región - viesť ich k uvedomeniu si spolupatričnosti v rámci triedy, školy, obce, regiónu - viesť ich k úcte k svojej rodine, zvykom, tradíciám, ku kultúre svojho národa

VIII. ročník

Tematický celok	Obsahový štandard	Výkonový štandard	STRATÉGIE	VYUČOVAN IA	Čas ová dotá cia	Prierezové témy <i>Medzipred metové vzťahy</i>
	Téma <i>Pojem</i>		Metódy a postupy	Organizačné formy práce		
ŠTÁT A PRÁVO (31 hod.)	Štát a jeho podstata <i>štát, znaky štátu</i>	Žiaci: - vedia vysvetliť príčiny vzniku štátu; - vedia charakterizovať všetky znaky štátu; - vedia nakresliť vlajku SR; - ovládajú text	diskusia, práca s doplnkovou lit., práca s internetom, vysvetľovanie	hromadné vyuč., skupinové vyuč., samostatná práca,	2 hod.	OaSR <i>DEJ</i>

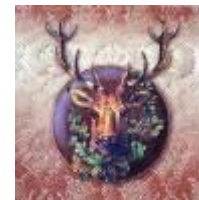
		štátnej hymny; - vedia vzdať úctu štátnym symbolom;				
	Funkcie štátu <i>funkcie štátu, vnútorné funkcie, vonkajšie funkcie</i>	- vedia uviesť príklady na jednotlivé vnútorné funkcie štátu; - dokážu vysvetliť úlohu štátu z hľadiska jeho vonkajších funkcií; - charakterizujú vzťahy SR so susednými štátmi;	vysvetľovanie , prac. list, práca s internetom	práca v skupine, práca v PC učebni	2 hod.	OaSR <i>GEO</i>
	Formy vlády <i>monarchia, republika, diktatúra</i>	- dokážu rozlíšiť medzi absolutistickou a parlamentnou formou monarchie; - vedia uviesť konkrétne typy príkladov na demokratickú a nedemokratickú formu republiky; - vedia uviesť príklady na typy diktatúr z minulosti i súčasnosti;	práca s internetom, diskusia, prac. list	skupinová prác, práca v PC učebni	2 hod.	MUV <i>DEJ, GEO</i>
	Zložky štátnej moci <i>- zákonodarná - výkonná - súdna</i>	- vysvetlia príčiny rozdelenia štátnej moci na jednotlivé zložky; - vedia porovnať jednotlivé zložky štátnej moci;	diskusia, vysvetľovanie , práca s internetom, prac. list	práca vo dvojici, samostatná práca, práca v PC učebni	1 hod.	OaSR
	Zákonodarná moc <i>parlament –</i>	- dokážu popísať priebeh plenárneho zasadnutia	diskusia, brainstorming, prac. list, práca	skupinová práca, samostatná práca	2 hod.	OaSR

	<i>NR SR, zákon, zákonodarný proces, Zbierka zákonov, platnosť zákona, účinnosť zákona</i>	parlamentu – NR SR; - charakterizovať úlohu prezidenta v zákonodarnom procese; - vedia rozlišovať medzi platnosťou zákona a účinnosťou zákona;	s Ústavou SR, prac. list			
	Vzťah štátu a práva <i>právo, právny štát, právna istota</i>	- vedia definovať pojem právo; - vedia zdôvodniť spätosť štátu a práva; - dokážu uviesť príklady z bežného života na platnosť nadosobnej moci zákona;	brainstorming, práca s doplnkovou lit., práca s internetom, prac. list	samostatná práca, skupinová práca, práca v PC učebni	2 hod.	OaSR <i>DEJ</i>
	Právne normy <i>norma, právna norma, morálna norma, náboženská norma, estetická norma</i>	- dokážu charakterizovať jednotlivé druhy noriem; - vedia nakonkrétnych príkladoch rozlišovať medzi jednotlivými druhmi noriem;	vysvetľovanie, brainstorming, diskusia, prac. list, tvorba projektu	skupinová práca, samostatná práca	4 hod.	TPaPZ, OaSR, MUV, MEV <i>ETV, NBV, DEJ</i>
	Právne inštitúcie SR <i>súdy, prokuratúra, advokácia, polícia, notárstvo</i>	- zvládnu popísať funkcie jednotlivých právnych inštitúcií SR; - aktívne sa podieľajú na príprave a priebehu inscenácie súdneho pojednávania na vyučovacej	vysvetľovanie, práca s internetom a dopl. literatúrou, prac. list, inscenačné metódy	skupinová práca, samostatná práca, práca v PC učebni	3 hod.	OaSR

		hodine; - vedia rozlíšiť služby advokáta a notára;				
	Právne vedomie <i>právne vedomie, vývoj právneho vedomia</i>	- popíšu prepojenosť právneho vedomia s právnym poriadkom štátu; - dokážu zdôvodniť praktický význam právnych poznatkov pre budovanie svojho právneho vedomia;	brainstorming, diskusia, riadený rozhovor, prac. list	samostatná práca, frontálne vyuč., skupinové vyuč.	2 hod.	OaSR
	Právny poriadok (systém) SR <i>právne predpisy, odvetvia práva, verejné právo, súkromné právo</i>	- definujú pojem právne predpisy; - vedia hierarchizovať pojmy právneho systému SR; - dokážu opísať dve vybrané odvetvia verejného práva; - vedia opísať tri vybrané odvetvia súkromného práva;	vysvetľovanie , práca s internetom, prac. list	frontálne vyuč., samostatná práca, práca v PC učebni	2 hod.	OaSR
	Rodinné právo <i>Zákon o rodine, manželstvo, rodina, rozvod</i>	- dokážu vysvetliť poslanie Zákona o rodine a jeho úlohy; - na základe príkladov z literatúry alebo filmu vedia vysvetliť dopad ukončenia manželstva rozvodom na členov rodiny;	práca s dopl. odbornou lit., práca s internetom, diskusia, prac. list	skupinová práca, písomné činnosti	4 hod.	OaSR <i>ETV</i>

	Trestné právo <i>Trestný zákon, trestný čin, trestná zodpovednosť, prezumpcia nevin, predbežné zadržanie, zadržanie, obvinený, obžalovaný, odsúdený, trest</i>	- vedieť vysvetliť všetky uvedené pojmy; - vedieť aktívne participovať na príprave a priebehu inscenácie, týkajúcej sa trestného činu na vyučovacej hodine; - dokázať zdôvodniť potrebu dodržiavania zákonov SR;	brainstorming, práca s odbornou lit., práca s médiami, práca s internetom, prac. list, inscenačné metódy	skupinová práca, samostatná práca, práca v PC učebni	5 hod.	OaSR, MEV, TPaPZ, REV ETV
	Opakovanie, previer	- preukázať zručnosti a poznatky.	písomná skúška	individuálna práca	2 hod.	OaSR

Začlenenie prierezových tém

Prierezová téma	Ciele
ENVIROMENTÁLNA VÝCHOVA	- viesť žiakov k poznaniu svojej obce, regiónu – prírodných pamiatok a k ich ochrane
MEDIÁLNA VÝCHOVA	- vedieť nájsť, roztriediť a použiť podstatné informácie z rôznych zdrojov – noviny, časopisy, webové stránky - vedieť si vyhľadať a vedieť sa orientovať v informáciách a dokumentoch, kt. sa týkajú ľudských práv a slobôd, práv detí, štátnej moci, obce,...
MULTIKULTÚRNA VÝCHOVA	- vychovávať ľudí, ktorí pochopia a akceptujú rôzne kultúry - podporovať znášanlivosť, toleranciu a spoluprácu medzi národmi EÚ - posúdiť následky rasizmu, národnostných konfliktov - pochopiť život iných kultúr
OSOBNOSTNÝ A SOCIÁLNY ROZVOJ	- pomôcť žiakovi uvedomiť si svoju osobnosť – akceptovať seba samého - pomôcť žiakovi uvedomiť si svoju pozíciu v spoločenskej skupine, v štáte, v obci, v škole - pomôcť žiakovi zdokonaľovať komunikačné zručnosti - naučiť žiaka niesť zodpovednosť za svoje činy - naučiť ho pochopiť, že k právu patrí aj povinnosť

TVORBA PROJEKTU A PREZENTAČNÉ ZRUČNOSTI	- vyhľadať informácie, roztriediť ich, použiť- vybrať vhodnú formálnu podobu a prezentovať - viesť seba, spolupracovať v skupine
REGIONÁLNA VÝCHOVA	- viesť žiakov k hrdosti na svoju obec, región - viesť ich k uvedomeniu si spolupatričnosti v rámci triedy, školy, obce, regiónu - viesť ich k úcte k svojej rodine, zvykom, tradíciám, ku kultúre svojho národa

Niekoľko užitočných webových adries

1. www.nocka.sk/medzinarodne-svetove-dni/kalendarium
2. www.portal.gov.sk - ústredný portál verejnej správy
3. www.prezident.sk
4. www.government.gov.sk – vláda SR
5. www.nrsr.sk
6. www.europskyparlament.sk
7. www.minv.sk
8. sk.wikipedia.org
9. www.zbierka.sk

Tematický výchovno-vzdelávací plán učiva

PREDMET: <i>Občianska náuka</i>		Ročník: deviaty 1 hodinu týždenne, spolu 33 vyučovacích hodín			
Škola (názov, adresa)		Sv. Anton			
Názov ŠkVP		ISCED 2 – nižšie sekundárne vzdelanie			
Kód a názov ŠVP		ISCED 2			
MESIAC	HOD.	TÉMA TEMATICKÉHO CELKU A VYUČ. HODINY OBSAHOVÝ ŠTANDARD	CIELE VÝUČBY TEMATICKÉHO CELKU VÝKONOVÝ ŠTANDARD	FORMY PREVEROVANIA UČIVA A HODNOTENIE	POZNÁMKY

SEPTEMBER		1. Štát a právo (18 hodín)	Žiak:				
		Úvodná hodina	• Žiak vie vysvetliť príčiny vzniku štátu. • Vie charakterizovať všetky znaky štátu. • Vie nakresliť vlajku SR. • Ovláda text štátnej hymny. Vie odovzdať úctu štátnym symbolom. • Vie uviesť príklady ja vnútorné funkcie štátu. • Vie vysvetliť úlohu štátu z hľadiska jeho vonkajších funkcií.	Slovné hodnotenie Sebahodnotenie Hodnotenie spolužiakmi			
		Štát a jeho podstata, funkcie štátu					
		Formy vlády					
	1.	Zložky štátnej moci	• Vie charakterizovať vzťahy SR so susednými štátmi • Vie uviesť príklady na typy diktatúr z minulosti i súčasnosti. • Vie rozlíšiť medzi absolutistickou a parlamentnou formou monarchie. • Vie uviesť konkrétne typy príkladov na demokratickú a nedemokratickú formu republiky. • Vie vysvetliť príčiny rozdelenia a štátnej moci na jednotlivé zložky. • Vie porovnať jednotlivé zložky štátnej moci.				
2.							
3.							
4.							

OKTÓBER	5. 6. 7. 8.	Zákonodarná moc a zákonodarný proces Výkonná moc – vláda a ministerstvá Výkonná moc - prezident Súdna moc	Žiak: • Vie popísať priebeh zasadnutia parlamentu. • Vie charakterizovať úlohu prezidenta v zákonodarnom procese. • Vie rozlišovať medzi platnosťou zákona a účinnosťou zákona. • Vie popísať dôležitosť súdnej moci pre náš život	Slovné hodnotenie Sebahodnotenie Hodnotenie spolužiakmi	
NOVEMBER	9. 10. 11. 12.	Vzťah štátu a práva Právne normy Právne inštitúcie v SR Právne vedomie	Žiak: • Vie definovať pojem právo a zdôvodniť spätosť štátu a práva. Vie uviesť príklady z bežného života na platnosť nadosobnej moci zákona. • Vie charakterizovať a na príkladoch rozlíšiť jednotlivé druhy noriem. • Vie rozlíšiť služby advokáta a notára. Vie popísať funkcie právnych inštitúcií. • Vie zdôvodniť praktický význam právnych poznatkov pre budovanie svojho právneho vedomia.	Slovné hodnotenie Sebahodnotenie Hodnotenie spolužiakmi	

DECEMBER	13.	Právny poriadok (systém) v SR	Žiak: Vie popísať prepojenie právneho vedomia s právnym poriadkom Vie opísať vybrané odvetvia verejného a súkromného práva a definovať pojem právne predpisy. Vie hierarchizovať pojmy právneho systému. Na základe videofilmu vie vysvetliť dopad pri spáchaní trestného činu. Vie vysvetliť poslanie Zákona o rodine a jeho úlohy. Na základe literatúry alebo filmu vie vysvetliť dopad ukončenia manželstva rozvodom na členov rodiny.	Slovné hodnotenie Sebahodnotenie Hodnotenie spolužiakmi
	14.	Verejn \acute e pr \acute avo - št \acute atne, spr \acute avne, finančné, trestné		
	15.	Súkromné pr \acute avo – obchodné, občianske, rodinné		
JANU \acute AR	16.	Pr \acute ava spotrebiteľov a spotrebiteľsk \acute y z \acute akon	Žiak: Vie vysvetliť poslanie Spotrebiteľsk\acuteeho z\acuteakona a jeho úlohy pre život občan\acutea. Vie si vybaviť základné doklady totožnosti Vie vysvetliť aplikáciu pr\acuteava v našom živote získava zručnosť občianskeho a právneho života.	Slovné hodnotenie Sebahodnotenie Hodnotenie spolužiakmi
	17.	Ako si vybaviť doklady totožnosti		
	18.	Systemizácia a upevňovanie učiva z I. tematického celku		

FEBRUÁR		Základné ekonomické pojmy (potreby, statky, výrobný proces)	Žiak: • Žiak vie vysvetliť uvedené pojmy. • Vie odlíšiť uvedené pojmy. Vie uviesť uvedené pojmy vo vzájomných súvislostiach. • Vie vypracovať návrh využitia konkrétneho vzácneho výrobného zdroja vo výrobnom procese s uplatnením jednotlivých etáp rozhodovacieho procesu. • Uvedomuje si dôsledky rozhodnutí. Učí sa konať rozvážne a zodpovedne. • Vie zdôvodniť potrebu osvojovania týchto pojmov z hľadiska ich uplatnenia v jeho praktickom živote.	Slovné hodnotenie Sebahodnotenie Hodnotenie spolužiakmi		
	19.	Základné ekonomické pojmy (výrobné zdroje, vzácnosť, alternatívne náklady)				
	20.	Ekonómia a ekonomika				
	21.					

MAREC		Základné ekonomické otázky	Žiak:	Slovné hodnotenie Sebahodnotenie Hodnotenie spolužiakmi
	22.	Typy ekonomík	Vie vytipovať príklady riešenia jednotlivých ekonomických otázok.	
	23.	Trhová ekonomika	Vie vysvetliť podstatu troch typov ekonomík. Vie porovnať jednotlivé ekonomiky z hľadiska pozitív a negatív. Na konkrétnych príkladoch vie aplikovať riešiteľnosť základnej ekonomickej otázky podľa typu ekonomiky.	
	24.	Trhový mechanizmus	Vie charakterizovať trhovú ekonomiku troma znakmi, vie uviesť charakteristiku vlastníckych práv. Vie vysvetliť vzťah medzi vlastníckymi právami a efektívnym využívaním zdrojov.	
	25.		Vie vysvetliť uvedené pojmy. Vie na praktických príkladoch vysvetliť vzájomný vzťah medzi ponukou, dopytom a cenou tovaru a služieb. Vie určiť faktory, ktoré ovplyvňujú zmeny ponuky a dopytu. Vie uviesť praktické príklady dôsledku zmien v ponuke a dopyte.	

APRÍL	26. 27. 28.	Základné formy podnikania Podnikateľský plán (prezentovanie projektov) Podnikateľský plán (prezentovanie projektov)	Žiak: • Vie vysvetliť uvedené pojmy. • Vie charakterizovať základné podmienky úspešného podnikania. • Na konkrétnom príklade zo života opíše úspešného alebo neúspešného podnikateľa z obce alebo regiónu. • Vypracuje fiktívny podnikateľský plán a všetky potrebné náležitosti podľa pokynov odprezentuje pred svojimi spolužiakmi.	Slovné hodnotenie Sebahodnotenie Hodnotenie spolužiakmi	
MÁJ	29. 30. 31.	Výroba, výrobca Spotrebiteľ, spotreba Peniaze, finančné inštitúcie	Žiak: • Vie vysvetliť uvedené pojmy, vie zdôvodniť priamo úmeru medzi produktivitou práce a množstvom tovaru. Vie zdôvodniť priamu úmeru medzi produktivitou práce a konkurencieschopnosťou. • Vie definovať uvedené pojmy, vie uviesť rozdiely medzi súkromnou a verejnou spotrebou. Na konkrétnych príkladoch vie uviesť obmedzenie súkromnej spotreby. Vie použiť príklady na obmedzenie spotreby verejných statkov. • Vie určiť faktory vytvárajúce hodnotu peňazí. Vie zdôvodniť opodstatnenosť finančných inštitúcií v trhovej ekonomike. Vie porovnať z hľadiska služieb jednotlivé finančné inštitúcie, vie posúdiť mieru rizika pri využití nebankového subjektu ako typu finančnej inštitúcie.	Slovné hodnotenie Sebahodnotenie Hodnotenie spolužiakmi	

JÚN	32. 33.	Systemizácia a upevňovanie učiva z II. tematického celku Záverečná hodina	Žiak: získava zručnosť z ekonomického života v spoločnosti	Slovné hodnotenie Sebahodnotenie Hodnotenie spolužiakmi	

Informatika 5.-6. ročník

UČEBNÉ OSNOVY - INFORMATIKA

CHARAKTERISTIKA PREDMETU

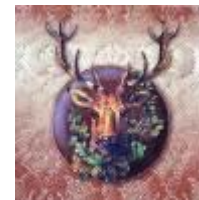
ČI. 1 Úlohou modernej školy je pripraviť žiaka pre informačnú a vzdelanostnú spoločnosť. Informatika má dôležité postavenie vo vzdelávaní, pretože podobne ako matematika rozvíja myslenie žiakov, ich schopnosť analyzovať a syntetizovať, zovšeobecňovať, hľadať vhodné stratégie riešenia problémov a overovať ich v praxi. Vedie k presnému vyjadrovaniu myšlienok a postupov a ich zaznamenaniu vo formálnych zápisoch, ktoré slúžia ako všeobecný prostriedok komunikácie.

ČI. 2 Poslaním vyučovania informatiky je viesť žiakov k pochopeniu základných pojmov, postupov a techník používaných pri práci s údajmi a toku informácií v počítačových systémoch. Buduje tak informatickú kultúru, t.j. vychováva k efektívnemu využívaniu prostriedkov informačnej civilizácie s rešpektovaním právnych a etických zásad používania informačných technológií a produktov. Toto poslanie je potrebné dosiahnuť spoločným pôsobením predmetu informatika a aplikovaním informačných technológií vo vyučovaní iných predmetov, medzipredmetových projektov, celoškolských programov a pri riadení školy. Systematické základné vzdelanie v oblasti informatiky a využitia jej nástrojov zabezpečí rovnakú príležitosť pre produktívny a plnohodnotný život obyvateľov SR v informačnej a znalostnej spoločnosti, ktorú budujeme.

CIELE PREDMETU

Cieľom vyučovania informatiky na 2. stupni ZŠ je sprístupniť základné pojmy a techniky používané pri práci s údajmi a pri tvorbe algoritmov a výpočtových procesov. Podobne ako matematika aj informatika v spojení s informačnými technológiami vytvára platformu pre všetky ďalšie predmety. V predmete informatika je potrebné dôkladnejšie sa zamerať na štúdium základných univerzálnych pojmov, ktoré prekračujú súčasné technológie. Dostupné technológie majú poskytnúť vyučovaniu informatiky široký priestor na motiváciu a praktické projekty.

Výchovno-vzdelávací proces na 2. stupni základnej školy smeruje k tomu, aby sa žiaci oboznámili s pojmami údaj a informácia, s rôznymi typmi údajov, s ich zbieraním, uchovávaním, zobrazovaním, spracovaním a prezentovaním, aby porozumeli pojmom algoritmus a program

(formálny zápis automatizovaného spracovania údajov). Žiaci sa ďalej majú oboznámiť so systémami na spracovanie údajov - z pohľadu ich architektúry (počítač, prídavné zariadenia, médiá, komunikácie) a logickej štruktúry (napr.

operačný systém), rozvíjať schopnosť algoritmizovať zadaný problém, rozvíjať svoje programátorské zručnosti, naučiť sa pracovať v prostredí bežných aplikačných programov, naučiť sa efektívne vyhľadávať informácie uložené na CD alebo na sieti a naučiť sa komunikovať cez sieť.

Žiaci majú nadobudnúť schopnosti potrebné pre výskumnú prácu (t. j. schopnosť realizovať jednoduchý výskumný projekt, sformulovať problém), rozvíjať svoje formálne a logické myslenie, naučiť sa viaceré metódy na riešenie problémov. Majú rozvíjať svoje schopnosti kooperácie a komunikácie (naučiť sa spolupracovať v skupine pri riešení problému, verejne so skupinou o ňom diskutovať a referovať), rozvíjať svoju osobnosť, tvorivosť, logické myslenie, zodpovednosť, morálne a vôľové vlastnosti, húževnatosť, sebakritickosť a snažiť sa o sebazvedelávanie. Majú sa tiež naučiť rešpektovať intelektuálne vlastníctvo a autorstvo infromatických produktov, systémov a aplikácií, chápať, že informácie, údaje a programy sú produkty intelektuálnej práce, sú predmetmi vlastníctva a majú hodnotu), pochopiť sociálne, etické a právne aspekty informatiky.

predmet	INFORMATIKA
ročník	piaty
časová dotácia	1 hodina týždenne / 33 hodín ročne

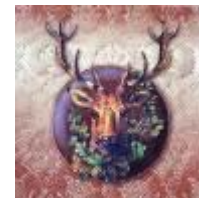
OBSAH VZDELÁVANIA PREDMETU

Obsah vzdelávania je zadaný nasledovnými tematickými celkami:

- Informácie okolo nás
- Komunikácia prostredníctvom IKT
- Princípy fungovania IKT
- Informačná spoločnosť

VZDELÁVACÍ ŠTANDARD

Tematický celok	Časová dotácia	Obsahový štandard	Výkonový štandard
Informácie okolo nás	18	Word - vyvorenie, editácia existujúceho, uloženie dokumentu. Prostredie programu. Typ, rez a veľkosť písma, formátovanie písma, kopírovanie a vystrihovanie textu. Rôzne efekty (wordart). Odstavec, formátovanie, nastavenie strany. Vkládanie obrázkov a klipartov. Plagát vo Worde. Projekt vo Worde. Logomotion - vyvorenie, editácia existujúceho, uloženie dokumentu. Prostredie programu. Panel nástrojov, papier, pero, farba pera, fixka, guma, čiara,	Vytvoriť, editovať a uložiť textový dokument programu Word s využitím rôznych veľkostí, rezov a typov písma, vkladáním obrázkov, klipartov a Wordartov. Vytvoriť, editovať a uložiť grafický dokument program Logomotion s využitím rôznych typov čiar, geometrických útvarov, výplní, nastavení hrúbky a farby, s použitím textového poľa a animácie. Poznať a vyhľadávať pojmy, reťazce a odkazy v internetových encyklopédiách. Poznať a orientovať sa vo vybraných edukačných stránkach.

		hrúbka čiary. Krok späť, mazanie obsahu papiera. Úsečka, obdĺžnik, elipsa, kružnica, kruh. Výplň, typ hrotu. Práca s oblasťou. Text. Animácia. Pozvánka v Logomotion. Plagát v Logomotion. Encyklopédie na internete. Edukačné stránky na internete.	
Komunikácia prostredníctvom IKT	9	Internet - história, princíp fungovania. Internetový prehliadač. Nastavenia internetového prehliadača (veľkosť textu, domovská stránka, obľúbené stránky). Internetové vyhľadávače - spoločné znaky, možnosti vyhľadávania, kľúčové slovo, kľúčový reťazec, jednoduché vyhľadávanie. Ukladanie informácií z webu - ukladanie obrázkov, tlač stránok. Elektronická pošta - popis, poskytovatelia free služieb elektronickej pošty, vytvorenie vlastnej mailovej schránky. Adresár príjemcov. Elektronická pošta - jednoduchý mail, mail s prílohou, mail viacerým adresátom, kópia mailu, slepá kópia mailu. Spam, hoax. Zásady slušnej mailovej komunikácie.	Poznať využitie internetu v rôznych oblastiach života. Rozlišovať medzi rôznymi typmi internetových prehliadačov. Nastaviť veľkosť textu, domovská stránka, obľúbené stránky v internetovom prehliadači. Poznať rôzne internetové vyhľadávače, katalógy. Vyhľadať dané informácie. Uložiť a vytlačiť informácie z internetu. Vytvoriť mailovú schránku. Pracovať s mailovou schránkou. Prijatť mail, odpovedať na mail, preposlať mail. Napísať mail, aj s prílohou. Poslať mail jednému alebo viacerým adresátom. Rozoznať spam, hoax. Dodržiavať etické zásady interneovej komunikácie.
Princípy fungovania IKT	5	Počítač, jeho súčasti. Operačný systém, programy, súbory. Klávesnica.	Popísať počítač. Zapnúť a vypnúť počítač. Uspať počítač. Prihlásiť sa do systému. Popísať pracovnú plohu. Rozlišovať medzi softvérom a hardvérom. Použiť myš na pohyb po obrazovke, správne použiť klik a dvojklik. Poznať funkciu operačného systému. Pochopiť pojmy program, súbor, adresár (pričínok). Otvoriť, maximalizovať, minimalizovať, zatvoriť program, súbor, ikonu. Popísať rozloženie klávesnice. Písať diakritické znaky. Písať veľké písmená. Písať rôzne špeciálne znaky, pri písaní správne použiť klávesy Caps Lock, Num Lock, Home, End, Delete,

			Backspace, PgUp, PgDn. Použit' kláves F1 na vyvolanie pomocníka. Použit' mapu znakov na písanie špeciálnych znakov.
Informačná spoločnosť	1	Pravidlá bezpečného správania sa v počítačovej učebni. Potreba informatického vzdelávania sa ako súčasť modernej výchovy človeka.	Poznať pravidlá správania sa v PC učebni. Poznať využitie IKT v bežnom živote a znalostnej spoločnosti.

KOMPETENCIE

- vytvára textové dokumenty aj s použitím obrázkov
- kreslí v grafickom prostredí a vytvára jednoduché grafické návrhy
- pracuje s elektronickou poštou
- pracuje s internetovým prehliadačom
- chápe spôsob a mechanizmus vyhľadávania informácií na internete
- uvedomuje si dôležitosť využívania IKT v rôznych oblastiach spoločenského aj súkromného života
- uvedomuje si bezpečnostné riziká pri práci s internetom

predmet	INFORMATIKA
ročník	šiesty
časová dotácia	1 hodina týždenne / 33 hodín ročne

OBSAH VZDELÁVANIA PREDMETU

Obsah vzdelávania je zadefinovaný nasledovnými tematickými celkami:

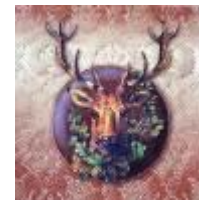
- Informácie okolo nás
- Komunikácia prostredníctvom IKT
- Postupy, riešenie problémov, algoritmické myslenie
- Princípy fungovania IKT
- Informačná spoločnosť

VZDELÁVACÍ ŠTANDARD

Tematický celok	Časová dotácia	Obsahový štandard	Výkonový štandard
Informácie okolo nás	11	Word - tabulátory, odrážky a číslovanie, stĺpce, tabuľky. Edukačné stránky na internete.	Word - použiť tabulátory v písaní textového dokumentu. Použiť odrážky a číslovanie v písaní textového dokumentu. Navrhnuť vlastné odrážky. Vytvoriť dokument s

			použitím preddefinovaných aj vlastných odrážok. Použiť stĺpce pri písaní textového dokumentu. Vytvoriť, naplniť údajmi a formátovať tabuľku vo worde. Vytvoriť jednoduchý bulletin. Poznať a orientovať sa vo vybraných edukačných stránkach.
Komunikácia prostredníctvom IKT	4	Neinteraktívna komunikácia. Internetový vyhľadávač, internetový portál. Rozšírené vyhľadávanie.	Napísať mail aj s vložením linku, napísať mail viacerým adresátom, napísať mail s prílohou. Vyhľadať informácie podľa podmienky. Nájsť najnižšiu cenu konkrétneho produktu v internetových obchodoch. Poznať princíp nákupu v elektronickom obchode. Vyhľadať presnejšie a adresnejšie informácie pomocou rozšíreného vyhľadávania. Použiť operátory rozšíreného vyhľadávania. Vyhľadať určitý súborový typ hľadaných informácií.
Postupy, riešenie problémov, algoritmické myslenie	11	Imagine - popis prostredia, základné príkazy, procedúry, tlačítko, viac korytnáčiek, tvary korytnáčiek. Jednoduchý projekt v Imagine.	Poznať možnosti využitia programovacieho jazyka Imagine. Poznať základné prostredie, úvodnú obrazovku a možnosti menu. Použiť príkazy dopredu, vzad, vľavo, vpravo, perohore, perodolu, znovu pri pohybe korytnačky. Nakresliť bod rôznej hrúbky. Nastaviť farbu a hrúbku pera. Použiť gumu. Poznať a použiť príkaz opakuj. Zostrojiť pravidelné n-uholníky pomocou príkazu opakuj. Poznať príkaz viem. Zadefinovať tlačítko. Vytvoriť a upraviť jednoduché procedúry. Vytvoriť jednoduchý projekt v Imagine s použitím viacerých korytnáčiek a rôznych tvarov korytnáčiek.
Princípy fungovania IKT	4	Vstupno-výstupné zariadenia. Vnútro počítača (základná doska, procesor, pamäť, grafická karta, sieťová karta, zvuková karta, pevný disk, mechaniky). Správa súborov a priečinkov.	Rozlíšiť a popísať vstupné a výstupné zariadenia počítača. Popísať vnútro počítača, poznať funkcie a parametre jeho jednotlivých súčastí. Vytvoriť priečinkov. Kopírovať, presunúť, premenovať, vymazať súbor, priečinkov. Zistiť veľkosť a typ súboru, dátum ostatnej editácie. Nastaviť ochranu súboru proti zápisu. Zaheslovať súbor.
Informačná spoločnosť	3	Pravidlá bezpečného správania sa v počítačovej učebni. Potreba informatického vzdelávania sa ako súčasť modernej výchovy človeka. Netiketa. Informácie.	Poznať pravidlá správania sa v PC učebni. Poznať využitie IKT v bežnom živote a znalostnej spoločnosti. Poznať zásady správania sa na internete. Posúdiť a vyhodnotiť spoľahlivosť získaných informácií. Rozlíšiť bezpečný a nebezpečný obsah internetovej stránky.

KOMPETENCIE

- vytvára textové dokumenty aj s použitím obrázkov a tabuliek
- rozumie pojmom algoritmus, program, programovanie
- získava základy algoritmického myslenia a schopnosť uvažovať pomocou IKT.
- pracuje s elektronickou poštou
- pracuje s internetovým prehliadačom
- chápe spôsob a mechanizmus vyhľadávania informácií na internete, dokáže presnejšie a adresnejšie vyhľadať požadované informácie
- pozná spôsob využitia vstupných a výstupných zariadení počítača
- spravuje súbory a priečinky
- uvedomuje si dôležitosť využívania IKT v rôznych oblastiach spoločenského aj súkromného života
- uvedomuje si bezpečnostné riziká pri práci s internetom

PRIEREZOVÉ TÉMY

Prierezo vá téma	Výcho disko	Zmysel / cieľ	Tematický celok prierezove j témy	Téma prierezovej témy	Téma predmetu	Tematický celok predmetu	Organiza čné zabezpe čenie
Mulikult úrna výchova	Umeni e a esteti cké hodno ty	Rozvíja ť estetick é vnímani e	Estetické vnímanie	Kultúra prejavu	Netiketa	Informačná spoločnosť	Praktick é aktivity s internet om
Dopravn á výchova	Bezpe čné správa nie sa na ceste.	Poznať základn é zásady bezpeč ného správan ia san a ceste.	Bezpečné správanie sa na ceste	Zásady bezpečného správania sa n ceste	Word - bulletin	Informácie okolo nás	Projekto vé vyučova nie
Regionál na výchova	Prísluš nosť k región u	Rozvoj citu ku krásam svojho regiónu	Môj rodný kraj	Prírodné krásky regiónu	Neinterak tíva komuniká cia	Komunikácia prostredníctv om IKT	Skupinov á práca

STRATÉGIE

Metódy

- motivačné metódy (motivačné rozprávanie, motivačný rozhovor, motivačný problém, motivačná demonštrácia)
- aktivizujúce metódy (situačná metóda, kooperatívne vyučovanie)
- expozičné metódy (rozprávanie, vysvetľovanie, rozhovor, demonštračná metóda, inštruktáž)

- problémové metódy (projektová metóda, brainstorming)
- fixačné metódy (metódy opakovania a precvičovania pomocou úloh na pracovných listoch)
- diagnostické metódy (pozorovanie)

Postupy

- analýza (od celku k častiam)
- syntéza (od časti k celku, pochopenie vzťahov a súvislostí)
- indukcia (od jednotlivých faktov k všeobecným pojmom, k pravidlám, k definíciám)
- dedukcia (od zákonov, poučiek, pravidiel, definícií, pojmov k ich aplikácii na konkrétne príklady)
- genetický (vývinový) postup (rozvíjanie vedomostí postupnosťou)
- dogmatický postup (učenie bez zdôvodňovania a vysvetľovania)
- porovnávanie, t.j. synkritický postup (zistovanie zhody alebo rozdielu dvoch a viacerých predmetov a javov podľa určitých znakov)
- podobnosť, t.j. analógia (z podoby istých znakov predmetov a javov usudzujeme na ďalšie podrobnosti)

Formy

- vyučovacia hodina v počítačovej učebni, práca s počítačom
- vyučovacia hodina v učebni s interaktívnou tabuľou
- praktické aktivity
- samostatná práca žiakov
- práca žiakov vo dvojiciach
- skupinová práca
- samostatné učenie prostredníctvom informačnej a komunikačnej techniky
- experimentovanie (samostatné hľadanie, skúšanie, objavovanie)
- projektové vyučovanie

UČEBNÉ ZDROJE

Literatúra

- Blaho, A. a Salanci, L.: Tvorivá informatika - 1. zošit o práci s textom, CD - 2007 -14051/28982
- Blaho, A. a Kalaš, I.: Tvorivá informatika - 1. zošit z programovania, CD - 2005 -5665/8772
- Varga, M. a Hruščeká, A.: Tvorivá informatika - 1. zošit s internetom, CD - 2006 - 11016/26870

Didaktická technika

- počítače s pripojením na internet
- interaktívna tabuľa
- dataprojektor

Materiálne výučbové prostriedky

- skener
- tlačiareň
- digitálny fotoaparát
- čítačka pamäťových kariet
- USB kľúčik
- mobilný telefón

Telesná výchova 5.-6,7.ročník

Základná škola s materskou školou

Trieda so všeobecným zameraním

Vzdelávacia oblasť: ZDRAVIE A POHYB

Predmet : Telesná a športová výchova

Školský rok : 2012/2013

Počet hodín : 2 h.

týžd. / 66 h. ročne

Ročník : **5.** ročník

Vyučujúci : Mgr. Adriana Mališová

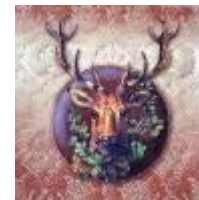
Me siac	Tema tický celok	Obsahový štandard	Ciele a spôsobilosti	Metódy a formy	Požiadavky na výstup
IX.	Testovanie	1. Úvod, poučenie o bezpečnosti, váženie, meranie 2. Poradové cvičenia 3. Vstupné testovanie 4. Technika behu, bežecká abeceda 5. Nízky štart, polovysoký štart 6. Beh na 60 m 7. Hod kriketovou loptičkou – nácvik	Požiadavky na hygienu tela a odievania. (OŽZ) Vedieť sa orientovať v základných atletických	Skupinový, motivačný, osobný príklad.	Vo všetkých disciplínach dbať na správne vykonávanie techniky, maximálny výkon
X.	Atletika	1. Hod kriketovou loptičkou- kontr. 2. Vytrvalostný beh na 1000 m 3. Skok do diaľky – rozbeh, odraz, doskok – nácvik 4. Skok do diaľky skrčmo – kontrola 5. Šplh na tyči - nácvik 6. Kontrola – beh na 60 m, skok do diaľky 7. Vytrvalostný beh v teréne 8. Hod plnou loptou Cvičenia v prírode - 4 hodiny	Vytvoriť si trvalý vzťah k pohybovej aktivite, telesnej výchove a športu s ohľadom na svoje záujmy	Uplatňovať opis, výklad, rozhovor a využívať názorné ukážky.	Vedieť demonštrovať správnu techniku behu, nízkeho a polovysokého štartu, skoku do diaľky a hodu loptičkou. Osvojiť si pohybové zručnosti v daných atletických disciplínach.

XI.	Športové hry – FUTBAL	1.Pravidlá – ihrisko, brány, lopta 2.Základná technika – prihrávky, vhadzovanie lopty 3.Obranné činnosti s loptou a bez lopty 4.Útočné činnosti s loptou a bez lopty 5.Obranné a útočné systémy hry 6.Hra podľa pravidiel 7. Hra - futbal	Vytvoriť pozitívny vzťah k športovým hrám, aby sa týmto hrám venovali aj vo voľnom čase.	Využiť motivačné metódy: osobný príklad, vzor športovca.	Vedieť vysvetliť základné pravidlá futbalu, charakterizovať zásady fair-play. Dosiahnuť optimálnu úroveň hernej výkonnosti, ktorá umožňuje hrať zápasy podľa pravidiel.
XII.	Základy gymnastic-kých športov	1.Akrobacia – prípravné cvičenia 2.Kotúl' vpred, vzad, kotúle vo väzbách 3.Stojka na rukách s oporou 4.Premet bokom obojručne 5.RG – chôdza, beh, poskoky, rovnovážne cvičenia, obraty 6.Jednoduchá akrobatická zostava - nácvik 7. Plávanie	Vedieť správne predviesť pohybový celok a vedieť využívať gymnastiku k rozvoju pohybových schopností, správne držaniu tela. Vedieť uplatniť názvoslovie, poznať základné pojmy, všeobecné pravidlá gymnastiky. ŠKOLA HAJNÁLU II.	Osobný príklad. Opis, výklad, názorné ukážky.	-zásady držania tela, správne držanie tela, chybné držanie tela -základné názvoslovie telesných cvičení, -pohybové prostriedky všeobecnej gymnastiky -štruktúra gymnast jednotky

I.		1.Akrobatická zostava – kontrola 2.Preskoky – prípravné cvičenia 3.Roznožka cez kozu na šírku – nácvik 4.Skrčka cez kozu na šírku – nácvik 5.Skrčka a roznožka cez kozu - kontrola 6.Prekážková dráha 7. Plávanie	Poznať úroveň vlastnej pohybovej výkonnosti a mať príjemný zážitok z vykonávanej pohybovej činnosti . ŠKOLA HAJNÁLU II.	vedieť správne pomenovať, popísať jednotlivé cvičebné polohy, pohyby, cvičebné tvary; -vedieť preukázať poznatky z organizácie bezpečnosti, -vedieť ohodnotiť techniku, estetiku gymnastických cvičení - postrehnúť a postrehnúť chyby v predvedení držaní tela, rozsahu pohybov, svalovom napätí, ochabnutosť
II.	Výberový tematický celok- Sezónne činnosti	1.Pohybové hry na snehu 2.Korčuľovanie-jazda vpred 3. Korčuľovanie - prekladanie 4. Korčuľovanie-jazda vzad 5. Aerobik 6. Tanečné kroky	Formovanie postojov a hodnôt: trvalý a pozitívny vzťah k pohybovej aktivite, súťaženiu, k zásadám fair-play ŠKOLA HAJNÁLU II.	Vedieť popísať a prakticky ukázať základné techniky korčuľovania, vedieť v hre uplatniť základné HČJ v ľadovom hokeji.

III.	Športové hry- Basketbal	1.Cvičenie na náradí- lavičky 2.Cvičenie na stanovištiach, kotúle, stojky, preskoky 3.Rovnovážne cvičenia na kladine 4.Cvičenia so švihadlami 5. Prípravné hry 6.Základné činnosti v basketbale – držanie a vedenie lopty 7.Prihrávky z miesta, v pohybe 8.Uvolňovanie bez lopty a s loptou, dribling	Výchova k bezpečnému správaniu. Vytvoríť pozitívny vzťah a aktívny záujem o športové hry.	Využiť motivačné metódy: osobný príklad, vzor športovca.	Vedieť vysvetliť základné pravidlá basketbalu, charakterizovať zásady fair-play. Dosiahnuť optimálnu úroveň hernej výkonnosti, ktorá umožňuje hrať zápasy podľa pravidiel.
IV.	Športové hry- Futbal, Volejbal	1.Obranné a útočné systémy hry 2.Hra - vybíjaná 3.Rozbor hry, systematika herných činností 4.Prehadzovaná 5.Prihrávky 6.Základné činnosti vo volejbale- výmena pozícií hráčov 7.Badminton	Dodržiavať bezpečnostné a hygienické požiadavky pri vykonávaní pohybovej činnosti (OŽZ)		vedieť správne pomenovať, popísať, prakticky uplatniť v hre (stretnutí) uplatniť techniku základných herných činností jednotlivca a využiť kombinácie a systémy -vedieť vysvetliť základné pravidlá vybraných športových hier
V.	Atletika	1.Bežecká abeceda 2.Beh – 60m 3.Beh – 300m 4.Vytrvalostný beh 5.Beh – 1000m 6.Štafetový beh 7.Hod kriketovou loptičkou 8.Skok do diaľky	Vytvoríť trvalý pozitívny vzťah k atletickým činnostiam, k pohybovej aktivite a udržiavaniu zdravia, pozitívny postoj k súťaženiu	Uplatňovať opis, výklad, rozhovor a využívať názorné ukážky.	Vedieť sa orientovať v základných atletických disciplínach, charakterizovať ich a prakticky demonštrovať.

VI.	Testovanie	1.Člnkový beh (10x5 m) 2.Skok do diaľky z miesta 3.Ľah – sed za 30 sekúnd, výdrž v zhybe 4.Beh za 12 minút 5. Loptové hry 6.Vyhodnotenie celoročnej činnosti Cvičenia v prírode- 4 hodiny	Vo všetkých disciplínach maximálny výkon podľa individuálnych schopností a možností.	Skupinová, motivačná	Vedieť diagnostikovať a posúdiť úroveň svojej pohybovej výkonnosti, telesného rozvoja podľa daných noriem.

6.-7. ročník

MES	HOD.	TEMAT.CELOK	OBSAHOVÝ ŠTANDARD	VÝKONOVÝ ŠTANDARD	VZDELÁVACIE A VÝCHOVNÉ CIELE	UČEBNÉ POMÓCKY
IX.	1.	Úvodná hodina	Poučenie o bezpečnosti. Poradové cvičenia. Meranie, váženie.	Základné postoje- pozor, pohov		váha, výškomer
	2.	Atletika	NH: Štartové povely (nízky, polo-	Vedieť sa orientovať v základných atletických disciplínach, charakterizovať ich a	Mať trvalý pozitívny vzťah k	stopky, pásmový
			vysoký štart), technika behu a		atletickým činnostiam.	meter, kriketové
			bežecká abeceda	prakticky demonštrovať.	Preukazovať pozitívny postoj k	loptičky
	3.	Atletika	OH: Štartové povely (nízky, polo-	Poznať základné pravidlá atletických	sút'ažieniu.	
			vysoký štart), technika behu a	disciplín.	Preukazovať pozitívny vzťah k	
			bežecká abeceda	Využitie základných atletických lokomócií	súperom v zmysle fair-play.	
			Beh na 60 m (s)	pri rozvoji telesnej zdatnosti a pohybovej	Vedieť súperiť, kooperovať a	

	4.	Atletika	NH: Skok do diaľky skrčmo (cm)	výkonnosti.	tolerovať súperov.	
			Technika odrazu a skoku.	Prierezová téma: Ochrana života a zdravia.	Prejaviť snahu o sebazdokonal'ovanie,	
	5.	Atletika	OH: Skok do diaľky skrčmo (cm)	Osobnostný a sociálny rozvoj.	húževnatosť, vytrvalosť,	
	6.	Atletika	NH: Hod kriketovou loptičkou (m)		cieľavedomosť.	
			Technika hodů.		Chápať zásady hygieny a vplyv	
X.	1.	Atletika	OH: Hod kriketovou loptičkou (m)		atletiky na zdravý vývin mládeže.	stopky, pásmový
	2.	Atletika	NH: Švihový a šľapavý beh			meter, štafetové kolí-
	3.	Atletika	NH: Štafetový beh (s)			ky
			Štafetová odovzdávka (spodným oblúkom)			
	4.	Športové hry	NH-Ch: Futbal-prihrávky po zemi, oblúkom, vnútornou stranou nohy, priehlavkom, stávanie sa, uvoľňovanie, nabíhanie	Vedieť správne pomenovať, popísať, prakticky ukázať, v hre uplatniť techniku základných herných činností jednotlivca a využiť herné kombinácie a systémy.	Prejavovať trvalý pozitívny vzťah k športovým hrám. Súťažením v športových hrách preukázať pozitívny postoj k telovýchovnému procesu.	futbalové a volejbalové lopty
			NH-D: Vybíjaná-prihrávky pria-	Vedieť pomenovať a popísať funkcie hrá-		

			<i>mym smerom, o zem, oblúkom,</i>	<i>čov. Vedieť vysvetliť základné pravidlá</i>	<i>Mať pozitívny vzťah k spoluhrá-</i>	
			<i>vedenie lopty driblingom, prihráv-</i>	<i>vybraných športových hier.</i>	<i>čom i k súperovi v zmysle</i>	
			<i>kami, stavenie sa, uvoľňovanie</i>	<i>Prierezová téma: Ochrana života a zdravia</i>	<i>fair-play.</i>	
	5.	<i>Športové hry</i>	<i>NH-Ch: Futbal - preberanie lopty</i>	<i>Osobnostný a sociálny rozvoj.</i>	<i>Dodržiavať prijaté normy a pra-</i>	<i>futbalové a volejbalové lopty</i>
			<i>vnútornou a vonkajšou stranou</i>		<i>vidlá.</i>	<i>vé lopty</i>
			<i>nohy, stehnom, hrudníkom, hlavou</i>		<i>Prejavovať snahu o sebazdoko-</i>	
			<i>NH-D: Vybíjaná-streľba z miesta</i>		<i>naľovanie, húževnatosť, statoč-</i>	<i>futbalové a volejbalové lopty</i>
			<i>a po prihrávke, úskok, skrčenie,</i>		<i>nosť, vytrvalosť.</i>	<i>vé lopty</i>
X.			<i>výskok, pohyb v ihrisku</i>	<i>Vedieť správne pomenovať, popísať, prak-</i>	<i>Vedieť víťaziť i prijať prehru v</i>	
	6.	<i>Športové hry</i>	<i>NH-Ch: Futbal-vedenie lopty,</i>	<i>tický ukázať, v hre uplatniť techniku zá-</i>	<i>športovom stretnutí i v živote,</i>	<i>futbalové a volejbalové lopty</i>
			<i>obchádzanie súpera kľúčkou,</i>	<i>kladných herných činností jednotlivca a</i>	<i>uznať kvality súpera.</i>	<i>vé lopty</i>
			<i>obhodením, sťahovačkou, výpa-</i>	<i>využiť herné kombinácie a systémy.</i>		
			<i>dom bokom</i>	<i>Vedieť pomenovať a popísať funkcie hrá-</i>		

			<i>NH-D: Vybíjaná-útočné kombi-</i>	<i>čov. Vedieť vysvetliť základné pravidlá</i>	
			<i>nácie prihraj a bež, opakované</i>	<i>vybraných športových hier.</i>	
			<i>prihrávky s maxim. rýchlosťou</i>	<i>Prierezová téma: Ochrana života a zdravia.</i>	
	7.	<i>Športové hry</i>	<i>NH-Ch: Futbal-strel'ba z miesta</i>	<i>Osobnostný a sociálny rozvoj.</i>	<i>futbalové a volejbalové lopty</i>
			<i>a po prihrávke, obsadzovanie</i>		
			<i>súpera s loptou a bez lopty</i>		
			<i>NH-D: Vybíjaná-herné systémy-</i>		
			<i>postupný útok, rýchla hra, hra s</i>		
			<i>pomocníkom</i>		
<i>XI.</i>	1.	<i>Športové hry</i>	<i>NH-Ch: Futbal-odoberanie lopty</i>		<i>futbalové a volejbalové lopty</i>
			<i>predskočením, vypichnutím,</i>		
			<i>útočné kombinácie prihraj a bež</i>		
			<i>Z-D: Vybíjaná-herné pravidlá,</i>		
			<i>zápas podľa pravidiel</i>		
	2.	<i>Športové hry</i>	<i>NH-Ch: Futbal-herné systémy-</i>		<i>futbalové a volejbalové lopty</i>
			<i>postupný útok, rýchly protiútok,</i>		

			<i>osobná obrana, územná obrana</i>			
			<i>Z-D: Vybíjaná- zápas podľa pra-</i>			
			<i>vidiel</i>			
	3.	<i>Športové hry</i>	<i>Z-CH: Futbal- herné pravidlá,</i>			<i>futbalové a volejbalové</i>
			<i>zápas podľa pravidiel</i>			<i>vé lopty</i>
			<i>Z-D: Vybíjaná- zápas podľa pra-</i>			
			<i>vidiel</i>			
	4.	<i>Netradičné</i>	<i>NH: Prehadzovaná- pravidlá,</i>	<i>Vedieť správne pomenovať, popísať, prak-</i>	<i>Prejavovať trvalý pozitívny vzťah</i>	<i>volejbalové lopty,</i>
		<i>športové hry</i>	<i>prihrávky a spracovanie lopty</i>	<i>ticky ukázať, v hre uplatniť techniku zá-</i>	<i>k netradičným športom. Súťáže-</i>	<i>dlhá sieť</i>
	5.	<i>Netradičné</i>	<i>OH: Prehadzovaná- prihrávky a</i>	<i>kladných herných činností jednotlivca a</i>	<i>ním v športových hrách preuká-</i>	
		<i>športové hry</i>	<i>spracovanie lopty cez sieť</i>	<i>využiť herné kombinácie a systémy.</i>	<i>zať pozitívny postoj k telovýchov-</i>	
	6.	<i>Netradičné</i>	<i>ZH. Prehadzovaná- prihrávky a</i>	<i>Vedieť pomenovať a popísať funkcie hrá-</i>	<i>nému procesu.</i>	<i>volejbalové lopty,</i>
		<i>športové hry</i>	<i>spracovanie lopty cez sieť,</i>	<i>čov. Vedieť vysvetliť základné pravidlá</i>	<i>Dodržiavať prijaté normy a pra-</i>	<i>dlhá sieť</i>
			<i>podanie cez sieť</i>	<i>netradičných športových hier.</i>	<i>vidlá.</i>	
<i>XI.</i>	7.	<i>Netradičné</i>	<i>Z: Prehadzovaná- hra podľa pra-</i>	<i>Prierezová téma: Ochrana života a zdravia.</i>	<i>Mať pozitívny vzťah k spoluhrá-</i>	<i>volejbalové lopty,</i>

		športové hry	vidiel	Osobnostný a sociálny rozvoj.	čom i k súperovi v zmysle	dlhá sieť
	8.	Netradičné	NH: Korfbal-zjednodušené pravidlá		fair-play.	
		športové hry	prihrávky a spracovanie lopty			
XII.	1.	Netradičné	OH: Korfbal-prihrávky, spracova-			lopty
		športové hry	nie lopty, streľba na kôš			
	2.	Netradičné	ZH: Korfbal-prihrávky a spracova-			lopty
		športové hry	nie lopty, streľba na kôš			
	3.	Netradičné	Z: Korfbal- zápas podľa pravidiel			lopty
		športové hry				
	4.	Netradičné	Z: Korfbal- zápas podľa pravidiel			lopty
		športové hry				
	5.	Netradičné	Z: Korfbal- zápas podľa pravidiel			lopty
		športové hry				
	6.	Pohybové hry	Štafetové hry s náčiním a bez ná-			lopty, lavičky,
			činia, orientačné, prekážkové hry			žinenky
I.	1.	Športová	NH: Akrobatické cvičenia-	Vedieť správne pomenovať, popísať	Mať pozitívny vzťah ku gymnas-	žinenky

		<i>gymnastika</i>	<i>kotúl' vpred, vzad (prípravné cvič.)</i>	<i>jednotlivé cvičebné polohy, pohyby,</i>	<i>tickým činnostiam. Vedieť úče-</i>	
2.	<i>Športová</i>		<i>OH: Akrobatické cvičenia-</i>	<i>cvičebné tvary.</i>	<i>lovo využiť voľný čas s cieľom</i>	<i>žienky</i>
		<i>gymnastika</i>	<i>kotúl' vpred, vzad s rôznou výcho-</i>	<i>Vedieť prakticky ukázať gymnastické</i>	<i>podporiť zdravie a zdatnosť.</i>	
			<i>diskovou a výslednou polohou</i>	<i>cvičenia, zvládnuť cvičebné väzby a pohy-</i>	<i>Mať pozitívny postoj k správne-</i>	
3.	<i>Športová</i>		<i>NH: Akrobatické cvičenia-</i>	<i>bové kombinácie.</i>	<i>mu životnému štýlu.</i>	<i>žienky</i>
		<i>gymnastika</i>	<i>stoj na lopatkách</i>	<i>Uplatňovať optimálnu techniku pri vykoná-</i>		
4.	<i>Športová</i>		<i>OH: Akrobatické cvičenia-</i>	<i>vaní základných gymnastických polôh,</i>		<i>žienky</i>
		<i>gymnastika</i>	<i>stojka na hlave, stoj na rukách,</i>	<i>lokomočných pohyboch, cvičeb. tvaroch.</i>		
			<i>premet bokom</i>	<i>Prierezová téma: Ochrana života a zdravia.</i>		
5.	<i>Športová</i>		<i>NH: Skoky a obraty-</i>	<i>Osobnostný a sociálny rozvoj.</i>		
		<i>gymnastika</i>	<i>skoky odrazom znožmo, skrčmo,</i>			
			<i>bočne, s obratom. Obraty oboj-</i>			
			<i>nožne prestupovaním, krížením,</i>			
			<i>prísunom.</i>			
6.	<i>Športová</i>		<i>OH: Väzby kotúl'ov so skokmi a</i>			<i>žienky</i>

		<i>gymnastika</i>	<i>obratmi, jednoduchá gymnastická</i>			
			<i>zostava.</i>			
II.	1.	<i>Športová</i>	<i>NH: Cvičenie na náradí- lavička,</i>	<i>Vedieť správne pomenovať, popísať</i>	<i>Mať pozitívny vzťah ku gymnas-</i>	<i>gymnastická lavička,</i>
		<i>gymnastika</i>	<i>chôdza vpred, vzad, bokom, beh,</i>	<i>jednotlivé cvičebné polohy, pohyby,</i>	<i>tickým činnosťami. Vedieť úče-</i>	<i>žienky</i>
			<i>preskoky</i>	<i>cvičebné tvary.</i>	<i>lovo využiť voľný čas s cieľom</i>	
	2.	<i>Športová</i>	<i>NH: Cvičenie na náradí- tyč, šplh</i>	<i>Vedieť prakticky ukázať gymnastické</i>	<i>podporiť zdravie a zdatnosť.</i>	<i>tyč, žienky, stopky</i>
		<i>gymnastika</i>	<i>na tyči</i>	<i>cvičenia, zvládnuť cvičebné väzby a pohy-</i>	<i>Mať pozitívny postoj k správne-</i>	
	3.	<i>Športová</i>	<i>NH: Cvičenie s náčiním- švihadlo,</i>	<i>bové kombinácie.</i>	<i>mu životnému štýlu.</i>	<i>švihadlá</i>
		<i>gymnastika</i>	<i>preskoky na mieste znožmo,</i>	<i>Uplatňovať optimálnu techniku pri vykoná-</i>		
			<i>jednonožne, striedavonožne</i>	<i>vani základných gymnastických polôh,</i>		
	4.	<i>Športová</i>	<i>NH: Cvičenie s náčiním- plná lop-</i>	<i>lokomočných pohyboch, cvičeb. tvaroch.</i>		<i>plné lopty</i>
		<i>gymnastika</i>	<i>ta, kotúľanie, hádzanie, chytanie</i>	<i>Prierezová téma: Ochrana života a zdravia.</i>		
	5.	<i>Športová</i>	<i>NH: Cvičenie na náradí- koza,</i>	<i>Osobnostný a sociálny rozvoj.</i>		<i>gymnastická koza,</i>
		<i>gymnastika</i>	<i>prípravné cvičenia</i>	<i>Mediálna výchova.</i>		<i>odrazový mostík,</i>
	6.	<i>Športová</i>	<i>OH: Cvičenie na</i>			<i>žienky</i>

			náradí- koza,			
		<i>gymnastika</i>	<i>preskok cez kozu roznožmo</i>			
	7.	<i>Športová</i>	<i>NH. Rytmická gymnastika-</i>			<i>hudobný prehrávač,</i>
		<i>gymnastika</i>	<i>taktovanie, cvičenie na hudbu,</i>			<i>hudobné nahrávky</i>
			<i>základy tanečných krokov (polko-</i>			
			<i>vý, valčíkový krok)</i>			
<i>III.</i>	1.	<i>Športové hry</i>	<i>NH: Basketbal-prihrávky, spraco-</i>	<i>Vedieť správne pomenovať, popísať, prak-</i>	<i>Prejavovať trvalý pozitívny vzťah</i>	<i>basketbalové lopty</i>
			<i>vanie lopty, dribling</i>	<i>tický ukázať, v hre uplatniť techniku zá-</i>	<i>k športovým hrám. Súťažením</i>	
	2.	<i>Športové hry</i>	<i>OH: Basketbal-prihrávky, spraco-</i>	<i>kladných herných činností jednotlivca a</i>	<i>v športových hrách preukázať po-</i>	<i>basketbalové lopty</i>
			<i>vanie lopty, dribling</i>	<i>využiť herné kombinácie a systémy.</i>	<i>žitvny postoj k telovýchovnému</i>	
	3.	<i>Športové hry</i>	<i>NH: Basketbal-streľba na kôš z</i>	<i>Vedieť pomenovať a popísať funkcie hrá-</i>	<i>procesu.</i>	<i>basketbalové lopty</i>
			<i>miesta, z krátkej a strednej vzdia-</i>	<i>čov. Vedieť vysvetliť základné pravidlá</i>	<i>Mať pozitívny vzťah k spoluhrá-</i>	
			<i>lenosti</i>	<i>netradičných športových hier.</i>	<i>čom i k súperovi v zmysle</i>	
	4.	<i>Športové hry</i>	<i>OH: Basketbal-streľba na kôš z</i>	<i>Prierezová téma: Ochrana života a zdravia.</i>	<i>fair-play.</i>	<i>basketbalové lopty</i>
			<i>miesta, z krátkej a strednej vzdia-</i>	<i>Osobnostný a sociálny rozvoj.</i>	<i>Dodržiavať prijaté normy a pra-</i>	

			<i>lenosti</i>		<i>vidlá.</i>	
	5.	<i>Športové hry</i>	<i>NH: Basketbal- bránenie hráča</i>		<i>Prejavovať snahu o sebazdoko-</i>	<i>basketbalové lopty</i>
			<i>bez lopty a s loptou, hod' a bež</i>		<i>naľovanie, húževnatosť, statoč-</i>	
	6.	<i>Športové hry</i>	<i>OH: Basketbal- bránenie hráča</i>		<i>nosť, vytrvalosť.</i>	<i>basketbalové lopty</i>
			<i>bez lopty a s loptou, hod' a bež</i>		<i>Vedieť víťaziť i prijat' prehru v</i>	
<i>IV.</i>	1.	<i>Športové hry</i>	<i>NH: Basketbal- zjednodušené pra-</i>		<i>športovom stretnutí i v živote,</i>	<i>basketbalové lopty</i>
			<i>vidlá, herné kombinácie</i>		<i>uznať kvality súpera.</i>	
	2.	<i>Športové hry</i>	<i>Z: Basketbal- hra podľa pravidiel</i>			<i>basketbalové lopty</i>
	3.	<i>Športové hry</i>	<i>Z: Basketbal- hra podľa pravidiel</i>			<i>basketbalové lopty</i>
<i>IV.</i>	4.	<i>Športové hry</i>	<i>OH-Ch: Futbal- prihrávky, prebe-</i>	<i>Vedieť správne pomenovať, popísať, prak-</i>	<i>Prejavovať trvalý pozitívny vzťah</i>	<i>futbalové a volejbalo-</i>
			<i>ranie, vedenie lopty</i>	<i>tický ukázať, v hre uplatniť techniku zá-</i>	<i>k športovým hrám. Súťažením</i>	<i>vé lopty</i>
			<i>OH-D: Vybíjaná- prihrávky, vede-</i>	<i>kladných herných činností jednotlivca a</i>	<i>v športových hrách preukázať po-</i>	
			<i>nie lopty, stavanie sa, uvoľňovanie</i>	<i>využiť herné kombinácie a systémy.</i>	<i>zitivný postoj k telovýchovnému</i>	
	5.	<i>Športové hry</i>	<i>OH-Ch: Futbal- strel'ba z miesta</i>	<i>Vedieť pomenovať a popísať funkcie hrá-</i>	<i>procesu.</i>	<i>futbalové a volejbalo-</i>
			<i>a po prihrávke, obsadzovanie</i>	<i>čov. Vedieť vysvetliť základné pravidlá</i>	<i>Mať pozitívny vzťah k spoluhrá-</i>	<i>vé lopty</i>

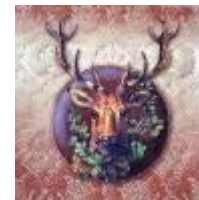
			<i>súpera s loptou a bez lopty</i>	<i>netradičných športových hier.</i>	<i>čom i k súperovi v zmysle</i>	
			<i>OH-D: Vybíjaná-streľba z miesta</i>	<i>Prierezová téma: Ochrana života a zdravia.</i>	<i>fair-play.</i>	
			<i>a po prihrávke, úskok, skrčenie,</i>	<i>Osobnostný a sociálny rozvoj.</i>	<i>Dodržiavať prijaté normy a pra-</i>	
			<i>výskok, pohyb v ihrisku</i>		<i>vidlá.</i>	
	6.	<i>Športové hry</i>	<i>OH-Ch: Futbal-herné systémy</i>		<i>Prejavovať snahu o sebazdoko-</i>	<i>futbalové a volejbalové</i>
			<i>OH-D: Vybíjaná-herné systémy</i>		<i>naľovanie, húževnatosť, statoč-</i>	<i>vé lopty</i>
V.	1.	<i>Športové hry</i>	<i>Z-Ch: Futbal- hra podľa pravidiel</i>		<i>nosť, vytrvalosť.</i>	
			<i>Z-D: Vybíjaná-hra podľa pravidiel</i>			
	2.	<i>Atletika</i>	<i>OH: Štartové povely (nízky, polo-</i>	<i>Vedieť sa orientovať v základných atletic-</i>	<i>Mať trvalý pozitívny vzťah k</i>	<i>stopky, pásmový</i>
			<i>vysoký štart), technika behu a</i>	<i>kých disciplínach, charakterizovať ich a</i>	<i>atletickým činnostiam.</i>	<i>meter, kriketové</i>
			<i>bežecká abeceda</i>	<i>prakticky demonštrovať.</i>	<i>Preukazovať pozitívny postoj k</i>	<i>loptičky, štafetové</i>
			<i>Beh na 60 m (s)</i>	<i>Poznať základné pravidlá atletických</i>	<i>súťaženi.</i>	<i>kolíky</i>
	3.	<i>Atletika</i>	<i>NH: Skok do diaľky skrčmo (cm)</i>	<i>disciplín.</i>	<i>Preukazovať pozitívny vzťah k</i>	
			<i>Technika odrazu a skoku.</i>	<i>Využitie základných atletických lokomócií</i>	<i>súperom v zmysle fair-play.</i>	

	4.	Atletika	<i>OH: Skok do diaľky skrčmo (cm)</i>	<i>pri rozvoji telesnej zdatnosti a pohybovej</i>	<i>Vedieť súperiť, kooperovať a</i>	
	5.	Atletika	<i>NH: Hod kriketovou loptičkou (m)</i>	<i>výkonnosti.</i>	<i>tolerovať súperov.</i>	
			<i>Technika hodu.</i>	<i>Prierezová téma: Ochrana života a zdravia.</i>	<i>Prejaviť snahu o sebazdokonaľo-</i>	
	6.	Atletika	<i>OH: Hod kriketovou loptičkou (m)</i>	<i>Osobnostný a sociálny rozvoj.</i>	<i>vanie, húževnatosť, vytrvalosť,</i>	
	7.	Atletika	<i>NH: Švihový a šľapavý beh</i>		<i>cieľavedomosť.</i>	
VI.	1.	Atletika	<i>NH: Štafetový beh (s)</i>		<i>Chápať zásady hygieny a vplyv</i>	
			<i>Štafetová odovzdávka (spodným oblúkom)</i>		<i>atletiky na zdravý vývin mládeže.</i>	
	2.	Testovanie	<i>Člnkový beh 10 x 5 m (s)</i>	<i>Vedieť posúdiť a diagnostikovať úroveň</i>	<i>Získať trvalý pozitívny vzťah k</i>	<i>lopty, lavičky, žinen-</i>
	3.	Testovanie	<i>Skok do diaľky z miesta (cm)</i>	<i>svojej pohybovej výkonnosti a telesného</i>	<i>športu a telesnému rozvoju.</i>	<i>ky</i>
	4.	Testovanie	<i>Ľah-sed (počet za 30 sekúnd)</i>	<i>rozvoja podľa daných noriem.</i>	<i>Prejavovať snahu o sebazdoko-</i>	
	5.	Testovanie	<i>Beh za 12 min. (m)</i>	<i>Prierezová téma: Ochrana života a zdravia.</i>	<i>naľovanie.</i>	<i>futbalové a volejbalové</i>
	6.	Testovanie	<i>Výdrž v zhybe (s)</i>	<i>Osobnostný a sociálny rozvoj.</i>		<i>vé lopty</i>
		<i>Poznatky z</i>	<i>Tematický celok je</i>	<i>Význam správnej životosprávy pre</i>	<i>Dodržiavať pravidlá správnej</i>	

			<i>zakomponova-</i>	<i>pohybo-</i>	<i>ži-</i>	
		<i>telesnej výcho-</i>	<i>ný podľa</i> <i>aktuálnosti do</i> <i>jednotli-</i>	<i>vý výkon, negatívne</i> <i>vplyvy fajčenia, alko-</i>	<i>votosprávy.</i> <i>Vedieť posúdiť a</i>	
		<i>vy a športu</i>	<i>vých vyučovacích</i> <i>hodín.</i>	<i>holu a drog na zdravie</i> <i>človeka. Meranie a</i>	<i>diagnostikovať</i> <i>úroveň svojej po-</i>	
				<i>vyhodnocovanie</i> <i>údajov o pulzovej</i> <i>frekven-</i>	<i>hybovej</i> <i>výkonnosti podľa</i> <i>daných</i>	
				<i>cii. Úspechy našich</i> <i>športovcov na OH,</i>	<i>noriem. Poznať</i> <i>základné olym-</i>	
				<i>MS, ME. Olympijská</i> <i>výchova. Prvá pomoc</i>	<i>pijské idey a</i> <i>riadiť sa nimi vo</i>	
				<i>pri drobných</i> <i>poraneniach. Odborná</i> <i>termi-</i>	<i>svojom živote.</i> <i>Dodržiavať bez-</i>	
				<i>nológia. Technika,</i> <i>taktika a metodika</i>	<i>pečnostné a</i> <i>hygienické požia-</i>	
				<i>osvojovaných</i> <i>pohybových činností.</i> <i>Pra-</i>	<i>davky a</i> <i>dodržiavať</i> <i>osvojené pra-</i>	
				<i>vidlá súťaženia a</i> <i>základné činnosti roz-</i>	<i>vidlá pri</i> <i>vykonávaní</i> <i>pohybovej</i>	
				<i>hodcu.</i>	<i>činnosti.</i>	
		<i>Použité skratky: NH - nácvičná</i> <i>hodina</i>				
		<i>OH - opakovacia hodina</i>				
		<i>ZH - zdokonaľovacia</i> <i>hodina</i>				

8.,9. Ročník

Základná škola s materskou školou, Svätý Anton

Trieda so všeobecným zameraním

Vzdelávacia oblasť: ZDRAVIE A POHYB

Predmet : Telesná výchova

Školský rok : 2012/2013

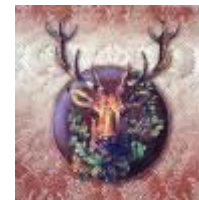
Počet hodín : 2

hod. týžd./ 66 hod. ročne

Ročník/trieda: 8.- 9. ročník - dievčatá

Vyučujúci : Mgr. Adriana Mališová

M	H	Téma/ Obsahový štandard	Výkonový štandard	Prierezové témy
IX		ATLETIKA	Základná terminológia a systematika atletických disciplín, -technika atletických disciplín, základné pravidlá súťaženia a rozhodovania atletických súťaží, -organizácia súťaží (časomerač, rozhodca zapisovateľ), -bezpečnosť a úrazová zábrana, zásady hygieny a vplyv atletiky na zdravý vývin mládeže	Osobný a sociálny rozvoj
	1	BOZ, organizačné pokyny.		
	2	Vstupné testy		
	3	Poradové cvičenia		
	4	Bežecká abeceda – technika behu		
	6	Nízky štart – beh 60m Štafetový beh - nácvik		
X	1	Vytrvalostný beh	Základná terminológia a systematika atletických disciplín, -technika atletických disciplín, -základné pravidlá súťaženia a rozhodovania atletických súťaží, -organizácia súťaží (časomerač, rozhodca, zapisovateľ), -bezpečnosť a úrazová zábrana, -zásady hygieny a vplyv atletiky na zdravý vývin mládeže	Ochrana človeka a zdravia
	2	Vytrvalostný beh – 1000m		
	3	Kontrola – 60m		
	4	Kontrola – 1000m		
	5	Skok do diaľky – nácvik		Mediálna výchova
	6	Skok do diaľky – kontrola		
	7	Vrh guľou – nácvik		
	8	Vrh guľou – kontrola		
		Cvičenia v prírode – 5 hodín		
XI	1	ŠPORTOVÉ HRY – VOLEJBAL	Systematika herných činností, základná terminológia, -technika herných činností jednotlivca, -herné kombinácie a herné systémy, -herný výkon v športových hrách, hodnotenie športového výkonu, -funkcie hráčov na jednotlivých postoch, -základné pravidlá vybraných športových hier, -organizácia jednoduchej súťaže v športových hrách	Osobný a sociálny rozvoj
	2	Postavenie hráčov pri vlastnom a súperovom podaní		
	3	Podanie spodné a vrchné - nácvik		
	4	Podanie spodné a vrchné - nácvik		Environmentálna a výchova
	6	Podanie spodné a vrchné - nácvik		
	7	Základné herné kombinácie Základné herné kombinácie Hra podľa pravidiel Plávanie		
M	H	Téma/ Obsahový štandard	Výkonový štandard	Prierezové témy

XI	8	ŠPORTOVÉ HRY - BASKETBAL Dribling, vedenie lopty, prihrávky		
XI	1 2 3 4 5 6 7 8	Uvoľňovanie bez lopty, s loptou Dvojtakt - nácvik Zakončenie driblingu dvojtaktom Strelba jednoruč, obojruč, dvojtakt Herné útočné kombinácie Herné obranné kombinácie Hra podľa pravidiel Škola ľudového tanca	Systematika herných činností, základná terminológia, -technika herných činností jednotlivca, -herné kombinácie a herné systémy, -herný výkon v športových hrách, hodnotenie športového výkonu, -funkcie hráčov na jednotlivých postoch, -základné pravidlá vybraných športových hier, -organizácia jednoduchej súťaže v športových hrách ŠKOLA HAJNÁLU II.	Osobný a sociálny rozvoj Multikultúrna výchova
I	1 2 3 4 5 6	ŠPORT. A RYT. GYMNASTIKA Kondičné cvičenia- švihadlá, lavičky, rebriny Korčuľovanie Gymnastické zostavy Posilňovacie cvičenia- činky - plné lopty Škola ľudového tanca Kalanetika	Vedieť správne pomenovať, popísať jednotlivé cvičebné polohy, pohyby, cvičebné tvary; -vedieť preukázať poznatky z organizácie, bezpečnosti, dopomoci, záchrany, uplatňovať optimálnu techniku pri vykonávaní základných gymnastických polôh, -vedieť ohodnotiť techniku, estetiku gymnastického cvičenia, postrehnúť a posúdiť chyby v predvedení, držaní tela, rozsahu pohybov, svalovom napätí, ochabnutí tela, -vedieť posúdiť reálne svoju individuálnu pohybovú úroveň ŠKOLA HAJNÁLU II.	Mediálna výchova Osobný a sociálny rozvoj
II	1 2 3 4 5 6 7 8	Kruhový tréning – kondičné cvičenia Kruhový tréning – kondičné cvičenia Prekážková dráha Kalanetika Šplh na tyči Šplh na tyči Škola ľudového tanca Škola ľudového tanca	Vedieť správne pomenovať, popísať jednotlivé cvičebné polohy, pohyby, cvičebné tvary; -vedieť preukázať poznatky z organizácie, bezpečnosti, dopomoci, záchrany, uplatňovať optimálnu techniku pri vykonávaní základných gymnastických polôh, -vedieť ohodnotiť techniku, estetiku gymnastického cvičenia, postrehnúť a posúdiť chyby v predvedení, držaní tela ŠKOLA HAJNÁLU II.	Environmentálna a výchova Ochrana života a zdravia
M	H	Téma/ Obsahový štandard	Výkonový štandard	Prierezové témy
III	1 2 3	Kotúľ vpred, vzad, väzby Stojka na rukách, na hlave Kotúľ zo stojky na rukách	Vedieť prakticky ukázať gymnastické cvičenia	Multikultúrna výchova

	4 Premet bokom 5 Vázby z osvojených cvičení 6 Kontrola – jednoduchá zostava	-vedieť preukázať poznatky z organizácie, bezpečnosti, dopomoci, záchrany -vedieť posúdiť reálne svoju individuálnu pohybovú úroveň.	Osobný a sociálny rozvoj	
IV	1 Preskok – roznožka na šírku a dĺžku 2 Preskok – skrčka cez kozu a debňu 3 Preskok – odbočka cez debňu 4 Kondičné cvičenia 5 Futbal – hra 6 Plávanie	Vedieť prakticky ukázať gymnastické cvičenia -vedieť preukázať poznatky z organizácie, bezpečnosti, dopomoci, záchrany -vedieť posúdiť reálne svoju individuálnu pohybovú úroveň.	Ochrana života a zdravia	
V	1 Badminton 2 Posilňovacie cvičenia 3 Loptové hry ATLETIKA 4 Nízky štart, 60m 5 Beh -60m - kontrola 6 Beh 1000m 7 Beh 1000m - kontrola 8 Skok do diaľky	Základná terminológia a systematika atletických disciplín, -technika atletických disciplín, -základné pravidlá súťaženia a rozhodovania atletických súťaží, -organizácia súťaží (časomerač, rozhodca, zapisovateľ), -bezpečnosť a úrazová zábrana, -zásady hygieny a vplyv atletiky na zdravý vývin mládeže.	Dopravná výchova	
M	H	Téma/ Obsahový štandard	Výkonový štandard	Prierezové témy
VI	1 Skok do diaľky – kontrola 2 Vrh guľou 3 Vrh guľou - kontrola 4 Testovanie pohybovej výkonnosti 5 Loptové hry 6 Vyhodnotenie celoročnej činnosti	Základná terminológia a systematika atletických disciplín, -technika atletických disciplín, -základné pravidlá súťaženia a rozhodovania atletických súťaží, -organizácia súťaží (časomerač, rozhodca, zapisovateľ), -bezpečnosť a úrazová zábrana, -zásady hygieny a vplyv atletiky na zdravý vývin mládeže. Cvičenia v prírode 5. hodín	Osobný a sociálny rozvoj Mediálna výchova	

Výtvarná výchova 5.-7.ročník

Vzdelávacie štandardy, učebný plán, učebné osnovy

Názov ŠVP	ŠVP II. stupňa ZŠ v SR, ISCED 2
Názov ŠkVP	Nádej pre každého
Vyučovací jazyk	slovenský
Predmet	Výtvarná výchova
Názov vzdelávacej oblasti	Umenie a kultúra
Ročník	Piaty
Rozsah	ŠkVP hodiny / týždeň 1, Spolu: 33 hodín/rok

Vypracovala: Mgr. Muchová Martina

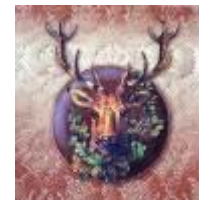
Prerokované na pedagogickej rade

Schválil: riaditeľka školy

1. Charakteristika učebného predmetu a jeho význam v obsahu vzdelávania

Výtvarná výchova predstavuje v rámci obsahu vyučovania jedinečnú možnosť tematizovať **základné antropologické koncepty**:

- koncepty časopriestoru (*čas, priestor, pohyb, mierka, hĺbka, výška, šírka ...*)
- kultúrne archetypy vyjadrovania prírody (*živly, prírodné polarity...*)
- kategórie estetického prežívania (*krása, škaredosť, neurčitosť, drsnosť, jemnosť ...*)
- kategórie uvedomovania si osobnej a kultúrnej identity (*ja, iný, cudzinec, priateľ, postihnutý ...; kultúrne rozdielnosti vo vizuálnom vyjadrovaní sveta*)

e) kategórie afektivity (*radosť, bolesť, smútok, náladu ...*).

Na výtvarnej výchove žiak spracováva (mentálne i formálne) symboly, ktoré vizuálne vyjadrujú jeho **predstavy a fantazijné koncepty**, alebo sa odvolávajú na **javovú stránku sveta**.

VV vytvára veľmi prospešnú spoločnú platformu aj pre zdanlivo tak vzdialené predmety ako sú fyzika, chémia, matematika, biológia, zemepis, jazyky... keďže na základe interdisciplinárnosti a intermediálnosti, vlastnej charakteru súčasného výtvarného umenia, môže prepojiť témy i procesy najrôznejších oblastí ľudského poznávania.

VV je jediným predmetom ZŠ, ktorý má predpoklady výlučne prostredníctvom praktických činností rozvíjať tvorivosť.

Z tohto pohľadu má výtvarná výchova – ako ju chápe nová koncepcia – nezastupiteľné miesto vo formovaní žiaka ZŠ.

II. Druhým faktorom, z ktorého vychádza nová koncepcia učebných osnov, je **bohatosť procesov, spôsobov tvorby a overovania možností vizuálnych znakov** vo výtvarnom umení. Ak tieto postupy aplikujeme do edukačného procesu, dávajú možnosť podstatne rozvinúť **vyjadrovacie** a **duševné** schopnosti žiaka.

2. Ciele učebného predmetu

Cieľom predmetu je prostredníctvom autentických skúseností získaných z výtvarných činností, nadväzujúcich na predmet v predchádzajúcom ročníku, **rozvíjať manuálne zručnosti** (nástroj, technika, materiál, proces), duševné spôsobilosti (predstavivosť, fantázia, tvorivosť), **vedomosti** (poznávanie javov, predmetov a vzťahov prostredníctvom ich výtvarného vyjadrovania, poznávanie základných slohov, štýlov a tendencií výtvarného umenia, dizajnu architektúry, fotografie, filmu) a **postoje** (formovanie si vlastného názoru, vkusu, prístupu k umeniu a sebavyjadrovaniu). Predmet vedie k **získaniu základných kompetencií** (na úrovni reflexie i sebavyjadrovania) **v oblasti vizuálnej kultúry** (výtvarné umenie, fotografia, film, elektronické médiá, architektúra, dizajn), ktorá je v súčasnosti dominantnou oblasťou spoločenských komunikačných procesov. Dôraz sa kladie na **spoznanie jazyka – vyjadrovacích prostriedkov** a na prepojenie neverbálneho a verbálneho vyjadrovania.

Kognitívne ciele

Poznávať jazyk vizuálnych médií – jazykové prostriedky, základné kompozičné princípy, vybrané techniky a procesy vizuálnych médií. Rozumieť im a tak zvyšovať uvedomenosť reflexie vizuálnej kultúry. Poznávať a vedieť pomenovať pôsobenie (výraz) umeleckých diel, svoj zážitok z nich. Poznať vybrané typické diela vizuálnej kultúry, reprezentujúce žánre a niektoré štýlové obdobia a iné kultúry.

Senzomotorické ciele

Vedome rozvíjať tvorivosť. Kultivovať vnímanie, predstavivosť a fantáziu, podporovať a podnecovať jeho nápaditosť a tvorivú sebarealizáciu, prekonávanie konvenčných schém a inovovanie naučených a zobrazovacích vzorcov. Formovať a rozvíjať gramotnosť (zručnosti) žiaka v oblasti vyjadrovania sa výtvarnými prostriedkami prostredníctvom vybraných médií, nástrojov a techník.

Socioafektívne ciele

Formovať kultúrne postoje. Vychovávať žiaka smerom k vytváraniu si primeraných kultúrnych postojov, názorov a hodnotových kritérií, cez zážitok aktívneho vyjadrovania a vnímania umeleckých diel uvádzať ho do poznávania hodnôt umenia a kultúry – vo vzťahu k tradícií, ale na úrovni aktuálneho vnímania problematiky vyjadrovania sveta umením. Formovať celistvú osobnosť. Pristupovať k osobnosti žiaka v jej úplnosti – rozvíjať cítenie, vnímanie, intuíciu, analytické myslenie a poznávanie, a taktiež formovanie a aktívne používanie zručnosti – to všetko prostredníctvom činnostného a zážitkového vyučovania. Osnovy VV podporujú medzipredmetové väzby.

Poznámka: *Začlenení žiaci s MR spracúvajú, vypracúvajú, zúčastňujú sa na tvorbe, plnení cieľov UO nášho ŠkVP, ale v rozsahu ich osobnostných, psychomotorických, sociálnych zručností. Plnia ciele, zadania alebo len parciálne časti alebo v niektorých TC majú individuálne zadanie, či iný materiál, a pod.*

3. Obsah učebného predmetu

Obsahové jadro (kmeňové učivo) novej koncepcie VV pozostáva z komplexu výtvarných problémov, ktoré tvoria sieť - *vertikálne* (t. j. v gradácii od nižších ročníkov k vyšším) usporiadané metodické rady a *horizontálne* väzby (medzi jednotlivými výtvarnými problémami v ročníku), umožňujúce reťazenie alebo projektové vyučovanie.

Tematické celky sú zhodné pre všetky ročníky primárneho vzdelávania.

1. Výtvarný jazyk /základné prvky výtvarného vyjadrovania
2. Výtvarný jazyk /kompozičné princípy a možnosti kompozície
3. Podnety výtvarného umenia / média, štýly, procesy, techniky, témy

4. Výtvarné činnosti inšpirované dejinami umenia
5. Podnety fotografie
6. Podnety filmu a videa
7. Podnety architektúry
8. Podnety dizajnu
9. Podnety tradičných remesiel
10. Elektronické médiá
11. Porovnávacie, kombinačné a súhrnné cvičenia
12. Podnety hudby a literatúry /synestetické podnety
13. Podnety rôznych oblastí poznávania sveta
14. Tradícia a identita /kultúrna krajina
15. Výtvarné hry

Poznámka: *Začlenení žiaci s MR spracúvajú, vypracúvajú, zúčastňujú sa plnenia obsahu UO nášho ŠkVP, ale v rozsahu ich osobnostných, psychomotorických, sociálnych zručností. Plnia, zadania alebo len parciálne časti alebo v niektorých TC majú individuálne zadanie, či iný materiál, a pod.*

4. Prierezové tematiky:

1. DOPRAVNÁ VÝCHOVA – VÝCHOVA K BEZPEČNOSTI V CESTNEJ PREMÁVKE

V každodennom živote sa žiaci stávajú účastníkmi cestnej premávky ako chodci, korčuliari, kolobežkári, cyklisti, cestujúci v prostriedkoch hromadnej alebo osobnej dopravy a pod. Úlohou výchovy k bezpečnosti v cestnej premávke v škole je postupne pripraviť deti na samostatný pohyb v cestnej premávke - ako chodcov alebo cyklistov - pričom je potrebné mať na zreteli aj aspekt výchovy budúcich vodičov motorových vozidiel. Realizácia učebnej činnosti sa uskutočňuje v objekte školy, bezpečných priestoroch v okolí školy na detských dopravných ihriskách externe v Revúcej.

Ciele výchovy k bezpečnosti v cestnej premávke na ZŠ v mojom predmete Výtvarná výchova zahŕňajú oblasť kognitívnu, afektívnu a psychomotorickú. Sú zostavené v zmysle týchto kritérií :

- pochopiť funkcie dopravy ako riadeného systému vymedzeného všeobecne záväznými právnymi predpismi,
- sformovať si mravné vedomie a správanie sa v zmysle morálnej a právnej zodpovednosti pri chôdzi a jazde v cestnej premávke,

- uplatňovať zásady bezpečného správania sa v cestnej premávke podľa všeobecne záväzných právnych predpisov, a to ako chodec, korčuliar, cyklista, cestujúci (spolujazdec) a pod.,
- spôsobilosť pozorovať svoje okolie, vyhodnocovať situáciu z hľadiska bezpečnosti a aplikovať návyky bezpečného správania sa v cestnej premávke v praktickom živote,
- uvedomiť si význam technických podmienok dopravy a zariadení ovplyvňujúcich bezpečnosť cestnej premávky

Tieto ciele je možné naplňať v metodických radoch

- **Podnety dizajnu** / symbol, znak (dopravné značky, dopravné prostriedky...) **modelovanie tvarov** s dopravnou tematikou
- **základné vyjadrovacie prostriedky BOD, LÍNIA, TVAR, ŠKVRNA**
- **geometrické tvary a farby** – kresba, maľba, dopravné značky, svetelné signalizácie,
- **možnosti zobrazovania videného sveta** –dopravné situácie, dopravné prostriedky

2. ENVIRONMENTÁLNA VÝCHOVA

Cieľom je

- nadobudnúť schopnosť chápať, analyzovať a hodnotiť vzťahy medzi človekom a jeho životným prostredím vo svojom okolí, pričom zároveň chápať potrebu ochrany životného prostredia na celom svete
- získať vedomosti, zručnosti, ktorými môžu pomáhať životnému prostrediu jednoduchými činnosťami, ktoré sú im primerané a vhodné - chrániť rastliny, zvieratá, mať kladný vzťah k domácim zvieratám ale aj k zvieratám v prírode, starať sa o svoje okolie a pod..

Praktické

Tieto ciele je možné naplňať v metodických radoch

Podnety výtvarného umenia/ procesy, techniky a témy

- **paketáž** – obaly, recyklácia

Podnety architektúry-

- **urbanizmus**

Podnety dizajnu

- **problematika novotvaru v umení a v dizajne** – recyklácia podnety prírodovedy

Podnety rôznych oblastí poznávania sveta -Výtvarná hra

- **ochrana zvierat, rastlín.....**

- získať vedomosti ako a kde môžu pomáhať nášmu prostrediu, dosah na budúcnosť človeka, ochrana prírody, upevňovať vzťah medzi človekom a prírodou
- zmeny látok a ich výtvarné využitie ochrana životného prostredia –voda, vzduch, pôd

Tradícia a identita/kultúrna krajina

- výtvarná reakcia na charakter okolitej krajiny- ochrana prírody, upevňovať vzťah medzi človekom a prírodou

3. OSOBNOSTNÝ A SOCIÁLNY ROZVOJ

Prierezová oblasť osobnostný a sociálny rozvoj rozvíja ľudský potenciál žiakov, poskytuje žiakom základy pre plnohodnotný a zodpovedný život. Znamená to nielen študijný (akademický) rozvoj žiakov, ale aj rozvíjanie osobných a sociálnych spôsobilostí, ktoré spätne akademický rozvoj podporujú. Aby žiak získal kvalitné vzdelanie, k tomu je potrebné aby si už od primárneho vzdelávania rozvíjal sebareflexiu (rozmýšľal o sebe), spoznával sám seba, svoje dobré ale aj slabé stránky, rozvíjal si sebaúctu, sebadôveru a s tým spojené prevzatie zodpovednosti za svoje konanie, osobný život a sebvzdelávanie. V tejto súvislosti je potrebné, aby sa naučil uplatňovať svoje práva, ale aj rešpektovať názory, potreby a práva ostatných.

Dôležité je, aby prierezová téma podporovala u žiakov rozvoj schopnosti uplatňovať prevenciu sociálno-patologických javov (šikanovanie, agresivita, užívanie návykových látok).

Cieľom je

- získavať a udržať si osobnostnú integritu,
- pestoval kvalitné medziľudské vzťahy,
- rozvíjať sociálne spôsobilosti potrebné pre osobný a sociálny život a spoluprácu.

V tejto prierezovej tematike sa uplatňuje aj vzdelávanie k ľudským právam ale aj k rodinnej výchove.

Napĺňanie cieľov je možné

- v metodickom rade **Výtvarné hry**
- v skupinovej práci, v práci vo dvojiciach, pri sebahodnotení, pri hodnotení spolužiakmi

Téma sa prelína všetkými obsahovými vzdelávacími oblasťami, pričom sa pri jej uskutočňovaní berú do úvahy aktuálne potreby žiakov.

4. OCHRANA ŽIVOTA A ZDRAVIA

Ochrana života a jeho zdravia integruje postoje, vedomosti a schopnosti žiakov zamerané na ochranu života a zdravia v mimoriadnych situáciách. Podobne pri pobyte a pohybe v prírode, ktoré môžu vzniknúť vplyvom nepredvídaných skutočností ohrozujúcich človeka a jeho okolie.

Obsah učiva je predovšetkým orientovaný na zvládnutie situácií vzniknutých vplyvom priemyselných a ekologických havárií, dopravnými nehodami, živelnými pohromami a prírodnými katastrofami. Zároveň napomáha zvládnuť nevhodné podmienky v situáciách vzniknutých pôsobením cudzej moci, terorizmom voči občanom nášho štátu.

Cieľom je

- formovať vzťah k problematike ochrany svojho zdravia a života, tiež zdravia a života iných ľudí.
- osvojiť si potrebné teoretické vedomosti a praktické zručnosti, vedomosti a zručnosti v sebaochrane a poskytovaní pomoci iným v prípade ohrozenia zdravia a života.
- Rozvíjať morálne vlastnosti, tvoriace základ vlasteneckého a národného citenia.
- Formovať predpoklady na dosiahnutie vyššej telesnej zdatnosti a celkovej odolnosti organizmu na fyzickú a psychickú záťaž v náročných životných situáciách.

Prierezovú tému napĺňa obsah :

- riešenie mimoriadnych situácií - civilná ochrana, zdravotná príprava

plnenie cieľov je možné realizovať : *Téma „CO Očami detí“ –výtvarná súťaž, na výtvarných exkurziách*

V metodickej rade

- **Procesy, techniky a témy - krajinomalba**
- **Podnety dizajnu**
- **Podnety architektúry**
- pohyb a pobyt v prírode - *pri výtvarnej tvorbe v okolí školy*

5. TVORBA PROJEKTOV A PREZENTAČNÉ ZRUČNOSTI

Prierezová téma spája jednotlivé kompetencie, ktoré chceme rozvíjať u žiakov - komunikovať, argumentovať, používať informácie a pracovať s nimi, riešiť problémy, poznať sám seba a svoje schopnosti, spolupracovať v skupine, prezentovať sám seba, ale aj prácu v skupine, vytvoriť nejaký produkt.

Cieľ:

- postupnosť jednotlivých krokov a metodológia tvorby projektu, využívatel'ná v ostatných predmetoch alebo aj v mimoškolskej činnosti pri prezentácii svojej školy.
- prezentovať svoju prácu písomne aj verbálne s použitím informačných a komunikačných technológií.

Napĺňanie cieľov vhodné

- v metodickom rade- Podnety elektronických médií- vytváranie a prezentovanie prezentácií
- pri prezentovaní svojej výtvarnej práce
- pri hodnotení a sebahodnotení

6. MEDIÁLNA VÝCHOVA

Žiaci sú už vo veku 7 - 11 rokov vystavení vplyvom médií – nielen elektronických, ale aj tlačených - rôznych časopisov. Zvlášť vo veľkej obľube sú televízia a počítač. Nie každý žiak dokáže ich obsah selektovať, preto je **cieľom** :

- rozvíjať u žiakov mediálnu kompetenciu, ktorá by umožnila žiakom osvojiť si stratégie kompetentného zaobchádzania s rôznymi druhmi médií,
- kriticky a selektívne využívať médiá a ich produkty, čo znamená, aby lepšie poznali a chápali pravidlá fungovania „mediálneho sveta“, primerane veku sa v ňom orientovali,
- formovať schopnosť detí primerane veku posudzovať mediálne šírené posolstvá, objavovať v nich to hodnotné, pozitívne formujúce ich osobnostný a profesijný rast, ale tiež ich schopnosť uvedomovať si negatívne mediálne vplyvy na svoju osobnosť a snažiť sa ich zodpovedným prístupom eliminovať.
- **plnenie cieľov je možné v metodickom rade- podnety filmu a videa, podnety fotografie**
- **podnety dizajnu- poukázať na nekritickosť a zavádzanie reklám**

7. MULTIKULTÚRNA VÝCHOVA

Multikultúrna výchova je zaradená do obsahu vzdelávania s ohľadom na slovenské kultúrne prostredie, kde po stáročia spolunažívali príslušníci rôzneho etnického, národného, náboženského a kultúrneho pôvodu. Tradičná kultúrna rozmanitosť sa pritom v súčasnosti ešte prehĺbuje vďaka viacerým trendom, ktoré sa často zastrešujú pojmom globalizácia. Jedným z týchto trendov, ktorý výrazne zvyšuje rozmanitosť kultúr na Slovensku, je migrácia príslušníkov vzdialenejších a doposiaľ nepoznaných kultúr a subkultúr. Multikultúrnosť slovenskej spoločnosti však nikdy neznamenal len pokojné spolunažívanie rôznych skupín obyvateľov, ale vždy bola dodnes je poznačená aj predsudkami a stereotypmi, ktoré sa prejavujú v rôznych podobách neznášanlivosti, rasizmu, či xenofóbie.

Žiaci všetkých vekových kategórií budú čoraz častejšie v osobnom aj verejnom živote vystavení rôznym kultúrnym vplyvom a v čoraz väčšej miere sa budú dostávať do kontaktu s príslušníkmi iných kultúr. Preto

je potrebné, aby boli na tieto výzvy pripravení, a aby boli schopní rozoznať, rešpektovať a podporovať rôzne kultúrne ukotvenie vo svojom okolí.

Cieľom je

- výchovné a vzdelávacie pôsobenie zamerané na rozvoj poznania rozličných tradičných aj nových kultúr a subkultúr,
- akceptácia kultúrnej rozmanitosti ako spoločenskej reality a rozvoj tolerancie, rešpektu a prosociálneho správania a konania vo vzťahu ku kultúrnej odlišnosti.
- Edukačná činnosť je zameraná na to, aby škola a školské vzdelávanie fungovali ako spravodlivé systémy, kde majú všetci žiaci rovnakú príležitosť rozvíjať svoj potenciál.
- Spoznávať svoju kultúru aj iné kultúry, históriu, zvyky a tradície ich predstaviteľov, rešpektovať tieto kultúry ako rovnocenné, dokázať s ich príslušníkmi konštruktívne komunikovať a spolupracovať.

Plnenie cieľov je možné v metodickom rade-

Podnety dejín umenia

- prostredníctvom osobného zážitku porozumieť inej dobe, jej ľuďom, kultúre a výtvarnému umeniu.
- poznávanie diel výtvarníkov iných národností v jednotlivých ukážkach- rozhovor, diskusia

Podnety elektronických médií -poznávanie kultúr iných národov

Tradícia a identita /kultúrna krajina

8. FINANČNÁ GRAMOTNOSŤ

Budovanie vlastnej finančnej gramotnosti je veľmi dôležité. Jednotlivec by mal mať zručnosti na uplatnenie základných matematických princípov a postupov v každodennom kontexte doma i v práci a na chápanie a hodnotenie sledu argumentov, schopnosť rozvíjať a používať matematické myslenie na riešenie rôznych problémov v každodenných situáciách – v podstate ide o matematickú gramotnosť.

Žiaci sa musia naučiť orientovať sa v situáciách z bežného každodenného života, rozhodovať, zisťovať, porovnávať, poznávať riziká a riešiť každodenné problémy.

Ciele

Žiak by mal získať schopnosť:

- prostredníctvom definovania osobných životných potrieb dôjsť k poznaniu možností ako tieto potreby uspokojiť a získať určitú životnú úroveň,
- rozpoznať možnosti/nástroje hospodárskeho zabezpečenia rozpočtu domácnosti,

- porovnať skúsenosti získané na modelovom hospodárení so svojimi reálnymi skúsenosťami z osobného života,
- orientovať sa v systéme existencie, obehu a ochrany peňazí, logicky a kriticky myslieť,
- argumentovať a komunikovať a spolupracovať pri riešení problému,
- tvoriť jednoduché hypotézy a skúmať ich pravdivosť,
- čítať s porozumením súvislé texty obsahujúce čísla,
- schopnosť pracovať s návodmi a tvoriť ich,
- používať IKT na vyhľadávanie, spracovanie, uloženie a prezentáciu informácií,
- umožniť tak sústredenie sa na podstatu riešeného problému, rozvíjanie zručností žiakov súvisiacich s procesom učenia sa, s aktivitou na vyučovaní, s racionálnym a samostatným prístupom k učeniu sa, podporenú a k upevňovaniu kladných morálnych a vôľových vlastností žiakov, ako je samostatnosť, rozhodnosť, vytrvalosť, húževnatosť, sebakritickosť, kritickosť, cieľavedomá sebvýchova a sebazvedľávanie, dôvera vo vlastné schopnosti a možnosti, systematickosť pri riešení úloh.

- **Výroba a predaj výtvarných diel- vedieť určiť hodnotu vecí, vedieť ponúknuť výrobky, pochopiť význam dizajnu výrobku**

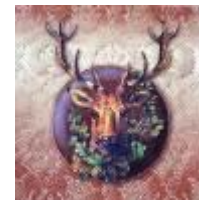
funkčnosť a účelnosť

- **získať schopnosť oceniť ručnú prácu, -premena suroviny na výrobok**
- **hodnota umeleckých diel**
- **ekonomické hospodárenie s výtvarným materiálom**

Poznámka: Začlenení žiaci s MR spracúvajú, vypracovávajú, zúčastňujú sa na tvorbe, plnení cieľov prierezových tém UO nášho ŠkVP, ale v rozsahu ich osobnostných, psychomotorických, sociálnych zručností. Plnia ciele, zadania alebo len parciálne časti alebo v niektorých TC majú individuálne zadanie, či iný materiál, a pod.

Prierezové témy primárneho vzdelávania a používané skratky:

Prierezová téma	Skratka	Prierezová téma	Skratka
Osobnostný a sociálny rozvoj	OSR	Mediálna výchova	MEV
Multikultúrna	MUV	Ochrana života a zdravia	OZZ

výchova			
Environmentálna výchova	ENV	Tvorba projektu a prezentačné zručnosti	TPaPZ
Dopravná výchova	DOV	Finančná gramotnosť	FIG

5. Využitie disponibilných hodín

Predmet výtvarná výchova v ročníku nie je dotovaný žiadnymi disponibilnými hodinami

6. Vzdelávacie štandardy a prierezové témy

Tematický celok	Obsahový štandard	Výkonový štandard	Prierezové témy	Časová dotácia
Výtvarný jazyk / základné prvky výtvarného vyjadrovania	Negatív a pozitív v plošnom vyjadrení -námet :figúra, zviera, predmet (výrazný obrysový tvar)	Žiak vie, čo je šablóna, pozitív, negatív, kompozícia, vie narábať s ceruzkou štetcom, šablónou-Práca vo dvojiciach -technika : kresba, strihanie, maľba cez šablónu	<i>Enviromentálna výchova</i>	2
Možnosti zobrazovania videného sveta	Kreslenie predmetu podľa skutočnosti -námet :tvarovo zaujímavý predmet (kvet, strom)	Žiak dokáže zvládnuť základy proporčnej stavby zobrazovaného predmetu - kresliť prostredníctvom linky, šrafovania a tieňovania- Technika : kresba ceruzou, uhlíkom, rudkou, perom (tieňovanie, šrafovanie, lavírovanie		2

Podnety výtvarného umenia, (médiá, štýly, procesy, techniky, témy)	Kubizmus a konštruktivizmus námet a: zátišie námet b: veža, fantastická budova	Poznávať základné kompozičné princípy, znaky štýlu a typické diela – ukážky Picasso, Léger, Brague, ... <i>Poznávanie tradičných kultúr, akceptovať kultúrnu rozmanitosť</i> -Analýza geometrickej štruktúry predmetu, kresba prvkov, skladanie do obrazu a – kolorovaná kresba b – priestorová konštrukcia skupinová práca Žiak dokáže odôvodniť výber častí alebo prvkov zobrazovanej skutočnosti – z vybraných prvkov vytvoriť uzavretú kompozíciu	<i>Multikultúrna výchova</i>	3
Podnety výtvarného	Surrealizmus námet: sen,	- Ukážky: surrealistické	<i>Multikultúrna výchova tvorba</i>	2

umenia	fantastický novotvar,	umenie (Ernst, Dali) - diskusia o nápadoch spolužiakov Žiak vie vytvoriť nelogické tvarové a farebné kompozičné kombinácie a slovne ich interpretovať	projektu a prezentačné zručnosti	
Výtvarné činnosti inšpirované dejinami umenia	Ranokresťanské a byzantské umenie, mozaika námet: inšpirovaný byzantským chrámom a) postava, živočích b) mozaiková dlažba	- Skupinová práca - mozaika – tvar, línia, farebné rozloženie -porovnávanie antickej a byzantskej mozaiky so súčasnou Žiak dokáže vytvoriť kresbový návrh a zložiť obraz zo štvorčekov alebo kociek (konštrukčno-technické úkony)	<i>Enviromentálna výchova</i>	2
Podnety fotografie	Základy práce s fotoaparátom - námet: fotografovanie ľubovoľných motívov	- technika: hry s ostrosťou a neostrosťou, uloženie a základné operácie s fotografiou v počítači Žiak dokáže vybrať časť	<i>Mediálna výchova</i>	2

		videnej skutočnosti za účelom zobrazenia zvládnuť základné operácie na počítači		
Podnety filmu a videa	Záber úvod do filmovania - námet: akcia, dianie v triede	- <i>technika: krátky digitálny videozáznam</i> - <i>ukážky: sekvencie z filmov</i> Žiak dokáže vyhľadať výsek časti skutočnosti prostredníctvom papierového hľadáčika vyjadriť dej, ktorý sa v ňom odohráva	<i>Mediálna výchova</i> , <i>tvorba projektu a prezentačné zručnosti</i>	2
Podnety architektúry	Hravé skúmanie priestoru - námet: zaradovanie vlastného priestoru (detská izba) tvorba projektu a prezentačné zručnosti	- hra - kresba, modelovanie z papiera - ukážky: pyramída, labyrint Žiak dokáže odvodzovať priestor od postavy človeka, zvieratá a jeho	<i>Enviromentálna výchova Finančná gramotnosť</i>	2

		pohybov v ňom, tvoriť priestorové štruktúry odrážajúce tvar, funkciu mapovaného javu naplňať prázdno		
Podnety dizajnu	Obalový dizajn, vzťah materiálu, tvaru a grafického riešenia - námet: netypický predmet, netradičný obal.	Technika: kresba, maľba (návrh) - ukážky: rôzne typy písma, pozitívne príklady súčasného obalového dizajnu, diskusia Žiak dokáže: vybrať vhodný materiál na obal ľubovoľného predmetu, určiť spôsob otvárania, vytvoriť návrh grafickej úpravy	<i>Enviromentálna výchova</i> <i>Finančná gramotnosť</i>	2
Podnety tradičných remesiel	Podnety hrnčiarstva a drotárstva - námet: nádoba (uplatnenie fantázie, aktualizácia)	Hra na remeselníkov - technika: modelovanie inšpirácia keramikou a ornamentom Žiak dokáže:	<i>Enviromentálna a multikultúrna výchova</i>	2

		vymodelovať nádobu (novotvar) z hlíny, rôznymi spôsobmi dekorovať (vlys, vryp, špagátová technika)		
Elektronické médiá	Úprava digitálneho obrazu, skenovanie, základné operácie s digitálnym obrazom	- základné úkony s vlastným obrázkom (fotografiou) - ukážky techniky- postup Žiak dokáže naskenovať obrázok, upraviť – zväčšiť, zmenšiť, rozmnožiť, stmaviť, zosvetliť, zaostriť	<i>Mediálna výchova</i>	2
Podnety literatúry	Operácie s ilustráciou - námet: vybraný príbeh	Ukážky: rôzne typy ilustrovania - interpretácia ilustrácie - technika: kolorovaná kresba Žiak dokáže: interpretovať ilustráciu vytvoriť ilustráciu bez predlohy vytvoriť negatívnu ilustráciu (čo v texte nie je)	<i>Tvorba projektu a prezentačné zručnosti</i>	2
Podnety z rôznych oblastí	Výtvarné hry s problematikou z dejepisu	- technika: príbeh obraz práca vo dvojiciach	<i>Osobnostný a sociálny rozvoj</i>	2

poznávania sveta	- námet: analógia s látkou z dejepisu	(skupinách) Žiak dokáže vytvoriť mapu (orientačnú schému) svojho života prostredníctvom symbolov pre jednotlivé udalosti		
Tradícia a identita, kultúrna krajina	Výtvarné reakcie na rôzne témy, typy regionálnych ornamentov - námet: aplikácie ornamentu na súčasný odev, automobil, lietadlo, úžitkový predmet	- technika: maľba (na látku, plech, sklo) Žiak primerane veku analyzuje prvky ornamentu z rôznych kultúr (regiónov), dokáže kombinovať prvky a tvoriť novotvar	<i>Multikultúrna výchova</i> <i>Dopravná výchova</i>	2
Škola v galérii , galéria v škole	Objavovanie prvkov obrazu výstava v galérii objavovanie diel a hlbšie uvažovanie o nich.	Návšteva galérie a činnosť v galérii kreslenie diela podľa slovného opisu jedného žiaka, ktorý dostane reprodukciu Žiak dokáže uvažovať o diele:	<i>Multikultúrna výchova</i> <i>Finančná gramotnosť</i>	2

		o jeho rozmeroch, farebnosti, autorovi, roku vzniku, ... Opísať, čo je na obrazu		

7. Stratégie - metódy a formy práce

Na hodine výtvarnej výchovy volím metódy a formy práce, ktoré povzbudzujú fantáziu a predstavivosť, zapájajú citovosť, záujem o tému.

Hodiny zamerané na prácu s počítačom a mediálne spracovania výtvarných objektov sa odvíjajú od možnosti pracovať v multimediálnych a počítačových miestnostiach. V prípade, že tieto priestory sú obsadené, volím náhradné úlohy kompatibilné s naplánovaným cieľom.

Metódy:

- dialogické
- metóda práce s knihou
- demonštrovanie
- pozorovanie, exkurzia
- analyticko –syntetická metóda
- indukívna
- deduktívna
- porovnávací
- informačnoreceptívna
- reproduktívna
- problémový výklad
- heuristická

- práca s výtvarným materiálom
- práca s doplnkovou literatúrou, fotografiou, ilustráciami
- pozorovanie
- práca s IKT
- návšteva galérie, múzea

Formy:

- individuálna práca, frontálna práca, skupinové vyučovanie, práca vo dvojici,

8. Učebné zdroje

- Ladislav Čarný: Učebnica výtvarnej výchovy pre ZŠ 5.ročník
- http://www2.statpedu.sk/buxus/docs/vyskum/SPU/Rozvrh_VP.2.ST.pdf
- edukačné DVD
- knihy: José Pijoan: Dejiny umenia 1- 9
- časopisy: Výtvarný život
- ukážky výtvarných prác, ukážky umenia
- obrázkový a fotografický materiál
- ilustrácie rozprávkových knižiek
- hračky, maľušky, predmety dennej potreby
- prezentácie v Power Pointe k jednotlivým výtvarným smerom
- videá k témam stiahnuté z www.youtube.com
- filmy: životopis Pablo Picasso, Martin Benka, Leonardo da Vinci

Akcie školy a výtvarné súťaže a výstavy, ktoré sú integrované do predmetu VV, plnia sa priebežne počas roka:

- Deň okuliarov, Deň bez internetu- stavanie v snehu, Tvorivé vianočné dielne, Vianočná pošta, karneval, výrobky do akcie Tehlička pre Južný Sudán, Deň zeme, Deň vody, Týždeň priateľstva,
- Veľkonočná výstava, návštevy galérie a múzea,
- Európa v škole, CO očami detí, Vesmír očami detí, Umenie zblízka.

Tieto akcie a aktivity nie sú záväzné, v priebehu roka je možné, že budú zmenené. Nie sú zaradené do TVVP konkrétne v jednotlivých mesiacoch, pretože je to otvorená možnosť, ako sa ktorý ročník v rámci

predmetu VV do nich zapojí. Zmeny budú zaznamenané priebežne a hodiny upravené podľa aktuálnej situácie.

9. Hodnotenie predmetu

Sumatívne hodnotenie

Žiaci budú hodnotení podľa metodického pokynu na hodnotenie a klasifikáciu žiakov ZŠ č.22/2011 od 1. mája 2011.

1 – výborný

2 – chválitebný

3 – dobrý

4 – dostatočný

5 – nedostatočný

Orientačný opis naplnenia kritérií vo vzťahu ku škále hodnotenia výtvarnej výchovy v 2. – 4. roč. ZŠ *

Výborný

Žiak spĺňa kritéria (a – d) na vynikajúcej úrovni:

- žiak je iniciatívny a tvorivý vo výtvarnom vyjadrovaní, uplatňuje vlastne nápady, je otvorený voči novým podnetom a experimentovaniu,
- žiak dokáže vyjadriť veku primerane postoje (vkus, názor, spolupráca, individualita) v oblasti vizuálnej kultúry,
- žiak ovláda zručnosti (technické, nástrojové, materiálové) podľa požiadaviek ročníkových kompetencií na vynikajúcej úrovni,
- žiak preukazuje veku primerane mentálne spôsobilosti – na úrovni vnímania, prežívania, fantázie a predstavivosti, vytvárania vlastných koncepcií,
- žiak dokáže veku primerane pomenúvať a interpretovať svoje zážitky, činnosti a ich výsledky,
- žiak preukazuje vedomosti z oblasti vizuálnej kultúry primerane edukačným úlohám (v nižších ročníkoch najmä vedomosti o materiáloch, nástrojoch, základných technikách a druhoch vizuálnych umení; v sekundárnom vzdelávaní o štýloch, ťažiskových obdobiach, nosných umelcoch a médiách),
- žiak dokáže rešpektovať vlastný tvorivý výsledok a je tolerantný voči tvorivým prejavom, názorom a vkusu iných,

- žiak zrealizoval artefakt primerane svojmu veku a schopnostiam

Chválibný

Žiak v podstate splňa kritéria 1. stupňa hodnotenia ale je menej samostatný, iniciatívny a tvorivý.

Dobry

Žiak realizuje edukačne úlohy priemerne, chýba mu iniciatívnosť, tvorivosť, tolerancia, nerozširuje svoju flexibilitu, neosvojuje si nové vyjadrovacie prostriedky, podlieha predsudkom a stereotypom.

Dostatočný

Žiak realizuje edukačné úlohy na nízkej úrovni, bez vlastného vkladu, s ťažkosťami aplikuje získané zručnosti a poznatky v nových oblastiach.

Nedostatočný

Žiak nespĺňa kritéria, nemá záujem o výtvarné aktivity...

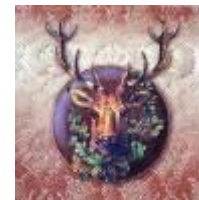
Formatívne hodnotenie

- Slovné – formou pochvaly, povzbudenia, usmernenia
- Hodnotenie kolektívom, sebahodnotenie
- Výstavka prác na triednej nástenke alebo v školskej galérii

Pri hodnotení nesmieme zabúdať na špecifikum každého žiaka, na stupeň rozvoja jeho fantázie a výtvarného myslenia, a v sumatívnom hodnotení poukázať na základe predloženia všetkých jeho výtvarných prác, práce na konkrétnych vyuč. hodinách z daného školského roka na kvalitatívne zmeny v oblasti technických zručností, ale aj na rozvoj tvorivosti a samostatnosti žiaka a jeho schopnosti hodnotiť seba aj ostatných a prezentovať sa.

V neposlednom rade zohľadňujem v hodnotení prístup žiaka a jeho snahu o zdokonalenie, pozitívne hodnotenie ovplyvňuje v nemalej miere nadšenie a elán žiaka pre konkrétnu danú činnosť.

Pri hodnotení a klasifikovaní žiakov so špecifickými potrebami dodržiavam MP na hodnotenie a klasifikáciu žiakov ZŠ č.22/2011 od 1. mája 2011, príloha 2, hodnotenie začlenených žiakov s VPU, príloha 2, žiaci s MR -MP č-32/2011 na hodnotenie a klasifikáciu žiakov s ťažkou MR.

- Pri hodnotení učebných výsledkov žiaka s vývinovými poruchami učenia rešpektujem jeho psychický a fyzický zdravotný stav, druh a stupeň poruchy, ktorá má vplyv na úroveň a výsledky práce žiaka.
- Posudzujem učebné výsledky žiaka objektívne a primerane náročne, pričom prihliada aj na jeho vynaložené úsilie, svedomitosť, individuálne schopnosti, záujmy.
- Pri hodnotení učebných výsledkov žiaka kladiem dôraz na jeho individuálne schopnosti, ktoré sú základom jeho pracovnej a sociálnej integrácie.
- Pri hodnotení žiaka s VPU taktne posudzujem úroveň jeho vedomostí nielen v porovnaní s rovesníkmi, ale najmä v porovnaní s uplynulým obdobím vzhľadom na predchádzajúce výkony samotného žiaka.
- Pri hodnotení a klasifikácii žiaka postupujem podľa odporúčaní špeciálneho pedagóga.

Hodnotiace portfólio:

-obal s prácami, ktoré vytvorili na hodinách- sú uložené v triede, každý žiak za ne zodpovedá

-zápis hodnotenia vytvorených prezentácií a iných artefaktov

6.ročník

1. Charakteristika učebného predmetu a jeho význam v obsahu vzdelávania

Výtvarná výchova predstavuje v rámci obsahu vyučovania jedinečnú možnosť tematizovať **základné antropologické koncepty:**

- a) koncepty časopriestoru (*čas, priestor, pohyb, mierka, hĺbka, výška, šírka ...*)
- b) kultúrne archetypy vyjadrovania prírody (*živly, prírodné polarity...*)
- c) kategórie estetického prežívania (*krása, škaredosť, neurčitosť, drsnosť, jemnosť ...*)
- d) kategórie uvedomovania si osobnej a kultúrnej identity (*ja, iný, cudzinec, priateľ, postihnutý ...; kultúrne rozdielnosti vo vizuálnom vyjadrovaní sveta*)
- e) kategórie afektivity (*radosť, bolesť, smútok, náladu ...*).

Na výtvarnej výchove žiak spracováva (mentálne i formálne) symboly, ktoré vizuálne vyjadrujú jeho **predstavy a fantazijné koncepty**, alebo sa odvolávajú na **javovú stránku sveta**.

VV vytvára veľmi prospešnú spoločnú platformu aj pre zdanlivo tak vzdialené predmety ako sú fyzika, chémia, matematika, biológia, zemepis, jazyky... keďže na základe interdisciplinárnosti a intermediálnosti, vlastnej charakteru súčasného výtvarného umenia, môže prepojiť témy i procesy najrôznejších oblastí ľudského poznávania.

VV je jediným predmetom ZŠ, ktorý má predpoklady výlučne prostredníctvom praktických činností rozvíjať tvorivosť.

Z tohto pohľadu má výtvarná výchova – ako ju chápe nová koncepcia – nezastupiteľné miesto vo formovaní žiaka ZŠ.

II. Druhým faktorom, z ktorého vychádza nová koncepcia učebných osnov, je **bohatosť procesov, spôsobov tvorby a overovania možností vizuálnych znakov** vo výtvarnom umení. Ak tieto postupy aplikujeme do edukačného procesu, dávajú možnosť podstatne rozvinúť **vyjadrovacie** a **duševné** schopnosti žiaka.

2. Ciele učebného predmetu

Cieľom predmetu je prostredníctvom autentických skúseností získaných z výtvarných činností, nadväzujúcich na predmet v predchádzajúcom ročníku, **rozvíjať manuálne zručnosti** (nástroj, technika, materiál, proces), duševné spôsobilosti (predstavivosť, fantázia, tvorivosť), **vedomosti** (poznávanie javov, predmetov a vzťahov prostredníctvom ich výtvarného vyjadrovania, poznávanie základných slohov, štýlov a tendencií výtvarného umenia, dizajnu architektúry, fotografie, filmu) a **postoje** (formovanie si vlastného názoru, vkusu, prístupu k umeniu a sebavyjadrovaniu). Predmet vedie k **získaniu základných kompetencií** (na úrovni reflexie i sebavyjadrovania) **v oblasti vizuálnej kultúry** (výtvarné umenie, fotografia, film, elektronické médiá, architektúra, dizajn), ktorá je v súčasnosti dominantnou oblasťou spoločenských komunikačných procesov. Dôraz sa kladie na **spoznanie jazyka – vyjadrovacích prostriedkov** a na prepojenie neverbálneho a verbálneho vyjadrovania.

Kognitívne ciele

Poznávať jazyk vizuálnych médií – jazykové prostriedky, základné kompozičné princípy, vybrané techniky a procesy vizuálnych médií. Rozumieť im a tak zvyšovať uvedomelosť reflexie vizuálnej kultúry. Poznávať a vedieť pomenovať pôsobenie (výraz) umeleckých diel, svoj zážitok z nich. Poznať vybrané typické diela vizuálnej kultúry, reprezentujúce žánre a niektoré štýlové obdobia a iné kultúry.

Senzomotorické ciele

Vedome rozvíjať tvorivosť. Kultivovať vnímanie, predstavivosť a fantáziu, podporovať a podnecovať jeho nápaditosť a tvorivú sebarealizáciu, prekonávanie konvenčných schém a inovovanie naučených a zobrazovacích vzorcov. Formovať a rozvíjať gramotnosť (zručnosti) žiaka v oblasti vyjadrovania sa výtvarnými prostriedkami prostredníctvom vybraných médií, nástrojov a techník.

Socioafektívne ciele

Formovať kultúrne postoje. Vychovávať žiaka smerom k vytváraniu si primeraných kultúrnych postojov, názorov a hodnotových kritérií, cez zážitok aktívneho vyjadrovania a vnímania umeleckých diel uvádzať ho do poznávania hodnôt umenia a kultúry – vo vzťahu k tradícií, ale na úrovni aktuálneho vnímania problematiky vyjadrovania sveta umením. Formovať celistvú osobnosť. Pristupovať k osobnosti žiaka v jej úplnosti – rozvíjať cítenie, vnímanie, intuíciu, analytické myslenie a poznávanie, a taktiež formovanie a aktívne používanie zručnosti – to všetko prostredníctvom činnostného a zážitkového vyučovania. Osnovy VV podporujú medzipredmetové väzby.

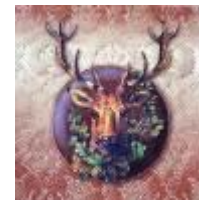
Poznámka: *Začlenení žiaci s MR spracúvajú, vypracúvajú, zúčastňujú sa na tvorbe, plnení cieľov UO nášho ŠkVP, ale v rozsahu ich osobnostných, psychomotorických, sociálnych zručností. Plnia ciele, zadania alebo len parciálne časti alebo v niektorých TC majú individuálne zadanie, či iný materiál, a pod.*

3. Obsah učebného predmetu

Obsahové jadro (kmeňové učivo) novej koncepcie VV pozostáva z komplexu výtvarných problémov, ktoré tvoria sieť - *vertikálne* (t. j. v gradácii od nižších ročníkov k vyšším) usporiadané metodické rady a *horizontálne* väzby (medzi jednotlivými výtvarnými problémami v ročníku), umožňujúce reťazenie alebo projektové vyučovanie.

Tematické celky sú zhodné pre všetky ročníky primárneho vzdelávania.

1. Výtvarný jazyk /základné prvky výtvarného vyjadrovania
2. Výtvarný jazyk /kompozičné princípy a možnosti kompozície
3. Podnety výtvarného umenia / média, štýly, procesy, techniky, témy
4. Výtvarné činnosti inšpirované dejinami umenia
5. Podnety fotografie
6. Podnety filmu a videa
7. Podnety architektúry
8. Podnety dizajnu
9. Podnety tradičných remesiel
10. Elektronické médiá
11. Porovnávacie, kombinačné a súhrnné cvičenia
12. Podnety hudby a literatúry /synestetické podnety

13. Podnety rôznych oblastí poznávania sveta

14. Tradícia a identita /kultúrna krajina

15. Výtvarné hry

Poznámka: *Začlenení žiaci s MR spracúvajú, vypracovávajú, zúčastňujú sa plnenia obsahu UO nášho ŠkVP, ale v rozsahu ich osobnostných, psychomotorických, sociálnych zručností. Plnia, zadania alebo len parciálne časti alebo v niektorých TC majú individuálne zadanie, či iný materiál, a pod.*

4. Prierezové tematiky:

1. DOPRAVNÁ VÝCHOVA – VÝCHOVA K BEZPEČNOSTI V CESTNEJ PREMÁVKE

V každodennom živote sa žiaci stávajú účastníkmi cestnej premávky ako chodci, korčuliari, kolobežkári, cyklisti, cestujúci v prostriedkoch hromadnej alebo osobnej dopravy a pod. Úlohou výchovy k bezpečnosti v cestnej premávke v škole je postupne pripraviť deti na samostatný pohyb v cestnej premávke - ako chodcov alebo cyklistov - pričom je potrebné mať na zreteli aj aspekt výchovy budúcich vodičov motorových vozidiel. Realizácia učebnej činnosti sa uskutočňuje v objekte školy, bezpečných priestoroch v okolí školy na detských dopravných ihriskách externe v Revúcej.

Ciele výchovy k bezpečnosti v cestnej premávke na ZŠ v mojom predmete Výtvarná výchova zahŕňajú oblasť kognitívnu, afektívnu a psychomotorickú. Sú zostavené v zmysle týchto kritérií :

- pochopiť funkcie dopravy ako riadeného systému vymedzeného všeobecne záväznými právnymi predpismi,
- sformovať si mravné vedomie a správanie sa v zmysle morálnej a právnej zodpovednosti pri chôdzi a jazde v cestnej premávke,
- uplatňovať zásady bezpečného správania sa v cestnej premávke podľa všeobecne záväzných právnych predpisov, a to ako chodec, korčuliar, cyklista, cestujúci (spolujazdec) a pod.,
- spôsobilosť pozorovať svoje okolie, vyhodnocovať situáciu z hľadiska bezpečnosti a aplikovať návyky bezpečného správania sa v cestnej premávke v praktickom živote,
- uvedomiť si význam technických podmienok dopravy a zariadení ovplyvňujúcich bezpečnosť cestnej premávky

Tieto ciele je možné naplňať v metodických radoch

- **Podnety dizajnu / symbol, znak (dopravné značky, dopravné prostriedky...) modelovanie tvarov s dopravnou tematikou**
- **základné vyjadrovacie prostriedky BOD, LÍNIA, TVAR, ŠKVRNA**

- **geometrické tvary a farby** – kresba, maľba, dopravné značky, svetelné signalizácie,
- **možnosti zobrazovania videného sveta** –dopravné situácie, dopravné prostriedky

2. ENVIRONMENTÁLNA VÝCHOVA

Cieľom je

- nadobudnúť schopnosť chápať, analyzovať a hodnotiť vzťahy medzi človekom a jeho životným prostredím vo svojom okolí, pričom zároveň chápať potrebu ochrany životného prostredia na celom svete
- získať vedomosti, zručnosti, ktorými môžu pomáhať životnému prostrediu jednoduchými činnosťami, ktoré sú im primerané a vhodné - chrániť rastliny, zvieratá, mať kladný vzťah k domácim zvieratám ale aj k zvieratám v prírode, starať sa o svoje okolie a pod..

Praktické

Tieto ciele je možné naplňať v metodických radoch

Podnety výtvarného umenia/ procesy, techniky a témy

- **paketáž** – obaly, recyklácia

Podnety architektúry-

- urbanizmus

Podnety dizajnu

- **problematika novotvaru v umení a v dizajne** – recyklácia podnety prírodovedy

Podnety rôznych oblastí poznávania sveta -Výtvarná hra

- ochrana zvierat, rastlín.....
- získať vedomosti ako a kde môžu pomáhať nášmu prostrediu, dosah na budúcnosť človeka, ochrana prírody, upevňovať vzťah medzi človekom a prírodou
- **zmeny látok a ich výtvarné využitie** ochrana životného prostredia –voda, vzduch, pôd

Tradícia a identita/kultúrna krajina

- výtvarná reakcia na charakter okolitej krajiny- ochrana prírody, upevňovať vzťah medzi človekom a prírodou

3. OSOBNOSTNÝ A SOCIÁLNY ROZVOJ

Prierezová oblasť osobnostný a sociálny rozvoj rozvíja ľudský potenciál žiakov, poskytuje žiakom základy pre plnohodnotný a zodpovedný život. Znamená to nielen študijný (akademický) rozvoj žiakov, ale aj rozvíjanie osobných a sociálnych spôsobilostí, ktoré spätne akademický rozvoj podporujú. Aby žiak získal kvalitné vzdelanie, k tomu je potrebné aby si už od primárneho vzdelávania rozvíjal sebareflexiu (rozmýšľal o sebe), spoznával sám seba, svoje dobré ale aj slabé stránky, rozvíjal si sebaúctu, sebadôveru a s tým spojené prevzatie zodpovednosti za svoje konanie, osobný život a sebvzdelávanie. V tejto súvislosti je potrebné, aby sa naučil uplatňovať svoje práva, ale aj rešpektovať názory, potreby a práva ostatných.

Dôležité je, aby prierezová téma podporovala u žiakov rozvoj schopnosti uplatňovať prevenciu sociálno-patologických javov (šikanovanie, agresivita, užívanie návykových látok).

Cieľom je

- získavať a udržať si osobnostnú integritu,
- pestovať kvalitné medziľudské vzťahy,
- rozvíjať sociálne spôsobilosti potrebné pre osobný a sociálny život a spoluprácu.

V tejto prierezovej tematike sa uplatňuje aj vzdelávanie k ľudským právam ale aj k rodinnej výchove.

Napĺňanie cieľov je možné

- v metodickom rade **Výtvarné hry**
- v skupinovej práci, v práci vo dvojiciach, pri sebahodnotení, pri hodnotení spolužiakmi

Téma sa prelína všetkými obsahovými vzdelávacími oblasťami, pričom sa pri jej uskutočňovaní berú do úvahy aktuálne potreby žiakov.

4. OCHRANA ŽIVOTA A ZDRAVIA

Ochrana života a jeho zdravia integruje postoje, vedomosti a schopnosti žiakov zamerané na ochranu života a zdravia v mimoriadnych situáciách. Podobne pri pobyte a pohybe v prírode, ktoré môžu vzniknúť vplyvom nepredvídaných skutočností ohrozujúcich človeka a jeho okolie.

Obsah učiva je predovšetkým orientovaný na zvládnutie situácií vzniknutých vplyvom priemyselných a ekologických havárií, dopravnými nehodami, živelnými pohromami a prírodnými katastrofami. Zároveň napomáha zvládnuť nevhodné podmienky v situáciách vzniknutých pôsobením cudzej moci, terorizmom voči občanom nášho štátu.

Cieľom je

- formovať vzťah k problematike ochrany svojho zdravia a života, tiež zdravia a života iných ľudí.

- osvojiť si potrebné teoretické vedomosti a praktické zručnosti, vedomosti a zručnosti v sebaochrane a poskytovaní pomoci iným v prípade ohrozenia zdravia a života.
- Rozvíjať morálne vlastnosti, tvoriace základ vlasteneckého a národného citenia.
- Formovať predpoklady na dosiahnutie vyššej telesnej zdatnosti a celkovej odolnosti organizmu na fyzickú a psychickú záťaž v náročných životných situáciách.

Prierezovú tému napĺňa obsah :

- riešenie mimoriadnych situácií - civilná ochrana, zdravotná príprava

plnenie cieľov je možné realizovať : *Téma „CO Očami detí“ –výtvarná súťaž, na výtvarných exkurziách*

V metodickej rade

- **Procesy, techniky a témy - krajinomalba**
- **Podnety dizajnu**
- **Podnety architektúry**
- pohyb a pobyt v prírode - *pri výtvarnej tvorbe v okolí školy*

5. TVORBA PROJEKTOV A PREZENTAČNÉ ZRUČNOSTI

Prierezová téma spája jednotlivé kompetencie, ktoré chceme rozvíjať u žiakov - komunikovať, argumentovať, používať informácie a pracovať s nimi, riešiť problémy, poznať sám seba a svoje schopnosti, spolupracovať v skupine, prezentovať sám seba, ale aj prácu v skupine, vytvoriť nejaký produkt.

Cieľ:

- postupnosť jednotlivých krokov a metodológia tvorby projektu, využívatel'ná v ostatných predmetoch alebo aj v mimoškolskej činnosti pri prezentácii svojej školy.
- prezentovať svoju prácu písomne aj verbálne s použitím informačných a komunikačných technológií.

Napĺňanie cieľov vhodné

- **v metodickom rade- Podnety elektronických médií- vytváranie a prezentovanie prezentácií**
- **pri prezentovaní svojej výtvarnej práce**
- **pri hodnotení a sebahodnotení**

6. MEDIÁLNA VÝCHOVA

Žiaci sú už vo veku 7 - 11 rokov vystavení vplyvom médií – nielen elektronických, ale aj tlačných - rôznych časopisov. Zvlášť vo veľkej obľube sú televízia a počítač. Nie každý žiak dokáže ich obsah selektovať, preto je **cieľom** :

- rozvíjať u žiakov mediálnu kompetenciu, ktorá by umožnila žiakom osvojiť si stratégie kompetentného zaobchádzania s rôznymi druhmi médií,
- kriticky a selektívne využívať médiá a ich produkty, čo znamená, aby lepšie poznali a chápali pravidlá fungovania „mediálneho sveta“, primerane veku sa v ňom orientovali,
- formovať schopnosť detí primerane veku posudzovať mediálne šírené posolstvá, objavovať v nich to hodnotné, pozitívne formujúce ich osobnostný a profesijný rast, ale tiež ich schopnosť uvedomovať si negatívne mediálne vplyvy na svoju osobnosť a snažiť sa ich zodpovedným prístupom eliminovať.
- **plnenie cieľov je možné v metodickom rade- podnety filmu a videa, podnety fotografie**
- **podnety dizajnu- poukázať na nekritickosť a zavádzanie reklám**

7. MULTIKULTÚRNA VÝCHOVA

Multikultúrna výchova je zaradená do obsahu vzdelávania s ohľadom na slovenské kultúrne prostredie, kde po stáročia spolunažívali príslušníci rôzneho etnického, národného, náboženského a kultúrneho pôvodu. Tradičná kultúrna rozmanitosť sa pritom v súčasnosti ešte prehĺbuje vďaka viacerým trendom, ktoré sa často zastrešujú pojmom globalizácia. Jedným z týchto trendov, ktorý výrazne zvyšuje rozmanitosť kultúr na Slovensku, je migrácia príslušníkov vzdialenejších a doposiaľ nepoznaných kultúr a subkultúr. Multikultúrnosť slovenskej spoločnosti však nikdy neznamenal len pokojné spolunažívanie rôznych skupín obyvateľov, ale vždy bola dodnes je poznačená aj predsudkami a stereotypmi, ktoré sa prejavujú v rôznych podobách neznášanlivosti, rasizmu, či xenofóbie.

Žiaci všetkých vekových kategórií budú čoraz častejšie v osobnom aj verejnom živote vystavení rôznym kultúrnym vplyvom a v čoraz väčšej miere sa budú dostávať do kontaktu s príslušníkmi iných kultúr. Preto je potrebné, aby boli na tieto výzvy pripravení, a aby boli schopní rozoznať, rešpektovať a podporovať rôzne kultúrne ukotvenie vo svojom okolí.

Cieľom je

- výchovné a vzdelávacie pôsobenie zamerané na rozvoj poznania rozličných tradičných aj nových kultúr a subkultúr,
- akceptácia kultúrnej rozmanitosti ako spoločenskej reality a rozvoj tolerancie, rešpektu a prosociálneho správania a konania vo vzťahu ku kultúrnej odlišnosti.
- Edukačná činnosť je zameraná na to, aby škola a školské vzdelávanie fungovali ako spravodlivé systémy, kde majú všetci žiaci rovnakú príležitosť rozvíjať svoj potenciál.

- Spoznávať svoju kultúru aj iné kultúry, históriu, zvyky a tradície ich predstaviteľov, rešpektovať tieto kultúry ako rovnocenné, dokázať s ich príslušníkmi konštruktívne komunikovať a spolupracovať.

Plnenie cieľov je možné v metodickom rade-

Podnety dejín umenia

- prostredníctvom osobného zážitku porozumieť inej dobe, jej ľuďom, kultúre a výtvarnému umeniu.
- poznávanie diel výtvarníkov iných národností v jednotlivých ukážkach- rozhovor, diskusia

Podnety elektronických médií -poznávanie kultúr iných národov

Tradícia a identita /kultúrna krajina

8. FINANČNÁ GRAMOTNOSŤ

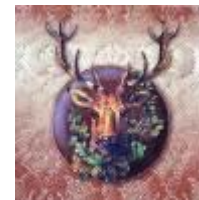
Budovanie vlastnej finančnej gramotnosti je veľmi dôležité. Jednotlivec by mal mať zručnosti na uplatnenie základných matematických princípov a postupov v každodennom kontexte doma i v práci a na chápanie a hodnotenie sledu argumentov, schopnosť rozvíjať a používať matematické myslenie na riešenie rôznych problémov v každodenných situáciách – v podstate ide o matematickú gramotnosť.

Žiaci sa musia naučiť orientovať sa v situáciách z bežného každodenného života, rozhodovať, zisťovať, porovnávať, poznávať riziká a riešiť každodenné problémy.

Ciele

Žiak by mal získať schopnosť:

- prostredníctvom definovania osobných životných potrieb dôjsť k poznaniu možností ako tieto potreby uspokojiť a získať určitú životnú úroveň,
- rozpoznať možnosti/nástroje hospodárskeho zabezpečenia rozpočtu domácnosti,
- porovnať skúsenosti získané na modelovom hospodárení so svojimi reálnymi skúsenosťami z osobného života,
- orientovať sa v systéme existencie, obehu a ochrany peňazí, logicky a kriticky myslieť,
- argumentovať a komunikovať a spolupracovať pri riešení problému,
- tvoriť jednoduché hypotézy a skúmať ich pravdivosť,
- čítať s porozumením súvislé texty obsahujúce čísla,
- schopnosť pracovať s návodmi a tvoriť ich,
- používať IKT na vyhľadávanie, spracovanie, uloženie a prezentáciu informácií,
- umožniť tak sústredenie sa na podstatu riešeného problému, rozvíjanie zručností žiakov súvisiacich s procesom učenia sa, s aktivitou na vyučovaní, s racionálnym a samostatným prístupom k učeniu sa,

podporeniu a k upevňovaniu kladných morálnych a vôľových vlastnosti žiakov, ako je samostatnosť, rozhodnosť, vytrvalosť, húževnatosť, sebakritickosť, kritickosť, cieľavedomá sebvýchova a sebvzdelávanie, dôvera vo vlastné schopnosti a možnosti, systematickosť pri riešení úloh.

- **Výroba a predaj výtvarných diel- vedieť určiť hodnotu vecí, vedieť ponúknuť výrobky, pochopiť význam dizajnu výrobku, funkčnosť a účelnosť**
- **získať schopnosť oceniť ručnú prácu, -premena suroviny na výrobok**
- **hodnota umeleckých diel**
- **ekonomické hospodárenie s výtvarným materiálom**

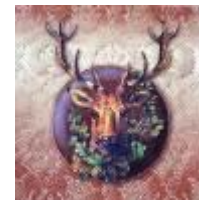
Poznámka: Začlenení žiaci s MR spracúvajú, vypracovávajú, zúčastňujú sa na tvorbe, plnení cieľov prierezových tém UO nášho ŠkVP, ale v rozsahu ich osobnostných, psychomotorických, sociálnych zručností. Plnia ciele, zadania alebo len parciálne časti alebo v niektorých TC majú individuálne zadanie, či iný materiál, a pod.

Prierezové témy primárneho vzdelávania a používané skratky:

Prierezová téma	Skratka	Prierezová téma	Skratka
Osobnostný a sociálny rozvoj	OSR	Mediálna výchova	MEV
Multikultúrna výchova	MUV	Ochrana života a zdravia	OZZ
Environmentálna výchova	ENV	Tvorba projektu a prezentačné zručnosti	TPaPZ
Dopravná výchova	DOV	Finančná gramotnosť	FIG

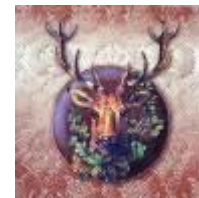
5.Využitie disponibilných hodín

Predmet výtvarná výchova v ročníku nie je dotovaný žiadnymi disponibilnými hodinami.

6. Vzdelávacie štandardy a prierezové témy

Tematický celok	Obsahový štandard	Výkonový štandard	Prierezové témy
Výtvarný jazyk. Základné prvky výtvarného vyjadrovania	Mierka a proporčné vzťahy, operácie s proporciami. Námet: proporcie ľudského tela.	Žiak dokáže interpretovať základnú proporčnú stavbu videného prostredníctvom ceruzky, štetca a skladaním	<i>Osobnostný a sociálny rozvoj.</i>
Možnosti zobrazovania videného sveta	Kreslenie figúry podľa skutočnosti a z pamäti. Námet: figurálna kompozícia rôznych pohybových aktivít – šport, tanec ...	Žiak dokáže uplatniť poznatky o proporcionalite spolu so skúsenosťami z fyzických aktivít a poznatkami z biológie pri výtvarnom vyjadrení skutočnosti. Žiak dokáže pracovať s nožnicami, spájať časti do celku.	<i>Multikultúrna výchova</i>
Podnety výtvarného umenia, (médiá, štýly, procesy, techniky, témy	Kinetické a svetelné umenie. Námet: Trojrozmerné kinetické dielo. Farebná hudba Zvukové umenie	Žiak vie nájsť charakteristické podnety kinetického umenia. Žiak vie vytvoriť jednoduchý trojrozmerný predmet rešpektujúci princípy kinetiky. -Koláž, roláž ktorým vyjadrí melódiu, rytmus	<i>Multikultúrna výchova Multimediálna výchova</i>
Podnety výtvarného umenia médiá, štýly, procesy, techniky, témy	Op – art. Námet: Plošná, čierno – biela ilúzia objemu alebo pohybu.	Žiak vie spracovať charakteristické podnety op-artu. Žiak dokáže vytvoriť jednoduché čierno-biele lineárne dielo s efektmi optického klamu.	<i>Multikultúrna výchova tvorba projektu a prezentačné zručnosti</i>
Podnety výtvarného umenia	Stredoveké a gotické umenie. Námet: Dekoračná mreža	Žiak dokáže vnímať spôsoby vyjadrovania daného historického obdobia a hľadať analógie./prezentácia Stredovek/ Žiak vie na podnet skúmaného vytvoriť návrh jednoduchého moderného riešenia mreže.	<i>Multikultúrna výchova Mediálna výchova</i>
Podnety	Inscenovaná	Žiak dokáže zvládnuť	<i>Mediálna výchova</i>

fotografie.	fotografia Námet: zátišie. /Umenie pre 5 zmyslov/	základné grafické operácie na počítači. /vytvoriť dielo pre zrak, hmat, chuť, sluch, čuch/	
Podnety filmu a videa.	Vzťah obrazu a zvuku vo filme. Hudba, hlas, slovo, strih. Námet: moja škola a priatelia.	Žiak dokáže zinscenovať a zachytiť krátky príbeh so zvukom.	<i>Mediálna výchova , tvorba projektu a prezentačné zručnosti</i>
Podnety architektúry.	Urbanizmus , plán mesta, štruktúra zón, doprava, uzly, vzťah ku krajine, mesto a dedina, fantastické priestory. Námet: Plán môjho mesta.	Žiak dokáže čítať z rôznych druhov máp. Žiak vie pútavo a prehľadné zobrazit' plán časti mesta (skutočne alebo fantasticky).	<i>Enviromentálna výchova Finančná gramotnosť</i>
Podnety dizajnu.	Odevný dizajn. Námet: Módna prehliadka doplnkov.	Žiak dokáže tolerovať vkus iných, pritom je inovatívny a originálny. Dokáže pripraviť a zrealizovať jednoduchý dizajnerský návrh.	<i>Enviromentálna výchova Finančná gramotnosť Tvorba projektu a prezentačné zručnosti.</i>
Elektronické médiá.	Úprava digitálneho obrazu. Námet: Vrstvy, filtre, transformácie, farebné variácie.	Žiak dokáže vytvoriť variácie toho istého obrazu a byť tvorivý a originálny.	<i>Mediálna výchova</i>
Podnety hudby a literatúry, (synestetické	Farebná hudba objekt, hudobno – vizuálny nástroj	Žiak vie miešať farby a použiť ich na vyjadrenie zmyslového vnímania,	<i>Multikultúrna výchova.</i>

podnety).	Alt.: zvuková plastika, objekt. Námet: Farebné kulisy k hudbe.	dokáže nájsť a sklbiť predmety do výtvarného objektu.	
Podnety rôznych oblastí poznávania sveta.	Podnety prírodopisu (prírodné štruktúry). Námet: Prírodná stena.	Žiak vie vybrať z objektívnej skutočnosti zaujímavý detail, výsek a výtvarne ho spracovať. Žiak sa dokáže priestorovo vyjadriť.	<i>Enviromentálna výchova.</i>
Tradícia a identita , kultúrna krajina.	Výtvarné reakcie na tradičné formy (architektúry odevov, jedál, zvykov ...). Námet: Moja rodina, moji priatelia, mesto v ktorom žijem.	Žiak dokáže vo svojom výtvarnom prejave spracovať charakteristické podnety zo svojho sociálneho a kultúrneho prostredia. Žiak dokáže zvládnuť techniku asambláže.	<i>Osobnostný a sociálny rozvoj</i>

7. Stratégie - metódy a formy práce

Na hodine výtvarnej výchovy volím metódy a formy práce, ktoré povzbudzujú fantáziu a predstavivosť, zapájajú citovosť, záujem o tému.

Hodiny zamerané na prácu s počítačom a mediálne spracovania výtvarných objektov sa odvíjajú od možnosti pracovať v multimediálnych a počítačových miestnostiach. V prípade, že tieto priestory sú obsadené, volím náhradné úlohy kompatibilné s naplánovaným cieľom.

Metódy:

- dialogické
- metóda práce s knihou
- demonštrovanie
- pozorovanie, exkurzia
- analyticko –syntetická metóda
- indukívna

- deduktívna
- porovnávacia
- informačnoreceptívna
- reproduktívna
- problémový výklad
- heuristická
- práca s výtvarným materiálom
- práca s doplnkovou literatúrou, fotografiou, ilustráciami
- pozorovanie
- práca s IKT
- návšteva galérie, múzea

Formy:

- individuálna práca, frontálna práca, skupinové vyučovanie, práca vo dvojici,

Akcie školy a výtvarné súťaže a výstavy, ktoré sú integrované do predmetu VV, plnia sa priebežne počas roka:

- Deň okuliarov, Deň bez internetu- stavanie v snehu, Tvorivé vianočné dielne, Vianočná pošta, karneval, výrobky do akcie Tehlička pre Južný Sudán, Deň zeme, Deň vody, Týždeň priateľstva,
- Vianočná výstava, návštevy galérie a múzea,
- Európa v škole, CO očami detí, Vesmír očami detí, Umenie zblízka.

Tieto akcie a aktivity nie sú záväzné, v priebehu roka je možné, že budú zmenené. Nie sú zaradené do TVVP konkrétne v jednotlivých mesiacoch, pretože je to otvorená možnosť, ako sa ktorý ročník v rámci predmetu VV do nich zapojí. Zmeny budú zaznamenané priebežne a hodiny upravené podľa aktuálnej situácie.

8. Učebné zdroje

- Ladislav Čarný: Učebnica výtvarnej výchovy pre ZŠ 6.ročník
- http://www2.statpedu.sk/buxus/docs/vyskum/SPU/Rozvrh_VP.2.ST.pdf
- edukačné DVD
- knihy: José Pijoan: Dejiny umenia 1- 9
- časopisy: Výtvarný život
- ukážky výtvarných prác, ukážky umenia
- obrázkový a fotografický materiál

- ilustrácie rozprávkových knižiek
- hračky, maľušky, predmety dennej potreby
- prezentácie v Power Pointe k jednotlivým výtvarným smerom
- videá k témam stiahnuté z www.youtube.com
- filmy: životopis Pablo Picasso, Martin Benka, Leonardo da Vinci

9. Hodnotenie predmetu

Sumatívne hodnotenie

Žiaci budú hodnotení podľa metodického pokynu na hodnotenie a klasifikáciu žiakov ZŠ č.22/2011 od 1. mája 2011.

1 – výborný

2 – chválitebný

3 – dobrý

4 – dostatočný

5 – nedostatočný

Orientačný opis naplnenia kritérií vo vzťahu ku škále hodnotenia výtvarnej výchovy v 2. – 4. roč. ZŠ *

Výborný

Žiak spĺňa kritéria (a – d) na vynikajúcej úrovni:

- žiak je iniciatívny a tvorivý vo výtvarnom vyjadrovaní, uplatňuje vlastne nápady, je otvorený voči novým podnetom a experimentovaniu,
- žiak dokáže vyjadriť veku primerane postoje (vkus, názor, spolupráca, individualita) v oblasti vizuálnej kultúry,
- žiak ovláda zručnosti (technické, nástrojové, materiálové) podľa požiadaviek ročníkových kompetencií na vynikajúcej úrovni,
- žiak preukazuje veku primerane mentálne spôsobilosti – na úrovni vnímania, prežívania, fantázie a predstavivosti, vytvárania vlastných koncepcii,
- žiak dokáže veku primerane pomenovať a interpretovať svoje zážitky, činnosti a ich výsledky,
- žiak preukazuje vedomosti z oblasti vizuálnej kultúry primerane edukačným úlohám (v nižších ročníkoch najmä vedomosti o materiáloch, nástrojoch, základných technikách a druhoch vizuálnych umení; v sekundárnom vzdelávaní o štýloch, ťažiskových obdobiach, nosných umelcoch a médiách),

- žiak dokáže rešpektovať vlastný tvorivý výsledok a je tolerantný voči tvorivým prejavom, názorom a vkusu iných,
- žiak zrealizoval artefakt primerane svojmu veku a schopnostiam

Chváľitebný

Žiak v podstate splňa kritéria 1. stupňa hodnotenia ale je menej samostatný, iniciatívny a tvorivý.

Dobrý

Žiak realizuje edukačne úlohy priemerne, chýba mu iniciatívnosť, tvorivosť, tolerancia, nerozširuje svoju flexibilitu, neosvojuje si nové vyjadrovacie prostriedky, podlieha predsudkom a stereotypom.

Dostatočný

Žiak realizuje edukačné úlohy na nízkej úrovni, bez vlastného vkladu, s ťažkosťami aplikuje získané zručnosti a poznatky v nových oblastiach.

Nedostatočný

Žiak nespĺňa kritéria, nemá záujem o výtvarné aktivity...

Formatívne hodnotenie

- Slovné – formou pochvaly, povzbudenia, usmernenia
- Hodnotenie kolektívom, sebahodnotenie
- Výstavka prác na triednej nástenke alebo v školskej galérii

Pri hodnotení nesmieme zabúdať na špecifikum každého žiaka, na stupeň rozvoja jeho fantázie a výtvarného myslenia, a v sumatívnom hodnotení poukázať na základe predloženia všetkých jeho výtvarných prác, práce na konkrétnych vyuč. hodinách z daného školského roka na kvalitatívne zmeny v oblasti technických zručností, ale aj na rozvoj tvorivosti a samostatnosti žiaka a jeho schopnosti hodnotiť seba aj ostatných a prezentovať sa.

V neposlednom rade zohľadňujem v hodnotení prístup žiaka a jeho snahu o zdokonalenie, pozitívne hodnotenie ovplyvňuje v nemalej miere nadšenie a elán žiaka pre konkrétnu danú činnosť.

Pri hodnotení a klasifikovaní žiakov so špecifickými potrebami dodržiavam MP na hodnotenie a klasifikáciu žiakov ZŠ č.22/2011 od 1. mája 2011, príloha 2, hodnotenie začlenených žiakov s VPU, príloha 2, žiaci s MR -MP č-32/2011 na hodnotenie a klasifikáciu žiakov s ľahkou MR.

- Pri hodnotení učebných výsledkov žiaka s vývinovými poruchami učenia rešpektujem jeho psychický a fyzický zdravotný stav, druh a stupeň poruchy, ktorá má vplyv na úroveň a výsledky práce žiaka.
- Posudzujem učebné výsledky žiaka objektívne a primerane náročne, pričom prihliada aj na jeho vynaložené úsilie, svedomitosť, individuálne schopnosti, záujmy.
- Pri hodnotení učebných výsledkov žiaka kladiem dôraz na jeho individuálne schopnosti, ktoré sú základom jeho pracovnej a sociálnej integrácie.
- Pri hodnotení žiaka s VPU taktne posudzujem úroveň jeho vedomostí nielen v porovnaní s rovesníkmi, ale najmä v porovnaní s uplynulým obdobím vzhľadom na predchádzajúce výkony samotného žiaka.
- Pri hodnotení a klasifikácii žiaka postupujem podľa odporúčaní špeciálneho pedagóga.

Hodnotiace portfólio:

-obal s prácami, ktoré vytvorili na hodinách- sú uložené v triede, každý žiak za ne zodpovedá

-zápis hodnotenia vytvorených prezentácií a iných artefaktov

7. ročník / 1 hod. týždenne, 33 vyučovacích hodín

Ciele vyučovacieho predmetu

Ciele výtvarnej výchovy na úrovni nižšieho sekundárneho vzdelávania sú:

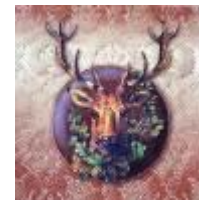
Kognitívne ciele

Poznávať jazyk vizuálnych médií – jazykové prostriedky, základné kompozičné princípy, vybrané techniky a procesy vizuálnych médií. Rozumieť im a tak zvyšovať uvedomelosť reflexie vizuálnej kultúry. Poznávať a vedieť pomenovať pôsobenie (výraz) umeleckých diel, svoj zážitok z nich. Poznať vybrané typické diela vizuálnej kultúry, reprezentujúce žánre a niektoré štýlové obdobia a iné kultúry.

Cez vlastnú činnosť žiaka uvádzať k poznaniu a vedomej reflexii sveta vizuálnych znakov (multimédiá, reklama, výtvarné médiá, architektúra, dizajn), k vedomému používaniu zobrazovania a jeho kritickému selekcii.

Senzomotorické ciele

Vedome rozvíjať tvorivosť. Umožniť žiakovi vývoj od detského, spontánneho spôsobu vyjadrovania k vyjadrovaniu cieľavedomému, s dôrazom na vlastný prístup, vlastný názor a vkus. Naďalej rozvíjať a kultivovať vnímanie, predstavivosť a fantáziu, podporovať a podnecovať jeho nápaditosť a tvorivú sebarealizáciu, prekonávanie konvenčných schém a inovovanie naučených myšlienkových a zobrazovacích vzorcov. Prostredníctvom VV rozvíjať tvorivosť v jej základných, všeobecne uplatniteľných princípoch. Formovať a rozvíjať gramotnosť (zručnosti) žiaka v oblasti vyjadrovania sa výtvarnými prostriedkami

prostredníctvom vybraných médií, nástrojov a techník.

Socioafektívne ciele

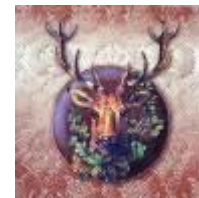
Formovať kultúrne a postoje. Vychovávať žiaka smerom k vytváraniu si primeraných kultúrnych postojov, názorov a hodnotových kritérií; cez zážitok aktívneho vyjadrovania a vnímania umeleckých diel uvádzať ho do poznávania hodnôt umenia a kultúry – vo vzťahu k tradícií, ale na úrovni aktuálneho vnímania problematiky vyjadrovania sveta umením.

Formovať celistvú osobnosť. Prístupovať k osobnosti žiaka v jej úplnosti – rozvíjať cítenie, vnímanie, intuíciu, fantáziu, analytické myslenie a poznávanie, a taktiež formovanie a aktívne používanie zručností – to všetko prostredníctvom činnostného a zážitkového vyučovania.

Osnovy VV podporujú medzipredmetové väzby, interdisciplinárnosť vyučovania, pri zachovaní špecifik spôsobu poznávania sveta prostredníctvom výtvarnej výchovy. Zapájajú citovosť, afektivitu, expresivitu a obrazovú konceptualizáciu, ktoré sú vlastné výtvarnému vyjadrovaniu, do vzťahu aj s inými, prevažne kognitívnymi predmetmi. V rámci nižšieho sekundárneho vzdelávania to predstavuje vedomé hľadanie formálnych a obsahových súvislostí s prírodovednými i humanitnými predmetmi a s inými druhmi umenia.

Časovotematický plán učiva VV –7. ročník

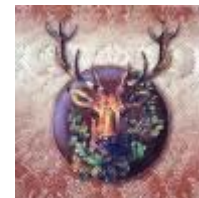
PREDMET: Výtvarná výchova		Ročník: siedmy 1 hodina týždenne, spolu 33 vyučovacích hodín			
Mesiac	hodina	Tematický celok (okruh)	Edukačná téma (výtvarný problém) Námet a technika	Odporúčané ukážky a východiskový materiál	Edukačný cieľ
September	2	1. výtvarný jazyk / základné prvky výtvarného vyjadrovania	7.1. poriadok a chaos, usporadúvanie prvkov v kompozícii / stabilita a labilita - námet a) geometrické a organické tvary b) predmetné tvary <i>rôzne kompozičné variácie usporiadania prvkov na ploche podľa princípov (diagonálne, horizontálne, radiálne...) alebo chaoticky; porovnávať výraz;</i> <i>konštrukcia a dekonštrukcia usporiadania prvkov</i> usporadúvanie: náhodne rozhodené prvky sa žiak pokúsi artikulovať čo najmenším počtom zásahov; fázy sú zaznamenané alebo fixované (koláž...) - technika a) koláž, b) kresba a maľba, c) kombinácie techník, d) grafika – linoryt	<i>následné ukážky: geometrická a lyrická abstrakcia, akčná maľba (dripping, tachizmus)</i>	a) uvedomiť si rôzne možnosti usporiadania b) naučiť sa hľadať a dopĺňať zmysel v náhodných zoskupeniach
	1	2. možnosti zobrazovania videného sveta			

			7.2 kresba priestoru / perspektiva - námet: chodba, schodisko, okolie školy...kresba: žiaci kreslia lineárne architektonický priestor (interiér alebo exteriér); konštrukcia perspektívy; členenie do plánov; modelácia priestoru kresliarskymi prostriedkami - technika: kresba (ceruza, uhlík alebo rudka); modelácia tónovaním, šrafovaním alebo zosilňovaním linky	ukážky: renesančné zobrazovanie perspektívy – porovnanie s inými prístupmi (Egypt, Ďaleký východ, detský výtvarný prejav...)	a) pochopiť perspektívne zobrazovanie b) pochopiť priestorové vzťahy videné v skutočnosti, prekryvanie predmetov a ich vzájomnú mierku c) všímať si umiestnenie vecí v priestore, tvorivo reagovať na ne d) oboznámenie sa s umením inštalácie
Október	1	3. podnety výtvarného umenia / média, štýly, procesy, techniky, témy	7.3 dada, nedada - námet: hravé vytváranie, radenie rôznych prvkov žiaci spracovávajú civilizačný odpadový materiál, reklamy, časti výrobkov (ready-made) a tvoria z nich nové súvislosti (tvar, význam) vo forme obrazu alebo objektu - technika: a) kombinácia rôznych materiálov a techník b) koláž, asambláž c) akumulácia	následné ukážky: dadaizmus, nový realizmus, pop art, umenie z odpadu; diskusia	a) pochopenie atmosféry a doby dadaizmu a) základné pochopenie zmyslu pop artu a nového realizmu
	1		7.4 akčné umenie - námet: radosť z aktívnej účasti, dôraz je na sústredení sa na priamy zážitok žiaci si pripravujú kolektívne alebo individuálne uskutočnenie akcie (happening alebo performancia) v prostredí (interiér, exteriér); akcii možno určiť tému a zameranie, alebo sa bude odvíjať od samotnej činnosti; akciu možno dokumentovať (foto, video), po akcii môže a nemusí ostať nejaký artefakt - technika: do akcií je možné zapojiť rôzne materiály a techniky, pohyb, tiež zvuk, chuť, vôňu...	následné ukážky: umenie akcie, performancie; rituály prírodných národov; porovnanie	organizovanie vlastnej činnosti z hľadiska jej estetického a významového prežívania
	1				

		4. podnety výtvarného umenia	7.7 renesančné umenie - námet: hra na vynálezcu (nepoznáme lietadlo ani rogallo ani vzducholod'!) variant 1: lietacie stroje: uvedenie do doby; analýza tvarov krídiel, peria (podľa atlasu vtákov, hmyzu); kresby návrhov; možnosť realizácie modelu variant 2: kópia portrétu: pokus o prepis vybraného renesančného portrétu; možnosť prenosu štvorčekovou sieťou; rozhovor o kompozícii - technika: a) kresby návrhov, b) realizácia zo špajlí, papiera a pod. a) maľba temperou, b) kombinácia techník	následné ukážky: renesančné vynálezy (Leonardo) ukážky: renesančné portréty porovnanie s portrétmi iných období, s fotografickým portrétom	a) pochopenie myšlienkových, materiálových a technických možností doby b) hľadanie vzťahov medzi prírodou, technikou a umením c) uvedomenie si kompozície prvkov v priestore, na ploche
November	2	5. podnety fotografie	7.8 fotografická reportáž / spájanie obrazov – tvorba deja, záznam akcie, performancie - námet: a) športová udalosť b) školský (rodinný) výlet c) vtipná reportáž z niektorej vyučovacej hodiny d) záznam performancie e) reportáž pre školský časopis a) v rámci výkladu učiteľ vysvetlí žiakom zásady reportáže; každý žiak stručne analyzuje zvolenú tému a vytipuje typické momenty pre jej vyjadrenie (označí podstatné a vedľajšie), pripraví si predpokladaný scenár reportáže; fotografie môžu žiaci realizovať aj v čase mimo vyučovania; fotografie uložia v počítači a vyhodnotia v spoločnej diskusii; možnosť klasického čiernobieleho procesu b) krajina, záznamy jej premeny, dej v krajine - technika: a) technické zvládnutie prvkov reportážneho jazyka: výsek kompozície, čas – ostrosť, sled záberov b) doplnenie reportáže	ukážky: novinárska a umelecká reportážna fotografia (diskusia); súvislosť s výtvarným problémom 7.6 – možnosť fotozáznamu z akcie, performancie;	pochopenie výrazových prostriedkov fotografickej reportáže

			textom		
December	3	6. podnety filmu a videa	7.9 scenár / literárna príprava filmu a videa - námet: vlastný alebo prevzatý príbeh; prepojenie pár základných situácií a tradičného alebo nečakaného vyústenia/vyriešenia žiak si ozrejní funkciu scenára – literárnej prípravy filmu – načrtne/napiše krátky námet – navrhne miesta konania, prostredia, postavy, zápletku, riešenia, navrhne dialógy, rozpíše kľúčové scény, pomenuje základné témy príbehu, načrtne navrhovaný výzor postáv, prostredia - technika: písanie a kresba, storyboarding - rozkreslenie scén, záberov	ukážky: fragменты scén z literárnych i réžijných scenárov M. Booth, Malý temný básnik	pochopiť nevyhnutnosť rozpracovania námetu a scenára ako prvého štádia prípravy filmu
Január	3	7. podnety architektúry	7.10 typ, funkcia a výraz stavby, jej vzhľad - námet: architekt ako typológ; typologický diktát: žiaci podľa fotografií rozpoznávajú typy stavieb podľa vonkajších tvarov a foriem: vyhodnotenie následne navrhujú sami architektonické tvary najadekvátnejšie zodpovedajúce jednému typu činností alebo viacerých činnostiach: monofunkčné a polyfunkčné stavby, historické diskusie o tom ako vonkajší tvar má pravdivo vyjadrovať vnútro, - technika: a) kolorovaná kresba, b) model (modelovacia hmota, polystyrén, kartón)	následné ukážky: historizmy v architektúre a súčasná hybridná architektúra	a) rozvoj kombinačných schopností a kauzálneho myslenia b) úvod do logických súvislostí medzi funkciou, tvarom, materiálom, farbou
Február	2 1	8. podnety dizajnu	7.11 dizajn výrobku / návrh úžitkového predmetu - námet: inšpiráciou je svet rozmanitých vecí, ktoré človek používa žiaci navrhujú úžitkový predmet (automobil, bicykel, domáci spotrebič, počítač, športové náradie...); uvažujú o tvare vo vzťahu k funkčnosti i vizuálnej zaujímavosti - technika: a) kresba, b)	následné ukážky: priemyselný a výrobkový dizajn; diskusia o tradičných a netradičných tvaroch a materiáloch	a) rozvíjanie inovatívneho myslenia b) fantastické a „patafyzické“ nápady

			kolorovaná kresba, c) modelovanie		
Marec	1	9. podnety tradičných remesiel	7.12 Podnety krajčírstva - námet: inšpirácia niektorými možnosťami remesla a) podnety krajčírstva: žiaci navrhujú a vytvárajú objekt z kusov látky; využívajú výtvarný charakter spájania (stehy, zipsy, zapínania...), skladania, vypchávania, vystuženia, škrobenia... - technika: šitie, strihanie, lepenie, farbenie, vyšívanie, vypchávanie vystužovanie...	ukážky: rôzne typy strihov a stehov, zapínania...	a) objavovať nové technické možnosti b) získať záujem o tradície ľudového remesla c) využiť tradičný postup v aktualizovanej podobe d) rozvíjať manuálne zručnosti
	2				
	1	10. elektronické médiá	7.13 morfiging / transformácie tvaru na iný tvar prostredníctvom softvéru alt. : transformácie tvaru na iný tvar prostredníctvom rozkresby, princípy morfigingu - námet: hry s tvarom, s portrétom osobnosti, s autoportrétom... žiak sa učí narábať s morfovacím programom; vykonáva morfiging jedného geometrického tvaru na iný, morfiging tváre (z fotografie do inej fotografie), morfiging zobrazenia človeka a zvierťa, morfiging vlastej kresby na kresbu iného žiaka... porovnáva výraz morfigingu - technika: morfovací (animačný) program	ukážky: využitie morfigingu vo výtvarnom umení, v šovbiznise a v reklame	a) objavovanie možností morfigingu b) porovnávanie zmien výrazu
Apríl	1	11. podnety hudby a literatúry, / synestetické podnety	7.13 vizuálna poézia / pokus o recitálu - námet: pokus o nový spôsob zápisu poézie žiaci tvoria princípom náhody (automatizmu) alebo kombinatorickými metódami slovné novotvary, slovné hračky, prešmyčky ..., a vyjadrujú ich typograficky hrou s typmi, veľkosťami, farbou, textúrou a umiestňovaním písma; náhrada slov grafickými znakmi, obrazmi alebo predmetmi, následne pokus o recitáciu (experimenty: spoločná, kánonická, tichá, hlasná ...);	ukážky: surrealistická, dadaistická, futuristická, konštruktivistická poézia; lettrizmus, afichizmus (=dekoláže, deštrukcie plagátových plôch); experimentálna poézia; koncept; grafity, predmetná vizuálna poézia (asambláže, koláže, roláže...)	a) hľadanie symbolického vzťahu medzi výtvarnými a akustickými kvalitami hlásky, slova (rytmus, rým, hlasitosť, farba... význam); medzi hmatovými kvalitami materiálu, vôňou, chuťovou evokáciou, zvukom a obrazom b) rozvíjanie improvizáčnej schopnosti
	2				

			dôraz na vzťah zvukovej a optickej stránky poézie b) žiaci výtvarne vyjadrujú svoj dojem z počutých hlások, slabík, slov – priradujú k nim vecné zobrazenie, farbu, tvar, ktorý nemusí zodpovedať významu slova (pri slovách môže ísť napr. o citoslovčia, slovesá, pomenovanie vône, chuti a pod.) - technika: a) kresba, b) maľba, c) modelovanie súčasťou úlohy je hľadanie zodpovedajúcich technických prostriedkov		
		12. podnety rôznych oblastí poznávania sveta	7.14. telo človeka , zvieratá - námet: telá a orgány človeka, živočíchov a rastlín... a) žiaci sa inšpirujú funkciami (napr. pohybové orgány človeka a rôznych živočíchov) a prevádzajú ich do „modelu“ (reliéf, objekt) s uplatnením vlastnej fantázie - technika: a) vrstvený reliéf (kartón umelá hmota...) b) (kinetický) objekt z rôznych materiálov (špagát, drôt...)	ukážky: atlas živočíchov a rastlín; anatomické modely ľudského a zvieracieho tela	a) objavovanie výtvarných kvalít netradičných pohľadov na ľudské a zvieracie telo b) rozvoj fantázie c) posilnenie poznatkov z biológie a ich rozšírenie o estetické hľadisko
Máj	1		- námet: hľadanie tvaru univerzálneho živočícha b) žiaci kreslia tvary (obrysové línie) zvieracích tiel a nanášajú ich cez seba; vzniká akumulácia tvarov - technika: a) rôznofarebná kresba, b) transparentná plošná maľba (akvarel)	ukážky: atlas živočíchov	
	3		- námet: časti tiel rôznych živočíchov (napr. uši, oči, nosy, kostry...) c) porovnávanie: žiaci kreslia a porovnávajú kostry (resp. povrchy tiel: perie, kožušinu, panciere, pokožku...) rôznych živočíchov; výsledkom môže byť „vzorkovník“ (napr. vzoriek povrchov tela), alebo fantastická kostra imaginárneho živočícha... - technika: a) kresba (tuš, ceruza, uhoľ, hruďka) b) kolorovaná kresba c) modelovanie (plastelína, hlina)		

			- námet: ľudské telo d) ľudské telo: žiaci sa zaoberajú ľudským telom z hľadiska anatómie, fyziologických procesov, materiálu, textúry (koža, vlasy, póry...) a jednotlivé časti spracovávajú výtvarne - technika: a) kresba (tuš, ceruza, uhoľ, hrdka) b) kolorovaná kresba c) modelovanie (plastelína, hlina)	ukážky: <i>anatomické atlasy a modely a röntgenové snímky ľudského tela</i>	
		13. tradícia a identita / kultúrna krajina	6.14. rozprávky, príbehy, legendy a história obce, regiónu spracované výtvarnou formou - námet: a) legendy a historické príbehy b) fantazijné rekonštrukcie c) aktualizácie d) rozvíjanie fikcií žiaci výtvarne spracovávajú kroniku obce, mesta, komunity (z historického alebo fantastického hľadiska), zaznamenávajú, transformujú a vymýšľajú legendy; porovnávajú ich s príbehmi iných regiónov, kultúr – hľadajú a výtvarne spracovávajú (ilustrácia - séria kresieb, komiks, kronika, diptych konfrontujúci rozdiely...) rozdielne a podobné - technika: a) kresba, kolorovaná kresba, b) grafika, c) maľba	ukážky: historické dokumenty, historické odevy, predmety, obydlia...	a) spoznávanie a aktívne spracovávanie mikrohistórie b) rozvíjanie fantázie c) posilňovanie identity a tolerancie
Jún	2	14. škola v galérii / galéria v škole	7.15 slovo a obraz a) výstava v galérii / múzeu, objavovanie diela / diel v galérii a hlbšie uvažovanie o nich na základe predchádzajúceho vzbudenia záujmu o originál diela a jeho bližšie spoznanie b) ľubovoľná sada rôznych reprodukcí diel	a) Návšteva galérie a činnosť v galérii b) predstavenie galerijného priestoru a prevádzky sprostredkovane v triede	poznávanie umenia v origináli (i prostredníctvom literatúry, internetu), priamy styk s voľným a úžitkovým umením na výstavách, podujatiach, urbanistickom a prírodnom prostredí

Poznámky

- Učiteľ môže podľa potreby obmieňať námety a techniky.
- Predmet je klasifikovaný. Pri hodnotení pristupujeme k žiakom diferencovane podľa aktivity, schopnosti vyjadriť samostatný názor, tvorivosti a originality myslenia a výtvarného vyjadrovania sa. V prvom rade hodnotíme proces, výsledok (artefakt) je z hľadiska hodnotenia druhotný. Bližšie usmernenie je v metodických pokynoch k hodnoteniu žiakov v oblasti Umenie a kultúra (www.statpedu.sk).

Náboženská výchova 5.-9.ročník

VZDELÁVACIA OBLASŤ: Človek a hodnoty

PREDMET: Náboženská výchova

ČASOVÁ DOTÁCIA: 1hodina týždenne

CHARAKTERISTIKA PREDMETU:

Keďže človek je z psychologického a sociologického hľadiska prirodzene bytosť náboženská, má potrebu smerovať k tomu, čo ho presahuje. Vyučovací predmet náboženská výchova má preto opodstatnenú úlohu v celistvom ponímaní výchovy v škole.

Vyučovací predmet náboženská výchova formuje v človeku náboženské myslenie, svedomie, náboženské vyznanie a osobnú vieru ako osobný prejav náboženského myslenia a integrálnej súčasti identity človeka. Ponúka prístup k biblickému posolstvu, k učeniu kresťanských cirkví a k ich tradíciám, otvára pre neho možnosť života s cirkvou.

Vyučovací predmet náboženská výchova sa zameriava na pozitívne ovplyvnenie hodnotovej orientácie žiakov tak, aby sa z nich stali slušní ľudia s vysokým morálnym kreditom, ktorých hodnotová orientácia bude prínosom pre ich osobný a rodinný život i pre život spoločnosti. Náboženská výchova je výchovou k zodpovednosti voči sebe, voči iným jednotlivcom i celej spoločnosti. Učí žiakov kriticky myslieť, nenechať sa manipulovať, rozumieť sebe, iným ľuďom a svetu, v ktorom žijú.

Výučba predmetu zároveň naväzuje na ďalšie spoločenskovedné predmety, umožňuje žiakom ozrejmiť si morálny pohľad na mnohé témy otvorenej spoločenskej diskusie. Učí žiakov rozlišovať medzi tým, čo je akceptované spoločnosťou, a tým, čo je skutočne morálnym dobrom pre jednotlivca i pre celú spoločnosť.

2. CIELE PREDMETU:

Dieťa začína túžiť po osamostatnení sa a po slobode. Vychádza spod krídel ochrany autority. Oslobodzuje sa od nekritického vnímania autority, ktorú doposiaľ vnímalo ako miesto istoty, bezpečia a ochrany. Objavením rozmeru slobody v sebe rozvíja vzťah k svojej osobe a k druhým ľuďom. Táto skúsenosť slobody mu umožňuje objavovať slobodné rozhodnutie pre vzťah k Bohu. Slobodným nazeraním na vzťah s Bohom je schopné vidieť vo viditeľnom svete stopy Boha, s ktorým prehľuje vzťah v náboženskom prežívaní.

Ročníková téma SLOBODA ČLOVEKA má cieľ:

- poznávať hranice osobnej slobody. Oceniť kresťanský pohľad na vinu a odpustenie. Osvojovať si návyky kresťanského životného štýlu

1. KOMPETENCIE – SPÔSOBILOSTI :

Rozvoj kompetencií

komunikačné:

Žiak

- reaguje na prečítané texty a používa ich na rôzne ciele
- dokáže viesť koordinovaný dialóg so spolužiakmi
- podporuje osvojovanie základných pravidiel verejnej komunikácie a dialógu
vie obhájiť svoj názor slušným spôsobom
- na základe poznania vníma, aké dôležité sú rozhodnutia pre vlastný život
- je pripravený zamerať sa na pozitívne hodnoty reaguje na prečítané texty a pracuje s nimi
- rozvíja efektívne stratégie komunikácie
- vie používať komunikáciu v rôznych situáciách – vie sa ospravedlniť
- vie vyjadriť vlastnú vinu
- reaguje na prečítané texty a používa ich na rôzne ciele
- zaoberá sa vnímaním hovoreného i písaného prejavu
- pozoruje kultúru písaného slova v iných vierovyznaniach reaguje na prečítané texty a pracuje s nimi
- adekvátne komunikuje v rôznych situáciách

existenciálne:

Žiak

- vysvetlí kresťanský pohľad na povolanie a zamestnanie človeka

- chápe slobodu ako vnútorný stav, ktorý je vlastný každému človeku
- na základe poznania vníma, aké dôležité sú rozhodnutia pre vlastný život
- je pripravený zamerať sa na pozitívne hodnoty
- je disponovaný pre správne zaobchádzanie s vinou a odpustením
- sa vie konfrontovať s vlastnou vinou a je otvorený pre kresťanský pohľad na vinu a odpustenie
- vie reflektovať životné situácie v kontexte hodnôt kresťanskej etiky
- má základný náhľad na riešenie existenciálnych otázok svetových náboženstiev
- je otvorený pre celoživotné hľadanie pravdy
- zaujíma postoj k svojej kresťanskej identite
- je otvorený pre pozitívne myslenie
- vníma aplikáciu blahoslavenstiev v konkrétnych životných situáciách

Občianske:

Žiak

- je pripravený niesť zodpovednosť
- odmieta závislosť ako individuálny, ale aj spoločenský defekt
- vie rozlíšiť rôzne spôsoby slobody, prikláňa sa k chápaniu slobody ako nezávislosti, ktorá je obmedzená právami druhého človeka na vlastnú slobodu
- je pripravený vnímať životné situácie vyžadujúce zodpovedné rozhodnutie vzhľadom k sebe, k druhým ľuďom a k svetu
- pozitívne oceňuje rozhodnutie pre mravne dobrý čin
- rešpektuje rozhodnutie druhého človeka v závislosti na svedomí
- vie rešpektovať svedomie druhých ľudí, neodsudzuje
- je otvorený pre náboženskú toleranciu v demokratickej spoločnosti
- rešpektuje zvláštnosti iných náboženstiev
- je zainteresovaný dianím v spoločnosti a je otvorený pre možnosť sa na ňom angažovať
- si uvedomuje potrebu žiť vo vzťahoch a podieľať sa na vzájomnej spolupráci
- akceptuje úlohu autority v spoločnosti

Sociálne a interpersonálne:

Žiak

- získava základné sociálne zručnosti pri riešení zložitých situácií
- uvedomuje si mravné rozmery rôznych spôsobov ľudského správania
- chápe Desatoro ako spoločnosťou overenú a Bohom garantovanú normu slobody
- oceňuje pravé hodnoty
- je schopný transformovať možné dopady svojich rozhodnutí
- získava základné sociálne zručnosti pri riešení zložitých situácií
- vie rozoznať na modelových situáciách žiadúce i nežiadúce konanie v spoločnosti
- prehľbuje a rozširuje špecifické aplikácie jazyka o sociálne zručnosti
- disponuje základnými sociálnymi postojmi
- si uvedomuje mravné rozmery ľudského správania a ich dopad na život jednotlivca a spoločnosti
- vníma potrebu angažovanosti jednotlivca k odstráneniu predsudkov voči iným náboženstvám
- vníma princíp sociálneho zmieru a solidarity

- orientuje sa v pluralitnej spoločnosti
- využíva interkulturálne kontakty k vzájomnému obohateniu seba i druhých
- rozvíja individuálne a sociálne schopnosti

4.a 5. Súhrn cieľov a obsahu vzdelávania z Náboženskej výchovy ročníku ZŠ vychádzajúc zo štátneho vzdelávacieho programu

v 7.

Tematický celok	Obsahový štandard	Výkonový štandard	Prierezová téma
Sloboda a človek	▪ chápanie slobody ▪ povolanie k slobode ▪ otroctvo človeka ▪ závislosti ▪ Exodus – cesta k slobode ▪ hranice slobody - Desatoro	▪ na konkrétnej životnej situácii rozoznať život v slobode a v otroctve hriechu ▪ posúdiť potrebu Božieho zákona v živote ▪ definovať pojem slobody ako vnútorný stav človeka ▪ vysvetliť, v čom spočíva zneužitie slobody ▪ vymenovať dôsledky prvotného hriechu ▪ vysvetliť rozdiel medzi zamestnaním a povoláním ▪ vysvetliť pojem závislosť ▪ uviesť príklady rôznych závislostí ▪ reflektovať svoje vlastné rozhodnutia ▪ posúdiť a modifikovať biblické príbehy z pohľadu dnešnej doby ▪ rozlišovať rôzne spôsoby slobody, chápať Desatoro ako ich vyjadrenie	Osobnostný a sociálny rozvoj (OSR) -žiak si vie uvedomiť priority v ľudskom živote a priame ohrozenie vlastných hodnôt -rozumie princípom kresťanskej etiky -uvedomuje si hodnotu spolupráce -uzatvára a rozvíja základné zručnosti pre spoluprácu -predchádza sociálno-patologickým javom a škodlivým spôsobom správania Osobnostný a sociálny rozvoj (OSR) -žiak si vie uvedomiť priority v ľudskom živote a priame ohrozenie vlastných hodnôt -rozumie princípom kresťanskej etiky
Sloboda a rozhodnutia	▪ slobodné rozhodnutie (nutnosť voľby) ▪ sloboda a zodpovednosť ▪ riešenie problémovej situácie – príbeh s mravnou dilemou ▪ princípy rozhodovania	▪ na základe analýzy problémovej situácie vysvetliť dopad rozhodnutí na život jednotlivca a spoločnosti ▪ definovať svedomie ▪ posúdiť hodnotu	-získava základné sociálne zručnosti pri riešení zložitých situácií -si vie uvedomiť motiváciu svojich rozhodnutí Multikultúrna

	(autonómna a heteronómna morálka)	spravodlivosti vo svete ▪ vyrozprávať biblické príbehy a posúdiť ich hodnotu pre dnešný život ▪ vysvetliť vývoj svedomia z pohľadu vývoja človeka ▪ na problémových situáciách s morálnou dilemou posúdiť vývoj morálneho úsudku ▪ posúdiť princípy rozhodovania z pohľadu autonómnej a heteronómnej morálky	výchova(MUV) Žiak reflektuje sociálne vzťahy, komunikáciu a rozhodovanie v bežných aj vypätých situáciách Osobnostný a sociálny rozvoj(OSR) -žiak si osvojuje kultivované správanie
			-prispieva k utváraniu dobrých medziľudských vzťahov v triede i mimo nej -utvára si pozitívny postoj k sebe samému i k druhým ľuďom Mediálna výchova(MEV) -žiakdisponuje základnými pravidlami verejného dialógu a argumentácie
Boh oslobodzuje človeka	▪ vina a odpustenie vo svetle prirodzenej morálky ▪ kresťanský pohľad na vinu a odpustenie ▪ zaobchádzanie s vlastnou vinou ▪ sociálny hriech ▪ chápanie viny v iných kultúrach a náboženstvách ▪ Kristus oslobodzuje (formy pokánia – sviatosťné i mimo sviatosťné)	▪ predstaviť vinu a odpustenie vo svetle prirodzenej morálky ▪ vysvetliť archetypálnu skúsenosť človeka s vinou a previnením v rôznych kultúrach a náboženstvách v dejinách ľudstva ▪ konfrontovať ju s biblickým pohľadom na uznanie viny a odpustenia ▪ uvedomovať si mravné rozmery svojich rozhodnutí a ich dopad voči sebe, druhým ľuďom, svetu, Bohu ▪ opísať postup sviatosti zmierenia ▪ rozlíšiť sviatosťnú formu pokánia a mimo	-žiakdisponuje základnými pravidlami verejného dialógu a argumentácie -vie posúdiť hodnotu slávenia a kultúru správania Multikultúrna výchova(MUV) -žiak objavuje a oceňuje kultúrne bohatstvo svojho náboženstva -rešpektuje práva iných náboženstiev -vníma

Rešpektovanie vierovyznaní	▪ rešpektovanie inakosti ▪ rozdelenie sveta podľa kultúr (myslenie kultúr) ▪ rozdielne cesty hľadania Boha (hinduizmus, budhizmus, islam, judaizmus, kresťanstvo..) ▪ putovanie po ceste predkov	sviatostnú formu ▪ uviesť príklady sviatostných a mimo sviatostných foriem pokánia ▪ osvojovať si kresťanský pohľad na vinu a odpustenie ▪ vymenovať základné monoteistické náboženstvá ▪ vymenovať základné polyteistické náboženstvá ▪ opísať základné znaky svetových náboženstiev (hinduizmus, budhizmus, islam, judaizmus, kresťanstvo) ▪ porovnať učenie svetových náboženstiev s kresťanským učením ▪ opísať rozdielne a spoločné prvky jednotlivých svetových náboženstiev ▪ priradiť základné symboly svetových náboženstiev ▪ vyjadriť úctu voči ľuďom iného vierovyznania ▪ rešpektovať slobodu vierovyznania ▪ opísať pozitívne hodnoty svetových náboženstiev ▪ pomenovať a zdôvodniť prínos náboženstiev pre život spoločnosti ▪ vysvetliť kresťanský pôvod v histórii vyvoleného národa	multikulturalitu ako prostriedok vzájomného kultúrneho obohacovania -vníma monoteistické náboženstvá ako korene a zdroje európskej civilizácie Mediálna výchova(MEV) -žiak interpretuje a kriticky hodnotí artefakty umeleckej produkcie -hodnotí artefakty inokultúrnej umeleckej produkcie

		▪ pomenovať a zdôvodniť prínos kresťanstva pre život našej spoločnosti ▪ vyjadriť úctu k osobným koreňom vychádzajúcim z kresťanstva a identifikovať sa s nimi	
Láska ako princíp slobody	▪ sloboda a vzťah k autoritám (hierarchia, anarchia, nezávislosť) ▪ láska ako cesta k slobode (blahoslavenstvá) ▪ sloboda a prosociálne správanie (angažovanosť v rodine, spoločnosti, cirkvi)	▪ orientovať sa v cirkevnom členení a hierarchickom usporiadaní, vymenovať diecézy Slovenska a ich biskupov ▪ uvedomiť si dôležitosť autority v spoločnosti ▪ vnímať napätie medzi vnútornou poslušnosťou k autoritám a nutnosťou odoprieť poslušnosť pri zneužití autority ▪ formovať svedomie ako zvrchovanú normu mravnosti ▪ poznávať hranice osobnej slobody ▪ interpretovať texty blahoslavenstiev na chápanie konkrétnych životných situácií, ako výzvu pre kresťanské konanie vo svete a ako prejav spolupráce na rozvoji Božieho kráľovstva ▪ je pripravený zapojiť sa do spoločného projektu kresťanskej pomoci ▪ reálne oceniť vlastné dary a je pripravený použiť ich pre svoje dobro aj dobro blízkych	Mediálna výchova(MEV) -žiak kriticky hodnotí hovorený i písaný mediálny prejav -rozdvíja citlivosť voči predsudkom a mediálnej manipulácii

Legenda: OSR – Osobnostný a sociálny rozvoj ENV – Environmentálna výchova

MEV – Mediálna výchova MUV – Multikulturálna výchova

6. STRATÉGIE VYUČOVANIA:

Pri voľbe vyučovacích metód a foriem prihliadame na obsah vyučovania a klímu triedy tak, aby boli splnené stanovené ciele a rozvíjali sa kľúčové kompetencie žiakov pre daný predmet.

- motivačné rozprávania a rozhovor (aktivizovanie poznatkov a skúseností žiakov)
- didaktické hry (seberealizačné aktivity na uplatnenie záujmov a spontánnosti)

- problémová metóda (upútanie pozornosti prostredníctvom nastoleného problému)
- rozprávanie (vyjadrovanie skúseností a aktívne počúvanie)
- demonštračná metóda (demonštrácia predmetov, javov a činností)
- kooperatívne vyučovanie (forma skupinového vyučovania – napr. vo dvojiciach)
- heuristická metóda (učenie sa riešením problémov)
- dramatizácia (rozvoj vnímania, predstavivosti, pevnej vôle a prežívania)
- výklad učiteľa
- prezentačná metóda (prezentácia s využitím dataprojektoru)
- samostatná práca žiakov (s pracovným listom, s počítačom, s internetom)
- projektové, zážitkové vyučovanie

7. UČEBNÉ ZDROJE:

Metodická príručka Sloboda človeka, vydaná Katolíckym pedagogickým a katechetickým centrom, n.o. (metodická príručka obsahuje metodicky spracované témy, farebné obrazové prílohy a pracovné listy). Pracovný zošit, Sväté písmo, Katechizmus Katolíckej cirkvi, Dokumenty Katolíckej cirkvi, biblické mapy.

8. KRITÉRIA HODNOTENIA:

Na hodine náboženskej výchovy žiakov učiteľ môže hodnotiť známku. Pri praktických aktivitách je vhodné slovné hodnotenie praktických zručností s dôrazom na samostatnosť a správnosť tvorby záverov z riešenia úloh. Optimálne je slovné hodnotenie so stručným komentárom k výkonu žiaka. Úroveň kombinovaných verbálnych, písomných, výtvarných, literárnych prejavov a komunikatívnych zručností je vhodné kontrolovať a hodnotiť prostredníctvom prezentácie projektov.

článok III. Hodnotenie prospechu a správania

bod 13

Žiakovi, ktorý je v niektorom vyučovacom predmete **neklasifikovaný (nehodnotený)**, sa na vysvedčení a v katalógovom liste uvádza namiesto klasifikačného stupňa alebo slovného hodnotenia slovo:

- a) absolvoval, ak sa žiak aktívne zúčastňoval na vyučovacom procese daného predmetu alebo ak bol žiak prítomný na vyučovacej hodine, aj keď zo závažných objektívnych dôvodov nepracoval,
- b) neabsolvoval, ak žiak zo závažných dôvodov nemohol vykonávať požadované intelektuálne i motorické činnosti, a preto sa na vyučovacom predmete ospravedlnene nezúčastňoval,
- c) neabsolvoval, ak žiak na vyučovacej hodine nepracoval, nevie uplatniť svoje vedomosti a zručnosti ani na podnet učiteľa; celkové hodnotenie takého žiaka je neprospeš.

Pri hodnotení a klasifikácii vychádzame z **Metodického pokynu č.7/2009-R na hodnotenie žiakov základnej školy**, ktoré schválilo Ministerstvo školstva a vedy Slovenskej republiky **28. apríla 2009**.

9. Tématický výchovno vzdelávací plán

PREDMET: Náboženská výchova

M	Tematický celok	Téma	Obsahový štandard	Výkonový štandard	Prier. témy
IX.	Sloboda a človek	- Úvod do učiva 7. ročníka - Slobodní väzni - Robím, čo chcem	- chápanie slobody - povolanie k slobode	-na konkrétnej životnej situácii rozoznať život v slobode a v otroctve hriechu -posúdiť potrebu Božieho zákona v živote -definovať pojem slobody ako vnútorný stav človeka -vysvetliť, v čom spočíva zneužitie slobody -vymenovať dôsledky prvotného hriechu	Osobnostný a sociálny rozvoj (OSR) -žiak si vie uvedomiť priority v ľudskom živote a priame ohrozenie vlastných hodnôt -rozumie princípom kresťanskej etiky
X.	Sloboda a človek	- Moje miesto na zemi - Putá - Cesta k vyslobodeniu	- otroctvo človeka - závislosti - Exodus – cesta k slobode - hranice slobody - Desatoro	-vysvetliť pojem závislosť -uviesť príklady rôznych závislostí -reflektovať svoje vlastné rozhodnutia -posúdiť a modifikovať biblické príbehy z pohľadu	uvedomuje si hodnotu spolupráce -uzatvára a rozvíja základné

		- Hradby môjho mesta		dnešnej doby -rozišovať rôzne spôsoby slobody, chápať Desatoro ako ich vyjadrenie	zručnosti pre spoluprácu - predchádzať a sociálno-patologickým javom a škodlivým spôsobom správania
XI	Sloboda a rozhodnutia	- Sviatok Všetkých svätých -Neviem, čo chcem - Viem, čo nechcem - Riešenia a skúšky správnosti	-slobodné rozhodnutie (nutnosť voľby) -sloboda a zodpovednosť -riešenie problémovej situácie – príbeh s mravnou dilemou -princípy rozhodovania (autonómna a heteronómna morálka)	-problémovej situácie vysvetliť dopad rozhodnutí na život jednotlivca a spoločnosti -definovať svedomie -posúdiť hodnotu spravodlivosti vo svete -vyrozprávať biblické príbehy a posúdiť ich hodnotu pre dnešný život -vysvetliť vývoj svedomia z pohľadu vývoja človeka -na problémových situáciách s morálnou dilemou posúdiť vývoj morálneho úsudku -posúdiť princípy rozhodovania z pohľadu autonómnej a heteronómnej morálky	Osobnostný a sociálny rozvoj (OSR) -žiak si vie uvedomiť priority v ľudskom živote a priame ohrozenie vlastných hodnôt -rozumie princípom kresťanskej etiky -získava základné sociálne zručnosti pri riešení zložitých situácií -si vie uvedomiť motiváciu svojich rozhodnutí Multikultúrna výchova (MUV) žiak reflektuje sociálne vzťahy, komunikáciu a rozhodovanie v bežných aj

				vypätých situáciách
XII	Boh oslobodzuje človeka - Advent - Zločin a trest - Vianočná katechéza	-vina a odpustenie vo svetle prirodzenej morálky -kresťanský pohľad na vinu a odpustenie	-na základe analýzy problémovej situácie vysvetliť dopad rozhodnutí na život jednotlivca a spoločnosti -definovať svedomie -posúdiť hodnotu spravodlivosti vo svete -vyrozprávať biblické príbehy a posúdiť ich hodnotu pre dnešný život -vysvetliť vývoj svedomia z pohľadu vývoja človeka -na problémových situáciách s morálnou dilemou posúdiť vývoj morálneho úsudku -posúdiť princípy rozhodovania z pohľadu autonómnej a heteronómnej morálky	
I.	Boh oslobodzuje človeka - Odpúšťanie nie je jednoduché - Je mi odpustené - Ježiš mi daroval slobodu	-zaobchádzanie s vlastnou vinou -sociálny hriech -chápanie viny v iných kultúrach a náboženstvách -Kristus oslobodzuje (formy pokánia – sviatostné i mimo sviatostné)	-vysvetliť vývoj svedomia z pohľadu vývoja človeka -na problémových situáciách s morálnou dilemou posúdiť vývoj morálneho úsudku -posúdiť princípy rozhodovania z pohľadu autonómnej a heteronómnej morálky	
II.	Rešpektovanie vierovyznaní - Pôstne obdobie - Posila na ceste za slobodou - Krížová cesta - Opakovanie	-zmysel pôstu - rešpektovanie inakosti -rozdelenie sveta podľa kultúr (myslenie kultúr)	-vymenovať základné monoteistické náboženstvá -vymenovať základné polyteistické náboženstvá -opísať základné znaky svetových náboženstiev (hinduizmus, budhizmus, islam, judaizmus, kresťanstvo) -porovnať učenie svetových náboženstiev s kresťanským učením	

III.	Rešpektovanie vierovyznaní	- Boh sa zjavuje - Verím v jedného Boha - Kto sú polyteisti? - Opakovanie	- rozdielne cesty hľadania Boha (hinduizmus, budhizmus, islam, judaizmus, kresťanstvo..) - putovanie po ceste predkov	- opísať rozdielne a spoločné prvky jednotlivých svetových náboženstiev - priradiť základné symboly svetových náboženstiev - vyjadriť úctu voči ľuďom iného vierovyznania - rešpektovať slobodu vierovyznania - opísať pozitívne hodnoty svetových náboženstiev - pomenovať a zdôvodniť prínos náboženstiev pre život spoločnosti - vysvetliť kresťanský pôvod v histórii vyvoleného národa - pomenovať a zdôvodniť prínos kresťanstva pre život našej spoločnosti - vyjadriť úctu k osobným koreňom vychádzajúcim z kresťanstva a identifikovať sa s nimi	
IV	Láska ako princíp slobody	- Kresťanská Veľká noc - Putujem po ceste mojich predkov - Prečo mi rozkazujú? - Opakovanie	▪ Veľká noc (Pascha) sloboda a vzťah k autoritám (hierarchia, anarchia, nezávislosť)	▪ orientovať sa v cirkevnom členení a hierarchickom usporiadaní, vymenovať diecézy Slovenska a ich biskupov ▪ uvedomiť si dôležitosť autority v spoločnosti ▪ vnímať napätie medzi vnútornou poslušnosťou k autoritám a nutnosťou odoprieť poslušnosť pri zneužití autority	
V.	Láska ako princíp slobody	- Mariánska katechéza - Byť aktívny - Blahoslavení, lebo... - Láska v listoch sv. Pavla	▪ láska ako cesta k slobode (blahoslavenstvá)	▪ formovať svedomie ako zvrchovanú normu mravnosti ▪ poznávať hranice osobnej slobody ▪ interpretovať texty blahoslavenstiev na chápanie konkrétnych životných situácií, ako výzvu pre kresťanské	

VI	Láska ako princíp slobody	- Opakovanie - Angažovanosť je vec kresťanov - Ak ma ľúbiš, dokáž mi to – film - Ako prežívame prázdniny	▪ sloboda a prosociálne správanie (angažovanosť v rodine, spoločnosti, cirkvi)	konanie vo svete a ako prejav spolupráce na rozvoji Božieho kráľovstva ▪ žiak je pripravený zapojiť sa do spoloč. projektu kresť. pomoci▪ reálne oceniť vlastné dary a je pripravený použiť ich pre svoje dobro aj dobro blízkych	